

GOVERNMENT OF INDIA
ARCHÆOLOGICAL SURVEY OF INDIA
ARCHÆOLOGICAL
LIBRARY

ACCESSION NO. 13467

CALL No. 909/Dio

D.G.A. 79

~~A. M.~~
~~2761~~

NOT TO BE ISSUED

ΔΙΟΔΩΡΟΥ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΙΣΤΟΡΙΚΗ.

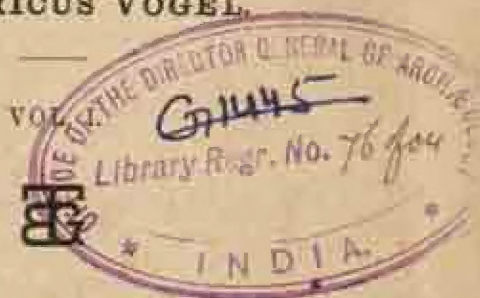
DIODORI

BIBLIOTHECA HISTORICA.

EDITIONEM PRIMAM CURAVIT IMM. HEKKER
ALTERAM LUDOVICUS DINDORF

RECOGNOVIT

FRIDERICUS VOGEL.

909

Dio.

LIPSIAE

IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI

MDCCLXXXVIII.

1888

CEN. NAT. HIST. MUSEUM
LIBRARY, NEW DELHI.

Acc. No. 13467

Date 14.7.1960

Call No. 909 Vol. (I)
Dio

Henricus Stephanus ut est princeps editorum Diodori Siculi, ita ea quoque re ceteris excellit, quod ad opera Diodori edenda ipse libros manu scriptos inquisivit et consuluit. Nam Petrus Wesselingius, praestantissimus secundum Stephanum Diodori editor, omnes codicum collationes debet aliis, inprimis Franc. Dionysio Camusato, qui cum Josepho Wasse Diodori opera correcte edere animum induxerat; Camusati mortui scripta per Jac. Ph. D'Orvillium, qui ea suo aere redemerat, in Wesselingi manus venerunt. Eademque fortasse invidia accidit, ut Richardus Bergmann, qui quod Bekker et Dindorf omiserant, ipsos Diodori codices adiit, morte immatura abreptus his suis collationibus tanto labore ac sudore conquisitis ipse uti nequirit: quod eo magis dolemus, quo maiores expectationes vir tam eximiae diligentiae commovit, etiamsi praeter varias codicum lectiones in scriniis eius nihil ad editionem Diodori parandam utile inventum est. Bergmanni collationes per Teubner bibliopolam de scriptoribus antiquis bene meritum conservatae mihiq; ante duodeviginti menses traditae ad novam editionem curandam optimo fuerunt adiumento. Quam ob causam

haec Diodori editio memoriae

Richardi Bergmann

sacra esto

tamquam monumentum ex hereditate factum.

Norimbergae, Nov. 1857.

Fr. Vogel.

DE CODICIBUS

QUIBUS QUINQUE LIBRI PRIMI CONTINENTUR.

Ex quadraginta libris, quos Diodorus natus Agrigoli in oppido Siciliae paulo post Caesaris necem composuit, quindecim non amplius sunt servati, qui sunt libri I—V et XI—XX; ceteri praeter excerpta satis copiosa, quae inveniuntur apud posteriores scriptores, perditum sunt aut certe pro perditis hodie habentur. Atque etiam illi quindecim libri, qui interitum effugerunt, multis tempestatibus tantopere disturbati ac dissipati sunt, ut ne unus quidem exstet codex, quo cuncti contineantur. Itaque emissis ad tempus ceteris, primorum quinque librorum codices seorsus tractemus: quae de re nuper multo cum studio et consilio disseruit Georgius Schneider (in programme gymn. Berol. 1884).

Horum codicum duas esse partes, quarum altera pendet ex codice Vindobonensi (D), altera optime representatur codice Vaticano (C), comprobabimus singulos libros signatos eisdem litteris, quas Ludovicus Dindorf in editione anni 1828 induxit, perillustrantes.

CODICES PRIORIS CLASSIS.

D Vindobonensis codex 79 scriptus est maxima ex parte manu saeculi XI, folia quinquaginta unum (fol. 6—22, 118—149, 224 et 227) suppleta sunt manu saec. XIII. Continetur 291 foliis, quorum plurima

sunt membranacea; chartacea sunt folia 127—132, 135—140, 143—148, praeterea quinque folia, quae nonnullis locis ex deteriore Diodori codice sumptis incondite neque eadem manu depicta codici praefixa sunt. Huc accedit, quod is qui folia numeris Arabicis significavit nescio quo casu deceptus numerum 262 praetermisit, ita ut illis quinque foliis additis 297 folia computaret. At recte prior, fortasse primus librarius in folio 294 verso adscripserat quaternionis numerum 15, in folio 295 recto 12. Qua cum computatione quaternionum alia conveniunt, veluti illi tres quaterniones fol. 126—149, qui constant ex senis foliis chartaceis inter bina folia membranacea.

Hic liber 'perelegans optimae notae' a Montefalconio inventus est Neapoli in bibliotheca S. Joannis de Carbonara Augustinianorum (Montfaucon biblioth. p. 231, Paris 1739), postea Carolo sexto etiamtum regnante translatus Vindobonam (Kollar in suppl. Lambecii p. 486). Neapolim venisse codicem per Ianum Parrhasium, humanistam saeculo XV Consensiae natum, indicant verba in ultimo folio scripta: 'Antonii Seripandi ex Iani Parrhasii testamento'.

Post Garellium bibliothecae Vindobonensis praefectum, qui Wesselingio pauca excerpta misit (edit. Wess. I p. 195), postque J. Baptistam Bollam, qui editoribus Bipontinis collationem integram et multo accuratorem confecit (edit. Bipont. IV praef. et X p. 391—493), codex D denuo singulari diligentia excussus est anno 1869 (Neue Jahrb. CIV p. 447) a Richardo Bergmann, qui in exemplar suum, quo una est editio Bekkeri, una cum distinctione paginarum atque etiam versuum ex codice accentus spiritus interpunctiones compendia ductusque litterarum transcripsit.

Numeri versuum in singulis paginis exaratorum fluctuant inter triginta et duodetriginta; paginae ultimarum foliorum continentur tricenis versibus. Tricesimus autem versus ultimae paginae (fol. 297^v) hic est (V 84, 1):

καὶ τῆς Ἀλας τῆς παραθελατίου κατέσχεν^(*)

Ergo ut argumentum primi libri in initio codicis D desideratur, ita in eiusdem fine deest formula paene sollemnis, qua Diodorus singulos libros concludebat. Dixit fortasse quispiam de ea quidam, quas in aliis codicibus post illud κατέσχεν sequuntur, huic Diodori consuetudini satis esse consentanea; post κατέσχεν aliquid desiderari nemo negabit. Neque dubitari potest, quin librarius codicis D non in hoc vocabulo finem scribendi fecerit. Qui cum in fine ceterorum librorum subscriptionem ornatis litteris addere et puncta quaedam lineolasque pingere consueverit, eum toto opere perfecto haec ornamenta omisisse et punctum solum supra lineam posuisse nullo pacto credi potest. Denique digna memoratu sunt, quas Schneider (l. c. p. 5)

^{*)} Cave ne ex hoc *vũ* ἐπελκυστικόν concludas finem orationis significatum esse; nam hoc *vũ* in D periaepe invenitur ante vocabula artissime coniuncta, quorum prima littera est consonans. — Liceat hic simul quaedam alia scripturae D propria addere: 1. Elisiones vocalium (in vocibus ut *δέ, τέ, γέ, ἀλλή*) in D multo sunt crebriores quam in ceteris libris. — 2. Compendiose scripta inventiuntur haec: *αἶος* (= *ἄσθρωνος*), *οὐνός* (= *οὐρανός*), *πατήρ* (= *πατήρ*), *εἶς* (= *αὐτοῦ*), praeterea haud raro syllabae in fine vocabulorum positae atque particulae, unde varii errores orti sunt veluti *παράχθιστα* pro *παράταχθιστα*, *παράχθισ* pro *παράχθιστος*, *πάλιν* pro *παράλιν*. — 3. In margine foliorum manu saeculi XI descriptorum brevía argumenta Graecis litteris uncialibus exarata sunt, desunt in recentioribus foliis.

observavit: 'quamvis pullus lacerque sit margo, medium ipsum folium (297) quodam modo defensum tectumque fuisse facile ex eius munditia perspicitur. qua re venit in opinionem aliquamdiu folium aliquod affixum fuisse, quod efficeret, ne id quod nunc est ultimum (297) laederetur.' Hoc folium iam diu abscissum cum foliis 295—297 olim effecit dimidium quaternionem, ut supra diximus, litteris λξ insignitum.

Pro certo igitur habendum est codicis D et primum et ultimum folium hominum temporumque iniuriis perditum esse et id, ut videtur, ante saeculum XIII, quo alter librarius folia quinquaginta unum renovans damna codicis sarcienda suscepit. Quo explorato simul constat omnes codices, qui librum quintum tribus paragraphis omissis in vocabulo *καρίσχη* finiunt, ortos esse ex codice D. Sant vero hi:

Cöislinianus codex 149 chartaceus foliorum formae A maximae 780 scriptus saeculo XV (continet libros I—V atque XI—XV): 'in eo sunt lectionum discrimina multa, quorum specimen in bibliotheca Cöisliniana dedimus p. 214; hunc codicem consulat, si quis novam editionem parare velit' Montfaucon biblioth. p. 1057. Collationem huius libri a Camusato factam publici iuris fecit Wesselingius.

Mutinensis codex III. F. 7 (in folio) bibliothecae B Estensis, in quo post librum quintum haec invenitur subscriptio: *Μιχαήλ Ἀποστόλης Βυζάντιος μετὰ τὴν ἔλθαι τῆς αὐτοῦ πατρίδος περὶ τῶν συζῶν καὶ τῆς αὐτῆς βίβλου μισθῷ ἐν Κρήτῃ ἐξέγραψεν*, collatus est in usum Camusati ab L. A. Muratorio; sed nisi forte Wesselingi editio parum est accurata, nimis festinanter eum munere suo functum esse cum alia tum id ostendit, quod

ex hac collatione intellegi non potuit, num post vocem *κατέσχευ* codex B reliqua adderet necne. Ab Antonio Cappelli, bibliothecae Mutinensis praefecto humanissimo, per litteras certior factus sum etiam codicis B, ut ex toto libri genere ac statu primum erat conicere (Schneider p. 16), ultimam vocem esse *κατέσχευ*.

Quamvis saepe de lectionibus non solum codicis B sed etiam A*) adnotatis a Weesselingio existant dubitationes, tot tamen restant loci, quibus utrumque horum codicum ex D descriptum esse comprobetur, ut pauci electi ad rem illustrandam sufficere videantur. Ac spectamus prius de codice A quid sit indicandum:

I	39, 10	τοσοῦτα πλῆθος	το (foramen in membrana) πλῆθος D, τὸ πλῆθος A
II	28, 6	καὶ τὸν τε Γαλαμίνην ἀντίλον καὶ τὸν ἀντιταξαμένον τοῦ μὲν ἐν τῇ φυγῇ κατῆσθαι . . .	καὶ τὸν τε Γαλαμίνην ἀντιταξαμένον . . . . D καὶ τὸν περὶ Γαλαμίνην ἀντιταξαμένον . . . . A
III	47, 6	τορεύματα	τορεῖα* τα AD
IV	51, 3	ὥστε πιστεῦσαι διὰ τὴν πάρεσθιν ἢ θεὸς τοῦδαίμονος ποιήσους τὸν οἶκον	ὥστε πιστεῦσαι μόνον ποιήσους τὸν οἶκον D ὥστε πιστεῦσαι μόνην ποιήσους τὸν οἶκον A

Triginta amplius locis eadem lacunae inveniuntur in A atque in D; quibus etiam plus valent ei loci,

*) Etiam codicis A collationem, quam Weesselingius exhibet, multis laborare erratis nuper docuit Alfredus Jacob (Mélanges Graux 1884 p. 525). Ceterum hac nova codicis exploratione id maxime effectum est, ut quo diligentius codex A conferatur, eo maiorem eius similitudinem cum D esse appareat.

ubi in A totidem verba desunt, quæ in D uno versu comprehenduntur:

I 35, 1	τόν τε — ἔπουν	versum complent in D, omissa in A
III 72, 3	τὸ καὶ — χρόνων	
IV 37, 2	καταφυγόντες — ἔτιγον	
IV 76, 5	πρίστων — ἔδοξεν	
IV 45, 2		

ἔπειτ' Ἀχιλῆος

ἱερὸν ἰδρυσάμενην, καὶ τοὺς καταπλήοντας

ξένους θύεσθαι τῇ θεῷ D

ἔπειτ' Ἀχιλῆϊ ξένους θύεσθαι τῇ θεῷ A

His quamvis paucis locis satis superque credo demonstratum est codicem A pendere ex D*), simul vero patet non ex ipso D descriptum esse. Nam si librarius A ipso D pro exemplari usus esset, lacunas velut IV 45, 2 non suo Marte explere vel potius obtegere studuisset. Idemque docetur hac ratione: Quamquam omnibus locis, quos modo attulimus, in editione Wesselingi codicis B nusquam mentio fit, cave tamen ne ex hoc silentio sumas codicem B ibi servasse lectiones integras. Muratori enim collatio, ut iam supra monuimus, tam multa retinet, ut ei loci inquirendi sint, ubi disertis verbis dictum est, quæ lectio sit codicis B. Rem quam paucissimis absolvemus:

III 4, 3 φυλακῆν] κρέσιν AB
 16, 4 προσεγγίζιν] προσπλέζιν AB

*) Vix timendum est, ne quis huius sententias opponat, quod codex A IV 68, 8 unus recte (falso tamen loco) exhibet nomen Νηλεός facile ex sensu repertum neque quod V 88, 6 valde abhorret ab D, videlicet in versibus Hesiodi a librario A alieno auxilio emendatis.

- IV 17, 3 [ζῳόν] θηρίων AB
 27, 4 ἀποκομίσαι] ἀποστείλαι AB
 27, 4 ὅλον] ἅπαντα
- I 94, 5 συνετόν] δυνατόν καὶ συνετόν AB
- II 2, 3 Αἰγυπτίον] Αἰγυπτίον πάσαν AB
- III 53, 5 κεκτημένοις] κεκτημένοις αὐτὰ καὶ διορίνοις A
 διορίνοις καὶ κεκτημένοις αὐτὰ B
- 59, 8 βωμοῦς] θιούς ποιησαμένης βωμοῦς AB
- 63, 2 ὑποστησάμενοι] εἰσηγησάμενοι καὶ ὑποστησά-
 μενοι AB
- 65, 1 χαρᾶς] τιμῆς καὶ χαρᾶς AB

Piget alia referre vel lacunas A et B communes enumerare, cum iam satis constet codices A et B necessitudine peculiari inter se coniunctos esse. Atqui A originem duxit ex D; ergo etiam B cum D cohaereret. Hic autem existit quaestio, utrum A an B propius a D absit: quam ad solvendam etiam multae suppetunt iacunae, quibus solus A deformari videtur, tamen praestat in auxilium vocare exempla huiusmodi:

I 27, 3 εἶναι δὲ καὶ στή- λην ἑκατέρου τῶν θεῶν ἐπιγεγραμμένην τοῖς λε- γοῖς γράμμασιν, ἐπὶ με- σῶν τῆς Τριδος ἐπιγε- γράφαι	εἶναι δὲ καὶ στήλην ἑκατέ- ρου τῶν θεῶν ἐπιγε- γράφαι B
I 58, 2 δι' ἀρετήν	εἶναι δὲ καὶ στήλην ἑκατέ- ρου τῶν θεῶν ἔχουσαν ἐγγεγραμμένα ταῦτα A
I 77, 8 κατατηθέντας	διαρπαγὴν DB
	δι' ἀπάσης γῆς A
	κατακλισθέντας καὶ κατα- τηθέντας B
	κατακλισθέντας A

IV 67, 3 τὸν Διόλου

τὸναι ιεροῦ D

τὸ νεωτεροῦ B

τὸ Διόλου A

V 80, 2 περὶ Μάλλαν τῶ-
πῶν

περὶ κάλυσσας τῶτων B

περικαλλιστάτων A

Hinc primum elucet etiam codicem B ex D esse descriptum (nec video quid impediatur, quin B ex ipso D descriptum esse statuatur); tum codicem A ex B ortum esse posse, sed B utpote codici D similiorem minime ex A; denique libros et B et A prae D neglegendos esse eorumque lectiones a D discrepantes esse meras librariorum coniecturas seu rectas seu pravas. Ac ne in eis quidam partibus codicis D, quae manu saeculi XIII. suppletas sunt, illis libris quidquam ponderis concedendum esse iudico, quamquam quaestionem, utrum ipso B (scil. saeculo XV) an eius exemplar ante saeculum XIII. ex codice D descriptum sit, per se spinosam atque sterilem propter collationis B vitia in suspensio relinquere satius duco.

Vindobonensis codex 81 chartaceus foliorum for-^Nmae maximae 83 scriptus saeculo XVI (Kollar in supplem. Lambecii p. 496) continet librum primum ab initio usque ad verba *μυῦλα καὶ θάυμαστὰ* (c. 31, 9) et quintum librum; collatus est rogatus Heynei ab Carolo Weigel (edit. Bipont. IV p. III et X p. 391—493). — Nihil inveni in eo utile.

Parisinus codex regius 1659 (quondam 2062) B chartaceus saeculo XVI scriptus (Catal. manuscr. n. 1760 p. 383)*): collationem huius libri in usum

* Ibidem memoratur alius codex Diodori 1658 chartaceus saec. XVI, qui, si quid ex paucis lectionibus in Bergmanni exemplari adnotatis conicere licet, secundae classis adscribendus est.

Wesselingi a De la Barre factam haud paucis locis mendosam esse nuper demonstravit Alfredus Jacob octo capita primi libri denno parcensens (*Mélanges Graux* 1884 p. 525). Attamen ut ipse ne unam quidem repperit lectionem, qua Diodoro mederetur, ita totum codicem E nullius momenti esse mihi persuasum est. Quamquam enim non in omnibus partibus cum D concinit, id quod et Jacobum et Schneckerum (p. 15) fugit, tamen etiam lectiones a D discrepantes eiusmodi sunt, ut melius ex aliis libris, praesertim ex codice C, recipiantur. Concinit autem cum codice D in priore parte primi libri atque in toto fere libro quinto: cf. I 8, 1 27, 2 29, 8 etc. Nolo rem per se claram pluribus testimoniis offundere, iuvat tamen memorare in E verba ἀπὸ τοῦ — ἔργου (I 43, 2) esse omissa, quae eadem verba in codice D tres ultimos versus folii 40 versi efficientia teste Bergmanno maxima ex parte abrasa et extincta sunt. Ille ergo loco librarium E etiamtum pro exemplari usus est libro ex D derivato*), etiamsi iam I 32, 2 in margine E vestigia libri alterius classis comparent; deinceps aliquandiu librarium E ex duobus libris sua hausisse inde concludimus, quod in E cum I 59, 2 mutilata lectio in textu, genuina a D servata in margine scripta sit, paulo post I 66, 3, ubi libri secundae classis lacuna deformati sunt, scriptura hac contagione vacat. Tunc lectiones prioris classis saepius in margine E adscriptae inveniuntur, ut I 80, 1 ἀνέλεος — 83, 8 παρατήρησις

*) Neque enim ex ipso D codicem E descriptum esse testantur lectiones diversae, quas E cum aliis libris ipso antiquioribus habet communes: cf. I 3, 8 8, 1 27, 3 etc.; maxime congruit cum A.

(quam vocem codices ABD falso pro παραίτησιν exhibent) — 91, 5 καθαροί — 92, 4 κατηγορεῖν — II 7, 4 ὀπίς. Desiderat ergo librarius E priore exemplari uti eiusque loco usurpaverat librum secundae classis, quem codici C simillimum fuisse hinc intelleges:

I 85, 4 λέγοντες] καὶ λέγουσι CE

II 4, 6 εὐθέως οὖν] τούτους μαθόντας τὴν αἰτίαν καὶ
add. C

τούτους μαθόντας τὴν ἀλήθειαν καὶ add. E

17, 1 μυριάδες - ὑπερχον δὲ om. CE

41, 2 εἰς τοὺς πολλοὺς] εἰς τὸ πολὺ μόνους ἀποτιθέ-
ται C² E

54, 6 ἀνάκτολοι] καὶ μὴ πολὺσαρκοὶ add. CE

ib. λαγαρά] καὶ ἀντισφινγμένα τὰς λαγόνας add.
CE

56, 4 καὶ καθάπερ ἐπιγλωττίδας αὐτοῖς ἐκπιφνύεται
del. C², om. E

III 17, 2 θρημμάτων] προβάτων CE

19, 6 ποιούμενοι κυκλοῦμενον ἰδιοτρόπως τὸν βίον
ἔχουσι παρ' ἑἰον τὸν αἰῶνα] ποιοῦνται manu
recentiore corr. et cetera del. C²; ποιοῦνται
ceteris omiasis E

IV 31, 7 καὶ τοὺς ἀμπελῶνας ἀνάπτειν ἀναγκάζοντα
om. CE

61, 1 δίκως αἰῶν .. φόνον] δικέσαι τὸν .. φόνον CE

In quinto denique libro librarius E rediit, sive suo arbitrio sive inopia coactus, ad exemplar prioris classis atque finit, id quod nobis in codicibus distinguendis signo est, in vocabulo *κατέχον*. — Anceps igitur est codex E, ex utraque librorum stirpe contaminatus, ita tamen ut maior eius pars se applicet ad secundam classem.

- O Simili modo codex Vaticanus quidam saeculi XIII (edit. Weas. I praef.), cuius principium et finem Weasselingius Roma accepit (ib. I p. 399), liber tamquam hybrida fuisse videtur, quippe qui in primis capitulis secundae classi propinquus praecisus sit post eosdem *καταξοι*, ut D eiusque progenies.

Venetus codex 374 chartaceus saeculi fere XV foliorum 242 (in 8°) ex libris Bessarionis cardinalis in bibliotheca Marciana: descriptus est a Georgio Schneider (progr. Berol. 1884 p. 8), qui congestis exemplis satis multis hunc librum priori classi familiarem et codici A simillimum esse docuit.

CODICES SECUNDAE CLASSIS.

- C Vaticanus codex 130 in charta Pergamena scriptus saeculo XII: qui quamvis multis lacunis glossematis scholiis scateat, omnium tamen dignissimus videtur, qui iterum diligentius perquiratur. Quibus verbis collationem in editione Weasselingiana propositam negligentiae nequaquam insimulare studeo, immo auctor eius gratiam nostram atque etiam laudem sibi conciliavit, sed est cur ex hoc libro alterius classis optimo post centum fere quinquaginta annos denuo collato spicilegium haud spernendum conquiri posse arbitremur.
- L Laurentianus codex 16 plutei LXX membranaceus in 4° minore saec. XV nitidissimus optimeque servatus constat foliis 167 (Blandini catal. cod. Graec. II 676): cuius libri inculentum specimen Weasselingio miserat A. Cocchiuss; quo, quia episcopus et bibliopolae damnoarum videbatur negotium, frui Weasselingio non licuit. Id tamen satis animadvertit in plerisque hunc librum cum Claremontanis (F et G) amice consentire (Weas. ed. I praef.). — Collatione indiget an dignus est.

Venetus codex membranaceus foliorum 186, manu M Caesaris Strategii scriptus saec. XV, olim monasterii Dominicanorum S. Joannis et Pauli, exstat nunc in bibliotheca Marciana (Suppl. class. VII cod. 7). In tegumento libri fere soluto inscripta sunt haec: *αρχων τοῦ Παλαιῦ καὶ παραδειγμῶς ἐκπαίδου κυρίου Ἰερο-νύμου Ζήνῳ* — subscriptio autem haec est: *Θεοῦ τὸ δῶρον . ἡ δὲ Κελευρος πόρος* (G. Schneider l. c. p. 18). Huius libri collatio per abbatem Blazium Caryophilum facta Wesselingio oblata est, postquam tres libros typis excudendos curavit. Ex illa collatione facile sibi quisque persuadebit codices M et F artissime inter se coniunctos esse; atqui codices M et L sunt simillimi: sequitur ergo ut tres hi libri eiusdem stirpis sint. Quod quamvis sit rationi consentaneum, magnam tamen habemus gratiam Georgio Schneider, qui id paucis quidem sed aptis illustravit exemplis:

- I 12, 8 τοῦτο μὲν γὰρ εἰρηθεῖς ἐπέρχην om. FLM.
 17, 4 μάλιστα πάντες — τοῦτο τὸ θεῖον om. LM.*)
 98, 3 τὴν πορὴν — παρ' αὐτοῖς om. FLM. Pro antecedentibus vocabulis *ἰσχυρίαν δὲ τοῖς* spatium est vacuum relictum in LM.
 98, 6 κατὰ δὲ τὴν — οὐκ ἐκτεθῆναι om. FM (servavit L).

Praeterea codices L et M argumentis librorum (praeter summaria duorum primorum libri secundi ca-

* Adnotat Wesselingius eadem verba omissa esse in codice *Claramontano 2* (= G), sed verisimillimum est corrigendum esse *Claramontano 1* (= F) vel *Claramontanis* duobus. Nam eodem Wesselingio auctore codicibus F et M plurimae lacunae sunt communes.

pitum) neglectis spatium ad illa excipienda vacuum reliquisse idem observavit Schneider.

F et G. Claremontanus codex prior (F) praestat indice Wesselingio bonitate et antiquitate codicis Claremontano posteriori (G), manu Bartholomaei scripto (saec. XV; cf. Montfaucon. *Palaeogr. Graec.* I 8): est tamen hic priori in plerisque consentaneus, ut res ipsa ostendit neque Camusatus, qui utrumque contulit, admodum neglexit (Wess. ed. I praef.).

Aetatem codicis F ipse quidem Wesselingius non sine diffidentia quidam ita descripsit 'circa saeculi XII finem, ut perhibent, scriptus'; primus tamen Alfredus Jacob (*Mélanges Graux* 1884, p. 526) haec verba in suspicionem vocavit et id optimo iure. Inveniuntur enim in Catalogo manuscriptorum codicum collegii Claremontani (Paris 1764) quinque codices Diodori, quorum duobus continentur primi quique libri huius scriptoris. Describuntur autem in illo catalogo (p. 69) his verbis:

No. CCXVIII

Codex chartaceus in fol. (complectens folia 252) saeculo XVI exaratus ac Venetiis emptus scutis aureis decem an. 1553. Ibi continentur Diodori Siculi bibliothecae historicae libri V priores.

No. CCXIX

Codex chartaceus in fol. (constans foliis 237) saeculo XVI exaratus ac non compactus, quo continentur Diodori Siculi bibliothecae historicae libri V priores. (Hoc codice usi sunt in excudendo typographi).

Cum vero Wesselingius (edit. I praef.) et ipse testetur alterum codicem Claremontanum (F) ab Henrico

Stephano in procuranda Diodori editione adhibitum ideoque variis notis et additionibus instructum esse, pro certo habemus illos libros in catalogo Claromontano descriptos esse eodem, quorum lectiones Wesselingius ex Cambranti scriniis edidit. Quodsi verum est, uterque codex et F et G saeculo XVI est adscribendus; nam catalogus bibliothecae Claromontanae utique maiore fide dignus est quam Wesselingius, qui illos libros nunquam vidit et ipse, ut diximus, verbis parum certis descripsit. Huc accedit, quod aibi ipse repugnat, cum in praefatione codicem F notis Stephani instructum esse dicit, alio autem loco (I p. 326) enumerat notas Stephani margini codicis G inscriptam. Unde apparet, id quod per se veri simillimum est, codices Claromontanos F et G a Wesselingio, quippe qui non suis oculis, sed alterius adnotationibus usus ait, saepius inter se esse mutatos. Contra ea catalogi verba, priorem codicem Claromontanum Venetiis emptum esse, pretiosissimum sunt, quia codicem Venetum M cum Claromontano F plurimis locis consentire constat. Denique cum codex F etiam pluribus lacunis quam M deformatus sit, codex M ergo ex F descriptus esse non possit, argumentis vix convellendis comprobatum est codicem F (alenti G) non ante saeculum XVI scriptum esse.*)

Vaticanus codex 900 nisi ex paucis lectionibus, P quas Wesselingius in extremo libro quinto proposuit, nobis cognitus non est.

Florentinos codices Diodori complures inapexit Georgius Schneider: quorum veterrimus est codex I

*) Codices F et G nunc retroui sunt in bibliotheca Cheltenhamensi (No. 1023 et 1029).

plutei LXX bombycinus saeculi XIV, optime servatus. Fastidiosa tamen negligentia librarius permulta omisit, descripsit tantum haec: I 1—5, 29—26; II; III 1—56; V 1—46; cetera ὧς μὲν ὁδὴ τε καὶ ἀναδύσθη ἐπέχοντο praeteriit. Neque unum idemque exemplar in transcribendo secutus esse videtur, cum lectiones tertii libri propius absint a codice D, quinti libri lectiones consentiant cum F (cf. Schneider p. 19—23). Huius libri simillimi sunt plutei LXX codices 9 et 18 et 34; quorum ultimus cum Constantinopoli (anno 1427) scriptus sit, recte monet Schneider ex eadem urbe etiam codicem I ortum esse videri.

In duas partes Diodori codices discedere quoniam ex quavis huius editionis pagina cognoscere licet, hac de re ne verbum quidem addam. Illud vero discrimen, quo libri ad hanc aetatem conservati dirimuntur, translationum esse concludimus ex quibusdam litterarum commutationibus ad pristinam scripturae formam referendis; permutantur

1. litterae *A* et *A* et *Δ*

I 10, 6 ἐπίλυστον

ἐπίλυστον CF

64, 13 Ἰναρῶν

Ἰνῶν D

III 27, 4 ἀναλώσων

ἀναδύσωναι F

ἀναδύσων C

IV 12, 7 Ὀμαδος

Ὀμαλος D

23, 5 Γλυχίαν

Γενυχίαν II

31, 8 Κισόδου D

Κισόλαος II

39, 4 καταλεχθῆναι

καταδελθῆναι D

82, 4 Καλλίστητον

Καλλίστητον II

2. litterae *ΔΔ* et *Μ*

V 26, 2 πόμα

τὸ πολλά D; cf. 3, 32, 3

IV 56, 2 ἔμια

ἀλλά II; cf. 2, 28, 6; 6, 6, 5

3. litterae Γ et Τ

1 45, 2	Τνίραχθον	Γνίραχθθ CGM
78, 4	ἐνηρηγνίμιν	ἐνηρηγνίμιν D
86, 5	τότε	τόγι D ^a)

In duas partes iam pridem codices divisos esse efficitur etiam hac ratione: cum excerpta codicis Pairsieniani saeculo decimo scripti (Dindorf edit. Paris. II) una cum libris secundae classis praebant I 64, 9 ἐκκαλίσθαι (pro ἐκκαλίσσασθαι), III 67, 2 Θάρμνρι (pro Θάρμρον) atque II 23, 3 tres verus plane omittant, itemque codicis Escorialensis excerpta περι επιβολῶν (ed. Feder, Darmstadt 1848—55), quas I 57, 7 τοῖς θτοις et IV 52, 4 κατεντῆσαι καὶ omittunt aliaque mutant velut II 24, 5 βαρβάρων, II 33, 3 ἐχβολαῖς, IV 51, 6 ἐντυχίμιν, ad secundam classem se applicent, Theophylactus saeculi septimi scriptor omnibus fere locis criticis cum codice D facit:

	classis I	Theoph. 7, 17	classis II
I 38, 5	δεῖσθαι		προσδεῖσθαι
39, 11	σχεδόν πῖσαν		πῖσαν σχεδόν
41, 1	τοῦναντίον	ἐναντίας	om.
	εὐφάνισον	δῆλον	εὐδῆλον
41, 8	τόποις		ὅροις
41, 10	καὶ παντελῶς ἀσθενεῖς		om.

Cum igitur illud codicum discidium saeculo septimo antiquius sit, in eis quae Eusebius a Diodoro mutuatus est vestigia utriusque classis comparent; cuius rei pauca afferam exempla:

^a) Simili errore II 9, 8 in DG scriptum est δῆσα pro τοῖς δ, e I pro Γ.

classis I	Euseb. pr. ev.	classis II
I 16, 1 λέγον τε νευρότην	II 1, 8 λέγον τε εὐρεῖν	λέγον τε ἀδελφὸν ἦν
22, 6 τὸν τιμᾶς	1, 21 τὸν 1, 22 τιμᾶς	om. τιμᾶν
96, 2 τὸ πο- λυόν	X 8, 2 om.	om.
96, 5 γινόμενα	8, 4 om.	om.
96, 6 μηχανή- σαν	8, 5 ἡρώων	ἡρώων
97, 8 Μώμε- σιν	8, 11 Μώμε- σιν	Μίρσιν
III 60, 4 ἐπιφανι- στάτοις	II 2, 48 ἐπιφανιστά- τοις	ἐπιφανιστάτοις
IV 6, 4 σχεδόν τιμᾶς τι- μῆς	2, 14 om. τιμᾶς τι- μῆς	om. τιμῆς τιμᾶς
7, 3 om.	2, 16 om.	γαγονέτω
10, 1 οὐ κατω- πλαγείς	2, 20 οὐ κατω- πλαγείς	om.
33, 7 om.	3, 26 om.	Ἀδύγε

Constat ergo codicum nostrorum dissimilitudines maxime ex parte non noviorum librariorum augere esse sed artificia interpretatorum antiquitus tradita. Neque mirum esse potest, quod opus Diodori, qui ab Iustino Martyre *ἱστορογράφος* τῶν *ἱστοριογράφων* et ab Eusebio *γλωσσιμαστής* τοῖς τῶν Ἑλλήνων *λογιστάτης* appellatur, multis interpolationibus deformatum est, id quod ipse Diodorus (I 5, 2) metuerat frustra dehortatus τοὺς *διασκευάζειν* *εἰσθετότας* τὰς *βιβλούς*. Quo factum est, ut verba Diodori his variis glossis modo commutata modo aucta interdum etiam mutilata per librarios diverse traderentur. At quamvis antiquis

temporibus codices bifariam distributi sint, utrosque tamen ex archetypo iam de genere derivatos esse membris quibusdam communibus probatur. Quod ad explicandum non eis tantum nitimur locis, qui recentiorum sagacitate emendati sunt, sed fortuna prospera contigit ut Diodori verba ad auctorem ipsum, unde hausta sunt, examinari possint. Agatharchidis enim fragmenta a Photio tradita (ed. U. Müller Geographi Graeci I p. 111) vacant his manifestis vitiis, quibus cuncti Diodori codices depravati sunt:

Diodori codices	Agatharchides
III 19, 3 Ἰάστρι	Ἰλαστρι
35, 7 ὀπυστρεν	ἄστρεν
44, 4 οὐτ̄ εἰς	οὐτ̄ χελιδ̄.

DE EDITIONIBUS.

Priusquam Diodori bibliotheca historica Graeco prelo subiecta est, interpretatio Latina primorum quinque librorum a Poggio curata atque typis est excusa Bononiae anno 1472 et deinde saepius Venetiis et Parisiis. Quae interpretatio quamquam lectiones prioris classis reddere solet, tamen in duobus vel pluribus codicibus posita esse videtur; cum enim Poggius IV 22, 3 lectione secundae classis deceptus in errorem ridiculum inciderit, Graeca verba *κρυψάν ἐν τοῖς κατὰ τὴν Θύγαν (χάρον II) ἀνδραγαθῶσιν διασκευασμένοι* ita vertens: *erat venator in regione quae dicitur Andragathia, e contrario* IV 61, 4 codicem (A) prioris classis ad manum habuisse putandus est, verba *καθόντες καὶ πρότερον ποτιῖν εὐδόντες* (sic *Ἰωνίαν* A) sic interpretatus: *quemadmodum et antea in Ioniam fecerunt*. — Ceterum quoniam

interpretatione Poggiana ne una quidem gravior corruptela sanata est, non tanti esse existimo in hac spinosa quaestione diutius versari.

Vincentii Obsopoei editio Basilae 1539 excussa continet tantum libros Diodori XVI—XX, qua de causa eam hic praeterimus.

Λιόδωρον τοῦ Σικελιώτου βιβλιοθήκης ιστορικῆς βιβλίοι πεντεκαίδεκα (I—V et XI—XX) anno 1559 excudebat Genavae Henricus Stephanus, cuius merita Bipontinus editor (l. p. CLXIII) enumerat haec: 1. praemisit brevem tractatum de Diodoro; 2. libros decem I—V et XI—XV primum in lucem protulit; 3. opus maiore quam antea diligentia adhibitisque pluribus codicibus manuscriptis emendavit. Codices quibus usus fuerit, ipse nullo indicio prodidit; e Claremontanis omnia sumpta esse, non neglectis tamen aliis, inque his fortassis Fuggeri codicibus, Wesselingius auctor est; Fabricius quindecim libros e codicibus Haldrici Fuggeri descriptos esse, nescio qua auctoritate nixus, asseverat.*) 4. Varias lectiones margini adiecit nullius tamen codicis nota apposita. 5. Libro XX succedunt excerptae e posterioribus Diodori libris historiae, quas quattuor ante annis Romae agens in quodam volumine cum aliis collectaneis invenerat; pars Graeco exhibita, pars tantum Latine, cuius Graecum exemplar afferre omiserat. Excerptas historias plures, in quas inciderat, praetermisit, cum non in promptu haberet, nec editionem iampridem studiosorum votis expetitam tantisper,

*) Id certe mihi persuasum est Stephanum neque codice B neque illo eius familiae libro usum esse. An putas, ut uno exemplo fungar, Stephanum consulto IV 18, 7 *Μισσηὶς* et in margine *Μισσηὶς λεχόμενος* scripsisse pro lectione *Μισσηὶς Ὀρχομενόν*, quam praebent ABDE?

dum eas nancisceretur, differendam esse putaret. 6. Supplementa Diodori e Floro, Arriano, Curtio. 7. Sequuntur adnotationes.

Laurentii Rhodmani editio (Hanoviae 1604) continet, praeter Diodori libros ipsos ad verbum ex Stephani recensione repetitos, interpretationem Latinam, indices rerum, tabulas chronologicas, denique eclogas quasdam, quas Rhodmano miserunt Abraham Drentwadius Augustanus et David Hoeschellius.

Petrus Wesselingius editionem suam (Amstelodami 1746) tam uberibus frugibus ingeni et industriae complevit, ut hinc tamquam ex horreo omnes deinceps editores plurima deproberent. Summis laudibus eius doctrinam extulit Reiske in praefatione animadversionum suarum, Dindorf tamquam invidens eius gloriae obtrectavit. Wesselingius multorum codicum lectiones protulit, quas aut hereditate a Camusatō acciperat aut per amicos colligendas curaverat, tum singulari doctrina res explanavit et verba exemplis aliunde petitis seu correxit seu comprobavit, deinde indices vocabulorum locupletes congeessit, denique fragmenta librorum deperditorum apud alios scriptores investigata addidit. Quibus si ea, quae post Wesselingium ad Diodori bibliothecam historicam colendam effecta sunt, comparaverimus, erit quod nos negligentiae nostrae pudeat.

L. Wachler editionem Diodori 'ex recensione Wesselingi' instituit (Lemgo 1795), sed primum tantum volumen libros I—XI continens perfecit. Quam librum cum frustra in compluribus bibliothecis quaesiverim, diiudicare nequeo, nam Eichstaedt iure tam acerbè in eum injectus sit.

Bipontina editio, excusa inter annos 1798—

1807, continet praeter ea, quae Wesselingius suppeditaverat, commentationes, quas C. G. Heyne de fontibus Diodori et Iac. Nic. Eyring de virtute et oeconomia eius bibliothecae scripserant; pretiosissimum autem additamentum huius editionis est collatio codicis D (et N), quae cum sero oblata esset, Bipontinae editioni ipsi adiumento esse non potuit (cf. tom. IV praef. et X p. 391).

Eichstaedt nescio quo casu impeditus duo volumina edidit Halle Saxonum anno 1800 et 1802, quibus continentur libri I—V et XI—XIV. Novis subsidiis, quae quidem in codicibus vel membranis essent, caruit, dum ex Augustano et Monachianis*) codicibus lectionum varietatem impetravit (I praef. LI et II praef. IV); animadversiones autem et indices locupletissimi, quae in titulo promissit, nunquam excusa sunt. Tamen haec editio minime est vilis, cum Eichstaedt Diodorum non paucis vitiis ingenii sui et doctrinae ope purgaverit; quarum emendationum molles in praefatione tomi prioris diserte explanavit. — In rem esse videtur ad verbum reddere, quae de consilio editionis suae exposuit (I praef. XII): "Arduum esse agnovi et fateor: sed ne aut suscipiens expavescerem aut suscepti vim sentiens animo debilitarer, magna illius, qui imposuerat, auctoritas effecit. Nimirum ante hoc ferme decennium ad novam Diodori procurandam editionem animum adnixerat Fridericus Augustus Wolffius. Variabatur praestantissimi viri consilium in eo, ut

*) Unus ex his fuit cod. Monac. Graec. 48 saec. XVI, cuius in fol. 433 scripta sunt haec: "Collatio facta cum edit. Amst. et missa Prof. Eichstaedt Ienam — I. Hardt." Continet libr. II 1—24, quae Gewissus ex Diodoro compilaverat; ipse contuli, sed operam perdidit.

editio Diodori emitteretur forma habili et ad usum expedita, textum nitida descriptione commendabilis, annotationum mole non onnata, omninoque tali habitu, quam et emere valerent non nimis summati nec respuerent copiosi, et tractare vellent hi, qui magna volumina exhorrescentes, ipsos dumtaxat scriptores, non eorum quaererent enarratores. Proinde nihil ipse addere constituerat praeter notationes temporum et brevia argumenta. Wesselingi notas, incertum erat, an librarius subinde per alium virum doctum curaturus esset singulari volumine adiciendas. Quinquam huic consilio minime adversabatur Wolfius, recte indicans commentariis huiusmodi, qui rari essent, denno et vili pretio recudendis maguam a multis gratiam iniri simulque ipsum adiuvare doctius studium antiquitatis.

Ludovici Dindorf nomen prae se ferunt quattuor Diodori editiones (praeterimus enim editiones Tauchnitzianae): Lipsiensis anni 1826 (4 vol. apud Weidmann in 12°), Lipsiensis 1828—1831 (5 vol. apud Hartmann in 8°) continens Wesselingi notas et apparatus criticum, Parisina 1842—1844 (2 vol. apud Didot in 8°) Graece et Latine, Lipsiensis 1856—1858 (5 vol. apud Teubner). Quibus editionibus ad Diodori libros castigandos permultum contulit cum ingeniosis coniecturis tum ea re, quod primus quantū codex D sit intellexit einaque lectiones assentis locis restituit. Optime autem meritis est de fragmentis colligendis et disponendis. At in codice ipse non descendit; nam verba eius in prima pagina editionis a. 1866: 'codicis Monacensis de legatis tituli n. 267 nonnihil profuit accuratior ab me ipso instituta comparatio' ridicula non videri non possunt reputantibus in illo codice vix ducenta verba Diodori (fragm. XXXI 15, 2—3) inveniri.

Immanuel Bekker edidit Diodorum Lipsiae 1853 — 1854 (4 vol. apud Teubner); singulis tomis praemissus est brevis lectionum variarum index. Dolendum est, quod Bekker ingenio suo tam multis in scriptoribus Graecis exercitato ac spectato in Diodori editione parvus usus est, nedum laborem codices denuo perquirendi in se suscepit.

Restat ut paucis de huius editionis institutis rationem reddam. Quae cum parata sit, ut in locum Dindorfii editionis Teubnerianae succedat, primum cum ea est conferenda. Delectum variarum lectionum, quae Dindorf omiserat, singulis quibusque paginis addidi; cui ut spatium fieret, commentationes Heynel et Eyringi exterminatae sunt. Quamvis enim sint pretiosae, tamen eas recipere modum talium editionum, qualis haec est, excedere videtur, praeterquam quod ipsae hodie egent correctionibus. Attamen si viri docti his aegre carebunt, nihil obstat, quin posteriori tomo inserantur.

De apparatu critico scito haec: lectiones ex codice D allatae nituntur in accuratissima Richardi Bergmann collatione, ceteras omnes debemus Wesselingio. Facillimum scilicet fuerat, id quod Dindorf in editione sua a. 1828 fecerat, totam lectionum molem a Wesselingio aliisque congestam reddere; sed bibliopolae atque legentium intererat censura subtili adulterinas lectiones amoveri. Quo in delecto quam difficile sit rectum modum tenere nemo non sentit. Summum autem est mea quidem sententia, non tam lectionum singillatim delectum habere quam ipsorum codicum. Quare facilius a me impetravi, ut centies libros A et B (ex codice D descriptos) neglegentem prae una lectione D etiamsi manifesto vitio corrupta. Saepius

enim accidit, ut ex vitio vetusti codicis librarius posterior speciosam correcturam faxerit, aut ut idem vel simile vitium alibi lateat nondum agnitus, aut ut legentes vicino vitio non cognito proximae lectioni vitiosae sed captiosae nimiam fiduciam habeant. Qui errores ubicumque non timendi erant, vel optimorum librorum corruptelas praeterit.

Cur potissimum codicem D respererim atque ex secunda classe tanquam principem C elegerim, ex eis, quas supra de codicibus aestimandis disserui, haud difficile est intellectu. At vereor ne quis me propter codicem F interpellet. Id quidem sibi quisque persuadebit ad imaginem secundae classis efficiendam codicem C non sufficere; sed ipse supra docere studui codicem F codici C non modo non supparem esse aetate, sed in recentissimis numerandum. Neque dubito affirmare illum codice M atque L et recentiorum et deteriorem esse. Nihilominus secundum C lectionibus F plurimum spatii concessi: cum quod reliqui libri nobis multo minus sunt noti, tum quod editiones inde à Stephano tam cognatae sunt libro F, ut nisi hoc cognito multis locis perplexae nobis videantur.

Quamquam enim editores, quo ex tempore codicem D cognoverunt, codici F primas partes attribuere desierunt, tamen eius auctoritas apud Stephanum et Wesselingium praevalida tam pertinax est, ut ne recentissimis quidem in editionibus abolita sit. Neque a me ipso extinctum est, quidquid ex illo immerito principatu codicis F residuum fuerat; immo multa conservavi, quae delere aut praee lectionibus D vel C contemnere malui et fortasse debui. At ne maiore licentia in has aliasque corruptelas animadverterem, deterruit me non modo auctoritas Stephani Wesselingi

Dindorfii Bekkeri, quorum ad doctrinam ne minimum quidem aspirare audeo, sed etiam magna codicum cognitio. Hanc autem augere mihi non licuit, quia exemplaribus prioris editionis omnibus venditis a bibliopola vix impetravi, ut ad hunc totum absolvendum spatium duodeviginti mensium daretur.

DE SERMONE DIODOREO.

Diodorus*) et si eo est natus sermone et dicendi genere quo omnes tum utebantur qui non veteres aemulantes suae aetatis consuetudinem relinquerent, nec magis quam Polybius, quem non solum saepe descripsit, sed etiam in multis expressit, obsoletam affectavit dialectum aut vocabula caplavit archaica, quippe qui omnia ad vitae utilitatem lectorumque quibus prodesse studeret commoditatem referret, in hac tamen oratione sua quaedam sibi leges scripsit satis severas, quas nunquam ipse**), saepissime vero migrasse videntur librarii quibus debemus codices mille amplius annis post eius aetatem scriptos.

Primum enim crasin Diodorum ad evitandum et in multis evitatum ab se hiatum, qui et ἦν τε diceret potius quam ἦ sequente, et δῖον potius et δῖον quam δῖον et ὄν praecedente vocali***), adhibuisse quum

*) Quae sequuntur de Diodori dicendi genere, recepi ex editione Dindorfii Teubneriana; non pauca inter lineas correxi vel addidi, alia additamenta repositi in notis.

**) quod equidem dubito, immo nego.

***) Eandem ob causam variant ἦ φρὸς et φρὸς, τοκοῦτος et τοκοῦτος, δῖον τε et δῖον τε, ἐν τε et ἐν τε, δῖον τε et δῖον, αἰνῆς pro οἷ et cetera; alia remedia hiatum evitandi esse inversionem verborum et additionem articuli docuit

quavis fere ostendat pagina, prorsus est incredibile quae haud pauca occurrant diaeresis iisdem in formulis exempla ipsius potius esse quam librariorum incuriae tribuenda. Veluti quod saepissime habet τᾶλλα, sed aliquoties in omnibus distractum in τὰ ἄλλα, ut 1, 2, 3; 1, 18, 4; et in nonnullis 1, 11, 6; 5, 13, 2; 5, 45, 5; 16, 38, 1; 17, 38, 5, quum tertio horum locorum ipse Eusebius Praep. vol 1, p. 101, 9 ed. Gaist., praebeat τᾶλλα, quamvis c. 20, 1 vicissim τὰ ἄλλα inferens pro τᾶλλα ib. 14, quibus accedunt exempla ex fragmentis, velut 9, 10, 3; 36, 2, 4; 37, 2, 4, petenda. Eodem modo τὰδελεφθ restitutum ex libris optimis 1, 21, 2; 1, 98, 6; 4, 56, 1; minusque bonis 15, 77, 5, et alibi, ut 11, 67, 4; 19, 34, 5; 19, 35, 1; 20, 16, 1; 20, 68, 3; 29, 10; 31, 20, in omnibus servatum, redarguit diaeresin in τοῦ ἀδελεφθ 5, 61, 1; 15, 61, 2, quum τὰδελεφθ sit 15, 60, 5; et 31, 15^a, 1, idem τοῦ ἀδελεφθ redarguitur duplici τὰδελεφθ 31, 17^a; 31, 27^a; et 16, 37, 1; 25, 10, 1, et, ut opinor, 4, 24, 4, ubi τοῦ ἀδελεφθ. Item τὰδελεφθ 5, 50, 2; 11, 48, 4; 17, 34, 2; 20, 16, 1; 31, 23, redarguit τῷ ἀδελεφθ 1, 27, 1; 3, 71, 1; 4, 68, 4; 8, 4, 1; 11, 66, 4; 17, 79, 2; 17, 83, 9, illatum in uno 4, 27, 2; 17, 34, 2. Eiusdem generis sunt τὰγαθὰ 10, 7, 2, sed τὰ ἀγαθὰ 10, 9, 7 (ut 34, 18), et rursus τὰγαθὰ 10, 9, 8; 21, 17, 4, et in verbis Demetrii 31, 10; τὰ ἀναγκαῖα 19, 11, 4, quum alibi sit τὰἀναγκαῖα τὰ ἀκρήματα τὰκριβέις τὰληθές τὰγνώμον, τὸ αὐτόματον 11, 21, 3; 11, 44, 6, alibi recte scriptum ταὐτόματον

eleganter Kaefker (dissert. Lips. 1880. p. 308—311). — Similia attente legentibus saepius occurrant, veluti κατε-
 υγής pro ἰσχύει, ἀκολούθως dativo suo antepositum vel
 postpositum.

et *κατὰ κράτος*. Et τὸ αὐτὸ 11, 63, 6; 13, 97, 4; 20, 76, 2, quod 1, 7, 1 et 14, 52, 2, ubi alii τὸ αὐτὸ; 14, 70, 4; 15, 54, 7; 16, 26, 3; 18, 29, 7; 19, 14, 4, ubi alii τὸ αὐτό: 20, 109, 5, recte contractum, ut αὐτὰ 13, 59, 8; 17, 72, 6, redarguit male distractum τὰ αὐτὰ 13, 26, 1; 13, 93, 5; 34, 19; 38, 2, 2, atque etiam τοὺς αὐτοὺς 13, 109, 3, contrahendum videtur, ut 2, 26, 3 est ἐν ταῖς. Et τοὺς ἀνδρῶς 18, 23, 3; 26, 16; 26, 24, 1; 31, 19, 7; et in pluribus 13, 22, 4 et in uno 13, 84, 3; 17, 29, 4; quod recte scriptum τὰνδρῶς 1, 88, 4; 5, 70, 2; 11, 42, 5; 11, 57, 6; 13, 75, 5; 13, 84, 3; 14, 5, 6; 14, 112, 3; 16, 11, 2; 17, 29, 4; 17, 101, 6; 19, 2, 7; 20, 106, 3; 23, 15, 5; 24, 12, 1; 26, 24, 2; 31, 27, 3; 34, 33, 7; 37, 13, 2, ut τὰνδρῶν 4, 28, 4; 19, 34, 6; 20, 93, 4; 31, 19, 7; 32, 10, 6; 32, 11, 1: ut etiam τοὺς ἀκριβοῦς 13, 90, 7 contrahendum videatur, ut supra τὰκριβῆς.

Item τὸ ἐκείνιον apud Photium 32, 12, 3, ubi semper τοῦναντίον scriptum. Et τὰ ἐκείνῃ 16, 32, 2, quum τὰναντία sit 3, 40, 2; 14, 57, 1; 14, 90, 5; 16, 27, 5; τὰκεῖνος 3, 17, 3; 4, 84, 4; 11, 56, 8; 17, 36, 5; 18, 66, 1; τὰκεῖνα 29, 6, 3. Τοῦτο quum ex libris optimis pro τὸ τοῦ sit restitutum 1, 61, 4, etiam 1, 64, 7 foret restituendum, nisi ibi liber optimus praeberet τὸ πᾶν τοῦτο, quod est 1, 63, 9, ut certe est restituendum 1, 64, 8 sublato fortasse τοῦτο, et 3, 23, 1, ubi omnes τὸ τοῦτο. Et καλὸς καὶ ἀγαθὸς 33, 14, 1, quod mirum si scripserit qui dixit καλονάγαθος 1, 2, 2 et alibi. Nam etiam recentiores hi scriptores, ut Dionysius A. R. 3, 17, p. 453, 7, qui ibidem p. 451, 12, crasin habet τὰλαγῖστα, observarunt praeceptum Photii: Καλὸς κ' ἀγαθὸς λέγεται κατὰ συνήθειαν, οὐχὶ καλὸς καὶ ἀγαθός. Ubi quod

scriptum s¹ librarii saepe mutarunt in *καί*, ut apud Plutarchum. Alius enim generis videtur 12, 20, 2 πάντων τῶν ἐν τῇ βίῳ καλῶν καὶ ἀγαθῶν αἰτίων.*)

Contraxit etiam, non solvit, Diodorus formas adiectivorum in *ος*, nec scripsit χάλιος 1, 96, 9, ubi χάλιαις; 2, 8, 7, ubi χάλια (χάλαι αὖ D); 12, 10, 6, ubi χάλιον, sed χάλιος; ut aliis locis multis et hoc et ἀργυρός σιδηρός χρυσός, et κενόθεν pro κενόν ex optimis restitutum 4, 22, 1. Idem non scripsit, ut est in libris, βαθύπλοος vel adeo βαθύπλου, sed contraxit βαθύπλοος 3, 40, 4, ut αἰγιαλός δυσπαρόπλος 3, 44, 4 et 12, 48, 1 πολλὰς ἡμέρας, de quo dixi ad Thes. Stephani v. ἡμέρας. Et haud dubie πυρίπλοος 4, 47, 3, ubi libri πυρόπλοος, pariterque πυρίπλοος 6, 7, 8, ubi etiam : modo additum modo omissum librorum coarguit malam fidem, ut δούπλοος contraxit 3, 17, 5. Neque curandi sunt ne apud recentiores quidem librarii haec omnia distrahere soliti, ut vel optimis in libris reperiantur depravata, velut Vaticano Dionysii A. R. 1, 59 lla, χάλια, ut 1, 79; 2, 54, 70, quum ἀργυροῖς καὶ χρυσοῖς ait 2, 23, et Vaticano Strabonis 15, p. 703, λεβανόχρους pro λεβανόχρους, ut apud Demosthenem ἐπιτολίος pro ἐπιτόλιος et Thucydidem εὐνόςας pro εὐνέας, et alia multa huius generis, de quibus dixi praef. ad Xenoph. Anab. p. X ed. Oz., ubi εὐνόςας C. pr. 2, 4, 16.

Idem Diodorus non dixit ἐμάν, sed ῥάν, non ἐπύσθαι, quod libri constanter etiam apud Atticos praebent, sed ἐπύσθαι, ut ἐπαρής. Neque πρῶσι 17, 37, 3, sed πρῶς; neque περιγῶν 1, 72, 2; ἐπύσθαι 4, 12, 5; 13, 80, 3; ἀπύσθαι 19, 68, 1 et alibi, sed — ῥάν:

*) τῶν ῥάν, τοῦ ῥανός, τοῦ ῥανός, τοῦ ῥανός, καὶ αὖ addit Kaelker p. 312.

neque πλείς 15, 42, 3 aut ἴσμεν 16, 94, 3, sed πλείς
et ἴσμεν.

Neque dubitandum quin semper contraxerit Diodorus augmentum et cum praepositione προ coniunctum, quae crasis certe aliquoties est servata, ut in προδούς 11, 48, 8; 36, 8, 6; προδύωσκον 13, 66, 6; προκαλεῖτο 18, 13, 1; 26, 3, 1; προκαλοῦντο 18, 106, 1 (14, 64, 2); προύλεγε 13, 97, 5; προύλεγον 33, 24, ut προύλεγε in fragmento Demetrii Phalerei 31, 10, 1; προύπεμψε 19, 72, 6; προυντιέπωτο 31, 27, 2. Nam eadem utriusque formae alternatio est in libris Thucydidis aliorumque Atticorum, pariterque Polybii, Dionysii Halic., Dionum, quae omnes certum est una usque esse contracta. Nusquam vero apud Diodorum apparet προύχων, ut aliquoties apud Dionysium.

Quomodo autem crasin et contractionem in multis diaeresi praetulit Diodorus, ita hiatus elisionem cum anteposuisse haud pauca huius ostendunt exempla, etsi alterum non ita ut Polybius aliique fugit. Quo de genere quum multa videantur apud Diodorum non minus quam apud Polybium abolita, non mirum quod pauca tantum sunt relicta eiusmodi ut προσημίονα αὐτοῦ 19, 108, 3; καταλείπει αὐτοῖς 20, 93, 7; ἰδεῖσθ' ὅπῃ τῶν ἐγγυρίων 17, 83, 1; συνετάξαθ' ἡμέραν 20, 94, 4. Item ἄπαντ' ἐπαράττει 14, 21, 2; τάλατ' ἐγγυρίων 17, 54, 2; τεύματα ἐληφότες 17, 103, 6; τὰ στόματ' ἐπαράττειν 19, 94, 8; χεῖματ' ἐλάττωρον 20, 84, 4; προσημύσαντ' αὐτῇ 20, 81, 3 et similia. Et saepius in numeralibus, ut δέχ' ἡμερῶν 19, 37, 3; 20, 73, 3; ὀγδοήκοντ' ἔτη 1, 5, 1; πένθ' ἡμερῶν 1, 13, 4; πένθ' ἡμέρας 2, 25, 8; 13, 39, 2; 14, 21, 6; 19, 37, 5, quum πέντε ἡμέρας sit 31, 11, 1; πέντε ἡμέρας 36, 5, 1; πενήκοντ' ἔνδρας 17, 76, 8; πενήκονθ' ἡμέρας

14, 31, 1; πειράζονθ' ἑαυτοὺς 19, 55, 5; πειραράζονθ' ἑαυτοὺς 1, 85, 3; ἱκνάζονθ' ἑαυτοὺς 17, 78, 4.*)

Ad formas vero verborum singulorum multis modis depravatas priusquam accedam, quaedam de declinatione et coniugatione vocabulorum sunt praemit-tenda. Nam utraque apud Diodorum non minus in multis est corrupta quam apud veteres.

Et in declinatione quidem librarii maxime peccarunt in accusativis quibusdam, antiquiores ple-rumque formas in novitias mutantes. Quamobrem ego accusativos in *v* modo recte modo male terminatos in nonnullis certe ad eam revocavi formam quae una con-veniret Diodoro. Scripsi enim *Δήμητρα*, quod omnes servant 14, 77, 6, alibi inter hoc et *Δήμητραν****) va-riantes, in nonnullis est vel *Δημήτρας* et *Δημήτρας*. Quam formam quod ad Stephanum metro versus sta-biliri dixi apud Pausan. 1, 37, 2: *Σπέρην Δήμητραν*, ὅτε πρῶτον ὀνόμας κατὰν Ἰφίτην, ei iam substituo

*) De elisione etiam fusius egit Kaelker p. 314. — Veterum hanc rem multas cautiones habere recte monuit Dindorf (edit. Teubn. IV. p. XV): 'Multa de hoc genere apud Diodorum depravata videri dixi, et si plerumque intacta reliqui, cum vel antiquissimis in libris ea reperitur scrip-turae inconstantia ut in Philodemi libellis ex papyris Her-culanensibus editis eadem in pagina scribatur καὶ et καὶ ἐκ, καὶ et καὶ ἔκ, τὴν ὁμοιότητι ἐπὶ ὁμοιότητι et τὴν ὁμοιότητι εἶναι, et multae appareant insolentiores elisiones, velut διπλὴθονγι αἱ, sed rursus πάντα et ἀλλὰ non elidantur ante vocalem, et alia solvantur quae alibi coniunguntur per crasin, ut nisi ipsi alibi in talibus non omnino constiterunt scriptores, certe antiquissimos iam libenarios sibi non constituisse appareat.' — Accuratior his quoque in rebus est codex D, quo nimis elisiones sacpiissime (trecenties fere δ' pro δι) tacite restitui.

**) hanc formam probat Cobet, repugnat Schenkl.

versum apud Oenomaum Eusebū Praep. 6 p. 231 D: *Εἰς πέτην πυγίδας κατόγων δήμερον ἀρχούς*, quum in altero facillima sit correctio *δήμερον* ἑκπότη. Et vicissim ubique *ἄδων*, quod est in omnibus 19, 68, 4, alibi *ἄδ* exhibentibus aut inter hoc et illud variantibus, ut solent librarii * in huiusmodi accusativis interdum negligere, ut plerique in *Ἰκίς* 4, 82, 1, nonnulli in *Ἰστωρ* (D, *Ἰόλαος* H) 4, 24, 4; *Πηρίλειον* 4, 67, 7; *χρυσόκωρον* D 4, 13, 1; *Τυνδαρίων* 4, 33, 5, sed ibidem *Τυνδαρίων* D. — Nominam vero in *ης* tertiae declinationis accusativas etiam exrepto *Εὐμένης*, cuius accentus novicius *Εὐμένης*, de quo dixi ad Thea. Stephani, excluderet *, sere in *ης* terminanti libri Diodori, haud pauca tamen alterius formae exempla in nonnullis certe sunt nominibus relicta, ut *Διομήδης* in omnibus praeter D 4, 16, 3; *Ἄρης* in uno C 5, 74, 4; *Πολυχέρης* 8, 5, 1—6; *Δημοσθένης* 12, 60, 1; *Παρμένη* 16, 34, 2; *Ἀργυρή* 19, 17, 4, ut plerique 19, 12 et 13; *Ξυνοπίθης* 19, 16, 1; *Ἀριστομένης* 28, 14; quibus accedunt servata in nonnullis *Ἐρμοκράτης* 13, 4, 1; *Ἐπιχράτης* 16, 26, 6; *Ἀισθένης* 17, 111, 3; *Ἀριστομένης*, 19, 68, 3, et quas Gemistus praebet *Ἀισθένης*, *Ἀκράτης*, *Εὐδωκράτης*, *Ἀισθένης*, ubi libri Diodori omnes-que. Credo igitur his quantumvis non ita multis formae in *ης* exemplis tamen alterius omnia non minus redargui quam apud Cassium Dionem dixi redargui vol. 5 p. X, et haud dubis etiam apud Chrysostomum, de quo dixi vol. 1 p. IX.

Accusativi adiectivorum in *ης* in *η* parum desinentes etiam plerumque per *η* scripti sunt in libris, ut *αὐτογενῆ* 3, 45, 7; *τέχνη* 3, 67, 5; *διψή* (pro *ἰδιογενῆ*) 2, 57, 5; 4, 77, 3 (ubi D *διψήης*); *συμφυῆ* 1, 10, 7; 1, 30, 6; *ὀπιογενῆ* 4, 22, 3; 4, 34, 2; 4, 72, 4, tamen

haec exempla redarguere videntur nonnulla in α, ut *ἐνδεῖ* 10, 31, 1, quum *ἐνδεῖ* 1, 45, 2 et *παράδεῖ* sit 17, 91, 5, quae corroni, et *εὐκλεῖ* 16, 7, 4. Nam perpetuo sic peccant librarii etiam apud Atticos; ut dixi ad Xen. Comment. 1, 6, 13, fuitque vel multo recentiorum unus et alter quem meliores libri hoc vitio liberarent, ut Pausan. 3, 7, 11; Procop. Pers. 2 p. 157 D, qui *ὄντα*.

Accusativos pluralis nominum in *εῖς* etsi libri modo in *εῖς* modo in *εῖ* terminant, interdum tamen etiam inter utramque formam variant, ut unus de optimis (i. e. A; sed item D) 3, 3, 6 *πασιλῆς* pro *πασιλῆς*. In quibus quum etiam Atticorum libri saepe fallant, non indignus memoratu sunt verba Graevii ad Luciani Solocicistam c. 8, vol. 3, p. 575: „Nomina in *εῖς* apud medios inter Atticorum veterum et sophistarum aetatem, Polybium, Diodorum, Diogenem Laertium et einaem notae scriptores fere *εῖς* contractum habent in accusativo plurali: apud veteres Atticos, Aristophanem, Thucydidem, Xenophontem, Platonem, Lysiam, Demosthenem, Isocratem, Aristotelem, Theophrastum, et Xenophontis imitatore Attianum, tam apud sophistas Pausaniam, Heliodorum, Libanium, Aristidem, Lucianum, alios eius aetatis scriptores, Dionem, Appianum, Herodianum, et ex nostris Chrysostomum, Basilium, Gregorium Theologum, Synesium sine contractionis fere in *εῖς*, quod et notavit P. Leopardus in Miscellaneis. Plutarchus et Iosephus modo *εῖς* modo *εῖ* dicunt, nisi illud quoque intempestivis emendatoribus debemus. Plethon certe Gemistus Plutarchi et Diodori verba transcribens pro *ἐπεί* accusativo semper *ἐπεί* habet. Plutarchus in Timol. c. 16: *Οἱ Κορίθιοι πλεονάζοντες αὐτῶ διόχκλον ὀκλήσαντες καὶ*

Εἰ προήσται 38, 19, nisi hoc est pro προήσται. Sin 19, 50, 2 ἐπιλείπειν unus pro ἀπείλειν. Formam ἀποκλείεσθαι 19, 58, 6, etiam in libris nonnullis recte scriptam ἀποκλείεσθαι, redarguit συμπλέεσθαι 16, 66, 4. Suspectum παραπλέεσθαι 13, 54, 5.

Eiusdem futuri forma passiva pro media supposita in verbis quibusdam satis superque probat etiam Diodoro illud fuisse illatum vitiorum genus quod antiquioribus omnibus saepissime intulerunt librarii. Quis enim dubitet, cui 4, 84, 4 ex libris optimis restitui στερήσεσθαι pro στερηθήσεσθαι τῆς ὀρέσεως, eidem me 4, 23, 2 recte exemisse στερηθήσεται τῆς ἀθανασίας, et 12, 12, 5 ἀποστερηθήσεσθαι τῶν καλλίστων ἐπιτηδεύματων?*) Ac ne Dioni Cassio quidem 41, 7, 5 στερηθήσεσθαι puto tribuendum, cui alia nonnulla de genere hoc quae ipse redarguit exemisse me dixi vol. 5 p. XI, quibus addendum προθυμηθήσεσθαι 50, 28, 5, etiam apud Platonem in Phaedono interdum illatum pro legitimo προθυμήσομαι, sed nibilo verius quam ἐθυμηθήσομαι apud Arrianum Epict. 1, 3, 1, cui etiam διηθησόμεθα illatum 1, 17, 3 pro διησόμεθα, et Hierocli Photii Bibl. cod. 251 p. 466, 34 προνοηθήσόμεθα pro νο quod in altero est codice προνοησόμεθα. Diodoro vero etiam alia huiusmodi vitia sunt eximenda, qui 2, 18, 2 τὸν Ἰνδὸν πιναθήσεσθαι τῆς περὶ αὐτὴν ἀρετῆς et 12, 1, 2 τῆς ὁμοίας τύχης πιναθήσεσθαι haud dubie scripserat, quod Pausanias 4, 25, 4 πολιτοκίας πινασέσθαι πεποιθώς, etsi alterum est apud Iosephum Ant. J. 10, 7, 6 οὐδενὸς κακοῦ πιναθήσεσθαι, quod repetit Zonaras vol. 1 p. 115 B, sed ut illius quoque libros fallere putem. Et 3, 6, 2 λόγον οὐκ ἔχουσα

*) 13, 66, 2 πολιτοκῆσεσθαι scribendum est ex codice: Dindorf edit. Trubn. IV p. XVI.

τὸν ἱερωνυμωσόμενον, quod scripsi ἱερωνυμώμενον, ut 19, 5, 4 μηδὲν ἱερωνυμώσεσθαι τῷ δημοκρατίῳ respondere ἱερωνυμώσεσθαι, abolito vulgari vitio,*) de quo

*) nec quisquam hoc recte factum delitabit, nisi qui etiam Dionysium A. R. 1, 59, vol. 1, p. 161, 11, ubi Vaticanus *ἱερωνυμωσόμενος* mutat in *ἱερωνυμώμενος*, et 6, 62, vol. 2, p. 1181, 3, ubi *ἱερωνυμώσεσθαι* in *ἱερωνυμώσεσθαι* 3, 23, vol. 1, p. 481, 4, ubi omnes *ἱερωνυμώσεσθαι*, ut 3, 72, p. 595, 2; 4, 10, vol. 2, p. 661, 13; 6, 38, p. 1127, 10; 46, p. 1148, 12; 65, p. 1189, 3; 69, p. 1197, 1; 75, p. 1211, 13; 85, p. 1236, 16 (ubi Vat. *ἱερωνυμωσόμεσθαι*); 7, 60, vol. 3, p. 1424, 16; 8, 31, p. 1574, 9, etc., sed nihilominus 4, 51, vol. 2, p. 766, 13, semel scripsisse putet *ἱερωνυμώσεσθαι*, quod hic est in ipso Vaticano, ut apud Galenum vol. 1, p. 229, 6 Lips. Quae sufficiunt, opinor, ad librorum Diodori consensum in hac forma non minus elevandam quam in alia, ubi modo variant modo consentiunt, etsi idem illud *ἱερωνυμώσεσθαι* est in epistola Antiochi regis ex lapide edita *Archives des missions scientifiques et littéraires, deux. sér. t. 3, liv. 3, 1867, pl. 3, v. 14: Τὸν δὲ ἱερωνυμωσόμενον* nec τὸν *εὐρυπρωπόμενον* *ἱεροῦ τῆς ἀσπίδος*, quod utrum recte habeat an fallat ut quod continuo sequitur: *ἁγροφῆσαι* *τε καὶ τὸ ἀντίρροπον* *ἐν οὐχίῳ* *ἰσθμῷ* pro *δὲ* *καὶ* in medio relinquo. Sunt enim huiusmodi quos dixeris Macedoniam multo antiquioris aetate originis quam ut ab librariis codicum superstitem possint dici profecti, quantumvis scriptoribus meliorem sequentibus dialectum non erat tribuendi, ut quod ego neque Polybio neque Diodoro, cui semel in Exc. Vat. p. 39 (10, 32, 1) est illatum, ut Aristoteli et Straboni, quorum ipsae codicum varietates fraudem redarguant, verbum *εὐρυπρία* et substantivum *εὐρυπρία* pro illis per * scriptis, ut *παρδοχεῖος* et *παρδοχεῖς* apud Polybium partim per * partim per 2 scripta ipse exhibet Vaticanus, eadem forma *εὐρυπρία* hic est in papyro Ptolemaeo et Cleopatrae regibus Aegypti oblata in Maili Class. Auct. vol. 3, p. 356, 14; 358, 28, sed in eadem 356, 11 et 12, activum *εὐρυπρίαι* et *εὐρυπρίαιτες*, quod ex Byzantinis tantum scriptoribus cognitum, et in alia p. 603 ult. *εὐρυπρίαιτες*, et 604, 1, *εὐρυπρία* (et vol. 4,

Dionysio, Dionii Cassio, aliisque illato dixi ad Stephanum. Neque quod 11, 18, 2 est: *Οἷον γὰρ ἰδόντων καὶ φιλονηθέσθαι*, scripserat Diodorus, sed *φιλονησέσθαι*, et Plato, Demosthenes et alii omnes, quo ipso etiam *τιμηθέσθαι* 15, 74, 1; 16, 75, 4, quamvis passiva significatione positum suspectum redditur, pariter atque 20, 3, 3; 27, 18, 3 *ἡτηθέσθαι* et *ἡτηθέσθαι*. Nam in utroque verbo sic peccare solent librarii, ut de priori multis ostendi exemplis ad Stephanum, de altero, etiam si dixit Euripides, Lysias, quem p. 161, 3 *ἡτηθέσθαι τὸν κατὰν*, sed p. 180,

p. 445, 12 *ἀγαγῆσαι*), ut quod ib. p. 354, 35 et 358, 32 est *διδόντων* et *δοῖντων* neque Polybio neque Diodoro hanc optativi formam possit vindicare, quam ego non solum illis eximi praef. ad Polyb. vol. 1, p. LIII et p. XII, aut Atticis, ut Xenophonti, de quo dixi ad Comment. 1, 4, 19, p. 44 ed. Oxon., aliique de quibus ad Stephanum v. *ἀσῆσαι* p. 2862, B, sed ne Homero quidem vindictam putabo, donec certiori confirmatam videro exemplo quam quod unum nunc est apud illum Il. F, 733: *αἶλ' ὅτε δὲ δ' Ἀλάρη περὶ τοῖσι θεῖσι καὶ ἀνθρώποις σταλῆται, τὸν δὲ σπέντρον ῥέσῃ*. Nam facilis est correctio *σταλῆται, τὸν δ' αὖτε σπέντρον ῥέσῃ*, nec magis codicum consensus multis antiquitus vitulis inquisitorum lueri poterit quod non sit Homericas aetatis quum prorsus barbarum *ἐμπλῆσαι* pro *ἐμπλῆσαι* in omnes illatum, quod correxi ad Stephanum v. *βαῖλα* p. 90, D. Cum illo autem Antiochino, sed nihilominus non Diodoro *ἐμπλῆσαι*, conferre licet quum ut Macedonicam, non Diodoream notavi, terminationem imperativi *σπέντρον* pro *σπέντρον*, suspensissimo etiam Atticis illatum, ut dixi praef. ad Xenophontis Hist. Gr. ed. Lips. tertiam p. XVIII, sed ut quae certissima etiam videri possint exempla, eadem vel maxime fallant, ut Euripidis Ion. 1131: *Θέας δὲ γυναικας θεοῖσιν, ἢ πατρὸς ῥέοντος μέγα, παρὸς δούλους ἑταίρους φίλοις*, ubi nuper restitui quod etiam sententia possit, *δούλους ἑταίρους φίλοις*: Dindorf V p. XI.

19 ὧν ὅμας ἡγήσασθε, et non priori quoque loco scripasisse ἡγήσανται nemo credet. Nihil melius ὡμολογήσασθαι 19, 7, 1 et, ut opinor, καταφρονήσομαι 12, 4, 2, quod etsi est apud Isocratem et Lucianum, tamen καταφρονήσομαι est apud Platonem, ut certe Isocrati haec forma sit restituenda. Nam incredibilis apud omnes cernitur scriptores librariorum in his formis in alteras mutandis incuria, ut apud Diodorum 18, 92, 2 vel περιμνησθήσασθαι illatum sit pro περιμνησθῆσθαι. Viciissim 14, 117, 5 male nonnulli ἐπιμνησόμεθα pro ἐπιμνησθήσόμεθα, quae una usitata in prosa forma huius futuri, ut apud Pausaniam 5, 25, 1 ἐπιμνησόμεθα καὶ τούτων mutandam putem in ἐπιμνησθήσόμεθα, quod est 8, 9, 7; 8, 15, 4, ut μνησθήσομαι 6, 1, 2, et fortasse de Eusebio quidem Ere. p. 65, 19 ed. Nieb., ἐπιμνήσονται πάλιν τῶν συντετιμημένων, relinquendum. Inter utramque formam variant libri Demosthenis p. 432, 7, Polybii 5, 33, 3, ubi optimi μεμνήσομαι, ut non dubitem Herodoto 1, 5, 177 pro ἐπιμνήσομαι restituere, quod 2, 3 habet, ἐπιμνησθήσομαι. Nam etiam 1, 51, ubi libri ἐπιμνήσομαι, Photius Bibl. cod. 190, p. 150, 9 ἐπιμνησθήσομαι.

Optativerum forma tertio pluralis in αιν pro αν etsi apparet aliquoties in libris, ut τηρήσαιν 2, 4, 4; προσάξαιν 8, 3^a, 2, tamen nihilo verior est apud Diodorum quam apud Atticos, quibus saepe est illata. Nam et multo plura sunt formae in αν exempla, et ipsa librorum inter utramque variantium 20, 4, 4 fides vacillat. Eadem ratio videtur formarum illarum in αηεν et αηαν, quae sunt 8, 15, 1, ubi βοληθείημεν, quum talia etiam recentioribus illata arguant librorum in loco Attici apud Eusebium Praep. 15, p. 802, A, varietates διακριθείημεν praebentiam pro διακριθείημεν,

et 3, 36, 1, ubi ὑποληφθεῖσαν, 2, 25, 4, ubi εἶσαν. Nam ἀξιοῖμεν est 10, 21, 2; πληθύνειν 13, 21, 7; καταπολεμηθεῖεν 14, 39, 3; εἶεν 14, 21, 3.

Secunda singularis indicativi praesentis et futuri mediū vel passivi etai constanter scribitur γ, nihilominus Diodoro haud dubie restituendum est σ.

Perfectis, interdum etiam aoristis, male interpositum σ, ut non tantum constanter fore in κέχρισμαι, semel sine σ scripto in nonnullis 19, 61, 6, et in uno 14, 66, 4, et κέχρισμαι 4, 36, 2; 17, 103, 4.*) sed, ut videtur, etiam in ἀλέχρισμαι 3, 14, 1, etai hoc est etiam apud Agatharchidem Photii cod. 250, p. 448, 3, et περιέχρισμαι 1, 72, 2; 5, 29, 2; παρεχόμενος fr. Escor. p. 26 ed. Müller., nisi haec quidem veteribus fuerint peculiaria, etai περιέχρωμα est 3, 8, 5, Diodoro autem κέχρισμαι relinquendum, ut 2, 9, 2 χρίσας, quod nihil et ipsum scribendum videtur χρίσας, ut περιέχρωμα. Sed ἡλυσθεῖσθαι 20, 51, 3 redarguit ἐξελαθίντες, in deterioribus servatum 4, 67, 1, in plerisque 11, 23, 3.

Imperativi utramque formam ita ut 18, 29, 5 et 6 sit coniunctam, ubi praecesserat ὑπομενόντων et ἰχόντων, et sequitur παραγινώσκων — καταμεμφομένων — ἐπικαλέσθων, quum etiam libri Xenophontis, Thucydidis, Platonis saepe sic inter se coniunctam exhibeant, nemo dubitet Diodoro librariorum assensisse, ut tollenda sit altera etiam 18, 56, 5 et 6, ubi καταδεχίσθων et παραγινώσκων.

Praeter haec in formis vitiosa et ab librariis ad suam consuetudinem detorta multa sunt vocabula modo recte modo secus scripta, de quibus ut compendifacorem operam ad locos singulos singulatim dicendi, memoratu

*) 4, 34, 5 κέχρισται manu prima D.

digniora ordine hic coniunctim recensenda et sub uno conspectu ponenda duxi.

Ἀμαρ quum 1, 32, 4 in optimo sit libro (i. e. D) conservatum, qui ὅψ' ἄμαρ, et in plerisque 17, 50, 1, eundem ubique spiritum restitui, de quo dixi ad Thea. Stephani, restituendum haud dubie etiam in nomine *Ἀμαρ*.

Ἄν deleui, ubi cum futuri absurde coniungebatur participio: 1, 53, 8 *διδάξαι τὸν πατέρα ῥαδίως ἂν ἱσομένην τῇ σιγαίᾳ*, nisi praestat *γεννησομένην*. Item, ubi cum infinitivo futuri: 1, 76, 3 *οὕτω γὰρ ἂν μάλιστα μῆτε τοὺς εὐφραδίᾳ τῶν βραδυτέρων πλεονεκτῆσαι* 18, 55, 3 *οὕτω γὰρ ἂν μάλιστα τὸν μὲν Κάσσανδρον ταπεινώσιν, ἑαυτοῖς δὲ μεγάλην δόξαν . . περιποιήσιν* 20, 3, 3 *πάντων διαίτηφόρων μὲν ἂν ἐγγιγῆται αὐτὸν τοῖς Καρχηδονίοις ἀνταγθῆναι*, ut Polybio ad Thea. Stephani p. 294 A, et Dion. Chrys. saepius eximendum dixi praef. p. XII. Nihil meliora sunt exempla cum futuro coniuncti apud Dionysium. Eadem vero particula deesse videtur 1, 40, 3: *Εἰ μὲν οὖν ὁ Νῦλος ἀνέβαινε, δῆλον ὑπῆρχεν, ἐπεὶ δὲ*, ubi *δῆλον ἂν ὑπῆρχεν* Hertleinus in progr. Werthem. a. 1865, p. 5. Sic *εἰ — ἂν — ἐπεὶ δὲ* est 13, 20, 5; 15, 79, 2. Atque etiam 13, 1, 1, ubi item *εἰ — ἦν — ἐπεὶ δὲ*, scribendum videtur *σχεδὸν ἂν ἦν*, et 1, 39, 10 post *εἰ μὲν — ἂν* quod sequitur *εἰ δὲ — ἀδύνατον ἦν*, item *ἂν ἦν*, et 10, 7, 2, *ἐπιπλεον ἔν*. Simile quidem *καθῆκον ἦν* 1, 38, 11, ubi item sequitur *ἐπεὶ δὲ*, et apud Polybium 1, 1, 1 *εἰ μὲν — ἀναγκαῖον ἦν*, sequente

Ἄλλοις pro *ἄλλοις ἰστέον* 2, 48, 2 et 17, 82, 2 restituit Dindorf (Neue Jahrb. 1869 p. 472); cf. 1, 66, 9; 1, 67, 9; 1, 74, 1; 2, 38, 1; 2, 39, 4; 2, 42, 3; 2, 55, 3; 3, 12, 3; 11, 71, 4; 25, 2, 1; 29, 19; 40, 3, 2.

item ἐπὶ δέ: sed utroque loco tanquam nihilo certiori, ut de Polybiano dixi praefatione vol. 1, p. XLVII, illos non magis quam hos illis defendi facile intellegitur. Duplex ἄν ο libro optimo D restitui 2, 40, 4, ut in omnibus est 13, 20, 5.

Ἀροῖσος etiam semel apparet cum augmento ab Atticistis improbato Ἀρήροισεν 1, 33, 11, tamen quum ceteris locis omnibus sit ἄροσος —, dubium utrum libri fallant an ipse lapsus sit Diodorus, ut Pausanias 2, 35, 7 ἐναλίζθησαν, 4, 26, 8 ἤροισε dicens, etiam ἀροῦ-γμένωv dixit 4, 5, 9, nisi quis putet etiam apud hunc fallere libros, qui tamen non, ut in N. T., variant inter utramque formam, quarum alteram illam per η et ο grammatici quidem ut prorsus barbaram reiciunt, sed praebent etiam libri Xenophontis, de quibus dixi praef. ad Hist. Gr. ed. Lips. tertiam p. XX.

Ἄροντος etiam nonnisi 20, 110, 1 uno in libro scriptum ἄοντος, tamen id ipsum constanter etiam Diodoro esse restituendum vix dubitabit qui contulerit quae de utraque forma dixi ad Stephanum, et ἀόλεκτος pro ἀοίκητος 3, 38, 1 et 2 bis restitutum ex libris, ut est in plerisque 4, 17, 4. Quare ἄοντος scripsi 14, 115, 2; 14, 116, 2; 16, 10, 3; 17, 8, 5; 17, 42, 2; 17, 64, 1; 17, 84, 6; 18, 9, 5; 20, 11, 2; 20, 66, 3.

Ἀρωαίος pro ἀρωαίος quum optimi praebeant 5, 23, 5, idem restitui 2, 47, 1; 3, 38, 4; 3, 39, 3; 3, 42, 1; 5, 60, 1; 5, 82, 1; 5, 83, 2; 13, 65, 4; 13, 79, 6, ut faciendum dixeram ad Thea. Stephani.

Ἀρωαίος etiam ex optimis restituendum fuit 2, 10, 3 pro ἡ δ' ἀρωαίη σθριγῆ, non sequitur tamen ex uno Gemisto ibidem τὴν ἀρωαίη pro τὴν ἀρωαίην

ἄρωαίην pro ἀρωαίην 2, 23, 2; 2, 59, 1; 16, 37, 2; 37, 2, 3.

ἐπιπράντιαν et ex eodem, qui etiam 2, 13, 2 solus τὸ κατωτάτω μέρος pro κατώτατον, et libro uno 2, 10, 6 τῆς ἀνωτάτης ἐπιπράντιας pro τῆς ἀνωτάτης esse recipienda, quippe hiatus evitandi causa consulto a Diodoro, ut videtur, non posita.

Ἀξιοχρήστους οὐσας 11, 34, 3 et ἡγεμόνας *ἀξιοχρήστους* 14, 77, 6, videtur ascribendum *ἀξιώχρεως*, quod habet vel Pausanias 7, 6, 9 ὥς μηδὲ σέξται τὰ αἰκία *ἀξιώχρεως* εἶναι, etsi *ἀξιώχρεα* est 8, 31, 9, ubi nonnulli ω pro ο, quod ad α potius referendum, ut singulari certe libri fere semper *ἀξιώχρεως*. Plurali tamen etiam *κατώχρεος* est 32, 26, 3, ut apud Polybium quoque, quamvis accusativo *ἀξιώχρεως* dicentem, horum compositorum etiam formae in οι apparent. In quibus tamen etiam libri variant inter formas ω et alteras, ut Platarchi Timol. c. 11, nonnulli *διάπλεω* pro *διάπλεαι*. Dixi de his vitiis ad Thes. Stephani p. 1097, A.

Ἀπαράσχετος tantum dixisse Diodorum, non etiam *ἀπαρασχέαστος*, quod est in omnibus 14, 47, 3 et in uno 12, 69, 4, probat ceterorum locorum omnium in altera forma consensus 2, 26, 5; 2, 29, 5; 3, 65, 3; 13, 36, 4; 16, 84, 2; 17, 86, 5; 18, 51, 2; 29, 3; 31, 42, eademque formam alteram apud Atticos inferendi librariorum consuetudo, de qua dixi ad Stephanum.

In formis *Ἀπόλλω* et *Ἀπόλλωνα*, sive absit articulum sive adsit, etsi libri ita ludunt ut nihil in iis sit praesidii (cf. 3, 59), haud dubie tamen *Ἀπόλλω* tantum dixerat Diodorus, etsi non dixit *Ποσειδῶ*, sed, in quo libri perpetuo consentiunt, *Ποσειδῶνα*.

Ἄπλωτος cum recte sit 2, 49, 4 in omnibus, *ἄπλωτος* est in libris secundae classis 3, 19, 5; 3, 40, 4; 3, 50, 1; 3, 70, 4; 4, 13, 3; 4, 21, 5.

4, 24, 2 (*ἄνωθε* D); 12, 10, 6 (*ἄνωθεν* P); 13, 59, 6 (*ἄνωθε* P); 13, 85, 1 (*ἄνωθε* P); 20, 6, 1; 20, 16, 6, servatum in ed. Basil. 20, 6, 1, et in eadem et libro uno 20, 16, 6, et in fr. Escorialensi p. 21 ed. Müller. Saepe sic peccatum apud omnes, ut vel *ἄνωθε* inferatur, quibus de vitulis dixi ad Thea. Stephani.

Ἀρεῖς etsi 2, 46, 5; 30, 15; 37, 30, 2 tantum *Ἀρεῖς*, ceteris locis constanter in libris flectitur *Ἀρεῖας*, illi nihilominus perinde fallunt ut libri Dianysii, Pausaniae, cuius pauci tantum 8, 32, 3; 8, 37, 12; 9, 36, 1, 3; 9, 37, 7 *Ἀρεῖς*, et aliorum, ut dixi ad Thea. Stephani p. 1933, A.

Ἀφούρας tantum, non etiam *Ἀφούρας*, diuinae Diodorum multa persuadent prioris formae exempla, ut libris eius alteram interdum inferentibus nihilo plus tribuendum sit quam Xenophontis; cf. *Σφέρτα*.

Ἀχρεῖ semper, non *Ἀχρεῖς*, esse scribendum dicitur in *μέγχι*.

Βότρες. De accusativo pluralis *βότρες*, non *βότρεας*, v. *Υδρές*.

Βοῖς qui dixit 3, 31, 2, mirum si *αἱ βοῖς* dixerit 4, 23, 2; 4, 24, 2; quod facile potuit ex praecedentibus accusativis inferri, ut apud Pausan. 4, 4, 3 *ἰγίστρο βοῖς*, ex accus. 6, *ἀποδομνέας βοῖς* et *βοῖς*; *ἔγχεσθαι*, pariterque 4, 36, 5 ex praecedentibus accusativis, etsi 5, 1, 9 iterum est *βοῖς*, quamvis nullus sit accus. in proximis. *Βοῖς* accus. apud Diodorum 3, 37, 9; 3, 64, 1; 4, 22, 6; 4, 23, 2 etc. Itaque sustuli quod Xen. Cyr. 4, 1, 9 vel optimi inferunt *βοῖς*, ut apud eundem Anab. 3, 5, 9 vicissim *βόας* deterioris inferunt pro *βοῖς*. Nam eadem librorum

in his formis fides quae in formis *καὶ* et *καί*, ut ne Dionysio quidem A. R. 1, 39, p. 98, 12 relinquendum putem *βόας* post *βούς* ib. 8 illatum, etai redit p. 100, 4, 10.

Βουὸς pro *βούκός* Diodoro quoque 2, 11, 5, ut ibidem *ὄρεϊός* pro *ὄρεϊός*, et 17, 69, 8 restitui, ut aliis omnibus est restituenda quod metrum poscit apud poetas.

Γαμήσαντε 2, 39, 2, et *γαμήσαν* 18, 25, 3 et Exc. Vat. 33, 7, 6 non scripsisse qui ceteris locis omnibus multo pluribus scripsit *ἴσχυα*, non dubitabit qui contulerit quae hoc de vitio dixi praef. ad Dionem Chrys. p. IX.

ἴσχυα et *γαμήσαν* etai vix semel iterumque praebent meliores libri, ut 1, 52, 6; 1, 66, 3; 1, 83, 4; 5, 56, 1; 17, 7, 5; 17, 58, 3, minime tamen negem constanter esse restituenda, quam non minus ludere soleant apud Atticos. Nulla enim ratio est cur Diodoro aut Dionysio Halle, apud quem et ipsam obtinet forma *γῆν*—, non tribuatur qua non solum alii eiusdem aetatis nisi sunt scriptores, ut Nicolaus Damascenus, de quo dixit Federus p. 222, sed multi etiam multo recentiores, ut uterque Dio.

Διακινύοντες 8, 9, 2; 17, 37, 5, ubi praecedat *διακινύοντες*, scribendum esse *διακινύοντες*, et 19, 26, 9 *διακινύοντες* pro *διακινύοντες*, alterius formas probant exempla 1, 75, 3; 4, 6, 4; 5, 46, 3; 16, 92, 5, et *κατακινύοντες* 2, 59, 8, et *μινύοντες* 5, 17, 2; *ἀποκινύοντες* 10, 9, 3; *ἀνακινύοντες* 14, 20, 4; *ἐκινύοντες* 14, 90, 6; *περὶ κινύοντες* 17, 35, 7; *ἀποκινύοντες* 5, 27, 1. Cui ab eclogario suppositum *διακινύοντες* non mirabitur qui ibidem viderit 9, 6 *ἀκτισσῆσαν*, et *ἀκτισσῆσαν* 9, 12, 1, *εἰλῆσαν* 10, 19, 3, *ἐκτισσῆσαν* 31.

20*), ut *ἀνέστη* apud Photium 36, 4, 4. Nam etiam indicativi non solum praesens in *-ει* saepius est apud Diodorum, et imperfecti forma tertiae singularis in *-ει* pro *-ειν* nusquam apparet nisi apud Photium 31, 19, 8, ubi *ἰδόμεν*, participiū**) tamen forma illa non magis rara est quam verbi *ἔσθω* formis *ἀναπύθων* et *ἀναψύθων* 1, 7, 4; 3, 62, 10, de quibus saepe sic illatis dixi ad Thez. Stephani p. 622, C. Nam etiam Pausanias isdem abstinenti *ἀναπύθων* affinxit libri viius libraribus 2, 31, 8.

διόσχορος quamvis semel tantum iterumque, et ne ab optimo quidam libro, servatum Diodoro constanter esse restituendum non dubitabit qui idem vel apud Pausaniam, sed semel tantum iterumve, in nonnullis certe servatum viderit***). Et sic *διόσχορος* 19, 62, 7 et 9; 19, 68, 4 tantum non omnes, etiam consentiant in *διόσχορος* 13, 3, 4, de quo ubique per *ov* scripto γ. Thez. Stephani.

διόσχορος pro *διόσχορος* quum D praebuerit 1, 33, 12 et A 1, 57, 2, sine libris restitui 1, 57, 3; 1, 62, 2, ubi duo optimi (AB) *διόσχορος*; 1, 63, 1; 1, 63, 4; 2, 9, 2; 4, 11, 4; 4, 18, 6; 4, 35, 4; 15, 33, 2; 16, 73, 3; 19, 13, 4; 20, 94, 5. Nam etiam apud Polybium sic peccant libri deteriores et Suidas, quum γ

*) ut *ἀνέστη* in D 3, 23, 6; 4, 31, 7; 4, 34, 4.

**) ut *ἀνέστη* 2, 31, 4. — Sagaciter animadvertit Kaelker (p. 309): Verba in *-ει* ante vocales infalliterum exeuntem habent in *-ειν*, ante consonantes in *-ει*: 4, 62, 6 *διόσχορος* &c. contra 16, 23, 6 *διόσχορος* autē τὸ *διόσχορος*. cf. 14, 90, 5; 19, 57, 4; 14, 23, 8.

*** γ) *κοίτης* omnes 4, 77, 4; classis secunda 4, 61, 2.

διόσχορος 1, 7, 7; 8, 46, 3 D; 1, 25, 2 D; 8, 68, 3 C; 2, 24, 2 CD.

serret Vaticanus, ut Strabonis 15, p. 723 optimus videtur servare Vaticanus, et cum omnibus 16, p. 737, sed vicissim deteriores tantum 18, p. 740 servant γ , et ne hi quidem 5, p. 244, 245; 17, p. 788, 795, 804, 805, 809, 810, 811, etsi Strabonem non est credibile deteriori usum esse forma quam Plutarchum, cuius libri non minus quam Dionis Cassii consentiunt in γ , nisi quod Fab. c. 1 vel $\delta\alpha\sigma\gamma\upsilon\alpha\iota$ plerique pro $\delta\alpha\sigma\gamma\upsilon\gamma\iota\varsigma$, quod est in duobus, in uno $\delta\alpha\sigma\gamma\upsilon\gamma\iota\varsigma$, quum ipsi Xenophonti Anab. 1, 7, 15 unus inferat γ , quod credo ne Pausanias quidam 3, 1, 1 relinquendum, quum librorum fidem prorsus nullam esse in hac forma ostendant etiam codices Zonarae, qui $\delta\alpha\sigma\gamma\upsilon\gamma\iota\varsigma$ Ann. vol. 1, p. 298 D, ubi $\delta\alpha\sigma\gamma\upsilon\gamma\iota\varsigma$ Iosephus B. J. 6, 1, 7, qui sic etiam A. J. 1, 9, 1, sed $\delta\alpha\sigma\gamma\upsilon\gamma\iota$ p. 352 A.

Δωδεκάδρα pro *δέκαδρα* in libros nonnullos illatum*) 13, 42, 5; 15, 89, 3; 16, 36, 3, Photio relinquendum 36, 8, 2.

Δωδε an *δεσε* dixerit Diodorus etsi dubium videri possit, libris modo hoc modo illud praesentibus vel omnibus vel nonnullis, ego utrumque eum dixisse non credens praetuli *Δωδε*, quod est in omnibus 3, 74, 4; 13, 19, 6; 13, 20, 1; 13, 34, 3. Etsi fieri potest ut una ei potius forma *δεσε* sit restituenda.**)

Εἰς verbi tertiae pl. imperfecti forma *ἤτοσε* etsi semper est in libris, tamen ne Diodoro quidem relinquendam dixi, pariterque eximendam Polybio et Dionysio, ut vel Dionis utrique eximendam dixi ad illos,

*) ortum ex numerorum compendiis, sicuti saepius *δωδεκάδρα* atque in D *σκαπάρια* pro *κατασκαπάρια* 1, 45, 4; 2, 8, 5; 2, 9, 5 et 7.

**) cf. Zarncke, Lit. Zentralbl. 1867 p. 1020, ubi haec iure refelluntur.

quum sit etiam multo recentioribus ex libris restituta, in libris autem saepe vel pro ἡσων illata omninoque nusquam fere servata nisi ubi pro ἡσων habuerunt librarii; cf. p. XXXI.

Εἰς etsi constanter [at εἰς 3, 13, 2] dicit Diodorus, ἡσων tamen habet 2, 16, 10. Quod etiam apud alios omnes, qui εἰς dicunt potius quam εἰς, obtinere dixi ad Thea. Steph. vol. 3, p. 344 B.

Ἐλαία scribendum videri ἐλάα dicam in *Ketes*.

Ἐπι(μ)πλαμα quum sit ceteris locis omnibus, ἐπιμπλωτο 34, 2, 29 eclogarii esse apparet aut librarii, ut ἐπιπλωσθαι est in uno (D) 2, 45, 2 et πμπλωται vel in optimo (D) 2, 12, 2. Duplex autem μ fere abolitum in libris et in simplex mutatum, in uno (C) 5, 39, 4, in nonnullis servatum 18, 28, 1, constanter restitui, de quo dixi ad Xen. Cyr. 4, 2, 41 in ed. Ox.

Formarum ἐναέσιος et ἐναυσταῖος priorī sola usus Diodorus alteram saepe accepit ab librariis, a me ubique sublatam.

Ἐπίθω 3, 14, 3, scripsi ἐπίθωα, ut est 5, 30, 4, et εἰθωα sublatum 5, 5, 3, restituito hic et 17, 44, 1

Ἐθελοντὶ et ἰθελοντῇ inveniuntur: 1, 67, 9 ἰθελοντὶ εἰς 11, 84, 4 ἰθελοντῇ σπαρτέειν, 11, 84, 5 ἰθελοντὶ ἀπαρτέσθαι, 18, 53, 7 ἰθελοντὶ ἐπαρτέσθαι, 18, 42, 2 ἰθελοντὶ σπαρτέσθαι, 18, 61, 5 ἰθελοντὶ κατέσθαι. Cum ex 11, 84, 4 appareat Diodorum non abstinuisse a forma ἰθελοντῇ, sane mirum esset, si ante vocales potissimum (1, 67, 9; 11, 84, 5; 18, 53, 7) scribere maluisset ἰθελοντὶ: Kaelker p. 819. — Ac re vera est 1, 67, 9 in CD ἰθελοντὶ et 11, 84, 5 in P(atmensi) ἰθελοντῇ (cf. etiam 32, 4, 2; 35, 12).

Ἐγγονος pro ἡγγονος saepe in libris deterioribus; cor-
recti ex D etiam 2, 32, 3.

ἐρῆμα, quod est in omnibus 3, 62, 10, et 12, 16, 4
ἐρησιολογίας pro ἐρησιολογίας (cf. 1, 37, 9; 17, 116, 4).

Ἐπιμύλομαι quum sit in omnibus 1, 62, 5; 1, 67,
8, et in uno (E) 1, 15, 4, et in optimo (D) 2, 45, 4,
Diodoro constanter esse reddendum apparet, etsi ἐπι-
μυλόωντας omnes 3, 42, 4; ἐπιμυλόωντες 1, 83, 2; 11,
87, 4; ἐπιμυλίσθαι 19, 95, 7, ut omittam 8, 1, 2, ubi
reliquis ἐπιμυλίσθαι, tanquam ab oeclogario aliter haec
conformante positum, etsi auctori ἐπιμυλόντες ib. 3; idem
cadit in μετεμύλομαι.

Composita cum ἔως etsi servant plerumque a in-
terpositam, tamen quod 2, 55, 3 in melioribus est τριακοντ'
ἔτη pro τριακονταετησιν, prodere videtur τριακοντήτων,
ut πεντατηρίδα pro πεντατηρηίδα est in uno (E) 5, 32, 6.

Εὐθηνῶν 4, 80, 4, scribendum esse εὐθενῶν ipsae
librorum varietates (εὐθην. D, εὐθεν. C, εὐθην. F) ita
produnt ut apud alios plerosque quibus illatum η. De
quo dixi ad Stephanum.

Ἐως quum sit ubique, ferri non potuit semel illa-
tum 1, 32, 5 τὴν ἡμέραν.

Ἠλίον πόλιν, non Ἠλιοπόλιν, scripasisse videri Dio-
dorum dicetur infra in Νέα πόλιν.

Ἡρακλειωτῶν quum sit 15, 81, 5; 18, 56, 5; 20, 56, 3;
20, 109, 6, ferri non potuit Ἡρακλειώται 14, 31, 1, ubi
alterum est in libris nonnullis, aut Ἡρακλειωτικῶν 26, 13, 1.

Θάνατος etsi genere feminino est 2, 49, 3 χάριτος
καὶ θάνατος βλαβεῖαι τοσαύται πεφύκασι, ubi vel θάνατος

Εὐθές ante vocalem 4, 38, 4; 4, 51, 5; ante consonantem
4, 49, 3; εὐθέ ante consonantem 2, 12, 2; 3, 5, 1; 4, 38, 4;
4, 43, 2 etc.

Ἐπίον pro ἔπον 3, 62, 7; 4, 52, 3; καθυφόμενος in D
1, 40, 7; ἔφοντες in CP 1, 84, 5 etc.

Θυελλόμενος pro θυελλόμενος omnes 3, 37, 9.

in D, tamen quum 4, 20, 3 *αἱ τιναὶ θάνατοι*, in αἱ *τινάδες*, idem praesteat αἱ, altero quoque loco fortasse latet vitium, quum mire dictum sit *βασίλειά τωσάντων*, et scribendum *βασίλειά τωσάντων*. Feminini enim generis quam suspecta sit fides etiam Themistii ostendit ea ipsum refellens exemplum quod allatum in Thes. Stephani.

Θραύμα quum 3, 12, 6 ex libris ABCG, inter quos optimi duo, et Agatharchidem describentis Photii Bibl. p. 448, 17 codice optimo pr. manu, restituissem, idem sine libris 17, 20, 5 scripsi pro *Θραύμα*, quod etiam Aesch. Pers. 425 tollit codex Medicus, et meliores Pausanias 5, 20, 8, et Luciani Hist. c. 25 unus qui *Θραύμα*, ut nemo sit dubitaturus de expungendo apud illum quoque α. Ita *κονιάματα* unus pro *κονιόματα* 20, 8, 3, et saepe scribitur *κροῦμα* pro *κροῦμα*, et quae sunt alia huius generis, ut *χρῆμα*, de quo dixi supra (p. XLII) ubi de perfecto *κέρμα*.

ἱππόρχη 11, 30, 3, his scribendum *ἱππορχον*, ut est 12, 64, 1; 12, 80, 7; 14, 93, 2; 15, 85, 7; 19, 72, 6; 19, 76, 3, ut 20, 7, 4 male illatum *ἱππορχον* pro *ἱππορχον*, quod est 20, 51, 3 et 13, 71, 2; 13, 77, 6 *ἱππορχον* pro *ἱππορχον*, quod est in uno 20, 7, 4 (at *ἱππορχον* 24, 1, 6). Nentrum enim illorum dixit Diodorus, quantumvis diceret *ἱππορχης*, etsi in hoc quoque variant libri 15, 62, 4, et *ἱππορχης*.

ἰχθῆς nominativum pluralis praebent libri optimi 3, 15, 4, ubi deteriores (C) cum Agatharchide p. 449, 7 *ἰχθῆς*, sed *ἰχθῆς* idem 1, 35, 5, ubi ceteri *ἰχθῆς*. Et quanquam *ἰχθῆς* est etiam apud Atticos, tamen apud Diodorum haud dubie utroque praestat loco *ἰχθῆς*, quum etiam apud Pausaniam, qui *ἰχθῆς* habet 4, 34, 1, 2; 8, 21, 2 bis; 9, 24, 2, unus tantum altero loco praestant *ἰχθῆς*.

ἰδρυθεῖς saepius pro *ἰδρυθεῖς* in libris II classis.

Ἰθὺς accus. omnes 2, 4, 3; 3, 22, 3; 11, 25, 4; 17, 75, 3, pro quo male Ἰθῦς D 5, 3, 5, ut meliores apud Agatharchidem p. 449, 17. Ita βότρυς 3, 63, 3, haud dubie scribendum βότρυς, ut est 4, 35, 4; 3, 70, 8 (3, 62, 5 D). Sic τοῖς σάκχως 1, 14, 2; 5, 21, 5.

Καθαίρω quod semel in omnibus 12, 58, 6 acritum habet scriptum per η καθαίρων, et in duobus 20, 91, 8 ἀρεκάθων, redarguit quae sunt 4, 13, 3; 4, 31, 4; 4, 69, 4 καθαίρει, 4, 13, 3 ἰκκαθάρας, 13, 56, 4; 18, 71, 2 et 4 ἀνικαθάρας. Nam recta vel multo recentiores uson esse forma ostendunt libri Athenagorae p. 315 E, προικαθάρων praebentes ubi editi — u. Cf. dicenda in Σημείων.

Καθάριος 5, 33, 5 (καθαρός D), et καθαριότης 5, 46, 2 restitui pro καθάριος et καθαριότης, quae nihili sunt.

Καίω, aliquoties in libris recte scriptum κάω [κατακάω D 1, 77, 8; ἐπικάω D 3, 53, 3; ἐξικάω 13, 112, 1], ubique sustuli, ut κλάω 17, 66, 5; 20, 15, 5; 33, 14, 5; 37, 12, 3, quemadmodum αἰετός deteriores (OD) 4, 15, 2, et αἰεὶ tricies forte in D illatum pro αἰε. Quibus nihilo verius videtur κλάω, constanter sic scriptum in libris.

Καλιχιδῶν etai omnibus in libris est in Χαλιχιδῶν mutatum 12, 82, 2; 13, 64, 3; 13, 66, 3; 19, 60, 3, Diodorum tamen, ut Polybium, scripsisse Καλιχιδῶν prodiit argumenti scriptor L 12, ubi libri Καλιχιδῶνιοι vel Καρχηδόνιοι. Non dubitavi igitur restituere ei quod aegre servatum apud Xenophontem librarii vel Thucydidi et Demostheni eripuerunt, nisi quod apud hunc semel servarunt nonnulli et vix ipse optimus 8.

Καταργάτης qui scripsit 17, 97, 2: Τῆς δὲ καταργήδος καταργάτη μεγάλη περιπελοσύνης, etiam Nili cata-ractas 1, 32, 10, non ut Latini et recentiores Graeci,

simplici, sed duplici scripisse videtur φ , ut Strabo, apud quem contra libros plerosque illatum simplex φ , aliique, de quibus dictum ad Thez. Stephani. Atque etiam 1, 41, 9 $\epsilon\mu\beta\epsilon\sigma\iota\kappa\alpha\tau\alpha\rho\acute{\alpha}\tau\tau\epsilon\upsilon\tau\epsilon\varsigma$, et 17, 75, 2 $\mu\omicron\tau\epsilon\rho\acute{\alpha}\varsigma\kappa\alpha\tau\alpha\rho\acute{\alpha}\tau\tau\upsilon\rho\mu\epsilon\tau\alpha\ \mu\alpha\tau\alpha\ \mu\omicron\lambda\lambda\omicron\varsigma\ \psi\acute{o}\phi\omicron\upsilon$ duplici videntur scribenda littera φ , ut apud Polyb. 10, 48, 7.

$\chi\epsilon\rho\alpha\theta\epsilon\iota\varsigma$ 2, 26, 7 redarguitur forma recta 20, 72, 5 libris omnibus servata $\chi\epsilon\rho\alpha\theta\epsilon\iota\sigma\sigma\epsilon\upsilon$, et 4, 3, 4 $\chi\epsilon\chi\rho\alpha\mu\acute{\epsilon}\nu\omicron\varsigma$. Nec dubium non minus fallere exemplum Xenophontis Anab. 5, 4, 29, ubi deteriores $\chi\epsilon\rho\alpha\theta\epsilon\iota\varsigma$, et pauca Platonica de $\chi\epsilon\rho\alpha\theta\epsilon\iota\varsigma$ et $\acute{\alpha}\nu\chi\epsilon\rho\alpha\theta\epsilon\iota\varsigma$, atque duplo pluribus formae $\chi\epsilon\rho\alpha\theta\epsilon\iota\varsigma$ redargui, quum vel apud Plutarchum et Philonem sit $\acute{\alpha}\nu\chi\epsilon\rho\alpha\theta\epsilon\iota\varsigma$ et $\chi\epsilon\chi\rho\alpha\mu\acute{\epsilon}\nu\omicron\varsigma$, ut mirum sit si $\acute{\epsilon}\nu\chi\epsilon\rho\alpha\theta\epsilon\iota\varsigma$ scripserit Dionysius A. R. 1, 29, p. 76, 6 potius quam quod propemodum vel apud Galeum ad Thez. Stephani citatum superest $\acute{\epsilon}\nu\chi\epsilon\rho\alpha\theta\epsilon\iota\varsigma$, idemque 1, 60 $\acute{\alpha}\nu\chi\epsilon\rho\alpha\theta\epsilon\iota\upsilon\tau\epsilon\varsigma$, quomodo Hesychius interpretatur formam $\acute{\alpha}\nu\chi\epsilon\rho\alpha\theta\epsilon\iota\varsigma$, et 1, 89 $\sigma\upsilon\gamma\chi\epsilon\rho\alpha\theta\epsilon\iota\sigma\tau\epsilon\upsilon$, quum 2, 46 pro $\sigma\upsilon\gamma\chi\epsilon\rho\acute{\alpha}\theta\eta\sigma\alpha\upsilon\ \acute{\alpha}\lambda\lambda\acute{\eta}\lambda\omicron\iota\varsigma$ ipse Vaticanus praebet $\sigma\upsilon\gamma\chi\epsilon\rho\acute{\alpha}\theta\eta\sigma\alpha\upsilon$, unde intellegitur quomodo ortae sint formae illae toties altoris suppositae, et idem Dionysius scripserit $\acute{\alpha}\nu\chi\epsilon\chi\rho\alpha\mu\acute{\epsilon}\nu\omicron\varsigma$ 1, 77 med., $\acute{\epsilon}\nu\chi\epsilon\chi\rho\alpha\mu\acute{\epsilon}\nu\omicron\varsigma$ 2, 22 med., $\chi\epsilon\chi\rho\alpha\mu\acute{\epsilon}\nu\eta$ 2, 24, 34, ut Luciano Dial. Mer. 4, 4 apparent eximendum esse $\chi\epsilon\chi\rho\acute{\alpha}\theta\alpha\iota$ vel adeo $\chi\epsilon\mu\epsilon\theta\acute{\alpha}\theta\alpha\iota$, restituto $\chi\epsilon\rho\alpha\theta\alpha\iota$.

$\kappa\epsilon\iota\beta\alpha\upsilon\epsilon\varsigma$ an improbatum Atticistis $\kappa\epsilon\iota\beta\alpha\upsilon\omicron\varsigma$ dixerit Diodorus 2, 49, 3, incertum faciunt libri optimi (CD) praebentes. Sed lidem (AC) fere 2, 58, 5 $\mu\epsilon\gamma\alpha\lambda\acute{\alpha}\nu\alpha$ pro $\mu\epsilon\gamma\alpha\lambda\acute{\alpha}\nu\eta$, quod refellit $\nu\epsilon\upsilon\tau\iota\lambda\alpha$ ($\nu\epsilon\upsilon\tau\iota\lambda\iota\alpha$ D) 4, 47, 4, ut Polybio quoque 31, 22, 1 perperam putem illatum

$\kappa\epsilon\tau\epsilon\rho\alpha\mu\epsilon\upsilon\sigma$ D 1, 91, 6 et 3, 46, 3.

$\kappa\epsilon\tau\omega\psi\upsilon\lambda\alpha\varsigma$ D 3, 31, 3; $\kappa\epsilon\tau\omega\psi\upsilon\lambda\omicron\mu\epsilon\tau\omicron\iota$ 2, 34, 6

ἐπιναφίστα. Itaque non duxi consultum deteriore formam ex melioribus easpe sic fallentibus recipere.

Κροκόδιλος etiam apud Diodorum constanter scribitur, ut apud Strabonem, nisi quod apud hunc semel nunc 17 p. 811 *Κροκοδείλων δὲ πόλεις ἐκαλείην πρῶτον* mutat in *Κορκοδείλων*, tamen quum Dionis Cassii 66, 10, 8 codex Venetus idem praebent pro altero, quod hic et alibi ponit Xiphilinus cum ceteris, et Levit. 11, 29 Alexandrinus *κορκόδιλος*, et Chronici Paschalis Vaticanus p. 156 D *κορκοδείλων*, fieri potest, ut etiam Diodori fallant codices, etiam sine ullo eorum indicio neutrius vocabuli sollicitanda est scriptura: Dindorf edit. Teubn. V p. XIII.

Κεῖσε, non *κέσε*, scripsi 2, 42, 1. De quo dixi ad Xen. Cyrop. 5, 4, 35.

Καλινδείσθαι potius Diodorum dixisse quam *κελίεισθαι* duobus exemplis 3, 16, 4, ubi *καλινδείσθαι*, et 13, 13, 6, ubi *καλινδομένης*, etiam formae barytonae nullum apud eum est exemplum, non magis probatur quam formae contractae apud Atticos exemplis. *Καλινδομένη* libri omnes Pausaniae 10, 13, 2, *προκαλινδομένην* nunc Plut. Sull. c. 14, cuius libri alibi aut *καλινδείσθαι* exhibent aut *καλινδείσθαι*, quorum aut hoc ubique restituendum aut illud in *καλινδείσθαι* mutandum, atque apud Diodorum aut *καλινδείσθαι* scribendum videtur aut *κελίεισθαι*, etiam usus est etiam aliena a prosa Atticorum forma *κελίην* [quae occurrit 1, 87, 5; 3, 40, 4; 4, 59, 4].

Κυνηγίην pro *κυνηγετίην* quum ex libris sit restitutum 2, 40, 6; 3, 34, 2; 4, 34, 4, et in omnibus sit 3, 25, 4; 31, 38; 34, 34, credibile est etiam 4, 84, 4, ubi omnes *κυνηγίην*, omnes fallere, ut apud Polybium, pariterque in *κυνηγεσία* 4, 81, 4; 31, 27, 8; 34, 34, quum

inter utrumque variant libri 4, 34, 3 et 4, et *κρηγία* sit 3, 15, 5; 3, 25, 3; 3, 36, 3; 5, 39, 3; 5, 65, 3; 6, 76, 3; 9, 29, 1; 31, 38; 34, 11, et alibi semper, nec minus in *κρηγισίων* 4, 81, 4, et *κρηγισίων* 31, 38, quum *κρηγοί* et *κρηγών* sit in omnibus 3, 26, 1; 3, 36, 4; 3, 37, 8. Quamobrem ego haec omnia correxi. Nam etiam alterae formae, ut animadvertit Phrynichus p. 428, et Lobeckius p. 432, meliores sunt et antiquiores, Diodorum tamen pariter atque Polybium probabilius est constanter unum esse noviciis, ut vicissim Pausanias constanter utitur alteris.

Αιολίαν dixisse Diodorum, non ut 5, 28, 3 libri, *ἀπολιαινεύσαι* (*ἀπολιαινεύσαι* D), ostendit etiam *ἐλαιοειν* 3, 39, 3.

Λουμένον et *λούμενον* 4, 79, 2; 14, 80, 8, scripsi *λουμένον* et *λούμενον* idemque haud dubie restituendum Polybio in particula ab Athenaeo servata 26, 10, 16, ubi *λουμένων*, ut ib. 13 et 15, *Λούετο*, quum vel apud Dionem Chr. Or. 23, vol. 1, p. 513 sit *Λούετας*, quod *Λούετας* scripsi, ut apud Diodorum 5, 33, 5 *Λούεον* scripsi pro *Λούεον*, qua de forma etiam apud recentiores ab librariis alteri supposita dixi ad Stephanum.

Μεσογίος quum pariter atque cetera cum *γῆ* composita prope constanter per *σ* scribatur, ferri non potuit *μεσογίος* 11, 68, 1 (*μεσογι + σ* P). Quod saepe illatum etiam Atticis aliisque, ut dixi ad Polyb. vol. 1, p. XLIX.

Μίχρη ante vocalem toties praebent libri optimi ut nemo dubitare possit constanter hoc pariter atque *ἄχρη* esse restituendum.

Μίχρη ἄν οὐ, quod 16, 60, 1, ubi *μίχρη* ἄν (*ἄν* om. P) οὐ *ἐκτίσσει*, redarguit sequens 2, *μίχρη* ἄν *ἐκτίσσει*,

Μεγαλειπόλιος pro *μεγαλειπόλιος* 1, 19, 2; at recte D 2, 7, 2; 2, 20, 5 atque P 13, 68, 5; cf. 24, 10, 1.

etiam 1, 30, 7, ubi *μέχρι* *ἀν* *ὅτου* βοηθήσωσι; 1, 39, 3, ubi *μέχρι* *ἀν* *ὅτου* προσπίσῃ; 3, 14, 2, ubi *μέχρι* *ἀν* *ὅτου* καθάρων γένηται omnes praeter unum minus bonum, qui omittit *ὅτου*, et 3, 26, 4, ubi optimi duo *οὗ*; 3, 33, 2; 4, 24, 1; 5, 33, 4, esse tollendum deleto omnibus his locis *ὅτου*, satis probant libri Aristotelis H. A. 2, 37, p. 620, 18 *μέχρι* *περὶ* *ἀν* *πρὸς* τὸ σιόμα προσωγῶν *προ* *ἀν* *οὗ*, quod librariorum imperitia intulit in alios, praebentes, quum p. 621, 20, 27 bla sit *μέχρι* *οὗ* *ἀν* *ἐκείνῳ*, uno semel omittente *οὗ*, quod his tollendum, ut omnes 8, 5, p. 695, 4 *μέχρι* *ἀν* *ἀπο* *ὅτου* (?) *ψόφον* *ἀπο* *ὅτου*, nonnulli tantum *μέχρις*, etai *μέχρις* (scr. *μέχρι*) *οὗ* *ἀν* *δέρηται* est Pollt. 1, 8, p. 1256, 12, ut De gen. an. 2, 4, p. 737, 16 *μέχρι* *περὶ* *ἀν* *οὗ* *γενήσῃ*, omittendum esse *οὗ*, quod deest libro uni, ostendit quem primum memoravi, cui accedunt ib. 4, 8, p. 533, 22 *μέχρι* *περὶ* *ἀν* *συγκυκλώσωται*; 9, 5, p. 611, 12 *μέχρι* *περὶ* *ἀν* *ἐκείνῳ*; et Polybii 5, 56, 2: *Μὲδ' ἴσως* τοῦτου *περὶ* *μῆναι* *μέχρις* *ἀν* *οὗ* τοῖς ὁμοίοις τὰδὲ τῶν παλαιῶν *συν* *πώμασιν*, ubi delovi erasum in Vaticano *οὗ*, quod abest ceteris eius locis omnibus. Dioscorides 1, 66: *Ἐπεὶ* *μέχρις* *ἀν* *οὗ* τὴν ὁρμὴν ἀναλάβῃ, non magis scripserat quam Plutarchus Cic. c. 21 initio: *Ἀρχὴ* *ἀν* *οὗ* *καταπο* *λεμῶθ' Ἰαννίνας*, ubi unus *οὗ* *ἀν*; Mor. p. 690, A: *Ἀρχὴ* *ἀν* *οὗ* *πᾶν* *ἔκχυσθ' ἢ*; aut Arrianus Epict. 2, 12, 4: *Μέχρις* *ἀν* *οὗ* *διανεύῃς*. Nam omnibus eximendum est *οὗ*, ut Thucydidi 7, 83 *μέχρι* *οὗ* *δ'* *ἀν* τὰ χρήματα ἀποδοθῇ esse eximendum ipsa ostendit sedes incerta, Vaticano penante post *δ'*, quum Thucydides hand dubie scripserit quod 1, 137, ubi libri *μέχρι* *πλοῦς* *γένηται*, Schneiderus ei ad Aristot. H. A. vol. 4, p. 169 restituit *μέχρι* *ἀν*. Est enim illud *οὗ* vel *ὅτου* post *ἀν* positum non minus absurdum quam si dicas *εἰς* *ἀν* *ὅ*

vel $\delta\epsilon$ $\delta\epsilon$ $\delta\epsilon$ $\delta\epsilon$ et similia, neque intellegitur cur genitivum Diodorus addiderit, qui sine illo dixit $\mu\epsilon\chi\epsilon\iota$ $\delta\epsilon$ 1, 18, 3; 1, 88, 3; 2, 57, 2; 3, 23, 1; 3, 25, 2; 3, 26, 8, 3, 27, 3 et 4; 3, 33, 3; 4, 23, 3; 4, 46, 4; 9, 14, 1; 17, 114, 4; 20, 61, 3, et $\delta\chi\epsilon\iota$ $\delta\epsilon$ 1, 90, 6; 3, 13, 1. Quomodo convincitur $\delta\chi\epsilon\iota$ $\delta\epsilon$ $\delta\epsilon$ 12, 17, 2, et duplex, de qua supra, Plutarchi $\delta\chi\epsilon\iota$ $\delta\epsilon$ $\delta\epsilon$, quum idem alibi saepe dixerit $\delta\chi\epsilon\iota$ $\delta\epsilon$ sine $\delta\epsilon$, ut nihil tribuendum videatur exemplis simplicibus apud eundem $\delta\chi\epsilon\iota$ $\delta\epsilon$, sequente verbi indicativo, quum idem saepe uane sit nudo $\delta\chi\epsilon\iota$ sine $\delta\epsilon$, ut omnino latissime patet hoc vitium additi post $\delta\chi\epsilon\iota$, $\mu\epsilon\chi\epsilon\iota$. $\delta\epsilon$ genitivi $\delta\epsilon$ vel $\delta\epsilon$, pariter atque omissae ante coniunctivum cum iis coniunctam particulas $\delta\epsilon$. Quis enim credat Platonem Protag. p. 335 C scripsisse quod omnibus est in libris: $\mu\epsilon\chi\epsilon\iota$ $\delta\epsilon$ $\pi\epsilon\pi\epsilon\iota$ $\delta\epsilon$ $\zeta\omega\sigma\iota$, non quod ceteris locis omnibus habet $\mu\epsilon\chi\epsilon\iota$ $\pi\epsilon\pi\epsilon\iota$ $\delta\epsilon$? Neque Menex. p. 245, A: $\epsilon\lambda\epsilon\upsilon\theta\epsilon\iota\sigma\iota\varsigma$ $\epsilon\iota\varsigma$ $\mu\epsilon\chi\epsilon\iota$ $\delta\epsilon$ $\pi\acute{\alpha}\lambda\iota\epsilon$ $\alpha\upsilon\tau\omicron\iota$ $\alpha\upsilon\tau\omicron\iota\varsigma$ $\kappa\alpha\tau\epsilon\delta\omicron\upsilon\lambda\omega\sigma\alpha\upsilon\tau\omicron$ scripserat cum genitivo, sed solum $\mu\epsilon\chi\epsilon\iota$, aut Plutarchus Caes. c. 7 extr.: $\mu\epsilon\chi\epsilon\iota$ $\delta\epsilon$ $\kappa\alpha\tau\epsilon\pi\omicron\lambda\epsilon\mu\eta\theta\eta$ $\kappa\alpha\tau\iota\lambda\iota\upsilon\alpha\varsigma$, sed $\mu\epsilon\chi\epsilon\iota$ $\delta\epsilon$ $\kappa\alpha\tau\epsilon\pi\omicron\lambda\epsilon\mu\eta\theta\eta$, ut solet, addito $\delta\epsilon$, omisso autem $\delta\epsilon$, neque Mor. p. 688, E: $\mu\epsilon\chi\epsilon\iota$ $\delta\epsilon$ $\pi\acute{\alpha}\lambda\iota\epsilon$ $\epsilon\pi\iota\theta\epsilon\sigma\theta\eta$ $\rho\acute{\iota}\eta\eta\tau\alpha\iota$, sed $\mu\epsilon\chi\epsilon\iota$ $\delta\epsilon$, ut ibi. C: $\delta\chi\epsilon\iota$ $\delta\epsilon$ $\epsilon\kappa\alpha\sigma\theta\eta$. Itaque Pyrrh. c. 19: $\mu\epsilon\chi\epsilon\iota$ $\delta\epsilon$ $\delta\epsilon$ $\pi\acute{\alpha}\rho\epsilon\sigma\tau\alpha\iota$ $\epsilon\upsilon$ $\delta\alpha\lambda\epsilon\iota\varsigma$, $\pi\omicron\lambda\epsilon\mu\eta\sigma\alpha\iota$ $\alpha\upsilon\tau\omicron\iota$ $\rho\omicron\mu\alpha\lambda\omicron\upsilon\varsigma$, et Mor. p. 736, B: $\mu\epsilon\chi\epsilon\iota$ $\delta\epsilon$ $\sigma\upsilon\upsilon\tau\epsilon\sigma\tau\alpha\lambda\mu\epsilon\upsilon\sigma\iota$ $\iota\sigma\tau\iota\upsilon$, pariterque aliis locis omnibus, ubi $\delta\chi\epsilon\iota$ vel $\mu\epsilon\chi\epsilon\iota$ sequitur illud $\delta\epsilon$, quod tot aliis recte abest, non videtur addidisse Plutarchus. Atque sic etiam Diodoro 2, 9, 2 $\mu\epsilon\chi\epsilon\iota$ $\delta\epsilon$ $\tau\omicron$ $\pi\acute{\alpha}\chi\omicron\varsigma$ $\tau\omicron\upsilon$ $\chi\epsilon\iota\sigma\mu\alpha\tau\omicron\varsigma$ $\epsilon\pi\omicron\iota\eta\mu\alpha\iota$ $\pi\eta\chi\omega\upsilon$ $\tau\epsilon\tau\iota\epsilon\tau\epsilon\omega\upsilon$, ubi alii $\mu\epsilon\chi\epsilon\iota\varsigma$ $\delta\epsilon$, alii $\mu\epsilon\chi\epsilon\iota$ $\tau\omicron\upsilon$ ($\mu\epsilon\chi\epsilon\iota$ $\delta\epsilon$ D), simplex restituendam videtur $\mu\epsilon\chi\epsilon\iota$, et 2, 33, 6 $\mu\epsilon\chi\epsilon\iota$ $\delta\epsilon$ $\kappa\epsilon\theta\omicron\varsigma$ $\epsilon\iota\varsigma$ $\mu\epsilon\theta\omicron\varsigma$ $\mu\epsilon\tau\iota\sigma\tau\eta\varsigma$ $\tau\eta\upsilon$ $\eta\gamma\gamma\mu\omicron\upsilon\tau\iota\alpha\iota$, ubi deteriores $\delta\epsilon$, et 17, 92, 3 $\eta\mu\epsilon\iota\varsigma$ $\delta\epsilon$ $\delta\epsilon$ $\gamma\epsilon\upsilon\delta\alpha\mu\epsilon\iota\varsigma$ $\epsilon\kappa\alpha\sigma\theta\eta\varsigma$ $\epsilon\upsilon\pi\epsilon\tau\iota\theta\alpha\upsilon\tau\epsilon$ $\tau\omicron$ $\theta\eta\eta\epsilon\iota\varsigma$, delendi

videntur genitivi οὗ vel ὅρου. De quibus sic additis ab
 librarili dixi ad Thea. Stephani in Ἀγρί. Μύροι et Ἐοῖς,
 etai de recentioribus quidem anceps saepe est iudicium,
 quae dixisse alienum a veteribus Ἀγρί οὗ ἢ ὅρ vel xu
 certis constat inscriptionum testimoniis, ut illud tantum
 certum sit neminem dixisse aut potuisse dicere Ἀγρί
 aut μύροι ἢ οὗ. Quanquam hoc ipso multo etiam mi-
 rabilius est illud μύροις οὗ vel ὅρου, quod cum genitivo
 coniunctum apud Herodotum omnes inde ab H. Stephano
 in Thea. v. μύροι, p. 952, B, C, ad hunc usque diem
 illius potius quam librariorum esse crediderunt. Quod
 graecum esse credam tum quoniam melioris quam sunt
 libri Herodoti, omni vitiorum genere contaminati, fidei
 testis confirmatum videro testimonio hoc omnis rationis
 expere genus loquendi.*)

Μύρον, quum acristum secundum passivi alibi
 ex libris receperit, fortasse etiam 4, 37, 2, ubi ἀναμύ-
 ρειναι, et 5, 33, 1, ubi μύρηναι, et 5, 55, 4, ubi
 μύρηναι sequente mox altera forma, quae tot aliis est
 locis, et 5, 80, 1, ubi ἐπιμύρηναι, libri fallant, ut
 ἰκδομύρηναι vel optimi (D) pro ἰκδομύρηναι 4, 47, 5, et
 unus (A) ἀπομύρηναι pro ἀπομύρηναι 4, 72, 2, etsi non
 est cur in hoc quidem verbo non duplex Diodoro con-
 cedatur forma aequae usitata.

Μυρὸς tantum, non μυρὸς quum dixerit Diodorus,
 μυρπολοῦναι 30, 21, 3 corrigendum videtur.

Μύρος Diodorum flexisse Μύρω, Μύρῳ, Μύρῳ, non
 ut saepe fit in libris Μύρωος, Μύρωι, Μύρωα, non est
 dubitandum, etai libri ita in utraque forma ludunt ut
 in formis Ἀπόλλω et Ἀπόλλωνα, sed saepius consentiunt

*) μύροι ante vocales, μύροις ὅρου ante consonantes Dio-
 dorum praetulisse arbitratur Kaelker p. 310.

in forma recta, quam vel in argumento libri quarti servarunt optimi.

Μόγης, non μόλις, dixisse Diodorum ita probant ipsae librorum varietates, ut haud dubie Photii sit μόλις 31, 5, 1 (si ex. Val. μόγης 31, 5, 2); 36, 2, 2; 36, 6; 37, 2, 3 (ut idem Photius contra Diodori libras 3, 17, 4); et librarii 5, 33, 1.

Μελυβδᾶς, quod est in optimis 2, 10, 5, etiam alibi hoc vocabulum et quae ab eo ducuntur persuadet per e, quod interdum praebet liber unus et alter, ut 3, 14, 3, potius esse scribendum quam per ι.

Ναῦς pro νῆς illatum 11, 19, 3, per praecedens 2 πειλᾶς ναῦς, et ib. 24, 2; 13, 13, 4; 13, 46, 1; 13, 77, 6; 13, 78, 3; 13, 100, 3; 14, 60, 6; 14, 62, 2; 14, 72, 4 et 5; 15, 41, 3; 17, 97, 1; 22, 8, 5; 23, 15, 4, plurima redarguunt formae rectae exempla, et ipsae librorum 2, 17, 1, ubi νῆς plures de melioribus (AB); 11, 60, 8; 12, 54, 6; 19, 62, 7; 19, 103, 5; 20, 52, 5; 20, 61, 6, varietates.

Νέα πόλις qui alibi semper divisit, non scripsit 26, 13, 1 Νεαπόλιως et 32, 12, 1 Νεαπόλει, sed Νέως πόλιως et Νέη πόλει, quod ex libris restitutum 20, 44, 1. Atque sic etiam Ἡλιούπολις 1, 57, 4; 1, 59, 3 et 4*); 5, 57, 2, scribendum erit Ἡλίον πόλις, ut 1, 84, 4 respo scribit Eusebius Praep. 2, p. 51, B, quum libri optimi 1, 75, 3 εἰς Ἡλίον γὰρ πόλιως praebent pro εἰς Ἡλιούπολιως γὰρ, ut Stephani quoque Byz. codex Bezae ligera- nus dividit et Strabo, qui dicit etiam ἡ τοῦ Ἡλίον πόλις, et recte nunc dividitur apud Herodotum, sed gentile Ἡλίον πολίτης, quod apud Stephanum scribitur Ἡλιουπόλιτης, restituendum est Herodoto, eademque scrip-

*) D Ἡλίον πόλιως 1, 57, 4; Ἡλιουπόλει (sic) 1, 59, 3 et 4.

tura divisa restituenda etiam Iosepho aliisque omnibus antiquioribus, quae saepe vel apud Zonaram servata. Ita *Διόντων πόλεις* meliores praeferunt pro *Διοντιπόλει* 1, 84, 4, etai fieri potest ut talia utroque modo scriberentur, quemadmodum *Μισώτραυος* interdum vocabulo interposito dividitur.*)

Νοτιεύειν, non *νοτιεύειν* dixisse Diodorum, ut 2, 4, 4, libri *ἐνοτιεύοντος* vel per *σσ*, nonnisi Gemisto servante interceptum est, nedum quod 3, 69, 2 *ἐνοτιεύειν* est in libris et 5, 43, 2 *ἐνοτιεύειν*, ipsae eorum ostendunt varietates.

Νήσος in formula *ἐν τῶν νήσων* 13, 47, 6: *Τὸν πλοῦν ἐν τῶν νήσων ποιήσαντο*, Diodorum quoque, ut alias, de quibus dixi ad Thez. Stephani, sine articulo dixisse non dubitabit qui 20, 100, 5; 20, 111, 3, ex libris correctum *διὰ νήσων* pro *ἐν τῶν νήσων* animadvertit, nedum ut vel contra libros inferat Polybios 4, 16, 8: *Ῥορησεν ἐν νήσων*. Simile est vitium 13, 67, 1 *περὶ μέσας τὰς νήσους*, quod semper sine articulo dicit Diodorus, male in nonnullis interposito etiam 19, 95, 2.

Οἶμαι in *οἴμαι* mutari 3, 14, 5, ut est 1, 2, 4; 8, 12, 6; 10, 10, 2; 13, 24, 3; 13, 90, 7; 14, 68, 2; 20, 13, 3; 20, 43, 5; 21, 17, 4; 26, 1, 3; 27, 1, 2; 27, 13; 27, 16, 2; 31, 3, 3; 34, 18.

Ὀλισθάνω pro *ὀλισθαίνω* 1, 30, 9; 5, 25, 5, scripsisse Diodorum nemo dubitabit, quum vel Pansaniae libri nonnulli 5, 27, 4 servant *ἀπολισθάνουσι*, et 6, 14, 8 *ὀλισθάνουσι*, et omnes 10, 23, 4 *ἀπολισθάνουσι*.

Ὀλυμπιακός optimi (AB, non D) 3, 74, 4, sed *Ὀλυμ-
ιακός* 1, 95, 2; 4, 14, 1; 4, 53, 6; 15, 78, 2, quos fallere

*) *Διός πόλιν* 1, 97, 7 scripsit Hertlein progr. Westh. 1871 p. 6.

ubi Ὀλεμιστός praebent similia persuadent vitia, ut in uno de ipsis (A) 4, 6, 1 est Ἀπορρομιστός, etsi eodem modo quaerentem ultra verior sit Iudificanti apud Pausaniam, Strabonem et alios.

Ὀσεί quum sit in omnibus 2, 22, 5; 2, 56, 2; 4, 79, 4; 13, 75, 2; 18, 36, 1; 19, 44, 2; 26, 16, neque ὀσεία ex melioribus 4, 62, 4 fuit recipiendum, neque ferendum quod 4, 38, 5 est in omnibus, ὀσείον, quam formam reiciunt Atticistae, quum ὀσείον item in omnibus sit 5, 33, 4, et ὀσείον 3, 21, 6; 3, 35, 10; 5, 11, 4; 13, 75, 5; 17, 88, 1; 19, 59, 3. Quo redarguitur ὀσείον 9, 36, 3, ὀσεία 32, 8, tanquam eclogario relinquenda. Saepe sic peccatum etiam apud alios, ut Strabonem 16, p. 775, ubi ὀσείον, quibus formis constanter utuntur novicii scriptores, nunquam antiquiores.

Ὀσισκοῦν in accusativo singularis masculini et feminini α abicere ita alia ostendunt exempla ut 23, 15, 2 ὀσισκοῦν corrigendum sit ὀσισκοῦν, quemadmodum 1, 59, 1; 1, 61, 2; 13, 55, 7 ἡσισκοῦν ex libris restitui pro ἡσισκοῦν, et est in omnibus 13, 102, 3.

Παλαιότροπος et παλαιότερος etsi constanter praebent libri, tamen haud dubie non minus fallunt quam apud alios plerisque, ut vel Eusebii nonnulli Praep. 3, p. 96, B, servant παλαιάτρα et 4, p. 169, D, παλαιώτης, et apud Pausaniam quamvis constanter scribatur παλαιότροπος, tamen hoc pariter atque σχολαίότροπος 7, 12, 9, redarguit duorum optimorum scriptura σχολαίρις, ut παλαιάτρα Dionysii A. R. 1, 40, p. 101, 13; 2, 47, p. 335, 7; 8, 74, p. 1689, 4, redarguit quod est 1, 8, 9, 12, 68; 2, 12, παλαιότατος, et 13, παλαιότερον; 2,

Ὀσθεός exhibent omnes 2, 19, 6; σθερός 1, 31, 6; σσθήρα 3, 78, 6; σσθήρ 1, 37, 2; σσθερός 1, 32, 1 aliisque locis variant.

Ὀντες etiam ante consonantes non raro inveniuntur.

4, p. 244, 3, παλαιότερον, ut 4, 1, πάλαι Reiskius optime correxerit παλαιάτα.

Παλαιότη, quod est 1, 55, 2, et in ἀπαλάτιστο; 5, 30, 4; 18, 26, 5, Diodoro non magis puto relinquendum quam Polybio, cuius libri constanter ut Xenophontis in Cynogetico, servant ut pro confirmato inscriptionibus α.

Παρανομεῖν quum 3, 5, 2 flectatur παρανομομήκοτα; 4, 37, 1 παρανομομήκναι; 12, 16, 5 παρανομομήκτων; 17, 106, 2 παρανομομήκασι, et ibidem et 31, 8, 1 παρανομομήκτα; ferri non potuit 1, 78, 3 παρηγόμηναι, quum vel apud Pollucem 7, 78 pro παρηγομήματα alius liber praebet παρανομομήκναι, et si in altero augmento consentiant libri Dionis Cassii, non tantum in Xiphilini epitoma, sed etiam in superstitie operis Dionis parte, fortasse apud hunc quoque non minus fallentes quam apud alios, de quibus v. Thea. Stephan.

Nihil inaptius fingi potest formarum πεζικός et πεζός alternatione, quae ut apud veteres, etiam apud Diodorum ita obtinet in libris ut horum apud eum ego exemplum sequi non minoris duxerim superstitiosis quam apud Xenophontem aut Polybium. Nemo enim credat Diodorum 11, 16, 2 τὸ πεζικὸν στρατόπεδον, sed 11, 17, 2 τοῖς πεζοῖς στρατοπέδοις, aut 11, 20, 2 πεζικός τε καὶ ναυτικός δυνάμεις, sed continuo πεζὴν δύναμιν ib. 3 τῷ πεζῷ στρατεύματι, τῇ ναυτικῇ δυνάμει· 13, 47, 2 βοηθείας πεζῆς τε καὶ ναυτικῆς, sed 15, 2, 1 ἀνταπείσαστο δόναμιν ναυτικὴν τε καὶ πεζικὴν μεγάλην. τὸ μὲν γὰρ πεζὸν στρατεύμα μυριάδων ἦν τριάκοντα . . . . στρατηγούς δ' ἐπέδωκε τῆς πεζῆς δυνάμει· Ὀρόντην, τῆς δὲ ναυτικῆς Τριόβηζον, nec priori quoque loco πεζὴν, ut est 11, 5, 1 τῇ πεζῇ στρατιᾷ, et 11, 59, 2 τὴν πεζὴν

δύναται, et 11, 61, 4 *πρὸν ἀρχαίων*, 11, 68, 2 et 4; 11, 77, 1 bis; 11, 81, 2; 13, 13, 1 et 7; 13, 14, 4; 13, 17, 4; 13, 45, 6; 13, 46, 5; 13, 67, 1 bis; 13, 100, 5; 14, 48, 4, et altero unus *πρὸς* pro *πρὸ*, ut 15, 4, 2 omnes, et vicissim 20, 45, 1 omnes praeter unum *πρὸς* et *καὶ πρὸς*, quod etiam aliis est locis multis, quum librarii vel pro adverbio *πρὸ* interdum intulerint *πρὸς*, ut apud Pausaniam 1, 29, 14.

Περαιῶν quum sit 11, 41, 2; 12, 49, 2 seq.; 13, 68, 2; 13, 107, 2; 14, 3, 5; 18, 65, 1 et 3; 18, 66, 2; 18, 68, 1 et 2; 18, 69, 2; 18, 75, 1; 20, 45, 2 et 3, neque *Περαιῶν* 11, 60, 3; 14, 32, 4; 14, 33, 2 et 4; 14, 85, 2; 15, 29, 5; 15, 34, 3; 15, 35, 2; 18, 64, 4, neque *Περαιῶν* 11, 41, 2; 14, 33, 4; 14, 85, 2; 18, 64, 4; 18, 65, 5; 18, 68, 2, ferendum, sed utrumque contrahendum, ut *Περαιῶν* et *Περαιῶν* est 13, 3, 1 et 3; 13, 107, 4, et libri inter utrumque formam variant, ut inter *Περαιῶν* et *Περαιῶν* 14, 3, 5; 18, 65, 68, 69; 20, 45, 2. Nihil enim perversius perpetuus inter has formas fluctuatione, quae vel in libris Atticorum, ut Thucydidis, de quo dixi ad Thea. Stephani v. *Ἐπίσκοπον*, conspicitur et ab defensoribus eius ipsis scriptoribus imputatur.

Περαιῶν, quod D *Περαιῶν* scribit 4, 4, 1; 4, 23, 1; 4, 25, 4; 4, 26, 1; 5, 2, 3; 5, 68, 2; 5, 75, 4, non solum 3, 64, 1, ex alio etiam 5, 68, 2 cum illo bis praebente, sed etiam 27, 4, 1 ita esse scribendum, non *Περαιῶν*, ostendit quod ibidem 7 est *Φίλας*, ut apud Appianum, de quo fallitur Schweighauserus ad Hannib. c. 56, semper scribendum *Περαιῶν*, non modo hoc modo illud, quum etiam Dionysii A. R. 2, 19 codex Vaticanus servet *Φ*. Itaque sic etiam 6, 2, 9 scripsi pro eo quod apud Eusebium est *Περαιῶν*.

Πηχών etiam plerumque omnibus est in libris, tamen 1, 37, 5, semel in tribus, semel in duobus libris scriptum *πηχών*, quamvis villosa accentu, idem et hic et alibi, ut 2, 7, 4; 2, 9, 2; 2, 10, 3, ubi Gemistus *πηχών*, prodere videtur esse restituendum. Eodem modo Polybius nunc hoc nunc illud tribuerunt librarii. Quibus relinquendum esse repudiatum ab Atticistis *πηχών* non solum apud veteres, sed etiam apud recentiores, hodie de his non magis fortasse dubitaret Lobeckius ad Phrya p. 246, quam de Xenophonte Pierseus ad Moerin. p. 327. Neque *ἀνθών* scripserat Diodorus 5, 3, 2, sed quod ibi 3 ex melioribus recepi *ἀνθών*, ut praecipiant Atticistae, quorum maior certe auctoritas quam librorum utramque formam promiscue exhibentium.

Πλόν tantum, non *πλίων*, dixisse Diodorum satis multa modo omnibus (1, 82, 2; 3, 35, 3) modo melioribus (D 1, 79, 2; 4, 77, 6; 3, 68, 3 *ἐμπλόνε* pro *ἐπὶ πλόν*) in libris prioris formae conservata ostendunt exempla, librariis tamen supissime substituentibus non solum *πλίων*, sed etiam soleecum illud *πλίων* (1, 63, 4; 2, 5, 4; 4, 12, 1), de quo quae alio loco dixi impetita sunt in Thea. Stephani. Summa constantia *πλόν* servatum in libris Pausaniae, temere modo hoc modo *πλίων* posentibus librariis apud Xenophontem, Polybium, aliosque.

Πλήθω quum sit in omnibus 2, 40, 6 *τὴν Ἰνδικὴν πλήθοσαν πολλῶν καὶ παντοδαπῶν θηρίων* 4, 17, 4 *τὴν Αἰθίοχην πλήθοσαν ἀγρίων ζώων* 13, 97, 6 *τῶν θεά-τρον πλήθοστος* 15, 5, 3 *πλήθοσαν ἀνδρῶν ἀλκιμῶν*, et ubi eadem verba 18, 22, 2, et in optimis (D) 3, 50, 2

Πεζοπόλεως pro *πεζομένης* D 1, 84, 1; *πεζομαρτος* D 3, 71, 2; 4, 84, 2; *πεζομαρτοι* D 5, 37, 3; P 12, 52, 2; 12, 55, 7; 13, 88, 2; P^a 11, 30, 3 (at *πεζομαρτος* P 11, 22, 4); cf. 3, 21, 3; 3, 26, 3; 21, 12, 1.

πλήθει παντοίων ὄψεων, et in uno de optimis (A) 3, 68, 8 γῆν παντοδαποῖς καρποῖς πλήθουσιν, et in duobus 17, 50, 1 δένδριον πλήθει, idem pro πληθύνω restituendum 2, 1, 5 πληθύνει ἀλκίων ἄνδρων· 2, 35, 3 δένδρεσι πληθύνει· 2, 54, 3 πληθύνει γιωργῶν· 2, 54, 5 θρηνημάτων πληθύνει· 3, 16, 6 ἐπὶ ἐπὶ πλείονα χρόνον πληθύνει συμβαίνει τὸν ὠκεανόν· 5, 19, 4 διὰ τὸ φέσει τὸν ὠκεανόν πανταχῇ πληθύνει παντοδαπὸν ἰχθύων· 5, 25, 2 πάροις ἱεραῖσις πληθύνει· 5, 43, 1 πληθύνοντος τοῦ τόπου νομασιαίων ὁδάτων· quum vel πληθυνούσης ἀγορᾶς sit apud Athen. 6 p. 270 D, et in libro optimo Xen. Anab. 2, 1, 7 a prima manu πληθύνουσιν, ut in Vaticano Dionysii A. R. 3, 3, p. 411, 6 πληθυνούσης, quod nemo dixisse videtur, sed πληθυνούσης, ut τοῦ θεάτρον πληθύνοντος est apud Diodorum 13, 97, 6, qui ἀγορᾶς πληθυνούσης 13, 104, 5. Nec dubium etiam apud alios multos esse peccatum, quum Herodiana certe Περὶ μόν. 1, 5, 2: Εἰ μὴ πληθύνον πανταχοῦ ὥς ἡμαρτημένον ἐλέγχειν ἐπιχειρήσαιμεν, manifesto scripserit quod scripsit p. 3, 1: Τῶν λέξεων αἱ μὲν πληθύνουσι καθ' ὁμοιότητα, αἱ δὲ οὐ καὶ τῶν μὲν πληθυνούσων κτλ., et p. 5, 24 ἴσθ' ὅτι πλήθει ἐν ὁμοιώμασιν, ὅπως διὰ τοῦ πληθύνοντος. ἐλέγχωμεν, hand dubie πληθύνοντος, neque aliter, ut opinor, Pausanias 6, 25, 5: Καθότι δὲ Ἑλλήων ἡ πόλις πληθύνει μάλιστα ἀνθρώποις, ubi liber optimus πληθύνει, alius πληθύνει, supra scripto ει, alius πληθύνει, ut Polybii 5, 44, 11: Περίω πληθύνοντα πόλεις, deteriores inferant πληθύνοντα, ut ipse Aibanasi loco citato, Polybius autem, opinor, scripserat πληθύνοντα.

Πλημέρειν et πλημυρίς cisi duplo μ scripta exhibent libri Diodori, tamen etiam huic alteram ego restitui formam, ut simplex μ semel servat liber optimus Vaticanus Strabonis 15, p. 742.

Πηγάς adiectivum 18, 38, 2, τῶν πηγῶν ποταμῶν, in adverbium esse mutandum ipse ostendit liber optimus Vindob. 4, 66, 3, idem praebens pro τῶν πηγῶν πόλιν.*)

Ποιῶμαι ῥοπήν etsi bis est, 15, 32, 1 μεγάλην ποιῶμαι ῥοπήν ἐν ταῖς παρατάξει, et 19, 15, 5 ὃ ὃ γὰρ τῶν στασιάζοντων οὗτος πρόσθοιτο, μεγάλην ποιῶται ῥοπήν, tamen his exemplis certius est activi exemplum 15, 85, 5 μεγάλην ῥοπήν ποιῶν ἐλώθισεν ἐν ταῖς μάχαις**), quod veteres certe ipsaeque Polybius in hac formula semper usurpant.

Πόμα etsi non minore librorum consensu legitur locis omnibus quam vicissim *ἐκπομα*, tamen qui *ἐκπομα* scripsit, non scripsit *πόμα*, sed *πῶμα*, etiam apud Atticos saepe in libris omnibus in alterum depravatum, ut solet etiam in acentu huiusmodi vocabulorum peccari, et *χῆμα* scriptum erat 17, 75, 7, pro *χῆμα*, et *χρίματος* pro *χρίματος* scriptum videtur 2, 9, 2***). Librarios haec omnia pervertentes arguit vel *ἐκπομα* scriptum in optimis Xenophontis *Cyrop.* 1, 3, 9, et apud Pausaniam, cuius libri omnes *πῶμα* servant 2, 13, 8, alterum vel ubi operculum significat illatum 4, 26, 8.

Ποσειδών in accusativo semper in omnibus scriptum *Ποσειδῶνα* notari a. v. *Ἀπόλλων*, etsi apud alios variant, ut Plat. *Rom.* c. 14.

*) et 22, 9, 5; recte etiam D 4, 33, 9 εἰς τὴν πηγὴν εἶπε, cf. 1, 13, 3; 3, 46, 4; 4, 13, 2; 4, 78, 1.

**) Eadem mutatio in aliis quoque locutionibus crebra est, veluti παρατηρήσεις ποιῶμαι 2, 9, 4; 2, 30, 2; 2, 31, 9; 3, 60, 3; sed 1, 28, 1 π. ποιῶν in libris II classis; cf. 1, 67, 10; 4, 2, 3; 4, 5, 4; 4, 78, 4.

***) *Θησαυράτα* DF 3, 12, 6.

Ποταῖς 1, 36, 3, improbatum Photio et inusitatum veteribus, redarguit *πρῶτος* 34, 2, 33.

Πυλῆτροι καὶ ποῖ 4, 47, 3, et *πυλῆτρος Χιμαίος* 6, 7, 8 vix videntur ab eodem sic scripta, etiam difficile dictum est utrum sit Diodori. Quem certe utrumque contraxisse videri *προι* et *πρω* dixi supra p. XXXI.

Πίστω, quod 5, 39, 8 duo optimi (DE), qui *ἑαυτοὺς ἑπιπτόντας εἰς ἀβυσθόλους κινδύνους*, mutant in *ἑπτά*, carens tollunt 3, 16, 2, optimi duo (HD) praesentes *ἑπιπτόμενοι* pro *ἑπιπτόμενοι*, quod est 19, 99, 3, et vicissim 14, 27, 6 *ἑπιπτόμενα*, ubi alii *ἑπιπτόμενα* et D 3, 29, 1 *ἐπιπτόειν*, sed omnes 2, 19, 6 *ἀναρριπτούμενοι*, item 17, 59, 1 omnes *ἑπιπτόμενοι*, ut 3, 13, 1 *τὴν ἑπιπτούμενην κατὰ μικρὸν πύρρον*, unus (B) *ἑπιπτόμενην ἀναρριπτῖται* omnes 5, 37, 3, *ἐπιρρίπτουν* 13, 5, 5, etiam *ἐπιρρίπτων* in eadem formula est 14, 12, 3; 30, 5; sed *τὴς ἐπιβύθους ἐπιρριπτόντας* 14, 51, 7, et *δίκενα ἐπιρριπτόντας* 17, 43, 10, et *ἐπιρρίπτουν* 17, 44, 2 et 4, sed *ἐπιρριπτον* 13, 78, 7 (*ἐπιρριπον* P), et *τὰ σώματα παρρηπτόντων* 13, 79, 2; et 14, 114, 7 *ἑπιπτόντας τὰ ὄπλα*, et 15, 48, 2 *καταρριπτόμενοι*, 18, 34, 2 *τὰς ἐπάλξεις ἱερρίπτουν*, ubi unus *ἱερριπον*, 19, 49, 4 *ὅπως τῶν τυγῶν ἐξηρρίπτουν*, et 36, 4, 7 *τὰ ὄπλα ἑπιπτόντων* et *ἑπιπτόντας*, sed *κατὰ τῶν τυγῶν ἑπτόντας ἑαυτοὺς* 19, 8, 1, et *παρρηπτῖται τοῖς θηρίοις* 26, 3, 1, *ἱερρίπτουν τὰ χόρημα* 27, 4, 3, et *συγκαταρριπτῖν* 29, 32. Credibile igitur etiam alibi formam contractam alteri esse substituendam, ut 2, 26, 6 ex Gemisto recepi *ἑαυτοὺς ἑπταῖν εἰς τὸν Εὐφράτην ποταμόν*, valuit 1, 83, 3 *χρῆς τοῖς ἱεροῖς ποτιμένοις ἀναρρίπτουσι*, 2, 58, 5 *τὰ δὲ θάμβους πληροῦμενα ἑπτόνται*, 3, 15, 6 *ἑπτόνται ἐπὶ τὴν γῆν*, 3, 19, 6 *ἑπτόνται εἰς τὴν θάλατταν*, 3, 48, 3 *ἐπιρρίπτειν*.

Σαλπικτῆς pro *σαλπικτῆς* restituitur ex libris 3, 37, 3, contra libros 13, 45, 8 (ut *σαλπικταί* P); 19, 77, 6; 13, 99, 1; 15, 87, 2 (*σαλπίγγων* P); 16, 84, 3; 17, 33, 4; 17, 58, 1; 17, 86, 5; 19, 4, 6; 19, 6, 5; 19, 30, 1; 19, 41, 3; 20, 7, 4; cf. *φάρυγα*.

Σημελναι aoristum apud Diadorum habet per *η*, non per *α*, quod est interdum in libris, scriptum, ut supra dixi de *καθαλναι*.

Σφαρτες quum sit 3, 18, 5; 19, 8, 5; 37, 19, 4, *ἀποσφάζει* 11, 48, 8, librarii, *σφαζον* 34, 2, 22, Photii esse apparet, ut ibidem *ἑμα τετάρων* pro *τέταρτα*, et eologarii aut librarii *ἐγκατάρου* 34, 12; 34, 31; *σφάζονται* 25, 6. Ambiguum 9, 29, 1 *ἐγκατασφάζειν*, quod est in codice, utrum sit pro *-σφάζειν* an pro *-σφάζειν* an pro *σφάζει*, ut 20, 72, 1 idem codex Peirescianus *ἀποσφάζειν* pro *ἀποσφάζει*. Cf. *ἀρμότω*.

Τιλίως pro *τελίως* ab libris suppeditatum 1, 3, 6; 1, 37, 4; 1, 61, 4; 2, 5, 2; 2, 15, 4; 19, 45, 8, et alibi constanter restitui.

Τετραπόδοις ζώοις 2, 42, 1, redarguitur forma recta *τετράποσι* 20, 73, 3 et *τετράπουσι* 3, 50, 2; ut apud Polybium 4, 75, 7, quod est *τῆς τετράποδος λίλας* redarguit *τῆς τετράποδου λίλας* 1, 29, 7, quod scripsi *τετράποδος*, etsi ita peccarunt scriptores novicii, ut Georgius ante Mnialam dicens p. 3, 8 *τοῖς τετραπόδοις*.

Τουοῦτον anie vocales et *τουοῦτο* ante consonantes

Στενότερος omnes codices 2, 8, 2; *στενότερος* 4, 22, 6 et 4, 86, 3 unus D.

Στρακίστος pro *Στρακούστος* 1, 34, 2; 4, 23, 4; 5, 4, 2 unus praebet D, 5, 13, 3 unus G, in posterioribus libris plurumque P cum duobus aliis codicibus.

Τιθασσένω pro *τιθασένω* omnes 3, 33, 5 et 9; 3, 37, 7 et 8.

quam dixisse videatur Diodorus, quod 14, 23, 2 est *ροσθεῖ ἐπ' αὐτοῦ*, hand dubie*) scribendum *ροσθεῖον*.

Τρωγλοδύτης etiam libri constanter scribunt cum *λ*, tamen quam fallax sit eorum fides ostendunt libri Strabonis, qui etiam ceteris locis usque multis conspirant in eadem scriptura, uno tamen loco optimus et saepe solum verum servans scripturarum codex Vaticanus 16 p. 768 bis exhibet formam *Τρωγοδυτικῇ*. Atque Epitome libri 16 p. 574, 13 ed. Kramerii *Τρωγοδυτῶν* et 16 *ὅτι Τρωγοδυτικῇ* *ἔστιν τοῦ λ λέγει ὁ Στροβίλων*. Cuius discreti testimonii, quo constanter hanc illi formam esse restituendam evincitur, ignarus adhuc Letronnius, qui iam *Recherches sur le livre De mensura orbis terrae par Dicaul* p. 77 scripserat: 'Trogoditis Arabia. J'écris Trogodytis et non Troglodytis, parce que c'est l'orthographe constante des manuscrits de Pline [cui constanter restituit Detlefsenus], Salin, Mela (Claccconina ad Mel. 1, 2, 43), Isidore (passim; au lieu de Tragodytae [2 c. 21, p. 121 B] lisez Trogodytae) et qu'il ne me parait pas prouvé que les géographes latins ne s'en soient jamais servis. On sait en effet que les Grecs disaient *τρώξ*, *τρώγος* (racine de Trogodytis) aussi bien que *τρώγλη*, racine de Troglodytis (Salmas. Ex. Plin. p. 894, F. Vossius ad Melam 1, 4, 31)'; idem *Recueil des Inscriptions gr. et lat.* vol. 2 p. 247 ad inscriptionem CXC, in qua *ΣΩΘΕΙΣ ΕΚ ΤΚΩΓΟΔΙΤΤΩΝ* scribit: 'S'il y a *Τρωγοδυτῶν* au lieu de *Τρωγλοδυτῶν*, comme la copie l'indique clairement, ce sera la première fois que cette orthographe se rencontre en grec; mais elle est autorisée par les manuscrits de Plinè etc.' Fortasse igitur haec

*) ut *ροσθεῖ ἐπ' αὐτοῦ* D 4, 36, 2, qui tamen recte *ροσθεῖον γὰρ* 4, 29, 6 (sed cum omnibus *ροσθεῖον γὰρ* 2, 12, 1).

scriptura Graecis non minus reddenda quam Latinis, etsi nullum eius vestigium in libris Diodori*) pariterque Herodoti et Aristotelis: Dindorf ed. Teubn. V p. XIII.

Visis quum sit in omnibus tantum 12, 12, 5, ut 2, 26, 8 Gemistus *visis*, ceteris locis omnibus haec permulta *visis*, credibile est formae *visis* non maiorem apud Diodorum quam apud Polybium esse fidem, ut *visis* semper dixit Dionysius.

Φάρις 2, 58, 3 scripsi pro *φάρυγξ*. Quod nihil esse hodie nemo dubitat.

Φίσις verbi aoristos inter primum et secundum activi in participio maxime ita variat scriptura ut modo omnibus modo melioribus in libris sit aut prior aut alter, et nemo dixerit secundo tantum an priori promissum cum illo usus sit Diodorus**). Sed verbi *φίσις* aoristo novicio *φρίσσει* 16, 64, 2 Diodorum liberat (P praebens *φρίσσει* et) *ἐμφρίσσει* 16, 93, 7 et 19, 70, 5.

*) 2, 31—40 D cum ceteris libris exhibet *Τρωϊοδ-*, at 1, 39, 3; 3, 41, 4; 3, 48, 5 *Τρωϊοδρινε*, neque id casu factum est. Nam illa pars 2, 46—3, 40 in D suppleta est manu saeculi XIII. Nunc me paritet formae sine 1 scriptas Diodoro non reddidisse.

**) *φρίσις* ante consonantem 3, 71, 1; 13, 102, 2; 15, 19, 4; 15, 55, 4; sed ante vocalem *φρίσις* 1, 87, 8; 1, 97, 4; 11, 52, 1; 13, 19, 5; 15, 95, 7; 20, 25, 4; explicavit optime Kaerker p. 309. — Ceteris in formis Diodori aoristum primum praetuli videtur, secundi aoristi formae in primis libris non inveni nisi haec: *φρίσσει* 1, 26, 7 (omnes); 2, 43, 4 (DG); 2, 65, 6 (II); 4, 71, 1 (D) [contra 4, 40, 1]; *φρίσσει* 1, 46, 4. — *φρίσις* aliquoties pro *φρίσις* restitendum esse monet Hertlein, ut 3, 35, 2 et 5, ubi Agatharchides praebet *φρίσις* et *φρίσις*.

φρίσις pro *φρίσις* (quod omnes praebent 4, 85, 2) scriptum existat in omnibus libris 3, 44, 7 atque in D 3, 39, 3; 3, 50, 4; 3, 53, 5.

Χρῖσμα, quod est 2, 9, 2, Diodorum scripsisse videri χρῖμα dixi supra, ubi de perfecto λέχουμαι, et s. v. πόμα.

Φιλογύναι scripsisse Diodorum 5, 17, 3 μάλιστα δὲ τῶν ἀπέναντον ὄντες φιλογύναιοι προτιμᾶσιν αὐτάς, ut Polybius 10, 19, 3 συνευδοκῶντες φιλογύνην ὄντα τὸν Πόπλιον, conicio ex eo quod et apud Polybium libri nonnulli φιλόγυνον et Suidas v. Πόπλιος supposuit φιλογύναιον, et Regum 3, 11, 1 φιλογύνης plures mutant codices in φιλογύναιος, quod ne Philoni quidem tribuendum videtur II p. 301, 9 καὶ οἱ φιλογυνάοις συνουσίαις ἐπισημνήοντες, ubi φιλογύναιοι Schlenzenkerus Lex. V. T., sed praestat fortasse φιλογύναι οἱ συνουσίαις ἐπισημνήοντες, idemque videtur restituendum Platoni Conv. p. 191 D φιλογύναιες ἢ εἰσι, sequente continuo γυνῆας, nisi certiori haec forma quam uno unius loci tam ancipitis confirmata fuerit testimonio: Dindorf edit. Teubn. V p. X.

Nomina Spartana in ας, quae in ης saepe terminantur in libris, ut Αἰωνίδης, plerumque sic, raro per α, et Αἰωνυχίδης modo sic modo Αἰωνυχίδας scriptum, Καλλικρατίδης 13, 76, 2, sequente ib. 4, et 13, 78, 4 et 5; 79, 4 seq.; 97, 3 seq.; 98, 1 seq.; 99, 3 seq. Καλλικρατίδας, semper scribenda esse per ας non minus certum quam Boeotica, ut Ἐπαμεινώνδας et Πειλοπίδας.

Ὀψελίσιν pro ὀψελίσιν saepius scriptum est in D.

Denique non est silentio praetereundum Diodorum semper α pro αα scripsisse, cum codices ut principes libri secundae classis formae cum αα scriptis favent, quarum exempla, ut omittam Θάλασσαν ἰσχυρῶς aliaque saeculantes repetita, pauca referam: νεοστράτος omnes 3, 14, 3; omnes praeter F 2, 36, 2 — καλοεινός omnes 1, 46, 1 et 2, 34, 6 (contra omnes καλοστός 1, 67, 1) — ἰόεσσιν omnes 2, 6, 10 et 4, 11, 1.

Nec *Δυάπορος* II, 6, 1 scripserat Diodorus, sed *Δυάπορος*, ut est in uno.

Haec igitur praecipua sunt de hoc genere, in quo Diodori quoque, et aliorum omnium scriptorum, libri ita sunt et vacillant ut qui illorum vestigia sequatur, saepissime non solum inopia consilii sit haesitaturus, sed etiam iniuriam facturum Diodoro, non indigno qui non minorem certe quam ipse orationi suae impendit curam experietur eius qui reliquias operis ampli multisque rebus memorabilibus quas ex optimis excerpsit scriptoribus refert ad pristinam studeat formam revocare. Quibus quae addenda sunt alia haud pauca eiusdem generis et quae praeterea libris permulta graviora illata sunt vitia, de his in annotationibus*) erit agendum.

---

*) Hae annotationes, quas Dindorf in inscriptione singulorum tomorum ac disertis verbis T. V p. XV promiserat, nunquam publici iuris factae sunt; neque in scrinio eius quidquam utilis reliqui fuisse docuit me bibliopola, in cuius possessionem libri et scripta Dindorf venerant.

DIODORI BIBLIOTHECAE EPITOME.

LIB. I.

Cap.

1. Prooemium operis. Historia magistra hominum.
2. Historia patrona virtutum, vindex facinorum, nutrix eloquentiae.
3. Historiam universalem usque ad Diodori aetatem nemo confecit.
4. Primus historiam universalem scribere aggressus Diodorus triginta annorum operam impendit. Operis adiumenta et partitio: prima sex libris continetur fabulosa historia usque ad Troiam captam, sequentibus libris undecim res per orbem gestae ad Alexandri obitum, posterius denique libris viginti tribus facta usque ad Caesaris bellum Gallicum.
5. Chronologica ratio operis.
6. 7. Pars prima mythica incipit. De rerum hominumque ortu.
8. Prima hominum vita rudis et inculta describitur. Usus et necessitas docuit linguam, artes, vitae commoda.
9. Quae gens ortu prima fuerit incertum.
10. Aegyptiorum historia incipit. Cur primi homines in Aegypto provenisse multis videantur.

Haec epitoma, eis qui indices carent necessaria, omnibus ut spero grata, composita est ab editore Bipontino, quem ad verbum descripsit Dindorf; ipse enim retractavi permultis locis correctis, aliis suppletis aliis contractis, usque saepius brevuario Eichstaedti.

Cap.

11. Theologia Aegyptiorum. Dii caelestes: Sol et Luna seu Osiris et Isis.
12. Singulis elementis deos praefecere singulos Aegyptii: Iovem, Vulcanum, Demetra sive Terram matrem, Orcanem sive Nilum, Minervam.
13. Dii terrestres caelestibus ex parte cognomines: Sol, Saturnus, Rhea, Iuppiter, Iuno, Vulcanus, Vesta, Mercurius. Saturnus genuit Iovem et Iunonem. Ex his nati quinque dii: Osiris, Isis, Typhon, Apollo, Venus.
14. Osiridis et Isidis merita de genere humano.
15. Osiris, qui Thebas condidisse dicitur, et Isis artium inventoribus favent et agriculturam colunt.
16. Mercurius linguae, litterarum, palaestrae, lyrae, olus inventor.
17. Osiris genus humanum ad vitam cultiorem perducitur totum orbem cum exercitu peragrat.
18. Osiridis expeditioni intererant illi Anubis et Macedo, tum Pan, Maron, Triptolemus. Primum adit Aethiopian. Ibi Satyrum gentem assumit.
19. Fabula de Prometheus et Hercule explanatur. Osiris per Arabiam ad Indos proficiat.
20. Osiris Asiam peragrat totam; per Hellespontum in Europam traicit; Thraciam mandat Maroni, Macedoniam Macedoni, Atticam Triptolemo. Reversum in patriam inter deos coelestes Aegyptii.
21. Osiris occisus est a Typhone fratre. Caedem alta Isis. Collecta corporis frusta sacerdotibus sepelienda traduntur. Ei varia animalia, imprimis Apim et Mueum consecrant.
22. Isis sola regnat; ipsa quoque post obitum divinis culta honoribus. Osiridis putenda phalli nomine consecrata: haec Graeci etiam in orgiorum meris venerantur.
23. Sunt qui auctore Orpheo Osiridem Thebe ex Semele et Iove natum dicunt. Graeci plures Aegyptiorum deos falso suos faciunt, ut Herculem.
24. Aegyptiorum Hercules multo antiquior quam Graecorum.
25. Confusa plura Graecorum et Aegyptiorum deorum nomina. Isis inventrix artis medicae. Horum filium, qui ultimus deorum regnavit, in vitam revocavit et immortalitate donavit.

Cap.

26. Immenſi amorum numeri et chronologiae apud Aegyptios ratio redditur: anni triginta dierum vel quattuor mensium erant. Isidis aetate gigantes fuiſſe dicuntur.
27. Mores in Isidis honorem recepti, ut ſororis conſortium, ſeminarum privilegia. Isidis et Oſiridis columnae cum inſcriptionibus.
28. Coloniae ex Aegypto deductae in Babyloniam et Graeciam, ad Colchos et Iudaeos.
29. Erechtheus Athenarum rex genere Aegyptius.
30. Chorographia Aegypti. Serbonis lacus.
31. Aegypti pars maritima. Aegypti ſigura, magnitudo, incolarum urbiumque numerus.
32. Nili deſcriptio incipit. Cataractae.
33. Inſulae Nili, quarum maxima Meroe. Ostia Nili et ſosſae a Necho et Dario et Ptolemaeo altero ductae.
34. Delta; eius ſitus ac fructus.
35. Animalia quae Nilus alit: crocodilus, ichneumon, hippopotamus.
36. Placum in Nilo copia. Nili inundationes. Aegypti fertilitas. Niloscopia.
37. Qui de Nili inundatione ſcripſerint reconſentur. Fontes Nili ipſi indigenti ignoti; variorum de iis opiniones.
38. Inundationis cauſae propoſitae a Thalete, Anaxagora, Herodoto.
39. De Nili inundationibus quid ſenſerint: Democritus Abderita et Ephorus.
40. Philoſophi quidam Memphitarum.
41. Oenopida Chius et Agatharchides Cnidius.

LIBRI PRIMI PARS POSTERIOR.

42. Breviarium utriusque partis.
43. Victus Aegyptiorum antiquiſſimus.
44. Regum Aegyptiorum claſſes et periodi diverſae.
45. Menes ex hominibus primus rex. Thephaechtes. Succesſores quinquaginta duo ex eadem familia. Buziris et octo ex poſteris. Thebarum urbs tunc exſtructa deſcribitur.
46. Thebarum divitiae regumque ſepulcra.
- 47.—49. Ozymandiae monumentum.
50. Thebis aſtologia inventa annusque primam ad ſolis

Cap.

- cursum accommodatus. Uchorens Memphin condidit, quae urbs describitur.
61. Memphis nomen accepit ab Uchorei filia, qua natus est Aegyptus.
62. Moeris lacum sui nominis construendum curavit.
63. Sesosis educatur una cum aequalibus eodem die natus. Parat expeditionem ad subigendum terrarum orbem.
64. Aegypto in triginta sex homines divisa ingentes copias coegit.
65. Aethiopes superat, primae naves longas exstruit; Asiam totam subigit. Europam adit; positae in Thracia columnae in patriam redit.
66. Tempia exstruit per captivos. Babylon et Troia, urbes in Aegypto conditae.
67. Sesosis aggeres Nilo opponit et ex eo novas fossas ducit. Fossis et muro Aegyptum firmat. Navem auratam, obeliscos, statuas consecrat.
68. Sesosis superbia in victis. Mors voluntaria. Darii de Sesosi iudicium.
69. Sesosis filius viam orbatos et mire sanatus.
70. Annis Aegyptiis superbia exacerbatis ab Actisane rege Aethiopum regno expellitur; hic constituti praedonum oppidum Rhinocolura.
71. Recuperant Aegyptii regnum. Mendes sive Marchus labyrinthi auctor.
72. Cetes sive Proteus tempore belli Troiani regnat. Memphis rex avarus.
73. Nileus. Chemmis pyramidis maximae conditor.
74. Cephren sive Chabryes rex pyramidem alteram statuit. Mycerinus sive Mencherinus tertiam pyramidem condidit. Plures pyramides commemorantur.
75. Bocchoris. Sabaco rex Aegypti genere Aethiops poenas capitales abrogat reosque ad opera publica condemnat. Somnio turbatus imperium abdicat.
76. Dodecarchia per quindecim annos. Commune incohant duodecim principes mansoleum ad lacus Moeridis ostium. Sed Psammetichus assumpto ex Caria et Ionia milite solus regnum occupat.
77. Ducenta milia Aegyptiorum a Psammeticho mercenariis externis favente deficiunt. Rex benignus in externos, praecipue in Graecos.

Cap.

62. Apries viginti duos annos regnans urbes finitimas vincit. Amasis a militibus Aegyptiis rex factus imperium tenet quinquaginta quinque annos. Cambyses Aegyptum Persis subiecit Ol. 63, 2.
69. Aegyptiorum instituta. Graeci commemorantur qui Aegyptum adierunt.
70. Regum Aegyptiorum vita, officia, virtus.
71. Regum arbitrio et libidini nihil permiscuum.
72. Reges mortui septuaginta duos dies lugentur, quorum ultimo die publicum iudicium de mortuo datur.
73. Nomī Aegyptiorum et monarchae. Incolarum classes: sacerdotes, reges, milites.
74. Agricolas, pastores, artifices.
75. Iudiciorum apud Aegyptios ratio. Dicasterium summum triginta virorum. Praesidis insigne Veritas. Causae non dictae, sed scriptae.
76. Causidicos Aegyptii non admittunt.
77. Leges Aegyptiorum in periuros, calumniatores, parricidas.
78. Leges in desertores, proditores, falsarios, adulteros.
79. Aegyptiorum leges de commercio et fenore.
80. Aegyptiorum leges de furto. Leges de nuptiis ac liberis educandis.
81. Litterarum apud Aegyptios studia. In astrologia Chaldaei sunt Aegyptiorum coloni et alumni. Palaestram et musicam haud curant Aegyptii.
82. Ars medica Aegyptiorum.
83. Animalia sacra publice alunt Aegyptii. Eorum caedes morte mulatur.
84. Apim, Mnemim, hircum, crocodilum, leonem Aegyptii praecipua cura alunt et venerantur. 2^{ae}
85. De Apide.
86. 87. Causa religiosi bestiarum cultus mythica. Causae aliae.
88. Hircus fecundae generationis symbolum. Boves rufos immolare licuit. Lupi Aegyptiis sacri.
89. Inprimis crocodili apud Aegyptios coluntur.
90. Sanctitatis bestiarum alia causa.
91. Mortuos lugendi eorumque corpora secandi et condiendi ratio.
92. Funebria Aegyptiorum. Iudicium publicum de mortuis.

C22

93. Religiosus defunctorum cultus quantum valuerit ad mores formandos.
94. 95. Aegyptiorum legumatores Mnevis, Saosyehis, Sesosis, Bocchoris, Amasis, Darus.
96. Graeci qui disendi studio in Aegypto peregrinati sunt. Graecorum mythi de inferis ex Aegypto translati.
97. Rerum allarum exempla ex Aegypto in Graeciam advectorum.
98. Ut legumatores et philosophi, ita artifices quoque Graecorum Aegyptios imitati sunt.

LIB. II.

1. Breviarium primi libri. Asiae historia incipit. Assyriorum primus rex Ninus: delectos iuvenes armat et cum Arimaeo rege Arabiae societatem init. Babyloniam et Armeniam subigit.
2. Totam Asiam intra Tanaim et Nilum imperio subiecto parat. Domitarum gentium recessus.
3. Ninus urbem latentem ad Euphratem condere constituit, Ninum appellatam.
4. Semiramis, Dercetum deae filia, a columbis nutrita et a Simma pastore regio educata.
5. Semiramidem Oones, consilii regii princeps, primo in matrimonio habuerat. Nini admirabilis contra Bactrianos copiarum numerus, comparatus cum aliorum populorum exercitiis.
6. Primus impetus in Bactra, ubi Oxyartes rex eodem habuit, irritus. In Nini castris aderat Oones eumque secuta Semiramis, cuius consilio et audacia arx tandem capta est. Mulieris et pulchritudinem et virtutem admiratus Ninus cogit maritum et ei cedat uxorem.
7. Ninya filius Nini et Semiramidis, Nino mortuo Semiramis succedit. Marito monumentum ponit eumque opera aemulans Babylonem condere instituit. Urbis magnitudo, muri, turres.
8. Pons Euphrati impeditus iungit Babylonem urbem. Regiae in utraque ripa munitae et magnifice ornatae.
9. Regiae cuniculo inter se coniunctae. Beli templum cum specula siderum. Deorum statuae, mensae, vasa aurea.

- Cap.
 10. Babylonis horti pensiles.
 11. Urbes aliae et emporia multa ad Euphratem et Tigridem constructa. Obeliscus ingens in via nobilissima.
 12. Immensa bituminis in Babylonia copia. Lacus mortifer.
 13. Semiramis apud Bagistannum montem hortos apparat ibique suam et centum satellitum imagines saxo insculpsit additis Syriacis litteris inscriptione. Eadem in hortis ad urbem Chalonem institutis vagae libidini indulget. Viam per montem Zarceum aperit, Ecbatanis regiam condit eoque per montem Orontem aquam ducit.
 14. Persiam et reliquam Asiam adit atque monumentis suis exornat. Tum iter facit per Aegyptum in Libyam ad Iovem Ammonem, cuius oraculum de exitu vitae suae consultit.
 15. Obiter Aethiopum sepeliendi ritus describuntur.
 16. Semiramis redit Baetram et Indis bellum illatura parat ingentes copias, lintres solubiles, elephantorum simulacra.
 17. Copiae Semiramidis enumerantur. Contra eam Stabrobates Indorum rex summo opere bellum parat.
 18. Semiramis neque admonitione neque minis Stabrobates deterretur prima pugna in fado flumine facta superior discedit.
 19. Pugna terrestris. Indi iterum fugati, sed Stabrobates rex aciem restituit. Regina vulnere accepto vix cum tertio exeroltus parte evadit.
 20. Semiramis ob insidias factas et memor oraculi Iovis Ammonis Ninysae filio regnum tradit. Confusum evanuit, ab Assyriis deinde inter deos relata et sub columbas imagine culta. Scriptores reconantur qui de Semiramide diversa narrant.
 21. Ninysae et successorum omnium per triginta aetates vita desidiosa. Sardanapallus ultimus. Tunc Assyria Media subiecta.
 22. Ex his Assyriorum regibus unus Teutamius memorabilis, qui copias ad bellum Troianum misit duce Memnone. Memnonia l. e. aedes reginae Susie constructae.
 23. Sardanapalli vita luxuriosa.
 24. Arbaces Medus et Belerys Babyronius defectionis convilia inveniunt. Arabum principem advocant socium, magnas cogunt copias.

Cap.

25. Tribus proeliis rebelles vincit Sardanapallus.
26. Sardanapallo novae copiae e Bactriana missae. Sed haec interceptae et ad defectionem illectae. Sardanapallus triplici victoria elatus et novae defectionis ignarus ad pristinam ignaviam se convertit. Regii castra opprimitur. Rex in urbe Nino obsidetur.
27. Sardanapallus in tertium annum obsidione clausus, cum Epirates facta inundatione muri partem deiecerit, abiecta spe incendio omnia delet et semet ipsum perimit. Arbaces rex declaratur.
28. Arbaces gratum in amicos se praestat. Veniam dat etiam Balesy, qui magnam vim auri sub cinere absconditam fraude ex urbe Nino abstulerat. Nino deleta regni aedes Echatonna transferitur.
29. De Chaldaeis Babyloniorum sacerdotibus et creditis. Eorum officia et disciplinae. Comparantur cum Graecorum philosophia.
30. Chaldaeorum doctrina de mundo, deo, providentia. Planetarum et stellarum fixarum systema.
31. Chaldaeorum ex astrologia sumptae praedictiones. De luna et sole et terra. Chronologia infinita.
32. Medorum historia. Discrepant de ea Herodotus et Ctesias. Regum catalogus usque ad Artaxerxen.
33. Artaxi Medorum regis bellum cum Cadusis.
34. Artynes et Astibarnes Medorum reges. Parthi deficiunt ad Sacas. Inde bellum cum Sacis. Sacarum regina Zarina sapientia et virtute nobilissima. Monumentum consuecrale ei publice consecratum. Aspandas sive Astryages ultimus Medorum rex a Cyro victus: Media Persarum provincia.
35. Indiae situs et magnitudo et fertilitas.
36. Indiae fructus varii. His in anno metitur. Agris et agricolis vel ab hoste paritur.
37. Flumina Indiae, imprimis Ganges et Indus.
38. Indi sunt aborigines. Victor antiquissimus. Bacchus eoduxit exercitum, agri et vini culturam, artes, religiones, leges docuit.
39. Post Bacchi regnum Indiae occupat Hercules eiusque prognati. Omnes homines in India sunt liberi.

Cap.

40. 41. Populi in India ordines septem: philosophi, agricolae, pastores, artifices, milites, ephori, senatores.
42. Elephantum Indici. Advenarum peculiaris tutela.
43. Scytharum historia. Initio gens fuit peroxigua ad Araxem. Claresimus eorum rex Scythas, Iove natus. Scythas filii Patas et Napas. Inde orti Pali et Napas; Sacae, Massagetae, Arimaei. Sauromatae Scythiam restant.
44. Anarchia, deinde gynaecocratia apud Scythas.
45. Amazonum origo et prima regina. Themiscyra Amazonum urbs ad ostia Thermodontis. Amazonum res fortiter gestae et victoriae.
46. Amazonum secunda regina magnam Asiae partem expugnat. Herculis adversus Amazones expeditio. Pualium a vicinis debellatae et extinctae. Penthesilea ultima Amazonum regina, tempore belli Troiani.
47. Hyperborei. Terrae situs ex Hecataeo. Latona ibi nata, indeque Apollinis cultus praecipuus. Graeci amici. Luna ipsis proxima. Apollinis epiphania et annus Metonis. Imperium est pene Borodae.
48. Arabes. Regionis situs. Orientem versus Nabataei terram sterilem (Arabiam desertam et Petraeam) incolunt, gens indomita et latrocinis nobilis. Petra ingens, lacus asphaltites, balsamum stirpe indigena.
49. Arabia felix. Odores exhalant variae plantae et ipsa terra.
50. Aurum apyrum Arabiae felicitas. Pecorum abundantia. Struthocamelus.
51. Camelopardales, tragelaphi, bubali, aliae bestiae biformes.
52. Lapides Arabiae felicitis: crystallus, smaragdus, beryllus, chrysolithi. Aves versicolores. De generatione huius eorum varietatis per solis calorem.
53. Allae proprietates rerum orientalium a maiore solis calore.
54. Arabes scimitae sive Pastores meridiem versus. Agricolae et mercatores Syriam versus. Alla pars maris attingens est lacuosa. Abundat elephantis et camelis.
55. Insulae incognitae in Oceano meridionali ab Iambolo descriptae. Iambulus ab Aethiopibus captus pro hostia ad insulam beatam ablegatur.
56. Incolarum huius insulae status, corporis proprietates, lingua gemina. Caeli temperies mitis, arborum fructus per totum annum.

Cap.

57. Annona illi copiosa. Litterarum studia, maxime astrologia. Scriptura deorum ducta. Aetas longissima. Vitae spatium lego definitum.
58. Mulieres communes. Bestiae singulari forma. Septentriones non videntur. Puerorum ingenia per volucres explorantur. Natus maximus rex in singulis tribubus. Insulae sunt septem eiusdem generis.
59. Victus ratis in his insulis frugalis. Ilii. Terrae proventus et animalia. Vestitus. Sacrorum et fuperum ratio.
60. Iambuli reditus in Graeciam.

LIB. III.

1. Breviarium primi et secundi libri.
2. Aethiopiae historia. Hi primi homines fuisse videntur, utpote autochthones solique proximi. Primi deos coluerunt, ideoque diis grati et tuti ab exterarum gentium imperio.
3. Ex Aethiopia in Aegyptum colonia ab Ostride deducta. Quae Aegyptiis sunt eadem leges et ritus iidem, idem scripturae genus, nempè hieroglyphicum. Sacra etiam regumque insignia eadem.
4. De litteris Aethiopicis sive hieroglyphicis.
5. Leges Aethiopiae singulares. Reges e sacerdotibus ac per sacerdotes leguntur; iidem arbitrio suo nihil, omnia e legibus decernunt. Capitis damnati ipse se viti priuare debent.
6. Regi sacerdotes per nuntium mortem imperant. Ergamenes prima hunc usum aboleuit.
7. Regis amici iidem quibus rex deformatur naevis se afficiunt et cum eo mortem obeunt.
8. Aethiopes extra Aethiopiae fines. Aethiopum corpora et ingenia. Arma, vestitus, vicina.
9. Aethiopum supra Meroen insulam habitantium theologiae. Inunt quoque athei. Istitus sepeliendi varii. Reges creant vel formosissimos vel pastores optimos vel opulentissimos vel fortitudine probatissimos.
10. De regione fertilissima et amoenissima certant Libyes et Aethiopes. Elephantum et draconum certamina.
11. Recensio scriptorum rerum Aethiopicarum.
- 12.—14. Fodiunt urinae in confinis Aegypti et Arabiae et

Cap.

- Aethiopiae describuntur. Damnatorum ad metalla ingens numerus et aërumosa vita. Operae in metallis singulae.
15. Nationes, quae ad sinum Arabicum ac Trogodyticam et Aethiopiæ ad meridiem vel occidentem spectantem habitant: Ichthyophagi. Inculta et horrida eorum vita. Piscandi ratio.
  16. Cibos e piscibus et conchis sibi parant.
  17. Quadriduum in piscando et edendo consumunt, quinto quoque die aquae immoderato potu se recreant. Vita morborum experta, sed brevis.
  18. Gens a sinu Arabico remotior crudis vescitur piscibus, potu caret. Apathia incredibilis. Non lingua sed manibus colloquitur. Cum phocis consortium habet.
  19. Habitatio multiplex vel in speluncis vel sub coctis balnearum alga obiectis vel sub contextarum olearem umbraculo vel sub tumulis musci marini. Mortuos proiciunt piscibus.
  20. Incolunt nonnulli cavernas praerupta saxa et mari inclusas, quoniam aborignes habentur.
  21. Chelonoophagi. Testodinae vendendi ratio. Carne et testis utuntur. Cetophagi.
  22. Piscandi modus in ora Babylonice obiecta.
  23. Rhinophagi in Aethiopia supra Aegyptum sita. A leonibus infestantur.
  24. Hylophagi et Spermatophagi. Horum mores agrestes.
  25. Aethiopes Venatores. Venatus ferarum.
  26. 27. Aethiopes elephantorum venatores.
  28. Aethiopes Simi et Struthophagi; struthionum descriptio.
  29. Acridophagi. Locustas capiendi modus et e locustis paratus cibus. Pediculorum morbo conflantur.
  30. Acridophagis propinqua regio ob magnam phalangiorum et scorpionum vim desolata.
  31. Cynamolgi in extremo meridie positi. Boum Indicarum venatio per canes.
  32. Trogodytae sive Nomadae. Mulieres communes, victus a pecore, quod parentum loco habent. Potus, habitus. Circumcidunt genitalia.
  33. Species Trogodytarum Megabari. Peculiaris funerum et procellorum ratio. Infirmi sponte finunt vitam aut impune ab aliis interficiuntur.

Cap.

34. Ingeniorum merumque diversitas e caeli discrimine explicanda.
35. Animalia Aethiopiae: rhinoceros, sphinx, cynocephalus, cepus, laurus sarcophagus, crocotilas.
36. 37. Serpentes Aethiopiae. Anguis triginta cubitorum longitudine quondam captus et Ptolemaeo II. oblatas.
38. Aethiopiae historia. Nilotus. Sinus Arabici descriptio generalis.
39. Descriptio particularis orae dextrae inde ab urbe Arsinoe: portus Veneris, sinus ἀνδραγρος, insula Ophiodes lapide topazio clara.
40. Ichthyophagorum et Trogodytarum gentes dextram sinus Arabici oram accolunt. Mare parum profundum et in superficie viride obalgans. Navigatio difficilis et periculosa.
41. Ora a Tauris in orientem conversa; mare deinceps profundissimum et beluae refertum.
42. Ora Arabiae obiecta. Posidium, palmetum, phocorum insula.
43. Ulterioris orae incolae Maronitae et Gariudunoi. Lacinarum alunt; accolunt Arabes Nabatani.
44. Banizomenum sinus; adiacent tres insulae; ultra eas mare scopulorum. Arabes Thamodeni. Insulae sporadicae. Peninsula amoenissima cum pulchro portu Chamauthae.
45. Quinque montes pyramidales, sinus cum tribus templis, mons Chabinnus. Arabes Debae. Annis aurifer. Alliaci et Ganaulae Arabes, quorum regio aurum nativum profert.
46. Carbae et Sabaei incolunt Arabiam felicem, regionem suavissimis odoribus impletam.
47. Carbarum et Sabaeorum regio scatet serpentibus mortiferis. Sabae, urbs regia; annua auri argentique copia, suppelles magnificae. Prope insulae bestiae.
48. Singularia in caelo, in ortu siderum ac solis praesertim observata. Venti his regionibus familiares.
49. Libyes circa Cyrenen et Syrtis habitantes: Nasamonae, Aushisae, Narmatidae, Macae; horum alii agricolae alii nomades alii latrones. Vita agrestis, arca simplicia.
50. Regio Cyrenas proxima est sirax; quae vergit ad meridem, incolta ac deserta, plena serpentibus. Vanae species per aera volantes.
51. Earum cannae physicae ex aere immoto derivatae.

Cae.

52. Amazones Libyae: multo vetustiores quam Thermo-
donense ob eamque rem oblivione suppressae, Gorgones.
53. Amaronum gynaececratia. Virorum inter eas conditio
servilis. Ab adustis mammae nomen habent. Sedes
erat insula Hesperia in palade Tritonide. Captis inaniter
oppidis vicinisque multis superatis condant urbem
Chersonesum.
54. Amazones hinc profectae arma inferunt Atlantii et
Gorgonibus.
55. Gorgones bello superstitae Medusa regnante Perseus
perdomuit, sicut et ipsae Amazones Hecules delevit.
Deinde Myrina regina Amazonum bellum inferi Africam
populis iusta cum Hore rege Aegypti amicitia, tum
Arabibus, Syris ac Cilicibus, nationibus ad Taurum;
denique descendit per Phrygiam ad mare et progre-
ditur usque ad Calcum fluvium. Urbes Myrina a se
et copiarum ducibus appellavit. Occupat etiam insulas,
inprimis Lesbum, Myrina interfecta Amazones a Thra-
cibus fugatas redeunt in Libyam.
56. Atlantii: gens pia et beata. Uranus primus rex, astro-
logiae peritus.
57. Uxores Uranus plures habuit. Liberi o Titani Titanes
appellati. Filiae Basilea et filiae sive Pandora. Ex Ba-
silea et fratre Hyperione concepti Helios et Selene.
Hi post mortem ut dii inter caeli sidera relati.
58. Aliae de Basilea Phrygum fabulae: nata e Maeone et
Diodyma exposita est in monte Cybele: inde appellata
Cybele et mater montana: festulam, cymbala, tympana
invenit. Diu versatur cum Marsya, vitatur ab Attide.
59. Reversa ad patrem Cybele paulo post furibunda aufugit,
ac cum Marsya ad Bacchum et Apollinem pervenit.
Marsyas et Apollinis certamen. Apollinis cum Cybele
errores. Cybele in Phrygia ex oraculi responso pro-
den culta.
60. Uranii filii, inter quos praestant Atlas et Saturnus, regnum
inter se dividunt. Atlantis filia Hesperia, filiae septem
Atlantides, singulas illustribus natis clare.
61. De Saturno et Rheae eorumque filio Iove.
62. De Baccho, cuius varia nomina et fabulae physice inter-
pretatione explicantur.

Cap.

63. Quidam tres Bacchos existisse dicunt. Antiquissimus Indus barbatus fuisse fertur.
64. Alter Bacchus Iovis et Proserpinae vel Cereris filius fingitur cornutus. Tertius est Thebanus Iovis et Semeles filius, ob Iunonis invidiam per abortum natus et in Iovis semore ad maturitatem perductus et Nyxae a Nymphis educatus, Baccharum agmina per terrarum orbem ducit.
65. Impi Bacchi contemptores puniuntur, inter quos nobilissimi Pentheus, Myrrha, Lycurgus, Charopi praemil loco Thraciae regnum et mysteria tradita, cuius nepos est Orpheus mysteriorum praefatus. Bacchus triumphans ex India Thebas redit.
66. Regiones et urbes commemorantur de Bacchi patria certantes. Libycas de Baccho narrationes a Dionysio aliisque Graecis scriptoribus servatae.
67. Lini carminum apud Graecos inventor. Hercules, Thamyra, Orpheus discipuli sunt Lini. Promapides Homeri magister.
68. Ab eis traduntur haec: Ammon rex Libyae ex virgine Amalthea ovis oblata genuit filium (Bacchum), eum in urbem Nyxam translatum, ut tutus esset ab uxoris Rheae insidiis. Nysa sita est in insula pulcherrima.
69. Antrum Nysaeum eximiae amoenitatis.
70. Bacchus in auro custodiebatur ab Aristaeo et Minerva, quae in eadem insula ad amnem Tritonem nata erat. Obiter Minervae facinora memrantur, imprimis Aegidis monstri caedes, ob quam vindicandam eius mater Tellus Gigantes peperit, deorum acerrimos hostes. Bacchus puer vini inventor vitiumque cultor.
71. Rheae uxorera ad Titanes revertitur, et Saturno ignota bellum in Ammonem movet. Ammon superatus in Cretam insulam fugit. Sed Bacchus adiutus ab Amazonibus et Minerva Titanes debellat. A captis Titanibus, quos libertate donavit, ut deus adoratur. Inde libationis origo.
72. Belli socii Baccho etiam Sileni erant. In urbe Zabirna Campus monstrum horrendum occidit, Saturnum Rheaeque vincit, sed ut parentes pietate colit.
73. Bacchus condit Ammoni patri oraculum. Cur uterque cornutus fingatur, Aegypto Iovem regem praeficit vi-

Cap.

nique culturam Aegyptios docet. Similiter reliquas orbis partes artibus suis cultiores reddit. Ex India reversus Titanes funditus tollit. Deinde Ammon et Baccho inter divas relatis Iuppiter universi mundi rex factus est.

74. Libyae de Baccho altero et tertio traditiones. Tres Bacchi, sicut duo Hercules, a posteris pro uno habiti sunt.

LIB. IV.

1. Exordium quo historiae antiquae difficultates explicantur. Breviarium libr. I—III et IV. Graecorum antiquissima historia incipitur a Bacchi utpote antiquissimi et benedicentissimi fabula.
2. Bacchi natales. Iove et Semele natum nymphis in antro Nyssae traditur, unde Dionysii nomen habet. Vini et zythi inventor. Eleutherus in Boeotia condit.
3. Bacchus usque in Indiam expeditionem fecit; rediens a Graecis sacra instituantur: ritus sollemnes describuntur.
4. Bacchus antiquior, Sabazius, Proserpinae filius, noctu cultus et cornutus. Bacchi Semele nati ingenium, forma, comites Musae, Silenus paedagogus et socius, habitus.
5. Bacchi cognomina eorumque causae. Cur biformis sit, cur Satyri et Musae in eius comitatu.
6. Priapus Bacchi et Veneris filius. Origines cultus vel a propagatione generis humani vel ab Oeiridis fabula derivandas. Ithyphallus et Tychon cognominatur. Ortus Hermaphroditii.
7. Musarum parentes, numerus, nomina nominumque ratio.
8. Herculis mythus multa continet impedita et quae fidem excedant, quod rei mythicae proprium est.
9. Herculis stemma. Immanis vires per ipsam portentosam procreationem Herculi insulae et auctae per Iunonem, quae mammae insecta ei praeberat.
10. Angues in cunis suffocat, unde Herculis nomen consecutus est, ante Alcaeus appellatus. Thebis educatus ab Ergini tributo et tyrannide urbem liberat, Orchomeniorum Minyarumque oppidum destruit. Eurythemem per invidiam Herculi duodecim certamina imponit.
11. Hercules in animi aegritudinem et furorem incidit, quo

Cap.

- liberatus singulos adit labores. 1) Leonem in Nemea occidit. 2) Hydram Lernaean exstinguit.
12. 3) Aprum Erymanthium capit. Centaurorem euodet.
13. 4) Cervam aureis cornibus et velocitate insignem capit. 5) Aves e Stympthalide palude abigit. 6) Angasam vinibulum expugnat. 7) Taurum e Creta in Peloponnesum traducit.
14. Defunctos hoc certamine ludos Olympicos Iovi instituit Hercules. Ipse in omni certaminum genere victor a diis deabusque munera accipit. Obiter commemoratur Niobem primam, Alcmeneam postremam mortalem fuisse ab Iove compressam.
15. Bello a Gigantibus in deca moto Hercules diis auxilio venit, et ita caelestium deorum honores consequitur. Prometheum liberat. 8) Diomedis equas carnivoras domat. Argonautarum socias.
16. 9) Amazonibus victis Hippolytae zonam rapit. Antiopeam captam dono dedit Theseo.
17. 10) Iler in Iberiam ad abducendum Geryonis boves. Congregatis in Creta insula, quam bestia purgat, copijs primo in Libyatis transiit, ubi Antaeum tollit terramque a feris et tyrannide liberat.
18. Iler convertit in Aegyptum et Busiridem occidit. In Libya Hecateopylam condit, urbem post a Cartaginensibus captam. Ad fretum Gaditanum columnas statuit. Victis Chrysaoris filijs boves abigit. Columnis positis Hercules fretum mutavit, sicuti Theseallam socum, palustrem Boeotiam reddidit.
19. Transiit Hercules in Colliciam, ubi Alesiam urbem a Caeure expugnatam exstruit, inde per Alpes in Italiam.
20. Ligurum ager ingratus et duri labores, quos adhaerent otium fumus.
21. Hercules ad Tiberim benigno hospitio exceptus; decimo Herculi votae templumque exstructum. In campum Cumaeum sive Phlegraeum progressus Gigantes perdomuit.
22. Lacum Avernum a mari dividit, viam Heraclaeam transit. Venator in Dianam lupinis supplicio affectus. Cicadino ob Herculis pietatem deletae. Nando Hercules cum bobus in Siciliam transit.
23. Thermis Himerae et Egestanis recreatus Hercules Ery-

Cap.

com certamine vincit eiusque regnum praemium reportat, quod unus e posteris, Dodicus, obtinet ibique Heracleum exstruit, a Carthaginiensibus postea dirutum. Symonae sacra Cereri et Proserpinae instituit. Sicane infesta acie obvius caedit.

24. Agyrinaei divinos Herculi honores exhibent. Pro his monumenta relinquit Iacum sui dominis, Geryonis Iacum, farum Iolai India celebratum. Tum bores retro in Italiam agit, Lacinium ob furtum obtruncat, Crotoni ponit tumulam.
25. Hercules circa Hadriam redit in Epicum. 11) Cerberum ex inferis protrahit. Ante sacris Eleusiniis est initiatus, quae sacra occasionem praebent de Orpheo disserendi.
26. Hercules apud inferos. 12) Hesperidum aurea mala reportat. Diversas de his opiniones.
27. Atlas et Hesperiae, Atlantides seu Hesperides. Hesperides a Buxiride raptas Hercules Atlanti restituit. Hercules ab Atlante astrologiam accipit, ab ipso Graecia traditam.
28. Amazones, quae ob illata per Herculem damna raptamque Antiope Atticae bellum intulerant, proelio victas a Theseo.
29. Perfunctus Hercules laboribus oraculi inest sabodem a Thespi illabus procreantem duce Iolao in Sardiniam mittit. Thespiadum historiam. Sardinia ab Iolao expugnata et deinde exulta.
30. Arceasitus a Sicilia Daedalus Sardiniam multis operibus decorat. Iolao deinde in Graeciam rediturus coloniam relinquit in Sicilia. Condita in Sardinia colonia bello nunquam est victa.
31. Hercules Ioleu petit. Acepta repulsa Iphitum fratrem eius necat. Hercules expiationis causa Omphaleae Maeonum reginae in servitutem traditur.
32. Revertens in Peloponnesum Hercules proficiscitur Troiam, iniurias a Laomedonte olim illatas vindicaturus. Laomedontem occidit regemque Priamo tradit.
33. Hercules ullum fit Augeam ob recusata mercedem. Centauro obtruncato in Hippolytas nuptiis primo Tyrythem, deinde Pheneum in Arcadiam se confert. Eurytum eiusque patrem Augeam interfecit, regnum Phyleo tradit. Tyndareum Sparta pulsum in regnum

Cap.

- restituit. Angs ab Hercule gravis damnsa ut submergeretur, servatur cum filio Telepho.
34. Relicta Peloponneso Hercules Calydonem Aetoliae urbem petit et Deianiram uxorem ducit. Apri Calydonii venatio: Meleager, Atalante, Althaea.
35. De Calydoniis Hercules bene meruit facto novo Acheloi alveo, unde orta fabula de cornu Amalthaeae.
36. Hercules Ephyrum vi capit regisque Phyleo occiso ex eius filia Telepolemma procreat. Ob Euryonem cum ab eo interemptum cum Deianira fugiens pervenit ad flumen Euenum. Nessi scelus. Hercules cum Arcadibus sociis Ceycem Trachiniae regem hospes adit.
37. Phylantem regem Dryopum in Delphos insipiam Hercules occidit atque ex filia Antiochum progignit. Nati e Deianira. Dryopum expulsum novae sedes reaque gestae. Hercules Doriensem contra Lapithas defendit, Cygnum certamine vincit, ex Astydania subacto Ormenii rege, eius patre, Ctesippum procreat. Iola rapta ad promuntorium Cenaeum discedit.
38. Ad celebrandum sacrum vestia Nessi veneno tincta affertur per Liebam. Hercules exitiali morbo conficitur. Eius rogus in Oeta.
39. Herculi instituta sacra.
40. Argonautae, quorum socius Hercules erat. Iasonis consilium.
41. Itineris Argonautarum apparatus. Itinera socii.
42. Argonautarum in itinere facta. Ad orum Troadis Hesioneum celo interfecto Hercules liberat. Praemii loco accipit Hesiones et equos regios, quos interea Laomedonti custodiendos relinquit.
43. Argonautae tempestate agitati per deos Sannotheses servantur. In Thraciam vecti duo regis Phineii filios vident.
44. Philaeum repugnantem Boreadae occidunt; regnum illis traditur. Eadem fabula ab aliis aliter narratur. Inde in Pontum profecti Argonautae appellant ad Chersonesum Tauricam, ignari hic more barbarorum hospites immolari.
45. Croenti in Taurica Chersonese cultus origo simulque res Colchicae narrantur. Aetes Colchida, Perseus Tauricae.

Cap.

- rex, fratres. Hecate Percae filia venena invenit, patrem
veneno perimit, hospitem immolationem instituit. Ae-
tae nupta Circe, Medeam, Aegialium peperit. Circe
matri artem dicam colit. Circaeum promuntarium.
46. Medea mitioris ingenii servat appulseos peregrinos. Su-
specta patri fugit et obryam fit Argonautis; cuius auxilia
Iason data matrimonio fide vellus aureum occupare parat.
47. Fabula de Phrixo et aureo vellere apud Colchos in
templo Martis custodito.
48. Rapto vellere aureo Argonautae ad naves confugiunt.
Aetes eos persecutus in pugna perit. Argonautarum
reditus. Glauceus itineris comes et adiutor.
49. Reversis in Troadem Argonautis ob Hesioneen equosque
rognatos pugna ineunda erat cum Laomedonte, quo
occiso regnum Priamo traditur. In Samothrace diis
Samothracibus vota reddunt.
50. Pellae extincta stirpe Iasonis, quam interire potat,
regnum occupaverat. Iason rex iniurias ulcisci parat,
non Medae consilia et insidias.
51. Assumpta magae persona Medea Iolci urbem et regiam
ingreditur, magica ministeria senectae transformandas
in juveniliem vigorem effert et praestigis approbat.
52. Pellae Medae fraude occisa. Data signo Argonautae
regiam invadunt.
53. Iason in superstitem Pellae familiam benignus Acato
filio regnum cedit; ipse Corinthum sedem deligit.
Argonautae novum foedus in futuros casus inungunt et
Iulios celebrant Iovi Olympio sacros.
54. Iason tribus filiis et Medea procreatis novum conjugium
cum Glaucis iuit. Medea repudiata atroceiter ulciscitur.
55. Iason mortem sibi conscivit. Thestius, superstes sine
filiis, Iolcum reversus et rex factus incolae a se The-
stiales appellat. Medae errores. Medae et Aegri-
lius Medus Medorum rex.
56. Narrationes aliae de Medea et Medo. Argonautae al-
tereo Tanai et per aliud flumen in Oceanum, inde per
fretum Gaditanum in mare mediterraneum rediisse Ti-
maeus aliqui tradunt.
57. Heraclidae. Trachinae apud Ocyroem regem educti, ab
Atheniensibus contra Eurytheum in Italiam recipiuntur.

Cep.

58. Victo Eurytheo Heraclidæ ducē Hyllō Peloponnesum et Mycenarum regnum recuperare parant. Hyllō in singulari certamine caeso Heraclidæ ad quinquaginta annos regno et Peloponneso exclusi rediunt Tricorythum. Telepolemus occupat Rhodum.
59. Thesei genus. Coryneten, Sisin, aprum Crommyonensium, Scironem, Cercyonem, Procrasten asperat. Marathonium taurum domat.
60. Fabula de Minotauro. Cretas historia et regum Cretensium recensens. Androgeos Minos filius per insidias ab Aegeo Atheniensium rege interemptus.
61. Attica a Minos bello et fame pressa. Oraculo iussu Athenienses poemum dant septem pueros puellasque Minotauro prociendos. Theseus Ariadnæ ope Minotaurum occidit. Ariadnæ in insula Naxo a Baccho rapta. Aegæus nigris velis deceptus vitam finit. Succedens Theseus legibus et institutis patriam augeat.
62. Phaedra Thesei coniux Hippolytum privignum impuro amore prosequitur. Utriusque interitum. Theseus exul.
63. Theseus et Pirithous raptum Helenam. Proserpinam rapturi descendant ad inferos.
64. Septem ad Thebas. Laïus Thebarum rex et locusta. Oedipus inacius patrem occidit et anigmate Sphingis soluto matrem uxorem ducit.
65. Sceleris detecto et Oedipo incesto filii regno potiuntur. Polyneices a fratre regno pulsus ab Adrasto auxilium impetrat. Septem duces Thebis bellum inferunt. Cadunt omnes præter Adrastum.
66. Septem ducum filii Epigoni dicti bellum renovant. Thebani victi in agrum Tiphossæum migrant. Thebæ ab Epigoni captæ. Daphnē Friesiæ filia Delphos missa evasit Sibylla.
67. Thebani deinde alii Doriensium terras occupant, alii redeunt Thebas. — Asolam et Boeotorum origines. Boeoti proles usque ad bellum Troianum.
68. Asoli progenies Salmonens et Tycoi horum posterit usque ad Nestorem et bellum Troianum.
69. Lapitharum genus, ex quo ortus Ixion gignit Centauros.
70. Centauroreum bellum adversus Lapithas horumque reliquias.

Cep.

71. Aesculapius, Apollinis filius, artis medicae peritissimus propter Plutonis querelas a Iove revocatur. Apollo filius ultus damnatur. Aesculapii filii expeditioni in Troiam intersunt.
72. Penai et Asopi genus cum posteris usque ad bellum Troianum.
73. Oenomaus et Hippodamiae filius proci. Pelops Myrtili auxilio consequitur victoriam et puellae coniugium. Peloponneso ab eo nomen inditur.
74. Tantalus eiusque filia Niobe superbientes graves poenas dant. Tantalum regno expulit Ius Trois filius.
75. Trois stirps a Tenore repetita et usque ad Priamum deducta.
76. Daedalus, Talam, sororis filius, nova inventis clarum invidia commotus dolo interemit. Capitis damnatur ab Areopagitis.
77. Fuga delatus in Cretam Daedalus construxit bovis machinam ad explendum Pasiphaeae libidinem. Minotaurus inde ortus. Labyrinthus. Ob Minos iram Daedalus cum Icaro in Sicillam fugit. Icarus mors. Fabula de alia e cera factis.
78. Daedali opera in Sicilia effecta.
79. Bellum ob receptam Daedalum a Minos Sicilia illatum. Minos mors et sepulcrum. Cretenses in Sicilia relictis urbem Mineam et Engyum condunt templamque deabus nutribus extruunt.
80. Deorum matrum in Sicilia cultus. Templum sumptibus maxime constructum.
81. Aristaeus, Apollinis et Cyrene ortus, nymphis traditur nutriendus, a quibus lactis, apum, olivarum, cultorum accipit. Thebas profectus ex Antioche Cadmi filia procreat Actaeonem venntorem a canibus dilaceratum.
82. Aristaeus in Ceam insulam vectus Graeciam postilentia liberat. Relicta ibi subole ipse Sardiniam Sicilliam aliasque insulas adit ac beneficia suis cultiores reddit. Denique in Thracia aliquandiu moratus evanescit et divinos honores consequitur.
83. Eryx, Veneris et Butae filius, Siciliae regulus condit urbem sui nominis et in eius arce templum Veneris Erycinae; quod post Erycem Aeneas, Siculi, Cartha-

Cap

ginenses, Romani donis et religioso cultu amplissimum reddiderunt.

84. Daphnis Mercurio et nympba genitus in amoenissima convalle montium Heraeorum bucolicorum modorum inventus existit. Ab irata nympba visu orbatur.
85. Orion venationis magnique roboris operibus clarus potum, qui Acto appellatur, ad Messanam construit. Quaeritur num Sicilia olim chereoneus fuerit. Orion inter astra relatus.

NOTARUM EXPLICATIO.

A — Coislinianus codex saec. XV (praef. p. VII)

B — Motinensis codex saec. XV (praef. p. VII)

C — Vaticanus codex saec. XII (praef. p. XIV)

D — Vindobonensis codex saec. XI (praef. p. IV)

E — Parisiensis codex saec. XVI (praef. p. XI)

F —

G — } Claromontani codices saec. XVI (praef. p. XVI)

M — Venetus codex saec. XV (praef. p. XV)

N — Vindobonensis codex saec. XVI (praef. p. XI)

vulg. — vulgaris lectio omnium librorum praeter D

II — secundae classis libri i. e. omnes codices praeter ABD

Eich. — Eichstadii

Rhod. — Rhodmani

Steph. — Stephani

Wees. — Weesslingi

} editio (praef. p. XXII s.)

Hertlein: programma, Weithelm 1864. 1865. 1866. 1871.
1873

Helke: animadversionum ad Graecos auctores vol. I

Schäfer: metemata in Dionys. Halic.

1 Τάδε ἔνιστιν ἐν τῇ πρώτῃ τῶν Διοδώρου βίβλων.

Προοίμιον τῆς ὅλης πραγματείας.

Περὶ τῶν παρ' Αἰγυπτίοις λεγομένων περὶ τῆς τοῦ κόσμου γενέσεως.

6 Περὶ τῶν Θεῶν ὅσοι πόλεις ἔκτισαν κατ' Αἴγυπτον.

Περὶ τῶν πρώτων γεγενημένων ἐνθρώπων καὶ τοῦ παλαιστοτάτου βίου.

Περὶ τῆς τῶν ἀθανάτων τιμῆς καὶ τῆς τῶν κατὰ κατὰ φύσιν.

10 Περὶ τῆς τοκοθεσίας τῆς κατ' Αἴγυπτον χώρας καὶ τῶν
2 περὶ τὸν Νεῖλον ποταμὸν παραδοξολογουμένων, τῆς τε
τούτου πληρώσεως τῆς αἰτίας καὶ τῶν ἱστορικῶν καὶ φι-
λοσόφων ἀποφάσεως.

Περὶ τῶν πρώτων γεγενημένων κατ' Αἴγυπτον βασιλέων καὶ
12 τῶν κατὰ μέρος αὐτῶν πράξεων.

Περὶ κατασκευῶν τῶν πυραμίδων τῶν ἀναγεγενημένων
ἐν τοῖς ἐκτὰ θαυμαζομένοις ἔργοις.

Περὶ τῶν νόμων καὶ τῶν δικαστηρίων.

Περὶ τῶν ἀφιερωμένων ζώων κατ' Αἴγυπτιους.

90 Περὶ τῶν νομίμων τῶν περὶ τοὺς τετελεστηκότας παρ'
Αἰγυπτιοῖς γεγενημένων.

Περὶ τῶν Ἑλλήνων ὅσοι τῶν ἐν παιδείᾳ θαυμαζομένων
παραβλέποντες εἰς Αἴγυπτον καὶ πολλὰ τῶν χρησίμων μα-
θεύοντες μετέμεικταν εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Haec omnia desunt in D, argumentum aliud ēnxit A.

ΔΙΟΔΩΡΟΥ
ΤΟΥ ΣΙΚΕΛΕΣΤΟΥ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ
ΠΕΛΟΣ ΠΡΩΤΗ.

1 Τῶς τὰς κοινὰς ἱστορίας πραγματευσαμένοις
μεγάλαις χάριτας ἀπονέμειν δίκαιον πάντας ἀνθρώ-
πους, ὅτι τοῖς ἰδίοις πόνοις ὠφελῆσαι τὸν κοινὸν
βίον ἐφιλοτιμήθησαν· ἀκίνδυνον γὰρ διδασκαλίαν
τοῦ συμφέροντος εἰσηγησάμενοι καλλίστην ἐμπει-
ρίαν διὰ τῆς πραγματείας ταύτης περιποιούσι τοῖς
2 ἀναγινώσκουσιν. ἡ μὲν γὰρ ἐκ τῆς πείρας ἐκείνου
μάθησις μετὰ πολλῶν πόνων καὶ κινδύνων ποιεῖ τῶν
χρησίων ἕκαστα διαγινώσκειν, καὶ διὰ τοῦτο τῶν
ἡρώων ὁ πολυπειρώτατος μετὰ μεγάλων ἀτυχημάτων
πολλῶν ἀνθρώπων ἰδεῖν ἔσται καὶ νόον ἔργῳ·
ἡ δὲ διὰ τῆς ἱστορίας περιγινωμένη σύνεσις τῶν ἐλ-
λοτριῶν ἀποτευγμάτων τε καὶ κατορθωμάτων ἐπί-
3 ρατον κακῶν ἔχει τὴν διδασκαλίαν. ἔπειτα πάντας
ἀνθρώπους, μετέχοντας μὲν τῆς πρὸς ἀλλήλους συγ- 15
γενείας, τόποις δὲ καὶ χρόνοις διεσθηκότας, ἐφιλοτι-
μήθησαν ὑπὸ μίαν καὶ τὴν αὐτὴν σύνταξιν ἀγαγεῖν,
ὥσπερ τινὲς ὑπουργοὶ τῆς θείας προνοίας γενηθέν-
τες. ἐκείνη τε γὰρ τὴν τῶν ὁρωμένων ἕσπερων διακό-
σμησιν καὶ τὰς τῶν ἀνθρώπων φύσεις εἰς κοινὴν ἀνα- 20

λογίαν συνθεῖσα κυκλεῖ συνεχῶς ἕπαντα τὸν αἰῶνα,
 τὸ ἐπιβάλλον ἑκάστοις ἐκ τῆς πεπωμένης μερί-
 ζουσα, οἱ τε τὰς κοινὰς τῆς οἰκουμένης πράξεις κα-
 θέκτω μιᾶς πόλεως ἀναγράφαντες ἵνα λόγον καὶ
 κοινὸν χρηματιστήριον τῶν συντεταγμένων ἀπέ-
 δειξαν τὰς ἑαυτῶν πραγματίας. καλὸν γὰρ τὸ δύ- 4
 νασθαι τοῖς τῶν ἄλλων ἀγνοήμασι πρὸς διορθώσιν
 χρῆσθαι παραδείγμασι, καὶ πρὸς τὰ συγκυροῦντα
 ποικίλως κατὰ τὸν βίον ἔχειν μὴ ζήτησιν τῶν πρα-
 ττομένων, ἀλλὰ μέμνησιν τῶν ἐπιτετυγμένων. καὶ
 γὰρ τοὺς πρεσβυτέρους ταῖς ἡλικίαις ἕπαντες τῶν
 νεωτέρων προκρίνουσιν ἐν ταῖς συμβουλαῖς διὰ τὴν
 ἐκ τοῦ χρόνου περιγεγενημένην αὐτοῖς ἐμπειρίαν·
 ἧς τοσοῦτον ὑπερέχειν συμβέβηκε τὴν ἐκ τῆς ἱστο-
 ρίας μάθησιν ὅσον καὶ τῷ πλήθει τῶν πραγμάτων
 προτιροῦσαν αὐτὴν ἐπιγνώσκωμεν. διὸ καὶ πρὸς
 ἀπάσας τὰς τοῦ βίου περιστάσεις χρησιμωτάτην ἔν-
 τις εἶναι νομίσαι τὴν ταύτης ἀνάληψιν. τοῖς μὲν 5
 γὰρ νεωτέροις τὴν τῶν γενηρακότων περιποιεῖ σὺν-
 εῖναι, τοῖς δὲ πρεσβυτέροις πολλαπλασιάζει τὴν ὑπόρ-
 χουσαν ἐμπειρίαν, καὶ τοὺς μὲν ἰδιώτας ἀξιους ἡγε-
 μονίας κατασκευάζει, τοὺς δ' ἡγεμόνας τῷ διὰ τῆς
 δόξης ἀθηναισμῷ προτρέπεται τοῖς καλλίστοις τῶν
 ἔργων ἐπιχειρεῖν, χωρὶς δὲ τούτων τοὺς μὲν στρα-
 τήσας τοῖς μετὰ τὴν τελευτὴν ἐπαίνους ἐτοιμοτά-
 ρους κατασκευάζει πρὸς τοὺς ὑπὲρ τῆς πατρίδος κιν-
 δύνους, τοὺς δὲ ποιητοὺς τῶν ἀνθρώπων ταῖς αἰωνί-
 ος βλασφημίαις ἀποτρέπει τῆς ἐπὶ τὴν κακίαν ὁρ-

1 κυκλεῖ D   4 ἵνα λόγον] ἀνάλογον Beiske   16 ἐπιε-
 γροῦσιν CF   27 αἰωνίαις CD; εὐετ. Dind.

- 2 μῆς. καθόλου δὲ διὰ τὴν ἐκ ταύτης ἐπ' ἀγαθῷ μνή-
μην οἱ μὲν κρίνεται πόλειωτ γενέσθαι προσελήθη-
σαν, οἱ δὲ νόμους εἰσηγήσασθαι περιέχοντας τῷ
κοινῷ βίῳ τὴν ἀσφάλειαν, πολλοὶ δ' ἐπιστήμας καὶ
τέχνας ἐξευρεῖν ἐφιλοτιμήθησαν πρὸς εὐεργεσίαν
τοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων. ἐξ ἐπάντων δὲ συμ-
πληρουμένης τῆς εὐδαιμονίας, ἀποδοτέον τῶν ἐπαί-
νων τὸ πρωτεῖον τῇ τούτων μάλιστα αἰτία ἱστορίᾳ.
2 ἡγητέον γὰρ εἶναι ταύτην φύλκιον μὲν τῆς τῶν ἀξιο-
λόγων ἀρετῆς, μάρτυρα δὲ τῆς τῶν θαύλων κακίας, 10
εὐεργέτιν δὲ τοῦ κοινοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων. εἰ γὰρ
ἢ τῶν ἐν ἥδον μυθολογία τὴν ἐπόθειναι πεπλασμένην 3
ἔχουσα πολλὰ συμβάλλεται τοῖς ἀνθρώποις πρὸς
εὐσέβειαν καὶ δικαιοσύνην, πόσῳ μᾶλλον ἰπολή-
πτειον τὴν προφητικὴν τῆς ἀληθείας ἱστορίαν, τῆς 4
ὅλης φιλοσοφίας οἶονεῖ μνηρόπολιν οὔσαν, ἐπισκευ-
άσαι δύνασθαι τὰ ἤδη μᾶλλον πρὸς καλοκάγαθειαν
3 πάντες γὰρ ἄνθρωποι διὰ τὴν τῆς φύσεως ἀσθέ-
νειαν βιοῦσι μὲν ἀκαριαῖόν τι μέρος τοῦ παντός αἰ-
ῶνος, τετελευτημασι δὲ πάντα τὸν ὑστερον χρόνον, 5
καὶ τοῖς μὲν ἐν τῷ ζῆν μῆδιν ἀξιόλογον πράξασιν
ἅμα ταῖς τῶν σωμάτων τελευταῖς συνεποδνήσκει
καὶ τὰ ἕλλα πάντα τὰ κατὰ τὸν βίον, τοῖς δὲ δι'
ἀρετὴν περιποιηθεμένοις δόξαν αἱ πράξεις ἅπαντα
τὸν αἰῶνα μνημονεύονται, διαβώμεναι τῷ θειοτάτῳ 6
4 τῆς ἱστορίας στόματι. καλὸν δ', οἶμαι, τοῖς εὖ φρο-
νοῦσι θνητῶν πάντων ἀντικαταλλάξασθαι τὴν ἐθέ-
- 1 ἀγαθῷ] ἀπαιρον CF   2 περιέχοντας Ch. Graue   3
αἰτία om. CF'   4 φύλκιον G, φύλκιον ceteri   12 ἐπό-
θειναι D   14 μᾶλλον om. CF   17 ἐθῆ CF   21 ἀντι-
λάξασθαι D (cf. X 21,5).

νατον εὐφημίαν. Ηρακλῆς μὲν γὰρ ὁμολογεῖται
πάντα τὸν γενόμενον αὐτῷ κατ' ἀνθρώπου χρόνον
ὑπομῖναι μεγάλους καὶ συνεχεῖς πόνους καὶ κιν-
δύνους ἰκονσίως, ἵνα τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων ἐν-
εργηθεὶς τύχη τῆς ἀθανασίας· τῶν δὲ ἄλλων ἀγα-
θῶν ἀνδρῶν οἱ μὲν ἡρωικῶν, οἱ δὲ ἰσοθέων τιμῶν
ἔτυχον, πάντες δὲ μεγάλων ἐκαίνων ἡξιώθησαν, τὰς
ἀρετὰς αὐτῶν τῆς ἱστορίας ἀπαθανατιζούσης. τὰ δ
μὲν γὰρ ἄλλα μνημεῖα διαμῖνει χρόνον ὀλίγον, ὑπὸ
πολλῶν ἐκαιρούμενα περιστάσεων, ἡ δὲ τῆς ἱστο-
ρίας δύναμις ἐπὶ πᾶσαν τὴν οἰκουμένην διήκουσα
τὸν πάντα χρόνον λυμαινόμενον χρόνον ἔχει φύλακα
τῆς πλεονίου παραδόσεως τοῖς ἐπιγινόμενοις· συμ-
βάλλεται δ' αὕτη καὶ πρὸς λόγου δύναμιν, οὗ
καλλίον ἕτερον οὐκ ἔν τις ὁμῶς εὔροι. τούτῳ δ
γὰρ οἱ μὲν Ἕλληνες τῶν βαρβάρων, οἱ δὲ περαι-
τευμένοι τῶν ἀπαιδευτῶν προέχουσι, πρὸς δὲ τού-
τοις διὰ μόνον τοῦτον δυνατόν ἐστιν ἵνα τῶν πολ-
λῶν περιγενέσθαι καθόλου δὲ φαίνεται πᾶν τὸ
προτεθὲν τοιοῦτον ὅποιον ἔν ἢ τοῦ λέγοντος δύ-
ναμις παρεστήσῃ, καὶ τοὺς ἀγαθοὺς ἄνδρας ἐξίους
λόγου προσαγορεύομεν, ὥς τοῦτο τὸ πρωτεῖον
τῆς ἀρετῆς περιπεποιημένους· εἰς πλείω δὲ μέρη γ
τούτου διηρημένον, συμβαίνει τὴν μὲν ποιητικὴν
τέρπειν μᾶλλον ἢ περ ὀφείλειν, τὴν δὲ νομοθεσίαν
δ
κολάζειν, οὐ διδάσκειν, παραπλησίως δὲ καὶ τὰλλα
μέρη τὰ μὲν μηδὲν συμβάλλεσθαι πρὸς εὐδαιμο-

18 ἵνα] τὸν ἵνα CF 20 προτεθὲν CDF¹, προτε-
θεῖν F¹G¹, παραθὲν G²; corr. Wesseling 22 τοῦτο]
τούτους DF τὸ f. delendum.

νίαν, τὰ δὲ μειγμένην ἔχειν τῷ συμφέροντι τὴν
βλάβην, ἐνταῦθα δὲ κατεφέεσθαι τῆς ἀληθείας, μόνη
δὲ τὴν ἱστορίαν, συμφωνοῦντων ἐν αὐτῇ τῶν λό-
γων τοῖς λόγοις, ἅπαντα τὰλλα χρήσιμα τῇ γραφῇ
περιμεινέσθαι. ὁρᾶσθαι γὰρ αὐτὴν προτιρεσκομένην
ἐπὶ δικαιοσύνην, κατηγοροῦσαν τῶν φεύλων, ἐγκω-
μαζοῦσαν τοὺς ἀγαθοὺς, τὸ σύνολον ἐμπειρίαν με-
γίστην περιποιούσαν τοῖς ἐντυγχάνουσι.

3 Διὸ καὶ θεωροῦντες ἡμεῖς δικαίως ἀποδοχῆς
τυγχάνοιμεν τοὺς ταύτην πραγματευομένους προή-
χθημεν ἐπὶ τὸν ὅμοιον τῆς ὑποθέσεως ζῆλον. ἐπι-
στήσαντες δὲ τὸν νοῦν τοῖς πρὸ ἡμῶν συγγραφεῦσιν
ἀπεδεξάμεθα μὲν ὥς ἐνὶ μέλιστα τὴν προαίρεσιν
αὐτῶν, οὐ μὴν ἐξαιργᾶσθαι πρὸς τὸ συμφέρον καὶ
τὸ δυνατόν τὰς πραγματείας αὐτῶν ἐπιλάβομεν.
2 καί μιν γὰρ τοῖς ἐναγινώσκουσι τῆς ὀφελείας ἐν
τῷ πλείστας καὶ ποικιλωτάτης περιστάσεις λαμβά-
ναι, οἱ πλείστοι μὲν ἴσως ἴθιναυς ἢ μίαν πόλιν
ἀντοτελείς πολέμους ἀνέγραψαν, ὀλίγοι δ' ἀπὸ τῶν
ἀρχαίων χρόνων ἀρξάμενοι τὰς κοινὰς πράξεις ἐπα-
χείρησαν ἀναγράψαι μέχρι τῶν καθ' αἰετοὺς και-
ρῶν, καὶ τούτων οἱ μὲν τοὺς οἰκείους χρόνους ἐκά-
στοις οὐ παρέξενον, οἱ δὲ τὰς τῶν βαρβάρων πράξεις
ὑπερέβησαν, ἵτι δ' οἱ μὲν τὰς παλαιὰς μυθολογίας
διὰ τὴν δυσχέρειαν τῆς πραγματείας ἀπεδοκίμασαν,
οἱ δὲ τὴν ὑπόστασιν τῆς ἐπιβολῆς οὐ συντίλλαν.
3 μεσολαβηθέντες τὸν βίον ὑπὸ τῆς πεπωμένης, τῶν
δὲ τὴν ἐπιβολὴν ταύτης τῆς πραγματείας πεποιημέ-

14 καὶ κατὰ Stephanus

τοῖς DF, ἐπὶ τοῖς CF

15 τοῖς Wesseling, ἐν

16 ἐνδὲ add. Porson.

νων οὐδεὶς προειβίβασε τὴν ἱστορίαν κατωτέρω τῶν
 Μακεδονικῶν καιρῶν· οἱ μὲν γὰρ εἰς τὰς Φιλίππου
 πράξεις, οἱ δ' εἰς τὰς Ἀλεξάνδρου, τινὲς δ' εἰς τοὺς
 διαδόχους ἢ τοὺς ἐπιγόνους κατίστρεψαν τὰς συν-
 τάξεις· πολλῶν δὲ καὶ μεγάλων τῶν μετὰ ταῦτα
 πράξεων ἀπολειπμένων μέχρι τοῦ καθ' ἡμᾶς βίου
 τῶν ἱστοριογράφων οὐδεὶς ἐπιβάλετο πᾶσιν μίαν
 συντάξιν περιγραφῇ πραγματεύεσθαι διὰ τὸ μέ-
 γθος τῆς ὑποθέσεως. διὸ καὶ ἑρριμμένων τῶν τε
 χρόνων καὶ τῶν πράξεων ἐν πλείοσι πραγματείαις
 καὶ διαφόροις συγγραφεῦσι δυσπερίληπτος ἡ τοῦ-
 των ἀνάληψις γίνεται καὶ δυσμνημόνευτος. ἔξιστά-
 σαντες οὖν τὰς ἑκάστου τούτων διαθέσεις ἐκρί-
 νασιν ὑπόθεσιν ἱστορικὴν πραγματεύεσθαι τὴν
 πλείστα μὲν ὠφελῆσαι δυναμένην, ἐλάχιστα δὲ τοὺς
 ἀνεκγινώσκοντας ἐνοχλήσουσαν. εἰ γάρ τις τὰς εἰς
 μνήμην παριεδομένως τοῦ σύμπαντος κόσμου πρά-
 ξεις, ὥσπερ τινὲς μίαν πόλιν, ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς
 ἀρχαιοτάτης χρόνων ἀναγράφει κατὰ τὸ δυνατόν
 μέχρι τῶν καθ' αὐτὸν καιρῶν, πόρον μὲν ἂν πο-
 λὺν ὑπομίνειν δῆλον ὅτι, πραγματείαν δὲ πωδὴν
 εὐχρηστοτάτην συντάξαιτο τοῖς φιλαναγνωστοῦσιν.
 ἔξισται γὰρ ἐκ ταύτης ἑκάστων πρὸς τὴν ἰδίαν ὑπό-
 στασιν ἱτοίμως λαμβάνειν τὸ χρήσιμον, ὥσπερ ἐκ
 μεγάλης ἀρουόμενον πηγῆς. τοῖς μὲν γὰρ ἐπιβαλ-
 λομένοις διυξίμει τὰς τῶν τοσούτων συγγραφῶν
 ἱστορίας πρῶτον μὲν οὐ βραδίον εὐπορῆσαι τῶν εἰς
 τὴν χρεῖαν ζιπτοῦσθαι βίβλων, ἔπειτα διὰ τὴν ἀνω-

μυλίων καὶ τὸ πλῆθος τῶν συνταγμάτων δυσκατά-
ληπτος γίνεται τελείως καὶ δυσείλικτος ἢ τῶν πεπρα-
γμένων ἀνάληψις· ἢ δ' ἐν μίᾳ συντάξει περι-
γραφῇ πραγματεία τὸ τῶν πράξεων εἰρόμενον ἔχουσα
τὴν μὲν ἀνάγνωσιν εἰοίμην παρέχεται, τὴν δ' ἀνά-
ληψιν ἔχει παντελὶς εὐπαρεκκολούθητον. καθόλου
δὲ τῶν ἄλλων τοσοῦτον ὑπερέχειν ταύτην ἡγησίαν
ὅσα χρησιμώτερόν ἐστι τὸ πᾶν τοῦ μέρους καὶ τὸ
συνεχὲς τοῦ διεσπρηγμένου, πρὸς δὲ τοῦτοις τὸ διη-
κριβωμένον τοῖς χρόνοις τοῦ μηδὲ γενωσκόμενου¹²
τίσιν ἐπράχθη καιροῖς.

- 4 Διόπερ ἡμεῖς ὀρῶντες ταύτην τὴν ὑπόθεσιν
χρησιμωτάτην μὲν οὖσαν, πολλοῦ δὲ πόνου καὶ
χρόνου προσδεομένην, τριάκοντα μὲν ἔτη περὶ αὐ-
τὴν ἐπραγματεύθημεν, μετὰ δὲ πολλῆς κακοπαθείας¹³
καὶ κινδύνων ἐπὶλήθομεν πολλὴν τῆς τε Ἀσίας καὶ
τῆς Εὐρώπης, ἵνα τῶν ἀναγκαιοτάτων καὶ πλείστων
μερῶν αὐτόπται γενηθώμεν· πολλὰ γὰρ παρὰ τὰς
ἀγνοίας τῶν τόπων διήμαρτον οὐχ οἱ τυχεύοντες τῶν
συνγραφίων, ἀλλὰ τινες καὶ τῶν τῇ δόξῃ πεπρα-
2 τευκότων. ἀφορμῇ δὲ πρὸς τὴν ἐπιβολὴν ταύτην
ἐχρησάμεθα μάλιστα μὲν τῇ πρὸς τὴν πραγματείαν
ἐπιθυμίᾳ, δι' ἣν πᾶσιν ἀνθρώποις τὸ δοκοῦν ἔπο-
ρον εἶναι τυγχάνει συντελείας, ἔπειτα καὶ τῇ
ἐν Ῥώμῃ χορηγίᾳ τῶν πρὸς τὴν ἐποικιμένην¹⁴
3 ὑπόθεσιν ἀνηκόντων. ἢ γὰρ ταύτης τῆς πύλως

2 καὶ δυσείλικτος sm. AE πεπραγματευμένη F 3 μίᾳ
Schäfer, μίᾳ cod. 9 διεσπρηγμένου CF 19 τυχεύοντες] μό-
ρον add. F 24 τῇ — χορηγίᾳ Hertlein, διὰ τῆς — χορη-
γίας libri 23: 1v] ἐν τῇ DF.

ὑπεροχή, διατείνουσα τῇ δυνάμει πρὸς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης, ἐτοιμοτάτας καὶ πλείστας ἡμῖν ἀφορμὰς παρῆσχετο περιπιδημήσασιν ἐν αὐτῇ πλείω χρόνον. ἡμεῖς γὰρ ἐξ Ἀγυρτίου τῆς Σικελίας ὄντες, καὶ διὰ τὴν ἐπιμιξίαν τοῖς ἐν τῇ νήσῳ πολλὴν ἐμπειρίαν τῆς Ῥωμαίων διαλέκτου περιπεποιημένοι, πάσας τὰς τῆς ἡγεμονίας ταύτης πράξεις ἀκριβῶς ἀντελέβομεν ἐκ τῶν παρ' ἐκείνοις ὑπομνημάτων ἐκ πολλῶν χρόνων τετηρημένων. πεποιημένοι δὲ τὴν ἀρχὴν τῆς ἱστορίας ἀπὸ τῶν μυθολογουμένων παρ' Ἑλλήσι τε καὶ βαρβάροις, ἐξετάσαντες τὰ παρ' ἑκάστοις ἱστοροῦμενα κατὰ τοὺς ἀρχαίους χρόνους, ἐφ' ὅσον ἡμῖν δύναιτο.

Ἐπεὶ δ' ἡ μὲν ὑπόθεσις ἔχει τέλος, αἱ βίβλοι δὲ μέχρι τοῦ νῦν ἀνέκδοτοι τυγχάνουσιν οὕσαι, βούλομαι βραχέα προδιορίσαι περὶ ὕλης τῆς πραγματείας. τῶν γὰρ βιβλίων ἡμῖν ἐξ μὲν αἱ πρῶται περιέχουσι τὰς πρὸ τῶν Τρωικῶν πράξεις καὶ μυθολογίας, καὶ τούτων αἱ μὲν προηγούμεναι τρεῖς τὰς βαρβαρικὰς, αἱ δ' ἑξῆς σχεδὸν τὰς τῶν Ἑλλήνων ἀρχαιολογίας. ἐν δὲ ταῖς μετὰ ταύτας ἑνδεκά τὰς ἀπὸ τῶν Τρωικῶν κοινὰς πράξεις ἀνεγεγράφαμεν ἕως τῆς Ἀλεξάνδρου τελευτῆς· ἐν δὲ ταῖς ἑξῆς εἴκοσι καὶ τρισὶ βίβλοις τὰς λοιπὰς ἀπάσας κατετάξαμεν μέχρι τῆς ἀρχῆς τοῦ σισυάντος πολέμου Ῥωμαίοις πρὸς Κελτοὺς, καθ' ὃν ἡγοούμενος Γάιος Ἰούλιος Καῖσαρ ὁ διὰ τὰς πράξεις προσαγορευθεὶς θανὼς κατεπολέμησε μὲν τὰ πλείοστα καὶ μαχिमώτατα τῶν Κελτῶν ἔθνη, προεβίβασε δὲ τὴν ἡγεμονίαν τῆς Ῥώμης μέχρι τῶν

4 ἀγυρτίου D, ἀγγυρτίου τὸ γένος CF 16 ἡμεῖς γὰρ μὲν αἱ] ἡμεῖς γὰρ αἱ D, αἱ μὲν γὰρ coniectio.

Βρεττανικῶν νῆσων· ταύτων δ' αἱ πρῶται πράξεις ἐπιτελέσθησαν ὀλυμπιάδος τῆς ἑκατοστῆς καὶ ὀγδοηκοστῆς κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος ἐκ' ἀρχόντος Ἀθήνησιν Ἡρώδου.

5 Τῶν δὲ χρόνων ταύτων περιελημμένων ἐν ταύτῃ τῇ πραγματείᾳ τοὺς μὲν πρὸ τῶν Τρωικῶν οὐ διοριζόμεθα βεβαίως διὰ τὸ μηδὲν παρέπηγμεν περιληφέναι περὶ τούτων πιστευόμενον, ἀπὸ δὲ τῶν Τρωικῶν ἐκολουθῶν Ἀπολλοδώρῳ τῷ Ἀθηναίῳ τίθιμεν ὀγδοήκοντ' ἔτη πρὸς τὴν καθόδου τῶν Ἡρακλειδῶν, ἀπὸ δὲ ταύτης ἐκὶ τὴν πρώτην ὀλυμπιάδα 10 δυοὶ λείποντα τῶν τριακασίων καὶ τριάκοντα, συλλογισόμενοι τοὺς χρόνους ἀπὸ τῶν ἐν Ἀσινδείῳ βασιλευσάντων, ἀπὸ δὲ τῆς πρώτης ὀλυμπιάδος εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ Κελτικοῦ πολέμου, ἣν τελευταίην πεποιήμεθα τῆς ἱστορίας, ἐπιτιμῶν καὶ τριάκοντα 15 ὥστε τὴν ὅλην πραγματείαν ἡμῶν τετραράκοντα βίβλων οὔσαν περιέχειν ἔτη δυοὶ λείποντα τῶν χιλίων ἑκατὸν τετραράκοντα χειρὶς τῶν χρόνων τῶν περιεχόντων τὰς πρὸ τῶν Τρωικῶν πράξεις.

2 Ταῦτα μὲν οὖν ἐκρίβως προδιωρισάμεθα, βουλόμενοι τοὺς μὲν ἀναγιγνώσκοντας εἰς ἐννοίαν ἀγαγεῖν τῆς ὅλης προθέσεως, τοὺς δὲ διασκοπεῖν εἰσθότας τὰς βίβλους ἀποτρέψαι τοῦ λυγρῆναι τὰς ἀλλοτρίας πραγματείας. ἡμῖν δὲ παρ' ὅλην τὴν ἱστορίαν τὰ μὲν γραφέντα καλῶς μὴ μεταχέτω φθόρον, 10 τὰ δὲ ἐγνωθέντα τυγχάνειω διορθώσεως ὑπὸ τῶν δυνατατέρων. διεληλυθότες δὲ ἐπὶ τὸν προηγου-

2 ἐπιτελέσθησαν (F)

3 πρῶτον] τρίτος Holzapfel.

μαθα, τὴν ἐπαγγελίαν τῆς γραφῆς βεβαιοῦν ἐγχειρήσομεν.

Περὶ μὲν οὖν θεῶν τίνας ἐννοίας ἔσχον οἱ πρῶ- 6
τοι καταδειξάντες τιμᾶν τὸ θεῖον, καὶ τῶν μυθο-
λογουμένων περὶ ἑκάστου τῶν ἀθανάτων, τὰ μὲν
πολλὰ συντάξασθαι παρήσομεν κατ' ἰδίαν διὰ τὸ
τὴν ὑπόθεσιν ταύτην πολλοῦ λόγον προσδεῖσθαι,
ὅσα δ' ἂν ταῖς προκείμεναις ἱστορίαις οἰκεία δό-
ξωμεν ὑπάρχειν, παραστήσομεν ἐν κεφαλαίοις, ἵνα
10 μηδὲν τῶν ἀκοῆς ἀξίων ἐπιζητῆται. περὶ δὲ τοῦ 2
γίνους τῶν ἀπάντων ἀνθρώπων καὶ τῶν πρυθάνων
ἐν τοῖς γνωριζομένοις μέρεσι τῆς οἰκουμένης,
ὥς ἂν ἐνδέχεται περὶ τῶν οὕτω παλαιῶν, ἀκριβῶς
ἀναγράφομεν ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων ἀρξά-
15 μενοι. περὶ τῆς πρώτης τοίνυν γενέσεως τῶν ἀν- 3
θρώπων διτταὶ γέγονασιν ἀποφάσεις παρὰ τοῖς νο-
μιματώτεοις τῶν τε φυσιολόγων καὶ τῶν ἱστορικῶν·
οἱ μὲν γὰρ αὐτῶν ἀγέννητον καὶ ἄφθαρτον ὑποστη-
σέμενοι τὸν κόσμον, ἀπεφῆναιτο καὶ τὸ γένος τῶν
20 ἀνθρώπων ἐξ αἵματος ὑπάρχειν, μηδέποτε τῆς αὐτῶν
τεκνώσεως ἀρχὴν ἔσχηκυίας· οἱ δὲ γεννητὸν καὶ
φθαρτὸν εἶναι νομίσαντες ἐφησαν ὁμοίως ἐκείνῳ
τοὺς ἀνθρώπους τυχεῖν τῆς πρώτης γενέσεως ὀρι-
σμένοις χρόνοις.

4 τιμᾶν om. D καὶ περὶ τῶν μυθολογουμένων ἑκά-
στου codices (et Euseb. praep. ev. 17, 1); corr. Dindorf
(cf. IV 6, 1) 6 παρήσομεν Madvig, παραστήσομεν libri
8 οἰκεία scripsi, δεικνύτα libri 10 παρὰ τοῖς νομιματώτε-
ταις καὶ νομιματώτεοις D 22 ἀφθαρτον C; καὶ φθαρτὸν
om. F 22 ἐκείνῳ Rhodoman, ἐκείνοις codices, ἐκείνῳ καὶ
Hertlein.

7 Κατὰ γὰρ τὴν ἐξ ἀρχῆς τῶν ὅλων σύστασιν μίαν
 ἔχειν ἰδίαν οὐρανὸν τε καὶ γῆν, μεμιγμένης αὐτῶν
 τῆς φύσεως· μετὰ δὲ ταῦτα διαστάντων τῶν σωμα-
 των ἀπ' ἀλλήλων, τὸν μὲν κόσμον περιλαβεῖν ἔπα-
 σαν τὴν ὁρωμένην ἐν αὐτῷ σύνταξιν, τὸν δ' ἀέρος
 κινήσεως τυχεῖν συνεχοῦς, καὶ τὸ μὲν πυρῶδες αὐ-
 τοῦ πρὸς τοῖς μετεωροτάτοις τόποις συνδραμεῖν,
 ἄνωφεροῦς οὐσης τῆς τοιαύτης φύσεως διὰ τὴν κον-
 φότητα· ἀπ' ἧς αἰτίας τὸν μὲν ἥλιον καὶ τὸ λοιπὸν
 πλῆθος τῶν ἡστέρων ἐναποληφθῆναι τῇ πάσῃ δίνῃ·
 τὸ δὲ ἕλκωδες καὶ θολερὸν μετὰ τῆς τῶν ὕγρων
 συγκρίσεως ἐπὶ ταῦτο καταστήναι διὰ τὸ μέγεθος·
 2 αἰλούμενον δ' ἐν ἑαυτῷ συνεχῶς καὶ συστριφόμενον
 ἐκ μὲν τῶν ὕγρων τὴν θάλατταν, ἐκ δὲ τῶν στε-
 ρερινωτέρων ποιῆσαι τὴν γῆν πηλώδη καὶ πεν-
 3 τελὲς ἀπαλὴν. ταύτην δὲ τὸ μὲν πρῶτον τοῦ περὶ
 τὸν ἥλιον πυρὸς καταλάμπαντος πῆξιν λαβεῖν, ἔπειτα
 διὰ τὴν θερμότητα ἀναδυομένης τῆς ἐπιφανείας
 συνοιδῆσαι τινα τῶν ὕγρων κατὰ πολλοὺς τόπους,
 καὶ γενέσθαι περὶ αὐτὰ σηπεδόνας ὕμεισι λεπτοῖς·
 4 περιχομένας ὅπερ ἐν τοῖς ἔλαισι καὶ τοῖς λιπνά-
 ζουσι τῶν τόπων ἔτι καὶ νῦν ὁρᾶσθαι γινόμενον,
 ἐπιπλεῖν τῆς χώρας κατενυγμένης ἔφρω διαπυροῦ
 ὃ ἀεὶ γίνηται, μὴ λαβὼν τὴν μεταβολὴν ἐκ τοῦ
 5 κατ' ὀλίγον. ζωογονουμένων δὲ τῶν ὕγρων διὰ
 τῆς θερμότητος τὸν εἰρημένον τρόπον τὰς μὲν τύχας
 λαμβάνειν αὐτίκα τὴν τροφήν ἐκ τῆς πιπτούσης

12 καταστήναι] καταστῆθαι C. 13 καὶ συστριφόμενον
 συνεχῶς vulg. 19 ἀνοιδῆσαι Reiske 24 ὁ οὐκ DE
 (Euseb.).

ἀπὸ τοῦ περιέχοντος ὁμίχλης, τὰς δ' ἡμέρας ὑπὸ
τοῦ καύματος στερεοῦσθαι· τὸ δ' ἔσχατον τῶν
κυοφορουμένων τὴν τελαίαν αὐξησιν λαβόντων, καὶ
τῶν ὑμείνων διακαυθίντων τε καὶ περιρραγίντων,
ἀναφυῆναι παντοδαποὺς τύπους ζώων. τούτων δὲ
τὰ μὲν πλείστης θιερμασίας κοκοινωνηκότα πρὸς
τοὺς μετιώρους τόπους ἀπελθεῖν γινόμενα πτηνά,
τὰ δὲ γεώδους ἀνταχόμενα συγκρίσεως ἐν τῇ τῶν
ἰρπετῶν καὶ τῶν ἄλλων τῶν ἐπιγείων τάξει κατ-
αριθμηθῆναι, τὰ δὲ φύσει ὕδατος μάλιστα μετιλη-
φόντα πρὸς τὸν ὁμογενῆ τόπον συνδραμεῖν, ἡτορα-
σθέντα πλωτά. τὴν δὲ γῆν αἰὶ μᾶλλον στερεομένην
ὑπὸ τε τοῦ περὶ τὸν ἥλιον πυρός καὶ τῶν πνευ-
μάτων τὸ τελευταῖον μηκέτι δύνασθαι μηδὲν τῶν
μειζόνων ζωογονεῖν, ἀλλ' ἐκ τῆς πρὸς ἑλληλα μί-
ξεως ἔκαστα γεννᾶσθαι τῶν ἐμφύων. τοιαῦτα δὲ περὶ
τῆς τῶν ὄλων φύσεως οὐδ' Εὐριπίδης διαφωτίζει
τοῖς προειρημένοις, μαθητὴς δὲ τῶν Ἀντιπαύρου τοῦ
φυσικοῦ· ἐν γὰρ τῇ Μελανίπῃ τίθησιν οὕτως,
ὥς οὐρανὸς τε γαλᾶ τ' ἦν μορφή μία·
ἐπεὶ δ' ἐχωρίσθησαν ἑλληλων δίχα,
τίκτουσι πάντα κἀνέδωκαν εἰς φάος,
δένδρη, πτηνὰ, θῆρας, οὓς θ' ἄλλη τρίφι,
γένος τε θνητῶν.
Καὶ περὶ μὲν τῆς πρώτης τῶν ὄλων γενέσεως
τοιαῦτα παρελήφαμεν, τοὺς δὲ ἐξ ἀρχῆς γεννηθέν-

ἢ ἀναφυῆναι] καὶ φανῆναι add. D: ἀναφωσθῆναι for-
tasse 25 καὶ περὶ — παρελήφαμεν CFGLM (et Eupob.
pr. ov. 1.7, 10); καὶ περὶ . . . τῶν ὄλων διόγων γενέσεως
τοιαῦτα παρελήφαμεν· τοὺς δὲ (τῶν ὄλων — δὲ om. ABEN)
τοῦ ζωογονεῖν τὴν γῆν, εἰ καὶ παρὰδοξον εἶναι τισὶ φάνει-

- τας τῶν ἀνθρώπων φασὶν ἐν ἀτάκτῳ καὶ θηριώδει
 βίῳ καθεστῶτας σποράδην ἐπὶ τὰς νομάς ἐξίνααι,
 καὶ προσφέρεσθαι τῆς τε βοτάνης τὴν προσηνεστά-
 την καὶ τοὺς αὐτομάτους ἀπὸ τῶν δένδρων καρπούς.
 2 καὶ πολεμουμένοις μὲν ὑπὸ τῶν θηρίων ἀλλήλους
 βοηθεῖν ὑπὸ τοῦ συμφέροντος διδασκομένους, ἀθροί-
 ζομένους δὲ διὰ τὸν φόβον ἐπιγινώσκειν ἐκ τοῦ
 3 κατὰ μικρὸν τοὺς ἀλλήλων τύπους. τῆς φωνῆς δ'
 ἀσήμου καὶ συγκαχυμένης οὖσης ἐκ τοῦ κατ' ὀλίγον
 διαφθορὸν τὰς λέξεις, καὶ πρὸς ἀλλήλους τιθέντας 12
 σύμβολα περὶ ἑκάστου τῶν ὑποκειμένων γνώριμον 11
 σφίσιν αὐτοῖς ποιῆσαι τὴν* περὶ ἑπάντων ἱερη-
 4 νείαν. τοιούτων δὲ συστημάτων γινομένων καθ'
 ἅπασαν τὴν οἰκουμένην, οὐχ ὁμόφαινον πάντας
 ἔχειν τὴν διέλεκτον, ἑκάστων ὥς ἐτυχὲ συνταξάν- 13
 των τὰς λέξεις· διὰ καὶ παντοίους τε ὑπάρξαι
 χαρακτῆρας διαλέκτων καὶ τὰ πρῶτα γενόμενα
 συστήματα τῶν ἑπάντων ἔθνων ἀρχέγονα γενέσθαι.
 5 τοὺς οὖν πρῶτους τῶν ἀνθρώπων μηδεὶος τῶν
 πρὸς βίον χρησίμων εὐρημένον ἐπιπόνως διάγειν, 20

ται, τὴν τότε ἐνίγγισιν φασὶ καὶ τὰ μέγιστα τῶν γινόμενα
 μαρτυρεῖν ἑαυτοῖς. κατὰ γὰρ τὴν θηριώδεις τῆς ἀλγύπτου
 καθ' οὗς ἂν καιροὺς πλειονάσῃ τῆς ἀνάβαντος ὁ Νεῖλος καὶ
 τῆς μὲν γῆς διὰ τοῦτο καθύπερθε γινομένης, τῆς δὲ περὶ τὸν
 ἥλιον θερμασίας ἄφνω προσπεισούσης καὶ διὰ τοῦτο κατὰ
 πολλοὺς τόπους τῆς ἱερουσιᾶς σήψιος γινομένης, πλῆθος
 μὲν ἐκ γῆς ἀναρπασίμων γενέσθαι, ἐπὶ ε' οὖν τῆς γῆς
 σκληρῆς γεγενημένης καὶ τοῦ πικρὸν ἄλγος οὐκ ἔτι δια-
 τηρούντος τὴν ἐξ ἀρχῆς εὐκρασίαν (ἐνταβλαν καὶ εὐκρα-
 σίαν ABEN), φέρεται ζῶα, φανερόν εἶναι λίγους, διότι κατὰ
 τὴν ἐξ ἀρχῆς τῶν ὄλων γένεσιν ἐκ τῆς γῆς συντίβηται ζωο-
 γονεῖσθαι παντοίας φύσεις ἱερύχων ABEN — cf 10, 2
 9 οὖσης] ἀπαρχούσης CF (Euseb.).

γυναικὺς μὲν ἐσθλῆτος ὄντας, οἰκίσεως δὲ καὶ πυρὸς
 ἀήθεις, τροφῆς δ' ἡμέρου παντελῶς ἀνενηνοῖτους.
 καὶ γὰρ τὴν συγκομιδὴν τῆς ἀγρίας τροφῆς ἀγνο- 8
 οῦντας μηδεμίαν τῶν καρπῶν εἰς τὰς ἐνδείας ποι-
 εῖσθαι παράθεσιν· διὸ καὶ πολλοὺς αὐτῶν ἀπόλλυ-
 σθαι κατὰ τοὺς χειμῶνας διὰ τε τὸ ψύχος καὶ τὴν
 σπάνιν τῆς τροφῆς. ἐκ δὲ τοῦ κατ' ὀλίγον ὑπὸ τῆς 7
 πείρας διδασκομένους εἰς τε τὰ σπύλαια καταφεύ-
 γειν ἐν τῷ χειμῶνι καὶ τῶν καρπῶν τοὺς φυλάτ-
 10 τεῖσθαι δυναμένους ἀποτίθεσθαι. γνωσθέντος δὲ τοῦ 8
 πυρὸς καὶ τῶν ἄλλων τῶν χρησίμων κατὰ μικρὸν
 καὶ τὰς τέχνας εὐρεθῆναι καὶ τἄλλα τὰ δυνάμεινα
 τὸν κοινὸν βίον ὠφελεῖν. καθόλου γὰρ πάντων 9
 τὴν χρεῖαν αὐτὴν διδάσκαλον γενέσθαι τοῖς ἀνθρώ-
 15 ποις, ὁφηγουμένην οἰκείως τὴν ἐκάστου μάθησιν
 εὐφραίνει ξύμῳ καὶ συνεργοῦς ἔχοντι πρὸς ἅπαντα χει-
 ρας καὶ λόγον καὶ ψυχῆς ἐγγίνοισιν.

Καὶ περὶ μὲν τῆς πρώτης γενέσεως τῶν ἐν- 10
 θρώπων καὶ τοῦ παλαιοτάτου βίου τοῖς ῥηθείσιν
 20 ἀρκυσθησόμεθα, στοχαζόμενοι τῆς συμμετρίας. περὶ ὃ
 δὲ τῶν πράξεων τῶν παραδεδομένων μὲν εἰς μνή-
 μην, γενομένων δὲ ἐν τοῖς γνωριζομένοις τόποις
 τῆς οἰκουμένης, διεξιέναι πειρασόμεθα. τοὺς μὲν 2
 αὖν πρώτους ὑπάρξαντας βασιλεῖς οὔτε αὐτοὶ λέγειν
 25 ἔχομεν οὔτε τῶν ἱστορικῶν τοῖς ἐπαγγελλομένοις
 εἰδέναι συγκατατιθέμεθα· ἀδύνατον γὰρ τὴν εὐρε-
 σιν τῶν γραμμάτων οὕτως εἶναι παλαιὰν ὥστε
 τοῖς πρώτοις βασιλεῦσιν ἡλικιώσιδε γενέσθαι· εἰ

7 τοῦ Schäfer, τούτων codices

8 καταφεύγειν D

12 ἐξευρεθῆται U 24 οὐκ om. D.

- δέ τις καὶ τοῦτο συγχωρήσαι, τὸ γε τῶν ἱστοριο-
 γράφων γένος περὶ τὴν φαίνεται νῦν τῷ κοινῷ
 βίῳ συνισταμένον, περὶ δὲ τῆς τοῦ γένους ἀρχαιο-
 τητος οὐ μόνον ἀμφισβητοῦσιν Ἕλληνες, ἀλλὰ καὶ 13
 πολλοὶ τῶν βαρβάρων, ἐκ τούτων αὐτόχθονας λέγου-
 ντες καὶ πρώτους τῶν ἐπάντων ἀνθρώπων εὐρεῖν
 γενέσθαι τῶν ἐν τῷ βίῳ χρησίμων, καὶ τὰς γινο-
 μένας παρ' αὐτοῖς πράξεις ἐκ πλείστων χρόνων
 ἀναγραφῆς ἡξιώσθαι. ἡμεῖς δὲ περὶ μὲν τῆς ἐκά-
 στων παλαιότητος τάκριβες καὶ τίνων προτερὰ τὰ
 ἔθνη τῶν ἄλλων τοῖς χρόνοις καὶ πόσοις ἔτασιν οὐκ
 ἐν διορισαίμεθα, τὰ δὲ λεγόμενα παρ' ἐκάστου
 περὶ τῆς ἀρχαιότητος καὶ τῶν παλαιῶν πράξεων ἐν
 κεφαλαίοις ἀναγράφομεν, στοχαζόμενοι τῆς συρ-
 14 τῆς περὶ πρώτων δὲ τῶν βαρβάρων διέξιμεν, οὐκ
 ἀρχαιοτέρους αὐτοὺς ἡγνούμενοι τῶν Ἑλλήτων,
 καθάπερ Ἐφορος εἶρηκεν, ἀλλὰ προδιελθεῖν βουλό-
 μενοι τὰ πλείστα τῶν περὶ αὐτοὺς, ὅπως ἀρξάμε-
 νοι τῶν παρὰ τοῖς Ἕλλησιν ἱστορουμένων μηδεμίαν
 ἐν ταῖς ἀρχαιολογίαις ἑτερογενῆ πρῶτον παρεμβά-
 15 λωμεν. ἔπει δὲ κατὰ τὴν Αἴγυπτον θεῶν τε γενέ-
 σεις ἐπιφέρει μυθολογοῦνται, αἱ τε τῶν ἱστορῶν
 ἀρχαιόταται παρατηρήσεις εὐρησθαι λέγονται, πρὸς
 δὲ τούτοις πράξεις ἀξιόλογοι καὶ πολλὰ μεγάλων
 ἀνδρῶν ἱστοροῦνται, ποιησόμεθα τῆς ἱστορίας τὴν
 ἀρχὴν διὰ τῶν κατ' Αἴγυπτον παρχθέντων.
 10 Φασὶ τοίνυν Αἰγύπτιοι κατὰ τὴν ἐξ ἀρχῆς τῶν
 ὅλων γενέσιν πρώτους ἀνθρώπους γενέσθαι κατὰ
 τὴν Αἴγυπτον διὰ τε τὴν εὐκρασίαν τῆς χώρας καὶ
 διὰ τὴν φύσιν τοῦ Νεῖλου, τοῦτον γὰρ πολὺν

νον ὄντα καὶ τὰς τροφὰς αὐτοφυεῖς παρεχόμενον
 ὁαδίως ἐτρέφειν τὰ ζωογονηθέντα· τὴν τε γὰρ τοῦ
 καλάμου ὄζαν καὶ τὸν λωτόν, ἐπὶ δὲ τὸν Αἰγύπτιον
 κύκνον καὶ τὸ καλούμενον κορσαῖον καὶ πολλὰ τοι-
 αῦθ' ἔταρε τροφήν· ἐτοίμην παρέχισθαι τῷ γένει
 τῶν ἀνθρώπων. τῆς δ' ἐξ ἀρχῆς παρ' αὐτοῖς ζωογο-
 νίας τεκμήριον πειρῶνται φέρειν τὸ καὶ νῦν ἐπὶ τὴν
 ἐν Θηβαΐδι χώραν κατὰ τινὰς καιροὺς τοσοῦτους
 καὶ τηλικούτους μὲν γινῶν ὥστε τοὺς ἰδόντας τὸ
 γινόμενον ἐκπλήττεσθαι· ἐνίοις γὰρ αὐτῶν ὥς μὲν
 τοῦ στήθεος καὶ τῶν ἐμπροσθίων ποδῶν διατετυ-
 πώσθαι καὶ κίνησιν λαμβάνειν, τὸ δὲ λοιπὸν τοῦ
 σώματος ἔχειν ἀδιατύπωτον, μενούσης δὲ κατὰ
 φύσιν τῆς βόλου. ἐκ τούτων δ' εἶναι φανερόν ὅτι
 κατὰ τὴν ἐξ ἀρχῆς τοῦ κόσμου σύστασιν τῆς γῆς
 εὐκράτου καθιστῶσης μάλιστα ἦν ἔσχα τὴν γένεσιν
 τῶν ἀνθρώπων ἢ κατ' Αἰγύπτου χώρα· καὶ γὰρ
 νῦν, οὐδαμοῦ τῆς ἄλλης γῆς φουόσης οὐδὲν τῶν
 τοιούτων, ἐν μόνῃ ταύτῃ θεωρεῖσθαι τινα τῶν
 ἐμφύων παρὰ φύσιν ζωογονούμενα. καθόλου δὲ
 λέγουσιν, εἴτε κατὰ τὸν ἐπὶ Δευκαλίωνα γενόμενον
 κατακλυσμὸν ἐφθάσῃ τὰ πλείστα τῶν ζῴων, εἰκὸς
 μάλιστα διασπασθῆναι τοὺς κατὰ τὴν Αἰγύπτου ὑπὸ
 τὴν μεσημβρίαν κατοικοῦντας, ὥς ἂν τῆς χώρας
 αὐτῶν οὐσης ἀνόμβρου κατὰ τὸ πλείστον, εἴτε, καθ-
 ἕπερ τινὲς φασί, πεντελοῦς γινόμενης τῶν ἐμφύ-
 ων φθορᾶς ἢ γῇ πάλιν ἐξ ἀρχῆς καινὴς ἠνεγκε

7 τεκμήριον ἀπόδειξις· πειρῶνται D; utrum est glossema?

8 ἐν τῇ B. χώρα F. 12 καὶ ἐκπλήττει καὶ κίνησιν λαμβάνειν D; κίνησιν λαμβάνειν glossemati simillius.

τῶν ζώων φύσεις. ὁμοῦς καὶ κατὰ τοῦτον τὸν λόγον
 πρέπειν τὴν ἀρχηγὸν τῶν ἐμφύχων γένεσιν προσ-
 6 ἅπτειν ταύτῃ τῇ χώρᾳ. τῆς γὰρ παρὰ τοῖς Ἕλλησι
 ἐπομβρίας τῷ παρ' ἑαυτοῖς γινομένῳ καύματι μιγά-
 σης εἰκὸς εὐκρατιότατον γενέσθαι τὸν ἑέρα πρὸς
 7 τὴν ἐξ ἀρχῆς τῶν πάντων ζωογονίαν. καὶ γὰρ ἐν
 τοῖς καθ' ἡμᾶς ἐτι χρόνοις κατὰ τὴν ἐπίκλυστον
 Αἴγυπτον ἐν τοῖς ὁψίμοις τῶν ὑδάτων φανερῶς
 8 ὁρᾶσθαι γεννωμένους φύσεις ἐμφύχων· διὰ γὰρ τοῦ
 ποταμοῦ τὴν ἀναχώρησιν ποιουμένου τὴν πρώτην
 9 τῆς ἰλῦος ὁ ἥλιος διεξηράνη, φασὶ συνίστασθαι ζῷα,
 τινὰ μὲν εἰς τέλος ἀπηρτισμένα, τινὰ δὲ ἡμιτελῆ
 καὶ πρὸς αὐτῇ συμφυῇ τῇ γῇ.

11 Τοῖς δ' οὖν κατ' Αἴγυπτον ἀνθρώπους τὸ
 παλαιὸν γενομένους, ἀναβλέψαντας εἰς τὸν κόσμον
 12 καὶ τὴν τῶν ὕλων φύσιν καταπλαγέντας τε καὶ
 θαυμάσαντας, ὑπολαβεῖν εἶναι δύο θεοὺς αἰδιότους
 τε καὶ πρώτους, τὸν τε ἥλιον καὶ τὴν σελήνην, ὧν
 τὸν μὲν Ὅσιριν, τὴν δὲ Ἴσιν ὀνομάσαι, ἀπὸ τινος
 ἐτύμον τεθείσης ἑκατέρως τῆς προσηγορίας ταύτης.
 13 μεθιστηνυνομένων γὰρ τούτων εἰς τὸν Ἑλληνικὸν
 τῆς διαλίχτου τρόπον εἶναι τὸν μὲν Ὅσιριν πολυ-
 ὀφθαλμον, εἰκότως· πανταχῇ γὰρ ἐπιβάλλοντα τὰς
 ἐκτίνας ὥσπερ ὀφθαλμοῖς πολλοῖς βλέπειν ἅπασαν
 γῆν καὶ θάλατταν. καὶ τὸν ποιητὴν δὲ λέγειν σέ-
 14 φωνα τούτοις

ἡέλιός θ', ὅς πάντ' ἐφορᾷ καὶ πάντ' ἐπακούει.

4 ἑαυτῆς D, αὐτοῖς F 7 ἐπίκλυστον CF 18 πρὸς]
 βάλεω add. D, κατὰ μέγας Hertlein καὶ προσφύῃ αὐτῇ
 εὐαίετο τῆς γῆς D 16 τε om. vulg. 23 αὐτῇ CF.

τῶν δὲ παρ' Ἑλλήσι παλαιῶν μυθολόγων τινὲς τὸν α
 Ὅσιριν Διόνυσον προσονομάζουσι καὶ Σείριον παρ-
 15 ωνύμως· ὃν Εἰρηόλοπος μὲν ἐν τοῖς Βακχικοῖς ἱπασί
 φησιν

ἄστροφαῖ Ἀιόνησον ἐν ἰακτίνεσσιν πυρωπὸν,
 Ὅρφεός δὲ

τοῦνεκά μιν καλεῖονσι Φάνητά τε καὶ Διόνυσον.
 φασὶ δέ τινες καὶ τὸ ἔναγμα αὐτῷ τὸ τῆς νεβρίδος α
 ἀπὸ τῆς τῶν Πατρῶν ποικιλίας περιηφθαι. τὴν δὲ
 10 Ἰσιν μεθιερμηνευομένην εἶναι παλαιάν, τεθιμμένης
 τῆς προσηγορίας ἀπὸ τῆς ἀιδίου καὶ παλαιῆς γενέ-
 σεως. κέρατα δ' αὐτῇ ἐπιτιθέασιν ἀπὸ τε τῆς ὄψεως
 ἣν ἔχουσα φαίνεται καθ' ὅν ἂν χρόνον ὑπάρχει
 μηνουμένης, καὶ ἀπὸ τῆς καθιερωμένης αὐτῇ βοδὸς
 12 παρ' Αἰγυπτίοις. τούτους δὲ τοὺς θεοὺς ὑφίσταται α
 τὸν σύμπαντα κόσμον διοικεῖν τρέφοντάς τε καὶ
 αὔξοντάς πάντα τριμερέσιν ὥραις ἀοράτῳ κινήσει
 τὴν περίοδον ἀπαρτιζούσας, τῇ τε ἱαρινῇ καὶ θε-
 ρινῇ καὶ χειμερινῇ· ταύτας δ' ἐναντιωτάτην ἀλλήλαις
 16 τὴν φύσιν ἔχουσας ἀπαρτίζειν τὸν ἐνιαυτὸν ἀρίστη
 συμφωνία· φύσιν δὲ συμβάλλεσθαι πλείστην εἰς τὴν
 τῶν ἐπάντων ζωογονίαν τῶν θεῶν τούτων τὸν μὲν
 πυρώδους καὶ πυρόματος, τὴν δὲ ὕγροῦ καὶ ξηροῦ,
 κοινῇ δ' ἀμφοτέρους ἀέρος· καὶ διὰ τούτων πάντα
 20 γεννᾶσθαι καὶ τρέφεσθαι. διὸ καὶ τὸ μὲν ἅπαν α
 σῶμα τῆς τῶν ὅλων φύσεως ἐξ ἡλίου καὶ σελήνης

1 τὸν Ὅσιριν om. D   2 ἱπασί cf. Σείριον D
 5 ἄστροφαῖ CD   9 διηφθαι D   12 περιτιθέασιν CF
 15 ὑφίσταται] ἂν τις προβάλλεται add. D   20 τὴν φύσιν
 ἀλλήλαις CF   21 φύσιν] φύσιν Reiske   πλείστα Weiss.

ἐπαρτιζέσθαι, τὰ δὲ τούτων μέρη πάντα τὰ προειρη-
μένα, τὸ τε πνεῦμα καὶ τὸ πῦρ καὶ τὸ ξηρόν, ἐτι δὲ
τὸ ὑγρόν καὶ τὸ τελευταῖον τὸ ἀερῶδες, ὥσπερ ἐκ'
ἀνθρώπου κεφαλὴν καὶ χεῖρας καὶ πόδας καὶ τὰλλα
μέρη καταριθμοῦμεν, τὸν αὐτὸν τρόπον τὸ σῶμα
τοῦ κόσμου συγκρίσθαι πᾶν ἐκ τῶν προειρημένων.

- 12 τούτων δ' ἕκαστον θεὸν νομίσαι καὶ προσηγορίαν
ιδίαν ἑκάστῳ θεῖναι κατὰ τὸ οἰκίον τοὺς πρῶτους
διαλέκτω χρησαμένους διηρθρωμένα τῶν κατ' Αἰγυπ-
2 τος ἀνθρώπων. τὸ μὲν οὖν πνεῦμα Δία προσαγο- 10
ρεῦσαι μεθερμηνευομένης τῆς λέξεως, ὃν αἴτιον ὄντα
τοῦ ψυχικοῦ τοῖς ζῷοις ἐνόμισαν ἐπάρχειν πάντων
οἰονεῖ τινα πατέρα. συμφωνεῖν δὲ τούτοις φασὶ
καὶ τὸν ἐπιφανέστατον τῶν παρ' Ἑλλήσι ποιητῶν
ἐπὶ τοῦ θεοῦ τούτου λέγοντα

πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.

- 3 τὸ δὲ πῦρ μεθερμηνευόμενον Ἥφαιστον ὀνομάσαι, 15
νομίσαντες μέγαν εἶναι θεὸν καὶ πολλὰ συμβάλλε-
4 σθαι πᾶσιν εἰς γένεσίν τε καὶ τελείαν αὐξήσιν. τὴν
δὲ γῆν ὥσπερ ἄγγελόν τι τῶν φρομένων ὑπολαμ- 20
βάνοντας μητέρα προσαγορεύσαι καὶ τοὺς Ἕλληνας
δὲ ταύτην παραπλησίως Δήμητραν καλεῖν, βραχὺ
μετατεθείσης διὰ τὸν χρόνον τῆς λέξεως· τὸ γὰρ
παλαιὸν ὀνομάζεσθαι γῆν μητέρα, καθάπερ καὶ τὸν
Ὅρφια προσμαρτυρεῖν λέγοντα

Γῆ μήτηρ πάντων, Δήμητηρ πλουτοδάτεια.

- 5 τὸ δ' ὑγρὸν ὀνομάσαι λέγουσι τοὺς παλαιούς Ὁκε-
άνην, ὃ μεθερμηνευόμενον μὲν εἶναι τροφὴν μητέρα,

8 ἑκάστῳ θεῖναι ἰδίαν D 10 ἀγορεύσαι D 27 ὀκε-
άνην Weusling (c. 19, 4), ἀσίλαην F, ὀκεανόν CD.

παρ' ἐνίοις δὲ τῶν Ἑλλήνων Ὀκεανὸν ὑπάρχειν
ὀπιλήσθαι, περὶ οὗ καὶ τὸν ποιητὴν λέγειν.

Ὀκεανὸν τε θεῶν γενέσιν καὶ μητέρα Τηθὺν.
οἱ γὰρ Αἰγύπτιοι νομίζουσιν Ὀκεανὸν εἶναι τὸν ο
παρ' αὐτοῖς ποταμὸν Νεῖλον, πρὸς ᾧ καὶ τὰς τῶν
θεῶν γενέσεις ὑπάρχει· τῆς γὰρ πάσης οἰκουμένης
κατὰ μόνην τὴν Αἴγυπτον εἶναι πόλεις πολλὰς ὑπὸ
τῶν ἀρχαίων θεῶν ἐκτισμένας, οἷον Διὸς, Ἡλίου,
'Εραοῦ, Ἀπόλλωνος, Πανός, Εἰλαθυΐας, ἄλλων
10 πλείονων. τὸν δ' ἄερα προσαγορεύσαι φασιν Ἀθη-
νῶν μεθερμηνευμένης τῆς λέξεως, καὶ Διὸς θυγα-
τέρα νομίσαι ταύτην, καὶ παρθένον ὑποστήσασθαι
διὰ τε τὸ ἄφθορόν εἶναι φύσει τὸν ἄερα καὶ τὸν
ἀκρότατον ἐπέχειν τόπον τοῦ σύμπαντος κόσμου·
15 διόπερ ἐκ τῆς κορυφῆς τοῦ Διὸς μυθολογηθῆναι
ταύτην γενέσθαι, ὠνομάσθαι δὲ αὐτὴν Τριτογένειαν ο
ἀπὸ τοῦ τρις μεταβάλλειν αὐτῆς τὴν φύσιν κατ'
ἐνιαυτόν, ἔαρος καὶ θέρος καὶ χειμῶνος· λέγεσθαι
δ' αὐτὴν καὶ Γλαυκῶπιν, οὐχ ὥσπερ ἐνίοι τῶν
20 Ἑλλήνων ἐπίλαβον, ἀπὸ τοῦ τοῦς ὀφθαλμοὺς ἔχειν
γλαυκούς· τοῦτο μὲν γὰρ εἰρηθες ὑπάρχειν· ἀλλ' ὑπὸ
τοῦ τὸν ἄερα τὴν πρόσοονιν ἔχειν ἐγγλαυκόν. φασὶ ο
δὲ τοὺς πάντα θεοὺς τοὺς προειρημένους πάσαν τὴν
οἰκουμένην ἐπιπορεύεσθαι, φανταζομένους τοῖς ἀν-
25 θρώποις ἐν ἱερῶν ζώων μορφῇς, ἵστι δ' ὅτι εἰς
ἀνθρώπων ἰδέας ἢ τιρῶν ἄλλων μεταβάλλοντας· καὶ
τοῦτο μὴ μυθῶδες ὑπάρχειν, ἀλλὰ δυνατόν, εἴπερ

16 ταύτην γενέσθαι C, συνέβη ταύτην γενέσθαι F, συνέ-
βη ταύτην D 21 τοῦτο . . . ὑπάρχειν οὐκ F 22 ὅσον D
23 τὴν πάσαν D

- οὗτοι πρὸς ἀληθείαν εἰσιν οἱ πάντα γεννῶντες καὶ
 10 τὸν ποιητὴν δὲ εἰς Αἴγυπτον παραβαλόντα καὶ μετε-
 σχόντα παρὰ τῶν ἱερέων τῶν τοιούτων λόγων θείναι
 πον κατὰ τὴν ποιήσιν τὸ προειρημένον ὡς γινόμενον,
 καὶ τε θεοὶ ξείνοισιν ἰοικότες ἄλλοδαποῖσι 17
 παντοῖοι τελέθοντες ἐπιστροφῶσι πόληας,
 ἀνθρώπων ὕβριν τε καὶ εὐνομίην ἐσοφῶντες.
 περὶ μὲν οὖν τῶν ἐν οὐρανῷ θεῶν καὶ γένεσιν
 εἰδίων ἰσχυρότων τοσαῦτα λέγουσιν Αἰγύπτιοι.
 13 Ἄλλους δ' ἐκ τούτων ἐπιγείους γενέσθαι φασίν, 18
 ὑπάρχοντας μὲν θνητούς, διὰ δὲ σύνεσιν καὶ κοι-
 νὴν ἀνθρώπων εὐεργεσίαν τιτανόχτας τῆς ἀθανα-
 σίας, ὧν ἐπίους καὶ βασιλεῖς γεγονέναι κατὰ τὴν
 2 Αἴγυπτον. μετεμνηνευομένων δ' αὐτῶν τινὲς μὲν
 ὁμωνύμους ὑπάρχειν τοῖς οὐρανίοις, τινὰς δ' ἰδίαν 15
 ἰσχυρέναι προσηγορίαν, Ἥλιόν τε καὶ Κρόνον καὶ
 Ῥέαν, εἰ δὲ Δία τὸν ὑπὸ τινων Ἀμμωνα προσγο-
 ρεῦόμενον, πρὸς δὲ τούτοις Ἥραν καὶ Ἥφαιστον,
 εἰ δ' Ἑστίαν καὶ τελευταίον Ἐρμῆν. καὶ πρῶτον μὲν
 Ἥλιον βασιλεῦσαι τῶν κατ' Αἴγυπτον, ὁμωνύμου 20
 3 οὗτα τῷ κατ' οὐρανὸν ἑστρω. ἑνιοὶ δὲ τῶν ἱερέων
 φασὶ πρῶτον Ἥφαιστον βασιλεῦσαι, πρὸς εὐθετὴν
 γινόμενον καὶ διὰ τὴν εὐχρησίαν ταύτην τυχόντα
 τῆς ἡγεμονίας· γινόμενου γὰρ ἐν τοῖς ὕδασι κεραυ-
 νοβόλου δένδρου καὶ τῆς πλησίον ὕλης κοκκίτης 25
 προσελθόντα τὸν Ἥφαιστον κατὰ τὴν χειμέριον
 ὥραν ἡσθῆναι διαφερόντως ἐπὶ τῇ θερμασίᾳ, λή-
 γοντος δὲ τοῦ πυρὸς αἰὲ τῆς ὕλης ἐπιβάλλειν, καὶ

ταύται τῇ τρώει διατηροῦνται τὸ πᾶν προκαλεῖσθαι
 τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους πρὸς τὴν ἐξ αὐτοῦ γινου-
 μένην εὐχρηστίαν. μετὰ δὲ ταῦτα τον Κρόνον ἐγ-
 ξαι, καὶ γήμεντα τὴν ἀδελφὴν Ῥέαν γεννῆσαι κατὰ
 1 μὲν τινες τῶν μυθολόγων Ὀσίριν καὶ Ἴσιν, κατὰ
 δὲ τοὺς πλείστον Δία τε καὶ Ἥραν, οὗς δι' ἀρε-
 τὴν βασιλεῦσαι τοῦ σύμπαντος κόσμου. ἐκ δὲ τούτων
 γενέσθαι πάντε θεοὺς, καὶ ἑκάστην τῶν ἐπαγομέ-
 νων παρ' Αἰγυπτίοις πένθ' ἡμερῶν ἐνὸς γεννηθέν-
 10 τος ὀνόματα δὲ ὑπάρχει τοῖς τεκνωθεῖσιν Ὀσίριν
 καὶ Ἴσιν, ἐτι δὲ Τυφῶνα καὶ Ἀπόλλωνα καὶ Ἀφρο-
 δίτην· καὶ τὸν μὲν Ὀσίριν μεθιορμενεύμενον εἶναι ὁ
 Διόνυσος, τὴν δὲ Ἴσιν ἑγγιστά πως Διμήτραν.
 ταύτην δὲ γήμεντα τὸν Ὀσίριν καὶ τὴν βασιλείαν
 15 διαδεχόμενον πολλὰ πράξει πρὸς εὐεργεσίαν τοῦ
 κοιντοῦ βίου.

Πρῶτον μὲν γὰρ παῦσαι τῆς ἀλληλοφαγίας τὸ 14
 τῶν ἀνθρώπων γένος, εὐφροσύνης μὲν Ἰσίδος τὸν τε
 τοῦ πυροῦ καὶ τῆς κριθῆς καρπὸν, φερόμενον μὲν
 10 ὡς ἐτύχε κατὰ τὴν χώραν μετὰ τῆς ἄλλης βοτάνης,
 13 ἀγνοοῦμενον δὲ ἐκ τῶν ἀνθρώπων, τοῦ δὲ Ὀσί-
 ριδος ἐπινοησαμένου καὶ τὴν τούτων κατεργασίαν
 τῶν καρπῶν, ἥδέως μεταθεῖσθαι πάντας τὴν τρο-
 φὴν διὰ τε τὴν ἡδονὴν τῆς φύσεως τῶν εὐρεθέν-
 15 των καὶ διὰ τὸ φαίνεσθαι συμφέρον ὑπάρχειν ἀπέ-
 χεσθαι τῆς κατ' ἀλλήλων ὀμότητος. μετῴριον δὲ ὁ
 φέρουσι τῆς εὐφροσύνης τῶν εἰρημένων καρπῶν τὸ
 τηροῦμενον παρ' αὐτοῖς ἐξ ἀρχαίων νόμιμον· ἐτι

1 προκαλεῖσθαι codices, corr. Dind. 3 ἀρετῇ om. D
 22 ἐπινοήσαντος Hesych. καὶ om. II 23 ἥδέως] δι' add. II.

- γὰρ καὶ τὸν κατὰ τὸν θάρισμόν τοὺς πρώτους ἀμει-
 θύντας στέχως θέντας τοὺς ἀνθρώπους κόπτισθαι
 πλησίον τοῦ δρόμου καὶ τὴν Ἰαίην ἀνακαλεσθαι,
 καὶ τοῦτο πράττειν τιμὴν ἀπονέμοντας τῇ θεῷ τῶν
 εὐφημίων κατὰ τὸν ἐξ ἀρχῆς τῆς εὐφροσύνης καιρὸν.¹
² παρ' ἐνίοις δὲ τῶν πόλεων καὶ τοῖς Ἰαίοις ἐν τῇ
 πομπῇ μετὰ τῶν ἄλλων φέρεσθαι καὶ πυθμένεας
 πυφῶν καὶ κριθῶν, ἐπομνημόνευμα τῶν ἐξ ἀρχῆς
 τῇ θεῷ φιλοτέχνως εὐφροδέντων. θεῖναι δὲ φασι
 καὶ νόμους τὴν Ἰαίην, καθ' οὓς ἀλλήλοις διδόναι¹⁰
 τοὺς ἀνθρώπους τὸ δίκαιον καὶ τῆς ἐθέσιμον βίας
 καὶ ὕβρεως παύσασθαι διὰ τὸν ἀπὸ τῆς τιμωρίας
⁴ φόβον διὸ καὶ τοὺς παλαιοὺς Ἑλλήνας τὴν Δημη-
 τραν θεομοφόρον ὀνομάζειν, ὡς τῶν νόμων πρώτον
 ἐκ τούτης τεθειμένον.¹²
- ¹⁵ Κτίσαι δὲ φασι τοὺς περὶ τὸν Ὀσίριν πόλιν ἐν
 τῇ Θηβαΐδι τῇ κατ' Αἴγυπτον ἑκατόμυλον, ἣν ἐκεί-
 νους μὲν ἐπώνυμον ποιῆσαι τῆς μητρὸς, τοὺς δὲ
 μεταγενεστέρους αὐτὴν ὀνομάζειν Διὸς πόλιν, ἐνί-
² οὺς δὲ Θήβας. ἀμφισβητεῖται δ' ἡ κτίσις τῆς πό-¹⁰
 λεως ταύτης αὐτὸν μόνον παρὰ τοῖς συγγραφεῦσιν,
 ἀλλὰ καὶ παρ' αὐτοῖς τοῖς κατ' Αἴγυπτον ἱερεῦσι·
 πολλοὶ γὰρ ἱστοροῦσιν οὐχ ὑπὸ τῶν περὶ τὸν Ὀσί-
 ριν κτισθῆναι τὰς Θήβας, ἀλλὰ πολλοῖς ὕστερον
 ἔτεσιν ἐκ τινος βασιλείας, περὶ οὗ τὰ κατὰ μέρος¹⁵
³ ἐν τοῖς οἰκείοις χρόνοις ἀναγρῆναι. ἰδρύνασθαι
 δὲ καὶ ἱερὸν τῶν γυνίων Διὸς τε καὶ Ἥρας ἀξιό-

¹ ἀπονέμοντας τιμὴν CF   ⁶ ἐν om. D   ⁸ ἐπομνη-
 μοσύματα CF   ²¹ παρὰ om. D   ²² παρ' αὐτοῖς τοῖς]
 παρὰ τοῖς C, om. F.

λογον τῷ τε μεγέθει καὶ τῇ λοιπῇ πολυτελείᾳ, καὶ
 νεοῦς χρυσοῦς δύο Διὸς, τὸν μὲν μείζονα τοῦ οὐ-
 ρανείου, τὸν δὲ ἐλάττωνα τοῦ βασιλευκότεος καὶ
 19 πατρὸς αὐτῶν, ὃν τινες Ἄμμωνα καλοῦσι. κατα- 4
 σκευάσαι δὲ καὶ τῶν ἑλλων θεῶν τῶν προσημύ-
 νων νεοῦς χρυσοῦς, ὧν ἐκάστῳ τιμὴ ἀπονείμει
 καὶ καταστήσῃ τοὺς ἐπιμελομένους ἱερῆς. προ-
 τιμᾶσθαι δὲ παρὰ τῷ Ὀσίριδι καὶ τῇ Ἰσιδι τοὺς τὰς
 τέχνας ἀνευρίσκοντας ἢ μεθοδεύοντάς τι τῶν χρη-
 20 σίμων· διότι ἐν τῇ Θηβαϊδί χαλκουργείων εὗρε- 5
 θέντων καὶ χρυσαίων ὅπλα τε κατασκευάσασθαι,
 δεῖ ὧν τὰ θηρία κτείνοντας καὶ τὴν γῆν ἐργαζομέ-
 νους φιλοτίμως ἐξημερῶσαι τὴν χώραν, ἀγάμναι
 τε καὶ χρυσοῦς νεοῦς κατασκευάσασθαι τῶν θεῶν
 21 διαπρεπεῖς γενέσθαι δὲ καὶ φιλογέωργον τὸν Ὀσίριν, 6
 καὶ τραφεῖναι μὲν τῆς εὐδαίμονος Ἀραβίας ἐν
 Νύσῃ πλησίον Αἰγύπτου Διὸς δυοὶ παῖδα, καὶ
 τὴν προσηγορίαν ἔχειν παρὰ τοῖς Ἕλλησι ἀπό-
 22 τε τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ τόπου Διόνυσον ὀνομα- 7
 σθέντα. μνησθῆναι δὲ τῆς Νύσης καὶ τὸν ποιητὴν 7
 ἐν τοῖς ὕμνοις, ὅτι περὶ τὴν Αἰγύπτου γέγονεν, ἐν
 οἷς λέγει

ἔστι δὲ τις Νύση, ὅπου βροχὸς ἀνθέων ἔλθῃ,

τηλοῦ Φοινίκης, σχεδὸν Αἰγύπτου ὁρίαν.

23 εὐρετὴν δ' αὐτὸν γενέσθαι φασὶ τῆς ἀμπέλου περὶ 8
 τὴν Νύσαν, καὶ τὴν κατεργασίαν τοῦ ταύτης καρ-
 ποῦ προσεπινοήσαντα πρῶτον οἶνον χρῆσασθαι, καὶ
 διδάξαι τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους τὴν τε φύτεϊαν τῆς

ἀμπέλου καὶ τὴν χρῆσιν τοῦ οἴνου καὶ τὴν συγκα-
 9 μίαν αὐτοῦ καὶ τήρησιν. τιμᾶσθαι δ' ἐπ' αὐτοῦ
 μέλιστα πάντων τὸν Ἑρμῆν, διαφόρῳ φύσει κεχο-
 ρηγημένον πρὸς ἐπίνοιαν τῶν δυναμῶν ὠφελῆσαι
 τὸν κοινὸν βίον.

16 Ὑπὸ γὰρ τούτου πρῶτον μὲν τὴν τε κοινὴν διά-
 λεκτον διαρθρωθῆναι καὶ πολλὰ τῶν ἀνωτέρων τυ-
 χεῖν προσηγορίας, τὴν τε εὑρεσιν τῶν γραμμάτων
 γενέσθαι καὶ τὰ περὶ τῶν θεῶν τιμὰς καὶ θυ-
 σίας διαταχθῆναι· περὶ τε τῆς τῶν ἑσπερων τάξεως 10
 καὶ περὶ τῆς τῶν φθόγγων ἁρμονίας καὶ φύσει
 τούτου πρῶτον γενέσθαι παρατηρητὴν, καὶ παλαι-
 στας εὐρετὴν ὑπέρχειν, καὶ τῆς εὐρυθυμίας καὶ τῆς 20
 περὶ τὸ σῶμα προεπούσης κλέσεως ἐπιμεληθῆναι.
 λῦσαν τε νευρίην ποιῆσαι τρίχορδον, μιμησάμενον 25
 τὰς κατ' ἐνιαυτὸν ὥρας· τρεῖς γὰρ αὐτὸν ὑποστή-
 σασθαι φθόγγους, ὅξυν καὶ βαρὺν καὶ μέσον, ὅξυν
 μὲν ἀπὸ τοῦ θύρου, βαρὺν δὲ ἀπὸ τοῦ χειμῶνος,
 2 μέσον δὲ ἀπὸ τοῦ ἱαρος. καὶ τοὺς Ἕλληνας δι-
 δάξαι τούτον τὰ περὶ τὴν ἱερηνίαν, ἐπὶ ὧν Ἑρ-
 μῆν αὐτὸν ὀνομάσθαι. καθόλου δὲ τοὺς περὶ
 τὸν Ὀσίριν τούτου ἔχοντας ἱερογραμματεῖα ἅπαντ'
 αὐτῷ προσανακοινοῦσθαι καὶ μάλιστα χρῆσθαι τῇ
 τούτου συμβουλίᾳ, καὶ τῆς ἐλαίας διὰ τὸ φυτὸν
 αὐτὸν εὐρεῖν, ἀλλ' οὐκ Ἀθηναίον, ὥσπερ Ἕλληνας 35
 φασι.

17 Τὸν δὲ Ὀσίριν λέγουσιν, ὥσπερ εὐεργετικόν

16 νευρίην] εὐρεῖν ἢ CF 22 γραμματεῖα C 27 ὥσπερ
 aut dolere aut os (an) scribere vult Hertlein εὐεργετικόν
 F. εὐεργετικόν C, εὐεργετικὸν εὐεργετικόν D.

ὄντα καὶ φιλόδοξον, στρατόπεδον μέγα συστήσα-
 σθαι, διανοούμενον ἐπιθεῖν ἅπασαν τὴν οἰκουμέ-
 νην καὶ διδάξαι τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων τὴν τῆς
 τῆς ἀμπέλου φυτείας καὶ τὸν σπόρον τοῦ τα πυρί-
 νου καὶ κριθίνου καρποῦ· ὑπολαμβάνειν γὰρ αὐ- 2
 τὸν ὅτι πάντας τῆς ἀρχιότητος τοὺς ἀνθρώπους καὶ
 διαίτης ἡμέρου μεταλαβεῖν ποιήσας τιμῶν ἀδικη-
 τῶν τιμίζεται διὰ τὸ μέγεθος τῆς ἐνέργειας. ὕπερ
 δὲ καὶ γενέσθαι· οὐ μόνον γὰρ τοὺς κατ' ἐκείνους
 10 τοὺς χρόνους τυχόντας τῆς δωρεᾶς ταύτης, ἀλλὰ
 καὶ πάντας τοὺς μετὰ ταῦτα ἐπιγεγομένους διὰ τὴν
 ἐν ταῖς εὐριθείαις τροφαῖς χάριτα τοὺς εἰσηγγησα-
 μένους ὥς ἐπιφανεστάτους θεοῦς τιμηκέναι. τὸν 3
 δ' οὖν Ὀσirin φασὶ τὰ κατὰ τὴν Αἴγυπτον κατα-
 15 στήσονται καὶ τὴν τῶν ὅλων ἡγεμονίαν Ἰσιδι τῇ
 γυναικὶ παραδόντα, ταύτῃ μὲν παρακαταστήσαι σύμ-
 βουλον τὸν Ἑρμῆν διὰ τὸ φρονήσει τοῦτον διαφέ-
 ρειν τῶν ἄλλων φίλων, καὶ στρατηγὸν μὲν ἀπολι-
 πὲν ἀπάσης τῆς ὑφ' αὐτὸν χώρας Ἡρακλέα γένει
 20 τι προσήκοντα καὶ θαυμαζόμενον ἐκ' ἀνδρείῃ τι
 καὶ αἰματος θώμῃ, ἐπιμελητὰς δὲ ταῖς τῶν μὲν
 πρὸς Φοινίκην κεκλιμένων μερῶν καὶ τῶν ἐπὶ θα-
 λάττῃ τόπων Βούσιριν, τῶν δὲ κατὰ τὴν Αἰθιοπίαν
 καὶ Λιβύην Ἀνταλον, αὐτὸν δ' ἐκ τῆς Αἰγύπτου
 25 μετὰ τῆς θανάμειως ἀταξέσθαι πρὸς τὴν στρατείαν,
 21 ἔχοντα μεθ' οἷο τοῦ καὶ τὸν ἀδελφόν, ὃν οἱ Ἕλληνες
 Ἀπόλλωνα καλοῦσιν, εὐρετὴν δὲ καὶ τοῦτόν φασὶ 4
 γενέσθαι τοῦ φυτοῦ τῆς δάφνης, ἣν καὶ περιτιθέασιν

τούτῳ τῷ θεῷ μέλιστα πάντες ἄνθρωποι. τοῖς δὲ
 αἰττοῦ τὴν εὐρίαν ἀνατιθίσαι Ὀσίριδι, καὶ καθι-
 ροῦσιν αὐτὸν τούτῳ τῷ θεῷ, καθάπερ καὶ οἱ Ἑλ-
 5 ληνες Διονύσῳ. καὶ κατὰ τὴν Αἰγυπτίων μὲν διέ-
 λικτον ὀνομάζεσθαι φασὶ τὸν αἰττὸν φυτὸν Ὀσίριδος,³
 προκικρίσθαι δὲ τῆς ἀμπέλου τοῦτον πρὸς τὴν ἀφιέ-
 ρωσιν διὰ τὸ τὴν μὲν φυλλορροεῖν, τὸν δὲ πάντα
 τὸν χρόνον ἀμυθῆ διαμένειν· ὅπερ τοὺς παλαιοὺς
 καὶ ἴφ' ἰτίριον φυτῶν ἀεὶ θαλλόντων πεποιητέ-
 ναι, τῇ μὲν Ἀφροδίτῃ τὴν μυρσίνην, τῷ δ' Ἀπόλ-
 10 λωνι τὴν δάφνην προσάφαιτας.

18 Τῷ δ' οὖν Ὀσίριδι συνεστρατεῦσθαι δύο λέγου-
 σιν υἱοὺς Ἀνουβίν τε καὶ Μακεδόνα, διαφερόντας
 ἀνδρεία. ἀμφοτέρους δὲ χρῆσασθαι τοῖς ἐπισημοτά-
 τοις ὅπλοις ἀπὸ τινων ξύων οὐκ ἀνοικείων τῇ· περὶ 15
 αὐτοὺς εὐτολμία· τὸν μὲν γὰρ Ἀνουβιν περιθίσθαι
 κυνὴν, τὸν δὲ Μακεδόνα λύκον προτομήν· ἅφ' ἧς
 αἰτίας καὶ τὰ ξύα ταῦτα τιμῆσθαι παρὰ τοῖς Αἰ-
 2 γυπτίοις. παραλαβεῖν δ' ἐπὶ τὴν στρατείαν καὶ
 τὸν Πάνα, διαφερόντως ὑπὸ τῶν Αἰγυπτίων τιμώ-
 μενον· τούτῳ γὰρ τοῖς ἐγχωρίοις οὐ μόνον ἀγέλ-
 ματα πεποιημέναι κατὰ πᾶν ἱερὸν, ἀλλὰ καὶ πόλιν
 ἐπώνυμον κατὰ τὴν Θηβαίδα, καλουμένην μὲν ὑπὸ
 τῶν ἐγχωρίων Χερμῶ, μεθερμηνηνομένην δὲ Πανὸς
 πόλιν. συνέπιεσθαι δὲ καὶ τῆς γεωργίας ἐμπειρίαν 25
 ἔχοντας, τῆς μὲν περὶ τὴν ἑρπείον φυτείας Μά-

3 καὶ om. C 4 μὲν om. CF 5 φρεὶ D 11 προσ-
 ἄφαιτας] τῇ δ' Ἀφροδίτῃ τὴν εὐρίαν add. F (c. 18, 2) 14
 χρῆσθαι C 20 τῶν om. CF 24 Χερμῶ CF, Χερμῶ
 ἢ Χερμῶ ceteri 25 καὶ] τοῖς add. CF

φωνα, τοῦ δὲ κατὰ τὸν αἶτον σπύρου καὶ τῆς ὕλης
 συρρομίδος Τριπτόλεμος. πάντων δ' ἐτερεῶν γε- 3
 νομένων τὸν Ὀσίριν, εὐξάμενον τοῖς θεοῖς θρέψαι
 τὴν κόμην μέχρι ἢν εἰς Αἴγυπτον ἀνακάρη, τὴν
 5 πορείαν ποιῆσθαι δι' Αἰθιοπίας· δι' ἣν αἰτίαν μέχρι
 τῶν νεωτέρων χρόνων ἐνισχύσκει τὸ περὶ τῆς κόμης
 νόμιμον παρ' Αἰγυπτίοις, καὶ τοὺς ποιουνέτους τὰς
 ἀποδημίας μέχρι τῆς εἰς οἶκον ἀνακομιδῆς κοινοπο-
 22 ρεῖν. ὅτι δ' αὐτῶ περὶ τὴν Αἰθιοπίαν ἐχθῆναι 1
 10 λίγουςι πρὸς αὐτὸν τὸ τῶν Σατύρων γένος, οὗς
 φασιν ἐπὶ τῆς ὁσφύος ἔχειν κόμας. εἶναι γάρ τὸν
 Ὀσίριν φιλογέλωτά τε καὶ χαίροντα μουσικῇ καὶ χο-
 ραῖς· διὸ καὶ περιέγεσθαι πλῆθος μουσουργῶν, ἐν
 οἷς παρθένους ἐντέλει θνητάμεναις ἔδειν καὶ κατὰ τὰ
 15 ἄλλα πεπαιδευμέναις. τὰς παρὰ τοῖς Ἕλλησιν ὀνο-
 μαζομέναις Μούσας· τούτων δ' ἡγεῖσθαι τὸν Ἀπόλ-
 λωνα λέγουσιν, ὅφ' οὗ καὶ Μουσηγέτην αὐτὸν ὀνο-
 μάσθαι. τοὺς τε Σατύρους πρὸς ὄρχησιν καὶ μελ- 5
 ῳδίαν καὶ πᾶσαν ἄνεσιν καὶ παιδιάν ὄντας εὐθέτους
 20 παραληφθῆναι πρὸς τὴν στρατείαν· οὐ γὰρ πολε-
 μικὸν εἶναι τὸν Ὀσίριν οὐδὲ περὶ αὐτοῦ συνίστα-
 σθαι καὶ κινδύνους, ἵνα πάντος ἔθνους ὡς θεὸν
 ἀποδεχομένου διὰ τὰς εὐεργεσίας. κατὰ δὲ τὴν Αἰ- 6
 θιοπίαν διδάξαντα τοὺς ἀνθρώπους τὰ περὶ τὴν
 25 γεωργίαν καὶ πόλεις ἀξιολόγους κτίσαντα καταλι-
 πεῖν τοὺς ἐπιμελησομένους τῆς χώρας καὶ πόρους
 πρᾶξομένους.

Τούτων δ' ὄντων περὶ ταῦτα, τὸν Νεῖλόν φασι 19

12 τε om. D   17 ὀνομάσθαι αὐτὸν D   23 ἀπο-
 δεχομένην] αὐτὸν add. F   27 εἰσπραξομένους F.

κατὰ τὴν τοῦ σιριίου ἡστρου ἐπιτολὴν, ἐν ᾧ καιρῷ
 μάλιστα εἶωθε πληροῦσθαι, φερέτω κατακλῦσαι
 πολλὴν τῆς Αἰγύπτου, καὶ μάλιστα τοῦτο τὸ μέρος
 ἐκελεῖν οὗ Προμηθεὺς εἶχε τὴν ἐπιμέλειαν· δια-
 φθαρίντων δὲ σχεδὸν ἐπάντων τῶν κατὰ ταύτην
 τὴν χώραν τὸν Προμηθεὺς διὰ τὴν λύπην κινδύ-
 2 νῶν ἐκλείπειν τὸν βίον ἐκουσίως. διὰ δὲ τὴν ὀξύ-
 τητα καὶ τὴν βίαν τοῦ κατενεχθέντος φεύματος τὸν
 μὲν ποταμὸν Αἰτὸν ὀνομασθῆναι, τὸν δ' Ἡρακλέα,
 μεγαλειόβολον ὄντα καὶ τὴν ἀνδρείαν ἐξηλώκοτα, 10
 τὸ τε γινόμενον ἐκρηγμα ταχέως ἐμφράξαι καὶ τὸν
 ποταμὸν ἐπὶ τὴν προὔπερξασαν ὄψιν ἀποστρέψαι.
 3 διὸ καὶ τῶν παρ' Ἑλλήσι ποιητῶν τινες εἰς μῦθον
 ἀγαγεῖν τὸ πραχθέν, ὥς Ἡρακλέους τὸν Αἰτὸν ἀνθ-
 4 ρηκότος τὸν τὸ τοῦ Προμηθεὺς ἦπαρ ἐσθλόντα. τὸν 15
 δὲ ποταμὸν ἀρχαιοτάτου μὲν ὄνομα σχεῖν Ὀκεάνην,
 ὃς ἐστὶν ἑλληνιστὶ Ὀκεανὸς· ἔπειτα διὰ τὸ γινόμε-
 νον ἐκρηγμά φασιν Αἰτὸν ὀνομασθῆναι, ὕστερον
 δ' Αἰγύπτου ἀπὸ τοῦ βασιλεύσαντος τῆς χώρας προσ- 20
 αγορευθῆναι· μαρτυρεῖν δὲ καὶ τὸν ποιητὴν λέγοντα 25
 στήσα δ' ἐν Αἰγύπτῳ ποταμῷ νέας ἐμφυλίσσας.
 κατὰ γὰρ τὴν καλουμένην Θῶνιν ἐμβάλλοντος εἰς
 θάλατταν τοῦ ποταμοῦ, τοῦτου τὸν τόπον ἐμπόριον
 εἶναι τὸ παλαιὸν τῆς Αἰγύπτου· τελευταίας δὲ τυ-
 χεῖν αὐτὸν ἥς νῦν ἔχει προσηγορίας ἀπὸ τοῦ βυσι- 25
 8 λεύσαντος Νειλέως. τὸν δ' οὖν Ὅσιριν παραγενό-
 μενου ἐπὶ τοὺς τῆς Αἰθιοπίας ὄρους τὸν ποταμὸν εἰς

1 τὴν] τοῦ αὐτοῦ add. D   5 δὲ om. vulg   6 τὸν]
 δὲ add. O   14 ἀναγαγεῖν D   15 τοῦ om. D   16 ἀκμά-
 μης II.   21 εἴηαι CDF   22 θάλαττα C, θειάνη E.

ἀμφοτέρων τῶν μερῶν χώμασιν ἀναλαβεῖν, ὥστε
κατὰ τὴν πλήρωσιν αὐτοῦ τὴν χώραν μὴ λιμνάζειν
παρὰ τὸ συμφέρον, ἀλλὰ διὰ τινων κατισχυισμέ-
νων θυρῶν εἰσαφίεσθαι τὸ θεῖμα πρῶτος καθ' ὅσον
4 ἂν ἡ χρεῖα. ἐπειτα ποιήσασθαι τὴν πορείαν δι' Ἀρα- 5
βίας παρὰ τὴν Ἐρυθρὰν θάλατταν ἕως Ἰνδῶν καὶ
τοῦ πέρατος τῆς οἰκουμένης. κτίσαι δὲ καὶ πόλεις 7
οὐκ ὀλίγας ἐν Ἰνδοῖς, ἐν αἷς καὶ Νύσαν ὀνομάσαι,
βουλόμενον μνημῖον ἀπολιπεῖν ἐκείνης καθ' ἣν
10 ἐτάφη κατ' Αἴγυπτον. φυτεῦσαι δὲ καὶ κίττον
ἐν τῇ παρ' Ἰνδοῖς Νύσῃ, καὶ διαμένειν τοῦτο τὸ
φυτὸν ἐν ἐκείνῳ μόνῳ τῷ τόπῳ τῶν τε κατὰ τὴν
Ἰνδικὴν καὶ τὴν ἑμορον χώραν. πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα 8
σημεῖα τῆς ἐπ' αὐτοῦ παρουσίας ἀπολελοιπέναι κατ'
15 ἐκείνην τὴν χώραν, δι' ἣν προαχθέντας τοὺς μετα-
γενεστέρους τῶν Ἰνδῶν ἀμφισβητῆσαι τοῦ θ' αὐτοῦ, λέ-
γοντες Ἰνδὸν εἶναι τὸ γένος.

Γενέσθαι δὲ καὶ περὶ τὴν τῶν ἐλεφάντων θη- 20
ραν, καὶ στήλας πανταχοῦ καταλιπεῖν τῆς ἰδίας
στρατείας. ἐπελθεῖν δὲ καὶ εἰς τὰ κατὰ τὴν Ἀσίαν
25 ἔθνη, καὶ περιωθῆναι κατὰ τὸν Ἑλλήσποντον εἰς
τὴν Εὐρώπην. καὶ κατὰ μὲν τὴν Θράκην Ἀνκοῦρ- 2
ρον τὸν βασιλέα τῶν βαρβάρων ἐναντιούμενον τοῖς
ὑπ' αὐτοῦ πρæπιπτόμενοις ἀποκτεῖναι, Μάρωνα δὲ
30 γηραιὸν ἤδη καθ' ἑστῶτα καταλιπεῖν ἐπιμελητὴν τῶν
ἐν ταύτῃ τῇ χώρᾳ φυτευομένων, καὶ κτίστην αὐτὸν
ποιῆσαι τῆς ἐπωνύμου πόλεως, ἣν ὀνομάσαι Μα-

8 εὐάης D 10 κατ' Αἴγυπτον abundat 16 τοῦ]
περὶ τοῦ Π 19 καταλιπεῖν πανταχοῦ vulg. 20 στρατείας
καὶ ἐπελθεῖν D 20 ταύτῃ] αὐτῇ D.

8 ρώρειαν. καὶ Μακεδόνα μὲν τὸν υἱὸν ἀπολιπεῖν
 βασιλεῖα τῆς ἀπ' ἐκείνου προσαγορευθείσης Μαχι- 24
 δονίας, Τριπολέμῳ δ' ἐπιτρέψαι τὰς κατὰ τὴν Ἀτ-
 τικὴν γεωργίας τέλους δὲ τὸν Ὀσίριν πάσαι τὴν
 αἰκουμένην ἐπελθόντα τὸν κοινὸν βίον τοῖς ἡμερω-
 4 τίοις καρποῖς εὐεργετῆσαι. εἰ δέ τις χώρα τὸ φυ-
 τὸν τῆς ἀμπέλου μὴ προσδέχοιτο, διδάξαι τὸ ἐκ τῆς
 κριθῆς κατασκευαζόμενον πόμα, λειπόμενον οὐ πολὺ
 6 τῆς περὶ τὸν οἶνον εὐωδίας τε καὶ δυνάμεως. ἐπαρ-
 ελθόντα δ' εἰς τὴν Αἴγυπτον συναποκομίσαι δῶρ' α
 τε πανταχόθεν τὰ κρῆτιστα καὶ διὰ τὸ μέγεθος τῶν
 εὐεργεσιῶν συμπεφωτημένην λαβεῖν παρὰ πᾶσι τὴν
 8 ἀθανασίαν καὶ τὴν ἴσιν τοῖς οὐρανίοις τιμὴν. μετὰ
 δὲ ταῦτ' ἐξ ἀνθρώπων εἰς θεοὺς μεταστάντα τυ-
 χεῖν ὑπὸ Ἰσιδος καὶ Ἑρμοῦ θυσιῶν καὶ τῶν ἑλλήνων
 τῶν ἐπιφανεστάτων τιμῶν. τούτους δὲ καὶ τελε-
 10 τὰς καταδείξαι καὶ πολλὰ μυστικῶς εἰσηγήσασθαι,
 μεγαλύνοντάς τοῦ θεοῦ τὴν δύναμιν.

21 Τῶν δ' ἱερῶν περὶ τῆς Ὀσίριδος τελευτῆς ἐξ
 ἀρχαίων ἐν ἀπορρήτοις παρεληφότεων, τῷ χρόνῳ α
 ποτὲ συνέβη διὰ τινων εἰς τοὺς πολλοὺς ἐξενεχθῆ-
 2 ναί τὸ σιωπώμενον. φασὶ γὰρ νομίμως βασιλεύ-
 οντα τῆς Αἰγύπτου τὸν Ὀσίριν ὑπὸ Τυφῶνος ἀναι-
 ρεθῆναι τάδεῖλεφός, βιασίον καὶ ἀσεβοῦς ὄντος· ὃν
 διαλόντα τὸ σῶμα τοῦ φονευθέντος εἰς ἕξ καὶ εἰ- α
 κοσι μέρη δοῦναι τῶν συναπιθεμένων ἑκάστῳ με-
 ρίδα, βουλόμενον πάντας μετασχεῖν τοῦ μέσου,
 καὶ διὰ τούτου νομίζοντα συναγωνιστάς εἶναι καὶ

2 ἀπ'] ἐκ' D 16 τιμῶν] θεῶν τιμῶν G, 17 θεῶν τιμῶν
 Euseb. pr. ev. II 1, 16 21 ποτὶ G, τότε ceteri 23 διὰ τοῦτο vulg.

φύλακας τῆς βασιλείας βαβαίον· τὴν δὲ Ἰσιν ἀδελ- 3
 φὴν οὖσαν Ὀσίριδος καὶ γυναῖκα μετὰ τὴν τὸν φό-
 νου, συναγανακτιζομένου τοῦ παιδὸς αὐτῆς Ἐφρου ἀνε-
 λούσαν δὲ τὸν Τυφῶνα καὶ τοὺς συναπράξαντας 4
 βίβλιναι τῆς Αἰγύπτου. γενέσθαι δὲ τὴν μάχην 1
 παρὰ τὸν ποταμὸν πλησίον τῆς τὸν Ἀνταίου κώ-
 μης καλουμένης, ἣν κτεῖσθαι μὲν λέγουσιν ἐν τῷ
 κατὰ τὴν Ἀραβίαν μέρει, τὴν προσηγορίαν δ' ἔχειν 2
 ἀπὸ τοῦ κολασθέντος ὑπ' Ἡρακλέους Ἀνταίου, τοῦ
 κατὰ τὴν Ὀσίριδος ἡλικίαν γινομένου. τὴν δ' οὖν 3
 Ἰσιν πάντα τὰ μέρη τοῦ σώματος πλήν τῶν αἰδοίων
 ἀνευρεῖν βουλομένην δὲ τὴν εὐάνδρος ταφὴν ἠθι-
 λον ποιῆσαι καὶ τιμωμένην παρὰ πᾶσι τοῖς τὴν Αἰ- 4
 γύπτου κατοικοῦσι, συντελέσαι τὸ δόξαν τοιῷδε τινι 5
 τρόπῳ. ἐκάστῳ τῶν μισθὸν περιπλάσαι λέγουσιν
 αὐτὴν τύπον ἀνθρωποειδῆ, παραπλήσιον Ὀσίριδι τὸ
 μέγεθος, ἐξ ἀρωμάτων καὶ κηροῦ εἰσκαλεσθεμένην 6
 δὲ κατὰ γένη τῶν ἱερῶν ἐξαρκίσαι πάντας μηδενὶ
 δηλώσαι τὴν δοθησομένην αὐτοῖς πίστιν, κατ' ἰδίαν 7
 δ' ἐκάστοις εἰπεῖν ὅτι μόνοις ἐκαίνοις πυραγίδεται 8
 τὴν τοῦ σώματος ταφὴν, καὶ τῶν εὐεργεσιῶν ὑπο- 9
 μνήσασαν παρακαλῆσαι θάναντας ἐν τοῖς ἰδίοις τό-
 ποις τὸ σῶμα τιμᾶν ὡς θεὸν τὸν Ὀσίριν, καθιε- 10
 ρῶσαι δὲ καὶ τῶν γινομένων παρ' αὐτοῖς ἔξωθεν ἐν 11
 ἑσποῖον ἂν βουληθῶσι, καὶ τοῦτ' ἐν μὲν τῷ ξῆν 12
 τιμᾶν, καθέπειρ καὶ πρότερον τὸν Ὀσίριν, μετὰ δὲ 13
 τὴν τελευτὴν τῆς ὁμοίας ἐκαίνω κηδείας ἀξιοῦν.
 βουλομένην δὲ τὴν Ἰσιν καὶ τῷ λυσαιταίῳ προτρέ- 14
 ψασθαι τοὺς ἱερεῖς ἐπὶ τὰς προσηγμένας τιμὰς, τὸ

δ βασιλεύοντι CD.

τρίτον μέρος τῆς χώρας αὐτοῖς δοῦναι πρὸς τὰς
 8 τῶν θεῶν θιασκευίας τε καὶ λειτουργίας. τοὺς δ'
 ἱερεῖς λέγεται, μνημονεύοντας τῶν Ὀσίριδος ἐνερ-
 γειῶν καὶ τῇ παρακαλοῦσθαι βουλομένους χρηρίζε-
 σθαι, πρὸς δὲ τούτοις τῷ λυσίτελει προκαληθέντας,
 9 πάντα πράξαι κατὰ τὴν Ἰσιδος ὑποθήκην. διὸ καὶ
 μέχρι τοῦ νῦν ἐκάστους τῶν ἱερέων ὑπολαμβάνειν
 παρ' ἑαυτοῖς τιθῆσθαι τὸν Ὀσίριν, καὶ τὰ τε ἐξ
 ἀρχῆς καθιερωθέντα ἔφα τιμᾶν, καὶ τελευτησάντων
 αὐτῶν ἐν ταῖς ταφαῖς ἀναγεοῦσθαι τὸ τοῦ Ὀσίριδος
 10 πένθος. τοὺς δὲ τάνρους τοὺς ἱερούς, τὸν τε ἀνα-
 μαζόμενον Ἄσιν καὶ τὸν Μνεῖν, Ὀσίριδι καθιερω-
 θῆναι, καὶ τούτους σέβεισθαι καθάπερ θεοὺς κοινῇ
 11 καταδειχθῆναι πᾶσιν Αἰγυπτίοις· ταῦτα γὰρ τὰ ἔφα
 τοῖς εἰροῦσι τὸν τοῦ αἵαν καρπὸν συνεργῆσαι μέ-
 12 λιστα πρὸς τε τὸν σπόρον καὶ τὰς κοινὰς ἐκπάντων
 ἐκ τῆς γεωργίας ὀφειλίας.
 22. Τὴν δὲ Ἰσίν φασι μετὰ τὴν Ὀσίριδος τελευτήν
 ὁμοῦσαι μηδενὸς ἀνδρὸς εἶναι συνουσίαν προσδέξασθαι,
 διατελέσαι δὲ τὸν λοιπὸν τοῦ βίου χρόνον βασιλεύ-
 13 ονσαν νομιμώτατα καὶ ταῖς εἰς τοὺς ἀρχομένους
 2 ἐνεργείαις ἡπαντας ὑπερβαλλομένην. ὁμοίως δὲ
 καὶ ταύτην μεταστῆσαι ἐξ ἀνθρώπων τυχεῖν ἄθα-
 νάτων τιμᾶν καὶ ταφῆναι κατὰ τὴν Μέμφιν, ὅπου
 δείκνυνται μέχρι τοῦ νῦν ὁ σηκός, ὑπάρχων ἐν τῷ
 3 τμήνῳ τοῦ Ἡφαίστου. ἔμοι δὲ φασιν οὐκ ἐν Μέμ-
 φει κτεῖσθαι τὰ σώματα τούτων τῶν θεῶν, ἀλλ' ἐκτὶ

1 αὐτοῖς] εἰς προσόδους add. D   12 Μνεῖν] Μέμφιν D
 19 προσδέξασθαι libri, corr. Bertheleis (c. 27, 1)   25 εἶς]
 αὐτῆς add. CF.

τῶν ὄρων τῆς Αἰθιοπίας καὶ τῆς Αἰγύπτου κατὰ
 τὴν ἐν τῷ Νείλῳ νῆσον, κειμένην μὲν πρὸς ταῖς
 καλονομέναις Φίλαις, ἔχουσεν δὲ προσηγορίαν ἀπὸ
 τοῦ συμβεβηκότος ἱεροῦ πιδίου. σημεῖα δὲ τοῦτον
 5 δεικνύουσιν ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ διαμένοντα τὸν τε
 τέφρον τὸν κατισκευασμένον Ὀσίριδι, κοινῇ τιμώ-
 μαινον ὑπὸ τῶν κατ' Αἴγυπτον ἱερέων, καὶ τὰς περὶ
 10 τοῦτον κειμένας ἐξήκοντα καὶ τρικκοσίας χοάς· ταύ-
 τας γάρ καθ' ἑκάστην ἡμέραν γάλακτος πληροῦν
 15 τοὺς πρὸς ταύτοις ταχθέντας ἱερεῖς, καὶ θρηγεῖν
 ἀνακαλουμένους τὰ τῶν θιῶν ὀνόματα. διὰ ταύ-
 20 την δὲ τὴν αἰτίαν καὶ τὴν νῆσον ταύτην ἔβατον
 εἶναι τοῖς παριούσι καὶ πάντας τοὺς τὴν Θη-
 βαίδα κατοικοῦντας, ἥπερ ἴσθιν ἀρχαιοτάτῃ τῆς Αἰ-
 25 γύπτου, μέγιστον ὄρκον κρίνειν, ὅταν τις τὸν Ὀσι-
 ριν τὸν ἐν Φίλαις κείμενον ὁμώσῃ.

Τὰ μὲν οὖν ἀνευρεθέντα τοῦ Ὀσίριδος μέρη ταφῆς
 ἐξωθῆναι φασὶ τὸν εἰρημένον τρόπον, τὸ δὲ αἰδολον
 30 ὑπὸ μὲν Τυφῶνος εἰς τὸν ποταμὸν βυθίσθαι λέγουσι
 διὰ τὸ μηδένα τῶν συνεργησάντων αὐτὸ λαβεῖν
 βουληθῆναι, ὑπὸ δὲ τῆς Ἰσιδος οὐδὲν ἦτιον τῶν
 ἄλλων ἐξωθῆναι τιμῶν ἰσοδίων· ἐν τῇ γὰρ τοῖς
 35 ἱεροῖς εἰδωλον αὐτοῦ κατισκευάσασαν τιμὴν κατα-
 δίδῃαι καὶ κατὰ τὰς τελευτὰς καὶ τὰς θυσίας τὰς τῷ
 40 θεῷ τούτῳ γινόμενας ἐντιμώτατον ποιῆσαι καὶ πλεί-
 στου σεβασμοῦ τυγχάνειν. διὸ καὶ τοὺς Ἕλληνας, 7

4 ἱερὸν πιδίον CF 8 χοάς om. D 13 τοῖς πα-
 ρούσι] πᾶσι τοῖς ἱερεῦσι E; cf. p. 43 15 τὸν om. D 19
 τὸν om. vulg. λέγουσι omnes codices, del. Dind. 23
 πρὸς D

ἐξ Αἰγύπτου παρειληφότας τὰ περὶ τοὺς ὀργασμοὺς
καὶ τὰς Διονυσιακὰς ἐορτάς. τιμὰν τοῦτο τὸ μῦθον
ἐν τε τοῖς μυστηρίοις καὶ ταῖς τοῦ θεοῦ τούτου
τελεταῖς τε καὶ θυσίαις, ὀνομάζοντας αὐτὰ φαλλόν.

- 23 Εἶναι δὲ ἴτη φασὶν ἀπὸ Ὀσίριδος καὶ Ἰσιδος ἕως
τῆς Ἀλεξάνδρου βασιλείας τοῦ κτίσαντος ἐν Αἰ-
γύπτῳ τὴν ἰκόνουμον αὐτοῦ πόλιν πλεῖστα τῶν μν-
ρίων, ὥς δ' ἔνιοι γράφουσι, βραχὺ λείποντα τῶν
2 δισμερίων καὶ τρισχιλίων. τοὺς δὲ λίγοντας ἐν Θή-
βαις τῆς Βοιωτίας γεγονέναι τὸν θεὸν ἐκ Σεμέλης 3
καὶ Διὸς φασὶ σχεδιάζειν. Ὀρφία γὰρ εἰς Αἴγυπτον
παρεβαλόντα καὶ μετασχόντα τῆς τελετῆς καὶ τῶν
Διονυσιακῶν μυστηρίων μεταλαβεῖν, τοῖς δὲ Καδ-
μίοις φίλον ὄντα καὶ τιμώμενον ὑπ' αὐτῶν μετα-
θεῖναι τοῦ θεοῦ τὴν γένεσιν ἐκείνοις χοριζόμενον 5
τοὺς δ' ἄλλους τὰ μὲν διὰ τὴν ἡγεσίαν, τὰ δὲ διὰ 27
τὸ βούλεσθαι τὸν θεὸν Ἕλληνα νομίζεσθαι, προσ-
δίδεσθαι προσηγῶς τὰς τελετὰς καὶ τὰ μυστήρια.
3 ἄφορμὰς δ' ἔχιν τὸν Ὀρφία πρὸς τὴν μετάθεσιν
τῆς τοῦ θεοῦ γένεσώς τε καὶ τελετῆς τοιαύτας. 28
4 Κάδμον ἐκ Θηβῶν ὄντα τῶν Αἰγυπτίων γεντῆσαι
σὺν ἄλλοις τέκνοις καὶ Σεμέλῃ, ταύτην δὲ ὑφ' ἧτον
δήσοι φθαρεῖσαν ἔχουσαν γενέσθαι, καὶ τακεῖν ἐκτὸς
μηνῶν διαλθόντων βρέφος τὴν ὄντιν οἶόνπερ οἱ κατ'
Αἴγυπτον τὸν Ὀσίριν γεγονέναι νομίζουσι. 29
γονεῖσθαι δ' οὐκ εἰσθέναι τὸ τοιοῦτον, εἴτε τῶν
θεῶν μὴ βουλομένων εἴτε τῆς φύσεως μὴ συγχω-

2 [ἐορτάς] τελεταῖς add. D   τιμὰν om. C   13 μετα-
λαβόντα AE   21] 22 D   20 τελετῆς CDE   22 ἐκ
τῶν ἄλλων codices, corr. Stephanus   23 τὸν om. D.

ρούσης Κάδμον δ' εἰσθόμενον τὸ γεγονός, καὶ 5
 χρησμὸν ἔχοντα διατρεῖν τὰ τῶν πατέρων νόμιμα,
 χρυσάσαι τε τὸ βρέφος καὶ τὰς καθηκούσας αὐτῷ
 ποιήσασθαι θυσίας, ὡς ἐπιφανείας τινὸς κατ' ἄν-
 10 θρώπους Ὀσίριδος γεγεννημένης. ἀνάγει δὲ καὶ 6
 τὴν γένεσιν εἰς Δία, σιμνύοντι τὸν Ὀσίριν καὶ
 τῆς φθοραίσης τὴν διαβολὴν ἀφαιρούμενον· διὸ καὶ
 παρὰ τοῖς Ἕλλησιν ἐκδοθῆναι λόγον ὡς ἡ Κάδμου
 Σεμέλη τέτοκεν ἐκ Διὸς Ὀσίριν. ἐν δὲ τοῖς ὕστε-
 15 ρον χρόνοις Ὀρφία, μεγάλην ἔχοντα δόξαν παρὰ
 τοῖς Ἕλλησιν ἐπὶ μελῳδία καὶ τελεταῖς καὶ θεολο-
 γίαις, ἐπιξενοθῆναι τοῖς Καδμείοις καὶ διαφερόν-
 τως ἐν ταῖς Θήβαις τιμηθῆναι. μετεσχηκότα δὲ τῶν
 παρ' Αἰγυπτίοις θεολογουμένων μετενεγκεῖν τὴν 7
 11 Ὀσίριδος τοῦ παλαιοῦ γένεσιν ἐπὶ τοὺς νεωτέρους
 χρόνους, χαρίζομενον δὲ τοῖς Καδμείοις ἐνστήσα-
 σθαι κωνὴν τελετὴν, καθ' ἣν παραδοῦναι τοῖς μη-
 ουμένοις ἐκ Σεμέλης καὶ Διὸς γεγεννησθαι τὸν Διό-
 νυσον. τοὺς δ' ἀνθρώπους τὰ μὲν διὰ τὴν ἡγνοίαν
 20 ἑξαπατωμένους, τὰ δὲ διὰ τὴν Ὀρφίως ἀξιοπιστίαν
 καὶ δόξαν ἐν τοῖς τοιοῦτοις προσέχοντες, τὸ δὲ μέ-
 γιστον ἡδέως προσδεχομένους τὸν θίον Ἕλληνα νο-
 μιζόμενον, καθάπερ προεῖρηται, χρῆσασθαι ταῖς τε-
 25 λεταῖς. ἔπειτα παραλαβόντων τῶν μυθογράφων καὶ 8
 16 ποιητῶν τὸ γένος, ἐμπιπλῆσθαι τὰ θέατρα, καὶ τοῖς
 ἐπιγινομένοις ἰσχυρὰν πίστιν καὶ ἀμετάθετον γέ-
 νισθαι.

Καθόλου δέ φασι τοὺς Ἕλληνας ἐξειδικῶσθαι τοὺς

6 Ὀσίρις] τε καὶ τὸ γεγονός add. D 18 γεγεννησθαι D 21
 προσέχοντας CG, καιροῖς ἔχοντας cetari 25 ἐμπιπλῆσαι CF.

ἐπιφανεστάτους ἦρωας τε καὶ θεοὺς, ἔτι δ' ἀποικίας
 24 τὰς παρ' ἐκείνων. καὶ γὰρ Ἡρακλῆα τὸ γένος Αἰγύ-
 πτιον ὄντα, δι' ἀνδρείαν ἐπελθεῖν πολλὴν τῆς οἰκου-
 μένης, καὶ τὴν ἐπὶ τῆς Αἰθύης θάσθαι στήλην ὑπὲρ
 2 οὗ πειθῶνται τὰς ἀποδείξεις παρὰ τῶν Ἑλλήνων λαμ-
 βάνειν. ὁμολογουμένου γάρ ὄντος παρὰ πάνσιν ὅτι
 τοῖς Ὀλυμπίοις θεοῖς Ἡρακλῆς συνηγωνίσατο τὸν πρὸς
 τοὺς γίγαντας πόλεμον, φασὶ τῇ γῇ μηδαμῶς ἐρμώτερον
 γεγενημέναι τοὺς γίγαντας κατὰ τὴν ἡλικίαν ἣν οἱ
 Ἕλληνες φασιν Ἡρακλῆα γεγενῆσθαι, γενεᾷ πρότε- 10
 ρον τῶν Τρωικῶν, ἀλλὰ μάλλον, ὥς αὐτοὶ λέγουσι,
 κατὰ τὴν ἐξ ἀρχῆς γένεισιν τῶν ἀνθρώπων ἀπ'
 ἐκείνης μὲν γὰρ παρ' Αἰγυπτίοις ἔτη καταριθμεί-
 σθαι πλείω τῶν μυρίων, ἀπὸ δὲ τῶν Τρωικῶν
 3 ἑλάττω τῶν χιλίων καὶ διακοσίων. ὁμοίως δὲ τὸ αὖ-
 τε ῥόπαλον καὶ τὴν λεοντὴν τῷ παλαιῷ πρίπαι
 Ἡρακλεῖ διὰ τὸ κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους μήπω
 τῶν ὅπλων εὐρημένων τοὺς ἀνθρώπους τοῖς μὲν
 ξύλοις ἐμύνεσθαι τοὺς ἀντιτακτομένους, ταῖς δὲ
 δοραῖς τῶν θηρίων σκεπαστηρίοις ὅπλοις χρῆσθαι. 11
 καὶ Διὸς μὲν υἱὸν αὐτὸν ἀναγορεύουσι, μητρὸς δὲ
 4 ἧς ἔστιν οὗ φασιν γινώσκειν. τὸν δ' ἐξ Ἀλκμήνης
 γινόμενον ὕστερον πλείοσιν ἔτισιν ἢ μυρίοις, Ἀλ-
 κείον ἐκ γενιτῆς καλούμενον, ὕστερον Ἡρακλῆα
 μετονομασθῆναι, οὐχ ὅτι δι' Ἡραν ἔσχε κλῆος, ὥς 12
 φασιν ὁ Μάτρις, ἀλλ' ὅτι τὴν αὐτὴν ἐξηλεκτός προ-
 αἶρεσιν Ἡρακλεῖ τῷ παλαιῷ τὴν ἐκείνου δόξαν ἄμα
 5 καὶ προσηγορίαν ἐκληρονόμησε. συμφωνεῖν δὲ τοῖς

9 οἱ om. D   10 γενεᾷ F   12 τοὺς ἀνθρώπους
 om. CF   13 ἀντιτακτομένους] τῶν ἀνθρώπων add. CF.

ὑφ' ἐαυτῶν λεγομένοις καὶ τὴν περὰ τοῖς Ἕλλησιν
 ἐκ πολλῶν χρόνων περαδεδομένην φήμην, ὅτι κα-
 θαράν τὴν γῆν τῶν θηρίων ἐποίησεν Ἡρακλῆς· ὅπερ
 μὴδαμῶς ἀρμόττειν τῷ γεγονότι σχεδὸν κατὰ τοὺς
 29 Τρωικοὺς χρόνους, ὅτε τὰ πλείστα μέρη τῆς οἰκου-
 μένης ἐξημέρωτο γεωργίαις καὶ πόλεσι καὶ πλήθει
 τῶν κατοικοῦντων τὴν χώραν πανταχοῦ. μᾶλλον οὖν 6
 πρέπειν τῷ γεγονότι κατὰ τοὺς ἀρχαίους χρόνους τὴν
 ἡμέρωσιν τῆς χώρας, κατισχυομένων ἔτι τῶν ἀνθρώ-
 10 πων ὑπὸ τοῦ πλήθους τῶν θηρίων, καὶ μάλιστα κατὰ
 τὴν Αἴγυπτον καὶ τὴν ὑπερχεϊμένην χώραν μέχρι τοῦ
 νῦν ἱερῆον οὐσαν καὶ θηριώδη. εἰκὸς γάρ τούτης 7
 ὥς πατρίδος προνοηθέντα τὸν Ἡρακλῆα, καὶ καθα-
 ράν τὴν γῆν τῶν θηρίων ποιήσαντα, παραδοῦναι τοῖς
 12 γεωργοῖς τὴν χώραν, καὶ διὰ τὴν εὐεργεσίαν τυχεῖν
 ἰσοθέου τιμῆς. φασὶ δὲ καὶ τὸν Περσέα γεγονέναι 8
 κατ' Αἴγυπτον, καὶ τῆς Ἰαίδος τὴν γένεσιν ἐπὶ τῶν
 Ἑλλήνων εἰς Ἀργὸς μεταφέρεισθαι, μυθολογούντων
 τὴν Ἰῶ τὴν εἰς βοῶς τύπον μεταμορφωθείσαν.

30 Καθόλου δὲ πολλὴ τίς ἐστὶ διαφωνία περὶ τοῦ 25
 τῶν τῶν θεῶν. τὴν αὐτὴν γὰρ οἱ μὲν Ἰαίν, οἱ δὲ
 Διμήτραν, οἱ δὲ Θεσμοφόρον, οἱ δὲ Σελήνην, οἱ
 δὲ Ἥραν, οἱ δὲ πάσαις ταῖς προσηγορίαις ὀνομά-
 ζουσι. τὸν δὲ Ὀσίριν οἱ μὲν Σάρκαπιν, οἱ δὲ Διῶ 2
 35 νυσον, οἱ δὲ Πλούτωνα, οἱ δὲ Ἀμμωνα, τινὲς δὲ
 Δία, πολλοὶ δὲ Πᾶνα τὸν αὐτὸν νενομήκασιν· λέ-

1 ἐπ' αὐτοῖς CF 2 πολλοῖς] παλαιῖς C
 3 αὐτοῦ CF 11 καὶ καίτοι, ἥς G, εἰς ceteri
 εἶναι Dindorf 19 τὴν Ἰῶ τῆς] Ἰῶ τῆς CF
 20 ζουσι C 22 τὸν αὐτὸν οἰμ. CF.

8 ἀρχαιο-
 12 οὐσαν]
 23 κομ-

γουσι δὲ τινες Σάραπιν εἶναι τὸν παρὰ τοῖς Ἑλλήσι
 Πλούτωνι ὀνομαζόμενον. φασὶ δ' Αἰγύπτιοι τὴν
 Ἰσὶν φαρμάκων τε πολλῶν πρὸς ὑγίαιαν εὐρέειν γε-
 γονέναι καὶ τῆς ἰατρικῆς ἐπιστήμης μεγάλην ἔχειν
 ἔμπειρίαν· διὸ καὶ τυχοῦσιν τῆς ἁθαιουσίας ἐπὶ
 ταῖς θεραπαίαις τῶν ἀνθρώπων μέλιστα χαίρουσι,
 καὶ κατὰ τοὺς ὕπνους τοῖς ἀξιούσι διδόναι βοηθή-
 ματα. φανερῶς ἐπιδεικνυμένην τὴν τε ἰδίαν ἐπιφά-
 νειαν καὶ τὸ πρὸς τοὺς δεομένους τῶν ἀνθρώπων
 εὐεργετικόν. ἀποδοῖξαις δὲ τούτων φασὶ φέρειν ἑαυ-
 τοὺς οὐ μυθολογίας ὁμοίως τοῖς Ἑλλήσιν, ἀλλὰ πρά-
 ξις ἐναργεῖς· πᾶσαν γάρ σχεδὸν τὴν οἰκουμένην
 μαρτυρεῖν ἑαυτοῖς, εἰς τὰς ταύτης τιμὰς φιλοτιμο-
 μένην διὰ τὴν ἐν ταῖς θεραπαίαις ἐπιφάνειαν. κατὰ
 γὰρ τοὺς ὕπνους ἐπισταμένην διδόναι τοῖς κείμενοις
 βοηθήματα πρὸς τὰς νόσους, καὶ τοὺς ἐπακούσαν-
 τας αὐτῇ παραδόξως ὑγιαίνειν καὶ πολλοὺς μὲν ὑ-
 πὸ τῶν ἰατρῶν διὰ τὴν δυσκολίαν τοῦ νοσήματος
 ἀπὸ τῆς ἐπιφάνειας ὑπὸ ταύτης σῶζεσθαι, συχνοὺς δὲ
 παντελῶς περρωθέντας τῆς ὁρέσεως ἢ τινα τῶν ἐλ-
 λων μερῶν τοῦ σώματος, ὅταν πρὸς ταύτην τὴν
 θάλασσαν καταφύγῳσι, εἰς τὴν προὔπάρξασαν ἀποκαθ-
 ῖσταισθαι τᾶξιν. εὐρεῖν δ' αὐτὴν καὶ τὸ τῆς ἁθαι-
 ουσίας φάρμακον, δι' οὗ τὸν υἱὸν Ὀφρον, ἐκ τῶν
 Τιτάνων ἐπιβουληθέντα καὶ νεκρὸν εὐρεθέντα καθ' ὃ
 ὕδατος, μὴ μόνον ἀναστῆσαι, δοῦσαν τῆς ψυχῆς,
 ἢ ἀλλὰ καὶ τῆς ἁθαιουσίας ποιῆσαι μεταλαβεῖν. δοκεῖ
 δ' ὕστατος τῶν θεῶν οὗτος βασιλεύσαι μετὰ τὴν

2 ὀνομαζόμενος CD
 7 σχετίζεσθαι add. D

5 ἔμπειρίαν] καὶ τὸ σύνολον καλῶς
 καὶ] καὶ εἰς D.

τοῦ πατρὸς Ὀσίριδος ἔξ ἀνθρώπων μετέστασιν.
τὸν δὲ Ὄρον μεθιερμηνιζόμενον φασιν Ἀπόλλωνα
ἐπέρχειν, καὶ τὴν τε ἱατρικὴν καὶ τὴν μυτικὴν
ὑπὸ τῆς μητρὸς Ἰσιδος διδασχθέντα διὰ τῶν χρησμῶν
καὶ τῶν θεραπειῶν εὐεργετεῖν τὸ τῶν ἀνθρώπων
γένος.

Οἱ δ' ἱερεῖς τῶν Αἰγυπτίων τὸν χρόνον ἀπὸ τῆς 26
Ἡλίου βασιλείας συλλογιζόμενοι μέχρι τῆς Ἀλεξάν-
δρου διαβάσεως εἰς τὴν Ἀσίαν φασιν ὑπάρχειν ἑτῶν
20 μάλιστα πῶς δισημυρίων καὶ τρισχιλίων. μυθολο- 2
γοῦσι δὲ καὶ τῶν θιῶν τοὺς μὲν ἀρχαιοτάτους βα-
σιλευσαι πλείω τῶν χιλίων καὶ διακοσίων ἑτῶν, τοὺς
δὲ μεταγενιστέρους οὐκ ἑλάττω τῶν τριακοσίων.
ἀπίστου δ' ὄντος τοῦ πλήθους τῶν ἑτῶν, ἐπιχει- 3
15 ροῦσά τινες λέγειν ὅτι τὸ παλαιόν, οἵπω τῆς περὶ
τὸν ἥλιον κινήσεως ἐπεγνωσμένης, συνέβαινε κατὰ
τὴν τῆς σελήνης περίοδον ὑγεσθαι τὸν ἐνιαυτὸν.
διόπερ τῶν ἑτῶν τριακοσθημέρων ὄντων οὐκ ἀδύ- 4
νατον εἶναι βεβαιωκεῖναι τινὰς ἑτη χίλια καὶ διακό-
30 σια· καὶ γὰρ νῦν δωδεκαμήνων ὄντων τῶν ἐν-
ιαυτῶν οὐκ ὀλίγους ὑπὲρ ἑκατὸν ἑτη ζῆν. παρὰ 5
ἀλησις δὲ λέγουσι καὶ περὶ τῶν τριακόσιων ἑτη
δοκοῦντων ἡρῆαι κατ' ἐκαίνους· γὰρ τοὺς χρόνους
τὸν ἐνιαυτὸν ἀπαρτιῆσθαι τέτταρσι μηνὶ τοῖς γνο-
25 μένοις κατὰ τῆς ἑκάστης τῶν χρόνων ὥρας, οἷον
ἡμερας, θέρους, χειμῶνος· ἀφ' ἧς αἰτίας καὶ παρ'
ἐνίοις τῶν Ἑλλήνων τοὺς ἐνιαυτοὺς ὥρους καλεῖ-

3 τε σια. D καὶ τὴν] καὶ D 17 ἀγνοῦσαι D (c. 20, 2),
γενέσθαι C, γένεσθαι F 20 δωδεκαμήνων Dindorf, δω-
καίδεκα μηνῶν libri 24 τέτταρσι D 27 ὥρας D.

σθαι καὶ τὰς κατ' ἔτος ἀναγραφὰς ὡρογραφίας προσ-
αγορεύεσθαι.

- 6 Οἱ δ' οὖν Αἰγύπτιοι μυθολογοῦσι κατὰ τὴν Ἰσι- 31
δος ἡλικίαν γεγονέναι τινὲς πολυσωμάτων· τοὺς ὑπὸ
μὲν τῶν Ἑλλήνων ὀνομαζομένους γίγαντας, ὑφ' ἑαυ- 6
τῶν δὲ διακοσμουμένων τετραποδῶς ἐπὶ τῶν ἰερῶν
7 καὶ τυπτομένους ὑπὸ τῶν περὶ τὸν Ὀσίριν. ἔνιοι
μὲν οὖν αὐτοὺς γηγενεῖς φασὶν ὑπάρχειν, προσφάτου
τῆς τῶν ζῴων γενέσεως ἐκ τῆς γῆς ὑπαρχούσης, ἔνιοι
δὲ λέγουσι σώματος ῥώμῃ διενεγκόντας καὶ πολλὰς 11
πράξεις ἐπιτελεσάμενους ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος μυ-
8 θολογηθῆναι πολυσωμάτων. συμφωνεῖται δὲ παρὰ
τοῖς πλείστοις ὅτι τοῖς περὶ τὸν Δία καὶ τὸν
Ὀσίριν θεοῖς πόλεμον ἐνστήσαντο πάντες ἀνθρώ-
θησαν. 18

- 27 Νομοθετῆσαι δέ φασι τοὺς Αἰγυπτίους παρὰ τὸ
κοινὸν ἔθος τῶν ἀνθρώπων γαρεῖν ἀδελφὰς διὰ τὸ
γεγονὸς ἐν τούτοις τῆς Ἰσιδος ἐπίτευγμα· ταύτην
γὰρ συνοικήσαντες Ὀσίριδι τῷ ἀδελφῷ, καὶ ἀποθα-
νόντες ὁράσαντες οὐδενὸς ἔτι συνουσίαν ἀνδρὸς 20
προσδίδεσθαι, μετελθεῖν τὸν τε φόνον τάνδρως καὶ
διατελέσαι βασιλεύουσιν νομιμώτατα, καὶ τὸ σύνο-
λον πλείστων καὶ μεγίστων ἀγαθῶν αἰτίαν γενέ-
2 σθαι πᾶσιν ἀνθρώποις. διὰ δὲ ταύτας τὰς αἰτίας
καταδειχθῆναι μίζονος ἔξουσας καὶ τιμῆς τυγχά- 25
ναι τὴν βασιλίαν τοῦ βασιλέως, καὶ παρὰ τοῖς
ἰδιώταις κυριεύειν τὴν γυναῖκα τάνδρως, ἐν τῇ τῆς

5 post ὑφ' ἑαυτῶν δὲ nomen Intercidias videtur 6
γενέσεως] ἐπάρξεως D 21 προσδίδεσθαι codices (c. 22, 1)
22 βασιλεύσαντες D 25 καταδειχθῆναι CF.

προϊκός συγγραφῇ προσομολογούντων τῶν γαμου-
ντων ἅπαντα πιθαρχήσῃν τῇ γαμουμένῃ.

Οὐκ ἄγνοω δὲ διότι τινὲς τῶν συγγραφέων ἀπο- 3
φαίνονται τοὺς τάφους τῶν θεῶν τοῦτων ὑπάρχειν
ἐν Νύσῃ τῆς Ἀραβίας, ἀφ' ἧς καὶ Νυσεῖον τὸν Διό-
νυσον ὠνομάσθαι. εἶναι δὲ καὶ στηλὴν ἑκατέρου τῶν
θεῶν ἐπιγεγραμμένην τοῖς ἱεροῖς γράμμασιν. ἐπὶ μὲν 4
οὖν τῆς Ἰσίδος ἐπιγεγράφθαι „Ἐγὼ Ἰσίς εἰμι ἡ βασι-
λισσα πάσης γῶρας, ἡ παιδευθεῖσα ἐπὶ Ἑρμοῦ, καὶ
Ἰσα ἐγὼ ἐνομοθέτησα, οὐδεὶς αὐτὰ δύναται λύσαι.
ἐγὼ εἰμι ἡ τοῦ νεωπέτου Κρόνου θεοῦ θυγάτηρ προ-
σβυτάτη· ἐγὼ εἰμι γυνὴ καὶ ἀδελφὴ Ὀσίριδος βα-
σιλέως· ἐγὼ εἰμι ἡ πρώτη καρπὸν ἀνθρώποις εὖ-
ροῦσα· ἐγὼ εἰμι μήτηρ Ὀρου τοῦ βασιλέως· ἐγὼ
15 εἰμι ἡ ἐν τῷ ἱστροῦ τῷ ἐν τῷ κυνὶ ἐπιτέλλουσα·

2 γαμουμένη] ταφῆται δὲ λέγουσι τὴν ἰσιν ἐν μέρῃ,
καθ' ἣν μέχρι τοῦ νῦν διακινεῖται τὸν στήθος, ἐν τῷ ταμίῃ
τοῦ ἡφαίστου· ἴσιν δὲ φασὶ τὰ στήματα τῶν θεῶν ταύτων
[add. ABDEN] ἐπὶ τῶν ὁρῶν καθεῖσθαι τῆς αἰθιοπίας καὶ
τῆς αἰγύπτου κατὰ τὴν ἐν τῷ νεῖλῳ εἴησαν [add. BD; κα-
θεῖσθαι κατὰ τὴν ἐν φίλαις τοῦ νεῖλου εἴησαν, ὥστε πρὸς εἰρ-
καί μοι add. AEN] τὴν κυμένην μὲν ἐπὶ ταῖς καλουμέναις
φίλαις, ἔχουσαν δὲ τὸ προσκαγορεύόμενον ἀπὸ τοῦ συμ-
βεβηκότος ἱερὸν πῶλον· σημειῶν δὲ τούτου διακινεῖται ἐν
τῇ εἴῃ ταύτῃ διακινεῖται τὸν τε τάφον κατεσκευασμένον
δοσίφει, κατεῖν τιμώμενος ὑπὸ τῶν κατέστυκτον ἱερῶν· καὶ
φασὶ περὶ τοῦτον κυμένης χοῆς ἐξήκοντα καὶ 7· ταύτης
γὰρ καθικάστην ἡμέραν γάλακτος πληροῦν τοὺς πρὸς τοῦ-
τοις ταχθείσας ἱερεῖς, καὶ θορηθεῖν ἀνακαλουμένους τὰ τῶν
θεῶν ὀνόματα· διὰ ταύτην δὲ τὴν αἰτίαν καὶ τὴν εἴησαν
ἄρτων εἶναι πλὴν τοῖς ἱεροῦσι· καὶ πάντας τοὺς τῆς θε-
βαΐδα κατοικοῦντας, ἥπέρ ἴσιν ἀρχαιοτάτη τῆς αἰγύπτου,
μέγιστον ὄρκον ἠέουσιν, ὅτις τις δοίῃν τὸν ἐν φίλαις καί-
μενον ὀμόσῃ add. BD; c. 22, 2-3 10 αἰτά om. CF
15 ἡ om. D τῷ ἐν τῇ κατὰ CD, τῷ κατὰ F, del. Dind.

- ἑμοὶ Βούβαστος ἢ πόλις ἀνοδομήθη· χεῖρε χεῖρε 22
- 5 Αἰγύπτῃ ἢ θρέψασέ με· ἐπὶ δὲ τῆς Ὀσίριδος ἐπι-
 γηγράφθαι λέγεται „Πατὴρ μὲν ἐστὶ μοι Κρόνος
 νεώτατος θεῶν πάντων, εἰμὶ δὲ Ὀσίρις ὁ βασι-
 λεύς, ὁ στρατεύσας ἐπὶ πᾶσαν χώραν ἕως εἰς τοὺς 1
 ἀοικήμενους τόπους τῶν Ἰνδῶν καὶ τοὺς πρὸς ἑσπerton
 κακλιμένους, μέχρι Ἰστροῦ ποταμοῦ πηγῶν, καὶ πᾶ-
 λιν ἐπὶ τῆλλα μέρη ἕως ὤκεανου. εἰμὶ δὲ υἱὸς
 Κρόνου πρεσβύτατος, καὶ βλαστὸς ἐκ καλοῦ τι καὶ
 εὐγενοῦς φλοῦ σπέρμα συγγενὲς ἐγεννήθην ἡμῖρας. 10
 καὶ οὐκ ἔστι τόπος τῆς οἰκουμένης εἰς ὃν ἔγω οὐκ
 ἤφιγμαι, διαδοὺς πᾶσιν ὃν ἔγω εὐφρατῆς ἐγενόμην.“
- 6 τοσαῦτα τῶν γεγραμμένων ἐν ταῖς στήλαις φασὶ δύν-
 νασθαι ἀνεγνῶναι, τὰ δ' ἕλλα ὅντα πλείω κατε-
 φθάρθαι διὰ τὸν χρόνον. τὰ μὲν οὖν περὶ τῆς τι- 15
 φῆς τῶν θεῶν τούτων διαφωνεῖται παρὰ τοῖς πλεί-
 σταις διὰ τὸ τοὺς ἱερεῖς ἐν ἀπορρήτοις περιληφῶτας
 τὴν περὶ τούτων ἀκριβείαν μὴ βούλεσθαι τέληθῆς
 ἐκφέρειν εἰς τοὺς πολλοὺς, ὥς ἦν καὶ κενόφων
 ἐπικειμένων τοῖς τὰ πόρρητα περὶ τῶν θεῶν τούτων 20
 μνηύσασιν εἰς τοὺς ὅχλους.
- 28 Οἱ δ' οὖν Αἰγύπτιοι φασὶ καὶ μετὰ ταῦτα ἀποι-
 κίας πλείστας ἐξ Αἰγύπτου κατὰ πᾶσαν διασπαρῆ-
 ναι τὴν οἰκουμένην. εἰς Βαβυλῶνα μὲν γὰρ ἀγα-
 γεῖν ἀποίκους Βῆλον τὸν νομιζόμενον Ποσειδῶνος 25
 εἶναι καὶ Αἰβύης· ὃν παρὰ τὴν Εὐφράτην ποταμὸν

2 τῆς] τοῦ vulg. 4 πάντας D ἢ τῶν om. D ὁ
 ἑλκαστος E, εἰλκαστος C 10 φλοῦ Wesseling, αἴλου C, φ
 οῦ D, σῶον ceteri 12 εὐφρατῆς Wesseling ('inventor'
 Foggiani), εὐφρατῆς codices.

καθιδρυθέντα τοὺς τε ἱερεῖς καταστήσασθαι παρα-
 πλησίως τοῖς κατ' Αἴγυπτον ἀτελεῖς καὶ πάσης λειτουργίας ἀπολειψμένους, οὗς Βαβυλώνιοι καλοῦσι
 Χελδαῖους, τὰς τε παρατηρήσεις τῶν ἱερῶν τού-
 2 τους ποιῆσαι, μιμουμένους τοὺς παρ' Αἰγυπτίους
 ἱερεῖς καὶ φυσικοὺς, ἐπὶ δὲ ἀστρολόγους. λέγουσι ὅτι
 3 καὶ τοὺς περὶ τὸν Δαταῖν ὀρμηθέντας ὁμοίως
 33 ἐκείθεν συνοικίσει τὴν ἀρχαιοτάτην σχεδὸν τῶν παρ'
 Ἑλλήσι πόλειων Ἀργος, τὸ τε τῶν Κόλχων ἔθνος ἐν
 16 τῷ Πόντῳ καὶ τὸ τῶν Ἰουδαίων ἀνὰ μέσον Ἀραβίας
 καὶ Συρίας οἰκίσαι τινάς ὀρμηθέντας παρ' ἱαντῶν
 διὸ καὶ παρὰ τοῖς γένεσι τούτοις ἐκ παλαιοῦ παρα-
 3 δεδόσθαι τὸ περιτέμνειν τοὺς γινωμένους παῖδας,
 18 ἐξ Αἰγύπτου μετενηνεγμένου τοῦ νομίμου. καὶ τοὺς 4
 18 Ἀθηναίους δὲ φασὶν ἐποίκους εἶναι Σαττῶν τῶν ἐξ
 Αἰγύπτου, καὶ πιρῶνται τῆς οἰκειότητος ταύτης
 φέρειν ἀποδιῆξιν· παρὰ μόνους γὰρ τῶν Ἑλλήνων
 τὴν πόλιν ἔστιν καλεῖσθαι, μετενηνεγμένης τῆς προσ-
 2 ηγυρίας ἀπὸ τοῦ παρ' αὐτοῖς Ἀστυος. ἐπὶ δὲ τὴν
 30 πολιτείαν τὴν αὐτὴν ἰσχυκέναι τάξιν καὶ διαίρεισιν
 τῇ παρ' Αἰγυπτίοις, εἰς τρία μέρη διανεμηθεῖσιν·
 καὶ πρώτην μὲν ὑπάρχει μερίδα τοὺς εὐπατριδας 5
 καλουμένους, οἵτινες [ἱεροποιοὶ] ὑπάρχον ἐν παι-
 3 δαίᾳ μάλιστα διατρεφόμενοι καὶ τῆς μεγίστης ἡξιο-
 32 μένοι τιμῆς παραπλησίως τοῖς κατ' Αἴγυπτον ἱε-
 ρεῦσι· δευτέραν δὲ τάξιν γενέσθαι τὴν τῶν γεωμό-

ὁ ποιῆσαι CE 7 τὸν om. Π 10 Ἰουδαίους] ἱερ-
 ρεῦσι C, ἱεροποιοὶ E (c. 5b, 5) ἀνὰ] ὅπως ἀπὸ D 18
 σάτων D 19 δὲ Dindorf, τὶ codices 23 ἱεροποιοὶ
 Wesseling, ἱεροποιοὶ ADEN, ἱεροποιοὶ B, om. ceteri.

ρων τῶν ὀφειλόντων ὄπλα κειτῆσθαι καὶ πολεμεῖν
 ὑπὲρ τῆς πόλεως ὁμοίως τοῖς κατ' Αἴγυπτον ὀνο-
 μαζομένοις γεωργοῖς καὶ τοὺς μαχίμους πορευομέ-
 νους· τελευταίαν δὲ μερίδα καταριθμηθῆναι τὴν τῶν
 δημιουργῶν τῶν τὰς βαναύσους τέχνας μεταχειρι-
 ζομένων καὶ λειτουργίας τελούντων τὰς ἀναγκαιο-
 τάτας, τὸ πωρεπλήσιον ποιούσης τῆς τάξεως ταύτης
 « παρ' Αἰγυπτίοις. γεγονέναι δὲ καὶ τῶν ἡγεμόνων
 τινὰς Αἰγυπτίους παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις· τὸν γὰρ
 Πίτην τὸν πατέρα Μενεσθίως τοῦ στρατευσαυτος 10
 εἰς Τροίαν φανερῶς Αἰγύπτιον ὑπέφθαρτε τυχεῖν
 7 ἕσπερον Ἀθήνησι πολιτείας τε καὶ βασιλείας. διφνουὺς
 δ' αὐτοῦ γεγονότος, τοὺς μὲν Ἀθηναίους μὴ δύνα-
 σθαι κατὰ τὴν ἰδίαν ὑπόστασιν ἀποδοῦναι περὶ τῆς
 φύσεως ταύτης τὰς ἀληθεῖς αἰτίας, ἐν μέσῳ κειμένον 11
 πᾶσιν ὅτι δυοῖν πολιτειῶν μετασχών, Ἑλληνικῆς 31
 καὶ βαρβάρου, διφνῆς ἐνομίσθη, τὸ μὲν ἔχων μέρος
 θηρίου, τὸ δὲ ἀνθρώπου.

20 Ὅμοίως δὲ τοῦτο καὶ τὸν Ἑριχθία λέγουσι τὸ
 γένος Αἰγύπτιον ὄντα βασιλεῦσαι τῶν Ἀθηναίων, ται-
 11 πύτας τινὰς φέροντες ἀποδείξεις· γενομένην γὰρ
 ὁμολογουμένως εὐχῶν μεγάλων κατὰ πᾶσαν σχε-
 δὸν τὴν οἰκουμένην πλὴν Αἰγύπτου διὰ τὴν ἰδιό-
 τητα τῆς χώρας, καὶ φθορᾶς ἐπιγενομένης τῶν τε
 καρπῶν καὶ πλήθους ἀνθρώπων, ἐξ Αἰγύπτου τὸν 21
 Ἑριχθία κομίσαι διὰ τὴν συγγένειαν αἵτου πλήθος
 εἰς τὰς Ἀθήνας· ἀνθ' ὧν τοὺς εὖ παθόντας βασι-
 2 λία καταστῆσαι τὸν εὐεργέτην. τοῦτον δὲ παρὰ-

19 hic orationem hinc monent, cum quae sequuntur
 unam in Cecropem convenient. 15 μὲν del. Reiske.

λαβόντα τὴν ἡγεμονίαν καταδείξει τὰς τελετὰς τῆς
 Δήμητρος ἐν Ἐλευσίῃ καὶ τὰ μυστήρια ποιῆσαι,
 μετενεγκόντα τὸ περὶ τούτων νόμιμον ἐξ Αἰγύπτου.
 καὶ τῆς θεοῦ δὲ παρουσίας εἰς τὴν Ἀττικὴν γεγονυῖαν
 κατὰ τούτους τοὺς χρόνους παραδιδόσθαι κατὰ λόγον,
 ὥς ἐν τῶν ἐπωνύμων ταύτης καρπῶν τότε κοι-
 σθέντων εἰς τὰς Ἀθήνας, καὶ διὰ τοῦτο δόξαι πάλιν
 ἐξ ἀρχῆς τὴν εὐρισιν γεγονέναι τοῦ σπέρματος,
 δωρησαμένης τῆς Δήμητρος. ὁμολογεῖν δὲ καὶ τοὺς 3
 10 Ἀθηναίους ὅτι βασιλεύοντος Ἐρεχθίδος καὶ τῶν
 καρπῶν διὰ τὴν ἀγομβρίαν προηφανισμένων ἢ τῆς
 Δήμητρος ἐγένετο παρουσία πρὸς αὐτοὺς καὶ ἡ
 δωρεὰ τοῦ σίτου. πρὸς δὲ τούτοις αἱ τελεταὶ καὶ
 τὰ μυστήρια ταύτης τῆς θεοῦ τότε καταδείχθησαν
 15 ἐν Ἐλευσίῃ. τὰ τε περὶ τὰς θυσίας καὶ τὰς ἀφ- 4
 χαιότητας ὡσαύτως ἔχουσιν Ἀθηναῖοι καὶ ταῖς Αἰγυ-
 πτίους· τοὺς μὲν γὰρ Εὐμολπίδας ἀπὸ τῶν κατ'
 Αἴγυπτον ἱερέων μετενηνέχθαι, τοὺς δὲ Κήρυκας
 ἀπὸ τῶν παστοφόρων. τὴν τε Ἰσιν μόνους τῶν
 20 Ἑλλήνων ὁμνέειν, καὶ ταῖς ἰδέαις καὶ τοῖς ἡθεσιν
 ὁμοιοτάτους εἶναι τοῖς Αἰγυπτίοις. πολλὰ δὲ καὶ 5
 ἄλλα τούτοις παραπλήσια λέγοντες φιλοτιμότερον
 ἢ περ ἀληθινώτερον, ὥς γ' ἱμοὶ φαίνεται, τῆς ἀποι-
 κίας ταύτης ἀμφισβητοῦσι διὰ τὴν δόξαν τῆς πόλεως.
 25 καθόλου δὲ πλείους ἀποικίας Αἰγύπτιοι φασὶν
 ἐκπέμψαι τοὺς ἱαντῶν προγόνους ἐπὶ πολλὰ μέρη
 τῆς οἰκουμένης διὰ τε τὴν ὑπεροχὴν τῶν βασιλευ-

4 καὶ τὴν τῆς Ἥστιας δὲ om. D   5 κοιμισθέντων
 τότε CF   11 ἢ om. F   23 ὥς γ' μοι libei   26 τοὺς
 ἐξ ἑαυτῶν CF

πάντων παρ' αὐτοῖς καὶ διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς
 πολλανθρωπίας· ὑπὲρ ὧν μήτι ἀποδεικνύω γιγνο-
 μένης μηδεμιᾶς ἀκριβοῦς μήτι συγγραφέως ἀξιο-
 πίστου μαρτυροῦντος, οὐκ ἐκρίναμεν ὑπάρχειν τὰ
 λεγόμενα γραφῆς ἔξια· καὶ περὶ μὲν τῶν θεολο-
 γουμένων παρ' Αἰγυπτίοις τοσαῦθ' ἡμῖν εἰρησθῶ.
 στοχαζομένοις τῆς συμμετρίας· περὶ δὲ τῆς χώρας
 καὶ τοῦ Νείλου καὶ τῶν ἑλλων τῶν ἀκοῆς ἀξίων ἐν
 κεφαλαίοις ἕκαστι διεξίεναι πειρασόμεθα.

80 Ἡ γὰρ Αἴγυπτος καλεῖται μὲν μάλιστα πῶς κατὰ
 μισημβρίαν, ὀχυράτητι δὲ φυσικῇ καὶ κάλλει χώρας
 οὐκ ὀλίγη δοκεῖ προέχειν τῶν εἰς βασιλείαν ἀφω-
 ρισμένων τόπων. ἀπὸ μὲν γὰρ τῆς δύσεως ὠχυ-
 ροῦται αὐτὴν ἡ ἔρημος καὶ θηριώδης τῆς Αἰθιοπίας,
 ἐπὶ πολὺ μὲν περικτείνουσα, διὰ δὲ τὴν ἀντιθρίαν
 καὶ τὴν σπάνιν τῆς ἐπάσης τροφῆς ἔχουσα τὴν
 διεξοδὸν οὐ μόνον ἐπίπονον, ἀλλὰ καὶ παντελῶς
 ἐπικίνδυνον· ἐκ δὲ τῶν πρὸς νότον μερῶν οἱ τι
 κυμαράται τοῦ Νείλου καὶ τῶν ὄρων τὰ συνορίζοντα
 3 τοῦτοις· ἀπὸ γὰρ τῆς Τρωγλοδυτικῆς καὶ τῶν ἐσχά-
 των τῆς Αἰθιοπίας μερῶν ἐντὸς σταδίων πεντα-
 κισχιλίων καὶ πεντακοσίων οὕτε πλεῖσαι διὰ τοῦ
 ποταμοῦ ῥέειν οὕτε πλεῖν πορευθῆναι μὴ τυχόντα
 4 βασιλικῆς ἢ παντελῶς μεγάλης τινὸς χορηγίας. τῶν
 δὲ πρὸς τὴν ἀνατολὴν νεύοντων μερῶν τὰ μὲν ὁ
 ποταμὸς ὠχυρῶκε, τὰ δ' ἔρημος περιέχει καὶ πεδία

3 μηδεμιᾶς ἀξιολόγου κῆτι συγγραφέως νομίμων μαρ-
 τυρούτων οὐκ ἐκρίναμεν CFGM 6 παρ' Αἰγυπτίοις τοσαῦτ'
 εἰπεῖν ἔχομεν. περὶ δὲ CFM 7 στοχαζόμενοι D 8 τῶν
 ἑλλων om D 14 ἢ τι ἔρημος καὶ ἡ θ. CF 20 τρωγο-
 δυτικῆς D 21 πεντακισχιλίων καὶ om D.

τελευταιῶδὴ τὰ προσαγορευόμενα Βάραθρα. ἴσθι γὰρ
 ἐνὰ μέσον τῆς Κοίλης Συρίας καὶ τῆς Αἰγύπτου
 λίμνῃ τῷ μὲν πλάτει στενὴ παντελῶς, τῷ δὲ βάθει
 θαυμάσιος, τὸ δὲ μήκος ἐπὶ διακοσίους παρήκοντα
 5 σταδίους, ἢ προσαγορεύεται μὲν Σαρβωνίς, τοῖς δ'
 ἁπείροις τῶν προσπιλαζόντων ἀνελπίστους ἐπιφέρει
 κινδύνους. στενοῦ γὰρ τοῦ θένματος ὄντος καὶ ἡ
 ταυρία παραπλησίον, θινὼν τε μεγάλων πάντῃ περι-
 κεχυμένων, ἐπιιδὼν νότοι συνεχεῖς πνεύσωσιν, ἐπι-
 10 σείεται πλῆθος ἄμμου. αὕτη δὲ τὸ μὲν ὕδωρ κατὰ
 τὴν ἐπιφάνειαν ἄσημον ποιεῖ, τὸν δὲ τῆς λίμνης
 τύπον συμφυῇ τῇ χέρσῳ καὶ κατὰ πᾶν ἐδιαγνώσθαι.
 διὸ καὶ πολλοὶ τῶν ἐγροούντων τὴν ιδιότητα τοῦ
 τόπου μετὰ στρατευμάτων ὅλων ἠφανίσθησαν τῆς
 15 ὑποκειμένης ὁδοῦ διαμαρτύντες. ἡ μὲν γὰρ ἔρμος τ
 ἐκ τοῦ κατ' ὀλίγον πιτουμένη τὴν ἐνδοσιν λαμ-
 βάνει, καὶ τοὺς ἐπιβάλλοντας ὥσπερ προνοία τιρὶ
 πονηρᾷ παρακρούεται, μέχρι ἂν ὄντος λαβόντες
 ὑπόνοιαν τοῦ συμβησομένου βοηθήσωσιν ἑαυτοῖς,
 20 οὐκ οὐδὲς εἴη φυγῆς οὐδὲ σωτηρίας. ὁ γὰρ ὑπὸ
 τοῦ τέλεματος καταπινόμενος οὔτε νῆχισθαι δύναται,
 παραινουμένης τῆς ἰλὸς τὴν τοῦ σώματος κίνησιν,
 οὔτ' ἐκβῆναι κατισχύει, μηδὲν ἔχων στερέμνιον εἰς
 ἐπίβασιν· μιμγμένης γὰρ τῆς ἔρμου τοῖς ὕγροις.
 25 καὶ διὰ τοῦτο τῆς ἑκατέρων φύσεως ἡλλοιωμένης,
 30 συμβαίνει τὸν τόπον μήτε πορευτὸν εἶναι μήτε
 πλωτόν. διόπερ οἱ τοῖς μέρισι τούτοις ἐπιβάλλοντες
 φερόμενοι πρὸς τὸν βυθὸν οὐδαμίαν ἀντίληψιν

12 τόπον CF 17 ἐπιβαίνοντας Cabet 27 ἐπιβαί-
 λοντες] καὶ πιλαζόντες add. D.

βοηθείας ἔχουσι, συγκυλισθανούσης τῆς ἡμμου
τῆς παρὰ τὰ χεῖλη. τὰ μὲν οὖν προειρημένα πεδία
τοιαύτην ἔχοντα τὴν φύσιν οἰκείας ἐτυχε προση-
γορίας, ὀνομασθέντα Βάρεθρα.

- 31 Ἡμεῖς δ' ἐπεὶ τὰ περὶ τῶν ἀπὸ τῆς χέρσου
τριῶν μερῶν τῶν ὀχυροῦντων τὴν Αἴγυπτον διήλ-
θομεν, προσθήσομεν τοῖς εἰρημένοις τὸ λοιπόν.
2 ἡ τετάρτη τοίνυν πλευρὰ πᾶσα σχεδὸν ἀλιμένη
θαλάττῃ προσκλυζομένη προβέβληται τὸ Αἰγύπτιον
πέλαγος, ὃ τὸν μὲν παράπλου ἔχει μακρότατον, τὴν
δ' ἀπάβασιν τὴν ἐπὶ τὴν χώραν δυσπροσδρόμιστον·
ἀπὸ γὰρ Παραιτονίου τῆς Αἰβύης ἕως Ἰώπης τῆς
ἐν τῇ Καίλῃ Συρίᾳ, ὅτος τοῦ παράπλου σταδίων
σχεδὸν πεντακισχιλίων, οὐκ ἔστιν εὐρίην ἀσφαλῆ
3 ἀλιμένα πλὴν τοῦ Φάρου, χωρὶς δὲ τούτων ταινία 13
παρ' ὅλην σχεδὸν τὴν Αἴγυπτον παρήκει τοῖς ἀπεί-
4 ροις τῶν προσπλόντων ἀθεώρητος· διότι οἱ τὸν
ἐκ πελάγους κίνδυνον ἐκπεφυγέτω νομίζοντες, καὶ
διὰ τὴν ἄγνοιαν ἄσμενοι πρὸς τὴν γῆν καταπλύντες,
ἐξαίφνης ἐποκελόντων τῶν σκαφῶν ἀνελπίστως
5 υποπαγοῦσιν· ἱνιοὶ δὲ διὰ τὴν ταπεινότητα τῆς
χώρας οὐ δυνάμενοι προϊδέσθαι τὴν γῆν λανθάν-
ουσιν ἑαυτοὺς ἐκπίπτοντες οἱ μὲν εἰς ἰλῶδεις καὶ
λιμνάζοντας τόπους, οἱ δ' εἰς χώραν ἱερήμον.
6 Ἡ μὲν οὖν Αἴγυπτος πανταχόθεν φυσικῶς
ὠχίρωται τὸν εἰρημένον τρόπον, τῷ δὲ σχήματι
παρυμήκης οὕσα διςχιλίῳ μὲν σταδίων ἔχει τὴν
παραθαλάττιον πλευρὰν, εἰς μεσόγειον δ' ἀνήκει

σχιδὸν ἐπὶ σταδίον· ἐξακισχιλίους· πολυανθρωπία δὲ
 τὸ μὲν παλαιὸν πολὺν προέσχε πάντων τῶν γνωριζο-
 μένων τόπων κατὰ τὴν οἰκουμένην, καὶ καθ' ἡμᾶς
 δὲ οὐδενὸς τῶν ἑλλων δοκεῖ λείπεισθαι· ἐπὶ μὲν γὰρ 7
 τῶν ἀρχαίων χρόνιων ἔσχε κώμης ἄξιολόγους καὶ
 πόλεις πλείους τῶν μυρίων καὶ ὀκτακισχιλίων, ὥς
 ἐν ταῖς ἱεραῖς ἀναγραφαῖς ὁρᾶν ἔστι κατακειχωρισ-
 μένον, ἐπὶ δὲ Πτολεμαίου τοῦ Αἰγίου πλείους τῶν
 τρισμυρίων ἡριθμηθήσεν, ὧν τὸ πλῆθος διαμεμένη-
 10 κεν ὥς τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων. τοῦ δὲ σύμπαντος
 λαοῦ τὸ μὲν παλαιὸν φασὶ γιγνέσθαι περὶ ἑξακο-
 σίας μυριάδας, καὶ καθ' ἡμᾶς δὲ οὐκ ἑλάττω· εἶναι
 [τριακοσίων]. διὸ καὶ τοὺς ἀρχαίους βασιλεῖς ἴστο- 9
 37 ροῦσι κατὰ τὴν Αἴγυπτον ἔργα μεγάλα καὶ θαυμα-
 12 στα διὰ τῆς πολυχειρίας κατασκευάσαντας ἀθάνατα
 τῆς ἑαυτῶν δόξης ἀπολιπεῖν ὑπομνήματα· ἀλλὰ περὶ
 μὲν τούτων τὰ κατὰ μέρος μικρὸν ὕστερον ἀναγρά-
 ψομεν, περὶ δὲ τῆς τοῦ ποταμοῦ φύσεως καὶ τῶν
 κατὰ τὴν χώραν ἰδιωμάτων εἴναι διεξιμεν.
 10 Ὁ γὰρ Νεῖλος φέρεται μὲν ἀπὸ μεσημβρίας ἐπὶ 32
 τὴν ἑρκτον, τὰς πηγὰς ἔχων ἐκ τόπων ἀοράτων, οἱ
 κεῖνται τῆς ἐσχάτης Αἰθιοπίας κατὰ τὴν ἐρημον,
 ἀπρὸς αὐτοῦ τῆς χώρας οὐσης διὰ τὴν τοῦ καύματος
 ὑπερβολήν. μέγιστος δ' ὢν τῶν ἀπάντων ποταμῶν 2
 16 καὶ πλείστην γῆν διεξίων καμπὴς ποιεῖται μέγας,
 ποτὲ μὲν ἐπὶ τὴν ἀνατολήν καὶ τὴν Ἀραβίαν ἰσι-
 στρέφων, ποτὲ δ' ἐπὶ τὴν δύσιν καὶ τὴν Αἰθύνην
 ἐκκλίνων· φέρεται γὰρ ἀπὸ τῶν Αἰθιοπικῶν ὄρων

μέχρι τῆς εἰς θάλατταν ἐκβολῆς στάδια μάλιστα πωρ
 3 μύρια καὶ δισχίλια σὺν αἷς ποιεῖται καμπαίε. κατὰ
 δὲ τοὺς ἑποκείτω τόπους συστέλλεται τοῖς ὄγκοις
 εἰς μᾶλλον, ἔποσπαμένον τοῦ φερόμετος ἐκ' ἁμφο-
 4 τέρως τὰς ἡπείρους. τῶν δ' ἑποσχιζομένων μερῶν τὸ
 μὲν εἰς τὴν Διβύην ἐκκλίνειν ὑφ' ἁμμου καταπίν-
 ται τὸ βάθος ἐχούσης ἑπιστον, τὸ δ' εἰς τὴν Ἀρα-
 βίαν ἐναντίως εἰσχιόμενον εἰς τέλματι παμμεγέθυ
 καὶ λίμνῃς ἐκτρέπεται μεγάλας καὶ περιοικουμένας
 5 γένεσθαι πολλοῖς. εἰς δὲ τὴν Αἴγυπτον ἐμβάλλει τῇ
 μὲν δέκα σταδίων, τῇ δ' ἑλαττον τούτων, οὐκ ἐκ'
 εὐθείας φερόμενος, ἀλλὰ καμπὰς παντοίας ποιού-
 μενος· ποτὲ μὲν γὰρ ἑλίσσεται πρὸς τὴν Ἰω, ποτὲ
 δὲ πρὸς τὴν Ἰσπερίαν, ἔστι δ' ὅτε πρὸς τὴν μεσημ-
 6 βρίαν, εἰς τοῦπίσω λαμβάνων τὴν καλίστροφιν. ὅρη
 γὰρ εἰς ἑκατέρου μέρους τοῦ ποταμοῦ παρῆκει, πολ-
 λὴν μὲν τῆς παραποταμίας ἐπέχοντα, διαιλημένα
 δὲ φέρονται καὶ κρημνοῖς σινοπόροισι, οἷς ἐμπίπτει
 τὸ ῥεῖσμα καλίσσεται διὰ τῆς πεδιάδος, καὶ πρὸς
 τὴν μεσημβρίαν ἐφ' ἱκανὸν τόπον ἐνεχθὲν πέλει
 7 ἐπὶ τὴν κατὰ φύσιν φορὰν ἀποκαθίσταται. τηλι-
 κωτέην δ' ἔχων ὑπεροχὴν ἐν πᾶσιν ὁ ποταμὸς οὗτος
 μόνος τῶν ἑλλων ἔχει βίαν καὶ κυματώδους ὁρμῆς
 τὴν φύσιν ποιεῖται, πλὴν ἐν τοῖς καλουμένοις κατα-
 8 ράκαις. τόπος γὰρ τίς ἐστὶ μήκει μὲν ὥς δέκα =

2 καμπαίε] περιέληψε δὲ καὶ τήσους ἐν αὐτῷ κατὰ
 μὲν τὴν Αἰθιοπίαν ἄλλας τε πλείους καὶ μίαν ἐμμεγέθη,
 τὴν ὀνομαζομένην Μερόην, ἣ εἴκοσι δυοῖν σταδίων ἐστὶ το-
 πιάτος add. CP; cf. c. 33, 1 5 τὰς] παραποιμένας add.
 CP 8 ἐκχιόμενον CP 11 ἑλάττω D 13 πρὸς τὴν
 Ἰω ποτὲ δὲ om. D 25 μὲν ὥς om. D, ὥς om. C.

σκαδίων, κατάντης δὲ καὶ κρημνοῖς συγκλιόμενος
 32 εἰς στεγὴν ἑντομήν, ἔπας δὲ τραχύς καὶ φαρυγγώδης,
 ἔτι δὲ πέτρους ἔχων πικροὺς καὶ μεγάλους ἰσχυράς
 σκοπίλους· τοῦ δὲ θεύματος περὶ τοῦτον σχιζο-
 μένου βιαιότερον καὶ πολλάκις διὰ τὰς ἐγκοπὰς
 ἀναισθημένου πρὸς ἐναντίαν τὴν καταφορὰν συνί-
 στανται δίνει θαυμασταί· πᾶς δ' ὁ μεσάζων τόπος
 3 ἐπὶ τῆς καλιφροίας ἄφρου τε πληροῦν καὶ τοῖς
 προσιοῦσι μεγάλην παρέχεται κατάπληξιν· καὶ γὰρ
 10 ἡ καταφορὰ τοῦ ποταμοῦ οὕτως ἐστὶν ὀξεία καὶ
 βίαιος ὥστε δοκεῖν μηδὲν βέλους διαφέρειν. κατὰ 19
 δὲ τὴν πληρώσειν τοῦ Νεῖλου, τῶν σκοπίλων κατε-
 κλυζομένων καὶ παντὸς τοῦ τραχύνοντος τόπου τῷ
 πληθὺι τοῦ θεύματος καλυπτομένου, καταπλύνουσι
 13 μὲν τινες κατὰ τοῦ καταράχτου λαμβάνοντες ἐναν-
 τίους τοὺς ἀνέμους, ἀναπλεῦσαι δὲ οὐδεὶς δύναται,
 νικώσης τῆς τοῦ ποταμοῦ βίας πᾶσαν ἐπίνοϊαν ἀν-
 θρωπίνην. καταράχται μὲν οὖν εἰσι τοιοῦτοι πλείους, 11
 μίγιστος δ' ὁ πρὸς τοῖς μεθυρίαις τῆς Αἰθιοπίας
 20 τε καὶ τῆς Αἰγύπτου.

Περιελήφθη δ' ὁ ποταμὸς καὶ νήσους ἐν αὐτῷ, 33
 κατὰ μὲν τὴν Αἰθιοπίαν ἑλλας τε πλείους καὶ μίαν
 εὐμεγέθη, τὴν ὀνομαζομένην Μερόην, ἐν ἣ καὶ πόλις
 ἐστὶν ἀξιόλογος ὁμώνυμος τῇ νήσῳ, κτίσαστος αὐτὴν
 2 Καμβύσου καὶ θεμένου τὴν προσηγορίαν ἀπὸ τῆς
 μητρὸς αὐτοῦ Μερόης. ταύτην δὲ τῷ μὲν σχήματι 2
 φασιν ὑπερβαίνει θυρεῶ παρὰ πλεονάζειν, τῷ δὲ μεγέθει
 πολὺ προέχειν τῶν ἑλλων νήσων τῶν ἐν τούτοις
 τοῖς τόποις· τὸ μὲν γὰρ μέγεθος αὐτῆς εἶναι λένουσι

ἢ μεσάζων] νηεζων C.

σταδίων τρισχιλίων, τὸ δὲ πλάτος χιλίων. ἔχειν
 δ' αὐτὴν καὶ πόλεις οὐκ ὀλίγας, ὧν λαυφανιστάτην
 3 ὑπάρχειν τὴν Μισρόην. παρήκειν δὲ τῆς νήσου
 τὸν περικυλζόμενον πάντα τόπον ἀπὸ μὲν τῆς
 Λιβύης θίνας ἔχοντας ἄμμον μέγεθος ἄέριον, ἀπὸ
 δὲ τῆς Ἀραβίας κρημνοὺς κατεργαγώτας. ὑπάρχειν
 δ' ἐν αὐτῇ καὶ μέταλλα χρυσοῦ τε καὶ ἀργύρου
 καὶ σιδήρου καὶ χαλκοῦ· πρὸς δὲ τούτοις ἔχειν πλῆ-
 4 θος ἑβένου, λίθων τε πολυτελῶν γένη παντοδαπά.
 καθόλου δὲ τοσαύτας νήσους ποιεῖν τὸν ποταμὸν 10
 ὥστε τοῖς ἀκούοντάς μὴ ῥαδίως πιστεῦσαι· χωρὶς
 γὰρ τῶν περικυλζομένων τόπων ἐν τῷ καλουμένῳ 39
 Αἴλῳ τῆς Ἑλλάς εἶναι νήσους πλείους τῶν ἱπτα-
 κοσίων, ὧν τὰς μὲν ὑπὸ Αἰθιοπῶν ἐπαντιλουμένας
 γεωργεῖσθαι κέγγρω, τὰς δὲ πλήρεις ὑπάρχειν ὄφτων 15
 καὶ κυνοκεφάλων καὶ ἄλλων θηρίων παντοδαπῶν,
 καὶ διὰ τοῦτο ἀπρὸςίτους εἶναι τοῖς ἀνθρώποις.
 5 Ὁ δ' οὖν Νεῖλος κατὰ τὴν Αἴγυπτον εἰς πλείω
 μέρη σχιζόμενος ποιεῖ τὸ καλούμενον ἀπὸ τοῦ σχή-
 6 ματος Αἴλῳ. τούτου δὲ τὰς μὲν πλευρὰς κατα-
 γράφει τὰ τελευταῖα τῶν χειμάτων, τὴν δὲ βᾶσιν
 ἐναπληροῖ τὸ διεχόμενον πέρατος τὰς ἐκβολὰς τοῦ
 7 ποταμοῦ. Ἐξίησι δ' εἰς τὴν θάλατταν ἱπτά στόμασιν,
 ὧν τὸ μὲν πρὸς Ἰω κεκλιμένον καὶ πρῶτον καλεῖται
 Πηλουσιακόν, τὸ δὲ δευτέρον Ταυτικόν, εἴτα Μιν- 20
 δάσιον καὶ Φατρετικόν καὶ Σεβεννυτικόν, ἔτι δὲ

7 καὶ ἀργύρου sm. D, καὶ ἀργύρου καὶ σιδήρου sm. C
 9 πολυτελῶν sm. CF 14 ἐπαντιλουμένας C 16 ἄλλων
 τῶν Ἑλλαν D 23 ποταμοῦ] Νεῖλου CF 25 ταυτικόν D
 26 φατρετικόν CD.

Βολβίτινον, καὶ τελευταῖον Κανωβικόν, ὃ τινες
 Ἑρακλειωτικὸν ὀνομάζουσιν. ἔστι δὲ καὶ ἕτερα στό- 8
 ματα χειροποίητα, περὶ ὧν οὐδὲν κατεπίγει γράφειν.
 ἐφ' ἑκάστῳ δὲ πόλις τετείχισται διαιρουμένη τῷ
 5 πάταμῳ καὶ καθ' ἑκάτερον μέρος τῆς ἐκβολῆς ζεύγ-
 μασι καὶ φυλακαῖς εὐκαίροις διαιλημένη. ἀπὸ
 δὲ τοῦ Πηλουσιακοῦ στόματος διωρύξ ἔστι χειρο-
 ποιήτος εἰς τὸν Ἀράβιον κόλπον καὶ τὴν Ἐρυθρὰν
 θάλατταν. ταύτην δ' ἐπεβάλετο πρῶτος κατασκευά- 9
 10 ζειν Νεκῶς ὁ Ψαμμητίχου, μετὰ δὲ τοῦτον Δαριεὺς
 ὁ Πέρσης, καὶ προκόψας τοῖς ἔργοις ἕως τινὸς τοῦ
 τελευταίου εἵασεν αὐτὴν ἀσυντέλεστον· ἐδιδάχθη 10
 γὰρ ὑπὸ τινων ὅτι διορύξας τὸν ἰσθμὸν κείτος
 ἔσται τοῦ κατακλυσθῆναι τὴν Αἰγύπτου· μεταφο-
 15 τίραν γὰρ ἀπειδείκνυνον ὑπάρχειν τῆς Αἰγύπτου τὴν
 Ἐρυθρὰν θάλατταν. ὕστερον δὲ ὁ δεύτερος Πτολε- 11
 μαῖος συντέλεισεν αὐτήν, καὶ κατὰ τὸν ἐπικαιρότα-
 τον τόπον ἐμηχανήσατό τι φιλότεχνον διάφραγμα.
 τοῦτο δ' ἐξήνοιγεν, ὅπῃτε βούλοιτο διαπλεῦσαι, καὶ
 20 ταχέως πάλιν συνέκλειεν, εὐστόχως ἐκλαμβάνομένης
 τῆς χρείας. ὁ δὲ διὰ τῆς διώρυγος ταύτης ὄρων 12
 ποταμὸς ὀνομάζεται μὲν ἀπὸ τοῦ κατασκευάσαντος
 Πτολεμαῖος, ἐπὶ δὲ τῆς ἐκβολῆς πόλιν ἔχει τὴν
 προσαγορευομένην Ἀρσινόην.

40 Τὸ δ' οὖν Δέλτα τῇ Σικελίᾳ τῷ σχήματι παρὰ- 34
 25 κλησίον ὑπάρχον τῶν μὲν πλευρῶν ἑκατέραν ἔχει
 σταδίων ἑξαταχασίων καὶ πεντήχοντα, τὴν δὲ βᾶσιν
 θαλάττῃ προσκλυζομένην σταδίων χιλίων καὶ τρια-

2 κοσίαν. ἡ δὲ νῆσος αὕτη πολλὰς διώρυξας χειρο-
 ποιητοῖς διελλήπται καὶ χώραν περιέχει καλλίστην
 τῆς Αἰγύπτου. ποταμώχωστος γὰρ οὐδα καὶ κατέφ-
 ρυτος πολλοὺς καὶ παντοδαποὺς ἱκτεῖρας καρπούς,
 τοῦ μὲν ποταμοῦ διὰ τὴν κατ' ἔτος ἀνάβασιν νιαρὰν
 ἱλὴν ἀεὶ καταχέοντος, τῶν δ' ἀνθρώπων ῥαδίως
 ἥκασαν ἀρδευούτων διὰ τιτος μηχανῆς, ἣν ἐπενόησε
 μὲν Ἀρχιμήδης ὁ Συρακούσιος, ὀνομάζεται δὲ ἀπὸ
 3 τοῦ σχήματος κοχλίας. πρᾶξεν δὲ τοῦ Νείλου τὴν
 ῥύσιν ποιουμένου, καὶ γῆν πολλὴν καὶ παντοδαπὴν
 κατεφύροντος, ἔτι δὲ κατὰ τοὺς κοίλους τόπους
 4 λιμναῖοντος, ἔλη γίνεται πέμφορα. ῥίζαι γὰρ ἐν
 αὐτοῖς φύονται παντοδαπαὶ τῇ γένει καὶ κυρτῶν
 καὶ κυλῶν ἰδιάζονσαι φύσεις, πολλὰ συμβαλλόμεναι
 τοῖς ἀπόροις τῶν ἀνθρώπων καὶ τοῖς ἐσθενείαις πρὸς
 5 κότερκειαν. οὐ γὰρ μόνον τροφὰς παρέχονται ποι-
 κίλας καὶ πᾶσι τοῖς θιομένοις ἰτοίμας καὶ διαψύχει,
 ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων τῶν εἰς τὸ ζῆν ἀναγκαίων οὐκ
 6 ὀλίγα φέρουσι βοηθήματα· λωτός τε γὰρ φύεται
 πολὺς, ἐξ οὗ κατασκευάζουσιν ἄρτους οἱ κατ' Αἰγυ-
 7 πτον δυσμελεις ἐκπληροῦν τὴν φουσικὴν τοῦ σώμα-
 τος ἰνδισκ, τὸ τε κιβώριον διαψυκτικώτατον ὑπάρχον
 8 φέρει τὸν καλούμενον Αἰγύπτιον κύαμον. ἔστι δὲ
 καὶ θείων γένη πλείονα, καὶ τούτων αἱ μὲν ὀνο-
 μαζόμεναι περσαῖαι καρπὸν διέφορον ἔχουσι τῇ
 9 γλυκύτητι, ματενιχθίντος ἐξ Αἰθιοπίας ἐπὶ Περσῶν
 τοῦ φυτοῦ καθ' ὃν καιρὸν Καμβύσης ἐκράτησεν
 10 ἐκείνων τῶν τόπων· τῶν δὲ συκαμίνων αἱ μὲν τὸν

17 καὶ (ante πῆν) υπ. C   24 γένη πλείονα υπ. C
 καὶ τ.] καὶ φύεται πλείονες καὶ τ. CF   25 περσαῖαι OF.

τῶν μόνων καρπὸν φέρουσιν, αἱ δὲ τὸν τοῖς σύκοις
 ἐμφερῆ, καὶ παρ' ὅλον σχεδὸν τὸν ἐνιαυτὸν αὐτοῦ
 φηομένου συμβαίνει τοὺς ἀπόρους καταφυγὴν ἰσχύ-
 3 μιν ἔχειν τῆς ἐνδίας, τὰ δὲ βάρη καλούμενα 9
 2 (μετάρια) συνίσταται μὲν κατὰ τὴν ἀποχώρησιν τοῦ
 ποταμοῦ, διὰ δὲ τὴν γλυκύτητα τῆς φύσεως αὐτῶν
 ἐν τραγῆματι μέρη κατακαλίσκονται. κατασκευάζουσι 10
 41 δὲ καὶ ἐκ τῶν κριθῶν Αἰγύπτιοι πόμα λειπόμενον
 οὐ πολὺ τῆς περὶ τὸν οἶνον ἐνδίας, ὃ καλοῦσι
 10 ζυθος. χρῶνται δὲ καὶ πρὸς τὴν τῶν λέχτρων καθῆσιν 11
 ἐπιχρίοντες αὐτ' ἐλαίου τὸ ἀποθλιβόμενον ἐκ τινος
 φυτοῦ, προσκαγορευόμενον δὲ κίσι. πολλὰ δὲ καὶ
 ἄλλα τὰ θυρήμενα τὰς ἀναγκαίας χρήδας παρέχισθαι
 τοῖς ἀνθρώποις θαυσιλὴ φύται κατὰ τὴν Αἰγύπτον.
 12 ἕτερον ὢν μακρὸν ἂν εἴη γράφειν.

Θηρία δ' ὁ Νεῖλος τρέφει πολλὰ μὲν καὶ ἄλλα 35
 ταῖς ἰδίαις ἐξηλλαγμένα, δύο δὲ διάφορα, τὸν τε
 κροκόδειλον καὶ τὸν καλούμενον ἵππον. τοῦτον 2
 δ' ὁ μὲν κροκόδειλος ἐξ ἐλαχίστου γίνεται μέγιστος,
 10 ὥς ἂν φά μὲν τοῦ ζῴου τούτου τίκτοντος τοῖς χει-
 νεῖσις παρσπλήσια, τοῦ δὲ γεννηθέντος αὐξομένου
 μέχρι πηχῶν ἐκκαίδεκα, καὶ μακρόβιον μὲν ἔστιν 3
 ὥς κατ' ἀνθρώπου, γλῶττιαν δὲ οὐκ ἔχει. τὸ δὲ
 σῶμα θαυμαστῶς ὑπὸ τῆς φύσεως ὠχύρωται· τὸ
 15 μὲν γὰρ δέρμα αὐτοῦ πᾶν φαλιδωτόν ἐστι καὶ τῇ
 σκληρότητι διάφορον, ὁδόντες δ' ἐξ ἀμφοτέρων τῶν
 μερῶν ὑπάρχουσι πολλοί, δύο δὲ οἱ χανυλῶδοντες
 πολὺ τῷ μεγέθει τῶν ἄλλων διακρίσσονται. παρὰ 4

1 τὸν um. D   5 μετάρια om. CF   25 γὰρ om. D
 πρὶν γ.] περὶ τοῖς αὐτοῖς D   26 διακρίσσειν OF.

φεγγί δ' οὐ μόνον ἀνθρώπους, ἀλλὰ καὶ τῶν ἑλλήων
 τῶν ἐπὶ τῆς γῆς ζῶων τὰ προσπελάζοντα τῷ πο-
 ταμῷ. καὶ τὰ μὲν δῆγματι ποιεῖ ἄδρά καὶ χαλινά,
 τοῖς δ' ὄνυξι δεινῶς σπαράττει, καὶ τὸ διαμεθεῖν
 5 τῆς σαρκὸς παντελῶς ἀπεργάζεται δυσίατον. ἐθη-
 ρεύετο δὲ ταῦτα τὰ ζῷα τὸ μὲν παλαιὸν ὑπὸ τῶν
 Αἰγυπτίων ἀρχίστοισι ἔχουσιν ἐπιδιδιδασμένους
 οὗτως σάρκας, ὅστιρον δὲ ποτὶ μὲν δικτύοις παχίσιν
 ὥσπερ αἱ τινες ἰχθύες, ποτὶ δ' ἐμβολίοις σιδηροῖς ἐκ
 τῶν ἀκέραιων τυπτόμενα συνεχῶς εἰς τὴν κεφαλὴν. 10
 6 πλῆθος δ' αὐτῶν ἀνύθητόν ἐστι κατὰ τὴν ποτα-
 μὸν καὶ τὰς παρακείμενας λίμνας, ὥς ἂν πολυγόνων
 τε ὄντων καὶ σπανίως ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων ἐναιρου-
 μένων· τῶν μὲν γὰρ ἐγγωρίων τοῖς πλείστοις νόμι-
 μόν ἐστιν ὡς θῖον σίβεισθαι τὸν κροκοδείλον, τοῖς 15
 δ' ἄλλοφύλοις ἀλυσιτελής ἐστιν ἡ θήρα παντελῶς,
 7 οὐκ οὐσης ἰδιωδίμου τῆς σαρκός. ἀλλ' ὅμως τοῦ
 πλῆθους τούτου φυνόμενον κατὰ τῶν ἀνθρώπων ἡ
 φύσις κατασχέσθαι μέγα βοήθημα· ὁ γὰρ καλού-
 μενος ἰχτιεύμων, παραπλήσιος ὢν μικρῷ κυνί, περι- 20
 ἔρχεται τὰ τῶν κροκοδείλων φά συντρίβαν, τίκτοτος 12
 τοῦ ζῴου παρὰ τὸν ποταμὸν, καὶ τὸ θαυμασιώτατον,
 οὔτε κατασθίων οὔτε ὠφελούμενος οὐδὲν διατελεῖ
 φυσικὴν τινα χρείαν καὶ καταναγκασμένην ἐνερ-
 8 γῶν εἰς ἀνθρώπων εὐεργεσίαν. ὁ δὲ καλούμενος 25
 ἵππος τῷ μεγέθει μὲν ἐστὶν οὐκ ἑλάττω πηχῶν
 πέντε, τετράπους δ' ὢν καὶ δίχηλος παραπλησίως
 τοῖς βουσί τοὺς χαυλιόδοιτας ἔχει μείζονες τῶν

2 τῆς om. D   3 ἄδρά] μεγάλη CF   23 οὐ κατ-
 εσθίων D   26 ἑλάττω D.

ἀγρίων ὕδων, τρεῖς δὲ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν, ὅτα
 δὲ καὶ χέρσον καὶ φωνήν ἱππῶ περιεμφερῇ, τὸ δ'
 ὅλον κύτος τοῦ σώματος οὐκ ἀνόμοιον ἔλφονται.
 καὶ δέρμα πάντων σχεδὸν τῶν θηρίων ἰσχυρότατον.
 ποτάμιον γὰρ ὑπάρχον καὶ χειροαῖον τὰς μὲν ἡμέρας 9
 ἐν τοῖς ὕδασι ποιεῖ γυμναζόμενον κατὰ βάθους,
 τὰς δὲ νύκτας ἐπὶ τῆς χώρας κατανέμειται τὸν τι
 σίτον καὶ τὸν χόρτον, ὥστε εἰ πολύτικνον ἦν τοῦτο
 τὸ ζῷον καὶ κατ' ἐνιαυτὸν ἐτικτεν, ἐλυμαίνεται ἂν
 10 ὅλοσχερῶς τῆς γεωργίας τὰς κατ' Αἴγυπτον. ἐλί- 10
 σκεται δὲ καὶ τοῦτο πολυχυμῖα τῶν τυπτόντων
 τοῖς σιδηροῖς ἐμβολίοις ὅπου γὰρ ἦν φανῇ, συνά-
 γουσιν ἐκ' αὐτὸ πλοῖα, καὶ περιστάντες κατασταν-
 ματιζοῦσιν ὥσπερ τισὶ κοπιῦσιν ἐπὶ σιδηροῖς ἀγκύ-
 15 στροῖς, εἰθ' ἐνὶ τῶν ἐμπαγόντων ἐνέπτοντες ἀρχὰς
 στυπίνης ἀφιάσι, μέχρι ἂν ὅτου παραλυθῇ γενό-
 μενον ἔξαιμον. τὴν μὲν οὖν σάρκα σκληρὰν ἔχει 11
 καὶ δύσπεπτον, τῶν δ' ἐντοσθεν οὐδὲν ἰδῶδιμον,
 οὔτε σπλάγγχνον οὔτ' ἐγχοάλιον.

20 Χωρὶς δὲ τῶν εἰρημένων θηρίων ὁ Νεῖλος ἔχει 35
 παντοῖα γένη ἰχθύων καὶ κατὰ τὸ πλῆθος ἐπιστά-
 τοις γὰρ ἰγχωρίοις οὐ μόνον ἐκ τῶν προσφάτως
 ἑλισσομένων παρέχεται δεψιλῇ τὴν ἐπόλαυσιν, ἀλλὰ
 καὶ πλῆθος εἰς ταριχεῖαν ἀνέλθαι ἀνέκλειπτον, καθ- 2
 25 ὅλον δὲ ταῖς εἰς ἀνθρώπους ἐπεργεσίαις ὑπερβέλλει
 πάντας τοὺς κατὰ τὴν οἰκουμένην ποταμούς. τῆς
 γὰρ πληρώσεως τὴν ἀρχὴν ἀπὸ θερινῶν τροπῶν

5 γὰρ] δι Dind. 9 ποιεῖ] διατρέβει H 7 τῆς D, τὰς F,
 om. C 11 τοῦτο] τοῦτο τὸ ζῷον vulg. 14 κοπιῦσιν D
 17 ἔξαιμον] τοιοῦτον δὲ ὑπάρχει add. D 21 κατὰ om. CF
 ἐπιστάτοιν CF.

ποιοῦμενος κούζεται μὲν μέχρι τῆς ἰσημερίας τῆς
 μετοπωρινῆς, ἐπάγων δ' ἐπὶ εἴαν ἰλὺν βρέχει τὴν
 γῆν ὁμοίως τὴν τε ἀργὴν καὶ σπόριμον καὶ φυτεύ-
 σιμον τοσοῦτον χρόνον ὅσον ἂν οἱ γεωργοὺντες τὴν
 3 χώραν ἐπιέλθωσι. τοῦ γὰρ ὕδατος πρῶτος φερο-
 μένου ῥαδίως ἀποτρέπονσιν αὐτὸν μικροὲς χώμασι,
 καὶ πάλιν ἐπάγουσιν εὐχίρως ταῦτα διαιροῦντες,
 4 ὅταν δόξη συμπέριεν. καθόλου δὲ τοσαύτην τοῖς 13
 μὲν Ἰργοῖς ἐνχορίαν παρέχεται, τοῖς δ' ἐνθράσποις
 λυσιτίλειαν, ὥστε τοὺς μὲν πλείστον τῶν γεωργῶν 14
 τοῖς ἀναξηθραυμένοις τῆς γῆς τόποις ἐπισταμένους
 καὶ τὸ σπέρμα βάλλοντας ἐπάγου τὰ βοσκήματα,
 καὶ τοῦτοις συμπαιήσαντας μετὰ τέτταρας ἢ πέντε
 5 μηνὲς ἑαυτὰν ἐπὶ τὸν θάρισμόν, ἐλόντες δὲ κοῦφους
 ἀφότρους ἐπαγαγόντας βραχίως τὴν ἐπιφάνειαν τῆς 15
 βιβριζμένης χώρας σωροὺς ἀναιριεῖσθαι τῶν καρπῶν
 6 χωρὶς δαπάνης πολλῆς καὶ κακοπαθείας. ὅλως γὰρ
 πᾶσα γεωργία παρὰ μὲν τοῖς ἔλλοις ἴθυσσι μετὰ
 μεγάλων ἀναλωμάτων καὶ ταλαιπωριῶν διοικεῖται,
 παρὰ δ' Αἰγυπτίοις μόνοις ἐλαχίστοις δαπανήμασι 16
 καὶ πόνοις συγκομίζεται. ἥ τε ἀρπελόφυτος ὁμοίως
 ἑρδευομένη θαφίλειαν οἶνον τοῖς ἰγχωρίοις παρα-
 7 σκενέει. οἱ δὲ χειραῖνεν ἴσαντες τὴν χώραν τὴν
 ἐπιτεκλινομένην καὶ τοῖς ποιμνίοις ἐκέντες μηλόβο-
 τον διὰ τὸ πλεῖθος τῆς νομῆς δις τικόντα καὶ δις 17
 ἀποκαρίντα τὰ πρόβατα καρποῦνται.

15 ἐπαγαγόντας Reiske
 γάρην CF.

23 τὴν ἐπιτεκλινομένην

ἀκούσασσι παντιλῶς ἔπιστοι. τῶν γὰρ ἄλλων ποτα-
 μῶν ἀπίπτων περὶ τὰς θερινὰς τροπὰς ἑλαττο-
 μένων καὶ κατὰ τὸν ἑξῆς χρόνον τοῦ θέρους αἰ-
 μάλλον ταπεινουμένων, οὗτος μόνος τότε τὴν ἀρχὴν
 λαβὼν τῆς πληρώσεως ἐπὶ τοσοῦτον αὐξεται καθ’
 ἡμέραν ὥστε τὸ τελευταῖον πᾶσαν σχεδὸν ἐπικλύζειν
 τὴν Αἴγυπτον. ὥσαύτως δὲ πάλιν εἰς τοῖνωκτίαν
 μεταβαλὼν τὸν ἴσον χρόνον καθ’ ἡμέραν ἐκ τοῦ
 κατ’ ὀλίγον ταπεινοῦται, μέχρι ἂν εἰς τὴν προὔπαρ-
 τιν ἔσσαν ἀφίκηται τόξιν. καὶ τῆς μὲν χώρας οὐσης
 πεδιάδος, τῶν δὲ πόλεων καὶ τῶν κωμῶν, ἐπὶ δὲ
 τῶν ἀγροικίων κυμένων ἐπὶ χειροποιήτων χωμέτων,
 ἡ πρόσθετος ὁμοία γίνεται ταῖς Κυκλάσι νήσοις.
 τῶν δὲ χειρῶν θερίων τὰ πολλὰ μὲν ὑπὸ τοῦ
 ποταμοῦ περιληφθέντα διαφθείρεται βαπτίζομενα,
 τινὲς δ’ εἰς τοὺς μεταωροτέρους ἐκφυγόντα τέπους
 διασώζεται. τὰ δὲ βοσκήματα κατὰ τὸν τῆς ἐνω-
 βάσιος χρόνον ἐν ταῖς κώραις καὶ ταῖς ἀγροικίαις
 διατρέφεται, προπαρασκευαζομένης αὐτοῖς τῆς τρο-
 φῆς. οἱ δ’ ὄχλοι πάντα τὸν τῆς πληρώσεως χρόνον
 ἀπολελυμένοι τῶν ἔργων εἰς ἡμισιν τρέπονται,
 συντοχῶς ἱστυώμενοι καὶ πλυντῶν τῶν πρὸς ἡδονὴν
 ἀνηρότων ἐνιμποδίστως ἀπολαύοντες. διὰ δὲ τὴν
 ἀγωνίαν τὴν ἐκ τῆς ἀναβάσεως τοῦ ποταμοῦ γινο-
 μένην κατεσκαίνεσθαι Νειλοσκοπεῖον ὑπὸ τῶν βασι-
 λέων ἐν τῇ Μέμφει· ἐν τούτῳ δὲ τὴν ἀνάβασιν
 ἀκριβῶς ἐκμετροῦντες οἱ τὴν τούτου διοίκησιν ἔχον-
 τες ἐξαποστέλλουσιν εἰς τὰς πόλεις ἐπιστολὰς, δια-

σαφοῦντες πόσους πήχεις ἢ δακτύλους ἀναβέβηκεν
 ὁ ποταμὸς καὶ πότε τὴν ἀρχὴν πεποιήται τῆς ἐλατ-
 12 τώσεως. διὰ δὲ τοῦ τοιοῦτου τρόπου τῆς μὲν
 ἀγωνίας ἐπολύεται πᾶς ὁ λαός, πυνθόμενος τὴν τῆς
 αὐξήσεως εἰς τοῦναντίον μεταβολήν, τὸ δὲ πλῆθος
 τῶν ἰσομένων καρπῶν εὐθὺς ἅπαντες προειπεργνώ-
 κασιν, ἐκ πολλῶν χρόνων τῆς παρατηρήσεως ταύ-
 τῆς παρὰ τοῖς Αἰγυπτίοις ἀκριβῶς ἐντυγεγραμμένης.
 37 Μεγάλῃς δ' οὕσης ἀπορίας περὶ τῆς τοῦ ποτα-
 μοῦ πληρώσεως, ἐπιχειρήασιν πολλοὶ τῶν τε φιλο-
 σοφῶν καὶ τῶν ἱστορικῶν ἀποδιδόναι τὰς ταύτης
 αἰτίας, περὶ ὧν ἐν κεφαλαίοις ἐροῦμεν, ἵνα μῆτε
 μακρὰς ποιῶμεθα τὰς παρεμβάσεις μῆτε ἄγραφον τὸ
 2 παρὰ πᾶσιν ἐπιζητούμενον ἐπολείπωμεν. ὅλως γὰρ
 ὑπὲρ τῆς ἀναβάσεως τοῦ Νεῖλου καὶ τῶν πηγῶν,
 11 ἵτι δὲ τῆς εἰς θάλατταν ἐκβολῆς καὶ τῶν ἑλλῶν
 ὧν ἔχει διαφορὰν παρὰ τοὺς ἄλλους ποταμούς,
 μέγιστος ὢν τῶν κατὰ τὴν οἰκουμένην, τινὲς μὲν
 τῶν συγγραφέων ἐπὶ πᾶσι οὐκ ἐτόλμησαν οὐδὲν εἰπεῖν,
 καίπερ εἰσθόδους μηχανεῖν ἐνίοτε περὶ χειμάρρου
 τοῦ τυχόντος, τινὲς δ' ἐπιβαλόμενοι λέγειν περὶ
 τῶν ἐπιζητούμενων πολὺ τῆς ἀληθείας δῆμαρτον.
 3 οἱ μὲν γὰρ περὶ τὸν Ἑλλάνιον καὶ Κάδμον, ἵτι δ'
 Ἑκαταῖον, καὶ πάντες οἱ τοιοῦτοι, παλαιοὶ παντά-
 πουςιν ὄντες, εἰς τὰς μυθώδεις ἀποφάσεις ἀπέκλιναν·
 4 Ἡρόδοτος δὲ ὁ πολυπράγμων, εἰ καὶ τις ἄλλος,
 γεγονὼς καὶ πολλῆς ἱστορίας ἐμπειρος ἐπιχειρήσῃ

6 προειργνώκασι CF 7 πολλῶν] τῶν ἄλλων CF 8 παρὰ
 τοῖς Αἰγυπτίοις] παρ' αὐτοῖς CF 11 ἀποδοῦναι ABE
 (cf. Theophrastus VII 17) 21 τοῦ om. D.

αὖν περὶ τούτων ἀποδιδόναι λόγον, ἡκολουθηκώς
 δὲ ἀντιλεγόμεναις ὑπονοήσις εὐρίσκειται· Ξενοφῶν
 δὲ καὶ Θουκυδίδης, ἐπαινούμενοι κατὰ τὴν ἀληθείαν
 τῶν ἱστοριῶν, ἀπέσχοντο τελείως κατὰ τὴν γραφὴν
 τῶν τόπων τῶν κατ' Αἴγυπτον· οἱ δὲ περὶ τὸν
 Ἐφορον καὶ Θεόπομπου μάλιστα πάντων εἰς ταῦτ'
 15 ἐπιτεκθέντις ἥμιστι τῆς ἀληθείας ἐπέτυχον. καὶ
 διεσφάλησαν οὗτοι πάντις οὐ διὰ τὴν ἀμέλειαν,
 ἀλλὰ διὰ τὴν τῆς χώρας ἰδιότητα. ἀπὸ γὰρ τῶν δ
 10 ἀρχαίων χρόνων ἔχει Πτολεμαῖον τοῦ Φιλαδέλφου
 προσωγορευθέντος οὐχ ὅπως τιτὲς τῶν Ἑλλήνων
 ἐπερέβαλον εἰς Αἰθιοπίαν, ἀλλ' οὐδὲ μέχρι τῶν
 ὄρων τῆς Αἰγύπτου προσανέβησαν· οὕτως ἄξιον
 πάντα ἦν τὰ περὶ τοὺς τόπους τούτους καὶ παντι-
 15 λῶς ἐπικινδύνα· τοῦ δὲ προσινημένου βασιλέως μεθ'
 Ἑλληνικῆς δυνάμεως εἰς Αἰθιοπίαν πρῶτον στρα-
 τεύσας οὗτος ἐπεγνώσθη τὰ κατὰ τὴν χώραν ταύτην
 ἀκριβέστερον ἀπὸ τούτων τῶν χρόνων. τῆς μὲν δ
 οὖν τῶν προτέρων συγγραφέων ἀγνοίας τοιαύτας
 20 τὰς αἰτίας συνέβη γενέσθαι· τὰς δὲ πηγὰς τοῦ Νεί-
 λου, καὶ τὸν τόπον ἐξ οὗ λαμβάνει τὴν ἀρχὴν τοῦ
 θεύματος, ἰσρακέναι μὲν μέχρι τῶνδε τῶν ἱστοριῶν
 γραφομένων οὐδεὶς εἶρηκεν οὐδ' ἀκοὴν ἀπιφήνατο
 παρὰ τῶν ἰσρακέναι διαβεβαιουμένων. διὸ καὶ τοῦ γ
 25 πράγματος εἰς ὑπόνοιαν καὶ καταστοχασμὸν πιθα-
 νόν καταντώντος, οἱ μὲν κατ' Αἴγυπτον ἱερῆς ἀπὸ
 τοῦ περιφρόντος τὴν οἰκουμένην ὤκειαντο φασιν
 αὐτὸν τὴν σύστασιν λαμβάνειν, ὅγλις μὲν οὐδὲν
 λέγοντις, ἀπορία δὲ τὴν ἀπορίαν λύνοντις καὶ λόγον

φέροντες εἰς πίστιν αὐτὸν πολλῆς πίστεως προσ-
 8 θεόμενον· τῶν δὲ Τρωγλοδυτῶν οἱ μεταναστεύοντες
 ἐκ τῶν ἐν τῷ τόπῳ διὰ καῦμα, προσεγγρομένοι
 δὲ Βόλγιοι, λέγουσιν ἑμφάσει τινας εἶναι περὶ τοὺς
 τόπους ἐκείνους, ἐξ ὧν ἔν τις συλλογίσαιτο διότι
 πολλῶν πηγῶν εἰς ἓνα τόπον ἐθροισμένων συν-
 ἴσταται τὸ ῥεῦμα τοῦ Νείλου· διὸ καὶ πολυγυνώ-
 9 τατον αὐτὸν ὑπάρχειν πάντων τῶν γνωριζόμενων
 ποταμῶν. οἱ δὲ περιοικοῦντες τὴν νῆσον τὴν ὑπο-
 μαζομένην Μερόην, οἷς καὶ μάλιστα ἔν τις σιγκατά- 10
 θοίτο, τῆς μὲν κατὰ τὸ πιθανὸν εὐρησιλογίας πολὺν
 κενωρισμένους, τῶν δὲ τόπων τῶν ζητουμένων ἐγ-
 ριστα καιμένοις, τοσοῦτον ἀπέχουσι τοῦ λέγειν τι
 περὶ τούτων ἀκριβῶς ὥστε καὶ τὸν ποταμὸν Ἀστά-
 πουν προσηγομένησαν, ὅτι ἐστὶ μεθερμηνηνόμενον 15
 εἰς τὴν Ἑλλήνων διάλεκτον ἐκ τοῦ σκότους ἰδῶν.
 10 οὗτοι μὲν οὖν τῷ Νείλῳ τῆς ἐν τοῖς τόποις ἀνω-
 ρσίας καὶ τῆς ἰδίας ἐγνομίας οἰκίαν ἔταξαν προση-
 γορίαν· ἡμῖν δ' ἐληθέστατος εἶναι δοκεῖ λόγος ὁ
 11 πλείστον ἀπέχων τοῦ προσποιήματος. οὐκ ἄγνοω 16
 δὲ ὅτι τὴν πρὸς τὴν ἑω τοῦ ποταμοῦ τοῦτου καὶ 17
 τὴν πρὸς ἑσπέραν Αἰθύην ἀφορίζων Ἡρόδοτος ἀνα-
 τίθησι Αἰβυσι τοῖς ὀνομαζομένοις Νεσαμῶσι τὴν
 ἐκκριβὴ θιωρίαν τοῦ ῥεῖθρου, καὶ φησὶν ἐκ τινος
 λίμνης λαμβάνοντα τὴν ἀρχὴν τὸν Νεῖλον φέρεσθαι =
 διὰ χώρας Αἰθιοπικῆς ἀμυθίτου· οὐ μὲν αὐτόθεν

1 πείταν Stephannus, αὐτῶν codices   2 τρωγλοδυτῶν D
 4 βόλγιοι CDF, μάλγιοι ABE   5 ἐκείνους om. CF   9
 περιοικοῦντες CF.   12 κενωρισμένοι D   13 καιμένοι D
 16 εἰς τὴν Ἑλλήνων διάλεκτον om. CF   17 τοῖς om. D.

οὔτε τοῖς εἰποῦσι λίβυσιν, ἅπερ καὶ πρὸς ἀλήθειαν
εἰρηκασιν, οὔτε τῷ συγγραφῇ προσεκτείνον ἀναπό-
δεικτα λέγοντι.

Ἐπειδὴ δὲ περὶ τῶν πηγῶν καὶ τῆς φύσεως αὐ- 38
τοῦ διεληλύθαμεν, πειρασόμεθα τὰς αἰτίας ἀποδι-
δόναι τῆς πληρώσεως. Θαλῆς μὲν οὖν, εἰς τῶν 2
ἐπὶ σοφῶν ὀνομαζόμενος, φησὶ τοὺς ἑτησίαις ἀντι-
πνέοντας ταῖς ἐκβολαῖς τοῦ ποταμοῦ κωλύειν εἰς
θάλατταν προχέσθαι τὸ ῥεῦμα, καὶ διὰ τοῦτ' αὐ-
τὸν πληροῦμενον ἐπικλύζειν ταπεινὴν οὖσαν καὶ
πεδιώδα τὴν Αἰγυπτον. τοῦ δὲ λόγου τούτου, καί- 3
περ εἶναι δοκοῦντος πιθανοῦ, ῥᾶδιον ἐξελέγξαι τὸ
εὐεδός. εἰ γὰρ ἦν ἀληθὲς τὸ προειρημένον, οἱ πο-
ταμοὶ πάντες ἂν οἱ τοῖς ἑτησίαις ἐναντίας τὰς ἐκβο-
λάς ἔχοντες ἐποιοῦντο τὴν ὁμοίαν ἀνάβασιν· οὐ μὴ-
δαμοῦ τῆς οἰκουμένης συμβαίνοντος ζητητῆαν ἑτέραν
αἰτίαν ἀληθινὴν τῆς πληρώσεως. Ἀναξαγόρας δ' ὁ 4
φυσικὸς ἀπεφίηνατο τῆς ἀναβάσεως αἰτίαν εἶναι τὴν
τεκομένην χιόνα κατὰ τὴν Αἰθιοπίαν, ᾧ καὶ ὁ ποιη-
τὴς Εὐριπίδης μαθητὴς ὢν ἠκολούθηκε· λέγει γοῦν
Νεῖλου λιπὼν κάλλιστον ἐκ γαίας ὕδαρ,
ὅς ἐκ μελαμφοτόιο πληροῦται ῥοᾶς
Αἰθιοπίδος γῆς, ἥνικ' ἂν ταχῇ χιών.
καὶ ταύτην δὲ τὴν ἀπόρρυσιν οὐ πολλῆς ἀντιρρή- 5
σεως δεῖσθαι συμβέβηκε, φανεροῦ πάνσιν ὄντος ὅτι
διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῶν καυμάτων ἀδύνατον χιόνα
πίπτειν περὶ τὴν Αἰθιοπίαν· καθόλου γὰρ περὶ 6
τοὺς τόπους τούτους οὔτε πᾶρος οὔτε ψύχος οὔθ'

4 Ἐπειδὴ] Iasid C 17 αἰτίας ἑτέραν τοῖς. 21
γαίης CD 25 προσδεῖσθαι II.

ὅλως χειμῶνος ἔμφασις γίνεται, καὶ μέλιστα περὶ
 τὴν ἀνάβασιν τοῦ Νεῖλου. εἰ δέ τις καὶ συγχωρή-
 σαι χιὼνος εἶναι πλῆθος ἐν τοῖς ἐπὶ τῇ Αἰθιοπίᾳ
 τόποις, ὅμως ἐλέγχεται τὸ ψεῦδος τῆς ἀποφάσεως·
 7 πᾶς γὰρ ποταμὸς ἀπὸ χιὼνος ῥέων ὁμολογουμένως
 αἶθρα ἀναδίδωσι ψυχρὰς καὶ τὸν αἶρα παχύνει·
 περὶ δὲ τὸν Νεῖλον μόνον τῶν ποταμῶν οὔτε νέ-
 φους ὑποστάσεις ἐπάρχουσιν οὔτ' αἶθραι ψυχραὶ
 8 γίνονται οὔθ' ὁ αἶρ παχύνεται. Ἡρόδοτος δέ φησι
 τὸν Νεῖλον εἶναι μὲν φύσει τηλικούτου ἡλίκος γί- 10
 νεται κατὰ τὴν πλήρωσιν, ἐν δὲ τῷ χειμῶνι τὸν
 ἥλιον κατὰ τὴν Αἰθίαν φερόμενον ἐπισπᾶσθαι πρὸς
 ἑαυτὸν πολλὴν ὑγρασίαν ἐκ τοῦ Νεῖλου, καὶ διὰ
 τοῦτο περὶ τοὺς καιροὺς τούτους παρὰ φύσιν ἐλάτ-
 9 τωνα γίνεσθαι τὸν ποταμὸν· τοῦ δὲ θέρου ἐπι- 15
 στάντος ἐποχωροῦντα τῇ φορᾷ τὸν ἥλιον πρὸς τὰς 47
 ἀρκτους ἀναξηραίνει καὶ ταπεινοῦν τοὺς τε περὶ
 τὴν Ἑλλάδα ποταμοὺς καὶ τοὺς κατὰ τὴν ἑλληνὴν χώ-
 10 ραν τὴν ὁμοίως ἐκείνῃ κειμένην. οὐκ ἐστὶ οὖν εἶναι
 παράδοξον τὸ γινόμενον περὶ τὸν Νεῖλον· οὐ γάρ 20
 ἐν τοῖς καύμασι αὔξεισθαι, κατὰ τὸν χειμῶνα δὲ
 11 ταπεινοῦσθαι διὰ τὴν προειρημένην αἰτίαν. φητέον
 οὖν καὶ πρὸς τοῦτον ὅτι καθήκον ἦν, ὥσπερ ἀπὸ
 τοῦ Νεῖλου τὴν ὑγρασίαν ὁ ἥλιος, ἐφ' ἑαυτὸν ἐπι-
 σπᾶται κατὰ τοὺς τοῦ χειμῶνος καιροὺς, οὕτω καὶ 25
 ἀπὸ τῶν ἄλλων τῶν κατὰ τὴν Αἰθίαν ὄντων πο-
 ταμῶν ἀνακαμβάνειν τι τῶν ὑγρῶν καὶ ταπεινοῦν
 12 τὰ φερόμενα ῥεύματα. ἐπεὶ δ' οὐδαμοῦ τῆς Αἰθίης

4 ὁμοίως D   9 οὔθ' ὁ] οὔτε D   13 ἐκ τοῦ Νεῖλου
 om. CF   21 καύμασι D   αὔξεισθαι om. D.

οὐδὲν τοιοῦτον γινόμενον θεωρεῖται, περιφανὲς ὁ
 συγγραφεὺς σχεδιάζων εὐρίσκεται· καὶ γὰρ οἱ περὶ
 τὴν Ἑλλάδα ποταμοὶ τὴν αὐξήσιν ἐν τῷ χειμῶνι
 λαμβάνουσιν οὐ διὰ τὸ μακρότερον ἀφίστασθαι τὸν
 ἥλιον, ἀλλὰ διὰ τὸ πλῆθος τῶν γινομένων ὕμβρων.
 Δημόκριτος δ' ὁ Ἀβδηρίτης φησὶν οὐ τὸν περὶ 39
 τὴν μισημβρίαν τόπον χιονίζεσθαι, καθάπερ εἴρη-
 κεν Εὐριπίδης καὶ Ἀναξαγόρας, ἀλλὰ τὸν περὶ τὰς
 ἑρκτους, καὶ τοῦτο ἔμφαντος εἶναι πᾶσι. τὸ δὲ πλῆ- 2
 10 θος τῆς σωρευομένης χιόνος ἐν τοῖς βορείοις μέρει
 περὶ μὲν τὰς τροπὰς μένειν πεπηγός, ἐν δὲ τῷ θά-
 ρει διαλυομένων ἐπὶ τῆς θερμοσίας τῶν πάγων
 πολλὴν τηκεῖν γίνεσθαι, καὶ διὰ τοῦτο πολλὰ
 γεινᾶσθαι καὶ παχέα νέφη περὶ τοὺς μετεωροτέ-
 13 ρους τῶν τόπων, δαψιλοὺς τῆς ἀναθυμιάσεως πρὸς
 τὸ ὕψος αἰρομένης. ταῦτα δ' ἐπὶ τῶν ἐτησίων 3
 ἐλαύεσθαι, μέχρι ἂν ὕδου προσπέσῃ τοῖς μεγίστοις
 ὄρεσι τῶν κατὰ τὴν οἰκουμένην, ἃ φησὶν εἶναι περὶ
 τὴν Αἰθιοπίαν· ἔπειτα πρὸς τοῦτοις οὖσιν ὑψηλοῖς
 16 βραχίως θραυόμενα παμμεγέθεις ὕμβρους γαίναν, ἐξ
 ὧν πληροῦσθαι τὸν ποταμὸν μάλιστα κατὰ τὴν τῶν
 ἐτησίων ὥραν. ῥᾶδιον δὲ καὶ τοῦτον ἐξελέγχει τοὺς 4
 χρόνους τῆς αὐξήσεως ἀκριβῶς ἐξετάζοντα· ὁ γὰρ
 Νεῖλος ἔρχεται μὲν πληροῦσθαι κατὰ τὰς θερινὰς
 20 τροπὰς, οὕτως τῶν ἐτησίων κινεόντων, λήγει δ'
 ὕστερον ἰσημερίας φθινοπωρινῆς, πάλαι προπιπau-
 μένων τῶν τριημέριων ἀνέμων. οἶκον οὖν ἢ τῆς 5
 πείρας ἀκριβεία κατισχύῃ τὴν τῶν λόγων πιθανό-

3 τῶν γενομένων ἐδάτων CF

14 μετεώρους CF.

τητα, τὴν μὲν ἐπίνοιαν τὰνδρὸς ἀποδεικτικόν, τὴν
 δὲ πίστιν τοῖς ὑπ' αὐτοῦ λεγομένοις οὐ δοτέαν.
 ο παρήμι γὰρ καὶ διότι τοὺς ἐτησίως ἰδεῖν ἔστιν οὐ-
 δέν τι μᾶλλον ἐπὶ τῆς ἄρχου πείοντας ἢ περ τῆς
 ἐσπίρας· οὐ βολίαι γὰρ οὐδ' ἀπαρχαίαι μόνοι, ἀλλὰ
 καὶ οἱ πείοντες ἀπὸ θεινῆς δόσεως ἀργίσται κοι-
 τωνοῦσι τῆς τῶν ἐτησίων προσηγορίας. τό τε λῆ-
 γειν ὡς μέγιστα συμβαίνει τῶν ὁρῶν ἐπάρχειν τὰ
 περὶ τὴν Αἰθιοπίαν οὐ μόνον ἀναπόδεικτόν ἐστιν,
 ἀλλ' οὐδὲ τὴν πίστιν ἔχει διὰ τῆς ἐναργείας συγχω-
 10 ρουμένην. Ἐφορος δὲ καινοτάτην αἰτίαν εἰσφέρων ας
 πιθανολογεῖν μὲν πυρᾶται, τῆς δ' ἀληθείας οὐδα-
 μῶς ἐπιτυχάνειαν θεωρεῖται. φησὶ γὰρ τὴν Αἴγυ-
 πτον ὅπασαν οὖσαν ποταμόχωστον καὶ χυμένην, ἐτι
 δὲ κισηρώδη τὴν φύσιν, φαιάδας τε μέγας καὶ 12
 διηνικεῖς ἔχειν, διὰ δὲ τούτων εἰς ἑαυτὴν ἀναλαμ-
 βάνειν ὄγκου πλῆθος, καὶ κατὰ μὲν τὴν χειμερινήν
 ὥραν συνέχειν ἐν ἑαυτῇ τοῦτο, κατὰ δὲ τὴν θει-
 νὴν ὅσπερ ἰδρωτὶός τινας ἐξ αὐτῆς πανταχόθεν ἀνέ-
 8 ναι, καὶ διὰ τούτων πληροῦν τὸν ποταμόν. ὁ δὲ το-
 συγγραφίδος οὗτος οὐ μόνον ἡμῖν φαίνεται μὴ τι-
 θεαμένος τὴν φύσιν τῶν κατὰ τὴν Αἴγυπτον τό-
 πων, ἀλλὰ μηδὲ παρὰ τῶν εἰδότων τὰ κατὰ τὴν
 ο χώραν ταύτην ἐπιμελῶς πιπυσμένος. πρῶτον μὲν
 γὰρ, εἰπερ ἐξ αὐτῆς τῆς Αἰγύπτου ὁ Νεῖλος τὴν αἰ- 11
 ξησιν ἐλάμβανεν, οὐκ ἂν ἐν τοῖς ἀνωτέρω μέρεσιν
 ἐπληροῦτο, διὰ τε πετρῶδους καὶ στειρεῆς χώρας

10 ἐναργείας codices, corr. Wes. 12 ὅπασαν τὴν Αἴ-
 γυπτον ποταμόχωστον οὖσαν II 23 εἰδότων] ἰδόντων
 Theophylactos VII 17, 22.

φερόμενος· τὴν δὲ πλείω τῶν ἱερακισχιλίων σταδίων
 διὰ τῆς Αἰθιοπίας ῥέων τὴν πληρωσὶν ἔχει πρὶν ἢ
 φαῦσαι τῆς Αἰγύπτου. ἔπειτ' εἰ μὲν τὸ ῥέμα τοῦ 10
 Νείλου ταπεινότερον ἦν τῶν κατὰ τὴν ποταμοχό-
 στον γῆν ἀραιωμάτων, ἐπιπολαίοντες ἂν εἴναι τῆς
 ῥαγάδας συνέρβαινε, καθ' ἃς ἀδύνατον ἦν διαμέρειν
 τοσοῦτό πλῆθος ὕδατος· εἰ δ' ὑψηλότερον τόπον
 ἐπέχεν ὁ ποταμὸς τῶν ἀραιωμάτων, ἀδύνατον ἦν
 ἐκ τῶν ταπεινότερων κοιλωμάτων εἰς τὴν ὑψηλοτί-
 15 ραν ἐπιφάνειαν τὴν τῶν ὑγρῶν σύρρυσιν γίνεσθαι.
 καθόλου δὲ τίς ἂν δυνατόν ἡγήσαιο τοὺς ἐκ τῶν 11
 κατὰ τὴν γῆν ἀραιωμάτων ἰδρωτάς τοσαύτην εὐ-
 ξησιν τοῦ ποταμοῦ ποιεῖν ὥστε ἐπ' αὐτοῦ σχι-
 δὸν πᾶσαν τὴν Αἴγυπτον ἐπικλύξασθαι; ἀφίημι
 15 γὰρ καὶ τὸ ψεῦδος τῆς τε ποταμοχώστου γῆς καὶ
 τῶν ἐν ταῖς ἀραιώμασι τηρουμένων ὑδάτων, ἐμ-
 φανῶν ὄντων τῶν ἐν τούτοις ἐλέγχων. ὁ μὲν 12
 γὰρ Μαίανδρος ποταμὸς κατὰ τὴν Ἀσίαν πολλὴν
 χώραν πεποιήκα ποταμοχώστον, ἐν ᾗ τῶν συμβαι-
 20 νόντων περὶ τὴν ἀναπλήρωσιν τοῦ Νείλου τὸ σύν-
 ολον οὐδὲν θεωρεῖται γινόμενον. ὁμοίως δὲ ταῦτα 13
 περὶ μὲν τὴν Ἀκαρνανίαν ὁ καλούμενος Ἀχιλῆος
 ποταμὸς, περὶ δὲ τὴν Βαιωτίαν ὁ Κηφισὸς φερό-
 μενος ἐκ τῶν Φωκίων προσέχωνκεν οὐκ ὀλίγην χῶ-
 25 ραν, ἐφ' ᾧ ὡν ἀρφοτέρων ἐλέγχεται φανερώς τὸ ψεῦ-
 dos τοῦ συγγραφέως. ἀλλὰ γὰρ οὐκ ἂν τις παρ'
 Ἐφόρῳ ζητήσιν ἐκ παντὸς τρόπου τάχριβις, ὅρων
 αὐτὸν ἐν πολλοῖς ὀλιγωρηκῶτα τῆς ἀληθείας. τῶν 40

1 περὶ CF   12 τῆς om. D   13 πᾶσαν ἐπιδότ. vulg.
 24 προσέχωνκεν D.

δ' ἐν Μίμφει τινὲς φιλοσόφων ἀπεχρίσθαι αἰτίαν 49
 φέρειν τῆς πληρώσεως ἀνεξιέργειον μᾶλλον ἢ πι-
 2 θανήν, ἣ πολλοὶ συγκατατίθενται. διαφασύμενοι
 γὰρ τὴν γῆν εἰς τρία μέρη φασὶν ἐπάρχειν. τὸ μὲν
 τὸ κατὰ τὴν ἡμετέραν οἰκουμένην, ἕτερον δὲ τὸ
 τούτοις τοῖς τόποις ἀντιπεπονηθὸς τῶν ὠραίων, τὸ δὲ
 τρίτον μετὰξὺ μὲν κτεῖσθαι τούτων, ἐπάρχειν δὲ διὰ
 3 καῖμα ἀοίκητον. εἰ μὲν οὖν ὁ Νεῖλος ἀνέβαινε
 κατὰ τὸν τοῦ χειμῶνος καιρὸν, δῆλον ὅτι ὑπῆρχεν
 ὡς ἐκ τῆς καθ' ἡμᾶς ζώνης λαμβάνει τὴν ἐπίρρουσιν 10
 διὰ τὸ περὶ τούτους τοὺς καιροὺς μέλιστα γίνεσθαι
 παρ' ἡμῖν τὰς ἐπομβρίας· ἐπεὶ δὲ τοῦναντίον περὶ
 τὸ θέρος πληροῦται, πιθανὸν εἶναι κατὰ τοὺς ἀντι-
 κειμένους τόπους γεννᾶσθαι τοὺς χειμῶνας, καὶ
 τὸ πλεονάζον τῶν κατ' ἐκείνους τοὺς τόπους ὑδά- 15
 4 των εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς οἰκουμένην φέρισθαι. διὸ
 καὶ πρὸς τὰς πηγὰς τοῦ Νεῖλου μηδένα δύνασθαι
 παρελθεῖν, ὥς ἂν ἐκ τῆς ἐναντίας ζώνης διὰ τῆς
 ἀοικήτου φερομένου τοῦ ποταμοῦ, μαρτυρεῖν δὲ
 τούτοις καὶ τὴν ὑπερβολὴν τῆς γλυκύτητος τοῦ κατὰ 20
 τὸν Νεῖλον ὕδατος· διὰ γὰρ τῆς κατακαυμένης
 αὐτὸν ἥλιοντα καθέψεσθαι, καὶ διὰ τοῦτο γλυκύτα-
 τον εἶναι πάντων τῶν ποταμῶν, ὅτι φέσσι τοῦ
 5 πυρῶδους πᾶν τὸ ὑγρὸν ἀπογλυκαίνοντος. οὗτος δ'
 ὁ λόγος ἔχει μὲν τινα [φανερὰν καὶ] πρόχειρον ἀν- 25
 τίρρησιν, ὅτι παντελῶς ἐδύνατον εἶναι δοχεῖ ποτα-
 μὸν ἐκ τῆς ἀντικειμένης οἰκουμένης εἰς τὴν ἡμετέ-
 ραν ἀναφέρεσθαι, καὶ μάλιστα εἰ τις ὑπόθοιτο σφαι-

ροιιδῇ τὴν γῆν ὑπάρχειν. καὶ γὰρ εἴαν τις τοῖς λό-
 γοις κατατολμήσας βιάζηται τὴν ἐνάργειαν, ἢ γε
 φύσις τῶν πραγμάτων οὐδαμῶς συγχωρήσει. καθ-
 ὅλου μὲν γὰρ ἐκτελέλαγκτον ἀπόφασιν εἰσηγοῦμε-
 5 νοι, καὶ τὴν εὐκλείαν χωρὶς μεταξὺ τιθέμενοι,
 ταύτῃ διαφενέσθαι τοὺς ἀκριβεῖς ἐλέγχους νομί-
 ζουσι· δίκαιον δὲ τοὺς περὶ τινῶν διαβεβαίονμέ-
 νους ἢ τὴν ἐνάργειαν παρέχεσθαι μαρτυροῦσαν ἢ
 τὰς ἀποδείξεις λαμβάνειν ἐξ ἐρχῆς συγκαταχρημά-
 10 ντας. πῶς δὲ μόνος ὁ Νεῖλος ἐξ ἐκείνης τῆς οἰκον-
 μένης φέρεται πρὸς τοὺς καθ' ἡμᾶς τόπους· εἰκὸς
 γὰρ εἶναι καὶ ἑτέρον ποταμὸν, καθάπερ καὶ παρ'
 ἡμῖν. ἢ τε τῆς περὶ τὸ ὕδωρ γλυκύτητος αἰτία τ
 παντιλῶς ὁλογος. εἰ γὰρ καθιερόμενος ὑπὸ τῶν
 15 χειμᾶτων ὁ ποταμὸς ἐγλυκαίνεται, πολύγονος οὐκ
 ἂν ἦν οὐδὲ ποικίλος ἰχθύων καὶ θηρίων ἰδέας εἶχε·
 πᾶν γὰρ ὕδωρ ὑπὸ τῆς πυρώδους φύσεως ἄλλοι-
 20 ωθέν ἄλλοτριώτατον ἔστι ζωογονίας. διόπερ τῇ α
 παρμισαγομένη καθιετήσῃ τῆς φύσεως τοῦ Νεῖλου
 25 παντάπασιν ἐναντιουμένης εὐρυδαῖς τὰς εἰρημίας
 αἰτίας τῆς πληρώσεως ἡγητέον. Οἶνοπίδης δὲ ὁ Χιὼς 41
 φησι κατὰ μὲν τὴν θεριωτὴν ὥραν τὰ ὕδατα κατὰ
 τὴν γῆν εἶναι εὐχρᾶ, τοῦ δὲ χειμῶνος τοῦναντίον
 30 θεριμῆ, καὶ τοῦτο εὐδελον ἐπὶ τῶν βαθύων φρεσ-
 35 των γίνεσθαι· κατὰ μὲν γὰρ τὴν ἀκμὴν τοῦ χει-
 μῶνος ἥμισυ τὸ ὕδωρ ἐν αὐτοῖς ὑπάρχειν εὐχρόν,
 κατὰ δὲ τὰ μέγιστα κρύματα εὐχροτάτον ἐξ αὐτῶν

2 ἐνάργειαν A et D in margine m. 1., ἐνάργειαν ceteri
 8 ἐνάργειαν CF 17 ἀπὸ D 23 τὴν om. CF τὰδ-
 παντίαν om. CF 24 εὐδελος] εὐφάνερος V.

- 2 ὑγρὸν ἀναφέρεσθαι. διὸ καὶ τὸν Νεῖλον εὐλόγως
 κατὰ μὲν τὸν χειμῶνα μικρὸν εἶναι καὶ συστέλλε-
 σθαι, διὰ τὸ τὴν μὲν κατὰ γῆν θερμασίαν τὸ πολὺ
 τῆς ὑγρᾶς οὐσίας ἀναλίσκειν, ὑμβροὺς δὲ κατὰ τὴν
 Αἴγυπτον μὴ γίνεσθαι· κατὰ δὲ τὸ θέρος μηκέτι³
 τῆς κατὰ γῆν ἀπαναλώσειως γινομένης ἐν τοῖς κατὰ
 βάθος τόποις πληροῦσθαι τὴν κατὰ φύσιν αὐτοῦ
 3 ὕδατι ἀνιμποδίστως. ῥητίον δὲ καὶ πρὸς τοῦτον
 εἶναι πολλοὶ ποταμοὶ τῶν κατὰ τὴν Λιβύην ὁμοίως
 μὲν καίμενοι τοῖς στόμασι, παραπλησίους δὲ τὰς⁴
 ὕδατος ποιοῦμενοι, τὴν ἀνάβασιν οὐκ ἔχουσιν ἀνά-
 λογον τῷ Νεῖλῳ· τοῦναντίον γὰρ ἐν μὲν τῷ χει-
 μῶνι πληροῦμενοι, κατὰ δὲ τὸ θέρος λήγοντες
 ἐλέγχουσι τὸ ψεῦδος τοῦ περρωμένου τοῖς πιθανοῖς
 4 καταμάχεσθαι τὴν ἀλήθειαν. ἔγγιστα δὲ τῇ ἀλη-⁵
 θείᾳ προσεληλυθὴν Ἀγαθαρχίδης ὁ Κνίδιος. φησὶ
 γὰρ κατ' ἐνιαυτὸν ἐν τοῖς κατὰ τὴν Αἰθιοπίαν ὕδασι
 γίνεσθαι συνεχεῖς ὑμβροὺς ἀπὸ θερινῶν τροπῶν
 6 μέχρι τῆς μετοπωρινῆς ἰσημερίας· εὐλόγως οὖν τὸν
 Νεῖλον ἐν μὲν τῷ χειμῶνι συστέλλεσθαι, τὴν κατὰ⁷
 φύσιν ἔχοντα ὕδατι ἀπὸ μόρων τῶν πηγῶν, κατὰ
 δὲ τὸ θέρος διὰ τοὺς ἐκχρημένους ὑμβροὺς λαμβά-
 8 νειν τὴν αὔξησιν. εἰ δὲ τὰς αἰτίας μηδὲς ἀπο-
 δοῦναι δύναται μέχρι τοῦ νῦν τῆς τῶν ἰδμάτων γε-
 νίσεως, οὐ προσήκειν ἀθετεῖσθαι τὴν ἰδίαν ἀπό-⁹
 φασιν· πολλὰ γὰρ τὴν φύσιν ἐναντίως φέρειν, ὅν
 τὰς αἰτίας οὐκ ἐφικτὸν ἀνθρώποις ἐκριβῶς ἐξε-
 7 ρεῖν. μαρτυρεῖν δὲ τοῖς ὑφ' αὐτοῦ λεγομένοις καὶ

11 ζεύγεις vulg.

25 προσήκει codices, corr. Eked.

τὸ γινόμενον περὶ τινὰς τόπους τῆς Ἀσίας· πρὸς
 μὲν γὰρ τοῖς ὄρεσι τῆς Σικυθίας τοῖς πρὸς τὸ Καν-
 κίσιον ὄρος συνάπτονται, παρεληλυθότος ἤδη τοῦ
 χειμῶνος, καθ' ἕκαστον ἔτος νιφετοὺς ἐξαισίους γί-
 νεσθαι συνεχῶς ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας, ἐν δὲ τοῖς πρὸς
 βορρᾷ ἐστραμμένοις μέρει τῆς Ἰνδικῆς ὠρισμένοις
 51 καιροῖς καὶ χάλαζαν ἄπιστον τὸ μέγεθος καὶ τὸ πλῆ-
 θος καταράττειν, καὶ περὶ μὲν τὸν Ἰθάσπην ποτα-
 μὸν ἀρχομένον θέρους συνεχεῖς ὄμβρους γίνεσθαι,
 10 κατὰ δὲ τὴν Αἰθιοπίαν μεθ' ἡμέρας τινὰς ταῦτό
 συμβαίνειν, καὶ ταύτην τὴν περίστασιν κυκλουμέ-
 νην αἰετὸς συνεχεῖς τόπους χιμάρειν. οὐδὲν οὖν
 εἶναι παράδοξον εἰ καὶ κατὰ τὴν Αἰθιοπίαν τὴν και-
 μένην ὑπὲρ Αἰγύπτου συνεχεῖς ἐν τοῖς ὄρεσιν ὄμ-
 12 βροι καταράττοντες ἐν τῷ θέρει πληροῦσαι τὸν
 ποταμὸν, ἄλλως τε καὶ τῆς ἐναργείας αὐτῆς μαρτυ-
 ρουμένης ὑπὸ τῶν περὶ τοὺς τόπους οἰκούντων βαρ-
 βάρων. εἰ δὲ τοῖς παρ' ἡμῶν γινομένοις ἐναντίαν
 15 ἔχει τὰ λεγόμενα φύσει, οὐ διὰ τοῦτ' ἀπιστητέον·
 καὶ γὰρ τὸν νότον παρ' ἡμῶν μὲν εἶναι χιμῆριον,
 περὶ δὲ τὴν Αἰθιοπίαν αἰθριον ὑπάρχειν, καὶ τῆς
 βορείου πρὸς περὶ μὲν τὴν Εὐρώπην εὐτόνους εἶ-
 ναι, κατ' ἐκείνην δὲ τὴν χώραν βληχεράς καὶ ἀτόνους
 [καὶ παντελῶς ἀσθενεῖς].

16 Καὶ περὶ μὲν τῆς πληρώσεως τοῦ Νείλου, δε-
 νύμενοι ποικιλωτέρον ἀντιπεῖν πρὸς ἅπαντας, ἀφ-

2 ὄρεσι] τόποις D et Theophr. VII 17, 41 8 Ἰθάσπην
 vulg. 9 ἀρχομένην θέρους om. D 16 ἐναργείας codices,
 corr. Wessl. 24 καὶ παντελῶς ἀσθενεῖς φάσις τοῦ Νείλου
 (καὶ περὶ μὲν πλὴν in margine add.) D; καὶ παντελῶς ἀσθε-
 νεῖς om. CPGM.

κισθησόμεθα τοῖς εἰρημίοις, ἵνα μὴ τὴν ἐξ ἄρχῃς
 ἡμῖν προκειμένην συντομίαν ὑπερβαίνωμεν. ἐπεὶ
 δὲ τὴν βίβλον ταύτην διὰ τὸ μέγεθος εἰς δύο μέρη
 διηγήκαμεν, στοχαζόμενοι τῆς συμμετρίας, τὴν πρῶ-
 τὴν μερίδα τῶν ἱστορουμένων αὐτοῦ περιγράφομεν, ¹
 τὰ δὲ συνεχῇ τῶν κατὰ τὴν Αἴγυπτον ἱστορουμένων
 ἐν τῇ δευτέρᾳ κατατάξομεν, ἄρχῃν ποιησάμενοι τὴν
 ἀπαγγελίαν τῶν γενομένων βασιλέων τῆς Αἰγύπτου
 καὶ τοῦ παλαιωτάτου βίου παρ' Αἰγυπτίοις.

1 διηγήκαμεν μίση τοῖς.   δ περιγράφομεν C.

[ΜΕΡΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ ΤΗΣ ΠΡΩΤΗΣ ΒΙΒΛΟΥ.]

Τῆς πρώτης τῶν Διοδώρου βίβλων διὰ τὸ μέ- 42
γεθος εἰς δύο βίβλους διηρημένης ἡ πρώτη μὲν περι-
έχει προοίμιον περὶ ὅλης τῆς πραγματείας καὶ τὰ
λεγόμενα παρ' Αἰγυπτίοις περὶ τῆς τοῦ κόσμου γέ-
νεσιως καὶ τῆς τῶν ὄλων ἐξ ἀρχῆς συστάσεως, πρὸς
δὲ τοῦτοις περὶ τῶν θεῶν, ὅσοι πόλεις ἔκτισαν
κατ' Αἴγυπτον ἱκνούμενοις ἑαυτῶν ποιήσασκες, περὶ
τε τῶν πρώτων γενομένων ἀνθρώπων καὶ τοῦ πα-
λαιολάτου βίου, τῆς τε τῶν ἀθανάτων τιμῆς καὶ
10 τῆς τῶν νεκρῶν κατασκευῆς, ἔξῃς δὲ περὶ τῆς τοπο-
82 θεσίας τῆς κατ' Αἴγυπτον χώρας καὶ τῶν περὶ τὸν
Νεῖλον ποταμὸν παράδοξολογούμενων, τῆς τε τοῦ-
του πληρώσεως τὰς αἰτίας καὶ τῶν ἱστορικῶν καὶ
φιλοσόφων ἀποφάσεις, ἔτι δὲ τὰς πρὸς ἕκαστον
15 τῶν συγγραφέων ἀντιρρήσεις· ἴν' ταύτῃ δὲ τῇ βί- 2
βλῳ τὰ συνεχῆ τοῖς προειρημένοις διέξιμιν. ἀρχό-
μεθα δὲ ἀπὸ τῶν γενομένων πρώτων κατ' Αἴγυ-
πτον βασιλέων, καὶ τὰς κατὰ μέρος αὐτῶν πράξεις
ἐκθησόμεθα μέχρι Ἀμείδιδος τοῦ βασιλέως, προεκ-

Argumentum huius partis verborum praeposit A. —
1 τῆς πρώτης — διηρημένης αἰα. C 17 ἀπὸ τῶν πρώ-
των κατ' Αἴγυπτον γενομένων βασιλέων CF 19 Ἀμείδιος DE.

θέμετοι κεφαλαιωδῶς τὴν ἀρχαιοτάτην ἐγωγὴν τῶν κατ' Αἴγυπτον.

- 43 Βίω γὰρ τὸ παλαιὸν Αἰγυπτίους φασὶ χρῆσθαι τὸ μὲν ἀρχαιοτάτον πόσιν ἰσθίουσας καὶ τῶν ἐν τοῖς ἔλεσι γινομένων τοὺς καλοὺς καὶ τὰς ῥίζας, πείραν δὲ διὰ τῆς γεύσεως ἐκάστου λαμβάνοντας, πρώτην δὲ καὶ μάλιστα προσενέγκασθαι τὴν ὀνομαζομένην ἄγρωσιν διὰ τὸ καὶ τῇ γλυκύτητι διάφορον εἶναι καὶ τὴν τροφὴν ἀρκούσαν παρέχεσθαι τοῖς σώμασι τῶν ἀνθρώπων· καὶ γὰρ τοῖς κτήνεσι ταύτην θεωρεῖσθαι 10 προσηνῇ καὶ ταχὺ τοὺς ὄγκους αὐτῶν προσανατρέφειν. διὸ καὶ τῆς εὐχρηστίας τῆς περὶ τὴν βοτάνην ταύτην μνημονεύοντας τοὺς ἀνθρώπους μέχρι τοῦ νῦν, ὅταν πρὸς θινοὺς βαδίζωσι, τῇ χειρὶ ταύτης λαμβάνοντας προσενέχεσθαι· οἴονται γὰρ τὸν ἀνθρώπου 15 ἔλειον καὶ λιμνωδὲς εἶναι ζῆλον, ἀπὸ τε τῆς λειότητος τεκμαιρόμενοι καὶ τῆς φυσικῆς ποιότητος, ἵτι δὲ τοῦ προσδεῖσθαι τροφῆς τῆς ὑγρᾶς μᾶλλον ἢ τῆς ξηρᾶς. 20 δευτέραν δὲ λέγουσιν εἶχει διαγωγὴν τοὺς Αἰγυπτίους τὴν τῶν ἰχθύων βρώσιν, πολλὰν δὲ 25 φίλιαν παρεχομένου τοῦ ποταμοῦ, καὶ μάλιστα ὅτε μετὰ τὴν ἀνάβασιν ταπεινούμενος ἀναξηραίνοιτο. 30 ὁμοίως δὲ καὶ τῶν βοσκημάτων ἵνα σαρκοφαγεῖν, καὶ ταῖς δοραῖς τῶν κατεσθιομένων ἰσθῆσι χρῆσθαι, καὶ τὰς οἰκῆσεις ἐκ τῶν καλάμων κατασκευάζεσθαι. 35 ἰχθυὶ δὲ τούτων διαμίνειν παρὰ τοῖς νομῆσι τοῖς κατ' Αἴγυπτον, οὗς ἄπειτὰς φασὶ μέχρι τοῦ νῦν μηδεμίαν ἑλλην οἰκῆσιν ἢ τὴν ἐκ τῶν κα-

7 ἄγρωσιν C   6 τῇ om. vulg.   14 ταύτης D   17
πρώτης Beiske   24 ἰσθῆσι D.

λάμψαν ἔχειν, δοκιμάζοντας ἀρκεῖσθαι ταύτῃ. πολ-
 λαὺς δὲ χρόνους τούτῳ τῷ βίῳ διεξαγαγόντας τὸ
 τελευταῖον ἐπὶ τοὺς ἐδωδόμενους μεταβῆναι καρπαύρ,
 53 ὧν εἶναι καὶ τὸν ἐκ τοῦ λωτοῦ γινόμενον ἥρτον.
 καὶ τούτων τὴν εὐρεσιν οἱ μὲν εἰς τὴν Ἰσιν ἀνα-
 φέρουσιν, οἱ δ' εἰς τινα τῶν παλαιῶν βασιλείων τὸν
 ὀνομαζόμενον Μηνᾶν. οἱ δ' ἱερεῖς εὐρετὴν τῶν μὲν
 παιδείων καὶ τῶν τεχνῶν μυθολογοῦσι τὸν Ἑρμῆν
 γεγονέναι, τῶν δ' εἰς τὸν βίον ἀναγκαίων τοὺς
 10 βασιλεῖς· διὸ καὶ τὸ παλαιὸν παραδίδοσθαι τῆς βα-
 σιλείας μὴ τοῖς ἐκρόνοις τῶν ἀρξάντων, ἀλλὰ τοῖς
 πλείστα καὶ μέγιστα τὸ πλῆθος εὐεργετοῦσιν, εἴτε
 προκαλουμένων τῶν ἀνθρώπων τοὺς ἐφ' ἑαυτῶν
 βασιλεῖς ἐπὶ τὴν κοινὴν εὐεργισίαν, εἴτε καὶ κατ'
 15 ἀλήθειαν ἐν ταῖς ἱεραῖς ἀνιγραφαῖς οὕτω περιλη-
 φότεων.

Μυθολογοῦσι δ' αὐτῶν τινες τὸ μὲν πρῶτον 44
 ἄρξαι τῆς Αἰγύπτου Θιῶς καὶ ἥρωας εἶη βραχὺ
 λείποντα τῶν μυρίων καὶ ὀκτακισχιλίων, καὶ Θιῶν
 10 ἔσχατον βασιλεῦσαι τὸν Ἰσιδος ὄφρον ὑπ' ἀνθρώ-
 πων δὲ τὴν χώραν βεβασιλευσθαι φασιν [ἀπὸ Μοί-
 ριδος] εἶη βραχὺ λείποντα τῶν πεντακισχιλίων μέ-
 χρι τῆς ἑκατοστῆς καὶ ὀγδοηκοστῆς ὀλυμπιάδος, καθ'
 ἣν ἡμεῖς μὲν παρεβάλομεν εἰς Αἰγύπτου, ἐβασίλευε
 20 δὲ Πτολεμαῖος ὁ υἱὸς Διόνυσος χρηματίζων. ταύ-
 των δὲ τὰ μὲν πλείστα κατασχεῖν τὴν ἀρχὴν ἐγχα-
 ρίον· βασιλεῖς, ὀλίγα δὲ Αἰθίοπας καὶ Πέρσας καὶ

2 διεξάγεται libri, corr. Dindorf 7 μὲν τὰς libri,
 corr. Dind. 8 τὰς οὐκ. C 18 καὶ 11 καὶ vulg. 21
 μεγέθος D, μεγάλος F; del. Dind. 24 ἱεραῖς D.

Μακεδόνας. Αἰθίοπας μὲν οὖν ἔφξαι τέτταρας, οὐ
κατὰ τὸ ἔξῃς. ἄλλ' ἐκ διαστήματος, ἔτη τὰ πάντα
3 βροχὸν λείποντα τῶν ἔξ καὶ τριάνκοντα· Πέρσας δ'
ἡγήσασθαι Καμβύσου τοῦ βασιλέως τοῖς ὅπλοις
καταστρεφάμενον τὸ ἔθνος πέντε πρὸς τοῖς ἑκατὸν
καὶ τριάνκοντα ἔτεσι σὺν ταῖς τῶν Αἰγυπτίων ἀπο-
στάσεσιν, ἃς ἐποιήσαντο φέρειν οὐ δυνάμενοι τὴν
τραχύτητα τῆς ἐπισυναίας καὶ τὴν εἰς τοὺς ἐγγω-
4 ρίους θεοὺς ἀσέβειαν. ἰσχάτους δὲ Μακεδόνας ἔφ-
ξαι καὶ τοὺς ἀπὸ Μακεδόνων ἔξ ἔτη πρὸς τοῖς δια- 10
κοσίοις καὶ ἑβδομηκοντα. τοὺς δὲ λοιποὺς χρόνους
ἅπαντας διατελεῖσαι βασιλεύοντας τῆς χώρας ἐγγω-
ρίους, ἄνδρας μὲν ἑβδομηκοντα πρὸς τοῖς τετρακο-
σίοις, γυναῖκας δὲ πέντε· περὶ ὧν ἁπάντων οἱ μὲν
ἱερεῖς εἶχον ἀναγραφὰς ἐν ταῖς ἱεραῖς βίβλοις ἐκ πε- 11
λαιῶν χρόνων ἕλὲ τοῖς διαδόχοις παραδεδομένας,
ὁπηλίκος ἱκαστος τῶν βασιλευσάντων ἐγένετο τῷ 14
μεγίστῳ καὶ ὁποῖός τις τῇ φύσει καὶ τὰ κατὰ τοὺς
6 ἰδίους χρόνους ἐκάστῳ παραθέντα· ἡμῖν δὲ περὶ
ἐκάστου τὰ κατὰ μέρος μακρὸν ἂν εἴη καὶ περιέρ- 10
γον γράφειν, ὥς ἂν τῶν πλείστων ἀχρήστων περι-
ελημμένων. διόπερ τῶν ἀξίων ἰστορίας τὰ κυριώ-
τατα συντόμως διεξίναμι πειρασόμεθα.

45 Μετὰ τοὺς θεοὺς τοῖνυν πρῶτον φασὶ βασιλευ-
σαι τῆς Αἰγύπτου Μηνῆν, καὶ καταθεῖξαι τοῖς λαοῖς 11
θεοὺς τε σέβασθαι καὶ θυσίας ἐπιτελεῖν, πρὸς δὲ
τοῖντοῖς παρατίθασθαι τραπέζας καὶ κλίνας καὶ στρω-
μὴν πολυτελεῖ χρῆσθαι, καὶ τὸ σύνολον τροφὴν καὶ
2 πολυτελὴ βίον εἰσηγήσασθαι. διὸ καὶ πολλὰς θυσί-

ρον γενεαῖς βασιλεύοντα Τυφασχθον τὸν Βοκχό-
 ριδος τοῦ σοφοῦ πατέρα λέγουσιν εἰς τὴν Ἀραβίαν
 στρεψάσαντα, τῶν ἐπιτηδείων αὐτὸν διὰ τὴν
 ἐρημίαν καὶ τὰς δυσχωρίας ἐκλιπύοντων, ἀναγκα-
 5 σθῆναι μίαν ἡμέραν ἐνδεῶ γενόμενον χρήσασθαι
 διαίτῃ παρτιλῶς εὐτελεῖ παρὰ τισι τῶν τυχόντων
 ἰδιωτῶν, ἡσθιέντα δὲ καθ' ὑπερβολὴν καταγινῶναι
 τῆς τροφῆς καὶ τῷ καταδείξαντι τὴν πολυτέλειαν ἐξ
 ἀρχῆς βασιλεῖ καταρῶσθαι· οὕτως δ' ἐγκάρδιον αὐτῷ
 10 τὴν μεταβολὴν γενέσθαι τὴν περὶ τὴν βρώσιν καὶ πό-
 σιν καὶ κοίτην ὥστε τὴν κατέραν ἀναγράφαι τοῖς ἱε-
 ρεῦσι γράμμασιν εἰς τὸν τοῦ Διὸς ναὸν ἐν Θήβαις·
 ὃ δὲ δοκεῖ μάλιστα αἴτιον γενέσθαι τοῦ μὴ διαμεί-
 ναι τὴν δόξαν τοῦ Μηνῶ καὶ τὰς τιμὰς εἰς τοὺς
 15 ὕστερον χρόνους. ἔξης δ' ἄρχει λέγεται τοῦ προ- 3
 τερημένου βασιλέως τοὺς ἀπογόνους δύο πρὸς τοῖς
 πεντήκοντα τοὺς ἅπαντας ἔτη πλείω τῶν χιλίων
 καὶ τετταράκοντα· ἐφ' ὧν μηδὲν ἄξιον ἀναγραφῆς
 γενέσθαι. μετὰ δὲ ταῦτα κατασταθέντος βασιλέως 4
 20 Βουσίριδος καὶ τῶν τούτου πάλιν ἐκγόνων ὀκτώ,
 τὸν τελευταῖον ὁμώνυμον ὄντα τῷ πρώτῳ φασὶ κτί-
 σαι τὴν ἐπὶ μὲν τῶν Αἰγυπτίων καλουμένην Διὸς
 πόλιν τὴν μεγάλην, ἐπὶ δὲ τῶν Ἑλλήνων Θήβας.
 τὸν μὲν οὖν περίβολον αὐτὸν ὑποστειχάσθαι σταδίων
 25 ἑκατὸν καὶ τετταράκοντα, οἰκοδομήμασι δὲ μεγά-
 λοις καὶ ναοῖς ἐκπρεπέσι καὶ τοῖς ἄλλοις ἀναθήμασι
 κοσμήσαι θαυμασιῶς· ὁμοίως δὲ καὶ τὰς τῶν ἰδιω- 5

1 βασιλεύοντα Π γναφασθῶ C 3 στρεψάσαντα U
 αὐτῶν CF 18 τετταράκων AE 22 τῶν om. vulg. 26
 ἐκπρεπέσι Π.

τῶν οὐκίας, ἃς μὲν τετρωρόφους, ἃς δὲ πεντωρό-
 φους κατασκευάσαι, καὶ καθόλου τὴν πόλιν εὐδαι-
 μονισιάντην οὐ μόνον τῶν κατ' Αἴγυπτον, ἀλλὰ καὶ 55
 6 τῶν ἄλλων πασῶν ποιῆσαι. διὰ δὲ τὴν ὑπερβολὴν
 τῆς περὶ αὐτὴν εὐπορίας τε καὶ δυνάμεως εἰς πάντα
 τόπον τῆς γῆς διαδιδομένης ἐπιμενησθαι καὶ
 τὸν ποιητὴν αὐτῆς φασιν ἐν οἷς λέγει

οὐδ' ὅσα Θήβας

Αἴγυπτίας, ὅθι πλείστα δόμοις ἐνὶ κτήματα κεῖται,
 αἴθ' ἑκατόμυλοί εἰσι, διηκόσιοι δ' ἂν' ἑκάστην 10
 ἀνέροις ἐξοικνεῦσαι σὺν ἱπποῖσιν καὶ ὄχλοις.

7 ἔτι οἱ δὲ φασιν οὐ πύλας ἑκατὸν ἐσχηκέναι τὴν πό-
 λιν, ἀλλὰ πολλὰ καὶ μεγάλα προπύλαια τῶν ἱερῶν,
 ἅφ' ὧν ἑκατόμυλον ὠνομέσθαι, καθασπερὶ πολύ-
 πylon. δισμέροια δ' ἄρματα πρὸς ἀλήθειαν ἐξ αὐ- 15
 τῆς εἰς τοὺς πολέμους ἐκπορεύεσθαι· τοὺς γὰρ ἱπ-
 πῶνας ἑκατὸν γεγονέναι κατὰ τὴν παραποικμίαν
 τὴν ἀπὸ Μέρφως ἔχει Θηβῶν τῶν κατὰ τὴν Λι-
 βύην, ἐκίστου δεχομένου ἀνὰ διακοσίους ἱπποὺς,
 ὧν ἔτι νῦν τὰ θεμέλια δείκνυσθαι.

46 Οὐ μόνον δὲ τοῦτον τὸν βασιλεῖα παρελήφαμεν,
 ἀλλὰ καὶ τῶν ὕστερον ἀρξάντων πολλοὺς εἰς τὴν
 αὐξήσιν τῆς πόλεως πεφιλοτιμησθαι. ἀναθήμασί τε
 γὰρ πολλοῖς καὶ μεγάλαις ἀργυροῖς καὶ χρυσαῖς, ἔτι
 δ' ἑλκεφαντήνοισ, καὶ κολλοτικῶν ἀνδριάων πλή- 20
 θαι, πρὸς δὲ τοιούτοις κατασκευαῖς μονολίθων ὀβε-
 λίσκων μηδεμίαν τῶν ὑπὸ τὸν ἥλιον οὕτω κεκο-

9 [αἰ] 4r D 16 ἐκπορεύεσθαι] ἐξίνααι CF 18 τῶν
 κατὰ τὴν [τῆς om. vulg.] Λιβύην adilitamentum miltum;
 v. 12—20 spurios esse conit. Eichstätt 25 ἑλκεφαντήνας D.

ομῆσθαι. τεττάρων γὰρ ἱερῶν κατασκευασθέντων
 τό τε κάλλος καὶ τὸ μέγεθος θαυμαστὸν εἶναι τὸ
 παλαιότατον, τρισκαίδεκα μὲν σταδίων τὴν περιμέ-
 τρον, πέντε δὲ καὶ τετταράκοντα πηχῶν τὸ ὕψος,
 5 εἰκοσι δὲ καὶ τεττάρων ποδῶν τὸ πλάτος τῶν τοί-
 χων. ἐκόλουθον δὲ τῇ μεγαλοπρεπείᾳ ταύτῃ καὶ 3
 τὸν ἐν αὐτῷ κόσμον τῶν ἀναθημάτων γενέσθαι, τῇ
 τε θαπάρῃ θαυμαστὸν καὶ τῇ χειρουργίᾳ περιττῶς
 εὐφρασμένον. τὰς μὲν οὖν οἰκοδομὰς διαμεινυχή- 4
 10 ναι μέχρι τῶν νεωτέρων χρόνων, τὴν δ' ἔργον
 καὶ χρυσὸν καὶ τὴν δι' ἐλέφαντος καὶ λιθείας πολυ-
 τέλειαν ὑπὸ Περσῶν σεσυλῆσθαι καθ' οὓς και-
 ροὺς ἐνέπρησε τὰ κατ' Αἴγυπτον ἱερὰ Καμψύσης·
 οἱ δὲ φασὶ τοὺς Πέρσας μετενεγκόντας τὴν εὐπο-
 12 ρίαν ταύτην εἰς τὴν Ἀσίαν καὶ τεχνίτας ἐξ Αἰγύ-
 πτου παραλαβόντας κατασκευάσαι τὰ περιβόητα βα-
 σίλεια τὰ τε ἐν Περσεπόλει καὶ τὰ ἐν Σούσις καὶ
 56 τὰ ἐν Μηδίᾳ. τοσοῦτο δὲ πλῆθος χρημάτων ἀπο- 3
 φαίνομαι γεγονέναι τότε κατ' Αἴγυπτον ὥστε τῶν
 20 κατὰ τὴν σύλησιν ἀπολειμμάτων κατακαυθέντων τὰ
 συνεχθέντα κατὰ μικρὸν εὐρεθῆναι χρυσοῦ μὲν
 πλείω τῶν τριακοσίων ταλάντων, ἀργυρίου δ' οὐκ
 ἐλάττω τῶν δισχιλίων καὶ τριακοσίων ταλάντων.
 εἶναι δέ φασὶ καὶ τάφους ἐνταῦθα τῶν ἀρχαίων βα- 6
 21 σιλέων θαυμαστοὺς καὶ τῶν μεταγενεστέρων τοῖς
 εἰς τὰ παραπλήσια φιλοτιμουμένοις ὑπερβολὴν οὐκ
 ἀπολείποντας. οἱ μὲν οὖν ἱερεῖς ἐκ τῶν ἀναγραφῶν 7
 ἔφρασαν εὐρίσκειν ἑπτὰ πρὸς τοῖς τετταράκοντα τὰ

2 θαυμαστὸν D, θαυμαστῶν δε F, θαυμαστῶν τε C
 20 ἀπολειμμάτων] τῶν add D   22 ἀργύρου vulg.

φους βασιλικούς· εἰς δὲ Πτολεμαίου τὴν Λέγον δια-
 μιναί φασιν ἱπτακαίδεκα μόνον, ὧν τὰ πολλὰ κατ-
 ἰφθαρτο κατ' οὗς χρόνους παρεβόλομεν ἡμεῖς εἰς
 5 ἑκαίοντες τοὺς τόπους, ἐπὶ τῆς ἑκατοστῆς καὶ ὀγδοη-
 κοστῆς ὀλυμπιάδος, οὐ μόνον δ' αἱ κατ' Αἴγυπτον
 ἱερεῖς ἐκ τῶν ἀναγραφῶν ἱστοροῦσιν, ἀλλὰ καὶ
 πολλοὶ τῶν Ἑλλήνων τῶν παρεβόλοντων μὲν εἰς
 τὰς Θήβας ἐπὶ Πτολεμαίου τοῦ Λέγον, συνταξα-
 μένων δὲ τὰς Αἰγυπτιακὰς ἱστορίας, ὧν ἔστι καὶ
 Ἑκαταῖος, συμφωνοῦσαι τοῖς ἑφ' ἡμῶν εἰρημίνοις.¹⁰
 47 ἀπὸ γὰρ τῶν πρώτων τέφραι, ἐν οἷς παραδίδονται
 τὰς παλλακίδας τοῦ Διὸς τιθάφθαι, δέκα σταδίων
 φησὶν ὑπάρχει βασιλικῶς μνήμα τοῦ προσεγορευ-
 θήεντος Ψευμανθέου. τοῦτου δὲ κατὰ μὲν τὴν εἰς-
 οδον ὑπάρχειν πυλῶνα λίθου ποικίλου, τὸ μὲν μῆ-
 15 κος διπλῆθρον, τὸ δ' ὕψος τετταράκοντα καὶ πέντε
 2 πηχῶν· διελθόντι δ' αὐτὸν εἶναι λίθινον περιστύ-
 λον τετράγωνον, ἑκάστης πλευρᾶς οὗδης τεττάρων
 πλίθρων· ὑψηρεῖσθαι δ' ἀπὸ τῶν κούρων ξῶδια
 3 πηχῶν ἑκαίδεκα μονόλιθα, τὸν τύπον εἰς τὴν ἐφ'-
 20 χαῖτον τρόπον εἰργασμένον· τὴν ὀροσφῆν τε πᾶσαν ἐπὶ
 πλάτος δυοῖν ὀργυῶν ὑπάρχειν μονόλιθον, ἀστέρας
 ἐν κεντρῷ καταπεποικιλμένην· ἐξῆς δὲ τοῦ περιστύ-
 λου τοῦτου πάλιν ἑτέραν εἰσοδὸν καὶ πυλῶνα τὴν μὲν
 ἄλλα παραπλήσιον τῷ προειρημένῳ, γλυφαῖς δὲ
 3 παντοίαις περιτετότερον εἰργασμένον· παρὰ δὲ τὴν
 εἰσοδὸν ἀνδριάντας εἶναι τρεῖς ἐξ ἑνὸς τοῦς πάν-

2 φασί· om. CF. 4 ἐπὶ — ὀλυμπιάδος del. Eich. (c. 44, 1)
 11: ἀπὸ γὰρ δέκα σταδίων τῶν πρ. Hertlein. 14 Ψευμανθέ-
 νος C, Ψευμανθέως D (ἀγνοῖται τάφος καὶ κέλλος ψευμαν-
 θέου in mg.)

τας λίθου μέλανος τοῦ Συηνίτου, καὶ ταύτων ἵνα
 μὲν καθήμενον ὑπάρχειν μέγιστον πάντων τῶν κατ'
 Αἴγυπτον, οὗ τὸν πόδα μετρούμενον ὑπερβάλλειν
 37 τοὺς ἐπὶ πηγῆς, ἑτέρους δὲ δύο πρὸς τοῖς γόνασι,
 3 τὸν μὲν ἐκ δεξιῶν, τὸν δὲ ἐξ εὐωνύμων, θυγατρὸς
 καὶ μητρὸς, τῷ μεγέθει λειπομένους τοῦ προσιφη-
 μένου, τὸ δ' ἔργον τοῦτο μὴ μόνον εἶναι κατὰ τὸ
 μέγεθος ἀποδοχῆς ἔξιον, ἀλλὰ καὶ τῇ τέχνῃ θαυ-
 μαστὸν καὶ τῇ τοῦ λίθου φύσει διαφέρον, ὥς ἂν ἐν
 10 τηλικούτῳ μεγέθει μήτε διαφυγῆδος μήτε κηλίδος μη-
 δεμιᾶς θεωρουμένης. ἐπιγεγράφθαι δ' ἐπ' αὐτοῦ
 „Βασιλεὺς βασιλέων Οὐρανοῦ εἰμὶ. εἰ δέ τις εἰ-
 δέναι βούλεται πηλίκος εἰμὶ καὶ ποῦ κεῖμαι, νικῶ
 τι τῶν ἐμῶν ἔργων.“ εἶναι δὲ καὶ ἄλλην εἰκόνα τῆς
 15 μητρὸς αὐτοῦ καθ' αὐτὴν πηγῶν εἴκοσι μονόλιθον,
 ἔχουσαν δὲ τρεῖς βασιλείας ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, ἥς δια-
 σημαίνειν ὅτι καὶ θυγάτηρ καὶ γυνὴ καὶ μήτηρ βα-
 σιλέως ὑπῆρξε. μετὰ δὲ τὸν πυλῶνα περιστυλόν
 21 εἶναι τοῦ προτέρου ἄξιολογώτερον, ἐν ᾧ γλυφᾶς
 2 ὑπάρχειν παντοίας δηλούσας τὸν πόλεμον τὸν γι-
 νόμενον αὐτῷ πρὸς τοὺς ἐν τοῖς Βάκτροις ἀποστάν-
 τας· ἐφ' οὗς ἐστρατεύσθαι πιζδὸν μὲν τετταράκοντα
 μυριάσιν, ἑξαεῦσι δὲ διςμυρίοις, εἰς τέτταρα μέρη
 διηρημένης τῆς πάσης στρατιᾶς, ὧν ἀπάντων υἱὸς
 3 τοῦ βασιλέως ἐσχηκέναι τὴν ἡγεμονίαν. καὶ κατὰ
 48 μὲν τὸν πρῶτον τῶν τοίχων τὸν βασιλεῖα κατεσκευά-
 σθαι πολιορκουντα τοῖχος ἐπὶ ποταμοῦ περιόρυστον
 καὶ προκινδυνεύοντα πρὸς τινὰς ἀντιτεταγμένους

1 μέλανος Hertlein, Μέρωνος libri 12 Οὐρανοῦ D
 15 εἴκοσι πηγῶν vulg. 21 βασιλείαις D 24 ἀπύσης CF.

μετὰ λέοντος, συναγώνιζομένου τοῦ θηρίου κατα-
 πλεητικῶς· ἐπὶ οὗ τῶν ἐξηγουμένων οἱ μὲν ἔφα-
 σαν πρὸς ἀλήθειαν χειροῦθη λέοντα τριφόμενον ὑπὸ
 τοῦ βασιλέως συγκινδυνεύειν αὐτῷ κατὰ τὰς μάχας
 καὶ τροπὴν ποιεῖν τῶν ἐναντίων διὰ τὴν ἀλκὴν,¹
 τινὲς δ' ἰστόρουν ὅτι καθ' ὑπερβολὴν ἀνδρείος ὢν
 καὶ φορτικῶς ἑαυτὸν ἐγκωμιάζειν βουλόμενος, διὰ
 τῆς τοῦ λέοντος εἰκότος τὴν διάδοσιν ἑαυτοῦ τῆς
 2 ψυχῆς ἰσήμενιν. ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ τοίχῳ τοὺς
 αἰχαλιώτους ὑπὸ τοῦ βασιλέως ἀγομένους εἰργά-
 σθαι τὰ τε αἰδοῖα καὶ τὰς χεῖρας οὐκ ἔχοντας, δι'
 ὧν δοκεῖν δηλοῦσθαι διότι ταῖς ψυχαῖς ἡνανδροὶ
 καὶ κατὰ τὰς ἐν τοῖς δαινοῖς ἐντογίας ἐχειρὲς ἦσαν.
 3 τὸν δὲ τρίτον ἔχειν γλυφὰς παντοίας καὶ διαπρι-
 πατὲς γραφάς, δι' ὧν δηλοῦσθαι βουθεσίας τοῦ βα-
 4 σιλέως καὶ θρίαμβον ἀπὸ τοῦ πολέμου καταγόμε-
 5 νον. κατὰ δὲ μέσον τὸν περιστύλον ὑπαίθριον
 βωρὸν ᾠκοδομησθαι τοῦ καλλίστου λίθου τῇ τε χεῖρ-
 6 ος ἀργίᾳ διάφορον καὶ τῷ μεγέθει θαυμαστόν. κατὰ
 δὲ τὸν τελευταῖον τοῖχον ὑπάρχειν ἀνδριάντας καθ-
 7 ημένους δύο μοιολίθους ἑπτά καὶ εἰκοσι πετῶν,
 παρ' οὓς εἰσόδους τρεῖς ἐκ τοῦ περιστύλου κατε-
 σκευάσθαι, καθ' ἃς οἶκον ὑπάρχειν ὑπόστυλον,
 φθιέου τρόπον κατισκινασμένον, ἐκάστην πλευρὰν
 8 ἔχοντα δίπλευρον. ἐν τούτῳ δ' εἶναι πλῆθος ἀν-
 9 δριάντων ξυλίνων, διασημαίνον τοῖς [τάς] ἀμφισβη-
 τήσεως ἔχοντας καὶ προσβλέποντας τοῖς τὰς δίκας
 κρίνουσι· τούτους δ' ἐφ' ἐνὸς τῶν τοίχων ἐγγεγλύ-

1 τοῦ οὐκ. D   7 φορτικῶς ταῖς   10 τοῦ οὐκ. D
 12 δοκεῖ DF   18 οἰκοδομησθαι D   20 τὰς οὐκ. D.

φθαι τριάκοντα τὸν ἀριθμόν, καὶ κατὰ τὸ μέσον
 τὸν ἀρχιδικαστήν, ἔχοντα τὴν ἀλήθειαν ἐξηγημέ-
 νην ἐκ τοῦ τραχήλου καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπιμύ-
 οντα, καὶ βιβλίων αὐτῷ παρακείμενον πλῆθος· ταύτας
 5 δὲ τὰς εἰκόνας ἐνδείκνυσθαι διὰ τοῦ σχήματος ὅτι
 τοὺς μὲν δικαστὰς οὐδὲν δεῖ λαμβάνειν, τὸν ἀρχι-
 δικαστὴν δὲ πρὸς μόνην βλέπειν τὴν ἀλήθειαν. ἔξῃς 49
 δ' ἐπέρχεται περίπατον οἰκῶν πατοδοκῶν πλήρη,
 καθ' οὓς παντοῖα γένη βρωτῶν κατεσκευάσθαι τῶν
 10 πρὸς ἀπόλαυσιν ἡδίστων. καθ' ὃν δὴ γλυφαῖς ἐν-
 τυχεῖν εἶναι καὶ χρώμασιν ἐπηρτισμένον τὸν βασιλεῖα,
 φέροντα τῷ θεῷ χρυσὸν καὶ ἄργυρον, ὃν ἐξ ἀπάσης
 ἐλάμβανε τῆς Αἰγύπτου κατ' ἐνιαυτὸν ἐκ τῶν ἀρ-
 γυρείων καὶ χρυσείων μετάλλων· ὑπογεγράφθαι δὲ
 15 καὶ τὸ πλῆθος, ὃ συγκιφαλαιούμενον εἰς ἄργυρίου
 λόγον εἶναι μυῶν τρισχιλίας καὶ διακοσίας μυριά-
 δας. ἔξῃς δ' ἐπέρχεται τὴν ἱερὰν βιβλιοθήκην, ἐφ' ἧς
 20 ἡς ἐπιγεγράφθαι Ψυχῆς ἱατρικόν, συνεχεῖς δὲ ταύτη
 τῶν κατ' Αἴγυπτον θεῶν ἀπάντων εἰκόνας, τοῦ
 βασιλέως ὁμοίως ὁμοιοποροῦντος ἢ προσῆκον ἢ
 ἐκάστοις, καθάπερ ἐνδείκνυμένου πρὸς τε τὸν Ὀσίριον
 καὶ τοὺς κάτω περὶδρους ὅτι τὸν βίον ἐξετέλεισεν
 εὖσεβῶν καὶ δικαιοπραγῶν πρὸς τε ἀνθρώπους καὶ
 25 θεοὺς. ὁμοιοῖχον δὲ τῇ βιβλιοθήκῃ κατεσκευάσθαι
 30 περιττῶς οἶκον ἐικοσίκλινον, ἔχοντα τοῦ τε Αἰῶος
 καὶ τῆς Ἥρας, εἰ δὲ τοῦ βασιλέως εἰκόνας, ἐν ᾧ

1 ἀριθμός] ἀριθμός supplet Hertlein (ex Plat. de Iside 10)
 τὸ οἰκ. CD 3 ἐπιμένοντων τοίκεα, corr. Hertlein 10
 ἐντυχεῖς P, εἰσέτις Wesseling, ἐμπερὶς Eichstädt, ἐμπε-
 ρων walim; γλυφαῖς ἐν τοίχῳ εἶναι Heiske.

δοκίμῳ καὶ τὸ σῶμα τοῦ βασιλέως ἐντεταμέναι.
 5 κύκλῳ δὲ τούτου πλῆθος οἰκημάτων κατασκευάσθαι
 γραφὴν ἔχοντων ἐκπρεπῆ πάντων τῶν καθιερωμένων
 ἐν Αἰγύπτῳ ζώων· ἐνέβασιν τε δι' αἰτῶν εἶναι
 πρὸς ὅλον τὸν τάφον· ἣν διελθοῦσιν ἐπάρχειν ἐπὶ
 τοῦ μνήματος κύκλου χρυσοῦν τριακοσίων καὶ ἐξή-
 κοντα καὶ πέντε πηχῶν τὴν περίμετρον, τὸ δὲ πᾶχος
 πηχναῖον· ἐπιγεγράφθαι δὲ καὶ δηρῶσθαι καθ'
 ἑαστον πῆχυν τὰς ἡμέρας τοῦ ἐνιαυτοῦ, παραγε-
 γραμμένων τῶν κατὰ φύσιν γινομένων τοῖς ἡστροῖς
 ἀνατολῶν τε καὶ δύσεων καὶ τῶν διὰ ταύτας ἐπιτε-
 λουμένων ἐπισημασίων κατὰ τοὺς Αἰγυπτίους ἀστρο-
 λόγους· τοῦτον δὲ τὸν κύκλον ἐπὶ Καμβύσου καὶ
 Περσῶν ἴφασαν σιτυλῆσθαι καθ' οὓς χρόνους ἐκρά-
 τησεν Αἰγύπτου.

6 Τον μὲν οὖν Ὀσυμανδύον τοῦ βασιλέως τάφον
 τοιοῦτον γενέσθαι φασίν, ὥς οὐ μόνον δοκῇ τῇ κατὰ
 τὴν δαπάνην χορηγία πολὺ τῶν ἑλλων διενεγκεῖν,
 50 ἀλλὰ καὶ τῇ τῶν τεχνιτῶν ἐπινοίᾳ· οἱ δὲ Θηβαῖοι
 φασιν ἑαυτοὺς ἀρχαιοτάτους εἶναι πάντων ἀνθρώ-
 πων, καὶ παρ' ἑαυτοῖς πρώτοις φιλοσοφίαν τε ἐν-
 ρῆσθαι καὶ τὴν ἐπ' ἀκριβὲς ἀστρολογίαν, ἅμα καὶ
 τῆς χώρας αὐτοῖς συνεργοῦσης πρὸς τὸ τηλευγίστι-
 ρον ὄραν τὰς ἐπιτολάς τε καὶ δύσεις τῶν ἡστρων.
 2 ἰδίως δὲ καὶ τὰ περὶ τοὺς μῆνας αὐτοῖς καὶ τοὺς ἐν
 ἐνιαυτοῦ διατετάχθαι· τὰς γὰρ ἡμέρας οὐκ ἄγουσι
 κατὰ σελήνην, ἀλλὰ κατὰ τὸν ἥλιον, τριαχονθήμε-

5 ἐκπρεπῆ CF 4 δι' ἐπ' CF 5 ὅλον] ἕκρον Hartlein
 16 Ὀσυμανδίου F, Ὀσυμανδίου D 24 ὄραν] αὐτοῖς ὄραν D
 26 διατετάχθαι Cameracensis

ρους μὲν τιθέμενοι τοὺς μῆνας, πάντα δ' ἡμέρας
καὶ τέταρτον τοῖς δώδεκα μηνσὶν ἐπέχουσι, καὶ τοῦτο
τῷ τρώει τὸν ἐνιαύσιον κύκλον ἀναπληροῦσιν.
ἐμβολίμους δὲ μῆνας οὐκ ἔχουσιν οὐδ' ἡμέρας ὑπε-
ροῦσι, καθάπερ οἱ πλείστοι τῶν Ἑλλήνων. περὶ δὲ
τῶν ἐκλείψεων ἡλίου τε καὶ σελήνης ἀκριβῶς ἐπι-
σκέφθαι δοκοῦσι, καὶ προρρήσεις περὶ τούτων ποι-
οῦνται, πάντα τὰ κατὰ μέρος γινόμενα προλέγοντες
ἀδιαπτῶτως.

10 Τῶν δὲ τούτου τοῦ βασιλέως ἀπογόνων ὄγδοος 3
60 ὁ [ἄπὸ τοῦ πατρὸς] προσεγορευθεὶς Οὐχόρεός ἐστι
πόλιν Μέρμριν, ἐπιφανιστάτην τῶν καὶ Αἰγυπτίαν.
ἐξελέξατο μὲν γὰρ τόπον ἐπιχειρότατον ἀπέσης τῆς
χώρας, ὅπου σχιζόμενος ὁ Νεῖλος εἰς πλείονα μέρη
15 ποιεῖ τὸ κυλούμενον ἀπὸ τοῦ σχήματος Δέλτα· διὸ
καὶ συνέβη τὴν πόλιν εὐκαίρως κειμένην ἐπὶ τῶν
κλειθρῶν εἶναι κυριεύουσιν τῶν εἰς τὴν ἑνωχίαν
ἀναπλεόντων. τὸ μὲν οὖν περίβολον τῆς πόλεως 4
ἐποίησε σταδίων ἑκατὸν καὶ πεντηκοντα, τὴν δ'
20 ὀχυρότητα καὶ τὴν εὐχρηστίαν θαυμαστήν, τοιού-
τινι τρώει κατασκευέσας. ὄντες γὰρ τοῦ Νεῖλου 5
περὶ τὴν πόλιν καὶ κατὰ τὰς ἀναβάσεις ἐπικλύζοντες,
ἀπὸ μὲν τοῦ νότου προιβάλετο χῶμα παρμέγεθες,
πρὸς μὲν τὴν πληρώσιν τοῦ ποταμοῦ προβλήματος,
25 πρὸς δὲ τοὺς ἀπὸ τῆς γῆς πολιμίους ἀεροπόλεως
ἔχον τάξιν· ἐκ δὲ τῶν ἑλλων μερῶν πανταχόθεν
ὄρουξε λίμνην μεγάλην καὶ βαθύαν, ἣ τὸ σφοδρὸν
τοῦ ποταμοῦ δεχομένη καὶ πάντα τὸν περὶ τὴν

11 ἄπὸ τοῦ πατρὸς om. CF. Οὐχόρεός] Ἄγρεός om. C
20 τὴν om. D.

πόλιν τόπον πληροῦσα, πλὴν ἢ τὸ χῶμα κατασκευά-
 6 αστο, θανμαστήν ἐποίησιν τὴν ὀχυρότητα. οὕτω δὲ
 καλῶς ὁ κτίσας αὐτὴν ἰστοχέσαστο τῆς τῶν τόπων
 εὐκαιρίας ὥστε τοῖς ἐξῆς βασιλεῖς σχεδὸν ἅπαντας
 καταλιπόντας τὴν Θήβαν εἰς τὴν βασιλείαν καὶ τὴν
 οὐκῆσιν ἐν ταύτῃ ποιῆσθαι. διότις ἀπὸ τούτων
 τῶν χρόνων ἤρξατο ταπεινοῦσθαι μὲν τὰ περὶ τὰς
 Θήβας, αὐξέσθαι δὲ τὰ περὶ τὴν Μίμφιν, ἵως Ἀλε-
 ξάνδρου τοῦ βασιλέως· τούτου γὰρ ἐπὶ θαλάττῃ
 τὴν ἐπὶ νῦν αὐτῶν πόλιν οἰκίσαντος οἱ κατὰ τὸ
 ἐξῆς βασιλεύσαντες τῆς Αἰγύπτου πάντες ἐφιλοτι-
 7 μήθησαν εἰς τὴν ταύτης αὐξήσιν. οἱ μὲν γὰρ βα-
 σιλεῖσις μεγαλοπρεπέσιν, οἱ δὲ νηωρίοις καὶ λιμέ-
 σιν, οἱ δ' ἐτέρους ἀναθήμασι καὶ κατασκευάσμασιν
 ἁξιολόγοις ἐπὶ τοσοῦτον ἐκόσμησαν αὐτὴν ὥστε ὡ
 παρὰ τοῖς πλείστοις πρῶτην ἢ δευτέραν ἀριθμεῖσθαι
 τῶν κατὰ τὴν οἰκουμένην πόλεων. ἀλλὰ περὶ μὲν
 ταύτης τὰ κατὰ μέρος ἐν τοῖς ἰδίοις χρόνοις ἀνα-
 51 γράψομεν. ὁ δὲ τὴν Μίμφιν κτίσας μετὰ τὴν τοῦ
 χῶματος καὶ τῆς λίμνης κατασκευὴν ἔκδοξεν βα-
 σίλειαν τῶν μὲν παρὰ τοῖς ἄλλοις οὐ λειπόμενα, τῆς
 δὲ τῶν προβασιλευσάντων μεγαλοψυχίας καὶ φιλο-
 2 καλίας οὐκ ἔχοντα. οἱ γὰρ ἐγγύριοι τὸν μὲν ἐν τῷ
 ἑνὶ χρόνῳ εὐτελεῖ παντελῶς εἶναι νομίζουσι, τὸν
 δὲ μετὰ τὴν τελευτὴν δι' ἀρετὴν μνημονεύθησόμε-
 νον περὶ πλείστου ποιοῦνται, καὶ τὰς μὲν τῶν ζών-
 των οὐκῆσεις καταλύσεις ὀνομάζουσιν, ὡς ὀλίγον

7 μὲν ταπεινοῦσθαι D   8 περὶ] κατὰ CF   9 βασι-
 λεως] Μακεδόνας CF   10 ὁμοῦσθαι CF   αὐτοῦ Eick.
 11 πάντες om. D

χρόνον ἐν ταῖταις οἰκούντων ἡρώων, τοὺς δὲ τῶν
 61 τετελευτηκότων τάφους αἰδίοις οἴκους προσεγορεύ-
 ουσιν, ὡς ἐν ᾧδου διατελούντων τὸν ἔπειρον αἰῶνα·
 διάπερ τῶν μὲν κατὰ τὰς οἰκίας κατασκευῶν ἦττον
 6 φροντίζουσι, περὶ δὲ τὰς ταφὰς ὑπερβολὴν οὐκ ἐπο-
 λείπουσι φιλοτιμίας. τὴν δὲ προειρημένην πόλιν 8
 ὀνομασθῆναι τινὲς φασιν ἀπὸ τῆς θυγατρὸς τοῦ
 κτίσαντος αὐτὴν βασιλέως. ταύτης δὲ μυθολογοῦσιν
 ἐκασθῆναι τὸν ποταμὸν Νεῖλον ὁμοιωθέντα τούτῳ,
 10 καὶ γεννῆσαι τὸν ἐπ' ἐρίτῃ θαυμασθέντα παρὰ τοῖς
 ἑγχωρίοις Αἰγυπτίον, ἅψ' οὗ καὶ τὴν σύμπασιν
 χώραν τυχεῖν τῆς προσηγορίας. διαδιξάμενον γὰρ 4
 τοῦτον τὴν ἡγεμονίαν γενέσθαι βασιλέα φιλόανθρω-
 πον καὶ δίκαιον καὶ καθόλου σπουδαῖον ἐν πᾶσι·
 12 διὸ καὶ μεγάλῃ ἀποδοχῇ ἀξιούμενον ὑπὸ πάντων
 διὰ τὴν εὐνοίαν τυχεῖν τῆς προειρημένης τιμῆς.

Μετὰ δὲ τὸν προειρημένον βασιλέα δώδεκα 5
 γενεαῖς ὕστερον διαδιξάμενος τὴν κατ' Αἰγυπτίον
 ἡγεμονίαν Μοῖσις ἐν μὲν τῇ Μέρμηρ κατασκεύασε
 20 τὰ βόρεια προπύλαια, τῇ μεγαλοπρεπείᾳ πολὺ τῶν
 ἄλλων ὑπερέχοντα, ἐπάνω δὲ τῆς πόλεως ἀπὸ δέκα
 σχοίνων λίμνην ὥρυξε τῇ μὲν εὐχρηστία θαυμαστήν,
 τῷ δὲ μεγάλῃ τῶν ἔργων ἔπιστον· τὴν μὲν γὰρ 6
 περίμετρον αὐτῆς φασιν ὑπάρχειν σταδίων τρισχι-
 22 λίων καὶ ἑξακοσίων, τὸ δὲ βάθος ἐν τοῖς πλείστοις
 μέρεσιν ὀργυῶν πεντήκοντα· ὥστε τίς οὐκ ἂν ἀνα-
 λογιζόμενος τὸ μέγεθος τοῦ κατασκευάσματος εἰκό-
 τως ζητῆσαι πόσαι μυριάδες ἀνθρώπων ἐν πόσει

7 τινὲς del. Dindorf   8 μυθολογῶντι] πρὶν add. F
 19 Μοῖσις DF   20 πολὺ om. CF.

7 ἔτασι τοῦτο συνετέλεσαν· τὴν δὲ χρεῖαν τὴν ἐκ ταύτης καὶ κοινωφελίαν τοῖς τὴν Αἴγυπτον οἰκοῦσιν, ἐπεὶ δὲ τὴν τοῦ βασιλέως ἐκείνοισιν, οὐκ ἂν τις ἐπαυρίσειε τῆς ἀληθείας ἐξίως.

- 52 Ἐπειδὴ γάρ ὁ μὲν Νεῖλος οὐχ ὠρισμένως ἐποιεῖτο τὰς ἀναβάσεις, ἡ δὲ χώρα τὴν εὐκαρπίαν ποτισκόμενα ἀπὸ τῆς ἐκείνου συμμετρίας, εἰς ὑποδοχὴν τοῦ πλεονάζοντος ὕδατος ὥρυξε τὴν λίμνην, ὥπως μήτε διὰ τὸ πλῆθος τῆς ὕδατος ἐπικλύζαν ἀκαίρως τὴν χώραν ἔλη καὶ λίμνας κατασκευάζῃ, μήτ' ἐλάττω τοῦ συμφέροντος τὴν πλήρωσιν ποιοῦμενος τῇ λι-
- 2 εὐδρίᾳ τοὺς καρποὺς λυραίνειται. καὶ διώρημα μὲν ἐκ τοῦ ποταμοῦ κατασκευάσας εἰς τὴν λίμνην ὀρθοῖχοντα μὲν σταδίων τὸ μήκος, τριπλάθειρον δὲ τὸ πλάτος· διὰ δὲ ταύτης ποτὶ μὲν δεχόμενος τὸν ὅ-
3 ποταμόν, ποτὶ δ' ἀποστρέφων, παρίεχτο τοῖς γεωργοῖς τὴν τῶν ὑδάτων εὐκαρίαν, ἐνοικορμένον τοῦ στόματος καὶ πάλιν κλειομένου φιλοτέχνως καὶ πολυδαπάνως· οὐκ ἐλάττω γάρ τῶν πεντήχοντα
62 ταλάντων δαπανᾶν ἦν ἀνάγκη τὸν ἀνοῖξαι βουλό-
μενον ἢ κλεῖσαι τὸ προειρημένον κατασκευάσμε-
- 4 διαμεμένηκε δ' ἡ λίμνη τὴν εὐχρηστίαν παρεχομένη τοῖς κατ' Αἴγυπτον ἔως τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων, καὶ τὴν προσηγορίαν ἀπὸ τοῦ κατασκευάσαντος ἔχει,
- 5 καλουμένη μέχρι τοῦ νῦν Μοίριδος λίμνη. ὁ δ' οὖν βασιλεὺς ὀρύττων ταύτην κατέλειπεν ἐν μέσῃ τύπον, ἐν ᾧ τάφον φκοδόμησε καὶ δύο πυραμίδας, τὴν μὲν ἑαυτοῦ, τὴν δὲ τῆς γυναικὸς, σταδισίας τὸ

2 κοιτωφελίαν DF, κοινὴν ὀφείλιαν C 35 Μορίδος DF.

ἄνθρωπος, ἐφ' ᾧ ἐπέστησεν εἰκόνας λιθίνας καθημένας
ἐπὶ θρόνου, νομιζων διὰ τούτων τῶν ἔργων ἀθά-
νατον ἑαυτοῦ καταλείψαι τὴν ἐκ' ἀγαθῶ μνήμην.
τὴν δ' ἐκ τῆς λίμνης ἐκτὸ τῶν ἰχθύων γυνόμενην
5 πρόσκοτον ἔδωκε τῇ γυναικὶ πρὸς μύρα καὶ τὸν
ἕλλον καλλωπισμὸν, φερούσης τῆς θήρας ἀργυρίου
τέλειοντον ἐκάστης ἡμέρας· εἰκοσι γὰρ καὶ δύο γένη
τῶν κατ' αὐτὴν φασιν ἰχθύων εἶναι, καὶ τοσαύτων
αὐτῶν ἀλλοτρίοι πλῆθος ὥστε τοὺς προσκατα-
10 ροῦντας ταῖς ταριχεύαις βυτας καμπληθεῖς δυσχερῶς
περιγίνεσθαι τῶν ἔργων. περὶ μὲν οὖν Μοίριδος
τοσαύτ' ἱστοροῦσιν Αἰγύπτιοι.

Σεσώσις δὲ φασιν ὑστερον ἑπτά γενεαῖς βασι- 53
λεῖα γενόμενον ἐπιφανιστάτας καὶ μεγίστας τῶν πρὸ
15 αὐτοῦ πράξεις ἐπιτελέσασθαι. ἐπὶ δὲ περὶ τούτου
τοῦ βασιλείου οὐ μόνον οἱ συγγραφεῖς οἱ παρὰ τοῖς
Ἕλλησι διαπεφωνήκασιν πρὸς ἀλλήλους, ἀλλὰ καὶ
τῶν κατ' Αἴγυπτον οἱ τε ἱερεῖς καὶ οἱ διὰ τῆς φθῆς
αὐτῶν ἐγκωμιάζοντες οὐχ ὁμολογούμενα λέγουσιν.
20 ἡμεῖς πειρασόμεθα τὰ πιθανώτατα καὶ τοῖς ὑπάρ-
χουσιν ἐτι κατὰ τὴν χώραν σημείοις τὸ μάλιστα
συμφωνοῦντα διελθεῖν. γεννηθέντος γὰρ τοῦ Σε-
σώσιου ἐπαίησεν ὁ πατὴρ αὐτοῦ μεγαλοπρεπὲς τι
καὶ βασιλικόν· τοὺς γὰρ κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν
25 γεννηθέντας παῖδας ἐξ ὅλης τῆς Αἰγύπτου συναγα-
γὼν καὶ τροφούς καὶ τοὺς ἐπιμελησομένους ἐπιστή-
σας τὴν αὐτὴν ἀγωγὴν καὶ παιδείαν ὥρισε τοῖς

3 τὴν om. CD   11 Μοίριδος D   13 Σεσώσιον C
22 Σεσώσιος] προσηγμένον CF   23 ἐπαίησεν omittunt et
post βασιλικόν inserunt ἱεροῦ Π   27 καί] καὶ τὴν CD.

πᾶσιν, ἐπολαμβάνων τοὺς μάλιστα συντραφέντας
 καὶ τῆς αὐτῆς παρρησίας κοινοῦννηκότας ἐόνου-
 σιάτους καὶ συναγωνιστὰς ἐν τοῖς πολέμοις ἀρίστους
 3 ἵεσθαι. πάντα δὲ θαυσιλῶς χορηγήσας διαπόνησε
 τοὺς παῖδας ἐν γυμνασίοις συνεχέσι καὶ πόνοις.²
 οὐδενὶ γὰρ αὐτῶν ἐξῆν προσενέγκασθαι τροφήν, εἰ
 μὴ πρότερον δοῦμοι σταδίους ἑκατὸν καὶ ὀγδοηκόντα.
 4 διὸ καὶ πάντες ἀνδρωθέντες ἐπὶ ἤρξαν ἀθληταὶ μὲν 63
 τοῖς σώμασιν εὐρωστοί, ἡγεμονικοὶ δὲ καὶ καρτερικοὶ
 ταῖς ψυχαῖς διὰ τὴν τῶν ἀρίστων ἐπιτηδευμάτων
 5 ἀγωγήν. τὸ μὲν οὖν πρῶτον ὁ Σισώωσις ἀποσταλὴς
 ὑπὸ τοῦ πατρὸς μετὰ δυνάμειος εἰς τὴν Ἀραβίαν,
 συστρατευομένων καὶ τῶν συντρόφων, περὶ τι τῶς
 θήρας διαπονήθη καὶ ταῖς ἐνυδρίαις καὶ σπανοσι-
 τίαις ἐγκατερίψας κατιστρέψατο τὸ ἔθνος ἅπαν
 6 τὸ τῶν Ἀράβων, ἀδούλωτον τὸν πρὸ τοῦ χρόνου
 7 γεγονόσ· ἔπειτα εἰς τοὺς πρὸς τὴν Ἰσπέραν τόπους
 ἀποσταλὴς τὴν πλείστην τῆς Διβύης ἐπήκοον ἐποιή-
 8 σατο, παντελῶς νέος ὢν τὴν ἡλικίαν. τοῦ δὲ πατρὸς
 τελευτήσαντος διαδεξάμενος τὴν βασιλείαν καὶ ταῖς 10
 προκατεργασθείσαις πράξεσι μετεωρισθείς, ἐπιβέβητο
 9 τὴν οἰκουμένην κατακτήσασθαι. ἔνιοι δὲ λέγουσιν
 αὐτὸν ὑπὸ τῆς ἰδίας θυγατρὸς Ἀθύρτιος παρακλη-
 θῆναι πρὸς τὴν τῶν ὧν δυναστείαν, ἣν οἱ μὲν
 συνέσει πολὺ τῶν ἑλλων διαφέρουσάν φασι διδάξαι 15
 τὸν πατέρα ῥαδίως [αὐ] ἰσομένην τὴν στρατείαν,
 οἱ δὲ μαντικῇ χρηομένην καὶ τὸ μέλλον ἴεσθαι

² κοινοῦννησας C   3 πόνοις] κακοπαθείαις CF   10
 ἀρίστοι] ἀγαθοὶ CF   14 τι om. C   16 Ἀράβων Wesseling,
 βαρβάρων codices   17 τὴν om. CF   18 ἀποσταλὴς] ἐκπα-
 ρθεὶς C   24 ἦν om. D   26 ἄν. del. Dind.

πραγματοποιήσαντες ἐκ τῆς θυντικῆς καὶ τῆς ἑγκοι-
 μήσεως τῆς ἐν τοῖς ἱεροῖς, ἐπὶ δὲ τῶν κατὰ τὸν
 οὐρανὸν γινομένων σημείων. γεγράφασι δὲ τινες ὁ
 καὶ διότι κατὰ τὴν γένεσιν τοῦ Σισσοώσιος ὁ πατήρ
 αὐτοῦ καθ' ἑαυτοῦ δόξει τὸν Ἡφαιστον αὐτῷ λέγειν
 ὅτι πάσης τῆς οἰκουμένης ὁ γεννηθεὶς παῖς κρατήσῃ.
 διὰ ταύτην οὖν τὴν αἰτίαν τὸν μὲν πατέρα τοὺς 10
 ἡλικιώτας τοῦ προειρημένου ἀνθρώπου καὶ βασιλικῆς
 ἀγωγῆς ἀξιῶσαι, προκατασκευαζόμενον εἰς τὴν τῶν
 10 ὅλων ἐπίδοσιν, αὐτὸν δ' ἀνδρωθέντα καὶ τῇ τοῦ
 θεοῦ προφησίᾳ πιστεύσαντα κατενεχθῆναι πρὸς τὴν
 εἰρημένην στρατείαν. πρὸς δὲ ταύτην τὴν ἐπιβολὴν δὲ
 πρῶτον μὲν τὴν πρὸς αὐτὸν εὐνοίαν κατασκευάσαι
 πᾶσι τοῖς κατ' Αἴγυπτον, ἡγούμενος δεῖν τοὺς μὲν
 15 συστρατεύοντας ἐτοιμῶς ὑπὲρ τῶν ἡγουμένων ἔπο-
 θησκαῖν, τοὺς δ' ἀπολειπομένους ἐπὶ τῶν πατρίδων
 μηδὲν νεωτερίζειν, εἰ μέλλει τὴν προαίρεσιν ἐπὶ
 τέλος ἔχειν. διὸ καὶ πάντα ἐκ τῶν ἐνδεχομένων 2
 εὐηργέτει, τοὺς μὲν χρημάτων δωρεαῖς ἐκτεριπύων,
 20 τοὺς δὲ χάριτος δόσει, τινὰς δὲ τιμωρίας ἀπολύσει,
 πάντα δὲ ταῖς ὁμιλίαις καὶ τῇ τῶν τρόπων ἐπιει-
 κείᾳ προσήγετο· τῶν τε γὰρ βασιλικῶν ἐγκλημάτων
 ἕπαντας ἀθώους ἀφῆκε καὶ τοὺς πρὸς ἀργύριον
 25 συγκακλιμένους ἀπέλυσε τοῦ χρέους, δυντο πολλοὺς
 πλῆθους [ἀνθρώπων] ἐν ταῖς φυλακαῖς. τὴν δὲ 3
 χώραν ἔπασσε εἰς ἕξ καὶ τριάκοντα μέρη διελών,
 ἥ καλοῦσιν Αἰγύπτιοι νομούς, ἐπέστησεν ἅπασιν
 νομέρχας τοὺς ἐπιμελησομένους τῶν τε προσόδων

12 προειρημένην CF 13 ἑγκατεσκευάσαι Heiske 22 προσ-
 ηγάγετο D 25 ἀνθρώπων om. CF 27 νόμους D 28 τῶν τε] 11

τῶν βασιλικῶν καὶ διοικησόντας ἔπειτα τὰ κατὰ
 4 τὰς ἰδίαις μερίδας. ἐπελέξατο δὲ καὶ [τούτων] τῶν
 ἀνδρῶν τοὺς ταῖς ῥώμας διαφείροντας καὶ συν-
 στήσατο στρατόπαιδον ἕξιον τοῦ μεγέθους τῆς ἐπι-
 βολῆς· κατέγραψε γὰρ πεζῶν μὲν ἑξήκοντα μυριάδας, 5
 ἵππεϊς δὲ διαμυρίους καὶ τετρακισχιλίους, ζεύγη δὲ
 5 πολυμιστήρια διαμύρια καὶ ἑπτακισχίλια. ἐπὶ δὲ
 τὰς κατὰ μέρος ἡγεμονίας τῶν στρατιωτῶν ἔταξε
 τοὺς συντηρόφους, ἐνηθληκότας μὲν ἤδη τοῖς πολέ-
 μοις, ἀριστὴν δ' ἑξηλεκτότας ἐκ παιδίων, ἱκανοὺς δὲ 10
 ἀδελφικὴν ἔχοντας πρὸς τε τὸν βασιλεῖα καὶ πρὸς
 ἀλλήλους, ὄντας τὸν ἀριθμὸν πλείους τῶν χιλίων
 6 καὶ ἑπτακοσίων. πᾶσι δὲ τοῖς προσηρημένοις κατα-
 κληροῦνχσαι τὴν ἀρίστην τῆς χώρας, ὅπως ἔχοντες
 ἱκανὰς προσόδους καὶ μηδενὸς ἐνδεεῖς ὄντας ἀσχωαί 15
 50 τὰ περὶ τοὺς πολέμους. κατασκευάσας δὲ τὴν δύ-
 ναμιν ἰσχυράναι ἐπὶ πρώτους Αἰθίοπας τοὺς πρὸς
 τῇ μεσημβρίᾳ κατοικοῦντας, καὶ καταπολεμήσας
 ἐνέγκασκε τὸ ἔθνος φόρους ταλαῖν ἱβερὸν καὶ χρυσόν
 1 καὶ τῶν ἰλλυρᾶντιον τοὺς ὀδόντας. ἔπειτ' εἰς μὲν 20
 τὴν Ἐρυθρὰν θάλατταν ἀπέστειλε στόλον νεῶν
 τετρακοσίων, πρῶτος τῶν ἐγχωρίων μικρὴ πλοῆν
 ναυπηγησάμενος, καὶ τὰς τε νῆδους τὰς ἐν τοῖς τό-
 ποις κατεκτήσατο καὶ τῆς ἡπείρου τὰ παρὰ θάλατ-
 ταν μέρη κατεστρέψατο μέχρι τῆς Ἰνδικῆς· αὐτὸς 25
 δὲ μετὰ τῆς δυνάμεως περὶ τὴν πορείαν ποιησάμε-

τῶν αὐτῶν τῶν Eisch. 2 τούτων incl. Bekker. 4 συνεστήσατο] τὸ add. D. 8 ἔταξε τῶν στρατιωτῶν vulg. 9 πολέμοις G, πολέμοις cotari. 14 ἀρίστην τῆς χώρας] καλλίστην χώραν CF. 18 τὴν μεσημβρίαν F. 26 πορείαν διανομῆς ποιησάμενος D.

1 τοις κατιστριφέναι πᾶσαν τὴν Ἀσίαν. οὐ μόνον γὰρ 3
 τὴν ὑστερον ὑπ' Ἀλεξάνδρου τοῦ Μακεδόνα κατα-
 κτηθεῖσαν χώραν ἐπῆλθεν, ἀλλὰ καὶ τινα τῶν
 ἰθὺν ὧν ἐκεῖνος οὐ παρίβυλεν εἰς τὴν χώραν. καὶ 4
 γὰρ τὸν Γάγγην ποταμὸν διέβη καὶ τὴν Ἰνδικὴν
 ἐπῆλθε πᾶσαν ἕως ὠκεανοῦ καὶ τὸ τῶν Σχυθῶν
 ἔθνη μέχρι Τανάδος ποταμοῦ τοῦ διωρίζοντος τὴν
 Εὐρώπην ἀπὸ τῆς Ἀσίας· ὅτι δὴ φασὶ τῶν Αἰγυ-
 πτίων τινὲς καταλειφθέντας περὶ τὴν Μαίωτιν λίμνην
 10 συστήσασθαι τὸ τῶν Κόλχων ἔθνος. ὅτι δὲ τοῦτο 5
 τὸ γένος Αἰγυπτιακόν ἐστι σημεῖον εἶναι τὸ περι-
 τίμασθαι τοὺς ἀνθρώπους παρακλησίᾳς τοῖς κατ'
 Αἴγυπτον, διαμένοντος τοῦ νομίμου παρὰ τοῖς ἐπαύ-
 15 ροις, καθέπερ καὶ παρὰ τοῖς Ἰουδαίοις. ὁμοίως δὲ 6
 καὶ τὴν λοιπὴν Ἀσίαν ἅπασαν ἐπῆκοον ἐποιήσατο
 καὶ τῶν Κυκλάδων νήσων τὰς πλείους. διαβὰς δ'
 εἰς τὴν Εὐρώπην καὶ διεξίδων ἑπασαν τὴν Θράκην
 ἐκινδύνεισεν ἀποβαλεῖν τὴν δύναμιν διὰ σπάνιν
 τροφῆς καὶ τόπων δυσχωρίας. διόπερ ὅρμη 7
 20 στρατείας ποιησάμενος ἐν τῇ Θράκῃ, στήλας κατα-
 σκεύασεν ἐν πολλοῖς τόποις τῶν ὑπ' αὐτοῦ κατα-
 κτηθέντων· αὗται δὲ τὴν ἱππομαρῆν εἶχον Αἰγυ-
 πτίους γράμμασι τοῖς ἱεροῖς λεγομένοις, „Τῆνδε τὴν
 χώραν ὑπλοῖς κατιστριφέναι τοῖς ἱανοῦ βασιλεὺς
 25 βασιλέων καὶ δεσπότης δεσποτῶν Σισύωσις“. τὴν 8
 δὲ στήλην κατισκεύασεν ἔχουσαν πίδακτον ἐν μὲν
 τοῖς μαχίμοις ἔθνεσιν ἀνδρός, ἐν δὲ τοῖς ἡγεννίσαι
 καὶ δειλοῖς γυναικός, ἀπὸ τοῦ κυριωτέρου μέρους

1 τὴν om. D 4 σχυθικῶν D 14 ὁμοίως ὡς C, ὡς F καθ-
 ἄπερ ... Ἰουδαίοις inproctum (c. 28, 2) 23 τὴν om. D 28 ἡγε-

τὴν διέδοικεν τῆς ἐκάστων ψυχῆς φανερωτέτην τοῖς
 9 ἐπιγινωμένοις ἐπισθῆαι νομίζων. ἐν ἐνίοις δὲ τόποις
 καὶ τὴν ἑαυτοῦ κατεσκευάσεν εἰκόνα λιθίνην, τόξα
 καὶ λόγχην ἔχουσαν, τῷ μεγέθει τέτταρσι παλαι-
 σταῖς μίξονα τῶν τεττάρων πήχων, ἡλίκος ὢν καὶ
 10 αὐτὸς ἐνύχτανεν. ἐπεικῶς δὲ προσενεχθεὶς ἥπασα
 τοῖς ὑποταγμένοις καὶ συντελέσας τὴν στρατείαν
 ἐν ἑτεσιν ἐννέα, τοῖς μὲν ἔθνεσι κατὰ δύναναι προσ-
 ἔταξε δωροφορεῖν κατ' ἐνιαυτὸν εἰς Αἴγυπτον, αὐτὸς
 δ' ἀθροίσας αἰχμαλώτων τε καὶ τῶν ἑλλήνων λαφύ-
 10 ρων πλῆθος ἀνυπέρβλητον ἱππηγίδην εἰς τὴν πα-
 τρίδα, μεγίστας πράξεις τῶν πρὸ αὐτοῦ κατειργα-
 11 σμένος. καὶ τὰ μὲν ἱερὰ πάντα τὰ κατ' Αἴγυπτον
 ἀναθήμασιν ἐξιολόγησε καὶ σκόλοις ἐκόσμησε, τῶν
 δὲ στρατιωτῶν τοὺς ἀνδραγαθήσαντας δωροῖς κατὰ
 12 τὴν ἀξίαν ἐτίμησε. καθόλου δὲ ἀπὸ ταύτης τῆς
 στρατείας οὐ μόνον ἡ συνεκδραγαθήσασα δύναμις
 μεγάλην εὐπορίαν κτησαμένη τὴν ἐπάνοδον ἐποιή-
 σκετο λεμπρόν, ἀλλὰ καὶ τὴν Αἴγυπτον ἄπασαν
 συνέβη παντοίας ὠφελείας ἐμπλησθῆναι.

56 Ὁ δὲ Σεσόδοσις ἀποστήσας τὰ πλῆθη ἀπὸ τῶν
 πολεμικῶν ἔργων τοῖς μὲν συνεκδραγαθήσασιν συν-
 ἐχώρησε τὴν ῥεστώνην καὶ τὴν ἐπόλευσιν τῶν κατα-
 κτηθέντων ἀγαθῶν, αὐτὸς δὲ φιλόδοξος ὢν καὶ τῆς
 εἰς τὸν αἰῶνα μνήμης ὀρεγόμενος κατεσκευάσεν
 13 ἔργα μεγάλα καὶ θαυμαστά ταῖς ἑταρσίαις καὶ ταῖς
 χορηγίαις, ἑαυτῷ μὲν ἀθάνατον περιποιούμενα δοῦναι,
 τοῖς δ' Αἰγυπτίοις τὴν εἰς ἅπαντα τὸν χρόνον ἀσφά-

τύτου II.

ἐκάστον U

19 ἥπασα] διὰ U

21 ἀπὸ

om. CF

26 ἔργα] ἔργα τε ταῖς.

60 λειαν μετὰ δρασιώνης· πρῶτον μὲν γὰρ ἀπὸ θεῶν 2
 ἀρξάμενος ᾠκοδόμησεν ἐν πάσαις ταῖς κατ' Αἴγυ-
 πτον πόλυσιν ἱερὸν θεοῦ τοῦ μάλιστα παρ' ἑκάστοις
 τιμωμένου· πρὸς δὲ τὰς ἐργασίας τῶν μὲν Αἴγυ-
 7 πτίων οὐδένᾳ παρέλαβε, δι' αὐτῶν δὲ τῶν αἰχμα-
 λώτων ἵπαντα κατεσκεύασε· διόπερ ἐπὶ πᾶσι τοῖς
 ἱεροῖς ἐπέγραψεν ὡς αὐτοῖς ἐγγχώριος εἰς σὺντὰ με-
 μόχθηκε· λέγεται δὲ τῶν αἰχμαλῶτων τοὺς ἐκ τῆς 3
 Βαβυλωνίας ἄλόντας ἀποστήναι τοῦ βασιλείως, μὴ
 10 δυναμένους φέρειν τὰς ἐν τοῖς ἔργοις ταλαιπωρίας·
 οἷς καταλαβόμενους παρὰ τὸν ποταμὸν χωρίον καρ-
 τερόν διαπολεμαῖν τοῖς Αἰγυπτίοις καὶ τὴν σύνεγγυς
 χώραν καταφθεῖρειν, τέλος δὲ δοθείσης ἡδείας αὐ-
 τοῖς κατοικῆσαι τὸν τόπον, ὃν καὶ ἀπὸ τῆς πατρίδος
 13 Βαβυλῶνι προσαγορευῆσαι· δι' αἰτίας δὲ παραπλη- 4
 ρίους φασὶν ὠνομάσθαι καὶ τὴν Τροίαν τὴν ἐν
 [καί] νῦν οὖσαν παρὰ τὸν Νεῖλον· τὸν μὲν γὰρ
 Μενέλαον ἐξ Ἰλίου πλείοντα μετὰ πολλῶν αἰχμαλῶ-
 των παραβαλεῖν εἰς Αἴγυπτον, τοὺς δὲ Τρώας
 16 ἀποστείντας αὐτοῦ καταλυβίσθαι τινὰ τόπον καὶ
 διαπολεμῆσαι μέχρι ὅτου συγχωρηθείσης αὐτοῖς τῆς
 ἀσφαλείας ἐκτίσαν πόλιν, ἣν ὀνόμαζον αὐτοῦς
 ποιῆσαι τῇ πατρίδι· οὐκ ἄγνοω δ' ὅτι περὶ τῶν 5
 εἰρημένων πόλεων Κτησίας ὁ Κνίδιος διαφόρως
 19 ἰστορήσει, φήσας τῶν μετὰ Σιμφάμιδος παραβαλόν-
 των εἰς Αἴγυπτον τινὰς ἐκτικέναι ταύτας, ἀπὸ τῶν
 ἰδίων πατρίδων θιγμένους τὴν προσήγορίαν· περὶ 6
 δὲ τούτων τὸ μὲν ἀληθὲς ἐκθίσθαι μετὰ ἰακρυβείας

14 τὸν om. D 17 καὶ om. D 20 καταλυβίσθαι G¹,
 ἀπολαβίσθαι CG², καταλαβίσθαι DF.

οὐ βᾶδιον, τὸ δ' ἀναγραφῆς ἀξιώσαι τὰ διαφωνοῦ-
μενα παρὰ τοῖς συγγραφεύσιν ἀναγκαῖον, ὅπως
ἀκέραιος ἢ περὶ τῆς ἀληθείας κρίσις ἀπολείπηται
τοῖς ἀναγινώσκουσιν.

- 57 Ὁ δ' οὖν Σισδωσίς χώματα πολλὰ καὶ μεγάλα
κατασκευάσας τὰς πόλεις εἰς ταῦτα μετέωκισεν, ὥσται
μὴ φυσικῶς τὸ ἰσθαρος ἐτύγγενον ἐπηρμένον ἔχου-
σαι, ὅπως κατὰ τὰς πληρώσεις τοῦ ποταμοῦ κατα-
φυγὰς ἔχουσιν ἐκινδύνους οἱ τε ἄνθρωποι καὶ τὰ
1 κτήνη. κατὰ πᾶσαν δὲ τὴν χώραν τὴν ἀπὸ Μίμ- 10
φως ἐπὶ θάλατταν ὠρυξί πυκνὴ ἐκ τοῦ ποταμοῦ
διώρυγας, ἵνα τὰς μὲν συγκομιδὰς τῶν καρπῶν
ποιῶνται συντόμως καὶ βεβίως, ταῖς δὲ πρὸς ἀλλή-
λοις τῶν λαῶν ἐπιμιξίαις καὶ πᾶσι τοῖς τόποις
ἐκάρχη ῥασσιῶν καὶ πάντων τῶν πρὸς ἐπαύλειον 15
πολλὴ θαρύλεια· τὸ δὲ μέγιστον, πρὸς τὰς τῶν πο- 67
λεμίων ἱφόδους ὀχυρὰν καὶ δυσέμβολον ἐποίησε
3 τὴν χώραν· τὸν γὰρ πρὸ τοῦ χρόνου ἡ κρατίστη
τῆς Αἰγύπτου πᾶσα σχεδὸν ἱσπαδισμὸς οὖσα καὶ ταῖς
συνωρίσιν ἰσβατος ἐκ' ἐκείνου τοῦ χρόνου διὰ τὸ 20
πλῆθος τῶν ἐκ τοῦ ποταμοῦ διαφύγων δυσεφοδω-
4 τήτη γέγονεν. ἐτείχισε δὲ καὶ τὴν πρὸς ἀντιολίαν
κινούσαν πλευρὰν τῆς Αἰγύπτου πρὸς τὰς ἀπὸ τῆς
Συρίας καὶ τῆς Ἀραβίας ἐμβολὰς ἀπὸ Πηλουσίου
μέχρι Ἡλιονπόλεως διὰ τῆς ἐρήμου, τὸ μῆκος ἐπὶ 25
5 σταδίων· χιλίων καὶ πεντακοσίων. ἐναυπηγήσατο
δὲ καὶ πλοῖον κέδρινον τὸ μὲν μῆκος πηχῶν δια-

3 ἀληθείας κρίσις] ἀκριβείας σύστασις D 6 εἰς ταύ-
τας DF, ταύτας C, corr. West. 14 ἀπότοις CF 18 τοῦ
τῆς D 20 ἱσβατος τοῖς

κοσίων καὶ ὀγδοήκοντα, τὴν δ' ἐπιφάνειαν ἔχον
 τὴν μὲν ἔξωθεν ἐπέχουσιν, τὴν δ' ἔνδοθεν κατη-
 γυρωμένην· καὶ τοῦτο μὲν ἀνέθηκε τῷ θεῷ τῷ
 μάλιστα ἐν θήβαις τιμωμένῳ, δύο τε λίθινους ὀβε-
 λίσκους ἐκ τοῦ σκληροῦ λίθου πηχῶν τὸ ὕψος εἰκοσι
 πρὸς τοὺς ἑκατόν, ἐφ' ὧν ἐπέγραψε τὰ τε μέγεθος
 τῆς δυνάμεως καὶ τὸ πλῆθος τῶν προσόδων καὶ
 τὸν ἀριθμὸν τῶν καταπολέμηθέντων ἔθνων· ἐν
 Μίμφει δ' ἐν τῷ τοῦ Ἡφαιστοῦ ἱερῷ μονολίθους
 εἰκόνας ἑαυτοῦ τε καὶ τῆς γυναικὸς τὸ ὕψος τριά-
 κοντα πηχῶν, τῶν δ' ὤμων εἰκοσι πηχῶν, διὰ σύμ-
 πτωμα τοιόνδε, ἐκ τῆς μεγάλης στρατείας ἀνακίμ- 6
 ναντος εἰς Ἀθῆνας τοῦ Σισσώσιος καὶ διατρίβοντος
 περὶ τὸ Πηλοῦσιον, ἔστι δὲ αὐτὸν ὁ ἀδελφὸς μετὰ
 τῆς γυναικὸς καὶ τῶν τέκνων ἐπιβουλήν συνε-
 στήσατο· ἀναπνευσμένων γὰρ αὐτῶν ἀπὸ τῆς μέθης,
 ἔχον καλῆμον ξηροῦ πλῆθος ἐκ χρόνου παρεσκευ-
 ασμένον, καὶ τοῦτο νυκτὸς τῇ σκηνῇ περιθίς, ἀπέ-
 πρησεν. ἄφνω δὲ τοῦ πυρὸς ἐκλάμψαντος οἱ μὲν 7
 ἐπὶ τῆς θεραπείας τοῦ βασιλέως τεταγμένοι παρε-
 βήθουν, ἀγένηώς ὥς ἔν σίνωμένοι, ὁ δὲ Σισσώσις
 ὁμοπτόρας τὰς χεῖρας ἀνατείνας καὶ ὑπὲρ τῆς σωτη-
 ρίας τῶν τε παίδων καὶ τῆς γυναικὸς τοὺς θεοὺς
 εὐχάμενος διεξέπεσε διὰ τῆς φλογὸς, σωθεὶς δὲ 8
 παραδόξως τοὺς ἄλλους θεοὺς ἐτίμησεν ἀναθή-
 μασι, καθότι προείρηται, πάντων δὲ μάλιστα τὸν
 Ἡφαιστον, ὡς ὑπὸ τοῦτον τετυγχῶς τῆς σωτηρίας.

2 ἔνδοθεν] ἐντός CF   4 τε Wesseling, δὲ codices
 10 διατρίβοντος CF   16 ἀναπνευσμένων CF   23 τε om.
 vulg.   τοὺς θεοὺς om. CF   25 τοὺς D, τοὺς τε vulg.

58 Πολλῶν δὲ καὶ μεγάλων περὶ τὸν Σισώωσιν
 ὑπαρξάντων δοκεῖ μεγαλοπρεπέστατον αὐτῷ γε-
 νῆναι τὸ συντελεσμένον ἐν ταῖς ἐξόδοις περὶ τοὺς 60
 2 ἡγεμόνας. τῶν γὰρ καταπιπολιμημένων ἔθνων οἱ
 τε τὰς συγκεχωρημένας βασιλείας ἔχοντες καὶ τῶν
 ἑλλάνων οἱ τὰς μεγίστας ἡγεμονίας παρμηληφότες
 ἀπῆντων εἰς Αἴγυπτον ἐν τακτοῖς χρόνοις φέροντες
 δῶρα· οὗς ὁ βασιλεὺς ἐκδεχόμενος ἐν μὲν τοῖς ἑλ-
 λοις ἰτίμα καὶ διαφερόντως προήγειν, ὅπου δὲ πρὸς
 ἱερὸν ἢ πόλιν προσιέναι μᾶλλον, τοὺς ἱπποὺς ἀπὸ 10
 τοῦ τεθρίππου λύων ὑπεζεύγνυνεν ἀντὶ τοούτων κατὰ
 τέταρτος τοὺς τε βασιλεῖς καὶ τοὺς ἑλλάνους ἡγεμό-
 νας, ἐνδείκνυμι, ὥς ᾔειπε, πᾶσιν ὅτι τοὺς τῶν
 ἄλλων κρατίστους καὶ δι' ἀρετὴν ἐπιφανιστάτους
 καταπολιμήσας εἰς ἑμίλλαν ἀρετῆς οὐκ ἔχει τον 15
 3 θυνήμιον συγκριθῆναι. δοκεῖ δ' οὕτως ὁ βασιλεὺς
 πάντα τοὺς πᾶσι γενομένους ἐν ἐξουσίαις ὑπερ-
 βεβηκέναι ταῖς τε πολιμακαῖς πράξεσι καὶ τῷ μεγέ-
 θει καὶ τῷ πλήθει τῶν τε ἀναθημάτων καὶ τῶν
 ἔργων τῶν κατασκευασμένων κατ' Αἴγυπτον. ἔτη 20
 δὲ τρία πρὸς τοῖς τριάντοισι βασιλεύσας ἐκ προαι-
 ρίστως ἐξέλιπε τὸν βίον, ὑπολιπόντων αὐτὸν τῶν
 ὁμμάτων καὶ τοῦτο πράξας οὐ μόνον παρὰ τοῖς
 ἱεροῦσιν, ἀλλὰ καὶ παρὰ τοῖς ἑλλοις Αἰγυπτίαις
 ἐθαυμάσθη, δόξας τῇ μεγαλοψυχίᾳ τῶν πιπραγμέ- 25
 των ἀκόλουθον πεποιθῆσθαι τὴν τοῦ βίου κατὰ
 4 στροφῇ. ἐπὶ τοσοῦτο δ' ἰσχυροὶ καὶ δαίμονες τοῖς
 χρόνοις ἢ δόξα τούτου τοῦ βασιλείως ὥσπερ τῆς

10 ἀπὸ] ἐπὶ Hartlein

14 δι' ἀρετῆς] διαπραγῆν D

16 τοὺς θυνήμιους CF 19 τῷ om. D 22 ὑπολιπόντων DF

- Αἰγύπτου πολλὰς γενεὰς ὕστερον πεσοῦσας ὑπὸ
 τὴν ἔξουσίαν τῶν Περσῶν, καὶ Δαρίου τοῦ Σέρξου
 πατρὸς σπονδάζσαντος ἐν Μίμφει τὴν ἰδίαν εἰκόνα
 στήσαι πρὸ τῆς Σισσοῦσιος, ὁ μὲν ἀρχιερεὺς ἀντίτι
 5 λόγον προτεθέντος ἐν ἐκκλησίᾳ τῶν ἱερέων, ἀπο-
 φηνύμενος ὡς οὕτω Δαριεὺς ἐπερβέβηκε τὰς Σισσοῦ-
 σιος πράξεις, ὁ δὲ βασιλεὺς οὐχ ὅπως ἡγανέκτησεν,
 ἀλλὰ καὶ τούναντίον ἡσθίει ἐπὶ τῇ παρορησίᾳ σπον-
 δάζειν ἔφησιν ὅπως κατὰ μηδὲν ἐκείνῳ λειψθείη
 10 βιάσας τὸν ἴσον χρόνον, καὶ παρικάλει συγκρίνειν
 τὰς ἡλικιώτιδας πράξεις· τοῦτον γὰρ δικαιοτάτον
 ἡλεγχον εἶναι τῆς ἀρετῆς. περὶ μὲν οὖν Σισσοῦσιος ἡ
 ἀρκεσθησόμεθα τοῖς λόγοις τοῖς ῥηθείαι.
 69 Ὁ δ' υἱὸς αὐτοῦ διαδεξάμενος τὴν βασιλείαν 59
 15 καὶ τὴν τοῦ πατρὸς προσηγορίαν ἑαυτῷ περιθέμενος
 πράξιν μὲν πολεμικὴν ἢ μνήμης ἀξίαν οὐδ' ἦντι-
 οδν συνετελέσατο, στυπιάματι δὲ περιέπεισιν ἰδιό-
 ζοντι. ἰστιρήθη μὲν γὰρ τῆς δόξσεως εἶτι διὰ τὴν 2
 πρὸς τὸν πατέρα τῆς φύσεως κοινωρίαν εἶθ', ὡς
 20 τινες μυθολογοῦσι, διὰ τὴν εἰς τὸν ποταμὸν ἰσέ-
 βειαν, ἐν ᾧ χειμαζόμενός ποτε τὸ φερόμενον θεῦμα
 κατηκόντισε· διὰ δὲ τὴν ἀτυχίαν ἀναγκασθεὶς κατα-
 φυγεῖν ἐπὶ τὴν τῶν θεῶν βοήθειαν, ἐπὶ χρόνους
 ἑκατοὺς πλείοσις θυσίαις καὶ τιμαῖς τὸ θεῖον ἐξ-
 25 λασχόμενος οὐδεμιᾶς ἐτύγχανε πολυωρίας· τῷ δὲ 3
 αὐτῷ δ' εἶτι μαντείας ἐντὶ θεομένης τιμῆσαι τε

1 πρὸ τῆς Dindorf, πρὸς τῇ D, πρὸ τῆς τοῦ ceteri
 6 ἐπερβέβηκε II 13 τοῖς λόγοις τοῖς ῥηθείαι ABDE,
 τοῖς εἰρημέντοις λόγοις ceteri 21 ἐν ᾧ . . . . . κατηκόν-
 τισεν ABDE¹, τὸ γὰρ (γὰρ om. FG) θεῦμα κατηκόντισεν ceteri

τὸν θάψιν τὸν ἐν Ἑλίουπόλει καὶ γυναικὸς οὐρῶ
 ἐξεσθαι τὸ πρόσωπον ἦτις ἑτέρου πείραν ἀνδρὸς
 οὐκ εἴληφε, τῶν μὲν γυναικῶν ἀπὸ τῆς ἰδίας ἀρ-
 ξάμενος καὶ πολλὰς ἐξετάσας οὐδεμίαν εὖρεν ἀδελ-
 φθον ἀπὸν κηπουροῦ τινος, ἣν ὕγιᾳ γινόμενος
 ἔγρηγε· τὰς δ' ἄλλας ζώσας ἐν κόμῃ τιλὶ κατέκασεν,
 ἣν Αἰγύπτιοι διὰ τὸ σύμπτωμα τοῦτο προσηγόρευσαν
 ἱερὰν βῶλον· τῷ δ' ἐν Ἑλίουπόλει θεῷ τὰς χάριτας
 ἀπονέμειν τῆς εὐεργεσίας κατὰ τὸν χρησμὸν ὁρε-
 λίσκοντες ἀνέβηκε δύο μονολίθους, τὸ μὲν πλάτος
 ὁκτώ, τὸ δὲ μήκος πηχῶν ἑκατόν.

- 60 Μετὰ δὲ τοῦτον τὸν βασιλεῖα συχνοὶ τῶν δια-
 δεξαμένων τὴν ἀρχὴν τιτις οὐδὲν ἐπραξαν ἀνα-
 γραφῆς ἕξιν. πολλαῖς δ' ὕστερον γενεαῖς Ἀμασις
 γινόμενος βασιλεὺς ἤρχετο τῶν δρχλων βικιότιρον·
 πολλοὺς μὲν γὰρ παρὰ τὸ δίκαιον ἐτιμωρίστο,
 συχνοὺς δὲ τῶν οὔσιων ἐστέρισκε, πᾶσι δ' ὑπερ-
 οπτικῶς καὶ κατὰ πᾶν ὑπερηφάνως προσεφίετο.
 2 μέχρι μὲν οὖν τινος οἱ πᾶσχοντες ἐκατέρουν, οὐ
 δυνάμενοι κατ' οὐδένα τρόπον ἀμύνεσθαι τοῦ πλόν
 ἰσχύοντος· ἐπεὶ δ' Ἀκισάνης ὁ τῶν Αἰθιοπῶν βασι-
 λεὺς ἰσχυρότερον ἐπ' αὐτόν, τότε τοῦ μίσους καιρὸν
 3 λαβόντος ἀπίστησαν οἱ πλείστοι. διόπερ ῥαδίως
 αὐτοῦ χειρωθέντος ἡ μὲν Αἰγύπτιας ἐπασεν ὑπὸ τὴν
 τῶν Αἰθιοπῶν βασιλείαν, ὁ δ' Ἀκισάνης ἀνθρω-
 πίνως ἐνέγκας τὴν εὐτυχίαν ἐπιμικρῶς προσεφίετο
 4 τοῖς ὑποταγμένοις· ὅτε δὲ καὶ συνετέλεισεν ἰδιόν

2 ἦτις πείραν . . εἴληφεν ἑτέρου vulg. 11 πηχῶν]
 ποδῶν D 16 ἐτιμωρήσατο D 23 λαβόντες libri, corr.
 Dindorf (XV 1, 4) 24 ἱεραῖς] χειρωθείσα D.

70 τε περὶ τοὺς ἀγροτάς, οὐτε θανατώσας τοὺς ἐνόχους
 οὔτε ὀλοσχερώς ἀφίς ἀτιμωρήτους· συναγωγὴν γάρ α
 ἐξ ἀπάσης τῆς χώρας τοὺς ἐν ἐγκλήμασιν ὄντας
 κακουργίας, καὶ τὴν διάγνωσιν αὐτῶν δίκαιοτάτην
 ποιησάμενος, ἤθροισεν ἅπαντας τοὺς καταδιδικα-
 σμένους, ἀπαταμῶν δ' αὐτῶν τοὺς μυκτήρας κατῴ-
 κισεν ἐν τοῖς ἐσχάτοις τῆς ἐρήμου [χώρας], κτίσας
 πόλιν τὴν ἀπὸ τοῦ συμπτώματος τῶν οἰκητόρων
 Ῥινοκόλουρα προσεγορευθεῖσαν. αὕτη δὲ κειμένη α
 πρὸς τοῖς μεθορίοις τῆς Αἰγύπτου καὶ Συρίας οὐ
 μακρὰν τοῦ παρήκοντος αἰγιαλοῦ πάντων σχεδὸν
 τῶν πρὸς ἀνθρωπίνην διαίταν ἀνηκόντων ἐστέρη-
 ται· περιέχει μὲν γὰρ αὐτὴν χώρα πλήρης ἄλκυρί- 7
 δος, ἐντὸς δὲ τοῦ τείχους ὀλίγον ἐστὶν ὕδωρ ἐν
 φρίασι, καὶ τοῦτο διεφθαρμένον καὶ παντελῶς πη
 γνύσει πικρὸν. κατῴκισι δ' αὐτοὺς εἰς ταύτην τὴν α
 χώραν, ὅπως μῆτε τοὺς ἐξ ἀρχῆς ἐπιτηδευθέντας
 βίους διατηροῦντες λυμαίνωνται τοὺς μηδὲν ἀδι-
 κοῦντας, μῆτε κατὰ τὰς πρὸς τοὺς ἄλλους ἐπιμιξίας
 20 ἀγνοοῦμενοι λανθάνωσιν. ἀλλ' ὅμως ἐκρηφίντις εἰς α
 χώραν ἐρημον καὶ πάντων σχεδὸν τῶν χρησίμων
 ἵππορον ἐπινόησαν βίον οἰκεῖον τῆς περὶ αὐτοὺς
 ἐνδείας, ἀναγκαζούσης τῆς φύσεως πρὸς τὴν ἀπορίαν
 πάντα μηχανᾶσθαι. καλὰ μὲν γὰρ κείροντες ἐκ τῆς 10
 ὁμόρου χώρας, καὶ ταύτην σχίζοντες, λίγα παρὰ-
 μύχη κατισκευάζον, ταῦτα δὲ παρὰ τὸν αἰγιαλὸν
 ἐπὶ πολλοὺς σταδίους ἰστώντις τὰς θήρας τῶν ὀρ-
 τύγων ἐποιοῦντο· φέρονται γὰρ οὗτοι καὶ ἐγγύς

4 κακουργίας οἱκ. Π   7 χώρας οἱκ. D   9 Ῥινοκο-
 λούραν D, Ῥινοκουρούραν CF   24 γὰρ] μὲν γὰρ vulg.

μαζοντας ἐκ τοῦ πελάγους· οὗς θηρεύοντες ἡθροίζον
πληθὺς ἱκανὸν εἰς διατροφὴν ἑαυτοῖς.

- 61 Τοῦ δὲ βασιλείως τούτου τελευτήσαντος ἀνικτή-
σαντο τὴν ἀρχὴν Αἰγύπτιοι, καὶ κατέστησαν ἐγχώ-
ριον βασιλεῖα Μένδην, ὃν τινὲς Μάρρον προσνο-
2 μάζουσιν. οὗτος δὲ πολιμικήν μὲν πράξιν οὐδ' ἡ-
τακοῦν ἐπιτελείσκειτο, τάφον δ' αὐτῷ κατασκεύασε τὸν
ὀνομαζόμενον λαβύρινθον, οὗχ οὕτω κατὰ τὸ μέγε-
θος τῶν ἔργων θαυμαστὸν ὥς πρὸς τὴν φιλοτεχνίαν τι
δυσμύητον· ὁ γὰρ εἰσελθὼν εἰς αὐτὸν οὐ δύναται ο
ἁπλῶς τὴν ἔξοδον εὑρεῖν, ἂν μὴ τύχῃ τινὸς ὁδη-
3 γοῦ παντελὸς ἑμπείρου. φασὶ δὲ τινες καὶ τὸν
Δαίδαλον εἰς Αἴγυπτον παραβαλόντα καὶ θαυμά-
σαντα τὴν ἐν τοῖς ἔργοις τέχνην κατασκευάσαι τῷ
βασιλεύοντι τῆς Κρήτης Μίνῳ λαβύρινθον ὁμοιον
τῷ κατ' Αἴγυπτον, ἐν ᾧ γενέσθαι μυθολογεῖται τὸν
4 λεγόμενον Μινώταυρον. ἀλλ' ὁ μὲν κατὰ τὴν Κρή-
την ἠφανίσθη τελείως, εἴτε δυνάστου τινὸς κατα-
σκέψαντος εἴτε τοῦ χρόνου τοῦτοργον ληθηναμένου·
ὁ δὲ κατ' Αἴγυπτον ἑκίρμαιον τὴν ὅλην κατασκευὴν
τετήρηκε μέχρι τοῦ καθ' ἡμᾶς βίου.

- 62 Μετὰ δὲ τὴν τοῦ βασιλείως τούτου τελευτὴν
ἐπὶ γενεάς πέντε γενομένης ἀναρχίας τῶν ἀδόξων
τις ἠρέθη βασιλεὺς, ὃν Αἰγύπτιοι μὲν ὀνομάζουσι
Κέτηνα, παρὰ δὲ τοῖς Ἑλλήσιν εἶναι δοκεῖ Πρωτεύς
2 ὁ κατὰ τὸν Ἰλιακὸν γεγονὼς πόλεμον. τούτου δὲ
παραδιδδομένου τῶν τε πνευμάτων ἔχειν ἑμπειρίαν
καὶ τὴν μορφήν μεταβάλλειν ὅτε μὲν εἰς ζῴων τύ-

θ πρὸς} κατὰ D 16 γενέσθαι} διατρέφει II 25 Κέτην
F, καὶ τινὲς C 26 γενομένος AP.

πους, ὅτι δὲ εἰς δένδρον ἢ πύρ ἢ τι τῶν ἄλλων,
 ὁμολογούμενα τούτοις συμβαίνει καὶ τοὺς ἱερεῖς
 λέγειν περὶ αὐτοῦ. ἔκ μὲν γὰρ τῆς μετὰ τῶν ἀστρο- 3
 λόγων συμβιώσεως, ἣν ἐποιεῖτο συνεχῶς, ἐμπειρίαν
 ἐσχηκέναι τὸν βασιλεῖα τῶν τοιούτων, ἔκ δὲ τοῦ νο-
 μίμου τοῦ παραδιδόμενου τοῖς βασιλεῦσι τὸ περὶ
 τῆς μεταβολῆς τῆς ἰδίας μυθολογηθῆναι παρὰ τοῖς
 Ἑλλήσιν. ἐν ἑβίῃ γὰρ εἶναι τοῖς κατ' Αἰγύπτου 4
 δυνάσταις περιτίθισθαι περὶ τὴν κεφαλὴν λεόντων
 καὶ ταύρων καὶ δρακόντων προτομές, σημεῖα τῆς
 ἀρχῆς· καὶ ποτὲ μὲν δένδρα, ποτὲ δὲ πύρ, ἔστι δ'
 ὅτε καὶ θυριαμάτων εὐωδῶν ἔχειν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς
 οὐκ ὀλίγα, καὶ διὰ τούτων ἅμα μὲν ἑαυτοὺς εἰς
 εὐπρέπειαν κοσμεῖν, ἅμα δὲ τοὺς ἄλλους εἰς κατὰ-
 13 πλῆξιν ἔργιν καὶ δεισιδαιμόνι διαάδεισιν.

Μετὰ δὲ τὴν Πρωτίως τελευτὴν διαδεξάμενος 3
 τὴν βασιλείαν ὁ υἱὸς Ῥέμφις διετίλεσε πάντα τὸν
 12 τοῦ ζῆν χρόνον ἐπιμελούμενος τῶν προσόδων καὶ
 σωρεύων πανταχόθεν τὸν πλοῦτον, διὰ δὲ μικρο-
 20 ψυχίαν καὶ φιλαργυρίαν ἦθους οὗτις εἰς ἀναθήματα
 θεῶν οὐτ' εἰς εὐεργεσίας ἀνθρώπων οὐδὲν ἀνήλαστο.
 διὸ καὶ γενόμενος οὐ βασιλεὺς ἀλλ' οἰκονόμος ἔγα- 6
 θὺς ἀπὸ τῆς ἐπ' ἀρετῇ δόξης ἀπέλειπε πλείστα χρή-
 ματα τῶν πρὸ αὐτοῦ βασιλευσάντων· ἀργύρου γὰρ
 28 καὶ χρυσοῦ παραδίδεται συναγαγεῖν αὐτὸν εἰς τετ-
 ταρακόντα μυριάδας ταλάντων.

Τούτου δὲ τελευτήσαντος ἐπὶ γενεᾷς ἐπτά δι- 63
 δέξαντο τὴν ἀρχὴν βασιλεῖς ἀργοὶ παντελῶς καὶ

πρὸς ἀνίσιν καὶ τρωπὴν ἅπαντα πράττοντες. διό-
περ ἐν ταῖς ἱεραῖς ἀναγραφαῖς οὐδὲν αὐτῶν ἔργον
πολυτελὲς οὐδὲ πράξις ἱστορίας ἀξία παραδίδοται
πλὴν ἐπὶ τοῦ Νεῖλου, ἀφ' οὗ συμβαίνει τὸν ποταμὸν
ὀνομασθῆναι Νεῖλον, τὸ πρὸ τοῦ καλούμενον Αἴγυ-
πτον· οὗτος δὲ πλείστας τέκαιρους διώρυγας κατα-
σκευάσας καὶ πολλὰ περὶ τὴν εὐχρηστίαν τοῦ Νεῖλου
φιλοτιμηθεὶς αἴτιος κατέστη τῷ ποταμῷ ταύτης τῆς
προσηγορίας.

- 2 Ὅγδοος δὲ βασιλεὺς γινόμενος Χέρμης ὁ Μερ-
φίτης ἤρξε μὲν ἔτη πεντήκοντα, κατασκεύασε δὲ τὴν
μεγίστην τῶν τριῶν πυραμίδων τῶν ἐν τοῖς ἐπὶ
3 τοῖς ἐπιφανιστάτοις ἔργοις ἀριθμουμένων. αὗται
δὲ κείμεναι κατὰ τὴν Αἰθίωπν τῆς Μίμφωτος ἀπέχουσι
σταδίων ἑκατὸν καὶ εἴκοσι, τοῦ δὲ Νεῖλου πέντε
4 πρὸς τοῖς τετταράκοντα, τῷ δὲ μεγέθει τῶν ἔργων
καὶ τῇ κατὰ τὴν χειρουργίαν τέχνῃ θαυμαστήν τινα
κατάπληξιν παρέχονται τοῖς θεωμένοις. ἡ μὲν γὰρ
μεγίστη τετράπλευρος ὕψει τῷ σχήματι τὴν ἐπὶ τῆς
βάσιως πλευρὰν ἑκάστην ἔχει πλείθρων ἑπτά, τὸ δ'
5 ὕψος πλείον τῶν ἑξ πλείθρων· συναγωγὴν δ' ἐκ τοῦ
κατ' ὀλίγον λαμβάνουσα μέχρι τῆς κορυφῆς ἑκάστην
6 πλευρὰν ποιεῖ πηχῶν ἑξ. πᾶσα δὲ στερεοῦ λίθου
κατεσκευάζεται, τὴν μὲν ἐργασίαν ἔχοντος δυσχερῆ,
τὴν δὲ διαμονὴν αἰώνιον· οὐκ ἑλαττόνων γὰρ ἢ
χιλίων ἐτών, ὡς φασί, διελθηνούτων εἰς τὸν καθ'

3 παρτιλλίς II   6 ἀγομάσθαι II   τοῦ] τοῦτο D
10 χέρμης C   17 τέχνην χειρουργία libri, corr. Reiske (a.
61, 2 et 8)   τινά om. CD   21 πλείον] πλείω D, ἔχει πλείω II
23 δὲ] δ' in A.

ἡμέτερον βίον, ὥς δὲ ἱστοιογράφοι, πλειόνων ἢ τρις-
 χιλίων καὶ τετρακοσίων, διαμένονσι μέχρι τοῦ νῦν
 οἱ λίθοι τὴν ἐξ ἀρχῆς σύνθεσιν καὶ τὴν ὅλην κατα-
 σκευὴν ἡσθητικὸν διαφυλάττοντες. λέγεται δὲ τὸν 6
 μὲν λίθον ἐκ τῆς Ἀραβίας ἀπὸ πολλοῦ διαστήματος
 73 κομισθῆναι, τὴν δὲ κατασκευὴν διὰ χωμάτων γενέ-
 σθαι, μήπω τῶν μηχανῶν εὐρημένον κατ' ἐκείνους
 τοὺς χρόνους· καὶ τὸ θαυμασιώτατον, τηλικούτων 7
 ἔργων κατασκευασμένων καὶ τοῦ περιέχοντος τόπον
 10 παντὸς ἀμμόδου ὄντος οὐδὲν ἴσχυος οὔτε τοῦ χώ-
 ματος οὔτε τῆς τῶν λίθων ξιστουργίας ἀπολείπεισθαι,
 ὥστε δοκεῖν μὴ κατ' ὀλίγον ὑπ' ἀνθρώπων ἐργα-
 σίας, ἀλλὰ συλλήβδην ὥσπερ ὑπὸ θεοῦ τινοῦ τὸ
 κατασκευάσμα τεθῆναι πᾶν εἰς τὴν περιέχουσαν
 15 ἄμμον. ἐπιχειροῦσι δὲ τινες τῶν Αἰγυπτίων τετρα- 8
 τολογεῖν ὑπὲρ τούτων, λέγοντες ὡς ἐξ ἁλῶν καὶ
 νείρου τῶν χωμάτων γεγονότων ἐπαφαιθεῖς ὁ ποτα-
 μὸς ἐτήξεν αὐτὰ καὶ παντελῶς ἠφάνισεν ἄνευ τῆς
 χειροποιήτου πραγματείας. οὐ μὲν καὶ τάληθ' 9
 20 οὕτως ἔχει, διὰ δὲ τῆς πολυχυρίας τῆς τὰ χώματα
 βαλοῦσης πάλιν τὸ πᾶν ἔργον εἰς τὴν προὑπάρχου-
 σαν ἀποκατεστήθη τάξιν· τριάκοντα μὲν γὰρ καὶ
 25 ἑξ μυριάδες ἀνδρῶν, ὡς φασί, ταῖς τῶν ἔργων λει-
 τουργίαις προσήδρευσαν, τὸ δὲ πᾶν κατασκευάσμα
 30 τέλος ἔσχε μόγις ἑτῶν εἰκοσι διελθόντων.

Τελειωθέντος δὲ τοῦ βασιλείου τούτου διετέ- 64
 λετο τὴν ἀρχὴν ὁ ἀδελφὸς Κεφρήν καὶ ἤρξεν ἐτη
 25 πρὸς τοῖς πεντήκοντα· ἱστοιογράφοι δὲ φασιν οὐκ ἀδελ-

8 τὸ τηλικούτων ἔργοι κατασκευασμένοι vulg. 11 ἀπο-
 λείπειται II 12 ὥστε] ὡς D.

φόν, ἀλλ' υἱὸν παραλαβεῖν τὴν ἀρχήν, ὀνομαζόμε-
 2 νον Χαβρόνην. συμφωνεῖται δὲ πῶρά πᾶσιν οἱ ἐξ-
 λώσας ὁ διαδιξάμενος τὴν τοῦ προβασιλεύσαντος
 προαίρεσιν κατισκεύσας τὴν δευτέραν πυραμίδα, τῇ
 μὲν κατὰ τὴν χειρονομίαν τέχνη παραπλησίαν τῇ
 προηγημένῃ, τῷ δὲ μεγέθει πολὺ λειπομένην, ὥς
 ἂν τῆς ἐν τῇ βίβει πλευρᾷ ἐκάστης οὐσῆς σταδι-
 3 οῦς. ἐπιγέγραπται δ' ἐπὶ τῆς μεζονος τὸ πλῆθος
 τῶν ἀναλωθέντων χρημάτων, ὥς εἰς λάχανα καὶ
 σφυραῖαν τοῖς ἐργάταις μνησται διὰ τῆς γραφῆς 10
 τέλαντα δεδοπανῆσθαι πλείω τῶν χιλίων καὶ ἑκα-
 4 κοσίων. ἡ δ' ἐλάττω ἀνεπίγραφος μὲν ἔστιν, ἀνά-
 βασιν δ' ἔχει διὰ μὲς τῶν πλευρῶν ἐγκτεχολαμμέ-
 νην. τῶν δὲ βασιλείων τῶν κατασκευασάντων αὐ-
 τὰς ἱαντοὺς τάφους συντέβη μηδέτερον αὐτῶν ταῖς 11
 5 πυραμίδιν ἐνταφῆναι· τὰ γὰρ πλήθη διὰ τὰ ταλαι-
 πωρίαν τὴν ἐν τοῖς ἐργοῖς καὶ διὰ τὸ ταύτους τοὺς
 βασιλεῖς ὥρᾳ καὶ βίαιᾳ πολλὰ πρόξαι δι' ἀρχῆς 12
 εἶχε τοὺς αἰτίους, καὶ τὰ σώματα ἠπείλει διασπῆ-
 6 σθαι καὶ μεθ' ὕβριως ἐκρίβναι ἐκ τῶν τάφων· διὸ 13
 καὶ τελευταίων ἐκάτερος ἐνετείλατο τοῖς προσήκουσιν
 ἐν δόχημα τόπῳ καὶ λάθρᾳ θάψαι τὸ σῶμα.

Μετὰ δὲ τούτους ἐγένετο βασιλεὺς Μικερλινος,
 ὃν τινες Μερχερίνον ὀνομάζουσιν, υἱὸς ὢν τοῦ ποιή-
 7 σαντος τὴν πρώτην πυραμίδα. οὗτος δ' ἐπιβα- 14
 λόμενος τρίτην κατασκευάζειν, πρότερον ἐτελεύτησε

2 Χαβρόνη CD   3 βασιλεύσαντος CF   6 τέχνην
 χειρονομία libh, c. 63, 2   9 εἰς σφ. C   10 μνησται
 καὶ μνησται C, καταμνησθῆναι F   11 δεδοπανῆσθαι τῶ-
 λαντα vulg.   12 πολλὰ σφ. D   13 μερκερίνον D, μιν
 γερλινον CF.

πρὶν ἢ τὸ πᾶν ἔργον λαβεῖν συνετέλειαν, τῆς μὲν
 γὰρ βάσειως ἐκάστην πλευρὰν ὑποστήσασα πλῆθρον
 τριῶν, τοὺς δὲ τοίχους ἐπὶ μὲν πεντεκαίδεκα δό-
 μους κατασκεύασιν ἐκ μέλανος λίθου τῷ Θηβαίῳ
 παρὰπλήσιον, τὸ δὲ λοιπὸν ἐντεπλήρωςιν ἐκ λίθου
 ἡμαίων ταῖς ἑλλαις πυραμίδαν. τῷ δὲ μεγέθει λι-
 πόμεινον τοῦτο τὸ ἔργον τῶν προσηγμένων τῇ κατὰ
 τὴν χειρουργίαν τέχῃ κολὸν διαλλάττει καὶ τῇ τοῦ
 λίθου πολυτελείᾳ· ἐπιγέγραπται δὲ κατὰ τὴν βό-
 ρειον κῆρης πλευρὰν ὁ κατασκευάσας αὐτὴν Μυ-
 κερίνος, τοῦτον δὲ φασὶ μισήσαντα τὴν τῶν προ-
 βασιλευσάντων ἀμνηστία ζηλωσάαι βίον ἐπιεικὴ καὶ
 πρὸς τοὺς ἀρχομένους εὐεργετικόν, καὶ ποιῆν αὐ-
 τὸν συνεχῶς ἄλλα τε πλείω δι' ὧν ἦν μέλιστα ἐκ-
 καλίσκασθαι τὴν τοῦ πλῆθους πρὸς αὐτὸν εὐνοίαν,
 καὶ κατὰ τοὺς χρηματισμοὺς ἀναλίσκειν χρημάτων
 πλῆθος, διδόντα δωρεὰς τῶν ἐπιεικῶν τοῖς θακοῦ-
 σιν ἐν ταῖς κρίσεσι μὴ κατὰ τρόπον ἀπαλλάττειν.

Εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλαι τρεῖς πυραμίδες, ὧν ἐκάστη 10
 μὲν πλευρὰ πλεθριαία ὑπάρχει, τὸ δ' ὅλον ἔργον
 παρὰπλήσιον τῇ κατασκευῇ ταῖς ἑλλαις πλὴν τοῦ
 μεγέθους· ταύτας δὲ φασὶ τοὺς προσηγμένους τρεῖς
 βασιλεῖς ταῖς ἰδίαις κατασκευάσαι γυναιξίν. ὁρολο- 11
 γίται δὲ ταῦτα τὰ ἔργα πολὺ προΐχουν τῶν κατ'
 Αἴγυπτον αὐτόν· τῷ βέρεϊ τῶν κατασκευασμάτων
 καὶ ταῖς δαπάναις, ἀλλὰ καὶ τῇ φιλοτεχνίᾳ τῶν ἱε-

1 πρὶν ἢ τὸ πᾶν] ἤπειρ τὸ CF. λαβεῖν vulg. 6
 ὁμοίως D. 14 μέλιστα] δυνατόν add. vulg. ἐκκαλίσ-
 σθαι 11. 16 καὶ κατὰ] κατὰ δὲ vulg. 20 πλεθριαία D,
 δικάεθρος CF. 26 πολυτεχνίᾳ H.

- 12 γασαμένων. καὶ φασὶ δειν θαυμάζειν μᾶλλον τοὺς
 ἀρχιτέκτονας τῶν ἰσθμῶν ἢ τοὺς βασιλεῖς τοὺς παρὰ
 σχομένους τὰς εἰς ταῦτα χορηγίας· τοὺς μὲν γὰρ 13
 ταῖς ἰδίαις ψυχαῖς καὶ ταῖς φιλοτιμίαις, τοὺς δὲ τῷ
 κληρονομηθέντι πλούτῳ καὶ ταῖς ἀλλοτριαῖς κικου- 14
 χίας ἐπὶ τέλος ἀγαγῖν τὴν προαίρεσιν. περὶ δὲ
 τῶν πυραμίδων οὐδὲν ὄλωσ' ὅτι παρὰ τοῖς ἑγχω-
 ρίοις οὐτε παρὰ τοῖς συγγραφεῦσι συμφωνεῖται· οἱ
 μὲν γὰρ τοὺς προειρημένους βασιλεῖς κατασκευάσαι
 φασὶν αὐτάς, οἱ δὲ ἑτέρους τινάς· οἷον τὴν μὲν 15
 μεγίστην ποιῆσαι λέγουσιν Ἀρμαῖον, τὴν δὲ δευτέ-
 14 ρην Ἀμωσιν, τὴν δὲ τρίτην Ἰναρῶν. ταύτην δ'
 ἔνιω λέγουσι Ῥοδώπιδος τάφον εἶναι τῆς ἑταίρας,
 ἧς φασὶ τῶν νομαρχῶν τινὰς ἱεραιεὺς γενομένους
 διὰ φιλοστοργίαν ἐπιτελέσαι κοινῇ τὸ κατασκευάσθαι. 15
 65 Ματὰ δὲ τοὺς προειρημένους βασιλεῖς διαδέχεται
 τὴν ἀρχὴν Βόαχορις, τῷ μὲν σώματι παντιλῶς ἐν-
 καταφρόνητος, ἑγχυνοῖς δὲ πολὺ διαφέρων τῶν προ-
 2 βασιλευσάντων. πολλοῖς δ' ὕστερον χρόνοις Ἰβα-
 σίλευσι τῆς Αἰγύπτου Σαβέκων, τὸ μὲν γένος ὄν 16
 Αἰθίοψ, εὐσεβεῖς δὲ καὶ χρησιμότητι πολὺ διαφέρων
 3 τῶν πρὶ αὐτοῦ. τῆς μὲν οὖν ἐπιεικειᾶς αὐτοῦ λά-
 βου τις ἂν τεκμήριον τὸ τῶν νομίμων προστίμην
 ἄραι τὸ μέγιστον, λέγω δὲ τὴν τοῦ ξῆν στέρησιν·
 4 ἀντὶ γὰρ τοῦ θανάτου τοὺς καταδικασθέντας ἡνάγ- 17

ὁ ἄλλος D 10 μὲν am. vulg. 12 ἄρμασι D, ἄρμα-
 σι CF Ἰναρῶν F, Ἰνάρωνα U, Ἰναρῶν D 13 Ῥοδώ-
 πιδος DF 14 ἐπιτελέσαι κοινῇ D, αἰκοδομήσαντας ἐπιτε-
 λέσαι F, αἰκοδομήσαντας ἐπιτελέσαι κοινῇ C 15 χρόνοις]
 μετὰ τούτοις add. D 22 λάβου' ἂν τις CF 25 θανα-
 τῶν Dind.

καὶ λειτουργεῖν ταῖς πόλεσι διδεδεμένους, καὶ διὰ
 τούτων πολλὰ μὲν χώματα κατασκευάζεν, οὐκ ὀλί-
 γας δὲ διώρυγας ὥρυται ἐνκαίρους· ἐπιλέμβαντε
 γὰρ ταῖς μὲν κολαζομένοις τὸ τῆς τιμωρίας ἀπότο-
 2 μον ἡλαττωκίνας, ταῖς δὲ πόλεσιν ἀντὶ προστίμων
 ἀνωφελῶν μεγάλην εὐχρηστίαν περιποιουκίνας. τὴν 5
 δὲ τῆς εὐσεβείας ὑπερβολὴν συλλογίσαιτ' ἂν τις ἐκ
 τῆς κατὰ τὸν ὕμνον φαντασίας καὶ τῆς κατὰ τὴν
 ἀρχὴν ἀποθέσεως. ἔδοξε μὲν γὰρ κατὰ τὸν ὕμνον 6
 10 λέγειν αὐτῷ τὸν ἐν Θήβαις θεὸν ὅτι βασιλεύειν οὐ
 δυναίησεται τῆς Αἰγύπτου μακαρίως οὐδὲ πολὺν χρό-
 15 νον, εἰ μὴ τοὺς ἱερεῖς ἅπαντας διατεμῶν διὰ μέ-
 20 σων αὐτῶν διέλθῃ μετὰ τῆς θιραπείας. πολλὰκις 7
 δὲ τούτου γινομένου μεταπεμφόμενος παταχόθεν
 25 τοὺς ἱερεῖς ἔφη λυπεῖν τὸν θεὸν ἐν τῇ χώρᾳ μένων·
 οὐ γὰρ ἂν αὐτῷ τοιαῦτα προστάττειν κατὰ τὸν
 ὕμνον, ἀπειθῶν οὖν βούλεισθαι καθαρὸς παντὸς 8
 μύσους ἀποδοῦναι τὸ ἔξῃ τῇ πεφωμένη μάλλον ἢ
 λυπῶν τὸν κύριον καὶ μίαντας ἐσεβεί φόνον τὸν ἰδίον
 30 βίον ἄρχιν τῆς Αἰγύπτου· καὶ πέρας τοῖς ἐγχω-
 ρίοις ἀποδοῦναι τὴν βασιλείαν ἐπανήλθεν εἰς τὴν Αἰ-
 θιοπίαν.

Ἀναρχίας δὲ γενομένης κατὰ τὴν Αἴγυπτον ἐπ' 66
 11 τῇ δύο, καὶ τῶν ὄχλων εἰς ταραχὰς καὶ φόβους
 12 ἐμφυλίους τριπομένων, ἱκοίσατο συνωμοσίαν οἱ
 μέγιστοι τῶν ἡγεμόνων δώδεκα· συνεδρουσάντες δὲ
 ἐν Μέμφει καὶ συνθήκας γραφάμενοι περὶ τῆς πρὸς

1 καὶ διὰ] διὰ δὲ vulg. 3 διώρυγας D 6 ἀποποι-
 κίνας vulg. 13 πλειονάκις II 14 γενομένου vulg.
 παταχόθεν D 16 αὐτῷ AB προστάττατο II.

ἀλλήλους ὁμοσίαις καὶ πίστιν ἀνέδειξαν ἑαυτοὺς
 2 βασιλεῖς. ἐπ' ἐτὴ δὲ πεντακίδεκα κατὰ τοὺς ὅρκους
 καὶ τὰς ὁμολογίας ἔρξαντες καὶ τὴν πρὸς ἀλλήλους
 ὁμόνοιαν διατηρήσαντες, ἐπιβόλοντο κατασκευάσαι
 κοινὸν ἑαυτῶν τάφον, ἵνα καθάπερ ἐν τῷ ζῆν ἐν-
 νοοῦντες ἀλλήλοις τῶν ἰσῶν ἐτύγγανον τιμῶν, οὕτω
 καὶ μετὰ τὴν τελευτὴν ἐν ἐνὶ τόπῳ τῶν σωμάτων
 κειμένων τὸ κατασκευασθὲν μνῆμα κοινῇ περιέχῃ
 3 τὴν τῶν ἐνταφέντων δόξαν. εἰς ταύτην δὲ τὴν ἐπι-
 βολὴν φιλοκαλοῦντες ἐσπεύσαν ὑπερβαλίσθαι τῷ
 μεγέθει τῶν ἔργων ἅπαντας τοὺς πρὸ εὐσῶν. ἐκλε-
 ξόμενοι γὰρ τόπον κυρτὸν εἰσπλυνόν τὸν εἰς τὴν
 Μοίριδος λίμνην ἐν τῇ Αἰβῇ κατασκευάσαν τὸν
 τάφον ἐκ τῶν καλλίστων λίθων, καὶ τῷ μὲν σχήματι
 τετραγώνον ὑπαιστήσαντο, τῷ δὲ μεγέθει σταδισίαν
 4 ἑκάστην πλευρῆν, ταῖς δὲ γλυφαῖς καὶ ταῖς ἑλλαις
 χειρουργαῖς ὑπερβολὴν οὐκ ἀπέλειπον ταῖς ἐπιγνο-
 5 μένοις. εἰσελθόντι μὲν γὰρ τὸν περίβολον οἶκος
 ἦν περίστυλος, ἑκάστης πλευρῆς ἐκ τετραράκοντα
 κίωνων ἀναπληρουμένης, καὶ τοῦτον μονόλιθος ἦν
 ὁροφῇ, φέροναις διατεγλυμμένη καὶ γραφαῖς διαφύ-
 6 ροις πεποικιλμένη. εἶχε δὲ τῆς πατρίδος τῆς ἑκά-
 στου τῶν βασιλέων ὑπομνήματα καὶ τῶν ἱερῶν καὶ
 θυσίων τῶν ἐν αὐτῇ ταῖς καλλίσταις γραφαῖς φιλο-
 7 τέχνως διδημιουργημένα. καθόλου δὲ τοιαύτην τῇ
 πολυτελείᾳ καὶ τηλικαύτην τῷ μεγέθει τὴν ὑπὸ
 στασιν τοῦ τάφου λέγεται ποιήσασθαι τοὺς βασι-

5 [αὐτῶν] ἀπάντοις CF 6 μνημῖον CF 7 εἰς ταύ-
 την . . . ἐπιβελίσθαι ABDE, ἐσπεύσαν οὖν ἐπιβαλίσθαι
 codici 13 μνημῖον codices 18 οἶκος ἦν ποιήσαντι πατρί-
 στυλον ABD 23 ἱερῶν D.

λείψ, ὥστ' εἰ μὴ πρὸ τοῦ συντελλέσαι τὴν ἐπιβολὴν
 κατελύθησαν, μηδεμίαν ἂν ὑπερβολὴν ἑτέροις πρὸς
 κατασκευὴν ἔργων ἀπολείπῃν. ἀρξάντων δὲ τούτων
 77 τῆς Αἰγύπτου πεντεκαίδεκα ἔτη συνέβη τὴν βασι-
 λείαν εἰς ἓνα περιστῆναι διὰ τοιαύτας αἰτίας. Παμ- 8
 μήτιχος ὁ Σαῦτης, εἷς ἦν τῶν δώδεκα βασιλέων καὶ
 τῶν παρὰ θάλατταν μισθῶν κυριεύων, περιέχετο
 φορτία πᾶσι τοῖς ἑμποροῖς, μέλιστα δὲ τοῖς τι
 Φοίνιξι καὶ τοῖς Ἑλλήσι· διὰ δὲ [τοῦ] τοιούτου τρό- 9
 10 που τὰ τι ἐκ τῆς ἰδίας χώρας λυσιτελῶς διατιθέ-
 μενος καὶ τῶν παρὰ τοῖς ἄλλοις ἔθνεσι φανομένων
 μεταλαμβάνων, οὐ μόνον εὐπορίαν εἶχε μεγάλην
 ἀλλὰ καὶ φιλίαν πρὸς ἔθνη καὶ δυναστείας. διὰ δὲ 10
 ταῦτά φασι φθονήσαντας ἀπὸ τοῦ Ἑλλοις βασι-
 11 λείας πόλεμον ἐξενεγκεῖν. ἔνιοι δὲ τῶν ἀρχαίων συγ-
 γραφέων μυθολογοῦσι χρησμὸν γενέσθαι τοῖς ἡγε-
 μόσιν, ὃς ἦν αὐτῶν ἐκ χαλκῆς φιάλης πρῶτος ἐν
 Μέρφει σπείσῃ τῷ θεῷ, κρατήσῃν αὐτὸν πάσης τῆς
 Αἰγύπτου· τὸν δὲ Παμμήτιχον, ἐξενέγκαντος ἐκ τοῦ
 12 ἱεροῦ τῶν ἱερέων τινὸς φιάλας δώδεκα χρυσῶς,
 περιελόμενον τὴν περικεφαλαίαν σπείσαι. ὅπσοι 11
 μένους οὖν τοὺς συνάροντας τὸ πραχθὲν ἀποκτεῖ-
 ναι μὲν αὐτὸν μὴ βουληθῆναι, φνυγαλεῖν δὲ καὶ
 προσταξάμεν διατρίβειν ἐν τοῖς Ἑλλήσι τοῖς παρὰ θά-
 13 λατταν. εἴτε δὴ διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν εἴτε διὰ τὸν 12
 φθόνον, καθότι προκίρηται, γενομένης τῆς δια-

8 περιστῆναι εἰς ἓνα vulg. Παμμήτιχος CF omperet
 8 τε om. vulg. 9 καὶ τοῖς] καὶ II τοῦ om. codices
 11 ἄλλοις ἔθνεσι] Ἑλλήσι II, ἀλλοῖσθινοι f. 18 τῆς om.
 vulg. 20 δώδεκα Herod. II 151 21 ἐπειδομένης libel,
 corr. Dindl. 25 δῶ] δὲ D.

φορῆς. ὁ μὲν Ψαμμήτιχος ἐκ τε τῆς Καρίας καὶ τῆς Ἰωνίας μισθοφόρους μεταπεισόμενος ἐνίκησε παριστάξει περὶ πόλιν τὴν ὀνομαζομένην Μόμμεψιν, τῶν δ' ἀντιταξαμένων βασιλέων οἱ μὲν κατὰ τὴν μάχην ἀννρήθησαν, οἱ δ' εἰς Διβύην ἐκδιωχθέντες οὐκίτι περὶ τῆς ἀρχῆς ἰσχυσαν ἀμφισβητῆσαι.

- 67 Τῆς δ' ὅλης βασιλείας κυριεύσας ὁ Ψαμμήτιχος τῷ μὲν ἐν Μέρμει θεῷ τὸ πρὸς ἑω προπύλαιον κατασκευάσει καὶ τῷ νεφί τὸν περίβολον, κολοττοῦς ὑποστήσας ἀντὶ τῶν κίωνων δωδικοκλήχεις τοῖς δὲ μισθοφόροις χωρὶς τῶν ὁμολογημένων συντάξιων ὁσπερὶς τα ἀξιολόγους ἀπέναιμι καὶ τὰ καλούμενα στρατόπεδα τόπον οἰκεῖν ἐδώκε καὶ χώραν πολλὴν κατακληροῦνχαισε μικρὴν ἐπάνω τοῦ Πηλουσιακοῦ στόματος· οὗς ἐντεῦθεν Ἀρασιεὺς ὕστερον πολλοῖς ἔτεσι βασιλεύσας ἀνέστησε καὶ κατέφυγεν εἰς Μέρμην.
- 2 διὰ δὲ τῶν μισθοφόρων καταρθωκῶς τὴν βασιλείαν ὁ Ψαμμήτιχος τοῦτοις τὸ λοιπὸν μάλιστα ἐνέπισταται τὰ κατὰ τὴν ἀρχὴν καὶ διετέλεσε ξενιστροφῶν
- 3 μεγάλαις δυνάμεις. στρατεύσαντος δ' εἰς τὴν Συρίαν αὐτοῦ καὶ κατὰ τὰς παρατάξεις τοὺς μὲν μισθοφόρους προτιμῶντος καὶ τάττοντος εἰς τὰ δεξιὰ μίση, τοὺς δ' ἐγχωρίους ἀτιμότερον ἔχοντος καὶ τὸν πῶνυμον τόπον ἐπονέμεντος τῆς φάλαγγος, οἱ μὲν Αἰγύπτιοι διὰ τὴν ὕβριν παροξυνθέντες καὶ γινόμενοι τὸ πλῆθος αἰείων τῶν εἰκοσι μυριάδων ἀνέστησαν καὶ προήγον ἐκ' Αἰθιοπίας, κεκρακότες

1 μὲν] μὲν γάρ τινε. ἐκ τε τῆς Ἀραβίας καὶ τῆς Καρίας καὶ τῆς Ἰωνίας F, ἐκ τε καὶ τῆς καρίας καὶ τῆς Ἰωνίας καὶ τῆς Καρίας C 3 μέρμην D 18 ἐντεταταται CP.

ἰδίαν χώραν ἑαυτοῖς κατακτεῖσθαι· ὁ δὲ βασιλεὺς 4
 τὸ μὲν πρῶτον ἐπεμψέ τινας τῶν ἡγεμόνων τοὺς
 ἀπολογησομένους ἐπὶ τῆς ἀτιμίας, ὡς δ' οὐ προσ-
 εἶχον αὐτοῖς, αὐτὸς μετὰ τῶν φίλων ἰδίῳζε πλοίοις.
 5 προσγόντων δ' αὐτῶν παρὰ τὸν Νεῖλον καὶ τοὺς 5
 ὄρους ὑπερβαλλόντων τῆς Αἰγύπτου, ἰδέετο μετα-
 νοῆσαι καὶ τῶν τε ἱερῶν καὶ τῶν πατρίδων, ἔτι δὲ
 καὶ γυναικῶν καὶ τέκνων ὑπερίμνησεν. οἱ δ' ἅμα 6
 πάντες ἀναβοήσαντες καὶ τοῖς κοντοῖς τὰς ἀσπίδας
 10 πατάξαντες ἔφασαν, ἕως ἂν κυριεύσωσι τῶν ὕψων,
 ῥαδίως εὐρήσειν πατρίδας· ἀνκιστελλόμενοι δὲ τοὺς
 χιτῶνας καὶ τὰ γυνήτικα μέλη τοῦ σώματος διέ-
 ξαντες οὔτε γυναικῶν οὔτε τέκνων ἀπορήσειν ἔφα-
 σαν ταῦτ' ἔχοντας. τοιαύτη δὲ μεγαλοθυμία χρη- 7
 15 σάμενοι καὶ καταφρονήσαντες τῶν παρὰ τοῖς ἔλλοις
 μεγίστων εἶναι δοκούτων, κατελέβοντο μὲν τῆς
 Αἰθιοπίας τὴν κρατίστην, κατακληρουχίσαντες δὲ
 πολλὴν χώραν ἐν ταύτῃ κατέσκησαν. ὁ δὲ Ψαμμή- 8
 τιχος ἐπὶ μὲν τούτοις οὐ μετρίως ἐλυπήθη, τὰ δὲ
 20 κατὰ τὴν Αἰγύπτου διατάξας καὶ τῶν προσόδων
 ἐπιμελόμενος πρὸς τε Ἀθηναίους καὶ τινας τῶν
 ἄλλων Ἑλλήνων συμμαχίαν ἐποίησατο. ἐτηργίει δὲ 9
 καὶ τῶν ξένων τοὺς ἐθελοντὴν εἰς τὴν Αἰγύπτου ἀπο-
 δημοῦντας, καὶ φιλέλλην ὢν διαφερόντως τοὺς νόμους
 25 τὴν Ἑλληνικὴν ἰδίῳζε παιδείαν· καθύλου δὲ πρῶτος
 τῶν κατ' Αἰγύπτου βασιλέων ἀνέφξε τοῖς ἔλλοις

4 αὐτοῖς om. D ἰδίῳζε D ὁ προσγόντων II. 7 δὲ
 καὶ] δὲ vulg. II ἀνκιστελλάντες D 12 μέγιστον G 23
 ἐ(νωσε) διαφερόντως add. D ἰθιλοντὴν Kalket, ἰθιλοντὴ
 CD, ἰθιλοντὴ F.

ἔθνεσι τὲ κατὰ τὴν ἑλληνὴν χώραν ἐμπορία καὶ πολ-
 λὴν ἀσφάλειαν τοῖς καταπλέονσι ξένοις παρείχεται.
 10 οἱ μὲν γὰρ πρὸ τούτου δυναστεύσαντες ἑβραῖον
 ἱκοῖον τοῖς ξένοις τὴν Αἴγυπτον, τοὺς μὲν φοιτῶ-
 οντες, τοὺς δὲ καταδουλοῦμενοι τῶν καταπλέοντων.
 11 καὶ γὰρ ἡ παρὶ τὸν Βούσιριν ἐσίβηται διὰ τὴν τῶν
 ἐγχωρίων ἀξένιαν διεβοήθη παρὰ τοῖς Ἑλλήσιν,
 οὐκ οὔσα μὲν πρὸς ἀλήθειαν, διὰ δὲ τὴν ὑπερ-
 βολὴν τῆς ἀνομίας εἰς μύθον πλάσμα καταχωρι-
 σθείσα.

68 Μετὰ δὲ Ψαμμήτιχον ἔσπερον τέταρτον γενναῖος
 Ἀπρίης ἐβασίλευσεν ἔτη δυοὶ πλείω τῶν εἰκοσι.
 στρατεύσας δὲ δυνάμεσιν ἄδραζε πεζαῖς τε καὶ ναυ-
 τικαῖς ἐπὶ Κύπρον καὶ Φοινίκην Σιδῶνα μὲν κατὰ 79
 κράτος εἴλε, τὰς δ' ἄλλας τὰς ἐν τῇ Φοινίᾳ πόλεις α
 καταπληξάμενος προσηγάγετο· ἐνίκησε δὲ καὶ ναυ-
 μαχίᾳ μεγάλῃ Φοινικᾶς τε καὶ Κυπρίους, καὶ λα-
 φύσας ἀθροίσας πλῆθος ἐκπαρτήσεν εἰς Αἴγυπτον.
 2 μετὰ δὲ ταύτῃ δυνάμει πέμψας ἄδραν τῶν ὁμο-
 ιθιῶν ἐπὶ Κυρήνην καὶ Βέρκην, καὶ τὸ πλείστον αὐ- 20
 τῆς ἀποβαλὼν, ἄλλοιτοίους ἔσχε τοὺς διασωθέντας·
 ὑπολαβόντες γὰρ αὐτὸν ἐκ' ἀπωλείας συντάξαι τὴν
 στρατείαν, ὅπως ἀσφαλέστερον ἔρχη τῶν λοιπῶν
 3 Αἰγυπτίων, ἀπίστησαν. ἀποσταλὲς δὲ πρὸς τοῦ-
 τους ὑπὸ τοῦ βασιλέως Ἀμασις, ἀνὴρ ἐμφανὲς Αἰ- 30
 γύπιος, τῶν μὲν δηθέντων ὑπ' αὐτοῦ πρὸς ὁμο-

1 ἄμην del. ant. ἄμην leg. Keiske 2 ἀνεπίβητος II
 4 ἐποίησεν τοῖς ξένοις D, τοῖς ξένοις ἱκοῖον vulg. 15
 ἄλλας τῆς Φοινίκης πόλεις II 20 πλείων CF 22 συν-
 τάξαι] συνέστησασθαι II 28 δηθέντων Wess.

κινῶν [ἐντολῶν] ἠρέλησε, τούναντίαν δ' ἐκείνους
 προτρεφάμενος εἰς ἄλλοτρίότητα συνεκτίστη καὶ βα-
 σιλεὺς αὐτὸς ἠρέθη. μετ' οὐ πολὺν δὲ χρόνον καὶ ἡ
 τῶν ἁλλων ἐγγυφίων ἐπάντων συνεκπιθεμένων, ὁ
 βασιλεὺς διαπορούμενος ἠνυγκάσθη καταφυγεῖν ἐπὶ
 τοὺς μισθοφόρους, ὄντας εἰς τρισμυρίους. γενο-
 μένης οὖν περατάξεως περὶ τὴν Μάρειαν κώμην,
 καὶ τῶν Αἰγυπτίων τῇ μάχῃ κρατησάντων, ὁ μὲν
 Ἀπρίης ζωοργηθεὶς ἀνῆχθη καὶ στραγγυλισθεὶς ἐτε-
 λεύτησεν, Ἄρμισις δὲ διατάξας τὰ κατὰ τὴν βασιλείαν
 ὥς ποτ' εἶδοξεν αὐτῷ συμφέρειν, ἤρξατο νομίμως τῶν
 Αἰγυπτίων καὶ μεγάλης ἐτόγγανεν ἀποδοχῆς. κατ-
 ἰστρέψατο δὲ καὶ τὰς ἐν Κύπρῳ πόλεις καὶ πολλὰ
 τῶν ἱερῶν ἐκόσμησεν ἀναθήμασιν ἀξιολόγοις. βα-
 σιλεὺς δ' ἔτι πάντα πρὸς τοῖς παντίζοντα κατέ-
 στρεψε τὸν βίον καθ' ὃν χρόνον Καμβίσσης ὁ τῶν
 Περσῶν βασιλεὺς ἰστέρευσεν ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον,
 κατὰ τὸ τρίτον ἔτος τῆς ἐξηκοστῆς καὶ τρίτης ὀλυμ-
 πιάδος, ἣν ἐνείκα στάδιον Παρμενίδης Καμαριναῖος.
 Ἐπεὶ δὲ τὰς τῶν ἐν Αἰγύπτῳ βασιλέων πράξεις
 ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων διεληλύθαμεν ἀφ-
 κοῦντως μέχρι τῆς Ἀράσιδος τελευτῆς, τὰς λοιπὰς
 ἀναγράφομεν ἐν τοῖς οἰκείοις χρόμοις· περὶ δὲ τῶν
 νομίμων τῶν κατ' Αἴγυπτον νῦν διεξιμεν ἐν κρι-
 ταῖς τὰ τε παραδοξότατα καὶ τὰ μάλιστα θαυμά-
 σαι δυνάμενα τοὺς ἀναγινώσκοντας. πολλὰ γὰρ τῶν
 παλαιῶν ἱθῶν τῶν γενομένων παρ' Αἰγυπτίοις οὐ
 μόνον παρὰ τοῖς ἐγγυφίοις ἀποδοχῆς ἔτυχεν, ἀλλὰ

1 ἐντολῶν del. Eich.   6 εἰς] ὡς II   7 μαρίαν codices
 8 στραγγυλισθεὶς codices   22 Ἀράσις codices

καὶ παρὰ τοῖς Ἕλλησιν οὐ μετρώως ἐθεωρέσθη·
 2 διότι οἱ μέγιστοι τῶν ἐν παιδείᾳ δοξασθέντων
 φιλοτιμηθήσαν εἰς Αἴγυπτον παραβαλεῖν, ἵνα μετά- 30
 σχωσι τῶν τε νόμων καὶ τῶν ἐπιτηδευμάτων ὥς
 4 ἐξιολόγων ὄντων. καίπερ γὰρ τῆς χώρας τὸ πα-
 λαιὸν δυσεπιβάτον τοῖς ξένοις οὖσης διὰ τῆς προ-
 αιρημένης αἰτίας, ὅμως ἐσπευσαν εἰς αὐτὴν παρα-
 βαλεῖν τῶν μὲν ἀρχαιοτάτων Ὀρφεὺς καὶ ὁ ποιη-
 τῆς Ὀμηρος, τῶν δὲ μεταγενεστέρων ἄλλοι τε πλεί-
 ους καὶ Πυθαγόρας ὁ Σάμιος, ἐπὶ δὲ Σόλων ὁ 10
 5 νομοθέτης. λέγουσι τοίνυν Αἰγύπτιοι παρ' αὐτοῖς
 τὴν τε τῶν γραμμάτων εὐρεσιν γενέσθαι καὶ τὴν
 τῶν ἑστρων παρατήρησιν, πρὸς δὲ τοῦτοις τὰ τε
 κατὰ τὴν γεωμετρίαν θεωρήματα καὶ τῶν τεχνῶν
 τὰς πλείους εὐρεθῆναι, νόμους τε τοὺς ἀρίστους 15
 6 τεθῆναι. καὶ τούτων μεγίστην ἐπόδιξιν φασιν εἶ-
 ναι τὸ τῆς Αἰγύπτου πλείω τῶν ἑπτακοσίων καὶ
 τετρακισχιλίων ἐτῶν βασιλεύσαι τοὺς πλείους ἑγγε-
 νίς καὶ τὴν χώραν εὐδαιμονιστάτην ὑπάρχειν τῆς
 ἐπάσης οἰκουμένης· ταῦτα γὰρ οὐκ ἂν ποτε γενέ- 20
 σθαι μὴ οὐ τῶν ἀνθρώπων χρωμένων κρατίσταις
 ἔθισι καὶ νόμοις καὶ τοῖς κατὰ πᾶσαν παιδείαν ἐπι-
 7 τηδευμασιν. ὅσα μὲν οὖν Ἡρόδοτος καὶ τινες τῶν
 τῆς Αἰγυπτίων πράξεις συνταξαμένων ἐσχεδιάκωσιν,
 ἔκουσίως προκρίναντες τῆς ἀληθείας τὸ παραδοξο- 25
 λογεῖν καὶ μύθους πλάττειν ψυχαγωγίας ἔντα, παρ-
 ῆσομεν, αὐτὰ δὲ τὰ παρὰ τοῖς ἱερεῦσι τοῖς κατ'

6 τοῖς ξένοις δυσεπιβάτον vulg. 10 δι] δι καὶ vulg.
 12 καὶ τὴν] καὶ CF 14 κατὰ] περὶ vulg. 24 αἰγυ-
 πτίας D 26 καὶ μύθους πλάττειν del. Eiseh.

Αἰγυπτον ἐν ταῖς ἀναγραφαῖς γεγραμμένα φιλοτί-
μως ἐξητοιχάσας ἐκθησόμεθα.

Πρώτον μὲν τοίνυν οἱ βασιλεῖς αὐτῶν βίον εἰ- 70
χον οὐχ ὅμοιον τοῖς ἄλλοις τοῖς ἐν μοναρχικαῖς
ἐξουσίαις οὔσι καὶ πάντα πράττουσι κατὰ τὴν ἐν-
τῶν προαίρεσιν ἀνυπευθύνως, ἀλλ' ἦν ὅπαντα τε-
ταγμένα νόμων ἐπιταγαῖς, οὐ μόνον τὰ περὶ τοὺς
χρηματισμούς, ἀλλὰ καὶ τὰ περὶ τὴν καθ' ἡμέραν
διαγωγὴν καὶ διαίταν. περὶ μὲν γὰρ τὴν θιγα- 1
10 πείαν αὐτῶν οὐδεὶς ἦν οὐτ' ἀργυρώτητος οὐτ' οἰκο-
γενῆς δοῦλος, ἀλλὰ τῶν ἐπιφανιστάτων ἱερῶν
υἱοὶ πάντες, ὑπὲρ εἰκοσὶ μὲν ἔτη γεγονότες, πεπαι-
δευμένοι δὲ κάλλιστα τῶν ὁμοειδῶν, ἵνα τοὺς ἐπι-
μελῆσομένους τοῦ σώματος καὶ πᾶσαν ἡμέραν καὶ
15 νόκτια προσεδρεύοντας ὁ βασιλεὺς ἔχων ἀρίστους
81 μηδὲν ἐπιτηδεύῃ φαθλον· οὐδεὶς γὰρ ἐπὶ πλίον κο-
κίης προβαίνει δυνάστης, ἐὰν μὴ τοὺς ἐπηρητήσον-
τας ἔχη ταῖς ἐπιθυμίαις. διατεταγμένοι δ' ἦσαν αἱ 3
τε τῆς ἡμέρας καὶ τῆς νυκτὸς ὥραι, καθ' ἃς ἐκ
20 παντὸς τρόπου καθήκον ἦν τὸν βασιλέα πράττειν
τὸ συντεταγμένον, οὐ τὸ δεδογμένον ἑαυτῷ. ἔωθεν 1
μὲν γὰρ ἐγερθέντα λαβεῖν αὐτὸν εἰδει πρῶτον τὰς
πανταχόθεν ἀπισταλμένας ἐπιστολάς, ἵνα δύνηται
πάντα κατὰ τρόπον χρηματίζειν καὶ πράττειν, εἰδὼς
25 ἀκριβῶς ἕκαστα τῶν κατὰ τὴν βασιλείαν συντελου-
μένων· ἔπειτα λουσάμενον καὶ τοῖς τῆς ἀρχῆς συσ-
σήμοις μετ' ἐσθλῶτος λαμπρῶς κοσμήσαντα τὸ σῶμα

8 καὶ om. D   17 τοὺς om. D   20 καθήκον ἦν] καθ-
ῆκε II   21 συντεταγμένον] ἐκ τῶν νόμων add. C, ἐν τοῖς
νόμοις add. F   24 καὶ πράττειν om. E.

- 6 θύσαι τοῖς θεοῖς. τῷ τε βωμῷ προσεχθέντων τῶν
 θυμίων ἱθὺς ἦν τὸν ἀρχιερέα στήναι πλησίον τοῦ
 βασιλέως εὐχισθαι μεγάλῃ τῇ φωνῇ, περισιώτος
 τοῦ πλήθους τῶν Αἰγυπτίων, δοῦναι τὴν τε ἑγίμειαν
 καὶ τὰλλα ἀγαθὰ πάντα τῷ βασιλεὶ διατηροῦντι τὰ
 7 πρὸς τοὺς ὑποτιταγμένους δίκαια. ἀνθομολογεῖσθαι
 δ' ἦν ἀναγκαῖον καὶ τὰς κατὰ μέρος ἀρετὰς αὐτοῦ,
 λέγοντα διότι πρὸς τε τοὺς θεοὺς εὐσεβῶς καὶ πρὸς
 τοὺς ἀνθρώπους ἡμερώτατα διαίκεται· ἐγκρατὴς τε
 γάρ ἐστι καὶ δίκαιος καὶ μεγαλόψυχος, ἔτι δ' ἄφει-
 8 δης καὶ μεταδοτικὸς τῶν ἀγαθῶν καὶ καθόλου πάσης
 ἐπιθυμίας κρείττων, καὶ τὰς μὲν τιμωρίας ἐλάττους
 τῆς ἀξίας ἐπιτιθεὶς τοῖς ἁμαρτήμασι, τὰς δὲ χάριτας
 μείζονας τῆς εὐεργασίας ἀποδίδους τοῖς εὐεργετή-
 9 σαι, πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα περαπλήσια ταῦτοις δια-
 10 θῶν ὁ κατευχόμενος τὸ τελευταῖον ὑπὲρ τῶν ἀγνο-
 ουμένων ἁρὰν ἐποιεῖτο, τὸν μὲν βασιλεῖα τῶν ἐγκλη-
 μάτων ἐξαιρούμενος, εἰς δὲ τοὺς ὑπηριτοῦντας καὶ
 διδάξαντας τὰ φεῖλα καὶ τὴν βλάβην καὶ τὴν
 11 τιμωρίαν ἀξιῶν ἀποσκήψαι. ταῦτα δ' ἐπραττεν
 ἅμα μὲν εἰς δεισιδαιμονίαν καὶ θεοφιλῆ βίον τὸν
 βασιλεῖα προτρέπόμενος, ἅμα δὲ καὶ κατὰ τρόπον
 ζῆν ἐθίζων οὐ διὰ πικρᾶς νοουθετήσεως, ἀλλὰ δι'
 12 ἐπαίνων καυχαισμένων καὶ πρὸς ἀρετὴν μάλιστα
 13 ἀνιχνόντων. μετὰ δὲ ταῦτα τοῦ βασιλέως ἱερο-
 14 σκοπησαμένου μόσχῳ καὶ καλλιερῆσαντος, ὁ μὲν
 15 ἱερογραμματεὺς παραινέγωνσκέ τινας συμβουλίας

6 εὐχισθαι Hertleio 7 ἀνθυμίων] δίκαιον D 20
 ἀξιῶν ἀποσκήψαι] ἀποσκήπτων II 22 καὶ οὐκ. D 29
 πικρᾶς] καυχᾶς D.

σωματινούσας καὶ πράξεις ἐκ τῶν ἱερῶν βίβλων τῶν
 ἐπιφενιστάτων ἀνδρῶν, ὅπως ὁ τῶν ὄλων τὴν ἡγε-
 μονίαν ἔχων τὰς καλλίστας προκυρίσεις τῇ διαποίᾳ
 θεωρήσας οὕτω πρὸς τὴν τεταγμένην τῶν κατὰ
 μέρος τρέπεται διοίκησιν. οὐ γὰρ μόνον τοῦ χρη- 10
 ματίζειν ἢ κρίναι ἦν κερὸς ὠρισμένος, ἀλλὰ καὶ
 τοῦ περιπατῆσαι καὶ λούσασθαι καὶ κοιμηθῆναι μετὰ
 τῆς γυναικὸς καὶ καθόλου τῶν κατὰ τὸν βίον πρα-
 τομένων ἐπ' αὐτῶν. τροφαῖς δ' ἔθος ἦν αὐτοῖς ἑπα- 11
 λαιεῖ χρησθαι, κρέα μὲν μόσχων καὶ χηνῶν μόνων
 προσφερομένους, οἶνου δὲ τακτὸν τι μέτρον πεί-
 νοντας μὴ θυμέμενον πλησμονὴν ἄκαιρον ἢ μέθην
 περιποιῆσαι. καθόλου δὲ τὰ περὶ τὴν διαίταν οὕτως 12
 ἐπιήρχει ἀνυμέτρως διατεταγμένα ὥστε δοκεῖν μὴ
 νομοθέτην, ἀλλὰ τὸν ἄριστον τῶν ἰατρῶν συντάττε- 13
 χῆναι τῆς ὑγιείας στοχαζόμενον. παραδόξου δ' εἶναι 71
 δοκοῦντος τοῦ μὴ πᾶσαν ἔχειν ἐξουσίαν τὸν βασιλέα
 τῆς καθ' ἡμέραν τροφῆς, πολλὰ θανυμασιώτερον ἦν
 τὸ μήτε δικάζειν μήτε χρηματίζειν τὸ τυχόν αὐτοῖς
 ἐξεῖναι, μηδὲ τιμωρήσασθαι μηδένα δι' ὕβριν ἢ διὰ
 θυμὸν ἢ τινα ἑλλην αἵτιαν ἥδικον, ἀλλὰ καθάπερ
 οἱ περὶ ἐκάστων κείμενοι νόμοι προσέταττον. ταῦτα 2
 δὲ κατὰ τὸ ἔθος πράττοντες οὐχ ὅπως ἡγανάκτου
 ἢ προσέκοπτον ταῖς ψυχαῖς, ἀλλὰ τοῦναντίον ἡγοῦντο
 ἐαυτοὺς εἶναι βίον μακαριώτατον· τοὺς μὲν γὰρ ἑλλοιους 3
 ἀνθρώπους ἐνόμιζαν ἀλογίστως τοῖς φυσικοῖς πάθει

6 ἢ κρίναι del. Reiske 9 αὐτοῖς om. D ἀπολεῖς]
 ἀπ' αἰς II (c. 24, 5) 10 μὲν μόσχων] μόσχων CF μόνων ταῖς
 11 μέρος D 12 ἢ μέθην del. Reiske 14 συντεταγμένα II
 19 μηδὲ δικάζειν D; f. del. 24 ψυχαῖς] τέχαις Eich.

- χαριζομένοις πολλὰ πράττειν τῶν φερόντων βλάβος
ἢ κινδύνους, καὶ πολλὰκις εἰδότες ὅτι μέλ-
λονσιν ἁμαρτάνειν μηδὲν ἦτιον πράττειν τὰ φεῶνται,
κατισχυομένους ὑπ' ἐρωτος ἢ μίσους ἢ τινος ἑτέρου
πάθους, ταυτοὺς δ' ἐξηλωκότας βίον τὸν ὑπὸ τῶν
φρονιμωτάτων ἀνδρῶν προκειριμένον ἐλαχίστοις περι-
4 πίπτειν ἀγνοήμασι. τοιαύτῃ δὲ χρωμένω τῶν βασι-
λέων δικαιοσύνη πρὸς τοὺς ὑποτεταγμένους, τὰ πλήθη
ταῖς εἰς τοὺς ἡγουμένους εὐνοίαις πᾶσαν συγγενι-
κὴν φιλοστοργίαν ἐπιβαλλέμεν· οὐ γὰρ μόνον τὸ
σίστημα τῶν ἐσέων, ἀλλὰ καὶ συλλήβδην ἅπαντες
οἱ κατ' Αἴγυπτον οὐχ οὕτω γυναικῶν καὶ τέκνων 83
καὶ τῶν ἄλλων τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῖς ἀγαθῶν
6 ἐφρόντιζον ὥς τῆς τῶν βασιλείων ἐσφαλείας. τοι-
γαροὺν πλείστον μὲν χρόνον τῶν μνημονευομένων
βασιλέων πολιτικὴν κατάστασιν ἐτήρησαν, εὐδαι-
μονίστατον δὲ βίον ἔχοντες διετέλσαν. ἔως ἡμι-
νεν ἢ προειρημένῃ τῶν νόμων σύνταξις, πρὸς δὲ
τούτοις ἰδῶν τι πλείστων ἐπικράτησαν καὶ μεγί-
στοις πλούτοις ἔσχον, καὶ τὰς μὲν χώρας ἔργοις 10
καὶ κατασκευάσμασιν ἀνυπερβλήτοις, τὰς δὲ πόλεις
ἀναθήμασι πολυτελείῃ καὶ παντοίοις ἐκόσμησαν.
- 72 Καὶ τὰ μετὰ τὴν τελευταίην δὲ μνημονευομένη τῶν βα-
σιλέων παρὰ τοῖς Αἰγυπτίοις οὐ μικρὰν ἀπόδειξιν
εἶχε τῆς τοῦ πλήθους εὐνοίας εἰς τοὺς ἡγουμένους· 11
εἰς ἀντακείσθητον γὰρ χάριν ἢ τιμὴν τιθεμένη μαρ-
2 τυρίαν ἀνόθιεντον περιεῖχε τῆς ἀληθείας, ὅπότ' ἂν
ἐκλείποι τις τὸν βίον τῶν βασιλέων, πάντες οἱ κατὰ

2 ὅτι D   4 [ἑτέρου] ἄλλος II   18 νομίμων D   19
11 om. C   25 εἶχε] φέρειν D, φέρει AB.

τὴν Αἴγυπτον κοινὸν ἀνηροῦντο πένθος, καὶ τὰς
 μὲν ἐσθλότητας καταρροήτιοντο, τὰ δ' ἱερὰ συνέλαιον
 καὶ τὰς θυσίας ἐπαίχον καὶ τὰς ἐσθλὰς οὐκ ἔγον
 ἐφ' ἡμέρας ἑβδομήκοντα καὶ δύο καταπειρασμένοι
 5 οὐδὲ τὰς κεφαλὰς πηλῶ καὶ περιεξωσμένοι σινδόνες
 ὑποκάτω τῶν μαστῶν ὁμοίως ἄνδρες καὶ γυναῖκες
 περιῆσαν ἀθροισθέντες κατὰ διακοσίους ἢ τριακο-
 αίους, καὶ τὸν μὲν θρήνον ἐν ὄνυχῳ μετ' ᾧδης
 ποιούμενοι δις τῆς ἡμέρας ἐτίμων ἐγκωμίοις, ἀνα-
 10 καλοῦμενοι τὴν ἀρετὴν τοῦ τετελευτηκότος, τροφήν
 δ' οὔτε τὴν ἀπὸ τῶν ἐμφύχων οὔτε τὴν ἀπὸ τοῦ
 πυροῦ προσεφέροντο, τοῦ τε οἴνου καὶ πάσης πολυ-
 τελείας ἀπέχοντο. οὐδαμῶς δ' ἂν οὔτε λαντροῖς οὐδ' 3
 ἀλείμμασιν οὔτε στρωματὶς προεἴλετο χρῆσθαι, οὐ
 15 μὴν οὐδὲ πρὸς τὰ ἀφροδίσια προσελθεῖν ἂν ἐτόλ-
 μησαν, ἀλλὰ καθάπερ ἀγαπητοῦ τέκνου τελευτήσαν-
 τος ἕκαστος περιώδυνος γινόμενος ἐπένομι τὰς εἰ-
 σθημένας ἡμέρας. ἐν δὲ τούτῳ τῷ χρόνῳ τὰ πρὸς 4
 ταφὴν λαμπρῶς παρεσκευασμένοι, καὶ τῇ τελευταίᾳ
 20 τῶν ἡμερῶν θέντες τὴν τὸ σῶμα ἔχουσιν λάρναια
 πρὸ τῆς εἰς τὸν τάφον εἰσόδου, προετίθισαν κατὰ
 νόμον τῷ τετελευτηκότι κριτήριον τῶν ἐν τῷ βίῳ
 24 πραχθέντων. δοθείσης δ' ἑξουσίας τῷ βουλευμένῳ 5
 κατηγορεῖν, οἱ μὲν ἱερεῖς ἐνικωμιάζον ἕκαστα τῶν
 25 καλῶς ἀντὶ πραχθέντων διεξιόντες, αἱ δὲ πρὸς τὴν
 ἐκφορὰν συνηγμένοι μυριάδες τῶν ὄχλων ἀκούου-
 σαι συνεπεικρήμουν, εἰ τύχοι καλῶς βεβιωκῶς, εἰ

4 καταπειρασμένοι CF (c. 91, 1) 12 πρὸς D 19
 ταφῆς] τὴν ταφὴν vulg. παρεσκευασμένοι] ἡτοιμασμένοι II
 22 κριτήριον] ἀπορρήριον II.

ἢ δὲ μὴ, τοῦναντίον ἐθορύβουν. καὶ πολλοὶ τῶν βασιλέων διὰ τὴν τοῦ πληθους ἐναντίωσιν ἀπιστηθήσαν τῆς ἐμφανοῦς καὶ νομίμου ταφῆς· διὸ καὶ συντίβαινε τοὺς τὴν βασιλείαν διαδοχομένους μὴ μόνον διὰ τὰς ἄρτι ζητούσας αἰτίας δικαιοπραγεῖν,¹ ἀλλὰ καὶ διὰ τὸν φόβον τῆς μετὰ τὴν τελευταίην ἰσομένης ὕβριώς τι τοῦ σώματος καὶ βλασφημίας εἰς ἕκαστα τὸν αἰῶνα. τῶν μὲν οὖν περὶ τοὺς ἀρχαίους βασιλεῖς νομίμων τὰ μέγιστα ταῦτ' ἴσται.

- 73 Τῆς Αἰγύπτου δὲ πόσης εἰς πλείω μέρη διηρημένης, ὧν ἕκαστον κατὰ τὴν Ἑλληνικὴν διάλεκτον ὀνομάζεται νομός, ἐφ' ἑκάστῳ τέτακται νομάρχης ὁ τὴν ἐπάντων ἔχων ἐπιμέλειαν τε καὶ φροντίδα.
 2 τῆς δὲ χώρας ἀπόσης εἰς τρία μέρη διηρημένης τὴν μὲν πρώτην ἔχει μερίδα τὸ σύστημα τῶν ἱερῶν,¹⁰ μεγίστης ἐντροπῆς τυγχάνον παρὰ τοῖς ἐγχωρίοις διὰ τε τὴν εἰς τοὺς θεοὺς ἐπιμέλειαν καὶ διὰ τὸ πλείστην σύνεσιν τοὺς ἄνδρας τούτους ἐκ παιδείας
 3 εἰσφέρεσθαι. ἐκ δὲ τούτων τῶν προσόδων τὰς τε θεσίας ἀπέσας τὰς κατ' Αἴγυπτον συντελοῦσι καὶ
 4 τοὺς ὀπηρέτας τρέφουσι καὶ ταῖς ἰδίαις χρήαις χορηγοῦσιν· οὔτε γὰρ τὰς τῶν θεῶν τιμὰς φόντο δαῖν ἀλλάττειν, ἀλλ' ὑπὸ τε τῶν αὐτῶν αἰὲ καὶ παραπλησίως συντελεῖσθαι, οὔτε τοὺς πάντων προβου-
 4 λευομένους ἐνδεεῖς εἶναι τῶν ἀναγκαίων. καθόλου
 γὰρ περὶ τῶν μεγίστων οὗτοι προβουλευόμενοι συνδιατρέφουσι τῷ βασιλεῖ, τῶν μὲν συναργοί, τῶν δὲ εἰσηγηταὶ καὶ διδάσκαλοι γινόμενοι, καὶ διὰ μὲν

4 μὴ] οὐ II   12 νόμος D   τέτακται] τεταγμένους
 ἢ D   15 εἰς D   21 ἐτροφον D   23 τε om. vulg.

τῆς ἀστρολογίας καὶ τῆς ἰεροσκοπίας τὰ μέλλοντα
 προσημαίνοντες, ἐκ δὲ τῶν ἐν ταῖς ἱεραῖς βίβλοις
 ἀνταγγραμμένων προέξων τὰς ὠφελῆσαι θνητῶν
 παραναγιγώσκοντες. οὐ γάρ, ὥσπερ παρὰ τοῖς Ἑλ- 5
 λησιν, εἰς ἀνὴρ ἢ μία γυνή τὴν ἱεροσύνην παρεί-
 ληφιν, ἀλλὰ πολλοὶ περὶ τῶν θεῶν θυσίας καὶ
 τιμὰς διατρέβονσι, καὶ τοῖς ἐκγόνοις τὴν ὁμοίαν
 τοῦ βίου προαίρεισιν παραδιδόουσιν. εἰσὶ δὲ οὗτοι
 πάντων τε ἀτελεῖς καὶ δευτερεύοντες μετὰ τὸν βα-
 10 σιλεῖα ταῖς τε δόξιας καὶ ταῖς ἰξουσίαις. τὴν δὲ 6
 δευτέραν μοῖραν οἱ βασιλεῖς παρελήφασιν εἰς προ-
 ὄδους, ἅψ' ὧν εἰς τε τοὺς πολέμους χορηγοῦσι καὶ
 τὴν περὶ αὐτοὺς λαμπρότητα διαφυλάττουσι, καὶ
 85 τοὺς μὲν ἀνδραγυθεύσαντας θωραεῖς κατὰ τὴν ἀξίαν
 15 τιμῶσι, τοὺς δ' ἰδιώτας διὰ τὴν ἐκ τούτων εὐπορίαν
 οὐ βαπτίζουσι ταῖς εἰσφοραῖς. τὴν δὲ μερίδα τὴν 7
 τελευταίαν ἔχουσιν οἱ μέγιστοι καλούμενοι καὶ πρὸς
 τὴν λειτουργίαν τὰς εἰς τὴν στρατείαν ὁπακούοντες,
 ἵν' οἱ κινδυνεύοντες ἐκνούσταιτο τῇ χώρᾳ διὰ τὴν
 20 κληρουχίαν ὄντας προθύμως ἐπιδέχονται τὰ συμ-
 βαίνοντα κατὰ τοὺς πολέμους δεινά. ὅσοπον γάρ 8
 ἦν τὴν μὲν τῶν ἐπ' αὐτῶν σωτηρίαν τούτοις ἐπιτρέ-
 πειν, ὑπὲρ οὗ δὲ ἀγωνιῶνται μηδὲν αὐτοῖς ὑπάρ-
 χειν κατὰ τὴν χώραν σπουδῆς ἄξιον· τὸ δὲ μέγι-
 25 στον, εὐπορουμένους αὐτοὺς θαδίως τεκνοποιήσιν,
 καὶ διὰ τοῦτο τὴν πολυανθρωπίαν κατασκευάσιν,
 ὥστε μὴ προσδεῖσθαι ξενικῆς δυνάμεως τὴν χώραν.
 ὁμοίως δ' οὗτοι τὴν τιμὴν ταύτην ἐκ προγόνων δια- 9

5 εἴς] καὶ εἰς D   26 κατασκευάζει codices, corr. Ste-
 phanus   28 ὁμοίως II.

δεχόμενοι ταῖς μὲν τῶν πατέρων ἀνδραγαθίαις προ-
τρέπονται πρὸς τὴν ἀνδρείαν, ἐκ παίδων δὲ ζηλω-
ταὶ γινόμενοι τῶν πολεμικῶν ἔργων ἀνίκητοι ταῖς
τόλμασι καὶ ταῖς ἑμπειρίαις ἐποβαίνουσιν.

- 74 Ἔστι δ' ἑτέρα συντάγματα τῆς πολιτείας τρία,¹
τὰ τε τῶν νομίμων καὶ τὸ τῶν γεωργῶν, ἔτι δὲ τὸ
τῶν τεχνιτῶν. οἱ μὲν οὖν γεωργοὶ μικροῦ τινος
τὴν καρποφόρον γῆν τὴν παρὰ τοῦ βασιλέως καὶ
τῶν ἱερῶν καὶ τῶν μεγάλων μισθούμενοι διατε-
λοῦσι τὸν πάντα χρόνον περὶ τὴν ἐργασίαν ὄντες²
τῆς χώρας· ἐκ γῆπαι δὲ συντρεφόμενοι ταῖς γεωφ-
γικαῖς ἐπιμελείαις πολὺ προέχουσι τῶν παρὰ τοῖς
² ἄλλοις ἔθνεσι γεωργῶν ταῖς ἑμπειρίαις· καὶ γὰρ τὴν
τῆς γῆς φύσιν καὶ τὴν τῶν ὕδατων ἐπίκουσιν, ἔτι
δὲ τοὺς καιροὺς τοῦ τε σπόρου καὶ τοῦ θερισμοῦ³
καὶ τῆς ἄλλης τῶν καρπῶν συγκομιδῆς ἀκριβέστατα
πάντων γινώσκουσι, τὰ μὲν ἐκ τῆς τῶν προγόνων
παρατηρήσεως μαθάντες, τὰ δ' ἐκ τῆς ἰδίας πείρας
³ διδαχθέντες. ὁ δ' αὐτὸς λόγος ἐστὶ καὶ περὶ τῶν
νομίμων, οἳ τὴν τῶν θεσπεμάτων ἐπιμέλειαν ἐκ πα-
τέρων ὥσπερ κληρονομίας νόμῳ παρακλημβάνοντες
ἐν βίῳ κτηνοτρόφῳ διατελοῦσι πάντα τὸν τοῦ ζῆν
⁴ χρόνον, καὶ πολλὰ μὲν παρὰ τῶν προγόνων πρὸς
θεριπλίαν καὶ διατροφήν ἀρίστην τῶν βοσχομένων
παραλήφασιν, οὐκ ὀλίγα δ' αὐτοὶ διὰ τὸν εἰς ταῦτα⁵
ἔχλον προσευρίσκουσι, καὶ τὸ θαντασιώτατον, διὰ
τὴν ὑπερβολὴν τῆς εἰς ταῦτα σπανείας οἳ τε ὑγίαι-
νόφθοι καὶ οἳ χηνοβόσκοι χωρὶς τῆς παρὰ τοῖς

¹ γῆν] χώραν II
φοῦντες D.

² ὅπαντα vulg.

³ κτηνοτρο-

ἄλλοις ἀνθρώποις ἐκ φύσεως συντελουμένης γενέ-
 σεως τῶν ἐργαζομένων ζῶων αὐτοὶ διὰ τῆς ἰδίας
 φιλοτεχνίας ἀμέθητον πλῆθος ὀρνέων ἀθροίζουσιν·
 20 οὐ γὰρ ἐπαύξουσιν διὰ τῶν ὀρνέων, ἀλλ' αὐτοὶ ὁ
 3 παραδόξως χειρουργοῦντες τῇ συνέσει καὶ φιλοτεχ-
 νίᾳ τῆς φυσικῆς ἐνεργείας οὐκ ἀπολείπονται. ἀλλὰ ὁ
 4 μὴν καὶ τὰς τέχνας ἰδεῖν ἐστὶ παρὰ τοῖς Αἰγυπτίοις
 μάλιστα διαπεπονημέναις καὶ πρὸς τὸ καθήκον τέ-
 λος διεκκριβωμέναις· παρὰ μόνοις γὰρ τοῖς οἱ δη-
 10 μουργοὶ πάντες οὐτ' ἐργασίας ἑλλης οὐτε πολιτι-
 κῆς τάξεως μεταλαμβάνειν ἔδωται πλὴν τῆς ἐκ τῶν
 νόμων ὁρισμένης καὶ παρὰ τῶν γονέων παραδεδο-
 μένης, ὥστε μήτε διδασκάλου φθόρον μήτε πολι-
 τικοῦ περισπασμοῦ μήτ' ἄλλο μὴδὲν ἐμποδίζειν
 15 αὐτῶν τὴν εἰς ταῦτα σπουδὴν. παρὰ μὲν γὰρ τοῖς 7
 ἄλλοις ἰδεῖν ἐστὶ τοὺς τεχνίτας περὶ πολλὰ τῇ δια-
 νοίᾳ περισπωμένους καὶ διὰ τὴν πλεονεξίαν μὴ μέ-
 νοντας τὸ παράπαν ἐπὶ τῆς ἰδίας ἐργασίας· οἱ μὲν
 γὰρ ἐπάπτονται γιωργίας, οἱ δ' ἐμπορίας κοινω-
 20 νοῦσιν, οἱ δὲ οὐοὶν ἢ τριῶν τεχνῶν ἀντέχονται,
 πλείστοι δ' ἐν ταῖς δημοκρατουμέναις πόλεσιν εἰς
 τὰς ἐκκλησίας συντρέχοντες τὴν μὲν πολιτείαν λι-
 μαίνονται, τὸ δὲ λυσαιτὲς περιποιοῦνται παρὰ τῶν
 μισθοδοτούμενων· παρὰ δὲ τοῖς Αἰγυπτίοις, εἰ τις
 25 τῶν τεχνιτῶν μετὰσχοι τῆς πολιτείας ἢ τέχνας πλείους
 ἐργάζοιτο, μεγάλαις περιπίπτει τιμωρίαις.

Τὴν μὲν οὖν διαίρεσιν τῆς πολιτείας καὶ τῆς 8

19 παραδιδασκάλον D. 19 γιωργίας] καὶ γιωργίῳ D.
 καὶ γιωργίας Bekker. 25 πολιτείας] ἐκκλησίας D. 26
 τιμωρίαις] ζημίαις H.

τῆς ἰδίας τάξεως ἐπιμίλειαν διὰ προγόνων τοιαύτην
 ἔσχον οἱ τὸ παλαιὸν τὴν Λίγυκτον κατοικοῦντες.
 75 περὶ δὲ τὰς κρίσεις οὐ τὴν τευχούσαν ἐποιοῦντο απο-
 δὴν, ἡγοῦμενοι τὰς ἐν τοῖς δικαστηρίοις ἀποφάσεις
 2 μερίστην ῥοπὴν τῷ κοινῷ βίῳ φέρειν πρὸς ἑμφά-
 3 τεραι. δὴλον γὰρ ἦν ὅτι τῶν μὲν παρενομούτων
 κολαζομένων, τῶν δ' ἐδικουμένων βοηθείας ευχε-
 νόντων, ἀρίστη διόρθωσις ἔσται τῶν ἁμαρτημάτων.
 εἰ δ' ὁ φόβος ὁ γινόμενος ἐκ τῶν κρίσεων τοῖς
 4 παρενομοῦσιν ἀνατρέσκοιτο χρήμασιν ἢ χέρισιν, ἐστὶ-
 5 μένην ἐφόρων τοῦ κοινοῦ βίου σύγχυσιν. διόπερ ἐκ
 τῶν ἐπιφανεστάτων πόλεων τοὺς ἀρίστους ἔνδοξαι
 ἐποδεικνύντες δικαστὰς κοινὰς οὐκ ἀπετύγγον
 τῆς προαιρέσεως. ἔξ Ἠλίου γὰρ πόλεως καὶ Θηβῶν
 καὶ Μέρμριος δίκαι δικαστὰς ἔξ ἐκάστης προέκρινον.
 καὶ τοῦτο τὸ συνέδριον οὐκ ἰδοῦναι λείπεσθαι τῶν
 Ἀθηνησιν Ἀραιοπεργιωῶν ἢ τῶν παρὰ Λακεδαιμονίους
 4 γερόντων. ἐπεὶ δὲ συνέλθοιεν οἱ τριῆκοιτε, ἐπέ-
 κρινον ἔξ ἑαυτῶν ἓνα τὸν ἄριστον, καὶ τοῦτον μὲν
 ἀρχιδικαστὴν καθίσταντο, εἰς δὲ τὸ ταῦτα τόπον
 ἀπέστελλον ἢ πόλιν ἑτέραν δικαστὴν. συντάξας δὲ
 τῶν ἀναγκαίων παρὰ τοῦ βασιλέως τοῖς μὲν δικα-
 σταῖς ἱκαναὶ πρὸς διατροφὴν ἐχορηγοῦντο, τῷ δ'
 5 ἀρχιδικαστῇ πολλαπλάσιοι. ἐφόρει δ' οὐτος περὶ τῶν
 6 τρεῖς μισθόν ἐκ χρυσῆς ἐκτύσεως ἡρητημένον ζώδιον τῶν
 πολυτελέων λίθων, ὃ προσηγήρετον ἀληθείαν. τῶν δ'
 ἁμφισβητήσεων ἡρχοντο ἐπαίδειν τὴν τῆς ἀληθείας
 7 εἰκόνα ὁ ἀρχιδικαστὴς πρόσθετο. τῶν δὲ πάντων

14 Ἠλιοπόλεις γὰρ F   19 τῶν ἀραιοπεργιωῶν D   27
 ἐπειδὴ Dindl.   28 πρόσθετο Heiske.

νόμων ἐν βιβλίοις ὁπῶ γιγρομένων, καὶ τούτων
 παρκαταμέντων τοῖς δικασταῖς. ἴδιος ἦν τὸν μὲν κατή-
 γορον γράφει καθ' ἑν ὧν ἐνικάλει καὶ πῶς γέγνηε
 καὶ τὴν ἄξιαν τοῦ ἀδικήματος ἢ τῆς βλάβης, τὸν
 ἀπολογούμενον δὲ λαβόντα τὸ χρηματισθῆν ἐπὶ τῶν
 ἀντιδίκων ἀντιγράφει πρὸς δικαστὸν ὡς οὐκ ἐπράξεν
 ἢ πρῶτος οὐκ ἠδίκησεν ἢ ἀδικήσας ἐλάττωτος ζημίας
 ἢξιός ἐστι τυχεῖν. ἔπειτα νόμιμον ἦν τὸν κατήγορον
 ἀντιγράφει καὶ πάλιν τὸν ἀπολογούμενον ἀντιθε-
 ναι. ἀμφοτέρων δὲ τῶν ἀντιδίκων τὰ γιγρομένα
 διὰ τοῖς δικασταῖς δόντων, τὸ ἐγνικαδὲ' ἴδιαι τοῖς
 μὲν τριήκοντα τὰς γνώμας ἐν ἀλλήλοισι ἀποφαίνεσθαι,
 τὸν ἀρχιδικαστὴν δὲ τὸ ζώδιον τῆς ἀληθείας προσ-
 τίθεσθαι τῇ ἑτέρᾳ τῶν ἀμφισβητήσεων. τοῦτο δὲ
 τὸ τρόπον τὰς κρίσεις πάσας συντελεῖν τοὺς ἀλη-
 πείους, νομίζοντας ἐκ μὲν τοῦ λέγειν τοὺς συνεγρόρους
 πολλὰ τοῖς δικαίως ἐπισκοπήσειν καὶ γὰρ τὰς τέχνας
 τῶν ῥητόρων καὶ τὴν τῆς ὑποκρίσεως γοητίαν καὶ
 τὰ τῶν κινδυνεύοντων δέκτρα πολλοὺς προτρέπ-
 οῦσαι παρορᾶν τὸ τῶν νόμων ἀπότομον καὶ τὴν τῆς
 ἀληθείας ἀκριβείαν· θεωρεῖσθαι γοῦν τοὺς ἐπικαιον-
 μένους ἐν τῷ κρίναιν πολλὰμας ἢ δι' ἀπάτην ἢ διὰ
 εὐχεγωρίαν ἢ διὰ τὸ πρὸς τὸν ἕλπον κάθοδος συνεπα-
 ρομένους τῇ δυνάμει τῶν συνεγροούντων· ἐκ δὲ τοῦ
 γράφειν τὰ δίκαια τοὺς ἀντιδίκους φθονοῦ τὰς κρίσεις
 ἀκριβεῖς ἐκείσθαι, γυνῶν τῶν προεγράτων θεωρου-
 μένων. οὕτω γὰρ [ἀν] μάλιστα μήτε τοῖς τῶν ῥη-
 τῶν βραδυτέρων πλεονεκτήσαιν μήτε τοῖς ἐν ἡθλη-

21 [παρουμένους] ἀγωνιζομένους II 24 συνεγροού-
 ται] λεγόντες II 27 ἀν del. Diud.

κότας τῶν ἀπειρῶν μήτε τοὺς ἐνύστας καὶ τολμηροὺς
τῶν φιλαλήθων καὶ κατισταλμένων τοῖς ἡθίσι, πάν-
τες δ' ἐκ' ἰσῆς τεύξεσθαι τῶν δικαίων, ἱκανὸν χρόνον
ἐκ τῶν νόμων λαμβανόντων τῶν μὲν ἀντιδίκων
ἐξετάσαι τὰ παρ' ἀλλήλων, τῶν δὲ δικαστῶν συγκρι-
ναι τὰ παρ' ἀμφοτέρων.

- 77 Ἐπὶ δὲ τῆς νομοθεσίας ἐμνησθήμεν, οὐκ ἀνοί-
κειον εἶναι τῆς ὑποκειμένης ἱστορίας νομίζομεν ἐκ-
θέσθαι τῶν νόμων ὅσοι παρὰ τοῖς Αἰγυπτίοις παλαιό-
τητι διηγέγκαν ἢ παρηλλαγμένην τάξιν ἔσχον ἢ τὸ
σύνολον ὠφέλιαν τοῖς φιλαναγνωστοῦσι δύνανται
περυσχίσθαι. πρῶτον μὲν οὖν κατὰ τῶν ἐπιόρκων
θάνατος ἦν παρ' αὐτοῖς τὸ πρόστιμον, ὥς δύο τὰ
μέγιστα ποιούντων ἀνομήματα, θεοὺς τε ἀσιβούντων
καὶ τὴν μεγίστην τῶν παρ' ἀνθρώποις πίστιν ἀνα-
τρέπόντων. ἔπειτα εἴ τις ἐν ὁδῷ κατὰ τὴν χώραν
ἰδὼν φονιυόμενον ἄνθρωπον ἢ τὸ καθύλου βίωον
τι πάσχοντα μὴ φύσαιτο δυνατός ὢν, θανάτῳ περι-
πεσεῖν ὀφείλει· εἰ δὲ πρὸς ἐλήθειαν διὰ τὸ ἀδύνα-
τον μὴ κατισχύσαι βοηθῆσαι, μὴνῶσαι γε πάντως
ὀφείλει τοὺς ληστὰς καὶ ἐπεξιέναι τὴν παρανομίαν·
τὸν δὲ ταῦτα μὴ πράξαντα κατὰ τὸν νόμον ἰδεῖ
μαστιγοῦσθαι τεταγμένας πληγὰς καὶ πάσης εἰργε-
σθαι τροφῆς ἐκ τριῶν ἡμέρας. οἱ δὲ ψευδῶς τινων
κατηγορήσαντες ὀφείλον τοῦτο παθεῖν ὃ τοῖς στυ-
φακτοῦσι δύναντο πρόστιμον, εἴπερ ἔτυχον κατα-
δικασθέντες. προσετέτακτο δὲ καὶ πᾶσι τοῖς Αἰγυ-
πτίοις ἀπογράφεσθαι πρὸς τοὺς ἔρχοντας ἀπὸ τίνων

3 ἱκανόν] ἐφ' ἱκανόν D   18 ἔπειτα εἴ] ἐπεὶ δὲ ταῦτα.
19 τι] τινά D.

ἕκαστος πορίζεται τὸν βίον, καὶ τὸν ἐν τούτοις φανσά-
 μινον ἢ πόρον ἡδίκον ἐπιτιλοῦντα θανάτῳ περι-
 πίπτειν ἦν ἀνάγκη. λέγεται δὲ τοῦτον τὸν νόμον
 ὑπὸ Σόλωνος παραβαλόντος εἰς Αἴγυπτον εἰς τὰς
 1 Ἀθήνας μετενεχθῆναι. εἰ δὲ τις ἑκουσίως ἀποκτεί- 6
 ναι τὸν ἐλευθέρου ἢ τὸν δοῦλου, ἀποθνήσκουσιν τοῦ-
 τόν οἱ νόμοι προσέτιπτον, ἅμα μὲν βουλομεθα μὴ
 ταῖς διαφοραῖς τῆς τύχης, ἀλλὰ ταῖς τῶν πράξεων
 ἐπιβολαῖς εἰργεσθαι πάντα ἀπὸ τῶν φαύλων, ἅμα
 10 δὲ διὰ τῆς τῶν δούλων φροντίδος ἐθίζοντας τοὺς
 ἀνθρώπους πολὺ μᾶλλον εἰς τοὺς ἐλευθέρους μηδὲν
 ὅλως ἑξαμαρτάνειν. καὶ κατὰ μὲν τῶν γονέων τῶν 7
 ἀποκτεινάντων τὰ τέκνα θάνατον μὲν οὐχ ὄρισαν,
 ἡμέρας δὲ τρεῖς καὶ νύκτας ἴσας συνεχῶς ἦν ἀναγ-
 12 καὶον περιμληφότες τὸν νεκρὸν ὑπομένειν φυλακῆς
 παρεδρευούσης δημοσίας· οὐ γὰρ δίκαιον ὑπελήφθη
 τὸ τοῦ βίου στερίσκειν τοὺς τὸν βίον τοῖς πιασὶ
 δεδωκότας, νοουθετήσῃ δὲ μᾶλλον λύπην ἔχουσαν
 καὶ μεταμέλειαν ἀποτρέπειν τῶν τοιούτων ἐγκληση-
 15 μάται· κατὰ δὲ τῶν τέκνων τῶν γονεῖς φονευσάν 8
 των τιμωρίαν ἐξηλλαγμένην ἔδθηκαν· ἴδει γὰρ τοὺς
 καταδικασθέντας ἐπὶ τούτοις καλέμοις ὀξείαι, δακτυ-
 λιαῖα μέρη τοῦ σώματος κατατμηθέντας ἐπ' ἐκένθασις
 κατακλίσθαι ζῶντας· μέγιστον τῶν ἐν ἀνθρώποις
 16 ἀδικημάτων κρίνοντας τὸ βιαίως τὸ ζῆν ἀφαιρεῖσθαι
 τῶν τὴν ζωὴν αὐτοῖς δεδωκότων. τῶν δὲ γυναικῶν 9
 τῶν καταδικασθεισῶν θανάτῳ τὰς ἐγκλόνους μὴ θανα-
 τοῦσθαι πρὶν ἢν τέκωσι, καὶ τοῦτο τὸ νόμιμον

3 ἦν om. D   ὁ τόν] fort. τῶν   ἡ τόν] ἡ CD   τοῦ-
 τον om. D   ὁ ταῖς τῶν] τῶν D   19 μεταμέλεις CF.

πολλοὶ καὶ τῶν Ἑλλήνων κατέδειξαν, ἡγούμενοι
 παντελῶς ἥδικον εἶναι τὸ μηδὲν ἀδικῆσαι τῷ ἀδι-
 κήσαντι τῆς αὐτῆς μετέχειν τιμωρίας, καὶ παρα- 20
 νομήματος ἐνὸς γινωμένου παρὰ ὅσοις λαμβάνειν τὸ
 πρόστιμον, πρὸς δὲ τοῦτοις κατὰ προαίρεσιν πονη-
 ρὰν συντελεσθέντος τοῦ ἀδικήματος τὸ μηδεμίαν
 πῶ σύνεσιν ἔχον ὑπὸ τὴν ὁμοίαν ἔργῳ κολάσιν, τὸ
 δὲ πάντων μέγιστον, ὅτι ταῖς κυρώσεσι ἰδίᾳ τῆς
 αἰτίας ἐπειρηγμένης οὐδαμῶς προσήκει τὸ κοινόν
 10 πατρὸς καὶ μητρὸς τέκνον ἀναιρεῖσθαι· ἐπ' ἰσῆς γὰρ 11
 ἐν τις φανίλους διαλέβοι κριτὰς τοὺς τε τὸν ἔνοχον
 τῷ φόβῳ σώζοντας καὶ τοὺς τὸ μηδὲν δόλως ἀδικῆ-
 11 σαι συναναίροντας. τῶν μὲν οὖν φονικῶν νόμων
 οἱ μέλιστα δοκοῦντες ἐπιτετεῦχθαι τοιοῦτοί τινες
 ἦσαν. 12

78 Τῶν δ' ἄλλων ὁ μὲν περὶ τῶν πολέμων κείμε-
 νος κατὰ τῶν τὴν τάξιν λιπόττων ἢ τὸ παρεγγυλθὲν
 ἐπὶ τῶν ἡγεμόνων μὴ ποιοῦντων ἵσταται πρόστιμον
 2 αὐθάναν, ἀλλὰ τὴν ἐσχάτην ἀτιμίαν· οἱ δ' ὕστα-
 ρον ταῖς ἀνδραγαθίαις ὑπερβάλλονται τὰς ἀτιμίας, 21
 εἰς τὴν προὑπάφυσαν παρηγῶν ἀποκαθίστα, ἡμᾶ
 μὲν τοῦ νομοθέτου δεινότερον τιμωρίαν ποιοῦντας
 τὴν ἀτιμίαν ἢ τὸν θάνατον, ἵνα τὸ μέγιστον τῶν
 κικλῶν ἐπίσῃ πάντας κρίνται τὴν αἰσχύνῃ, ἡμᾶ δὲ
 τοὺς μὲν θανατωθέντας ἡγείτο μηδὲν ὠφελῆσαι τὸν 22
 κοινὸν βίον, τοὺς δὲ ἀτιμωθέντας ἄγαθον πολλῶν
 αἰτίαις ἵσασθαι διὰ τὴν ἐπιθυμίαν τῆς παρηγῆς.

1 κατέδειξαν CF ὁ ἐκτελεσθέντος C 7 πῶς τοῖς.
 12 ἀδικήσαντας ODF 13 ἀναιρούντας vulg. 20 ἐπι-
 βάλειν D, ὑπερβάλλουσιν II 22 νομοθέτου] θανάτου CD
 (τ. 23 ἢ τὸν θάνατον f. del.).

καὶ τῶν μὲν τὰ ἀπόρρητα τοῖς πολέμοις ἀπεργαί- 3
 λάντων ἐπέταττον ὁ νόμος ἐκτέμνεισθαι τὴν γλῶττιν,
 τῶν δὲ τὸ νόμισμα παρακοπτόντων ἢ μήτρα καὶ
 σταθμὰ παραποιούντων ἢ παραγλυφόντων τὰς σφρα-
 γίδας, ἐπὶ δὲ τῶν γραμματίων τῶν ψευδεῖς χρημα-
 τισμοὺς γρηγορύνειν ἢ ἀφαιρούντων τι τῶν ἐγγεγραμ-
 μένων, καὶ τῶν τὰς ψευδεῖς συγγραφὰς ἐπιφερόντων,
 ἀμφότερας ἐκέλευσεν ἐποκόπτεσθαι τὰς χεῖρας, ὅπως
 οἷς ἕκαστος μέρει τοῦ σώματος παρενόμηνεν, εἰς
 10 ταῦτα κολαζόμενος αὐτὸς μὲν μέχρι τελευτῆς ἀνία-
 τον ἔχη τὴν συμφορὰν, τοὺς δ' ἄλλους διὰ τῆς ἰδίας
 τιμωρίας τοῦτοῦτων ἀποτρέπη τῶν ἡμεῶν τι πράτ-
 τειν. μικροὶ δὲ καὶ περὶ τῶν γυναικῶν νόμοι παρ' 4
 αὐτοῖς ὑπῆρχον. τοῦ μὲν γὰρ βιασαμένου γυναικα
 15 ἑλευθέραν προσέταξαν ἀποκόπτεσθαι τὰ αἰδοῖα,
 ὑμίσσαντες τὸν τοιοῦτον μὴ πράξει παρανόμῳ τρία
 τὰ μέγιστα τῶν κακῶν ἐνηγοηκέναι, τὴν ὄβριν καὶ
 τὴν φθορὰν καὶ τὴν τῶν τέκνων σόγχυσιν· εἰ δὲ 5
 τις πείσας μοιχέσῃ, τὸν μὲν ἑνδρα δέβδοις χιλίας
 20 πληγὰς λεμβάνειν ἐκέλευον, τῆς δὲ γυναικὸς τὴν
 οὐρὴν κολοβοῦσθαι, ὑποκαμβάροντες δὲ τὴν πρὸς
 ἀσπυγώρητον ἐκκασίαν καλλωπιζομένης ἀφαιρεθῆναι
 τὰ μάλιστα κοσμοῦντα τὴν εὐπρίπιον.

Τοὺς δὲ περὶ τῶν συμβολαίων νόμους Βοηχόριδος 79
 25 εἶναι φασί. προστάττουσι δὲ τοὺς μὲν ἀσύγγραφον
 δανισαμένους, ἂν μὴ φάσκωσιν ὀφείλειν, ὁμόσαντας
 ἐπολύεσθαι τοῦ δανείου, πρῶτον μὲν ὅπως ἐν μεγάλῳ

2 ὁ om. D   3 ἢ μήτρα ἢ σταθμὰ D, ἢ ἑτέρα καὶ
 ἄλλα C, ἢ ἑτέρα καὶ σταθμὰ F   4 ἢ] ἢ τῶν vulg.
 5 ἕκαστος-οἷς ταις.   17 τὰ om. C   24 βοηχόριδος D

- 2 τιθέμενοι τοὺς ὅρκους δεισιδαιμονῶσι· προδήλον
 γὰρ ὄντος ὅτι τῷ πολλαῖς ὁμόσαντι συμβήσεται
 τὴν πίστιν ἀποβαλεῖν, ἵνα τῆς εὐχρηστίας μὴ στι-
 γηθῇ, περὶ πλείστον πᾶς τις ἔξει τὸ μὴ καταστῆναι
 ἐπὶ τὸν ὅρκον· ἐπειθ' ἐπιλάβαντες ὁ νομοθέτης
 τὴν ὅλην πίστιν ἐν τῇ καλοκάγαθίᾳ ποιήσας προ-
 τρέψασθαι πάντας σπουδαίον· εἶναι τοῖς ἡθελόν.
 ἵνα μὴ πίστει ἐνάξιοι διαβληθῶσι· πρὸς δὲ τοῦ-
 τοις ἄδικον ἔκρινεν εἶναι τοὺς χωρὶς ὅρκου πιστευ-
 θέντας περὶ τῶν αὐτῶν συμβολαίων ὁμόσαντας μὴ¹⁰
 τυγχάνειν πίστει· τοὺς δὲ μετὰ συγγραφῆς δανεί-
 σαντας ἐκώλυε διὰ τοῦ τόκου τὸ κεφάλαιον πλεόν
 3 ποιεῖν ἢ διπλάσιον. τῶν δὲ ὀφειλόντων τὴν ἔκπρα-
 ξιν τῶν δανείων ἐκ τῆς οὐσίας μόνον ἐποιήσατο,
 τὸ δὲ σῶμα κατ' οὐδέναι τρόπον εἴλασεν ὑπέρχειν¹⁵
 ἀργύριον, ἡγούμενος δεῖν εἶναι τὰς μὲν κτήσεσι
 τῶν ἐργασαμένων ἢ παρὰ κυρίου τινὸς ἐν δωρεαῖς
 λαβόντων, τὰ δὲ σώματα τῶν πόλεων, ἵνα τὰς καθη-
 κοῦσας λειτουργίας ἔχωσιν αἱ πόλεις καὶ κατὰ πό-
 λεμον καὶ κατ' εἰρήνην· λιτοπον γὰρ τὸ στρατιώτην²⁰
 εἰς τὸν ὑπὲρ τῆς πατρίδος προέοντα κίνδυνον, εἰ
 τύχοι, πρὸς δάνειον ὑπὸ τοῦ πιστεύσαντος ἀπάγε-
 σθαι, καὶ τῆς τῶν ἰδιωτῶν πλεονεξίας ἕνεκα κιν-
 4 δυνεύειν τὴν κοινὴν ἀπάντων σωτηρίαν. δοκεῖ δὲ
 καὶ τοῦτον τὸν νόμον ὁ Σόλων εἰς τὰς Ἀθήνας
 μετανεγκεῖν, ὡς ὠνόμασε αἰσάχθειαν, ἀπολύσας
 τοὺς πολίτας ἅπαντας τῶν ἐπὶ τοῖς σώμασι πεπι-

4 ἄξει Cobet, ἔξει libri   6 προτρέψασθαι D   20 τὸ
 Bekker, τὸν D, om. CF   23 ἰδίαν D   26 ἀτόμασιν
 εἰσάχθειαν CF, ὠνόμασε μὲν εἰσαχθείαν D.

στευμένων δανείων. μέμφονται δὲ τινες οὐκ ἄλλο- 6
 γως τοῖς πλείστοις τῶν παρὰ τοῖς Ἑλλήσι νομοθετῶν,
 οἵτινες ὅπλα μὲν καὶ ἔροτρον καὶ ἄλλα τῶν ἀναγκασι-
 τάτων ἐκώλυσαν ἐνέχυρα λαμβάνεσθαι πρὸς δάνειον,
 7 τοὺς δὲ τοῦτοις χρησομένους συνεχώρησαν ἐρωγι-
 μους εἶναι.

Ἰππῶν δὲ καὶ περὶ τῶν κλεπτῶν νόμος παρ' 80
 Αἰγυπτίοις ἰδιωτάτος. ἐκέλευε γὰρ τοὺς μὲν βουλο-
 μένους εἶναι ταύτην τὴν ἐργασίαν ἀπογράφεσθαι
 10 πρὸς τὸν ἀρχίφωρα, καὶ τὸ κλεπὲν ὁμολόγως ἀνα-
 φέειν παραχρῆμα πρὸς ἑκάστου, τοὺς δὲ ἀπολίσαν-
 τας παραπλησίως ἀπογράφειν νῦν καὶ καθ' ἑκάστον
 91 τῶν ἀπολωλότων, προστιθέντας τὸν τε τύπον καὶ
 τὴν ἡμέραν καὶ τὴν ὥραν καθ' ἣν ἀπώλειεν. τοῦτοι 2
 10 δὲ τῷ τρόπῳ πάντων ἐτοίμως εὐφρασκομένων, ἴδμε
 τὸν ἀπολίσαντα τὸ τέταρτον μέρος τῆς ἀξίας δόματα
 κτήσασθαι τὰ ἑαυτοῦ μόνα. ἀδυνάτου γὰρ ὄντος
 τοῦ πάντας ἀποστεῖλαι τῆς κλοπῆς εὖρε πόρον ὁ
 νομοθέτης δι' οὗ πᾶν τὸ ἀπολόμενον σωθήσεται
 11 μικρῶν δεδομένων λύτρων.

Γαμοῦσι δὲ παρ' Αἰγυπτίοις οἱ μὲν ἱερεῖς μίαν, 3
 τῶν δ' ἄλλων ὅσας ἂν ἑκάστος προαιρήται· καὶ τὰ
 γεννώμενα πάντα τρέφουσιν ἐξ ἀνάγκης θύεκα τῆς
 πολυανθρωπίας, ὥς ταύτης μέγιστα συμβαλλομένης
 4 πρὸς εὐδαιμονίαν χώρας τε καὶ πόλεως, νόθον δ'
 οὐδένα τῶν γεννηθέντων νομίζουσιν, οὐδ' ἂν ἐξ
 ἀργυρωνήτου μητρὸς γεννηθῇ· καθόλου γὰρ ὅπρι- 4

8 μὲν Dindorf, μή D, om. vulg. 11 δι] τε D 12 ἀπώ-
 λους Bekker, ἀπώλειαι Il.

λήψαι τὸν πατέρα μόνον αἰτιον εἶναι τῆς γινέσθαι,
 τὴν δὲ μητέρα τροφήν καὶ χώραν [μόνον] παρῆ-
 σθαι τῷ βρέφει, καὶ τῶν δένδρων ἄρρηκτα μὲν κο-
 λοῦσι τὰ καρποφόρα, θήλει δὲ τὸ μὴ φέροντα τοὺς
 6 καρπούς, ἐναντίως τοῖς Ἕλλησι, τρέφονται δὲ τὰ
 παῖδια μετὰ τινος εὐχερείας ἀδαπάνων καὶ παντελῶς
 ἀπίστου ἐσθήματα γὰρ αὐτοῖς χορηγοῦσιν ἐκ τινος
 εὐτελείας ἐτοιμῆς γινόμενα, καὶ τῶν ἐκ τῆς βύβλου
 πιθμένων τοὺς θυγαμένους εἰς τὸ πῦρ ἐγκυρῆσθαι,
 καὶ τῶν ῥιζῶν καὶ τῶν καυλῶν τῶν ἐλείων τὰ μὲν
 10 ὥμα, τὰ δ' ἔροντες, τὰ δ' ὀπτῶντες, διδόνασιν. ἐν-
 υποδήτων δὲ καὶ γυμνῶν τῶν πλείστων τροφεμένων
 διὰ τὴν εὐκρασίαν τῶν τόπων, τὴν πᾶσαν δαπάνην
 αὐτοῖς, ὥσθι ἂν εἰς ἡλικίαν ἔλθῃ τὸ τέκνον, οὐ
 πλείω ποιοῦσι δρεχυρῶν εἰκοσι. δι' ὃς αἰτίας μέγιστα
 15 τὴν Αἴγυπτον συμβαίνει πολυπληθυσίᾳ διαφέρειν,
 καὶ διὰ τοῦτο πλείστας ἔχειν μεγάλων ἔργων κατα-
 σκευάς.

- 81 Παιδεύονται δὲ τοὺς υἱοὺς αἱ μὲν ἱερεῖς γράμ-
 ματα διδάσκει, τὰ τε ἱερὰ καλούμενα καὶ τὰ κοῖνα
 2 τέρας ἔχοντα τὴν μάθησιν. γεωμετρίαν δὲ καὶ τὴν
 ἀριθμητικὴν ἐπὶ πλέον ἐκπονοῦσιν, ὁ μὲν γὰρ πο-
 ταμὸς κατ' ἐναντίον ποικίλως μετασχηματίζων τὴν
 3 χώραν πολλὰς καὶ παντοίας ἀμφισβητήσεις ποιεῖ
 περὶ τῶν ὄρων τοῖς γειτνιάσαι, ταύτας δ' οὐ ῥᾷδιον
 ἀκριβῶς ἐξελέγξαι μὴ γεωμέτρου τὴν ἀλήθειαν ἐκ
 4 τῆς ἱμπερίας μεθοδεύσαντος. ἡ δ' ἀριθμητικὴ πρὸς
 τε τὰς κατὰ τὸν βίον οἰκονομίας αὐτοῖς χρησιμεύει

2 μόνον om. II   12 τῶν πλείστων καὶ γυμνῶν vulg.
 21 δ)] 22 D.

καὶ πρὸς τὰ γεωμετρικὰ θεωρήματα, πρὸς δὲ τοῦ-
 τοις οὐκ ὀλίγα συμβάλλεται καὶ τοῖς τὰ περὶ τὴν
 ἀστρολογίαν ἱκκονοῦσιν. ἐπιμελοὺς γάρ, εἰ καὶ περὶ ἁ-
 τῶν ἄλλοις, καὶ παρ' Αἰγυπτίοις παρατηρήσεις
 ἐπιτηδεύουσιν εἰ τῶν ἑστέρων τάξις τε καὶ κινήσεις
 22 καὶ τὰς μὲν περὶ ἑκάστων ἀναγραφὰς ἐξ ἐτών ἐπί-
 σταν τῷ πλήθει φυλάττουσιν, ἐκ παλαιῶν χρόνων
 ἐξηλωμένης παρ' αὐτοῖς τῆς περὶ ταῦτα σπουδῆς,
 οἷς δὲ τῶν πλανητῶν ἐστέρων κινήσεις καὶ περι-
 10 ὄδους καὶ στήριγμούς. ἔτι δὲ τὰς ἐκάστου δυνάμεις
 πρὸς τὰς τῶν ζώων γενέσεις, τίνας αἰετὶν ἀγαθῶν ἢ
 κακῶν ἐπιρροατικάς, φιλοτιμώτατα παρατηρήκεται.
 καὶ πολλάκις μὲν τοῖς ἀνθρώποις τῶν αὐτοῖς μελ- 3
 λόντων ἐπανησισθαι κατὰ τὸν βίον προλέγοντες
 15 ἐπιτηδεύουσιν, οὐκ ὀλίγας δὲ καρπῶν φθορὰς ἢ
 τούτωντιόν πολυκαρπίας, ἔτι δὲ νόσους κοινὰς ἀν-
 θρώποις ἢ βόσκημασιν ἐσομένας προσημαίνουσι,
 σεισμούς τε καὶ κατακλυσμούς καὶ κομητῶν ἐστέρων
 ἐπιτολὰς καὶ πάντα τὰ τοῖς πολλοῖς ἐδόξαντο ἔχειν
 20 δοκοῦντα τὴν ἐπίγνωσιν, ἐκ πολλοῦ χρόνου παρατη-
 ρήσεως γενητημένης, προγινώσκουσι. φασὶ δὲ καὶ 5
 τοὺς ἐν Βαβυλῶνι Χαλδαίους, ἐποίκους Αἰγυπτίων
 οὕτως, τὴν δόξαν ἔχειν τὴν περὶ τῆς ἀστρολογίας
 παρὰ τῶν ἱερῶν μαθόντας τῶν Αἰγυπτίων. τὸ δ' 7
 25 ἄλλο πλῆθος τῶν Αἰγυπτίων ἐκ παιδῶν μανθάνει
 παρὰ τῶν πατέρων ἢ συγγενῶν τὰς περὶ ἑκάστον
 βίον ἐπιτηδεύσεις, καθάπερ προειρήκαμεν. γράμματα

1 καὶ τὰ πρὸς γεωμετρίας D   2 ἐπιμελοῖς libri, corr.
 Dindl.   6 μὲν om. F'   9 δὲ scripta, τε libri   13 τῶν
 αὐτοῖς μ.] περὶ τῶν μ. OF   20 πολλοῦ χρόνου] πολυχρονίου F.

δ' ἐπ' ὀλίγον διδάσκουσιν οὐχ ἅπαντες, ἀλλ' οἱ τὰς τέχνας μεταχειριζόμενοι μάλιστα. παλαιστοὶ δὲ καὶ μουσικὴν οὐ νόμιμόν ἐστι παρ' αὐτοῖς μαρθάνειν· ὑπολαμβάνουσι γὰρ ἐκ μὲν τῶν καθ' ἡμέραν ἐν τῇ παλαιστρᾷ γυμνασίων τοὺς νέους οὐχ ὑγίαιν εἶναι, ἀλλὰ θάμνην ὀλιγοχρόνιον καὶ παντελῶς ἐκινύδυνον, τὴν δὲ μουσικὴν νομίζουσιν οὐ μόνον ἔχρηστον ὑπάρχειν, ἀλλὰ καὶ βλαβερὰν, ὥς [ἐν] ἐκδηλύνουσαν τὰς τῶν ἀκουόντων ψυχὰς.

- 82 Τὰς δὲ νόσους προκαταλαμβανόμενοι θεραπεύουσι τὰ σώματα κλισμοῖς καὶ νηστείαις καὶ ἐμέτοις, ἐνίοτε μὲν καθ' ἑκάστην ἡμέραν, ἐνίοτε δὲ τρεῖς ἢ 2 τέτταρας ἡμέρας διαλείποντες. φασὶ γὰρ πάσης τροφῆς ἀνυποθέσεως τὸ πλέον εἶναι περιττόν, ὅφ' οὐ γεννάσθαι τὰς νόσους· ὥστε τὴν προσηγμένην 3 ἢ θεραπεσίαν ἀναιροῦσιν τὰς ἀρχὰς τῆς νόσου μάλιστα 4 ἢ ἀν καρμασκευάσαι τὴν ὑγίαιν. κατὰ δὲ τὰς στρατείας καὶ τὰς ἐπὶ τῆς χώρας ἐκδημίας θεραπεύονται πάντες οὐδένα μισθὸν ἰδίᾳ διδόντες· οἱ γὰρ ἰατροὶ τὰς μὲν τροφὰς ἐκ τοῦ κοινοῦ λαμβάνουσι, τὰς δὲ 5 θεραπεσίας προσάγουσι κατὰ νόμον ἔγγραφον, ἐπὶ 6 πολλῶν καὶ διδουζασμένων ἰατρῶν ἀρχαίων συγγραμμένον. κὰν τοῖς ἐκ τῆς ἱερᾶς βίβλου νόμοις ἐνταγινωσχομένοις ἀκολουθήσαντες ἐδινωτήσωσι σώσαι τὸν κάμνοντα, ἄθροιο πάντως ἐγκλήματος ἀπο- 7 λύονται, ἴαν δὲ τι παρὰ τὰ γεγραμμένα ποιήσωσι,

1 διδάσκονται Reiske (cf. p. 136, 19) 7 δὲ] τε D
8 ἢ del. Hertlein 9 ἀκουόντων] ἀνδρῶν II 17 τῆς
om. D 18 ἐπὶ om. V, ἐς vel ἀπὸ Reiske 21 ἐπὶ Din-
dorf, ἀπὸ libri 26 τι om. vulg.

θαυμάσιον κρίσιν ὑπομένουσιν, ἡγουμένου τοῦ νομο-
θέτου τῆς ἐκ πολλῶν χρόνων παρατετηρημένης θιρα-
πείας καὶ συντεταγμένης ἐπὶ τῶν ἀρίστων τεχνιτῶν
δύλκους ἂν γενέσθαι συντεταγμένους.

1 Περὶ δὲ τῶν ἀφαιρωμένων ζώων κατ' Αἴγυπτον 83
εὐκότως φαίνεται πολλοῖς παράδοξον τὸ γινόμενον
καὶ ζητήσεως ἄξιον. σέβονται γὰρ ἕνια τῶν ζώων
Αἰγύπτιοι καθ' ὑπερβολὴν οὐ ζῶντα μόνον, ἀλλὰ
καὶ τελευτήσαντα, οἷον αἰλούρους καὶ τοὺς ἰχθυό-
10 μονας καὶ κύνας, ἐτι δ' ἰέρακας καὶ τὰς καλοισμένας
παρ' αὐτοῖς ἱβεις, πρὸς δὲ τούτοις τοὺς τε λύκους
καὶ τοὺς κρηκοδεῖλους καὶ ἕτερα τοιαῦτα πλείω, περὶ
ἃν τὰς αἰτίας ἀποδιδόναι πειρασόμεθα, βραχέα πρό-
τερον ὑπὲρ αὐτῶν διαλθόντες. πρῶτον μὲν γὰρ 2
15 ἑκάστῳ γένει τῶν σέβασμοῦ τυγχανόντων ζώων
ἐπιτίθεται χώρα φέρουσα πρόσδορον ἀρκοῦσαν εἰς
ἐπιμέλειαν καὶ τροφήν αὐτῶν· ποιοῦνται δὲ καὶ
θυσίαι τισιν εὐχὰς ὑπὲρ τῶν παιδῶν οἱ κατ' Αἴγυ-
πτον τῶν ἐκ τῆς νόσον σωθέντων· ζυρήσαντες γὰρ
2 τὰς τρίχας καὶ πρὸς ἀργύριον ἢ χρυσίον στήσαντες
διδάσκει τὸ νόμισμα τοῖς ἐπιμελουμένοις τῶν προσηρ-
μένων ζώων. οἱ δὲ τοῖς μὲν ἰέρακι κρέα κατατέμνουσιν 3
καὶ προσκαλοῦμενοι μεγάλῃ τῇ φωνῇ πεποιημένοις
ἀνακροῖσταισι, μέχρι ἂν δέξωνται, τοῖς δ' αἰλούροις
4 καὶ τοῖς ἰχθυέμοσι καταθρύπτοντες τοὺς ἄρτους εἰς
γάλα καὶ πομπύζοντες παρατιθέασιν ἢ τῶν ἰχθύων
τῶν ἐκ τοῦ Νείλου κατατέμνοντες ὁμῶς διτίθουσιν·

9 οἷον] τοὺς τε add. II ἰχθυέμονας] καὶ κυφίτας
add. F 14 διαλθόντες II 16 πρόσδορον φέρουσα vulg.
18 παιδῶν vulg. 27 ὁμῶς om. CF

ὥσπερ τὰς δὲ καὶ τῶν ἄλλων ζώων ἰκάστω γίνεσι τὴν
 1 ἰσχυρόν τε τροφήν χορηγοῦσι. τὰς δὲ γινόμενας
 περὶ ταῦτα λειτουργίας οὐχ οἷον ἐκκλίνουσιν ἢ τοῖς
 ὄχλοις γενέσθαι καταφανέως ἐκπαισθήσονται, τοῦτον
 2 τὸν δ' ὥς περὶ τὰς μεγίστας τῶν θητῶν γινόμενοι τιμὰς
 αἰμυλύνονται καὶ μετὰ σημείων ἰδίων περιέχονται
 τὰς πόλεις καὶ τὴν χώραν. πόρρωθεν δ' ὄντες φανέ-
 ροι εἶναι ζώων ἔχουσι τὴν ἐπιμέλειαν, ὑπὸ τῶν 94
 3 ἐκαστῶντων προσκυνοῦνται καὶ τιμῶνται. ὅταν δ'
 ἀποθάνῃ τι τῶν ἰσχυρῶν, σινδόνι κατακαλύψαν- 10
 τες καὶ μετ' οἰμωγῆς τὰ στήθη καταπληξάμενοι
 αἶθουσιν εἰς τὰς τοιχίας· ἔπειτα θύρασι κείνων
 αὐτῶν καθίξις καὶ τοῖς δυναμέτοις ἐνδοσίαν παρέχ-
 σθαι καὶ πολυχρόνιον τοῦ σώματος τήρησιν θέπου-
 6 σιν ἐν ἱερῇς θήκαις. ὅς δ' ἂν ταύτων τι τῶν ζώων 11
 ἐκὼν διαφθίῃ, θανάτῳ περιπίπτει, πλὴν ἐν
 αἰλῶνι ἢ τὴν ἴβαν ἀποκτείνῃ· ταῦτα δὲ ἴβαν τὰ
 ἰκίων ἴβαν τι ἔκων ἀποκτείνῃ. πάντως θανάτῳ περι-
 πίπτει, τῶν ὄχλων συντρέχόντων καὶ τὸν πρῶτοντα
 δεινότητα διατιθέντων, καὶ ταῦτ' ἐνίοτε πραιτόντων 12
 7 ἔστιν ἡρώδης. διὰ δὲ τὴν ἐπὶ ταύτοις φόβον αἱ
 θεουσάμενοι τεθνηκόες τι τούτων τῶν ζώων ἀποστάν-
 τες μακρὰν βοῶσιν ὀδυρόμενοί τε καὶ μαρτυρόμενοι
 8 κατελεθῆσθαι [αὐτὸ] τετελευτηκόες. οὕτως δ' ἐν ταῖς
 τῶν ὄχλων θυγατρὶ ἐντέτηκεν ἢ πρὸς τὰ ζῷα ταῦτα 13
 διυσιδαιμονία καὶ τοῖς πάσι τοῖς ἀμεταθέτως ἔκαστος
 δέκεται πρὸς τὴν τούτων τιμὴν, ὥστε καὶ καθ' ὅν

5 ὡς περὶ Dindorf, ὥσπερ εἰς lib. 11. 9 ἐκαστῶντων Weid.,
 τῶν C, αὐτῶν G, ἀποστῶν cet. 15 ἐν om. D. 24 αὐτὸ
 Reiske, om. D, τὸ vulg. 25 ὄχλων] ἀσθρόων II.

χρόνον Ἰταλιμαῖος μὲν ὁ βασιλεὺς ὑπὸ Ῥωμαίων
 οὐτω προσεγγόρευτο φίλος, οἱ δ' ὅχλοι πᾶσαν εἰσ-
 εφέροντο σπονδὴν ἐκτετραπύοντες τοῖς παρεπιδη-
 μούντας τῶν ἀπὸ τῆς Ἰταλίας καὶ σπαύδοντες μη-
 5 δεμίαν ἀφορμὴν ἐγκλήματος ἢ πολέμου δοῦναι διὰ
 τὸν φόβον, ἀποκτείναντος Ῥωμαίου τινὸς αἰλουρου,
 καὶ τοῦ πλήθους συνεδραμόντος ἐπὶ τὴν οἰκίαν τοῦ
 πράξαντος, οὐδ' οἱ περιφθίντες ὑπὸ τοῦ βασιλέως
 ἔρχοντες ἐπὶ τὴν παραίτησιν οὐδ' ὁ κοινὸς ἀπὸ
 10 τῆς Ῥώμης φόβος ἰσχυρὸν ἐξελίσσθαι τῆς τιμωρίας
 τὸν ἄνθρωπον, καίπερ ἀκονσίως τοῦτο πεπραχότα
 καὶ τοῦτ' οὐκ ἐξ ἀκοῆς ἡμεῖς ἱστοροῦμεν, ἀλλ' οὐ
 αἰτοῖ κατὰ τὴν γεγεννημένην ἡμῖν ἐπιδημίαν κατ'
 Αἰγυπτίον ἱερακότις. ἐπίσταν δὲ φαινομένων πολ- 84
 15 λῶς τῶν εἰρημένων καὶ μύθοις παραπλησίωσιν πολλῶ
 παραδοξότις φανήσεται τὰ μετὰ ταῦτα ὁγησόμενα.
 λιμῶ γάρ ποτε πιεζομένων τῶν κατ' Αἰγυπτίαν φασί
 πολλοὺς ἀλλήλων μὲν ἄψασθαι διὰ τὴν ἰνδυσιν,
 τῶν δ' ἀφισμαμένων ζώων τὸ παράπαν μηδ' αἰτίαν
 20 σχαλὴν μηδένα προσετηγνέχθαι. ἀλλὰ μὴν γε καὶ κατ' 2
 ἦν ἂν οἰκίαν εὐρεθῇ κύων τεταλυντηκώς, ξυρῶνται
 πάντες οἱ κατ' οἶκον ὄντες ὅλον τὸ σῶμα καὶ ποι-
 οῦνται πένθος, καὶ τὸ τοῦτον θυμωσιώτερον, ἔαν
 οἶνος ἢ σίτος ἢ τι τῶν πρὸς τὸν βίον ἀναγκαίων
 25 τυγχάνῃ κείμενον ἐν τοῖς οἰκήμασιν οὐ τὸ ζῆν ἐξ-
 ἑλίπῃ τι τῶν θηρίων, οὐκ ἂν εἴη χρήσασθαι πρὸς
 30 οὐδὲν αὐτοῖς ὑπομείναιαν. κἂν ἐν ἄλλῃ γῶρῃ που
 στρατευόμενοι τύχῳσι, λυτρούμενοι τοὺς κειλούμενους

2 προσεγγόρευτο vulg. 4 τῶν ἀπὸ οἰα. D 22 δαίτες
 del. Eichst. 23 λυτρούμενοι vulg.

καὶ τοὺς ἱέρακας κατέγουσιν εἰς Αἴγυπτον· καὶ τοῦτο
 πράττουσιν ἐνίοτε τῶν ἱεροδίων αὐτοὺς ὑπολιπύ-
 1 των· τὰ δὲ γινόμενα περὶ τὴν Ἀσίαν τὸν ἐν Μέρμη-
 [ποικίλον] καὶ τὸν Μυρδίν τὸν ἐν Ἠλιουπόλει καὶ
 τὰ περὶ τὸν τράγον τὸν ἐν Μένδητι, πρὸς δὲ τοῦ-
 2 τοις τὸν κροκόδειλον τὸν κατὰ τὴν Μοίριδος λίμνην
 καὶ τὸν λέοντα τὴν τρεφόμενον ἐν τῇ καλουμένῃ
 Λιόντων πόλει, καὶ πολλὰ τοιαῦθ' ἕτερα, διηγησα-
 σθαι μὲν εὐχερές, ἀπαγγέλλαντα δὲ πιστευθῆναι παρὰ
 3 τοῖς μὴ τεθιαμένοις δύσκολον· ταῦτα γὰρ ἐν ἱεροῖς 10
 μὲν περιβόλοις τρέφεται, θεραπεύουσι δ' αὐτὰ πολλοὶ
 τῶν ἀξιολόγων ἀνδρῶν τροφὰς διδόντες τὰς πολυ-
 τελεστάτας· σεμίδαλις γὰρ ἢ χόνδρον ἔφονται ἐν
 γάλακτι καὶ πύρματι πανταδαπῇ μέλιτι φρυθόντες,
 καὶ κρέα χήνεια τὰ μὲν ἔφονται, τὰ δ' ὀπιώντες 11
 ἀνεκλείπτως χορηγοῦσι, τοῖς δ' ὁμοφάγοις πολλὰ
 τῶν ὀρνέων θηρεύοντες παραβάλλουσι, καὶ τὸ καθ-
 4 ὅλου μεγάλην εἰσφέρονται σπουδὴν εἰς τὴν πολυ-
 5 τέλειαν τῆς τροφῆς· λουτροῖς τε χλιαροῖς χρώμενοι
 καὶ μύροις τοῖς κρατίστοις ἀλείφοντες καὶ παντο- 20
 ῥαπῆς εὐωδίας θυμιῶντες οὐ διαλείπουσι, στρωμαῖς
 τε τὰς πολυτελεστάτας καὶ κόσμον εὐπρεπῇ χορη-
 γοῦσι, καὶ τῶν σινοουσιῶν ὅπως τυγχάνῃ κατὰ φύσιν
 φροντίδα ποιοῦνται τὴν μεγίστην, πρὸς δὲ τοῦτοις
 ὁμοφύλους θηλείας ἑκάστῳ τῶν ζῴων τὰς εὐειδε- 25
 στάτας συντρέφουσιν, ὥς παλλακίδας προσαγορεύουσι
 καὶ θεραπεύουσι ταῖς μεγίσταις δαπάναις καὶ λει-

1 ἀπαγορεύει vulg. 4 ποιῶλον om. C 6 τὸν ἐν τῇ
 M. λίμνῃ II Μυρδίνος F 7 καλουμένη om. vulg 22
 ἱερατῇ pulim 27 μεγίσταις] ἐπιτεφύλλουσιν D.

τουργίαις. ἴαν δὲ τελευτήσῃ τι, πενθοῦσι μὲν ἴσα τ
τοῖς ἀγαπητῶν τέκνων στερομέναις, θάπτουσι δὲ οὐ
κατὰ τὴν ἑαυτῶν δύναμιν, ἀλλὰ πολὺ τὴν ἀξίαν
τῆς ἑαυτῶν οὐσίας ὑπερβάλλοντες. μετὰ γὰρ τὴν 8
5 Ἀλεξάνδρου τελευτήν, Πτολεμαίου τοῦ Λάγων παρτι-
ληφότος ἄφ' ἑλθὼν τὴν Αἴγυπτον, ἔτυχεν ἐν Μέρφει τε-
λευτήσας ὁ Ἄπις γῆρας· ὁ δὲ τὴν ἐπιμέλειαν ἔχων
αὐτοῦ τὴν τε ἡτοιμασμένην χορηγίαν, οὐδὲν πᾶν
πολλὴν, εἰς ταφὴν ἔκτισεν ἰδαπάνησε καὶ παρὰ τοῦ
10 Πτολεμαίου πεντήκοντα ἀργυρίον τάλαντα προσ-
εδανείσεται. καὶ καθ' ἡμᾶς δὲ τινες τῶν τὰ ζῶα
ταῦτα τρεφόντων εἰς τὰς ταφὰς αὐτῶν οὐκ ἔλαττον
τῶν ἑκατὸν ταλάντων δεδαπανήκασιν.

Προσθετέον δὲ τοῖς εἰρημένοις τὰ λοιπόμενα 85
15 τῶν γινομένων περὶ τὸν ἱερὸν ταῦρον τὸν ὀνομαζό-
μενον Ἄπιν. ὅταν γὰρ τελευτήσας ταφῇ μεγα-
πρεπῶς, ζητοῦσιν οἱ περὶ ταῦτ' ὄντις ἱερεῖς μόσχον
ἔχοντα κατὰ τὸ σῶμα παράσημα τὰ παραπλήσια τῷ
20 96 προὔπαρξαντι· ὅταν δ' εὗρεθῇ, τὰ μὲν πλήθη τοῦ 2
πένθοις ἀπολύεται, τῶν δ' ἱερέων οἷς ἐστὶν ἐπι-
μέλῃς ἔχουσι τὸν μόσχον τὸ μὲν πρῶτον εἰς Νεῖλον
πόλιν, ἐν ᾗ τρέφουσιν αὐτὸν ἐφ' ἡμέρας τετταρά-
30 100 κοντα, ἔπειτ' εἰς θαλαμηγὸν ναῦν οἰκημα κεχρησ-
μένον ἔχουσιν ἐμβιβάσαντες ὥς θιγὼν ἀνάγουσιν εἰς
3 Μέρφιν εἰς τὸ τοῦ Ἡφαίστου τέμενος. ἐν δὲ ταῖς 3
προετοιμημέναις τετταράκονθ' ἡμέραις μόνον ὀρῶσιν
αὐτὸν αἱ γυναῖκες κατὰ πρόσωπον ἰστάμεναι καὶ
δεικνύουσιν ἀνασυρέμεναι τὰ ἑαυτῶν γεννητικά

μόρια, τὸν δ' ἄλλον χρόνον ἔπειτα καταλαμβάνον
 1 εἶναι εἰς ὅταν αὐτὰς ἐρχοῦσθαι τοῦτω τῷ θαφ. τῆς
 δι τοῦ βοῦς τούτου τιμῆς αἰτίαν ἱστοί φέρουσι λί-
 γοντες ὅτι τελευτήσαντος Ὀσίριδος εἰς τοῦτον ἡ
 συζὴ μετίσθη, καὶ διὰ ταῦτα διατελεῖ μέχρι τοῦ
 νῦν αἰὶ κατὰ τὰς ἀνυδαίνους αὐτοῦ μεθυστικῆν
 2 πρὸς τοῖς μεταγενεσιτέροις· ἱστοί δὲ λέγουσι τελευ-
 τήσαντος Ὀσίριδος ὑπὸ Τυφῶνος τὰ μέλη συναγα-
 γοῦσαν τὴν Ἰσιν εἰς βοῦν ξυλίνην ἐμβαλεῖν βύσσινον
 περιβέβλημένην, καὶ διὰ τοῦτο καὶ τὴν πόλιν ὀνό-
 10 μασθῆναι Βουσίρην. πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα μυθολογεῖται
 περὶ τοῦ Ἀπίδος, ἱπὲρ ὧν μακρὸν ἡγήμεθα τὰ
 καθ' ἕκαστον διεξιῖναι.

- 80 Πάντα δὲ θαυμάσια καὶ μίζω πίστεως ἐπιτε-
 λαύοντες οἱ κατ' Αἴγυπτον εἰς τὰ τιμώμενα ζῶα πολ-
 λὴν ἀπορίαν παρέχονται τοῖς τὰς αἰτίας τούτων
 1 ζητοῦσιν. οἱ μὲν οἶν ἱερὰς κτήων ἀπορρητόν τι
 δόγμα περὶ τούτων ἔχουσιν, ὃ προσηγάμεν ἐν τοῖς
 θεολογουμένοις ἐκ' αὐτῶν, οἱ δὲ πολλοὶ τῶν Αἴγυ-
 πτίων τρεῖς αἰτίας ταύτας ἀποδιδόουσιν, ὧν τὴν μὲν
 10 πρώτην μυθῶδη παντελῶς καὶ τῆς ἀρχαϊκῆς ἀπλό-
 1 τητος οἰκείαν. φασὶ γάρ τοις ἐξ ἀρχῆς γενομένοις
 θεοῖς, ὀλίγοντες ὄντας καὶ κατισχυομένους ὑπὸ τοῦ
 πλῆθους καὶ τῆς ἀνομίας τῶν γηγενῶν ἀνθρώπων,
 ὁμοιωθῆναι τισι ζώοις, καὶ διὰ τοῦ τοιούτου τῶν
 20 πον διαφυγεῖν τὴν ἀμρότητα καὶ βλεῖν αὐτῶν ὕψι-
 ρον δὲ τῶν κατὰ τὸν κόσμον πάντων κρατήσαντας,

ὁ συζὴ] αὐτοῦ αἰδ. τῆς. διὰ τὴν D ὁ βουσίρη
 DF(C); βουσίρη παλλιν 12 αἰ] αἰ D τὰ Heinsius, τὰ libri
 14 καὶ ζῶα] αἰδ D 19 ἐκ' αἰτίας om IL

καὶ τοῖς αἰτίαις τῆς ἐξ ἐρχῆς σωτηρίας χάριν ἀπο-
 διδόντας, ἐφαπρόσκει τὰς ψυχὰς αὐτῶν οἷς ἁμαρ-
 τωσάμενοι, καὶ καταδείξαι τοῖς ἀνθρώποις τὸ τρέ-
 φαιν μὲν ζῶντα πολυτελῶς, θάπτειν δὲ τελευτήσαντα.
 4 δευτέρως δὲ λέγουσιν αἰτίαν, ὅτι τὸ παλαιὸν οἱ ἄ-
 νας Ἀίγυπτον διὰ τὴν ἀταξίαν τὴν ἐν τῷ στρατο-
 07 πίδῳ πολλαῖς μέχραις ὑπὸ τῶν πλησιοχώρων ἡττη-
 θέντας ἐκινώσαν συνθήματα φορεῖν ἐπὶ τῶν τεγμῶ-
 των, φασὶν οὐκ κατασκευάσαντας εἰκόνας τῶν ζώων δ
 10 ἢ τῶν τιμῶσι, καὶ πλέκοντας ἐπὶ σκουρίων, φορεῖν
 τοὺς ἡγούμενους, καὶ διὰ τοῦτον τοῦ τρόπου γυναι-
 ζεῖν ἕκαστον ἢ ἐν συντάξει· μέγιστα δὲ συμβαλ-
 λούσης πρὸς τῆς διὰ τούτων εὐταξίας πρὸς τὴν
 νίκην, δόξαν τῆς σωτηρίας αἰτία γεγονέναι τὰ ζῶα·
 13 χάριν οὐκ αἰτοῖς τοὺς ἀνθρώπους ἀποδοῦναι βου-
 λομένους εἰς ἴσος κατατάξαι τῶν εἰκασθέντων τιτι
 μηδὲν κτείναν, ἀλλὰ σεβομένους ἐκτονέμεν τὴν
 προσηρημένην ἐκπέλειαν καὶ τιμὴν. τρίτην δ' αἰτίαν 87
 φέρουσι τῆς ἁμαρτισθησέως τῶν ζώων τὴν χρῆσαν,
 16 ἣν ἕκαστον κύνων προσφέρεται πρὸς τὴν ὠφέλειαν
 τοῦ κοινοῦ βίου καὶ τῶν ἀνθρώπων. τὴν μὲν γὰρ 2
 θήλειαν βῶν ἐργάτας τίττει καὶ τὴν ἰλαφρὰν τῆς
 γῆς ἐροῦν, τὰ δὲ πρόβατα δις μὲν τίττει καὶ τοῖς
 ἐρίοις τὴν στέλκην ἡμα καὶ τὴν εὐσχημοσύνην περι-
 18 ποιῶν, τῷ δὲ γάλακτι καὶ τῷ τυρῷ τροφὰς παρ-
 ἔχουσιν προσηνέας ἡμα καὶ διαφυλαίς. τὸν δὲ κύνα
 πρὸς τὴν τῆς θήρας εἶναι χρήσιμον καὶ πρὸς τὴν
 φυλάκην· διότι τὸν θεὸν τὸν παρ' ἡμῶν καλεῖ-

10 ἢ ὡς ὁ 12 τάξας ὁ μέγα ὁ 20 προσφέρε-
 ται ὁ 24 ἔρα οὐα ὁ 26 ἡμα δὲ καὶ ὁ 27 καὶ οὐα ὁ.

μενον Ἄνουβιν παρυσάγουσι κινὸς ἔχοντα κεφαλὴν,
 ἰμφαίνοντες ὅτι σωματοφύλαξ ἦν τῶν περὶ τὸν
 3 Ὀσίριν καὶ τὴν Ἰσιν. ἐνιοὶ δὲ φασὶ τῆς Ἰσιδος προ-
 ηγουμένους τοὺς κύνας καθ' ὃν καιρὸν ἐζητεῖ τὸν
 Ὀσίριν, τὰ τε θηρία καὶ τοὺς ἀπαντῶντας ἀπείργειν,
 4 ἵτι δ' εὐνοϊκῶς διακειμένους συζητεῖν ὠρνομένους·
 διὸ καὶ τοῖς Ἰσίοις προπορεύεσθαι τοὺς κύνας
 κατὰ τὴν πομπήν, τῶν καταδειξάντων τοῦτο τὸ
 νόμιμον σημαινόντων τὴν παλαιὰν τοῦ ζῦφου χάριν.
 5 καὶ τὸν μὲν αἰλουρον πρὸς τε τὰς ἑσπίδας θανάσιμα το
 διακρούσας εὐθις ἐπύρχειν καὶ τάλλα δάκτυ τῶν
 ἱριετῶν, τὸν δ' ἰχνεύματα τῶν κροκοδείλων παρα-
 τηροῦντα τοὺς γόνους τὰ καταληφθέντα τῶν φῶν
 συντρίβειν, καὶ ταῦτ' ἐπιμελῶς καὶ φιλοτίμως ἐντο-
 6 γεῖν μηδὲν ὀφειλούμενον. τοῦτο δ' εἰ μὴ συνέβαινε το
 γίνεσθαι, διὰ τὸ πλῆθος τῶν γεννωμένων θηρίων
 ἕβαντο ἂν γενέσθαι τὸν παταρόν. ἀπόλλυσθαι δὲ
 καὶ τοὺς κροκοδείλους αὐτοὺς ὑπὸ τοῦ προση-
 μένου ζῦφου παραδόξως καὶ παντελῶς ἁπιστομένη
 μεθόδῳ· τοὺς γὰρ ἰχνεύμονες κυλιόμενους ἐν τῷ
 7 πηλῷ χροσόντων αὐτῶν καθ' ὃν ἂν χρόνον ἐπὶ τῆς
 8 χόρσου καθεύδωσιν ἰσπηδᾶν διὰ τοῦ στόματος εἰς
 μέσον τὸ σῶμα· ἔπειτα συντόμως τὴν κοιλίαν δια-
 φαγόντας αὐτοὺς μὲν εὐανθύνως ἐξίεναι, τοὺς δὲ
 9 τοῦτο παθόντας νεκροὺς ποιεῖν παραχρῆμα. τῶν δ'
 ὀρνέων τὴν μὲν ἴσιν χρησίμην ἐπύρχειν πρὸς τε
 τοὺς ὄφεις καὶ τὰς ἀκρίδας καὶ τὰς κάμπας, τὸν δ'

3 (ισίος D   7 τοῖς Ἰσίοις] τῆς ἰσός D   11 τάλλα]
 τὰ πᾶσι D   15 καταληφθέντα E, καταληφθέντα ceteri
 24 ἀναδέναντες vulg.

ἰέρακα πρὸς τοὺς σκυρπίους καὶ κεράστιας καὶ τὰ
 μικρὰ τῶν θανάτων θηρίων τὰ μάλιστα τοὺς ἀνθρώ-
 πους ἀπαροῦνται. ἄνιοι δὲ λέγουσι τιμᾶσθαι τὸ γ
 ζῶον τοῦτο διὰ τὸ τοὺς μάντις οἰωνοῖς τοῖς ἰέραξι
 5 χρωμένους προλέγειν τὰ μέλλοντα τοῖς Αἰγυπτίοις.
 τινὲς δὲ φασιν ἐν τοῖς ἀρχαίοις χρόνοις ἰέρακα ἢ
 βιβλίον ἐνέγκειν εἰς θήβας τοῖς ἱεροῦσι φοινικῶ
 ῥάμματι περιειλημένον, ἔχον γέγραμμένας τὰς τῶν
 θεῶν θεραπείας τε καὶ τιμὰς· διὸ καὶ τοὺς ἱερο-
 10 γραμματεῖς φορεῖν φοινικοῦν ῥάμμα καὶ πτερόν ἰέρα-
 χος ἐπὶ τῆς κεφαλῆς. τὸν δ' αὖτόν Θηβαῖοι τιμᾶσι γ
 διὰ τὸ βασιλικὸν εἶναι δοκεῖν τοῦτο τὸ ζῶον καὶ τοῦ
 Διὸς ἕξιον. τὸν δὲ τρέγον ἀπεθέωσαν, καθάπερ καὶ 88
 παρὰ τοῖς Ἕλλησι τιτιμᾶσθαι λέγουσι τὸν Ἡράκλειον,
 15 διὰ τὸ γεννητικὸν μόριον· τὸ μὲν γὰρ ζῶον εἶναι
 τοῦτο κατωφερέστατον πρὸς τὰς συνουσίας, τὸ δὲ
 μόριον τοῦ σώματος τὸ τῆς γενέσεως αἰτίον τιμᾶσθαι
 προσήκοντως, ὥς ἂν ὑπάρχον ἀρχέγονον τῆς τῶν
 ζῴων φύσεως. καθόλου δὲ τὸ αἰδοῖον οὐκ Αἰγυ- 2
 20 πτίους μόνον, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων οὐκ ὀλίγους
 καθιερωκέναι κατὰ τὰς τελείας, ὥς αἰτίον τῆς τῶν
 ζῴων γενέσεως· τοὺς τε ἱερεῖς τοὺς περικλυβόντας
 τὰς πατρικὰς ἱερωσύνας κατ' Αἴγυπτον τοῦτω τῷ
 θεῷ πρῶτον μνηῖσθαι. καὶ τοὺς Ἡέρας δὲ καὶ τοὺς 3
 25 Σατύρους φασὶν ἔντα τῆς αὐτῆς αἰτίας τιμᾶσθαι
 περ' ἀνθρώποις· διὸ καὶ τὰς εἰκόνας αὐτῶν ἀντι-
 θέναι τοὺς πλείστους ἐν τοῖς ἱεροῖς ἐντεταμένους καὶ

1 πρὸς] πρὸς τε F καὶ τοὺς κερ. vulg. 2 ἀναιροῦνται]
 ἀπαιροῦνται καὶ ἀναιροῦνται D 3 περιειλημένον D, περι-
 διδεδιμένον Π 4 διό] διόπερ vulg. 23 τὰς om. vulg.

τῇ τοῦ τράγου φύσει παραπλησίως· τὸ γὰρ ζῷον
 τοῦτο παραδεδοσθαι πρὸς τὰς συνουσίας ἐπάρχειν
 ἐνεργέστατον· ἐκείνοις οὖν διὰ ταύτης τῆς ἐμφάσεως
 χεῖριν ἀποδιδόναι περὶ τῆς πολιτείας τῆς ἐαυτῶν.
 α τοὺς δὲ τιμῶντας τοὺς ἱεροὺς, λέγω δὲ τὸν τε Ἄσιπ
 καὶ τὸν Μνέστιν, τιμᾶσθαι παραπλησίως τοῖς θεοῖς,
 Ὀσίριδος κατεδειξαντος, ἅμα μὲν διὰ τὴν τῆς γεωφ-
 ρίας χρείαν, ἅμα δὲ καὶ διὰ τὸ τῶν εὐφρότων τοὺς
 καρποὺς τὴν δόξαν ταῖς τούτων ἐργασίαις παραδύ-
 σιμον γιγνέναι τοῖς μεταγινεστέροις εἰς ἅπαντα
 τὸν πῶνα. τοῖς δὲ πυρροῦς βοῦς συγχωρηθῆναι
 θύειν διὰ τὸ δοκεῖν τοιοῦτον τῷ χρώματι γιγνέ-
 ναι Τυφῶνα τὸν ἐπιβουλεύσαντα μὲν Ὀσίριδι, τι-
 χόντα δὲ τιμωρίας ἐπὶ τῆς Ἰσιδος διὰ τὸν τάνδρως
 β φόνον. καὶ τῶν ἀνθρώπων δὲ τοὺς ὁμοχρωμάτους
 γ τῷ Τυφῶνι τὸ παλαιὸν ὑπὸ τῶν βασιλέων φασὶ
 θύεσθαι πρὸς τῷ τάφῳ τῷ Ὀσίριδος· τῶν μὲν οὖν
 Αἰγυπτίων ὀλίγους τινὰς εὐρίσκεισθαι πυρροῦς, τῶν
 δὲ ξένων τοὺς πλείους· διὸ καὶ περὶ τῆς Βουσίριδος
 ξινοκτονίας παρὰ τοῖς Ἕλλησιν ἐνισχῶσαι τὸν μῦ-
 δ θον, οὐ τοῦ βασιλέως ὀνομαζομένου Βουσίριδος,
 ἀλλὰ τοῦ Ὀσίριδος τάφου ταύτην ἔχοντος τὴν προσ-
 ε ηγορίαν κατὰ τὴν τῶν ἐγχωρίων διάλεκτον. τοὺς
 δὲ λύκους τιμᾶσθαι λέγουσι διὰ τὴν πρὸς τοὺς χύ-
 νας τῆς φύσεως ὁμοιότητα· βραχὺ γὰρ διαλέττον-
 ζ τας αὐτοὺς ταῖς φύσεσι ταῖς ἐπιμειξίας ζωογονεῖν ἕξ
 ἀλλήλων. φέρουσι δ' Αἰγύπτῳ καὶ ἑλλήνι αἰτίαν

α ἐκείνους τοὺς δ τοὺς ἱεροὺς] ἱεροὺς D β εὐφρο-
 γασίας OF 17 τῷ Ὀσίρ.] τοῦ Ὀσίρ. B 27 δὲ καὶ ὀλίγους
 αἰτίαν Αἰγύπτῳ vulg

τῆς τοῦ ζώου τούτου τιμῆς μεικρωτέραν· τὸ γὰρ
παλαιὸν φασὶ τῆς Ἰσίδος μετὰ τοῦ παιδὸς Ὁρου
μελλούσης διαγωνίζεσθαι πρὸς Τυφῶνα πάροργι-
σθαι βοηθὸν ἐξ ἧδον τὸν Ὅσιριν τῷ τέκνῳ καὶ τῇ
γυναικὶ Λέκῃ τὴν ὄψιν ὁμοιωθέντα· ἀναιρεθέντος
οὖν τοῦ Τυφῶνος τοὺς κρατήσαντας καταδείξαι τι-
μῶν τὸ ζῶον οὐ τῆς ὁρώς ἐπιφανείσης τὸ μικρὸν
ἐπιχολούθησεν. ἔτι οἱ δὲ λέγουσι, τῶν Αἰθιοπῶν
στρατηγείων ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον, ἀθροισθείσας
10 πεμπληθείς ἡγάλας λύκων ἐκδιώξαι τοὺς ἐπιλθόν-
τας ἐκ τῆς χώρας ὑπὲρ πόλιν τὴν ὀνομαζομένην Ἐλε-
φαντίνην· διὰ καὶ τὸν τε νομὸν ἐκείνον Λιχοπολί-
την ὀνομασθῆναι καὶ τὰ ζῷα τὰ προσηρημένα τελεῖν
τῆς τιμῆς.

15 Λέγεται δ' ἡμῖν εἶπεν περὶ τῆς τῶν κροκοδεί- 89
λων ἀποθιώσεως, ἐπεὶ ἦς οἱ πλείστοι διαποροῦσι
πῶς τῶν θηρίων τούτων σαρκοφάγοντων τοὺς ἀν-
θρώπους ἐνομοθετήθη τιμὴν ἴσα θεοῖς τοῖς τὰ δι-
εσώματα διατιθέντας. φασὶν οὖν τῆς χώρας τὴν ὀχυ- 2
ρότητα παρέχισθαι μὴ μόνον τὸν ποταμὸν, ἀλλὰ
καὶ πολὺ μᾶλλον τοὺς ἐν αὐτῷ κροκοδείλους· διὰ
καὶ τοὺς ληστές τοὺς τε ἀπὸ τῆς Ἀραβίας καὶ Λιβύης
μὴ τολμᾶν διατηχεσθαι τὸν Νεῖλον, φροβούμεους
τὸ πλῆθος τῶν θηρίων· τοῦτο δ' οὐκ ἔν ποτε γε-
20 νίσθαι πολεμουμένων τῶν ζώων καὶ διὰ τῶν σα-
ργημενόντων ἔρδην ἀναιρεθέντων. ἴσται δὲ καὶ ἔλ- 3
λος λόγος ἰστορούμενος περὶ τῶν θηρίων τούτων.
100 φασὶ γάρ τινες τῶν ἀρχαίων τινὰ βασιλέων, τὸν

προσαγορευόμενοι Μηνάν, διακόμενον ὑπὸ τῶν ἰδίων
κυνῶν καταφυγεῖν εἰς τὴν Μοίριδος καλουμένην
λίμνην, ἔπειθ' ὑπὸ κροκοδείλου παραδόξως ἀναλη-
φθέντα εἰς τὸ πέραν ἀπενεχθῆναι. τῆς δὲ σωτη-
ρίας χάριν ἀποδιδόναι βουλόμενον τῷ ζῳῷ πόλιν
κτίσαι πλησίον ὀνομάσαντα Κροκαδείλων· καταδεί-
ξαι δὲ καὶ τοῖς ἰγχωρίοις ὡς θεοὺς τιμᾶν ταῦτα τὰ
ζῷα καὶ τὴν λίμνην αὐτοῖς εἰς τροφήν ἀναθεῖναι·
ἐνταῦθα δὲ καὶ τὸν τάφον ἑαυτῷ κατασκευάσαι πυ-
ραμίδα τιτράπλευρον ἐπιστήσαντα, καὶ τὸν θανυ-
ζόμενον παρὰ πολλοῖς λαβύρινθον οἰκοδομήσαι.

Παραπλήσιον δὲ καὶ περὶ τῶν ἄλλων λέγουσιν,
ὅτι ὅν τὰ καθ' ἕκαστον μακρὸν ἂν εἴη γράφειν.
ὅτι γὰρ τῆς ὠφελείας ἕνεκα τῆς εἰς τὸν βίον οὕτως
ἑαυτοὺς εἰθίκασι, φανερὸν εἶναι πᾶσιν ἐκ τοῦ πολλὰ
τῶν ἰσχυρίων παρ' αὐτοῖς ἐνίοις μὴ προσφέρεσθαι.
τινὲς μὲν γὰρ φακῶν, τινὲς δὲ κυάμων, ἐνίοις δὲ
κυρῶν ἢ κρομμύων ἢ τινῶν ἄλλων βρωμάτων τὰ
παράπαν μὴ γίνεσθαι, πολλῶν ὑπερχόντων κατὰ
τὴν Αἴγυπτον, δηλοῦν ποιούντες διότι διδακτεῖον ἐστὶν
ἑαυτοὺς τῶν χρησίμων ἀπέχεσθαι, καὶ διότι πάντων
πάντα ἐσθιόντων οὐδὲν ἂν ἐξήρχεαι τῶν ἀναλισκο-
μένων. καὶ ἑτέρας δ' αἰτίας φέροντες τινὲς φασιν
ἐπὶ τῶν καλλιῶν βασιλείων πολλὰκις ἀφισταμένους
τοῦ πλῆθους καὶ συμφρονοῦντος κατὰ τῶν ἡγου-
μένων, τῶν βασιλείων τινὰ συνέσει διαφέροντα δι-

1 μινά U, μίνα F   2 μόριδος DF   6 κροκοδείλου OF
15 πᾶσι] φασιν vulg.   21 ἑαυτοῖς] αὐτοῖς vulg.   22
ἐξαρχίσει D   25 κατὰ] παρὰ CD   26 τινὰς — διαφέ-
ροντας CF.

εἰσθῆναι μὲν τὴν χώραν εἰς πλείω μέρη, καθ' ἑκα-
στον δ' αὐτῶν καταδιῆξαι τοῖς ἐγχωρίοις σέβασθαι
τι ζῶον ἢ τροφῆς τινοῦ μὴ γυῖσθαι, ὅπως ἐκά-
στων τὸ μὲν παρ' αὐτοῖς τιμώμενον σεβόμενων,
τῶν δὲ παρὰ τοῖς ἄλλοις ἀφιερωμένων καταφρο-
νούντων, μηδέποτε ὁμοιωθῆσαι δύνωνται πάντες οἱ
κατ' Αἴγυπτον. καὶ τοῦτο ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων ε-
φανερὸν εἶναι· πάντας γὰρ τοὺς πλησιοχώρους πρὸς
ἑλληνοὺς διαφέρεσθαι, προσκόποντας ταῖς εἰς τὰ
10 προειρημένα παρανομίαις.

Φέρουσι δὲ καὶ τινες τοιαύτην αἰτίαν τῆς τῶν 90
ζῶων ἀφιερώσεως. συναγομένων γὰρ ἐν ἀρχῇ τῶν
ἀνθρώπων ἐκ τοῦ θηριώδους βίου, τὸ μὲν πρῶτον
ἑλληνοὺς κατεσθίειν καὶ πολεμεῖν, ἀεὶ τοῦ πλείον
15 δυναμένου τὸν ἑσθιενέστερον κατισχύοντος· μετὰ
δὲ ταῦτα τοὺς τῇ ῥώμῃ λειπομένους ὑπὸ τοῦ συμ-
φέροντος διδάχθίντας ἀθροίζεσθαι καὶ ποιῆσαι ση-
μεῖον ἑαυτοῖς ἐκ τῶν ὑστέρων καθιερωθέντων ζῶων·
πρὸς δὲ τοῦτο τὸ σημεῖον τῶν ἀεὶ δεδιότων συν-
20 τρεχόντων, οὐκ εὐκαταφρόνητον τοῖς ἐπιτιθεμένοις
γίνεσθαι τὸ σύστημα· τὸ δ' αὐτὸ καὶ τῶν ἄλλων 2
101 ποιοούντων διαστήναι μὲν τὰ πλήθη κατὰ συστή-
ματα, τὸ δὲ ζῶον τὸ τῆς ἀσφαλείας ἐκάστοις γινό-
μενον αἴτιον τιμῶν τυχεῖν ἰσοθίων, ὥς τὴ μέγιστ'
22 εὐρηγαιηκόσ· διότι οὐ ἄχρι τῶν νῦν χρόνων τὰ τῶν
Αἰγυπτίων ἔθνη διαστηκότα τιμᾶν τὰ παρ' ἑαυτοῖς
ἐκ ἀρχῆς τῶν ζῶων καθιερωθέντα. καθόλου δὲ
φάσι τοὺς Αἰγυπτίους ὑπὲρ τοὺς ἄλλους ἀνθρώ-

11 τινες καὶ vulg. 18 ἐκ ἑαυτοῖς F; ἑαυτοῖς 1s τῶν
coni. Dindorf 23 γινόμενος D.

πους εὐχερίστως διακείσθαι πρὸς πᾶν τὸ εὐεργι-
 τοῦν, νομίζοντας μεγίστην ἐπικουρίαν εἶναι τῷ βίῳ
 τὴν ἀμοιβὴν τῆς πρὸς τοὺς εὐεργέτας χάριτος· δῆ-
 λον γὰρ εἶναι διότι πάντες πρὸς εὐεργεσίαν δομι-
 σοῦσι τούτων μάλιστα παρ' οἷς ἂν ὀφῶσι κάλλιστα
 3 θησαυρισθῶσόμεναι τὰς χάριτας. διὰ δὲ τὰς αὐτὰς
 αἰτίας δοχοῦσιν Αἰγύπτιοι τοὺς ἑαυτῶν βασιλεῖς
 προσκυθεῖν τε καὶ τιμᾶν ὡς πρὸς ἀλήθειαν ὄντας
 θεοὺς, ἅμα μὲν οἵκ' ἵεναι δαιμονίου τινὸς προνοίας
 νομίζοντες αὐτοὺς τετεχνῆναι τῆς τῶν ὅλων ἐξου-
 4 σίας, ἅμα δὲ τοὺς βουλομένους τε καὶ θυγαμένους
 τὰ μέγιστ' εὐεργετεῖν ἡγοῦμενοι θαίας μετέχειν φύ-
 5 σεως. περὶ μὲν οὖν τῶν ἀφιερωμένων ζώων εἰ
 καὶ πεπληονέκαμεν, ἀλλ' οὐκ ἐστὶν τὰ μάλιστα θαυ-
 μαζόμενα τῶν παρ' Αἰγυπτίους νόμιμα διευκρινή-
 6 καμεν.

- 91 Οὐκ ἥμισυ δ' ἂν τις πυθόμενος τὰ περὶ τοὺς
 τετελειηκότας νόμιμα τῶν Αἰγυπτίων θαυμάσαι τὴν
 ιδιότητα τῶν ἔθων, ὅταν γὰρ τις ἀποθάνῃ παρ'
 αὐτοῖς, οἱ μὲν συγγενεῖς καὶ φίλοι πάντες κατα-
 92 πλεκτόμενοι πληθὺ τὰς κεφαλὰς περιέχονται τὴν
 πύλιν θρηνοῦντες, ὥς ἂν ταφῆς τύχη τὸ σῶμα. οὐ
 μὲν οὔτε λουτρῶν οὔτε οἴνου οὔτε τῆς ἑλλης τρο-
 φῆς ἀξιολόγου μεταλαμβάνουσιν, οὔτε ἰσοθήτας λαμ-
 93 πρὸς περιβάλλονται. τῶν δὲ ταφῶν τρεῖς ἑτάιρ-
 94 χουσι τέτταρις, ἥ τε πολυτελεστάτη καὶ μέση καὶ τα-
 πινωτάτη. κατὰ μὲν οὖν τὴν πρώτην ἀναλίσχουσθαι
 φασιν ἀργυρίου τέλαντον, κατὰ δὲ τὴν δευτέραν

3 κάλλιστα πρὸς χάριτας F
 20 καταπλεόμενοι II (c. 72, 2).

6 θησαυρισθῶσόμεναι τὰς

μηδ' εἰκοσι, κατὰ δὲ τὴν ἐσχάτην συντεταγῶς ὀλίγον
 τι θαπύνημα γίνεσθαι λέγουσιν. οἱ μὲν οὖν τὰ σώ- 3
 ματα θεραπεύοντές εἰσι ταχύνται, τὴν ἐπιστήμην
 ταύτην ἐκ γήμωνος παρμιληφότις· οὗτοι δὲ γραφὴν
 ἑκάστου τῶν εἰς τὰς ταφὰς θαπανωμένων τοῖς ὁ-
 κείοις τῶν τελειωθεῖσιν προδεσνέγκαντες ἐπερω-
 τῶσι τίνα τρόπον βούλονται τὴν θεραπείαν γινέ- 4
 σθαι τοῦ σώματος. διομολογησάμενοι δὲ περὶ πάν- 4
 των καὶ τὸν νεκρὸν παρπλαθόντες, τοῖς τεταγμένοις
 10 ἐπὶ τὴν κατετιθεμένην ἐπιμέλειαν τὸ σῶμα παρα-
 δίδουσι. καὶ πρῶτος μὲν ὁ γραμματεὺς λεγόμενος
 τεθέστος χαμαὶ τοῦ σώματος ἐπὶ τὴν λαχόνα περι-
 102 γράφει τὴν εὐώνυμον ὅσον δεῖ διατεμεῖν· ἐπειτα
 δ' ὁ λεγόμενος παρσχιστής λίθον ἔχων Αἰθιοπ-
 15 κὸν καὶ διατεμὸν ὥς ὁ νόμος κελεύει τὴν σάρκα,
 παραχρῆμα φεύγει δρόμῳ, διωκόντων τῶν συμπαρ-
 όντων καὶ λίθοις βαλλόντων, ἔτι δὲ καταρωμένων
 καὶ καθάπερ τὸ μέσος εἰς ἐκείνων τρεπόντων· ἐπο-
 λαμβάνουσι γὰρ μισήτην εἶναι πάντι τὸν ὄρω-
 20 φύλῳ σώματι βίαν προσφέροντα καὶ τραύματα
 ποιοῦντα καὶ καθόλου τι κακὸν ἀπεργαζόμενον.
 οἱ ταριχευταὶ δὲ καλούμενοι πέσης μὲν τιμῆς καὶ 3
 πολυωρίας ἄξιονταί, τοῖς τε ἱερῶσι συνόντες καὶ
 τὰς εἰς ἱερὸν εἰσόδους ἀκωλύτως ὥς καθαροὶ ποι-
 24 οῦνται· πρὸς δὲ τὴν θεραπείαν τοῦ παρσχισμένου
 σώματος ἀθροισθέντων αὐτῶν εἰς καθήκει τὴν χεῖρα

13 τεταγ. II ἐπειθ' ὁ II 15 εἰς ὃ] ὅσον vulg. 17
 Αἰθιοπ. II 19 εἶναι] καὶ τιμωρίας ἄξιον add. ABD, καὶ μέ-
 σος ἄξιον add. ceteri 21 καὶ . . . ἀπεργαζόμενον hic
 sensu caret 24 καθάπερ] ἱερῶ II.

διὰ τῆς τοῦ νεκροῦ τομῆς εἰς τὸν θώρακα καὶ πάντα
 ἔξαιρει χωρὶς νεφρῶν καὶ καρδίας, ἕτερος δὲ κε-
 θαίρει τῶν ἐγκοιλίων ἕκαστον κλέβων οὐκ ἐφοι-
 6 καίφ καὶ θυμιάμασι. καθόλου δὲ πᾶν τὸ σῶμα τὸ
 μὲν πρῶτον κιθρία καὶ τισιν ἄλλοις ἐπιμελείας ἄξι-
 οῦσιν ἐφ' ἡμέρας πλείονος τῶν τριάκοντα, ἔπειτα
 σφόδρῃ καὶ κυταμῶμφ καὶ τοῖς δυναμένοις μὴ
 μόνον πολυχρόνιον τήρησιν, ἀλλὰ καὶ τὴν εὐωδίαν
 παρέχισθαι. θεραπεύσαντες δὲ παραδιδόασιν τοῖς συγ-
 γενέσι τοῦ τετελευτηκότος οὕτως ἕκαστον τῶν τοῦ
 σώματος μελῶν ἀκέραιον τηρημένον ὥστε καὶ ταῖς
 ἐπὶ τοῖς βλεπέροις καὶ ταῖς ὀφρύσι τρίχας διαμέ-
 νειν καὶ τὴν ὅλην πρόσσωπιν τοῦ σώματος ἀπαρά-
 7 λκτον εἶναι καὶ τὸν τῆς μορφῆς τύπον γνωρίζε-
 σθαι· διὸ καὶ πολλοὶ τῶν Αἰγυπτίων ἐν οἰκίμασι
 πολυτελεῖσι φυλάττοντες τὰ σώματα τῶν προγόνων,
 κατ' ὕψιν ὁρῶσι τοὺς γενεαῖς πολλὰς τῆς ἐκείνων
 γενέσεως προτετελευτηκότας, ὥστε ἑκάστων τέ τι
 μεγέθη καὶ τὰς περιοχὰς τῶν σωματίων, ἔτι δὲ τοῖς
 τῆς βίωσος χαρακτῆρας ὁρωμένους παράδοξον ψυχα-
 8 γωγίαν παρέχισθαι καθάπερ συμβεβιωκότας τοῖς
 92 θεωμένοις. τοῦ δὲ μέλλοντος θάπτεσθαι σώματος
 οἱ συγγενεῖς προλέγουσι τὴν ἡμέραν τῆς ταφῆς τοῖς
 τι δικασταῖς καὶ τοῖς συγγενέσιν, ἔτι δὲ φίλοις τοῦ
 τετελευτηκότος, καὶ διαβεβαιοῦνται ὅτι διαβαίνειν
 μέλλει τὴν λίμνην, λέγοντες τοῦτομα τοῦ μετηλλε- 103

2 ἔξαιρει codices, corr. Dind. 3 ἰσχυρίζαν II 4 τε-
 ταράκοντα F 8 πόλιν χρόνον II τήρησιν Westelling, τηρή-
 σιν D, τηρεῖν II 9 δὲ om. vulg. 22 θεωμένοις Dindorf,
 θεωρουμένοις libei 28 λέγοντες ante ἄτι in codicibus
 29 τοῦτομα] τοῦ νομοῦ E μετηλλαχότος] τετελευτηκότος II.

χότος. ἐπειτα παραγεγορμένων δικαστῶν δυοὶ πλει- 1
 οντων τῶν τετταράκοντα, καὶ καθισάντων ἐπὶ τινοῦ
 ἡμικυκλίου κατεσκευασμένου πέραν τῆς λίμνης, ἡ
 μὲν βάρις καθέλλεται, κατεσκευασμένη πρότερον
 2 ὑπὸ τῶν ταύτην ἐχόντων τὴν ἐπιμέλειαν, ἐφίστηκε
 δὲ ταύτῃ ὁ πορθμεύς, ὃν Αἰγύπτιοι κατὰ τὴν ἰδίαν
 διάλεκτον ὀνομάζουσι χάφωνα. διὸ καὶ φασιν Ὅρ- 3
 φά τὸ παλαιὸν εἰς Αἴγυπτον παραβαλόντα καὶ θια-
 σάμενον τοῦτο τὸ νόμιμον, μυθοποιῆσαι τὰ καθ'
 10 ἑδου, τὰ μὲν μιμησάμενον, τὰ δ' αὐτὸν ἰδίᾳ πλάσά-
 μενον· ὑπὲρ οὗ τὰ κατὰ μέρος μικρὸν ὑστερον ἀνα-
 γράφομεν. οὐ μὲν ἄλλὰ τῆς βάρους εἰς τὴν λίμνην 1
 καθέλκυσθείσης, πρὶν ἢ τὴν λάφυρα τὴν τὴν τε-
 κρὸν ἐχουσαν εἰς αὐτὴν τίθισθαι, τῷ βουλομένῳ
 13 κατηγορεῖν ὁ νόμος ἐξουσίαν δίδωσιν. ἐὰν μὲν οὖν
 τις παρελθὼν ἐγκαλέσῃ καὶ δείξῃ βεβιωκότα κακῶς,
 οἱ μὲν κριταὶ τὰς γνώμας πᾶσιν ἀποφαίνονται, τὸ δὲ
 σῶμα εἰργεται τῆς εἰδισμένης ταφῆς· ἐὰν δ' ὁ ἐγκα-
 λέσας δόξῃ μὴ δικαίως κατηγορεῖν, μεγάλοις περι-
 14 πίαται προστίμοις. ὅταν δὲ μηδεὶς ὑπακούσῃ κατὰ 5
 γορὸς ἢ παρελθὼν γνωσθῇ συκοφάντης ὑπάρχειν,
 οἱ μὲν συγγενεῖς ἀποθέμενοι τὸ πένθος ἐγκωμιάζουσι
 τὸν τετιλιυτηκότα, καὶ περὶ μὲν τοῦ γένους οὐδὲν
 λέγουσιν, ὥσπερ παρὰ τοῖς Ἕλλησιν, ὑπολαμβάνον-
 15 τες πάντας ὁμοίως εὐγενεῖς εἶναι τοὺς κατ' Αἴγυ-
 πτον, τὴν δ' ἐκ παιδὸς ἀγωγὴν καὶ παιδείαν διελ-

1 δυοὶ om. II   πλείων codices, corr. Dind.   6 ὁ πορ-
 θμεύς] πορθεύς II   9 μυθοποιῆσαι D   10 ἑδου D   11
 ὑπὲρ] περὶ CF   14 ταύτην D   17 τὰς γνώμας πᾶσιν]
 γνώμας CF   18 ὁ om. D   19 κατηγορεῖν] ἐγκαλεῖν II
 υποπίπτει II

θόνητες, πάλιν ἄνδρος γεγενητός τὴν εὐσιβειαν καὶ
 δικαιοσύνην, ἐπεὶ δὲ τὴν ἐγκράτειαν καὶ τὰς ἄλλας
 ἀρετὰς αὐτοῦ διαξέρχονται, καὶ παρακαλοῦσι τοὺς
 κατὰ θεοὺς δέξασθαι σύνοικον τοῖς εὐσιβέσι τὸ
 δὲ πλῆθος ἐπικυρημαὶ καὶ ἀποσεμνύνει τὴν δοξασ-
 τοῦ τετελευτηκότος, ὥς τὸν αἰῶνα διατρέβειν μὲν-
 λοντος καθ' ἧδον μετὰ τῶν εὐσιβῶν. τὸ δὲ σῶμα
 τιθίσαι οἱ μὲν ἰδίους ἔχοντες τάφους ἐν ταῖς ἀπο-
 δαδαιγμέναις θήκαις, οἷς δ' οὐχ ὑπάρχονσι τάφων
 κτήσεις, κοινὸν οἶκημα ποιοῦσι κατὰ τὴν ἰδίαν οἰ-
 κίαν, καὶ πρὸς τὸν ἀσφαλέστατον τῶν τοίχων ὀρ-
 θὴν ἰστιάσι τὴν λάρνακα. καὶ τοὺς κωλυμένους δὲ
 διὰ τὰς κατηγορίας ἢ πρὸς δάνειον ὑποθήκας θά-
 πτεσθαι τιθίσαι κατὰ τὴν ἰδίαν οἰκίαν· οὐδ' ὄντι-
 ρον ἰνίστι παιδῶν παῖδες εὐπορήσαντες καὶ τῶν τε
 συμβολαίων καὶ τῶν ἐγκλημάτων ἀπολύσαντες με-
 ρ3 γυλοπριποδὲς ταφῆς ἐξιοῦσι. σεμνότερον δὲ διαλ-
 πται παρ' Αἰγυπτίους τὸ τοὺς γονεῖς ἢ τινὲς προ-
 γόνους φανῆναι περιττότερον τετιμηκότας εἰς τὴν
 αἰῶνον ὑλκῆσιν μεταστάντας. νόμιμον δ' ἐστὶ παρ' οἱ
 αὐτοῖς καὶ τὸ δίδοναι τὰ σώματα τῶν τετελευτηκό-
 των γυνάων εἰς ὑποθήκην δανείων· τοῖς δὲ μὴ λυ-
 σαμένοις ὄναιδός τε τὸ μέγιστον ἀκολουθεῖ καὶ μετὰ
 1 τὴν τελευτὴν στήριξις ταφῆς. θαυμάσαι δ' ἔν τις
 προσηκόντως τοὺς ταῦτα διατάξαντας, ὅτι τὴν ἐπι-
 εικίαν καὶ τὴν σπονδαιότητα τῶν ἡθῶν οὐκ ἐκ τῆς
 τῶν ζώντων ὁριλίας μόνον, ἀλλὰ καὶ τῆς τῶν τε-

3 εὐπορομένης II 10 κίονας C κίονας F, κίονας
 mallos 11 ἐπιφανέστατον Beiske 12 δανείων C ὑποθήκας
 CD 17 σεμνότερον CF 25 καθήκοντος II ταῦτα
 διατηρηθησάντων add. C 26 ἀπὸ τοῦ D 28 τὴν οἰκ. vulg.

τιλευτηκότων ταφῆς καὶ θεραπείας ἐφ' ὅσων ἦν
 ἐνδιχόμενον τοῖς ἀνθρώποις ἐννεακιστὸν ἐπιλοσιμή-
 θησαν. αἱ μὲν γὰρ Ἕλληνες μύθοις πεπλοασμένοις¹
 καὶ φήμασι διαβεβλήμεναι τὴν περὶ τούτων πίστιν
 παρίδωκαν, τὴν τε τῶν εὐσεβῶν τιμὴν καὶ τὴν τῶν
 πονηρῶν τιμωρίαν· τοιγαροῦν οὐχ οἷον ἰσχύσαι δύ-
 νηται ταῦτα προτρέψασθαι τοὺς ἀνθρώπους ἐπὶ τὸν
 ἄριστον βίον, ἀλλὰ τοῦναντίον ὑπὸ τῶν φασέων
 χλευαζόμενα πολλῆς καταφρονήσεως τυγχάνουσι·
 10 παρὰ δὲ τοῖς Αἰγυπτίοις οὐ μυθώδους, ἀλλ' ὁρατῆς²
 τοῖς μὲν πονηροῖς τῆς κολάσεως, τοῖς δ' ἀγαθοῖς
 τῆς τιμῆς οὐσης, καθ' ἐκαστην ἡμέραν ἀμφότεραι
 τῶν ἐκείτοις προσηκόντων ἐπομιμνήσκονται, καὶ διὰ
 τοῦτον τοῦ τρόπου ἡ μαγίστη καὶ συμφορωτάτη διόρ-
 15 θωσις γίνεται τῶν ἡθῶν. κρατίστους δ', αἵμα, τῶν
 νόμων ἡγγτίον οὐκ ἔξ ὧν εὐπορωτάτους, ἀλλ' ἔξ ὧν
 ἐπιμικστικόνους τοῖς ἡθίσι καὶ πολιτικωτάτους συμ-
 βῆσιναι γινέσθαι τοὺς ἀνθρώπους.

103 Ῥητὸν δ' ἡμῖν καὶ περὶ τῶν γενομένων νομο- (14
 100 θητῶν κατ' Αἰγύπτου τῶν οὕτως ἐξηλλαγμένα καὶ
 παρὰδοξα νόμιμα καταδειξάντων. μετὰ γὰρ τὴν πα-
 λαιάν τοῦ κατ' Αἰγύπτου βίου κατέστασιν, τὴν
 μυθολογουμένην γεγενῆσθαι ἐπὶ τοῖς θεοῖς καὶ τῶν
 ἡρώων, πείσαι φασὶ πρότερον Ἰγγρέπτοις νόμοις χρη-
 105 σασθαι τὰ πλεῖθι τὸν Μναῖην, ἄνδρα καὶ τῇ θυτρί

¹ καὶ πᾶσι τοῖς διαβεβλήμενοις || ² ἡ παρὰδίδωκεν D, παρὰδιδόκει B || ³ ἡ ἰσχύσαι δένεται] ἔχουσι Bezae || ⁴ ἐπὶ τὸν α. β. τοὺς ἀνθρώπους τὴν || ⁵ μινναζόμενα CF πολλῆς om. CF || ⁶ ἡ om. τὴν || ⁷ αἵμα] αἵμα CF || ⁸ τὸν Μναῖην ἄνδρα] μιντὸν τὸν ἄνδρα D, καὶ μιντὸν τὸν ἄνδρα C, καὶ μιντὸν τὸν Μναῖην ἄνδρα F.

μέγαν καὶ τῷ βίῳ κοινότατον τῶν μνημονευομένων·
 προσποιηθῆναι δ' αὐτῷ τὸν Ἑρμῆν διδάσκοντα τοῦ-
 του, ὡς μεγάλων ἀγαθῶν αἰτίους ἰσομένους, καθ-
 ἕπερ παρ' Ἑλλήσι ποιῆσαι φασιν ἐν μὲν τῇ Κρήτῃ
 Μίνωα, παρὰ δὲ Λακεδαιμονίοις Λυκοδωρον, τὸν
 μὲν παρὰ Διός, τὸν δὲ παρ' Ἀπόλλωνος φήσαντα
 2 τοῦτους παρελήφεναι. καὶ παρ' ἑτέροις δὲ πλείο-
 σιν ἱθὺσι παραδέδοται τοῦτο τὸ γένος τῆς ἐπινοίας
 ἐπέφθαι καὶ πολλῶν ἀγαθῶν αἰτίων γενέσθαι τοῖς
 πισθεύουσι· παρὰ μὲν γὰρ τοῖς Ἀριανοῖς Ζευθεράστην 10
 ἱστοροῦσι τὸν ἀγαθὸν δαίμονα προσποιησασθαι τοῖς
 νόμοις αὐτῷ δίδοναι, παρὰ δὲ τοῖς ὀνομαζομένοις
 Γέταις τοῖς ἐπαθνακτιζουσι Ζάλμοξιν ὡσαύτως τὴν
 κοινὴν Ἑστίαν, παρὰ δὲ τοῖς Ἰουδαίοις Μωυσῆν
 τὸν Ἰαῶ ἐπικαλούμενον Θεόν, εἶτε Θεμιστῆν καὶ 14
 Θεῖον ὅπως ἔννοισαν εἶναι κρίναντας τὴν μέλλουσαν
 ἀφελῆσαι ἀνθρώπων πλῆθος, εἶτε καὶ πρὸς τὴν
 ἐπιροχὴν καὶ δύναμιν τῶν εὐρεῖν λεγομένων τοῖς
 νόμοις ἀποβλέψαντα τὸν ἕχλον μέλλον ὑπακούσαι-
 2 σθαι διαλαβόντας. δεύτερον δὲ νομοθέτην Αἰγύ- 20
 πτιω φασὶ γενέσθαι Σίσυχιν, ἐνδρα συνέσει δια-
 φέροντά. τοῦτον δὲ πρὸς τοῖς ὑπάρχουσι νόμοις
 ἄλλα τι προσθεῖναι καὶ τὰ περὶ τὴν τῶν Θεῶν τι-
 μὴν ἐπιμελέστατα διατάξαι, εὐρετῆν δὲ καὶ γεω-
 μετρίας γενέσθαι καὶ τὴν περὶ τῶν ἡστρον Θεω- 25
 ρίαν τι καὶ παρατήρησιν διδάξαι τοὺς ἑρχομένους.
 3 τρίτον δὲ λέγουσι Σισώωσιν τὸν βασιλεῖα μὴ μόνον

1 κοινότατος] Μετέρον add. C. 7 εληφέναι vulg. 10
 Αριανοῖς F. Ἰουδαίοις C. 13 τοῖς ἀποθνακτιζουσι. um. CP
 14 Μωσῆν H. 15 ἰαῶ D. 24 διατάξασθαι D.

τοὺς πολέμικας πράξεις ἐπιφανεστάτως κατεργάσα-
 σθαι τῶν κατ' Αἴγυπτον, ἀλλὰ καὶ περὶ τὸ μέγι-
 μον ἔθνος νομοθεσίαν συστήσασθαι, καὶ τὰ ἐκό-
 λουθα τὰ περὶ τὴν στρατείαν σύμπαντα διακοσμήσαι.
 τίταρτον δὲ νομοθέτην φασὶ γενέσθαι Βόκχοριν τὸν ὁ
 βασιλέα, σοφὸν τινα καὶ περουργίᾳ διαφέροντα.
 τοῦτον οὖν διατάξαι τὰ περὶ τοὺς βασιλεῖς ἕκαστα
 καὶ τὰ περὶ τῶν συμβολαίων ἐξακριβῶσαι γενέσθαι
 δ' αὐτὸν καὶ περὶ τὰς κρίσεις οὕτω συνιτὸν ὥστε
 πολλὰ τῶν ὑπ' αὐτοῦ διαγνωσθέντων διὰ τὴν πι-
 ριττοτητα μνημονεύεσθαι μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς χρό-
 νων. Λέγουσι δ' αὐτὸν ἐπάρξαι τῷ μὲν σώματι
 παρτελῶς ἄσθινην, τῷ δὲ τρόπῳ πάντων φιλοχρή-
 ματώτατον. μετὰ δὲ τοῦτον προσελθεῖν λέγουσι¹⁵
 τοῖς νόμοις Ἀμασιν τὸν βασιλέα, ὃν ἱστοροῦσι τὰ
 περὶ τοὺς νομάρχας διατάξαι καὶ τὰ περὶ τὴν σύμ-
 πασαν οἰκονομίαν τῆς Αἰγύπτου. παρεδίδεται δὲ
 σικαπὸς τε γεγονέναι καθ' ἐπιτρολήν καὶ τὸν τρό-
 πον ἐπιεικῆ καὶ δίκαιον· ὧν ἕνεκα καὶ τοὺς Αἴγυ-
 πτίους αὐτῷ περιτιθεῖναι τὴν ἀρχὴν οὐκ ἔντι-
 γένους βασιλικῆς. φασὶ δὲ καὶ τοὺς Ἡλείους, σπου-¹⁷
 δάζοντας περὶ τὸν Ὀλυμπικὸν ἀγῶνα, πρεσβευτὰς
 ἀποστέλλαι πρὸς αὐτὸν ἐρωτήσοντας πῶς ἂν γέ-
 νοιτο δικαιοῦς· τὸν δ' εἰπεῖν, ἴαν μηδεὶς Ἡλείος¹⁸
 ἀγωνίζηται. Πολυχρότους δὲ τοῦ Σαρμίων θυγά-¹⁹
 στον συντιθεμένου πρὸς αὐτὸν φίλιαν, καὶ βιαίως

1 τὰ om. D πάντα vulg. 2 φασὶ γενέσθαι νομο-
 θετην vulg. 7 πάντα II 18 πάντων om. D 14 ἀ-
 γεται vulg. 15 τοῖς νόμοις] τοῖς θεοῖς καὶ τοῖς νόμοις D
 τῷ] τὰ τε vulg. 22 Ὀλυμπικὸν C.

προσφερομένον τοῖς τε πολίταις καὶ τοῖς εἰς Σάμον
καταπλέονσι ξένοις, τὸ μὲν πρῶτον λέγεται προ-
σβενόντας ἀποστείλαντα παρακαλεῖν αὐτὸν ἐπὶ τῇ
μετριότητι· οὐ προσέχοντος δ' αὐτοῦ τοῖς λόγοις
ἐπιστολὴν γράφει τὴν φιλίαν καὶ τὴν ξενίαν τῇ
πρὸς αὐτὸν διαλυόμενον· οὐ γὰρ βούλεσθαι λυπη-
θῆναι συντόμοις ἑαυτὸν, ἐκριβῶς εἰδότε διδοῖ πλε-
σίον λατὴν αὐτῷ τὸ κακῶς παθεῖν ὅτιοι προεσθη-
κότες τῆς τυραννίδος. θαυματούργει δ' αὐτὸν φασὶ
παρὰ τοῖς Ἑλλήσι διὰ τε τὴν ἐπιμεικτικὴν καὶ διὰ τὸ
4 τῷ Πολυκράτει ταχέως ἀποβῆναι τὰ φηθέντα. ἔκταν
δὲ λέγεται τὸν Σέξου πατέρα Σαρκεῖον τοῖς νόμοις
ἐπιστῆναι τοῖς τῶν Αἰγυπτίων· μισήσαντα γὰρ τὴν
παρνομίαν τὴν εἰς τὰ κατ' Αἰγυπτίον ἱερὰ γινο-
μένην ὑπὸ Κυμβύσου τοῦ προβασιλεύσαντος ξηλώ- 11
σαι βίον ἐπιεικῆ καὶ φιλόδοτον· ὁμολῆσαι μὲν γὰρ
αὐτοῖς τοῖς ἱεροῦσι τοῖς ἐν Αἰγύπτῳ καὶ μεταλαβεῖν
αὐτὸν τῆς τε θεολογίας καὶ τῶν ἐν ταῖς ἱεραῖς
βίβλοις ἀναγεγραμμένων πράξεων· ἐκ δὲ τούτων 17
ἱστορήσαντα τὴν τε μεγαλοψυχίαν τῶν ἀρχαίων βασι- 20
λέων καὶ τὴν εἰς τοὺς ἀρχομένους εὐνοίαν μιμή-
σασθαι τὸν ἐκείνων βίον, καὶ διὰ τοῦτο τηλικαύ-
της τυχεὶν τιμῆς ἴσθαι ὑπὸ τῶν Αἰγυπτίων ζῶντα
μὲν θίον προσαιγορευέσθαι μόνον τῶν ἀπάντων
βασιλέων, τελευτήσαντα δὲ τιμὴν τυχεῖν ἴσων τοῖς 25
τὸ παλαιὸν νομιμώτατα βασιλεύσασιν κατ' Αἰγύπτου.

4 λόγοις] εἰς add. vulg. 7 ἑαυτὸς om. II 8 τι vulg.
17 αὐτοῖς] αὐτὸν II 18 τῇ τε θεολογίᾳ αὐτῶν C 21 τῶ-
ναιον] ἐπιμεικτικῶν II 22 τὸν Ροϊάκο, τῶν libri 24 προσ-
αγορευέσθαι II ἀπάντων] ἄλλων II.

τὴν μὲν οὖν κοινὴν νομοθεσίαν συντελεσθῆναι φα- 6
 σιν ὑπὸ τῶν εἰρημένων ἀνδρῶν, καὶ δοξῆς τυχεῖν
 τῆς διαδομένης παρὰ τοῖς ἄλλοις· ἐν δὲ τοῖς ὕστε-
 ρον χρόνοις πολλὰ τῶν καλῶς ἔχειν δοκούντων νο-
 7 μίμων φασὶ κινηθῆναι, Μακεδόνων ἐπικρατησάν-
 των καὶ καταλυσάντων εἰς τέλος τὴν βασιλείαν τῶν
 ἑγχωρίων.

Τούτων δ' ἡμῖν διευκρινημένων ἥγτιον ἴσασιν 96
 τῶν παρ' Ἑλλήσι διδοξασμένων ἐπὶ συνέσει καὶ
 10 παιδείᾳ παρέβαλον εἰς Αἴγυπτον ἐν τοῖς ἀρχαίοις
 χρόνοις, ἵνα τῶν ἐνταῦθα νομίμων καὶ τῆς παιδείας
 μετέσχωσιν. οἱ γὰρ ἱερεῖς τῶν Αἰγυπτίων ἱστοροῦ- 2
 σιν ἐκ τῶν ἀναγραφῶν τῶν ἐν ταῖς ἱεραῖς βίβλοις
 παραβαλεῖν πρὸς ἑαυτοὺς τὴν παλαιὴν Ὀρφίαν τε καὶ
 12 Μουσαῖον καὶ Μελάμποδα καὶ Δαίδαλον, πρὸς δὲ
 τούτοις Ὀμηρὸν τε τὸν ποιητὴν καὶ Διχοῦργον τὸν
 Σπερτιάτην, ἐπεὶ δὲ Σόλωνα τὸν Ἀθηναῖον καὶ Πλά-
 τωνα τὸν φιλόσοφον, ἔλθειν δὲ καὶ Πυθαγόραν
 τὸν Σάμιον καὶ τὸν μαθηματικὸν Εὐδοξον, ἐπεὶ δὲ
 14 Δημόκριτον τὸν Ἀβδηρίτην καὶ Οἰνοπίδην τὸν Χιον.
 πάντων δὲ τούτων σημεῖα δεικνύουσι τῶν μὲν εἰκό- 3
 νας, τῶν δὲ τόπων ἢ κατασκευασμάτων ὁμωνύμων
 προσηγορίας, ἐκ τε τῆς ἐκάστης ζηλωθείσης παιδείας
 ἀποδείξεις φέρουσι, συνιστάντες ἐξ Αἰγύπτου μετενη-
 16 γένθαι πάντα δι' ὧν παρὰ τοῖς Ἑλλήσιν ἰθαυμά-
 σθησαν. Ὀρφία μὲν γὰρ τῶν μυστικῶν τελετῶν 4
 τὰ πλεῖστα καὶ τὰ περὶ τὴν ἑαυτοῦ πλάνην ὁργια-
 ζόμενα καὶ τὴν τῶν ἐν ἄδου μυθοποιίαν ἀπενέγκα-

11 τῆς οἰ. vulg.

14 κέτοος vulg.

τὸ παλαιὸν

οἰ. Π

22 δαμνύμων D

24 μετενηγορίσται vulg.

2 οθαι. τὴν μὲν γὰρ Ὀσίριδος τιλότην τῇ Διοτύδῃ
τὴν αὐτὴν εἶναι, τὴν δὲ τῆς Ἰσίδος τῇ τῆς Διήμη-
τρος ὁμοιοτάτην ὑπάρχειν, τῶν ὀνομάτων μόνων
ἀνῃλλαγμένους· τὰς δὲ τῶν ἁσιβῶν ἐν ἡδοναίᾳ τιμη-
ρίαις καὶ τοῖς τῶν ἐσσεβῶν λειμῶναις καὶ τὰς παρὰ
τοῖς πολλοῖς εἰδωλοποιίας ἀναπεπλισμένους παραιο-
α γαγεῖν μνησάμενον τὰ γινόμενα περὶ τῆς ταφῆς
6 τὰς κατ' Αἴγυπτον. τὸν μὲν γὰρ ψυχοπομπὸν Ἑρμῆν
κατὰ τὸ πάλαιον νόμιμον παρ' Αἰγυπτίοις ἀνεγα-
γόντα τὸ τοῦ Ἀπίδος σῶμα μέχρι τινὸς παραδι- 108
δάναι τῷ περιεικμένῳ τὴν τοῦ Κερβέρου προτομήν. 11
τοῦ δ' Ὀρφείως τοῦτο καταδεικνύοντος παρὰ τοῖς
Ἑλλήσι τὸν Ὀμηρον ἀκολουθῶς τοῦτω θεῖναι κατὰ
τὴν ποιήσιν

Ἑρμῆς δὲ εὐτυχὲς Κυλλήνιος ἐξεκαλεῖτο 13
ἄνδρῶν μνηστήρων, ἔχε δὲ ῥάβδον μετὰ χειρὶν.
εἶτα πάλιν ὑποβάττα λέγειν

πάρ δ' ἴσαν Ὠκεανοῦ τε θοῆς καὶ Λευκάδα πέτρην,
ἠδὲ παρ' Ἑλλίοιο πύλιν καὶ δῆμον Ὀνείρων
ἦσαν· αἶψα δ' ἴκοντο κατ' ἀσφοδελὸν λειμῶνα, 20
ἐνθα τε ναίουσι ψυχαί, εἰδωλα χαμόντων.

7 Ὠκεανὸν μὲν οὖν καλεῖν τὸν ποταμὸν διὰ τὸ τοῦ
Αἰγυπτίου κατὰ τὴν ἰδίαν διάλεκτον Ὠκεανὸν λέγειν
τὸν Νεῖλον, Ἑλλίου δὲ πύλιν τὴν πόλιν τὴν τῶν
Ἡλιοπολιτῶν, λειμῶνα δ' ὀνομάζειν, τὴν μυθολο- 25

1 τῇ] καὶ τῇ D   3 μόνων vulg.   4 δὲ] καὶ vulg.
7 γινόμενα om. II   10 τοῦ Ἀπίδος τὰ vulg.   16 μνη-
στήρων] ἡρώων CF   17 υποβάττα CF   18 πάρ δ' ἴσαν]
παραδι- σπείσαν D   24 τὴν τῶν] τῶν vulg.   25 δ' ἀνα-
μάγειν Eichenstädt, δὲ ποιεῖται colligeo   τὴν] καὶ τὴν vulg.

γουμένην οικίαν τῶν μετελλασχόντων, τὸν παρὰ τὴν
 λίμνην τόπον τὴν καλουμένην μὲν Ἀχιρουσίαν,
 πλησίον δὲ οὖσαν τῆς Μέρφως, οὕτως περὶ αὐτὴν
 λειμώνων καλλίστων, ἔλουν καὶ λατοῦ καὶ καλέ-
 1 μου. ἐκολαύθως δ' εἰρησθαι καὶ τὸ κατοικεῖν τοῖς
 τελευτήσαντας ἐν τούτοις τοῖς τόποις διὰ τὸ τὰς τῶν
 Αἰγυπτίων ταφὰς τὰς πλείστας καὶ μεγίστας ἐνταῦθα
 γίνεσθαι. διαπορθευομένων μὲν τῶν νεκρῶν διὰ
 10 τε τοῦ ποταμοῦ καὶ τῆς Ἀχιρουσίας λίμνης, τιθε-
 μένων δὲ τῶν σωμάτων εἰς τὰς ἐνταῦθα κειμένας
 θήκας. συμφωνεῖν δὲ καὶ τὰλλα τὰ παρὰ τοῖς Ἑλ- 8
 λησι καθ' ἕδον μυθολογούμενα τοῖς ἐν τὴν γινο-
 μένοις κατ' Αἴγυπτον· τὸ μὲν γὰρ διακομίζον τὰ
 σώματα πλοῖον βάρην καλεῖσθαι, τὸ δ' ἐπίβηθρον
 14 [νόμισμα τὸν ὀβολόν] τῷ πορθητῇ δίδοσθαι, καλου-
 μένῳ κατὰ τὴν ἐγχώριον διάλεκτον χέρωνι. εἶναι ο
 δὲ λέγουσι πλησίον τῶν τόπων τούτων καὶ σκοτίας
 Ἐκάτης ἱερὸν καὶ πόλιν Κωκυτοῦ καὶ Αἰθήρης διαι-
 λημένους χαλκοῖς ὀρεῦσιν. ἐπάρχειν δὲ καὶ ἑλλας
 20 πόλιν Ἀληθσίας, καὶ πλησίον τούτων εἰδωλον ἐκί-
 φalon ἱστάναι Αἰήτης. πολλὰ δὲ καὶ τῶν ἑλλων 07
 τῶν μεμυθοποιημένων διαμένειν παρ' Αἰγυπτίοις,
 διατηρουμένης ἐν τῆς προσσηγορίας καὶ τῆς ἐν τῷ
 πράττειν ἐκτογείας. ἐν μὲν γὰρ Ἀκαρθῶν πόλει, 2
 25 πέραν τοῦ Νείλου κατὰ τὴν Λιβύην ἀπὸ σταδίων
 100 ἑκατὸν καὶ εἰκοσι τῆς Μέρφως, πύθον εἶναι τεθη-
 μένων, εἰς ὅν τῶν ἱερέων ἑξήκοντα καὶ τριακοσίους

4 ἑλλας II. 14 νόμισμα τὸν ὀβολόν del. Schläger 21
 τῶν ἑλλων] ἑλλια II. 22 μεμυθοποιημένων II. 23 τεθη-
 μένης CF. 24 ἱεραγείας Heiske.

καθ' ἑκάστην ἡμέραν ὕδωρ φέρειν εἰς αὐτόν ἐκ τοῦ
 3 Νείλου· τὴν δὲ περὶ τὸν Ὀκνον μυθοποιῶσαν δι-
 κνυσθαι πλησίον κατὰ τινα πενήγυριον συνταλιου-
 μένην, πλέκοντος μὲν ἑνὸς ἀνδρὸς ἐρχήν σχοινίου
 μακρὰν, πολλῶν δ' ἐκ τῶν ὑπίσω λυόντων τὸ πλε-
 4 κόμενον. Μελέμποδα δὲ φασὶ μετενεγκεῖν ἐξ Αἰγύ-
 πτου τὰ Διονύσου νομιζόμενα τελεῖσθαι παρὰ τοῖς
 Ἕλλησι καὶ τὰ περὶ Κρόνου μυθολογούμενα καὶ τὰ
 περὶ τῆς Τιτανομαχίας καὶ τὸ σύνολον τὴν περὶ τὰ
 5 πάθη τῶν θεῶν ἱστορίαν. τὸν δὲ Δαίδαλον λέγου-
 σιν ἀπομιμήσασθαι τὴν τοῦ λαβυρίνθου πλοκήν τοῦ
 διαμίνοντος μὲν μέχρι τοῦ νῦν καιροῦ, οἰκοδομη-
 θέντος δέ, ὥς μὲν τινὲς φασιν, ὑπὸ Μένδητος, ὥς
 δ' ἑνιοὶ λέγουσιν, ὑπὸ Μέρρου τοῦ βασιλέως, πολ-
 6 τοῖς ἔτισι πρότερον τῆς Μίμης βασιλείας. τὸν τε
 ἑνὸς τῶν ἀρχαίων κατ' Αἴγυπτον ἀνδριάντων
 τὸν αὐτὸν εἶναι τοῖς ὑπὸ Δαίδαλου κατασκευασθῆναι
 παρὰ τοῖς Ἕλλησι. τὸ δὲ κάλλιστον πρότυπον ἐν
 Μίμῃ τοῦ Ἡφαιστίου Δαίδαλον ἐρχετακτονῆσαι,
 καὶ θρυμνωθέντα τυχεῖν εἰκόνοιο ξυλίνῃς κατὰ τὸ
 7 προσηγμένον ἱερὸν ταῖς ἰδίαις χερσὶ δεδημιουργη-
 μένης, πέρας δὲ διὰ τὴν εὐφυῆς ἀξιοπρόστατος μεγάλῃς
 θόξῃς καὶ πολλὰ προσηγυρόντα τυχεῖν ἰσοθέων
 τιμῶν κατὰ γὰρ μίαν τῶν πρὸς τῇ Μίμῃ κήσων
 εἶναι καὶ τὸν ἱερὸν εἶναι Δαίδαλου τιμώμενον ὑπὸ
 8 τῶν ἰγχωρίων. τῆς δ' Ὀμήρου παρουσίας ἄλλα τε

2 δι] τε vulg.   Ὀκνον Stephana, 5ος codices   4
 σχοινίου del. Reiske   5 ἀπιοθεν Π   13 μενδῆτος D
 14 Μέρρον] Εὐροτος F   16 Μίμης Π   19 Ἡφαιστίου Π,
 Ἡφαιστίου vulg.

σημαία φέρουσι καὶ μάλιστα τὴν τῆς Ἑλένης γινυ-
 μένην παρὰ Μενελάω Τηλεμέχου φαρμακίαν καὶ
 λήθην τῶν συμβεβηκότων κακῶν. τὸ γὰρ τηπευθὲς
 φάρμακον, ὃ λαβεῖν φησιν ὁ ποιητὴς τὴν Ἑλένην ἐκ
 τῶν Αἰγυπτίων Θηβῶν παρὰ Πολυδάμνης τῆς Θῶνος
 γυναικὸς, ἀκριβὲς ἐξητακὸς φαίνεται· ἔτι γὰρ καὶ
 νῦν τὰς ἐν ταύτῃ γυναῖκας τῇ προειρημένῃ θυνάμει
 χρῆσθαι λέγουσι, καὶ παρὰ μόναις ταῖς Λιοσπολί-
 τισιν ἐκ παλαιῶν χρόνων ὀργῆς καὶ λύπης φάρμα-
 10 κον εὐφρασθαι φασί· τὰς δὲ Θήβας καὶ Διὸς πόλιν
 τὴν αὐτὴν ὑπόρχειν. τὴν τε Ἀφροδίτην ὀνομάζεσθαι
 παρὰ τοῖς ἑγχωρίοις χρυσὴν ἐκ παλαιᾶς παραδόσεως,
 110 καὶ πιδίον εἶναι καλούμενον χρυσοῦς Ἀφροδίτης
 περὶ τὴν ὀνομαζομένην Μιόμιμψιν. τὰ τε περὶ τὸν
 12 Δία καὶ τὴν Ἥραν μυθολογούμενα περὶ τῆς συνο-
 σίας καὶ τὴν εἰς Αἰθιοπίαν ἐκδημίαν ἐκείθιν αὐτὸν
 μεταγγαλῖν· κατ' ἐνικυτὸν γὰρ παρὰ τοῖς Αἰγυ-
 πτίοις τὸν νεῶν τοῦ Διὸς περαιοῦσθαι τὸν πυταμόν
 εἰς τὴν Αἰθίην, καὶ μεθ' ἡμέρας τινὰς ἀέλιον ἐπι-
 20 στρέφειν, ὡς ἐξ Αἰθιοπίας τοῦ Θεοῦ παρόπτος· τὴν
 τε συνουσίαν τῶν Θεῶν τούτων, ἐν ταῖς πετηγύ-
 ρεσι τῶν ταῶν ἀντικομιζομένων ἀρροτῆρων εἰς ὄρος
 ἀνθεσι παντοίοις ὑπὸ τῶν ἱερῶν κατιστροφόμενον,
 καὶ Ἀνκοῦργον δὲ καὶ Πλάτωνα καὶ Σόλωνα πολλὰ
 25 τῶν ἐξ Αἰγύπτου νομίμων εἰς τὰς ἑαυτῶν κατατάξαι
 νομοθεσίας. Πυθαγόραν τε τὰ κατὰ τὸν ἱερὸν λόγον 2

5. τῆς Πολυδάμνης Euseb. pr. ev. X 8. 10] Πολυμέ-
 της D, τῆς Πολυμέτης ceteri. Θάμιος DF 8 χρῆσθαι
 post γυναῖκας tuig. 14 Μίρψιν tuig. 16 τῆς . . ἐκ-
 δημίας D 21 πετηγύρει] γίγνεται add. Wess.

καὶ τὰ κατὰ γεωμετρίαν θεωρήματα καὶ τὰ περὶ
 τοὺς ἀριθμούς, ἐπὶ δὲ τῇ εἰς πᾶν ἔξοδῳ τῆς ψυχῆς
 μεταβολὴν μαθεῖν παρ' Αἰγυπτίων. ἱπολυμβάνουσι
 δὲ καὶ Δημόκριτον παρ' αὐτοῖς ἐπὶ διατρέφειν πάντα
 καὶ πολλὰ διδασκῆναι τῶν κατὰ τὴν ἀστρολογίαν.
 τὸν τε Οἶνοπίδην ὁμοίως συνδιατρέφοντα τοῖς ἱερεῦσι
 καὶ ἀστρολόγοις μαθεῖν ἕλλα τε καὶ μέγιστα τὸν
 ἡλιακὸν κύκλον ὥς λοξὴν μὲν ἔχει τὴν πορείαν,
 ἐναντίαν δὲ τοῖς ἄλλοις ἑστροῖς τὴν φοράν ποιεῖται.
 παραπλησίως δὲ καὶ τὸν Εὐδόξον ἀστρολογήσαντα
 παρ' αὐτοῖς καὶ πολλὰ τῶν χρησίμων εἰς τοὺς
 Ἕλληνας ἐκδόντα τυχεῖν ἀξιολόγου δόξης. τῶν τε
 ἀγαλματοποιῶν τῶν παλαιῶν τοὺς μέγιστα διανο-
 μεσμένους διατετριμέναι παρ' αὐτοῖς Τηλεκλῆα καὶ
 Θεόδωρον, τοὺς Ῥοίκον μὲν οἰούζ, κατασκευάσαν-
 τας δὲ τοῖς Σαμίαις τὸ τοῦ Ἀπόλλωνος τοῦ Πυθίου
 ξόανον. τοῦ γὰρ ἀγάλματος ἐν Σάρφῳ μὲν ὑπὸ
 Τηλεκλέους ἱστορεῖται τὸ ἦμισυ δημιουργηθῆναι,
 κατὰ δὲ τὴν Ἐφεσον ὑπὸ τῷδε τοῦ Θεοδώρου τὸ
 ἕτερον μέρος συντελεσθῆναι· συντεθέντε δὲ πρὸς
 ἕλληλα τὰ μέρη συμφωνεῖν οὕτως ὥστε δοκεῖν ἓξ
 ἓνός τὸ πᾶν ἔργον συντελεσθαι. τοῦτο δὲ τὸ
 γένος τῆς ἰοργασίας παρὰ μὲν τοῖς Ἕλλησι μηδαμῶς
 ἐπιτηδεύεσθαι, παρὰ δὲ τοῖς Αἰγυπτίοις μέγιστα
 συντελεσθαι. παρ' ἐκείνοις γὰρ οὐκ ἀπὸ τῆς κατὰ
 τὴν ὄρασιν φαντασίας τὴν συμμετρίαν τῶν ἀγαλ-
 μάτων κρίνεσθαι, καθότι παρὰ τοῖς Ἕλλησιν, ἀλλ'

δ κατὰ τῆς] αὐτ' vulg. 8 ἡλιακός] ἱερὸς ἡλιακὸς D
 13 τῶν om vulg. 22 [εργον συντελεσθαι] αἶμα κατασκευ-
 ᾶσθαι CF.

ἐπιιδάν τοὺς λίθους κατακλίνωσι καὶ μερίσαντες
κατεργάζονται, τὸ τηρικῆτα τὸ ἀνάλλογον ἀπὸ τῶν
ἐλαχίστων ἐπὶ τὰ μέγιστα λαμβάνεσθαι· τοῦ γὰρ 3
παντὸς σώματος τὴν κατασκευὴν εἰς ὅν καὶ εἰκοσι
111 μέρη καὶ προσέτι τέταρτον διαιρουμένους τὴν ὅλην
ἐποδιδόναί· συμμετρίαν τοῦ ζώου. διόπερ ὅταν περὶ
τοῦ μεγέθους οἱ τεχνῆται πρὸς ἀλλήλους συνῶνται,
χωρισθέντες ἀπ' ἀλλήλων σύμφωνα κατασκευάζουσι
τὰ μεγέθη τῶν ἔργων οὕτως ἀκριβῶς ὥστε ἐκπλήξιν
10 παρέχιν τὴν ἰδιότητα τῆς πραγματείας αὐτῶν. τὸ
δ' ἐν τῇ Σάμῳ ξόανον συμφώνως τῇ τῶν Αἰγυ-
πτίων φιλοτεχνίᾳ κατὰ τὴν κορυφὴν διχοτομούμενον
διορίζειν τοῦ ζώου τὸ μέσον μέχρι τῶν αἰδολίων,
ισάζον ὁμοίως ἑαυτῷ πάντοθεν· εἶναι δ' αὐτὸ λέ-
15 γουσι κατὰ τὸ πλεῖστον παρεμφερὲς τοῖς Αἰγυπτίοις,
ὥς ἂν τὰς μὲν χεῖρας ἔχον παρυτεταμένους, τὰ δὲ
σκέλη διαβεβηκότα.

Περὶ μὲν οὖν τῶν κατ' Αἴγυπτον ἱστορουμένων 10
καὶ μνήμης ἄξιων ἀρκεῖ τὰ ρηθέντα· ἡμεῖς δὲ κατὰ
2 τὴν ἐν ἀρχῇ τῆς βίβλου πρόθεσιν τὰς ἐξῆς πρά-
ξεις καὶ μυθολογίας ἐν τῇ μετὰ ταύτην διέξομεν,
ἀρχὴν ποιησάμενοι τὰ κατὰ τὴν Ἀσίαν τοῖς Ἀσου-
ρίοις προχθέντα.

1 κατακλίνωσι U, κατακλίνωσι F, κατακλίνωσι Diad. 6
ταῦ ζώον om. H 12 κορυφῇ Rhod., κορυφῇ codices
23 προχθέντα] περὶ μὲν οὖν τῶν κατ' Αἴγυπτον ἱστορου-
μένων καὶ μνήμης ἄξιων ἀρκεῖν τὰ ρηθέντα μὲν τὴν βίβλον
αὐτὰς καταλέγειν, τὴν δ' ἱστορίαν ταύτης ἀνακρίνομεν
τοῖς ἄλλοις βασιλευσὶν προχθεῖν ἄλλοις ἱστορίαις συνε-
σθῆναι ἐν ταῖς ἄλλοις χρόνοις add. ABD.

Διοδώρου Σικελιώτου βιβλιοθήκης ἱστορικῆς τῆς Α' διηγε-
μένης τὸ B subscr. D.

Τὰδε ἐνέστιν ἐν τῇ δευτέρῃ τῶν Διοδώρου βίβλων. 112

Περὶ Νέρον τοῦ πρώτου βασιλεύσαντος κατὰ τὴν Ἀσίαν
καὶ τῶν ἐπ' αὐτοῦ πραχθέντων.

Περὶ τῆς Σεμιράμιδος γυναικὸς καὶ τῆς περὶ αὐτὴν
ἀγῆστου.

Ὅς Νέρος ὁ βασιλεὺς ἔγχετο τὴν Σεμίραμιν διὰ τὴν ἀρε-
τὴν αὐτῆς.

Ὅς Σεμίραμις τελευτήσασα Νέρον διαδεξάμενη τὴν
βασιλείαν πολλὰς καὶ μεγάλαις πράξεις ἐπετετέλεστο.

Κτίσις Βαβυλῶνος καὶ τῆς κατ' αὐτὴν κατασκευῆς 19
[ἀπογγεῖλα].

Περὶ τοῦ χρηματικῷ λεγομένου κήπου καὶ τῶν ἔλλειπν
τῶν κατὰ τὴν Βαβυλωνίαν παραδόξων.

Στρατιὰ Σεμιράμιδος εἰς Ἀλγυπτον καὶ Αἰθιοπίαν, ἐκ
δὲ τῆς Ἰνδικῆς.

Περὶ τῶν ἀπογόνων ταύτης [καὶ] τῶν βασιλευσάντων
κατὰ τὴν Ἀσίαν καὶ τῆς κατ' αὐτοὺς τροφῆς τε καὶ ἑσθλείας.

Ὅς Ἰσχυρὸς Σαρδανάπαλλος ὁ βασιλεὺς διὰ τροφῆς ἀπὸ-
βαλε τὴν ἀρχὴν ἐπὶ Ἀρβάνου τοῦ Πλήδου.

Περὶ τῶν Χαϊδαίων καὶ τῆς παρατροφῆς τῶν δατρῶν. 20

Περὶ τῶν βασιλέων τῶν κατὰ τὴν Αἰθίαν καὶ τῆς περὶ
τούτων διαφωνίας παρὰ τοῖς ἱστοριογράφοις.

Περὶ τοποθεσίας τῆς Ἰνδικῆς καὶ τῶν κατὰ τὴν χώραν
φυσμάτων καὶ τῶν παρ' Ἰνδοῖς νομῶν.

Περὶ Σκυθῶν καὶ Ἀραχόσιων καὶ Ὑπιοβαρῶν.

Περὶ τῆς Ἀραβίας καὶ τῶν κατ' αὐτὴν φυσμάτων καὶ
μυθολογούμενων.

Περὶ τῶν γένων τῶν ἐν τῇ μισημβρίᾳ κατὰ τὸν ὀκταῶς
ἐυρεθισίων.

11 ἀπογγεῖλα om. D 13 τῶν om. vulg. τὴν om. D 16
καὶ del. Dind. 18 Σαρδανάπαλλος vulg. 19 ἐπὶ βάνου CD²,
ἐπ' Ἀρβανον D¹ v. 21 et 22 ante v. 20 ponunt codices
omnes praeter AD; in D haec omnia sunt in litura manu
saec. XV scripta 22 παρὰ τοῖς ἱστοριογράφοις om. D
23 τοποθεσία (περὶ om. D) CD.

ΒΙΒΛΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ.

Ἡ μὲν πρὸ ταύτης βίβλος τῆς ὅλης συντάξεως 1
 οὕσα πρώτη περιέχει τὰς κατ' Αἰγυπτὸν πράξεις·
 ἐν αἷς ὑπέφκει τὰ τε περὶ τῶν θεῶν παρ' Αἰγυπτίοις
 μυθολογούμενα καὶ περὶ τῆς τοῦ Νείλου φύσεως
 5 καὶ τἄλλα τὰ περὶ τοῦ ποταμοῦ τούτου παρεδοξο-
 λογούμενα, πρὸς δὲ τούτοις περὶ τε τῆς κατ' Αἴγυ-
 πτον χώρας καὶ τῶν ἀρχαίων βασιλείων τὰ ὑφ'
 ἐκάστων ἀρχαθέντα, ἐξῆς δὲ κατετάχθησαν αἱ κατα-
 σκευαὶ τῶν πυραμίδων τῶν ἀναγραφόμενων ἐν
 10 τοῖς ἐπὶ ταῖς θαυμαζομένοις ἱστορίαις. ἔπειτα διηγήσομεν 2
 περὶ τῶν νόμων καὶ τῶν δικαστηρίων, ἐτι δὲ τῶν
 ἀμεινωμένων ζώων παρ' Αἰγυπτίοις τὰ θαυμαζόμενα,
 πρὸς δὲ τούτοις τὰ περὶ τῶν τετελευτηκότων νόμιμα,
 καὶ τῶν Ἑλλήνων ὅσοι τῶν ἐπὶ παιδείας θαυμαζο-
 15 μένων περιβαλόντες εἰς Αἴγυπτον καὶ πολλὰ τῶν
 χρησίμων μαθόντες μετήνεγκαν εἰς τὴν Ἑλλάδα.
 ἐν ταύτῃ δ' ἀναγράφομεν τὰς κατὰ τὴν Ἀσίαν γενο- 3
 μένας πράξεις ἐν τοῖς ἀρχαίοις χρόνοις, τὴν ἀρχὴν
 ἐκ τῆς τῶν Ἀσσυρίων ἡγεμονίας ποιησάμενοι.
 20 Τὸ παλαιὸν τοίνυν κατὰ τὴν Ἀσίαν ὑπῆρχον 4
 ἰσχυροὶ βασιλεῖς, ὧν οὔτε πρᾶξις ἐπίσημος οὔτε

1 μὲν] μὲν οὖν CF   10 ἔπειτα] δὲ add. D   12 παρ'
 4 ζώων vulg.

ἕνός τε μνημονεύεται, πρῶτος δὲ τῶν εἰς ἱστορίαν
 καὶ μνήμην παραδεδομένων ἡμῶν Νίνος ὁ βασιλεὺς
 τῶν Ἀσσυρίων μεγάλως πράξις ἐπιτελέσαςτο· περὶ
 οὐ τὰ κατὰ μέρος ἀναγράφειν πειρασόμεθα. γενό-
 μνος γὰρ φέρεται πολεμικὸς καὶ ζηλωτὴς τῆς ἀρετῆς·
 καθώπλισε τῶν νέων τοὺς κρατίστους· γυμνάσας δ'
 αὐτοὺς πλείονα χρόνον συνήθεις ἐποίησε πάσῃ μακρο-
 5 καθείᾳ καὶ πολεμικοῖς κινδύνοις. συστησάμενος αὖν
 στρατοπέδον ἐξιόλογον συμμαχίαν ἐποιήσατο πρὸς
 Ἀρσίοιαν τὸν βασιλέα τῆς Ἀραβίας, ἣ κατ' ἐκείνους 10
 τοῖς χρόνοις ἐδόκει πλήθειν ἐλάμων ἀνδρῶν. ἔστι
 δὲ καὶ καθόλου τοῦτο τὸ ἔθνος φιλελευθέρον καὶ
 κατ' οὐδένα τρόπον προσδεχόμενον ἱππὸν ἡγεμόνα·
 διότι οὐδ' οἱ τῶν Περσῶν βασιλεῖς ὑστέρου οὐδ' 11
 οἱ τῶν Μακεδόνων, καίπερ πλείστον ἰσχύσαντες, 12
 6 ἤδυνήθησαν τοῦτο τὸ ἔθνος καταδουλώσασθαι. κατ-
 ὄλου γὰρ ἡ Ἀραβία δυσπολέμητος ἔστι ξενικαῖς
 δυνάμει· διὰ τὸ τὴν μὲν ἔρημον αὐτῆς εἶναι, τὴν
 δὲ ἄνυδρον καὶ διτλημμένην φέρεισι κυκρυμμένους
 7 καὶ μόνους τοῖς ἐγχωρίοις γνωριζομένους. ὁ δ' οὖν π
 τῶν Ἀσσυρίων βασιλεὺς Νίνος τὸν δυναστεύοντα
 τῶν Ἀράβων παραλαβὼν ἰστράτευσε μετὰ πολλῆς
 δυνάμειος ἐπὶ Βαβυλωνίους κατοικοῦντας ὁμορὸν
 χώραν κατ' ἐκείνους δὲ τοὺς χρόνους ἡ μὲν τῶν
 οὐσα Βαβυλῶν οὐκ ἦν ἐκτισμένη, κατὰ δὲ τὴν Βα- 23
 βυλωνίαν ὑπήρχον ἄλλαι πόλεις ἐξιόλογοι ὁμοίως
 δὲ χειρωσάμενος τοὺς ἐγχωρίους διὰ τὸ τῶν ἐν τοῖς
 πόλεμοις κινδύνων ἀπείρως εἶναι, τοῦτοις μὲν ἵταξαι

2 ἡμῶν om. vulg.   3 τῆς om. CE.

τελείν κατ' ἐνικντῶν ὀφισμένους φόρους, τὸν δὲ
 βασιλεῖα τῶν καταπολεμηθέντων λαβὼν μετὰ τῶν
 τέκνων αἰχμάλωτον ἀπίκτευε. μετὰ δὲ ταῦτα πολ- 8
 λοις πληθεῖσιν εἰς τὴν Ἀρμενίαν ἐμβαλὼν καὶ τινες
 τῶν πόλεων ἀναστῆτους ποιήσας καταπλήξατο τοῖς
 ἐγγχωρίους· διόπερ ὁ βασιλεὺς αὐτῶν Βαρζάνης,
 ὁρῶν αὐτὸν οὐκ ἀξιόμαχον ὄντα, μετὰ πολλῶν δώ-
 ρων ἀπήντησε καὶ πᾶν ἔφησε ποιῆσειν τὸ προσαι-
 τούμενον. ὁ δὲ Νίνος μεγαλοψύχως αὐτῷ χρησά- 2
 μαιος τῆς τε Ἀρμενίας συνιχώρησεν ἑρχιν καὶ
 φίλον ὄντα πέμπειν στρατιὰν καὶ τὴν χορηγίαν τῷ
 σφετέρῳ στρατοπέδῳ· αὐτὸς δὲ μᾶλλον αὐξόμενος
 ἐστράτευσεν εἰς τὴν Μηδίαν. ὁ δὲ ταύτης βασιλεὺς 10
 Φέρνος περὶ ταξάμενος ἀξιολόγῳ δυνάμει καὶ λι-
 φθείς, τῶν τε στρατιωτῶν τοῖς πλείουσιν ἀπέβαλε καὶ
 αὐτὸς μετὰ τέκνων ἑπτά καὶ γυναικὸς αἰχμάλωτος
 λεηφθεὶς ἀνέσταυρώθη.

Οὕτως δὲ τῶν πραγμάτων τῷ Νίνῳ προχωροῦν- 2
 ταν διειρήν ἐπιθυμίαν ἔσχε τοῦ καταστρέφασθαι τὴν
 10 Ἀσίαν ἔπεσαν τὴν ἐν τῷ Τανταύδος καὶ Νείλου ὥς
 ἐπίπαν γὰρ τοῖς εὐτυχοῦσιν ἢ τῶν πραγμάτων
 εὐφορίᾳ τὴν τοῦ πλείονος ἐπιθυμίαν παρίστησι.
 διόπερ τῆς μὲν Μηδίας πατρῴαν ἔνα τῶν περὶ
 αὐτὸν φίλων κατέστησεν, αὐτὸς δ' ἐπῆγε τὰ κατὰ
 21 τὴν Ἀσίαν ἔθνη καταστρεφόμενος, καὶ χρόνον ἑπτα-
 καιδεκαετῇ καταναλώσας πλὴν Ἰνδῶν καὶ Βακτρια-
 νῶν τῶν ἑλλῶν ἀπάντων κύριος ἐγένετο. τὰς μὲν 3
 οὖν καθ' ἕκαστα μάχας ἢ τὸν ἀριθμὸν ἀπάντων

7 αὐτῶν D, αὐτῶν vulg. 10 πλείστοις vulg. 22 εὐφορία
 Περγασίαν, ἐπίφορια libri.

τῶν καταπολεμηθέντων οὐδεὶς τῶν συγγραφέων
 ἀνέγραψε, τὰ δ' ἐπισημότεστα τῶν ἔθνων ἀκολουθῶς
 Κτησίᾳ τῷ Κνιδίῳ πειρασόμεθα συντόμως ἐπιδρα-
 3 μῖν. κατεστρέφεται μὲν γὰρ τῆς παραθαλαττίου
 καὶ τῆς συνεχοῦς χώρας τὴν τε Αἴγυπτον καὶ Φοινί- 5
 κην, ἔτι δὲ Κολήν Συρίαν καὶ Κιλικίαν καὶ Παμφι- 113
 λίαν καὶ Λυκίαν, πρὸς δὲ ταύταις τὴν τε Κορίαν
 καὶ Φρυγίαν καὶ Μυσίαν καὶ Λυδίαν. προσηγέγιστο
 δὲ τὴν τε Τρωάδα καὶ τὴν ἐφ' Ἑλλησπόντῳ Φρυ-
 γίαν καὶ Προποντίδα καὶ Βιθυνίαν καὶ Καππαδο- 14
 κίαν καὶ τὰ κατὰ τὸν Πόντον ἔθνη βάρβαρα κατοι-
 κοῦντα μέχρι Ταννίδος, ἐκυρίευσεν δὲ τῆς τε Καδου-
 σίων χώρας καὶ Ταύρων, ἔτι δ' Ὑξανίων καὶ
 Δραγγῶν, πρὸς δὲ τοῖσι τοῖς Διερχίων καὶ Κυρμανίων
 καὶ Χωρομυνίων, ἔτι δὲ Βορκαίων καὶ Παρθυνίων, 15
 ἐπῆλθε δὲ καὶ τὴν Περσίδα καὶ τὴν Σουσιανὴν
 καὶ τὴν καλουμένην Κασπιανήν, εἰς ἣν εἰσιν ἰαβο-
 λὰ στεναὶ παντελῶς, διὸ καὶ προσεγορεύονται
 16 Κασπιαὶ πύλαι. πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα τῶν ἐλαττόνων
 ἔθνων προσηγέγιστο, περὶ ὧν μακρὸν ἂν εἶη λέγειν. 20
 τῆς δὲ Βακτριανῆς οὐσῆς δυσσεμβάλου καὶ πλήθῃ
 μαχίρων ἀνδρῶν ἰχούσης, ἐπειδὴ πολλὰ πονήσας
 ἄπικτος ἐγένετο, τὸν μὲν πρὸς Βακτριανοὺς πόλε-
 μον εἰς ἕτερον ἀνιβάλλειτο καιρὸν, τὴν δὲ δυνάμειν
 ἀναγαγὼν εἰς τὴν Ἀσσυρίαν ἐξελέξατο τόπον εὐθιςτον 25
 3 εἰς πόλιν μεγάλην κτίσιν. ἐπιφανιστάτης γὰρ πρῶ-
 ξις τῶν πρὸ αὐτοῦ κατατρησμένων ἔσπευθε τηλι-

3 καὶ Μυσίαν om. D   12 τς] τε τῶν D   Αἰδοῦ-
 σίαν CF   14 Δραγγῶν vulg.   15 Χωρομυνίων] Πέρμων C
 25 ἀπογαγίων II   Συρίαν CF   26 μεγάλῃς om. D

καύτην κτίσαι τὸ μέγεθος πόλιν ὥστε μὴ μόνον
 αὐτὴν εἶναι μεγίστην τῶν τότε οὖσων κατὰ πᾶσαν
 τὴν οἰκουμένην, ἀλλὰ μηδὲ τῶν μεταγενεστέρων
 ἕτερον ἐπιβαλλόμενον ῥαδίως ἂν ὑπερθέσθαι. τὸν 1
 2 μὲν οὖν τῶν Ἀράβων βασιλεῖα τιμήσας δώροις καὶ
 λαφύροις μεγαλοπρεπέειν ἀπέλυσε μετὰ τῆς ἰδίας
 στρατιᾶς εἰς τὴν οἰκίαν, αὐτὸς δὲ τὰς πανταχόθεν
 δυνάμεις καὶ παρασκευὰς πάντων τῶν ἐπιτηδείων
 ἐθροίσας παρὰ τὸν Εὐφράτην ποταμὸν ἐκτίσει πόλιν
 10 εὐ τεταγισμένην, ἐτερόμηνες αὐτῆς ὑποστησάμενος
 τὸ σχῆμα. εἶχε δὲ τῶν μὲν μακροτέρων πλεονῶν
 ἑκατέρωθεν ἢ πόλις ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα σταδίων,
 τῶν δὲ βραχυτέρων ἐνενήκοντα. διὸ καὶ τοῦ σύμ- 2
 παντος περιβόλου συσταθέντος ἐκ σταδίων τετρα-
 15 κοσίων καὶ ὀγδοήκοντα τῆς ἐλπίδος οὐ διεφύεσθη·
 τηλικαύτην γὰρ πόλιν οὐδεὶς ἕταυρον ἐκτίσει κατὰ
 τὸ μέγεθος τοῦ περιβόλου καὶ τὴν περὶ τὸ τεῖχος
 μεγαλοπρέπειαν. τὸ μὲν γὰρ ὕψος εἶχε τὸ τεῖχος
 ποδῶν ἑκατόν, τὸ δὲ πλάτος τρισὶν ἡμισυσιν ἑκά-
 20 σιμον ἦν· οἱ δὲ σύμπαντες πόρτοι τὸν μὲν ἀριθμὸν
 ἤσαν χίλιοι καὶ πεντακόσιοι, τὸ δ' ὕψος εἶχον
 ποδῶν διακοσίων. κατῴκισε δ' εἰς αὐτὴν τῶν μὲν 4
 Ἀσσυρίων τοὺς πλείστους καὶ δυνατωτάτους, ἐπὶ
 116 δὲ τῶν ἄλλων ἔθνων τοὺς βουλομένους. καὶ τὴν
 25 μὲν πόλιν ἀνόμασεν ἄφ' ἑαυτοῦ Νίνον, τοῖς δὲ κατ-
 οικισθεῖσι πολλὴν τῆς ὁμόρου χώρας προσώρισεν.
 Ἐπεὶ δὲ μετὰ τὴν κτίσιν ταύτην ὁ Νίνος ἐστρά- 4
 τευσεν ἐπὶ τὴν Βακτριανήν, ἐν ἣ Σιμίραμιν ἐγήμε

4 ἐπιβαλλόμενον vulg. 9 παρὰ] καὶ CP 25 ἀνο-
 μασιν DF, ἐκάλιστο CF.

τὴν ἐπιφανιστάτην ἐκαστῶν τῶν γυναικῶν ὡς παρ-
 λήφωμεν, ἀνεγκαλόν ἐστι περὶ αὐτῆς προσιπεῖν πῶς
 ἐκ ταπεινῆς τύχης εἰς τηλικαύτην προήχθη δόξαν.
 κατὰ τὴν Σύριαν τοίνυν ἐστὶ πόλις Ἀσκάλων, καὶ
 ταύτης οὐκ ὕψωθεν λίμνη μεγάλη καὶ βαθύτη πλή-
 ρης ἰχθύων. παρὰ δὲ ταύτην ὑπάρχει τέμενος θεῶς
 ἐπιφανοῦς, ἣν ἀνομιζουσιν οἱ Σύροι Δερκετοῦν·
 αὕτη δὲ τὸ μὲν πρόσωπον ἔχει γυναικὸς, τὸ δ' ἄλλο
 σῶμα πᾶν ἰχθύος διὰ τινος τοιαύτης αἰτίας. μυθο-
 λογοῦσιν οἱ λογιώτατοι τῶν ἑγχωρίων τὴν Ἀφρο-
 δίτην προσκόψασαν τῇ προειρημένῃ θεᾷ διενὸν ἐρ-
 βαλεῖν ἔρωτι νικανίσκου τινὸς τῶν θυόεντων οὐκ
 ἀειδοῦς τὴν δὲ Δερκετοῦν μιγείσαν τῷ Σύρῳ γυν-
 νῆσαι μὲν θυγατέρα, κατασχυνθείσαν δ' ἐπὶ τοῖς
 ἡμερτημένοις τὸν μὲν νικανίσκον ἀφανίσαι, τὸ δὲ
 παιδίον εἰς τινος ἰσμήνου καὶ πετρῶδεις τόπους
 ἐκθιῆναι· ἑαυτὴν δὲ διὰ τὴν αἰσχύνην καὶ λύπην
 ὄψασαν εἰς τὴν λίμνην μετασχηματισθῆναι τὸν τοῦ
 σώματος τύπον εἰς ἰχθύν· διὸ καὶ τοὺς Σύρους
 μέχρι τοῦ νῦν ἀπέχεσθαι ταύτου τοῦ ζῴου καὶ τιμᾶν
 τοὺς ἰχθῦς ὡς θεούς. περὶ δὲ τὸν τόπον ὅπου τὸ
 βρέφος ἐξετίθη πλήθους περισσεῶν ἐννεογενέωντος
 παραδόξως καὶ δαιμονίως ἐπὶ ταύτων τὸ παιδίον
 διατρέφεσθαι· τὰς μὲν γὰρ ταῖς πέτρῃσι περιεχο-
 σας τὸ σῶμα τὰς βρέφους πανταχόθεν θάλλειν, τὰς
 δ' ἐκ τῶν σύνεργων ἐκπύλων, ὅποτε τηρήσαιεν τοὺς

1 τῆς] ἦν II ὡς om. II (et D) 2 περὶ] ἐκτὸς II
 3 τοίνυν om. D 12 ἀειδοῦς D 17 ἐκθιῆναι] ἐν οἷς
 πολλοῦ πλήθους περισσεῶν ἐννεογενέων εἰσθεύοντος (εἰσθεύ-
 ον D) παραδόξως (οὐκ add. D) τηρῆν καὶ διατρέφειν· ἐν-
 τὴν τὸ βρέφος add. codices, del. Rhodomanus.

τε βουκόλους καὶ τοὺς ἄλλους νομίς ἐπόντας, ἐν
 τῷ στόματι φερούσας γάλα διατρέφειν παραστα-
 ζούσας ἀνὰ μέσον τῶν χειλῶν. Ἰνιανσίον δὲ τοῦ 5
 παιδίου γινομένου καὶ στεγνωτέρας τροφῆς προσ-
 10 δεικνύον, τὰς περισσεύς ἀποκνιζούσας ἀπὸ τῶν
 τυφῶν παύεσθαι τροφήν ἀρκοῦσαι. τοὺς δὲ νο-
 μίς ἐπαυόντας καὶ θεωροῦντας περιβιβρωμένους
 τοὺς τυφοὺς θαυμάσαι τὸ παράδοξον· παρατηρή-
 15 σαντας οὖν καὶ μαθόντας τὴν αἰτίαν εὐρεῖν τὸ βρέ-
 20 φος, διακρίνον τῷ κέλλει. εὐθύς οὖν αὐτὰ κομί-
 117 σαντας εἰς τὴν ἑκταλιν διορήσασθαι τῷ προστη-
 ζοτι τῶν βασιλικῶν κτηνῶν, ὄνομα Σύμμα· καὶ
 τοῦτον ἄτεκνον ὄντα τὸ παιδίον τρέφειν ὡς θυγά-
 τριον μετὰ πάσης ἐπιμελείας, ὄνομα θέμενον Σερμέ-
 12 ραμιν, ὅπερ ἐστὶ κατὰ τὴν τῶν Σύρων διέλεκτον
 παρωνομασμένον ἐπὶ τῶν περισσεύων, ὃς ἀπ' ἐκεί-
 νων τῶν χρόνων οἱ κατὰ Συρίαν ἔπαντες διτέλεισαν
 ὡς θιάς τιμῶντες.

Τὰ μὲν οὖν κατὰ τὴν γένεσιν τῆς Σερμφάμιδος 5
 20 μυθολογούμενα σχεδὸν ταῦτ' ἐστίν. ἤδη δ' αὐτῆς
 ἡλικίαν ἔχούσης γάμου καὶ τῷ κέλλει πολὺν τὰς
 ἄλλας παρθένους διαφερούσης, ἀπεστάλη παρὰ βασι-
 λείως ὑπαρχος ἐπισκεψόμενος τὰ βασιλικά κτήνη·
 αὐτὸς δ' ἐκαλεῖτο μὲν Ὀννης, πρῶτος δ' ἦν τῶν
 25 ἐκ τοῦ βασιλικοῦ συνεδρίου καὶ τῆς Συρίας ἀπά-
 σης ἀποδιδειγμένος ἑπαρχος. ὃς καταλύσας παρὰ

1 ἐπόντας Ursinus, om. ACDFG, ἐπόντας ceteri, ἀπο-
 νεωρεμάτος Gemistus 8 θεωροῦντες CF 11 προσετίθει
 ταίς: 23 ἑπαρχος II 11 πικνωπόμενος D 24 μὲν Ὀννης|
 μετόντης D, μετόντης CF 26 ἑπαρχος II.

τῷ Σίμῳ καὶ θεωρήσας τὴν Σιμίραμιν ἐθηρεύθη
 τῷ κάλλει· διὸ καὶ τοῦ Σίμῳ καταδεδωκὼς αὐτῷ
 δοῦναι τὴν παρθένον εἰς γάμον ἔννομον, ἀπήγαγεν
 αὐτὴν εἰς Νίνον, καὶ γήμας ἐγέννησε δύο παῖδας,
 2 Ὁπατίην καὶ Ὑδάσπην. τῆς δὲ Σιμιράμιδος ἰχθυό-
 σης καὶ τῆς ἀκόλουθα τῇ περὶ τὴν θύην εὐπρε-
 πείας, συνίβαντι τὸν ἄνδρα τελείως ὑπ' αὐτῆς δι-
 δουλωσθαι, καὶ μηδὲν ἦεναι τῆς ἐκείνης γνώμης
 3 πρᾶττοντα κατευστοχεῖν ἐν πάσι. καὶ ὅν δὲ χρό-
 νον ὁ βασιλεὺς, ἐπειδὴ τὰ περὶ τὴν χεῖρ τῆς ὁμο-
 τήμου πόλιως συνετέλεισε, στρατεύειν ἐπὶ Βακτρι-
 νοὺς ἐπεχείρησεν. εἰδὼς δὲ τὰ τε πλεῖστα καὶ τὴν
 ἑλκὴν τῶν ἀνδρῶν, ἔτι δὲ τὴν χώραν ἔχουσαν
 πολλοὺς τόπους ἀπροσίτους διὰ τὴν ὄχρυφότητα,
 κατέλιξεν ἐξ ἑπέντων τῶν ἐπ' αὐτὸν ἔθνων στρα-
 10 τιωτῶν πλῆθος· ἐπὶ γὰρ τῆς πρότερον στρατείας
 ἀποτετευχῶς ἦν, ἰσχυρὰς πολλαπλασίονι παρὰ γενέ-
 4 σθαι δύναμιι πρὸς τὴν Βακτριανήν. συναχθείσης δὲ
 τῆς στρατιᾶς πανταχόθεν ἡριθμῆθησαν, ὥς Κτησίας
 ἐν ταῖς ἱστορίαις ἐνυγράφη, πεζῶν μὲν ἑκατὸν καὶ
 ἑβδομήκοντα μυριάδες, ἱππέων δὲ μὲν πλείους τῶν
 εἰκοσι μυριάδων, ἄρματα δὲ δραπανηφόρα μικρὰ
 6 ἀπολείποντα τῶν μυρίων ἑξακοσίων. ἔστι μὲν οὖν
 ἱππιστον τοῖς αὐτόθεν ἀκούσασιν τὸ πλῆθος τῆς
 στρατιᾶς, οὐ μὴν ἀδύνατόν γε φανήσεται τοῖς ἀνα-
 15 θεωροῦσι τὸ τῆς Ἀσίας μέγεθος καὶ τὰ πλεῖστα τῶν
 κατοικοῦντων αὐτὴν ἔθνων. εἰ γὰρ τις ἀφελὲς τὴν

2 Ὑδάσπην D   Σιμιράμιδος D   12 ἐπεχείρησεν UF
 14 τόπους πολλοὺς vulg.   16 τῆς π. στρατείας] κατὰ τὴν
 π. στρατείαν H   24 ἀκούσας H   27 αὐτῆς om. D.

ἐπὶ Σκιδιάς Δαρμίου στρατείαν μετὰ ὀγδοήκοντα
 118 μυριάδων καὶ τὴν Ξέρξου διάβασιν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα
 τοῖς ἀναριθμήτοις πλήθεσι, τὰς ἐχθρὰς καὶ προήην
 συντελεσθεύσας πράξεις ἐπὶ τῆς Εὐρώπης σκέψαιτο,
 6 τάχιον ἂν πιστὸν ἡγήσασαιτο τὸ φηθέν. κατὰ μὲν οὖν ὅτι
 τὴν Σικελίαν ὁ Διονύσιος ἐκ μίᾳς τῆς τῶν Συρα-
 κοσίων πόλεως ἐξήγαγεν ἐπὶ τὰς στρατείας πεζῶν
 μὲν ὀσδεκα μυριάδας, ἱππεῖς δὲ μυρίους καὶ δισχι-
 λίους, ναῦς δὲ μακρὰς ἐξ ἐνὸς λιμένος τετρακοσίας,
 124 ὧν ἦσαν ἑνὶαι τετρήρεις καὶ πετηήρεις· Ῥωμαῖοι δὲ τ
 μικρὸν πρὸ τῶν Ἀντιβατικῶν καιρῶν, προσορώμενοι
 τὸ μέγεθος τοῦ πολέμου, κατέγραψαν τοὺς κατὰ τὴν
 Ἰταλίαν ἐπιτηδεύοντες εἰς [τὴν] στρατείαν πολίτας τε
 καὶ συμμάχους, ὧν ὁ σύμπαξ ἀριθμὸς μικρὸν ἀπέ-
 13 λιπε τῶν ἑκατὸν μυριάδων· καίτοι γ' ἔννεκα πλῆ-
 θους ἀνθρώπων τὴν Ἰταλίαν ὅλην οὐκ ἔν τις συγ-
 κρίνειε πρὸς ἓν ἔθνος τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν. ταῦτα
 μὲν οὖν ἡμῖν εἰρησθῶ πρὸς τοὺς ἐκ τῆς νῦν περὶ
 τὰς πόλεις οὖσης ἐρημίας τεκμαιρομένους τὴν πρὸ
 140 λατὴν τῶν ἔθνων πολυανθρωπίαν.

Ὁ δ' οὖν Νίνος μετὰ τοσαύτης δυνάμεως στρα-
 6 τεύσας εἰς τὴν Βακτριανὴν ἠντογάζετο, δυσσεαβόλων
 τῶν τόπων καὶ στενῶν ὄντων, κατὰ μέρος ἔγειν
 τὴν δύναμιν. ἡ γὰρ Βακτριανὴ χώρα πολλὰς καὶ 2
 11 μεγάλας οἰκουμένης πόλεσι μίαν μὲν εἶχεν ἐπιφανε-
 στάτην, ἐν ᾗ συνέβαινεν εἶναι καὶ τὰ βασιλείαν
 αὕτη δ' ἐκαλεῖτο μὲν Βάκτρα, μεγέθει δὲ καὶ τῇ
 κατὰ τὴν ἀκρόπολιν ὀχυρότητι πολὺ πᾶσων διαφέρει.

3 γὰρ νῆς.

11 Ἀντιβατικῶν CDF

13 τῆς om. CD

14 ἐπιλείπει D

26 καὶ om. CF.

βασιλείων δ' αὐτῆς Ὀξυάρτης κατέγραψεν ἅπαντας
 τοὺς ἐν ἡλικίᾳ στρατιάς οὐτας, οἳ τὸν ἀριθμὸν
 3 ἡθροίσθησαν εἰς τετταράκοντα μυριάδας. ἀναλαβὼν
 οὖν τὴν δύναμιν καὶ τοῖς πολέμοις ἀπαιτήσας περὶ
 τὰς ἐσβολὰς, ἐλασι μέγος τῆς τοῦ Νίνου στρατιᾶς
 ἐσβαλεῖν· ἐπεὶ δ' ἴδοξεν ἱκανὸν ἀποβεβηκέναι τῶν
 πολέμων πλῆθος εἰς τὸ πεδῖον, ἐξέταξε τὴν ἰδίαν
 δύναμιν. γενομένης δὲ μάχης ἰσχυρῶς οἱ Βακτριανοὶ
 τοὺς Ἀσσυρίους τρεφόμενοι καὶ τὸν διωγμὸν μέχρι
 τῶν ἐπιχειρημένων ὁρῶν ποιησάμενοι διέφθειραν
 4 τῶν πολέμων εἰς δέκα μυριάδας. μετὰ δὲ ταῦτα
 πάσης τῆς δυνάμεως ἐσβαλόνσης, κρατούμενοι τοῖς
 πλείοσι κατὰ πόλεις ἐπιχώρησαν, ἕκαστοι ταῖς
 ἰδίαις πατρίαι βοηθήσαντες. τὰς μὲν οὖν ἥλλας ὁ
 Νίνος ἐχειρώσατο ῥαδίως, τὰ δὲ Βάκτρα διὰ τε τὴν
 5 ὀχυρότητα καὶ τὴν ἐν αὐτῇ παρασκευὴν ἠδυνάσθη
 κατὰ κράτος ἵλεῖν. πολυχρονίου δὲ τῆς πολιορκίας
 γενομένης, ὁ τῆς Σεμιράμιδος ἀνὴρ, ἐρωτικῶς ἔχων
 6 πρὸς τὴν γυναῖκα καὶ συστρατευόμενος τῷ βασιλεῖ,
 μεταπείσαστο τὴν ἑνθροῦσαν, ἥ δὲ συνέβη καὶ τόλμῃ
 καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς πρὸς ἐπιφάνειαν συντινόνουσι
 κεχορηγημένῃ καιρῶν ἔλαβεν ἐπιδειξάσθαι τὴν ἰδίαν
 7 ἀρετὴν. πρῶτον μὲν οὖν πολλῶν ἡμερῶν ὁδὸν
 μέλλουσα διαπορεύεσθαι στολὴν ἐκωγματοεύσατο δι'
 ἧς οὐκ ἦν διαγνώσκειν τὸν περιβεβλημένον πότμον·

1 Ὀξυάρτης D   2 ἡλικίᾳς D   3 μέγος] μὲν μέγος
 confilio   4 ἀποβεβηκέναι GF   7 εἰς τὸ πεδῖον] σμ. F,
 πεδῖον D   16 τὰς . . παρασκευάς II   18 γενομένης
 Gemistius, γενομένης codices   20 ἥ δὲ
 ἦν δὲ F, ἐπεὶ δὲ ἦν C   22 καιρῶν] οὐκ add. F   24 δι-
 κωγματοεύσατο D.

ἐντὺς ἴσταιν ἢ γυνή. αὕτη δ' ἦν εὐχρηστικὸς αὐτῇ
 πρὸς τὰ τὰς ἐν τοῖς κούμασιν ὁδοιπορίας εἰς τὸ
 διατηρῆσαι τὸν τοῦ σώματος χρῶτα καὶ πρὸς τὰς
 ἐν τῷ πράττειν ὃ βούλοιο χρειάς, εὐκίνητος οἶσα
 2 καὶ νεανική, καὶ τὸ σύνολον τοσαύτη τις ἔπην αὐτῇ
 χάρις ὥσθ' ὕστερον Μήδους ἡγησαμένους τῆς Ἀσίας
 φορεῖν τὴν Σεμιράμιδος στολὴν, καὶ μετὰ ταῦθ'
 ὁμοίως Πέρσας. παραγενομένη δ' εἰς τὴν Βακτρια- 7
 νήν καὶ κατασχεψαμένη τὰ περὶ τὴν πολιορκίαν,
 10 ἰώρα κατὰ μὲν τὰ πεδία καὶ τοὺς εὐεφόδους τῶν
 τόπων προσβολὰς γινόμενας, πρὸς δὲ τὴν ἀκρόπολιν
 οὐδένα προσιόντα διὰ τὴν ὀχυρότητα, καὶ τοὺς ἐν-
 δον ἀπολελοιπότες τὰς ἐνταῦθα φυλακὰς καὶ παρα-
 βοηθοῦντας τοῖς ἐπὶ τῶν κάτω τειχῶν κινδυνεύουσι.
 12 διότι περὶ πυρκαλιβοῦσα τῶν στρατιωτῶν τοῖς πετρο- 8
 βατεῖν εἰσθότας, καὶ μετὰ τούτων διὰ τινος χυλεπῆς
 φάρμακτος προσαναβᾶσα, κατελάβετο μέρος τῆς ἀκρο-
 πόλεως καὶ τοῖς πολιορκοῦσι τὸ κατὰ τὸ πεδίου
 τεῖχος ἐσήμενεν. οἱ δ' ἐνδον ἐπὶ τῇ καταλήψει τῆς
 20 ἁκρας καταπλεγέντες ἐξέλιπον τὴν τείχη καὶ τὴν
 σωτηρίαν ἀπέγνωσαν. τοῦτον δὲ τὸν τρόπον ἀλοῦ- 9
 σης τῆς πόλεως ὁ βασιλεὺς θανατάσας τὴν ἀρετὴν
 τῆς γυναικὸς τὸ μὲν πρῶτον μεγάλαις δωρεαῖς
 αὐτὴν ἐτίμησε, μετὰ δὲ ταῦτα διὰ τὸ κάλλος τῆς
 25 ἀνθρώπου σχῶν ἐρωτικῶς ἐπεχείρησε τὸν ἄνδρα
 πείθειν ἱκονσίως αὐτῷ παραχωρῆσαι, ἐπαγγεϊλάμενος

6 χάρις ante τις D 13 παραπυρκαλιβοῦντας OF 14 τοῖς
 om. D 17 κατελάβετο τὸ vulg. 20 τῆς σωτηρίας OF
 24 πείθειν μετ. δωρεαῖς vulg 25 ἔχω II 26 πείθειν
 om. add. D.

ἀντι ταύτης τῆς χάριτος αὐτῷ συνοικισθὲν τὴν ἰδίαν
 10 θυγατέρα Σωσάνην· δυσχερῶς δ' αὐτοῦ φίροντος,
 ἠπειλήσεν ἐκδόσθαι τὰς ὑφίσταται μὴ προχείρως ἐπι-
 ρετοῦντος τοῖς προστάγμασιν. ὁ δὲ Ὀντης ἔμα μὲν
 τὰς τοῦ βασιλέως ἀπειλὰς διείσας, ἡμεῖς δὲ διὰ τὸν
 ἔραστα περιπισθὼν λύττη τινὶ καὶ μανίᾳ, βρόχον
 ἑαυτῷ περιθεὶς ἀνεκρήμισε. Σεμίραμις μὲν οὖν δια-
 τικαύτας αἰτίας εἰς βασιλικὸν ἤλθε πρόσχημα.

7 Ὁ δὲ Νίνος τοὺς τε ἐν Βάκτροις παρέλαβε θη-
 σαυροὺς, ἔχοντας πολὺν ἄργυρον τε καὶ χρυσόν,¹⁰
 καὶ τὰ κατὰ τὴν Βακτριανὴν καταστήσας ἀπέλυσε¹²⁰
 τὰς δυνάμεις. μετὰ δὲ ταῦτα γεννήσας ἑα Σεμιρά-
 μιδος υἱὸν Νινύαν ἐτελεύτησε, τὴν γυναῖκα ἐπο-
 λιπὼν βασιλεύσαν. τὴν δὲ Νίνον ἡ Σεμίραμις ἐθα-
 ψεν ἐν ταῖς βασιλείοις, καὶ κατεσκαμύνας ἐκ' αὐτῇ¹⁵
 χῶμα παμμέγεθες, οὗ τὸ μὲν ὄψος ἦν ἐννέα στα-
 2 δίων, τὸ δ' εὖρος, ὡς φησι Κτησίας, δέκα. διὸ καὶ
 τῆς πόλεως παρὰ τὸν Εὐφράτην ἐν πεδίῳ καιρένης
 ἀπὸ πολλῶν σταδίων ἑφαίνετο τὸ χῶμα καθ' ἑαυτῇ
 τις ἀπρόπολις· ὃ καὶ μέχρι τοῦ νῦν φασὶ διαμένειν,²⁰
 καίπερ τῆς Νίνου κατεσκαμμένης ἐπὶ Αἰθίων, ὅτε
 κατέλυσαν τὴν Ἀσσυρίων βασιλείαν. ἡ δὲ Σεμί-
 ραμις, οὕσα φύσει μεγαλειόβουλος καὶ φιλοτιμου-
 μένη τῇ δόξῃ τὸν βασιλευνδότα πρὸ αὐτῆς ὑπερ-
 θέσθαι, πόλιν μὲν ἐπιβάλλειτο κτίζειν ἐν τῇ Βαβυ-
 λωνίᾳ, ἐκτεταμένην δὲ τοὺς πανταχόθεν ἀρχιτέκτονας
 καὶ τεχνίτας, ἔτι δὲ τὴν ἄλλην χορηγίαν παρὰ

1 συνοικισθὲν vulg. 4 Ὀντης] Μενόνης II 12 Σεμι-
 ράμις D 16 ἐννέα ἦν vulg. 20 καὶ] δὲ vulg. 24 πρὸ
 αὐτῆς] πρότερον II.

σκευασαμένη, συνήγαγεν ἐξ ἀπάσης τῆς βασιλείας
 πρὸς τὴν τῶν ἔργων συντέλειαν ἀνδρῶν μυριάδας
 δικασιῶν. ἀπολαβοῦσι δὲ τὸν Εὐφράτην ποταμὸν
 εἰς μέσον περιβάλετο τείχος τῇ πόλει σταδίων
 5 ἐξήκοντα καὶ τριακοσίων, διειλημμένον πύργοις
 πυκνοῖς καὶ μεγάλοις. ὥς φησι Κτησίας ὁ Κνίδιος,
 ὥς δὲ Κλείταρχος καὶ τῶν ὕστερον μετ' Ἀλεξάνδρου
 διαβάντων εἰς τὴν Ἀσίαν τινὲς ἀνίγραψαν, τριακο-
 σίων ἐξήκοντα πάντα σταδίων καὶ προστιθέασιν
 10 ὅτι τῶν ἰσων ἡμερῶν εἰς τὸν ἐνιαυτὸν οὐσῶν ἐφι-
 λοτιμήθη τὸν ἰσὸν ἀριθμὸν τῶν σταδίων ὑποστή-
 σασθαι. ὅπτις δὲ πλίνθους εἰς ἑσφαλτον ἐνδυσά-
 μένη τείχος κατεσκεύασε τὸ μὲν ὕψος, ὥς μὲν Κτησίας
 φησί, πεντήκοντα ὀργυῶν, ὥς δ' ἔνιοι τῶν νεωτέ-
 15 ρων ἔγραψαν, πηχῶν πεντήκοντα, τὸ δὲ πλάτος πλέον
 ἢ δυὸν ἡρμασιν ἱππέσιμον· πύργους δὲ τὸν μὲν
 ἀριθμὸν δικασιῶν καὶ πεντήκοντα, τὸ δ' ὕψος καὶ
 πλάτος ἐξ ἀνυλόγου τῷ βάρει τῶν κατὰ τὸ τείχος
 ἔργων. οὐ γὰρ δὲ θαυμάζειν εἰ τηλικούτου τοῦ μέγε-
 20 θος τοῦ περιβάλλου καθεστῶτος ὀλέγους πύργους κατε-
 σκεύασεν· ἐπὶ πολὺν γὰρ τόπον τῆς πόλεως ἔλειπε
 περιεχομένης, κατὰ τοῦτον τὸν τόπον οὐκ ἴδοξεν αὐτῇ
 πύργους οἰκοδομεῖν, τῆς φύσεως τῶν ἐλῶν ἱκανὴν
 25 περιεχομένης ὀχυρότητα. ἀνὰ μέσον δὲ τῶν οἰκῶν
 καὶ τῶν τειχῶν ὁδὸς πάντῃ κατελλέλειπτο διέπλεθος.

ὁ μεγάλαις] τηλικούτου δ' ἦν τὸ μέγεθος τῶν ἔργων, ὥστε
 τὸ μὲν πλάτος εἶναι τῶν τειχῶν 12 ἡρμασιν ἱππέσιμον, τὸ
 δ' ὕψος ἀπείστον ταῖς ἀκρόνοσιαι adl. codices, del. Eischeladl
 12 ὅπτις] τὰς II 17 τὸ δ' — 19 ἔργων] τὸ δὲ ὕψος ἐξ-
 ἤκοντα· ὥς δ' ἔνιοι τῶν νεωτέρων φασὶ πηχῶν ἐξήκοντα
 ABD, τὸ δὲ ὕψος ὡς ἐντὶν Γεωμετρίᾳ 20 τοῦ οἰκ. D 25
 κατελλέλειπτο D.

8 Πρὸς δὲ τὴν ὀξύτητα τῆς τούτων οἰκοδομίας
 ἑκάστῳ τῶν φίλων στάδιον δαμιτρῆσε, δοῦσα τὴν
 ἱκανὴν εἰς τοῦτο χορηγίαν καὶ διακελευσαμένη τίλως
 2 ἐπιθεῖναι τοῖς ἔργοις ἐν ἑνιαυτῷ. ὃν ποιησάντων
 τὸ προσταχθέν μετὰ πολλῆς σπουδῆς, τούτων μὲν
 ἐπεδίδετο τὴν φιλοτιμίαν, αὐτὴ δὲ κατὰ τὸ στενώ-
 τατον μέρος τοῦ ποταμοῦ γέφυραν σταδίων πέντε
 τὸ μῆκος κατασκεύασεν, εἰς βυθὸν φιλοτίχως καθ-
 εῖσα τοὺς κίονας, οἳ διωστήχισαν ἐκ' ἀλλήλων
 πόδας δώδεκα. τοὺς δὲ συνειρειδομένους λίθους
 10 τόρμοις σιδηροῖς διελάμβανε, καὶ τὰς τούτων ἁρ-
 μονίας ἐπλήρου μόλιβδον ἐντήκονσα. τοῖς δὲ κίονσι
 πρὸ τῶν τῷ θεύμα δεχομένων πλευρῶν γωνίας προ-
 κατασκεύασεν ἑχούσας τὴν ἐπορροὴν περιφερῇ καὶ
 συνδεδιμένῃν κατ' ὀλίγον ἕως τοῦ κατὰ τὸν κίονα
 15 πλάτους, ὥπως αἱ μὲν περὶ τὰς γωνίας ὀξύτητες
 τέρνωσι τὴν καταφορὰν τοῦ θεύματος, αἱ δὲ περι-
 φέρουαι τῇ τούτου βίᾳ σπινθίζουσαι προῦνῳσι τὴν
 3 σφοδρότητα τοῦ ποταμοῦ. ἡ μὲν οὖν γέφυρα, κε-
 δρύναις καὶ κυπαριττίναις δοκοῖς, ἐτι δὲ φοινίκων
 20 στελέχεσιν ὑπερμεγέθεσι κατασκευασμένη καὶ τριά-
 κοντα ποδῶν οὔσα τὸ πλάτος, οὐδενὸς ἰδόκει τῶν
 Σεμιράμιδος ἔργων τῇ φιλοτεχνίᾳ λείπισθαι. ἔξ
 ἑκατέρου δὲ μέρους τοῦ ποταμοῦ κρηπίδα παλυντὴν
 κατασκεύασε παραπλησίαν κατὰ τὸ πλάτος τοῖς τε-
 25 χεῖν ἐπὶ σταδίοις ἑκατὸν ἐξήκοντα. φλοδομήσει δὲ
 καὶ βασιλίαια διπλᾶ παρ' αὐτὸν τὸν ποταμὸν ἔξ
 ἑκατέρου μέρους τῆς γεφύρας, ἔξ ὧν ἅρ' ἱμελλε τὴν

8 καθίσασα Π 27 παρ' αὐτὸν] παρὰ Π 28 ἅρ'
 ἱμελλε] ἄμα μὲν ἱμελλε codices.

τε πόλιν ἄπασαν κατοικεῖν καὶ καθεπερεῖ τὰς
 κλίε· ἔξιν τῶν ἐπικαιροτάτων τῆς πόλεως τόπων.
 τοῦ δ' Εὐφράτου διὰ μέσης τῆς Βαβυλῶνος ῥέοντος 4
 καὶ πρὸς μεσημβρίαν καταφερομένου, τῶν βασιλείων
 2 τὰ μὲν πρὸς ἀνατολὴν ἔνευε, τὰ δὲ πρὸς δύσιν,
 ἁρμόττερα δὲ πολυτελῶς κατασκεύαστο. τοῦ μὲν γὰρ
 [εἰς τὸ] πρὸς ἐσπέραν κειμένου μέρους ἐταίησε τὸν
 πρῶτον περίβολον ἐξήκοντα σταδίων, ὑψηλοῖς καὶ
 πολυτελεῖσι τείχεσιν ὠχυρωμένοι, ἔξ ὁπτης· πλίνθου.
 10 ἑτέρου δ' ἐντὸς τούτου κυκλωτέρῃ κατασκεύασε, καθ'
 ὅν ἐν ὥμαῖς ἐτι ταῖς πλίνθοις διατετύπωτο θηρία
 παντοδαπὰ τῇ τῶν χρωμάτων φιλοτεχνία τὴν ἀλλή-
 122 θειαν ἀπομιμούμενα· οὗτος δ' ὁ περίβολος ἦν τὸ 8
 μὲν μῆκος σταδίων τετταράκοντα, τὸ δὲ πλάτος
 14 ἐπὶ τριακοσίας πλίνθους, τὸ δ' ὕψος, ὡς Κτησίας
 φησὶν, ὀργυῶν πεντήκοντα· τῶν δὲ πύργων ὑπῆρχε
 τὸ ὕψος ὀργυῶν ἑβδομήκοντα· κατασκεύασε δὲ καὶ 6
 τρίτον ἐνδοτέρω περίβολον, ὃς περιεῖχεν ἀκρόπολιν,
 ἧς ἡ μὲν περίμετρος ἦν σταδίων εἴκοσι, τὸ δὲ ὕψος
 20 καὶ πλάτος τῆς οἰκοδομίας ὑπεραίρον τοῦ μέσου
 τείχους τὴν κατασκευὴν. ἐνῆσαν δ' ἐν τε τοῖς πύρ-
 γοις καὶ τείχεσι ἔθα παντοδαπὰ φιλοτέχνως τοῖς τε
 χράμασι καὶ τοῖς τῶν τύπων ἀπομιμήμασι κατ-
 22 εσκευασμένα· τὸ δ' ὅλον ἐκτεποίητο κυνήγιον παν-
 24 τοίων θηρίων ὑπάρχον πλήρες, ὃν ἦσαν τὰ μεγέθη
 πλὴν ἢ πηχῶν τεττάρων. κατασκεύαστο δ' ἐν αὐτοῖς
 καὶ ἡ Σεμίραμις ἀφ' ἵππου πάροδον ἀκοντιζούσα,

1 κατοικεῖν codices 7 εἰς τὸ del. Dind. 16 τρια-
 κοσίων libri 19 εἴκοσι] τριακοσίαν Π ὕψος Wurm,
 μῆκος codices 23 τοῖς] ταῖς D ἀπομιμήσεσι fort.
 27 καὶ ἡ om. UF ἁφ'] ἁφ' D.

καὶ πλησίον αὐτῆς ὁ ἀνὴρ Νίνος παίων ἐκ χειρὸς
 7 λείποντα λόγχῃ. ἐπίστησι δὲ καὶ πύλας τριτάτας, [ἐφ']
 ὧν ἐπὶ ἤρχον διτταὶ χαλκαὶ διὰ μηχανῆς ἀνοιγό-
 μεναι. ταῦτα μὲν οὖν τὰ βασίλεια καὶ τῷ μεγέθει
 καὶ ταῖς κατασκευαῖς πολὺ προεῖχε τῶν ὀπίστων ἐπὶ
 θάτερα μέρη τοῦ ποταμοῦ. ἐκεῖνα γὰρ εἶχε τὸν μὲν
 περιβολὸν τοῦ τείχους τριάκοντα σταδίων ἐξ ὁπτῆς
 πλίνθου, ἐντὶ δὲ τῆς περὶ τὰ ζῶα φιλοτεχνίας χαλκῆς
 εἰκόνας Νίνου καὶ Σεμιράμιδος καὶ τῶν ὑπάρχων,
 ἐν δὲ Διός, ὃν καλοῦσιν οἱ Βαβυλώνιοι Βῆλον·¹⁰
 ἐνῆσαν δὲ καὶ παρατάξεις καὶ κινήγια παντοδαπά,
 ποιήσιν ψυχαγωγίαν παρεχόμενα τοῖς θεωμένοις.

9 Μετὰ δὲ ταῦτα τῆς Βαβυλωνίας ἐκλεξαμένη τὸν
 ταπεινότετον τόπον ἐποίησε διξαμένην τετράγω-
 νον, ἥς ἦν ἐκάστη πλευρὰ σταδίων τριακοσίων, ἐξ¹¹
 ὁπτῆς πλίνθου καὶ ἀσφάλτου κατασκευασμένην καὶ
 2 τὸ βάθος ἔχουσαν ποδῶν τριάκοντα καὶ πέντε. εἰς
 ταύτην δ' ἀποστρέψασα τὸν ποταμὸν κατασκεύασεν
 ἐκ τῶν ἐπὶ ταῦδε βασιλείων εἰς θάτερα διώρυχα· ἐξ
 ὁπτῆς δὲ πλίνθου συνοικοδομήσασα τῆς καμέρας¹²
 3 ἐξ ἑκατέρου μέρους ἀσφάλτι κατέχρυσεν ἐφθμένην,
 μέχρι οὗ τὸ πάχος τοῦ χρίσματος ἐποίησε πηχῶν
 τεττάρων. τῆς δὲ διώρυχος ἱππάρχον οἱ μὲν τοῖχοι
 τὸ πλάτος ἐπὶ πλίνθοις εἰκοσι, τὸ δ' ὕψος χωρὶς
 τῆς καμφθείσης ἐκείδος ποδῶν δώδεκα, τὸ δὲ¹³
 4 πλάτος ποδῶν πεντεκαίδεκα. ἐν ἡμέραις δ' ἐπὶ
 κατασκευασθείσης αὐτῆς ἀποκατέστησε τὸν ποταμὸν

2 ἐφ' del. Dind., ἐφ' CP   3 διτταὶ Wurm, διείρηται
 codices   15 κατασκευασμένη ... ἔχουσα codices praeter A
 22 οὐ D, τοῦ F, ὅπου C   26 δικοκίσιντε libri

ἐπὶ τὴν προὔπαρχουσαν φύσιν, ὥστε τοῦ θεύματος
 123 ἐπάρει τῆς διώρυχος φερομένου δύνασθαι τὴν Σε-
 μίραμιν ἐκ τῶν πείραν βασιλείων ἐπὶ θάτιρα δια-
 πορεύεσθαι μὴ διαβαίνουσαν τὸν ποταμόν. ἐπέ-
 3 στησε δὲ καὶ πύλας τῇ διώρυγι χαλκῶς ἐφ' ἑκάτε-
 ρον μέρος, αἷ διέμειναν μέχρι τῆς [τῶν] Περσῶν
 βασιλείας. μετὰ δὲ ταῦτα ἐν μέσῃ τῇ πόλει κατε- 4
 σκεύασεν ἱερὸν Διὸς, ὃν καλοῦσιν οἱ Βαβυλώνιοι,
 καθάπερ εἰρήκαμεν, Βῆλον. περὶ τούτου δὲ τῶν
 10 συγγραφίων διαφωνοῦντων, καὶ τοῦ κατασκευά-
 σματος διὰ τὸν χρόνον καταπεπτωκότος, οὐκ ἔστιν
 ἀποφῆνασθαι τάκριβες. ὁμολογεῖται δ' ὑψηλὸν γε-
 γινῆσθαι καθ' ὑπερβολήν, καὶ τοὺς Χαλδαίους ἐν
 πύτῳ τῆς τῶν ἑσπεριῶν πεποιθῆσθαι παρατηρήσεις,
 15 ἀκριβῶς θεωρουμένων τῶν τ' ἀνατολῶν καὶ δύσεων
 διὰ τὸ τοῦ κατασκευάσματος ὕψος. τῆς δ' ὅλης 6
 οἰκοδομίας ἐξ ἀσφάλτου καὶ πλίνθου πεφιλοτεχνη-
 μένης πολυτελῶς, ἐπ' ἄκρας τῆς ἀναβάσεως τρία
 κατασκεύασεν ἁγάλματα χρυσᾷ σφυρήλατα, Διὸς,
 20 Ἥρας, Ῥέας. τούτων δὲ τὸ μὲν τοῦ Διὸς ἑστῆκός
 ἦν καὶ διαβεβηκός, ὑπάρχον δὲ ποδῶν τετραράκοντι
 τὸ μῆκος σταθμὸν εἶχε χιλίων ταλάντων Βαβυλωνί-
 ων· τὸ δὲ τῆς Ῥέας ἐπὶ δίφρου καθήμενον χρυ-
 σοῦ τὸν ἴσον σταθμὸν εἶχε τῷ προειρημένῳ· ἐπὶ δὲ
 25 τῶν γυνάτων αὐτῆς εἰστήκεισαν Μοιρῆς δύο, καὶ
 πλησίον ὅφεις ἐπιρμαγίδεις ἄγγυροί, τριάκοντι τα-
 λάντων ἕκαστος ἔχων τὸ βέρος. τὸ δὲ τῆς Ἥρας 6
 ἑστῆκός ἦν ἑγάλμα, σταθμὸν ἔχων ταλάντων ὀκτα-

6 τῶν om. CD   9 δὲ τούτου vulg.   21 δὲ om.
 vulg.   22 σταθμὸν δ' εἶχε libri   28 ἑξακοσίων ABD¹.

κοσίων, καὶ τῇ μὲν δεξιᾷ χειρὶ κατεῖχε τῆς κεφα-
 λῆς ὄφιν, τῇ δ' ἄριστερᾷ σκῆπτρον λιθοκόλλητον.
 1 τούτοις δὲ πᾶσι κοινὴ παρίκειτο τροπίζα χρυσῇ
 σφυρήλατος, τὸ μὲν μήκος ποδῶν τετταράκοντα, τὸ
 δ' εὖρος πεντακκίδεα, σταθμὸν ἔχουσα τάλαντων
 πεντακοσίων. ἐπὶ δὲ ταύτης ἐπέκειντο δύο καρχη-
 8 σια, σταθμὸν ἔχοντα τριάκοντα τάλαντων. ἦσαν
 δὲ καὶ θυμιατήρια τὸν μὲν ἀριθμὸν ἴσα, τὸν δὲ
 σταθμὸν ἑκάτερον τάλαντων τριακοσίων· ὑπὸρχον
 δὲ καὶ κρητῆρες χρυσοὶ τρεῖς, ὧν ὁ μὲν τοῦ Διὸς 14
 εἴλεε τάλαντα Βαβυλωνίαι χίλια καὶ διακῆσαι, τῶν
 9 δ' ἄλλων ἑκάτερος ἑξακόσια. ἀλλὰ ταῦτα μὲν οἱ
 τῶν Περσῶν βασιλεῖς ὅστερον ἐσύλησαν· τῶν δὲ
 βασιλείων καὶ τῶν ἄλλων κατασκευασμάτων ὁ χρό-
 νος τὰ μὲν ὀλοσχερῶς ἠφάνισε, τὰ δ' ἠλυμήνατο· 15
 καὶ γὰρ αὐτῆς τῆς Βαβυλωνίως νῦν βραχὺ τι μέρος
 οἰκεῖται, τὸ δὲ πλεῖστον ἐντὸς τείχεος γνωρίζεται.
 10 Τὰρχε δὲ καὶ ὁ κρημαστός καλούμενος κῆπος
 παρὰ τὴν ἀκρόπολιν, οὐ Σεμιράμιδος, ἀλλὰ τινος 124
 ὕστερον Σύρου βασιλέως κατασκευάσαντος χάριν 16
 γυναικὸς παλλακῆς· ταύτην γὰρ φασιν οὕσαν τὸ
 γένος Περσίδα καὶ τοὺς ἐν τοῖς ὄρεσι λειμῶνας ἐπι-
 ζητοῦσαν ἠξιώσαι τὸν βασιλέα μνησθῆσθαι διὰ τῆς
 τοῦ φυτοφυγίου φιλοτιμίας τὴν τῆς Περσίδος χά-
 17 ρας ἰδιότητα. ἔστι δ' ὁ παράδεισος τὴν μὲν πλεον =
 ρὴν ἑκάστην παρεκτείνων εἰς τέτταρα πλῆθρα, τὴν
 δὲ πρόσβασιν ὁρεινὴν καὶ τὰς οἰκοδομίας ἄλλας ἐξ
 ἑλλων ἔχων, ὥστε τὴν πρόσοφιν εἶναι διατρομῆ.

ὁπὸ δὲ ταῖς κατασκευασμέναις ἀναβάσειν ἠκοῦσιν 3
 μηντο σύριγγες, ἅπαν μὲν ὑποδεχόμεναι τὸ τοῦ φν-
 τουργαίου βέρος, ἀλλήλων δ' ἐκ τοῦ κατ' ὀλίγον
 αἰὲ μικρὸν ὑπερέχουσιν κατὰ τὴν πρόσβασιν· ἡ δ'
 5 ἀνωτάτῃ σύριγγι οὐσα πεντήκοντα πηχῶν τὸ ὕψος
 εἶχεν ἐπ' αὐτῇ τοῦ παραθεύσαντος τὴν ἀνωτάτην ἐπι-
 φάνειαν συνειξισουμένην τῷ περιβόλῳ τῶν ἐπ' αὐτῶν.
 ἔπειθ' οἱ μὲν τοῖχοι πολυτελῶς κατασκευασμένοι τὸ 4
 πάχος εἶχον ποδῶν εἰκοσὶ δύο, τῶν δὲ διεξόδων ἐκά-
 10 στη τὸ πλάτος δέκα. τὰς δ' ὀροφὰς καταστέγγον
 λίθιναι δοκοί, τὸ μὲν μήκος σὸν ταῖς ἐπιβολαῖς
 ἔχουσαι ποδῶν ἑκαταίδεκα, τὸ δὲ πλάτος τεττάρων.
 τὸ δ' ἐπὶ ταῖς δοκαῖς ὀρόφωμα πρῶτον μὲν εἶχεν 5
 ὑπεστρωμένον κάλαμον μετὰ πολλῆς ἀσφάλτου, μετὰ
 15 δὲ ταῦτα πλίνθον ὅπερην διπλὴν ἐν γούφῳ διδιδμέ-
 νην, τρίτην δ' ἐπιβολὴν ἐδέχετο μολιβάς στέγας
 πρὸς τὸ μὴ διακτεῖσθαι κατὰ βάθος τὴν ἐκ τοῦ χώ-
 ματος νοτίδα. ἐπὶ δὲ τούτοις ἐσιώροντο γῆς ἰσ-
 τὸν βάθος, ἄρχουσι ταῖς τῶν μεγίστων δένδρων
 20 ὄξαις· τὸ δ' ἔδαφος ἐξωμαλισμένον πλήρες ἦν παν-
 τοδαπῶν δένδρων τῶν δυναμένων κατὰ τε τὸ μέ-
 25 γεθος καὶ τὴν ἑλλην χερὶν τοὺς θιωμένους ὕψα-
 γωγῆσαι. αἱ δὲ σύριγγες τὰ φῶτα δεχόμεναι ταῖς 6
 δι' ἀλλήλων ὑπεροχαῖς πολλὰς καὶ παντοδαπὰς εἶ-
 30 χον διαίτας βασιλικὰς· μία δ' ἦν ἐκ τῆς ἀνωτάτης
 ἐπιφανείας διατομὰς ἔχουσα καὶ πρὸς τὰς ἐκωντλι-

2 ἀναδεχόμεναι II   5 ἀνωτάτη II   6 ἐφ' αὐτῇ Dind.
 8 κατασκευασμένοι] ἡσφαλισμένοι II   9 δ' ἐξόδων vulg.
 12 δεκαίδε D   16 ἐπιδέχεται O   19 ἀρχοῦν Gannistas,
 ἀρκεύμενον codices   21 τε om. D   23 ὑπετελῆσαι II.

σις τῶν ὑδάτων ὄργανα, δι' ὧν ἀνεσπῶτο πλῆθος
 ὕδατος ἐκ τοῦ ποταμοῦ, μηδενὸς τῶν ἐξωθεν τὸ
 γινόμενον συνιδεῖν δυναμένων. οὗτος μὲν οὖν ὁ
 παρύδιος, ὡς προείπον, ὕστερον κατασκευάσθη.

- 11 Ἡ δὲ Σιμίραμις ἐκτίσσε καὶ ἄλλας πόλεις παρὰ
 τὸν ποταμὸν τὸν τε Εὐφράτην καὶ τὸν Τίγριν, ἐν
 αἷς ἐμπορία κατασκευάσσε τοῖς φορτία διακομίζουσιν
 ἐκ τῆς Μηθίας καὶ Παρατακηνῆς καὶ πάσης τῆς
 σύνογγος χώρας. μετὰ γὰρ τὸν Νεῖλον καὶ Γάγγην
 ὄντες ἐπισημότατοι σχεδὸν τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν πο-
 10 ταμῶν Εὐφράτης καὶ Τίγρις τὰς μὲν πηγὰς ἔχουσιν
 ἐκ τῶν Ἀρμενίων ὄρων, διεστήκασι δ' ἀπ' ἀλλή-
 2 λων σταδίους δισχιλίους καὶ πένταχσίους· ἐνι-
 χθόντες δὲ διὰ Μηθίας καὶ Παρατακηνῆς ἐμβέ-
 λουσιν εἰς τὴν Μισοποταμίαν, ἣν ἐπολαμβάνοντες
 13 εἰς μῖσον αἵτιοι κατέστησαν τῇ χώρᾳ ταύτῃ τῆς
 προσηγορίας· μετὰ δὲ ταῦτα τὴν Βαβυλωνίαν διελ-
 θόντες εἰς τὴν Ἐρυθρὰν ἐξερεύγονται θάλατταν.
 3 μεγάλοι δ' ὄντες καὶ συχνὴν χώραν διαπορευόμενοι
 πολλὰς ἀφορμὰς παρέχονται τοῖς ἐμπορικῇ χρημέ-
 14 νοις ἰργασίᾳ· διὸ καὶ συμβαίνει τοὺς παραποτα-
 μίους τόπους πλήρεις ὑπάρχειν ἐμπορίων εὐδαι-
 μόνων καὶ μεγάλα συμβαλλομένων πρὸς τὴν τῆς
 1 Βαβυλωνίας ἐπιφάνειαν. ἡ δὲ Σιμίραμις ἐκ τῶν
 Ἀρμενίων ὄρων λίθον ἔτιμη τὸ μὲν μήκος ποδῶν
 15 ἑκατὸν καὶ τριέκοντα, τὸ δὲ πλάτος καὶ πῆχος εἰ-

8 παρατακηνῆς D 13 χιλίους II 14 παρ' ἐταυμένης D
 17 διελθόντες Gemistat, διελόντες codices 19 χώραν
 ἔχοντες καὶ add. CF 26 καὶ om. DF τὸ πλάτος δὲ
 vulg.

126 κοσι καὶ πέντε· τοῦτον δὲ πολλοῖς πλήθεισι ζευγῶν ὀρεικῶν τε καὶ βοεικῶν καταγαγοῦσα πρὸς τὸν ποταμὸν ἐπιβίβασιν ἐπὶ τὴν σχεδίαν· ἐπὶ ταύτης δὲ παρακομίσασα κατὰ τοῦ θεύματος μέχρι τῆς Βαβυλωνίας ἴστησεν αὐτὸν παρὰ τὴν ἐπισημοτάτην ὁδόν, παράδοξον θάμα τοῖς παριούσιν· ὃν τινες ὀνομάζουσιν ἀπὸ τοῦ σχήματος ὀβελίσκον, ὃν ἐν τοῖς ἐπὶ τοῖς κατυνομαζομένοις ἔργοις καταριθμοῦσι.

Πολλῶν δὲ καὶ παραδόξων ὄντων θαυμάτων 12
κατὰ τὴν Βαβυλωνίαν οὐχ ἥμισυ θαυμάζεται καὶ τὸ πλῆθος τῆς ἐν αὐτῇ γεννωμένης ἀσφάλτου· τοσοῦτον γὰρ ἔστιν ὥστε μὴ μόνον ταῖς τοσαύταις καὶ τηλικαύταις οἰκοδομίαις διαρκεῖν, ἀλλὰ καὶ συλλεγόμενον τὸν λαὸν ἐπὶ τὸν τόπον ἀφειδῶς ἀρούσθαι 13 καὶ ξηραίνοντα κάειν ἀντὶ ξύλων, ἀναριθμήτων δὲ τὸ πλῆθος ἀνθρώπων ἀρρομένων καθάπερ ἐκ τινος πηγῆς μεγάλης ἱκέραιον διαμένει τὸ πλήρωμα. ἔστι δὲ καὶ πλησίον τῆς πηγῆς ταύτης ἀνάδοσις τῷ μὲν μεγέθει βραχίς, δύναμιν δὲ θαυμάσιον ἔχουσα 14 προβάλλει γὰρ ἄμυν θειῶδη καὶ βαρύν, ᾧ τὸ προσελθὼν ζῆον ἥπαν ἀποθνήσκει, περιπίπτει ὀξεῖς καὶ παραδόξῳ τελευτῇ· πνεύματος γὰρ κατοχῇ χρόνον ὑπομείναν διαφθείρεται, καθάπερ καλυμένης τῆς τοῦ πνεύματος ἐκφορᾶς ὑπὸ τῆς προσπισούσης 15 ταῖς ἀνακνοαῖς δυνάμει· εὐθὺς δὲ διοιδεῖ καὶ πύπρεται τὸ σῶμα, μάλιστα τοὺς περὶ τὸν πνεύμονα

1 καὶ πέντε| πέντε *OF*, καὶ πέντε ποδῶν *D* 2 ὀρεικῶν *D*, ὀρεικῶν *Π* 3 ἐπὶ τὴν| πρὸς τὴν *vulg.* 4 κατακομίσασαι *Π* 5 ὃν — 6 καταριθμοῦσι *dal. Eich.* 14 ἐπὶ τὸν τόπον *om. Π* 20 προβάλλει *vulg. (et D)* 22 χρόνον| χρόνον ὀλίγον *Geminus* 24 φορᾶς *D.*

5 τόποις. ἔστι δὲ καὶ πέραν τοῦ ποταμοῦ λίμνη σι-
 ριδὸν ἔχουσα τὸν περὶ αὐτὴν τόπον, εἰς ἣν διαν τις
 ἱμβρῇ τῶν ἀπείρων, ὀλίγον μὲν τήχεται χρόνον,
 προϊὼν δ' εἰς τὸ μέσον καθίσταται ὑπὸ τινος βίας
 κατασπᾶται· ἑαυτῷ δὲ βοηθῶν καὶ πάλιν ἀναστρέφεται
 προαιρουμένος ἀντίκειται μὲν τῆς ἐκβάσεως, ἀντι-
 σπωμένῳ δ' ὑπὸ τινος ἰοικε· καὶ τὸ μὲν πρῶτον
 ἀπονικροῦται τοὺς πόδας, εἴτα τὰ σκέλη μέχρι τῆς
 ὀσφύος, τὸ δὲ τελευταῖον ὅλον τὸ σῶμα νέκρη κρα-
 10 τηθεὶς φέρεται πρὸς βυθόν, καὶ μετ' ὀλίγον τετε-
 λευτηκῶς ἀναβάλλεται. περὶ μὲν οὖν τῶν ἐν τῇ
 Βαβυλωνίᾳ θαυμαζομένων ἀρκεῖται τὰ φηθέντα.

- 18 Ἡ δὲ Σεμίραμις ἐπιιδὴ τοῖς ἔργοις ἐπέθηκε πύ-
 ρας, ἀνέκρινεν ἐπὶ Μηδίας μετὰ πολλῆς δυνάμεως·
 κατάντησασα δὲ πρὸς ὄρος τὸ καλούμενον Βαρίστα-
 15 ρον πλησίον αὐτοῦ κατιστρατοπέδευσε, καὶ κατε-
 σκεύασε παράδεισον, ὃς τὴν μὲν περιμέτρον ἦν
 δώδεκα σταδίων, ἐν πεδίῳ δὲ κείμενος εἶχε πηγὴν
 μεγάλην, ἐξ ἧς ἀρδεύεσθαι συνέβαινε τὸ φυτουρ-
 2 γεῖον. τὸ δὲ Βαρίσταρον ὄρος ἔστι μὲν ἱερὸν Διός, 20
 ἐκ δὲ τοῦ παρὰ τὸν παράδεισον μέρους ἀποτομέδωκ
 187 ἔχει πύργος εἰς ὕψος ἀντεινουόσας ἑπτακαίδεκα στα-
 δίους. οὗ τὸ κατώτατον μέρος καταβύσασα τὴν ἰδίαν
 ἐνεχάραξεν εἰκόνα, δορυφόρους αὐτῇ παραστήσασα
 ἑκατόν, ἐπύγραψε δὲ καὶ Συρίοις γράμμασιν εἰς τὴν
 23 πύργον ὅτι Σεμίραμις τοῖς αἰγύπτῳ τοῖς τῶν ἀπο-
 λουθούντων ὑποζυγίων ἀπὸ τοῦ πεδίου χάσασα τὸν

2 τόπον. Reiske, τόπος codices. 8 ἀποναρνεῖται Eich.
 12 ἀρκεῖσθαι II. 16 κατιστρατοπέδευσε καὶ om. D. 23
 στάδια ἑπτακαίδεκα II.

προειρημένον κρημνὸν διὰ τούτων εἰς τὴν ἀκρό-
 ρειαν προσανέβη. ἐντεῦθεν δ' ἀναξείδασα καὶ παρὰ- 3
 γενομένη πρὸς Χαύωνα πόλιν τῆς Μηδίας κα-
 τεινέησεν ἐν τινι μετιώρῳ πεδίῳ πέτραις τῷ τε ἔφρι
 6 καὶ τῷ μεγέθει καταπληκτικὴν. ἐνταῦθ' οὖν ἑτε-
 ρον περάδεισον ὑπερμεγέθη κατασκεύασεν, ἐν μέσῳ
 τὴν πέτραις ἀπολαβοῦσα, καθ' ἣν οἰκοδομήματα πο-
 λυτελῇ πρὸς τρυφήν ἐποίησεν, ἐξ ὧν τὰ τε κατὰ
 τὸν περάδεισον ἀπεθεώρει φντισουργία καὶ πᾶσαν
 10 τὴν στρατιάν περιμβεβληκυῖαν ἐν τῷ πεδίῳ. ἐν 4
 τούτῳ δὲ τῷ τόπῳ συχνὸν ἐνδιατρίψασα χρόνον καὶ
 πάντων τῶν εἰς τρυφήν ἀνηκόντων ἀπολαύσασα,
 γῆμαι μὲν νομίμως οὐκ ἠθέλησεν, εὐλαβουμένη μη-
 ποτε στεφθεῖ τῆς ἀρχῆς, ἐπιλεγομένη δὲ τῶν στρα-
 13 τιωτῶν τοὺς εὐπρεπεῖς διαφέροντας τούτοις ἰμίσ-
 γετο, καὶ πάντας τοὺς ἐντὶ πλησιάζαντας ἠφένειζε.
 μετὰ δὲ ταῦτα ἐπ' Ἐκβατιάνων τὴν πορείαν ποιη- 5
 σμένη παρεγένετο πρὸς ὄρος τὸ Ζαρκατον καλού-
 μενον· ταῦτο δ' ἐπὶ πολλοὺς παρῆκον σταδίους καὶ
 20 πλησίον ὃν κρημνῶν καὶ φαραγγῶν μακρὰν εἶχε τὴν
 περίοδον. ἐφιλοτιμείτο σὺν ἅμα μὲν μνημεῖον ἀθά-
 νατον ἑαυτῆς ἀπολιπεῖν, ἅμα δὲ σίντομον ποιή-
 σασθαι τὴν ὁδόν· διόπερ τοὺς τε κρημνοὺς κατα-
 κόψασα καὶ τοὺς κοίλους τόπους χῶσασα σὺν-
 25 τμον καὶ πολυτελῇ κατασκεύασεν ὁδόν, ἥ μέχρι
 τοῦ νῦν Σκιράμιδος καλεῖται, παραγνηθεῖσα δ' εἰς 6
 Ἐκβάταν, πόλιν ἐν πεδίῳ κειμένην, κατασκεύασεν

3 χάσιον A, χάσιον D, χάσιον CF   8 ἐποίησεν |
 ἐπίδοξον II   18 παρεγενέθη O(F)   Ἐκβατιαν D   25
 τὸν | ἐπ' ἐκείνης add. CF   παραγνηθεῖσα II.

- ἐν αὐτῇ πολυτελεῖ βασιλείᾳ καὶ τὴν ἑλλην ἐπιμή-
 λειαν ἐποιήσατο τὰς πόλιν περιτιπτόραν. ἀνέδρου
 γὰρ οὐσῆς τῆς πόλεως καὶ μηδαμοῦ σύνεγγυς ἐπαρ-
 χούσης πηγῆς, ἐποίησεν αὐτὴν πᾶσαν κατέρροντον,
 ἐπαγαγοῦσα πλείστον καὶ κάλλιστον ὕδωρ μετὰ πολ-
 7 λῆς κακοπαθείας τε καὶ θανάτων. τῶν γὰρ Ἐκβα-
 τέων ὡς δώδεκα σταδίων ἀπέχον ἔστιν ὄρος ὃ
 καλεῖται μὲν Ὀρόντης, τῇ δὲ τραχύτητι καὶ τῷ πρὸς
 ὕψος ἀνυπαίνοντι μεγίστῃ διάφορον, ὡς ἂν τὴν
 πρόσβασιν ἔχον βροχίον ἕως τῆς ἀκρωρείας σταδίων 10
 εἴκοσι πέντε. ἐκ θατέρου δὲ μέρους οὐσῆς λίμνης
 μεγάλης εἰς ποταμὸν ἐκβαλλούσης, διέσκαψεν τὸ προ-
 8 ειρημένον ὄρος κατὰ τὴν ὁῖαν. ἦν δ' ἡ διώρυξ 128
 τὸ μὲν πλάτος ποδῶν πεντεκαίδεκα, τὸ δ' ὕψος
 τετταράκοντα· δι' ἧς ἐπαγαγοῦσα τὸν ἐκ τῆς λίμνης 13
 ποταμὸν ἐπλήρωσε τὴν πόλιν ὕδατος· ταῦτα μὲν
 οὖν ἐποίησεν ἐν τῇ Μηδίᾳ.
- 14 Μετὰ δὲ ταῦτα ἐπῆλθε τὴν τε Περσίδα καὶ τὴν
 ἑλλην χώραν ἡπασαν ἧς ἐπῆρχε κατὰ τὴν Ἀσίαν.
 πανταχοῦ δὲ τὰ μὲν βροχὴ καὶ τὰς ἀπορροῶνας πέτρας 20
 διακόπτουσα κατεσκεύασεν ὁδοὺς πολυτελεῖς, ἐν δὲ
 τοῖς πεδίοις ἐποιεῖ χώματα, ποτὲ μὲν τάφους κατα-
 σκευάζουσα τοῖς τελευτῶσι τῶν ἡγμένων, ποτὲ δὲ
 2 πόλεις ἐν τοῖς ἀναστήμασι κατοικίζουσα. εἰδότει δὲ
 καὶ κατὰ τὰς στρατοπεδείας μικρὰ χώματα κατασκευ- 25
 ἀζειν, ἐφ' ὧν καθιστάσα τὴν ἰδίαν σκηνὴν ἡπασαν
 κατώπτει τὴν παρεμβολήν· διὰ καὶ πολλὰ κατὰ

4 τε om. D   7 ὡς om. D   9 ὡς ἂν . . . ὁρθιον
 om. ABD   14 διεκπίνει libri   16 ἐπαγαγοῦσα D   20
 πέτρας om. C   25 μικρὰ Eich.

τὴν Ἀσίαν μέχρι τοῦ νῦν διαμένει τῶν ὑπ' ἐκείνης
κατασκευασθέντων καὶ καλεῖται Σεμιράμιδος ἔργον.
μετὰ δὲ ταῦτα τὴν τε Αἰγύπτου πᾶσαν ἐπῆλθεν καὶ 3
τῆς Αἰθιοπίας τὰ πλείστα καταστρεφομένη παρήλθεν εἰς
1 Ἀμμωνίαν, χορηγομένη τῷ θεῷ περὶ τῆς ἰδίας τελευτῆς.
λέγεται δ' αὐτῇ γενέσθαι λόγιον ἐξ ἀνθρώπων ἄφρο-
νισθῆσθαι καὶ κατὰ τὴν Ἀσίαν παρ' ἐνίοις τῶν
ἐθνῶν ἀθανάτου τεύχεσθαι τιμῆς ὅπερ ἰσισθαι καθ'
ὅν ἂν χρόνον ὁ υἱὸς αὐτῇ Νινύας ἐπιβουλεύσῃ. ἀπὸ δὲ 4
19 τούτων γενομένη τῆς Αἰθιοπίας ἐπῆλθε τὰ πλείστα
καταστρεφομένη καὶ τὰ κατὰ τὴν χώραν θεωμένη
παρέδοξα. εἶναι γὰρ ἐν αὐτῇ φασὶ λίμνην τετράγωνον,
τὴν μὲν περίμετρον ἔχουσαν ποδῶν ὡς ἑκατὸν ἐξη-
κοντα, τὸ δ' ὕδωρ τῇ μὲν χρόα παραπλήσιον κινε-
20 βάσει, τὴν δ' ὁσμήν καθ' ἑπερβολὴν ἡδίαν, οὐκ ἀνό-
μοιον οἷνι παλαιῷ· δύταμιν δ' ἔχειν παράδοξον·
τὸν γὰρ πίνοντα φασὶν εἰς μανίαν ἐμπίπτειν καὶ
πάνθ' ἢ πρότερον διέλλαθεν ἁμαρτήσας ἑαυτοῦ κατη-
γορεῖν. τοῖς μὲν οὖν ταῦτα λέγουσιν οὐκ ἔοις τις
22 ὁραδίας συγκατάθετο.

Ταφύς δὲ τῶν τελευτησάντων ἰδίως οἱ κατὰ 15
τὴν Αἰθιοπίαν ποιοῦνται· ταριχεύσαντες γὰρ τὰ
σώματα καὶ περιχέαντες αὐτοῖς πολλὴν ὕλην ἰσθῶ-
σιν ἐπὶ στήλης, ὥστε τοῖς παριούσι φαίνεσθαι διὰ
23 τῆς ὕλης τὸ τοῦ τετελευτηκότος σῶμα, καθάπερ
Ἡρόδοτος εἴρηκε. Κτησίας δ' ὁ Κυνίδιος ἀποφαινό- 9
μας τοῦτον σχεδιάζειν, αὐτὸς φησὶ τὸ μὲν σῶμα
ταριχεύεσθαι, τὴν μὲντοι γὰρ ὕλην μὴ περιχεῖσθαι

γυναικὶς ταῖς σώμασι κατακαυνθήσασθαι γὰρ ταῦτα
 καὶ λυμανθέντα τελίως τὴν ὁμοιότητα μὴ δυνη-
 3 σασθαι διατηρεῖν. διὸ καὶ χρυσὴν εἰκόνα κατα-
 σκευάζεσθαι κοίλην, εἰς ἣν ἐντιθέντος τοῦ νεκροῦ 129
 περὶ τὴν εἰκόνα χρίσθαι τὴν ὕελον· τοῦ δὲ κατα- 3
 σκευάσματος τεθέντος ἐπὶ τὸν τάφον διὰ τῆς ὕελου
 φανῆναι τὸν χρυσὸν ἀφωμοιωμένοι τῷ τετελευτη-
 4 κότε. τοὺς μὲν οὖν πλουσίους αὐτῶν οὕτως θάπτε-
 σθαί φησι, τοὺς δ' ἐλάττωνας καταλιπόντας οὐσίας
 ἀργυρᾶς τυγχάνειν εἰκόνας, τοὺς δὲ πένητας κερα- 10
 μίνας· τὴν δὲ ὕελον πᾶσιν ἐξαρκεῖν διὰ τὸ πλείστην
 γινεῖσθαι κατὰ τὴν Αἰθιοπίαν καὶ τελίως παρὰ
 5 τοῖς ἑγχωρίοις ἐπιπολάζειν. περὶ δὲ τῶν νομίμων
 τῶν παρὰ τοῖς Αἰθίοσι καὶ τῶν ἄλλων τῶν γινο-
 μένων ἐν τῇ τοῦτων χώρα τὰ κυριώτατα καὶ μνημῆς 15
 ἕξια μικρὸν ὁσπερον ἀναγράφωμεν, ὅταν καὶ τὰς
 παλαιὰς αὐτῶν πράξεις καὶ μυθολογίας διεξέωμεν.
 16 Ἡ δὲ Σέρμωμις καταστήσασα τὰ τε κατὰ τὴν
 Αἰθιοπίαν καὶ τὴν Αἰγύπτου ἐπανήλθε μετὰ τῆς
 δυσέμεως εἰς Βάκτρα τῆς Ἀσίας. ἔχουσα δὲ δυσά- 20
 ρεις μεγάλας καὶ πολυχρόνιους εἰρήνην ἔχουσα φι-
 λοτίμως ἴσχετο πρῶταί τι λαμπρὸν κατὰ πόλεμον.
 2 πυρραινόμενη δὲ τὸ τῶν Ἰνδῶν ἔθνος μέγιστον
 εἶναι τῶν κατὰ τὴν οἰκουμένην καὶ πλείστην τι καὶ
 καλλίστην χώραν νύμεισθαι, διανοεῖτο στρατεύειν εἰς 25
 τὴν Ἰνδικήν, ἧς ἑβασίλειον μὲν Σταβροβῆτης κατ'
 ἰκαίνουσ τοῖς χρόνοις, στρατιωτῶν δ' εἶχεν ἀνα-
 ρέθμητον πλῆθος· ἐπὶρχον δ' αὐτῷ καὶ εἰσφάντες

πολλοὶ καθ' ὑπερβολὴν λαμπρῶς κεκοσμημένοι τοῖς
 εἰς τὸν πόλεμον καταπληκτικοῖς. ἡ γὰρ Ἰνδικὴ χώρα α
 διάφορος οὖσα τῷ κάλλει καὶ πολλοῖς διαιλημένῃ
 ποταμοῖς ἀρδεύεται τε πολλαχοῦ καὶ διττοῦς καθ'
 5 ἑαστον ἐνιαυτὸν ἐκφέρει καρπούς· διὰ καὶ τῶν
 πρὸς τὸ ξὴν ἐπιτηδείων τοσοῦτον ἔχει πλῆθος ὥστε
 διὰ παντὸς ἔσθονον ἀπόλυσιν τοῖς ἐγχωρίοις παρ-
 ἔχισθαι. λέγεται δὲ μηδέποτε κατ' αὐτὴν γινομένου
 σιτοδείαν ἢ φθορὰν καρπῶν διὰ τὴν εὐκυσίαν τῶν
 10 τέκων. ἔχει δὲ καὶ τῶν ἐλεφάντων ἑλιστον πλῆθος, α
 αἱ ταῖς τε ἄλκαῖς καὶ ταῖς τοῦ σώματος ῥώμαις
 πολὺν προέχουσι τῶν ἐν τῇ Αἰβύῃ γινομένων, ὁμοίως
 δὲ χρυσόν, ἀργυρον, σίδηρον, χαλκόν· πρὸς δὲ τοῦ-
 ταις λίθων πανταίων καὶ πολυτελῶν ἔστιν ἐν αὐτῇ
 15 πλῆθος, οἱ δὲ τῶν ἄλλων ἀπάντων σχεδὸν τῶν
 πρὸς τρυφὴν καὶ πλοῦτον διατινόντων. ἑπὶ δὲ ὧν
 τὰ κατὰ μέρος ἡ Σιμίραμις ἀκούσασα προήχθη μὲν
 προαδιαηθείσα τὸν πρὸς Ἰνδοὺς ἐξαναγκάιν πόλεμον.
 ὁρῶσα δ' αὐτὴν μεγάλων καθ' ὑπερβολὴν προσδο- δ
 20 μίην δυνάμεων, ἐξέπεψεν ἐγγέλους εἰς ἀπάσας
 τὰς σατραπείας, διακαλενσαμένη τοὺς ἐπάρχους κατα-
 25 γράφειν τῶν νέων τοὺς ἀρίστους, δοῦσα τὸν ἀριθ-
 μὸν κατὰ τὰ μεγέθη τῶν ἔθνων· προσέταξε δὲ πᾶσι
 κατασκευάζειν καινὰς πανοπλίαις καὶ τοῖς ἄλλοις
 30 ἅπασιν λαμπρῶς παραγίνεσθαι κεκοσμημένους μετὰ
 τρίτον ἔτος εἰς Βάκτρα. μετεπύψατο δὲ καὶ ναυπη- α
 γοῦς ἐκ τε Φοινίκης καὶ Συρίας καὶ Κύπρου καὶ
 τῆς ἄλλης τῆς παρθυλαττίου χώρας, οἷς ἔσθονον

14 ἐν αὐτῇ ἔστι vulg.
 Dinodorf, στρατοπεδίασ cod.

20 αἰσας Π

21 σατραπείας

25 παραγινέσθαι vulg.

ἔλην μεταγεγεύσασα διακαλεύσατο κατασκευάζειν πο-
 7 τάμια πλοῖα διαιρητά. ὁ γὰρ Ἰνδὸς ποταμὸς, μέ-
 ριστος ὢν τῶν περὶ τοὺς τόπους καὶ τὴν βασιλείαν
 αὐτῆς ὀρίζων, πολλῶν προσειδέτο πλοίων πρὸς τε
 τὴν διάβασιν καὶ πρὸς τὸ τοὺς Ἰνδοὺς ἀπὸ τούτων
 ἐμύνασθαι· περὶ δὲ τὸν ποταμὸν οὐκ οὔσης ὕλης
 ἀνυγκαίον ἦν ἐκ τῆς Βακτριανῆς πέζῃ παρακομι-
 8 ζεσθαι τὰ πλοῖα. θεωροῦσα δ' ἡ Σεμίραμις ἐαυτὴν
 ἐν τῇ τῶν ἑλεφάντων χρήῃ πολὺν λειπομένην, ἐπέ-
 νοήσατο [τινα] κατασκευάζειν ἰδῶλα τούτων τῶν
 ζώων, ἐλπίζουσα καταπληξεσθαι τοὺς Ἰνδοὺς διὰ τὸ
 νομίζειν αὐτοὺς μηδ' εἶναι τὸ σύνολον ἐλέφαντας
 9 ἑκάς τῶν κατὰ τὴν Ἰνδικήν. ἐπιλέξασα δὲ βοῶν
 μελάνων τριάκοντα μυριάδας τὰ μὲν κρία τοῖς
 τεχνίταις καὶ τοῖς πρὸς τὴν τῶν κατασκευασμάτων
 10 ὑπηρεσίαν τεταγμένοις διένειμε, τὰς δὲ βόες
 συρράπτουσα καὶ χόρτου πλήρουσα κατισκεύασεν
 ἰδῶλα, κατὰ πᾶν ἀπομιμουμένη τὴν τῶν ζώων
 τούτων φύσιν. ἕκαστον δὲ τούτων εἶχεν ἐντὸς ἄνδρα
 τὸν ἐπιμελησόμενον καὶ κάμηλον, ὑφ' οὗ φερόμενον
 10 φακτασίαν τοῖς πόρρωθεν ὁρᾶσιν ἀληθινοῦ θηρίου
 παρέρχεται. οἱ δὲ ταῦτα κατασκευάζοντες αὐτῇ τεχνί-
 ται προσεκαρτέρουν τοῖς ἔργοις ἐν τινι περιβόλῳ
 περιφλοδομημένῳ καὶ πύλας ἔχοντι τηρουμένας ἐπι-
 11 μελῶς, ὥστε μηδένα μήτε τῶν ἰσθῶν ἐξέρχαι τεχνί-
 τῶν μήτε τῶν ἑσθῶν εἰσιέναι πρὸς αὐτούς. τοῦτο
 δ' ἐποίησεν, ὅπως μηδαίς τῶν ἑσθῶν ἰδῆναι τὸ

10 τινε] π codices, del Hertlein ἰδῶλα] ἰδῶνα
 codices, ἰδῶλα Bekker, μίμημα Schäfer 15 τοῖς om. D
 18 ἀπομιμουμένα conicio (c. 8, 4) 22 κατασκευάζοντες D.

γινόμενον μηδὲ διαπέσει φήμη πρὸς Ἰνδοὺς περὶ
τούτων.

Ἐπεὶ δ' αἶ τε νῆες καὶ τὰ θηρία κατισκευά- 17
σθησαν ἐν τοῖς δυοῖν ἔτεσι, τῷ τρίτῳ μετεπέμφετο
τὰς πανταχόθεν δυνάμεις εἰς τὴν Βακτριανήν. τὸ
δὲ πλῆθος τῆς ἐθροισθείσης στρατιᾶς ἦν, ὡς Κτη-
σίας ὁ Κεῖδιος ἀνέγραψεν, πεζῶν μὲν τριακόσαι
μυριάδες, ἱππέων δὲ εἴκοσι μυριάδες, ἄρμάτων δὲ
δέκα μυριάδες. ὑπῆρχον δὲ καὶ ἄνδρες ἐπὶ καμή- 2
λαιν ὀχοῦμενοι, μακρὰς τετραπῆχας ἔχοντες, τὸν
ἄριθμόν ἴσοι τοῖς ἄρμασι. καὶ δὲ ποταμίας κατ-
ισκεύασε διαιρετάς δισχιλίας, αἷς πυρεσκευάσατο
καμήλους τὰς πεζῇ παρακομιζούσας τὰ σκάφη. ἐφό-
ρουν δὲ καὶ τὰ τῶν ἐλεφάντων εἰδωλα κάμηλοι,
καθότι προαίρηται· πρὸς δ' αὐτὸς τοὺς ἱπποὺς οἱ
στρατιῶται συνάγοντες συνήθεις ἐποίουν τοῦ μὴ
φοβεῖσθαι τὴν ἄγριότητα τῶν θηρίων. τὸ παρα- 3
πλήσιον δὲ πολλοῖς ἔτεσιν ὕστερον ἔπραξε Περσὶς
ὁ τῶν Μακεδόνων βασιλεὺς, ὅτε πρὸς Ῥωμαίους
ἐμάλλε διακινδυνεύειν ἔχοντας ἐκ Αἰβύης ἐλέφαντας.
ἀλλ' οὐτ' ἐκείνῳ ῥοπὴν ἐνεγκεῖν εἰς τὸν πόλεμον
συνέβη τὴν περὶ τὰ τοιαῦτα σπουδὴν καὶ φιλο-
τεχνίαν οὕτε Σιμυράμιδι· περὶ ᾧ ἀκριβέστερον ὁ
προϊὼν λόγος δηλώσει.

Ὁ δὲ τῶν Ἰνδῶν βασιλεὺς Σταβροβάτης πυν- 4
στικόμενος τὰ τε μεγέθη τῶν ὑπομαζομένων δυνά-
μεων καὶ τὴν ὑπερβολὴν τῆς εἰς τὸν πόλεμον παρα-
σκευῆς, ἔσπευδεν ἐν ἁπασιν ὑπερθέσθαι τὴν Σιμί-

8 εἴκοσι] πενήκοντα U 15 πρὸς δ'] καὶ πρὸς CF
αὐτοῦ; CD 21 ἐπιτεχνίαν CF 26 ἱσομαζομένων F.

- 5 ραμιν· καὶ πρῶτον μὲν ἐκ τοῦ καλέμου κατασκευάσει
 πλοῖα ποτάμια τετρακισχίλια· ἡ γὰρ Ἰνδικὴ κυρὰ τε
 τοὺς ποταμοὺς καὶ τοὺς ἐλάθεις τόπους φέρει καλέ-
 μου πλῆθος, οὗ τὸ πάχος οὐκ ἂν ῥηδῖως ἄνθρωπος
 περιλάβοι· λέγεται δὲ καὶ τὰς ἐκ τούτων κατασκευα-
 10 ζομένας ναὺς διαφύρουσ' κατὰ τὴν χρεῖαν ἐπάρχειν,
 6 οὐδ' ἂν ἀσέπτου ταύτης τῆς ὕλης· ποιησάμενος δὲ
 καὶ τῆς τῶν ὀπλῶν κατασκευῆς πολλὴν ἐπιμέλειαν
 καὶ πᾶσαν ἐπελθὼν τὴν Ἰνδικὴν ἤθροισε δόναμιν
 7 πολὺ μείζονα τῆς Σεμιράμιδι συναχθείσης· ποιησά-
 10 μενος δὲ καὶ τῶν ἀγρίων ἐλεφάντων θήραν καὶ
 πολλαπλασιάσας τοὺς προὑπάρχοντας, ἐκόσμησεν
 ἅπαντας τοὺς εἰς τὸν πόλεμον καταπληκτικοὺς λαμ-
 8 πρῶς· διὸ καὶ συνέβαινε κατὰ τὴν ἐφοδὸν αὐτῶν
 διὰ τε τὸ πλῆθος καὶ τὴν ἐπὶ τῶν θωρακίων κατα-
 13 σκευὴν ἀνιπόστατον ἄνθρωπινῃ φύσει φαίνεσθαι
 τὴν ἐπιφάνειαν.
- 18 Ἐπεὶ δ' αὐτῷ πάντα τὰ πρὸς τὸν πόλεμον κατα-
 σκεύαστο, πρὸς τὴν Σεμίραμιν καθ' ὁδὸν οὖσαν
 ἐπίσταίλεν ἀγγέλους, ἐγκαλῶν ὅτι προκατέρχεται
 20 τοῦ πολέμου μηδὲν ἄδικηθεῖσα· πολλὰ δὲ καὶ ἐφ-
 ρητα κατ' αὐτῆς ὥς ἱταίρας βλασφημήσας διὰ τῶν
 γραμμάτων καὶ θεοῦς ἱμαρτυρούμενος, ἠπαίλει κατα-
 2 πολυμήσας αὐτὴν στανρῷ προσηλώσειν· ἡ δὲ Σεμί-
 ραμις ἀναγνοῦσα τὴν ἐπιστολὴν καὶ καταγελάσασα
 25 τῶν γεγραμμένων, διὰ τῶν ἐργῶν ἐφησι τὸν Ἰνδὸν

5 κατασκευάσει II 15 τὴν ἐπὶ τὴν αὐτὴν τῶν ἐπὶ
 Reiske [θωρακίων] θωρακίων Gemistius 18 τὰ add. Gemistius
 πρὸς] κατὰ C 22 ὥς ἱταίρας scripsi, ὥς ἱταίραν D, εἰς
 ἱταίραν C, εἰς ἱταίριαν F.

πειράσασθαι τῆς περὶ αὐτὴν ἀρετῆς. ἐπεὶ δὲ προ-
 ἄγουσα μετὰ τῆς θυνάμειως ἐπὶ τὸν Ἰνδὸν ποταμὸν
 παρεγενήθη, κατέλαβε τὰ τῶν πολεμίων πλοῖα πρὸς
 μέγην ἔτοιμα. διόπερ καὶ αὐτὴ καταρτίσασα ταχέως 3
 τὰς ταῦς καὶ πληρώσασα τῶν κρατιστίων ἐπιβατῶν
 συνιστήσατο κατὰ τὸν ποταμὸν ναυμαχίαν, συμφι-
 λοτιμουμένων καὶ τῶν παρεμβεβληκότων παρὰ τὸ
 θεῖθρον πεζῶν. ἐπὶ πολὺν δὲ χρόνον τοῦ κινδύνου 4
 παρατείνοντος καὶ προθύμως ἐκατέρωθεν ἐγωνισα-
 5 μένων, τὸ τελευταῖον ἡ Σερμέρις ἐνίκησε καὶ
 διέφθειρε τῶν πλοίων περὶ χίλια, συνέλαβε δ' αἰχ-
 12 μαλώτους οὐκ ὀλίγους. ἐπαρθείσα δὲ τῇ νίκῃ τὰς 5
 ἐν τῷ ποταμῷ νήσους καὶ πόλεις ἐξηνδοκποδίσασα,
 καὶ συνήγαγεν αἰχμαλώτων σωμάτων ὑπὲρ τὰς δέκα
 11 μυριάδας. μετὰ δὲ ταῦθ' ὁ μὲν τῶν Ἰνδῶν βασιλεὺς
 ἀπήγαγε τὴν δύναμιν ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ, προσποι-
 ούμενος μὲν ἐναχῶεῖν διὰ φόβον, τῇ δ' ἀληθείᾳ
 βουλόμενος τοὺς πολεμίους προτρέψασθαι διαβῆναι
 τὸν ποταμὸν. ἡ δὲ Σερμέρις, κατὰ νοῦν αὐτῇ τῶν 6
 20 πραγμάτων προχωροῦντων, ἔξενξε τὸν ποταμὸν κατα-
 σχιδάσασα πολυτελῆ καὶ μεγάλην γέφυραν, δι' ἧς
 ἄπασαν διαχορίσασα τὴν δέξερην ἐπὶ μὲν τοῦ ζεύγ-
 ματος φυλακὴν κατέλιπεν ἀνδρῶν ἑξακισμυρίων, τῇ
 δ' ἄλλῃ στρατιᾷ προῆγεν ἐπιδιώκουσα τοὺς Ἰνδοὺς,
 25 προηγουμένων τῶν εἰδώλων, ὅπως οἱ τῶν πολεμίων
 κατέσχοποι τῷ βασιλεῖ ἀπαγγείλωσι τὸ πλῆθος τῶν
 παρ' αὐτῇ θηρίων. οὐ διεφθεύσθη δὲ κατὰ γὰρ τοῦτο 7

ὁ ἀναγωνισαμένων D 13 νίκῃ] καὶ add. CF 14 συν-
 ἔθροισιν II 26 χωρτέντων II 26 τῷ β. ἀπαγγείλωσι]
 δηλώσει τῷ β. II 27 δι'] γὰρ D, τε CF.

τῆς ἐλπίδος, ἀλλὰ τῶν ἐπὶ κατασκαπὴν ἰκπεμφθέν-
των τοῖς Ἰνδοῖς ἀπαγγελλόντων τὸ πλῆθος τῶν
παρὰ τοῖς πολεμίοις ἐλιφόντων, ὅπαντες διηπο-
ροῦντο πῶθεν αὐτῇ συγκαλυνθεὶ τοσοῦτο πλῆθος
2 θηρίων. οὐ μὲν ἔμεινέ γε τὸ ψεῦδος πλείω χρόνον
κρυπτόμενον· τῶν γὰρ παρὰ τῇ Σερμφάμει στρα-
τευομένων τιναὶ κατελήφθησαν τυκτὸς ἐν τῇ στρα-
τοπιδίᾳ ῥαθυμοῦντες τὰ περὶ τὰς φυλακὰς· φοβη-
θέντες δὲ τὴν ἐπακολουθοῦσαν τιμωρίαν ὑποτάλυσαν
πρὸς τοὺς πολεμίους καὶ τὴν κατὰ τοὺς ἰλδφραντας
10 πλένην ἐπήγγειλαν. ἐφ' οἷς θαυρῆσας ὁ τῶν Ἰνδῶν
βασιλεὺς καὶ τῇ δυνάμει διαγγείλας τὰ περὶ τῶν
εἰδώλων, ἐπίστρεψεν ἐπὶ τοὺς Ἀσσυρίους διατάξας
τὴν δύναμιν.

- 19 Τὸ δ' αὖτὸ καὶ τῆς Σερμφάμειος ἐπιτελοῦσης,
ὡς ἠγγισαν ἀλλήλοισι τὰ στρατόπεδα, Σταβρομέτης
ὁ τῶν Ἰνδῶν βασιλεὺς προαπέστειλε πολὺ πρὸ τῆς
2 φάλαγγος τοὺς ἱππεῖς μετὰ τῶν ἑορμάτων. διζυμένους
δὲ τῆς βασιλείας εὐρώστως τὴν ἔφοδον τῶν ἱππέων,
καὶ τῶν κατισχυασμένων ἐλιφάντων πρὸ τῆς φά-
10 λαγγος ἐν ἰσοῖς διαστήμασι τεταγμένων, συνέβαινε
α πτήρεσθαι τοὺς τῶν Ἰνδῶν ἱππους. τὰ γὰρ εἰδωλα
πόρρωθιν μὲν ὁμοίαν εἶχε τὴν πρόσοψιν τοῖς ἀλη-
θινοῖς θηρίοις, οἷς συνήθεις ὄντες οἱ τῶν Ἰνδῶν
ἱπποὶ ταθαρρηκότως προσίππευον· τοῖς δ' ἰγγίσασιν
15 ἢ τι ὁσμὴ προσέβαλλεν ἀσυνήθους καὶ τᾶλλα δια-
φορὰν ἔχοντα πάντα καμμεγέθη [ᾧ] τοὺς ἱππους
δλοσχερῶς συνετάραττε. διὸ καὶ τῶν Ἰνδῶν οἱ μὲν

ἐπὶ τὴν γῆν ἐπιπτον, οἱ δὲ τῶν ζώων ἀπειθοῦντων
 τοῖς χαλινοῖς ὥς ἐτύγγανιν εἰς τοὺς πολεμίους ἐξ-
 122 ἐπιπτον μετὰ τῶν κομιζόντων αὐτοὺς ἵππων. ἡ δὲ 4
 Σαμίραμις μετὰ στρατιωτῶν ἐπιλέκτων μαχομένη
 1 καὶ τῷ προτεφίματι δεξιῶς χρησαμένη τοὺς Ἰνδοὺς
 ἐτρέψατο. ὃν φυγόντων πρὸς τὴν φάλαγγα Στα-
 βροβάτης ὁ βασιλεὺς οὐ καταπληγεῖς ἐπήγαγε τὰς
 τῶν πεζῶν τάξεις, προηγουμένων τῶν ἐλεφάντων,
 αὐτοὺς δ' ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ κέρατος τεταγμένους καὶ τὴν
 10 μάχην ἐπὶ τοῦ κρατίστου θηρίου ποιούμενος ἐπή-
 γαγε καταπληκτικῶς ἐπὶ τὴν βασιλίσσαν κατ' αὐτὸν
 τυχικῶς τεταγμένην. τὸ δ' αὐτὸ καὶ τῶν ἄλλων 5
 ἐλεφάντων ποιησάντων ἢ μετὰ τῆς Σαμιρέμιδος
 δυνάμεις βραχὺν ἐπίστη χρόνον τὴν τῶν θηρίων
 12 ἰσοδοῦν· τὰ γὰρ ζῷα διάφορα ταῖς ἄλκασι ὄντα καὶ
 ταῖς ἰδίαις ῥάμμασι πεποιθότα πάντα τὸν ὑφιστάμενον
 ῥαδίως ἀνῆρει. διὰπερ πολὺς καὶ παντοῖος ἔγινετο 6
 φόβος, τῶν μὲν ὑπὸ τοὺς πόδας ὑποπιπτόντων,
 τῶν δὲ τοῖς ὀδοῦσιν ἀνασχιζομένων, ἐνίων δὲ ταῖς
 14 προβοσκίσιν ἀναρριπτούμενων. συχνοῦ δὲ πλήθους
 νεκρῶν σωρευομένων καὶ τοῦ κινδύνου τοῖς ὁρώσι
 δεινὴν ἐκπληξιν καὶ φόβον παριστάντος, οὐδεὶς ἐτι
 μέναι ἐπὶ τῆς τάξεως ἐτόλμα. τραπέντος οὖν τοῦ 7
 πλήθους παντὸς ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰνδῶν ἐπ' αὐτὴν
 16 ἐβιάζετο τὴν Σαμίραμιν. καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἐπ'
 ἐκείνην τοξεύσας ἐτυχε τοῦ βραχίονος, ἔπειτ' ἔκον-
 τίσας διήλασε διὰ τοῦ νώτου τῆς βασιλίσσης, πλε-
 γίας ἀνιχθείσης τῆς πληγῆς· διὰπερ οὐδὲν μεθοῦσα

2 ἐτύγγανον ABG 6 τῆς) τῶν Ἰνδῶν add. D 10 ἐπὶ)
 ἀπὸ Hertlein 21 σωρευομένων CD 24 ἀπαντος CE.

δεινὸν ἢ Σιμίραμις ταχίως ἐφίππευσαι, πολὺν λοιπο-
 8 μένον κατὰ τὸ τέχος τοῦ διώκοντος θεορίου. πάντων
 δὲ φαιγόντων ἐπὶ τὴν σχεδίαν, τοσούτου πλήθους
 εἰς ἓνα καὶ στανὸν βιαζομένου τόπον οἱ μὲν τῆς
 βασιλείας ὑπ' ἀλλήλων ἀπέθνησκον συγκαταόμενοι³
 καὶ φυρόμενοι παρὰ φύσιν ἀντιμὶξ ἱππεῖς τε καὶ
 πεζοί, τῶν δὲ Ἰνδῶν ἐπικαιμένων ὄσμος ἐγένετο
 βίαιος ἐπὶ τῆς γειγῆρας διὰ τὸν φόβον, ὥστε πολλοὺς
 ἐξωθουμένους ἐφ' ἑκάτερα μέρη τῆς γειγῆρας ἱμπί-
 9 πτειν εἰς τὸν ποταμὸν. ἡ δὲ Σιμίραμις, ἐπειδὴ τὸ π
 πλείστον μέρος τῶν ἀπὸ τῆς μάχης διασωζομένων
 διὰ τὸν ποταμὸν ἔνυχε τῆς ἐσφαλείας, ἐπέκοψε τοὺς
 συνέχοντας δεσμοὺς τὴν γέφυραν· ὧν λυθέντων ἡ
 μὲν σχεδία κατὰ πολλὰ διαιρηθεῖσα μέρη καὶ συνηδὺς
 ἐφ' ἑαυτῆς ἔχουσα τῶν διωκόντων Ἰνδῶν ὑπὸ τῆς¹¹
 τοῦ θεύματος σφοδρότητος ὥς ἔνυχε κατηνέχθη, καὶ
 πολλοὺς μὲν τῶν Ἰνδῶν διέφθειρε, τῇ δὲ Σιμιράμιδι
 πολλὴν ἐσφάλειεν περὶσσεύουσα, καλίσασα τὴν τῶν
 10 πολέμιων ἐπ' αὐτὴν διέβασιν. μετὰ δὲ ταῦθ' ὁ
 μὲν τῶν Ἰνδῶν βασιλεὺς, διοσημιῶν αὐτῷ γενομέ-^π
 νων καὶ τῶν μάντιων ἀποφαινομένων σημαίνεσθαι
 τὸν ποταμὸν μὴ διαβαίνειν, ἡσυχίαν ἔσχειν, ἡ δὲ Σι-¹³
 μιράμις ἀλλαγὴν ποιησαμένη τῶν κίχμηλῶν
 ἐπανήλθεν εἰς Βάκτρα, δύο μέρη τῆς δυνάμεως
 ἀποβέβληκυια.

20 Μετὰ δὲ τινα χρόνον ὑπὸ Νινύου τοῦ υἱοῦ
 δι' εὐνοῦχου τινὸς ἐπιβουλευθεῖσα, καὶ τὸ παρ'
 Ἄρμωτος λόγιον ἀναιωσμένη, τὸν ἐπιβουλευσαντα

³ σχεδία] καὶ add. vulg. 11 ἐπ' αὐτῇ D 20 διοση-
 μιῶν D, διὸς σημασιῶν CF 28 Ἄρμωτι QDF.

κακὸν οὐδὲν εἰργάσατο, τοῦναντίον δὲ τὴν βασιλείαν
αὐτῷ παραδοῦσα καὶ τοῖς ὑπάρχουσιν ἐκείνου
προστάξασα, ταχέως ἠφάνισεν ἐαυτήν, ὥς εἰς θεοῦς
κατὰ τὸν χρησμὸν μετασχησμένη. ἔνιοι δὲ μῦθοι 2

- ² λογοῦντις φασιν αὐτὴν γενέσθαι περισσεῖν, καὶ
πολλῶν ὀρνέειν εἰς τὴν οἰκίαν καταπατασθέντων
ματ' ἐκείνων ἐκπετασθῆναι· διὸ καὶ τοὺς Ἀσσυρίους
τὴν περισσεῖν τιμᾶν ὡς θεόν, ἀπαθανατίζοντας
τὴν Σιμίραμιν. αὕτη μὲν οὖν βασιλεύσασα τῆς
¹⁰ Ἀσίας ἐπάσης πλήν Ἰνδῶν ἐτελεύτησε τὸν προση-
μένον τρόπον, βιώσασα μὲν ἔτη ἑξήκοντα δύο, βασι-
λεύσασα δὲ δύο πρὸς τοὺς τετταράκοντα.

- Κτησίπης μὲν οὖν ὁ Κρίδιος περὶ Σιμιράμιδος 3
τοιαύτ' ἱστορήκεν· Ἀθήναιος δὲ καὶ τινες τῶν ἄλλων
²⁵ συγγραφέων φασὶν αὐτὴν ἑταίραν γεγενῆσθαι εὐπρεπῆ,
καὶ διὰ τὸ κάλλος ἱρωτικῶς ἔχουσιν αὐτῆς τὸν βασιλεῦ-
σιν Ἀσσυρίων. τὸ μὲν οὖν πρῶτον μετρίως αὐτὴν 4
ἀποδοχῆς τυγχάνειν ἐν τοῖς βασιλείοις, μετὰ δὲ
ταῦτα γενναίαν ἀνεγορευθεῖσαν γυναῖκα πείσαι τὸν
³⁰ βασιλεῖα πένθ' ἡμέρας αὐτῇ παραχωρήσαι τῆς βασι-
λείας. τὴν δὲ Σιμίραμιν ἀναλαβοῦσαν τὸ τε σκήπ- 5
τον καὶ τὴν βασιλείον στολὴν κατὰ μὲν τὴν πρώτην
ἡμέραν εὐωχίαν ποιῆσαι καὶ μεγαλοπρεπῆ δαῖψα,
ἐν οἷς τοὺς ἰδὼν δυνάμιων ἡγεμόνας καὶ πάντας
³⁵ τοὺς ἐπιφανεστάτους πείσαι συμπράττειν ἑαυτῇ· τῇ
δ' ὀστεραία τοῦ τε πλήθους καὶ τῶν ἄξιολογωτάτων
ἀνδρῶν ὡς βασιλισσῶν θεωραπνεύοντων τὸν μὲν Ἰνδρα
καταβαλεῖν εἰς τὴν εἰσπότην, αὐτὴν δὲ φύσει μεγαλ-

επίβολον οὖσαν καὶ τολμηρὰν κατασχεῖν τὴν ἀρχήν,
καὶ μέχρι γήραος βασιλεύσασαν πολλὰ καὶ μεγάλα
κατεργάσασθαι. περὶ μὲν οὖν τῶν κατὰ [τὴν] Σε-
μίραμιν τοιαύτας ἀντιλογίας εἶναι συμβαίνει παρὰ
τοῖς συγγραφεύσι.

- 21 Μετὰ δὲ τὸν ταύτης θάνατον Νινύας ὁ Νίκου
καὶ Σεμιράμιδος υἱὸς παραλαβὼν τὴν ἀρχὴν ἥρχιν
εἰρηνικῶς, τὸ φιλοπόλεμον καὶ κεκινδυνευμένον τῆς
2 μητρὸς οὐδαμῶς ξηλώσας. πρῶτον μὲν γὰρ ἐν τοῖς
βασιλείοις τὸν ἅπαντα χρόνον διέτριβεν, ἐπ' οὗτοι-
3 τος ὁρώμενος πλὴν τῶν παλλακίδων καὶ τῶν περὶ 185
αὐτὸν εἰνούχων, ἐξήλου δὲ τροφὴν καὶ ἡδυμνίαν
καὶ τὸ μηδέποτε κακοπαθεῖν μηδὲ μεριμνᾶν, ὑπο-
λαμβάνων βασιλείας εὐδαίμονος εἶναι τέλος τὸ πά-
3 σαις χρῆσθαι ταῖς ἡδοναῖς ἀντικαλούτως. πρὸς δὲ 16
τὴν ἀσφάλειαν τῆς ἀρχῆς καὶ τὸν κατὰ τῶν ἄρχο-
μένων γινόμενον φόβον κατ' ἐνιαυτὸν μεταπέμπτο
στρατιωτῶν ἀριθμὸν ὁρισμένον καὶ στρατηγὸν ἀπὸ
4 ἔθνους ἑκάστου, καὶ τὸ μὲν ἐκ πάντων ἀθροισθὲν
στράτευμα ἑκτὸς τῆς πόλεως συνείχεν, ἑκάστου τῶν 17
ἔθνων τὸν εὐνοῦσταν τῶν περὶ αὐτὸν ἐποδι-
κῶν ἡγέμονα τοῦ δ' ἐνιαυτοῦ διελλόμενος μετε-
πίμπτο πάλιν ἀπὸ τῶν ἔθνων τοὺς ἰσους στρατιώ-
τας, καὶ τοὺς προτέρους ἀπέλυνεν εἰς τὰς πατρίδας.
5 οὗ συνταλαιωμένου συνέβαινε τοὺς ὑπὸ τὴν βασι- 18
λείαν τεταγμένους ἅπαντας καταπεπλήχθαι, θεω-
ροῦντας αἰετὰς μεγάλας δυνάμεις ἐν ὑπαίθρῳ στρατο-
ποικενομένας καὶ τοῖς ἀφισταμένοις ἢ μὴ παιδεύ-

3 τὴν απ. D
26 πάντας ταῖς.

15 ἀντικαλούτως CF. 20 ἑκάστου CF.
27 δυνάμεις μεγάλας ταῖς.

χοῦσιν ἐτοίμην οὐσαν τιμωρίαν. τὰς δὲ κατ' ἐναιετὸν 6
 ἀλλήλους τῶν στρατιωτῶν ἐπινόησεν, ἵνα πρὶν ἢ
 καλῶς γνωσθῆναι τοὺς στρατηγοὺς καὶ τοὺς ἄλλους
 ἅπαντας ὑπ' ἀλλήλων, ἕκαστος εἰς τὴν ἰδίαν δι-
 7 χωρίζεται πατρίδα· ὁ γὰρ πολὺς χρόνος τῆς στρα-
 τείας ἐμπειρίαν τε τῶν κατὰ τὸν πόλεμον καὶ
 φρόνημα τοῖς ἡγεμόσι περιτέθησι, καὶ τὸ πλείστον
 ἀπορροαί· παρέρχεται μεγάλας πρὸς ἀπόστασιν καὶ
 συνωμοσίαν κατὰ τῶν ἡγουμένων, τὸ δὲ μὴδ' ἐφ' 7
 10 ἐνὸς τῶν ἔξωθεν θεωρεῖσθαι τῆς μὲν περὶ αὐτῶν
 τροφῆς ἐγνωμένον παρέρχεται πᾶσι, καθάπερ δὲ θεὸν
 ἑόρατον διὰ τὸν φόβον ἕκαστος οὐδὲ λόγῳ βλασ-
 φημεῖν ἐτόλμα. στρατηγοὺς δὲ καὶ σατράπας καὶ
 διοικητάς, ἔτι δὲ δικαστάς καθ' ἕκαστον ἔθνος ἀπο-
 16 δίδως καὶ τίλλα πάντα διατάξας ὥς ποτ' ἰδοῖεν
 αὐτῷ συμφέρον, τὸν τοῦ ξῆν χρόνον κατέμεινεν ἐν
 τῇ Νίνῳ. παραπλησίως δὲ τούτῳ καὶ οἱ λοιποὶ 8
 βασιλεῖς, παρὰ πατρὸς διαδεχόμενος τὴν ἀρχήν,
 ἐπὶ γενεᾷς τριακότα ἐβασίλευσαν μέχρι Σαρδανα-
 20 πάλλου· ἐπὶ τούτου γὰρ ἡ τῶν Ἀσσυρίων ἡγεμονία
 μετέπεσεν εἰς Μήδους, ἔτη διαμείνας πλείω τῶν
 χιλλῶν καὶ τριακοσίαν [ἔτι δ' ἐξήκοντα], καθάπερ
 φησὶ Κτησίας ὁ Κυνίδιος ἐν τῇ δευτέρᾳ βίβλῳ.
 22 Τὰ δ' ὀνόματα πάντα τῶν βασιλέων καὶ τὸ 22
 23 πλῆθος τῶν ἐτῶν ὧν ἕκαστος ἐβασίλευσεν οὐ κα-
 ταίγει γράφειν διὰ τὸ μῆδιν ὑπ' αὐτῶν πεπραχθῆναι

2 ἀπὸ ἀλλήλων II 4 ἀπ' D εἰς γ. ε. ἕκαστος χωρί-
 ζεται π. vulg. 7 τὸ A, τὸ μὲν ceteri 8 μεγάλας om. II
 10 μὲν] ἀληθοῦς add. CF 13 δὲ] τε D 16 τε om. CF
 18 παρὰ om. D 19 Σαρδαναπάλλου vulg. (simpler) 22 ἔτι
 δ' ἐξήκοντα codices; cf. c. 25, 3 24 πάντων F.

μνήμης ἔξωσαν. μόνη γὰρ τίτενχεν ἀναγραφῆς ἢ
 πεμφθεῖσα συμμαχία τοῖς Τρωσὶν ἐκ' Ἀσσυρίων,
 2 ἧς ἐστρατήγει Μένων ὁ Τιθωνοῦ. Τευτάρμον γάρ
 βασιλεύοντος τῆς Ἀσίας, ὃς ἦν εἰκοστός ἀπὸ Νινύου
 τοῦ Σεμιράμιδος, φασὶ τοὺς μετ' Ἀγαμίμνονος
 Ἕλληνας ἐπὶ Τροίαν στρατεύσαι, τὴν ἡγεμονίαν
 ἐχόντων τῆς Ἀσίας τῶν Ἀσσυρίων ἐτη πλείω τῶν
 χιλίων. καὶ τὸν μὲν Πρίαμον βαρυνόμενον τῷ πο-
 λέμῳ καὶ βασιλεύοντα τῆς Τρωάδος, ὑπήκουον δ'
 ὄντα τῷ βασιλεῖ τῶν Ἀσσυρίων, πέμψαι πρὸς αὐτὸν
 πρεσβευτὰς περὶ βοηθείας· τὸν δὲ Τευτάρμον μυρίανας
 μὲν Αἰθίοπας, ἄλλους δὲ τοσοῦτους Σουσιανοὺς σὺν
 ἄρμασι διακασίαις ἐξοποστῆλαι, στρατηγὸν ἐπικατα-
 3 στήσαντα Μένωνα τὸν Τιθωνοῦ. καὶ τὸν μὲν
 Τιθωνόν, κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους τῆς Περσίδος
 ὄντα στρατηγόν, εὐδοχιμῆν παρὰ τῷ βασιλεῖ μέλιστα
 τῶν καθισταμένων ἐπὶ τῶν, τὸν δὲ Μένωνα τὴν
 ἡλικίαν ἀκμάζοντα διαφέρειν ἀνδρεία τε καὶ θυᾶς
 λεπτρότητι. οἰκοδομῆσαι δ' αὐτὸν ἐπὶ τῆς ἑκρας
 τὰ ἐν Σούσοις βασίλεια τὰ διαμείναντα μέχρι τῆς
 Περσῶν ἡγεμονίας, κληθέντα δ' ἐκ' ἐκείνου Με-
 μόνεια· κατασκευάσαι δὲ καὶ διὰ τῆς γῶρας λεπ-
 4 τέρων ὁδὸν τὴν μέχρι τῶν νῦν χρόνων ὀνομαζο-
 μένην Μεμόνειαν. ἀμφισβητοῦσι δὲ καὶ οἱ περὶ
 τὴν Αἰγυπτίον Αἰθιοπίαν, λέγοντες ἐν ἐκείνοις τοῖς
 τόποις γεγονέναι τὸν ἡνδορὰ τοῦτον, καὶ βασίλεια
 παλαιὰ διακινύουσαι, ἃ μέχρι τοῦ νῦν ὀνομαζομέναι

4 Νίνου D 7 τῶν Ἀσ. | τῶν am. D 18 καταστήσαντα H
 18 ὄντα si. z. Περσίδος vulg. 23 τῆς am. D 24 δι-
 μένειαν vulg.

φασι Μεινόνειε. οὐ μὲν ἀλλὰ τοῖς Τρωσὶ λέγεται ἃ
 βοηθῆσαι τὸν Μείνονα μετὰ διαμυρίων μὲν πύλων,
 ἑρμάτων δὲ δυακοσίων· ὅτ' θανατωθῆναι τε δέ' ἄν-
 θρώπων καὶ πολλοὺς ἀνελεῖν ἐν ταῖς μάχαις τῶν
 Ἑλλήνων, τὸ δὲ τελευταῖον ὑπὸ Θετταλῶν ἐνδορρυ-
 θίντα κατασφραγῆναι· τοῦ δὲ σώματος τοῖς Αἰθίοποις
 ἐγκριταῖς γινομένους κατακαῦσαι τε τὸν νεκρὸν καὶ
 τὰ ὅσῃα πρὸς Τιθωνὸν ἐποχομίσαι. περὶ μὲν οὖν
 Μείνωνος τοιαῦτ' ἐν ταῖς βασιλικαῖς ἀνυγραφαῖς
 ἱστορησθαι φασιν οἱ βάρβαροι.

Σαρδανάπαλλος δέ, τριακοστὸς μὲν ὢν ἀπὸ 23
 Νίνου τοῦ συστησαμένου τὴν ἡγεμονίαν, ἰσχυρὸς δὲ
 γενόμενος Ἀσσυρίων βασιλεὺς, ὑπερῆρεν ἅπαντας
 τοῖς πρὸ αὐτοῦ τρυφῇ καὶ ἡδυμνίᾳ. χωρὶς γὰρ τοῦ
 25 μὲν ὑπ' ἐνὸς τῶν ἑσώθεν ὁρᾶσθαι βίον ἔζησε γυ-
 ναικὸς, καὶ διατρώμενος μὲν μετὰ τῶν παλλακίδων,
 πορφύραν δὲ καὶ τὰ μαλακώτατα τῶν ἱρίων ταλα-
 137 σιουργῶν, στολὴν μὲν γυναικίαν ἐνεδιδύκει, τὸ δὲ
 πρόσσωπον καὶ πᾶν τὸ σῶμα τιμαυνοῖς καὶ τοῖς
 20 ἄλλοις τοῖς τῶν ἑταίρων ἐπιτηδεύμασιν ἀκαλώτερον
 πάσης γυναικὸς τρυφερῶς κατεσκεύαστο. ἐπιτήθεισε ἃ
 δὲ καὶ τὴν φωνὴν ἔχειν γυναικίωδον καὶ κατὰ τοὺς
 πότους οὐ μόνον ποτῶν καὶ βρωτῶν τῶν δυνα-
 μένων μέλιστα τὰς ἡδονὰς παρέχεσθαι συνιχνῶς
 25 ἀπολαύειν, ἀλλὰ καὶ τὰς ἀφροδισιακὰς τέφους μετα-
 δώκειν ἀνδρὸς ἄμα καὶ γυναικὸς· ἐχρήτο γὰρ ταῖς
 ἐπ' ἀμφοτέρω σιμωνείαις ἀνίδην, τῆς ἐκ τῆς πράξεως

2 βοηθῆσαντα II 3 ὅτ' θανατωθῆται] θανατωθῆναι II
 4 ἐν τ. μ. ἀνελεῖν vulg. 7 τε om. CE 8 οὐδ'] τοῦ add. vulg.
 15 γυναικὸς] γυναικίωδον II 25 βρωτῶν καὶ ποτῶν vulg.

3 αἰσχύνῃ· οὐδὲν ὁλοῶς φροντίζων, ἔπει τοσοῦτο δὲ
προήχθη τρυφῆς καὶ τῆς αἰσχίστης ἡδονῆς καὶ
ἀκράσιᾶς ὥστ' ἐπικώδιον εἰς αὐτὸν ποιῆσαι καὶ
παρηγγεῖλαι τοῖς διαδόχοις τῆς ἐσχάτης μετὰ τὴν ἱαν-
τοῦ τελευταίην ἐπὶ τὸν τάφον ἐπιγράψαι τὸ σιγγρα-
φὴν μὲν ἐκ' ἐκείνου βαρβαρικῶς, μεθερμηνευθὲν
δὲ ὑστερον ὑπὸ τινος Ἑλλήνου,

εὖ μὲν οὖν ὅτι θνητὸς Ἴφους, σὺν θυμὸν ἥξει
τερπόμενος θαλίῃσι· θανόντι σοι οὕτως δηρὸς,
καὶ γὰρ ἐγὼ σποδὸς εἰμι, Νίνου μεγάλης βα-
σιλεύσας.

αὐτὸν ἔχω ὅσος Ἰφάγον καὶ ἐφύβρισα καὶ μετ'
ἔρωτος

τέρπην' ἐπεθον, τὰ δὲ πολλὰ καὶ ἑλβια καίεντα
λέλειπται.

4 τοιοῦτος δ' ὢν τὸν τρόπον οὐ μόνον αὐτὸς αἰσχροῦς
κατέστρεψεν τὸν βίον, ἀλλὰ καὶ τὴν Ἀσσυρίαν ἡγε-
μονίαν ἄρδην ἀνέτριψε, πολυχρονιωτάτην γινόμε-
24 νην τῶν μνημονινομένων. Ἀρβάκης γάρ τις, Μήδος
μὲν τὸ γένος, ἀνδρεία δὲ καὶ ἐνυχὲς λαμπρότητι
διαφέρων, ἐστρατήγει Μήδων τῶν κατ' ἐνικυρίων
ἐκπεμπόμενων εἰς τὴν Νίνον. κατὰ δὲ τὴν στρα-
τείαν γενόμενος συνήθης τῷ στρατηγῷ τῶν Βαβυ-
λωνίων, ἐκ' ἐκείνου παρεκλήθη καταλύσαι τὴν τῶν
5 Ἀσσυρίων ἡγεμονίαν. ἦν δ' οὗτος ὄνομα μὲν Βέλ-
λεις, τῶν δ' ἱερίων ἐπισημότατος, οὗς Βαβυλώνιοι
καλοῦσι Χαλδαίους. ἐμπειρίαν οὖν ἔχων με-
ρίστην ἀστρολογίας τε καὶ μαγικῆς προέλεγε τοῖς

8—10 tres versus om. II 9 εἰς Trötzel, Chil. 3, 453;
ἀίξει D 9 δηρὸς D 22 στρατιῶν DF 25 Βάλλεις CF

πολλοῖς τὸ ἀποβησόμενον ἀδιαπίπτως· διὸ καὶ
 θαυμαζόμενος ἐπὶ τοῦτοις τῷ στρατηγῷ τῶν Μήδων
 ὄντι φίλῳ προεῖπεν ὅτι πάντως αὐτὸν δεῖ βασιλεῦ-
 σαι πάσης τῆς χώρας ἧς ἄρχη Σαρδανέπαλλος. ὁ δ' Ἀρβάρης ἐπαινέσας τὸν ἄνδρα, τοῦτ' αὖ μὲν ἐπηγ-
 γείλατο δάσκειν σατραπείαν τῆς Βαβυλωνίας, τῆς
 πράξεως ἐπὶ τέλος ἐλθούσης, αὐτὸς δὲ καθυπερεί-
 τινος θεοῦ φωνῇ μεταωρισθεὶς τοῖς τε ἡγεμόσι τῶν
 ἄλλων ἔθνων συνίστατο καὶ πρὸς τὰς ἐστιάσεις καὶ
 κοινὰς ὁμιλίας ἐκτενῶς ἕπαντας παρελάμβανε, φι-
 λίας κατασκευάζων πρὸς ἕκαστον. Ἰφιλοτιμήθη δὲ
 καὶ τὸν βασιλέα κατ' ὄψιν ἰδεῖν καὶ τὸν τούτου
 βίον ὅλον κατασκέψασθαι. διόπερ' δοῦς τινι τῶν
 εὐνοούντων χρυσὴν φιάλην εἰσέχθη πρὸς τὸν Σαρδα-
 νέπαλλον, καὶ τὴν τε τρυφὴν αὐτοῦ καὶ τὸν γυ-
 ναικῶδῃ τῶν ἐπιτηδευμάτων ζῆλον ἀκριβῶς κατα-
 νοήσας καταφρόνησαι μὲν τοῦ βασιλέως ὥς οὐδενὸς
 ἄξιον, προσήχθη δὲ πολὺ μᾶλλον ἀντέχεσθαι τῶν
 δοθισῶν ἐλπίδων ὑπὸ τοῦ Καλδαίου. τέλος δὲ
 συνωμοσίαν ἐποιήσατο πρὸς τὸν Βέλιον, ὥστε αὐτὸν
 μὲν Μήδους ἀποστήσαι καὶ Πέρσας, ἐκείνον δὲ πείσαι
 Βαβυλωνίους κοιτανῆσαι τῆς πράξεως καὶ τὸν τῶν
 Ἀράβων ἡγεμόνα φίλον ὄντα προσλαβέσθαι πρὸς
 τὴν τῶν ὅλων ἐπίθεσιν. ὥς δ' ὁ ἐνιστάμενος τῆς
 στρατείας διελθὼν χρόνος, διαδοχῆς δ' ἑτέρας
 ἐλθούσης ἀπελύθησαν οἱ πρότεροι κατὰ τὸ ἔθος
 εἰς τὰς πατρίδας, ἔνταῦθα δ' Ἀρβάρης ἐπεισε τοὺς

10 φίλος D

11 ἐγκατασκευάζων codices, corr. Gemistus

12 ὅλον τούτον βίον vulg.

13 τε om. D

23 Ἀράβων]

βαρβάρων II.

μὲν Μήδους ἐπιθίσθαι τῇ βασιλείᾳ, Πέρσας δ' ἐκ' ἐλευθερίας κοινωνήσαι τῆς συνωμοσίας. παραπλησίως δὲ καὶ ὁ Βέλις τοὺς τε Βαβυλωνίους ἐπεισεν ἀντιέχισθαι τῆς ἐλευθερίας, καὶ πρεσβεύσας εἰς Ἀραβίαν παρεστήσατο τὸν ἡγαθμίον τῶν ἐγγυωρίων, ὅτια φίλον αὐτοῦ καὶ ξένον, μετασχεῖν τῆς ἐπιθέσεως. τοῦ δ' ἱμαυσίου χρόνου διαλλόντος πάντες οὗτοι πλῆθος στρατιωτῶν συναγαγόντες ἤκουσαν καυδήμι πρὸς τὴν Νίνον, τῷ μὲν λόγῳ διαδοχὴν ἔχοντες, ὥς ἦν σύνηθες, τῇ δ' ἄληθεις καταλύουσιν τὴν τῶν Ἀσσυρίων ἡγεμονίαν. ἄθροισθέντων οὖν τῶν προσηγμένων τιτάρων ἔθνων εἰς ἓνα τόπον, ὁ μὲν σύμπας αὐτῶν ἀριθμὸς ἐπῆρχεν εἰς τιτταράκοντα μυριάδας, εἰς μίαν δὲ περιμβολὴν συνελθόντες ἐβουλεύοντο κοινῇ περὶ τοῦ συμφέροντος. Σαρδανάπαλλος δὲ γνοὺς τὴν ἀπόστασιν εὐθὺς ἐξήγαγεν ἐκ' αὐτοῦς τῆς ἀπὸ τῶν ἄλλων ἔθνων δύναμιν. καὶ τὸ μὲν πρῶτον γενομένης ἐν τῷ πεδίῳ παρατάξιως ἐλείφθησαν αἱ τὴν ἀπόστασιν ποιησάμενοι, καὶ πολλοὺς ἀποβαλόντες συνεδιώχθησαν εἰς ὄρος ἐπέχον τῆς Νίνου σταδίους ἑβδόμηκοντα· μετὰ δὲ ταῦτα πάλιν καταβάλλοντες αὐτῶν εἰς τὸ πεδίον καὶ πρὸς μάχην παρασκευαζομένων, ὁ μὲν Σαρδανάπαλλος ἀντιτάξας τὴν ἰδίαν στρατιάν προκρίσσειλε πρὸς τὸ τῶν πολεμίων στρατόπεδον τοὺς κηρύζοντας διότι Σαρδανάπαλλος τοῖς μὲν ἀνελούσιον Ἀρβέχην τὴν Μῆδων δέσσει χρυσίου διακόσια τέλειται, τοῖς δὲ ῥῶτα παραδοῦσι χρυ-

ματα μὲν θεωρήσεται θίξ τοσαῦτα, τῆς δὲ Μηδίας
 ὑπαρχον καταστήσει. παραπλησίως δ' ἐπηγγέλτο α
 δώσειν θεωρῆς τοῖς Βέλειον τὸν Βαβυλώνιον ἐπι-
 λούσειν ἢ ζωγράφειν. οὐδένος δὲ προσέχοντος τοῖς
 κηρύγμασι, συνῆψε μάχην, καὶ πολλοὺς μὲν ἐφό-
 νησε τῶν ἀποστατῶν, τὸ δ' ἥλλο πλῆθος συνε-
 129 δώξεν εἰς τὴν ἐν τοῖς ὕρισι περιμβολίην. οἱ δὲ α
 περὶ τὸν Ἀρβέκην διὰ τὰς ἡπτας ἀθυμοῦντες συνή-
 γαγον τῶν φίλων συνίδριον καὶ προέθγκαν βουλὴν
 10 τί δέοι πράττειν. οἱ πλείστοι μὲν οὖν ἔφασκεν δεῖν β
 εἰς τῆς πατρίδας ἐπίσκει καὶ τόπους ὄχυροὺς κατα-
 λαμβάνεσθαι καὶ τῶν ἄλλων τῶν εἰς τὸν πόλεμον
 χορησίμων τὴν ἐνδιχομένην παρασκευὴν ποιῆσθαι.
 Βέλειος δ' ὁ Βαβυλώνιος, φήσας τοὺς θεοὺς αὐτοῖς
 15 σημαίνει μετὰ πόνων καὶ κωκοπαθείας ἐπὶ τέλος
 ὅξειν τὴν προαίρεσιν, καὶ ἑλλὰ παρακαλέσας ἐν-
 διχομένως, ἐπεισιν ἅπαντας ὑπομένειν τοὺς κινδύ-
 νους. γενομένης οὖν τρίτης παρατάξεως πάλιν ὁ α
 βασιλεὺς ἐνίκησι, καὶ τῆς τε περιμβολίης τῶν ἀπο-
 20 στατῶν ἐκυρίωνσι καὶ τοὺς ἡττηθέντας ἰδίῳ μέχρι
 τῶν ὕρων τῆς Βαβυλωνίας· συνίβη δὲ καὶ τὸν Ἀρ-
 βέκην αὐτὸν λαμπρότατα κινδυνεύσαντα καὶ πολ-
 λοὺς ἐνυλόντα τῶν Ἀσσυρίων γενέσθαι τραυματίαν.
 τελικούτων δ' ἱλαττωμάτων κατὰ τὸ συνεχὲς γι- γ
 25 νομένων τοῖς ἀφιστηκόσιν, οἱ τὰς ἡγεμονίας ἔχον-
 τες ἐπιλαίσαντες περὶ τῆς νίκης παροικισκάζοντο
 διαχωρίζεσθαι πρὸς τοὺς αἰεσίους ἕκαστοι τόπους.

2 ὑπαρχον vulg. παραπλησίως (similiter) 8 τῆς
 ἡπτας II 18 ἡπτης om. II 19 τε περιμβολίης] περιμ-
 βολίης καὶ vulg. 23 τῶν] ἐπὶ τῶν D 24 γενομένης vulg.

8 ὁ δὲ Βέλιος ἐν ὑπαίθρῳ τὴν νύκτα διηγροῦντήν αὐτόν
 καὶ περὶ τὴν τῶν ἡσטרῶν παρατήρησιν φιλοτιμηθεὶς,
 ἔφησι τοῖς ἀπὸ ληϊκῶσι τὰ πρόγματα, ἂν πένθ' ἡμέ-
 ρας ἀναμεινώσιν, αὐτομάτῃν ἤξειν βοηθεῖν καὶ
 μεταβολὴν ἰσισθαι τῶν ὅλων παρμειγέσθαι εἰς τοῦ-
 ναντίον· ταῦτα γὰρ ὁρᾶν διὰ τῆς τῶν ἡσטרῶν ἰμ-
 περίας προσσημαίνοντας αὐτοῖς τοὺς θεοὺς. καὶ παρ-
 κάλει ταύτας τὰς ἡμέρας μείναντας πύρρην λαβεῖν
 τῆς ἰδίας τέχνης καὶ τῆς τῶν θεῶν εὐεργεσίας.
 26 μετακληθέντων οὖν πάντων πάλιν καὶ τὸν ὠρισμέ-
 νον χρόνον ἀναμεινάντων, ἥκέ τις ἀπαγγέλλων διότι
 δύναμις ἐκ τῆς Βακτριανῆς ἀπισταμένη τῷ βασι-
 2 λεϊ πλησίον ἰστί πορευομένη κατὰ σπουδὴν. ἰδο-
 ξεν οὖν τοῖς περὶ τὸν Ἀρβάκην ἀπαντῆσαι τοῖς
 στρατηγοῖς τὴν ταχίστην ἀναλαβόντας τῶν στρατιω-
 3 τῶν τοὺς κρατίστους καὶ μάλιστα εὐζώνους, ὅπως,
 ἂν μὴ διὰ τῶν λόγων τοὺς Βακτριανοὺς δυνάμνται
 πείσαι συναποστῆναι, τοῖς ὅλοις βιάσωνται μετα-
 3 σχεῖν τῶν αὐτῶν ἐλπίδων. τέλος δὲ πρὸς τὴν ἑλευ-
 θερίαν ἀσμένως ὑπακούσαντων τὸ μὲν πρῶτον τῶν
 ἡγεμόνων, ἔπειτα καὶ τῆς ὅλης δυνάμεως, πάντας
 4 ἐν ταύτῳ κατεστρατοπέδουσιν. ὅτε δὲ συνέβη τὸν
 βασιλεῖα τῶν Ἀσσυρίων τὴν μὲν ἀπόστασιν τῶν Βακ-
 τριανῶν ἀγνοοῦντα, ταῖς δὲ προγεγενημέναις εὐημε-
 ρίαις μετριοφροσύνῃ, τραπήναι πρὸς ἑνέσιν, καὶ
 5 τοῖς στρατιώταις διαδοῦναι πρὸς εὐνοχίαν ἱερεῖα καὶ
 πλῆθος οἴνου τε καὶ τῶν ἄλλων ἐπιτηδίων, διὰ

10 πάλιν ἀπάντων vulg. 17 δυνάμνται D 19 τέλος
 δὲ] ταύτας δὲ αὐτὸν ὡς συνέλπει (nisi forte maior lacuna subest)
 26 μεταδοῦνται II.

περὶ τῆς δυνάμεως ἐπάσης ἐστιωμένης, οἱ περὶ τὸν
 Ἀρβάκην παρὰ τινων αὐτομάλων πυθόμενοι τὴν ἐν
 τῇ παρεμβολῇ τῶν πολεμίων ῥαθυμίαν καὶ μέθην,
 140 νικτὸς ἀπροσδοκῆτως τὴν ἐπίθισιν ἐποίησαντο.
 ὁ προαπισόντες δὲ συνταταγμένοι μὲν ἀσυντάκτοις, ὁ
 ἔτοιμοι δ' ἀπαρκεσμένοις, τῆς τε παρεμβολῆς ἐκρέ-
 τησαν καὶ τῶν στρατιωτῶν πολλοὺς ἀνελόντες τοὺς
 ἄλλους μὲχρι τῆς πόλεως κατεδίωξαν. μετὰ δὲ ταῦτα ὁ
 ὁ μὲν βασιλεὺς Γαλαιμένην τὸν ἀδελφὸν τῆς γυ-
 15 ναικὸς ἀποδείξας στρατηγόν, αὐτὸς τῶν κατὰ τὴν
 πόλιν ἐπιμέλειαν ἐποιεῖτο· οἱ δ' ἀποστῆναι κατὰ τὸ
 πεδίον τὸ πρὸ τῆς πόλεως παραταξάμενοι δυσὶ μά-
 χαις ἐνίκησαν τοὺς Ἀσσυρίους, καὶ τὸν τε Γαλα-
 μήνην ἀνέilon καὶ τῶν ἀντιταξαμένων τοὺς μὲν ἐν
 15 τῇ φυγῇ κατέσφαξαν, τοὺς δ' ἀποκλεισθέντας τῆς
 εἰς τὴν πόλιν ἐκασθῆναι καὶ συναναγκασθέντας ἐκ-
 τοὺς ῥίπτειν εἰς τὸν Εὐφράτην ποταμὸν πλὴν ὀλί-
 γων ἁπαντας ἀνέilon. τοσοῦτο δὲ πλῆθος ἦν τῶν τ
 φονευθέντων ὥστε τὸ φερόμενον φεῦμα κραθὲν αἰ-
 20 ματι τὴν γῆν ἔφ' ἱκανὸν τόπον μεταβαλεῖν. ἔπειτα
 τοῦ βασιλέως συγκλεισθέντος εἰς πολιορκίαν πολλὰ
 τῶν ἐθνῶν ἀφίστατο, ἑκάστου πρὸς τὴν ἑλευθερίαν
 αὐτομολοῦντος. ὁ δὲ Συρδανέπαλλος ὄρων τὴν δλην ὁ
 βασιλείαν ἐν τοῖς μεγίστοις οὖσαν κινδύναις, τοὺς
 20 μὲν υἱοὺς τρεῖς ὄντας καὶ θυγατέρας δύο μετὰ πολ-
 λῶν χρημάτων εἰς Παφλαγονίαν ἀπέστειλε πρὸς
 Κόττικον τὸν ἑπαρχόν, ὅντα τῶν ἀρχομένων εὐνοού-
 σιατον, αὐτὸς δὲ βιβλιαφόρους ἀποστείλας πρὸς

9 et 13 Σαλαμίνην II. 22 ἀφίστατο] ἀφίσταται τοῦ
 βασιλέως D. 27 τὸν om. D.

ἅπαντας τοὺς ὑπ' αὐτὸν τεταγμένους μετεπέμπετο
 θυνάμεις καὶ τὰ πρὸς τὴν πολιορκίαν παρεσκευά-
 9 ζετο. ἦν δ' αὐτῷ λόγιον παραδιδόμενον ἐκ προ-
 γόνων ὅτι τὴν Νίνον οὐδεὶς ἔλατ κατὰ κράτος, ἴαν
 μὴ πρότερον ὁ ποταμὸς τῇ πόλει γένηται πολέμιος.
 ὑπολαμβάνων οὖν τοῦτο μηδέποτε ἴσσεσθαι, ταῖς ἐλ-
 πίσι ἀντείχε, διανοούμενος ὑπομένειν τὴν πολιορ-
 κίαν καὶ τὰ παρὰ τῶν ὑποτεταγμένων ἐποσταλησά-
 27 μενα στρατιώπεθα προσδέχεσθαι. οἱ δ' ἐποστᾶται
 τοῖς προτερήμασιν ἐπαρθέντες προσέκειντο μὲν τῇ¹⁰
 πολιορκίᾳ, διὰ δὲ τὴν ὀχυρότητα τῶν τειχῶν οὐδὲν
 ἠδύναντο βλάψαι τοὺς ἐν τῇ πόλει· πετροβάλοι γὰρ
 ἢ χαλῶναι χαστριδίας ἢ κριοὶ πρὸς ἀνατροπὴν μεμη-
 χανημένοι τειχῶν οὐκ ᾔκατ' ἐκείνους τοὺς καιροὺς
 εὖρηστο. τῶν δ' ἐπιτηδείων ἀπάντων οἱ κατὰ τὴν¹⁵
 πόλιν πολλήν εἶχον θαψίλειαν, προνηνοημένων τοῦ
 βασιλέως τοῦτον τοῦ μέρους. διὸ καὶ χρονίζουσης
 τῆς πολιορκίας ἐκ' ἑτη μὲν δύο προσέκειντο προσ-
 βολὰς ποιούμενοι τοῖς τεύχεσι καὶ τῆς ἐπὶ τὴν χώ-
 ραν ἐξόδου τοὺς ἐκ τῆς πόλεως εἰργοντες· τῷ τρίτῳ²⁰
 δ' ἔπει συνεχῶς ἡμῶν μεγάλων κατασφαγόντων
 συνέβη τὸν Εὐφράτην μέγαν γινόμενον κατακλύσαι
 τι μέρος τῆς πόλεως καὶ καταβαλεῖν τὸ τεῖχος ἐπὶ
 2 σταδίων ἐκκοσιν. ἔνταῦθα ὁ βασιλεὺς νομίσας τετε-
 λείσθαι τὸν χρησμόν καὶ τῇ πόλει τὸν ποταμὸν γε-
 141 γοῖναι φανερῶς πολέμιον, ἐπέγνω τὴν σωτηρίαν.
 ἵνα δὲ μὴ τοῖς πολέμοις ὑποχείριος γένηται, πρ-

6 οὐτ] δὲ vulg. 7 ἀντείχετο II 8 ὑποτεταγμένους]
 ἐπαρχῶν ABD¹ 9 προσδέχετο vulg. 15 ἐξέρηστο II
 23 τε om. CD, τι Gemistus 27 γένηται ὑποχείριος vulg.

ράν ἐν τοῖς βασιλείοις κατασκευάσεν ὑπερμεγέθη,
 καὶ τὸν τε χρυσὸν καὶ τὸν ἄργυρον ἔπαυσεν, πρὸς
 δὲ τούτοις τὴν βασιλικὴν ἐσθλῆτα πᾶσαν ἐπὶ ταύτην
 ἐσώφρυσεν, τὰς δὲ παλλακίδας καὶ τοὺς εὐνούζους
 συγκλείσας εἰς τὸν ἐν μέσῃ τῇ πυρᾷ κατασκευασμέ-
 νον οἶκον ἤμας τούτοις ἤκασιν ἑαυτὸν τε καὶ τὰ
 βασίλεια κατέκαυσεν. οἱ δ' ἀποστῆναι πυθόμενοι τὴν
 ἀπώλειαν τὴν Σαρδαναπάλλον, τῆς μὲν πόλεως ἐκρά-
 τησαν εἰσπεσόντες κατὰ τὸ πεπτωκὸς μέρος τοῦ
 10 τείχους, τὸν δ' Ἀρβάκην ἐνδύσαντες τὴν βασιλικὴν
 στολὴν προσηγγόρευσαν βασιλεῖα, καὶ τὴν τῶν ὧν
 ἐξουσίαν ἐπέτευσαν.

Ἐνθα δὲ τοῦ βασιλέως τοῖς συναγωνισαμένοις 28
 στρατηγοῖς δωριᾷς τε διαδόχτος κατὰ τὴν ἄξιαν καὶ
 15 σατράπας ἐθνῶν καθιστάντος, προσελθὼν αὐτῷ Βα-
 λεσς ὁ Βαβυλωνίος, ὁ προειπὼν ὅτι βασιλεὺς ἴσται
 τῆς Ἀσίας, τῆς τε εὐεργεσίας ὑπέμνησε καὶ τὴν Βα-
 βυλῶνος ἀρχὴν ἡξίου δοῦναι, καθάπερ ἐξ ἀρχῆς
 ὑπέσχετο. ἀπεφαίνετο δὲ καὶ κατὰ τοὺς κινδύνους 2
 10 ἑαυτὸν εὐχὴν πεποιῆσθαι τῷ Βήλῳ Σαρδαναπάλλου
 χρητηθέντος καὶ τῶν βασιλείων ἐμπυρισθέντων ἀπο-
 κομιεῖν τὴν σπαδὴν τὴν ἐκ τούτων εἰς Βαβυλῶνα,
 καὶ πλησίον τοῦ τεμένους τοῦ θείου καὶ τοῦ ποτα-
 15 μοῦ καταθέμενον χῶμα κατασκευάσαι τὸ παρεξέ-
 10 μενον τοῖς κατὰ τὸν Εὐφράτην πλείουσι ἀθάνατον
 ὑπόμνημα τοῦ καταλύσαντος τὴν Ἀσσυρίων ἀρχὴν.

8 τὴν om. CF   12 ἐξουσίαν] αὐτῷ add. vulg.   14
 στρατηγοῖς om. II   διδόχτος vulg.   17 Βαβυλωνίαν vulg.
 21 τῶν] ἑλλῶν add. vulg.   22 τὴν ἐκ] ἐκ vulg.   23 καὶ
 τοῦ ποταμοῦ om. II.   26 καταλύσαντος] βασιλέως add. D.

3 τοῦτο δ' ἤταίτο πυθόμενος [παρά] τινος εὐνούχου
 τὰ περὶ τὸν ἔργυρον καὶ χρυσόν. ὃν διαδράντα καὶ
 4 πρὸς αὐτὸν αὐτομολήσαντα κατέκρουεν. ὁ δ' Ἀρ-
 βάκης τούτων οὐδὲν εἰδὼς διὰ τὸ πάντας τοὺς ἐν
 ταῖς βασιλείαις συγκατακαῆναι τῷ βασιλεῖ, τὴν τε
 σποδὸν ἀποκομίσαι καὶ τὴν Βαβυλῶνα ἔχειν ἀτελῆ
 συνεχώρησεν. εἰθ' ὁ μὲν Βέλισης πλοῖα παρῆστη-
 σάμενος μετὰ τῆς σποδοῦ τὸ πλείστον τοῦ τε ἔρ-
 γυρου καὶ τοῦ χρυσοῦ συντόμως ἀπέστειλεν εἰς
 Βαβυλῶνα· ὁ δὲ βασιλεὺς, μηνυθείσης αὐτῷ τῆς
 5 πράξεως αὐτοφώρου, δικαστὰς ἐπέδειξε τοὺς συνε-
 γωνισαμένους στρατηγούς. τοῦ πρώτου δ' ὄρα-
 λογούντος ἀδικεῖν, τὸ μὲν δικαστήριον αὐτοῦ θά-
 νατον κατέγνω, ὁ δὲ βασιλεὺς, μεγαλόφρωνος ὢν καὶ
 τὴν ἀρχὴν τῆς ἡγεμονίας βουλόμενος ἐπιεικῆ παρ-
 6 χισθαι, τῶν τε κινδύνων ἀπέλυσε τὸν Βέλισην καὶ
 τὸν ἀποκομισμένον ἔργυρον καὶ χρυσόν ἔχειν
 συνεχώρησεν· ὁμοίως δὲ καὶ τὴν ἐξ ἀρχῆς δοθείσαν
 ἔξουσίαν τῆς Βαβυλῶνος οὐκ ἀπέλειτο, φήσας μί-
 7 ξους εἶναι τὰς ἐξ αὐτοῦ προγεγενημένας ἐνδογασίας
 τῶν ὕστερον ἀδικημάτων. διαβηθείσης δὲ τῆς ἐπι-
 8 στασίας οὐ τὴν τυχοῦσαν εὐνοίαν ἔμα καὶ δοῖκεν
 παρὰ τῶν ἰθιῶν ἀπηνέγκαστο, πάντων κινδύνων
 142 ἔξιον εἶναι τῆς βασιλείας τὸν οὕτω προσενεχθέντα
 τοῖς ἀδικήσασιν. ὁ δ' οὖν Ἀρβάκης τοῖς κατὰ τὴν
 πόλιν ἐπιεικῶς προσενεχθείς αὐτοὺς μὲν κατὰ νόμας

1 παρά D¹, omi. est. 2 διαδράντα D 3 εἰς] εἰς
 τῆς vulg. 11 αὐτοφώρου cod. συνεγωνισμένους vulg.
 14 κατέγνω θάνατος vulg. 18 δοθείσαν ἐξ ἀρχῆς vulg.
 22 ἔμα Diudorf, ἀλλὰ libri.

διόκισε, τὰς ἰδίας κτήσεις ἐκάστοις ἀποδοῦν, τὴν δὲ πόλιν εἰς ἰδαφος κατέσκαψεν. Ἐπειτα τὸν τε ἑργυρον καὶ χρυσὸν τὸν ἐκ τῆς πυρᾶς ὑπολειφθέντα πολλῶν ὄντα ταλάντων ἀπεκόμισε τῆς Μηδίας εἰς
 5 Ἐκβάτανα. ἡ μὲν οὖν ἡγεμονία τῶν Ἀσσυρίων ἀπὸ 8 Νίνου διαμείνουσα τριάκοντα μὲν γενιάς, ἔτη δὲ πλείω τῶν χιλίων καὶ τριακοσίων, ὑπὸ Μήδων κατελύθη τὸν προειρημένον τρόπον.

Ἦμιν δ' οὐκ ἀνέρμοστον εἶναι δοκεῖ περὶ τῶν 29
 10 ἐν Βαβυλῶνι Χαλδαίων καὶ τῆς ἀρχαιότητος αὐτῶν βραχέα διελθεῖν, ἵνα μηδὲν παραλείπωμεν τῶν ἀξίων μνήμης. Χαλδαῖοι τοίνυν τῶν ἀρχαιο- 2 τάτων ὄντες Βαβυλωνίων τῇ μὲν διαίρεσει τῆς πολιτείας παραπλησίαν ἔχουσι τάξιν τοῖς κατ' Αἰ-
 15 γυπτίον ἱερεῦσι· πρὸς γάρ τῃ θεραπείᾳ τῶν θεῶν τεταγμένοι πάντα τὸν τοῦ ζῆν χρόνον φιλοσοφοῦσι, μεγίστην δόξαν ἔχοντες ἐν ἀστρολογίᾳ. ἀντίχον-
 ται δ' ἐπὶ πολὺ καὶ μαντικῆς, ποιούμενοι προο-
 20 ρήσεις περὶ τῶν μελλόντων, καὶ τῶν μὲν καθαρ-
 25 μοῖς, τῶν δὲ θυσίαις, τῶν δ' ἑλλenis τισὶν ἐπὶ ῥαεῖς ἀποτροπὰς κακῶν καὶ τελειώσεις ἀγαθῶν περὶφῶνται πορίζειν. ἐμπειρίαν δ' ἔχουσι καὶ τῆς διὰ τῶν 3 οἰωνῶν μαντικῆς, ἐνυπνίων τε καὶ τεράτων ἐξηγή-
 σεις ἀποφαίνονται. οὐκ ἀσάφως δὲ ποιοῦνται καὶ
 35 τὰ περὶ τὴν ἱεροσκοπίαν ἄκρως ἐπιτυγχάνειν νομίζοντες. τὴν δὲ τούτων μέθην ἐκάντων οὐχ ὁμοίαν

7 τριακοσίων] τετρακοσίων CF 10 Χαλδαίων] καλου-
 μένων Χαλδαίων CF 11 παραλείπωμεν libet 13 τὴν II
 ἀμείρεται F, αἵρεται C 14 τάξιν om. II 16 φιλοσοφῶσι D
 17 ἀστρολογίαις D 25 ἄκρως] ἀκριβῶς CF συμρίζονται vulg.

ποιεῖνται τοῖς τὰ τοιαῦτ' ἐπιτηδεύουσι τῶν Ἑλλή-
 1 νων, παρὰ μὲν γὰρ τοῖς Χαλδαίοις ἐκ γένους ἡ
 τούτων φιλοσοφία παραδίδεται, καὶ παῖς παρὰ
 πατρός διαδίδεται, τῶν ἄλλων λειτουργιῶν πασῶν
 ἀπολειπόμενος. διὸ καὶ γονεῖς ἔχοντες διδασκάλους ἅ
 ἡμᾶ μὲν ἀφθόνηως ἅπαντα μανθάνουσιν, ὅμα δὲ
 τοῖς παραγγελλομένοις προσέχουσι πιστεύοντες βε-
 βαιοτάρον. ἐπειτ' εὐθὺς ἐκ παιδῶν συντριβόμενοι
 τοῖς μαθήμασι μεγάλην ἔξιν περιποιούνται διὰ τε
 τὸ τῆς ἡλικίας εὐδίδακτον καὶ διὰ τὸ πλῆθος τοῦ το
 5 προσκαρτερουμένου χρόνου. παρὰ δὲ τοῖς Ἑλλήσιν 143
 ὁ πολλοῖς ἀπαρσκευῶς προσιὼν ὅπῃ ποτε τῆς φιλο-
 σοφίας ἔπιπται, καὶ μέχρι τινὸς φιλοπονήσας ἀπῆλθε
 περισπασθὲς ὑπὸ βιωτικῆς χρήσεως· ὀλίγοι δὲ πρὶν
 ἐπὶ φιλοσοφίαν ἀποδύντες ἰσχυροκρίας ἐνέειν παρα- 13
 μένουσιν ἐν τῷ μαθήματι, καινοτομοῦντες ἐπὶ
 περὶ τῶν μεγίστων δογμάτων καὶ τοῖς πρὸ αὐτῶν
 6 οὐκ ἀκολουθοῦντες. τοιγαροῦν οἱ μὲν βέρβεροι
 διαμένοντες ἐπὶ τῶν αὐτῶν ἐπὶ βεβαίως ἕκαστα λαμ-
 βάνουσιν, οἱ δ' Ἑλληνες τοῦ κατὰ τὴν ἰσχυροκρίαν 20
 κέρδους στοχαζόμενοι καινὰς αἰρέσεις κτίζουσι, καὶ
 περὶ τῶν μεγίστων θεωρημάτων ἀλλήλοις ἀντιδο-
 ξοῦντες διχονοεῖν ποιοῦσι τοῖς μανθάνοντες καὶ
 τὰς ψυχὰς αὐτῶν πλανᾶσθαι, τὸν πάντα μίον ἐν
 αἰῶρα γινόμενας καὶ μηδὲν ὅλως πιστεῦσαι δυνα- 25

2 τοῖς οὖν, D 3 παραδίδεται C 11 κατεργασμένοις CF
 12 ὁ πολλοῖς] ὁ καὶ τῶν C, τοῖς πολλοῖς F ἀπαρσκευῶς vulg.
 τῆς] τὰ τῆς D 14 τινας] περιεπλῶς H 15 φιλοπονήας D
 20 ἐν αἰῶρα G, ἐναφασαί D, ἐναφας C (ἐν γῆραι m. 2),
 ὁρίας FG, ἐν ἀφασαίς Wesseling, ἐν ἀφασίς Coraels, ἐν
 ἀφικασίς fort. γινόμενας Coraels, γινόμενας libri mss.
 CF δυναμείας πιστεῦσαι vulg.

μέγας βεβαίως· τὰς γὰρ ἐπιφανιστάτας αἰρέσεις
 τῶν φιλοσόφων εἰ τις ἀκριβῶς ἐξετάξοι, πλείστον
 ἴσων εὐρήσκει διαφερούσας ἀλλήλων καὶ περὶ τῶν
 μεγίστων δοξῶν ἐναντία δοξαζούσας. οἱ δ' οὖν 30
 Ἰ. Χαλδαῖοι τὴν μὲν τοῦ κόσμου φύσιν ἀίδιον φασιν
 εἶναι καὶ μήτε ἐξ ἀρχῆς γένεσιν ἐσχηκέναι μήθ'
 ὅστερον φθορὰν ἐπιδέξασθαι, τὴν δὲ τῶν ὅλων τέ-
 ξιν τε καὶ διακόσμησιν θείᾳ τινὶ προνοίᾳ γεγονέ-
 ναι, καὶ νῦν ἕκαστα τῶν ἐν οὐρανῷ γινομένων οὐχ
 10 ὥς ἔτυχεν οὐδ' αὐτομάτῳς ἀλλ' ὠρισμένη τινὶ καὶ
 βεβαίως κεκυρωμένη θεῶν κρίσει συνετελεσθαι. τῶν 2
 δ' ἄστρον πολυχρονίους παρατηρήσεις πεποιημένοι,
 καὶ τὰς ἕκαστον κινήσεις τε καὶ δυνάμεις ἀκριβέ-
 στατα πάντων ἀνθρώπων ἐπεγνωκότες, πολλὰ τῶν
 15 μελλόντων συμβαίνειν προλέγουσι τοῖς ἀνθρώποις.
 μεγίστην δὲ φασιν εἶναι θεωρίαν καὶ δύναμιν περὶ 3
 τοὺς πέντε ἀστέρας τοὺς πλάνητας καλουμένους,
 οὓς ἑκαῖνοι κοινῇ μὲν ἑρμηνεῖς ὀνομάζουσιν, ἰδίᾳ
 δὲ τὸν ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων Κρόνον ὀνομαζόμενον, ἐπι-
 20 φανίστατον δὲ καὶ πλείστα καὶ μέγιστα προσημαί-
 νοντα, καλοῦσιν ἡλίον· τοὺς δ' ἄλλους τέτταρας
 ὁμοίως τοῖς παρ' ἡμῶν ἀστρολόγοις ὀνομάζουσιν,
 Ἄρειος, Ἀφροδίτης, Ἑρμοῦ, Διός. διὰ τοῦτο δ' αὖ- 4
 τοὺς ἑρμηνεῖς καλοῦσιν, ὅτι τῶν ἄλλων ἀστέραν
 144 ἐπλανῶν ὄντων καὶ τεταγμένη πορεία μίαν περι-
 25 φορὰν ἔχοντων οὗτοι μόνον πορείαν ἰδίαν ποιούμε-

7 ἐπιδέξασθαι D 18 δὲ Dindorf, τε libri δέταμι]
 κίνησιν II 18 κοινῇ om. II 19 τῶν] τὸν τὴν vulg.
 ὀνομαζόμενον CF 21 ἡλίος CF, ἥλιος vel βῆλιος Weim.
 25 τεταγμένη π. ρ. π. ἔχοντων] τεταγμένην ἔχοντων πα-
 ρεῖται II.

τοι τὰ μέλλοντα γίνεσθαι διακινύουσιν, ἐρημνεύου-
 τις τοῖς ἀνθρώποις τὴν τῶν θεῶν ἔννοιαν. τὰ μὲν
 γὰρ διὰ τῆς ἀνατολῆς, τὰ δὲ διὰ τῆς δύσεως, τινὰ
 δὲ διὰ τῆς χρόας προσημαίνειν φασὶν αὐτοῖς τοῖς
 5 προσείηεν ἐκριβῶς βουλευθεῖται· ποτὲ μὲν γὰρ πνευ-
 μάτων μεγέθη θελοῦν αὐτούς, ποτὲ δὲ ὁμῶραν ἢ
 καυμάτων ἐπιρροάς, ἔστι δὲ ὅτι κομητῶν ἀστέραν
 ἐπιτολὰς, ἔτι δὲ ἡλίου τε καὶ σελήνης ἐκλείψεις,
 καὶ σεισμούς, καὶ τὸ σύνολον πάσας τὰς ἐκ τοῦ περι-
 10 ἔχοντος γεννωμένας περιστάσεις ὀφειλόμενους τε καὶ
 βλαβεράς οὐ μόνον ἔθνεσιν ἢ τόποις, ἀλλὰ καὶ
 6 βασιλεῦσι καὶ τοῖς τυχοῦσιν ἰδιώταις. ἰσὺ δὲ τὴν
 τούτων φορὰν λέγουσι τετάχθαι τριάκοντα ἀστέρας,
 οὓς προσαγορεύουσι βουλαῖους θεοὺς· τούτων δὲ
 τοὺς μὲν ἡμίσεις τοὺς ὑπὲρ γῆν τόπους ἰφορᾶν,
 15 τοὺς δ' ἡμίσεις τοὺς ὑπὸ τὴν γῆν, τὰ κατ' ἀνθρώ-
 πους ἐπισκοποῦντας ἔμα καὶ τὰ κατὰ τὸν οὐρανὸν
 συμβαίνοντα· διὰ δ' ἡμερῶν δέκα πέμπεσθαι τῶν
 μὲν ἕνω πρὸς τοὺς κάτω καθάπερ ἄγγελον ἵνα τῶν
 ἀστέρων, τῶν δ' ὑπὸ γῆν πρὸς τοὺς ἄνω πάλιν
 20 ὁμοίως ἔνα, καὶ ταύτην ἔχειν αὐτοὺς φορὰν ὀφισμέ-
 7 νην καὶ περιόδον κεκυρωμένην αἰωνίῳ. τῶν θεῶν
 δὲ τούτων κυρίους εἶναι φασὶ δώδεκα τὸν ἐριθμόν,
 ὧν ἑκάστῳ μήνα καὶ τῶν δώδεκα λεγομένων ζώ-
 8 δίων ἔν προσνέμουσι. διὰ δὲ τούτων φασὶ ποιεῖ-
 9 σθαι τὴν πορείαν τὸν τε ἥλιον καὶ τὴν σελήνην καὶ
 πάντα τοὺς πλάνητας ἀστέρας, τοῦ μὲν ἡλίου τὸν

1 γένεσθαι D 2 ἐννοίαν Diodori. ἐννοίαν libri 3 καὶ
 τινὰ D 6 μέγθος D 11 ἢ CDF, καὶ vel 14 τοῖς
 add. Heiske 19 ἕνα om. CF 23 τοῖς om. UF.

ἰδιον κύκλον ἐν ἐνιαυτῷ τελοῦντος, τῆς δὲ σελή-
 νης ἐν μηνὶ τὴν ἰδίαν περίοδον διαπορευομένης.
 τῶν δὲ πλανήτων ἰδιον ἕκαστον ἔχειν ὁρόμον καὶ 31.
 διηλλαγμένως καὶ ποικίλως χρῆσθαι τοῖς τάξεσι καὶ
 τῇ τῶν χρόνων διαιρίσει. πλείστα δὲ πρὸς τὰς γε-
 νέσεις τῶν ἀνθρώπων συμβάλλεσθαι τούτους τοὺς
 ἀστέρας ἀγαθὰ τε καὶ κακὰ· διὰ δὲ τῆς τούτων
 φύσεως τε καὶ θεωρίας μάλιστα γινώσκειν τὰ συμ-
 βαίνοντα τοῖς ἀνθρώποις. πεποιθῆσθαι δὲ φησι προφ- 2
 ρήσεως ἑλλοίς τε βασιλεύσιν οὐκ ὀλίγοις καὶ τῷ
 10 καταπολεμήσαντι Λαρείῳ Ἀλεξάνδρῳ καὶ τοῖς μετὰ
 ταῦτα βασιλεύσασιν Ἀντιγόνῳ τε καὶ Σελεύκῳ τῷ
 Νικητορῇ, ἐν ἵπασι δὲ τοῖς ῥηθείσις εὐστοχημέναι
 δοκοῦσιν· ὑπὲρ ὧν ἡμεῖς τὰ κατὰ μέρος ἐν οἰκιο-
 15 τέροις ἀναγράφομεν καιροῖς. προλέγουσι δὲ καὶ τοῖς 3
 ἰδιώταις τὰ μέλλοντα συμβαίνειν οὕτως εὐστόχως
 ὥστε τοὺς πειραθέντας θαυμάζειν τὸ γινόμενον καὶ
 μαῖζον ἢ κατ' ἀνθρώπον ἡγέσθαι. μετὰ δὲ τὸν 4
 140 ζῳδιακὸν κύκλον εἴκοσι καὶ τέσσαρες ἀφορίζουσιν
 20 ἀστέρας, ὧν τοὺς μὲν ἡμίσεις ἐν τοῖς βορείοις μέ-
 ρεσι, τοὺς δ' ἡμίσεις ἐν τοῖς νοτίοις τετάχθαι φασί,
 καὶ τούτων τοὺς μὲν ὁριζόμενους τῶν ζῶντων εἶναι
 καταριθμοῦσθαι, τοὺς δ' ἀφανεῖς τοῖς τετελευτηκόσι
 προσωρίσθαι νομίζουσιν, οὗς δικαστὰς τῶν ὅλων
 25 προσεργαζομένουσιν. ὑπὸ πάντα δὲ τὰ προειρημένα 5
 τὴν σελήνην φέρεσθαι λέγουσιν, ἐγγιστα μὲν τῆς γῆς

1 ἐν οἰκ. II   2 ἐν vulg.   περίοδον] πορείαν II
 3 ἕκαστον ἰδίον vulg.   13 Νικητορῇ CF   14 ἡμίς οἰκ.
 vulg.   19 καὶ οἰκ. II   24 προσωρίσθαι] ἡθροῦσθαι CF
 26 λέγουσι φέρεσθαι vulg.

οὔσαν διὰ τὴν βαρύντητα, διαπορευομένην δ' ἐν ἡλε-
 χίστῳ χρόνῳ τὸν ἱαντικῆς ὁρόμον, αὐτὴ διὰ τὴν ὀξύ-
 τητα τῆς φορᾶς, ἀλλὰ διὰ τὴν βραχύτητα τοῦ κύ-
 κλου. ὅτι δὲ τὸ φῶς ἀλλότριον ἔχει καὶ διότι τὰς
 ἐκλείψεις ποιεῖται διὰ τὸ σκίασμα τῆς γῆς παρὰ
 πλῆθει λέγουσι τοὶς Ἑλλησι. περὶ δὲ τῆς κατὰ τὸν
 ἥλιον ἐκλείψεως ἀσθενεστάτας ἀποδείξεις φέροντας
 οὐ τολμᾶσι προλέγειν οἷδ' ἀκριβῶς ὑπὲρ ταύτης
 περιγράφειν τοὺς χρόνους. περὶ δὲ τῆς γῆς ἰδιω-
 τάτας ἀποφάσεις ποιοῦνται, λέγοντες ὑπάρχειν αὐ-
 τὴν σκαφοειδῇ καὶ κοίλῃ, καὶ πολλὰς καὶ πιθανὰς
 ἀποδείξεις εὐποροῦσι περὶ τῆς ταύτης καὶ περὶ τῶν
 ἄλλων τῶν κατὰ τὸν κόσμον· ὑπὲρ ὧν τὰ κατὰ μέ-
 ρος διεξίεναι τῆς ὑποκειμένης ἱστορίας ἀλλότριον
 εἶναι νομίζομεν. τοῦτο μέντοι γὰρ διαβεβαιώσασαι
 ἴν' τις προσηκόντως ὅτι Χαλδαῖοι μεγίστην ἔξιν ἐν
 ἀστρολογίᾳ τῶν ἐπάντων ἀνθρώπων ἔχουσι καὶ διότι
 πλείστην ἐπιμέλειαν ἐποιήσαντο ταύτης τῆς θει-
 ορίας. περὶ δὲ τοῦ πλήθους τῶν ἑτών, ἐν οἷς φασὶ
 τὴν θεωρίαν τῶν κατὰ τὸν κόσμον πεποιθῆσθαι τὸ
 σύστημα τῶν Χαλδαίων, οὐκ ἔν τις βαδίσας πιστεύ-
 σαιεν· ἑτών γὰρ ἑπτὰ καὶ τετταράκοντα μυριάδας
 καὶ τρεῖς ἐπὶ ταύταις χιλιάδας εἰς τὴν Ἀλεξάνδρου
 διάβασιν γεγονέναι καταριθμοῦσιν, ὡς ὅπου τὸ
 παλαιὸν ἤρξαντο τῶν ἡσίων τὰς παρατηρήσεις
 ποιῆσθαι.

10 Καὶ περὶ μὲν Χαλδαίων ἀκρισθησόμεθα τοῖς
 ὀνηθείσιν, ἵνα μὴ μακρότερον ἀποπλανώμεθα τῆς

1 ἡραχύντητα II. ἡραχύντητα II. ἡ πύτης CE
 9 παραγράφειν libri, corr. Wess. 16 προσηκόντως om. D.

οἰκείας ἱστορίας· περὶ δὲ τῆς Ἀσσυρίων βασιλείας
ὥς ὑπὸ Μήδων κατελύθη προσηρμηκότις ἐπώνυμον
ᾧθεν ἐξέβημεν.

Ἐπεὶ δὲ διαφωνοῦσιν οἱ παλαιότατοι τῶν συγ- 32
γραφέων περὶ τῆς μεγίστης τῶν Μήδων ἡγεμονίας,
οἴκειον εἶναι διαλαμβάνομεν τοῖς φιλελήθως τὰς
πρέξεις ἱστορεῖν βουλομένοις τὴν διαφορὰν τῶν
ἱστοριογράφων παρ' ἑλληλα θεῖναι. Ἡρόδοτος μὲν 3
οὕτως κατὰ Ξέρξην γεγονώς τοῖς χρόνοις φησὶν Ἀσ-
συρίους ἐπὶ πεντακόσια πρότερον τῆς Ἀσίας ἄρξαν-
τας ὑπὸ Μήδων καταλυθῆναι, ἔπειτα βασιλεῖα μὲν
μηδένα γενέσθαι τὸν ἀμφισβητήσοντα τῶν ὅλων ἐπὶ
14 πολλὰς γενεάς, τὰς δὲ πόλεις καθ' ἑαυτὰς ταπτο-
μέναις διοικεῖσθαι δημοκρατικῶς· τὸ δὲ τελευταῖον
πολλῶν ἐτῶν διελθόντων αἰρεθῆναι βασιλεῖα παρὰ
τοῖς Μήδοις ἄνδρα δικαιοσύνη διάφορον, ὄνομα
Κυαξάρην. τοῦτον δὲ πρῶτον ἐπιχειρήσαι προσ- 3
έγισθαι τοὺς πλησιοχώρους, καὶ τοῖς Μήδοις ἀρχη-
γὸν γενέσθαι τῆς τῶν ὅλων ἡγεμονίας· ἔπειτα τοὺς
ἐγγόνους αὐτοῦ προσκατακτιωμένους πολλὴν τῆς ὁμό-
ρου χώρας αὐξήσαι τὴν βασιλείαν μέχρι Ἀστυάγου
τοῦ καταπολεμηθέντος ὑπὸ Κύρου καὶ Περσῶν.
περὶ ὧν εὖν ἡμεῖς τὰ κεφάλαια προσηρμηκότις τὰ
κατὰ μέρος ἕσπερον ἐκρίβως ἀναγράφομεν, ἐπειδὴν
ἐπὶ τοὺς οἰκείους χρόνους ἐπιβέλωμεν· κατὰ γὰρ
τὸ δεύτερον ἔτος τῆς ἐπτακαίδεκάτης ὀλυμπιάδος
ἠρέθη βασιλεὺς ὑπὸ Μήδων Κυαξάρης καθ' Ἡρόδο-

4 παλαιότατοι] μέγιστοι II 10 Ἀσίας] Ἀσσυρίας D
12 ἀμφισβητήσοντα E 17 κνάξαμε D 18 τοῖς M. καὶ
τοῖς. 27 κνάξαρος D.

4 τον. Κτησίας δὲ ὁ Κρίδιος τοῖς μὲν χρόνοις ὑπῆρξε
 κατὰ τὴν Κύρου στρατείαν ἐπὶ Ἀρταξέρξην τὸν ἀδελ-
 φόν, γινόμενος δ' αἰχμάλωτος, καὶ διὰ τὴν ἱστο-
 ρικὴν ἐπιστήμην ἀναληφθεὶς ὑπὸ τοῦ βασιλέως, ἔπα-
 5 κιδεῖκα ἔτη διετέλεσε τιρώμενος ἐπ' αὐτοῦ. οὗτος ὅ-
 οὖν φησιν ἐκ τῶν βασιλικῶν διφθερῶν, ἐν αἷς οἱ
 Πέρσαι τὰς παλαιὰς πράξεις κατὰ τινὰ νόμον εἶχον
 συντεταγμένως, πολυπραγμονῆσαι τὰ καθ' ἕκαστον
 καὶ συνταξάμενος τὴν ἱστορίαν εἰς τοὺς Ἑλληνας
 6 ἐξενιγκεῖν. φησὶν οὖν μετὰ τὴν κατάλυσιν τῆς
 Ἀσσυρίαν ἡγεμονίας Μήδους προστεῖναι τῆς Ἀσίας
 Ἀρβάκον βασιλεύοντος τοῦ Σαρδανάπαλλον κατα-
 7 πολεμήσαντος, καθότι προείρηται. τοῦτον δ' ἔρξαν-
 τος ἔτη δυοὶ λείποντα τῶν τριάκοντα διαδέξασθαι
 τὴν βασιλείαν τὸν υἱὸν Μανδάκην, ὃν ἔρξαι τῆς
 8 Ἀσίας ἔτη πεντήκοντα. μετὰ δὲ τοῦτον τριάκοντα
 μὲν ἔτη βασιλεύσαι Σώσαρμον, πεντήκοντα δὲ Ἀρ-
 τίσαν, δύο δὲ πρὸς τοῖς εἰκοσι τὸν προσαγορευ-
 9 ῶμενον Ἀρβιάην, τετραράκοντα δὲ Ἀρταίον. ἐπὶ
 δὲ τοῦτον συστῆναι μέγαν πόλεμον τοῖς Μήδοις
 πρὸς Καδουσίους διὰ τοιαύτας αἰτίας. Παρσώνδην
 τὸν Πέρσῃν, θαυμαζόμενον ἐπ' ἀνδρείᾳ καὶ συνέσει
 καὶ ταῖς ἄλλαις ἀρεταῖς, φίλον τε ὑπάρχειν τῷ βασιλεὶ
 καὶ μέγιστον ἰσχυρῶσαι τῶν μετιχόντων τοῦ βασιλικοῦ
 10 συνισθίου. τοῦτον δ' ὑπὸ τοῦ βασιλέως ἐν τινι
 11 κρήνῃ λεπτηθίντα φνεῖν μετὰ πικρῶν μὲν τρισχ-
 λίων, ἱππέων δὲ χιλίων εἰς Καδουσίους, παρ' οἷς ἦν

1 τοῖς] καθ' Ἡρόδοτον add. H. 8 ἕκαστη H. 9 συνταξά-
 μενος codices, corr. Gam. 10 Μανδάκην CE 11 Ἀρταίον CE
 21 Παρσώνδην Gemistius, Περσώνδην D, Παρσώδην vulg.

ἐκδεδομένος τὴν ἰδίαν ἀδελφὴν τῷ μάλιστα δυνα-
 στεύοντι κατὰ τοὺτους τοὺς τόπους. γενόμενον δ' 3
 147 ἐπουσιάζειν καὶ πείσαντα τὸ σῆματιν ἔθνος ἀν-
 ἔχουσαι τῆς ἐλευθερίας, αἰρεθῆναι στρατηγὸν διὰ
 τὴν ἀνδρείαν. ἔπειτα πυνθανόμενον ἄθροισμένην
 ἐκ' αὐτὸν μεγάλην δύναμιν, καθοπλίσαι τοὺς Κα-
 δουσίους πανδημί, καὶ καταστρατοπεδεῦσαι πρὸς
 ταῖς εἰς τὴν χώραν εἰσβολαῖς ἔχοντα τοὺς σῆματι- 4
 νας οὐκ ἐλάττωις εἰκοσι μυριάδων. τοῦ δὲ βασι- 5
 148 λέως Ἀρταίου στρατεύσαντος ἐκ' αὐτὸν μυριάσιν
 ὀγδοήκοντα μάχῃ κρατῆσαι καὶ πλείους μὲν τῶν
 πεντακισμυρίων ἀνελλεῖν, τὴν δ' ἑλληνὴν δύναμιν ἐκ-
 βαλεῖν ἐκ τῆς Καδουσίαν χώρας. διὸ καὶ παρὰ
 τοῖς ἐγχωρίοις θαυμαζόμενον αἰρεθῆναι τε βασιλέα 6
 149 καὶ τὴν Μηδίαν συντεχῶς λεηλατεῖν καὶ πάντα τόπον
 καταφθεῖρειν. μεγάλης δὲ δόξης τυχόντα, καὶ γῆρας 7
 μέλλοντα καταστρέφειν τὸν βίον, ἄρ' ἂν θέσθαι παρα-
 στησάμενον τὸν διαδεχόμενον τὴν ἀρχήν, ὅπως μη-
 δέποτε διαλύσωνται τὴν ἐχθρὰν Καδοῦσιοι πρὸς
 150 Μήδους· εἰ δὲ συνέθουντο ὁμολογίας, ἐξώλεις γενέ-
 σθαι τοὺς τε ἀπὸ τοῦ γένους αὐτοῦ καὶ Καδουσίους
 ἑπαντας. διὰ δὲ ταύτας τὰς αἰτίας καὶ πολυμικρῶς 8
 ἐσχηκέναι Καδουσίους πρὸς Μήδους, καὶ μηδέποτε
 τοῖς τούτων βασιλεῦσιν ὑπερέουσι γεγονέναι, μέχρι
 151 οὐ Κῆρος εἰς Πέρσας μετίσθηται τὴν ἡγεμονίαν.

Τῶν δὲ Μήδων βασιλεῦσαι μετὰ τὴν Ἀρταίου 34
 τελευταίην Ἀρτύνην μὲν ἐτη δύο πρὸς τοῖς εἰκοσι,

8 ἐσβολαῖς II 11 μάχῃ om. II 12 Καδουσίας D
 14 τε om. vulg. 16 γῆρας F 17 παραστησάμενον II
 23 οὐ] ἔτι II περιέσθη C, διέσθη F 27 ἀρετήν D.

Ἀσιτβάραν δὲ τιταράκοντα. ἐπὶ δὲ τούτῳ Πάρθους
 ἐπιστάτας Μήδων Σάκαις τὴν τε χώραν καὶ τὴν
 2 πόλιν ἐγχειρῶσαι διόπερ' οὐστέρντος πολέμου τοῖς
 Σάκαις πρὸς Μήδους ἐπ' ἴση πλείω γενέσθαι τε
 μέγας οὐκ ὀλίγας καὶ συχνῶν παρ' ἀμφοτέροις
 ἐνισχυθέντων τὸ τελευταῖον εἰρήνην αὐτοὺς ἐπὶ
 τοιαύτῃ συνθῆσθαι. Πάρθους μὲν ὑπὸ Μήδους τε-
 τέχθαι, τῶν δὲ προβαυρχόντων ἑκατέρους κυριεύ-
 σαντας φίλους εἶναι καὶ συμμέχους ἀλλήλοις εἰς τὸν
 3 ἄπειντα χρόνον. βασιλεῦσαι δὲ τότε τῶν Σακῶν 10
 γυναῖκα τὰ κατὰ πόλεμον ἐξηλωκυίας καὶ τόλμη τε
 καὶ πράξει πολὺ διαφέρουσαν τῶν ἐν Σάκαις γυναι-
 κῶν. ὄνομα Ζαρίναν. καθόλου μὲν οὖν τὸ ἔθνος
 τοῦτο γυναῖκας ἐλκίμους ἔχειν καὶ κοινωνοῦσας τοῖς
 ἀνδράσι τῶν ἐν τοῖς πολέμοις κινδύνων, ταύτην δὲ 15
 λέγεται τῷ τε κάλλει γενέσθαι πεισῶν ἐκπρεπεσιτάτην
 καὶ ταῖς ἐπιβολαῖς καὶ τοῖς κατὰ μέρος ἐγχειρήμασι
 4 θαυμαστότην. τῶν μὲν γὰρ πλησιοχώρων βουβέρων
 τοὺς ἐπηρεζόμενους τῷ θράσει καὶ κατωδυλούμενους 145
 τὸ ἔθνος τῶν Σακῶν καταπολεμήσαι, τῆς δὲ χώρας 20
 πολλὴν ἐξημερώσαι, καὶ πόλιν οὐκ ὀλίγας κτίσαι,
 καὶ τὸ σύνολον εὐδαιμονιότερον τὸν βίον τῶν ὁμο-
 5 ἑθνῶν ποιῆσαι. διὸ καὶ τοὺς ἐγχευόμενους μετὰ τὴν
 τελευταίαν αὐτῆς χάριν ἀποδιδόντας τῶν εἰρηγισιῶν
 καὶ τῆς ἀρετῆς μανημονεύοντας τάσθων οἰκοδομησάσαι 25
 πολὺ τῶν ὑποτῶν παρ' αὐτοῖς ἐπιδέχοντα ὑποστη-

1 Ἀσιτβάραν Gemistus, Ἀσιτβάραν CF, γασταμάρην D
 4 πλείω] πλείους ἄτε F, δύο Gemistus 5 ἀμφοτέροις CF
 6 αὐτοῖς D 11 πόλιν] αὐτὴ add. D 12 om. D 13 Ζαρί-
 ναν D 14 ἐστὶ vulg. 16 εὐπρεπεσιτάτην vulg.

σπείνοντες γὰρ πυραμίδι τρίγωνον τρίων μὲν στα-
δίων ἑκάστην πλευρὰν αὐτῆς κατασκευάσαι τὸ μήκος,
τὸ δ' ὕψος σταδίων, εἰς ὃν συντηγμένης τῆς κορυ-
φῆς ἐπιστῆσαι δὲ τῷ τάφῳ καὶ χρυσῆν εἰκόνα
= κολοσσικήν, καὶ τιμὰς ἥρωικὰς ἀπονείμει, καὶ ἄλλα
πάντα μεγαλοπρεπέστερα ποιεῖν τῶν τοῖς προγόνοις
αὐτῆς συγχωρηθέντων. Ἀστιβάρα δὲ τοῦ βασιλείως
τῶν Μήδων ἐν Ἐκβατάνοις γῆρας τελευτήσαντος τὴν
ἀρχὴν Ἀσπένδαν τὸν υἱὸν διαδέξασθαι, τὸν ὑπὸ
10 τῶν Ἑλλήνων Ἀστυάγην καλούμενον. τούτου δ'
ἐπὶ Κύρου τοῦ Πέρσου καταπολεμηθέντος μετα-
πείσειν τὴν βασιλείαν εἰς Πέρσας, περὶ ὧν ἡμεῖς τὰ
κατὰ μέρος ἐν τοῖς ἰδίοις χρόνοις ἀκριβὲς ἀνα-
γράφομεν.

11 Περὶ μὲν οὖν τῆς Ἀσσυρίων καὶ Μήδων βασι-
λείας καὶ τῆς τῶν συγγραφῶν διαφανείας ἱκανῶς
εἰρησθαι νομίζομεν· περὶ δὲ τῆς Ἰνδικῆς καὶ τῶν
ἐν αὐτῇ μυθολογουμένων ἐν μέρει διεξιμεν.

Ἡ τοίνυν Ἰνδικὴ τετράπλευρος οὕτω τῷ σχή- 35
= ματι, τὴν μὲν πρὸς ἀνατολὰς νεύουσαν πλευρὰν καὶ
τὴν πρὸς μεσημβρίαν ἢ μεγάλη περιέχει θάλαττα,
τὴν δὲ πρὸς τὰς ἀρκτοὺς τὸ Ἡμωδὸν ὄρος διαιρῶν
τῆς Σκυθίας, ἣν κατοικοῦσι τῶν Σκυθῶν οἱ προ-
αγορευόμενοι Σάκαι· τὴν δὲ τετάρτην [τὴν] πρὸς
= δύσιν ἰστροαμμένην διελήφειν ὁ Ἰνδὸς προσαγορευ-
όμενος ποταμὸς, μέγιστος ὢν τῶν πάντων μετὰ τὸν

6 προγενέσσι II 7 Ἀστιβάρα Gemistus 8 γῆρας τελ.
ἐν Εκβ. vulg. 9 Ἀσπένδαν C, Ἀσπένδαν F 21 τὴν πρὸς
Bekker, πρὸς D, τὴν πρὸς τῆς vulg. 24 τὴν om. D 29
τῶν πάντων] σχεδὸν τῶν πάντων CP.

- 2 Νάλλον. τὸ δὲ μέγεθος τῆς ὅλης Ἰνδικῆς φασιν ἐκέρχων ἐπὶ μὲν ἀνατολῶν πρὸς δύοσιν δισημύριον ἡκτακισχιλίων σταδίων, ἀπὸ δὲ τῶν ἑρκῶν πρὸς μισημύριον τρισημύριον δισχιλίων. τηλικαύτη δ' οὔσα τὸ μέγεθος δοκεῖ τοῦ κόσμου μέλιστα περιέχειν τὸν τῶν θηρινῶν τροπῶν κύκλον, καὶ πολλὰ μὲν ἐκ' ἑκρας τῆς Ἰνδικῆς ἰδεῖν ἴσθιν ἀσκήτους ὄντας τοὺς γνῶμονας, νυκτὸς δὲ τὰς ἑρκτοὺς ἀθροίμους· ἐν δὲ τοῖς ἐσχάτοις οὐδ' αὐτὸν τὸν ἄρκτου-
 3 ρον φαίνεσθαι· καθ' ὃν δὴ τόπον φασὶ καὶ τὰς οὐρανὸς κεκλίσθαι πρὸς μισημύριον. ἡ δ' οὖν Ἰνδικὴ πολλὰ μὲν ὄρη καὶ μεγάλα ἔχει δένδρεσι παντοδαποῖς καρπίμοις πλήθοντα, πολλὰ δὲ πεδία καὶ μεγάλα καρποφόρα, τῶ μὲν κάλλι διαφόρα, ποταμῶν δὲ πλῆθισι διαρροόμενα. τὰ πολλὰ δὲ τῆς χώρας ἐρδύεται, καὶ διὰ τοῦτο διτιοὺς ἔχει τοὺς κατ' αὐτὸς ἔτος καρποὺς· ζῶων τε παντοδαπῶν γένη διεισφύων τοῖς μεγέθεσι καὶ ταῖς ἁλκαῖς, τῶν μὲν χειρῶν, τῶν δὲ καὶ πτηνῶν, καὶ πλείστον δὲ καὶ μεγίστους ἐλέφαντας ἐκτρέφει, χορηγούσα τὰς τροφὰς ἀφ' ὧν οὖς, δι' ὧς ταῖς ῥώμας τὰ θηρία ταῦτα πολὺ πορεύει τῶν κατὰ τὴν Αἰθιόην γεννωμένων· διὸ καὶ πολλῶν θηρινομένων ἐπὶ τῶν Ἰνδῶν καὶ πρὸς τοὺς πολεμικοὺς ἐγῶνας κατασκευαζομένων μεγάλως συμβαίνει βοτὰς γίνεσθαι πρὸς τὴν νίκην, ὁμοίως δὲ καὶ τοὺς ἀνθρώπους ἡ πολικαρμία τρέφουσα τοῖς τε ἀναστήμασι τῶν σωματίων καὶ τοῖς ὄγκοις ὑπερ-

2 πρὸς] ἐπὶ II 5 μέλιστα τοῦ κ. vulg. 10 τόπον Hertlein, τόπον libri 15 διεισφύμενα vulg. 19 δὲ καὶ] δὲ C 20 ἀφ' ὧν οὖς vulg. 25 γίνεσθαι βοτὰς vulg. 28 τρέφουσα C.

φέροντας κατασκευάζει· εἶναι δ' αὐτοῖς συμβαίνει
 καὶ πρὸς τὰς τέχνας ἐπιστήμονας, ὥς ἂν ἄλλα μὲν
 ἔλκοντες καθαρὸν, ὕδωρ δὲ λεπτομερέστατον πίνον-
 τας. ἥ δὲ γῆ πάμπορος οὕσα τοῖς ἡμέροις καρποῖς 2
 ἔχει καὶ πλέθας καταγείους πολλῶν καὶ παντοδα-
 πῶν μετέλλων· γίνεται γάρ ἂν αὐτῇ πολὺς μὲν
 ἄργυρος καὶ χρυσός, οὐκ ὀλίγος δὲ χαλκός καὶ
 σίδηρος, ἔτι δὲ καττίτερος καὶ τέλλα τὰ πρὸς κόσμον
 τε καὶ χροῖαν καὶ πολιμικὴν παρασκευὴν ἀνήκοντα.
 10 χωρὶς δὲ τῶν δημητριακῶν καρπῶν φύεται κατὰ 3
 τὴν Ἰνδικὴν πολλή μὲν κέγχρος, ἀρδευομένη τῇ
 τῶν ποταμίων ταμμάτων θαψιλείᾳ, πολὺ δ' ὄσπριον
 καὶ διάφυρον, ἔτι δ' ὄρυζα καὶ ὁ προσαγορευόμενος
 βόσπορος, καὶ μετὰ ταῦτ' ἄλλα πολλὰ τῶν πρὸς
 11 διατροφὴν χρησίμων· καὶ τούτων τὰ πολλὰ ἐκάρχει
 αὐτοφυῆ, οὐκ ὀλίγους δὲ καὶ ἔλλους ἐσθλούς
 καρποὺς φέρει θυμαίνους τρέφειν ξῆα, περὶ ὧν
 μικρόν ἂν εἴη γράφειν, διὸ καὶ φασὶ μὲν 4
 τὴν Ἰνδικὴν ἐπισχεῖν λιμὸν ἢ καθόλου σπάνιν τῶν
 12 πρὸς τροφὴν ἡμερὸν ἀνηκάντων, διττῶν γάρ ὁμ-
 βρων ἐν αὐτῇ γινομένων καὶ ἑκάστην ἔτος, τοῦ
 μὲν χειμερινοῦ, καθὰ παρὰ τοῖς ἄλλοις, ὁ σπέρτος
 τῶν πυρίνων γίνεται καρπῶν, τοῦ δ' ἑτέρου κατὰ
 τὴν θερμὴν τροπὴν [καθ' ἣν] σκαίρισθαι συμβαίνει
 13 τὴν ὄρυζαν καὶ τὸν βόσπορον, ἔτι δὲ σήσαρον καὶ
 κέγχρον· κατὰ δὲ τὸ πλείστον ἀμφοτέρους τοῖς καρ-

12 τὸ προσαγορευόμενον βόσπορον vulg. 15 καλλία]
 αἰσία Π καὶ ταύταν . . αὐτοφυῆ om. Π 17 φέρει om. Π
 20 ὄσπριον] κοσπῶν Π 22 καθὰ] οὐ καθὰ Richardt 24
 καθ' ἣν inclusi 26 δὲ del. Reiske, μὲν Dind.

ποῖς οἱ κατὰ τὴν Ἰνδικὴν ἐπιτυγχάνουσι, πάντων
 δέ, τειλεσφορονύμων θατέρου τῶν καρπῶν, οὐκ
 ἔπιτυγχάνουσιν, οἳ τε αὐτοματιζόντες καρποὶ καὶ
 αἱ κατὰ τοὺς ἑλωδοῖς τόπους φεόμεναι ῥίζαι διέ-
 φοροι ταῖς γλυκύτησιν οὐσαι πολλὴν παρίχονται
 τοῖς ἀνθρώποις θαρίλλιον· πάντα γὰρ σχεδὸν τὰ
 κατὰ τὴν χώραν πεδία γλυκαῖαν ἔχει τὴν ἀπὸ τῶν
 ποταμῶν ἑκμάδα καὶ τὴν ἀπὸ τῶν ὁμβρίων τῶν ἐν
 τῷ θερμῷ [γινωμένων] καὶ ἰνικιτὸν κυκλικῇ τιμῇ
 περιόδῳ παραδόξως εἰσθότων γίνεσθαι θαρίλλιον, ὡ
 χλυσρῶν πιπτόντων ὑδάτων ἐκ τοῦ περιέχοντος
 ἄερος, καὶ τὰς ἐν τοῖς ἑλισσι ῥίζας ἔχοντος τοῦ τοῦ
 καύματος, καὶ μάλιστα τῶν μεγάλων καλάρων. συμ-
 βάλλονται δὲ παρὰ τοῖς Ἰνδοῖς καὶ τὰ νόμιμα πρὸς
 τὸ μηδίστατε Ἰνδικαν τροφῆς παρ' αὐτοῖς εἶναι· ὡ
 παρὰ μὲν γὰρ τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις οἱ πόλεμοι
 καταφθείροντες τὴν χώραν ἀγνώργητον κατασκευ-
 αζουσι, παρὰ δὲ τοῦτοις τῶν γεωργῶν ἑρῶν καὶ
 ἀσύλων ἰσμενῶν, οἱ πλησίον τῶν παρατάξεων γεωρ-
 γοῦντες ἀνιπαίσθητοι τῶν κινδύνων εἰσίν. ἀμφό-
 τροι γὰρ οἱ πολεμοῦντες ἀλλήλους μὲν ἀποκτείν-
 ουσιν ἐν ταῖς μάχαις, τοὺς δὲ περὶ τὴν γεωργίαν
 ὄντες ἰώσιν ἀβλαβεῖς, ὥς κοινοὺς ὄντας ἀπέναντον
 εἰσργήτας, τὰς τε χώρας τῶν ἀντιπολεμοῦντων οὐτ'
 ἔμπυρρίζουσιν οὔτε δευδρατομοῦσιν.

37 Ἐχει δὲ καὶ ποταμοὺς ἡ χώρα τῶν Ἰνδῶν πολ-

1 πέντες Dind. 2 δέ] γε f. τειλεσφορονύμων Dind.
 3 γινωμένων del. Reiske; equidam malim omni Wess. delere
 κατ' ἰνικιτὸν — γίνεσθαι 10 θαρίλλια D. θαρίλλιον χλυσρῶν
 ... ἄερος om. H 12 ἰσθότων D 13 καὶ om. D 15 ἰνικιτὸν
 τροφῆς π. a. (fms) ἑρῶν γινεσθαι π. a. H 16 θαρίλλιον C.

ἄνδρες καὶ μεγάλους πλωτοὺς, οἳ τὰς πηγὰς ἔχοντες
 ἐν τοῖς ὄρεσι τοῖς πρὸς τὰς ἑρκτοὺς κακλόμενοις
 φέρονται διὰ τῆς πεδιάδος, ὧν οἶα ὀλίγοι συρμί-
 σγοντες ἀλλήλοις ἐμβάλλουσιν εἰς ποταμὸν τὸν ἀπο-
 2 μαζόμενον Γᾶγγην. οὗτος δὲ τὸ πλείονος γινόμενος 2
 σταδίαν τρυφικόντα φέρεται μὲν ἐκ τῆς ἑρκτου πρὸς
 μισημβρίαν, ἐξηρτύγεται δ' εἰς τὸν ὠκιστὸν, ἐπο-
 λαμβάνων εἰς τὸ πρὸς τῷ μέρος τὸ ἴθνος τὸ τῶν
 Γανδαριδῶν, πλείστους ἔχον καὶ μεγίστους ἑλέφαν-
 10 τας. διὰ καὶ τῆς χώρας ταύτης οὐδὲν πώποτε 2
 βασιλεὺς ἐπηλυσ ἐκρέτησι, πάντων τῶν ἀλλοιθῶν
 φοβουμένων τὸ τι πλῆθος καὶ τὴν ἀλκὴν τῶν θη-
 ρίων. καὶ γὰρ Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδὼν ἀπέσης τῆς
 Ἀσίας κρατήσας μόνους τοὺς Γανδαρίδας οὐκ ἐπο-
 15 λήμης· καταντήσας γὰρ ἐπὶ τὸν Γᾶγγην ποταμὸν
 μετὰ πάσης τῆς θυνάμειος, καὶ τοὺς ἄλλους Ἰνδοὺς
 καταπολεμήσας, ὥς ἐπύθετο τοὺς Γανδαρίδας ἔχον
 τετρασιχιλίους ἑλέφαντας πολυμικρῶς κακοσημένους,
 ἀπέρνω τὴν ἐπ' αὐτοὺς στρατίαν. ὁ δὲ παρα- 1
 20 πλῆσιος τῷ Γᾶγγη ποταμῷ, προσεγορτυόμενος δὲ
 Ἰνδός, ἄρχεται μὲν ὁμοίως ἐκ τῶν ὄρεων, ἐμ-
 βάλλων δὲ εἰς τὸν ὠκιστὸν ἀφορίζει τὴν Ἰνδικήν·
 πολλὴν δὲ διεξιὼν πεδιάδα χώραν δέχεται ποταμούς
 οὓς ὀλίγους πλωτοὺς. ἐπιφανιστάτους δ' Ὑπεριν
 25 καὶ Ἰθάσπην καὶ Ἀκισίνον. χωρὶς δὲ τούτων ἄλλο 2
 πλῆθος ποταμῶν παντοδαπῶν διαρρεῖ καὶ ποιεῖ

4 εἰς] εἰς τὸν D   5 γινόμενος vulg.   9 Ταδερδῶν
 D, Γανδαριδῶν CF 12 ei om. vulg. 14 et 17 Γανδαρίδας D,
 Γανδαρικούς CF 20 ποταμὸς H 22 ὠκιστὴς] Ἰνδόν D
 25 ἑδάσπην D ἀκισίνον D.

κατέφυγον πολλοὶς κηπεύμασι καὶ καρποῖς παντο-
δαποῖς τὴν χώραν. τοῦ δὲ κατὰ τοὺς ποταμοὺς
πλήθους καὶ τῆς τῶν ὑδάτων ὑπερβολῆς αἰτίαν
φέρουσιν οἱ παρ' αἰτοῖς φιλόσοφοι καὶ φυσικοὶ τοί-
οι αὐτῇ· τῆς Ἰνδικῆς φασὶ τὰς περικυμένους χώρας,
τὴν τε Σκυθῶν καὶ Βακτριανῶν, ἐπὶ δὲ καὶ τῶν
Ἀριανῶν, ὑψηλοτέρως εἶναι τῆς Ἰνδικῆς, ὥστ' ἐνέ-
γωγος εἰς τὴν ὑποκειμένην χώραν πανταχόθεν συρ-
ριούσας τὰς λιβάδας ἐκ τοῦ κατ' ὀλίγον ποιεῖν τοῖς
τόποις καθύπευρον καὶ γεννᾶν ποταμῶν πλήθος.
ἴδιον δὲ τι συμβαίνει περὶ τινε τῶν κατὰ τὴν Ἰν-
δικὴν ποταμῶν τὸν ὀνομαζόμενον Σίλλην, φέροντο
δ' ἐκ τινος ὀρωπέου κρήνης· ἐπὶ γὰρ τοῦτον
μῦθον τῶν ἐπ' αὐτῶν ποταμῶν οὐδὲν τῶν ἐμβαλλο-
μένων εἰς αὐτὸν ἐπιπλεῖ, πάντα δ' εἰς τὸν βυθὸν
καταδύεται παραδόξως.

- 38 Τὴν δ' ὅλην Ἰνδικὴν οὖσαν ὑπερμεγέθη λέγεται
κατοικεῖν ἰθνη πολλὰ καὶ παντοδαπά, καὶ τούτων
μηδὲν ἔχειν τὴν ἐξ ἀρχῆς γένεσιν ἰσηλυν. ἀλλὰ
πάντα δοκεῖν ὑπάρχειν αὐτόχθονα, πρὸς δὲ τούτοις
μητε ξηλικὴν ἀποικίαν προσδέχεσθαι πάποτε μητ'
εἰς ἄλλοιθενεῖς ἐπισταλκύναι. μυθολογοῦσι δὲ τοὺς
ἀρχαιοτάτους ἀνθρώπους τροφαῖς μὲν κεχορησθαι τοῖς
αὐτομάτως φανομένοις ἐκ τῆς γῆς καρποῖς, ἐσθῆσαι
δὲ ταῖς βοφαῖς τῶν ἰγχορίων ζώων, καθάπερ καὶ
παρ' Ἑλλήσιν. ὁμοίως δὲ καὶ τῶν τεχνῶν τὰς
εὐρίους καὶ τῶν ἄλλων τῶν πρὸς βίον χρησίμων

1 αὐτόχθονες codices, corr. Dind. 7 ἀριστα D 12
ὀνομαζόμενος] μέν add. Hertlein 22 ἀλλοθενεῖς Dindorf,
ἀλλο ἴσθως libel (c. 39, 4).

ἐκ τοῦ κατ' ὀλίγον γενέσθαι, τῆς χορίας κῆτης
 ὑψηλομένης εὐφραδίᾳ ζῶν καὶ συνεργούσας ἔχοντι
 πρὸς ἅπαντα χεῖρας καὶ λόγον καὶ θυγῆς ἀρχίνουσιν.
 μυθολογοῦσι δὲ παρὰ τοῖς Ἰνδοῖς οἱ λογιώτατοι, 1
 2 περὶ οὐ καθήκον ὅν μιν συντόμως διελεῖν. φασὶ
 γὰρ ἐν τοῖς ἀρχαιοτάτοις χρόνοις, παρ' αὐτοῖς εἶ-
 τῶν ἀνθρώπων κομηθὼν οἰκούντων, παραγενίσθαι
 τὸν Διόνυσον ἐκ τῶν πρὸς ἱσπέραν τόπων ἔχοντα
 δύναμιν ἀξιόλογον· ἐπελθεῖν δὲ τὴν Ἰνδικὴν ἡπα-
 13 σαν, μηδεμιᾶς οὔσης ἀξιολόγου πάλλεως [τῆς] δυνα-
 μένης ἀντιτάξασθαι. ἐπιγενομένων δὲ καινμάτων με- 2
 γάλων, καὶ τῶν τοῦ Διονύσου στρατιωτῶν λοιμικῇ
 νόσῳ διαφθειρομένων, συνέσει διαφύροντα τὸν ἡγε-
 μόνα τοῦτον ἀπαγγεῖν τὸ στρατόπεδον ἐκ τῶν πε-
 14 διῶν τόπων εἰς τὴν ὀρεινὴν· ἐν ταύτῃ δὲ πνιόντων
 ψυχρῶν ἀνέμων καὶ τῶν ναματιαίων ὑδάτων κα-
 θαρῶν ρεόντων πρὸς αὐταῖς ταῖς πηγαῖς, ἀπαλλα-
 γῆναι τῆς νόσου τὸ στρατόπεδον. ὀνομαζίσθαι δὲ
 τῆς ὀρεινῆς τὸν τόπον τοῦτον Μηράν, καθ' ὃν ὁ
 15 Διόνυσος ἐξέτρεψε τὰς θυεῖρας ἐκ τῆς νόσου· ἅψ'
 οὐ δὲ καὶ τοὺς Ἕλληνας περὶ τοῦ θεοῦ τούτου
 παραδιδωκέναι τοῖς μεταγενιστέροις τιθεράφθαι τὸν
 Διόνυσον ἐν μηρῷ. μετὰ δὲ ταῦτα τῆς παραθείσεως 3
 τῶν καρπῶν ἐπιμεληθέντα μεταδιδόναι τοῖς Ἰνδοῖς,
 16 καὶ τὴν εὐρείαν τοῦ οἴνου καὶ τῶν ἄλλων τῶν εἰς
 τὸν βίον χρησίμων παραδοῦναι. πρὸς δὲ τοῦτοις
 πόλειόν τι ἀξιολόγων γενηθῆναι κτίστην, μεταγα-

6 αὐ] ὅν F 10 τῆς om. CP 11 τοῦτον] τοῦτον D
 13 ἐν ταύτῃ] ἐν ταύτῃ CF 23 ἐπαθείσεως H 24 παρα-
 δίδουαι D.

ρόντο τὰς κόμας εἰς τοὺς ἐπὶθίτους τόπους, τιμᾶν
 τε καταδικάζει τὸ θάνατον καὶ νόμους εἰσηγήσασθαι
 καὶ δικαστήρια, καθόλου δὲ πολλῶν καὶ καλῶν
 ἔργων εἰσηγητὴν γενόμενον θεὸν νομισθῆναι καὶ
 εὐτυχίην ἁθανάτων τιμῶν. Ἰστοροῦσι δ' αὐτὸν καὶ
 γυναικῶν πλῆθος μετὰ τοῦ στρατοπέδου περιέγει- 152
 σθαι, καὶ κατὰ τὰς ἐν τοῖς πολέμοις παρατάξεις
 τυμπάνοις καὶ κυμβάλοις κεχρησθαι, μήπω σάλπιγγος
 εὐρημένης. βασιλεύσαντα δὲ πάσης τῆς Ἰνδικῆς ἔτη
 δύο πρὸς τοῖς πεντήκοντα γῆρας τελευτήσας. δια- 10
 δεξαμένους δὲ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ τὴν ἡγεμονίαν εἰς
 τοὺς ἅφ' ἑαυτῶν ἀπολιπεῖν τὴν ἑρχήν· τὸ δὲ τελευ-
 ταῖον πολλὰς γενναῖας ὕστερον καταλυθείσης τῆς
 ἡγεμονίας δημοκρατηθῆναι τὰς πόλεις.

30 Περὶ μὲν οὖν τοῦ Διανόσου καὶ τῶν ἀπογόνων αὐ-
 τοῦ τοιαῦτα μυθολογοῦσιν οἱ τὴν ὀρεινὴν τῆς
 Ἰνδικῆς κατοικοῦντες. τὸν τε Ἡρακλῆα φασὶ παρ'
 αὐτοῖς γεγενῆσθαι, καὶ παραπλησίως τοῖς Ἑλλήσι
 τό τε ῥόπαλον καὶ τὴν λεοντὴν αὐτῷ προσέπεισι.
 1 τῇ δὲ τοῦ σώματος ῥώμῃ καὶ ἀλκῇ πολλῷ τῶν ἑ-
 Ἰλλων ἀνθρώπων διενεγκεῖν, καὶ καθαρὰν ποιῆσαι
 τῶν θηρίων γῆν τε καὶ θάλατταν. γῆμαντε δὲ
 πλείους γυναῖκας υἱοὺς μὲν πολλοὺς, θυγατέρας δὲ
 μίαν γενῆσαι, καὶ τούτων ἐνηλίκων γενομένων
 πέσαν τὴν Ἰνδικὴν διελόμενον εἰς ἴσας τοῖς τέκνοις 2
 μερίδας, ἑπτα τις τοὺς υἱοὺς ἀποδιᾶσαι βασιλέας,
 μίαν δὲ θυγατέρα θρόνοντα καὶ ταύτην βασίλισσαν
 3 ἀποδιᾶσαι. κτίστην τε πόλεων οὐκ ὀλίγων γενέσθαι,

καὶ τούτων τὴν ἐπιφανισιάντην καὶ μεγίστην προσ-
 αγορεύσαι Παλίβοθρα. κατεσχευάσαι δ' ἐν πύτῃ
 καὶ βασιλεία πολυτελῇ καὶ πλήθος οἰκητόρων καθ-
 ιδρῆσαι τὴν τε πόλιν ὀχυρῶσαι τέφροις ἐξιολόγοις
 ποταμίῳις ὕδασι πληρουμέναις. καὶ τὸν μὲν Ἡρ- 1
 κλέα τὴν ἐξ ἀνθρώπων μετέστας ποιησάμενον
 ἐθανάτου τυχεῖν τιμῆς, τοὺς δ' ἀπογόνους αὐτοῦ
 βασιλεύσαντας ἐπὶ πολλὰς γενεὰς καὶ πρῶτους ἐξιο-
 λόγους μεταχειρισάμενους μήτε στρατείας ὑπερόριον
 ποιήσασθαι μήτε ἀποικίαν εἰς ἄλλοιθνήεις ἀποστείλαι.
 ὅστιμον δὲ πολλοῖς ἔτισι τὰς πλείστας μὲν τῶν
 πόλεων δημοκρατηθῆναι, τινῶν δ' ἐθνῶν τὰς βασι-
 λείας διαμεῖναι μέχρι τῆς Ἀλεξάνδρου διαβέσειας.
 Νομίμων δ' ὄντων παρὰ τοῖς Ἰνδοῖς ἐνέων ἔξηλ- 2
 13 λαγμένων θαυμασιώτατον ἂν τις ἡγήσαιο τὸ κατα-
 δεῖχθαι ὑπὸ τῶν ἀρχαίων παρ' αὐτοῖς φιλοσόφων
 νειρομοθέτηται γὰρ παρ' αὐτοῖς δοῦλον μὲν μηδένα
 εἶναι τὸ παράπαν, ἐλευθέρους δ' ἐπάρχοντας τὴν
 ἰσότητά τιμῶν ἐν πᾶσι. τοὺς γὰρ μαθόντας μὴδ' 3
 20 ὑπερέχειν μὴδ' ὑποπίπτειν ἄλλοις κράτιστον ἔχειν
 βίον πρὸς ἀπάσης τῆς περιστάσεως· εὐχθῆς γὰρ εἶναι
 νόμους μὲν ἐκ' ἰσῆς τιθέναι πᾶσι, τὰς δ' οὐσίας
 153 ἐνισπράλλους κατασχευάζειν. τὸ δὲ πᾶν πλῆθος τῶν 40
 Ἰνδῶν εἰς ἐπὶ τὰ μέρη διήρηται, ὧν ἔστι τὸ μὲν πρῶ-
 20 τόν σύστημα φιλοσόφων, πλῆθει μὲν τῶν ἄλλων
 μερῶν λειπόμεινον, τῇ δ' ἐπιφανείᾳ πάντων προ-

δ πληρουμένοις CF, πληρουμένην εἰς D, corr. Rhod.
 10 εἰς ἄλλοις ἐθνῶς CF 17 μὲν con. vulg. 18 τὸ παράπαν
 εἶναι vulg. Ἀλεξάνδρου δὲ ἐπάρχοντας II 21 εὐχθῆς
 CDF, corr. Rhod. 22 ἰσοστάς Lind.

τεθον. ἀλλαιτούργηται γάρ ὄντες οἱ φιλόσοφοι πάσης
 ὑπουργίας οὐθ' ἰτέρων κυριεύουσιν οὐθ' ὅψ' ἰτέρων
 2 δασπόζονται. παραλαμβάνονται δ' ὑπὸ μὲν τῶν ἰδιω-
 τῶν εἰς τε τὰς ἐν τῷ βίῳ θυσίας καὶ εἰς τὰς τῶν
 τετελευτηηκότων ἐπιμελείας, ὥς θείοις γεγονότες προσ-
 3 φιλάσμετοι καὶ περὶ τῶν ἐν ἔθου μάλιστα ἐμπειρίας
 ἔχοντες, ταύτης τε τῆς ὑπουργίας δῶρά τε καὶ τιμὰς
 λαμβάνουσιν ἀξιολόγους· τῷ δὲ κοινῷ τῶν Ἰνδῶν
 μεγάλως παρέχονται χρήσις παραλαμβανόμενοι μὲν
 κατὰ τὸ νόον εἶος ἐπὶ τὴν μεγάλην σύνοδον, προ-
 4 λέγοντες δὲ τοῖς πλήθεσι περὶ κυχμῶν καὶ ἐπορ-
 βρίας, ἵτι δ' ἀνέμων εὐπνοίας καὶ νόσων καὶ τῶν
 ἄλλων τῶν δυσταμένων τοὺς ἀκούοντας ὠφελῆσαι.
 5 τὰ μέλλοντα γάρ προακινύσαντες οἱ τε πολλοὶ καὶ ὁ
 βασιλεὺς ἐκπληροῦσιν αἰεὶ τὸ μέλλον ἐκλείπειν καὶ
 προκατασχευάζουσιν αἰεὶ τι τῶν χρησίμων. ὁ δ' ἀπο-
 6 τυχὼν τῶν φιλοσόφων ἐν ταῖς προφησίαις ἄλλην
 μὲν οὐδεμίαν ἀντιδέχεται τιμωρίαν ἢ βλασφημίαν.
 7 ἄφρωνος δὲ διατελεῖ τὸν λοιπὸν βίον. δεύτερον δ'
 ἰστί μέρους τὸ τῶν γεωργῶν, οἳ τῷ πλήθει τῶν ἁλ-
 8 λων κοινὸν προέχειν δοκοῦσιν. οὔτοι δὲ πολέμων
 καὶ τῆς ἄλλης λειτουργίας ἀφαιρέμηνι περὶ τὰς γεωρ-
 γίας ἐσχολοῦνται· καὶ οὐδέ τις αἶν πολέμιος περιτυχὼν
 γεωργῶν κατὰ τὴν χώραν ἀδικήσκειν ἐν, ἀλλ' ὥς
 κοινῶς τῶν γεργίας ἡγούμενοι πάσης ἀδικίας ἐπέχον-
 9 ται. διόπερ ἀδιάρθορος ἡ χώρα διαμένονσα καὶ
 μαρπατοῖς βροθονσα πολλὴν ἐπόλανσιν παρέχεται τῶν
 ἐπιτηδεύων τοῖς ἀνθρώποις. βιοῦσι δ' ἐπὶ τῆς χώρας

2 ἰδίαν vulg. 4 τε om. D καὶ] τε καὶ H 11 τοῖς
 κίχθην om. H καὶ] καὶ τῆς D 24 αἶν om. vulg.

μετὰ τέκνων καὶ γυναικῶν οἱ γεωργοί, καὶ τῆς εἰς
 τὴν πόλιν καταβάσεως παντελῶς ἀφαισθήσονται. τῆς δὲ
 χώρας μισθοὺς τελούσι τῷ βασιλεὶ διὰ τὸ πρῶτον
 τὴν Ἰνδικὴν βασιλικὴν εἶναι, ἰδιώτῃ δὲ μηθενὶ γῆν
 ὀφείδειναι κικησθαι· χωρὶς δὲ τῆς μισθώσεως τετέ-
 ρτην εἰς τὸ βασιλικὸν τελούσι. τρίτον δ' ἐστὶ φύλον
 τὸ τῶν βουκόλων καὶ ποιμένων καὶ καθόλου πάντων
 τῶν νομέων, οἱ πόλιν μὲν ἢ κόμην οὐκ οἰκοῦσι,
 σκηνίστη δὲ βίῃ χρῶνται, οἱ δ' αὐτοὶ καὶ κυνηγῶν-
 10 τες καθαρὰν ποιοῦσι τὴν χώραν ὀρνέων τε καὶ
 θηρίων. εἰς ταῦτα δ' ἀσχοῦντες καὶ φιλοτεχνούντες
 ἑξημεροῦσι τὴν Ἰνδικήν, πλήθουσιν πολλῶν καὶ
 παντοδαπῶν θηρίων τε καὶ ὀρνέων τῶν κατασθιόν-
 15 ταν τὰ σπέρματα τῶν γεωργῶν. τέταρτον δ' ἐστὶ 41
 μέρος τὸ τῶν τεχνιτῶν καὶ τούτων οἱ μὲν εἰσιν
 ὁπλοποιοί, οἱ δὲ τοῖς γεωργοῖς ἢ τισιν ἑλλοις τὰ
 χρήσιμα πρὸς ὑπηρεσίαν κατασκευάζουσιν. οὗτοι δ'
 οὐ μόνον ἀτελεῖς εἰσιν, ἀλλὰ καὶ σιτομετρίαν ἐκ τοῦ
 βασιλικοῦ λαμβάνουσι. πέμπτον δὲ τὸ στρατιωτικόν, 2
 30 εἰς τοὺς πολέμους εὐθιτεοῦν, τῷ μὲν πλήθει διέτερον,
 ἀνίσσει δὲ καὶ παιδιᾷ πλείστην χρόνον ἐν ταῖς εἰ-
 ρηναῖς. τρίφεται δ' ἐκ τοῦ βασιλικοῦ πᾶν τὸ πλῆθος
 τῶν στρατιωτῶν καὶ τῶν πολεμιστῶν ἱππῶν τε καὶ
 ἑλκεάντων. ἕκτον δ' ἐστὶ τὸ τῶν ἐφόρων· οὗτοι δὲ 3
 40 πολυπράγματοντες πάντα καὶ ἐφορῶντες τὰ κατὰ
 τὴν Ἰνδικὴν ἀπαγγέλλουσι τοῖς βασιλεῦσιν, ἔν δ' ἢ
 πόλις αὐτῶν ἀβασίλευτος ἢ, τοῖς ἄρχουσιν. ἑβδομον 4

ὁ κυνηγῶντες καὶ λαμβάνοντες καὶ φιλοτεχνούντες ἑξημε-
 ροῦσι (cod. am.) C 10 τε om. vulg. 11 φιλοτεχνούντες F
 19 τὸ add. Hartleib 20 πολεμῶν D.

δ' ἐστὶ μέρος τὸ βουλευθῶν μὲν καὶ συνεδριῶν τοῖς
 ὑπὲρ τῶν κοινῶν βουλευομένοις, πλήθει μὲν ἐλέ-
 χιστον, εὐγενεῖς δὲ καὶ φρονήσαι μάλιστα θαυμα-
 ζόμενον· ἐκ τούτων γάρ οἱ τε σύμβουλοι τοῖς βα-
 σιλεῦσιν εἰσιν οἱ τε διωικηταὶ τῶν κοινῶν καὶ οἱ
 δικασταὶ τῶν ἀμφισβητουμένων, καὶ καθόλου τοὺς
 ἡγεμόνας καὶ τοὺς ἄρχοντας ἐκ τούτων ἔχουσι. τὰ
 μὲν οὖν μέρη τῆς διηρημένης πολιτείας παρ' Ἰνδοῖς
 σχεδὸν ταύτ' ἐστίν· οὐκ ἔστισι δὲ γαμεῖν ἐξ ἑλλου
 γένους ἢ προαιρέσεως ἢ τέχνας μεταχειρίζεσθαι, οἷον
 στρατιώτην ὄντα γεωργεῖν ἢ τεχνίτην ὄντα φιλο-
 σοφεῖν.

42 Ἐχὺ δ' ἡ τῶν Ἰνδῶν χώρα πλείστους καὶ μεγί-
 στοὺς ἐλέφαντας, ἄλκιῃ τε καὶ μεγάλῃ πολὺ διαφέ-
 ροντες. ὀχεύεται δὲ τοῦτο τὸ ξῆλον οὐχ ὥσπερ
 τινὲς φασιν, ἐξηλλαγμένως, ἀλλ' ὁμοίως ἵπποις καὶ
 τοῖς ἑλλοῖς τετράποσι ζώοις· κνοῦσι δὲ τοὺς μὲν
 ἐλαχίστους μῆνας ἑκαταίδεκα, τοὺς δὲ πλείστους
 2 ὀκτωκαίδεκα. τίχτουσι δὲ καθάπερ ἵπποι κατὰ τὸ
 πλείστον ἔν, καὶ τρέφουσι τὸ γεννηθὲν αἱ μητέρες
 ἐκ' ἑτῆ ἑξ. ζῶσι δ' οἱ πλείστοι καθάπερ ὁ μακρο-
 βιώτατος ἄνθρωπος, οἱ δὲ μάλιστα γηράσκοντες ἑτῆ
 διακόσια.

8 Εἰσὶ δὲ παρ' Ἰνδοῖς καὶ ἐπὶ τοὺς ξένους ἄρχον-
 τες τεταγμένοι καὶ φροντιζόντες ὅπως μηδεὶς ξένος
 ἀδικῇται· τοῖς δ' ἄρρωστοῦσι τῶν ξένων ἱατροὺς
 εἰσάγουσι καὶ τὴν ἅλλην ἐπιμέλειαν ποιοῦνται, καὶ
 τελευτήσαντας θάπτουσιν, εἰ δὲ τὰ καταλειφθέντα

10 γένους] μέρους II. ἢ] ἢ πλείους Wess., ἢ δὲ II Rhod.
 11] καὶ Rhod. 29 αἱ αὐτ. Reiske 28 τελευτήσαντες II.

χρήματα τοῖς προσήκουσιν ἀποδιδόσκειν. οἱ τε δι-
κασταὶ τὰς κρίσεις παρ' αὐτοῖς ἀκριβῶς διακρινά-
σκουσι, καὶ πικρῶς τοῖς ἁμαρτάνουσι προσφέρονται.
περὶ μὲν οὖν τῆς Ἰνδικῆς καὶ τῶν κατ' αὐτὴν ἀρ-
χαιολογουμένων ἀρχιστῆσόμεθα τοῖς φηθείσιν.

125 Περὶ δὲ τῶν Σκυθῶν τῶν οἰκούντων τὴν ὁμο- 43
ρον χώραν ἐν μέρει διέξινται. οὗτοι γὰρ τὸ μὲν εἰς
ἀρχῆς ὀλίγην ἐνέμοντο χώραν, ὕστερον δὲ κατ' ὀλί-
γον ἀδελφέντες διὰ τὰς αἰκῶς καὶ τὴν ἀνδρείαν
πολλὴν μὲν κατακτήσαντο χώραν, τὸ δ' ἔθνος εἰς
μεγάλην ἡγεμονίαν καὶ δόξαν προήγαγον. τὸ μὲν 2
οὖν πρῶτον παρὰ τὸν Ἀράξην ποταμὸν ὀλίγοι κατ-
όκουσιν παντελῶς καὶ διὰ τὴν ἀδοξίαν καταφρο-
νοῦμενοι· ἔνα δὲ τῶν ἀρχαίων ἔχοντες βασιλεία φιλο-
1 πόλεμον καὶ διαφέροντα στρατηγία προσεκτήσαντο
χώραν, τῆς μὲν ὀρεινῆς ἕως πρὸς τὸν Καύκασον,
τῆς δὲ πεδινῆς τὰ παρὰ τὸν ὠκεανὸν καὶ τὴν Μαι-
ώτιν λίμνην καὶ τὴν ἑλληνὴν χώραν ἕως Ταυράδος
ποταμοῦ. ὕστερον δὲ μυθολογοῦσι Σκύθαι παρ' 3
αὐτοῖς γενέσθαι γηγενῆ παρθένον· ταύτην δ' ἔχον
τὰ μὲν ἄνω μέρη τοῦ σώματος μέχρι τῆς ζώνης γυ-
ναϊκία, τὰ δὲ κατώτερα ἐχιδνῆς. ταύτῃ δὲ Δία
μιγνύμενος γυνήσκει παῖδα Σκύθην βρομα. τοῦτον δὲ
γενόμενον ἐπιφανέστατον τῶν πρὸ αὐτοῦ τοὺς λα-
2 οὺς ἀφ' ἑαυτοῦ Σκύθας προσαγορεύσει. τῶν δὲ
ἀπογόνων τοῦτον τοῦ βασιλείως ἀδελφοὺς δύο γε-
νέσθαι διαφόρους ἐρετῇ, καὶ τὸν μὲν Πάλλον, τὸν

6 δι τῶν] δι D
ὀλίγοι ὅστις add. D

11 προηγύοντο D 13 παντελῶς]
20 γηγενῆ παρ' α. γενέσθαι ταῖς.

- 4 δὲ Νάπην ὀνομασθῆναι. τοῦτον δ' ἐπιφανεῖς πρά-
 ξεις καταγραφασμένων καὶ διελομένων τὴν βασιλείαν,
 ἀφ' ἑκατέρου τοῦς λαοὺς τοὺς μὲν Πάλους, τοὺς
 δὲ Νάπας προσεγορευθῆναι. μετὰ δέ τινες χρόνους
 τοὺς ἀπογόνους τούτων τῶν βασιλέων ἀνδρείας καὶ
 στρατηγίας διενιγκόντας πολλὴν μὲν πύραν τοῦ Τά-
 ναΐδος ποταμοῦ χώραν καταστρέφουσθαι μέχρι τῆς
 Θρήκης, ἐπὶ δὲ θάτερα μέρη στρατεύσαντας διατε-
 ναι τῇ θυρίδι μέχρι τοῦ κατ' Αἴγυπτον Νείλου.
 5 πολλά δὲ καὶ μεγάλα τῶν ἀνὰ μέσον τούτων ἔθνων
 καταδουλωσαμένους προσιβέσαι τὴν ἡγεμονίαν τῶν
 Σκυθῶν τῇ μὲν ἐπὶ τὴν πρὸς ἀνατολὰς ὠκεανόν,
 τῇ δ' ἐπὶ τὴν Κασπίαν θάλατταν καὶ Μαιώτιν λί-
 μνην· ἠϋξήθη γὰρ ἐπὶ πολὺ τοῦτο τὸ ἔθνος καὶ
 βασιλεὺς ἴσχεν ἀξιολόγους, ἀφ' ὧν τοὺς μὲν Σάκας
 6 προσεγορευθῆναι, τοὺς δὲ Μασσαγέτας, τινὰς δ'
 Ἀριμασπούς, καὶ τούτοις ὁμοίως ἄλλους πλείονας.
 7 ὑπὸ δὲ τούτων τῶν βασιλέων πολλὰ μὲν καὶ τῶν
 ἑλλήνων τῶν καταπολεμηθέντων ἔθνων μετρησθῆναι,
 δύο δὲ μεγίστας ἐποικίας γενέσθαι, τὴν μὲν ἐκ τῶν
 Ἀσσυρίων μετασταθεῖσαν εἰς τὴν μεταξὺ χώραν τῆς
 Παφλαγονίας καὶ τοῦ Πόντου, τὴν δ' ἐκ τῆς
 Μηδίας παρὰ τὸν Τάναϊν καθιδρυθεῖσαν, ἥς τοὺς
 8 λαοὺς Σαυρομάτας ὀνομασθῆναι. τούτους δ' ὕστερ- 156
 ρον πολλοῖς ἔτεσιν αὐξηθέντας πορθῆσαι πολλὴν
 τῆς Σκυθίας, καὶ τοὺς καταπολεμηθέντας ἄρδην

1 Νάπης D   3 Νάπης D   4 Πάλους D   9 τῇ
 δόξαμιν D (c. 46, 3)   10 τούτων om. D   19 μετρησθ-
 εσθαι D, μετρίμεισαι C, οστ. Dind.   21 μετασταθεῖσαν D
 20 πολλὰ] χώρας add. D.

ἀναγκάζοντας ἐρημὸν ποιῆσαι τὸ πλείστον μέρος τῆς
 χώρας. μετὰ δὲ ταῦτα ἀναρχίας γενομένης κατὰ 44
 τὴν Σκυθίαν, ἐβασίλευσαν γυναῖκες ἀλλήῃ διαφέ-
 ρουσαι. ἐν ταύτοις γὰρ τοῖς ἔθνεσιν αἱ γυναῖκες
 5 γυμνάζονται πρὸς πόλεμον περαπλησίως τοῖς ἀνδράσι
 καὶ ταῖς ἀνδρείαις οὐδὲν λείπονται τῶν ἀνδρῶν. διὸ
 καὶ γυναικῶν ἐπιφανῶν πολλαὶ καὶ μεγάλαι πρό-
 ξεις ἐπετελέσθησαν οὐ μόνον κατὰ τὴν Σκυθίαν,
 ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν ὅμορον ταύτης χώραν. Κύρου μὲν 2
 10 γὰρ τοῦ Περσῶν βασιλέως πλείστον ἰσχύσαντος τῶν
 καθ' αὐτὸν καὶ στρατεύσαντος ἐξωλόγοις δυνάμεσιν
 εἰς τὴν Σκυθίαν, ἡ βασίλισσα τῶν Σκυθῶν τὸ τε
 στρατόπιδον τῶν Περσῶν κατέκοψε καὶ τὸν Κύρον
 αἰχμάλωτον γενόμενον ἀντισταύρωσε· τὸ τε συσταθὲν
 15 ἔθνος τῶν Ἀμαζόνων τοσοῦτον ἀνδρείῳ διήνεγκεν
 ὥστε μὴ μόνον πολλὴν χώραν ὅμορον καταδραμεῖν,
 ἀλλὰ καὶ πολλὴν τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀσίας κατα-
 στρέψασθαι.

Ἡμεῖς δ' ἐπειδὴ περὶ τῶν Ἀμαζονίδων ἐμνήσθη- 3
 20 μεν, οὐκ ἀνοίκειον εἶναι νομίζομεν διελθεῖν περὶ
 αὐτῶν, εἰ καὶ διὰ τὴν παραδοξολογίαν μύθοις ὅμοια
 φανήσεται τὰ φηθέντα. παρὰ τὸν Θιερμώδορα τοί- 45
 νον ποταμὸν ἔθνη οὐκ ἀνδρείως γυναικοκρατου-
 μένου, καὶ τῶν γυναικῶν ὁμοίως τοῖς ἀνδράσι τὰς
 25 πολεμικὰς χρεῖας μεταχειριζομένων, φασὶ μίαν ἐξ
 αὐτῶν βασιλικὴν ἐξουσίαν ἔχουσαν ἀλλήῃ καὶ ὁῶμῃ
 διενεργεῖν· συστησάμενην δὲ γυναικῶν στρατόπε-

4 αἱ γυναῖκες om. II 16 ἐπιφανῶν CF 19 ἐπεί
 CF 21 εἰ καὶ] τὰ II 22 φανήσεται τὰ φηθέντα] δια-
 λεγθέντα II 23 κρατοῦντος] αυτοκράτορος Rhod.

δὸν γυμνάσαι τε τοῦτο καὶ τινὰς τῶν ὁμόρων κατα-
 2 πολεμῆσαι. αὐξομένης δὲ τῆς περὶ αὐτὴν ἀρετῆς τε
 καὶ δόξης συνιᾶν ἐπὶ τὰ πλήσιόχωρα τῶν ἔθνων
 στρατεύειν, καὶ τῆς τύχης εὐρυουσίας φρονημα-
 τοῦ ἐμπιμπλῆσθαι, καὶ θυγατέρα μὲν Ἄριστος αὐτὴν
 προσαιγορεῖσθαι, τοῖς δ' ἀνδράσι προσενίμει τὰς
 ταλασιουργίας καὶ τὰς τῶν γυναικῶν κατ' οἶκους
 ἐργασίας. νόμους τε καταδείξαι, δι' ὧν τὰς μὲν γυ-
 ναῖκας ἐπὶ τοῖς πολεμικοῖς ἀγῶνας προάγειν, τοῖς
 δ' ἀνδράσι τεκτείνωσιν καὶ δουλείαν περιέπειν. 10
 3 τῶν δὲ γεννωμένων τοὺς μὲν ἄρρενας ἐπήρουν τέ-
 τε σκέλη καὶ τοὺς βραχίονας, ἐχρήστους κατασκευά-
 ζοντες πρὸς τὰς πολεμικὰς χρήδας, τῶν δὲ θηλυτε-
 ρων τὸν δεξιὸν μαστὸν ἐπέκαον, ἵνα μὴ κατὰ τὰς
 ἄκρας τῶν σωματίων ἐπαιρόμενος ἐτοχλῇ· ἀφ' ἧς 11
 αἰτίας συμβῆναι τὸ ἔθνος τῶν Ἀραβίωνων ταύτης
 4 τυχεῖν τῆς προσηγορίας. καθόλου δὲ διεικτέρουσαν 12
 αὐτὴν συνέσει καὶ στρατηγίᾳ πόλιν μὲν κτίσαι με-
 γάλην παρὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Θερμόδοκτος ποτα-
 μοῦ, τοῦτομα θιμίσκουσαν, καὶ βασιλεία κατασκευά- 13
 σαι περιβόητα, κατὰ δὲ τὰς στρατείας ἐπιμαλομέ-
 νην πολὺ τῆς εὐταξίας τὸ μὲν πρῶτον καταπολε-
 μῆσαι πάντας τοὺς ὁμόρους μέχρι τοῦ Τατάδος
 5 ποταμοῦ. καὶ ταύτην μὲν φασὶ ταύτας τὰς πράξεις
 ἐπιτελεσμένην καὶ κατὰ τινὰ μάχην λαμπρῶς ἄγω- 14
 40 νισμένην ἥρωικῶς τελειοῖσθαι τὸν βίον. διαδεξο-
 μένην δὲ τὴν ταύτης θυγατέρα τὴν βασιλείαν ἔχ-

2. ἐπιτελεῖν vulg. 11. πηροῦν Stephane 12. κατασκευα-
 ζούσας Cobet 14. ἐπιμαλίσσιν II 15. ἀπὸς Dindorf (III 59, 5),
 μάχης codices 23. ἐπιτελεσμένην D 26. τὸν βίον om. II.

λῶσαι μὲν τὴν ἀριτὴν τῆς μητροφῆς, ὑπερβαλίσθαι
 δὲ ταῖς κατὰ μέρος πράξεσι. τὰς μὲν γὰρ καρδύ-
 τους ἀπὸ τῆς πρώτης ἡλικίας ἐν το ταῖς θήραις
 γομνάζειν καὶ καθ' ἡμέραν ἔσχειν τὰ πρὸς πόλε-
 5 μόν ἀνήκοντα. καταδειξαι δὲ καὶ θυσίας μεγαλο-
 πρεπεῖς Ἄρει τε καὶ Ἀρτέμιδι τῇ προσαγορευομένῃ
 Τευροπόλῳ· στρατεύσασαν δ' εἰς τὴν πέραν τοῦ 2
 Τανταίδος ποταμοῦ χώραν καταπολεμήσαι πάντα τὰ
 ἴθνη τὰ συνεχῆ μέχρι τῆς Θράκης· ἐνυκέμψουσιν
 10 δὲ μετὰ πολλῶν λαφύρων εἰς τὴν οἰκίαν ναοὺς
 μεγαλοπρεπεῖς κατασκευάσαι τῶν προειρημένων
 θεῶν, καὶ τῶν ὑποτεταγμένων ἐπιτιμῶς ἔρχουσιν
 ἀποδοχῆς τυγχάνειν τῆς μεγίστης. στρατεύσαι δὲ καὶ
 ἐπὶ θάτερα μέρη, καὶ πολλὴν τῆς Ἀσίας κατακτησά-
 15 σθαι, καὶ διατείνειν τῇ δυνάμει μέχρι τῆς Συρίας.
 μετὰ δὲ τὴν ταύτης τελευτὴν αἰὲν τὰς προσηκούσας τοῖς 3
 γίνεαι διαδεχομένας τὴν βασιλείαν ἄρξαι μὲν ἐπιφαι-
 νῶς, κλέψαι δὲ τὸ ἔθνος τῶν Ἀμαζονίδων δυνάμει
 τε καὶ δόξῃ, μετὰ δὲ ταῦτα πολλὰς γενεαῖς ὕστε-
 20 ρον, διαβεβημένης κατὰ πᾶσαν τὴν οἰκουμένην τῆς
 περὶ αὐτὰς ἀριτεῖς, Ἡρακλῆα φασὶ τὸν ἐξ Ἀλκμή-
 νης καὶ Διὸς ἄθλον λαβεῖν παρ' Εὐρυπύθῳ τὸν
 Ἰππολύτης τῆς Ἀμαζόνος ζωστήρα. διότιρ στρα- 4
 τεύσαι μὲν αὐτόν, παρατάξει δὲ μεγάλῃ νικησάντα
 25 τὸ τε στρατόπεδον τῶν Ἀμαζόνων κατακάψαι καὶ
 τὴν Ἰππολύτην μετὰ τοῦ ζωστήρος ζωγρήσαντα τὸ
 ἔθνος τοῦτο τελείως συντρίψαι. διότιρ τοὺς περι-
 οικοῦντες βαρβάρους τῆς μὲν Ἀσθενείας αὐτῶν κατα-

φρονήσαντας, τῶν δὲ καθ' ἑαυτοὺς μηχανησάμεναι, πολεμῆσαι συνεχῶς τὸ ἔθνος ἐπὶ τοσοῦτον ὥστε μηδ' ὄνομα τοῦ γένους τῶν Ἀμαζονίδων ἀπολιπεῖν. 5
 μετὰ γὰρ τὴν Ἡρακλείους στρατείαν ὀλίγοις ὕστερον ἔτισι κατὰ τὸν Τρωικὸν πόλεμον φασὶ Πενθεσίλειαν 5
 τὴν βασιλεύουσαν τῶν ὑπολειμμένων Ἀμαζονίδων, Ἄριστος μὲν οὔσαν θυγατέρα, φόνον δ' ἐμφύλιον 188
 ἐπιτελισσάμενην, φυγεῖν ἐκ τῆς πατρίδος διὰ τὸ μῦθος. συμμαχήσασαν δὲ τοῖς Τρωσὶ μετὰ τὴν Ἑκτορος τελευτὴν πολλοὺς ἀνιλεῖν τῶν Ἑλλήνων, 10
 ἀριστεύσασαν δ' αὖτις ἐν τῇ παρατάξει καταστρέφει τὸν βίον ἥρωικῶς ὑπ' Ἀχιλλέως ἀναιρεθεῖσαν. τῶν μὲν οὖν Ἀμαζονίδων ἐσχάτην ταύτην λέγουσιν ἀνδρεία διανεγχεῖν, καὶ τὸ λοιπὸν αἰεὶ τὸ ἔθνος ταπεινούμενον ἄσθενῆσαι παντελῶς· διὸ καὶ κατὰ 15
 τοὺς νωτέρους καιροὺς, ἐκιδάν τινες περὶ τῆς αὐτῶν ἀνδρείας διεξιῶσι, μύθους ἡγοῦνται πιπλάσμενους τὰς περὶ τῶν Ἀμαζονίδων ἀρχαιολογίας.
 47 Ἡμεῖς δ' ἐπεὶ τὰ πρὸς ἑρκτοὺς κεκλιμένα μέρη τῆς Ἀσίας ἡξιώσαμεν ἀνεγραφεῖς, οὐκ ἀνοίξιοι εἶναι νομίζομεν τὰ περὶ τῶν Ὑπερβορείων μυθολογούμενα διελθεῖν. τῶν γὰρ τὰς παλαιὰς μυθολογίας ἀναγεγραφέντων Ἑκαταίος καὶ τινες ἑτέροι φασιν ἐν τοῖς ἀντιπάραις τῆς Κελτικῆς τόποις κατὰ τὸν ὠκεανὸν εἶναι νῆσον οὐκ ἑλάττω τῆς Σικελίας. 20
 ταύτην ὑπάρχειν μὲν κατὰ τὰς ἑρκτοὺς, κατοικεῖσθαι δὲ ὑπὸ τῶν ὀνομαζομένων Ὑπερβορείων ἀπὸ τοῦ πορρωτέρω χεῖσθαι τῆς βορείου πρὸς· οὗσαν

11 ἀριστεύουσαν CF

18 Ἀμαζόνων CF.

δ' αὐτὴν εὐγείον τε καὶ πάμπορον, ἔτι δ' εὐκρε-
 σίᾳ διαφέρουσιν, διτιοῦς κατ' ἔτος ἐκφέρειν καρ-
 πούς. μυθολογοῦσι δ' ἐν αὐτῇ τὴν Ἀητῶ γεγονέ- 2
 ναι· διὸ καὶ τὸν Ἀπόλλω μάλιστα τῶν ἄλλων θεῶν
 παρ' αὐτοῖς τιμᾶσθαι· εἶναι δ' αὐτοὺς ὥσπερ ἱερεῖς
 τινὰς Ἀπόλλωνος διὰ τὸ τὸν θεὸν τοῦτον καθ'
 ἡμέραν ὑπ' αὐτῶν ὑμνεῖσθαι μετ' ὥδης συνεχῶς
 καὶ τιμᾶσθαι διαφιρόντως. ὑπάρχειν δὲ καὶ κατὰ
 τὴν νῆσον τίμενός τε Ἀπόλλωνος μεγαλοπρεπὲς καὶ
 10 καὶ ἐξιόλογον ἀναθήμασι πολλοῖς κεκοσμημένον,
 σφαιροειδῆ τῷ σχήματι. καὶ πόλιν μὲν ὑπάρχειν 3
 ἱερὴν τοῦ θεοῦ τούτου, τῶν δὲ κατοικοῦντων αὐ-
 τὴν τοὺς πλείστους εἶναι καθαριστάς, καὶ συνεχῶς
 ἐν τῷ ναῷ καθαρίζοντας ὕμνους λέγειν τῷ θεῷ μετ'
 15 ὥδης, ἀποσεμνύνοντας αὐτοῦ τὰς πράξεις. ἔχιν 4
 δὲ τοὺς Ὑπερβορείους ἰδίαν τινὰ διάλεκτον, καὶ πρὸς
 τοὺς Ἕλληνας οἰκειότατα διακείσθαι, καὶ μάλιστα
 πρὸς τοὺς Ἀθηναίους καὶ Ἀηλίους, ἐκ παλαιῶν χρό-
 νων παρειληφότας τὴν ἰδυοίαν ταύτην. καὶ τῶν
 20 Ἑλλήνων τινὰς μυθολογοῦσι παραβαλεῖν εἰς Ὑπερ-
 159 βορείους, καὶ ἀναθήματα πολυτελῆ καταλιπεῖν γράμ-
 μασιν Ἑλληνικοῖς ἐπιγεγραμμένα. ὥσαύτως δὲ καὶ 5
 ἐκ τῶν Ὑπερβορέων Ἀβαριν εἰς τὴν Ἑλλάδα καταν-
 τήσαντα τὸ παλαιὸν ἀνασῶσαι τὴν πρὸς Ἀηλίους
 25 εὔνοiάν τε καὶ συγγένειαν. φασὶ δὲ καὶ τὴν σε-
 λήνην ἐκ ταύτης τῆς νήσου φαίνεσθαι παντιλῶς
 ὀλίγον ἀπέχουσαν τῆς γῆς καὶ τινὰς ἰσοχῶς γιῶδεις
 ἔχουσιν ἐν αὐτῇ φανεράς. λέγεται δὲ καὶ τὸν θεὸν 6

- δι' ἐπὶ τῶν Ἰννικακιδεα καταντῶν εἰς τὴν νῆσον, ἐν
 οἷς αἱ τῶν ἑσπερῶν ἀποκαταστάσεις ἐπὶ τέλος ἔχον-
 ται· καὶ διὰ τοῦτο τὸν Ἰννικακιδεακτὴ χρόνον ὑπὸ
 7 τῶν Ἑλλήνων Μίτιωνος Ἰνναιπὸν ὀνομάζεσθαι. κατὰ
 δὲ τὴν ἐπιφάνειαν ταύτην τὸν θεὸν καθαρίζουσιν καὶ
 καὶ χορεύουσιν συνεχῶς τὰς νύκτας ἀπὸ ἰσημερίας
 ἱαρινῆς ἕως πλειάδος ἀνατολῆς ἐπὶ τοῖς ἰδίῳις εὐη-
 μερήμασι ταρπόμενοι. βασιλεύουσιν δὲ τῆς πόλεως
 ταύτης καὶ τοῦ τεμένου ἐπάρχουσιν τοὺς ὀνομαζομέ-
 νους Βοριάδας, ἀπορόνους ὄντας Βορίου, καὶ κατὰ 10
 γένος αἱ διαδίχισθαι τὰς ἐσχάς.
- 48 Τοῦτων δ' ἡμῖν διευκρινηθέντων μεταβιβάζομεν
 τὸν λόγον ἐπὶ τὰ ἑσπερα μέρη τῆς Ἀσίας τὰ μὴ τε-
 τευγότες τῆς ἀναγραφῆς, καὶ μέλιστα τὰ κατὰ τὴν
 Ἀραβίαν. αὕτη γὰρ καλεῖται μὲν μεταξὺ Συρίας καὶ 15
 τῆς Αἰγύπτου, πολλοὺς δὲ καὶ παντοδαποὺς ἔθνεσι
 διαιλεῖται. τὰ μὲν οὖν πρὸς τὴν ἰω μέρη κατοικοῦ-
 σιν Ἀραβες οὓς ὀνομάζουσι Ναβαταίους, νιμόμενοι
 χώραν τὴν μὲν ἰσημεριον, τὴν δὲ ἑκνυδρον, ὀλίγην δὲ
 2 καρποφόρον. ἔχουσι δὲ βίον ληστρικόν, καὶ πολλὰ 20
 τῆς ὁδοῦ χώρας κατατρέχοντες ληστεύουσιν, ὄντας
 δύσμαχοι κατὰ τοὺς πολέμους. κατὰ γὰρ τὴν
 ἑκνυδρον χώραν λεγομένην κατισκευασότες εὐχαιρε-
 φρίατα, καὶ ταῦτα πεποιηκότες τοῖς ἄλλοις θείουσιν
 ἄγνωστα, σερφεύουσιν εἰς τὴν χώραν ταύτην ἄκων. 25
 3 δύνανται οὖτοι μὲν γὰρ εἰδότες τὰ κατακυκλωμένα
 τῶν ὑδάτων, καὶ ταῦτ' ἐκκαίοντες, χρῶνται θαψι-

2 αἰς] οἷς καὶ C

4 Μίτιωνος] μίγαν C

5 δι

Dindorf, 12 libri

19 ὀνομάζουσιν ἀραβταίους D

24

ἀλλοιθύνουσιν Dindorf, ἄλλοις ἔθνεσι libri.

λίαν ποταίς· οἱ δὲ τούτους ἐκιδιώκοντες ἄλλοιθνήζε-
 σπατίζοντες τῆς ὑδρείας διὰ τὴν ἔγνοιαν τῶν φριά-
 τῶν, οἱ μὲν ἀπολλύονται διὰ τὴν σπάνιν τῶν ὑδά-
 των, οἱ δὲ πολλὰ κακοπεθήσαντες μόγις εἰς τὴν
 2 οἰκίαν σώζονται. διόπερ οἱ ταύτην τὴν χώραν 4
 140 κατοικούντες Ἀραβες, ὅντις δυσκαταπολέμηται, δια-
 τιλοῦσιν ἐδοῦλωται, πρὸς δὲ ταύτοις ἐπὶ τὴν μὲν
 ἡγεμόνα τὸ παρῆκαν οὐ προσδέχονται, διατιλοῦσι
 δὲ τὴν ἐλευθερίαν διαφυλάττοντες ἐσκέλευον. διό- 5
 10 περ οὖν Ἀσσύριοι τὸ παλαιὸν οὐδ' οἱ Μήδων καὶ
 Περσῶν, ἔτι δὲ Μακεδόνων βασιλεῖς ἠδυνήθησαν
 αὐτοὺς καταδουλώσασθαι, πολλὰς μὲν καὶ μεγάλας
 δυνάμεις ἐκ' αὐτοὺς ἡγαρόντες, οὐδέποτε δὲ τὸς
 ἐπιβολὰς συντελέσαντες. ἔστι δ' ἐν τῇ χώρῃ τῶν 6
 15 Ναβαταίων καὶ πέτρα καθ' ὑπερβολὴν ὄχυρά, μίαν
 ἀνάβασιν ἔχουσα, δι' ἧς καὶ ὀλίγοις ἐναβαίνον-
 τες ἐποτίθενται τὸς ἀποσκηνιάς· λίμνη τε μεγάλη
 φέρουσα πολλὴν ἐσφάλτον, ἐξ ἧς λαμβάνουσιν οὐκ
 ὀλίγας προσόδους. αὕτη δ' ἔχει τὸ μὲν μήκος στα- 7
 20 δίων ὡς πεντακοσίων, τὸ δὲ πλάτος ὡς ἑξήκοντα,
 τὸ δ' ὕψος δυσῶδες καὶ διῆικρον, ὥστε μὴ δύ-
 νασθαι μῆτ' ἰχθῦν τρέφειν μῆτ' ἄλλο τῶν καθ'
 ὕδατος εἰωθόντων ζῴων εἶναι. ἐμβαλλόντων δ' εἰς
 αὐτὴν ποταμῶν μεγάλων τῇ γλυκύτητι διαφόρων,
 25 τούτων μὲν περιγίνεται κατὰ τὴν δυσωδίαν, ἐξ αὐ-
 τῆς δὲ μέσης καὶ ἐνταυτὸν ἔχουσα ἐσφάλτον μέ-
 γαθος ποτὶ μὲν μίζον ἢ τρίπλαθρον, ἔστι δ' ὅτε

4 μέλις II

12 μὲν] δὲ DF

14 τῶν ἀναβατῶν D

20 ἐμβαλλόντων CF

26 ἐντόσσα DF

δεοῖν πλείθων· ἐφ' ᾧ δὴ συνήθως αἱ περιουχο-
 ντες βέρβαροι τὸ μὲν μῖζον καλοῦσι ταῦτον, τὸ δ'
 8 ἑλαττον μόσχον ἐπυνομέζουσιν. ἐπιπλιούσης δὲ τῆς
 ἁσφάλτου πελαγίας ὁ τύπος φαίνεται τοῖς [μὲν] ἐξ
 ἁποστήματος θεωροῦσιν ὁλοῖν νῆσος. τὴν δ' ἔκπτω-
 σιν τῆς ἁσφάλτου συμβαίνει φανεράν γίνεσθαι τοῖς
 ἀνθρώποις πρὸ ἡμερῶν εἴκοσι [δύο]· κύκλω γὰρ τῆς
 λίμνης ἐπὶ πολλοὺς σταδίους ὁσμὴ προσπίπτει μετὰ
 πνεύματος. καὶ πᾶς ὁ περὶ τὸν τόπον ἄργυρός τε
 καὶ χρυσὸς καὶ χαλκὸς ἀποβάλλει τὴν ιδιότητα τοῦ
 10 χρώματος. ἀλλ' αὕτη μὲν ἀποκαθίσταται πάλιν.
 ἐπειδὴν ἀναφυσήθηται συμβῇ πᾶσαν τὴν ἁσφαλ-
 τον· ὁ δὲ πλησίον τόπος ἑμπερος ὢν καὶ θυσώδης
 ποιεῖ τὰ σώματα τῶν ἀνθρώπων ἐπίνοσα καὶ παν-
 11 τελῶς ὀλιγοχρόνια. ἀγαθὴ δ' ἐστὶ φοινικόφυτος
 ὅσῃν αὐτῆς συμβαίνει ποταμοῖς διαιλῆσθαι χρησί-
 μοις ἢ πηγαῖς δυναμέναις ἀρδεύειν. γίνεται δὲ περὶ
 τοὺς τόπους [τούτους] ἐν ἀνδῶνί τιτι καὶ τὸ καλού-
 μενον βάλσαμον, ἐξ οὗ πρόσθοδον ἄδραν λαμβά-
 νουσιν, οὐδαμοῦ μὲν τῆς ἑλλῆς οἰκουμένης εὐρι-
 12 σχομένῃ τοῦ φυτοῦ τούτου, τῆς δ' ἐξ αὐτοῦ χρεῖας 161
 εἰς φάρμακα τοῖς ἰατροῖς καθ' ὑπερβολὴν εὐθε-
 τούσης.

49 Ἡ δ' ἐχομένη τῆς ἀνύδρου καὶ ἐρήμου χώρας
 Ἀραβία τοσοῦτο διαφέρει ταύτης ὥστε διὰ τὸ πλῆ-
 13 θος τῶν ἐν αὐτῇ φυομένων καρπῶν τε καὶ τῶν ἀλ-

1 ᾧ] ὡν codices; cf. XIX 98
 4 τύπος Schäfer, τόπος libri
 5 μὲν codices, om. XIX 98
 6 δύο DF; cf. XIX 98
 7 ἀναφυσῆσαι codices; cf. XIX 98
 8 ἀπὸ τοῦ DF
 9 ἀρδεύειν GM, ἀρδεύσαι cod.
 10 οἰκ. CDG
 11 ἀδραν XIX 98, μικράν D, λαμπράν Π
 12 εὐρι- 13 τούτους

λαιν ἀγαθῶν εὐδαίμονα Ἀραβίαν προσεγορευθῆναι.
 κάλαμον μὲν γὰρ καὶ σχοῖνον καὶ τὴν ἄλλην ὕλην 2
 τὴν ἀρωματίζουσαν πολλὴν φέρει καὶ καθύλου παντο-
 δαπὰς φύλλων εὐωδίας, καὶ τῶν ἀποσταζόντων θα-
 5 κρούων ὀσμάτες ποικίλαις διέληπται· τὴν τε γὰρ
 σμύρναν καὶ τὸν προσφιλέστατον τοῖς θεοῖς εἰς τε
 τὴν οἰκουμένην ἔκασαν διαπόμπιμον λιβανωτὸν αἰ-
 ταύτης ἰσχυαταὶ φέρουσι. τοῦ δὲ κόστου καὶ κασίας, 3
 εἰτι δὲ κινάμωμον καὶ τῶν ἄλλων τῶν τοιούτων
 10 χόρται καὶ θάμνοι βεθεῖται τοσαῦται πεφυκάσιν ὥστε
 τὰ παρὰ τοῖς ἄλλοις σπανίως ἐπὶ βωμοῖς θεῶν τι-
 θέμενα παρ' ἐκείνοις καὶ κλιβάνων ὑπάρχειν ἔκασ-
 ματα, καὶ τὰ παρὰ τοῖς ἄλλοις μικρῷ δαίγματι ὑπάρ-
 χοντα παρ' ἐκείνοις στιβάδας οἰκητικὰς ἐπὶ τῶν
 15 οἰκίδων παρέχεσθαι. τό τε καλούμενον κινάμωμον
 διάφορον χορίαν παρεχόμενον καὶ ῥητίνην καὶ τερέ-
 βινθος ἑπλάτορ εὐώδης φύεται περὶ τοὺς τόπους.
 ἐν δὲ τοῖς ὄρεσιν οὐ μόνον ἑλάτη καὶ πεύκη φύεται 4
 δαυιλῆς, ἀλλὰ καὶ κέδρος καὶ ἑρκευθος ἑπλάτορ
 20 καὶ τὸ καλούμενον βόρατον. πολλαὶ δὲ καὶ ἄλλαι
 φύσεις εὐώδεις καρποφοροῦσαι τὰς ἀπορροίας καὶ
 προσπνύσεις ἔχουσι τοῖς ἑγγίστασι προσηνεστάτας.
 καὶ γὰρ αὐτὸ τὸ τῆς γῆς ἔχει τι φυσικὸν ἑναιτμον
 καὶ θυμιάμασιν ἡδέειν ἰοικός. διὸ καὶ κατὰ τινας 5
 25 τόπους τῆς Ἀραβίας ὀρυττομένης τῆς γῆς εὐρίσκονται
 φλέβες εὐώδεις, ὧν μεταλλνομένων ἐξαίσιον τὸ μέ-
 γεθος λατομίαι γίνονται· ἐκ δὲ τούτων τὰς οἰκίας
 συλλέγοντες κατασκευάζουσιν, αἷς ὅταν ἐκ τοῦ περι-

7 πᾶσαν CF αἰ ταύτης Reiske, ἀπ' αὐτῆς αἰ ταύτης
 Hirt 10 χόρται] οἱ χόρται C 24 ἐδάειν] εὐωδίας IL

έχοντας προσκείσθωσι ψεκάδες, τὸ διατηχόμενον ὑπὸ
 τῆς ἰχμάδος συρρεῖ εἰς τὰς ἀρμυράς τῶν λίθων, καὶ
 50 πηγνύμενον συμφυεῖς ἐπιγραφίζεται τοίχον· μεταλ-
 λεύεται δὲ κατὰ τὴν Ἀραβίαν καὶ ὁ προσπαγορευό-
 μενος ἄπυρος χρυσός, οὐχ ὥσπερ παρὰ τοῖς ἄλλοις¹
 ἐκ φηγμάτων καθεψόμενος, ἀλλ' εὐθὺς ὀρυττόμενος²
 εὐρίσκεται· τὸ μέγεθος καρύνης κασιναίκοις παρα-
 πλήσιος, τὴν δὲ χροάν οὕτω φλογώδης ὥστε τοὺς
 ἐντιμοτάτους λίθους ὑπὸ τῶν τεχνιτῶν ἐνδεσθάντας
 2 ποιεῖν τὰ κάλλιστα τῶν κοσμημάτων. θριμμάτων³
 τε παντοδαπῶν τοσοῦτο κατ' αὐτὴν ὑπάρχει πλήθος
 ὥστε ἴσθαι πολλὰ νομάδα βίον ἔρημνα δύνασθαι
 καλῶς διατρέφεισθαι, σίτου μὲν μὴ προσδεόμενα,
 τῇ δ' ἐκ τούτων δαψιλίᾳ χορηγούμενα. θηρίων
 τε πλῆθος ἀλγίμων ἢ προσορίζουσα τῇ Συρίᾳ τρέφει⁴
 καὶ γὰρ λέοντας καὶ παρθέλους ἐν αὐτῇ πολλὰ πλεί-
 οντας καὶ μύζους καὶ ταῖς ἄλκαϊς διαφόρους πεφυ-
 κέναι ἤπειρ ἐν τῇ Λιβύῃ συμβέβηκε· πρὸς δὲ τούτοις
 3 οἱ καλούμενοι Βαβυλώνιοι τίγρεις. φέρει δὲ καὶ
 ἔφα διφυῆ καὶ μεμιγμένα ταῖς ἰδίαις, ὧν αἱ μὲν⁵
 ὀνομαζόμεναι στρουθοκάμηλοι περιτελήφασιν τοῖς τύ-
 ποις μέγιστα χηνῶν καὶ καμήλων ἀκολουθοῦσι τῇ
 προσηγορίᾳ. τὸ μὲν γὰρ μέγεθος ἔχουσι νεογενεῖ
 καμήλων παραπλήσιον, τὰς δὲ κεφαλὰς πεφρυγίας
 θριξὶ λιπταῖς, τοὺς δ' ὀφθαλμοὺς μεγάλους καὶ κατὰ⁶
 τὴν χροάν μέλανας, ἐπαρράλλακτους κατὰ τὸν τύπον

1 τὸ διατηχόμενον Wesseling, τὸ om. D, διὰ τὸ τηρό-
 μενον CF ἐπὶ Dindorf, ἀπὸ libri 2 συρρεῖν CF
 ἀρμύρας D 18 πρὸς — τίγρεις l. del. 22 χηνῶν] πεγ-
 νῶν Rhod. 24 πεφρυγίας Lobel, πεφρυγίας libri.

καὶ τὸ χρώμα τοῖς τῶν καμήλων. μακροτράχηλον 4
 δ' ὑπόρχον ὄνυχος ἔχει βραχὺ παντελῶς καὶ εἰς
 ὄξυ συνηγμένον. ἐπιδέρσται δὲ ταρσοὶς μαλακοῖς
 [καὶ] τετριχωμένοις, καὶ δυοὶ σκέλεσι στηριζόμενον.
 5 καὶ ποσὶ διχήλοις χερσαῖον ἡμᾶ φαίνεται καὶ πτηνόν.
 διὰ δὲ τὸ βέρου οὐ δυνατόνινον ἐξῆραι καὶ πέτεσθαι 6
 κατὰ τῆς γῆς ὡκέως ἀκροβατεῖ, καὶ διωκόμενον ὑπὸ
 τῶν ἱππέων τοῖς ποσὶ τοὺς ὑποπίπτοντας λίθους
 οὕτως εὐτόνως ἀποσφενδονεῖ πρὸς τοὺς διώκοντας
 10 ὥστε πολλάκις καρτεραῖς πληγαῖς αὐτοὺς περιπίπτειν.
 ἐπειδὴν δὲ περικατάληπτον ἦ, τὴν κεφαλὴν εἰς τινα 6
 θάμνον ἢ τοιαύτην σκέλην ἀποκρύπτειται, οὐχ, ὡς
 οἴονται τινες, ἀφροσύνη καὶ νωθρότητι ψυχῆς διὰ
 τὸ μὴ βλέπειν ἑτέρους μηδ' αὐτὸ βλέπεσθαι διω-
 15 λαμβάνον ὅφ' ἑτέρων, ἀλλὰ διὰ τὸ τοῦ σώματος
 ἔχειν τοῦτο τὸ μέρος ἀσθενίστατον σκέλην αὐτῷ
 πρὸς σωτηρίαν περιποιεῖ· ἀγαθὴ γὰρ ἡ φύσις δι- 7
 163 θέσκαλος ἅπασιν τοῖς ζώοις πρὸς διατήρησιν οὐ
 μόνον ἑαυτῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν γεννωμένων, διὰ τῆς
 20 συγγενοῦς φιλοζωίας τὰς διαδοχὰς εἰς αἰδίον ἄγουσα
 διαμονῆς κύκλον. αἱ δὲ καλούμεναι καμήλοπερδά- 51
 λαις τὴν [μὲν] μίξιν ἀμφοτέρων ἔχουσι τῶν ἐν τῇ
 προσηγορίᾳ περιμνημμένων ζώων. τῷ μὲν γὰρ
 μεγέθει μικρότεραι τῶν καμήλων εἰσὶ καὶ βραχυ-
 25 τραχηλότεραι, τὴν δὲ κεφαλὴν καὶ τὴν τῶν ὀμμάτων
 διάθεσιν παρδάλει παρεμφερεῖς διατετύπωνται· τὸ

3 μαλακῶς fort. 4 καὶ om. CD; καὶ μάλιστα F 12
 ὅ] τινα add. D 17 περιποιεῖν vulg., περιποιεῖν Relake
 20 διαδοχὰς] διαμονῆς DF 21 διαμονῆς] διαδοχῆς C
 καμήλοπερδαίς D 22 μὲν del. Dind. 23 παρεμφερεῖς C,
 προσεμφερεῖ D, corr. Barilein.

δὲ κατὰ τὴν ῥάχιν κύριωμε παρειαφερὲς ἔχουσαι
 καμῆλας, τῷ χρώματι καὶ τῇ τριχώσει παρθέλεισιν
 ὅμοιασιν· ὁμοίως δὲ καὶ τὴν οὐρὰν μακρὰν ἔχουσαι
 2 τὴν τοῦ θηρίου φύσιν ἀποτεμπούνται· γίνονται δὲ
 καὶ τραγέλαφοι καὶ βοῦβαλοι καὶ ἄλλα πλείω γένη
 θύμορφε ζώων καὶ τὴν σύνθεσιν ἐκ τῶν πλείστον
 τὴν φύσιν κεχωρισμένων ἔχοντα, περὶ ὧν τὰ κατὰ
 3 μέρος μακρὸν ἂν εἶη γράφειν· δοκεῖ γὰρ ἡ συνεγ-
 γίζουσα χώρα τῇ μεσημβρίᾳ τὴν ἀφ' ἡλίου δύναμιν
 ζωτικωτάτην οὕσαν πολλὴν ἐμπνεῖσθαι, καὶ διὰ 10
 τοῦτο πολλῶν καὶ ποικίλων, εἰ καὶ καλῶν ζώων
 4 φύσεις γεννᾶν· διὰ δὲ τὰς αὐτὰς αἰτίας κατὰ μὲν
 τὴν Αἴγυπτον τοὺς τε κροκοδείλους φέεσθαι καὶ
 τοὺς ποταμίους ἱππούς, κατὰ δὲ τὴν Αἰθιοπίαν καὶ
 τὴν τῆς Αἰθιοπίας ἐρημον ἐλεφάντων τε πλῆθος καὶ 15
 παντοδαπῶν ὀφειῶν τε καὶ τῶν ἄλλων θηρίων καὶ
 θρικρότων ἐξηλλαγμένων τοῖς τε μεγέθεσι καὶ ταῖς
 ἁλκαῖς, ὁμοίως δὲ καὶ τοὺς περὶ τὴν Ἰνδικὴν ἐλέ-
 φαντας, ὑπερβάλλοντας τοῖς τε ὕγκοις καὶ πλῆθεσιν,
 εἰ καὶ ταῖς ἁλκαῖς. 20

52 Οὐ μόνον δ' ἐν ταύταις ταῖς χώραις ζῆα γεν-
 νᾶται ταῖς ἰδίαις ἐξηλλαγμένα διὰ τὴν ἀφ' ἡλίου
 ενεργίαν καὶ δύναμιν, ἀλλὰ καὶ λίθων παντοίων
 ἐκ φύσεως διάφοροι ταῖς χροαῖς καὶ ταῖς λαμπρότησι
 2 διαφανεῖς· τοὺς γὰρ χρυστάλλους λίθους ἔχειν τὴν 25
 σέστασιν ἐξ ὕδατος καθαροῦ παγέντος οὐχ ὑπὸ ὕ-
 χους, ἀλλ' ὑπὸ θαίου πυρὸς δυνάμειος, δι' ἣν ἀση-
 πτους μὲν αὐτοὺς διαμένειν, βαφῆναι δὲ πολυμόρφως

ἀναθυμιάσαι πνεύματος. σμαράγδους γάρ καὶ τὰ α
καλούμενα βηρύλλια κατὰ τὰς ἐν τοῖς χαλκουργείοις
μεταλλείαις γινόμενα διὰ τὴν ἀπὸ τῶν θείων βαφὴν
καὶ σύνθεσιν συγχρῶζεσθαι. τοὺς δὲ χρυσολίθους
161 ὑπὸ καπνώδους ἀναθυμιάσεως ἡλίου θερμότητι φυ-
ομένους λέγουσι τυγχάνειν τούτου τοῦ χρώματος.
διὸ καὶ τοὺς ὀνομαζομένους ψευδοχρῶδους κατα- 4
σκευάζεσθαι διὰ τοῦ θιγτοῦ καὶ ὑπ' ἀνθρώπων γε-
γονότος πυρὸς βαπτομένων τῶν χρυστάλλων. τὰς
10 δὲ τῶν ἀνθρώπων φύσεις φωτὸς δύναμιν ἐμπλη-
θεύσαν τῇ πῆξει φασὶν ἀποτελεῖν τῷ μᾶλλον καὶ
ἥττον τὰς ἐν αὐτοῖς διαφορὰς. παρακλήσεως δὲ 6
καὶ τὰς τῶν ὀφνέων μορφὰς ἐπιχρῶζεσθαι, τὰς μὲν
ὀλοπορφύρους φαινομένας, τὰς δὲ κατὰ μέρος παν-
15 τείαις χροαῖς διειλημμένας· τὰ μὲν γὰρ φλόγινα,
τὰ δὲ κροκώδη, τινὰ δὲ σμαραγδίζοντα, πολλὰ δὲ
χρυσοειδῆ φείνεσθαι κατὰ τὰς πρὸς τὸ φῶς ἐγκλί-
σεις αὐτῶν, καὶ καθόλου πολυειδεῖς καὶ δυσεξη-
νεύτους ἀποτελεῖσθαι χροῶς· ὅπῃ καὶ ἐπὶ τῆς κατ'
20 οὐρανὸν ἱριδος ὁραῖσθαι γινόμενον ὑπὸ τοῦ περὶ
τὸν ἥλιον φωτός. ἔκ δὲ τούτων τοὺς φυσιολόγους 8
συλλογιζομένους ἀποφαίνεσθαι διότι καὶ τὴν ἀνα-
θεν τῆς τῶν προειρημίνων ἐκφύσεως ποικιλίαν ἔβα-
ψεν ὁ συγγενὴς θερμασία, συνεργήσαντος ἡλίου
25 τοῦ ζωοποιούντος τὰς ἐκάστων μορφὰς. καθόλου 7
δὲ καὶ τῆς περὶ τὰ ἔνθη διαφορᾶς τῆς χροῶς καὶ

6 θερμότητος CF φουμένης conicio 7 ψευδοχρῶ-
λίθους Salmasius 8 τὰς — φέσας] εἰς — φέσας conicio
11 φασὶν Rhod., φέσας codices τῷ καὶ τῷ Reiske 20
ἱριος D 23 τῆς del. et ἐκ φέσεως leg. Reiske.

τῆς τῆς γῆς ποικιλίας τοῦτον ὑπάρχειν αἴτιον καὶ
 δημιουργόν· οὗ τὴν φυσικὴν ἐνέργειαν τὰς θνητὰς
 τέχνας μιμησαμένης βλέπτειν ἑκάστα καὶ ποικίλλειν,
 8 μαθητορίας γενομένης τῆς φύσεως. τὰ μὲν γὰρ χρώ-
 ματα τὸ φῶς ἐπεργάζεσθαι, τὰς δὲ ὁσμὴς τῶν καρ-
 πῶν καὶ τὰς ιδιότητας τῶν χυλῶν, ἐπεὶ δὲ τὰ μεγέθη
 τῶν ζώων καὶ τὰς ἑκάστου διαθίσεις, πρὸς δὲ τοῦ-
 τοις τὰς τῆς γῆς ιδιότητας, γεννᾶν τὴν περὶ τὸν
 ἥλιον θερμοσίαν, εἰς πολυτραφῆ χώραν καὶ γόνι-
 μον ὕδωρ ἐνθάλπουσαν καὶ δημιουργόν γενομένην 10
 9 τῆς ἑκάστου φύσεως. διότι οὔτε ἡ Παρία λόγδος
 οὔτε ἄλλη θαυμαζομένη πέτρα τοῖς Ἀρεβίοις λίθοις
 ἐξισωθῆναι δύναται, ὣν λαμπροτάτη μὲν ἡ λευ-
 κότης, βαρυτάτος δὲ ὁ σταθμός, ἡ δὲ λειότης ὑπερ-
 βολὴν ἑτέροις οὐκ ἀπολείπουσα. αἰτία δὲ τῆς χώρας 12
 τῆς κατὰ μέρος ιδιότητος, καθάπερ προείπον, ἡ περὶ
 τὸν ἥλιον δύναμις, θερμοσίᾳ μὲν πῆξασα, ξηρότητι 15
 13 δὲ πιλῆσασα, φέγγει δὲ λαμπρύνασα. διὸ καὶ τὸ
 τῶν ὀρνέων γένος πλείστης θερμοσίας κεκοινωνηκὸς
 ἐγένετο διὰ μὲν τὴν κορυφότητα πτηνόν, διὰ δὲ τὴν 16
 ἐφ' ἡλίου συνεργίαν ποικίλον, καὶ μάλιστα κατὰ
 17 τὰς προκειμένας ἡλίῳ χώρας. ἡ μὲν γὰρ Βαβυλωνία
 ταύρων ἐκτρέφει πλῆθος παντοίας χορδαῖς ἐκηνδι-
 σμένων, αἱ δὲ τῆς Συρίας ἐσχατιαὶ ψιττακοὺς καὶ
 πορφυρίωνας καὶ μελιπγρίδας καὶ ἑλλας ζώων ἰδίας 18
 19 φύσεις τοῖς χρώμασι καὶ ποικίλας συγκρίσεις. ὁ δ'
 αὐτὸς λόγος καὶ κατὰ τὰς ἑλλας χώρας τῆς γῆς τὰς
 κατὰ τὴν ὁμοίαν κράσιν καίμενας, λέγω δ' Ἰνδικὴν

1 τῆς τῆς] τὰς τῆς vulg. 11 λόγδος II, 1240 D,
 λίθος AB 22 ἡλίον II 25 αἰλίαν F 27 τὰς τῆς γῆς D.

καὶ τὴν Ἐρυθρὰν θάλατταν, ἐπὶ δὲ Αἰθιοπίαν καὶ
 τινα μέρη τῆς Αἰθίης. ἀλλὰ τῆς μὲν πρὸς ἀνατολὰς 4
 κεκλιμένης πιασίρας οδοῦς ἐγγειόστερα καὶ μείζονα
 φύεται ξύα· τῆς δ' ἑλλῆς αἰὶ κατὰ τὸν τῆς ἀριτῆς
 5 λόγον ἕκαστα ταῖς διαθέσεσι γιννᾶται. ὁμοίως δὲ 6
 καὶ τῶν δένδρων οἱ φοίνικες κατὰ μὲν τὴν Αἰθίην
 αὐχμηροὺς καὶ μικροὺς ἐκφέρουσι καρποὺς, τῆς δὲ
 Συρίας κατὰ μὲν τὴν Κοίλην οἱ καρνωτοὶ προσγο-
 ρεῖνόμενοι γιννῶνται, διάφοροι κατὰ τε τὴν γλυ-
 10 κήτητα καὶ τὸ μέγεθος, ἐπὶ δὲ τοὺς χερσούς. τούτων 8
 δὲ πολλὰ μείζονες κατὰ τὴν Ἀραβίαν καὶ τὴν Βαβυ-
 λωνίαν ὁρᾶν ἴσθι γινόμενα, κατὰ μὲν τὸ μέγεθος
 9 ἔξ δακτύλων ὄντας, τῇ δὲ χρόα τοὺς μὲν μελλόνους,
 τοὺς δὲ φοινικοὺς, ἐνίοις δὲ πορφυρίζοντας· ὥσθ'
 12 ἐκ' αὐτῶν ἕρα καὶ τὴν ὄψιν τέρπεισθαι καὶ τὴν
 γεῖσιν εὐχαγωγείσθαι. τὰ δὲ στιλέχη τῶν φοινίκων
 τὸ μὲν μήκος ἄριον ἔχει, τὴν δὲ περιφέρειαν ψιλὴν
 πανταχόθεν μέχρι τῆς κορυφῆς. ἐκρόκωμα δ' ἔντα 7
 διαφόρους ἔχει τὰς ἀπὸ τῆς κόμης διαθέσεις· τὰ
 10 μὲν γὰρ πάντῃ τοὺς ῥάδικας ἔχει περιεχυμένους,
 καὶ κατὰ μέσον ἐκ τινος περιρραγέντος φλοιοῦ βο-
 τρυώδη καρπὸν ἀνίησι, τὰ δὲ ἐφ' ἓν μέρος ἔχοντα
 κεκλιμένως τὰς ἐπὶ τῆς κορυφῆς κόμας σχηματισμὸν
 13 ἀποτελεῖ λαμπέδος ἑκαιθυσσομένης, ἔνθα δ' ἐκ'
 22 ἡμρόστερα τὰ μέρη περικλώμενα καὶ διπλῇ τῇ κατα-
 θέσει τῶν κλάδων ἀμφίχατα γινόμενα γραμμῶν
 ἀποτελεῖ τὴν πρόσοφιν.

Τῆς δ' ὅλης Ἀραβίας τὴν μὲν ἐπὶ μεσημβρίαν ὁ

3 καίρινης CF. 22 ἐφ' CF.

7 μικροὺς C

11 ἐψιλὴν C, ἐψη-

λῆν D

νεύουσιν εὐδαίμονα προσαγορεύουσι, τὴν δ' ἐνδο-
 τέρῳ κειμένην εἶναι πλῆθος Ἀραβίων νομαδῶν
 καὶ σκηνίτην βίον ἔχοντων. οὗτοι δὲ θρημματιστο-
 ροῦντες ἀγέλας μεγάλας βοσκημάτων ἐναυλίζονται
 2 πεδίοις ἀμετρήτοις. ἡ δ' ἐνὰ μέσον ταύτης τε καὶ
 τῆς εὐδαίμονος Ἀραβίας ἱερὸς καὶ ἁγνός ἐστι,
 καθάπερ προειρηται· τὰ δὲ πρὸς δυσμὰς μέρη κε-
 κλιμένα τῆς Ἀραβίας διελήχται πεδίοις ἀμώδεσιν
 ἀερίοις τὸ μέγεθος, δι' ὧν οἱ τὰς ὁδοιπορίας ποι-
 οῦμενοι καθάπερ οἱ ἐν τοῖς πελάγεσι πρὸς τὰς ἐπὶ 10
 3 τῶν ἡρκτιῶν σημασίας τὴν διέξοδον ποιοῦνται. τὸ δ'
 ὑπολειπόμενον μέρος τῆς Ἀραβίας τὸ πρὸς τὴν Συ-
 ρίαν κεκλιμένον πλήθει γεωργῶν καὶ παντοδαπῶν
 ἐμπορῶν, οἳ διὰ τὰς τῶν φορτίων εὐκαιροὺς ἀντι-
 δόσεις τὰ παρ' ἀμφοτέροις σπανίζοντα πρὸς θα- 15
 4 ψάλικον τῶν χρησίμων διορθοῦνται. ἡ δὲ παρὰ
 τὸν ὠκεανὸν Ἀραβία καλεῖται μὲν ὑπεράνω τῆς εὐ-
 δαίμονος, ποταμοὶς δὲ πολλοῖς καὶ μεγάλαις διει-
 λημμένη πολλοὺς ποιεῖ τόπους λιμνάζοντας καὶ
 5 μεγάλων ἐλθὼν περιμέτρους. τοῖς δ' ἐκ τῶν ποτα- 20
 μῶν ἐπαχτοῖς ὑδασι καὶ τοῖς ἐκ τῶν θειριῶν ὄμ-
 βρων γινόμενοις ἐρδεύοντες πολλὴν χώραν, καὶ δι-
 πλοὺς καρποὺς λαμβάνουσι. τρέφει δὲ ὁ τόπος
 αὐτὸς ἐλεφάντων ἀγέλας καὶ ἄλλα ζῷα κτηνώδη
 6 χερσαῖα [θηρία] καὶ δίμορφα, ταῖς ἰδίαις ἐξηλλαγ- 25
 μένα· πρὸς δὲ τούτοις θρημμάτων παντοδαπῶν
 πλῆθει, καὶ μέλιστα βοῶν καὶ προβάτων τῶν τὰς
 6 μεγάλων καὶ περὶ τὰς ἐχόντων οὐράς· πλείεσται δὲ

καὶ διαφορώτατα γένη καρπῶν τρέφει, τῶν τε
 φυλῶν καὶ θασέων καὶ διπλοῦν ἀνατετακώτων τὸ
 κατὰ τὴν ῥάχιν κύρτωμα καὶ διὰ τοῦτο διττύλων
 ὀνομαζομένων, ὧν αἱ μὲν γάλα παρικόμιναι καὶ
 5 κριοφαγούμεναι πολλὴν παρέχονται τοῖς ἐγχωρίοις
 θαψίλειαν, αἱ δὲ πρὸς ναυτοφορίαν ἡσκημένοι πυρῶν
 μὲν ἀνὰ δίκην μεδίμνους ναυτοφοροῦσιν, ἀνθρώπους
 δὲ κατακειμένους ἐπὶ κλίνης πάντες βαστάζουσιν· αἱ
 δὲ ἐνέκωλοι καὶ λαγαραὶ ταῖς συστάσεσι δρομάδες
 10 εἰσὶ, καὶ διατείνουσι πλείστον ὁδοῦ μέγος, καὶ
 μάλιστα πρὸς τὰς διὰ τῆς ἀνύδρου καὶ ἐρήμου συν-
 187 τελουμένας ὁδοιπορίας. αἱ δ' αὖτε καὶ κατὰ τοὺς 7
 πολέμους εἰς τὰς μάχας ἔχουσαι τοξότας ἄγονται
 δύο ἀντικαθημένους ἀλλήλοις ἀπινώτους· τούτων
 15 δὲ ὁ μὲν τοὺς κατὰ πρόσωπον ἀπαντῶντας, ὁ δὲ
 τοὺς ἐπιδιώκοντας ἀμύνεται. περὶ μὲν οὖν τῆς
 Ἀραβίας καὶ τῶν ἐν αὐτῇ φυομένων εἰ καὶ πεπλο-
 νάκαμιν, ἀλλ' οὖν πολλὰ τοῖς φιλαναγνωστοῦσι
 πρὸς φιληκοῖαν ἀπηγγέλλαμεν.

20 Περὶ δὲ τῆς κατὰ τὸν ὠκεανὸν εὐρεθείσης 55
 νήσου κατὰ τὴν μισημβρίαν καὶ τῶν κατ' αὐτὴν
 παραδοξολογουμένων πειρασόμεθα συντόμως διελ-
 θεῖν, προεκθίμενοι τὰς αἰτίας τῆς εὐρέσεως ἀκριβῶς.
 Ἰαμβοῦλος ἦν ἐκ παίδων παιδείαν ἐξηλώκως, μετὰ 2
 25 δὲ τὴν τοῦ πατρὸς τελευτὴν ὄντος ἐμπορίου καὶ αὐτὸς
 ἔδωκεν ἑαυτὸν ἐπὶ τὴν ἐμπορίαν· ἀναβαίτων δὲ
 διὰ τῆς Ἀραβίας ἐπὶ τὴν ἀρωματοφόρον ὑπὸ τινων
 ληστῶν συνελήφθη μετὰ τῶν συνοδοιπόρων. τὸ

11 πρὸς τὰς διὰ τῆς] διὰ τῆς πρὸς D συνεπισημείνης D.
 Ἰπποκράτης I.

μὲν οὖν πρῶτον μετὰ τιος τῶν συνειλωκότων
 ἀπιδείχθη νομαίς, ὅτερον δ' ἐπὶ τινων Αἰθιοπῶν
 μετὰ τοῦ συνόντος ληστειοῦς ἀπήχθη πρὸς τὴν
 3 πυρραθαλάττιον τῆς Αἰθιοπίας. οὗτοι δὲ συνηρπά-
 γησαν εἰς καθαρὸν τῆς χώρας, ὅντις ἑλλοσθῆναις.
 νόμιμον γὰρ ἦν τοῖς τῇδε κατοικοῦσιν Αἰθίοσιν παρα-
 διδορμένον ἐκ παλαιῶν χρόνων, χρησμοῖς θεῶν κε-
 κυρωμένον, διὰ γενεῶν μὲν εἰκοσιν, ἑτῶν δ' ἑξακο-
 σίων, τῆς γενεᾶς ἀριθμουμένης τριακονταετοῦς.
 τοῦ δὲ καθαρῶς γινομένου δυοῖν ἀνθρώποις ἦν
 αὐτοῖς πλοιάριον κατισκευασμένον τῷ μεγέθει σύμ-
 μετρον, τοὺς τ' ἐν τῇ θαλάττῃ χειμῶνας ἀναφέρειν
 ἰσχύον καὶ ῥαδίως ὑπὸ δυοῖν ἀνθρώπων ὑπη-
 ριτῆσθαι δυνατόν. εἰς δὲ τοῦτο τροφήν δυοῖν
 ἀνθρώποις ἱκανὴν εἰς ἑξήμηναν ἐνθήμενοι, καὶ τοὺς
 6 ἄνδρας ἱμβριβάσαντες, προσέειπεν ἀνάγεισθαι κατὰ
 τὸν χρησμόν. πλεῖν δὲ διακελεύοντο πρὸς τὴν με-
 1 σσημβρίαν. ἦξεν γὰρ αὐτοὺς εἰς νῆσον εὐδαίμονα
 καὶ ἐπιεικῆς ἀνθρώπων, παρ' οἷς μακαρίως ζῆσε-
 σθαι. ὁμοίως δὲ καὶ τὸ ἐκείνων ἔθνος ἔφασκεν, ἔαν
 μὲν οἱ περιπθέντες εἰς τὴν νῆσον διασωθῶσιν, ἑξα-
 κοσίων ἑτῶν εὐρήνης καὶ βίαν κατὰ πᾶν εὐδαίμονος
 ἀπολαύσιν· εἰ δὲ καταπλεγέντες τὸ μένος τοῦ
 πειλέους εἰς τοῦπίσω ποιῶνται τὸν πλοῦν, ὥς
 ἄσβεστὸς καὶ ἀναιδέας ὕλον τοῦ ἔθνους τιμωρίας
 6 περιπεσιῆσθαι ταῖς μεγίσταις. τοὺς μὲν οὖν Αἰθιοπῆς
 φασὶ μεγάλην πανήγυριν ἀγαγεῖν παρὰ τὴν θάλατ-
 168 ταν, καὶ θυσίας μεγαλοπρεπεῖς ἐπιτελείσαντας κατα-

στίψαι τοὺς σκιφομένους καὶ καθαρὸν ποιησομένους
 τοῦ ἔθνους ἐξαποστεῖλαι. τοὺτους δὲ πλείσαντας 6
 πύλαρος μέγα καὶ χειμασθέντας ἐν μηνὶ τέτταρσι
 προσενιχθῆναι τῇ προσημανθείσῃ νήσῳ, στρογγύλῃ
 5 μὲν ὑπαρχούσῃ τῷ σχήματι, τὴν δὲ περίμετρον
 ἔχούσῃ σταδίων ὡς πεντακισχιλίων. ἤδη δ' αὐτῶν 86
 ἐγγυζόντων τῇ νήσῳ τῶν ἐγκωρίων τινὰς ἀπαντή-
 σαντας καταγαγεῖν τὸ σκάφος· τοῖς δὲ κατὰ τὴν
 νήσον συνδραμόντας θαυμάζειν μὲν τὸν τῶν ξένων
 10 κατάπλουον, προσενιχθῆναι δὲ αὐτοῖς ἐπιεικῶς καὶ
 μεταδιδόναι τῶν παρ' αὐτοῖς χρησίμων. εἶναι δὲ 2
 τοὺς τὴν νήσον οἰκοῦντας ταῖς τε τῶν σωμάτων
 ιδιότησι καὶ ταῖς ἐγῶαῖς πολὺ διαλλάττοντας τῶν
 κατὰ τὴν ἡμετέραν οἰκουμένην· πάντα μὲν γὰρ
 15 παραπλησίους εἶναι τοῖς ἐνακλάσασιν τῶν σωμάτων,
 καὶ κατὰ τὸ μέγεθος ὑπερέχειν τοὺς τέτταρας πῆχυν,
 τὰ δὲ ὅσα τῷ σώματι ἔχουσιν ἐπὶ ποσὸν καματό-
 μενα καὶ πάλιν ἀποκαθιστάμενα παραπλησίως τοῖς
 νεωρώδεσι τόποις. εἶναι δὲ τοῖς σώμασιν ἐπαλοῦς 3
 20 μὲν καθ' ὑπερβολὴν, εὐτανωτέρους δὲ πολὺ τῶν
 παρ' ἡμῖν· δραξαμένον γὰρ αὐτῶν ταῖς χερσὶν
 ὀδηματοῦν μηδὲνα δύνασθαι τὸ τοῖς δεκτύλοις
 περιληφθὲν ἐκτρίψαι. τρίχας δ' ἀπλῶς μηδαμῇ τοῦ
 σώματος ἔχειν πλὴν ἐν τῇ κεφαλῇ καὶ ὀφρύσι καὶ
 25 βλεφάροις, ἔτι δὲ καὶ πύγωνι, τὰ δὲ ἄλλα μέρη τοῦ
 σώματος οὕτω λεία ὥστε μηδὲ τὸν ἐλάχιστον χνοὺν
 ἐν τῷ σώματι φαίνεσθαι. εἶναι δὲ καὶ τῶν κάλλει 4
 διαπρεπεῖς καὶ ταῖς ἄλλαις περιγραφαῖς τοῦ σώματος

1 ποιησόμενοι vulg. 12 τε σπ. vulg. 23 μηδαμοῖ F'
 28 τοῦ σ. περιγραφαῖς vulg.

εὐφύθρους, καὶ τὰ μὲν τῆς ἀκοῆς τμήματα παλὸν
 τῶν παρ' ἡμῖν ἔχειν εὐθυχωρίστια, καὶ καθέπερ
 5 ἐπιγλωττίδας αὐτοῖς ἐκταφυκίνας. ἴδιον δέ τι καὶ
 περὶ τὴν γλῶτταν αὐτοὺς ἔχειν, τὸ μὲν φυσικῶς
 αὐτοῖς συγγεγενημένον, τὸ δ' ἐξ ἐπινοίας φιλο-
 τεχνούμενον· δίπτυχον μὲν γὰρ αὐτοὺς ἔχειν τὴν
 γλῶτταν ἐπὶ ποσόν, τὰ δ' ἐνδοτέρῳ προσδιαίρειν,
 10 ὥστε διπλὴν αὐτὴν γίνεσθαι μέχρι τῆς ῥίζης. διὸ
 καὶ ποικιλωτάτους αὐτοὺς εἶναι [καὶ] ταῖς φωναῖς οὐ
 μόνον πᾶσαν ἀνθρωπίνην καὶ διηρθρωμένην διά-
 λεκτον μιμουμένους, ἀλλὰ καὶ τὰς τῶν ὀρνέων
 πολυφωνίας, καὶ καθόλου πᾶσαν ἡχὸν ἰδιότητα
 προϊέσθαι· τὸ δὲ πάντων παραδοξότατον, ἕνα πρὸς
 δύο τῶν ἐντυγχανόντων λαλεῖν ἐντελῶς, ἀποκρινο-
 μένους τε καὶ ταῖς ὑποκειμέναις περιστάσεσιν οἰκείως
 15 ὁμιλοῦντας· τῇ μὲν γὰρ ἑτέρῳ πτυχὶ πρὸς τὸν ἕνα,
 τῇ δ' ἄλλῃ πάλιν ὁμοίως πρὸς τὸν ἕτερον διαλέγ-
 7 εσθαι. εὐκρατότατον δ' εἶναι τὸν ἄερα παρ' αὐτοῖς,
 ὥς ἂν κατὰ τὸν ἰσημερινὸν οἰκοῦντας, καὶ μήθ'
 ὑπὸ καύματος μήθ' ὑπὸ ψύχους ἐνοχλουμένους. καὶ
 20 τὰς ὁπώρας δὲ παρ' αὐτοῖς παρ' ὅλον τὸν ἐνιαυτὸν
 ἐκμάζουσιν, ὅσπερ καὶ ὁ ποιητὴς φησιν

ὄχνη ἐπ' ὄχνη γηράσκει, μῆλον δ' ἐπὶ μῆλῳ,
 αὐτὰρ ἐπὶ σταφυλῇ σταφυλῇ, σῦκον δ' ἐπὶ σίκῳ.
 εἶναι δὲ διὰ παντός παρ' αὐτοῖς τὴν ἡμέραν ἴσην τῇ
 25 νυκτί, καὶ κατὰ τὸ μέσον τῆς ἡμέρας μὴ γίνεσθαι

1 ἀκοῆς] ῥιζῆς C 7 προσδιαίρειν Schäfer, πρὸς διαί-
 ρισιν libri 9 καὶ διένει, ταῖς φωναῖς καὶ Schäfer 15 περι-
 στάσεις] περιστάσεις καὶ CD 17 ὁμοίως om. D 18 εὐκρα-
 τότατον CD 21 ὁπώρας] ὥρας DF.

παρ' αὐτοῖς σκιὰν μηδενὸς διὰ τὸ κατὰ κορυφὴν
 εἶναι τὸν ἥλιον. βιοῦν δ' αὐτοὺς κατὰ συγγενείας 57
 καὶ συστήματα, συνηγμένων τῶν οἰκείων οὐ πλει-
 όνων ἢ τετρακοσίων· τούτους δ' ἐν τοῖς λειμῶσι
 διαζῆν, πολλὰ τῆς χώρας ἐχούσης πρὸς διατροφήν·
 διὰ γὰρ τὴν ἀρετὴν τῆς νήσου καὶ τὴν εὐχρασίαν
 τοῦ αἵρος γεννᾶσθαι τροφὰς αὐτομάτους πλείους
 τῶν ἰκανῶν. φῦεσθαι γὰρ παρ' αὐτοῖς κάλαμον 2
 πολύν, φέροντα καρπὸν θαψιλῆ, παρεμφερῆ τοῖς
 10 λευκοῖς ὀρόβοις. τοῦτον οὖν συναγαγόντες βρέ-
 χουσιν ἐν ὕδατι θερμῷ, μέχρι ἂν τὸ μέγεθος σχῶ-
 σιν ὥς φῶδ' περιστιγᾶς· ἔπειτα συνθλάσαντες καὶ
 τρέψαντες ἑμπείρως ταῖς χερσὶ διαπλάττουσιν ἄρτους,
 οὓς ὀπτήσαντες σιτοῦνται διαφόρους ὄντας τῇ γλυ-
 15 κότητι. εἶναι δὲ καὶ πηγὰς ὑδάτων θαψιλεῖς, τὰς 3
 μὲν θερμῶν εἰς λουτρὰ καὶ κόπων ἀφαίρεσιν εὐτε-
 λους, τὰς δὲ ψυχρῶν τῇ γλυκότητι διαφόρους καὶ
 πρὸς ὕψιστον συνιργεῖν δυναμένους. ὑπάρχειν δὲ
 παρ' αὐτοῖς καὶ παιδείας πάσης ἐπιμέλειαν, μάλιστα
 20 δὲ ἀστρολογίας· γράμμασί τι αὐτοὺς χρῆσθαι κατὰ 4
 μὲν τὴν δύναμιν τῶν σημαινόντων εἰκοσι καὶ ὀκτὼ
 τὸν ἀριθμὸν, κατὰ δὲ τοὺς χαρακτήρας ἐπτά, ὧν
 ἕκαστον τετραχῶς μετασχηματίζεται. γράφουσι δὲ
 τοὺς στίχους οὐκ εἰς τὸ πλείον ἐκτείνοντες, ὥσπερ
 25 ἡμεῖς, ἀλλ' ἄνωθεν κάτω καταγράφοντες εἰς ὀρθόν.
 πολυχρονίους δ' εἶναι τοὺς ἀνθρώπους καθ' ὑπερ-
 βολήν, ὥς ἂν ἄχρὶ τῶν πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν ἐτῶν

11 ἔχει C   21 σημειούμενος Bind.   23 γράφουσι
 — 25 ὀρθόν in omnibus codicibus post p. 262, 4 ἀποτέρας
 scripta sunt: transponit Wesseling   27 τὴν οὐ. D.   28 τὴν D.

ζῶντας καὶ γινομένους ἀνόσους κατὰ τὸ πλείστον.
 5 τὸν δὲ πηρωθέντα ἢ καθόλου τι ἐλάττωμα ἔχοντα
 ἐν τῷ σώματι μεθιστάναι ἑαυτὸν ἐκ τοῦ ζῆν ἀν-
 κηάζουσι κατὰ τινα νόμον ἐπότομον. νόμιμον δ'
 αὐτοῖς ἐστὶ ζῆν ἕχρι ἐτῶν ὁρισμένων, καὶ τὸν χρόνον ἱ
 τοῦτον ἐκπληρώσαντας ἰκονσίως μεταλλάττειν ἐξ-
 ἡλλαγμένῳ θανάτῳ· φύσθαι γὰρ παρ' αὐτοῖς ἰδιο-
 φυῇ βοτάνην, ἐφ' ἧς ὅταν τις κοιμηθῇ, λεληθότως
 καὶ προσηνῶς εἰς ὕπνον κατενεχθεὶς ἀποθνήσκει.
 58 γυναῖκας δὲ μὴ γαμεῖν, ἀλλὰ κοινὰς ἔχειν, καὶ τοὺς 10
 γεννηθέντας παῖδας ὡς κοινούς τρέφοντας ἐπ' ἰσῆς 170
 ἀγαπᾶν· νηπίων δ' ὄντων αὐτῶν πολλὰς τὰς τρε-
 φούσας διαλλάττειν τὰ βρέφη, ὥπως μὴδ' αἱ μητέρες
 ἐπιγινώσκωσι τοὺς ἰδίους. διόπερ μηδεμίαν παρ'
 αὐτοῖς γινομένης φιλοτιμίας ἀστασιδίστους καὶ τὴν 15
 2 ὁμόνοιαν περὶ πλείστον ποιουμένους διατελεῖν. εἶναι
 δὲ παρ' αὐτοῖς καὶ ζῶα, μικρὰ μὲν τοῖς μεγέθεσι,
 παράδοξα δὲ τῇ φύσει τοῦ σώματος καὶ τῇ δυνάμει
 τοῦ αἵματος· εἶναι γὰρ αὐτὰ τῷ σχήματι στρογγύλα
 καὶ περιμεφιδίστατα ταῖς χιλώναις, τὴν δ' ἐπι- 20
 φάνειαν δυοὶ γραμμαῖς μηλίταις κεχασμένα, ἐφ'
 3 ἐκάστης δὲ ἄκρος ἔχειν ὀφθαλμόν καὶ στόμα· διὸ
 καὶ τέτταρσιν ὁμμασι βλέποντα καὶ τοῖς ἰσοῖς στό-
 μασι χρώματα εἰς ἓνα φέρουγα συνάγειν τὰ σιτία,
 καὶ διὰ τοῦτον καταπινομένης τῆς τροφῆς εἰς μίαν 25
 κοιλίαν συρροῖν ἵππωντα· ὁραίως δὲ τὰ σπλάγγνα
 καὶ τἄλλα τὰ ἐντός πάντα ἔχειν μοναχά. πόδας δὲ
 ὑποκίεσθαι κύκλῳ τῆς περιφερείας πολλοὺς, δι' ὧν

7 διφοῦ codices

8 καὶ προσηνῶς εἰς ABDE, καὶ
ἀπάντας πρὸς ccl.

δύνασθαι πορεύεσθαι πρὸς ὃ ἂν μέρος βούληται.
 τὸ δ' αἷμα τούτου τοῦ ζῴου θαυμάσιον ἔχειν δύνα-
 μιν· πᾶν γὰρ τὸ διατμηθὲν ἔμπρουν σώμα κολλᾶν
 παραχοῖμα, καὶ ἀποκοπεῖσα χεὶρ ἢ ὅμοιον εἶπεν
 5 τύχη, δι' αὐτοῦ κολλᾶσθαι προσφάτου τῆς τομῆς
 οὔσης, καὶ τάλλα δὲ μέρη τοῦ σώματος, ὅσα μὴ
 κυρίως τόποις καὶ συνέχουσι τὸ ζῶν κατέχεται. ἔκα-
 στοι δὲ τῶν συστημάτων τρέφειν ὄρνειον εὐμέγεθες
 ἰδιόζον τῇ φύσει, καὶ διὰ τούτου πειράζεται τὰ
 10 τῆπια τῶν βρεφῶν ποίας τινὰς ἔχει τὰς τῆς ψυχῆς
 διαθέσεις· ἀναλαμβάνουσι γὰρ αὐτὰ ἐπὶ τὰ ζῶα,
 καὶ τούτων πεπομένων τὰ μὲν τὴν διὰ τοῦ αἵματος
 φορὰν ὑπομένοντα τρέφουσι, τὰ δὲ περιנקύτια γινώ-
 μενα καὶ θάμβρους πληροῦμενα ὀπίουσιν, ὡς οὔτε
 15 πολυχρόνια καθιστώτα οὔτε τοῖς ἄλλοις τοῖς τῆς
 ψυχῆς λήμασιν ἀξιόλογα. ἐκάστου δὲ συστήματος ὁ 6
 πρσιβύτερος αἰετὴν ἡγεμονίαν ἔχει, καθάπερ τις
 βασιλεὺς, καὶ τούτῳ πάντες πείθονται· ὅταν δ' ὁ
 πρῶτος τελέσας τὰ ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα ἔτη κατὰ
 20 τὸν νόμον ἀπαλλάξῃ ἑαυτὸν τοῦ ζῆν, ὁ μετὰ τούτον
 πρσιβύτατος διαδέχεται τὴν ἡγεμονίαν. ἡ δὲ περὶ 7
 τὴν νῆσον θάλαττα, φοῶδης οὔσα καὶ μεγάλας
 ἀμπώτεις καὶ πλημύρας ποιουμένη, γλυκεῖα τὴν
 γεῦσιν καθίστηκε. τῶν δὲ παρ' ἡμῶν ἰσθμῶν τὰς
 25 ἄρκτους καὶ πολλὰ [τῶν καθ' ἡμᾶς] καθόλου μὴ
 171 φαίνεσθαι. ἐπὶ δ' ἦσαν αὐταὶ νῆσοι παραπλήσιαι
 μὲν τοῖς μεγέθεσι, σύμμετρον δ' ἄλληλων διεστυ-

4 καὶ D ἢ om. CDF εἶπεν] ἢ ποῦς G 19
 κατὰ A, καὶ κατὰ om. 25 τῶν καθ' ἡμᾶς om. E, τὰ O;
 τῶν καὶ αὐτὰς comitatio; καὶ πόλον τῶν καθ' ἡμᾶς Salmasius.

κυλῖται, πᾶσαι δὲ τοῖς αὐτοῖς ἐθίσι καὶ νόμοις χρῶ-
 50 μινται, πάντες δ' οἱ κατοικοῦντες ἐν αὐταῖς, καίπερ
 θαψιλῆς ἔχοντες πάντων χορηγίας αὐτοφυσίς, ὅμως
 οὐκ ἀνίδην χρῶνται ταῖς ἀπολαύσεσιν, ἀλλὰ τὴν
 λιτότητα διώκουσι καὶ τὴν ἀρχοῦσαν τροφήν προσ-
 φέρονται· κρέα δὲ καὶ τᾶλλα πάντα ὅππῃ καὶ ἐξ
 ὑδατος ἰσθῶσθε σκευάζουσι· τῶν δ' ἄλλων τῶν τοῖς
 μυγίροισι πεφιλοταχνημένων χυμῶν καὶ τῆς κατὰ
 τὰς ἀρτύσεις ποικιλίας ἀνεπινώητοι παντελῶς εἰσι.
 2 σίβονται δὲ θεοὺς τὸ περιέχον πάντα καὶ ἥλιον καὶ 10
 καθόλου πάντα τὰ οὐράνια, ἰχθύων δὲ παντοδαπῶν
 πλῆθος ἁλιεύοντες ποικίλως καὶ τῶν πετηνῶν οὐκ
 3 ὀλίγη θηρεύουσι. γίνεται δὲ παρ' αὐτοῖς ἐκροθυῶν
 τε πλῆθος αὐτομέτων, καὶ ἐλαῖαι φύονται καὶ ἑμ-
 πελοι, ἐξ ὧν ἐλαίων τε ποιοῦσι θαψιλῆς καὶ οἶνον. 15
 ἔφους τε τοῖς μεγέθεσι διαφέροντας, οὐδὲν δὲ ἄδι-
 κοῦντας τοῖς ἀνθρώποις, ἰδωδίμον ἔχειν τὴν σάρκα
 4 καὶ γλυκύτητι διαφέρουσαν, ἰσθητὰς δὲ αὐτοῦς
 κατασκευάζειν ἐκ τινων καλέμων ἔχοντων ἐν τῷ
 μέσῳ χροὸν λαμπρὸν καὶ μελακόν, ὃν συνέγοντας 20
 καὶ τοῖς θαλαττίοις ὀστροῖς συγκατομήνοισι μί-
 σγοντας θανυμεστά κατασκευάζειν ἡμέτια πορφυρᾶ.
 ζῶων δὲ περὶ ἀλλογμένας φύσεις καὶ διὰ τὸ παρὲς
 5 δοξὸν ἀπιστοῦμένας, πάντα δὲ παρ' αὐτοῖς ὥρι-
 σμένην ἔχειν τάξιν τὰ κατὰ τὴν διαίταν, οὐχ ἕμα 25
 πάντων τὰς τροφὰς καὶ τὰς αἰτὰς λαμβανόντων·

13 γίνεται CDF

16 διαφέροντας . . ἀδικοῦντες CDF

20 συνεγόντες DF

21 συγκατομήνοισι codices, corr.

Reiske μίσγοντες F

23 ζῶων δὲ ζῶων DF, ζῶων τε

ceteri; φέρει δὲ ζῶων Rhod. 25 ἔχει Reiske, ἔχει libri.

διατετέχθαι δ' ἐπὶ τινες ὁρισμένους ἡμέρας ποτὲ
 μὲν ἐχθρόν βρωσιν, ποτὲ δὲ ὀρνέων, ἔστι δ' ὅτε
 χειρδαίων, ἐνίοτε δὲ ἑλαιῶν καὶ τῶν λιτοτάτων προσ-
 οφημάτων. ἐντελλὰς δὲ αὐτοὺς τοὺς μὲν ἀλλήλοισι 6
 διακονεῖν, τοὺς δὲ ἀλιεύειν, τοὺς δὲ περὶ τὰς τέχνας
 εἶναι, ἄλλους δὲ περὶ ἄλλα τῶν χρησίμων ἐσχολεῖ-
 σθαι, τοὺς δ' ἐκ περιόδου κυκλικῆς λειτουργεῖν,
 πλὴν τῶν ἤδη γεγηρακότων. ἐν τε ταῖς ἐορταῖς 7
 καὶ ταῖς εὐσχάαις λέγεσθαι τε καὶ ᾄδασθαι παρ'
 αὐτοῖς εἰς τοὺς θεοὺς ὕμνους καὶ ἐγκώμια, μάλιστα 8
 δὲ εἰς τὸν ἥλιον, οὗ τὰς τε νήσους καὶ ἑαυτοὺς
 προσαγορεύουσι. θάπτουσι δὲ τοὺς τελευτήσαντας
 ὅταν ἄμπωτος γένηται καταχωινύοντες εἰς τὴν ἄμρον,
 ὥστε κατὰ τὴν πλημυρίδα τὸν τόπον ἐπιχώνυσθαι.
 τοὺς δὲ καλέμους, εἴ ᾧν ὁ καρπὸς τῆς τροφῆς γίνε-
 179ται, φασὶ ἐπιθαμιαίους ὄντας τὸ πάχος κατὰ τὰς
 τῆς σελήνης ἀναπληρώσεις ἀναπληροῦσθαι, καὶ πάλιν
 κατὰ τὰς ἐλαττώσεις ἀνὰ λόγον ταπεινοῦσθαι. τὸ δὲ 9
 τῶν θεορῶν πηγῶν ὕδωρ γλυκὺ καὶ ὕγιανόν ᾧ
 διαφυλάττει τὴν θερμοσίαν, καὶ οὐδέποτε ψύχεται,
 εἰ μὴ ψυχρὸν ὕδωρ ἢ οἶνος συμμίσγεται.

Ἐπὶ δ' ἔτη μέναντας παρ' αὐτοῖς τοὺς περὶ 60
 τὸν Ἰαμβούλον ἐκβληθῆναι ἄχοντας, ὡς κακούργους
 καὶ ποιητοὺς ἐθισμοῖς συντεθραμμένους. πάλιν οὖν
 τὸ πλοῖκριον κατασκευάσαντας συναναγκασθῆναι
 τὸν χωρισμὸν ποιήσασθαι, καὶ τροφήν ἐνθεμένους
 πλεῦσαι πλέον ἢ τέτταρας μῆνας· ἐκπεσιῖν δὲ κατὰ

9 εὐσχάαις Wesseling, εἰχαῖς codices. 16 ἐπιθαμιαίους
 Heiske, εὐεχαιαίους codices. 19 θεορῶν em. D. ᾧ add.
 Dind. 22 παρ' αὐτοῖς μέναντας vulg. 26 ποιήσαντας D.

- 2 τὴν Ἰνδικὴν εἰς ὄρους καὶ τετραγώνους τόπους· καὶ
 τὸν μὲν ἕτερον αὐτῶν ὑπὸ τοῦ κλύδωνος διαφθε-
 ρῆναι, τὸν δὲ Ἰαμβούλον πρὸς τινα κόμην προσ-
 εντιθέντα ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων ἀναχθῆναι πρὸς τὸν
 βασιλέα εἰς πόλιν Παλίβοθρα, πολλῶν ἡμερῶν ὁδόν·
 3 ἀπέχουσαν τῆς θαλάττης. οὗτος δὲ φιλέλληνας τοῦ
 βασιλείως καὶ παιδείας ἀντεχομένου, μεγάλης αὐτῶν
 ἀποδοχῆς καταξιώσαι· τὸ δὲ τελευταῖον μετὰ τινοῦ
 ἐσφαλείας τὸ μὲν πρῶτον εἰς τὴν Περσίδα διελθεῖν,
 4 ὕστερον δὲ εἰς τὴν Ἑλλάδα διασωθῆναι. ὁ δὲ Ἰαμ-
 βούλος [οὗτος] ταῦτά τε ἀναγραφῆς ἤξιωσε καὶ περὶ
 τῶν κατὰ τὴν Ἰνδικὴν οὐκ ὀλίγα συντάξας τῶν
 ἀγνωσμένων παρὰ τοῖς ἄλλοις. ἡμεῖς δὲ τὴν ἐν
 ἀρχῇ τῆς βίβλου γεγεννημένην ἱκαγγελίαν τετελειώτες
 αὐτοῦ περιγράψομεν τήνδε τὴν βίβλον.

13

δ Παλίβοθραν F, Παλίβοθρα OD   11 οὗτος om. E
 13 παραγράφωμεν Π.

Διαδοίφου σιελιώτου βιβλιοθήκης ιστορικῆς β. subscr. D.

173 Τάδε ἐνέστιν ἐν τῇ τρίτῃ τῶν Διοδώρου βίβλων.

Περὶ ἀλθιόπων τῶν ἐπὶ τῆς Αἰβύης καὶ τῶν παρ' αὐτοῖς ἀρχαιολογουμένων.

Περὶ τῶν χρυσαίων μεταλλῶν τῶν ἐν ταῖς ἰσχυραῖς τῆς Ἀργεῖας καὶ τῆς κατασκευῆς τοῦ χρυσοῦ.

Περὶ τῶν κατοικοῦντων Ἰθωῶν τὴν παράλιον τὴν παρὰ τὸν Ἀραβικὸν κόλπον καὶ καθόλου πᾶσαν τὴν παρὰ τὸν ὠκεανὸν μέχρι τῆς Ἰνδικῆς. ἐν δὲ τοῖσις δηλοῦνται τὰ κατὰ μέρος Ἰθωῆ τινι νομίμοις χρῆται καὶ παρὰ τίνας αἰτίας πολλὰ
10 παρ' αὐτοῖς ἰστορεῖται παντιλῶς ἐξηλλαγμένα καὶ διὰ τὴν παράδοξον ἀπιστοῦμένα.

Περὶ τῶν κατὰ τὴν Αἰβύην ἀρχαιολογουμένων καὶ περὶ Γοργόνων καὶ Ἀμαζονίδων καὶ Ἀρμωνος καὶ Ἀτλαντος ἰστορουμένων.

15 Περὶ τοῖν κατὰ τὴν Νύσαν μυθολογουμένων, ἐν οἷς ἴσται καὶ περὶ Τιτάνων καὶ Διονύσου καὶ μητρὸς Θιδῶν.

4 ταῖς om. DOF   5 χρυσαίων DF   15 νύσαν D.

ΒΙΒΛΟΣ ΤΡΙΤΗ.

- 1 Τῶν πρὸ ταύτης βιβλίων δυοῖν οὐσῶν ἡ μὲν
 πρώτη περιέχει τῆς κατὰ τὴν Αἰγύπτου πράξεως τῶν
 ἄρχαίων βασιλέων καὶ τὰ μυθολογούμενα περὶ τῶν
 παρ' Αἰγυπτίοις θεῶν, πρὸς δὲ τοῦτοις περὶ τοῦ
 Νεῖλου καὶ τῶν ἐν αὐτῇ φυομένων καρπῶν τε καὶ
 παντοδαπῶν ζῴων, περὶ τε τῆς τοποθεσίας τῆς
 [οὔσης] Αἰγύπτου καὶ τῶν νομίμων τῶν παρὰ τοῖς
 2 ἑγχωρίοις καὶ τῶν δικαστηρίων, ἡ δὲ δευτέρα τὰς
 κατὰ τὴν Ἀσίαν [καὶ τὰς] ἐν τοῖς ἄρχαίοις συνταξε- 10
 σθεῖσας πράξεις ὑπὸ τῶν Ἀσσυρίων, ἐν αἷς ἴσταιν ἡ
 τε Σιμιράμιδος γένεσις καὶ αὐξήσις, καθ' ἣν ἑκτασί
 μὲν Βαβυλῶνα καὶ πολλὰς ἄλλας πόλεις, ἰσχυράν τε
 δὲ ἐπὶ τὴν Ἰνδικὴν μεγάλαις δυνάμεσιν ἐξῆς δὲ
 περὶ τῶν Χαλδαίων καὶ τῆς παρ' αὐτοῖς τῶν ἡσίων 15
 παρατηρήσεως, καὶ περὶ τῆς Ἀραβίας καὶ τῶν ἐν
 αὐτῇ παραδόξων, περὶ τε τῆς Σκυθῶν βασιλείας,
 καὶ περὶ Ἀμαζόνων, καὶ τὸ τελευταῖον περὶ τῶν
 3 Ἰππεροβόρων. ἐν δὲ ταύτῃ τὰ συνεχῆ τοῖς προϊστο-
 ρημένοις προστιθέντες διέξιμεν περὶ Αἰθιοπῶν καὶ 20
 τῶν Λιβύων καὶ τῶν ὀνομαζομένων Ἀτλαντίων.

2 βιβλίων] τῆς βιβλίου D 8 οὔσης del. Reiske (c. 3, 2)
 9 τὰς] τὰ fort. 10 καὶ τὰς del. Dind. 19 προϊστορημένοις
 D, προϊστορημέναις F 21 Ἀτλαντίων codices, corr. Dind.

Αἰθίοπας τοίνυν ἱστοροῦσι πρῶτους ἀνθρώπων 2
 ἐπάντων γεγονέναι, καὶ τὰς ἀποδηΐδας τοῦτων
 ἐμφανὲς εἶναι φασιν. ὅτι μὲν γὰρ οὐκ ἐπήλυδες
 ἑλθόντες, ἀλλ' ἐγγιναίεε δυντε τῆς χώρας δικαίως
 αὐτόχθονες ὀνομάζονται, σχεδὸν παρὰ πᾶσι συμφω-
 νεῖσθαι· ὅτι δὲ τοὺς ὑπὸ τὴν μεσημβρίαν οἰκοῦντας
 πιθανόν ἐστι πρῶτους ὑπὸ τῆς γῆς ἐξωογονῆσθαι,
 προφανὲς ὑπάρχειν ἅπασι· τῆς γὰρ περὶ τὸν ἥλιον
 θερμασίας ἀναξηραίνουσης τὴν γῆν ὑγρὰν οὖσαν ἔτι
 10 [ὅλ'] κατὰ τὴν τῶν ὄλων γένεσιν καὶ ζωογονούσης,
 εἰκὸς εἶναι τὸν ἐγγυτάτω τόπον ὅντα τοῦ ἡλίου
 πρῶτον ἐνιγκεῖν ἡνέσεις ἐμψύχους. φασὶ δὲ παρ' 2
 αὐτοῖς πρῶτοις καταδειχθῆναι θινοὺς τιμῶν καὶ θη-
 σίας ἐπιτελεῖν καὶ πομπὰς καὶ πατηγύρεις καὶ τᾶλλα
 15 δι' ὧν ἄνθρωποι τὸ θεῖον τιμῶσι· διὸ καὶ τὴν παρ'
 173 αὐτοῖς εὐσέβειαν διαβεβοῆσθαι παρὰ πᾶσιν ἀνθρώ-
 ποις, καὶ δοκεῖν τὰς παρ' Αἰθίοφι θυσίας μάλιστα
 εἶναι τῇ δαιμονίῳ κεχαρισμένας. μέντοι δὲ τοῦ- 3
 των παρέχονται τὸν πρῆσβύτατον σχεδὸν καὶ μάλιστα
 20 τῶν ποιητῶν θαυμαζόμενον παρ' Ἑλλήσι· τοῦτον
 γὰρ κατὰ τὴν Ἰλιάδα παρυσέειν τὸν τε Δία καὶ
 τοὺς ἄλλους μετ' αὐτοῦ θεοὺς ἀποδημοῦντας εἰς
 Αἰθιοπίαν πρὸς τε τὰς θυσίας τὰς ἀπονεμομένους
 αὐτοῖς κατ' Ἴτος καὶ εὐωχίαν κοινὴν παρὰ τοῖς
 25 Αἰθίοφι,

Ζεὺς γὰρ ἐξ ὠκεανὸν μετ' ἀμύμονας Αἰθιοπίας
 χθιδὸς ἔβη μετὰ δαίτῃ, θεοὶ δ' ἅμα πάντες
 ἔποντο.

2 συμφωνεῖται codices, corr. Weis. 8 ὑπάρχει II 10 δι'
 delevi 24 εὐωχίας DF παρὰ τοῖς] παρ' αὐτοῖς τοῖς DF.

4 λέγουσι δὲ καὶ τῆς εἰς τὸ θεῖον εὐσιβείας φανερώς
 αὐτοὺς κομιζέσθαι τὰς χάριτας, μηδέποτε δεσποτίας
 ἐπήλυδος πείραν λαβόντας· ἐξ αἰῶνος γὰρ ἐν ἐλευ-
 θερίᾳ μεμενηκέναι καὶ τῇ πρὸς ἀλλήλους ὁμονοίᾳ,
 πολλῶν μὲν καὶ δυνατῶν ἐστρατευκότων ἐπ' αὐτοὺς,
 3 μηδεὶς δὲ τῆς ἐπιβολῆς καθικομένου. Καμβύση
 μὲν γὰρ μεγάλην δυνάμει στρατεύσαστα τὴν τι στρα-
 τικὴν ἀποβαλεῖν ἄπασαν καὶ αὐτὸν τοῖς ὅλοις κινδύ-
 νεισαι· Σιμίραμιν δέ, τῷ μεγέθει τῶν ἐπιβολῶν
 καὶ πράξεων διωνομασμένην, ἐπὶ βραχὺ τῆς Αἰθιο-
 πίας προελθοῦσαν ἀπογνῶναι τὴν ἐπὶ τὸ σῶμα
 ἔθνος στρατίαν· τοὺς τε περὶ Ἡρακλῆα καὶ Αἰθι-
 ον ἐπιόντας ἄπασαν τὴν αἰκουμένην μόνους τοὺς
 Αἰθίοπας τοὺς ὑπὲρ Αἰγύπτου μὴ καταπολεμήσαι
 διὰ τε τὴν εὐσιβείαν τῶν ἀνδρῶν καὶ τὸ δυσκρά-
 12 τητον τῆς ἐπιβολῆς. φασὶ δὲ καὶ τοὺς Αἰγυπτίους
 ἱαντῶν ἀποίκους ὑπάρχειν, Ὀσίριδος ἡγησαμένου
 2 τῆς ἀποικίας. καθόλου γὰρ τὴν νῦν οὔσαι Αἰγυ-
 πτον λέγουσιν οὐ χώραν, ἀλλὰ θαλάττιαν γεγονέναι
 κατὰ τὴν ἐξ ἀρχῆς τοῦ κόσμου σύστασιν· ὕστερον
 μέντοι τοῦ Νείλου κατὰ τὰς ἀναβάσεις τὴν ἐκ τῆς
 Αἰθιοπίας ἰλὸν καταφέροντος ἐκ τοῦ κατ' ὀλίγον
 προσχωσθῆναι. ὅτι δ' ἐστὶν αὐτῶν ἡ χώρα πᾶσα
 ποταμόχριστος ἐναργεστάτην ἔχει ἀπόδειξιν τὴν
 3 γινομένην κατὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Νείλου· καθ' ἑκα-
 15 στον γὰρ ἔτος αἰὲ νείας ἰλὸς ἀθροιζομένης πρὸς τὰ
 στόματα τοῦ ποταμοῦ καθορᾶται τὸ μὲν πέλαγος
 ἐξωθούμενον τοῖς προσχώμασιν, ἡ δὲ χώρα τὴν
 αἰξήσιν λαμβάνουσα. τὰ δὲ πλείστα τῶν νομίμων

τοῖς Αἰγυπτίοις ἐπάρχειν Αἰθιοπικά, τηρουμένης
 τῆς παλαιᾶς συνηθείας παρὰ τοῖς ἀποικισθείσι. τὸ 4
 τε γὰρ τοὺς βασιλεῖς θεοὺς νομίζειν καὶ τὸ περὶ
 τὰς ταφὰς μάλιστα σπουδάζειν καὶ πολλὰ τοιαῦθ'
 ἕτερα πρᾶττειν Αἰθιοπῶν ἐπάρχειν ἐπιτηδεύματα,
 τὰς τε τῶν ἀγαλμάτων ἰδέας καὶ τοὺς τῶν γραμ-
 176 μάτων τύπους Αἰθιοπικοὺς ἐπάρχειν· διττῶν γὰρ 6
 Αἰγυπτίοις δυτῶν γραμμάτων, τὰ μὲν δημῶδη προσ-
 κροθενόμενα πάντα μανθάνειν, τὰ δ' ἱερὰ καλοῦ-
 10 μενα παρὰ μὲν τοῖς Αἰγυπτίοις μόνους γινώσκειν
 τοὺς ἱερεῖς παρὰ τῶν πατέρων ἐν ἀπορρήτοις μαν-
 θάνοντας, παρὰ δὲ τοῖς Αἰθίοσιν ἅπαντας τοῦτοις
 χρῆσθαι τοῖς τύποις. τὰ τε συστήματα τῶν ἱερῶν 6
 παραπλησίαν ἔχειν τάξιν πρὸς ἑμποτέροις τοῖς ἔθνεσι·
 13 καθαρῶν γὰρ ἅπαντας τοὺς περὶ τὴν τῶν θεῶν
 θεραπείαν ὄντας, ὁμοίως ἐξηρημένους καὶ τὰς στολὰς
 τὰς αὐτὰς ἔχοντας καὶ τὸν τοῦ σκήπτρου τύπον
 ἀρατροειδῆ καθιστώτα, ὃν ἔχοντας τοὺς βασιλεῖς
 χρῆσθαι πύλοις μακροῖς ἐπὶ τοῦ πέρατος ὁμφαλὸν
 16 ἔχουσι καὶ περιεσπινραμένοις ὄφεισιν, οὕς καλοῦσιν
 ἄσπιδας· τοῦτο δὲ τὸ παρόσημον ἔοικε συνεμφαίνεσθαι
 ὅτι τοὺς ἐπιθίσθαι τολμήσαντας τῷ βασιλεῖ συμβή-
 σεται θανατηφόροις περιπείσειν δῆγμασι. πολλὰ δὲ 7
 καὶ ἕλλα λέγουσι περὶ τῆς αὐτῶν ἀρχαιότητος καὶ
 20 τῆς τῶν Αἰγυπτίων ἀποικίας, περὶ ὧν οὐδὲν κατ-
 εἰλεῖν γράφειν.

Περὶ δὲ τῶν Αἰθιοπικῶν γραμμάτων τῶν παρ' 4
 Αἰγυπτίοις καλουμένων ἱερογλυφικῶν ζητήσιον, ἵνα

7 διττῶν Stroth, ἰδίῳ codices
 28 ἱερογλυφικῶν στο. D.

22 τοιμήσαντες D

μηδὲν παρλιίπαμεν τῶν ἀρχαιολογουμένων. συμβέ-
 βηκε τοίνυν τοὺς μὲν τύπους ὑπάρχειν αὐτῶν ὁμοίους
 ζῷοις παντοδατοῖς καὶ ἐκρωτηρίοις ἀνθρώπων, ἔτι
 δ' ὀργάνοις, καὶ μάλιστα τεκτονικοῖς· οὐ γὰρ ἐκ
 τῆς τῶν συλλαβῶν συνθέσεως ἡ γραμματικὴ παρ'
 αὐτοῖς τὸν ὑποκείμενον λόγον ἀποδίδωσιν, ἀλλ'
 2 ἐξ ἐμφάσεως τῶν μεταγραφομένων καὶ μεταφορῶς
 3 μνήμῃ συνεθλημένης. γράφουσι γὰρ ἱέρακα καὶ
 κροκόδειλον, ἔτι δ' ὄφιν καὶ τῶν ἐκ τοῦ σώματος
 τῶν ἀνθρώπων ὀφθαλμὸν καὶ χεῖρα καὶ πρόσωπον
 καὶ ἑτέρα τοιαῦτα. ὁ μὲν οὖν ἱέραξ αὐτοῖς σημαίνει
 πάντα τὰ ὀξείως γινόμενα, διὰ τὸ τὸ ζῷον τοῦτο
 τῶν πτηνῶν σχεδὸν ὑπερχειν ὀξύτατον. μεταφέρεται
 τε ὁ λόγος ταῖς οἰκείαις μεταφοραῖς εἰς πάντα τὰ
 ὀξεῖα καὶ τὰ τοῦτοις οἰκεῖα παραπλησίως τοῖς εἰρη-
 3 μένοις. ὁ δὲ κροκόδειλος σημαντικῶς ἴσθι πάσης
 κακίας, ὁ δὲ ὀφθαλμὸς δίκης τηρητῆς καὶ παντὸς
 τοῦ σώματος φύλαξ. τῶν δ' ἐκρωτηρίων ἡ μὲν
 διεξία τοῦδε δακτύλου ἐκτεταμένους ἔχουσα σημαίνει
 βίου πορισμόν, ἡ δ' εὐάνθυμος συνεγγμίνη τήρησιν
 4 καὶ φυλακὴν χρημάτων. ὁ δ' αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ
 τῶν ἑλλων τύπων τῶν ἐκ τοῦ σώματος καὶ τῶν
 ὀργανικῶν καὶ τῶν ἑλλων ἀπάντων· ταῖς γὰρ ἐν
 ἑκάστοις ἐνούσαις ἐμφάσεσι συνακολουθοῦντες, καὶ
 μελέτῃ πολυχρονίῳ καὶ μνήμῃ γυμνάζοντες τὰς
 5 ψυχὰς, ἑκτικῶς ἑκαστα τῶν γεγραμμένων ἀναγινώ-
 σκουσι.

5 Τῶν δὲ παρ' Αἰθίοφι νομίμων οὐκ ὀλίγα δοκεῖ

1 παρλιίπαμεν vulg. 2 τῶν Hertlein, τὸς libri 12
 τὰ am. CF τὸ τὸ] τὸ vulg. 19 ἔχουσα ἐκτεταμένους D.

πολύ τῶν παρὰ τοῖς ἄλλοις διαφέρειν, καὶ μέλλουσι
 εἰ περὶ τὴν αἵρεσιν τῶν βασιλέων. οἱ μὲν γὰρ
 ἱερεῖς ἐξ αὐτῶν τοὺς ἀρίστους προκρίνουσιν, ἐκ δὲ
 τῶν καταλεχθέντων, ὃν ἂν ὁ θεὸς χωρᾷζων κατέ-
 5 τινε συνήθιαν περιφερόμετος λάβῃ, τοῦτον τὸ
 πλῆθος αἵρεῖται βασιλέα· εὐθὺς δὲ καὶ προσαινεῖ
 καὶ τιμῇ καθάπερ θεόν, ὥς ἐπὶ τῆς τοῦ δαιμονίου
 προνοίας ἐγκειχυρισμένης αὐτῷ τῆς ἀρχῆς. ὁ δ' 2
 αἵρεθεὶς διαίτη τε χρήσιμα τῇ τεταγμένῃ κατὰ τοὺς
 νόμους καὶ τὰλλα πράττει κατὰ τὸ πατριον ἔθος,
 οὔτ' εὐεργεσίαν οὔτε τιμωρίαν ἀπονέμων οὐδενὶ
 παρὰ τὸ δεδογμένον ἐξ ἀρχῆς παρ' αὐτοῖς νόμιμον.
 ἔθος δ' αὐτοῖς ἔστι μηδένα τῶν ὑποτεταγμένων
 θανάτῳ περιβάλλειν, μηδ' ἂν καταδικασθῇς ἐπὶ
 15 θανάτῳ τις φανῇ τιμωρίας βέβαιος, ἀλλὰ πείπειν τῶν
 ὑπερηφάνων τινα σημεῖον ἔχοντα θανάτου πρὸς τὸν
 παρανενομηκότα· οὗτος δ' ἰδὼν τὸ σύσημον, καὶ
 παραχρῆμα εἰς τὴν ἰδίαν οἰκίαν ἀπαιθῶν, ἑαυτὸν ἐκ
 τοῦ ζῆν μεθίστησι. φεύγειν δ' ἐκ τῆς ἰδίας χώρας
 20 εἰς τὴν ἡμετέραν καὶ τῇ μεταστιάσει τῆς πατρίδος λύνει
 τὴν τιμωρίαν, καθάπερ παρὰ τοῖς Ἑλλήσιν, οὐδαμῶς
 συγκιχρῶνται. διὸ καὶ παρ' ἡμῖν, τοῦ θανατηφόρου
 σημεῖου πρὸς αὐτὸν ἀποσταλέντος ἐπὶ τοῦ βασι-
 λέως, ἐπιβαλίσθαι μὲν ἐκ τῆς Αἰθιοπίας φεύγειν,
 25 ἰασθομένης δὲ τῆς μητρὸς καὶ τῇ ζώνῃ τὸν τράχη-
 λον αὐτοῦ σφιγγούσης, ταύτην μηδὲ καθ' ἓνα τρόπον
 τολμῆσαι προσεγγεῖν τὰς χεῖρας, αὐτὸν δ' ἀγκό-
 μενον καρτερεῖσθαι μέχρι τῆς τελευτῆς, ἵνα μὴ τοῖς

2 τὸ οὐν. vulg. 5 περιφερόμετος del. Heinske 15
 πείπειν CD 19 δ' ἐκ] δὲ libri 25 σημεῖον del. Eichst.

- 6 συγγενέσιν ὀνειδὴ καταλίπη μείζω. πάντων δ' ἴστί
 παρεκδοξότατον τὸ γινόμενον περὶ τὴν τελευταίαν τῶν
 βασιλείων. κατὰ γὰρ τὴν Μισθὴν οἱ περὶ τὰς εἰδὼν
 θιάων θεράπειας τε καὶ τιμὰς διατρίβοντες ἱερεῖς,
 μεγίστην καὶ κυριωτάτην τάξιν ἔχοντες, ἐπαίδαν¹¹
 ἐπὶ νοῦν αὐτοῖς ἔλθῃ, πέμπουσιν ἄγγελον πρὸς τὸν
 7 βασιλέα, καλεῖόντας ἐποθνησσεῖν. τοὺς γὰρ θεοὺς
 αὐτοῖς ταῦτα κειροματικίνειν, καὶ δεῖν τὸ πρόσταγμα
 τῶν ἑθαιάτων ὑπὸ θνητῆς φύσεως μηδαμῶς παρ-
 οραθῆναι. καὶ ἑτέροις δ' ἐπιφθέγγονται λόγους,¹²
 οἷους ἢ ἐπλῆ διανοία προσδέξαιτο φύσει ἐργαῖα
 μὲν καὶ δυσὶξαλείπτῃ συνεθιγὰ συνεθροαμένη,
 λόγον δ' οὐκ ἔχουσα τὸν ἀναιτιμασίμωτον τοῖς οὐκ
 8 ἀναγκαίως προστάττομένοις. κατὰ μὲν οὖν τοὺς
 ἐπάνω χρόνους ὑπῆκονον οἱ βασιλεῖς τοῖς ἱερεῦσιν,¹³
 οὐχ ὅπλοις οὐδὲ βίᾳ κρατηθέντες, ἀλλ' ὅπ' αὐτῆς ἰσ-
 τῆς δεισιδαιμονίας τοὺς λογισμοὺς κατισχυόμενοι
 κατὰ δὲ τὸν δευτέρον Πτολεμαῖον ὁ βασιλεὺς τῶν
 Αἰθιοπῶν Ἐρραμένης, μετασχηκῶς Ἑλληνικῆς ἐγω-
 γῆς καὶ φιλοδοφίης, πρῶτος ἐθέρηρσεν καταφρο-
 9 νῆσαι τοῦ προστάγματος. λαβὼν γὰρ φρόνημα τῆς
 βασιλείας ἄξιον παρῆλθε μετὰ [τῶν] στρατιωτῶν
 εἰς τὸ ἑβρατον, οὗ συνέβηεν εἶναι τὸν χρόνον
 πρὸς τῶν Αἰθιοπῶν, καὶ τοῖς μὲν ἱερεῖς ἀπίσθησε,
 τὸ δὲ ἔθος τοῦτο καταλύσας διαφθώσατο πρὸς τὴν
 10 ἑαυτοῦ προαίρεσιν.
- 7 Τὸ δὲ περὶ τοὺς φίλους τοῦ βασιλέως νόμιμον,
 καίτις ὃν παρεκδοξον, διαμένειν ἔφασκεν ἕως τῶν

11 αἶν add. Dind. 12 φιλοδοφίης fort. 21 πράγμα-
 τος vulg. 22 τῶν om. D 23 ἱερεῖς] ἅπαντες add. OF.

καθ' ἡμῶς χρόνον. ἔθος γὰρ ὑπάρχειν λέγουσι τοῖς
 Αἰθίοφιν, ἑπὶν ὁ βασιλεὺς μέρος τι τοῦ σώματος
 πηρωθῇ δι' ἡνδηποτοῦν αἰτίαν, ἑπαντας τοὺς συν-
 ἡθεις συνεποβάλλειν τοῦτο κατὰ προαίρεσιν· αἰσχρὸν
 γὰρ ὑπολαμβάνειν τοῦ βασιλέως πεπηρωμένου τὸ
 σκῆλος ἀρτίποδας εἶναι τοὺς φίλους, καὶ μὴ πάντας
 ἐν ταῖς ἐξόδοις συνῆπαισθαι χωλοὺς ὁμοίως· ἔτιπον ἃ
 γὰρ εἶναι τὸ συμπευθεῖν μὲν καὶ [τὸ] συλλυπεῖσθαι
 καὶ τῶν ἄλλων ὁμοίως ἀγαθῶν ἀπάντων τε καὶ
 10 κακῶν κοινωρεῖν τὴν βεβαίαν φιλίαν, τῆς δ' εἰς τὸ
 σῶμα λήπης ἕμοιρον γίνεσθαι. φασὶ δὲ εὐνηθεὶς
 εἶναι καὶ τὸ συντελευτῶν ἐκουσίως τοὺς ἑταίρους
 τοῖς βασιλεῦσι, καὶ τοῦτον εἶναι τὸν θάνατον ἔν-
 δοξον καὶ φιλίας ἀληθινῆς μάρτυρα. διόπερ μὴ ἃ
 15 ῥαδίως ἐπιβουλήν γίνεσθαι παρὰ τοῖς Αἰθίοφιν κατὰ
 τοῦ βασιλέως, ὥς ἔν τῶν φίλων ἑπέντων ἐπ' ἴσης
 προνοουμένων τῆς τ' ἐκείνου καὶ τῆς ἰδίας ἀσφα-
 λείας. ταῦτα μὲν οὖν τὰ νόμιμα παρὰ τοῖς Αἰθίο-
 φιν ἔστι τοῖς τὴν μητρόπολιν αὐτῶν οἰκοῦσιν καὶ
 20 νημομένοις τὴν τε νῆσον τὴν Μαρόην καὶ τὴν χώραν
 τὴν πλησίον Αἰγύπτου.

Ἔστι δὲ καὶ ἄλλα γένη τῶν Αἰθιοπῶν πεμπληθῆ, 8
 τὰ μὲν ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν τὴν παραποτάμιον
 τοῦ Νείλου κατοικοῦντα καὶ τὰς ἐν τῷ ποταμῷ
 3 νήσους, τὰ δὲ τὴν ὁμορον τῆς Ἀραβίας νημομένα,
 τὰ δ' ἐν τοῖς μεσογείοις τῆς Αἰθιοπίας καθιδρυμένα. οἱ ἃ
 πλεῖστοι δὲ τούτων καὶ μάλιστα οἱ παρὰ τὸν ποταμὸν

8 τὸ del. Dind. 9 ἀπάντων ἀγαθῶν Hertlein 10
 βίβαιον D 15 κατὰ τῶν φίλων ὥς ἔν τὸν βασιλέως καὶ
 τῶν φίλων ἀπάντων codices, corr. Richthdt.

οικοῦντες ταῖς μὲν χρόαις εἰσὶ μέλανες, ταῖς δὲ
 ἰδίοις σιμαί, τοῖς δὲ τριχώμασιν οὖλοι, καὶ ταῖς μὲν
 ψυχαῖς παντελῶς ἐκάρχουσιν ἔγριοι καὶ τὸ θηριώ-
 δεα ἑμφαίνοντες, οὐχ οὕτω δὲ τοῖς θυμοῖς ὥς τοῖς
 ἐπιτηδεύμασιν· αὐχμηροὶ γάρ οὐτις ταῖς δόλαις
 σῶμασι τοὺς μὲν θυχεῖς ἐπὶ πολὺ παρηγμένους
 ἔχουσι τοῖς θηρίοις παραπλησίως, τῆς δὲ πρὸς ἀλλή-
 λους φιλανθρωπίας πλείστον ὅσον ἀφιστήκασιν καὶ
 τὴν μὲν φωνὴν ὀξείαν προβάλλοντες, τῶν δὲ παρὰ
 τοῖς ἑλλοις ἐπιτηδευομένων εἰς βίον ἡμερον οὐδ' ἔ-
 οτιον ἔχοντες, μεγάλην ποιῶσι πρὸς τὰ καθ' ἡμᾶς
 ἴση τὴν διαφορὰν. καθοπλίζονται δ' αὐτῶν οἱ μὲν ἐν
 ἀσπίδι ἀμφοῖναις καὶ μικροῖς δορασιν, οἱ δὲ
 ἄκοντίοις ἀναγκύλοις, ἐνίοτε δὲ ξυλάνοις τόξοις
 τετραπήχεσιν, οἷς τοξεύουσι μὲν τῷ ποδὶ προσβαλ-
 οντες, ἀναλωθέντων δὲ τῶν οἰστών σκυτάλαις
 ξυλάνοις διαγωνίζονται, καθοπλίζουσι δὲ καὶ τὰς
 γυναῖκας, ὀρίζοντες αὐταῖς τετραμήτην ἡλικίαν, ὃν
 ταῖς πλείσταις νόμιμόν ἐστι χαλκοῦν κρίκον φέρειν
 ἐν τῷ χεῖλει τοῦ στόματος. ἰσθῆτι δὲ τινες μὲν
 αὐτῶν ἐπὶ πλῶς οὐ χρῶνται, γυμνήτα βίον ἔχοντες δι'
 αἰῶνος καὶ πρὸς μόνα τὰ ἀκέραια ποριζόμενοι βοή-
 θειαν αὐτουργόν ἐκ τοῦ παραπεσόντος· τινες δὲ τῶν
 προβέτων τὰς οὐρὰς ἐποκόπτοντες ἐκ τῶν βπισθιν
 καλέπτουσι διὰ τοῦτων τὰ ἰσχία, καθάπερ αἰῶν
 ταύτην προβαλλόμενοι· ἐνιοὶ δὲ χρῶνται ταῖς δορατὶς
 τῶν κτηνῶν, εἰσὶ δ' οἱ περιζώμασι μέχρι μέσου τοῦ

(1 ἔνιοι) ἔνιοι Dind. 17 ξυλάνοις D. 21 δι' αἰῶνος
 ἔχοντες vulg. 25 μέσον libri, corr. Dind.

σώμα καλύπτουσιν, ἐκ τῶν τριχῶν πλέκοντες, ὥς
 ἂν τῶν παρ' αὐταῖς προβάτων ὄντων μὴ φερόντων
 ἱρία διὰ τὴν ιδιότητα τῆς χώρας. τροφῇ δὲ χρῶν- 6
 ται τινὲς μὲν λαμβάνοντες τὸν γεννώμενον ἐν τοῖς
 ἔδασι καρπόν, ὃς αὐτοφυῆς ἀνατέλλει περὶ τι τὰς
 λίμνας καὶ τοὺς ἐλαίους τόπους, τινὲς δὲ τῆς ἀκ-
 λωτέτης ἔλθῃ τοὺς ἀκριμόντας περικλῶντες, οἳ καὶ
 τὰ σώματα σκιαζόντες περὶ τὰς μισημβρίας κατα-
 στήχουσιν, ἐνίοι δὲ σκυῖοντες σῆσαμον καὶ λωτόν,
 10 εἰσὶ δ' οἳ ταῖς ῥίζαις τῶν κυλάρων ταῖς ἀπαλωτά-
 ταις διαστρεφόμενοι. οὐκ ὀλίγοι δ' αὐτῶν καὶ ταῖς
 τοξείαις ἐνηθληκότες τῶν πτηνῶν εὐστόχως πολλὰ
 τοξεύουσιν, δι' ὧν τὴν τῆς φύσεως Ἰνδιαν ἀναπλη-
 ροῦσιν· οἳ πλείστοι δὲ τοῖς ἀπὸ τῶν βοσκημάτων
 15 κρέασι καὶ γάλακτι καὶ τυρῷ τὸν πάντα βίον διαζῶσι.

Περὶ δὲ θητῶν οἳ μὲν ἀνώτερον Μερόης οἰκοῦν· 9
 τες ἐννοίας ἔχουσι διττάς. ὑπολαμβάνουσι γὰρ τοὺς
 μὲν αὐτῶν αἰώνιον ἔχειν καὶ ἀφθαρτον τὴν φύσιν,
 οἷον ἥλιον καὶ σελήνην καὶ τὸν σύμπαντα κόσμον,
 20 τοὺς δὲ νομίζουσι θνητῆς φύσεως κεκοινωνηγένας
 καὶ δι' ἐρετὴν καὶ κοινὴν εἰς ἀνθρώπους εὐεργεσίαν
 τιτυγχένας τιμῶν ἀθανάτων· τὴν τι γὰρ Ἴσιν καὶ 3
 τὸν Πάνα, πρὸς δὲ τοῦτοις Ἡρακλῆα καὶ Δία
 σέβονται, μάλιστα νομίζοντες ἐκ τούτων εὐεργι-
 25 εῖσθαι τὸ τῶν ἀνθρώπων γένος. ὀλίγοι δὲ τῶν
 Αἰθιοπῶν καθόλου θεοὺς οὐ νομίζουσιν εἶναι· διὸ
 καὶ τὸν ἥλιον ὡς πολυμώτατον ὄντα κατὰ τὰς ἀνα-
 τολὰς βλασφημίσαντες φεύγουσι πρὸς τοὺς ἐλαίους

3 τῶν τόπων. παρηλλαγμένοις δ' ἔδοσι χρῶνται καὶ
 περὶ τοὺς παρ' αὐτοῖς τελευτῶντας· οἱ μὲν γὰρ
 εἰς τὸν ποταμὸν βάλλοντες ἀφίσταν, ἀρίστην ἡγού-
 μνοι ταφὴν ταύτην, οἱ δὲ περιχέαντες ὕλοι ἐν
 ταῖς οἰκίαις φυλάττοντες νομίζουσι δεῖν μὴ τῶν
 τελευτῶντων ἀγνοεῖσθαι τὰς ὕψεις τοῖς συγγενέσι
 μὴτ' ἐπιλευθάνεσθαι τοὺς προσήκοντας τῷ γένει
 τῶν προσφαιωμένων, ἔνιοι δ' εἰς ὀστρακίαντες σοφοὺς
 ἐμβάλλοντες κατορύττουσι κύκλῳ τῶν ἱερῶν, καὶ 190
 τὸν ἐπὶ τοῦτοις γινόμενον ὄραον μέγιστον ἡγοῦν- 10
 4 ται. τὰς δὲ βασιλείας ἐγχειρίζουσιν οἱ μὲν τοῖς εὐ-
 προπεσιτέτοις, τύχης ἡγούμενοι δῶρα ἀμφοτέρω, τήν
 τε μοναρχίαν καὶ τὴν εὐπρέπειαν, οἱ δὲ τοῖς ἐπι-
 μαλιστατέτοις κτηνοτρόφοις παραδιδόασιν τὴν ἀρχήν,
 ὥς μόνους ἀρίστα τῶν ὑποταγμένων φροντισθῆ- 15
 5 ναι, ἔνιοι δὲ τοῖς πλουσιωσιτέτοις τοῦτο τὸ τίμιον
 ἀπορέουσιν, ἡγούμενοι μόνους αὐτοὺς ἐπικουρεῖν
 τοῖς βήλοισι δύνασθαι διὰ τὴν ἐτοιμότητα τῆς εὐπο-
 ρίας, εἰσεὶ δ' οἱ τοὺς ἀνδρείας διαφέροντας αἰροῦν-
 6 ται βασιλεῖς, κρίνοντας τοὺς ἐν πολέμῳ πλείστον
 δυναμένους ἀξιόους εἶναι μόνους. τυγχάνειν τῶν
 πρωτέων.

- 10 Τῆς δὲ παρὰ τὸν Νεῖλον χώρας τῆς ἐν τῇ Αἰ-
 βῳ καμίνης ἰστί τι μέρος τῷ κάλλει διαφέρειν·
 τροφὴς τε γὰρ φέρει θαψιλῆς καὶ ποικίλας, καὶ 20
 πρὸς τὰς τῶν καυμάτων ὑπερβολὰς ἔχει βοηθείας
 εὐθέτους τὰς ἐν τοῖς ἔλεσι καταφυγὰς· διὸ καὶ περι-
 μάχητος αὐτοῦ ὁ τόπος γίνεται τοῖς τε Αἰβυσι καὶ

τοῖς Αἰθίοσι, καὶ πρὸς ἀλλήλους ἐπὶ αὐτοῦ κο-
 ληροῦντες διατελοῦσι. φοιτᾷ δ' εἰς αὐτόν καὶ πλῆ-
 θος ἐλεφάντων ἐκ τῆς ἑνὸς χώρας, ὡς μὲν ἔνιοι
 λέγουσι, διὰ τὴν θαψίλειαν καὶ τὴν ἡδονὴν τῆς
 5 νομῆς· ἔλη γὰρ θαυμαστὰ παριστείνεται τοῖς χει-
 λισι τοῦ ποταμοῦ, πολλῆς καὶ παντοίας ἐν αὐτοῖς
 φρομένης τροφῆς. διότι οἷον γινώσκονται τοῦ θηρίου
 καὶ τοῦ καλάμου, διὰ τὴν γλυκύτητα τῆς τροφῆς
 μένει καὶ τὴν τῶν ἀνθρώπων δίσαιται κατασθεΐρει·
 10 δι' ἣν αἰτίαν καταναγκάζονται φεύγειν [εἰς] τοὺτους
 τοὺς τόπους, ὅττες νομάδες καὶ σκηρῖται, τὸ σύνολον
 τῶν συμμέροντι τὰς πατρίδας ὀρίζοντες. αἱ δ' ἀγέλαι
 τῶν εἰρημίων θηρίων τὴν μαρμαίον χώραν ἐκλεί-
 πονσι διὰ σπάνιν τροφῆς, ὅτε συντόμως τῶν φρομέ-
 15 των ἐν τῇ γῇ πάντων ἀναινομένων· διὰ γὰρ τὴν
 τοῦ καύματος ἐπερβολὴν καὶ τὴν λειψυδρίαν τῶν
 πηγυίων καὶ ποταμίων ὑδάτων σκλήρας καὶ σπανίους
 συμβαίνει γίνεσθαι τὰς τροφάς. ὡς δέ τινες φασιν,
 20 ὅστις θαυμαστοὶ γίνονται τὸ τε μέγεθος καὶ τὸ
 πλῆθος κατὰ τὴν θηριώδη καλουμένην χώραν· οἱτοὶ
 δὲ περὶ τὰς συστάσεις τῶν ὑδάτων ἐπιτιθίνται
 τοῖς ἐλέφανσι, καὶ τραπέντες εἰς ἀλκὴν περιπλέκον-
 ται ταῖς σπείραις εἰς τὰ σκέλη, καὶ πύρας ἴως τοῦ
 25 του συνέχουσι βιαζόμενοι καὶ σφίγγοντες τοῖς δε-
 σμοῖς ἴως ἂν ἐφρίσαντι τὰ θηρία πέσῃ διὰ τὸ
 181 βέρος. ἔπειτ' ἀθροίζοντες τὸ πᾶν σαρκοφαγοῦσι,
 ῥαδίως ἐπικρατοῦντες διὰ τὴν δυσκινήσιν τοῦ ζώου.
 ἀπολειπομένου δ' ἀπορήματος, διὰ τίν' αἰτίαν οὐδ' α

9 διασθεΐρει D

10 ἀναγκάζονται C

εἰς dolori

25 ἀπολειπομένου G, ἀπολειπόμενοι cet.

συνέπονται τοῖς ἐλέφασιν εἰς τὴν προσηρημένην
 παραποιμίαν διώκοντας τὰς συνήθεις τροφάς, φασὶ
 τοὺς τηλικούτους ὄφεις τὴν μὲν ἐκίπτεον τῆς χώ-
 ρας φεύγειν, περὶ δὲ τὴν ὑπόρριαν ἐν ταῖς φάραξι
 ταῖς εἰς τὸ μῆκος ἀνηκούσαις καὶ τοῖς σπηλαίοις τοῖς
 τὸ βάθος ἔχουσι συνεχῶς ἐναυλίζεσθαι· διόπερ τοὺς
 συμφέροντας καὶ συνήθεις τύπους μηδεμὴς ἐκλεί-
 πειν, αἰτοδιδέχτου πρὸς τὰ τοιαῦτα τῆς φύσεως
 οὐδης ἅπασι τοῖς ζώοις. περὶ μὲν οὖν Αἰθιοπῶν
 καὶ τῆς χώρας αὐτῶν τοσαῦτα λέγομεν.

- 11 Περὶ δὲ τῶν συγγραφῶν ἡμῖν διωριστίον, ὅτι
 πολλοὶ συγγεγράφασι περὶ τε τῆς Αἰγύπτου καὶ τῆς
 Αἰθιοπίας, ὧν οἱ μὲν ψευδεὶς φήμῃ πεπιστευκότες,
 οἱ δὲ παρ' ἑαυτῶν πολλὰ τῆς ψυχαιωγίας ἔνικα
 2 πεπληκότες, δικαίως ἢν ἀπιστοῖντο. Ἀγαθαρχίδης
 μὲν γὰρ ὁ Κνίδιος ἐν τῇ δευτέρᾳ βίβλῳ τῶν περὶ
 τὴν Ἀσίαν, καὶ ὁ τῶν γεωγραφίας συνταξάμενος
 Ἀρτεμίδωρος ὁ Ἐφέσιος κατὰ τὴν ὀγδόην βίβλον,
 καὶ τινες ἕτεροι τῶν ἐν Αἰγύπτῳ κατοικούντων,
 ἱστορηκότες τὰ πλείστα τῶν προσηρημένων ἐν πᾶσι
 3 σχεδὸν ἐπιτυγχάνουσι, καὶ γὰρ ἡμεῖς καθ' ὅν και-
 ρόν παρεβόλομεν εἰς Αἴγυπτον, πολλοῖς μὲν τῶν
 ἱερῶν ἐντέχομεν, οὐκ ὀλίγοις δὲ καὶ πρεσβευταῖς
 ἀπὸ τῆς Αἰθιοπίας παροῦσιν εἰς λόγους ἀφικόμεθα·
 παρ' ὧν ἀκριβὲς ἕκαστα πυνθόμενοι, καὶ τοὺς λό-
 4 γους τῶν ἱστορικῶν ἐξελέξαντες, τοῖς μάλιστα συμ-
 φωνοῦσιν ἀκόλουθον τὴν ἀνγραφὴν πεποιημένα.
- 4 Περὶ μὲν οὖν Αἰθιοπῶν τῶν πρὸς τῇ ἀύσσει

2 φασὶ Reiske, φασὶ δὲ codices 3 εἰς add. Wess.
 12 π om. vulg.

κατοικοῦντων ἀρκεσθῆσθαι τοῖς ῥηθείαι, περὶ δὲ
τῶν κατὰ τὴν μεσημβρίαν καὶ τὴν Ἐρυθρὰν θάλατταν
κυριέντων ἐν μέρει διῆμιεν. δοκεῖ δ' ἡμῖν ἐρμώ-
τιν προδιελθεῖν περὶ τῆς τοῦ χρυσοῦ κατασκευῆς
τῆς ἐν ταῖτοις τοῖς τόποις γινομένης.

Περὶ γὰρ τῆς Ἰσχυτιάς τῆς Αἰγύπτου καὶ τῆς 12
ὁμορουσῆς Ἀραβίας τι καὶ Αἰθιοπίας τόπος ἐστὶν
ἔχων μίτᾳλλα πολλὰ καὶ μεγάλα χρυσοῦ, συνεγα-
μένου πολλοῦ πολλῇ κακοπαθείᾳ τι καὶ δαπάνῃ.
10 τῆς γὰρ γῆς μελαίνης οὖσης τῇ φύσει καὶ διαφνέας
καὶ φλέβας ἔχουσης μαρμαῖρον τῇ λευκότητι διαφ-
ρούσας καὶ πάσας τὰς περιλαμβομένας φύσεις ἐπι-
βαλλούσας τῇ λαμπρότητι, οἱ προσεδρεύοντες τοῖς
μεταλλικοῖς ἔργοις τῷ πλήθει τῶν ἐργαζομένων
12 κατασκευάζουσι τὸν χρυσόν. οἱ γὰρ βασιλεῖς τῆς 2
182 Αἰγύπτου τοὺς ἐπὶ κακουργίᾳ καταδικασθέντας καὶ
τοὺς κατὰ πόλεμον αἰχμαλωτισθέντας, ἐτι δὲ τοὺς
ἀδίκους διαβολαῖς περιπεσόντας καὶ διὰ θυμὸν εἰς
φυλακὰς παραδεδωμένους, ποτὲ μὲν αὐτούς, ποτὲ δὲ
20 καὶ μετὰ πάσης συγγενείας ἀθροίσαντες παραδιδόσκει
πρὸς τὴν τοῦ χρυσοῦ μεταλλείαν, ἅμα μὲν τιμω-
ρίαν λαμβάνοντες πῦρ τῶν καταγνησθέντων, ἅμα
δὲ διὰ τῶν ἐργαζομένων μεγάλας προσόδους λαμ-
βάνοντες. οἱ δὲ παραδοθέντες, πολλοὶ μὲν τὸ πλῆ- 3
22 θος ὄντες, πάντες δὲ πένθαις δεδιμένοι, προσκαρ-
τεροῦσι τοῖς ἔργοις συνεχῶς καὶ μεθ' ἡμέραν καὶ
δι' ὅλης τῆς νυκτός, ἀνάπνευσιν μὲν οὐδεμίαν λαμ-

ὁ πολλοῦ] πολλοῖς C, del. Rhod. 12 ἐπιβαλλούσας
CDF 13 προσεδρεύοντες CD 19 παραδιδόσκει CDF
20 πάσης] τῆς add. Hartleib

βάνοντες, θρασυμοῦ δὲ παντὸς φιλοτίμως εἰργόμε-
 νοι· φυλακὰ γὰρ ἐν στρατιωτικῶν βαρβάρων καὶ
 ταῖς διαλέκτοις διαφόροις χρωμένων ἐφιστήκασι,
 ὥστε μηδένα δύνασθαι δεῖ ὁμιλίας ἢ φιλανθρώπου
 τιμὸς ἐντεύξεως φθεῖραι· τίνα τῶν ἐπιστάτουμένων.
 1 τῆς δὲ τὸν χρόνον ἐχούσης γῆς τὴν μὲν σκληροτά-
 την περὶ πολλὰ καθάπτεται καὶ ποιήσαντες χυτὴν
 προσέγουσι τὴν διὰ τῶν χειρῶν καταργασίαν· τὴν
 δὲ ἀνειμένην πέτραν καὶ μετρίῳ πότῳ δυναμένην
 ὑπὸ καὶν λατομικῷ σιδήρῳ καταπονεῖται μυριάδες
 2 ἀκλινούτων ἀνθρώπων. καὶ τῆς μὲν ὅλης προ-
 γματείας ὁ τὸν λίθον διακρίνων ταχέως καθηγεῖται
 καὶ τοῖς ἐργαζομένοις ὑποδείκνυσιν· τῶν δὲ πρὸς
 τὴν ἀτυχίαν ταύτην ἀποδειχθέντων οἱ μὲν σώματος
 φόρῃ διαφέροντες τυπίασι σιδηρεῖς τὴν μαρμαρίζου-
 3 σιν πέτραν κόπτουσιν, οὐ τέχνην τοῖς ἐργοῖς, ἀλλὰ
 βίην προσέγοντες, ὑπονόμους δὲ διακόπτοντες, οὐκ
 ἐκ' εὐθείας, ἀλλ' ὥς ἂν ἡ διάφουσις ἢ τῆς ἀπο-
 4 στίλβουσας πέτρας. οὗτοι μὲν οὖν διὰ τὰς ἐν ταῖς
 διώρυξιν κομπὰς καὶ σκολιότητας ἐν σκότει διατρέ-
 5 βοντες λύχνους ἐπὶ τῶν ματώπων πεπρογματευμένους
 περιφέρουσι· πολλὰς δὲ πρὸς τὰς τῆς πέτρας ἰδιώ-
 τητας μετασχηματίζοντες τὰ σώματα καταβάλλουσιν
 εἰς ἰδαφος τὰ λατομούμενα θρασύματα· καὶ ταῦτα
 ἀδιαλείπτως ἐνιργοῦσι πρὸς ἐπιστάτου βαρύτητα καὶ
 13 πᾶν γὰρ. οἱ δὲ ἀνηφοὶ παῖδες εἰσδυνάμενοι διὰ τῶν
 ὑπονόμων εἰς τὰ κεκοιλωμένα τῆς πέτρας ἀναβάλ-
 λουσιν ἐπιπόνως τὴν ῥιπτομένην κατὰ μικρὸν

3 διαφόρως libri, corr. Dinā. 20 καὶ σκολιότητας
 om. M; cf. Agatharoh. apud Photium 25 (ed. C. Müller).

πέτραι καὶ πρὸς τὸν ἐκτὸς τοῦ στομίου τόπον εἰς
 ὑπαιθρον ἀποκομίζουσιν. οἱ δ' ὑπὲρ ἑτη τριέκοντα
 περὶ ταύτων λαμβάνοντες ὠρισμένον μέτρον τοῦ
 λατομήματος ἐν ὕλοις λιθίνοις τύπτουσι σιδηροῖς
 ἑπέροις, ἕχρι ἂν ὀρόβου τὸ μέγεθος κατεργάσωνται.
 183 καρὰ δὲ τούτων τὸν ὀροβίτην λίθον αἱ γυναῖκες καὶ 2
 οἱ πρεσβύτεροι τῶν ἀνδρῶν ἐκδέχονται, καὶ μύλων
 ἐξῆς πλειόνων ὕδρων ἐπὶ τούτους ἐπιβάλλουσι, καὶ
 παρασιώπτες ἀνὰ τρεῖς ἢ δύο πρὸς τὴν κόπην ἀλη-
 10 θουσιν, ἕως ἂν εἰς σερμιδάλειος τρόπον τὸ δοθὲν
 μέτρον κατεργάσωνται. προσούσης δ' ἡπασιν ἁτε-
 ραπειυσίας σώματος καὶ τῆς τὴν αἰδῶ περισσεύου-
 σης ἐσθῆτος μὴ προσούσης, οὐκ ἔστιν ὅς (δὲν) οὐκ
 ἂν ἐλεήσει τοὺς ἀκληροῦντας διὰ τὴν ὑπερβολὴν
 15 τῆς τιλαιωφείας. οὐ γὰρ τυγχάνει συγγνώμης οὐδ' 3
 ἀνίσταται ἁπλῶς οὐκ ἁρωστος, οὐ πεπηρωμένος, οὐ
 γιγνησκάως, οὐ γυναικὸς ἀσθένεια, πάντες δὲ πλη-
 γαῖς ἀναγκάζονται προσκαρτερεῖν τοῖς ἔργοις, μέχρι
 ἂν κακουχούμενοι τελευτήσωσιν ἐν ταῖς ἀνάγκαις.
 20 διόπερ οἱ δυστυχεῖς φοβερώτερον αἶετ' τὸ μέλλον τοῦ
 παρόντος ἡγοῦνται διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς τιμο-
 ρίας, ποθεινότερον δὲ τοῦ ζῆν τὸν θάνατον προσ-
 δέχονται. τὸ δὲ τελευταῖον οἱ τεχνῖται παραλαβόν- 14
 τας τὸν ἀληλισμένον λίθον πρὸς τὴν ὕλην ἡγουσι
 25 συντίλειαν· ἐπὶ γὰρ πλατείας σαπίδος μικρὸν ἐγκα-
 κλιμένης τριβουσι τὴν κατεργασμένην μέμενον
 ὕδωρ ἐπιχέοντες· εἴτα τὸ μὲν γεῶδες αὐτῆς ἐκτε-

2 ὑπὲρ ἑτη] ἐπὶ τὸς τῶν Agath. 26   8 τοῦτοις B, τοῦ-
 τοις cod.   10 ἕως ἂν σπ. II   15] ἐς cod.   11 κατε-
 γαζόμενοι II   13 μὴ] μόνον Agath.   27 τεκόμενον D.

κόμενον διὰ τῶν ὄψεων καταρραῖ κατὰ τὴν τῆς α-
 νίδος ἰγκλισιν, τὸ δὲ χρυσίον ἔχον ἐπὶ τοῦ ξύλου
 2 παραμένει διὰ τὸ βάρος. πολλὰκις δὲ τοῦτο ποι-
 οῦντες, τὸ μὲν πρῶτον ταῖς χειρὶν ἑλαφρῶς τρέ-
 βουσι, μετὰ δὲ ταῦτα σπόγγοις ἑρπαιοῖς κοῦφοις
 ἐπιθλάβοντες τὸ χρῶνον καὶ γῶδες διὰ τούτων ἀνα-
 λαμβάνουσι, μέχρι ὅν ὅπου καθαρὸν γένηται τὸ
 3 ὄχημα τοῦ χρυσοῦ. τὸ δὲ τελευταῖον ἄλλοι τεχνί-
 ται παραλαμβάνοντες μέτρω καὶ σταθμῷ τὸ συνη-
 γμένον εἰς κεραμοῖς χύτρον ἐμβέλλουσι· μίξαν- 10
 τας δὲ κατὰ τὸ πλῆθος ἀνάλογον μολύβδου βῶλον
 καὶ χυδρὸν ἄλων, ἔτι δὲ βραχὺ καττιπέρου, καὶ
 κρήθινον κίτρον προσεμβάλλουσιν· ἑρμοστὸν δ'
 ἐπίδημα ποιήσαντες καὶ πηλῷ φιλοπόνως περιχρί-
 σαντες, ὁπτιῶσιν ἐν κυμένῳ πάντα ἡμέρας καὶ νύκτας 20
 1 ἴσως ἀδιάλειπτως· ἔπειτα ἑλθόντες ψυχθῆναι τῶν
 μὲν ἄλλων οὐδὲν εὐρίσκουσιν ἐν ταῖς ἀγγείαις, τὸν
 δὲ χρυσὸν καθαρὸν λαμβάνουσιν ὀλίγη ἀπορροία
 γενημένης. ἡ μὲν οὖν ἰσχυρία τοῦ χρυσοῦ περὶ
 τῆς ἰσχυρίας τῆς Αἰγύπτου γινομένη μετὰ τοσούτων 30
 2 καὶ τηλικούτων πόρων συντελεῖται· αὐτὴ γὰρ ἡ
 φύσις, οἶμαι, ποιεῖ πρόδηλον ὥς ὁ χρυσὸς γένεσιν 184
 μὲν ἐπίπονον ἔχει, φυλακὴν δὲ χαλεπὴν, σπουδὴν
 δὲ μεγίστην, χρῆσιν δὲ ἀνὰ μέσον ἡδονῆς τε καὶ
 λύπης.

Ἡ μὲν οὖν τῶν μεταλλῶν τούτων εὗρεσις ἑρ-
 χαία παντελῶς ἐστίν, ὥς ἂν ὑπὸ τῶν παλαιῶν βα-

2 χρυσὸν malim 11 βῶλον DF 12 καὶ κρήθινον]
 καὶ om. C 16 ψυχθῆναι C 22 ὁ Reiske, ὁ αἱ codices.

αἰλῶν καταδειχθεῖσα. περὶ δὲ τῶν ἰθιῶν [τούτων] 6
 τῶν κατοικοῦντων τὴν τε παράλιον τοῦ Ἀραβίου
 κόλπου καὶ Τρωγλοδυτικὴν, ἐπὶ δ' Αἰθιοπίαν τὴν
 πρὸς μισημβρίαν καὶ νότον, πειρασόμεθα διεξιέναι.
 περὶ πρώτων δὲ τῶν ἰχθυοφάγων ἱσθμεῖν τῶν 15
 κατοικοῦντων τὴν παράλιον τὴν ἀπὸ Καθμερίας καὶ
 Γεδρωσίας ἕως τῶν ἰσχυάτων τοῦ μυχοῦ τοῦ κατὰ
 τὸν Ἀράβιον κόλπον ἰδρυμένου, ὅς εἰς τὴν μεσό-
 γειαν ἀνήκων ἔπιστον διάστημα δυοῖν ἡπείροις
 10 περιελίσσεται πρὸς τὸν ἑκπλουν, τῇ μὲν ὑπὸ τῆς
 εὐδαίμονος Ἀραβίας, τῇ δ' ὑπὸ τῆς Τρωγλοδυτικῆς.
 τούτων δὲ τῶν βαρβάρων τινὲς μὲν γυμνοὶ τὸ 2
 παράπαν βιοῦντες κοινὰς ἔχουσι τὰς γυναῖκας καὶ
 τὰ τέκνα παραπλησίως ταῖς τῶν θρεμμάτων ἀγέ-
 15 λαις, ἡδονῆς δὲ καὶ πόνου τὴν φυσικὴν μόνον ἀντί-
 ληψιν ποιούμενοι τῶν αἰσχυρῶν καὶ καλῶν οὐδεμίαν
 λαμβάνουσιν ἔννοιαν. τὰς δὲ οἰκίσεις ἔχουσιν οὐκ 3
 ἥκωθεν τῆς θαλάττης παρὰ τὰς ῥαχίας, καθ' ὅς
 εἰσιν οὐ μόνον βεθῆναι κοιλάδες, ἀλλὰ καὶ φάραγγες
 20 ἀνώμαλοι καὶ στενοὶ παντελῶς ἀβύλωνεσθι οὐλοῦντες
 ἑκτροπαῖς ὑπὸ τῆς φύσεως διειλημμένοι. τούτων
 δὲ τῇ χρεῖς τῶν ἐγγυρῶν πικρυότων ἐρροζόδεως,
 τὰς ἑκτροπὰς καὶ διεξόδους συγκριζώκασι. λίθους
 μεγάλους, δι' ὧν ὥσπερ δικτύων τὴν θήραν τῶν
 4 ἰχθύων ποιοῦνται. οἷον γὰρ ἡ πλημυρὶς τῆς θα-
 λάττης ἐπὶ τὴν χερσον φέρεται λέβρω, ὃ ποιεῖ δις
 τῆς ἡμέρας περὶ τρίτην καὶ ἑνῆτην μάλιστα πρὸς
 ὄραν, ἡ μὲν θάλαττα πάσαν τὴν ῥαχίαν ἐπιχέ-

1 τούτων del. Bind.
 κατὰ D.

7 Γεδρωσίας C

18 παρὰ]

ζουσα καλύπτει, καὶ λάβρω καὶ πολλῷ κίματι συν-
 αποκομίζει πρὸς τὴν χέρσον ἄπιστον πλῆθος παγ-
 τοίων ἰχθύων, οἳ τὸ μὲν πρῶτον ἐν τῇ παραλίῳ
 μένουσι, νομῆς χάριν πλανώμενοι περὶ τὰς ὑποδύ-
 σαις καὶ τὰ κοιλώματα· ἐπὶ δ' ὁ τῆς ἡμπαύσεως
 ἔλθῃ χρόνος, τὸ μὲν ὕγρον ἐκ τοῦ κατ' ὀλίγον διὰ
 τῶν καλωσμένων λίθων καὶ φαράγγων ἀπορρεῖ, οἱ
 δ' ἰχθύες ἐν τοῖς κοιλώμασι καταλείπονται. κατὰ δὲ
 τοῦτον τὸν καιρὸν τὸ πλῆθος τῶν ἐγγωρίων μετὰ
 τέκνων καὶ γυναικῶν εἰς τὰς ὁρχίας ἀθροίζεται
 κατέπιε ἀφ' ἐνὸς κελυῖσματος. σχιζομένων δὲ τῶν
 βαρβάρων εἰς τὰ κατὰ μέρος συστήματα, πρὸς τοὺς
 ἰδίους ἕκαστοι τόπους μετὰ βοῆς ἑκασίον φέρονται,
 κατέπιε υἱοφιδίον τινὸς κυνηγίας ἐμπισπωκύνος.
 εἴθ' αἱ μὲν γυναῖκες μετὰ τῶν παίδων τοὺς ἐλάτ-
 τοντας τῶν ἰχθύων καὶ πλησίον ὄντας τῆς χέρσου
 συλλαμβάνουσαι ῥίπτουσιν ἐπὶ τὴν γῆν, οἱ δὲ τοῖς
 σώμασιν ἀκμάζοντες προσφέρουσι τὰς χεῖρας τοῖς
 διὰ τὸ μέγεθος δυσκαταγωνίστοις· ἐκπίπτουσι γάρ
 ἐκ τοῦ πελάγους ὑπερμεγέθεις οὐ μόνον οχορπίοι
 καὶ μόραιναι καὶ κύντες, ἀλλὰ καὶ φῶκαι καὶ πολλὰ
 τοιαῦτα ξένα καὶ ταῖς ὄψεσι καὶ ταῖς προσηγορίαις
 ταῦτα δὲ τὰ θηρία καταμύχονται τεχνικῆς μὲν ὧπων
 κατασκευῆς οὐδὲν ἔχοντες, κέρρασι δὲ αἰγῶν ὀξεῖσι
 κατακεντοῦντες καὶ ταῖς ἀπορροῇς πίπτουσι ἐπιτί-
 μνοντες· πάντι γὰρ ἡ χρεῖα διδάσκει τὴν φύσιν,
 οἷκείως τοῖς ὑπακειμένοις καιροῖς ἀρμοζομένην πρὸς
 τὴν ἐκ τῆς ἐλπίδος εὐχρησίαν. ἐπειδὴ δ' ἀθροί-

σωσιν ἰχθύων πεντοδαπῶν πλῆθος, μεταφέρουσι
 τοὺς ληφθέντας καὶ πάντας ὀπτῶσιν ἐπὶ τῶν πε-
 τρῶν τῶν ἐγκαλιμένων πρὸς μεσημβρίαν. διαπύ-
 ρων δ' οὐσῶν διὰ τὴν τοῦ καύματος ὑπερβολὴν,
 5 βραχὺν ἰάσαντες χρόνον στρίφουσι, κἀπειτα τῆς
 οὐρᾶς λαμβανόμενοι αἰέουσι τὸν ὅλον ὕγκον. καὶ εἰ-
 μὲν σάρκες θριπτόμεναι διὰ τὴν θερμοσίαν ἔπο-
 πύττουσιν, αἱ δ' ἔκτανται ῥιπτούμεναι πρὸς ἓνα
 τόπον μέγαν σωρὸν ἀποτελοῦσιν, ἀθροιζόμεναι χρεῖας
 10 ἕντεκεν περὶ ἧς μικρὸν ὕστερον ἐραῶμεν. μετὰ δὲ
 ταῦτα τὰς μὲν σάρκας ἐπὶ τινοὺς λιωπιτρίδας κατα-
 τιθέμενοι πατοῦσιν ἐπιμελῶς ἐφ' ἱκανὸν χρόνον καὶ
 κατεμύδουσι τὸν τοῦ καλιούρου καρπὸν· τοῦτου
 γὰρ συνανευχρωσθέντος τὸ πῦρ γίνεται χρῆμα κολ-
 15 λῶδες· καὶ δοξαί τοῦτο καθέπερ ἡδύσματος παρ'
 αὐτοῖς ἔχειν τάξιν. τὸ δὲ τελευταῖον τὸ καλῶς πε-
 τηθὲν εἰς πλινθίδας παραμήκις τυποῦντες τιθίσιν
 εἰς τὸν ἥλιον· ἃς συμμέτρως ἑξακονταίδας καθίσαντες
 κατευοχοῦνται, οὐ μὲν πρὸς μέτρον ἢ σταθμὸν
 20 ἐσθλίουντες, ἀλλὰ πρὸς τὴν ἰδίαν ἑκάστου βούλησιν.
 τὴν φυσικὴν δρεξίν ἔχοντες τῆς ἀπολαύσεως περι-
 γραφήν· ἀνεκλείπτους γὰρ καὶ διὰ παντὸς ἑτοιμοὺς
 25 χρῶνται ταμιεύμασιν, ὥς ἂν τοῦ Ποσειδῶνος τὸ
 τῆς Δήμητρος ἔργον μεταληφτότος. ἐνίοτε δὲ τηλι-
 30 κοῦτον ἐκ τοῦ πιλέγοντος εἰς τὴν χέρσον κυλινδεῖται
 κῆρυ καὶ τὰς ῥαχίας ἐφ' ἡμέρας πολλὰς κατακλύζει
 λάβρον, ὥστε μηδένα δύνασθαι τοῖς τόποις προσγυ-

6 καὶ αἱ μὲν αἱ μὲν οὗν CP 14 χρῆμα Boiske
 (v. 23, 1), χρῆμα libri 20 ἑκαστος τοῖ ἑκαστοὶ Hartlein
 22 ἀνεκλείπτως codices, corr. Dind. ἑταίρως CP 27
 λάβρον fort.

5 γίγναι. διότι κατὰ τούτους τοὺς καιροὺς σπανί-
 ζοντες τροφῆς τὸ μὲν πρῶτον τοὺς κόγχους συλλέ-
 γουσι, τηλικούτους τὸ μέγεθος ὡς δούραζονται τινες
 τιτρομαίαι· τὰ μὲν γὰρ κύτῃ συντρίβουσι λίθους
 εὐμεγέθους ἐμβαλλόντες, τὴν δ' ἐντὸς σάρακα κατι-
 σθίουσιν ὥρην, τῆς γένεως οὕσης περιμφορῶς
 10 ταῖς θαστέροις. ἐπὶν δὲ διὰ τὴν συνέλειαν τῶν πτε-
 ρύων ἐπὶ πλείονα χρόνον πλήθειν συμβαίνει τὸν
 ὥκατον, καὶ τὴν ἐκείνου θήραν τῶν ἰχθύων
 ἐκλείσκει τὸ τῆς περιστάσεως ἀδύνατον, ἐπὶ τοῖς
 κόγχους, ὡς εἶρηται, τρέπονται. αἱ δὲ ἢ ἐκ τῶν
 κόγχων τροφή σπανίζει, καταφύγουσι ἐπὶ τὸν τῶν
 15 ἐκκενθῶν σωρόν· ἐκ τούτου γὰρ ἐκλείποντες τὰς
 ἰχθύλους καὶ προσφάτους τῶν ἐκκενθῶν διαμοῦσαι
 κατ' ἑρθεον, καὶ τὰς μὲν πτόθιν τοῖς ὁδοῦσι
 καταφύγονται, τὰς δὲ σκληρὰς λίθοις θραύοντας
 καὶ προῦπεργαζόμενοι κατισθίονσι, ἀπεπλησίαν
 17 διέδιδου ἔχοντες τοῖς φωλεύουσι τῶν θηρίων. τῆς
 μὲν οὖν ξηρῆς τροφῆς τὸν εἰρημένον τρόπον εἰπο-
 ροῦσι, τῆς δ' ἰγρῆς παράδοξον ἔχουσι καὶ παντι-
 ῶς ἀκαιομένην τὴν χρῆσιν. ταῖς μὲν γὰρ θήραις
 προσκαρτεροῦσιν ἐφ' ἡμέρας τέταρας, εὐνοχοῦμενοι
 πένδεμι μισ' ἡμερότητος καὶ ταῖς ἀκρόθροισι ὅσας
 ἀλλήλοις ψυχαγωγούουσιν· πρὸς δὲ τοῖτοις ἐπιμί-
 σονται τότε ταῖς γυναιξὶν αἷς ἂν τήχῃσι παιδα-
 20 πικρὰς ἴνικας, κέσης ἐσχολίας ἀπολλυμένοι διὰ τὴν
 εὐνοσίαν καὶ τὴν ἐτοιμότητα τῆς τροφῆς. τῇ δὲ

7 δ] δη Bekker 10 ἐπὶ — 11 αἱ δ] om. D (cf.
 Agath. 22) 11 ἐ] εἰ δ] D 12 σπανίζει C 27 καὶ τῆς
 ἐτοιμότητα om. Agath., del. Heiske.

πέμπτη πρὸς τὴν ἐπιώρῃων ἐπιέχονται πανδημίαι
 ποτοῦ χάριν, ἵνα συρρέουσιν ἐδάτων γλυκύνων ἰσσί,
 πρὸς αἷς αἱ νομάδες τῆς ἀγέλης τῶν θοριμμάτων
 ποτίζουσιν. ἡ δὲ ὁδοιπορία τούτων παραπλήθειος
 γίνεται ταῖς ἀγέλαις τῶν βοῶν, πάντων φωνὴν
 ἀφαιντῶν οὐκ ἰναριθρον, ἀλλ' ἦχον μόνον ἀποτι-
 λοῦσαν. τῶν δὲ τέκνων τὰ μὲν νήπια παντελῶς αἱ
 μητέρες ἐν ταῖς ἀγκάλας φέρουσι, τὰ δὲ καχωρισμένα
 τοῦ γέλακτος αἱ πατέρες, τὰ δ' ὑπὲρ πενταετὴ χρόνον
 10 ὄντα προσέγει μετὰ τῶν γονίων σὺν παιδιῶ, ἀπλη-
 ρωμένοι χαρῆς, ὥς ἔν πρὸς τὴν ἐθίστην ἀπόλαυσιν
 δορμώμενα. ἡ γὰρ ᾤσις αἰτῶν ἀδιόστροφος οὔσα
 τὴν ἀναπλήρωσιν τῆς ἐνδείας ἡγίται μέγιστον ἀγα-
 θόν, οὐδὲν τῶν ἐπισάκτων ἡδέων ἐπιζητοῦσα. διὰ
 15 δὲ ταῖς τῶν νομάδων ποτίστραις ἰγγίσωσι καὶ τοῦ
 ποτοῦ πληρωθῶσι τῆς καιλίας, ἱκανίζονται, μόγις
 ξεδιζόντες διὰ τὸ βέρος. κάκιστην μὲν τὴν ἡμέραν
 οὐδενὸς γένοιται, κείνη δ' ἕκαστος ὑπεργέμων καὶ
 δύσπνοιος καὶ τὸ σύνολον παρεμφερὲς τῷ μεθύσει.
 20 τῇ δ' ἔξῃς ἐπὶ τὴν ἀπὸ τῶν ἰχθύων πάλιν τροφὴν
 ἀνακρίπτουσι καὶ τοῦτον τὸν τρόπον ἡ δίαιτα
 κυλιέται παρ' αὐτοῖς πάντα τὴν τοῦ ζῆν χρόνον.
 Οἱ μὲν οὖν τὴν παράλιον τὴν ἐντὸς τῶν σιτιῶν
 κισσιμακούντες οὕτω βιοῦσι, νόσοις μὲν διὰ τὴν ἀκλύ-
 25 τητα τῆς τροφῆς σπανίως πηρωπίπτοντες, ὀλιγοχρο-
 νιώτεροι δὲ πολὺ τῶν παρ' ἡμῖν ὄντες. τοῖς δ' 18
 τὴν ἐκτὸς τοῦ κόλπου παράλιον νηρομένους πολλὰ

2 γλυκύνων ἐδάτων vulg. 7 αἱ μητέρες παντελῶς
 ἀπληροί, corr. Bezae 16 πληρώσει Diad. 20 ἀπὸ
 σπ. D 23 τοῦ σιτιῶν D 24 ἀκαλύπτου D

τούτων παραδοξότερον εἶναι τὴν βίαν συμβέβηκεν,
 ὥς ἔν δαδίων ἰχθύων καὶ ἀπαθῆ τῆς φύσει, ἀπὸ
 γὰρ τῶν οἰκουμένων τόπων εἰς τὴν ἐρημον ἐκτὸς
 τῆς τύχης ἐκτετοπισμένοι τῆς μὲν ἀπὸ τῶν ἰχθύων
 ἔργα εὐποροῦσιν, ὕγραν δὲ τροφήν οὐκ ἐπιζη-
 2 τοῦσι. προσφερόμενοι γὰρ τὸν ἰχθύν ἐγγυλον, μικρὰν
 ἔχοντα τῶν ὤμων τῆς παραλλαγῆς, οὐχ οἷον ὕγραν
 τροφήν ἐπιζητοῦσιν, ἀλλ' οὐδ' ἐννοίαν ἔχουσι ποτοῦ.
 στείργοι δὲ τὴν ἐξ ἀρχῆς δάιταν ὑπὸ τῆς τύχης
 αὐτοῖς προσκληρωθείσαν, εὐδαιμονίαν ἡγουμένοι
 10 τὴν ἐκ τῆς ἐνδείας αὐτοῦ τοῦ λυποῦντος ἐπιξαίρειν.
 τὸ δὲ πάντων παραδοξότατον, ἀπαθεία τοσοῦτον
 ἐπερβέλλουσι πάντα ὥστε μὴ φοβίῃς πιστευθῆναι
 15 τὸν λόγον. καίτοι γε πολλοὶ τῶν ἀπ' Αἰγύπτου
 πλεόντων διὰ τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάττης ἔμποροι μέχρι
 τοῦ νῦν, πολλὰκις προσπιπλευνότες πρὸς τὴν τῶν
 ἰχθυοφάγων χώραν, ἐξηγουῦνται σύμφωνα τοῖς ὑπ'
 4 ἡμῶν εἰρημένοις περὶ τῶν ἀπαθῶν ἐνθρώπων. καὶ
 ὁ τρίτος δὲ Πτολεμαῖος, ὁ φιλοτιμηθεὶς περὶ τὴν
 θήραν τῶν ἐλιφάντων τῶν περὶ τὴν χώραν ταύτην
 20 οὐντων, ἐξέπεμψεν ἓνα τῶν φίλων, Ἦνομα Σιμμίαν,
 κατασχιζόμενον τὴν χώραν· οὗτος δὲ μετὰ τῆς
 ἑρμοποσύνης χορηγίας ἀποσταλαὶς ἀκριβῶς, ὥς φησιν
 Ἀγαθαρχίδης ὁ Κνίδιος ἱστοριογράφος, ἐξήτασε τὰ
 κατὰ τὴν παραλίαν ἔθνη. φησὶν οὖν τὸ τῶν ἀπαθῶν
 25 Αἰθιοπῶν ἔθνος τὸ σύνολον ποτὶ μὴ χρῆσθαι, μηδὲ
 τὴν φύσιν αὐτῶν ἐπιζητεῖν διὰ τὰς προσηγμένας
 30 αἰτίας. καθόλου δ' ἀποφαίνεται μήτ' εἰς σύλλογον

8 ἐπιζητοῦσι ποτῶν, ἀλλ' . . . ἔχουσι codices, curr. Dind.
 25 παραλίαν] ἱστορίαν DE; τὴν κατὰ τὰ ἔθνη ἱστορίαν fort.

ἰσχυροῦσθαι πρὸς τοὺς ἄλλοιθνητας, μήτε τὸ ξένον τῆς
 ἐξέως τῶν προσπλέοντων κινεῖν τοὺς ἐγχωρίους,
 ἀλλ' ἐμβλέποντας ἀτενῶς ἀπαθείς ἔχειν καὶ ἁκινή-
 τους τὰς αἰσθήσεις, ὥς [ἐν] μηδενὸς παρόντος. οὐτε
 γὰρ ξίφος σπασαμένου τινὸς καὶ καταφέροντος ὑπὲρ
 ἰσχυροῦ, οὐδ' ὄβριον οὐδὲ πληγὰς ὑπομένοντες ἤρε-
 θίζοντο, τὸ τε πλῆθος οὐ συνηγανάχεται τοῖς πάσχου-
 σιν, ἀλλ' ἐνίοσι τέκνων ἢ γυναικῶν σφαιτομένων
 ἐν ὀφθαλμοῖς ἀπαθείς ταῖς διαθέσεσιν ἔμενον, οὐ-
 10 θιμίαν ἔμφασιν ὀργῆς ἢ πάλιν ἑλέου διδόντες. καθό-
 λου δὲ τοῖς ἐκπληκτικωτάτοις δεινοῖς περιπίπτοντες
 ἤριμαίον διέμενον, βλέποντες μὲν ἀτενῶς εἰς τὰ συν-
 τελούμενα, ταῖς δὲ κεφαλαῖς παρ' ἑκάστα διακινεῖ-
 οντες, διὸ καὶ φασιν αὐτοῦς διαλέχτω μὲν μὴ
 15 χρῆσθαι, μιμητικῇ δὲ θηλώσει διὰ τῶν χειρῶν δια-
 σημαίνειν ἑκάστα τῶν πρὸς τὴν χρείαν ἀνηρόντων.
 καὶ τὸ πάντων θαυμασιώτατον, φῶκαι τοῖς γέ-
 νει τοῦτοις συνδιατρίβουσιν θήραν ποιοῦνται τῶν
 ἐχθρῶν καθ' αὐτὰς παραπλησίως ἀνθρώποις. ὁμοίως
 20 δὲ καὶ περὶ τὰς κοίτας καὶ τὴν τῶν γεννηθέντων
 ἀσφάλειαν μεγίστη πίστις τὰ γένη χρῆσθαι ταῦτα
 πρὸς ἀλλήλα· χωρὶς γὰρ ἀδικήματος ἄλλοφύλοις
 ξύοις ἢ συναναστροφή γίνεται μετ' εἰρήνης καὶ
 πάσης ἐνλαβείας.

25 Οὗτος μὲν οὖν ὁ βίος, καίπερ ὢν παρὰδοξος, ἐκ
 παλαιῶν χρόνων τετήρηται τοῖς γένεσι ταῖς, εἰτε

4 ἀν δολανί 6 οὐδὲ Dindorf, αὐτοὶ libri 8 ἢ] καὶ II
 ἀποσφαττομένην II 14 φησὶ Schneider 20 κοίτας] καὶ
 τακτοῦσαι καὶ D, καὶ τὰς καμικροῦδας καὶ τακτοῦσαι add. C
 21 ταῦτα χρῆσθαι ταῖς.

ἰθυσμῷ διὰ τὸν χρόνον εἴτε ἀναγκαίᾳ χρείᾳ διὰ τὸ
 19 καταπείλῃσαν ἡρμωσμένους, οἰκῆσαι δὲ τὰ ἰθνη οὐχ
 ὁμοίαις χρῆται, πρὸς δὲ τὰς τῆς περιστάσεως ἰδιώ-
 τητας διηλλαγμέναις ἐμβιοῦσι. τινὲς μὲν γὰρ ἐν
 σπηλαίοις κατοικοῦσι κεκλιμένοις μάλιστα πρὸς τὰς
 ἑρκτους, ἐν αἷς καταψύχουσιν ἑαυτοὺς διὰ τε τὸ
 βέθος τῆς σκιάς καὶ διὰ τὰς περιπνεύσους αὔρας·
 τὰ μὲν γὰρ πρὸς μεσημβρίαν νύκοντα, τοῖς ἱπνοῖς
 παραπλησίαν ἔχοντα τὴν θερμασίαν, ἀπρόσιτα τοῖς
 ἀνθρώποις ἐστὶ διὰ τὴν τοῦ καύματος ὑπερβολήν. 20
 2 αἱ δὲ τῶν πρὸς ἑρκτον νυόντων σπηλαίων σπανί-
 ζοντες ἀθροίζουσι τὰς πλευράς τῶν ἐκ τοῦ πελά- 183
 γους ἐκπιπτόντων κητῶν· τῆς δὲ τούτων διαφυλαίης
 πολλῆς οὐσης, καταπλέξαντες ἐξ ἑκατέρου μέρους
 κύβητας πρὸς ἀλλήλας νυκτοκυίας, τῷ προσφάτῳ φύκει 21
 ταύτης διαπλέκουσι σκιπαζομένης σὺν τῆς καμύ-
 ρας, ἐν ταύτῃ τὸ βαρύντατον τοῦ καύματος ἀναπνύ-
 ονται, τῆς κατὰ φύσιν χρείας αἰτοδίδακτον τέχνην
 3 ὑπαγομένης τρίτος δὲ τρόπος ἐστὶ τοῖς Ἰχθυο-
 φάγοις τῆς σκηνώσεως τοιοῦτος. ἑλπίαι φύονται 22
 πέσσιν πολλαὶ περὶ τοὺς τόπους τούτους, τὰ μὲν
 περὶ τὴν ῥίζαν ἔχουσαι προσκλυζόμενα τῇ θαλάττῃ,
 πυκναὶ δὲ τοῖς φυλλώμασι, τὸν δὲ καρπὸν ὁμοίαν
 4 ἔχουσαι τῷ κασταναίῳ καρπῷ. ταύτας ἀλλήλαις
 συμπλέκοντες καὶ συνεχῇ σκίαν ποιοῦντες ἰδιαζού- 23

3 ὁμοίως DE; τοῖς ἰχθυοφάγοις add. codices, del.
 Eichenstädt 4 διηλλαγμένους D 5 [ἱπνοῖς] περιπνεύσις O
 6 παραπλησίως D 11 σπηλαίων νυκτοκυίας D 12 κητῶν
 om. D 15 κύβητας] καὶ add. O, καὶ κυματῶν ἐπὶ στήγας
 add. CE 20 ἑλπίαι Agath. 43. ἑλπίαι codices 22 περὶ]
 πρὸς R 24 κασταναίῳ Agath., castanea codices

σαις σκηναῖς ἐμβιοῦσιν· ἅμα γὰρ ἐν γῇ καὶ θα-
 λάτῃ διατρίβοντες ἐπιτερωπῶς διεξάγουσι, τὸν μὲν
 ἥλιον φαύγοντες τῇ διὰ τῶν ἀκρεμόνων σκιᾷ, τὸ δὲ
 φυσικὸν περὶ τοῦς τόπους καθῆμα τῇ συνεχεῖ τοῦ
 κύματος προσκλύσει διαρθεύμενοι, ταῖς δὲ περι-
 πλοαῖς τῶν ἐνχαίρων ἀνέμων εἰς ῥαστώνην ἔγοντες
 τὰ σώματα. ζητέον δ' ἡμῖν καὶ περὶ τοῦ τετάρτου
 μέρους τῆς σκηνώσεως. ἔκ γὰρ τοῦ πασιπύου κίωνος
 σιεύεται τοῦ μῆτιος φάρτος ἡπλάτος, ὅρι παρρη-
 10 φέρης· οὗτος ὅπῃ τοῦ συνεχοῦς τοῦ κύματος πλη-
 γῆς πεπιλημένος τὴν φύσιν ἔχει στιρέμιον καὶ συμ-
 πιλεγμένην ἡμῶν. ἐν τούτοις οὖν τοῖς ἀναστῆμασιν
 ὑπονόμους ἀνδρομήκεις ὁρῶντες, τὸν μὲν κατὰ
 κορυφὴν τόπον εἴωσι στέγην, κάτωθεν δ' ἐκλῶνας
 15 παρρηκίαις καὶ πρὸς ἀλλήλους συντετραχημένους κατα-
 σκηνάζουσιν. ἐν δὲ τούτοις ἀναπύοντες ἐκιντοῦς
 ἐκλῶνας κατασκηνάζουσι, καὶ κατὰ τὰς ἐπικλύσεις
 τῶν κυμάτων ἐκπηδῶντες περὶ τὴν θήραν τῶν
 ἰχθύων ἀσχολοῦνται· ὅταν δὲ ἡμῶσι γένηται, κατεν-
 20 σκησόμενοι τὰ λεγόμενα συμφεύγουσι πάλιν εἰς
 τοὺς προειρημένους ἐκλῶνας. τοὺς δὲ τελευτήσαν-
 τας θάπτουσι κατὰ μὲν τὴν τοῦ ἐμπόσιως κυρτόν
 ἔδωτες ἐρριμμένους, ὅταν δ' ἡ πλημυρὶς ἐπίλθῃ,
 θάπτουσιν εἰς τὴν θάλατταν τὰ σώματα. διὸ καὶ
 25 τὴν ἰδίαν ταφὴν τροφὴν τῶν ἰχθύων ποιοῦμενοι
 κυκλοῦμενοι ἰδιοτρόπως τὸν βίον ἔχουσι παρ' ὅλον
 τὸν αἶωνα.

1 ἐν καὶ ἐν D   9 ἀπλάτος II   10 κύματος πληγ-
 19 καταπληγόμενοι codices, corr. Eich.   22 πρὸς Jacobus,
 μέντοι libri.

- 20 Ἐν δὲ γένος τῶν Ἰχθυοφάγων τοιαύτως ἔχει τὰς οὐκῆσεις ὥστε πολλὴν ἑπορίαν παρήχασθαι τοῖς τὰ τοιαῦτα φιλοτιμουμένοις ζητεῖν· ἐν γὰρ ἀποκρήμνους φέροντι καθίδρυνται τινές, εἰς ἃς ἐξ ἄρχης ἦν ἐδόυναιτον παραβάλλειν τοὺς ἀνθρώπους, ἐνωθεν μὲν ἐπιχούσης πέτρας ὑψηλῆς καὶ πανταχόθεν ἀποτό-
189 μων, ἐκ πλαγίων δὲ κρημνῶν ἀπροσέτιον ὑφαίρου-
μένων τὰς παρόδους, τὴν δὲ λοιπὴν πλευρὰν τοῦ πελάγους ὀριζοντος, ὃ περὶ μὲν διελθὲν ἀδύνατον, σχεδίας δὲ οὐ χρώνται τὸ παράπαν, πλοίων τε τῶν
2 παρ' ἡμῖν ὑπέρχουσιν ἀνεκτόητοι. τοιαύτης δὲ ἑπο-
ρίας περὶ αὐτοὺς οὕσης, ἐπολείπεται λέγειν κινώ-
χθονας αὐτοὺς ὑπέρχειν, ἄρχην μὲν τοῦ πρώτου γένους μηδεμίαν ἐσχηκότας, αἱ δ' ἐξ κίθωνος γεγο-
νότας, καθάπερ Ἰνιοὶ τῶν φυσιολόγων περὶ πάντων
3 τῶν φυσιολογουμένων ἐπιτήναιτο. ἀλλὰ γὰρ περὶ μὲν τῶν τοιούτων ἀνεπίκτου τῆς ἐπιτοίας ἡμῖν αὐ-
σης οὐδὲν καλύει τοῖς τὰ πλεῖστα ἀποψηναμένοις ἐλάχιστα γινώσκειν, ὥς ἂν τῆς ἐν τοῖς λόγοις πιθαι-
νότητος τὴν μὲν ἀκοὴν πιθούσης, τὴν δ' ἀλήθειαν
4 οὐδαμῶς εὐρισκούσης.
- 21 Ῥητίον δ' ἡμῖν καὶ περὶ τῶν καλουμένων Χελυ-
τοφάγων, ὃν τρόπον ἔχουσι τὴν ὅλην διάδοσιν τοῦ
βίου. νῆσοι γὰρ αἶσι κατὰ τὸν ὠκεανὸν πλησίον τῆς
γῆς καίμεναι, πολλοὶ μὲν τὸ πλεῖθος, μικροὶ δὲ ταῖς
5 μεγέθεσι καὶ ταπειναί, καρπὸν δὲ οὐδ' ἡμερον οὐτ'
ἄρριον ἔχουσαι. ἐν ταύταις διὰ τὴν πυκνότητα κῶμα
μὲν οὐ γίνεται, τοῦ κλύδωνος θρανομένου περὶ τὰς

ἔκρας τῶν νήσων, χελωνῶν δὲ θαλαττίων πλῆθος
 ἐνδιατρίβει περὶ τοὺς τόπους τούτους, πανταχόθεν
 καταφεύγον πρὸς τὴν ἐκ τῆς γαλήνης σκίασιν. αὗται 2
 δὲ τὰς μὲν νύκτας ἐν βοθρῷ διατρίβουσιν ἀσχολού-
 μιναι περὶ τὴν νομήν, τὰς δ' ἡμέρας εἰς τὴν ἀνὰ
 μέσον τῶν νήσων θάλατταν φοιτῶσαι κοιμῶνται
 μετώφιοι τοῖς κύττισι πρὸς τὸν ἥλιον, παρεμφερῆ
 τὴν πρόσουιν ποιοῦσαι ταῖς κατεστραμμέναις ἀκί-
 τοις· ἐξαΐδου γὰρ τοῖς μεγέθεσιν ὑπέρχονσι καὶ τῶν
 10 ἐλαχίστων ἀλιῶδων οὐκ ἐλάττωσιν. οἱ δὲ τὰς νήσους 3
 κατοικοῦντες βάρβαροι κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν
 ἡρέμα προστήχονται ταῖς χελώναις· πρὸς ἐκείτην
 δὲ μέρος πλησιέσαντες, οἱ μὲν πιέζουσιν, οἱ δ' ἐξελ-
 ρουσιν, ἕως ἄν ὑπτιον γένηται τὸ ζῶον. ἐπειθ' οἱ 4
 15 μὲν ἐξ ἐκατέρου μέρους οἰακίζουσι τὸν ὄλον ὄγκον,
 ἵνα μὴ στραφῇν τὸ ζῶον καὶ νηξάμενον τῷ τῆς
 φύσεως βοηθήματι φύγῃ κατὰ βέθους, εἰς δ' ἔχων
 μέριμνα μακρὰν καὶ δέσας τῆς οὐραῆς νήχεται πρὸς
 τὴν γῆν καὶ προσέλκεται μετὰ τὸν τὸ ζῶον ἐπὶ τὴν
 20 χέρσον, συμπαρακομιζομένων τῶν ἐξ ἀρχῆς τὴν ἐπί-
 θεσιν παποιημένων. ὅταν δ' εἰς τὴν νήσον ἔκκο- 5
 μίσωσι, τὰ μὲν ἐντὸς πάντα βραχὺν χρόνον ἐν ἡλίῳ
 παροπτήσαντες κατενωχοῦνται, τοῖς δὲ κύττισιν οὐσί
 190 σκαφοειδέσι χρώνται πρὸς τε τὸν εἰς τὴν ἡπειρον
 25 διάπλουν, ὅν ποιοῦνται τῆς ὑδρείας ἐνικεν, καὶ
 πρὸς τὰς σκηνώσεις, τιθέντες πρηγεῖς ἰφ' ὑψηλῶν
 τόπων, ὥστε δοκεῖν τοῦτοις τὴν φύσιν διδωρῆσθαι

6 φοιτῶσαι] φοιτῶσαι καὶ D 7 σκίτας II (= v. 23)

14 ἄν alid. Vind. 15 μέριμνα D, μέριμνα C 18 τῆς]

ἐκ τῆς Hertlein 19 μετὰ τὸν] μετὰ τὸν (i. e. μετ' αὐτῶν) D,

μὲν χάριτι πολλὰς χρεῖας· τὴν γὰρ αὐτὴν αὐτοῖς εἶναι τροφήν, ἀγρίον, οἰκίαν, ναῦν.

6 Οὐ μακρὰν δὲ τούτων διεισώτες νέμονται τὴν παράλιον βάρβαροι βίον ἀνῶμαλον ἔχοντες. διατρέφονται γὰρ ἀπὸ τῶν ἐκπιπτόντων εἰς τὴν χερ-
σαν κητῶν, ποτὲ μὲν θαψίλειαν τροφῆς ἔχοντες διὰ
τὰ μεγέθη τῶν εὐρισκομένων θηρίων, ποτὲ δὲ δι-
λειμμάτων γινομένων κακῶς ἀπαλλάττουσιν ἐπὶ τῆς
ἐνδείας· καθ' ὃν δὴ χρόνον ἀναγκάζονται κατεργά-
ζεσθαι διὰ τὴν σπάνιν τῶν ἀρχαίων ὀστέων χόν- 10
δρους καὶ τὰς ἄκρας τῶν πλεονῶν ἐκφύσεις.

Τῶν μὲν οὖν Ἰχθυοφάγων τὰ γένη τοσαῦτ' εἰσὶ καὶ τοιοῦτοισι χρῶνται βίοις, ὥς ἐν κεφαλαίοις
22 εἰπεῖν. ἡ δὲ κατὰ τὴν Βαθυλευσίαν παράλιος συν-
ἔπει μὲν ἡμέρῃ καὶ κατασφύρῃ χώρα, τοσοῦτο δὲ 15
ἔστι πλῆθος τῶν ἰχθύων τοῖς ἰχθυοφάγοις ὥστε τοὺς
ἀναλίσκοντας μὴ δύνασθαι ὁμαδίως περιγενέσθαι τῆς
2 θαψίλειας. παρὰ γὰρ τοὺς αἰγιαλοὺς ἰστιάσι καλὰ-
μους πυκνοὺς καὶ πρὸς ἀλλήλους διπτεπλεγμένους,
ὥστε τὴν πρόσοψιν ὁμοίαν εἶναι δικτύῳ παρὰ θα- 20
λάτταν ἐστηκότι. κατὰ δὲ πᾶν τὸ ἔργον ἐπέρχονται
πυκναὶ θύραι, τῇ μὲν πλοκῇ ταρσώδει, τὰς στροφὰς
δ' ἔχουσαι πρὸς τὰς εἰς ἑκάτερα τὰ μέρη κινήσεις
εὐλότους. ταύτας ὁ κλύθων φερόμενος μὲν εἰς τὴν
γῆν κατὰ τὸν τῆς πλημυρίδος καιρὸν ἀνοίγει, παλιν- 25
3 στυῶν δὲ κατὰ τὴν ἄμπωτιν ἀποκλείει. διόπερ συμ-
βαίνει καθ' ἑκάστην ἡμέραν πλημυρούσης μὲν τῆς

1 γὰρ αὐτὸ γόμει γομυκι CF 8 ἀπὸ II 9 κατε-
γέσσεσθαι vulg. 12 ἰστιά] εἰστιά CF κεφαλαίῳ II 16
πληθὺς ἔστι vulg. 21 τὸ add. Dind. 22 ταρσώδαι CF.

- θαλάττης ἐκ βυθοῦ τοῦ ἐχθροῦ συνεκπεριμένοντες
 διὰ τῶν θυρῶν παρυσπίασται, ἀπχωρούσης δὲ μὴ
 δύνασθαι τοῖς ὑδροῖς συνεδιαρρεῖν διὰ τῆς τῶν κα-
 λῶν πλοκῆς. διὸ καὶ παρὰ τὸν ὠκεανὸν ἐνίστα-
 2 σσας ἐχθρῶν σπαιρόντων ὄραν ἔστι γινομένους,
 οὓς ἀναλεγόμενοι συνεχῶς οἱ πρὸς τοῦτοις τεταγμένοι
 θαυσιεῖς ἀπολαύσεις ἔχουσι καὶ μεγάλης προσόδου.
 ἔνιοι δὲ τῶν περὶ τοὺς τόπους διατριβόντων, πιδι-
 4 ᾶδος τε καὶ τεκταινῆς τῆς χώρας ὑπαρχούσης, τάφρους
 10 ὁρῶνται ἀπὸ θαλάττης εὐρείας ἐπὶ πολλοὺς στα-
 δίους μέχρι ἰδίων ἐκτάσεων, ἡβδωτάς. δὲ θύρας
 ἐπ' ἑκρας αὐτάς ἐπιστήσαντες ἀναβαινούσης μὲν τῆς
 πλημυρίδος ἀνοίγουσιν, εἰς δὲ τοῦναντίον μετα-
 12 κειτούσης κλείουσιν. αἵτις τῆς μὲν θαλάττης διὰ
 τῶν τῆς θύρας ἀραιωμάτων ἀπορρογούσης, τῶν δ'
 ἐχθρῶν ἀποληφθέντων ἐν ταῖς τάφροις ταμιεύονται
 καὶ λαμβάνουσιν ὅσους ἂν προαιρῶνται καὶ καθ'
 ὅν ἂν χρόνον βούλονται.
- 191 Μεληλυθότες δὲ περὶ τῶν παροικούντων τὴν 23
 2 ἀπὸ τῆς Βαβυλωνίας παγέλιον ἕως Ἀραβίου κόλπου,
 περὶ τῶν ἑξῆς τοῦτοις ἔθνεσιν διεξιμεν. κατὰ γὰρ
 τὴν Αἰθιοπίαν τὴν ἐπὶ τὸν Αἰγύπτου περὶ τὸν Ἄσαν
 καλούμενον ποταμὸν παροικεῖ τὸ τῶν Ῥιζομέρων
 ἔθνος. ἐκ γὰρ τῶν πλησιοχώρων τὰς ῥίξας τῶν
 2 καλῶν ὁρῶντες οἱ βάρβαροι πλένουνσι γιλο-
 τήως ποιήσαντες δὲ καθαρὰς κάπτουσι λίθοις,

4 ὠκεανόν] καιρὸν D 3 ἐπισπόμεναι C 4 τε σπ. D
 11 ἡβδωτάς] ἡβδωτάς F, ἡβδωτάς ἐκ ἡβδωτάς ἀντανακλῶνται
 C, ἡβδωτάς θυρας πικτικῶς, τὰς D 12 αὐταῖς D 13 ἀπο-
 λευθέντων D τοῖς ἐοδ. 23 Ἄσαν] Ἀταβάρων Agath. 50.

μέχρι ὃν γένηται τὸ ἔργον λαίον καὶ κολλώδες·
 ἔπειτα περιπλάσσαντες χειροπληθυσίους ὄγκους ἐν
 ἡλίῳ παροπιῶσι, καὶ ταύτῃ χρώμενοι τροφῇ πάντα
 2 τὸν βίον διατελοῦσιν. ἀνεκλείπτουσι δ' ἔχοντας τὰς
 τῆς τροφῆς ταύτης δαψύλειαν, καὶ πρὸς ἀλλήλους
 αἰεὶ εὐφρόνην ἔχοντες, ὑπὸ πλῆθους λεόντων πολε-
 μοῦνται· ἑμπόρου γὰρ τοῦ πέριξ αἴρος ὄντος ἐκ τῆς
 ἐρήμου πρὸς αὐτοὺς φοιτῶσι λέοντες σκιδεῖναι,
 οἱ δὲ καὶ θήρας τῶν ἐλαττόνων θηρίων. διότι
 τοὺς ἐκ τῶν τελευτίων ἐξιόντας τῶν Αἰθιοπῶν ὑπὸ
 τούτων τῶν θηρίων ἀναλίσκεσθαι συμβαίνει· ὁδυ-
 νατοῦσι γὰρ ὑφίστασθαι τὰς ἀλκὰς τῶν λεόντων,
 ὥς ἂν μηδεμίαν βοήθειαν ὅπλων ἔχοντες, καὶ πύρας
 ἔρδην ἂν αὐτῶν διαφθέρῃ τὸ γένος, εἰ μὴ ἡ φύσις
 3 τι αὐτοῖς αὐτόματον ἐποιήσει βοήθημα. ὑπὸ γὰρ τὴν
 ἀνατολὴν τοῦ κυνὸς παραδόξως [μηδεμιᾶς] γενομένης
 νηπιμίας περὶ τοὺς τόπους τοσούτου πλῆθος ἄνθρω-
 ζεται κωνώπων, ὑπερέχον δύναμιι τοὺς γεωριζο-
 μένους, ὥστε τοὺς μὲν ἀνθρώπους καταφνύοντας
 εἰς τὰς ἐλώδεις λίμνας μηδὲν πάσχειν, τοὺς δὲ
 10 λέοντας πάντας φεύγειν ἐκ τῶν τόπων, ἡμεῖς μὲν
 ἐπὶ τοῦ δηγμοῦ κακουργούμενους, ἡμεῖς δὲ τὸν ἀπὸ
 τῆς φωνῆς ἤχον καταπληγμένους.

24 Ἐπόμενοι δὲ τούτοις εἰσὶν οἱ τε Ἐλοφάγοι καὶ
 οἱ Σπερματοφάγοι καλούμενοι. τούτων δ' οἱ μὲν ἐπὶ
 τὴν θερσίαν τὸν πίπτοντα καρπὸν ἐπὶ τῶν δένδρων

2 ἀναπλάσσαντες γ. ὄγκους C et Agath. 60, περιπλάσσαντες
 γ. αἰθρας DF 14 γένος I Iθους II 4 add. Dind. 15 τι
 M, ut ceteri 16 μηδεμιᾶς dalevi γενομένης vulg. 17
 νηπιμίας] νηίας AB 24 ἰχθύομενοι libri, corr. Bekker.

οὕτω πολὺν ἄθροίζοντες ἀπὸνως διατρέφονται, κατὰ
 δὲ τὸν ἄλλον καιρὸν τῆς βοτάνης τῆς ἐν ταῖς σκια-
 ζομέναις συναγκείαις φρομένης προσφίρονται τὴν
 προσημιστάτην· στερὰ γὰρ οὖσα τὴν φύσιν, καὶ
 4 κενὸν ἔχουσα παραπλήσιον ταῖς λεγομέναις βοταν-
 ασίαν, ἐκπληροῖ τὴν τῆς ἀναγκάας τροφῆς ἰνδύαν.
 οἱ δὲ Ὑλοφάγοι μετὰ τέκτων καὶ γυναικῶν ἐπὶ τὰς ε
 νομὰς ἔξιδόντες ἀκαβαίνουσιν ἐπὶ τα δένδρα καὶ τοὺς
 ἐπιπλοῦς τῶν ἀκριβέστερων προσφίρονται. τοιαύτην δ'
 10 ἐκ τῆς συνεχοῦς μελέτης τὴν ἐπ' ἄκρους τοὺς κλά-
 δους ἀναδρομὴν ποιοῦνται πάντες ὅσοι ἐπιστον
 εἶναι τὸ γινόμενον· καὶ γὰρ μεταπηδῶσιν ἀφ' ἑτέρου
 15 ἐφ' ἑτέρον δένδρον ὁμοίως τοῖς ὀρνέοις, καὶ τὰς
 20 ἀναβάσεις ἐπὶ τῶν λεπτοτάτων κλάδων ποιοῦνται
 25 χωρὶς κινδύνων. ἰσχνότητι γὰρ σώματος καὶ κουφό-
 τητι διαφίροντες, ἐπιδὲν τοῖς ποσὶ σφέλλονται,
 ταῖς χερσὶν ἀντιλαμβάνονται· καὶ τύχῳσι πιθόντες
 ἀφ' ὕψους, οὐδὲν πάσχουσι διὰ τὴν κουφότητα
 καὶ πάντα δὲ κλάδον ἑγχελον τοῖς ὁδοῦσι κατεργα-
 30 ζόμενοι πίπτουσιν εὐκόπως ταῖς κοιτίαις. οὗτοι δ' 4
 αἱ βιασθεὶς γυμνοὶ μὲν ἰσχυροί, κοιναὶς δὲ χρώμενοι
 γυναιξὶν ἀκολουθῶς καὶ τοὺς γεννηθέντας παῖδας
 κοινοῦς ἡγοῦνται. διαπολεμοῦσι δὲ πρὸς ἀλλήλους
 παρὶ τῶν τόπων ῥάβδοις ὥπλισμένοι, καὶ τινέσιν
 35 ἀμυνόμενοι τοὺς ἐναντίους διασπῶσι τοὺς χειρω-
 θέντας. τελευτῶσι δ' αὐτῶν οἱ πλεῖστοι λιμῶ κατὰ

3 φρομένης Reiske, σφρομένης καὶ φρομένης codices
 4 λεγομέναις scilicet, γινόμεναις libri (καλομένης Agath.
 51) 13 ἐφ' ἑτέρον ἀφ' ἑτέρου Hortleius 16 ποσὶν
 ἐφέλλονται vulg. 21 καὶ CF 22 καὶ] δὲ vulg.
 25 διασπῶσι] διαχειρῶσι D, διαχειρῶσι F.

πονηθόντες, ὅταν τῶν ὁρμάτων ἀπογλαυκωθέντων τὸ σῶμα στερηθῇ τῆς ἀναγκαίας ἐκ ταύτης τῆς αἰσθητικῆς χρείας.

- 25 Τὴν δὲ ἐξῆς χώραν τῶν Αἰθιοπῶν ἐπέχουσιν οἱ καλούμενοι Κυνηγοί, σύμμετροι μὲν κατὰ τὸ πλῆθος, βίον δ' οἰκίον ἔχοντες τῇ προσηγορίᾳ. θηριώδους γὰρ οὐδης τῆς χώρας καὶ πικτελῶς λυπρᾶς, ἐτι δὲ ὑδάτων ῥύσεις ναματιαίων ἐχούσης ὀλέγας, καθιεύδουσι μὲν ἐπὶ τῶν δένδρων διὰ τὸν ἀπὸ τῶν θηρίων φόβον, ὑπὸ δὲ τὴν ἰσθμίην πρὸς τὰς σερρῶσεις τῶν ὑδάτων μεθ' ὅπλων φοιτῶντες ἑαυτοὺς ἀποκρύβουσιν εἰς τὴν ὕλην καὶ σκοπεύουσιν
2 ἐπὶ τῶν δένδρων. κατὰ δὲ τὸν τοῦ καύματος καιρὸν, ἐρχομένων βοῶν τε ἡγρίων καὶ περθέλων καὶ τῶν ἑλλων θηρίων πλῆθος πρὸς τὸ ποτόν, ταῦτα μὲν διὰ τὴν ὑπερβολὴν τοῦ τε καύματος καὶ δίψους λέβρωσ προσφέρεται τὸ ὑγρόν, μέχρι ἔν ἑμπλήσει, οἱ δ' Αἰθίοπες, γενομένων αὐτῶν βαρύνων καὶ δυσκινήτων, καταπηθόντες ἀπὸ τῶν δένδρων καὶ χρώμενοι ξύλοις πεφυρακτιωμένοις καὶ λίθους, ἐτι δὲ
3 τοξενύμιοι, βεβίως καταπονοῦσι. κατὰ δὲ συστήματα ταύταις χρώμενοι ταῖς κυνηγίαις σαρκοφαγοῦσαι τὰ ληθθέντα, καὶ σπανίως μὲν ὑπὸ τῶν ἐλκμωτάτων ζώων αὐτοὶ διαφθείρονται, τὰ δὲ πολλὰ δόλω
4 τὴν ἐκ βίας ὑπεροχὴν χειροῦνται. ἂν δέ ποτε τῶν κυνηγουμένων ὥρων σπανίζωσι, τὰς δορὰς τῶν πρῶτον εἰλημμένων βολέξαντες ἐπιτιθέσθαι ἐπὶ πῦρ ἀπαλόν' σποδίσαντες δὲ τὰς τρίχας τὰ δέρματα

4 τῶν del. Dind.
ἀπὸ F

12 ἀποκρύπτουσιν CF
17 λέβρον D

23 ἐπὶ] διὰ C.

18 ἐπὶ]

διαίρουσαι, καὶ κατισθίοντες βασιασμένως ἀναπλη-
 ροῦσαι τὴν ἐνδομην. τοὺς δὲ ἀνήβους παῖδας γυμνά-
 ζουσιν ἐπὶ σκοπὸν βάλλειν, καὶ μόνοις διδάσκει
 τροφὴν τοῖς ἐπιτυχούσι. διὸ καὶ θαυμαστοὶ ταῖς
 εἰστυχίαις ἄνδρες γίνονται, κάλλιστα διδασκόμενοι
 ταῖς τοῦ λιμοῦ πληγαῖς.

Ταύτης δὲ τῆς χώρας εἰς τὰ πρὸς δυσμὰς μέρη 26
 πολλὰ διασηκότες Αἰθίοπες ὑπάρχουσιν Ἑλισσαντο-
 μάχοι κυνηγῶντες νερόμενοι γὰρ θρυμώδεις καὶ πυ-
 198 κρούς τοῖς δένδρεσι τόπους παριστηροῦσι τῶν ἐλε-
 οφάντων τὰς εἰσόδους καὶ τὰς ἐκτροπὰς, σκοπὰς ἐπὶ
 τῶν ὑψηλοτάτων δένδρων ποιούμενοι· καὶ ταῖς μὲν
 ἀγέλαις αὐτῶν οὐκ ἐπιτίθεται διὰ τὸ μηδεμίαν
 ἐκτίδα ἔχειν κατορθώσεως, τοῖς δὲ καθ' ἓνα πορευο-
 10 μέναις ἐπιβάλλουσι τὰς χεῖρας, παραδόξοις ἐγχει-
 ροῦντες τολμήμασιν. ὅταν γὰρ τὸ ζῷον διεξιὼν 2
 γένηται κατὰ τὸ δένδρον ἐν ᾧ συμβαίνει τὸν σκο-
 πεύοντα κεκρούσθαι, ἅμα τῷ παραλλάττειν τὸν τόπον
 ταῖς μὲν χερσὶν ἐδράξατο τῆς οὐρᾶς, τοῖς δὲ ποδὶν
 20 ἀντίβη πρὸς τὸν ἀριστερόν μηρόν· ἔχων δ' ἐκ τῶν
 ὤμων ἐξηρημένον πέλεκυν, κοῦρον μὲν πρὸς τὴν
 ἐπὶ τῆς μιᾶς χειρὸς πληγὴν, ὀξύν δὲ καθ' ὑπερ-
 βολήν, τοῦτον λαβόμενος ἐν τῇ δεξιᾷ χεὶρὶ νευρο-
 κοπεῖ τὴν δεξιάν ἰγνύν, πικρὰς καταφύρων πληγὰς
 27 καὶ διὰ τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς οὐακίζων τὸ ἴδιον σῶμα.
 παράδοξον δὲ ὀξύτητα τοῖς ἔργοις προσφέρουσιν,
 ὥς ἂν ἑδίου τῆς ἰδίας ψυχῆς ἐκάστῳ προσιμένον·

1 πληροῦσαι II 11 σκοπὰς] τὰς κα. D, καὶ α. C 16
 διεξιὼν Dindorf, διεξιὼν libri 21 προιεξηρημέναι II 24
 ἰγνύν D 27 ἐκαστῷ Bekker, ἐκαστῶ libri

ἢ γὰρ χερσάσασθαι τὸ ζῷον ἢ τελευτᾶν αὐτὸν
 λείπεται, τῆς περιστάσεως οὐκ ἐπιδοχομένης ἕτερον
 3 ἀποτέλεσμα, τὸ δὲ νευροκαπηθῆν ζῷον ποτὶ μὲν
 διὰ τὴν δυσκινήσιαν ἀδυνατοῦν στρέφεισθαι καὶ
 συγκαλινόμενον ἐπὶ τὸν πεπονθότα τόπον πίπτει
 καὶ τὸν Αἰθίοπα συναπώλλυσι, ποτὶ δὲ πρὸς πίτταν
 ἢ δένδρον ἀποθλάσκει τὸν ἑνθρώπον τῷ βάρει πιέζει
 1 μέχρι ὥς ἀποκτείνῃ. ἔνιοι δὲ τῶν ἐλεφάντων περι-
 αλγῆς γινόμενοι τοῦ μὲν ἀμύνεσθαι τὸν ἐπιβου-
 λεύσαντα μακρὰν ἀφεστήκωσι, τὴν δὲ φυγὴν διὰ
 τοῦ πεδίου ποιοῦνται, μέχρι ὅς οὐ συνεχῶς προ-
 βεβηκώς ὁ τύπταιν εἰς τὸν αὐτὸν τόπον τῷ πελίκῃ
 διακόψας τὰ νεῦρα ποιήσῃ πάρετον τὸ ζῷον. ὅταν
 δὲ τὸ ζῷον πέσῃ, συντρέχουσι κατὰ συνθήματα, καὶ
 ζῶντος ἐπὶ τέμναντες τὰς σάρκας ἐκ τῶν ὑπασθινῶν
 21 μερῶν εὐωχοῦνται. ἔνιοι δὲ τῶν πλησίον κατοικοῦν-
 των χωρὶς κινδύνων θηρεύουσι τοὺς ἐλέφαντας
 τέχνη τῆς βίης περιγινόμενοι. εἰσθε γὰρ τοῦτο τὸ
 ζῷον, ἐπειδὴν ἀπὸ τῆς νομῆς πληρωθῇ, πρὸς ὕπνον
 καταφέρουσιν, διαφορὰν ἔχουσης τῆς περὶ αὐτὸ
 2 διαθέσεως πρὸς τὰ λοιπὰ τῶν τετραπόδων· οὐ γὰρ
 δύναται τοῖς γόνασι πρὸς τὴν γῆν συγκαθίσταται τὸν
 ὅλον ὄγκον, ἀλλὰ πρὸς δένδρον ἀνακλιθῆν ποιεῖται
 τὴν διὰ τῶν ὕπνων ἀνάγκασιν. διδοίτω τὸ δένδρον
 διὰ τὴν γινομένην πρὸς αὐτὸ πλεονάκις πρόσκλισιν
 τοῦ ζῷου τετριμμένον τέ ἐστι καὶ ὅσπου πλήρης
 πρὸς δὲ τοῦτοις ὁ περὶ αὐτὸ τόπος ἴχνη τι ἔχει
 καὶ σημεῖα πολλά, δι' ὧν οἱ τὰ τοιαῦτα ἐρευνῶντες

9 γινώσκονται vulg. 11 οὐ] οἶον CF προσβεβηκώς
 vulg. 17 θηρεύοντες — περιγινόμεναι DF.

Αἰθίοπες γνωρίζουσι τὰς τῶν ἐλεφάντων κοίτας.
 ὅταν οὖν ἐπιτύχωσι τοιοῦτον δένδρον, πρὸξουσιν α
 194 αὐτὸ παρὰ τὴν γῆν, μέχρι ἂν ὑλῆται ἐν τῇ ὀσπῇ.
 ἔχῃ πρὸς τὴν πῦρσιν· εἰθ' οὗτοι μὲν τὰ σημεῖα τῆς
 ἰδίας παρουσίας ἀφανίζοντες ταχέως ἀπαλλέγονται,
 φθάνοντες τὴν ἐφοδὸν τοῦ ζῶον, ὃ δ' ἐλέφας πρὸς
 τὴν ἐσπίραν ἐμπλησθεὶς τῆς τροφῆς ἐπὶ τῇ συνήθει
 κατατῆ κοίτην. κατακλιθεὶς δὲ ἀθρόον τῆ βίβρι
 παραχρῆμα μετὰ τῆς τοῦ δένδρου φορῆς ἐπὶ τὴν
 20 γῆν καταπίπτει, πρὶν δ' ὕπτιος μένει τῇ νύκτι
 κείμενος διὰ τὸ τὴν τοῦ σώματος φύσιν ἀδρμιούρ-
 γητον εἶναι πρὸς ἐνάσεισιν. οἱ δὲ πρὶς αὐτὸν τὸ α
 δένδρον Αἰθίοπες ἅμ' ἡμέρα κατατῶσι, καὶ χωρὶς
 κινδύνων ἀποκτείνοντες τὸ ζῶον σκευοποιοῦνται περὶ
 25 τὸν τόπον καὶ παραμένονσι μέχρι ἂν τὸ πρῶτον
 ἐκκλάσῃ.

Τούτων δὲ τῶν γινῶν τὰ μὲν πρὸς ἐσπίραν 28
 μέρη κατοικοῦσιν Αἰθίοπες οἱ προσεγνωσμένοι
 Σιμοί, τὰ δὲ πρὸς μεσημβρίαν κεκλιμένα νήματα τὸ
 29 τῶν Στρουθοπέγων γένος. ἔστι γὰρ παρ' αὐτοῖς 2
 ὄρνιθον τι γένος μεμιγμένον ἔχον τὴν φύσιν τῷ
 χερσαίῳ ζῴῳ, δι' ἣν τῆς συνθέτου τέτυκτο προσ-
 ηγορίας. τοῦτο δὲ μέγιστον μὲν οὐ λείπεται τῆς
 μεγίστης ἐλάφου, τὸν δὲ στήθινά μακρὸν ἔχον καὶ
 30 περιφερὲς τὰς πλευρὰς καὶ πτερωτὰς ὑπὸ τῆς φύσεως
 διδρμιούργηται. καὶ κεφάλιον μὲν ἀσθενὲς ἔχει καὶ
 μικρόν, μερῶς δὲ καὶ κέλοις ὑπάρχει καρτερώτα-

1 τὰς om. D 2 ἀθρόως libel, corr. Dind. 30 Στρουθο-
 περγηπέγων nom. Bekker 24 καὶ del. Dind. 29 χερ-
 λαίον vulg. 27 μικρὸς Rhod., μακρὸν codices.

α τον, διχῆλον τῆς βίας οὐσας. τοῦτο πείσεται
 μὲν μετέωρον οὐ δύναται διὰ τὸ βάρος, τρέχει δὲ
 πάντων ἐκύστατον, μικρὸν ἥκρους τοῖς ποσὶ τῆς γῆς
 ἐπιπαθόν· μάλιστα δ' ὅταν κατ' ἀνέμου πρὸς ἐξέωρη-
 τὴς πτέρυγας, ὑπεξέλγει καθάπερ αἱ τις καὶ ἐστὶν
 ὁρομοῦσαι· τοὺς δὲ διώκοντας ἀμύνεται διὰ τῶν
 ποδῶν ἀποσφινδονῶν παραδόξως λίθους χειροπλή-
 ι θιαίους, ὅταν δ' ἐν νηπιμία διώκεται, ταχὺ συν-
 ὁροῦσάν τῶν πτερόγων ἀδυνατεῖ χρῆσασθαι τοῖς
 τῆς φύσεως προτιρήμασι, καὶ ῥαδίως καταλαμβάνει- 10
 2 μινον ἁλίσκεται, τούτων δὲ τῶν ζώων ἀμυνθῆτων
 διττων τῷ πλήθει κατὰ τὴν χώραν, οἱ βέρβαροι
 παντοδαπὰς μηχανὰς ἐπινοοῦσι κατ' αὐτῶν τῆς
 θύρας· ῥαδίως δὲ πολλῶν ἁλισκομένων ταῖς μὲν
 σαρξὶ χρωδαὶ πρὸς διατροφήν, ταῖς δὲ δοραῖς πρὸς 15
 3 ἐσθῆτα καὶ στρωμνὴν. ἐκὸ δὲ τῶν Σιμῶν ὀνομα-
 ζομένων Αἰθιοπῶν πολεμοῦμενοι διακινδυνεύουσι
 πρὸς τοὺς ἐπιτιθεμένους, ὅπλοις ἀμυντηρίοις χρώ-
 μινον τοῖς τῶν ὀρύγων κέρασι· ταῦτα δὲ μεγάλα καὶ
 τμητικὰ καθίσταται μεγάλην παρέχεται χροῖαν, θα- 20
 ψιλείας οὐσας κατὰ τὴν χώραν διὰ τὸ πλῆθος τῶν 100
 ἐχόντων αὐτὰ ζώων.

29) Βραχὺ δὲ τούτων ἀπέχοντες Ἀφροδιτάροι κατω-
 κοῦσι τὰ συνορίζοντα πρὸς τὴν Ἰσημον, ἐνθραπτοι
 μικρότεροι μὲν τῶν Ἑλλήων, ἰσχυροὶ δὲ τοῖς ὄγκοις, 25
 μέλανες δὲ καὶ ἐπιρροαλήν. κατὰ γὰρ τὴν ἰαρινὴν
 ὥραν παρ' αὐτοῖς ξέφυροι καὶ λίβες παρμεγένης

4 πρὸς D 7 ἀποσφινδονῶν codices, corr. Wem.
 πληθυσίους D 19 ὀρύγων F et Agath. 57] ἐνέχων C.
 ὀρύγων D (cf. II 59, 4).

ἰκριπτοῦσιν ἐκ τῆς ἐρήμου πλῆθος ἀκριδῶν ἐμύθη-
 τον, τοῖς τε μεγέθεσι διαλλάττον καὶ τῇ χροῇ τοῦ
 πτερώματος εἰδεχθὲς καὶ ὀνυκάρων. ἐκ τούτου δε-
 ψιλὰς τροφὰς ἔχουσιν ἅπαντα τὸν βίον, ἰδιοτρόπως
 αἰτῶν ποιούμενοι τὴν θήρην. παρὰ γὰρ τὴν χώραν
 αἰτῶν ἐπὶ πολλοὺς σταδίους παρήκει χαράδρα βάθος
 ἔχουσα καὶ πλέτος ἀξιόλογον· ταύτην πληροῦσαι
 ἀγρίας ὕλης, οὐσῆς ἐσθόνου κατὰ τὴν χώραν·
 ἵπαιθ' ὅταν τῶν προσιρημένων ἀνέμων πνιγόντων
 προσφέρηται τὰ νέφη τῶν ἀκριδῶν, καταδιελλόμενοι
 πάντα τὸν τῆς χαράδρας τόπον πυροῦσι τὸν ἐν
 αὐτῇ χόρτον. ἐγαιρομένου δὲ καπνοῦ πολλοῦ καὶ
 ὀριμέος, αἱ μὲν ἀκριδαὶ ὑπερπιτόμεναι τὴν χαρά-
 δραν, καὶ διὰ τὴν τοῦ καπνοῦ ὀριμύτητα πειγόμεναι,
 καταπίπτονται ἐπὶ τὴν γῆν ὀλίγον διαπετεσθεῖσαι
 τόπον, τῆς δὲ τούτων ἀπωλείας ἐπὶ πλείονας ἡμέρας
 γινόμενης μεγάλοι διατίσσονται σωροί· καὶ τῆς χώρας
 ἐχούσης ἄλμυρῖδα πολλήν, πάντες προσφέρουσι ταύ-
 την ἀθρόοις τοῖς σωροῖς, καὶ διατήξαντες οἰκείως
 ποιοῦσι τὴν τε γῆν πρὸςφορὸν καὶ τὸν ἀπο-
 θησαυρισμὸν [ἔσηπτον καὶ] πολυχρόνιον. ἡ μὲν οὖν
 διατροφή τούτοις παραχρῆμα καὶ τὸν ὕστερον χρόνον
 ἀπὸ τούτων τῶν ζώων ἐπάρχει· οὔτε γὰρ κτηνοτρο-
 φοῦσιν οὔτε θαλάττης ἐγγὺς οἰκοῦσιν οὔτε ἑλλήης
 ἐπικουρίας οὐδὲμιθς τυγχάνουσι· τοῖς δὲ σώμασιν
 ὄντες κοῦφοι καὶ τοῖς ποσὶν ὀξύτατοι βραχύβιοι
 παντελῶς εἰσιν, ὥς ἂν τῶν πολυχρονιωτάτων παρ'
 αὐτοῖς οὐχ ὑπερβαλλόντων ἴτη τιταράκοντα. τὸ δὲ

11 πυροῦσι] τέφρουσι C   20 καὶ τὸν] τὸν δὲ ταῖς.
 21 ἔσηπτον καὶ om. D.

ταῦ βίου τέλος οὐ μόνον παράδοξον ἔχουσιν, ἀλλὰ
καὶ πάντων ἀκληρότατον. ὅτιαν γὰρ πλησιάζῃ τὸ
γῆρας, ἐμφύονται τοῖς σώμασι πικρωτοὶ φθοῖρες
οὐ μόνον διάφοροι τοῖς εἶδεσιν, ἀλλὰ καὶ ταῖς
ἰδίαις ἔργοις καὶ παντελῶς εἰδεχθεῖς, ἐρξάμενον
δὲ τὸ κικλόν ἀπὸ τῆς γαστροῦ καὶ τοῦ θώρακος
ἐκινῶμενα πάντα τὸν ὄγκον ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ. ὁ δὲ
πάσχων τὸ μὲν πρῶτον ὥς ἐπὶ σώρας τινὸς ἐρεθι-
ζόμενος μετρίως ὁδάζεσθαι φιλοτιμεῖται, μεμιγμένην
ἔχοντας τοῦ πάθους ἀλγηδόσι τὴν χαρὰν μετὰ δὲ ἐν
ταῦτα αἰεὶ μᾶλλον τῶν ἐγγενομένων θηρίων εἰς τήντις
ἐπιφάνειαν ἐκκινῶντων συνεκχεῖται πλήθος ἰσχυρὸς
λεπτοῦ, τὴν δομιύτητα παντελῶς ἔχοντας ἀνυπομό-
τητον. διότις ὁ συνεχόμενος τῷ πάθει βιασιότερον
ἐκινῶται τοῖς ὀνυξί, στεναγμοῦς μεγάλους προΐεμενος, κα-
τὰ δὲ τὰς τῶν χειρῶν ἐξελκύσας τοσοῦτο ἀλήθως
ἐκπίπτει τῶν ἰσχυρῶν ὥστε μηδὲν ἀντίειν τοῖς ἀπο-
λέγοντας, ὥς ἔν ἄλλων ἐπ' ἄλλοις ἐκφυγομένων
καθάτις ἐκ τινος ἄγγελου πολλαχῶς κατατετρημένον.
οὗτοι μὲν οὖν εἰς τοιαύτην διάλυσιν τοῦ σώματος
καταστρέφουσι τὸν βίον δυστυχῶς, εἴτε διὰ τὴν
ἰδιοκτείαν τῆς τροφῆς εἴτε διὰ τὸν αἶρα τοιαύτης
τεγχάνοντας περιπετείας.

80 Τῷ δὲ ἔσται τοῦτο χωρὶς παρήκει κατὰ τὸ
μέγεθος πολλή καὶ κατὰ τὰς τῆς νομῆς ποιικίαν
ἀγαθή· ἱερὸς δ' ἐστὶ καὶ παντελῶς ἕρπας, οὐκ ἀπ'
ἀρχῆς σπανίζουσα τοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων, ἀλλ'
ἐν τοῖς ὑστέρον χρόνοις ἐκ τινος ἱπομβρίας ἀκαίρου
πλήθος φελαγγίων καὶ σκορπίων ἐξενέγκασα, τοσοῦτο

πλησιάζει vulg. u ὁδάζεσθαι Dind.

γὰρ ἱστοροῦσιν ἐπιπολέσαι τῶν εἰρημίνων θηρίων
 πλῆθος ὥστα τοὺς κατοικοῦντας ἀνθρώπους τὸ μὲν
 πρῶτον πανδημεὶ κτείνειν (πάν) τὸ τῇ φύσει πολλοί-
 μιον, ἀπεριγνήτου δὲ τοῦ πλῆθους ὕδατος καὶ τῶν
 5 θηγμάτων ὄξεις τοῖς πληγίσι τοὺς θανάτους ἐπι-
 φερόντων, ἀπογνόντας τὴν πάτριον γῆν τε καὶ δύν-
 αται φυγεῖν ἐκ τῶν τόπων. οὐ γὰρ δὲ θαυμάζειν
 οὐδὲ ἐπιστεῖν τοῖς λεγομένοις, πολλὰ ταύτων παρα-
 δοξότατα κατὰ πᾶσαν τὴν οἰκουμένην γεγονότα διὰ
 10 τῆς ἀληθοῦς ἱστορίας περιληφότας. περὶ γὰρ τὴν
 Ἰταλίαν μυθὼν πλῆθος ἀρουραίων ἐγγενηθῆν τοῖς 3
 πεδίοις ἐξίβαλλ' εἰνας ἐκ τῆς πατρῴου χώρας, κατὰ
 δὲ τὴν Μηδίαν ἐπιπολέσαντες ἀμύθητοι στρουθοὶ
 καὶ τὰ σείσματα τῶν ἀνθρώπων ἀφανίζοντες ἐνέγ-
 15 κασαν εἰς ἐτερογενεῖς τόπους μεταστῆναι, τοὺς δὲ
 καλουμένους Ἀδιαρίτας βάτραχοι τὴν ἐρχόμενον
 ἀνάστασιν ἐν τοῖς νείφεσι λαμβάνοντες καὶ πίπτοντες
 ἀντὶ τῆς συνήθους ψυχᾶς ἐβρίσσαντο τὰς πατρίδας
 καταλιπεῖν καὶ καταφυγεῖν εἰς τοῦτον τὸν τόπον ἐν
 20 ᾧ τὼν καθίδρυνται. καὶ μὴν τίς οὐχ ἱστορήσιν
 Ἑρκαλεῖ τῶν ὑπὲρ τῆς ἀθανασίας ἐθλῶν συντελε- 4
 σθέντων ἵνα καταριθμοῦμενον καθ' ἕν ἐξήλασεν ἐκ
 τῆς Σκυρφαλίδος λίμνης τὸ πλῆθος τῶν ἐπιπολα-
 σάντων ὀρνίθων ἐν αὐτῇ; ἀνάστατοι δὲ κατὰ τὴν
 25 Λιβύην πόλεις τιεῖς ἐγένοντο πλῆθος λιάντων
 ἐκελθόντος ἐκ τῆς ἐρήμου.

3 πᾶν M, om. F, πάντα cet. τὸ DM, τὸς cet. (cf.
 IV 9, 7) 4 πλῆθος Harleian (o. 51, 8), πᾶθος libri
 9 τοῦς om. vulg. 11 ἐγγενηθῆν vulg. 14 ἀφανίζοντες CB
 20 ἱστορήσιν Harleian.

Ταῦτα μὲν οὖν ἡμῖν εἰρήσθω πρὸς τοὺς ἀπισ-
τως διὰ τὸ παράδοξον πρὸς τοὺς ἱστορίας διακει-
μένους· πάλιν δ' ἐπὶ τὴν ἀσυνεχῆ ταύτῃ προειρημένοις 197
μεταβησόμεθα.

- 31 Τῆς δ' ἰσχυρίας τῶν πρὸς μισημβρίαν μερῶν 2
κατοικοῦσιν ἄνδρες ἐπὶ μὲν τῶν Ἑλλήνων καλοῦ-
μενοι Κυναπολγοί, κατὰ δὲ τὴν τῶν πληθυσχώρων
βαρβάρων διάλεκτον Ἄγριοι. οὗτοι δὲ πάγωντας μὲν
φύρονται παρμιγέθεις, κυνῶν δὲ τρέφουσιν ἀγρίων
3 ἀγέλας πρὸς τὴν τοῦ βίου χρείαν εὐθέτους. ἀπὸ 10
γάρ τῶν πρώτων τροπῶν τῶν θειρινῶν μέχρι μέσου
χειμῶτος Ἰνδοὶκοὶ βόεις ἀμύθηται τὸ πλεῖθος ἐπιφοι-
τῶσιν αὐτῶν τὴν χώραν, ἀδήλου τῆς αἰτίας οὕσης.
οὐδαίς γάρ οἶδεν εἶδ' ὑπὸ ζῶων πολλῶν καὶ σαρκυ-
φάγων πολιορκούμενοι φεύγουσιν, εἴτε δι' ἐνδομῶν 15
τροφῆς ἐκλείποντες τοὺς οἰκίους τόπους εἴτε δι'
ἄλλην περιπέτειαν, ἣν ἡ μὲν πάντα τὰ παράδοξα
γεννώσα φύσις κατασκευάζει, τὸ δὲ τῶν ἀνθρώπων
4 γένος ἀδυνατεῖ τῇ ὑφ' οὐκ οὐκιδεῖν. οὐ μὲν ἄλλὰ τοῦ
πλήθους οὐ κατισχύοντες δι' ἐστίων περιγενέσθαι 20
τοὺς κύνας ἐπαφίησι, καὶ μετὰ τούτων ποιούμενοι
τὴν θήραν πολλὰ πᾶν τῶν ζῶων χειροῦνται· τῶν
δὲ λεγθέντων ἢ μὲν πρόσφατα κατεσθίουσιν, ἢ δὲ
εἰς ἄλλας συντιθέντες ἀποθησαυρίζουσι. πολλὰ δὲ
καὶ τῶν ἄλλων ζῶων διὰ τῆς τῶν κυνῶν ἀλκῆς 25
θηρούμεντες ἀπὸ κριοφαγίας τὸν βίον ἔχουσι.
- 4 Τὰ μὲν οὖν τελευταία γένη τῶν πρὸς μισημ-
βρίαν οἰκούντων ἐν μορφαῖς ἀνθρώπων τὸν βίον

7 Κυναπολγοί Agath. 60, Κυνέμενοι DE, κυνέμενοι C
17 τὰ om. D.

ἔχει θηριώδη· λείπεται δὲ διαλθεῖν ὑπὲρ δύο ἑθνῶν,
τῶν τε Αἰθιοπῶν καὶ τῶν Τρωγλοδυτῶν. ἀλλὰ περὶ
μὲν Αἰθιοπῶν ἀναγινώσκουμεν ἐν ἄλλοις, περὶ δὲ
τῶν Τρωγλοδυτῶν νῦν ἐροῦμεν.

Οἱ τοίνυν Τρωγλοδυταὶ προσαγορεύονται μὲν 32
ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων Νομάδες, βίον δ' ἔχοντες ἀπὸ
θηριωμάτων νομαδικὸν κατὰ συστήματα τυραννοῦν-
ται, καὶ μετὰ τῶν τέκνων τὰς γυναῖδας ἔχουσι
κοινὰς πλὴν μιᾶς τῆς τοῦ τυράννου· τὸν δὲ ταύτῃ
10 πλησιάζοντα πρόστιμον ὁ δυνάστης πρῆπταιται τατα-
γμένον ἀριθμὸν προβάτων, κατὰ δὲ τὸν τῶν ἐτησίων 2
καιρὸν γινομένων παρ' αὐτοῖς ὑμνων μεγάλων, ἀφ'
αἵματος καὶ γάλακτος διατρέφονται, μίσγοντες ταῦτα
καὶ βραχὺν χρόνον ἐψήσαντες, μετὰ δὲ ταῦτα διὰ
15 τὴν τῶν κυνμάτων ἐπιρρολήν τῆς νομῆς ξηραστο-
μένης καταφυύγουσιν εἰς τοὺς ἰσώδεις τόπους, καὶ
περὶ τῆς τῆς χώρας νομῆς πρὸς ἀλλήλους διαμέχον-
ται, τῶν δὲ βοσκημάτων τὰ πρσιβύττερα καὶ νεοταῖα 3
ἀρχόμενα καταναλίσκοντες ἐπὶ ταύτων τὸν ἄπικτον
10 χρόνον διατρέφονται. διόπερ τὴν τῶν γυνέων προσ-
ηγορίαν ἀνθρώπων μὲν οὐδενὶ προσέπειναι, ταύρας
128 δὲ καὶ βοῖ καὶ πάλιν κριβοὺ καὶ προβάτων ταύτων
δὲ τοὺς μὲν πατέρας, τοὺς δὲ μητέρας καλεῖσθαι διὰ
τὸ πορίζεσθαι τὰς ἐφημέρους τροφὰς αἰετὰ παρὰ τοῦ-
25 των, ἀλλὰ μὴ παρὰ τῶν γειγεννηκότων. ποτὶ δ'
οἱ μὲν ἰδιῶται συγχρῶνται καλιούρων βρέγματι,
τοῖς δὲ δυνάσταις ἀπὸ τινος ἔθνους κατασκευάζεται

2 καὶ τῶν] καὶ D   12 μίσγοντες] καὶ μίσγοντες
CP   17 τῆς τ. γ. νομῆς] τῆς γ. νόμης D, τῆς γ. αἰ
νομίης D.

πόρου περὶ πλῆθειον τῷ χειρίστῳ περ' ἡμῖν γλῆναι.
 ταῖς δὲ ὀγλίαις τῶν θερμμάτων ἱπακοῦντο οὐδὲν
 ἔλλην ἐξ ἑλλης χώρον ἱπποβοῦνται, φεύγοντες τὸ
 1 τοῖς αὐτοῖς τόποις ἐνδιαιτῶνται. καὶ γυναικὶ μὲν
 εἰσι πάντες τὰ σώματα πλῆν τῶν ἰσχυῶν, ἢ δέοντασι
 σκεπάζουσι· τὰ δ' αἰδοῖα πάντες οἱ Τρωγλοδύται
 περὶ πλῆθειον τοῖς Αἰγυπτίοις περιτέμνονται πλῆν
 τῶν ἀπὸ τοῦ συμπτώματος ὀνομαζομένων κολοβῶν.
 οἱτοὶ γὰρ μόνοι τὴν ἐντὸς τῶν στενῶν περιέμνουσι
 χώρον ἐκ τοῦ πλείου ξυνοῖς ἀποτρίμνονται πᾶν τὸ τοῖς
 33 ἄλλοις μέρος περὶ τομῆς τυγχάνουσι. ὁπλισμὸν δ' ἔχουσι
 τῶν Τρωγλοδυτῶν οἱ μὲν ὀνομαζόμενοι Αἰγέβαροι
 πεκλούταις ὁμοιοῦντα ἑσπίδας καὶ ῥόπαλον τύλαις
 ἔχον περισιδήρους, οἱ δὲ ἕλλοι τόξα καὶ λόγχας.
 2 ταφαὶ δὲ πενταλῶς ἐξηλλαγμέναι ἐπιχωριάζουσι· τοῖς
 γὰρ τῶν παλιούρων λόγοις δῆσαντες τῶν τιτιλι-
 τηκότων τὰ σώματα προσέκτενον τὸν σῆμα τοῖς
 σκελετοῖς, θέντες δὲ τὸν νεκρὸν ἐπὶ τινοῦ ἐκκεστή-
 ματος βάλλουσι λίθοις χειροπληθίσι γελῶντες, μέχρι
 ὅτε ὅταν τοῖς λίθοις περιχόσαντες ἀποσφύζωσι τὰ
 σώματα· τὸ δὲ τελευταῖον αἶγος κίρας ἐπιθίντες ἀπο-
 3 λύνται, συμπέθιαν οὐδεμίαν λαμβάνοντες. πολε-
 μούσι δὲ πρὸς ἀλλήλους οὐχ ὁμοίως τοῖς Ἑλλήσιν
 ἐπὶ γῆς ἢ τιπὼν ἑλλῶν ἐγχελημάτων, ἀλλ' ἐπὶ
 τῆς ἐπιγινωσκόμενης αἰετῆς. ἐν δὲ τοῖς φιλονικίαις
 τὸ μὲν πρῶτον ἀλλήλους τοῖς λίθοις βάλλουσι, μέχρι

1 γέναι CF   10 τὸ μέρος παρὰ τοῖς ἄλλοις I.   12
 μεγεθύνει codices   13 ταφαίς . . ἐξηλλαγμέναις codices,
 corr. Wess.   24 γῆς Dindorf, ἀγῆς libri; ἐπ' ἐλθῆς
 Agath. 23   25 λίθοις] del. add. CF.

ἢν τινες τραυθῶσι, καὶ τὸ λοιπὸν ἐπὶ τὸν τῶν τόξων
 ἄγωνα κατακτείνωσι. πολλοὶ δὲ ἐν ἀκαρεῖ χρόνῳ τελευ-
 τῶσιν, ὥς ἂν εὐστόχως μὲν βαλλόντων διὰ τὴν ἐν
 ταῦτοις ἄθλησιν, τὸν δὲ σκοπὸν ἐχόντων γυμνῶν
 τῶν σκεπησθηρίων ὅπλων. διακίνοισι δὲ τὴν μάχην
 τῶν γυναικῶν αἱ πρεσβύτεραι, προαλλόμεναι μὲν
 εἰς τὸ μέσον, ἐντροπῆς δὲ τυγχάνουσαι· νόμιμον
 γὰρ ἴσθιν αὐτοῖς ταύτας κατὰ μηδένᾳ τῶν τρόπων
 τίπτειν, ὅθιν ἄρα τῷ φεθῆναι παύονται τοῦ το-
 ξεύειν. αἱ δὲ διὰ τὸ γῆρας οὐ δυνάμεναι ταῖς
 ποίμναις ἀκολουθεῖν βοῶς οὐδὲ τὸν ἀνέμῳ περι-
 στήλξαι τις ἑαυτῶν ἀκολουθοῦται τοῦ ζῆν προθύμως
 τοῦ δὲ τὸν θάνατον ἀναβαλλομένου τὴν ἔξουσίαν
 ὁ βουλόμενος ἔχει τὸν δεσμὸν ὥς ἐπ' εἰνοῖς περι-
 θέναι καὶ μετὰ τουταύτησιν στερῆσαι τοῦ ζῆν.
 ὁμοίως δὲ νόμιμον αὐτοῖς ἴσθι τοὺς πηρωθέντας ἢ
 τόσοις δυσιάτοις συνεχομένους ἐξέρχιν ἐκ τοῦ ζῆν·
 μέγιστον γὰρ τῶν κακῶν ἡγοῦνται τὸ φαλοφυγεῖν
 τὸν μηδὲν ἄξιον τοῦ ζῆν πρῶττον δυνάμενον. διὸ
 καὶ πάντες [μὲν] ἴδωσιν ἴσθι τοὺς Τρωγλοδυτάς ἐρ-
 τίους μὲν τοῖς σώμασιν, ἰσχύοντες δ' ἐπὶ ταῖς ἡλι-
 κίαις, ὥς ἢν μηδενὸς ἐπερβάλλοντος τὰ ἐξήματα ἐτη.

Καὶ περὶ μὲν τῶν Τρωγλοδυτῶν ἱκανῶς εἰρήκα-
 μεν· εἰ δὲ τις τῶν ἀναγινωσκόντων διὰ τὸν ζῆν
 οὐκ ἔσθι καὶ τὸ παρὰδοξον τῶν ἀναγεγραμμένων βίαν
 ἀπιστήσῃ ταῖς ἱστορίαις, θύετ πρό τῆς διανοίας
 παρ' ἄλληλα τὸν τι περὶ τὴν Σκυθίαν αἶρεα καὶ
 τὸν περὶ τὴν Τρωγλοδυτικὴν, καὶ τὰς ἑκατέρω

διαφορὰς ἰδῶν, οὐκ ἀπιστήσαι ταῖς ἱστορημαίοις.
 31 τοσαύτη γὰρ παραλλαγὴ τῶν παρ' ἡμῖν εἰρων πρὸς
 τοὺς ἱστορημένους ὥστε τὴν κατὰ μέρος διαφορὰν
 2 ἀπιστον εἶναι. ὅπου μὲν γὰρ διὰ τὴν ὑπερβολὴν
 τοῦ φύχους πηγνύνται μὲν οἱ μέγιστοι ποταμοί,¹
 στέγοντος τοῦ χρυσιόλλου διαβάσεως σιρατοπίδων
 καὶ ἁμαξῶν καταγόμενων ἐφ' ὁδοὺς, πηγνύνται δὲ ὁ
 οἶνος καὶ τὰ λοιπὰ τῶν χυμῶν ὥστε μαχαίραις ἀπο-
 τέμνεσθαι, καὶ τὰ τούτων θαυμασιώτερα, τὰ μὲν
 ἐκρωπήρια τῶν ἀνθρώπων τῆς ἐσθῆτος παρατριβού-
 3 σης περιφρεῖ, τὰ δὲ ὄρματα ἁμαυροῦνται, τὸ δὲ πῦρ
 ἐλεωρὰν οὐ ποιεῖ, καὶ χαλκοὶ μὲν ἀνδριάντες ῥή-
 γνυνται, κατὰ δέ τινας καιροὺς διὰ τὴν πυκνότητα
 τῶν νεφῶν οὔτε ἀστραπὴν οὔτε βροντὴν γίνεσθαι
 4 περὶ τοὺς τόπους φασί· πολλὰ δὲ καὶ ἕλλα τούτων²
 παραδοξότατα συντελεῖται, τοῖς μὲν ἀγνοοῦσιν ἱπι-
 5 στα, τοῖς δὲ πείραν εἰληφόσιν ἀνευπορόνητα. περὶ
 δὲ τὰς ἰσχυρίας τῆς Αἰγύπτου καὶ Τρωγλοδυτικῆς
 διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς ἀφ' ἡλίου θερμασίας κατὰ
 τὸν τῆς μεσημβρίας καιρὸν οὐδὲ συνορεῖν ἀλλήλους³
 οἱ πυρεστώτερες δύνανται διὰ τὴν παχύτητα τῆς περὶ
 τὸν ἕρα πυκνώσεως, χωρὶς δὲ ὑποδέσεως πάντες
 ἀδυνατοῦσι βαδίζειν, ὥς ἔν τοις ἀνευποδέτοις παρα-
 6 χρῆμα φλυατίδων γινόμενων, κατὰ δὲ τὸ ποτόν,
 εἴην μὴ τὴν ἐνδειαν ἐτοίμως ἀφαιρῆται, ταχέως τε-
 7 λευτῶσιν, ὥς ἔν τῆς θερμασίας τὴν τῶν ὀργῶν ἐν
 τῷ σώματι φύσιν ὀξείως ἀναλίσκουσθης. πρὸς δὲ τού-
 τοις, ὅταν τις εἰς χαλκοῦν ἄγγειον ἐμβαλὼν τῶν

1 ἱστορημαίοις] εἰρημαίοις II   3 ἱστορημαίους CF
 7 καταγόμενους τυλγ.   13 διὰ] κατὰ D.

ἐδωδόμεν ὁδηποιοῦν μεθ' ἑδάτος εἰς τὸν ἥλιον θῆ-
 ταχίως ἔνεται χωρὶς πυρὸς καὶ ξύλων. ἀλλ' ὅμως ὁ
 αἱ κατοικοῦντες ἀμφοτέρως τὰς εἰρημένους χώρας οὐχ
 οἶον φεύγειν βούλονται τὴν ὑπερβολὴν τῶν συμ-
 5 βαίνοντων αὐτοῖς κακῶν, ἀλλὰ καὶ τοῦναντίον ἰκου-
 σίως προΐενται τὸ εἶναι ἕνεκα τοῦ μὴ βιεσθῆναι
 διαίτης ἑτέρας καὶ βίου πειραθῆναι. οὕτως αὐτοὶ ἢ
 φυλὲς ἔχει τι φίλερον πᾶσα συνήθης χώρα, καὶ περι-
 10 γίγνεται τῆς ἐκ τῶν αἰρῶν κακοκινήσεως ὁ χρόνος ὁ
 200 τὴν ἐκ νηπίου παραλαβὼν ἡλικίαν. τὰς δὲ τελευτὰς ἵ-
 τας ἐπ' ἀμφοτέρω διαφορᾷ οὐ πολὺ διορίζει τόπον
 διέσκημα. ἐκ γὰρ τῆς Μαιώτιδος λίμνης, ἥ προσοι-
 κοῦσά τινες τῶν Σκυθῶν ἐν πάγῳ καὶ φύχεσιν ὑπερ-
 βάλλουσι καθιδρυμένοι, πολλοὶ τῶν πλοισιμένων
 15 οὐριωδορμούσεις ναυσὶ φορτίσιν εἰς μὲν Ἑβδον δεκα-
 ταῖοι καταπεπλεύκασιν, ἐξ ἧς εἰς Ἀλεξάνδρειαν τιταν-
 ταῖοι καταντῶσιν, ἐκ δὲ ταύτης κατὰ τὸν Νεῖλον
 πλέοντες πολλοὶ δεκαταῖοι κατηντήκασιν εἰς Αἰθιο-
 πίαν, ὥστε ἐκ τῶν κατεψυγμένων μερῶν τῆς οἰκου-
 20 μένης ἐπὶ τὸ θερμότατα μέρη μὴ πλέον εἰκοσι καὶ
 τεττάρων ἡμερῶν εἶναι τὸν πλοῦν τοῖς κατὰ τὸ
 30 συνεχὲς κομιζομένοις. διόπερ τῆς διαφορᾷ τῆς τῶν
 αἰρῶν ἐν ὀλίγῳ διαστήματι μεγάλης οὐδης οὐδὲν
 παράδοξον καὶ τὴν διαίτην καὶ τοὺς βίους, ἐπὶ δὲ
 35 τὰ σώματα πολὺ διαλλάττειν τῶν παρ' ἡμῖν.

Ἐπεὶ δὲ τῶν ἔθνων καὶ βίαν τὰ κεφάλαια τῶν 35
 δοκούντων εἶναι παραδόξων διεληλύθαμεν, περὶ τῶν

4 φεύγειν DF   6 προσεῖναι D, προσεῖναι CF, corr.
 Dindl.   8 καὶ τὸ CF   13 πάγῳ B   16 εἰς] εἰς μὲν
 vulg.   17 κατὰ] ἀπὸ Agath. 68   20 θερμότατα D.

[δυνάτων] θηρίων τῶν κατὰ τὰς ἐποικισμένους χώρας
 2 ἐν μίρῃ διέξιναν. ἔστι γὰρ ζῷον ὃ καλεῖται μὲν
 ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος θινόκερωτος, ἀλκῇ δὲ καὶ βίῃ
 κυραπλήσιον ἐν ἰλέφαντι, τῷ δὲ ὄνει ταπεινότερον,
 τὴν μὲν δορὰν ἰσχυροτάτην ἔχει, τὴν δὲ χροῶν πυξο-
 3 εῖδός, ἐπὶ δ' ἄκρων τῶν μυκτῆρων φέρει κέρατα
 τῷ τύτῳ σιμόν, τῇ δὲ στερεότητι σιδήρεω παρὲρ-
 4 φερέας. τοῦτο περὶ τῆς νομῆς αἰεὶ διαφερόμενον ἰλέ-
 φαντι τὸ μὲν κέρατα πρὸς τινα τῶν πετρῶν θήγει,
 συμπιθὼν δ' εἰς μάχην τῷ προσηρημένῳ θηρίῳ καὶ ὡ
 ὑποδύνων ὑπὸ τὴν κοιλίαν ἀναρρήττει τῷ κέρατι
 καθάπερ ξίφει τὴν σάρκα. τῷ δὲ τοιούτῳ τρόπῳ
 τῆς μάχης χρῶμενον ἔξαιμα ποιεῖ τὰ θηρία καὶ
 πολλὰ διαφθείρει. ὅταν δὲ ὁ ἰλέφας φθάσας τὴν
 ὑπὸ τὴν κοιλίαν ὑπόδυσιν τῇ προσβολίδι πρόκειται
 5 λάβηται τὸν θινόκερων, περιγίνεται ῥαδίως τύπτων
 αὐτοῖς ὁδοῖσι καὶ τῇ βίῃ πλείον ἰσχύων, αἱ δὲ σφίγγες
 γίνονται μὲν περὶ τε τὴν Τρωγλοδυτικὴν καὶ τὴν
 Αἰθιοπίαν, ταῖς δὲ μορφαῖς ὑπάρχουσιν οὐκ ἀνό-
 μοιαι ταῖς γραφομέναις, μόνον δὲ ταῖς δασύτησι
 6 διελλάττουσι, τὰς δὲ ψυχὰς ἡμέρους ἔχουσαι καὶ
 πανούργους ἐπὶ πλείον καὶ διδασκαλίαν μεθοδικὴν
 ἐπιιδέχονται. οἱ δ' ὀνομαζόμενοι κυνοκέφαλοι τοῖς
 μὲν σώμασιν ἀνθρώποις δυσευδῆσαι παρεμφερεῖς εἶσι,
 ταῖς δὲ φωναῖς μυγμὰς ἀνθρώπινους προΐενται. α
 ἄγριώτατα δὲ ταῦτα τὰ ζῷα καὶ παντελῶς ἀτιθά-

1 δυνάτων del. Eich. τῶν em. A 4 2+ add. Dind.
 2 πρὸς τινας τῶν μεγάλων πετρῶν H 22 ἐπὶ πλεον
 codices, αἰεὶ κοῦν Agath. 73 29 δὲ ταῦτα τα
 em. D.

πάντα καθίσταται τὴν ἀπὸ τῶν ὀφρῶν πρόσθεν
 201 αὐστηροτέραν ἔχει. ταῖς δὲ θηλείαις ἰδιωτάτον συμ-
 βαίνει τὸ τὴν μήτραν ἐκτός τοῦ σώματος φέρειν
 πάντα τὸν χρόνον. ὁ δὲ λεγόμενος κήπος ὄνός ¹
 2 μασται μὲν ἀπὸ τῆς περὶ τὸν ὄγκον ὅλον ὥραιας
 καὶ προσηνοῦς ἡλικίας, τὸ δὲ πρόσωπον ἔχων ἡμιοῖον
 λίσσι τὸ λοιπὸν σῶμα φέρει πάνθ' ὅτι περιπλήσιον,
 πλὴν τοῦ μεγέθους, ὃ παρισσούται δορκάδι. πάν- ²
 3 των δὲ τῶν εἰρημένων ζώων ὁ σαρκοφάγος ταύρας
 10 ἀγριώτατός ἐστι καὶ παντελῶς δυσκαταμάχτηρος. τῷ
 μὲν γὰρ ὄγκῳ τοῦτο μίζον ἐστὶ τῶν ἡμέρων ταύ-
 ρων, ὁξύτητι δὲ ποδῶν οὐ λειπόμενον ἵππου, τῷ
 στόματι δὲ δισσηγὲς ἔχει τῶν ὄνων. τὸ δὲ χρῶμα
 πυρρὸν ἔχει καθ' ὑπερβολήν, καὶ τὸ μὲν ὁμαῖα
 15 γλευκώτερα λίσσι καὶ τὰς νύκτας ἀστράπτουσα,
 τὰ δὲ κίρτα φύσειως ἰδιατρόπου κοιωνοῦντα τὸν
 μὲν γὰρ ἄλλον χρόνον αὐτὰ κινεῖ παραπλήσιως τοῖς
 ὄσι, κατὰ δὲ τὰς μάχας ἴσσησιν ἀσφρότως. τὴν δὲ
 20 τῆς τριχὸς ἐπαγωγὴν ἔχει τοῖς ἑλλοῖς ζώοις ἴσση-
 3 τίαν. ἐστὶ δὲ τὸ θηρίον ἀλκὴ τι καὶ δυναμίς διὰ
 4 φόρον, ὥς ἂν ἐπιτιθέμενον τοῖς ἀλκιμωτάτοις τῶν
 ζώων καὶ τὴν τροφήν ἔχον ἐκ τῆς τῶν χειρωθέντων
 σαρκοφαγίας. διαφθείρει δὲ καὶ τὰς ποιμένας τῶν
 5 ἐγχωρίων, καὶ καταπληκτικῶς ἀγωνίζεται πρὸς ὅλα
 6 θυστήματα τῶν ποιμένων καὶ κυνῶν ἐγίλας. λέγε- ⁷
 9 ται δὲ καὶ τὸ δόγμα κρωτον ἔχειν πολλῶν γούν
 ἐπιβεβλημένων λαβεῖν ὑποχείριον μηδένα κατῆχ-

1 καθίσταται τὴν δ' ἀπὸ D 4 ὅπαντα vulg. ὁ ὄντος
 τὸν ὄγκον vulg. 11 ἡμερίων F 13 ὄνων Agath. 76]
 ὁμαῖαν codices 20 ποιμένας C

κέναι. τὸ δ' εἰς ὄρυγμα πεισὸν ἢ δι' ἡλλης ἀπέ-
της χειρωθὲν ὑπὸ τοῦ θυμοῦ γίνεται περιπνεγές,
καὶ τῆς ἐλευθερίας οὐδαμῶς ἀλλέντεται τὴν ἐν τῷ
τιθασμένῳ φιλενθροπία. διόπερ εὐκότως αἱ Τρω-
γλοῦται τοῦτο τὸ θηρίον κράτιστον κρίνουσιν, ὥς
ἂν τῆς φύσεως αὐτῷ δεδορμένης ἀλκὴν μὲν λέον-
τος, ἵππου δὲ τέχος, θώμην δὲ τέκερον, τῆς δὲ
πάντων κράτιστης σιδήρου φύσεως οὐχ ἡττώμενον.

10 ὁ δὲ λεγόμενος παρ' Αἰθίοψι κροκότις μεμιγμένην
μὲν ἔχει φύσιν κυνὸς καὶ λύκου, τὴν δ' ἀγριότητα
φοβερωτέραν ἑμφοτέρων, τοῖς δὲ ὁδοῦσι πάντων
ἐπιφύγει· πᾶν γὰρ ὄσιον μέγεθος συντρίβει φάδιος.
καὶ τὸ καταποθὲν διὰ τῆς κοιλίας πέττει παραδόξως.
τοῦτο δὲ τὸ ζῷον τῶν ψευδῶς παραδοξολογούντων
ιστοροῦντες ἐνιοὶ μιμεῖσθαι τὴν τῶν ἀνθρώπων διά-
15 λεκτον ἤμεις μὲν οὐ πείθουσιν.

36 Ὀφείων δὲ γένη παντοδαπὰ καὶ τοῖς μεγέθεσιν
ἐπιστεθωρεῖσθαι φασι αἱ τὴν πλησίον τῆς ἐρήμου
καὶ θηριώδους κατοικοῦντες. ἑκατὸν γὰρ πήχων τὸ
μῆκος ἑορακέναι τινας ἐποφαινόμενοι δικαίως ἂν νοε
οὐχ ὑφ' ἡμῶν μόνον, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τῶν Ἑλλαν
ἐπάντων ψευδολογεῖν ὑποληφθεῖσαν· προστιθείασι
γὰρ τῷ διαπιστωμένῳ πολλῷ παραδοξότερα, λέγον-
τες ὅτι τῆς χώρας οὗσης πεδιάδος, ὅταν τὰ μέγιστα
τῶν θηρίων περισπαιρεθῇ, ποιεῖ τοις ἐγκυκλιωθεῖ-
25 σαις ἐκ' ἀλλήλαις στείραις ἐκαστήματα πόρρωθεν

2 τοῦ οἰμ. D   10 μὲν οἰμ. vulg.   12 μέγεθος]
γένος Agath. 77   14 παραδοξολογούντων DF   15 διά-
λεκτον D, διὰλεκτον ἐποφαινόμενοι vulg.   25 ἐγκυκλιωθεῖ-
σαις] ἐν κύκλῳ τιθείσας H.

φαινόμενα λόφω παραπλήσια. τῷ μὲν οἶν μεγέθει 2
 τῶν δηθέντων θηρίων οὐκ ἦν τις ῥαδίως συγκατά-
 θηαιτο· περὶ δὲ τῶν μεγίστων θηρίων τῶν εἰς
 ὅθιν ἐληλυθότων καὶ κομισθέντων ἐν τισιν ἐγγείοις
 3 εὐθέτοις εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν ποιησόμεθα τὴν ἀνα-
 γκαφήν, προστιθέντες καὶ τῆς θήρας τὴν κατὰ μέρος
 οἰκονομίαν, ὃ γὰρ δεύτερος Ἱπτολεμαῖος, περὶ τε 3
 τὴν τῶν ἐλιφάντων κυνηγίαν φιλοτιμηθεὶς καὶ τοῖς
 τέως παραδόξους θήρας τῶν ἀλκιμωτάτων ζῴων ποιου-
 4 μένοις μεγάλας ἐκονέμων δωρεάς, πολλὰ δὲ χρήματα
 δαπανήσας εἰς ταύτην τὴν ἐπιθυμίαν, ἐλιφαντές τε
 συγχοῖς πολεμιστὰς περιεποιήσατο καὶ τῶν ἄλλων
 ζῴων ἀθεωρήτους καὶ παραδόξους φύσεις ἐποιήσεν
 εἰς γνῶσιν ἔλθειν τοῖς Ἑλλήσι. διὸ καὶ τιτὸς τῶν 4
 5 κυνηγῶν, ὁρῶντες τὴν τοῦ βασιλείως μεγαλοσυρίαν
 ἐν ταῖς δωρεαῖς, συστραφέντες εἰς ἱκανὸν πλῆθος
 ἔκριναν παραβαλίσθαι ταῖς ψυχαῖς, καὶ τῶν μεγά-
 λων ὄψεων ἕνα θηρεύσαντες ἀνακομίσει ζῶντα εἰς
 τὴν Ἀλεξάνδρειαν πρὸς τὸν Ἱπτολεμαῖον. μεγάλης 5
 6 δ' οὔσης καὶ παραδόξου τῆς ἐπιβολῆς, ἡ τύχη συνεφ-
 γήσασα ταῖς ἐπινοαῖς αὐτῶν καὶ τὸ τέλος οἰκείον
 περιεποίησε τῆς πράξεως. σκοπεύσαντες γὰρ ἕνα
 τῶν ὄψεων τριάκοντα πηχῶν διατρέποντα περὶ τέως
 συστάσεις τῶν ὁρέων, τὸν μὲν ἅλλον χρόνον ἀκίνη-
 7 τον τοῦ σώματος τὸ κύκλωμα τηροῦντα, κατὰ δὲ
 τέως ἐπιφανείας τῶν διὰ τὴν δίδαν ζῴων φοιτῶν-

3 θηρίων] θηρίων ἑπτὰ codices, ὅσων Eich. 6 τῆς
 Dindorf, τῆς κατὰ μέρος codices κατὰ μέρος om. UP
 8 κυνηγίαν] θήραν C 10 δι] πάντ add. vulg. 17 παρα-
 βαλίσθαι D τὸς ψυχὰς Berolain.

των ἐπὶ τὸν τόπον ὁρῶν διατιστάμενον, καὶ τῷ
 μὲν στόματι διασπάζοντα, τῷ δὲ σπειράματι κατα-
 πλέζοντα τὸν ὄγκον τῶν φανέντων ζώων, ὥστε μη-
 δυνὶ τρώειν δύνασθαι τὸ παραπτερόν ἐκφυγεῖν —,
 προμήκους οὖν ὄντος τοῦ ζώου καὶ ναυθοῦ τὴν
 φύσιν ἐλπίζοντες βρόχους καὶ σιραφεὺς κυριαύσαιεν,
 τὸ μὲν πρῶτον παρήσαν ἐπ' αὐτὸ τετακρηκότες,
 ἔχοντες ἐξηρτυμένα πάντα τὰ πρὸς τὴν χρεῖαν, ὥς
 δ' ἐπλησίαζον, αἶψα μᾶλλον ἐξεπλήττοντο τῷ δέει.
 θεωροῦντες ἄμα πυρσὸν καὶ λιγνυμένην πάντη
 τὴν γλῶτταν, ἔτι δὲ τῇ τραχύτητι τῶν φολίδων ἐν
 τῇ διὰ τῆς ὕλης πορείᾳ καὶ παρατρίψει ὄφον ἐξαι-
 σιον κατασπενδύοντα, τὸ μέγεθος τε τῶν ὀδόντων
 ὑπερφυεὺς καὶ στόματος ἀγρίαν πρόσσφιν καὶ κυκλώ-
 7 ματος ἀνάστημα παρὰδοξον. διόπρῳ τῷ φόβῳ τὰ
 χρώματα τῶν προσώπων ἀποβεβληκότες θηιλῶς ἐπέ-
 βαλον τοὺς βρόχους ἀπὸ τῆς οὐρᾶς· τὸ δὲ θηρίον
 ἄμα τῷ προσάφασθαι τοῦ σώματος τὴν κάλων ἐπε-
 στράφη μετὰ πολλοῦ φρονηματος καταπληκτικῶς, καὶ
 τὸν μὲν πρῶτον ἑρπάζει τῷ στόματι μεταωρισθὲν
 ὑπὲρ τῆς κεφαλῆς, καὶ τὰς σάρκας ἐν ζῶντος κατισσι-
 τειτο, τὸν δὲ δεύτερον φεύγοντα τῇ σπείρᾳ πόρρω-
 θεν ἐπισπένδατο, καὶ περιεληθὲν ἐσφιγγε τὴν κοιλίαν
 τῷ δεσμῷ· οἱ δὲ λοιποὶ πάντες ἐκπλυγνύντι διὰ τῆς
 37 φυγῆς τὴν σωτηρίαν ἱστορίσαντο. οὐ μὲν ἀπέγνωσαν
 τὴν θήραν, ὑπερβαλλούσης τῆς ἀπὸ τοῦ βασιλέως
 χάριτος καὶ δωρεᾶς τοὺς ἀπὸ τῆς πείρας ἐγνωσμέ-
 νους κινδύνους, φιλοτεχνίᾳ δὲ καὶ δόλῳ τὸ τῇ βίᾳ

6 καὶ σιραφεὺς del. Eichl. 13 12] τε εὐ vulg. 16 ἐπέ-
 βαλλος vulg. 26 ὑπερβαλλούσης vulg. 28 δὲ] τε vulg.

δυσκαταγώνιστον ἐχειρώσαντο, τοιάνδε τινὰ μηχαν-
 ῆν πορισάμενοι, κατεσκευάσαν ἀπὸ σχοῖνον πεκνῆς
 περιφερὲς πλόκωνον, τῷ μὲν τύτῳ τοῖς κύρτοις ἐμ-
 φορεῖς, τῷ δὲ μεγέθει καὶ τῇ διαλήψει τῆς χώρας
 5 δυνάμενον δεξασθαι τὸν ὄγκον τοῦ θηρίου. κατ- 2
 οπτεύσαντες οὖν τὸν φωλὸν αὐτοῦ καὶ τὴν ὥραν
 τῆς τι ἐπὶ τὴν νομὴν ἐξόδου καὶ πάλιν τῆς ἐπιστροφῆς,
 ὥς τάχισθ' ὤρμησεν ἐπὶ τὴν ἄγρην τὴν συνήθη
 τῶν ἐτερογενῶν ζώων, τὸ μὲν προεπάρχον τοῦ φω-
 10 λιοῦ στόμα λίθοις εὐμεγέθεσι καὶ γῇ συνεγκοδόμη-
 σαν, τὸν δὲ πλησίον τῆς λόχμης τόπον ὑπόσταμον
 ποιήσαντες καὶ τὸ πλόκωνον εἰς αὐτὸν ἐνθέντες
 ἑκκεντίον ἐποίησαν τὸ στόμιον, ὥστε ἐξ ἐτολμοῦ τῷ
 15 θηρίῳ τὴν εἰσοδὸν ὑπάρχειν. κατὰ δὲ τὴν ἐπίσ- 2
 τῶν οδὸν τοῦ ζώου παρεσκευασμένοι τοξότας καὶ σφει-
 δονήτας, ἔτι δὲ ἱππεῖς πολλοὺς, πρὸς δὲ τοῦτοις
 σαλπικτὰς καὶ τὴν ἑλλην ἔκασαν χορηγίαν, ἕνα
 [δὲ] τῷ προσπελάζειν τὸ μὲν θηρίον μετασφῆτερον
 τῶν ἱππέων ἐξῆρε τὸν κόλιν, οἱ δ' ἐπὶ τὴν θήραν
 20 ἡθροισμένοι προσεγγίσαι μὲν οὐκ ἐτόλμων, νενο-
 θετημένοι ταῖς προεγενημέναις συμφοραῖς, πόρρω-
 θεν δὲ πολλὰς χειρὸς ἐφ' ἵνα καὶ μέγαν σκοπὸν
 βάλλοντες ἐτόγγανον, καὶ τῇ τι τῶν ἱππέων ἐπι-
 φανεία καὶ πλήθει κυνῶν ἀλάλμων, ἔτι δὲ τῷ διὰ
 25 τῶν σαλπύγγων ἤχη, κατέπληκτον τὸ ζῷον. διόπερ
 ἰσχυροῦντος αὐτοῦ πρὸς τὴν οἰκίαν λόχμην τοσοῦ-
 τον ἐπεδίακον ὥστε μὴ παροξύνειν ἐπὶ πλέον. ὥς 4
 δὲ τῆς ἐνφοδομημένης φάραγγος ἤγγισεν, ἀέθρως

13 δὲ δελ. Relaks. 25 καταπλήκτοντο CF 26 αὐτοῦ
 δελ. Dind. οἰκίαν D, οἰκίαν αὐτοῦ vulg. 28 σφειδο-

φόβον μὲν πολλὸν διὰ τῶν ὀπλῶν ἐποίησαν, ταραχὴν
 δὲ καὶ φόβον διὰ τῆς τῶν θγίων ἐπιφανείας καὶ
 σαλπύγγων. τὸ δὲ θηρίον τὴν μὲν εἰσοδοὺν οὐχ
 ἤνθρισκε, τὴν δὲ τῶν κυνηγῶν ὁρμὴν καταπληττό-
 μενον κατέφυγεν εἰς τὸ πλησίον κατασκευασμένον
 στόμιον. περιπλαμένον δὲ τοῦ πλοκάμου τῇ διακλάσει
 τῆς σπείρας, ἐφθασαν τῶν κυνηγῶν τινες προσιπτά-
 μιναι, καὶ πρὸ τοῦ στραφῆναι τὸν ὄφιν ἐπὶ τὴν
 ἔξοδον κατελάβοντο δεσμοῖς τὸ στόμιον πρόμηκας
 δὲ καὶ περιβολετηνήμενον πρὸς ταύτην τὴν ὀξύτητα
 ἐξελκύσαντες δὲ τὸ πλόκαμον καὶ φάλαγγας ὑποθέ-
 ντες μετέωρον ἐξήσαν. τὸ δὲ θηρίον ἀπειλημένον
 ἐν ἀπεστινωμένῳ τόπῳ παρὰ φύσιν συριγγὸν ἐξαί-
 σιον ἠφίει καὶ τοῖς ὁδοῦσι τὴν περιέχουσαν σχολὴν
 κατέσπα, πάντα δὲ διασειόμενον προσδοκίαν ἐποίησε
 τοῖς φέρουσιν ὥς ἐκπηδήσων ἐκ τοῦ περιέχοντος
 αὐτὸ φιλοτεχνήματος. διὸ καὶ καταπλεγνόντες ἔβησαν
 ἐπὶ τὴν γῆν τὸν ὄφιν, καὶ τοὺς περὶ τὴν οὐρὰν
 τόποις κατακταντοῦντες ἀντιπεριέσπων τοῦ θηρίου
 τὸν ἐκ τῶν ὁδόντων σπαραγμὸν ἐπὶ τὴν αἰσθησιν
 τῶν ἀλγούντων μερῶν. ἀπενέγκαντες δ' εἰς τὴν
 Ἀλεξάνδρειαν ἰδωρήσαντο τῷ βασιλεῖ, παρέδοξον
 θέαμα καὶ τοῖς ἀκούσασιν ἐπιστούμενον. τῇ δ' ἐν-
 δαίᾳ τῆς τροφῆς κατακονήσαντες τὴν ἀλκὴν τοῦ
 θηρίου τιθασὴν ἐκ τοῦ κατ' ὀλίγον ἐποίησαν, ὥστε
 θαναμαστὴν αὐτοῦ γενέσθαι τὴν ἐξημέρωσιν. ὁ δὲ

δομημένης malim (τ. 10). 1 φόβον om. D ἐποίησαντε II
 2 δὲ om. D 7 προσεπικατέμνηται II 12 μετεωρότερον
 codices (corr. Tuetz. Chil. 3, 927) 17 αὐτὸ αὐτὸ ἐκ co-
 dices, corr. Rutske 25 θηρίον CE, θηρίον τὸν ἀπὸ τῶν
 ὁδόντων ceteri (cf. τ. 20).

Πτολεμαῖος τοῖς μὲν κινήσοις τῆς ἀξίας ἀπέτειμε
 θεωρίας, τὸν δ' ὅφιν ἐτραφε τετιθασευμένον καὶ τοῖς
 εἰς τὴν βασιλείαν παραβάλλουσι ξένοις μέγιστον
 περιχόμενον καὶ παραδοξότατον θέημα. διόπερ τηλι- 9
 κούτου μεγέθους ὅφιος εἰς ὅφιν κοινὴν κατητη-
 κότες οὐκ ἔξιον ἀπιστεῖν τοῖς Αἰθίοσιν οὐδὲ μῦθον
 ὑπολαμβάνειν τὸ θρυλούμενον ἐκ' αὐτῶν. ἀποφαί-
 νονται γὰρ ὁρᾶσθαι κατὰ τὴν χώραν αὐτῶν ὄφεις
 τηλικαύτους τὸ μέγεθος ὥστε μὴ μόνον βοῶς τε καὶ
 10 ταύρους καὶ τῶν ἑλλων ζώων τὰ τηλικαῦτα τοῖς
 θυγατρὶς ἀνελίσκειν, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἐλέφασιν εἰς ἀλκὴν
 συνίστασθαι, καὶ διὰ μὲν τῆς σπέρματος ἐμπλεκο-
 μένους τοῖς σκέλεσιν ἐμποδίζουσιν τὴν κατὰ φύσιν
 κίνησιν, τὸν δ' αἰχένα μεταωρίσαντας ὑπὲρ τὴν
 11 προβοσκίδα τὴν κεφαλὴν ἐναντίαν ποιεῖν τοῖς τῶν
 ἐλεφάντων ὅμοιοις, διὰ δὲ τοῦ πυρωποῦ τῶν ὀφθαλ-
 μῶν ἀστραπὴ παραπλησίως τῆς λαμπηδόνος προβέλ-
 λοντας ἀποτυφλοῦν τὴν ὄρασιν, καὶ σφηλαστας ἐπὶ
 τὴν γῆν σαρκοφαγεῖν τὰ χειρωθέντα τῶν ζώων.
 12 Διευκρινηκότας δ' ἀρχόντως τὰ περὶ τὴν Αἰθιο-
 πίαν καὶ Τρωγλοδυτικὴν καὶ τὴν ταύταις συνέσταυ- 38
 σαν μέχρι τῆς διὰ καῦμα ἀοικήτου, πρὸς δὲ ταύταις
 περὶ τῆς παραλίας τῆς παρὰ τὴν Ἐρυθρὰν θάλατταν
 καὶ τὸ Ἀτλαντικὸν πέρατος τὸ πρὸς μεσημβρίαν
 13 κεκλιμένον, περὶ τοῦ κατελειμμένου μέρους, λέγω
 δὲ τοῦ Ἀραβίου κόλπου, ποιησόμεθα τὴν ἀναγκα-
 ρήν, τὰ μὲν ἐκ τῶν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ βασιλικῶν

14 ἐπερ Reiske, ἐκὸ codices 17 παραπλησίως codi-
 ces, corr. Dind. προσβάλλοντας II 23 παρὰ] περὶ II
 26 δὲ] δὲ OF.

ἱπομνημάτων ἐξιληφότας, τὰ δὲ παρὰ τῶν εὐτοκπτῶν
 2 πεποιημένοι. τοῦτο γὰρ τὸ μέρος τῆς οἰκουμένης
 καὶ τὸ περὶ τὰς Βρετανικὰς νήσους καὶ τὴν ἑρκτον
 ἥμιστα πέπτωκεν ὑπὸ τὴν κοινὴν ἀνθρώπων ἐπί-
 γνωσιν. ἀλλὰ περὶ μὲν τῶν πρὸς ἑρκτον κεκλιμέ-
 3 νων μερῶν τῆς οἰκουμένης τῶν συναπτόμενων τῇ διὰ 206
 εὐχοῦ ἀεικλήτῳ διεξιμεν, ὅταν τὰς Γαίης Καίσερος
 4 πράξεις ἀναγράψωμεν· οὗτος γὰρ τὴν Ῥωμαίων ἡγε-
 μονίαν εἰς ἐκείνα τὰ μέρη πορρωτάτω προβιβάσας
 πάντα τὸν πρότερον ἀγνοούμενον τόπον ἐποίησε 19
 5 πιστὸν εἰς σύνταξιν ἱστορίας· ὁ δὲ προσαγορευόμε-
 νος Ἀράβιος κόλπος ἀντιστόμωται μὲν εἰς τὸν κατὰ
 μεσημβρίαν κείμενον ὠκεανόν, τῷ μῦθι δ' ἐπὶ
 πολλοὺς πάνυ παρήκων σταδίους τὸν μυχὸν ἔχει
 περιοριζόμενον ταῖς ἰσχυταῖς τῆς Ἀραβίας καὶ Τρω- 10
 γλοδυτικῆς. εὐρος δὲ κατὰ μὲν τὸ στόμα καὶ τὸν
 μυχὸν ὑπάρχει περὶ ἑκατὶδικα σταδίους, ἀπὸ δὲ
 Πανόρμον λιμένος πρὸς τὴν ἀντιπέραν ἡπειρον μα-
 κρᾶς νηὸς διαγμὸν ἡμερήσιον. τὸ δὲ μέγιστόν ἐστι
 διάστημα κατὰ τὸ Τύρκαιον βρος καὶ Μακαρίαν 20
 νῆσον πελαγίαν, ὥς ἂν τῶν ἡπείρων οὐχ ὁρωμένων
 6 ἢ ἀπ' ἀλλήλων. ἀπὸ δὲ τούτου τὸ πλάτος αἰεὶ μᾶλλον
 συγκλείεται καὶ τὴν συναγωγὴν ἔχει μέχρι τοῦ στό-
 ματος. ὁ δὲ παράπλος αὐτοῦ κατὰ πολλοὺς τόπους
 ἔχει νήσους μακρὰς, στενοὺς μὲν διαδρόμους ἐχρούσας, 25
 7 φοῦν δὲ πολὺν καὶ σφοδρὸν. ἡ μὲν οὖν κεφαλαίω-
 δης τοῦ κόλπου τούτου θέσις ὑπάρχει τοιαύτη.

17 ἀπὸ δὲ — 22 ἀλλήλων om. AD 20 Τύρκαιον]
 Ταννακίον I. cf. 41, 1 Μακαρίαν δευτεπλάσιον G, Μακρίαν-
 της πελαγίον E, Μαρίαν δευτεπλάσιον OF; corr. Beroth.

ἡμεῖς δ' ἀπὸ τῶν ἐσχέτων [τούτου] τοῦ λυχοῦ τό- 6
 πωτ ἐρξάμενοι τὸν ἐφ' ἐκείνῃ τὰ μέρη παρὰ πλοῦν
 τῶν ἡπείρων καὶ τὰς ἀξιολογωτάτας κατ' αὐτάς
 ἰδιότητας διαξιμεν· πρῶτον δὲ ληψόμεθα τὸ δεξιὸν
 μέρος, οὗ τὴν παραλίαν τῶν Τρωγλοδυτῶν ἔθνη
 νύμνται μέχρι τῆς ἐρήμου.

Ἀπὸ πόλεως τοίνυν Ἀρσινόης κορυφομένους παρὰ 39
 τὴν δεξιάν ἡπειρον ἐκπίπτει κατὰ πολλοὺς τόπους
 ἐκ πέτρης εἰς θάλατταν ὕδατα πολλὰ, πικρὰς ἄ-
 w λυμυρίδος ἔχοντα γεῦσαι, παραδραμόντι δὲ τὰς πηγὰς
 ταύτας ἐπέρχεται μεγάλου πεδίου μιλιῶδη χρόαν
 ἔχον ὄρος καὶ τὴν ὄρασιν τῶν ἐπὶ πλείον ἀντι-
 ζόντων εἰς αὐτὸ λυμαινόμενον. ὑπὸ δὲ τὰς ἐσχα-
 tiὰς τῆς ὑπορείας κεῖται λιμὴν σκολίων ἔχων τὸν
 u εἰσπλοῦν, ἐπ' αὐτὸς Ἀφροδίτης. ἐπέρχονται δὲ τοῦ- 2
 του νῆσοι τρεῖς, ὧν δύο μὲν πλήρεις εἰσὶν ἐλνιῶν
 καὶ σύσκιαι, μία δὲ λιπομένη τῷ πληθεῖ τῶν προ-
 κρημένων δένδρων, πλήθος δ' ἔχουσα τῶν ὀνομαζο-
 μένων μελεγκίδων. μετὰ δὲ ταῦτα κόλπος ἐστίν 3
 = εὐμεγίδης ὁ καλούμενος Ἀνάθητος, καὶ πρὸς αὐτῷ
 βαθύτα κατ' ἐπιρβολὴν χειρρόντητος, ἧς κατὰ τὸν
 αὐχένα στενὸν ὕδα διακομίζουσι τὰ σκάφη πρὸς
 τὴν ἀντιπέραν θάλατταν. παρακομισθέντι δὲ τοὺς 4
 τόπους τούτους κεῖται νῆσος πελαγία μὲν τῷ δια-
 = στηματι, τὸ δὲ μέκος εἰς ὀρθοῦς αὐτῶν σταδίους περ-
 εκτείνουσα, καλουμένη δὲ Ὀφιδίτης, ἥ τὸ μὲν

1 τούτου del. Dind. 5 μέρος] τὰς Τρωγλοδυτῶν add. CD
 11 ταύτας Richtschdt., αὐτὰς cod. 12 αἰσίουσαν DF ἐκαστοι-
 ζόντων B 17 εἰσάσαι] εἰσάσαι O 21 ἧς om. II 22 διακο-
 μίζουσα DF 26 δὲ] μὲν DF.

παλαιὸν | πληρὴς παντοδαπῶν καὶ φοβερῶν τοῦ
 ἔρπειτων, ὅρ' ὦν καὶ ταύτης ἔτις προσηγορέας.
 ἐν δὲ τοῖς μεταγενεστέροις χρόνοις ὑπὸ τῶν κατὰ
 τὴν Ἀλεξάνδρου βασιλείῳ οὕτως ἐξημερώθη φιλο-
 τίμως ὥστε μηδὲν εἶναι κατ' αὐτὴν ὁρᾶσθαι τῶν
 2 προὔπαρξάντων ζώων. οὐ παραλαπτέον δ' ἡμῶν
 οὐδὲ τὴν αἰτίαν τῆς περὶ τὴν ἡμέρωσιν φιλοτιμίας.
 εὐρίσκειται γὰρ ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ τὸ καλούμενον
 τοπέριον, ὅπερ ἴστί λίθος διαφανόμενος ἐπιτη-
 3 πης. ὅλῳ περιμετρεῖς καὶ θαυμαστὴν ἐγχευσον
 4 πρόσσυν παρεχόμενος. διόπερ ἀετπέβατος τοῖς ἄλ-
 λοις τηρεῖται, θανατουμένου παντός τοῦ προσπλευ-
 σαντος ὑπὸ τῶν καθεσταμένων ἐκ' αὐτῆς φυλάκων.
 οὗτοι δὲ τὸν ἄριθμὸν ὄντας ὀλίγοι βίον ἔχουσιν
 ἄτυχῃ. ἵνα μὲν γὰρ μηδαὶς λίθος διακλαπῇ, πλοῖον 13
 οὐκ ἐπολείπεται τὸ παρῶσαν ἐν τῇ νήσῳ· οἱ δὲ
 παρὰπλέοντες αὐτὴν διὰ τὸν ἀπὸ τοῦ βασιλέως φόβον
 πάρρωθεν παρῶθιόνσι τροφαὶ δὲ αἱ μὲν περιχομι-
 5 ζόμεναι ταχέως ἐκλείπονται, ἔτιραι δ' ἐγγώριοι τὸ
 6 σύνολον οὐχ ὑπάρχουσι. διόπερ ὅταν τῶν σιτίων 14
 ὀλίγον καταλείπεται, κέθηνται πάντες οἱ κατὰ τὴν
 κώμην προσδεχόμενοι τὸν τῶν κομιζόντων τὰς τρο-
 7 φὰς κατάπλυν' ὦν βραδυνόντων εἰς τὴν ἰσχύα 15
 8 ἐλπίδος αναστέλλονται. ὁ δὲ προειρημένος λίθος
 φερόμενος ἐν ταῖς πέτραις τὴν μὲν ἡμέραν διὰ τὸ 16
 πύργος οὐκ ὁρᾶται, χρητούμενος ὑπὸ τοῦ περὶ τὸν
 ἥλιον φέγγους, τῆς δὲ νυκτὸς ἐπιγινωμένης ἐν σκότει
 διακρίνεται καὶ πάρρωθεν δῆλός ἐστιν ἐν ᾧ ποτ' αἰ

5 ὄσιν) ὡς II   13 ἐκ' αὐτῆς Hertlein, ἐκ' αὐτῶν
 libei   16 καταλείπεται C   28 δῆλον CPA

ἢ τόποι. οἱ δὲ νησοφύλακες κλήρω διαρρημένοι τοὺς 9
τόπους ἐφειδρεύουσι. καὶ τῷ φανέντι λίθῳ περι-
θείασαι σημεῖον χάριν ἡγγος τηλικούτου ἡλίκου ἂν
ἦ τὸ μέγεθος τοῦ στείλβοντος λίθου· τῆς δ' ἡμέρας
περιόντες περιτέμνουσι τὸν σημαιωθέντα τόπον τῆς
πέτρας, καὶ παραδιδόκσι τοῖς διὰ τῆς τέχνης δυνα-
μένοις ἐλκεῖν τὸ παρεδοθὲν οἰκίσμας.

Παραπλεύσκειτι δὲ τούτους τοὺς τόπους πολλὰ 10
μὲν Ἰχθυοφάγων Ἰθνη κατοικαὶ τὴν περᾶλιον, πολ-
λοὶ δὲ τομάδες Τρωγλοδύται. πρὸς δὲ ταύτοις ὄρη
παντοῖα ταῖς ἰδιότησιν ὑπάρχει μέχρι λιμένος τοῦ
προσσυγοριυθέντος σωτηρίας, ὅς ἐστις τῆς ὀνομα-
σίας ταύτης ἀπὸ τῶν πρώτων πλευσάντων Ἑλλή-
νων καὶ διασωθέντων. ἀπὸ δὲ τούτων τῶν μερῶν 2
ἄρχεται συναγωγὴν λαμβάνειν ὁ κόλπος καὶ τὴν
ἐπιστροφὴν ἐπὶ τὰ κατὰ τὴν Ἀραβίαν μέρη ποιεῖ-
σθαι. καὶ τὴν φύσιν δὲ τῆς χώρας καὶ θαλάττης
ἁλλοίαν εἶναι συμβέβηκε διὰ τὴν ἰδιότητα τῶν τό-
πων· ἥ τε γὰρ ἡπειρος ταπεινὴ καθοράται, μηδα- 3
μῶθεν ἀναστήματος ὑπερχαιμένον, ἥ τε θαλάττη
τοῦ τεναγώδους οὕσα τὸ βάθος οὐ πλέον εὐρίσκειται τριῶν
ὁργυίων, καὶ τῇ χρῆς παντελὲς ὑπάρχει χλωρῶ. ταῦτα
δ' ἐντὶ τῇ φασὶ συμβαίνειν οὐ διὰ τὸ τὴν τῶν ὄρων
φύσιν εἶναι τοιαύτην, ἀλλὰ διὰ τὸ πλῆθος τοῦ δια-
φαινομένου καθ' ὕδατος μύθου καὶ φύκου. ταῖς 4
μὲν οὖν ἐπικώποις τῶν νῆων εὐθετὸς ἴσται ἡ τό-
πος, ἐλθέσθαι μὲν οὐκ ἐκ πολλοῦ κυλίων διαστή-
ματος, θῆραι δ' ἰχθύων ἐπλάτων παρικόμοιος· αἱ

9 Ἰθνη Ἰχθυοφάγων ταῖς. 12 σωτήρος C. 23 θῆραι —
ἐπλάτων] θῆρες — ἐπλάτων AB.

δὲ τοὺς ἐλέφαντας διέγουσαι, διὰ τὰ βάρη βαθύ-
 πλοι καθιστώσαι καὶ ταῖς κατεσχευαῖς ἐμβριθεῖς,
 μεγάλους καὶ δεινοὺς ἐπιφέρουσι κινδύνους τοῖς ἐν
 αὐταῖς πλέουσι. διάρσει γὰρ ἰστίων θέουσαι καὶ
 διὰ τὴν τῶν πνευμάτων βίαν πολλὰκις νυκτὸς ὠθού-
 μιναι, ὅτ' ἐν πέτραις προσπιοῦσαι ναιαγοῦσι,
 ποτὲ δ' εἰς τεναγώδεις ἰσθμοὺς ἐκπίπτουσιν· οἱ δὲ
 νυκταὶ παρακαταβῆναι μὲν ἀδυνατοῦσι διὰ τὸ πλῆον
 εἶναι τὸ βάθος ἀνδρομήχον, διὰ δὲ τῶν κοντῶν
 τῷ σκάφει βοηθοῦντες ὅταν μηδὲν ἀνύωσιν, ἐκβέλ-
 λουσιν ἅπαντα πλὴν τῆς τροφῆς· οὐδ' οὕτω δὲ τῆς
 ἀποσττροφῆς τυγχάνοντες εἰς μεγάλην ἀπορίαν ἐμπί-
 πτοι· διὰ τὸ μήτε νῆσον μήτ' ἄκραν ἡπείρου μήτε
 ταῦν εἶδεν πλησίον ὑπάρχουσιν ὁρᾶσθαι· ἄξινοι
 γὰρ παντελῶς οἱ τόποι καὶ σπανίους ἔχοντες τοὺς
 ναοὶ διακομιζομένους. χωρὶς δὲ τούτων τῶν κακῶν
 ὁ κλύδων ἐν ἀκαρεῖ χρόνῳ τῷ κύττι τῆς νιῶς τοσοῦτο
 πλῆθος ἄρμον προσβάλλει καὶ συσσωρεύει περα-
 δόξως ὥστε τὸν κύκλον τόπον περιχώνινυσθαι καὶ τὸ
 σκάφος ὥσπερ ἐπίτηδες ἐνδεσμεύεσθαι τῇ χέρσῳ.
 οἱ δὲ τοῦτω τῷ συμπτώματι περιπεσόντες τὸ μὲν
 πρῶτον μετρίως ὀδύρονται πρὸς κοφὴν ἐρημίαν,
 οὐ παντελῶς [μὲν] ἀπεγνωστός [εἰς τέλος] τὴν σω-
 τηρίαν· πολλὰκις γὰρ τοῖς τοιοῦτοις ἐπιφανεῖς ὁ
 τῆς πλημυρίδος κλύδων ἐξήρην εἰς ὕψος, καὶ τοὺς
 ἰσχυάτως κινδυνεύοντας ὥσπερ ὁ θεὸς ἐπιφανεῖς δι-

1 βαθέπλοιοι D, βαθύπλωροι GF, βαθύπλωροι F²
 6 ἐντὶ ποτὲ H 10 ἀνύωσιν H 12 ἀποσττροφῆς West-
 ling, τροφῆς codices, σωτηρίας Dind. 13 σπανίως GDF
 17 χέρσῳ τὸ χῶνισ CF 23 μὲν DF, δὲ G, del. Dind.
 εἰς τέλος del. Dind.

φύλαξεν· οταν δὲ ἐκ τῶν μὲν τῶν θεῶν ἢ προειρη-
 μένη μὴ παρακολουθήσῃ βοήθεια, τὰ δὲ τῆς τροφῆς
 λήπῃ, τοὺς μὲν ἀσθενεστέρους οἱ κατισχύοντες ἐκ-
 βάλλουσιν εἰς θάλατταν, ὥπως τοῖς ὀλίγοις τὰ λει-
 πόματα τῶν ἀναγκαίων πλείονας ἡμέρας ἀντέχῃ,
 πείρας δὲ πάσας τὰς ἐλπίδας ἐξελεῖψαντες ἀπόλλυν-
 ται πολὺ χεῖρον τῶν προυποθανόντων· οἱ μὲν γὰρ
 ἐν ἀκαρεῖ χρόνῳ τὸ πνεῦμα τῇ δούσῃ φύσει πάλιν
 ἀπέδωκαν, οἱ δ' εἰς πολλὰς ταλαιπωρίας καταμερί-
 σσαστες τὸν θάνατον πολυχρονίους τὰς συμφοράς
 ἔχοντες τῆς τοῦ βίου καταστροφῆς τυγχάνουσι. τὰ 3
 δὲ σκάφη ταῦτα τῶν ἐπιβατῶν οἰκτρῶς στερηθέντα,
 208 καθάπερ τινὰ κανοτάφια, διαμένει πολὺν χρόνον
 πανταχόθεν περιχωρνούμενα, τοὺς δ' ἴσοιους καὶ τὰς
 11 κεραίας μετιώρους ἔχοντα πόρρωθεν τοὺς ὁρῶντας
 εἰς οἶκτον καὶ συμπάθειαν ἄγει τῶν ἀπολωλότων
 πρόσταγμα γὰρ ἴσθι βασιλείας ἔαν τὰ τοιαῦτα συμ-
 πτώματα τοῖς πλείουσι διασημαίνειν τοῖς τὸν βλε-
 θρον περιποιούντας τόπους. παρὰ δὲ τοῖς πλησίον 9
 20 κατοικοῦσιν Ἰχθυοφάγοις παραδίδεται λόγος, ἐκ προ-
 γόνων ἔχων φυλαττομένην τὴν φήμην, ὅτι μεγάλης
 τινὸς γενομένης ἀμπώτεως ἐγεώθη τοῦ κόλπου πᾶς
 ὁ τόπος ὁ τὴν χλωρὰν ἔχων τοῦ τύπου πρόσοψιν,
 μεταπισσοῦσης τῆς θαλάττης εἰς τὰναντία μέρη, καὶ
 21 φανείσης τῆς ἐπὶ τῇ βυθῷ χέρσου πάλιν ἐπιελθοῦ-
 σαι ἑκαίσιον πλήμην ἀποκατεστήσαι τὸν πόρον εἰς
 τὴν προὑπάρχουσαν τάξιν.

9 ἀνταπίδωκεν II 18 διασημαίνεται II 21 φω-
 ρῆς DF 22 ἐγενήθη II πᾶς) ἱερὸς πᾶς F 23 τύπου Eich-
 stadt, τόπου libri 24 καὶ φ.] φ. δὲ vulg. 25 ἐπ.] ἐ- D
 26 πλήμην) πῆγμαρσαν D, πλήρη καὶ πῆγμαρσαν C.

- 41 Ἀπὸ δὲ τούτων τῶν τόπων τὸν μὲν ἀπὸ Πτο-
 λεμαίδος παράπλουν ἕως τῶν Τιθύρων ἐκρωτηρίων
 προειρηκάμεν, ὅτε Πτολεμαίου τὴν τῶν ἑλισφίντων
 θήραν ἀπηγγέλαμεν· ἀπὸ δὲ τῶν Τιθύρων ἐπιστρέ-
 φει μὲν ἡ παράλιος πρὸς τὰς ἀνατολάς, κατὰ δὲ
 τὴν θαρινὴν τροπὴν εἰ σικαὶ πίπτουσι πρὸς με-
 σημβρίαν ἐνισπένονταίς παρ' ἡμῶν ἔχει πρὸς ὦραν
 2 διηγήσαν. ἔχει δὲ καὶ πατάμοις ἡ χώρα, ῥέοντες
 ἐκ τῶν ὀρέων τῶν προσαγορευομένων Ψεβαίων, διαί-
 ληται δὲ καὶ πεδίοις μεγάλαις φέρουσι μαλάχης 19
 καὶ καρδάμου καὶ φοίνικος ἑκίστα μεγέθη· ἐκφέρει
 δὲ καὶ καρπούς παντοίους, τὴν μὲν γεῦσιν ἔχοντας
 3 τρώθραν, ἐκρυσμένους δὲ παρ' ἡμῶν. ἡ δὲ πρὸς
 τὴν μεσόγειον ἀνατείνουσα πλήρης ἐστὶν ἑλισφίν-
 των καὶ τεύρων ἁγρίων καὶ λεόντων καὶ πολλῶν 15
 ἄλλων παντοδαπῶν θηρίων ἀλείμων. ὁ δὲ πόρος
 νήσοις διαίλεται καρπὸν μὲν οὐδένα φερούσας
 ἡμερον, ἐκτρεφούσας δ' ὀρέων ἰδία γένη καὶ ταῖς
 4 προσόφεισι θαυμαστά· ἡ δ' ἐξῆς θαλάττια βαθύτα
 παντελὲς ἐστὶ, καὶ κήτη φέρει παντοδαπὰ παρὰ 20
 δοξα τοῖς μεγέθεσιν, οὐ μόντοι λυποδντα τοὺς ἐν-
 θρώπους, ἴαν μὴ τις ἐχουσίως αὐτῶν ταῖς λογικαῖς
 περιπίσῃ· οὐ δύναται γὰρ διώκειν τοὺς πλείοντας.
 ὥς ἂν κατὰ τὴν ἐκ τῆς θαλάττης ἄρσιν ἡμαυρου-
 μένων αὐτοῖς τῶν ὀμμάτων ὑπὸ τοῦ κατὰ τὸν ἥλιον 25
 φέγγους. ταῦτα μὲν οὖν τὰ μέρη τῆς Τρωαδοῦτι-300

2 et 4 ταντοικῶν D cf. 38, 4 9 θειβαίων D 12 δι
 κα] δι vulg. 16 παντοδαπῶν θηρίων ἀλείμων) ἀλείμων
 ῥέον II πόρος] τόπος U 20 παντοδαπὰ φέρει vulg.
 24 ἐκ αὐτῶν Wess. 26 τρωαδοῦτι] D.

κῆς ἰσχυρὰ γνωρίζεται, περιγραφόμενα τὰς ἁκρῆς
ἃς ὀνομάζουσι Ψευδαίης.

Τὸ δ' ἄλλο μέρος τῆς ὀντισπέρας παραλίον τὸ 42
προσκεικλιμένον Ἀραβίᾳ πάλιν ἀναλαβόντες ἀπὸ τοῦ
μυχοῦ διέξιμεν. οὗτος γὰρ ὀνομάζεται Ποσειδέιον,
ἰδρυσαμένου Ποσειδῶνι παλαίφ βασιλὸν Ἀρίστωνος
τοῦ πεμφθέντος ἐκὸ Πτολεμαίου πρὸς κατασκοπὴν
τῆς ἑως ὤκιστοῦ παρηκούσης Ἀραβίας. ἔξῃς δὲ 2
τοῦ μυχοῦ τόπος ἐστὶ παραθαλάσσιος ὁ τιμώμενος
ὑπὸ τῶν ἑγχωρίων διαφερόντως διὰ τὴν εὐχρηστίαν
τὴν ἐξ αὐτοῦ. οὗτος δ' ὀνομάζεται μὲν Φοινικίαν,
ἔχει δὲ πλῆθος τοῦτου τοῦ φυτοῦ πολύνεκρον καθ'
ἐπιβολὴν καὶ πρὸς ἀπόληυσιν καὶ τροφὴν διαφέ-
ροι. πᾶσα δ' ἡ σύνεγγυς χώρα σπανίζει ραματιαίων 3
ὑδάτων καὶ διὰ τὴν πρὸς μεσημβρίαν ἐγκλισιν ἔμ-
πυρος ἐπέρχει· διὸ καὶ τὸν κατάφυτον τόπον, ἐν
ἁπανθρώποις οὖντα μέρει καὶ χορηγοῦντα τὰς
τροφάς, εἰκότως οἱ βέρβαροι καθιεφάκασιν. καὶ γὰρ
ὑδατος οὐκ ὀλίγη. πηγὰ καὶ λιβάδες ἐκπίπτουσιν
ἐν αὐτῷ, εὐχρότεται χιόνος οὐδὲν λιπόμενα· αὐταὶ
δ' ἐφ' ἑκάτερα τὰ μέρη τὰ κατὰ [τὴν] γῆν χλοερὰ
ποιᾶσιν καὶ πεπιπλῶς ἐπιτερεῖ [τὸν τόπον]. ἐστὶ 4
δὲ καὶ βωμὸς ἐκ στερροῦ λίθου παλαιὸς τοῖς χρό-
νοις, ἐπιγραφὴν ἔχων ἐρχαίοις γράμμασιν ἁγνωστοῖς.
ἐπιμέλονται δὲ τοῦ τιμώμενος ἐνὴρ καὶ γυνή, διὰ
βίον τὴν ἱερωσύνην ἔχοντες. μακρόβιοι δ' εἰσὶν οἱ

1 παραγραφόμενα DF   2 ψευδαίης H   3 Ποσειδέιον
DF   10 ἐπὶ] μὲν ἐπὶ vulg.   διὰ AB, διὰ τε B, πρὸς H
12 τροφὴν] διατροφὴν H   διάφορον vulg.   21 ἐφ'
τιμῶν μέρος CF   τῆς σπ. D, τῆς γῆς H   22 τὸν τόπον
σπ. CF   26 μακρόβιοι] μακροὶ CF.

- τῇδε κατοικοῦντες, καὶ τὰς κοίτας ἐπὶ τῶν δένδρων
 3 ἔχουσι διὰ τὸν ἀπὸ τῶν θηρίων φόβον. παραπλεό-
 σασι δὲ τὸν Φοινικῶνα πρὸς ἀρωστηρίῳ τῆς ἡπεί-
 ρου νήσος ἐστὶν ἀπὸ τῶν ἐκκολιζομένων ἐν αὐτῇ
 ζώων Φωκῶν νήσος ὀνομαζομένη· τοσοῦτο γὰρ πλη-
 5 θος τῶν θηρίων τοῦτων ἐνδιατρίβει τοῖς τόποις
 ὥστε θαυμάζειν τοὺς ἰδόντας. τὸ δὲ προκείμενον
 ἐκρωστήριον τῆς νήσου καλεῖται κατὰ τὴν καλουμένην
 Πίτραν καὶ τὴν Παλαιστίνην [τῆς Ἀραβίας]· εἰς
 γὰρ ταύτην τὸν τε λίβανον καὶ τὰλλα φορτία τὰ
 πρὸς εὐωδίαν ἀνήκοντα κατέγουσιν, ὥς λόγος, ἐκ
 τῆς ἄνω λεγομένης Ἀραβίας οἱ τε Γερραῖοι καὶ
 Μινναῖοι.
- 43 Τὴν δ' ἐξῆς παραθαλάττιον τὸ μὲν παλαιὸν 210
 ἐνέμοντο Μαρανῖται, μετὰ δὲ ταῦτα Γαρινδάτις, 11
 οὗτοι πλησιόχωροι. τὴν δὲ χώραν κατέσχον τοιοῦδέ
 τινι τρόπῳ· ἐν τῇ πρόσθεν λεχθέντι Φοινικῶνι
 συντελουμένης πανηγύρεως πενταετηρικῆς ἐφούτων
 πανταχόθεν οἱ περίοικοι, καμήλων ἐν τεθραμμένων
 ἐκατόμβας τοῖς ἐν τῇ τεμένει θείοις θύουσιντες, ὁμοίως 20
 δὲ καὶ τῶν ὑδάτων τῶν ἐξ αὐτοῦ κομιθόντες εἰς
 τὰς πατρίδας διὰ τὸ παραδίδυσθαι τοῦτο τὸ ποτὶν
 παρασκευάζειν τοῖς προσεπιγαμένοις τὴν ὑγίειαν.
 2 διὰ δὲ ταύτας τὰς αἰτίας τῶν Μαρανιτῶν καταν-
 τησάντων εἰς τὴν πανήγυριν, οἱ Γαρινδάτις τοὺς 25
 μὲν ἀπολελειμμένους ἐν τῇ χώρᾳ κατασφάζαντες,

3 Φοινικοῦντα codices 9 τῆς Ἀραβίας deleti (ut Agath.), post Πίτραν inserti Sakmāsius 13 Μινναῖοι codices 15 μαριναῖς D, γαρινδαῖς C, γερραῖς F (cf. v. 24) γαρινδάτις C (= v. 26) 24 μαριναῖτων D, μαρηνιτῶν IL

τοὺς δ' ἐκ τῆς πανηγύρεως ἐπιτηδύοντες ἐκιδρεύσαν-
 τες διέφθιραν, ἐρημώσαντες δὲ τὴν χώραν τῶν
 οἰκητόρων ἀντικλήροῦχεν πεδία καρποφόρα καὶ
 νομάς τοῖς κτήνεσι θαψίλει· ἐκτρέφοντα αὐτὴ δ' 3
 ἡ παράλιος λιμένας μὲν ὀλίγους ἔχει, διειλήπται δ'
 ὕδασι πικροῖς καὶ μεγάλοις, ἐξ ὧν παντοίας ποικι-
 λίας χρωμάτων ἔχουσα θαυμαστὴν παρέχεται θέαν
 τοῖς παραπλίουσι. παραπλεύσαντι δὲ ταύτην τὴν 4
 χώραν ἐκδέχεται κόλπος Λακωνίτης, περιοικούμενος
 10 πολλαῖς κόραις Ἀράβων τῶν προσεγορευομένων
 Ναβαταίων. οὗτοι δὲ πολλὴν μὲν τῆς παραλίου
 νύμονται, οὐκ ὀλίγην δὲ καὶ τῆς εἰς μεσόγειον ἀνη-
 κοίσης χώρας, τὸν τε λαὸν ἀμύθητον ἔχοντες καὶ
 θρημμάτων ἀρίστας ἀπίστους τοῖς πλήθεσιν. οἱ τὸ 5
 15 μὲν παλαιὸν ἐξήγον δικαιοσύνην χρώμενοι καὶ ταῖς
 ἀπὸ τῶν θρημμάτων τροφαῖς ἀρκούμενοι, ὕστερον
 δὲ τῶν ἀπὸ τῆς Ἀλεξανδρείας βασιλείων πλεῖστον τοῖς
 ἐμπόροις ποιησάντων τὸν πόρον τοῖς τε ναυαγοῦσιν
 ἐπιτίθεντο καὶ ληστρικὰ σκάφη κατασκευάζοντες ἐλθ-
 20 σκειον τοὺς πλοῦτας, μιμούμενοι τὰς ἀγριότητας
 καὶ παρανομίας τῶν ἐν τῷ Πόντῳ Τάυρων· μετὰ δὲ
 ταῦτα ληφθέντες ὑπὸ τετραρχικῶν σκαφῶν πελάγιοι
 προσηκόντως ἐκολάσθησαν. μετὰ δὲ τούτους τοὺς 6
 τόπους ὑπάρχει χώρα παιδιᾶς κατέρουτος, ἐκτρέφουσα
 διὰ τῆς πάντη διαρρεούσης πηγᾶς ἄγρωστιν καὶ
 25 μηδίκην, ἔτι δὲ λωτὸν ἀνδρομήκην. διὰ δὲ τὸ πλή-
 θος καὶ τὴν ἀρετὴν τῆς τομῆς οὐ μόνον κτηνῶν

ὁ παλαιός D, ὠφελίας H
 λακωνίης D, λακωνίης F, ἀλκωνίης C
 διεξήγον malim.

9 Λακωνίτης Agath.]
 15 διήγον Cabet.

παντοδαπὸν ἐμύθητον ἐκτρέφει πλῆθος, ἀλλὰ καὶ
καμήλους ἀγρίας. ἔτι δ' ἐλάφους καὶ θορκάδας.
7 πρὸς δὲ τὸ πλῆθος τῶν ἐντρεφομένων ζῴων φοι-
τῶσιν ἐκ τῆς ἐρήμου λεόντων καὶ λύκων καὶ παρ-
δάλεων ἀγέλαι, πρὸς ὧς οἱ κτηνοτροφοῦντες ἀναγκά-
ζονται καὶ μεθ' ἡμέραν καὶ νύκτωρ θηριομαχεῖν 211
ὑπὲρ τῶν θριμμμάτων· οὕτω τὸ τῆς χώρας εὐτύχημα
τοῖς κατοικοῦσιν ἀτυχίας πλείον γίνεται διὰ τὴν
φύσιν ὥς ἐπίκεινται τοῖς ἀνθρώποις μετὰ τῶν ἀγαθῶν
διδόναι τὰ βλάπτοντα. 10

- 44 Περιπλεούσαντι δὲ τὰ πεδία ταῦτα κόλπος ἐκ-
δέχεται παράδοξον ἔχων τὴν φύσιν. συνενεῖται μὲν
γὰρ εἰς τὸν μυχὸν τῆς χώρας, τῷ μίχει δ' ἐπὶ στα-
δίου πεντακοσίου παρεκτείνεται, περικλειόμενος
δὲ κορηνοῖς θαυμασίοις· τὸ μέγεθος σκολίων καὶ 15
δυσεξίτων ἔχει τὸ στόμα· ἐλιτενοῦς γὰρ πέτρας τὸν
εἰσπλέοντα διαλαμβάνουσης οὐτ' εἰσπλῆσαι δυνατόν
2 ἔστιν εἰς τὸν κόλπον οὐτ' ἐκπλῆσαι. κατὰ δὲ τὰς
τοῦ ῥοῦ προσπτώσεις καὶ τὰς τῶν ἐνέμων μετα-
βολὰς ὁ κλύδων προσπίπτων τῇ θαλίᾳ καχλάζει καὶ 20
τροχύνεται πάντῃ περὶ τὴν παρήκονσαν πέτραν. οἱ
δὲ τὴν κατὰ τὸν κόλπον χώραν νεμόμενοι, Βανίζο-
μενεῖς ὀνομαζόμενοι, τὰς τροφὰς ἔχουσι κυνηγοῦν-
τες καὶ σαρκοφαγοῦντες τὰ χειρσαία ζῶα. ἱερὸν δ'
ἑγμώτατον ἱδρύται, τιμώμενον ὑπὸ πάντων Ἀράβων 25
3 περιττότερον. ἔξῃς δὲ τῇ προειρημένῃ παραλίᾳ νήσοι
τρεις ἐπικείμεναι, λιμένας ποιοῦσαι πλείους. καὶ τοῦ-
των τὴν μὲν πρώτην ἱστοροῦσιν ὀπάρχειν ἱερὰν

3 ἐκτρεφομένων F 16 δυσεξιτήτων CF 23 Βανίζο-
μεντες C 26 δὲ] δ' ἐν D 26 παραλίαι H.

Ἰαυδοῦ, ἱερῆμον οὖσαν, παλαιῶν δ' οἰκῶν ἔχειν
 λιθίνας ὑποστάθμας καὶ στήλας γραμμασί βροβαρι-
 κοῖς κεχαρμαγμένας· ὁμοίως δὲ καὶ τὰς ἑλλας ἱερῆμονας
 ὑπάρχουσιν· πάσας δ' ἐλαίαις καταπεφυκεῖσθαι δια-
 σφόδρως τῶν παρ' ἡμῶν. μετὰ δὲ τὰς νήσους πάντας ἡ
 αἰγυιῶδες παρέχει κρημνώδης καὶ δυσπαρέπλους ἐπὶ
 σταδίοις ὡς χιλίοις· οὔτε γὰρ λιμὴν οὔτε σάλος
 ἐπ' ἀγκύρας ὑπόκειται τοῖς ναυτίλοις, οὐ χηλὴ
 δυναμένη τοῖς ἀπορομένοις τῶν πλεόντων τὴν
 10 ἀναγκάειν ὑπόδοσιν παρῶσθαι. ὅρος δὲ ταύτῃ
 παρῶνται κατὰ μὲν [τὴν] κορυφὴν πίτρας ἀποτο-
 μάδας ἔχον καὶ τοῖς ὕψει καταπληκτικῶς, ἐπὶ δὲ
 τὰς ῥέζας σπιδάδας ὀξείας καὶ πυκνὰς ἐνθαλάττους
 καὶ κατόπιν αὐτῶν φάραγγας ὑποβεβρωμένας καὶ
 15 σκολιὰς. συντετραμμένων δ' αὐτῶν πρὸς ἑλλήλας, δ
 καὶ τῆς θαλάττης βάρους ἐχαύσης, ὁ κλύδων ποτὲ
 μὲν εἰσπίπτων, ποτὲ δὲ καλισσιντῶν βρόμῳ μεγάλῳ
 παραπλήσιον ἔχον ἐξίησι. τοῦ δὲ κλύδωνος τὸ μὲν
 πρὸς μεγάλας πίτρας προδραπτόμενον εἰς ὕψος
 20 ἴσταιται καὶ τὸν ἄφρον θανμαστὸν τὸ πλῆθος κατα-
 212 σκευάζει, τὸ δὲ καταπινόμενον κοιλώμασι σπασμὸν
 καταπληκτικὸν παρέχει, ὥστε τοὺς ἀκουσίως ἐγγί-
 σαιτας τοῖς τόποις διὰ τὸ δέος οἰοῦναι προαποθνή-
 σκειν. ταύτην μὲν οὖν τὴν παράλιον ἔχουσιν Ἰοῶτα- 5
 23 βες οἱ καλούμενοι Θεμουδιηνοί· τὴν δ' ἐξῆς ἐπέχει

1 ἔχει τὴν 2 ἡ καταπινόμενα 3 6 παρῶνται] παρῶνται D 8 οὐ μὴ Agath. οὐκ ἔλη codices 11 τὴν
 am. D⁹ 12 ἐνθαλάττης] ὀξείας add. D, κοιλώδας f.
 15 πρὸς] εἰς 16 κλύδωνος] κύματος 17 ἀφροτῶ-
 μετον OF 21 κοιλώμασι Wurm, κοίλωμα libri 22 κατα-
 πληκτικὴν παρέχει D, πᾶσι καταπληκτικῶν 23 Θεμου-
 διηνοί D.

κόλπος συμμέγθης, ἐπικειμένων αὐτῷ νήσων σπορά-
 δων, τὴν πρόσθετον ἔχουσῶν ὁμοίαν ταῖς καλουμέναις
 Ἐχινάσι νήσοις. ἐκδύχονται δὲ ταύτην τὴν περὶ ἄλιον
 αἶθριον θίνες ἑμμου κατὰ τε τὸ μήκος καὶ τὸ πλάτος,
 7 μέλανες τὴν χθῆν. μετὰ δὲ τούτους ὁράται χειρῶ-
 νησος καὶ λιμὴν κάλλιστος τῶν εἰς ἱστορίαν πεπω-
 κότων, ὀνομαζόμενος Καρρινόθας. ὑπὸ γὰρ χηλὴν
 ἑξαισίῳ κεκλιμένην πρὸς ξέφυρον κόλπος ἐστὶν οὐ
 μόνον κατὰ τὴν ἰδίαν θαυμαστός, ἀλλὰ καὶ κατὰ
 τὴν εὐχρησίαν πολὺ τοῖς ἄλλοις ὑπερέχων· παρ- 10
 ἣκει γὰρ αὐτὸν ὕψος σπηλαιῖς, περικλούμενον παντα-
 χόθεν ἐπὶ σταδίους ἑκατόν, εἰσπλύνει δ' ἔχει διπλο-
 ῦρον, ναυαὶ δυσχάλιαις ἑκλυστον λιμένα παρεχόμενος.
 8 χωρὶς δὲ τούτων εὐνδρος ἔ' ἐστὶ καθ' ὑπερβολὴν,
 ποταμοῦ μείζονος εἰς αὐτὸν ἰμβέλλοντος, καὶ κατὰ α
 μέσον ἔχει νήσον εὐνδρον καὶ δυναμένην ἔχειν
 κηπεύματα. καθόλου δ' ἑμπερίστατός ἐστι τῷ κατὰ
 τὴν Καρχηδόνα λιμένι, προσαγορευομένῳ δὲ Κώθωνι,
 περὶ οὗ τὰς κατὰ μέρος εὐχρησίας ἐν τοῖς οἰκείοις
 χρόνοις πειρασόμεθα διελθεῖν. ἰχθύων δὲ πλῆθος το
 ἐκ τῆς μεγάλης θαλάττης εἰς αὐτὸν ἐθροίζεται διὰ
 τε τὴν νηπιρίαν καὶ τὴν γλυκύτητα τῶν εἰς αὐτὸν
 ῥαδόντων ὑδάτων.

45 Παραπλεύσαντι δὲ τοὺς τόπους τούτους ὁρᾷ
 πάντα διεστηκότα ἀλλήλων εἰς ὕψος ἀναστάνει, συν- 20
 αγομέναις ἔχοντα τὰς κορυφὰς εἰς πετρῶδη μαστόν,
 παρακλήσιον φαντασίαν ἔποιτοῦντα ταῖς κατ' Αἰ-

1 σποράδων II 2 ταύτην om. II 3 χθῆν] καθ-
 ὑπῶσαι add. CF ταύτας ὑποράται II 4 λιμὴν] εἰς αὐτὴν
 add. CF 10 ἐπιμήγειν II 19 οἰκείοις] ἰδίῳ II.

γυπτον πυραμίσιν. ἔξῃς δ' ἐστὶ κόλπος κυρλοτερὴς 2
 μεγάλῳ ἐκρωτηρίῳ περιεχόμενος, οὗ κατὰ μέσην
 τὴν διάμετρον ἀνίστηται λόφος τραπεζοειδής, ἐφ' οὗ
 τρεῖς ναοὶ θαυμαστοὶ τοῖς ὄψεσιν ὀκοδόμηνται ὕψων,
 1 ἄγνουμένων μὲν ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων, τιμωμένων δ'
 ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων διαφερόντως. μετὰ δὲ ταῦτα 3
 αἰγιαλὸς παρῆκει κάθυγρος, ραμπαταίοις καὶ γλυκείαι
 ῥεῖθροις διαιλημμένος· καθ' ὃν ἐστὶν ὄρος ὀνομαζό-
 μενον μὲν Χαβῖνον, ὄρουσι δὲ παντοδαποὶ πεν-
 11 κνωμένοι. τὴν δὲ χέρσον τὴν ἐχομένην τῆς ὀρεινῆς
 νέμονται τῶν Ἀράβων οἱ καλούμενοι Δέβαι· οὗτοι 4
 δὲ καμηλοτροφούντες πρὸς ἅπαντα χρόναι τὰ μέ-
 212 γιστα τῶν κατὰ τὸν βίον τῇ τοῦ ζῴου τούτου χρειᾷ·
 πρὸς μὲν γὰρ τοῖς πολεμίοις ἀπὸ τούτων μέχονται,
 15 τὰς δὲ κομιδὰς τῶν φυγῶν ἐπὶ τούτων νωτοφο-
 ροῦντες ῥηδίως ἅπαντα συνετελοῦσι, τὸ δὲ γάλα
 πίνοντες ἀπὸ τούτων διατρέφονται, καὶ τὴν ὅλην
 χώραν περιπολοῦσιν ἐπὶ τῶν δρομάδων καμηλῶν.
 20 κατὰ δὲ μέσην τὴν χώραν αὐτῶν φέρεται ποταμὸς 5
 τοσοῦτο χρυσοῦ καταφέρειν ὥσῃμα φαινόμενον ὥστε
 κατὰ τὰς ἐκβολὰς τὴν ἑλὸν ἀποφέρεσθαι περιστρί-
 βουσαι. οἱ δ' ἐγχώριοι τῆς μὲν ἐργασίας τῆς τοῦ
 χρυσοῦ παρτιλῶς εἰσιν ἥπιοροι, φιλόξενοι δ' ὑπέρ-
 25 χονσιν, οὐ πρὸς πάντας τοὺς ἀφικνουμένους, ἀλλὰ
 23 πρὸς μόνους τοὺς ἀπὸ Βοιωτίας καὶ Πελοποννήσου
 διὰ τιμὴν παλαιὰν ἐφ' Ἡρακλέους οἰκειότητα πρὸς

2 οὗ] ὅς CF   4 ταῖς ὄρεσιν F   5 ὑπὸ τῶν] ἐφ'
 vulg.   6 κατεληγμένος codices, corr. Wess.   11 Διδίβαλ
 Agath. 96   12 εἰς om. D   19 τὴν μέσην vulg.   21 κατὰ]
 περί II   22 εὐεργεσίας F.

τὸ ἔθνος ἦν μνθικῶς ἑαυτοὺς παρειληφέναι παρὰ
 τῶν προγόνων ἱστοροῦσιν. ἡ δ' ἐξῆς χώρα κατοι-
 κεῖται μὲν ὑπὸ Ἀράβων Ἀλλαιῶν καὶ Γυσανδῶν,
 οὐκ ἔμπυρος οὐδὲ καθάπερ αἱ πλησίον, ἀλλὰ μαλα-
 καὶ καὶ δασείαις τεφείλαις πολλὰς κατεχομένη· ἐκ
 δὲ τούτων ἑτοῖοί γίνονται καὶ χειμῶνες εὐκαιροὶ καὶ
 ποιοῦντες τὴν θερινὴν ὥραν εὐκρατον. ἡ τε χώρα
 πέμφορός ἐστι καὶ διάφορος κατὰ τὴν ἀργίην, οὐ
 μέντοι τηγχνεὶ τῆς ἐνδοχομένης ἐπιμαλίας διὰ τὴν
 7 τῶν λαῶν ἀπειρίαν. τὸν δὲ χρυσὸν εὐρίσκοντες ἐν
 τοῖς φυσικοῖς ἱκονόμοις τῆς γῆς συνάγουσι πολὺν,
 οὐ τὸν ἐκ τοῦ ψήγματος συντηχόμενον, ἀλλὰ τὸν
 αὐτοφυῆ καὶ καλούμενον ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος
 ἔμπυρον. κατὰ δὲ τὸ μέγεθος ἐλάχιστος μὲν εὐρί-
 σκεται παραπλήσιος πυρῆνι, μέγιστος δὲ οὐ πολὺ 11
 8 λειπόμενος βωαλικῶν καρπῶν. φοροῦσι δ' ἐκτὸν
 περὶ τε τοὺς καρποὺς τῶν χειρῶν καὶ περὶ τοὺς
 τραχήλους, τετρημένον ἐναλλάξ λίθοις διαφανέσι,
 καὶ τούτου μὲν τοῦ γένους ἐπιπολέζοντος παρ'
 αὐτοῖς, χαλκοῦ δὲ καὶ σιδήρου σπανίζοντος, ἐκ' ἴσης 12
 ἀλλάττανται ταῦτα τὰ φορτία πρὸς τοὺς ἑμποροὺς.
 46 Μετὰ δὲ τούτους ὑπάρχουσιν οἱ ὀνομαζόμενοι
 Κάρβαί, καὶ μετὰ τούτους Σαρβαῖοι, πολυανθρώπω-
 τатоι τῶν Ἀραβικῶν ἔθνων ὄντες. νέμονται δὲ τὴν
 εὐδαίμονα λεγομένην Ἀραβίαν, φέρουσιν τὰ πλεῖστα 13
 τῶν παρ' ἡμῖν ἀγεσθῶν καὶ θρημμάτων κυντοδαπῶν
 ἐκτρέφουσιν πλῆθος ἀνύθητον. εὐωδία τε κούτην

8 μὲν om. A. Ἀλλαις C, Ἀλλαιῶν F. ὁ ὅτιος Agath.
 98] τριφυτοὶ codices. 10. λαῶν] ἔλλαν F, ἀλλαν G. 22. οἱ
 om. vulg. 24. δὲ] γὰρ CF. 27. τε Bekker, τε γὰρ libri.

πᾶσαν ἐπέχει φύσιν διὰ τὸ πάντα σχεδὸν τὰ ταῖς
 ὁσμαῖς πρωτεύοντα φύεσθαι κατὰ τὴν χώραν ἐν-
 ἑκαλεῖται. κατὰ μὲν γὰρ τὴν παρὰ λίον φύεται τὸ 2
 311 καλούμενον βάλσαμον καὶ κασία καὶ πόα τις ἄλλη
 ἰδιαιζούσαν φύσιν ἔχουσα· αὕτη δὲ πρόσφατος μὲν
 οὖσα τοῖς ὁμασι προσηνιστάτην παρέχεται τέρωιν,
 ἐγχερυσθεῖσα δὲ συντόμως γίνεται ἐξίτηλος. κατὰ 3
 δὲ τὴν μεσόγειον ἐπάφχονσι δρυμοὶ συνηρηταῖς, καθ'
 οὓς ἴσται δένδρεα μεγάλα λιβανωτοῦ καὶ σμύρνης,
 10 πρὸς δὲ ταῦτοις φοίνικας καὶ κυλάμους καὶ κινναμώ-
 μους καὶ τῶν ἄλλων τῶν ταῦτοις ὁμοίων ἔχοντων
 τὴν εὐωδίαν· οὐδὲ γὰρ ἐξκοιμήσασθαι δυνατόν τὰς
 ἐκάστων ἰδιότητάς τε καὶ φύσεις διὰ τὸ πλῆθος καὶ
 τὴν ὑπερβολὴν τῆς ἐκ πάντων ἀθροισμένης ὁσμῆς.
 15 θαλά γάρ τις φαίνεται καὶ λόγου κρείττων ἢ προσ- 4
 πίπτουσα καὶ κινουσα τὰς ἐκάστων αἰσθήσεις εὐ-
 ωδία, καὶ γὰρ τοῦς περιπλέοντας, καίπερ πολὺ τῆς
 χέρσου κενωρισμένους, οὐκ ἀμοίρους ποιεῖ τῆς τοι-
 αύτης ἀπολαύσεως· κατὰ γὰρ τὴν θειρενὴν ὥραν,
 20 ὅταν ἄνεμος ἐπὶ γέως γένηται, συμβαίνει τὰς ἀπὸ
 τῶν σμυρνοφόρων δένδρων καὶ τῶν ἄλλων τῶν τοι-
 οῦτων ἀποπειρομένους εὐωδίας διακινεῖσθαι πρὸς τὰ
 πλησίον μέρη τῆς θαλάττης· οὐ γὰρ ὥσπερ παρ'
 ἡμῖν ἀποκειμένην καὶ παλαιὰν ἔχει τὴν τῶν ἄρω-
 25 μάτων φύσιν, ἀλλὰ τὴν ἐκμύζουσαν ἐν ἡνθῇ νιφάρῃ
 δύναμιν καὶ διακινεῖται πρὸς τὰ λεπτομερίστατα
 τῆς αἰσθήσεως. κομιζούσης γὰρ τῆς αἴρας τὴν ἐπόφ- 5
 ροὺν τῶν εὐωδιστάτων, προσπίπτει τοῖς προσπλέ-

6 κατέχει F   11 τῶν ἄλλων om. DF   19 θειρενὴν II
 25 ἐν) ἐπ' C   28 πλείονσι II; περιπλέονσι malim.

ουσι τῇ, καρέλιον προσήλθης καὶ πολὺ, πρὸς δὲ
τούτοις ὕγιεινὸν καὶ παρηλλαγμένον ἐκ τῶν ἀρίστων
μείγμα, οὔτε [γὰρ] τετμημένου τοῦ καρποῦ καὶ τὴν
ἰδίαν ἀκμὴν ἐκπεπνευκότος, οὔτε τὴν ἀπόθεισιν
ἔχοντος ἐν ἑτερογενέσιν ἀγγείοις, ἀλλ' ἐκ' αὐτῆς
τῆς νεαρωτάτης ὥρας καὶ τὸν βλαστὸν ἀκέραιον
παριχομένης τῆς θαλάσσης φύσεως, ὥστε τοὺς μεταλαμ-
βάνοντες τῆς ιδιότητος δοκεῖν ἀπολαύειν τῆς μυθο-
λογουμένης ἀμβροσίας διὰ τὸ τὴν ὑπερβολὴν τῆς
εὐωδίας μηδεμίαν ἑτέραν εὐρίσκειν οἰκίαν προσήγο- 10
47 ρίαν, οὐ μὲν δλόκληρον καὶ χωρὶς φθόρου τὴν
εὐδαιμονίαν τοῖς ἀνθρώποις ἢ τύχῃ περιέθτεται,
ἀλλὰ τοῖς τηλικούτοις θεωρήμασι παρέξενξε τὸ βλά-
πτου καὶ νοθεύου τοὺς διὰ τὴν συνέχειαν τῶν
2 ἀγαθῶν εἰσθότας καταφρονεῖν τῶν θαυτ. κατὰ γὰρ 16
τοὺς εὐωδιστάτους δρυμοὺς ὄφρα ὑπάρχει πλῆθος,
οἳ τὸ μὲν χρῶμα φοινικοῦν ἔχουσι, μῆκος δὲ σπινθα-
μῆς, δῆγματα δὲ ποιοῦνται παντελῶς ἀνίατα· δά-
κνουσι δὲ προσπηδῶντες καὶ ἁλλόμενοι πρὸς ὕψος
3 αἵματιουσι τὸν χρῶτα. ἰδίαν δὲ τι παρὰ τοῖς ἔγχω- 20
ρίοις συμβαίνει περὶ τοὺς ἡσθιενηκότας ὑπὸ μακρῶς
εἶδον τὰ σώματα. διαπνεομένου γὰρ τοῦ σώματος
ὑπ' ἀκράτου καὶ τμητικῆς φύσεως, καὶ τῆς συγκρί-
σεως τῶν ὀγκῶν εἰς ἀραιώμα συναγαγμένης, ἐκλύσκει 215
ἐπεκολουθεῖ δυσβοήθητος· διόπερ τοῖς τοιοῦτοις 22
ἁσφαλίον παραθυμιῶσι καὶ τράγου πάγωντα, ταῖς
ἐναντιότησι φύσει καταμαχόμενοι τὴν ὑπερβολὴν τῆς

2 γὰρ δελ. Dind. 6 ἐν ἑτέροις γέγραπται ἢ ἐν ἀγγείοις D
ἀπ' οὐκ. D 11 φθόρου] πόρον D 19 παλλόμενοι Agath. 28
22 τὸ σώματι δελ. Reiske.

εὐωδίας. τὸ γὰρ καλὸν ποσότητι μὲν καὶ τῷ
 μετρούμενον ὀφείλει καὶ τέρπει τοὺς ἀνθρώπους,
 ἀναλογίας δὲ καὶ καθήκοντος καιροῦ διαμερτὸν
 ἀνόνητον ἔχει τὴν θεωρίαν. τοῦ δ' ἔπρουν τοῦτον ἰ
 5 μητροπόλιν ἴσθιν ἦν καλοῦσι Σαβᾶς, ἐπ' ὅρους ὤκι-
 σμένη. βασιλείας δ' ἐκ γένους ἔχει τοὺς διαδεχο-
 μένους, οἷς τὰ πλήθη τιμὰς ἀπονέμει μιμιγμένας
 ἀγαθοῖς καὶ κακοῖς. μακάριον μὲν γὰρ βίον ἔχειν
 δοκοῦσιν, ὅτι πᾶσιν ἐπιτάττοντες οὐδένα λόγον ἰπ-
 10 ἔχουσι τῶν πραττομένων· ἀτυχεῖς δὲ νομίζονται καθ'
 ὅσον οὐκ ἔχουσιν αὐτοῖς οὐδέποτε ἐξελθεῖν ἐκ τῶν
 βασιλείων, εἰ δὲ μή, γίνονται λιθόλευστοι ὑπὸ τῶν
 ὄχλων κατὰ τινα χρησμὸν ἀρχαίων. τοῦτο δὲ τὸ 3
 ἔθνος οὐ μόνον τῶν πλησιοχώρων Ἀράβων, ἀλλὰ
 15 καὶ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων διαφέρει πλὴντε καὶ ταῖς
 ἄλλαις ταῖς κατὰ μέρος πολυτελείαις. ἐν γὰρ ταῖς τῶν
 φορτίων ἀλλαγαῖς καὶ πράξεσιν ὄγκοις ἰσχυρίστοις
 πλείστην ἀποφύρονται τιμὴν ὑπάντων ἀνθρώπων
 τῶν ἀργυρικῆς ἀμείψως ἔντεκα τῷ ἐμπορίας ποιου-
 20 μένων. διώπερ ἐξ αἰῶνος ἀπορθήτων αὐτῶν γαργ- 6
 νημένων διὰ τὸν ἐγκοχισμόν, καὶ χρυσοῦ τε καὶ
 ἀργύρου πλῆθους ἱπικικλυτότος παρ' αὐτοῖς, καὶ
 μάλιστα ἐν Σαβαῖς, ἐν ᾗ τὴ βασιλεία κέσται, τορεῖ-
 25 ματα μὲν ἀργυρᾷ τε καὶ χρυσᾷ παντοδαπὴν ἔκτω-
 μάτων ἔχουσι, κλίνας δὲ καὶ τρίποδας ἀργυρόποδας,
 καὶ τὴν ἑλλην κατασκευὴν ἄπιστον τῇ πολυτελείᾳ,
 κίωνων τε ἑδρῶν περίστυλα, τὰ μὲν ἐπίχρυσα, τὰ δ'

1 ποσότητι Agath. 99   5 Σάβας CF   14 Ἀράβων
 βαρβαρίαν II   16 ταῖς add. Dind.   25 Σαβᾶς CF   26 δὲ
 τὸ D   27 ἀδράων] καὶ ἀνδρῶν vulg.

ἀργυροειδὲς τύπους ἐπὶ τῶν κιονοκράτων ἔχοντα.
 7 τὰς δ' ὀρυφὰς καὶ θύρας χρυσαῖς φιάλαις λιθοκολ-
 λήτοις καὶ πυκναῖς διειληφότες ἔπασαν τὴν τῶν
 οἰκίδων κατὰ μέρος οἰκοδομίαν πεποιήναι θειρμαστὴν
 ταῖς πολυτελείαις· τὰ μὲν γὰρ ἐξ ἀργύρου καὶ χρυ-
 σοῦ, τὰ δ' ἐξ ἑλέφαντος καὶ τῶν διαπρεπιστάτων
 λίθων, ἐπὶ δὲ τῶν ἄλλων τῶν τιμιωτάτων παρ' ἄν-
 8 θρώποις, κατεσκευάσθη. ἀλλὰ γὰρ οὗτοι μὲν ἐκ
 πολλῶν χρόνων τὴν εὐδαιμονίαν ἐσάλευτον ἔσχον
 διὰ τὸ παντελῶς ἀπεξενῶσθαι τῶν διὰ τὴν ἰδίαν
 10 πλεονεξίαν ἔρμαιον ἡγουμένων τὸν ἀλλότριον πλοῦ-
 τον. ἡ δὲ κατὰ τούτους θάλαττα λευκὴ φαίνεται
 τὴν χροάν, ὥσθ' ἄμα θαινιάζειν τὸ παρεδόξαν καὶ
 5 τὴν αἰτίαν τοῦ συμβαίνοντος ἐπιζητεῖν. νῆσοι δ'
 εὐδαιμονεῖς πλησίον ὑπάρχουσιν, ἔχουσαι πόλεις ἄται-
 15 χίστους, ἐν αἷς τὰ βοσκήματα πάντα λευκὴν ἔχει
 τὴν χροάν, καὶ τοῖς θήλεσιν αὐτῶν οὔα ἐπιφύεται
 τὸ καθόλου κίρας. εἰς ταύτας δ' ἔμποροι πάντοθεν
 20 καταπλέονσι, μέλιστα δ' ἐκ Ποτάνης, ἣν Ἀλέξανδρος
 ὤκισε παρὰ τὸν Ἰνδὸν ποταμὸν, ναύσταθμον ἔχειν
 25 βουλόμενος τῆς παρὰ τὸν ὠκεανὸν παραλίου. περὶ
 μὲν οὖν τῆς γῆρας καὶ τῶν ἐν αὐτῇ κατοικοῦντων
 ἔρχεσθαι σόμεθα τοῖς εἰρημίοις.

48. Περὶ δὲ τῶν κατὰ τὸν οὐρανὸν ὁρωμένων παρα-
 δόξαν ἐν τοῖς τύποις οὐ παραλείπτειν. θειρμασιώ-
 20 τατον μὲν ἐστὶ τὸ περὶ τὴν ἄρκτον ἱστορούμενον
 καὶ πλείστην ἀπορίαν παρεχόμενον τοῖς πλοῖζομένοις.

1 ἐπὶ τ. α. τέποςσ vulg. 5 γὰρ om. vulg. 18 τὸ
 om. D 19 ἐκ Rhod., εἰς codices 22 ἐτοιμοῦνται II
 26 πλε D, πλε οὖν vulg.

ἀπὸ γὰρ μηνὸς ὃν καλοῦσιν Ἀθηναῖοι *μειμακτη-*
ριῶνα τῶν ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν ἑρκτοῖ ἐστέρων
 οὐδένα φασὶν ὁρᾶσθαι μέχρι τῆς πρώτης φυλακῆς,
 τῷ δὲ ποσειδιῶνι μέχρι δευτέρας, καὶ κατὰ τοῦς
 5 *ἑξῆς ἐκ τοῦ κατ' ὀλίγον* [πλοῖζομένοις] ἀθεωρήτους
 ὑπάρχειν. τῶν δ' ἑλλων τοὺς ὀνομαζομένους πλά- 2
 νητας τοὺς μὲν μείζοντας τῶν παρ' ἡμῖν, ἐτέρους δὲ
 μηδὲ τὰς ὁμοίας ἀνατολὰς καὶ θύσεις ποιέσθαι· τὸν
 δ' ἥλιον οὐχ ὥσπερ παρ' ἡμῖν βραχὺ πρὸ τῆς ἰδίας
 10 ἀνατολῆς προαποστέλλειν τὸ φῶς, ἀλλ' ἐτι νυκτὸς
 αὐτοῦ σκοταῖόν παραδόξως ἄφνω φανέντα ἐκλάμπειν.
 διὸ καὶ μηδέποτε ἡμέραν μὲν ἐν ἐκείνοις τοῖς τόποις 3
 γίνεσθαι πρὶν ὁραθῆναι τὸν ἥλιον, ἐκ μέσου δὲ
 τοῦ πελάγους φασὶν ἐναφαινόμενον αὐτὸν ὁρᾶσθαι
 15 μὲν ἐν θρακί παραπλήσιον τῷ πυρωδιστάτῳ, σπιν-
 θήρας δ' ἄφ' αὐτοῦ μεγάλους ἐπορρίπτειν, καὶ τῇ
 τύπῃ μὴ κωνοειδῇ φαίνεσθαι, καθάπερ ἡμῖς δοξά-
 ζομεν. ἀλλὰ χίονι τὸν τύπον ἔχειν ἐμφερῆ, μικρὸν
 ἐμβρυοειδέραν ἔχοντι τὴν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ἐπιγέ-
 20 νειαν, πρὸς δὲ τοῦτοις μήτ' αὐγὴν ποιεῖν μήτ'
 ἀκτίνας βάλλειν ἕξχι πρώτης ἑρας, φανομένου
 πυρὸς ἀλαμποῦς ἐν σκότει· δευτέρας δ' ἀρχομένης
 ἁσπιδοειδῇ γίνεσθαι καὶ τὸ φῶς βάλλειν ἐπότομον
 καὶ πυρῶδις καθ' ὑπερβολήν· κατὰ δὲ τὴν δύσιν 4
 25 ἐναντία γίνεσθαι συμπτώματα περὶ αὐτῶν· δοκεῖν
 γὰρ τοῖς ὁρᾶσι καιναῖς ἀκτίσι φωτίζειν τὸν κόσμον

5 κατ' ὀλίγον] κατὰ λόγον Agath. 104 πλοῖζομένοις
 ἀθεωρήτους ὑπάρχειν AD, πλοῖζομένοις ceteri 6 πλάνητας
 AD, πλάνηςτας ἀθεωρήτους ὑπάρχειν ceteri 12 μὲν om.
 ταῖς. 17 δισκοειδῇ Agath. 22 περὶ] πρὸς II 25 καινῶς
 P, μὲν αἰς C.

οὐκ ελαττον ὥρῃν δυοῖν, ὥς δ' Ἀγαθαρχίδης ὁ
 Κνίδιος ἀνέγραψε, τριῶν. τοῦτον δὲ τὸν καιρὸν
 ἡδιστον τοῖς ἰχθυοῖσι φαίνεσθαι, ταπεινουμένον
 6 τοῦ καύματος διὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου. τῶν δ' ἐνέ- 217
 μων ξέφυροι μὲν καὶ λίβες, ἔτι δ' ἀργέσται καὶ ὀ-
 εῖροι, πνέουσαι καθάπερ καὶ παρὰ τοῖς ἑλλοῖσι· νότοι
 δὲ κατὰ μὲν Αἰθιοπίαν οὔτε πνέουσιν οὔτε γνωρί-
 ζονται τὸ σύνολον, κατὰ δὲ τὴν Τρωγλοδυτικὴν καὶ
 τὴν Ἀραβίαν θερμὰ γίνονται καθ' ὑπερβολὴν, ὥστε
 καὶ τὰς ὕλας ἐκπυροῦν καὶ τῶν καταφρυγόντων εἰς
 τὰς ἐν ταῖς καλύβασιν σκιᾷ ἐκλύειν τὰ σώματα. ὁ δὲ
 βορέας δικαίως ἐν βριστοῖς νομίζοιτο, διευκνούμενος
 εἰς πάντα τόπον τῆς οἰκουμένης καὶ διαμένων εὐχερὲς.
 49 Τούτων δ' ἡμῖν διευκρινημένων οἰκιστὸν ἐν εἰῇ
 διαλθεῖν περὶ τῶν λιβύων τῶν πλησίον Αἰγύπτου
 κατοικοῦντων καὶ τῆς ὁμόρου χώρας. τὰ γὰρ περὶ
 Κυρήνην καὶ τὰς Σύρτας, ἔτι δὲ τὴν μεσσηνίον τῆς
 κατὰ τοὺς τόπους τούτους χέρσου, κατοικεῖ τέτταρα
 γένη λιβύων· ὧν οἱ μὲν ὀνομαζόμενοι Νασαμῶντες
 νέμονται τὰ νεώτερα μέρη πρὸς νότον, οἱ δ' Ἀνδοχί- 20
 σαι τὰ πρὸς τὴν δύσιν, οἱ δὲ Μαρμαρίδαι κατοι-
 κοῦσι τὴν μεταξὺ ταινίαν Αἰγύπτου καὶ Κυρήνης,
 μετέχοντες καὶ τῆς παραλίου, οἱ δὲ Μάκαι πολυαν-
 θρωπίαι τῶν ὁμοειδῶν προέχοντες νέμονται τοὺς
 2 τοπούς τοὺς περὶ τὴν Σύρτιν. τῶν δὲ προσηνημένων
 λιβύων γεωργοὶ μὲν εἰσιν οἷς ἐπέρχεται χώρα δυνα-

1 διαττόμεν libel, corr. Rhod. 2 τριῶν] ὥρῃν τριῶν ll
 δι] δὴ vulg. 8 τρωγλοδυτικὴν D 13 ἀπορία vulg. 20
 ἀνδοχίαι C, ἀνδοχίαι F, ἀνδοχίαι D; corr. West. 23
 παραλίαι vulg. οἱ δ' ἀμάκαι D 24 ὁμοειδῶν] ἰσθμῶν D.

μένη καρπὸν φέρειν διψιλῇ, νομάδες δ' ὅσοι τῶν
 κτηνῶν τὴν ἐκμύλιον ποιοῦμενοι τὰς τροφὰς ἔχου-
 σιν ἀπὸ τούτων· ἐμφότερα δὲ τὰ γένη ταῦτα βασι-
 λείας ἔχει καὶ βίον οὐ παντελῶς ἄγριον οὐδ' ἀνθρω-
 πίνης ἡμιρότητας ἐξηλλαγμένον. τὸ δὲ τρίτον γένος
 οὗτα βασιλείως ὑπακούον οὔτε τοῦ δικαίου λόγον
 οὐδ' ἐννοίαν ἔχον ἀλλ' ἀρσενεύει, ἀπροσδοκῆτως δὲ
 τὰς ἐμβολὰς ἐκ τῆς ἐρήμου ποιοῦμενον ἀρπάζει τὰ
 παρατυχόντα, καὶ ταχέως ἀνυκέμπται πρὸς τὸν αὐτὸν
 τόπον. πάντες δ' οἱ Αἰθίοπες οὔτοι θηριώδη βίον ἔ-
 χουσιν, ἐπιθῆριοι διαμένοντες καὶ τὸ τῶν ἐπιτη-
 διευμάτων ἄγριον ἐξηλωκότες· οὔτε γὰρ ἡμέρου δι-
 αίτης οὐτ' ἐσθῆτος μετέχουσιν, ἀλλὰ δοραῖς αἰγῶν
 σκεπάζουσι τὰ σώματα. τοῖς δὲ δυνάσταις αὐτῶν
 πόλεις μὲν τὸ σύνολον οὐχ ὑπάρχουσι, πόργοι δὲ
 πλησίον τῶν ὁδῶν, εἰς οὓς ἀποτίθενται τὰ πλε-
 ονάζοντα τῆς ὠφελείας. τοὺς δ' ὑποτιταγμένους
 λαοὺς κατ' ἑαυτὸν ἐξορκίζουσι πειθαρχεῖν· καὶ
 τῶν μὲν ὑπακουσάντων ὡς συμμάχων φροντίζουσι,
 τῶν δὲ μὴ προσεχόντων θάνατον καταγόντας ὡς
 λησταῖς πολιορκεῖν. ὁ δ' ὁπλισμὸς αὐτῶν ἐστὶν
 οἰκείος τῆς τε χώρας καὶ τῶν ἐπιτηδιευμάτων· κοῦφοι
 γὰρ ὄντες τοῖς σώμασι καὶ χώρην οἰκούντες κατὰ
 τὸ πλείστον πεδιᾶδα, πρὸς τοὺς κινδύνους ὁρμῶσι
 λόγχαις ἔχοντες τρεῖς καὶ λίθους ἐν ἡγῆσι σκεπί-
 νοις· ξίφος δ' οὐ φοροῦσιν οὐδὲ κράνος οὐδ' ὄπλον
 οὐδὲν ἑτέρον, στοχαζόμενοι τοῦ προτιρεῖν ταῖς ἐπι-
 νησίαις ἐν τοῖς διωγμοῖς καὶ πάλιν ἐν ταῖς ἀπο-

δ χωρήσει· διώπει εὐθείτοι πρὸς ὁρόμον εἰσὶ καὶ λιθοβολίᾳ, διαπειπονηκότες τῇ μελέτῃ καὶ τῇ συνηθείᾳ τὰ τῆς φύσεως προτερήματα. καθόλου δὲ πρὸς τοὺς ἄλλοφύλους οὔτε τὸ δίκαιον οὔτε τὴν πίστιν κατ' οὐδένα τρόπον διατηροῦσιν.

- [60] Τῆς δὲ χώρας ἡ μὲν ὁμορος τῇ Κυρήνῃ γεώδης ἐστὶ καὶ πολλοὺς φέρουσα καρπούς· οὐ μόνον γὰρ ὑπάρχει σιτοφόρος, ἀλλὰ καὶ πολλὴν ἔμπειλον, ἐτι δ' ἐλευάν ἔχει καὶ τὴν ἀγρίαν ἐλην καὶ ποταμούς· εὐχρηστίαν παρεχομένους· ἡ δ' ὑπὲρ τὸ νότιον μέρος ἐπιρτίζουσα, καθ' ἣν τὸ νίτρον φύεσθαι συμβέβηκεν, ἔσπορος οὐσα καὶ σπανίζουσα νεματιαίων ὑδάτων, τὴν πρόσοψιν ἔχει πιλύγει παριμφοῇ· οὐδεμίαν δὲ παρεχομένη ποικιλίαν κατὰ τὴν ἰδίαν ἐρήμῳ γῇ περιέχεται, τῆς ὑπάρχουσιν ἐρήμου δυσ-
 2 ἔξιτον ἐχούσης τὸ πέραρ· διώπει οὐδ' ὄρνειον ἰδεῖν ἴσιν, οὐ τετράπονιν ἐν αὐτῇ ζῶον πλὴν δορκίδος καὶ βοός, οὐ μὴν οὔτε φνιῶν οὔτ' ἄλλο τῶν θνητῶν ψυχαγωγῆσαι τὴν ὄρασιν, ὥς ἂν τῆς εἰς μεσόγειον ἀνηκούσης γῆς ἐχούσης ἐπὶ τὸ μήκος
 3 ἄθρόους θήρας. ἐφ' ὅσον δὲ σπανίζει τῶν πρὸς ἡμερον βίον ἀνηκόντων, ἐπὶ τοσοῦτο πλῆθει πικτοίων ταῖς ἰδέαις καὶ τοῖς μεγέθεσιν ὄψεων, μάλιστα δὲ τῶν τοιοῦτων οὐκ προσαγορεύουσι κεράστιες, οἳ τὰ μὲν ἀγγεμὰ θανατηφόρα ποιοῦνται, τὴν δὲ χροάν
 4 ἡμῶν παραπληροῖεν ἔχουσι· διώπει ἔξωμωμένων αὐτῶν κατὰ τὴν πρόσοψιν τοῖς ὑποκειμένοις ἰδέ-

1 εὐθείτωτατοι II ὁρόμον] διωγμός D 11 εἰς γῆν] εἰς μέσον F; τὴν μεσόγειον M. Schmidt 14 κατὰ τὴν ἰδίαν om. II 15 δεσιξέστιτον II 16 οὐδ' — οὐδ' οὔτε — οὔτε malim.

φρεσιν ὀλίγοι μὲν ἐπιγινώσκουσιν, οἱ πολλοὶ δ'
 ἀγνοοῦντες πατοῦσαι καὶ κινδύνοις περιπίπτουσιν
 ἀπροσδοκῆτοισι. λέγεται δὲ τούτους τὸ παλαιὸν
 ἐπιλήθοντες ποτὲ πολλὴν τῆς Αἰγύπτου ποιῆσαι τὴν
 ἵποκιμένην χώραν δοῖσθαι. γίνεται δὲ τι θαν- 4
 μίσιον περὶ τὴν ταύτην [τὴν χώραν καὶ] τὴν χέρσον
 καὶ τὴν ἐπέκεινα τῆς Σόριτος Αἰθύν. περὶ γὰρ
 τινες καιροὺς καὶ μάλιστα κατὰ τὰς νηρημίας συστά-
 σις ὁρῶνται κατὰ τὸν ἄερα παντοίων ζῴων ἰδέας
 10 ἐμφαίνουσαι· τούτων δ' αἱ μὲν ἡγεμονοῦσιν, αἱ δὲ
 210 κίνησιν λαμβάνουσαι, καὶ ποτὲ μὲν ὑποφεύγουσι,
 ποτὲ δὲ διώκουσαι, πᾶσαι δὲ τὸ μέγεθος ἐκλυτον
 ἔχουσαι θαυμαστὴν κατέπληξιν καὶ τεραχὴν παρ-
 σκευάζουσι τοῖς ἀπείροις. αἱ γὰρ ἐπιδιώκουσαι τοὺς 2
 15 ἀνθρώπους ἐπειδὴν καταλάβωσι, περιχέονται τοῖς
 σώμασι ψυχραὶ καὶ παλμώδεις, ὥστε τοὺς μὲν ξένους
 ἀσπηγῆσαι ὄντας διὰ τὸ ὄλεος ἐκτεπλήχθαι, τοὺς δ'
 ἰγχωρίους πολλάκις συγκακρυηκότες τοῖς τοιούτοις
 καταφρονεῖν τοῦ συμβαίνοντος. παραδόξον δ' εἶναι 51
 20 δοκῶντος τοῦ πράγματος καὶ μύθῳ πεπλασμένῳ
 περσπλησίον, περὶ ὧν τινες τῶν φυσικῶν αἰτίας
 ἀποδιδόναι τοῦ γινόμενου τοιαύτας, ἀνέμους φρεσὶ 2
 κατὰ τὴν χώραν τοὺς μὲν τὸ σύνολον μὴ πρῶτον,
 τοὺς δὲ παντελῶς εἶναι βληχρούς καὶ καιροὺς· ἰσχυ-
 25 ρειν δὲ καὶ περὶ τὸν ἄερα πολλάκις ἡγεμίαν καὶ
 θαυμαστὴν ἀκινήσιαν διὰ τὸ μήτε νύκτας μήτε συ-

4 ποιῆσαι τῆς Αἰγ., vulg. 6 χέρσον] χερσόνησον D; αὐτὴ καὶ τὴν χέρσον αὐτὴν τὴν χώραν καὶ δαλ. Reiske; equidem v. 7 καὶ et Αἰθύν dolere malim 8 ἀνγερίας D 12 ἄπλε-
 τον II 15 καταλάβωται II 16 παρσπλησίον Reiske.

σκίοντες πύλωνα παρακείμεναι πλησίον μητι λόφων
 ἐπύρχειν Ἰνδοστήματα· ποταμῶν τε μεγάλων σπανί-
 ζειν τοὺς τόπους, καὶ καθόλου τὴν συνήγγυε χώραν
 ἑκασαν ἑκαρπον οὐσαν μηδεμίαν ἔχειν ἀναθημιάσειν·
 ἐξ ὧν ἑκάστων εἰσθάνει γενεῶσθαι τινας ἀρχάς·
 3 καὶ συστάσεις πτερυμάτων, διότιρ συμπτεροῦς περι-
 στίσιαις τὴν χέρσον ἐπεχούσης, ὅτιρ ὀρώμεν ἐπὶ
 τῶν νεφῶν ἐνίοτε συμβαῖνον ἐν ταῖς νοτίαις ἡμέ-
 ραις. τυπουμένων ἰδεῶν παντοδαπῶν, τοῦτο γίνε-
 σθαι καὶ περὶ τὴν Λιβύην, πολλαχῶς μορφουμένον·
 τοῦ συμπίπτοντος ἑέρος· ὃν ταῖς μὲν ἡσθινίσι καὶ
 βληχραῖς αὔραις ὀχεῖσθαι μετωριζόμενον καὶ παλ-
 μῶς ποιοῦντα καὶ συγχροῦντα συστήμασιν ἐτέραις
 ὁμοίαις, νηνεμίας δ' ἐπιλαμβανοῦσης καθίστασθαι
 πρὸς τὴν γῆν, βαθὺν ὄντα καὶ ταχυπρόνον ὡς·
 12 ἔτοχε· ἔπειτα μηθενὸς ὄντος τοῦ συγχρόντος προσ-
 πελάζειν τοῖς ἀντομάτως περιτορχάουσι τῶν ἑφῶν.
 4 τὸς δ' ἐφ' ἑκάτερα κινήσεις αὐτῶν φασὶ προαίρειν
 μὲν μηδεμίαν ἑμφαίνειν· ἐν ἐφύχῳ γὰρ ἰδύναιον
 ὑπάρχειν φυχὴν ἑκούσιον ἢ διώξιν· τὰ μέντοι ἑφα·
 10 λεληθότως αἷτια τῆς μεταρσίας κινήσεως γίνεσθαι·
 προσιδόντων μὲν γὰρ αὐτῶν τὸν ὑποκείμενον αἶρα
 μετὰ βίας ἀναστέλλειν, καὶ διὰ τοῦθ' ὑποχωρεῖν
 τὸ συνεστηκὸς εἰδωλον καὶ ποιεῖν τὴν ἑμφασιν
 ὑποφύγοντος· τοῖς δ' ἀναχωροῦσι κατὰ τοῦπαντίον·
 13 ἐπακολουθεῖν, ἀντιστραμμένης τῆς αἷτίας, ὡς ἂν
 5 τοῦ κενοῦ καὶ τῆς ἀραιώσεως ἑπισπωμένης. διότιρ
 ἑοικέναι διώκοντι τοὺς ὑποχωροῦντας· ἑλκίσθαι γὰρ

11 ταῖς μὲν] ἐς μὲν ταῖς D   15 βαρύνοντα D   16
 διαγόντος II   21 κινήσεως] καὶ κινήσεως vulg.

αὐτὸ καὶ προπίπτει εἰς τὸ πρόσθεν ἔθρονον ἐπὶ
 τῆς πάλιν ῥήτης· τοὺς δ' ἐποφειγόντας, ὅτιαν ἐπι-
 στραφῶσιν ἢ μένωσιν, εὐλόγως ἐπὶ τοῦ συνακο-
 220 λουθουσίντος εἰδώλου φανέσθαι τοῖς ὄγκοις· τοῦτο
 ὁ κατὰ τὴν πρὸς τὸ στεφάνιον πρόσπιπτον περι-
 θρούβισθαι, καὶ πανταχόθεν προσχιόμενον κατα-
 φύχειν τὰ σώματα τῶν περιτυγχανόντων.

Τούτων δ' ἡμῖν διευκρινημένων οἰκείον ἂν εἴη 52
 τοῖς προτειρημένοις τόποις διαλθεῖν τὰ περὶ τὰς Ἀμα-
 10 ζώνες ἱστοροῦμενα τὰς γινόμεναις τὸ παλαιὸν κατὰ
 τὴν Λιβύην. οἱ πολλοὶ μὲν γὰρ ὑπεκλήφασι τὰς περὶ
 τὸν Θερμώδοντα ποταμὸν ἐν τῷ Πόντῳ λεγόμεναις
 κατωκηκέναι μόναις ὑπάρχειν τὸ δ' ἀληθὲς οὐχ οὕτως
 ἔχει, διὰ τὸ πολὺ προτιρεῖν τοῖς χρόνοις τὰς κατὰ
 15 Λιβύην καὶ πράξεις ἀξιολόγους ἐπιτελέσασθαι. οὐκ ἔ-
 ἄγνοούμεν δὲ διότι πολλοῖς τῶν ἀναγινωσκόντων
 ἀνήκοος φανίται καὶ ξένη παντελῶς ἢ περὶ τούτων
 ἱστορία· ἠφανισμένου γὰρ ὁλοσχερῶς τοῦ γένους
 τῶν Ἀμαζονίδων τούτων πολλαῖς γενναῖς πρότερον
 20 τῶν Τρωικῶν, τῶν δὲ περὶ τὸν Θερμώδοντα ποτα-
 μὸν [γυναικῶν] ἡκμικνῶν μικρὸν πρὸ τούτων τῶν
 χρόνων, οὐκ ὀλόγως αἱ μεταγενέστεραι καὶ μᾶλλον
 γνωριζόμεναι τὴν δόξαν κακλήρονομικαι τὴν τῶν
 παλαιῶν καὶ παντελῶς ἀγνοουμένων διὰ τὸν χρόνον
 25 ἐπὶ τῶν πλείστων. οὐ μὲν ἄλλ' ἡμεῖς εὐρίσκοιτες 3
 πολλοὺς μὲν τῶν ἀρχαίων ποιητῶν τε καὶ συγγρα-
 φῶν, οὐκ ὀλόγους δὲ καὶ τῶν μεταγενέστερων μνη-

2 πάλιν ῥήτης] παλινοῦμαι A. ἐπιτελέσασθαι II
 11 μὲν D, om. vulg. 21 γυναικῶν om. E. μικρὸν ἡκ-
 μικνῶν D. 22 καὶ om. D.

μην πεποιημένοις αὐτῶν, ἀναγράφειν τὰς πράξεις
πειρασόμενα ἐν κεφαλαίοις ἐκολουθήσας Διονυσίῳ
τῷ συνταταγμένῳ τὰ περὶ τοὺς Ἀργοναύτας καὶ τὴν
Διόνυσον καὶ ἕτερον πολλὰ τῶν ἐν ταῖς πελαιοτάτοις
χρόνοις πραχθέντων.

4 Γέγονε μὲν οὖν πλείω γένη γυναικῶν κατὰ τὴν
Διβύην μάχιμα καὶ τεθαρμασμένα μεγάλως ἐπ' ἀν-
δράσι· τό τε γὰρ τῶν Γοργόνων ἔθνος, ἐφ' ᾧ λί-
γεται τὸν Περσία στρατεύσαι, παρηλθήσαντι ἀλλή
διαφύγον· τὸ γὰρ τὸν Διὸς μὲν νόον, τῶν δὲ καθ' 10
ἑαυτὸν Ἑλλήνων ἄριστον, τελείσαι μέγιστον ἄθλον
τὴν ἐπὶ ταύτας στρατείαν τεκμήριον εἶναι τις λήβοι
τῆς περὶ τὰς προειρημένας γυναίκας ὑπεροχῆς τε
καὶ δυνάμειος· ἥ τε τῶν εὖν μελλουσῶν ἱστορεῖ-
σθαι ἀνδρεία παρόδοξον ἔχει τὴν ὑπεροχὴν πρὸς 15
τὰς καθ' ἡμᾶς φύσεις τῶν γυναικῶν συγκρινομένη
53 φασὶ γὰρ ὑπάρχει τῆς Διβύης ἐν ταῖς πρὸς ἱσπέραν
μέρεσιν ἐπὶ τοῖς πέρασιν τῆς οὐκουμένης ἔθνος γυναι-
κακρατούμενον καὶ βίον ἐξηλωκὸς οὐχ ὅμοιον τῷ
παρ' ἡμῖν. ταῖς μὲν γὰρ γυναῖξιν ἔθος εἶναι δια- 20
ποιεῖν τὰ κατὰ πόλεμον, καὶ χρόνους ὥρισμένους
ὀφείλειν στρατεύεσθαι, διατηρουμένης τῆς παρ-
θενίας· διελλθόντων δὲ τῶν ἑτῶν τῶν τῆς στρατείας
προσιέναι μὲν τοῖς ἀνδράσι παιδοποιῶσας ἑντα, τῆς
2 δ' ἀρχὰς καὶ τὰ κοινὰ διοικεῖν ταύτας ἅπαντα τοὺς 25
δ' ἀνδρας ὁμοίως ταῖς παρ' ἡμῖν γαμεταῖς τὸν κατ-
οικίδιον ἔχον βίον, ὑπαρμετοῦντας τοῖς ἐκὸ τῶν

5 τῷ συνταταγμένῳ sm. D 12 στρατηγίας D 14 μελλόντων D
19 ἐπὶ τοῖς πέρασιν II 19 οὐχ ὁμοιον] οὐχ ἴσους CF 21 κατὰ
τῶν αὐτῶν CF 23 τῶν τῆς] τῆς CF 25 ἅπαντα ταύτας ταῖς.

221 συνοικουσῶν προσταττομένοις· μὴ μετέχειν δ' αὐτοὺς
 μήτε στρατίας μήτ' ἀρχῆς μήτ' ἑλλης τιδὸς ἐν τοῖς
 κοινοῖς παροησίαις, ἐξ ἧς ἱμαλλὸν φρονηματισθέντες
 ἐπιθῆναι τὰς γυναῖδας· κατὰ δὲ τὰς γενέσεις 3
 τῶν τέκνων τὰ μὲν βρέφη παραδίδοσθαι τοῖς ἀν-
 δράσι, καὶ τοῦτους διατρέφειν αὐτὰ γάλακτι καὶ
 ἄλλοις τισὶν ἐψήμασιν οἰκίως ταῖς τῶν νηπίων
 ἡλικίαις· εἰ δὲ τύχοι θῆλυ γεννηθῆναι, ἐπικάλειν
 αὐτοῦ τοὺς μαστοὺς, ἵνα μὴ μεταωρίζονται κατὰ
 10 τοὺς τῆς ἀκμῆς χρόνους· ἐμπόδιον γάρ οὐ τὸ τυχόν
 εἶναι δοκεῖν πρὸς τὰς στρατίας τοὺς ἐξέχοντας τοῦ
 σώματος μαστοὺς· διὸ καὶ τούτων αὐτὰς ἐπιστη-
 μένας ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων Ἀμαζόνες προσαγορεύεσθαι.
 μυθολογοῦσι δ' αὐτὰς ὥκηέναι νῆσον τὴν ἀπὸ μὲν 4
 15 τοῦ πρὸς δυσμὰς ὑπάρχειν αὐτὴν Ἑσπίραν προ-
 αγορευθεῖσαν, κυμένην δ' ἐν τῇ Τριτωνίδι λίμνῃ.
 ταύτην δὲ πλησίον ὑπάρχειν τοῦ περιέχοντος τὴν
 γῆν ὠκειοῦ, προσηγορεῖσθαι δ' ἀπὸ τινος ἐμβάλ-
 λοντος εἰς αὐτὴν ποταμοῦ Τριτωνός· κλισθαι δὲ
 20 τὴν λίμνην ταύτην πλησίον Αἰθιοπίας καὶ τοῦ περὶ
 τὸν ὠκειὸν ὄρους, ὃ μέγιστον μὲν ὑπάρχειν τῶν
 ἐν τοῖς τόποις καὶ προσιπτῶδες εἰς τὸν ὠκεανόν.
 ὀνομαζέσθαι δ' ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων Ἀτλαντα· τὴν 5
 δὲ προσημαμένην νῆσον ὑπάρχειν μὲν ἐγγεγίδη καὶ
 25 πληρὴ καρπίμων δένδρων παντοδαπῶν, ἐφ' ὧν πορί-
 ζεσθαι τὰς τροφὰς τοὺς ἐγχωρίους· ἔχειν δ' αὐτὴν
 καὶ κτηνῶν πλῆθος, αἶγῶν καὶ προβάτων, ἐξ ὧν
 γάλα καὶ κρεῖα πρὸς διατροφὴν ὑπάρχειν τοῖς κει-

4 ἐπιθῆναι II   7 εἰσεῖς in alim   11 δοκεῖ libel,
 corr. Diul.   15 τοῦ μὲν vulg.   22 προσηγορεῖς Eich.

μέντοι· σέσω δὲ τὸ σύνολον μὴ χρῆσθαι τὸ ἴδιον
 διὰ τὸ μέγεθος τοῦ καρποῦ τούτου τὴν χρδαίαν εἶναι
 6 θῆναι παρ' αὐτοῖς. τὰς δ' οὖν Ἀμαζόνες ἀλκῇ
 διαφερούσας καὶ πρὸς πόλεμον ὀρμημένας τὸ μὲν
 πρῶτον τὰς ἐν τῇ γῇ πόλιν καταστρέφεισθαι·
 πλὴν τῆς ὀνομαζομένης Μήνης, ἱερὰς δ' εἶναι νομι-
 ζομένης, ἣν κατοικεῖσθαι μὲν ὑπ' Αἰθιοπῶν Τχθυο-
 φάγων, ἔχουσιν δὲ πυρὸς ἐκφυσθήματα μεγάλα καὶ λίθων
 πολυτελῶν πλῆθος τῶν ὀνομαζομένων παρ' Ἑλλήνων
 ἀνθρώπων καὶ σαυρίων καὶ σμαρῶνδων, μετὰ δὲ 10
 ταῦτα πολλοὺς τῶν πλησιοχώρων λιβύων καὶ νο-
 μίδων καταπολεμήσαι, καὶ κτείνειν πόλιν μεγάλην
 ὠπὸς τῆς Τριτανίδος λίμνης, ἣν ἀπὸ τοῦ σχήματος
 54 ὀνομάσαι Χερρόνησον. ἐκ δὲ ταύτης ὀρμημένας
 ἐγχειρῆσαι μεγάλαις ἐπιβολαῖς, ὁρμῆς κούταις ἱμπε- 15
 ροῦσας ἐπιλθεῖν πολλὰ μέρη τῆς οἰκουμένης. ἐπὶ
 πρῶτους δ' αὐτὰς στρατεῦσαι λέγεται τοὺς Ἀτλαν-
 τίους, ἑνθρὰς ἡμερωτάτους τῶν ἐν τοῖς τόποις
 ἐκείνοις καὶ χάραν νομομένους εὐδαίμονα καὶ πόλεις
 μεγάλας παρ' αἷς δὲ μυθολογεῖσθαι φασὶ τὴν τῶν 20
 θιδῶν γένεσιν ἐπάρξαι πρὸς τοῖς κατὰ τὸν ὠκεανὸν
 τόποις, συμφώνως τοῖς παρ' Ἑλλήσι μυθολόγοις,
 περὶ ὧν τὸ κατὰ μέρος μικρὸν ὕστερον διεξιμεν. 25
 τῶν οὖν Ἀμαζόνων λέγεται βασιλεύουσιν Ἀόρηναι
 εὐσεφῆσθαι στρατόπιδον πεζῶν μὲν τρισμυρίων, 30
 ἱππίων δὲ τριοχιλίων, ζηλουμένης παρ' αὐταῖς περὶ
 τότερον ἐν τοῖς πολέμοις τῆς ἀπὸ τῶν ἱππίων χρδαίας.

6 Μήνης] μετὰ Μήνης Hertlein. 17 Ἀτλαντίους] CF
 (ut infra) 23 τὰ D, ut. vulg. 25 τρισμυρίων] διεχι-
 λίων Wess. 26 διεξιμεν vulg., τριεμυρίων Wess.

ὅπλοις δὲ χρῆσθαι σκεπαστηρίοις ὅπλων μεγάλων ἃ
 δορατε, ἐχούσης τῆς Διόνης ταῦτα τὰ ἔξω τοῖς
 μεγέθεισιν ἐπιστά, ἀμυντηρίοις δὲ [τοῖς] ξίφεσι καὶ
 [ταῖς] λόγχαις, ἐπὶ δὲ τοῖς, οἷς μὴ μόνον ἐξ ἐναν-
 5 τίας βάλλειν, ἀλλὰ καὶ κατὰ τῆς φανερᾶς τοὺς ἐπι-
 διώκοντας εἰς τοῦλάχιστον τοξεύειν εὐστόχως, ἐμβαλεῖν
 10 σαι δ' αὐτὰς εἰς τὴν τῶν Ἀτλαντίων χώραν τοὺς
 μὲν τὴν Κίρην καλουμένην οἰκοῦντας παρατάξει
 νικῆσαι, καὶ ἀντισπισαύσας τοῖς φεύγουσιν ἐν τῷ
 15 τῶν τειχῶν κυριεύσαι τῆς πόλεως· βανλομένους δὲ
 τῷ φόβῳ καταπλήξασθαι τοὺς περιόικους ὥμῳ
 προσενεχθῆναι τοῖς ἄλοῦσι, καὶ τοὺς μὲν ἡδρας
 ἡβηδὸν ἀποσφάξει, τέκνα δὲ καὶ γυναῖκας ἐξανδρα-
 ποδισκόμενους κατασκάψαι τὴν πόλιν. τῆς δὲ περὶ
 20 τοὺς Κερναίους συμφαρᾶς διαδοθείσης εἰς τοὺς ὁμο-
 ιθνεῖς, ἰδρύται τοὺς μὲν Ἀτλαντίους καταπλεγέντας
 δι' ὁμολογίας παραδοῦναι τὰς πόλεις καὶ πᾶν τὸ
 προστεχθὲν ποιῆσαι ἐπαγγίλλασθαι, τὴν δὲ βασι-
 λίσσαν Μύριαν ἱππικῶς αὐτὰς προσενεχθίσαν
 25 ἡγῶναι τε συνθέσθαι καὶ πόλιν ἀντὶ τῆς κατασκα-
 φείσης ὁμόνομον αὐτῆς κτίσαι· κατοικίσει δ' εἰς
 αὐτὴν τοὺς τε πύχμαλῶτους καὶ τῶν ἐγχωρίων τὸν
 βουλόμενον. μετὰ δὲ ταῦτα τῶν Ἀτλαντίων δῶρα
 30 τε μεγαλοπριατὴ δόσεων αὐτῇ καὶ τιμὰς ἀξιολόγους
 κοινῇ ψηφισαμένων, ἀποδίξασθαι τε τὴν φιλευθρο-
 πίαν αὐτῶν καὶ προσεπαγγίλλασθαι τὸ ἔθνος εὐεφ-
 γιτῆσαι. τῶν δ' ἐγχωρίων πεπολεμημένων πολλὰς

3 τοῖς et ταῖς om. A 7 Ἀτλαντίους codices 8 κα-
 τοικόντας vulg. 15 κερναίους D 21 αὐτῇ c. 65, 4
 23 τε om. D

ὑπὸ τῶν ὀνομαζομένων Γοργόνων, οὐσῶν πλησιο-
 χόρων, καὶ τὸ συνέυλον ἐφειδρον ἔχοντιαν τοῦτο τὸ
 ἔθνος, φασὶν ἐξιωθέσθαι τὴν Μύριναν ἐκ τῶν
 Ἀτλαντίων ἑμβαλεῖν εἰς τὴν χώραν τῶν προειρη-
 μένων. ἀντιταξαμένων δὲ τῶν Γοργόνων γενέσθαι ἡ
 καρτερὰν μάχην, καὶ τὰς Ἀμαζόνους ἐπὶ τοῦ προ-
 τιστήματος γενομένας ἀνελθεῖν μὲν τῶν ἀντιπαχθισσῶν
 παμπληθεῖς, ζωοῦσθαι δ' οὐκ ἐλάττους τρισχιλίων
 τῶν δ' ἁλλων εἰς τινα θορυμῶδη τόπον συσφηνουσῶν
 ἐπιβαλίσθαι μὲν τὴν Μύριναν ἐμπρῆσαι τὴν ὕλην, 10
 σπινύθουσιν ἡρδην ἀνελθεῖν τὸ ἔθνος, οὗ δυνήθευσαν
 δὲ κρατῆσαι τῆς ἐπιβολῆς ἐκανελεῖν ἐπὶ τοὺς ὄρους
 50 τῆς χώρας. τῶν δ' Ἀμαζόνων νυκτὸς τὰ περὶ τὰς
 φυλικὰς ῥαθυμουσῶν διὰ τὴν εὐημερίαν, ἐπιθε-
 μένας τὰς εἰχυμωτίδας, σπασαμένας τὰ ξίφη τῶν 11
 δοκονσῶν κεκρατημέναι πολλὰς ἀνελθεῖν τέλος δὲ 1233
 τοῦ πλήθους αὐτὰς πανταχόθεν περιχυθέντος εὐγι-
 2 νως μαχομένας ὑπὸ σφαιρῶν κατακοπήναι. τὴν δὲ Μύριναν
 θέσθαι τὰς ἀναιρεθείσας τῶν συστρατιευουσῶν ἐν
 τρισὶ περὶ τῶν χωμάτων μεγάλων ἐπιστήσαι τάφους 14
 τοῖς, οὓς μέχρι τοῦ νῦν Ἀμαζόνων σφοδρὸς ὀνομά-
 3 ζεσθαι. τὰς δὲ Γοργόνας ἐν τοῖς ὑστίον χρόνοις
 εὐξηθείσας πάλιν ὑπὸ Περσέως τοῦ Διὸς κατα-
 πολεμηθῆναι, καθ' ὃν καιρὸν ἱερασίλευεν αὐτῶν
 Μίδουσα· τὸ δὲ τελευταῖον ὑφ' Ἡρακλέους ἡρδην 16
 ἀναιρεθῆναι ταύτας τε καὶ τὸ τῶν Ἀμαζόνων ἔθνος,

2 ἐφειδρον] ἐπαμίλλον II ἔχοντιαν Eichenhödt, ἔχουσιν
 libei 7 ἀντιπαχθισσῶν D 14 ἐπιθεμέναι abundat 16
 δοκονσῶν D 17 αὐτῶν II 21 σφοδρὸς Kelske 24 καιρὸν]
 χρόνον II ἱερασίλευεν D.

καθ' ὃν καιρὸν τοὺς πρὸς ἐσπέραν τόπους ἐπιλθὼν
 ἔδοτο τὰς ἐπὶ τῆς Αἰβύης στήλας, δεινὸν ἡγούμενος,
 εἰ προελόμενος τὸ γένος κοινῇ τῶν ἀνθρώπων εὐερ-
 γαστὴν περιόψεται τινα τῶν ἐθνῶν γυναικοκρατού-
 5 μена. λέγεται δὲ καὶ τὴν Τριτανίδα λίμνην σεισμῶν
 γενομένων ἐφανισθῆναι, φηγόντων αὐτῆς τῶν πρὸς
 τὸν ὠκεανὸν μερῶν κυκλιμένων. τὴν δὲ Μύρινάν
 φασὶ τῆς τε Αἰβύης τὴν πλείστην ἐπιλθεῖν, καὶ
 παραβαλοῦσαν εἰς Αἴγυπτον πρὸς μὲν Ὄρον τὸν
 10 Ἰσίδος βασιλεύοντε τότε τῆς Αἰγύπτου φίλιαν συν-
 θέσθαι, πρὸς δ' Ἀραβας διαπολεμήσασαν καὶ πολ-
 λοὺς πτότων ἀνελαῦσαν, τὴν μὲν Συρίαν καταστρέ-
 φασθαι, τῶν δὲ Κιλικίων ἀπαντησάντων αὐτῇ μετὰ
 δώρων καὶ τὸ καλευόμενον ποιήσειν ὁμολογοῦντων,
 15 ἔλευθέρους ἀφείναι τοὺς ἔκαστός τις προσχωρήσαντας,
 οὓς ἀπὸ ταύτης τῆς αἰτίας μέχρι τοῦ νῦν Ἐλευθερο-
 κίλικας καλεῖσθαι. καταπολεμήσαι δ' αὐτὴν καὶ τὰ
 περὶ τὴν Ταύρον ἔθνη, διάφορα ταῖς ἄλλαις ὄντα,
 καὶ διὰ Φρυγίας τῆς μεγάλης ἐπὶ θάλατταν κατα-
 20 βῆναι· ἐξῆς δὲ τὴν παραθαλάττιον χώραν προσηγα-
 γομένην δρουν θέσθαι τῆς στρατίας τὸν Κάικον
 ποταμὸν, τῆς δὲ δορικτήτου χώρας ἐκλεξαμένην
 τοὺς εὐθέτους τόπους εἰς πόλιν χτίσαις οἰκοδο-
 μῆσαι πλείους πόλεις, καὶ τούτων ἡμῶννημον μίαν
 25 ἑαυτῇ χτίσαι, τὰς δ' ἄλλας ἀπὸ τῶν τὰς ἡγεμονίας
 τὰς μεγίστας ἔχουσῶν, Κύμην, Πιτέναι, Πριήνην.

2 τῆς . . . στήλην II 8 τι om. D 12 αὐτῶν om. D
 20 προσηγαγείην D 22 δορικτήτου vulg. 26 τὰς
 om. D Πιτένην codices Πριήνην] πρίστιαν F, προ-
 τυτίαν per D, προτιανίαν πρώην A.

7 ταύτας μὲν οὖν οἰκίσαι παρὰ θάλατταν, ἕλλας δὲ
 πλείους ἐν τοῖς πρὸς μεσόγειον ἀνήκουσι τόποις.
 κατασχεῖν δ' αὐτὴν καὶ τῶν νήσων τινάς, καὶ μά-
 λιστα τὴν Λέσβον, ἐν ᾗ κτίσαι πόλιν Μυτιλήνην
 8 ὁμώνυμον τῇ μετεχούσῃ τῆς στρατείας ἁδελφῇ. ἔπειτα
 καὶ τῶν ἄλλων νήσων τινάς καταστραφομένην χι-
 μασθῆναι, καὶ ποιησαμένην τῇ μητρὶ τῶν θεῶν
 τόχας ἐπὶ τῆς σωτηρίας προσενεχθῆναι νήσῳ τινὶ
 τῶν ἐρημίων· ταύτην δὲ κατὰ τινα ἐν τοῖς οὐσίτοις
 φαντασίαν καθιερωσάαι τῇ προειρημένῃ θεῷ καὶ
 9 βωμοὺς ἰδρύσασθαι καὶ θυσίας μεγαλοπρεπέεις ἐπι-
 τελεῖσαι· ὀνομάσαι δ' αὐτὴν Σαμοθράκην, ὅπερ εἶναι
 μεθαρρηγευόμενον εἰς τὴν Ἑλληνικὴν διάλεκτον ἱερὰν
 νήσον· ἐνιοὶ δὲ τῶν ἱστορικῶν λέγουσι τὸ πρὸ τοῦ
 Σάμου αὐτὴν καλουμένην ἐπὶ τῶν κατοικοῦντων ἐν
 10 αὐτῇ ποτε Θρακῶν Σαμοθράκην ὀνομασθῆναι. οὐ
 μὲν ἄλλὰ τῶν Ἀμαζόνων ἐκκυλλουσῶν εἰς τὴν
 ἤπειρον μυθολογοῦσι τὴν μητέρα τῶν θεῶν εὐαρε-
 στηθεῖσαν τῇ νήσῳ ἄλλους τέ τινας ἐν αὐτῇ κατ-
 οικίσαι καὶ τοὺς ἑαυτῆς υἱοὺς τοὺς ὀνομαζομένους
 11 Κορύβαντας· ἐξ οὗ δ' εἰσὶ πατρὸς ἐν ἀπορρητῷ
 κατὰ τὴν τιλετὴν παραδίδοσθαι· καταδείξαι δὲ καὶ
 τὰ νῦν ἐν αὐτῇ συντιλούμενα μυστήρια καὶ τὸ
 12 τίμητον ἄστυλον νομοθετῆσαι. περὶ δὲ τούτους τοὺς
 χρόνους Μόρπον τὸν Θραῖκα, φρυγῖδα γενόμενον ἐπὶ
 13 Ἀσκούργου τοῦ βασιλέως τῶν Θρακῶν, ἐμβελίῃν
 εἰς τὴν χώραν τῶν Ἀμαζόνων μετὰ στρατιᾶς τῆς

1 Μυτιλήνην codices 14 τὸ πρὸ ταύτων D, τὸ τοῦ
 προταῦ C 15 καλουμένην αὐτὴν vulg. 16 τότε CD
 17 ἀμαζονίδων D 22 παραδιδόντων vulg. 23 τὸ οὖν D
 25 Μόρπον C 27 ἀμαζονίδων C.

συνεπιπλοῖσθαι αὐτῷ· συστρατεῦσαι δὲ καὶ Σίτυλον
 τῷ Μόφῳ τὸν Σκυθῆν, πεφυγαδευμένον ὁμοίως ἐκ
 τῆς ὁμόρου τῇ Θράκῃ Σκυθίας, γενομένης δὲ παρα- 11
 τάξεως, καὶ τῶν περὶ τὸν Σίτυλον καὶ Μόφον
 προτεροησάντων, τὴν τε βασιλίσσαν τῶν Ἀμαζόνων
 Μύριναν ἀναιρεῖσθαι καὶ τῶν ἄλλων τὰς πλείους.
 τοῦ δὲ χρόνου προβαίνοντος, καὶ κατὰ τῆς μάχης
 αἰὲ τῶν Θρακῶν ἐπικρατούντων, τὸ τελευταῖον τὰς
 περιλειφθείσας τῶν Ἀμαζόνων ἀνακάρψαι πάλιν εἰς
 10 Διβύην, καὶ τὴν μὲν στρατείαν τῶν ἀπὸ Διβύης
 Ἀμαζόνων μυθολογοῦσι τοιοῦτο λαβεῖν τὸ πῆμα.

Ἡμεῖς δ' ἐκτιδὼν περὶ τῶν Ἀτλαντίων ἠμνησθη- 50
 μιν, οὐκ ἀνοίχεται ἡγοῦμεθα διελθεῖν τὰ μυθολο-
 γούμενα παρ' αὐτοῖς περὶ τῆς τῶν θεῶν γενέσεως,
 15 διὰ τὸ μὴ πολὺ διαλλάττειν αὐτὰ τῶν μυθολογο-
 μένων παρ' Ἑλλήσιν, οἱ τοίνυν Ἀτλάντιοι τοὺς 2
 περὶ τὸν ὠκεανὸν τόπους κατοικοῦντες καὶ χώραν
 εὐδαίμονα τιμόμενοι πολλὰ μὲν εὐσεβεῖς καὶ φιλεν-
 θρωπίαι τῇ πρὸς τοὺς ξένους δοκοῦσι διαφέρειν τῶν
 30 πλησιοχώρων, τὴν δὲ γένεσιν τῶν θεῶν παρ' αὐτοῖς
 γενέσθαι φασί. συμφωνεῖν δὲ τοῖς λεγομένοις ἐπ'
 αὐτῶν καὶ τὸν ἐπιφανίστατον τῶν παρ' Ἑλλήσι
 ποιητῶν ἐν οἷς παρεσέχρη τὴν Ἥραν λέγουσαν
 εἰμι γὰρ ὀφιομένη πολυπόροισι πύργα γαίης,
 35 Ὀκεανὸν τε θεῶν γένεσιν καὶ μητίεα Τηθύην.
 μυθολογοῦσι δὲ πρῶτον παρ' αὐτοῖς Οὐρανὸν βα- 3

1 συνεπιπλοῖσθαι D, συνεπιπλοῖσθαις U, συνεπιπλοῖ-
 σθαι F, εἰσιτ. West. 12 ἐπὶ II Ἀτλαντίων D, Ἀτλαν-
 τίαν U 15 Ἀτλάντιοι U, Ἀτλαντίαις, οἱ D 18 πολλὰ εὐσεβεῖς,
 πολλὰ, eudicis, πολὺ Dind. 23 ποιητῶν] ὁμηροῦ add. D.

αἰετοῦσαι καὶ τοὺς ἀνθρώπους σποράδην οἰκοντες
 συναγαγεῖν εἰς πόλεως περιόλους, καὶ τῆς μὲν ἀνο-
 μίας καὶ τοῦ θηριώδους βίου πῦσαι τοὺς ὑπακοί-
 οντας, εὐρόντα τὰς τῶν ἡμέρων καρπῶν χρῆμας καὶ
 παραθήσεις καὶ τῶν ἑλλειν τῶν χρησίμων οὐκ ὀλίγα· 220
 κατακτείνεσθαι δ' αὐτὸν καὶ τῆς οἰκονόμενης τῆς
 4 τῆς ἀφικτον τόπου· τῶν δὲ ἡστρων γινόμενον ἱπ-
 μελῇ παρατηρητὴν πολλὰ προλέγειν τῶν κατὰ τὸν
 κόσμον μελλόντων γίνεσθαι· εἰσηγήσασθαι δὲ τοῖς 10
 ὄχλοις τὴν μὲν ἐκκεντὴν ἀπὸ τῆς τοῦ ἡλίου κινήσεως,
 τοὺς δὲ μήτρας ἀπὸ τῆς σιλήνης, καὶ τὰς κατ' ἔτος
 8 ἑκαστον ὥρας διδάξαι. διὸ καὶ τοὺς πολλοὺς, ἀγνο-
 οῦντας μὲν τὴν τῶν ἡστρων αἰώνιον τάξιν, θεν-
 μάζοντες δὲ τὰ γινόμενα κατὰ τὰς προρρήσεις, ἱπο- 12
 λαβεῖν τὸν τούτων εἰσηγητὴν θαίνας μετέχειν φύσεως,
 μετὰ δὲ τὴν ἐξ ἀνθρώπων αὐτοῦ μιτάσασιν διὰ
 τι τὰς εὐεργεσίας καὶ τὴν τῶν ἡστρων ἐπίγνωσιν
 ἀθανάτους τιμὰς ἀπονείμει· μεταγαγεῖν δ' αὐτοῦ
 τὴν προσηγορίαν ἐπὶ τὸν κόσμον, ἡμα μὲν τῷ δοκαίῃ 20
 οὐραίας ἰσχημέναι πρὸς τὰς τῶν ἡστρων ἱπτολάς
 τε καὶ δόσεις καὶ τεῖλα τὰ γινόμενα περὶ τὸν κόσμον,
 ἡμα δὲ τῷ μεγέθει τῶν τιμῶν ὑπερβάλλειν τὰς εὐερ-
 γείας, καὶ πρὸς τὸν αἰῶνα βασιλεῖα τῶν ὅλων αὐτὸν
 ἀναγορεύσαντας.

57 Οὐρανοῦ δὲ μυθολογοῦσι γενέσθαι παῖδας ἐκ
 πλειόνων γυναικῶν πέρι πρὸς τοῖς τετραρέκοντα.

2 ὑπακοόμενης D
 12 τῶς) μὲν add. valz
 προσκείμεναι τὰς Boiske

4 τὰς) δι τὰς D

8 δι) τὴ D

14 μὲν am. valz

23 τὰς)

καὶ τούτων ὀκτωκαίδεκα λέγουσιν ὑπάρχειν ἐκ Τι-
ταίας θυομα μὲν ἴδιον ἔχοντας ἑκάστους¹ κοινῇ δὲ
πάντας ἀπὸ τῆς μητρὸς ὀνομαζομένους Τιτάντας. τὴν 2
δὲ Τιταίαν, σώφρονα οὔσαν καὶ πολλῶν ἐγαθῶν
αἰτίαν γενομένην τοῖς λαοῖς, ἀποθνήσκει μετὰ τὴν
τελευτήν ἐκ τῶν εὐπαθόντων Γῆν μετανομασθεί-
σαν. γενέσθαι δ' αὐτῇ καὶ θυγατέρας, ὧν εἶναι
δύο τὰς πρεσβυτάτας πολὺ τῶν ἄλλων ἐπιφανιστά-
τας, τὴν τε κλινομένην Βασίλειαν καὶ Ῥίαν τὴν 3
ἐκ' ἐνίων Πανδῶρεν ὀνομασθείσαν. τούτων δὲ τὴν 4
μὲν Βασίλειαν, πρεσβυτάτην οὔσαν καὶ σωφροσύνη
τε καὶ συνέσει πολὺ τῶν ἄλλων διαφέρουσαν, ἐλθρέ-
ψαι πάντας τοὺς ἀδελφούς κοινῇ μητρὸς εἴποιον
παρεχομένην⁵ διὰ καὶ μεγάλην μητέρα προσαγορεῖ-
σθῆναι⁶ μετὰ δὲ τὴν τοῦ πατρὸς ἐξ ἀνθρώπων εἰς
θεοὺς μετέστασιν, συγχωροῦντιαν τῶν ὄχλων καὶ
τῶν ἀδελφῶν, διαδιξασθαι τὴν βασιλείαν παρθένον
οὔσαν ἐτι καὶ διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς σωφροσύνης
οὔδενά συνοικῆσαι βουληθείσαν. ὕστατον δὲ βούλο-
μένην διαδόχους τῆς βασιλείας ἀπολαβεῖν εἰνός,
Ῥαίριον συνοικῆσαι τῶν ἀδελφῶν ἐνί, πρὸς ὃν
οὐκαιοτάτα δίδεκτο, γενομένων δ' αὐτῇ δύο τέκνων, 4
Ἥλιον καὶ Σελήνην, καὶ θαυματομένων ἐπὶ τῇ
κάλλει καὶ τῇ σωφροσύνῃ, φασὶ τοὺς ἀδελφούς ταύτην
μὲν ἐκ' αὐτακτίας φθονοῦντας, τὸν δ' Ῥαίριον α
φοβηθέντας μήποτε τὴν βασιλείαν εἰς αὐτὸν περι-

1 ὀκτωκαίδεκα] μὲν ἀδδ. D. 5 λαοῖς] ἄλλοις τοῖς λ.
7 αὐτῇ D (cf. Hesiod. pr. ex. II 2, 37), αὐτῶν τοῖς λ. 10 με-
τανομασθείσαν CP 17 τῇ βασιλείᾳ] τὴν Ἥστοίαν τὴν
Βασίλειαν CP 18 ἐτι Bekker, ἐτι δὲ codices 22 27
om. τοῖς λ.

σπάσῃ, πρῶτον ἐπιτελέσασθαι παντελῶς ἀνθρώπων
 5 συνωμοσίαν γάρ ποιησαμένους τὸν μὲν Ἰππίανα
 κατασφάζειν, τὸν δ' Ἥλιον ὄντα παῖδα τὴν ἡλικίαν
 ἐμβαλόντας εἰς τὸν Ἡριθανὸν ποταμὸν ἀποπνίξαι 226
 καταφανοῦς δὲ γενομένης τῆς ἀτυχίας, τὴν μὲν
 Σελήνην φιλάδελφον οὖσαν καθ' ὑπερβολὴν ἐπὶ
 τοῦ τέκνου ἑαυτὴν ὄψαι, τὴν δὲ μητέρα ζητοῦσαν
 τὸ σῶμα παρὰ τὸν ποταμὸν σύγκοπον γενέσθαι, καὶ
 κατενεχθεῖσαν εἰς ὕπνον ἰδεῖν ὄντα, καθ' ἣν ἰδοῦσιν
 ἐπιστάντα τὸν Ἥλιον παρακαλεῖν αὐτὴν μὴ θορῆναι 10
 τὸν τῶν τέκνων θάνατον· τοὺς μὲν γάρ Τίτῆρας
 ταύξεσθαι τῆς προσηκούσης τιμωρίας, ἑαυτὸν δὲ καὶ
 τὴν ἀδελφὴν εἰς ἀθανάτους φύσεις μετασχηματι-
 σθήσασθαι θείᾳ τινὶ προτοίᾳ· δομασθήσασθαι γάρ
 ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων Ἥλιον μὲν τὸ πρότερον ἐν οὐ- 15
 ρανῷ πῦρ λεγόμενον, σελήνην δὲ τὴν μήνην
 6 προσεγορευομένην. διεγερθεῖσαν δὲ καὶ τοῖς ὄχλοις
 τὸν τε οὐρανοῦ καὶ τὰ περὶ αὐτὴν ἅπαντα διελ-
 θοῦσαν ἀξιώσασιν τοῖς μὲν τετελευτηκόσιν ἀπαντῆσαι
 τιμὰς ἰσοθέους, τοῦ δ' αὐτῆς σώματος μηκέτι μη- 20
 7 δέουσι θιγεῖν. μετὰ δὲ ταῦτα ἑμμενῆ γενομένην καὶ
 τῶν τῆς θυγατρὸς παιγνίων τὰ δυνάμενα φάρον
 ἐπιτελεῖν ἀρπάσασαν πλανᾶσθαι κατὰ τὴν γῶραν,
 λελυμένην μὲν τῷ τρίχας, τῷ δὲ διὰ τῶν τυμπά-
 νων καὶ κυμβάλων φάφῳ ἐνθεάζουσιν, ὥστε κατα- 25
 8 πλῆττεσθαι τοὺς ὁρώντας. πάντων δὲ τὸ περὶ αὐτὴν

4 [ἐμβαλόντας] post ποταμὸν vulg. (om. Euz. gr. ex. II
 2, 35) 13 τὸν τὸν DF 17 καὶ om. vulg. 20 μέγιστα
 om. D 24 λελυμένην Euz. l. c. (cf. c. 50, 1), καταλει-
 μένης codices.

πάθος ἰκκούντων, καὶ τινων ἀντεχομένων τοῦ σώ-
ματος, ἐπιγενέσθαι πλῆθος θυβρῶν καὶ συνεχεῖς
κεραυνῶν πτώσεις· ἐνταῦθα δὲ τὴν μὲν Βασίλειαν
ἄφαντῇ γενέσθαι, τοὺς δ' ὄχλους θαυμάσαντας τὴν
περιπέτειαν τὸν μὲν Ἥλιον καὶ τὴν Σελήνην τῇ
προσηγορίᾳ καὶ ταῖς τιμαῖς μεταγαγεῖν ἐπὶ τὰ κατ'
οὐρανὸν ἔσπρα, τὴν δὲ μητέρα τούτων θεὸν τι-
νομίσαι καὶ βωμοὺς ἰδρύσασθαι, καὶ ταῖς διὰ τῶν
τυμπάνων καὶ κυμβάλων ἐνιργείαις καὶ τοῖς ἄλλοις
ἁπασιν ἀπομιμουμένοις τὰ περὶ αὐτὴν συμβάντα
θυσίαις καὶ τὰς ἄλλας τιμὰς ἐπονείμει.

Παραδίδονται δὲ τῆς θεοῦ ταύτης καὶ κατὰ τὴν 58
Φρυγίαν γενέσεις. οἱ γὰρ ἐγχώριοι μυθολογοῦσι τὸ
παλαιὸν γενέσθαι βασιλέα Φρυγίας καὶ Αὐδίας Μή-
15 ονα· γήμαντα δὲ Δινδύρην γεννηθῆαι μὲν παιδίον
θῆλυ, τρέφειν δ' αὐτὸ μὴ βουλόμενον εἰς ὄρος ἐκ-
θεῖναι τὸ προσεγορευόμενον Κυβέλλον. ἐνταῦθα τῷ
παιδίῳ κατὰ τινα θείαν πρόνοιαν τὸς τι παρθάλις
καὶ τινα τῶν ἄλλων τῶν ἄλλῃ διαφερόντων θηρίων
20 παρέχισθαι τὴν θηλὴν καὶ διατρέφειν, γύναια δὲ 2
τινα περὶ τὸν τόπον ποιμαίνοντα κατιδεῖν τὸ γινό-
27 μενον, καὶ θαυμάσαντα τὴν περιπέτειαν ἀνελίσθαι
τὸ βρέφος, καὶ προσεγορευθῆαι Κυβέλλην ἀπὸ τοῦ
τόπου. αὐξομένην δὲ τὴν παῖδα τῷ τι κάλλι καὶ
30 σωφροσύνῃ διανεγκεῖν, ἔτι δὲ συνέσει γενέσθαι θαυ-
μαστὴν· τὴν τε γὰρ πολυχάλαμον σύριγγα πρῶτην
ἐπινοῆσαι καὶ πρὸς τὰς παιδικὰς καὶ χορείας εἶρεῖν

3 βασιλισσαν D   8 καὶ ταῖς] ταῖς D   10 ἀπομιμου-
μένοις vulg.   11 θυσίαις] δὲ πᾶσι D   12 καὶ om. CF
14 πρῶτα D   18 τε om. vulg.   21 περὶ D, κατὰ CF.

κύμβαλα καὶ τύμπανα, πρὸς δὲ ταύτοις καθαρμούς
 τῶν νοσογόντων κτηνῶν τε καὶ νεπίων παιδίων εἰση-
 1 γήσασθαι· διὸ καὶ τῶν βριφῶν ταῖς ἐκφοδαῖς σωζο-
 μένων καὶ τῶν πλείστων ὑπ' αὐτῆς ἐναγκαλιζομέ-
 νων, διὰ τὴν εἰς ταῦτα σπουδὴν καὶ φιλοστοργίαν ὡ
 ἵπῳ πάντων αὐτὴν ὁρίαν μητέρα προσαγορευθῆναι.
 συναναστρέφεισθαι δ' αὐτῇ καὶ φίλιαν ἔχειν ἐπὶ
 πλείον φασὶ Μαρσύαν τὸν Φρύγα, θαυμαζόμενον
 ἐπὶ συνέσει καὶ σωφροσύνῃ· καὶ τῆς μὲν συνέσεως
 τεκμήριον λαμβάνουσι τὸ μιμήσασθαι τοὺς φθόγ- 10
 γους τῆς πολυκαλῆμου σύριγγος καὶ μετενγκαῖν ἐπὶ
 τοὺς αὐλοὺς τὴν βλὴν ἁρμονίαν, τῆς δὲ σωφροσύ-
 νης σημεῖον εἶναι φασὶ τὸ μέχρι τῆς τελευταίας ἀπεί-
 4 ρατον γιγέσθαι τῶν ἀφροδισίων. τὴν οὖν Κυρέλην
 εἰς ἀκρὴν ἡλικίας ἐλθοῦσαν ἀγαπήσας τῶν ἐγχωρίων 11
 τινὰ νεανίσκον τὸν προσαγορευόμενον μὲν Ἄττιν,
 ὕστερον δ' ἐπικληθέντα Πάπαν· συνελθοῦσαν δ' εἰς
 ὁμίλιαν αὐτῷ λάθρα καὶ γενομένην ἔγκνον ἐπίγνω-
 σθῆναι κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν ὑπὸ τῶν γυνέων.
 5 διότι ἀναχθείσης αὐτῆς εἰς τὰ βασίλεια, καὶ τοῦ 12
 πατρὸς τὸ μὲν πρῶτον ὡς παρθένον προσδεξαμένου,
 μετὰ δὲ ταῦτα γνόντος τὴν φθορὰν, καὶ τῶς τε
 τροφῆς καὶ τὸν Ἄττιν ἀτελέοντος καὶ τὰ σώματα
 ἐκρίναντος ἄτακτα, φασὶ τὴν Κυρέλην διὰ τὴν πρὸς
 τὸ μειράκιον φιλοστοργίαν καὶ τὴν ἐπὶ ταῖς τροφαῖς 13
 λύπην ἑρμηνῇ γενομένην εἰς τὴν χώραν ἐκπηδήσαι.
 καὶ ταύτην μὲν ὀλολύζουσαν καὶ τυμπερίζουσαν

2 καθηγίσασθαι D   15 ἡλικίας] ἀφροδισίων CF
 17 δ] κληθέντα CF   19 κατὰ τοῦτον] κατ' αὐτὴν D.

μόνην ἐπιέναι πᾶσαν χώραν, λελυμένην τὰς τρέχας,
 τὸν δὲ Μαρσύαν ἱεροῦντα τὸ πάθος ἐκογασίως αὐτῇ
 συνακολουθεῖν καὶ συμπλαυῆσθαι διὰ τὴν προὑπάρ-
 χουσαν φιλίαν. παραγεννομένους δ' αὐτοὺς πρὸς 2
 Διόνυσον εἰς τὴν Νῦσαν καταλαβεῖν τὸν Ἀπόλλω
 τυγχάνοντα μεγάλης ἀποδοχῆς διὰ τὴν κιθάραν, ἣν
 Ἑρμῇ εὗρεῖν φασιν, Ἀπόλλωνα δὲ πρῶτον αὐτῇ
 κατὰ τρόπον χρῆσθαι· ἱριζοντος δὲ τοῦ Μαρσύου
 πρὸς τὸν Ἀπόλλω περὶ τῆς τέχνης, καὶ τῶν Νυσαίων
 ἀποδειχθέντων δικαστῶν, τὸν μὲν Ἀπόλλωνα πρῶ-
 228 τόν κιθαρίσαι ψιλήν, τὸν δὲ Μαρσύαν ἐπιβαλόντα
 τοῖς κύλοις καταπλῆξαι τὰς ἀκοὰς τῷ ξενίζοντι, καὶ
 διὰ τὴν εὐμέλειαν δόξαι πολὺ προέχειν τοῦ προηγωνι-
 σμένου. σνιτεθειμένων δ' αὐτῶν παρ' ἄλληλα τοῖς 3
 23 δικασταῖς ἐπιδείκνυσθαι τὴν τέχνην, τὸν μὲν Ἀπόλ-
 λωνά φασιν ἐπιβαλεῖν τὸ δεύτερον ἁρμόττονσαν τῷ
 μέλει τῆς κιθάρας φῶδὴν, καθ' ἣν ἐπερβαλίσθαι τὴν
 προὑπάρξασαν τῶν κύλων ἀποδοχὴν· τὸν δὲ πρό-
 τερον ἀγανακτήσαντα διδάσκειν τοὺς ἀκροατὰς ὅτι
 24 παρὰ πᾶν τὸ δίκαιον αὐτοὺς ἔλαττοῦται· δεῖν γὰρ
 γίνεσθαι τέχνης σύγκρισιν, οὐ φωνῆς, καθ' ἣν
 προσήκει τὴν ἁρμονίαν καὶ τὸ μέλος ἐξετάζεσθαι
 τῆς κιθάρας καὶ τῶν κύλων· καὶ πρὸς τούτοις ἑδι-
 25 κόν εἶναι δύο τέχνας ἅμα πρὸς μίαν συγκρίνεσθαι.
 τὸν δὲ Ἀπόλλω μυθολογοῦσιν εἶπειν ὥς οὐδὲν αὐ-
 τὸν πλεονεκτοίῃ· καὶ γὰρ τὸν Μαρσύαν τὸ παρα- 1
 πλῆσιον αὐτοῖ ποιεῖν, εἰς τοὺς κύλους ἐμφυσῶντα·

1 καταιγίσμεν 11 3 παρακολουθεῖν 11 13 ἱερύ-
 λειαν Reiske 17 ἐπερβαλίσθαι D 20 παρ' ἅπαν D
 23 κύλων] ἀέτων κύλων D 25 αὐτός 11.

δαίν οὖν ἢ τὴν ἐξουσίαν ταύτην ἴσῃν ἀμφοτέροισι
 δίδωσθαι γῆς κρείσσεως. ἢ μὴδέτερον τῷ στόματι
 διαγωνιζόμενον διὰ μόνων τῶν χειρῶν ἐνδείκνυσθαι
 5 τὴν ἰδίαν τέχνην. ἐπικρινάμενται δὲ τῶν ἐκροιστῶν
 τὸν Ἀπόλλω δικάωτερος λέγειν, συγκρινθῆναι πάλιν¹
 τὰς τέχνας, καὶ τὸν μὲν Μαρσύαν λειψθῆναι, τὸν
 δ' Ἀπόλλω διὰ τὴν ἴσιν πικρότερον χορησάμενον
 ἐκδαῖραι ζῶντα τὸν ἡττηθέντα. ταχὺ δὲ μεταμιλη-
 θέντα καὶ βαθείως ἐπὶ τοῖς ὑπ' αὐτοῦ προχθιῖσιν
 ἐνέγκαντα τῆς κιθάρας ἐκρῆξαι τὰς χορδὰς καὶ τὴν¹⁰
 6 εὐρημένην ἁρμονίαν ἀφανίσαι. ταύτης δ' ὕστερον
 Μούσας μὲν ἐκτερεῖν τὴν μέσην, Αἶνον δὲ τὴν
 λίχανον, Ὀρφίαν δὲ καὶ Θαμύραν ὑπάτην καὶ παρυ-
 πύτην. τὸν δ' Ἀπόλλω φασὶν εἰς τὸ ἔντρον τοῦ
 Διονύσου τὴν τε κιθάραν καὶ τοὺς κύλους ἀναθέντα,¹³
 καὶ τῆς Κυβέλης ἱερὰς θέντα, συμπληρωθῆναι ταύτη
 7 μέχρι τῶν Τριτοβορίων. κατὰ δὲ τὴν Φρυγίαν ἡμ-
 πιδοῦσης νόσου τοῖς ἀνθρώποις καὶ τῆς γῆς ἀκρίφ-
 που γινομένης, ἐπερωτησάντων τῶν ἀτυχοῦντων τὸν
 θεὸν περὶ τῆς τῶν κακῶν ἀπαλλαγῆς προστάζει²⁰
 φασὶν αὐτοῖς θάψαι τὸ Ἄστιδος σῶμα καὶ τιμᾶν τὴν
 Κυβέλην ὡς θεόν. διόπερ τοὺς Φρύγας ἡφανισμένου
 τοῦ σώματος διὰ τὸν χρόνον εἰδωλὸν κατασκευάσαι
 τοῦ μυρακίου, πρὸς ᾧ θρηνοῦντας ταῖς οἰκίαις
 τιμαῖς τοῦ πᾶθους ἐξιλάσκεισθαι τὴν τοῦ παρὰνο-²⁵

1 *ισῇν* om. II. 2 κρείσσεως Eiehatladi, κρείσσεως libri,
 γρήσσεως Weis. 3 τέχνης] γῆρας II. 6 Μαρσύαν] πάλιν
 add. D. 13 Θάμυρον II; τὴν add. Eich. 16 ταύτη]
 πύτῃ D (et Eua pr. ev. II 2, 44). 19 τῶν ἀτυχοῦντων
 τῶν θεῶν Dindorf, τῶν θεῶν ἀτυχοῦντων D, τὸν θεόν vulg.
 23 διὰ τὸν χρόν. ἢ φ. τοῦ σώματος vulg.

μηθέντος μηνιν· ὅπερ μέχρι τοῦ καθ' ἡμᾶς βίον
 ποιούντας αὐτοὺς διατελεῖν. τῆς δὲ Κρβέλης τὸ
 παλαιὸν βομοὺς ἰδρυσσάμενους θυσίας ἐπιτελεῖν κατ'
 ἔτος· ὅστιμον δ' ἐν Πισινοῦντι τῆς Φρυγίας κατα-
 σκευάσαι νεῶν πολυτελῇ καὶ τιμᾷ καὶ θυσίας
 καταδείξαι μεγαλοπρεπεστάτας, Μίδου τοῦ βασιλέως
 εἰς ταῦτα συμφιλοκαλήσαντος· τῷ δ' ἀγάλλεται τῆς
 θεοῦ παραστῆσαι παρθέλους καὶ λέοντας διὰ τὸ δο-
 22² τελεῖν ὑπὸ τούτων πρῶτον τραφῆναι. περὶ μὲν οὖν
 19¹ μητρὸς θεῶν τοιαῦτα μυθολογῆται παρὰ τι τοῖς
 Φρυγῇ καὶ τοῖς Ἀτλαντίαις τοῖς παρὰ τὸν ὠκεανὸν
 οἰκοῦσιν.

Ματὰ δὲ τὴν Ἰταρίονος τελευτὴν μυθολογεῖται 60
 τοὺς υἱοὺς τοῦ Οὐρανοῦ διελίσθαι τὴν βασιλείαν,
 11¹ ὃν ὑπάρχειν ἐπιφανιστέτους Ἀτλαντα καὶ Κρόνον.
 τούτων δὲ τὸν μὲν Ἀτλαντα λαχεῖν τοὺς παρὰ τὸν
 ὠκεανὸν τόπους, καὶ τοὺς τι λαοὺς Ἀτλαντίους
 ὀνομάσαι καὶ τὸ μέγιστον τῶν κατὰ τὴν χώραν ὄρων
 ὁμοίως Ἀτλαντα προσαγορεύσαι. φασὶ δ' αὐτὸν τὴν 2
 12¹ περὶ τὴν ἀστρολογίαν ἐξεκριβῶσαι καὶ τὸν σφαιρι-
 κὸν λόγον εἰς ἀνθρώπους πρῶτον ἐξενεγκεῖν· ἅψ'
 ῆς κίτιας δόξαι τὸν σύμπαντα κόσμον ἐπὶ τῶν
 Ἀτλαντος ὤμων ὀχεῖσθαι, τοῦ μύθου τὴν τῆς σφαίρας
 εἰρησιν καὶ καταγραφὴν αἰνιτιομένην. γενέσθαι δ'
 13¹ αὐτῷ πλείους υἱοὺς, ὃν ἓνα διενεγκεῖν εὐσεβεῖα
 καὶ τῇ πρὸς τοὺς ἀρχομένους δικαιοσύνη καὶ φιλει-
 θρωπία, τὸν προσαγορευόμενον Ἑσπερον. τοῦτον 3

3 ἰδρυσσάμενης νεῆς. 6 μεγαλοπρεπεστάτας D. Μίδου
 σπείρας 9 πρῶτος CF. 11 τοῖς παρὰ] κατὰ D. 16 παρὰ]
 περὶ D. 19 προσαγορευέσθαι D. 24 διαγραφῆς C.

δ' ἐπὶ τὴν κορυφὴν τοῦ Ἀτλαντος ὄρους ἀναβαίνοντι
 καὶ τὰς τῶν ἑσπερων παρατηρήσεις ποιούμενον ἐξαί-
 φνης ὑπὸ πνευμάτων συναρπαγίνετα μεγάλων ἑσπε-
 ρων γενέσθαι· διὰ δὲ τὴν ἀρετὴν αὐτοῦ τὸ πάθος
 τὰ πλῆθη ἐλεήσαντα τιμὰς ἀθανάτους ἀπονείμει καὶ
 τὸν ἐπιφανίστατον τῶν κατὰ τὸν οὐρανὸν ἑσπε-
 ρων ὁμωνύμως ἐκείνῳ προσαγορεύσει. ἐπάρξει δ'
 Ἀτλαντι καὶ θυγατέρας ἐπτά, τὰς κοινῶς μὲν ἀπὸ
 τοῦ πατρὸς καλουμένας Ἀτλαντίδας, ἰδίᾳ δ' ἐκάστην
 ὀνομαζομένην Μαίαν, Ἠλέκτραν, Ταυγέτην, Στερό-
 πην, Μερόπην, Ἀλκυόνην, καὶ τελευταίαν Κελαινώ.
 ταύτας δὲ μεγάλας τοῖς ἐπιφανιστάτοις ἥρωσι καὶ
 θεοῖς ἀρχηγούς καταστήναι τοῦ [πλείστου] γένους
 τῶν ἀνθρώπων, τεκούσας τοὺς δὲ ἀρετὴν θεοὺς καὶ
 ἥρωας ὀνομασθέντας, οἷον τὴν πρεσβυτάτην Μαίαν
 αὐτὴν μεγίστην Ἑρμῆν τεκνώσαι, πολλῶν εὐρετὴν γινί-
 μενον τοῖς ἀνθρώποις· παραπλησίως δὲ καὶ τὰς
 ἄλλας Ἀτλαντίδας γενεῆσαι παῖδας ἑκατονταίς, ὧν
 τοὺς μὲν ἔθνων, τοὺς δὲ πόλεων γενέσθαι κτίστας.
 διόπερ οὐ μόνον παρ' ἐνίοις τῶν βαρβάρων, ἀλλὰ καὶ
 παρὰ τοῖς Ἕλλησι τοὺς πλείστους τῶν ἀρχαι-
 οτάτων ἡρώων εἰς ταύτας ἀναφέρειν τὸ γένος. ἐπάρ-
 ξαι δ' αὐτάς καὶ σώφρονας διαφερόντως, καὶ μετὰ
 τὴν τελευτὴν τυχεῖν ἀθανάτου τιμῆς παρ' ἀνθρώποις
 [καὶ] καθιδρυθείσας ἐν τῷ κόσμῳ καὶ τῇ τῶν Πλει-
 ᾶδων προσηγορίᾳ περιληφθείσας. ἐκλήθησαν δὲ αἱ

4 εἰς τοῦτο 16 D   D τοῦ om. D   10 ἑσπεροπην II
 12 εὐφροσύνας II (et Eux. pr. et. II 2, 46)   18 πλεί-
 στον om. DF   25 καὶ del. Dind.   παῖδας D   29 αἱ
 add. Beiske.

Ἀτλαντίδας καὶ νόμφαι διὰ τὸ τοὺς ἐγγχωρίους
κοινῇ τὰς γυναῖκας νόμφας προσκαγορεύειν.

Κρότος δὲ μυθολογεῖται, ἀδελφὸν μὲν Ἀτλαν- 61
τος ὄντα, διαφέροντα δ' Ἀσιβαίᾳ καὶ Πλαονιξίᾳ, γή-
μαι τὴν ἀδελφὴν Ῥίαν, ἐξ ἧς γεννησάι Δία τὸν
230 Ὀλύμπιον ἑσπερον ἐπικληθέντα. γεγονέναι δὲ καὶ
ἑτερον Δία, τὸν ἀδελφὸν μὲν Οὐρανοῦ, τῆς δὲ
Κρήτης βασιλεύσαντα, τῇ δόξῃ πολὺ λειπόμενον τοῦ
μεταγενεστέρου. τοῦτον μὲν οὖν βασιλεῦσαι τοῦ
10 σύμπαντος κόσμου, τὸν δὲ προγενέστερον, δυναστεύ-
οντα τῆς προειρημένης νήσου, δίδωαι παῖδας γεννησάι
τοὺς ὀνομασθέντας Κούρητας· προσκαγορεύσαι δὲ καὶ
τὴν νήσον ἀπὸ τῆς γυναικὸς Ἰδαίαν, ἐν ᾗ καὶ
τελευτήσαντα ταφῆναι, διικνυμένου τοῦ τὴν ταφὴν
15 δεξαμένου τόπου μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων. οὐ γάρ
μὲν οἱ γε Κρήτις ὀμολογούμενα τοῦτοις μυθολο-
γοῦσι, περὶ ὧν ἡμῖς ἐν τοῖς περὶ Κρήτης τὰ κατὰ
μέρος ἀναγράφομεν· δυναστεῦσαι δὲ φασὶ τὸν Κρό-
νον κατὰ Σικελίαν καὶ Αἰθῶν, ἐκ τῆς Ἰταλίας,
20 καὶ τὸ σύμπλον ἐν τοῖς πρὸς ἱσπέραν τόποις συστή-
σασθαι τὴν βασιλείαν· παρὰ πᾶσι δὲ φρονεαῖς δια-
κατέχουσιν τὸς ἀκροπόλεις καὶ τοὺς ὄχυρους τῶν τόπων
[τούτων] ἀφ' οὗ δὴ μέχρι τοῦ νῦν χρόνου κατὰ
τε τὴν Σικελίαν καὶ τὰ πρὸς ἱσπέραν νέοντα μέρη
25 πολλοὺς τῶν ὑψηλῶν τόπων ἀπ' ἐκείνου Κρόνον
προσκαγορεύεσθαι. Κρόνον δὲ γενόμενον υἱὸν Δία
τὸν ἐναιτίον τῷ πατρὶ βίον ζηλωσαι, καὶ παρεχό-
μενον ἑαυτὸν πᾶσιν ἐπιεικῇ καὶ φιλόφρονι ἐπὶ

1 καὶ] καὶ αἰ II   16 μυθολογεῖται] ἱστορεῖται II
17 κρητῶν D   22 ἱσχυροῦς D   23 τοῦτον del. Dind.

- τοῦ πλήθους πατέρα προσαγορευθῆναι. διεδέξασθαι
 δ' αὐτὸν φασὶ τὴν βασιλείαν οἱ μὲν ἰκονοσίως τοῦ
 πατρὸς παρὰχωρήσαντες, οἱ δ' ὑπὸ τῶν ὀχλῶν κίρι-
 θέντες διὰ τὸ μῖσος τὸ πρὸς τὸν πατέρα ἰπιστρα-
 τεύσαντος δ' ἐπ' αὐτὸν τοῦ Κρόνου μετὰ τῶν Τιτά-
 νων κρατῆσαι τῇ μάχῃ τὸν Δία, καὶ κύριον γενόμενον
 τῶν ὄλων ἐπελθεῖν ἅπασαν τὴν οἰκουμένην, εὖτε-
 ργεῖν τε τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων. διενεγκεῖν δ'
 αὐτὸν καὶ σώματος ῥώμῃ καὶ ταῖς ἡλλαις ἁπάσαις
 ἀρεταῖς, καὶ διὰ τοῦτο ταχὺ κύριον γενέσθαι τοῦ
 σύμπαντος κόσμου. καθόλου δ' αὐτὸν τὴν ἅπασαν
 σπουδὴν ἔχειν εἰς κόλασιν μὲν τῶν ὑπεβδῶν καὶ
 6 ποιητῶν, εὐεργεσίαν δὲ τῶν ὀχλῶν. ἀνθ' ὧν μετὰ
 τὴν ἐξ ἀνθρώπων μετάστασιν ὀνομασθῆναι μὲν Ζῆνα
 διὰ τὸ δοκεῖν τοῦ καλῶς ζῆν αἴτιον γενέσθαι τοῖς
 ἀνθρώποις, καθιδρυθῆναι δ' ἐν τῷ κόσμῳ τῇ τῶν
 εὖ παθόντων τιμῇ, πάντων προθύμως ἀνυποκεινόν-
 των θεὸν καὶ κύριον εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ σύμπαντος
 κόσμου. τῶν μὲν οὖν παρὰ τοῖς Ἀτλαντίοις θεολο-
 γουμένων τὰ κεφάλαια ταῦτ' ἐστίν.
- 62 Ἡμεῖς δ' ἐπεὶ προειρήκαμεν ἐν τοῖς Αἰγυπτια-
 κοῖς περὶ τῆς τοῦ Διονύσου γενέσεως καὶ τῶν ἐπ'
 αὐτοῦ πραχθέντων ἀκολουθῶς ταῖς ἐγχωρίοις ἱστο-
 ρίαις, οἵκτιον εἶναι διαλαμβάνομεν προσθεῖναι τὰ
 μυθολογούμενα περὶ τοῦ θεοῦ τούτου παρὰ τοῖς
 2 Ἕλλησι. τῶν δὲ παλαιῶν μυθογράφων καὶ ποιητῶν
 περὶ Διονύσου γεγραφότων ἀλλήλοις ἀσύμφωνα καὶ
 πολλοὺς καὶ τερατώδεις λόγους καταβεβλημένων, 281

2 φασὶ οὐ. OF. ἰκόντος II (et Eua. pr. ev. II 2, 49)
 13 ὀχλῶν] ἀγαθῶν Eua. I. c. 19 μυθολογουμένων D.

δυσχερὲς ἔστιν ὑπὲρ τῆς γενέσεως τοῦ θεοῦ τούτου
καὶ τῶν πράξεων καθαρῶς εἰπεῖν. οἱ μὲν γὰρ εἶνα
Διόνυσον, οἱ δὲ τρεῖς γεγονέναι παραδεδωκάσιν,
εἰσὶ δ' οἱ γένεισιν μὲν τούτου ἀνθρωπόμορφον μὴ
γεγονέναι τὸ παράπαν ἀποφαινόμενοι, τὴν δὲ τοῦ
οἴνου δόξιν Διόνυσον εἶναι νομίζοντες. διότι οἱ ἡμεῖς
τῶν παρ' ἑκάστοις λεγομένων τὰ κεφάλαια πειρασά-
μεθα συντόμως ἐπιδραμεῖν.

Οἱ τοίνυν φυσιολογοῦντες περὶ τοῦ θεοῦ τού-
του καὶ τὸν ἀπὸ τῆς ἀμπέλου καρπὸν Διόνυσον
ὀνομάζοντίς φασι τὴν γῆν αὐτομάτως μετὰ τῶν ἄλ-
λων φυτῶν ἐνιγκεῖν τὴν ἀμπέλον, ἀλλ' οὐκ ἐξ ἀρχῆς
ὑπὸ τινος εὑρετοῦ φυτευθῆναι. τεκμήριον δ' εἶναι
τούτου τὸ μέχρι τοῦ νῦν ἐν πολλοῖς τόποις ἀγροῖς
ἀμπέλους φησέσθαι, καὶ κυρτοφορεῖν αἰτῆς παρα-
πλησίως ταῖς ὑπὸ τῆς ἀνθρωπίνης ἐμπειρίας χει-
ρουργομέναις. διμήτορα δὲ τὸν Διόνυσον ἐπὶ τῶν
παλαιῶν ὀνομάσθαι, μίας μὲν καὶ πρώτης γενέσεως
ἀριθμομένης ὅταν τὸ φυτόν εἰς τὴν γῆν τεθῇ
λαμβάνῃ τὴν αὐξήσιν, δευτέρας δ' ὅταν βρωθῇ καὶ
τοῖς βότροις πεκαύῃ, ὥστε τὴν μὲν ἐκ γῆς, τὴν
δ' ἐκ τῆς ἀμπέλου γένεισιν τοῦ θεοῦ νομίζεσθαι
παραδεδωκότων δὲ τῶν μυθολογῶν καὶ τρίτην
γένεισιν, καθ' ἣν φασι τὸν θεὸν ἐκ Διὸς καὶ Δήμη-
τρος τεκνωθέντα διασπασθῆναι μὲν ὑπὸ τῶν γηγε-
νῶν καὶ καθεψηθῆναι, πάλιν δ' ὑπὸ τῆς Δήμητρος
τῶν μελῶν συναρμολογῆναι ἐξ ἀρχῆς νέον γέννη-

2 καθαρῶς οἱ. CF 4 μὴ] μήτε D, μηδὲ A 5 ἀπο-
φαίνονται D 12 τῆς] καὶ τῆς A 17 τῆς οἱ. vulg.
20 βρωθῇ] κορποφορῇ CF 22 ὀνομάζεσθαι D 27 γιγ-
θῆναι vulg.

Θῆναι, εἰς φυσικὰς τινας αἰτίας μεταγόνουσι τοὺς
 7 τοιοῦτους λόγους. Διὸς μὲν γὰρ καὶ Διμήτρου αὐτὸν
 λέγεσθαι διὰ τὸ τὴν ἡμπελον ἐκ τε γῆς καὶ ὑμῶν
 λαμβάνουσιν τὴν αὔξησιν καρποφορεῖν τὸν ἐκ τοῦ
 βότρυος ἀποθλιβόμενον οἶνον· τὸ δ' ὑπὸ τῶν γηγε-
 νῶν κῆνον ὄντα διασπασθῆναι δηλοῦν τὴν ἐπὶ τῶν
 γεωργῶν σιγχομιδὴν τῶν καρπῶν, [διὰ τὸ τοὺς
 ἀνθρώπους τὴν γῆν Διμήτρην νομίζειν·] τὴν δὲ
 καθύψην τῶν μελῶν μεμυθοποιῆσθαι διὰ τὸ τοὺς
 πλείστους ἔπειν τὸν οἶνον καὶ μίσγοντας εὐωδιστί-
 10 ραν αὐτοῦ καὶ βελτίονα τὴν φύσιν κατασκευάζειν.
 τὸ δὲ τὰ ὑπὸ τῶν γηγενῶν λυμανθέντα τῶν μελῶν
 ἁρμοσθέντα πάλιν ἐπὶ τὴν προγεγενημένην φύσιν
 ἀποκαθίστασθαι παρεμφαίνειν ὅτι πάλιν ἡ γῆ τῇ
 τρογγηθείσῃ ἡμπελον καὶ τρηθείσῃ ταῖς κατ' ἔτος
 15 ὥραις εἰς τὴν προὑπάρξασαν ἐν τῷ καρποφορεῖν
 ἀκμὴν ἀποκαθίστησι. καθύλου γὰρ ὑπὸ τῶν ἀρ-
 χαίων ποιητῶν καὶ μυθογράφων τὴν Διμήτρην γῆν
 8 μητέρα προσαγορεύεσθαι, σύμφωνα δὲ τοῦτοις εἶναι
 τὰ τε δηλούμενα διὰ τῶν Ὀρφικῶν ποιημάτων καὶ
 τὰ παρεμφερόμενα κατὰ τὰς τιλαιάς, περὶ ὧν οὐ
 9 τίμεις τοῖς ἐμνήτοις ἱστορεῖν τὰ κατὰ μέρος. ὁμοίως
 δὲ καὶ τὴν ἐκ Σερμέλης γένεσιν εἰς φυσικὰς ἀρχὰς
 ἀνάγουσιν, ἀποφαινόμενοι Θυνίην ὑπὸ τῶν ἀρχαίων
 τὴν γῆν ὀνομάσθαι, καὶ τιθεῖσθαι τὴν προσηγορίαν
 232 [καὶ] Σερμέλην μὲν ἀπὸ τοῦ σεμνῆν εἶναι τῆς θεοῦ 11

1 ἀνάγονται II 2 εἰ] εἴς D ὑμῶν UF 7 διὰ —
 νομίζειν del. Heiske 10 καὶ μίσγοντας om. B 11 κατα-
 σκευάζοντες II 12 τὸ δὲ τὰ Dindorf, τὰ δ' libri 14 πό-
 τις εἰ ταῖς; πάλιν del. Dind. 23 τὴν ap.] διττὴν σφ.
 Wurm 28 καὶ del. Elck.

ταύτης τὴν ἐπιμέλειαν καὶ τιμὴν, θυώνην δ' ἀπὸ
 τῶν θυομένων ἐντῇ θυσιῶν καὶ θυγλῶν. δις δ' 10
 αὐτοῦ τὴν γένεισιν ἐκ Διὸς παραδεδόσθαι διὰ τὸ
 δοκεῖν μετὰ τῶν ἄλλων ἐν τῷ κατὰ τὸν Διουκλίωνα
 κατακλυσμῷ φθαρῆναι καὶ τούτους τοὺς καρποὺς,
 καὶ μετὰ τὴν ἰομβρίαν πάλιν ἀναφύεσθαι ὥσπερ
 δευτέραν ἐπιφάνειαν ταύτην ἐπάρξαι τοῦ θεοῦ παρ'
 ἀνθρώποις, καθ' ἣν ἐκ τοῦ Διὸς μηροῦ γενέσθαι
 πάλιν τὸν θεὸν [τοῦτον] μεμυθοποιήσθαι. οἱ μὲν
 οὖν τὴν χρεῖαν καὶ δύναμιν τοῦ κατὰ τὸν οἶνον
 εὐρηματος ἀποφαινόμενοι Διόνυσον ἐπάρχειν τοι-
 αῦτα περὶ αὐτοῦ μυθολογοῦσι. τῶν δὲ μυθογρά- 63
 φων οἱ σωματοειδῆ τὸν θεὸν καρινσέροντες τὴν
 μὲν εὐρίσιν τῆς ἀμπέλου καὶ φυττίαν καὶ πᾶσαν
 τὴν περὶ τὸν οἶνον πραγματικὴν συναφώνως εἰσφ'
 προσάπτουσι, περὶ δὲ τοῦ πλείους γιγνόντι Διου-
 νύσου ἀμφισβητοῦσιν. ἔτι μὲν γὰρ ἵνα καὶ τὴν 1
 αὐτὸν ἀποφαίνονται γινέσθαι τὸν τι καταδιζέοντα
 τὰ κατὰ τὰς οἶνοποιίας καὶ σύγκομιδάς τῶν ξυλλέ-
 2 νων κυλονμένων καρπῶν καὶ τὴν στρατηγέμενον
 ἐπὶ πίκαν τῆς οἴκουμένην, ἐκὶ δὲ τὸν τὰ μυστήρια
 καὶ τελετὰς καὶ βαρχίας εἰσηγησάμενον· ἔτι μὲν δέ,
 καθάπερ προείπον, τοίς ὑποστησάμενοι γιγνόντι
 κατὰ διωστήχους χρόνους, ἐκάστῳ προσάπτουσι 3
 ἰδίαν πρᾶξιν· καὶ φασὶ τὸν μὲν ἀρχαιοτάτων Ἰνδὸν 3
 γιγνόντι, καὶ τῆς χώρας αὐτομάτως διὰ τὴν εὐ-
 κρεσίαν φερομένης πολλὴν λαμπρότητα πρῶτον τοῦτον
 ἀποθλίψαι βότρυας καὶ τὴν χρεῖαν τῆς περὶ τὸν

1 φυττίαν D   2 παραδεδόσθαι D   3 τούτος οἱ CD

οἶνον φύσειως ἐπινοῆσαι, ὁμοίως δὲ καὶ τῶν σύκων
καὶ τῶν ἑλλων ἀκροθρύσων τὴν καθήκουσαν ἐπιμέ-
λειαν ποιῆσθαι, καὶ καθόλου τὰ πρὸς τὴν συγχο-
μιδὴν καὶ παρὰθίσαι τούτων τῶν καρπῶν ἐπινοῆσαι.
τὸν αὐτὸν δὲ καὶ καταπώγωνα λέγουσι γενέσθαι
διὰ τὸ τοῖς Ἰνδοῖς νόμιμον εἶναι μέχρι τῆς τελευταίας
ἐπιμελῶς ὑποτρέφειν τοὺς πώγωνας. τὸν δ' οὖν
Διόνυσον ἐπιελθόντα μετὰ στρατοσίδου πᾶσαν τὴν
οἰκουμένην διδάξαι τὴν τε φυτεῖαν τῆς ἀμπέλου
καὶ τὴν ἐν ταῖς ληνοῖς ἀπόθλιψιν τῶν βοτάνων.
ἂψ' οὖν Ἀθηναῖον αὐτὸν ὀνομασθῆναι. ὁμοίως δὲ
καὶ τῶν ἑλλων εὐρημάτων μεταδόντα πᾶσι τυχεῖν
αὐτὸν μετὰ τὴν ἐξ ἀνθρώπων μεταστάσιν ἀθανάτου
τιμῆς παρὰ τοῖς εὖ παθοῦσιν. δείκνυσθαι δὲ παρ'
Ἰνδοῖς μέχρι τοῦ νῦν τὸν τε τόπον ἐν ᾧ συνέβη
γενέσθαι τὸν θεὸν καὶ προσηγορίας πόλεων ἀπ'
αὐτοῦ, κατὰ τὴν τῶν ἐγχωρίων διάλεκτον· καὶ πολλὰ
ἕτερα διαμένειν ἄξιόλογα τεκμήρια τῆς παρ' Ἰνδοῖς
γενέσεως, περὶ ὧν μακρὸν ἂν εἴη γράφειν. δευτέ-
ρον δὲ μυθολογεῖν γενέσθαι Διόνυσον ἐκ Διὸς
καὶ Φερσιφόνης, ὧς δὲ τινες, ἐκ Δήμητρος, τοῦτον
δὲ παρυσάγονσι πρῶτον βῆς ἐπ' ἥροισιν ξιϋῆαι,
τὸ πρὸ τοῦ ταῖς χερσὶ τῶν ἀνθρώπων τὴν γῆν
κατεργαζομένων. πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα φιλοτέχνως
ἐπινοῆσαι τῶν πρὸς τὴν γεωργίαν χρησίμων, δι' αὐ-

1 τῶν Dindorf, τὴν τῶν libei 2 τῶν] τὴν τῶν C
ἐπιμέλειαν Dindorf, ἐπιμέλειαν καὶ παρὰθεῶν παρὰθεῶν D,
ἐπιμέλειαν καὶ παρὰθεῶν H 4 καὶ παρὰθίσαι αὐτῶν
Dind. [ἐπινοῆσαι] διὸ καὶ Ἀθηναῖον ὀνομασθῆναι αὐτῶν
codices 5 γενέσθαι am. H 16 ἀπ' Dindorf, ἐπ' codices
29 γενέσθαι am. D 23 τοῦ] τούτου D

ὦν ἀπολυθῆναι τοὺς ὄχλους τῆς πολλῆς κακοπα-
 θείας· ἀνθ' ὧν τοὺς εὐ παθόντας ἀπονείμει τιμὰς 2
 ἰσοθέους αὐτῷ καὶ θυσίας, προθύμως ἐλάττων ἀν-
 θρώπων διὰ τὸ μέγεθος τῆς εὐεργεσίας ἀπονειμάν-
 3 των τὴν ἀθανασίαν. περὰσημον δ' αὐτῷ ποιῆσαι
 κέραια τοὺς κατασκευάζοντας τὰς γραφὰς ἢ τοὺς
 ἀνδριάντας, ἅμα μὲν δηλοῦντας ἱέραν Διονύσου
 φύσιν, ἅμα δὲ ἀπὸ τῆς περὶ τὸ ἔροτρον εὐρίστως
 ἐμφαίνοντας τὸ μέγεθος τῆς ἐπινοηθείσης τοῖς γε-
 10 ωργοῖς εὐχρηστίας. τρίτον δὲ γενέσθαι Διόνυσόν 3
 φασιν ἐν Θηβαῖς ταῖς Βοιωτίαις ἐκ Διὸς καὶ Σεμέ-
 λης τῆς Κάδμου. μυθολογοῦσι γὰρ ἐρασθέντα Δία
 μετῆναι πλειονάκις αὐτῇ διὰ τὸ κάλλος, τὴν δ' Ἥραν
 ζηλοτυποῦσαν καὶ βουλομένην τιμωρίᾳ περιβαλεῖν
 12 τὴν ἄνθρωπον, ὁμοιωθῆναι μὲν τινι τῶν ἀποδοχῆς
 τυγχανουσῶν παρ' αὐτῇ γυναικῶν, παριακροῦσασθαι
 δὲ τὴν Σεμέλην· εἰπεῖν γὰρ πρὸς αὐτὴν ὅτι καθῆ- 4
 κον ἦν τὸν Δία μετὰ τῆς αὐτῆς ἐπιφανείας τε καὶ
 τιμῆς κοιῆσθαι τὴν ὁμιλίαν ἥπιο χρᾶται κατὰ τὴν
 14 πρὸς τὴν Ἥραν συμπεριφορᾶν. διὸ καὶ τὸν μὲν
 Δία, τῆς Σεμέλης ἀξιοῦσης τυγχάνειν τῶν ἰσίων
 Ἦρας τιμῶν, παραγενέσθαι μετὰ βροντῶν καὶ κεραυ-
 νόων, τὴν δὲ Σεμέλην οὐχ ὑπομείνας τὸ μέγεθος
 τῆς περισιτάσεως τελευτῆσαι καὶ τὸ βρέφος ἐκτρέφει
 16 πρὸ τοῦ καθήκοντος χρόνου. καὶ τοῦτο μὲν τὴν 5
 Δία ταχίως εἰς τὸν ἑαυτοῦ μηρὸν ἐγκρύψαι· μετὰ
 δὲ ταῦτα τοῦ κατὰ φύσιν τῆς γενέσεως χρόνου τὴν

7 [εἶπον CF 10 γενέσθαι] 11 γενέσθαι D 15 ὁμοιω-
 θῆναι vulg. 16 αὐτῆς CF 18 αὐτῆς om. CF 27 τὴν
 om. CF.

τελείαν αὐξήσιν ποιήσαντος ἀπειργαίει τὸ βρίσκειν
 εἰς Νῦσαν τῆς Ἀραβίας. ἐνταῦθα δ' ὑπὸ τυμφῶν
 τραφέντα ἄνθρωποι παῖδα προσαγορευθῆναι μὲν ἀπὸ τοῦ
 πατρὸς καὶ τοῦ τόπου Διόκουσον, γινόμενον δὲ τῷ
 ἑτέρῳ διάφορον τὸ μὲν πρῶτον ἐν χορείαις καὶ
 γυναικῶν θιάσοις καὶ παιτοδιστῇ τρυφῇ καὶ παιδιᾷ
 διατελεῖν· μετὰ δὲ ταῦτα στρατοπέδον ἐκ τῶν γυναι-
 κῶν συναγαρόντα καὶ θύρσοις καθοπλίσαντα στρα-
 τεύειν ἐπὶ πᾶσαν ποιήσασθαι τὴν οἰκουμένην. κατα-
 δίδδει δὲ καὶ τὰ περὶ τὰς τελειὰς καὶ μεταδοῦναι τοῖς
 τῶν μυστηρίων τοῖς εὐσεβέσι τῶν ἀνθρώπων καὶ
 δίκαιον βίον ἀσχοῦσι, πρὸς δὲ τοῦτοις παιτοχὸν
 παιηγόρους ἔχειν καὶ μουσικοὺς ἄγωνα συντελεῖν,
 καὶ τὸ σύνολον συλλύοντα τὰ νεύκη τῶν ἐθνῶν καὶ
 πάσαν ἀντὶ τῶν στέσεων καὶ τῶν πολέμων ὁμόνοιαν
 εἶναι καὶ πολλὴν εἰρήνην κατασκευάζειν. διαβοηθείσης
 δὲ κατὰ πάντα τόπον τῆς τοῦ θεοῦ παρουσίας, καὶ
 διότι πᾶσιν ἐπιεικῶς προσφιρόμενος πολλὰ συμ-
 βάλ्लεται πρὸς τὴν ἐξημέρωσιν τοῦ κοινοῦ βίου,
 παρθομὶ συνεστάν αὐτῷ καὶ προσδίδχισθαι μετὰ
 πολλῆς χαρᾶς. ὀλίγων δ' ὄντων τῶν δι' ὑπερη-
 φανίαν καὶ ἀσέβειαν καταφροσύνητων καὶ φασκόντων
 τὰς μὲν βάρβαρας δι' ἀκρασίαν αὐτὸν περιώγεισθαι,
 τὰς δὲ τελειὰς καὶ τὰ μυστήρια φθορὰς εἶναι τῶν
 ἄλλοτρίων γυναικῶν καταδικνύειν, κολάζεσθαι τοὺς
 αἰσιμαίους ἢ αὐτοῦ παραχρήμα. ἐπίτοιτι γὰρ τῇ τῆς
 θείας φύσεως ὑπεροχῇ χρώμενον τιμωρεῖσθαι τοὺς
 ἀσεβεῖς, ποτὲ μὲν αὐτοῖς ἐμβέλλοντα μανίαν, ποτὲ

13 παιηγόροις ἔχειν παιτοχόν D

τὰ τε ἑθνή 14 παρασκευάζειν I

14 τὰ Bakker,

27 θιάς om. vulg.

δὲ ταῖς τῶν γυναικῶν χερσὶ ζώντας διαμελίζοντα·
 εὐρίσκει δὲ καὶ διὰ τῆς στρατηγικῆς ἐπινοίας παρὰ
 δόξως ἀναιρεῖν τοὺς ἐναντιοπαροῦντας. ἀναδιδόναι
 γὰρ ταῖς βίαιαις ἐντὶ τῶν θυρώων λόγχας τῷ κιττῷ
 2 κακαλυμμένας τὴν ἀκμὴν τοῦ σιδήρου· διὸ καὶ τῶν
 βασιλέων διὰ τὴν ἄγνοιαν καταφρονούντων ὡς ἐν
 γυναικῶν, καὶ διὰ τοῦτ' ἐπαρσκαίνων ὄντων, ἀναλ-
 πίστως ἐπιτιθέμενοι κατακοντίζουσιν. τῶν δὲ κολα- 4
 σθέντων ἔκ' αὐτοῦ γαστρὶ ἐπιφανιστάτους εἶναι
 10 Περθία μὲν παρὰ τοῖς Ἑλλήσι, Μύρραρον δὲ τὴν
 βασιλείαν παρ' Ἰνδοῖς, Λυκοῦργον δὲ παρὰ τοῖς Θράξι.
 μυθολογοῦσι γὰρ τὸν Διόνυσον ἐκ τῆς Ἀσίας μὲλ-
 λοντα τὴν δύναμιν διαβιβάζειν εἰς τὴν Εὐρώπην,
 συνθίσθαι φίλιαν πρὸς Λυκοῦργον τὸν Θράξης
 15 βασιλέα τῆς ἐκ' Ἑλλησπόντων· διαβιβάσαντος δὲ
 αὐτοῦ πρώτας τὰς βίαιας ὡς εἰς φίλιαν χώραν,
 τὸν μὲν Λυκοῦργον παραγγεῖλαι τοῖς στρατιώταις
 νυκτὸς ἐπιθίσθαι καὶ τὸν τε Διόνυσον καὶ τὰς
 20 μαινάδας πᾶσας ἀνελθεῖν, τὸν δὲ Διόνυσον παρὰ
 τινος τῶν ἐγχωρίων, ὃς ἑκαλεῖτο Χάροψ, μεθόντα
 τὴν ἐπιβουλὴν καταπλαγῆναι διὰ τὸ τὴν δύναμιν
 ἐν τῷ πέραν εἶναι, παντελῶς δ' ὀλέγοντας πόντῳ τῶν
 φίλων συνδιαβιβηκέναι. διόπερ' ἰσθόρως τοῦτον δια- 5
 πλεύσαντός πρὸς τὸ σφέτερον στρατόπεδον, τὸν μὲν
 25 Λυκοῦργον γαστρὶ ἐπιθέμενον ταῖς μαινάδων ἐν τῷ
 καλουμένῳ Νυσίῳ πᾶσας ἐποκτείνει, τὸν δὲ Διόνυ-
 σον περαιώσαντα τὰς δυνάμεις μάχῃ κρατῆσαι τῶν
 Θράκων, καὶ τὸν Λυκοῦργον ζωοργήσαντα τυφλωσαί

5 διὸ οὐκ. II 14 τὰς Θράξας — 17 Λυκοῦργον οὐκ. AD
 10 μαινάδας] βίαιας D 20 ὄλεσον II 22 ἐκ] μὲν ἐκ τ.

τε καὶ πᾶσαν αἰκίαν εἰσινερχόμενον ἀναστεινῶσαι.
 6 μετὰ δὲ ταῦτα τῷ μὲν Χάροσι χεῖρον ἀποδιδόντα
 τῆς ἐπιτορσίας παραδοῦναι τὴν τῶν Θρηκῶν βασι-
 λείαν καὶ διδάξαι τὰ κατὰ τὰς τελευτὰς ὄργια· Χάρο-
 πος δ' εὖδον γενόμενον Οἰάγρον παραλαβεῖν τὴν τε
 βασιλείαν καὶ τὰς ἐν τοῖς μυστηρίοις παραδεδωμένας
 τελευτὰς, ὥς ὕστερον Ὀρφέα τὸν Οἰάγρον μαθόντα
 παρὰ τοῦ πατρός, καὶ φύσει καὶ παιδείᾳ τῶν ἀπάν-
 των διανερχόμενα, πολλὰ μεταθεῖναι τῶν ἐν τοῖς
 ὄργιοις· διὸ καὶ τὰς ἐπὶ τοῦ Διονύσου γενομένας
 7 τελευτὰς Ὀρφικῶς προσεγορευθῆναι. τῶν δὲ ποιη-
 τῶν τινες, ὧν ἴσθι καὶ Ἀντίμαχος, ἀποφαίνονται
 τὸν Λυκοῦργον οὐ Θρήκης, ἀλλὰ τῆς Ἀραβίας γι-
 γανῆναι βασιλέα, καὶ τῷ τε Διονύσῳ καὶ ταῖς βέλ-
 χαις τὴν ἐπίθισιν ἐν τῇ κατὰ τὴν Ἀραβίαν Νύσῃ καὶ
 πεποιθῆσθαι. τὸν δ' οὖν Διονύσον φασὶ κολέεσθαι
 14 μὲν τοὺς ἄσειβεις, ἐπαικῶς δὲ προσενηχθέντα τοῖς
 ἄλλοις ἀνθρώποις, ἐκ τῆς Ἰνδικῆς ἐπ' ἐλέφαντος
 8 τὴν εἰς Θήβας ἐκάνοδον ποιήσασθαι. τριτοῦς δὲ
 διαγεγενημένου τοῦ σύμπαντος χρόνου, φασὶ τοὺς
 10 Ἕλληνας ἀπὸ ταύτης τῆς αἰτίας ἔργιν τὰς τριτημέ-
 ρας, μυθολογοῦσι δ' αὐτὸν καὶ λαφύρων ἡθροί-
 κота πλῆθος ὡς ἐν ἀπὸ τηλικαύτης στρατείας, πρῶ-
 του τῶν ἀπάντων καταγαγεῖν θρήμβρον εἰς τὴν
 πατρίδα.

86 Αὗται μὲν οὖν αἱ γενέσεις συμβαίνουσιναι μέ-
 λιστα παρὰ τοῖς παλαιοῖς· ἡμισηθητοῦσι δὲ καὶ πό-
 λεις οὐκ ὀλίγαι Ἑλληνίδες τῆς τούτου τεχνώσεως·

1 προσεπνευσ. Herillois 2 Χάροσι || ἀποδόντα || 4 Θά-
 ρατος || 5 τε om. D 6 τελευτὰς παρ. valg. 24 τῶν] τῶν τιδ.

καὶ γὰρ Ἡλιῖοι καὶ Νάξιοι, πρὸς δὲ τοῦτοις οἱ τὰς
 Ἐλευθεράς οἰκοῦντες καὶ Τήσιοι καὶ πλείους ἑτεροὶ
 παρ' αὐτοῖς ἀποφαινόμενοι τεκνωθῆναι. καὶ Τήσιοι 2
 μὲν τεκμήριον φέρουσι τῆς παρ' αὐτοῖς γενέσεως
 τοῦ θείου τὸ μέχρι τοῦ νῦν καταγμένους χρόνους ἐν
 τῇ πόλει πηγὴν αὐτομάτως ἐκ τῆς γῆς αἰένου εἶναι
 εὐωδία διαφέροντος· τῶν δ' ἄλλων οἱ μὲν ἱερὰν
 Διονύσου δεικνύουσι τὴν χώραν, οἱ δὲ ναοὺς καὶ
 τεμένη διαφερόντως ἐκ παλαιῶν χρόνων αὐτῷ καθι-
 10 δορμένα, καθόλου δ' ἐν πολλοῖς τόποις τῆς οἰκου- 3
 μένης ἀπολιλοιπότος τοῦ θείου σημεῖα τῆς ἰδίας
 εὐεργεσίας ἅμα καὶ παρουσίας, οὐδὲν παραδοξὸν
 ἐκέστους νομίζειν οὐκιοσύνητά τινα γιγνέσθαι τῷ Διο-
 νύσῳ πρὸς τὴν αὐτῶν πόλιν τε καὶ χώραν. μαρ-
 15 τυρεῖ δὲ τοῖς ὑφ' ἡμῶν λεγομένοις καὶ ὁ ποιητὴς
 ἐν τοῖς ὕμνοις, λέγων περὶ τῶν ἀμφισβητούντων
 τῆς τοῦτου γενέσεως καὶ ἅμα τεκνωθῆναι παρυσ-
 ἄγων αὐτὸν ἐν τῇ κατὰ τὴν Ἀραβίαν Νύσῳ,
 οἱ μὲν γὰρ Δρακόνες σ', οἱ δ' Ἰκέρες ἡγεμόισιν
 20 φέσ', οἱ δ' ἐν Νάξῳ, δῖον γένος, εἰραφιδά,
 οἱ δὲ σ' ἐκ' Ἀλφειῷ ποταμῷ βαθυδινηντι
 κυσπαμένην Σιμέλῃν τεκτεῖν Διὶ τερπικρατύνῳ,
 ἄλλοι δ' ἐν Θήβῃσιν, ἔνεξ, σε λέγον· αἱ γενέσθαι,
 ψευδόμενοι· οἱ δ' ἔτι καὶ πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε
 25 πολλὸν ἐκ' ἀνθρώπων κρύπτων λευκώλετον Ἥρην.
 ἴσθι δὲ τις Νύση, ὕπατον ὄρος, ἀνθέων ὕλη,
 τηλοῦ Φοινίκης, σχεδὸν Αἰγύπτιοιο ῥοάων.

ἡ αὐτομάτην Π 14 τε om. ΟΥ 15 λεγομένοις
 om. Π 19 οἱ μὲν . . σ'] ἄλλοι μὲν γὰρ διακινῶσιν D
 20 φάσ' Rhod., φασίν codices 22 totum versum om. Π
 26 δὲ τῆς Νύσης ὄρεσιν om. II.

- 1 οὐκ ἄγνοω δ' ὅτι καὶ τῶν τὴν Λιβύην τετιομένων
 οἱ παρὰ τὸν ὠκεανὸν οἰκοῦντες ἀμφισβητοῦσι τῆς
 τοῦ Θεοῦ γενέσεως, καὶ τὴν Νῦσαν καὶ τὰλλα τὰ
 περὶ αὐτοῦ μυθολογούμενα παρ' ἑκαστοῖς δεικνύουσι
 γεγενημένα, καὶ πολλὰ τεκμήρια τούτων μέχρι τοῦ
 καθ' ἡμᾶς βίου διαμένειν κατὰ τὴν χώραν φασί·
 πρὸς δὲ τούτοις ὅτι πολλοὶ τῶν παλαιῶν παρ' Ἑλ-
 λησι μυθογράφων καὶ ποιητῶν συμφωνούμενα τού-
 τοις ἱστοροῦσι καὶ τῶν μεταγενεστέρων συγγραφείωντας
 2 οὐκ ὀλίγοι. διόπερ, ἵνα μηδὲν παραλείπωμεν τῶν ὡ-
 ἱστορημένων περὶ Διονύσου, διζήμεν ἐν κεφαλαίοις
 τὰ παρὰ τοῖς Λίβυσι λεγόμενα καὶ τῶν Ἑλληνικῶν
 συγγραφείων ὅσοι τούτοις σύμφωνα γεγράφασι καὶ
 Διονυσίῳ τῷ συνταξαμένῳ τὰς πελαγίους μυθοποιίας.
 4 οὗτος γὰρ τὰ τε περὶ τὸν Διόνυσον καὶ τὰς Ἀμα-
 ζόντας, ἔτι δὲ τοὺς Ἀργοναύτας καὶ τὰ κατὰ τὸν
 Παικὸν πόλεμον πραχθέντα καὶ πόλλ' ἕτερα συν-
 τίττεται, περατιθεῖς τὰ ποιήματα τῶν ἀρχαίων, τῶν
 τε μυθολόγων καὶ τῶν ποιητῶν.
 67 Φησὶ τοίνυν παρ' Ἑλλήσι πρῶτον εὐρετὴν γε-
 νέσθαι Δίον ὀφθαλμῶν καὶ μέλους, ἔτι δὲ Κέδμου
 κομισάντος ἐκ Φοινίκης τὰ καλούμενα γράμματα
 πρῶτον εἰς τὴν Ἑλληνικὴν μεταθεῖναι διάλεκτον,
 καὶ τὰς προσηγορίας ἐκαστῷ τεῖξαι καὶ τοὺς χαρα-
 κτήρας διατοκᾶσαι. κοινῇ μὲν οὖν τὰ γράμματα
 Φοινίκῃσι κληθῆναι διὰ τὸ παρὰ τοὺς Ἕλληνας ἐκ
 Φοινίκων μετενέχθηναι, ἰδίᾳ δὲ τῶν Πηλουσίων

7 παρ' ἡμῶν παρ' D 8 σέματα F 10 παραλείπωμεν D
 11 ἱστοροῦντων D 14 τῷ συνταξαμένῳ om. D μυθολο-
 γίας D 17 συντάξας CF 28 φοινίκης D, φοινίκας CF.

πρώτων χρησαμένων τοῖς μετατεθείσι χαρακτηροῖ
 Πιλασγικά προσαγορευθῆναι. τὸν δὲ Αἶνον ἐπὶ 2
 ποιητικῇ καὶ μελωδίᾳ θαυμασθέντα μαθητάς σχεῖν
 πολλοὺς, ἐπιφανεστάτους δὲ τρεῖς, Ἡρακλῆα, Θαρύ-
 3 ραν, Ὀρφία. τούτων δὲ τὸν μὲν Ἡρακλῆα καθαρί-
 ζειν μαρθάνοιτα διὰ τὴν τῆς ψυχῆς βραδυτητα μὴ
 δύνασθαι διέξασθαι τὴν μέθησιν, ἐπειθ' ἐπὶ τοῦ
 Αἶνου πληγὰς ἐπιτιμηθέντα διοργισθῆναι καὶ τῇ
 4 καθάρᾳ τὸν διδάσκαλον πατάξοντα ἀποκτείνειν, Θα-
 10 μάρην δὲ φῦσαι διαφόρῳ κεχορηγημένον ἔκπονησαι
 τὰ περὶ τὴν μουσικὴν, καὶ κατὰ τὴν ἐν τῷ μελω-
 δίᾳ ὑπεροχὴν φάσκειν ἑαυτὸν τῶν Μουσῶν ἰμμε-
 λίστατον ἕδειν. διὸ καὶ τὰς θεὰς αὐτῷ χολωθείσας
 τὴν τε μουσικὴν ἀφιλέσθαι καὶ πηρῶσαι τὸν ἄνδρα,
 15 καθάπερ καὶ τὸν Ὀμηρον τοῦτοις προσμυρτυρεῖν
 λέγοντα

ἔνθα τε Μοῦσαι

ἀντόμενται θάρμυριν τὸν θορήκα παῖσκαν ᾠοιδῆς,
 καὶ ἔτι

20 αἱ δὲ χολωσάμεναι πηρὸν θέσαν, πῶτ' αὖ ᾠοιδὴν
 θεσπεσίην ἀφείλοντο καὶ ἐκλίλασαν καθαριστὴν.
 περὶ δὲ Ὀρφείῳ τοῦ τρίτου μαθητοῦ τὰ κατὰ μέρος 4
 ἀναγράφομεν, ὅταν τὰς πράξεις αὐτοῦ διηξίωμεν.
 τὸν δ' οὖν Αἶνον περὶ τοῖς Πιλασγικοῖς γράμμασι
 5 σινταξάμενον τὰς τοῦ πρώτου Διονύσου πράξεις καὶ
 τὰς ἄλλας μυθολογίας ἀπολιπτὴν ἐν τοῖς ὑπομνήμασιν.
 κατὰμοίως δὲ τοῦτοις χρησασθαι τοῖς Πιλασγικοῖς γράμ- 6

4 et 9 θάρμυριν CF δ' Ὀρφείῳ] καὶ Ὀρφίᾳ ταύτῃ
 11 κατέ] τὰ κατὰ B 12 ἑαυτὸν] δ' αὐτὸν D 14 τὸν
 ἄνδρα om. H 19 καὶ ἔτι om. B 22 τὰ κατὰ. Dind.

μασι τὸν Ὀρφέα καὶ Προναπίδην τὸν Ὀμήρου διδά-
 σκαλον, ἐφ' ᾧ γιγνόντα μελοποιούν· πρὸς δὲ τοῖτοις
 θυμοίτην τὸν θυμοίτου τοῦ Δαυμίδοντος, κατὰ τὴν
 ἡλικίαν γιγνόντα τὴν Ὀρφίως, πλανηθῆναι κατὰ
 πολλοὺς τόπους τῆς αἰκουμένης, καὶ παραβλεῖν τῆς
 Λιβύης εἰς τὴν πρὸς ἑσπέραν χώραν ἕως ὀκταυοῦ·
 θεάσασθαι δὲ καὶ τὴν Νῦσαν, ἐν ᾗ μυθολογοῦσιν
 οἱ ἐγγύωσι ἄρχαιοι τραπῆναι τὸν Διόνυσον, καὶ
 τῆς κατὰ μέρος τοῦ θεοῦ τούτου πράξεις μαθόντα
 παρὰ τῶν Νυσαίων συντάξασθαι τὴν Φρυγίαν ὅτε
 μαζομένην ποιήσιν, ἄρχαιως τῇ τε διαλέτῳ καὶ
 68 τοῖς γράμμασι χρησάμενον. φησὶ δ' οὖν Ἀμμωνα
 βασιλεύοντα τοῦ μέρους τῆς Λιβύης Οὐρανοῦ γῆμαι
 θυγατέρα τὴν προσαγορευομένην Ἑβαν, ἀδελφὴν
 οὖσαν Κρόνου τε καὶ τῶν ἄλλων Τιτάνων. ἐπιόντα
 δὲ τὴν βασιλείαν εὖρεῖν πλησίον τῶν Κιραυνίων
 καλουμένων ὄρων παρθένον τῷ κάλλει διαφέρουσαν
 2 Ἀμάλθειαν ὄνομα. ἐρασθέντα δ' αὐτῆς καὶ πλησιάζ-
 σαντα γεννησάιναι παῖδα τῷ τε κάλλει καὶ τῇ ῥώμῃ
 θαυμαστόν, καὶ τὴν μὲν Ἀμάλθειαν ἀποδιῆσαι κυρίαν
 τοῦ σύνεγγυς τόπου παντός, ὄντος τῷ σχήματι παρα-
 πλησίον κέρσι βοῦς, ἐφ' ἣς αἰτίας Ἑσπέρου κέρως
 προσαγορευθῆναι· διὰ δὲ τὴν ἀρετὴν τῆς χώρας
 δίνει πληρὴ παντοδαπῆς ἐμπέλου καὶ τῶν ἑλλεν
 3 δένδρων τῶν ἡμέρους φερόντων καρποῖς. τῆς δὲ
 προσημνίας γυναικὸς τὴν δυναστείαν παραλαβού-

1 προναπίδης D   4 τῆς D, τοῦ vulg.   5 καὶ παρα-
 βαλεῖν — 6 γῶσαν vsm. C   6 γῶσαν Rhod., γῶσαν τῆς
 αἰκουμένης codices   8 ἄρχαιοι f. del.   11 ἄρχαιως
 Dindorf, ἀρχαίως libri (cf. 12, 3)   13 τοῦ om. CF   14
 Ἀμάλθειαν codices (ut infra).

σης, ἀπὸ ταύτης τὴν χώραν Ἀμαλθείας κίρας ὀνομα-
 σθήναι· διὰ καὶ τοὺς μεταγενεστέρους ἀνθρώπους
 διὰ τὴν προσημασμένην εἰσίαν τὴν κρατίστην γῆν καὶ
 παντοδαποῖς καρποῖς πλήθουσαν ὥσπερ αὐτὴς Ἀμαλ-
 2 θείας κίρας προσαγορεύειν. τὸν δ' οὖν Ἀρμῶνα 1
 φοβούμενον τὴν τῆς Ἰῆας ξηλοτατίαν κοῦσαι τὸ
 γεγονός, καὶ τὸν παῖδα λάθρα μετνευγνῖν εἰς τινα
 πόλιν Νῦσαν, μακρὰν ἀπ' ἐκείνων τῶν τόπων
 ἀπηρτημένην. κλισθαι δὲ ταύτην ἐν τινι νήσῳ 3
 4 περιεχομένην μὲν ὑπὸ τοῦ Τρίτωνος ποταμοῦ, περι-
 κρήμην δὲ καὶ καθ' ἓνα τόπον ἔχούσῃ στενὰς εἰσβο-
 λὰς, ἥς ὀνομάσθαι πύλας Νεσείας. εἶναι δ' ἐν αὐτῇ
 χώραν εὐδαίμονα λιμῶσί τε μαλακοῖς διηληγμένην
 καὶ πηγαίοις ὕδασιν ἀρδευομένην θαφιλίσι, δένδρα-
 12 ις καρποφόρα παντοία καὶ πολλὴν ἄρπυλον αὐτοφυῆ,
 καὶ ταύτης τὴν πλείστην ἀναδινδράδα. ὑπάρχειν 5
 6 καὶ πάντα τῶν τόπων εὐπνοον, ἔτι δὲ καθ' ὑπερ-
 βαλὴν ὕμιναν· καὶ διὰ τοῦτο τοὺς ἐν αὐτῷ κατο-
 κοῦντας μακροβιωτέτους ὑπάρχειν τῶν πλησιόχωρων.
 10 εἶναι δὲ τῆς νήσου τὴν μὲν πρώτην εἰσβολὴν πό-
 λυνοικίῃ, σύσκιον ὑψηλοῖς καὶ περνοῖς δένδροισιν.
 ὥστε τὸν ἥλιον μὴ παντάπασι διαλάμπειν διὰ τὴν
 συνάγκην, κοῦγην δὲ μόνην ὁρᾶσθαι φωτός. πάντῃ 69
 δὲ κατὰ τὰς παρόδους προχέσθαι πηγὰς ὑδάτων
 17 τῇ γλυκύτητι διαφόρων, ὥστε τὸν τόπον εἶναι τοῖς
 βουλομένοις ἐνδιατρίβειν προσηνέστατον. ἔξῃς δ'
 ὑπάρχειν ἄντρον τῷ μὲν σχήματι κυκλωτέρες, τῷ

8 τῆς un. vulg.

12 Νεσείας CF

14 πηγαίοις

Dind. (c. 10, 4); κηπίσις D, κηπίσις C, κηπίσις E; κη-
 ραίοις furt. (cf. XI 25, 4)

17 τὸν add. Dind.

δὲ μεγέθει καὶ τῷ κάλλει θαυμαστόν. ὑπερκεῖσθαι
 γὰρ αὐτοῦ παντοσχεῖν κορημὸν πρὸς ὕψος ἑξαΐσιον,
 πύργος ἔχοντα τοῖς χρώμασι διαφόρους· ἐναλλάξ γὰρ
 ἀποστίλβειν τὰς μὲν θαλαττίαις πορφύραις τὴν χροάν
 ἔχουσαι παραπλήσιον, τὰς δὲ κυανῶ, τινὰς δ' ἁλ-
 λαις φύσεισι περιλαμπομέναις, ὥστε μηδὲν εἶναι
 χρῶμα τῶν ἰωραμένων παρ' ἀνθρώποις περὶ τὴν
 2 τόπον ἀθιώρητον. πρὸ δὲ τῆς εἰσόδου πεφυκέναι
 δένδρα θαυμαστά, τὰ μὲν κάρπιμα, τὰ δὲ ἀειθαλῆ,
 πρὸς αὐτὴν μόνον τὴν ἀπὸ τῆς θύρας τέρψιν ἐκπύ-
 3 τῆς φύσεως διδημιουργημένα· ἐν δὲ τούτοις ἐννεο-
 τέτευεν ὕδρια παντοδαπά ταῖς φύσεσιν, ἃ τὴν χροάν
 ἔχειν ἐπιτερετὴ καὶ τὴν μελωδίαν προσηγεστέτην.
 διὰ καὶ πάντα τὸν τόπον ὑπάρχειν μὴ μόνον θεω-
 4 ρετὴ κατὰ τὴν πρόσωπον, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸν ἥχον, ὡς
 ἂν τῆς αὐτοδιδάκτου γλυνκυφωνίας νικῶσης τὴν
 5 ἑκαρμόνιον τῆς τέχνης μελωδίαν. θυλλόνοντι δὲ τὴν
 εἰσοδὸν θεωρεῖσθαι μὲν ἥντρον ἀκαταπταμένον καὶ
 τῇ κατὰ τὸν ἥλιον αὐγῇ περιλαμπομένον, ἄνθη δὲ
 παντοδαπά πεφυκέντα, καὶ μάλιστα τὴν τε κυσίαν
 καὶ τὰλλα τὰ θυνόμενα δι' ἐνισχυτῶν διαφυλάττειν
 τὴν εὐωδίαν· ὁρᾶσθαι δὲ καὶ κυανῶν εὐνὰς ἐν
 αὐτῷ πλείους ἐξ ἀνθῶν παντοδαπῶν, οὐ χειρο-
 6 ποιήτους, ἀλλ' ὑπ' αὐτῆς τῆς φύσεως ἀνιμνέας
 7 θεωρεῖσθαι. κατὰ πάντα δὲ τὸν τῆς περιγραφείας
 κύκλον οὐτ' ἀνθος οὐτε φύλλον πεπτωκός ὁρᾶσθαι.

4 θαλαττίαις πορφύραις F   5 περιλαμπομένης co-
 dicea, corr. Wesm.   10 μέγας A   15 κατὰ om. vulg.
 19 δι' D, 12 vulg.   21 δι' ἰαντιῶν D   24 ἐπ'] ἐξ H
 25 δι' om. D.

διὸ καὶ τοῖς θεωμένοις οὐ μόνον ἐπιεικῆ φαί-
σθαι τὴν πρόσθετον, ἀλλὰ καὶ τὴν εὐνοδίαν προσηγε-
σάσθην.

Εἰς τοῦτο οὖν τὸ ἄντρον τὸν Ἀμμωνα παρ- 70
ε γινόμενον παραθίσθαι τὸν παῖδα καὶ παραδεῖναι
τρέφειν Νύση, μὲ τῶν Ἀρισταίων θυγατέραν· ἐπι-
σάσθην δ' αὐτοῦ τάξαι τὸν Ἀρισταίων, ἑνδρα συ-
νίσαι καὶ σωφροσύνη καὶ πέση παιδείᾳ διαφέροντα.
πρὸς δὲ τὰς ἀπὸ τῆς μητρὸς Πέας ἐπιβουλὰς φά- 2
10 λακα τοῦ παιδὸς καταστῆσαι τὴν Ἀθηνᾶν, μικρὸν
πρὸ τούτων τῶν χρόνων γηγενὴ φανίσαν ἐκ τοῦ
Τρίτωνος ποταμοῦ, δι' ἣν Τριτωνίδα προσηγορεύ-
σθαι. μυθολογοῦσι δὲ τὴν θεὸν ταύτην ἐλομένην 3
τὸν πάντα χρόνον τὴν παρθενίαν· σωφροσύνη τε
15 διενεργεῖν καὶ τὰς πλείους τῶν τεχνῶν ἐξυφῆν,
259 ἀργίνοιον οὔσαν κατ' ὑπερβολήν· ζηλώσει δὲ καὶ τὰ
κατὰ τὸν πόλεμον, ἄλκῃ δὲ καὶ δόμῃ διαφέρονσαν
ἄλλα τε πολλὰ πράξει μνήμης ἕξια καὶ τὴν Αἰγίδα
προσαγορευομένην ἀνελεῖν, θηρίον τι καταπληκτι-
20 κὸν καὶ παντελῶς δυσκαταγώνιστον· γηγενὲς γάρ 4
ὑπάρχον καὶ φυσικῶς ἐκ τοῦ στόματος ἐκλάσας
ἐκβέλλον φλόγα τὸ μὲν πρῶτον φανῆναι περὶ τὴν
Φρυγίαν, καὶ κατακαῦσαι τὴν χώραν, ἣν μέχρι τοῦ
νῦν κατακαυκυμένην Φρυγίαν ὀνομάζεσθαι· ἐπειτ'
15 ἐπιελθεῖν τὰ περὶ τὸν Ταῦρον ὄρη συνεχῶς, καὶ
κατακαῦσαι τοὺς ἑξῆς ὄρυμοὺς μέχρι τῆς Ἰνδικῆς.
ματὰ δὲ ταῦτα πάλιν ἐκὶ θάλατταν τὴν ἐπένοδον

4 τὸς οἱ. D   12 ὅν] ὅν καὶ C   14 τε οἱ. vulg.
17 δι' οἱ. vulg.   21 ἄπλετον D^a, ἐπλετον c^a L.   25 καὶ
συνεχῶς vulg.

ποιησόμενον περὶ μὲν τὴν Φοινίκην ἐμπρῆσαι τοὺς
κατὰ τὸν Αἴθιον ὄρνυμους, καὶ δι' Αἰγύπτου πο-
ρευθὲν ἐπὶ τῆς Αἰθιοπίας διελθεῖν τοὺς περὶ τὴν ἰσπεί-
ραν τόπους, καὶ τὸ τελευταῖον εἰς τοὺς περὶ τὰ
5 Κεραύνια ὄρνυμους ἐγκατασκήψαι. ἐπιπλεγομένης δὲ
τῆς χώρας πάντη, καὶ τῶν ἐνθρώπων τῶν μὲν
ἀπολλομένων, τῶν δὲ διὰ τὸν φόβον ἐκλειπόντων
τὰς πατρίδας καὶ μακρὴν ἐκτοπιζομένων, τὴν Ἀθηναί-
φρασι τὰ μὲν συντίσαι τὰ δ' ἀλκῇ καὶ ῥώμῃ περιγενο-
μένην ἀνελθεῖν τὸ θηρίον, καὶ τὴν δορὰν αὐτοῦ 10
περικυβερμένην φορεῖν τῷ στήθει, ἥμα μὲν σκέπης
ἔνιχα καὶ τῆς φυλακῆς τοῦ σώματος πρὸς τοὺς
ὑστατον κινδύνους, ἥμα δ' ἀρετῆς ἐπόμνημα καὶ
6 δικαίας δόξης. τὴν δὲ μητέρα τοῦ θηρίου γῆν
ὀργισθίσαν ἀνείναι τοὺς ὀνομαζομένους γέγοντας 15
ἠντιπάλους τοὺς θεοὺς, οὐδ' ὑστατον ὑπὸ Διὸς ἀναιρε-
θῆναι, συναγωνιζομένης Ἀθηνᾶς καὶ Διονύσου μετὰ
7 τῶν ἑλλῶν θεῶν. οὐ μὲν ἀλλὰ τὸν Διόνυσον ἐν
τῇ Νύσῃ τριφόμενον καὶ ματίζοντα τῶν καλλίστων
ἐπιτηδευμάτων μὴ μόνον γενέσθαι τῷ κάλλει καὶ 20
τῇ ῥώμῃ διάφορον, ἀλλὰ καὶ φιλόταχνον καὶ πρὸς
8 πᾶν τὸ χρήσιμον εὐρετικόν. ἐπινοῆσαι γὰρ αὐτὸν
εἶναι παῖδα τὴν ἡλικίαν ὄντα τοῦ μὲν οἴνου τὴν φύσιν
τε καὶ χρεῖαν, ἀποθλίψαντα βότρυς τῆς αὐτοφύτου
ἀμπέλου, τῶν δ' ὠραίων τὰ δυνάμενα μὲν ξηραίνε- 25
σθαι καὶ πρὸς ἀποθησαυρισμὸν ὄντα χρήσιμα, μετὰ
δὲ γαστε καὶ τὰς ἐκάστων κατὰ τρόπον γαστείας

5 κοιτασκήψαι CF 7 ἐκλειπόντων CD 11 τῷ στήθει
φορεῖν ms. 15 ὀνομαζομένους H 21 ἀλλὰ καὶ φ.] καὶ
φ. ἀλλὰ H 26 μὲν om. vulg. 27 τόπον CF.

εἶφαι, καὶ βουλευθῆναι τῷ γένει τῶν ἀνθρώπων
μεταδοῦναι τῶν ἰδίων εἰρηματίων, ἐλπίσαντα διὰ
τὸ μέγεθος τῆς ἐντομισίας ἀθανάτων· τεύχεσθαι
τιμῶν.

Τῆς δὲ περὶ αὐτῶν ἀρετῆς τε καὶ δόξης δια- 71
δοδομένης, λέγεται τὴν Ῥέαν ὀργισθεῖσαν Ἀρμῶνι
φιλοτιμηθῆναι λαβεῖν ἐποχμίριον τὸν Διδύμεσον· οὐ
δυναμένην δὲ κρατῆσαι τῆς ἐπιβολῆς τὸν μὲν Ἀρ-
μῶνα καταλιπεῖν, ἐπαλλάγεισαν δὲ πρὸς τοῖς ἀδελ-
10 φοῖς Τιτάνεας συνοικῆσαι Κρόνῳ τῷ ἀδελφῷ· τοῦτον 2
δ' ὑπὸ τῆς Ῥέας πεισθέντα στρατεῦσαι μετὰ τῶν
Τιτάνων ἐπ' Ἀρμῶνα, καὶ γενομένης παρατάξεως
τὸν μὲν Κρόνον ἐπὶ τοῦ προτερήματος ὑπάρχει, τὸν
210 δ' Ἀρμῶνα σιτοδείᾳ πιεζόμενον φυγεῖν εἰς Κρήτην,
καὶ γήμαντα τῶν τότε βασιλευσάντων Κουρήτων ἑνὸς
Θυγατέρας Κρήτην δυναστεύσαι· τε τῶν τόπων καὶ
τὸ πρὸ τοῦ τὴν νῆσον Ἰθάκην καλουμένην ἀπὸ τῆς
γυναικὸς ὀνομάσαι Κρήτην. τὸν δὲ Κρόνον μυθο- 2
λογοῦσι κρατῆσαντα τῶν Ἀρμωνίων τόπων τοῦτων
μὲν ἔρχειν πικρῶς, ἐπὶ δὲ τὴν Νύκτι καὶ τὸν
Διδύμεσον στρατεῦσαι μετὰ πολλῆς δυνάμεως, τὸν
δὲ Διδύμεσον πυθόμενον τὰ τε τοῦ πατρὸς ἑλαττώ-
ματα καὶ τὴν τῶν Τιτάνων ἐπ' αὐτὸν συνδρομήν,
ἀθροῖσαι στρατιώτας ἐκ τῆς Νύκτος, ὣν εἶναι συν-
215 τρόφους διακρύβους, διαφύρους τῇ τε ἀλκῇ καὶ τῇ
πρὸς αὐτὸν εὐνικίᾳ· προσλαβέσθαι δὲ καὶ τῶν πλησιο-
χώρων τοὺς τε Αἰβύρας καὶ τὰς Ἀμαζόνας, περὶ ὧν
προειρήκαμεν ὅτι δοκοῦσιν ἀλκῇ διεινικεῖν, καὶ

πρῶτον μὲν στρατείαν ὑπερόριον στείλασθαι, πολλήν
 δὲ τῆς οἰκουμένης τοῖς ὅλοις καταστρέφασθαι.
 4 μάλιστα δ' αὐτὰς φασὶ παρορμήσασθαι πρὸς τὴν συμμα-
 χίαν Ἀθηναίαν διὰ τὸν ὅμοιον τῆς προαιρέσεως ἕηλον,
 ὥς ἂν τῶν Ἀμαζόνων ἀντεχομένων ἐκὶ πολὺ τῆς
 ἀνδρείας καὶ παρθενίας. διηρημένης δὲ τῆς δυνά-
 μεως, καὶ τῶν μὲν ἀνδρῶν στρατηγούσης Διονύσου,
 τῶν δὲ γυναικῶν τὴν ἡγεμονίαν ἔχουσας Ἀθηναίς,
 προσπισόντας μετὰ τῆς στρατιᾶς τοῖς Τιταῖσι συνάψαι
 μάχην. γενομένης δὲ περὶ τῆς ἰσχυροῦς, καὶ πολ-
 10 λῶν παρ' ἀμφοτέρους πρὸς τὸν πόλεμον, τρωθῆναι μὲν τὸν
 Κρόνον, ἐπικρατῆσαι δὲ τὸν Διόνυσον ἀριστιεύσαντα
 2 κατὰ τὴν μάχην. μετὰ δὲ ταῦτα τοὺς μὲν Τιτᾶνας
 σπυγαῖν εἰς τοὺς κατακτηθέντας ὑπὸ τῶν περὶ τὸν
 Ἀμφιωνά τόπους, τὸν δὲ Διόνυσον ἀθροίσαντα πλῆ-
 15 θος αἰχμαλώτων ἐπανελθὼν εἰς τὴν Νῆσαν. ἐνταῦθα
 δὲ τὴν δύναμιν περιστήσαντα καθωπλισμένην τοῖς
 ἑλῶσι κατηγορίαν ποιήσασθαι τῶν Τιτάνων, καὶ
 πᾶσαν ὑπόνοιαν καταλιπεῖν ὥς μέλλοντα κατακόπτειν
 τοὺς αἰχμαλώτους. ἀπολύσαντος δ' αὐτοὺς τῶν ἐχλη-
 20 μάτων καὶ τὴν ἐξουσίαν δόντος εἴτε συστρατεύειν
 εἴτε ἀπέναι βούλονται, πάντας ἐλίσθαι συστρα-
 τεύειν· διὰ δὲ τὸ παράδοξον τῆς σωτηρίας προσκυ-
 6 νεῖν αὐτοὺς ὥς θιόν. τὸν δὲ Διόνυσον παράγοντα
 καθ' ἓνα τῶν αἰχμαλώτων καὶ διδόντα σπανδὴν =
 οἴνου πάντας ἐξορκῶσαι συστρατεύσειν ἀδόλως καὶ
 μέχρι τελευτῆς βεβαίως διαγιναισθαι· διὸ καὶ τοῦ-

1 στρατείαν] κολλήσας add. CP 3 σέπας D 12 πᾶσι
 κολλήσας 24 πᾶσι] αὐτὸν Kriake 26 ἐξορκίσαι II συστρα-
 τεύειν codices, edit. Weir.

των πρώτων ὑποσπόνδων ὀνομασθέντων τοὺς μετα-
γενεστόρους ἀπομιμουμένους τὰ τότε πραχθέντα τὰς
ἐν τοῖς πολέμοις διαλύσεις σπονδὰς προσηγορεύειν.

Τοῦ δ' οὖν Διονύσου μέλλοντος στρατεύειν 72
ἐπὶ τὸν Εὐρόνιον καὶ τῆς θυνάμειως ἐκ τῆς Νύσης
ἔξιόντης, μυθολογοῦσιν Ἀρισταίον τὸν ἐπιστάτην
αὐτοῦ θυσίαν τε παραστήσαι καὶ πρῶτον ἀνθρώ-
πων ὡς θεῷ θῆσαι, συστρατεύσαι δέ φασι καὶ
τῶν Νυσαίων τοὺς ἐγγενεστικόνους, οὓς ὀνομάζεσθαι
241 Σιληνούς, πρῶτον γὰρ τῶν ἡπάντων βασιλεῦσαι 2
φασὶ [τῆς Νύσης] Σιληνόν, οὗ τὸ γένος ᾧθεν ἦν
ὑπὸ πάντων ἀγνοεῖσθαι διὰ τὴν ἀρχαιότητα, ἔχον-
τος δ' αὐτοῦ κατὰ τὴν ὁσφὺν οὐράν, διατελέσαι
καὶ τοὺς ἐχθόνους τὸ παράσχημον τοῦτο φερόντας
13 διὰ τὴν τῆς φύσεως κοινωνίαν. τὸν δ' οὖν Διό-
νυσον ἀναξενύξαντα μετὰ τῆς θυνάμειως, καὶ διελ-
θόντα πολλὴν μὲν ἀνδρῶν χώραν, οὐκ ὀλίγην δ'
ἰσημον καὶ θηριώδη, καταστρατοπεδεῦσαι περὶ πόλιν
Διβυκὴν τὴν ὀνομαζομένην Ζάβιραν. πρὸς δὲ ταύτην 3
2 γηγενεὺς ὑπάρχον θηρίων καὶ πολλοὺς ἀναλίσκον
τῶν ἐγχωρίων, τὴν ὀνομαζομένην Κέμπην, ἀνελεῖν
καὶ μεγάλης τυχεῖν δόξης ἐκ' ἀνδρείᾳ παρὰ τοῖς
ἐγχωρίοις, ποιῆσαι δ' αὐτὸν καὶ χῶμα παρμήγεθες
ἐπὶ τῷ φονευθέντι θηρίῳ, βουλόμενον ἀθάνατον
2 ἀπολιπεῖν ὑπόμνημα τῆς ἰδίας ἀρετῆς, τὸ καὶ δια-
μεῖναι μέχρι τῶν νεωτέρων χρόνων. ἔπειτα τὸν μὲν 4

7 θυσίας τε παραστήσαι D 8 θεῷ] Διονύσου add.
τῆς. 9 Νυσαίων C, Νυσαίων F 10 Σιληνούς D, Σιλη-
νοῦς C 11 τῆς Νύσης om. D Σιληνόν D, Σιληνόν C
οὗ] οὗτος D 17 πολλὴν μὲν] τῆς D 19 καβίονας D.

Διόνυσον προέχγειν πρὸς τοὺς Τυτάνες, ἐντάττας
 ποινόμενον τῆς ὁδοιπορίας καὶ πᾶσι τοῖς ἐγχωρίοις
 φιλενθρώποις προσφιρόμενον καὶ τὴ σύνολον ἑαυτὸν
 ἐποφεινόμενον στρατεύειν ἐπὶ κολάσει μὲν τῶν
 ἄσιβδον, ἐντρογισίᾳ δὲ τοῦ κοινοῦ γένους τῶν ἀν-
 θρώπων. τοὺς δὲ Λίβυας θαυμάζοντας τὴν ἰσχυρίαν
 καὶ τὴ τῆς θυγῆς μεγαλοπρεπεί, τροφίᾳ τε περιέχι-
 σθαι τοῖς ἀνθρώποις θαψιλῆς καὶ συστρατεύειν
 δ' ἐκπρόθυμά τε, συγγιγνώσκει δὲ τῆς ἀνδρείου τῇ
 πόλει τῶν Ἀμμωνίων, τὸν Κρόνον πρὸ τοῦ τείχεος
 παρτάξει λειψθέντα τὴν μὲν πόλιν νυκτὸς ἐμπρήσαι,
 σπινδόντα εἰς τέλος καταφθεῖραι τοῦ Διονύσου τὸ
 πατρῷα βασίλεια, αὐτὸν δ' ἀνταλαβόντα τὴν γυναῖκα
 Ἕραν καὶ τινὰς τῶν συνηγωνισμένων φίλων λαβεῖν
 ἐκ τῆς πόλεως διαδρόντα. οὐ μὲν τὰν γε Διόνυσον
 ὁμοίαν ἔχειν τοῦτο προσείδει· λαβόντα γὰρ τὸν
 τε Κρόνον καὶ τὴν Ἕραν σίχναλῶτους οὐ μόνον
 ἀφίειναι τῶν ἐγκαλημάτων διὰ τὴν συγγένειαν, ἀλλὰ
 καὶ παρακαλέσαι τὴν λοιπὸν χρόνον γονίον ἔχειν
 πρὸς αὐτὸν εὐνοίαν τε καὶ τάξιν καὶ συζῆν τιμω-
 ρομένους ὑπ' αὐτοῦ μέλιστα πάντων. τὴν μὲν οὖν
 Ἕραν διατελέσειν πάντα τὸν βίον ὡς εἶον ἀγαπᾶσαν,
 τὸν δὲ Κρόνον ὑποῖλον ἔχειν τὴν εὐνοίαν, γινέ-
 σθαι δ' αὐτοῖς περὶ τούτους τοὺς χρόνους πόνον,
 ὃν προσεγορευθήναι Δία, τιμηθῆναι δὲ μεγάλως
 ὑπὸ τοῦ Διονύσου, καὶ δι' αὐτὴν ἐν ταῖς ὑστερον
 χρόνοις γαρίσθαι πάντων βασιλεία

I προσάγει II πρὸς σπ. D 11 παρτάξει σπ. CE
 12 ἡς] δ' εἰς D 13 καταφθεῖραι D 23 ὑπου-
 λον εἶποιεν ἔχει D 24 ἐν] καὶ D.

Τὸν δὲ Αἰβύων εἰρηκότων αὐτῷ πρὸ τῆς μάχης 73
 ὅτι καθ' ὃν καιρὸν ἐξέπαισιν ἐκ τῆς βασιλείας Ἀρ-
 μων, τοῖς ἐγγυφίοις προτιμηκῶς εἴη καταγμένοις
 χρόνοις ἔξαιεν υἱὸν αὐτοῦ Διώνυσον, καὶ τὴν τε
 πατρῶαν ἀνακτήσεισθαι βασιλείαν καὶ πάσης τῆς
 οἰκουμένης κυριαύσκοντα θεὸν νομισθήσεσθαι, ὑπο-
 λαβὼν ἀληθῆ γεγονέναι μέντιν τὸ τε χρηστήριον
 72 ἰδρύσαστο τοῦ πατρὸς καὶ τὴν πόλιν οἰκοδομήσας
 τιμὰς ὀρίσιν ὡς θεῷ καὶ τοὺς ἐπιμελησομένους τοῦ
 73 μνητείου κατέστησαι. παραδεδόσθαι δὲ τὸν Ἀρμωνα
 ἔχειν κριοῦ κεφαλὴν τετυπωμένην, παράσημον ἐσχη-
 κότες αὐτοῦ τὸ κράνος κατὰ τὰς στρατείας. εἰσὶ 2
 δ' οἱ μυθολογοῦντες αὐτῷ πρὸς ἀλήθειαν γενέσθαι
 καθ' ἑκάτερον μέρος τῶν χροτάφων κερῆτια· διὸ
 74 καὶ τὸν Διώνυσον, υἱὸν αὐτοῦ γεγονότα, τὴν ὁμοίαν
 ἔχειν πρόσοψιν, καὶ τοῖς ἐπιγινομένοις τῶν ἀνθρώ-
 πων παραδεδόσθαι τὸν θεὸν τοῦτον γεγονότα κερ-
 τίαν. μετὰ δ' οὖν τὴν τῆς πόλεως οἰκοδομίαν καὶ 3
 τὴν περὶ τὸ χρηστήριον κατέστασιν πρῶτον φασὶ
 75 τὸν Διώνυσον χρῆσασθαι τῷ θεῷ περὶ τῆς στρα-
 τείας, καὶ λαβεῖν παρὰ τοῦ πατρὸς χρησμὸν ὅτι
 τοὺς ἀνθρώπους εὐεργετῶν τυξέται τῆς ἀθανασίας.
 διὸ καὶ μεταφωτισθέντα τῇ ψυχῇ τὸ μὲν πρῶτον ἐπὶ 4
 τὴν Αἴγυπτον στρατεύσας, καὶ τῆς χώρας κατα-
 76 στήσαι βασιλίαν Δία τὸν Κρόνον καὶ Πίαν, παῖδα
 τὴν ἑλικίαν ὄντα, παρακαταστήσας δ' αὐτῷ καὶ
 ἑκιστάτην Ὀλυμπον, ἅφ' οὗ τὸν Δία παιδευθέντα

2 ἐνομισθήσεσθαι D   3 ἰδρύσαστο] ἰδρύσας τὸ D,
 om. F   οἰκοδομήσας Dind   11 εἰσὶν CP   12 γενέσθαι]
 φασιν αὖ adl. vulg.   26 ὄντα] εἶον ὄντα vulg.   27 ὅτι] ll.

καὶ ἀπειλείσαντά κατ' ἐρετὴν Ὀλύμπιον προσεγορευ-
 6 θῆναι. τὸν δ' οὖν Διόνυσον λέγεται διδάσκει τοὺς
 Αἰγυπτίους τὴν τε τῆς ἀμπέλου φύτεαν καὶ τὴν
 χρῆσιν καὶ τὴν παρέθεισιν τοῦ τε οἴνου καὶ τῶν
 ἐκροδρόων καὶ τῶν ἑλλων καρπῶν. πάντῃ δὲ δια-
 11 διδομένης περὶ αὐτοῦ φήμης ἀγαθῆς μηδένα καθί-
 παρ πρὸς πολέμιον ἀντιτάττεσθαι, πάντας δὲ προθύ-
 μως ἐπακούοντας ἐπαύροις καὶ θυσίαις ὡς θεὸν
 16 τιμᾶν. τῷ δ' αὐτῷ τρόπῳ φασὶν ἐπελθεῖν τὴν οἰκου-
 μένην. ἐξημεροῦντα μὲν τὴν χώραν ταῖς φυταῖαις,¹⁰
 ἐντεργιστοῦντα δὲ τοὺς λαοὺς μεγάλαις τιμαῖς καὶ
 χερσὶ πρὸς τὸν αἶῶνα. διὰ καὶ πάντας τοὺς ἀν-
 21 θρώπους ἐν ταῖς πρὸς τοὺς ἄλλους θιούς τιμαῖς
 οὐχ ὁμοίαν ἔχοντας προαίρεισιν ἀλλήλοις σχεδὸν ἐπὶ
 μόνου τοῦ Διονύσου συμπανουμένην ἀπαδεικνύουσιν¹¹
 μαρτυρίαν τῆς ἀθανασίας· οὐδένα γὰρ οὐδ' Ἑλλή-
 26 των οὔτε βαρβάρων ἔμμερον εἶναι τῆς τούτου θεωρίας
 καὶ χέρματος, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἐπηγερωμένῃν ἔχοντας
 χώραν ἢ πρὸς φυτεῖαν ἀμπέλου παντιλῶς ἐπιγλο-
 31 τισμένην μαθεῖν τὸ κατασκευαζόμενον ἐκ τῶν κρι-
 θῶν πόμα βραχὺ λειπόμενον τῆς περὶ τὸν οἶνον
 36 ἐνδοσίας. τὸν δ' οὖν Διόνυσόν φασὶ τὴν κατάβασιν
 ἐκ τῆς Ἰνδικῆς ἐπὶ τὴν θάλατταν ποιησάμενον κατα-
 λαβεῖν ἑπαντας τοὺς Τιτάνες ἡθροικόμενος θυνάμεις
 καὶ διαβεβηκόμενος εἰς Κρήτην ἐκ' Ἀρμῶνα προσβε-
 41 βηθεκόμενος δὲ καὶ τοῦ Διὸς ἐκ τῆς Αἰγύπτου τοῖς

10 καὶ χυῖον καὶ παρέθεισιν D   11 καὶ τὴν τὸν αἶ-
 λον D, καὶ τὸν αἶλλον H   12 ἀπαδεικνύουσιν D   13 ἐπὶ αἶ-
 ναν φασὶ ναιε   14 τιμαῖς καὶ] καὶ τιμαῖς εὐαρίστως, δω-
 ραῖς καὶ libod.   22 δ' om. D   23 θάλατταν] ταχίαν
 add. ναιε.

περὶ τὸν Ἀρμῶνα, καὶ πόλεμον μεγάλου συνιστάσθαι
 ἐν τῇ νήσῳ, τυχίως καὶ τοὺς περὶ τὸν Διόνυσον
 καὶ τὴν Ἀθηνᾶν καὶ τινὰς τῶν ἄλλων θεῶν νομι-
 νουμένων συνδραμαῖν εἰς Κρήτην. γινόμενης δὲ παρὰ
 τῆς μεγάλης ἐπικρατεῖας τοὺς περὶ τὸν Διόνυσον
 καὶ πάντας ἀνέλεϊν τοὺς Τιτῆνας. μετὰ δὲ ταῦτα
 Ἀρμῶνος καὶ Διόνυσου μεταστάντων ἐκ τῆς ἀνθρω-
 πίνης φύσεως εἰς τὴν ἀθανασίαν, τὸν Δία καὶ
 βασιλεῦσαι τοῦ σύμπαντος κόσμου. νικησάντων
 τῶν Τιτῶν, καὶ μηδενὸς ὄντος τοῦ τολμήσαντος
 δι' ἀσέβειαν ἀμφισβητῆσαι τῆς ἀρχῆς.

Τὸν μὲν οὖν πρῶτον Διόνυσον ἐξ Ἀρμῶνος⁷⁴
 καὶ Ἀμυλθίας γινόμενον τοιαύτως οἱ Αἰβύης ἰστο-
 ροῦσιν ἐπιτελέσασθαι πράξεις· τὸν δὲ δεύτερον φασιν
 ἐξ Ἰοῦς τῆς Ἰνδού Διὶ γινόμενον βασιλεῦσαι μὲν
 τῆς Αἰγύπτου, καταδειξαι δὲ τὰς τελευταί⁷⁵ τελευτίας⁷⁶
 δὲ τὸν ἐκ Διὸς καὶ Σαρμάης γεννηθέντα παρὰ τοῖς
 Ἑλλήσι ξηλωτὴν γενέσθαι τῶν προτέρων. τὰς δ'⁷⁷
 ἀμφωτέρων προσηρίσας μνησθέντων στρατεῦσαι μὲν
 ἐπὶ πέσσαν τὴν οἰκουμένην, στήλας δ' οὐκ ὀλίγας
 ἀπολιπεῖν τῶν ἄνδρων τῆς στρατίας· καὶ τὴν μὲν
 χώραν ἐξημεροῦν ταῖς φυταῖς, στρατιωτῶντας
 δ' ἐπιτελέσθαι γυναῖκας, καθάπερ καὶ ὁ παλαιὸς τῆς
 Ἀρμῶνος. ἐντογγῆσαι δ' ἐπὶ πλῆθον καὶ τὰ περὶ τοὺς
 ὀργασμοὺς, καὶ τελευταί⁷⁸ δὲ μὲν μεταδίδουσι πρὸς τὸ
 κριτεῖον, ἐς δ' ἰπποβοῦναι. διὰ δὲ τὸ πλῆθος τοῦ
 χρόνου τῶν προτέρων ἰστοῦν ἀγνωσθέντων ὑπὸ

3 θεῶν] τὰς θεῶς Hartlein. 23 δὲ περιδύεσθαι CF
 24 καὶ om. D 25 τελευταί⁷⁵ θε] τελευτός. καὶ τὰς D 27 πρό-
 τερον D.

τῶν πολλῶν, τοῖτον κληρονομήσαι τὴν τῶν προ-
 γενεστέρων προαίρεσιν τε καὶ δόξαν, οὐκ ἐπὶ τοῖτον
 δὲ μόνου συμβῆναι τὸ προειρημένον, ἀλλὰ καὶ μετὰ
 4 ταῦτ' ἐφ' Ἡρακλείου. δυοῖν γάρ οὗτων τῶν προ-
 γενεστέρων τῶν τὴν αὐτὴν ἐσχχότων προσηγορίαν,
 τὸν μὲν ἀρχαιότατον Ἡρακλῆα μυθολογεῖσθαι γε-
 γονέναι παρ' Αἰγυπτίοις, καὶ πολλὴν τῆς οἰκου-
 μένης τοῖς ὕλοις καταστρεφόμενον θίσσθαι τὴν ἐπὶ
 τῆς Αἰβύης στήλην, τὸν δὲ δευτέρον ἐκ Κρήτης ἑνα
 τῶν Ἰθαίων ὄντα Λακτύλων καὶ γενόμενον γόητα
 καὶ στρατηγικὸν συστήσασθαι τὸν Ὀλυμπικὸν ἄρωνα·
 τὸν δὲ τελευταῖον μικρὸν πρὸ τῶν Τρωικῶν ἐξ
 Ἀλκμήνης καὶ Διὸς τιμνωθέντα πολλὴν ἐπιλθεῖν
 τῆς οἰκουμένης, ὑπηρετοῦντα τοῖς Εὐρυσθέως προσ-
 6 τάγμασιν. ἐπιτυγχόντα δὲ πᾶσι τοῖς ἔθλοισι θίσσθαι
 μὲν καὶ στήλην τὴν ἐπὶ τῆς Εὐρώπης, διὰ δὲ τὴν
 ὁμωνυμίαν καὶ τὴν τῆς προαιρέσεως ὁμοιότητα χρό-
 νων ἐπιγενομένων τελευτήσαντα κληρονομήσαι τῆς
 τῶν ἀρχαιοτέρων πράξεις, ὥς ἑνὸς Ἡρακλείου γε-
 8 γονότος ἐν παντὶ τῷ πρότερον αἰῶνι. ὑπὲρ δὲ τοῦ
 πλείους Διωνύσου γεγενῆναι σὺν ἄλλῃς ἀποδείξεσι
 παρῶνται φέρειν τὴν ἐκ τῆς Τιτανομαχίας· συμ-
 φανουμένου γάρ παρὰ πᾶσιν ὅτι Διωνύσος τῷ Διὶ
 συνηγωνίσατο τὸν πρὸς τοῖς Τιτῶν πόλεμον, οὐδε-
 μὸς πρόπτεν παρὰ τὴν τῶν Τιτάνων γενεὰν τιθέναι
 κατὰ τοὺς τῆς Σιμέλης χρόνους οὐδὲ Κάδμον τὸν 14
 Ἀγήνορος ἀποφαίνεσθαι προεβύτερον εἶναι τῶν

3 μήτε II
 γόητα] γενναῖον D
 τὸν D, καὶ τὴν A

4 οὗτοι C
 16 καὶ] αὐτὸς add. Hertlein

6 ἀρχαιότερος II
 22 τὴν]

Ὀλυμπίαν θεῶν. οἱ μὲν οὖν Ἀἰβυεὶς περὶ Διονέ-
 σου τοιαῦτα μυθολογοῦσιν· ἡμεῖς δὲ τὴν ἐν ἀρχῇ
 πρόδιδιν τετελικότες αὐτοῦ περιγράψομεν τὴν τρί-
 την βίβλον.

3 τετελικότες II παραγράφωμεν codices, corr. Wess.
 Διοδώρου Σικελιώτου Βιβλιοθήκης Ἱστορικῆς F¹ subscr. D.

215 Τάδε ἐνέδθεν ἐν τῇ τετάρτῃ τῶν Διοδώρου βιβλίων.

Προῖμιον περὶ τῶν μεθολογούμενων παρὰ τοῖς ἱστοριογράφοις.

Περὶ Διονύσου καὶ Πριάπου καὶ Ἑρμαφροδίτου καὶ Μουσῶν.

Περὶ Ἡρακλείου καὶ τῶν δώδεκα ἁθλῶν καὶ τῶν ἄλλων τῶν πρυθίντων ἐκ' αὐτοῦ μέχρι τῆς ἀποθνήσκουσας.

Περὶ τῶν Ἀργοναυτῶν καὶ Μηδείας καὶ τῶν Πηλεῶν θυγατρῶν.

Περὶ τῶν ἀπογόνων τοῦ Ἡρακλείου.

Περὶ Θηλέως καὶ τῶν ἁθλῶν αὐτοῦ.

Περὶ τῶν ἐπὶ ἐκὶ Θήβας.

Περὶ τῶν ἐπιγόνων τῶν ἐπὶ ἐκὶ Θήβας.

Περὶ Νηλίου καὶ τῶν ἀπογόνων αὐτοῦ.

Περὶ Δακιδῶν καὶ Κενταύρων.

Περὶ Ἀσκληπιοῦ καὶ τῶν ἀπογόνων αὐτοῦ.

Περὶ τῶν Ἀσωποῦ θυγατρῶν καὶ τῶν Δίκαδ' γενομένων υἱῶν.

Περὶ Πίλοπος καὶ Τυταίου καὶ Ολοφάου καὶ Νυόβης.

Περὶ Λαρδάκου καὶ τῶν ἀπογόνων αὐτοῦ μέχρι Πριάπου.

Περὶ Λαυδάου καὶ Μενωταύρου καὶ τῆς Μίρας στρατίας ἐκὶ Κώκαλον τὸν βασιλέα.

Περὶ Ἀρισταίου καὶ Δάφριδος καὶ Ἑρμης, ὅτι δι' Ἀφροδίτης.

2) προῖμιον περὶ τῶν παρὰ τοῖς Ἑλλήσιν ἱστορούμενων αὐτὰ τοὺς ἀρχαιτάτους χρόνους. Περὶ τῶν ἐπιφανιστάτων ἡρώων τε καὶ ἡμιθέων καὶ καθόλου τῶν αὐτὰ πόλεων ἀξιόλογον τὴν κατ' ἐπαγγελίαν FG (cf. IV 1, 5) 4 καὶ Πριάπου καὶ] Πριάπου vulg. 8 καὶ M.] περὶ τε M. CF 10 περὶ τῶν τῶν Ἡρακλείου υἱῶν καὶ ἄλλων Ἡρακλειδῶν ἢ τῶν ἀπογόνων CFG 12 ἐπὶ] στρατηγαγίας ἐπὶ CD 14 περὶ Νηλίου] καὶ νηλίου D 21 Μίρας CF στρατίας] τῆς Σαυλίου add. F.

ΒΙΒΛΟΣ ΤΕΤΑΡΤΗ.

Οὐκ ἄγνοῶ μὲν ὅτι τοῖς τὰς παλαιὰς μυθολο- 1
 γίας συνταττομένοις συμβαίνει κατὰ τὴν γραφὴν
 ἰν πολλοῖς ἐλαττωθῆναι. ἡ μὲν γὰρ τῶν ἀναγραφο-
 2 μένων ἀρχαιοτῆς δυσεύρετος οὕσα πολλὴν ἐπορίαν
 παρέχεται τοῖς γράφουσιν, ἡ δὲ τῶν χρόνων ἀπαγ-
 γελία τὸν ἀκριβέστατον ἔλεγχον οὐ προσδεχομένη
 καταφρονεῖν ποιεῖ τῆς ἱστορίας τοὺς ἀναγινώσκον-
 τας· πρὸς δὲ τούτοις ἡ ποικιλία καὶ τὸ πλῆθος τῶν
 3 γενεαλογουμένων ἡρώων τε καὶ ἡμιθέων καὶ τῶν
 ἄλλων ἀνθρώπων δυσέφικτον ἔχει τὴν ἀπαγγέλλειν· τὸ
 δὲ μέγιστον καὶ πάντων ἀτοπώτατον, ὅτι συμβαίνει
 τοὺς ἀναγεγραφότας τὰς ἀρχαιοτάτας πράξεις τε
 καὶ μυθολογίας ἀσυμφώνους εἶναι πρὸς ἀλλήλους.
 4 διόπερ τῶν μεταγενεστέρων ἱστοριογράφων οἱ πρῶ- 2
 τευότες τῇ δόξῃ τῆς μὲν ἀρχαίας μυθολογίας ἀπέ-
 στησαν διὰ τὴν δυσχέρειαν, τὰς δὲ νεωτέρας πράξεις
 ἀναγράφειν ἐπεχείρησαν. Ἐφορος μὲν γὰρ ὁ Κν- 3
 μαίος, Ἰσοκράτους ὢν μαθητῆς, ἐποστησάμενος γρά-
 5 φειν τὰς κοινὰς πράξεις, τὰς μὲν παλαιὰς μυθο-
 λογίας ὑπερέβη, τὰ δ' ἀπὸ τῆς Ἡρακλειδῶν καθόδου

2 ἄγνοῶ μὲν] ἄγνοῶμεν CF   3 ἡ ποικιλία] τινὲς
 ποικιλίαν D   18 μὲν γὰρ] γὰρ O, μὲν οὐν F.

πραχθέντι συνταξάμενος ταύτην ἀρχὴν ἐποιήσατο
 τῆς ἱστορίας. ὁμοίως δὲ τοῦτον Καλλιμαχίδης καὶ
 Θεόπομπος, κατὰ τὴν αὐτὴν ἡλικίαν γεγονότες, ἀπέ-
 1 στήσαν τῶν παλαιῶν μύθων. ἡμεῖς δὲ τὴν ἐναν-
 τίαν τοῦτοις κρίσιν ἔχοντες, καὶ τὸν ἐκ τῆς ἀνα-
 γραφῆς πόνον ὑποστέντες, τὴν πᾶσαν ἐπιμέλειαν
 ἐποιήσασθαι τῆς ἀρχαιολογίας. μέγισται γάρ καὶ
 πλείσται συνετελέσθησαν πράξεις ἐπὶ τῶν ἡρώων
 τε καὶ ἡμιθέων καὶ πολλῶν ἄλλων ἀνδρῶν ἀγα-
 2 θῶν· ὧν διὰ τὰς κοινὰς εὐεργεσίας οἱ μεταγενέ-
 στεροι τοὺς μὲν ἰσοθέους, τοὺς δ' ἡρωικάς θυσίας 11
 ἐτίμησαν, πάντας δ' ὁ τῆς ἱστορίας λόγος τοῖς καθή-
 3 κουσιν ἐπαίνοις εἰς τὸν αἰῶνα καθύμνησεν. ἐν μὲν
 οὖν ταῖς πρὸ ταύτης βίβλοις τριῶν ἐνεγράφαται
 τὰς παρὰ τοῖς ἄλλοις ἔθνεσι μυθολογουμένας πράξεις 12
 καὶ τὰ περὶ θιῶν παρ' αὐτοῖς ἱστορούμενα, πρὸς
 δὲ τοῦτοις τὰς τοποθεσίας τῆς παρ' ἑκάστοις χώρας
 καὶ τὰ φνόμενα παρ' αὐτοῖς θηρία καὶ τᾶλλα ζῷα
 καὶ καὶθόλου πάντα τὰ μνήμης ἥξια καὶ παραδοξο-
 4 λογούμενα διεξιόντες, ἐν ταύτῃ δὲ τὰ παρὰ τοῖς 13
 Ἕλλησιν ἱστορούμενα κατὰ τοὺς ἀρχαίους χρόνους
 περὶ τῶν ἐπιφανιστάτων ἡρώων τε καὶ ἡμιθέων
 καὶ καθόλου τῶν κατὰ πόλεμον ἀξιόλογόν τι κατα-
 5 γκαμένων, ὁμοίως δὲ καὶ τῶν ἐν εἰρήνῃ τι χορήσιμον
 πρὸς τὸν κοινὸν βίαν εὐρόντων ἢ νομοθετησάντων. 14
 6 ποιησόμεθα δὲ τὴν ἀρχὴν ἀπὸ Διουδίου διὰ τὸ
 καὶ παλαιὸν εἶναι σφόδρα τοῦτον καὶ μεγίστα.

9 ἄλλων ἀνδρῶν ἀγαθῶν] ἀγαθῶν ἀνδρῶν D 11 θυ-
 αίας] τιμαῖς Weid. 21 ἀρχαιοτάτους F 22 πρὸς]
 εἰς H 23 ἀρχῇ] γράφειν add. D.

εὐεργεσίας κατακτιθεῖσθαι τῷ γένει τῶν ἀνθρώπων.
 εἴρηται μὲν οὖν ἡμῶν ἐν ταῖς προτιρημέναις βίβλοις
 οἱ τινὲς τῶν βαρβάρων ἀντιποιοῦνται τῆς γενέσεως
 τοῦ Θεοῦ τούτου. Αἰγύπτιοι μὲν γὰρ τὸν παρ'
 αὐτοῖς θεὸν Ὅσιριν ὀνομαζόμενον φασὶν εἶναι τὸν
 παρ' Ἑλλήσι Διόνυσον καλούμενον. τοῦτον δὲ
 μυθολογοῦσιν ἐπελθεῖν ἔκπυσαν τὴν οἰκουμένην,
 εὖρετὴν γινόμενον τοῦ οἴνου, καὶ τὴν φυτείαν
 διδάξαι τῆς ἀμπέλου τοὺς ἀνθρώπους, καὶ διὰ ταύτην
 τὴν εὐεργεσίαν τυχεῖν συμφωνουμένης ἀθανασίας.
 ὁμοίως δὲ τοὺς Ἰνδοὺς τὸν θεὸν τούτον παρ' ἑαυ-
 τοῖς ἀποφαίνεσθαι γινόμεναι, καὶ τὰ περὶ τὴν
 φυτείαν τῆς ἀμπέλου φιλοτιχησάντα μεταδοῦναι
 τῆς τοῦ οἴνου χρήσεως τοῖς [κατὰ τὴν οἰκουμένην
 ἀνθρώποις. ἡμεῖς δὲ τὰ κατὰ μέρος περὶ τούτων
 εἰρηκότις εὖν τὰ παρὰ τοῖς Ἑλλήσι λεγόμενα περὶ
 τοῦ Θεοῦ τούτου διέξιμεν.

Κέδρον μὲν γὰρ φασὶ τὸν Ἀγήμερος ἐκ Φοινί- 2
 κης ὑπὸ τοῦ βασιλέως ἀποσταλῆναι πρὸς ζήτησιν
 τῆς Εὐρώπης, ἐντολὰς λαβόντα ἢ τὴν παρθένον
 ἀγαγεῖν ἢ μὴ ἀνακείμεναι εἰς τὴν Φοινίκην. ἐπιλ-
 θόντα δὲ πολλὴν χώραν, καὶ μὴ δυνάμενον ἀντιρρεῖν,
 ἀπογινῶναι τὴν εἰς οἶκον ἀνακομιδὴν· καταστήσαντα
 δ' εἰς τὴν Βοιωτίαν κατὰ τὸν παραδεδομένον χρησμὸν
 κτίσαι τὰς Θήβας. ἐνταῦθα δὲ κατοικήσαντα γῆμαι
 μὲν Ἀρμονίαν τὴν Ἀφροδίτης, γεννήσαι δ' ἐξ αὐτῆς
 Σαρμέλην καὶ Ἰνώ καὶ Αὐτονόην καὶ Ἀγαθήν, ἐπὶ

ἢ γεόμενος] ὅσα D
 κ. μέρος] κ. μέρος τὰ vulg.
 vulg. 21 ἀνάγει fort.

11 τοὺς] τοῖς D 15 τὰ
 16 λεγόμενα post ταῦτα

- 2 δι Πολύδωρον. τῇ δὲ Σεμέλῃ διὰ τὸ κάλλος Δία
 μύεντα καὶ μεθ' ἡσυχίας ποιούμενον τὰς ὁμιλίας
 δοῦναι καταφρονεῖν αὐτῆς· διόπερ ἐπ' αὐτῆς παρο-
 κληθῆναι τὰς ἐπιπλοκάς ὁμοίως ποιῆσθαι ταῖς πρὸς
 3 τὴν Ἥραν συμπεριφυραῖς. τὸν μὲν οὖν Δία παρα-
 γινόμενον θιασιπῶς μετὰ βροντιῶν καὶ ἀστραπῶν
 ἐπιφανῶς ποιῆσθαι τὴν συνουσίαν· τὴν δὲ Σεμέλην
 ἔγκυν οὖσαν καὶ τὸ μέγεθος τῆς περιστάσεως οὐκ οὐκ
 ἐνέγκασαν τὸ μὲν βρόχος ἐκτρώσθαι, ὑπὸ δὲ τοῦ
 πυρός αὐτὴν τέλεινθαι. ἔπειτα τὸ παιδίον ἀνα-
 λαβόντα τὸν Δία παραδοῦναι τῷ Ἑρμῇ, καὶ προσ-
 τάξει τοῦτο μὲν ἀποκομίσαι πρὸς τὸ ἔντρον τὸ
 ἐν τῇ Νύσῃ, κείμενον μεταξὺ Φοινίκης καὶ Νείλου,
 ταῖς δὲ νύμφαις παραδοῦναι τρέφειν καὶ μετὰ πολλῆς
 σπουδῆς ἐπιτρέφειν αὐτοῦ ποιῆσθαι τὴν ἀρίστην.
 4 διὸ καὶ τρυφάντα τὸν Διόνυσον ἐν τῇ Νύσῃ τυχεῖν
 τῆς προσηγορίας ταύτης ἐκ τοῦ Διὸς καὶ Νύσης· καὶ
 τὸν Ὀμηρον δὲ τοῦτοις μαρτυρησάιν ἐν τοῖς ἔμνοις
 ἐν οἷς λέγει

ἔστι δέ τις Νύση, ἑκατὸν ἔρος, ἀνθίου ὄλη,
 τηλοῦ Φοινίκης, σχεδὸν Αἰγύπτωιο ῥαίων.

- 5 τρυφάντα δ' αὐτὸν ὑπὸ τῶν νυμφῶν ἐν τῇ Νύσῃ
 φασὶν εὐρετὴν τι τοῦ οἴνου γενέσθαι καὶ τὴν φν-
 τείαν διδάξει τῆς ἀμπέλου τοὺς ἀνθρώπους. ἐπ-
 ιδόντα δὲ σχεδὸν ὅλην τὴν οἰκουμένην πολλὴν χώραν
 ἐξημερώσαι, καὶ διὰ τοῦτο τυχεῖν παρὰ πᾶσι μεγίστων

4 πρὸς] πρὸς D (cf. III 64, 4) 7 ποιῆσαι CP 15 ποιῆσαι II 18 τοῦτο D 23 τε om. vulg. 25 εἶπεν] πᾶσι CP.

τιμῶν. εὐρεῖν δ' αὐτὸν καὶ τὸ ἐκ τῆς κριθῆς κατα-
 σκευαζόμενον πόμα, τὸ προσηγορευόμενον μὲν ἐπ'
 ἐνίων ξέθος, οὐ πολὺ δὲ λαιπόμενον τῆς περὶ τὴν
 οἶνον τιμωδίας. τοῦτο δὲ διδάξαι τοὺς χῶρον ἔχον-
 5 τας μὴ δυναμένην ἐκιδέχισθαι τὴν τῆς ἀμπέλου
 φυτεῖαν. περιάγισθαι δ' αὐτὸν καὶ στρατάπιδον οὐ μόνον
 ἀνδρῶν, ἀλλὰ καὶ γυναικῶν, καὶ τοὺς ἀδίκους
 καὶ ἀσεβεῖς τῶν ἀνθρώπων κολάζειν. καὶ κατὰ μὲν
 τὴν Βοιωτίαν ἀποδιδόντα τῇ πατρίδι χάριτας ἑλευ-
 10 θερῶσαι πάσας τὰς πόλεις, καὶ κτίσαι πόλιν ἐπώνυ-
 μον τῆς αὐτονομίας, ἣν Ἐλευθερὰς προσηγορεῖσθαι
 στρατεύσαντα δ' εἰς τὴν Ἰνδικὴν τριτείχην χρόνῳ τὴν β
 ἐπ' αὐτὴν εἰς τὴν Βοιωτίαν ποιησασθαι, κομίζοντα
 μὲν λαφύρων ἀξιόλογον πλῆθος, καταγαγεῖν δὲ πρὸς
 15 τὸν τῶν ἐπάντων θρίαμβον ἐκ' ἡλίφαντος Ἰνδικου,
 καὶ τοὺς μὲν Βοιωτοὺς καὶ τοὺς ἄλλους Ἕλλητας 2
 καὶ Θρᾷκας ἐπομνημονεύοντας τῆς κατὰ τὴν Ἰνδι-
 κὴν στρατείας καταδείξαι τῆς τριμηρίδας θυσίας
 Διονύσῳ, καὶ τὸν θεὸν νομίζειν κατὰ τὸν χρόνον
 20 τοῦτον ποιῆσθαι τὰς παρὰ ταῖς ἀνθρώποις ἐπιση-
 μίας. διὸ καὶ παρὰ πολλαῖς τῶν Ἑλληνίδων πόλεων 3
 διὰ τριῶν ἑτῶν βακχιδί τε γυναικῶν ἀθροίζεσθαι,
 καὶ ταῖς παρθένοις νόμιμον εἶναι θυρσαφορεῖν καὶ
 συνεκθουσιάζειν τῷ θεῷ καὶ τιμᾶσαι τὸν θεόν
 25 καὶ γυναικας κατὰ συστήματα θυσιάζειν τῷ θεῷ
 3 καὶ βακχεύειν καὶ καθόλου τὴν παρουσίαν ἑμμεῖν
 τοῦ Διονύσου, μιμουμένης τὰς ἱστορουμένης τὸ
 πάλαιον παρεδρεύειν τῷ θεῷ μαινάδας. κολάζει 4

3 εἶδος CF 7 καὶ τοὺς] ὃ τοὺς CF 14 ἀξιό-
 λογον D¹, ἀξιολόγων cet.

δ' αὐτὸν πολλοὺς μὲν καὶ ἕλλους κατὰ πάσαν τὴν
οἰκονομίην τοὺς δοκοῦντας ἀσεβεῖν, ἐπιφανιστάτους
δὲ Πενθία καὶ Λυκοῦργον. τῆς δὲ κατὰ τὸν οἶνον
εὐρίστου καὶ θαυρῆς κεκαρισμένης τοῖς ἀνθρώποις
καθ' ὑπερβολὴν διὰ τὰ τὴν ἡδονὴν τὴν ἐκ τοῦ
ποτοῦ καὶ διὰ τὸ τοῖς σώμασιν εὐτοναπείρους γίνε-
σθαι τοὺς τὸν οἶνον πίνοντας, φασὶν ἐπὶ τὸ δείπνον,
ὅταν ἔκρατος οἶνος ἐπιδιδῶται, προσεπιλέγειν ἀγα-
θοῦ δαίμονος· ὅταν δὲ μετὰ τὸ δείπνον δίδωται
κεκαρισμένος ὕδατι, Διὸς σωτήρος ἐπιφανεῖν. τὸν
γὰρ οἶνον ἔκρατον μὲν πινόμενον μετὰ ὕδατος διατί-
σις ἀποτελεῖν, τοῦ δ' ἔκ τοῦ Διὸς ὄμβρον μγέντος
τὴν μὲν τέφρην καὶ τὴν ἡδονὴν μένειν, τὴ δὲ τῆς
μηνίας καὶ παραλύσεως βλάπτειν διορθοῦσθαι. καθό-
λου δὲ μυθολογεῖσθαι τῶν θεῶν μεγίστης ἀποδοχῆς
τυγχάνειν παρ' ἀνθρώποις τοὺς ταῖς εὐεργεσίαις
ὑπερβαλλομένους κατὰ τὴν εὐρίσιν τῶν ἀγαθῶν
Διώνυσον τε καὶ Δήμητραν, τὸν μὲν τοῦ προσηγε-
στέου ποτοῦ γενόμενον εὐρετὴν, τὴν δὲ τῆς ξηρᾶς
τροφῆς τὴν κρατίστην παραδοῦσαν τῷ γένει τῶν
ἀνθρώπων.

4 Μυθολογεῖσθαι δὲ τινες καὶ ἕτερον Διώνυσον
γενεῖναι πολὺ τοῖς χρόνοις προτιροῦντα τούτων.
φασὶ γὰρ ἐκ Διὸς καὶ Φερσεφόνης Διώνυσον γενέσθαι
τὸν ὑπὸ τινων Σαβάζιον ὀνομαζόμενον, οὗ τὴν τι
γίνεσθαι καὶ τὰς θυσιὰς καὶ τιμὰς νυκτερινὰς καὶ

2 δόξαντος D. 7 τὸν δείπνον D, τὰς δείπνους F
8 ἐπιδιδῶται προσεπιλέγειν D, δίδεται πᾶσι ἐπιλέγειν Π
9 δίδεται codices. 11 μὲν ante γὰρ vulg. 17 εὐεργ-
βαλλομένους D. 25 et om. D.

κρυφίους περιεάγουσι διὰ τὴν αἰσχύνην τὴν ἐκ
 τῆς συνουσίας ἐπικολουθούσαν. λέγουσι δ' αὐτὸν
 ἐγγινοῖς διενεργεῖν, καὶ πρῶτον ἐπιχειρῆσαι βοῦς
 ζευγνύειν καὶ διὰ τούτων τὴν σπόρον τῶν καρπῶν
 ἐπιτελεῖν· ὅφ' οὗ δὴ καὶ κεραιὰν αὐτὸν κεραι-
 ᾶγουσι. καὶ τὸν μὲν ἐκ Σιρίλης γενόμενον ἐν τοῖς
 πτωτέροις χρόνοις φασὶ τῷ σώματι γενέσθαι τρυ-
 φερὸν καὶ παντελῶς ἀκαλόν, εὐπρεπίῃ δὲ πολὺ
 τῶν ἄλλων διενεργεῖν καὶ πρὸς τὰς ἀφροδισικὰς
 10 ἡδονὰς εὐκατάφορον γεγονέναι, κατὰ δὲ τὰς στρα-
 τίας γυναικῶν πλήθος περιάγεσθαι καθωπλισμένων
 λόγχαις τεθροσσωμέναις. φασὶ δὲ καὶ τὰς Μούσας
 αὐτῷ συναποδημεῖν, παρθένους οὖσαι καὶ πεπαι-
 δευμέναις διακροφόντως ταῦτας δὲ διὰ τὴν μεγα-
 20 λυδίαν καὶ τῶν ὀρχήσεων, ἐτι δὲ τῶν ἄλλων τῶν ἐν
 παιδείᾳ καλῶν ψυχαγωγεῖν τὸν θεόν. φασὶ δὲ καὶ
 παιδαγωγὸν καὶ τροφίαν συνέχεσθαι κατὰ τὰς στρα-
 τίας αὐτῷ Σιληνόν, εἰσηγητὴν καὶ διδάσκαλον
 γινόμενον τῶν καλλίστων ἐπιτηδευμάτων, καὶ μεγάλα
 30 συμβέλλεσθαι τῷ Αἰονίῳ πρὸς ἀρετὴν τι καὶ δόξαν.
 καὶ κατὰ μὲν τὰς ἐν τοῖς πολέμοις μάχαις ὅπλοις
 αὐτὸν πολεμικοῖς κεκοσμηθῆναι καὶ δοραὶς παρθέ-
 λων, κατὰ δὲ τὰς ἐν εἰρήνῃ πετηγύοις καὶ ἰορταῖς
 ἰαθῆσιν ἀνθιναις καὶ κατὰ τὴν μαλακότητα τρυ-
 40 φερῶς χρῆσθαι. πρὸς δὲ τὰς ἐκ τοῦ πλιονέζοντος
 οἴνου κεφαλαλγίας τοῖς πίνουσι γινομένας διαδεῖ-
 σθαι λέγουσιν αὐτὸν μέτρῃ τὴν κεραιήν, ὅφ' ἥς

1 κρυφίως II 6 καὶ om. CF 11 καθωπλισμέναις D
 16 καὶ om. D 18 Σιλήνῳ D 21 ἰαθῆσιν D 27 μέτρῃ
 Koll. pt. nr. II 2, 8] μέτρῃ col.

αἰτίας καὶ μητρηφόρον ἀναμάρτεσθαι· ἀπὸ δὲ ταύτης
 τῆς μήτρας ὄστινον παρὰ τοῖς βασιλεῦσι κατεδί-
 5 οῦσθαι τὸ διέδμημά φησι. διμήτωρα δ' αὐτὸν προσ-
 αγορευθήναι λέγουσι διὰ τὸ πατρὸς μὲν ἐνὸς ὑπάρχειν
 τοὺς δύο Διόνυσους, μητέρων δὲ δύοιν. κεκλήρονται
 μηκύναι δὲ τὸν νεώτερον καὶ τὰς τοῦ προγενεστέρου
 πράξεις· διόπερ τοὺς μεταγενεστέρους ἀνθρώπους,
 ἀγνωσόντας μὲν τέληθ' ἐξ, πληρηθέντας δὲ διὰ τὴν
 6 ὁμωνυμίαν, ἵνα γαγυέναι νομίσαι Διόνυσον. τὸν
 δὲ νάρθηκα προσάπικουσιν αὐτῷ διὰ τινὰς τοιαύτας
 αἰτίας. κατὰ τὴν ἐξ ἀρχῆς εἰρησίαν τοῦ αἵνου μῆκος
 τῆς τοῦ ὕδατος κρύσεως εὐρημένης ἄκριτον πίνειν
 τὸν αἶνον· κατὰ δὲ τὰς τῶν φίλων συναναστροφάς
 καὶ εὐωχίας τοὺς συνεορτάζοντας θαυσιλὴ τὸν ἄκρα-
 7 τὸν ἐρφορησαμένους μακρόδαις γίνεσθαι, καὶ ταῖς
 βακτηρίαις ξυλίναις χρωμένους ταύταις ἑλλήλους
 τυπτειν. διὸ καὶ τινῶν μὲν τραυματιζομένων, τινῶν
 δὲ καὶ τελευτῶντων ἐκ τῶν κακίων τραυμάτων,
 προσκλήψαντα τὸν Διόνυσον ταῖς τοιαύταις περι-
 8 στάσεσι τὸ μὲν ἀποσπῆσαι τοῦ πίνειν θαυσιλὴ τὸν
 ἄκριτον ἀποδοκιμάσαι διὰ τὴν ἴδουρην τοῦ πυτοῦ,
 κατεδέξαι δὲ νάρθηξιν χρῆσθαι καὶ μὴ ξυλίνους
 βακτηρίας.

5 Ἐπωινυμίας δ' αὐτῷ τοὺς ἀνθρώπους πολλὰς
 προσέφη, τὰς ἀφορμὰς ἀπὸ τῶν περὶ αὐτὸν ἐπι-
 6 τηγευμάτων λαβόντας. Βακχίον μὲν γὰρ ἀπὸ τῶν
 συνεπομένων βακχεῶν ὀνομάσαι, Ἀθηναίων δὲ ἀπὸ
 τοῦ πατῆσαι τὰς σταφυλὰς ἐν ληνῷ, Βρόμιον δ'

ἀπὸ τοῦ κατὰ τὴν γένεσιν αὐτοῦ γενομένου βρόχου·
 ὁμοίως δὲ καὶ πυριγενῇ διὰ τὴν ὁμοίαν αἰτίαν
 ὠνομάσθαι. Θρίαμβον δ' αὐτὸν ὠνομασθήσεται φασιν 2
 ἀπὸ τοῦ πρῶτον τῶν μεημοκτενομένων καταγαγεῖν
 ἀπὸ τῆς στρατείας Θρίαμβον εἰς τὴν πατρίδα, τὴν
 ἐξ Ἰνδῶν ποιησάμενον ἐπένοδον μετὰ πολλῶν λεγού-
 261 φων. παρπλησίως δὲ καὶ τὰς λοιπὰς προσηγορίας
 ἐπιθετικὰς αὐτῷ γεννηθῆσαι, περὶ ὧν μακρόν ἔν
 εἴη λέγειν καὶ τῆς ὑπακειμένης ἱστορίας ἀκούειον.
 262 Διόμορφον δ' αὐτὸν δοκεῖν ἐπάρχειν διὰ τὸ δύο
 Διονύσους γεγονέναι, τὸν μὲν παλαιὸν καταπαύσαντα
 διὰ τὸ τοὺς ἀρχαίους πάντας παγωνέμενον, τὸν
 δὲ νεώτερον ὥραιον καὶ τρυφερόν καὶ εἶον, καθότι
 προύφηται. ἔτι καὶ λέγουσιν ὅτι τῶν μυθωδῶν 3
 263 διττὰς διαδίσεις ἔχόντων, καὶ τῶν μὲν ἱλαρῶν, τῶν
 δὲ ὀργίλων γενομένων, Διόμορφον ὠνομάσθαι τὸν
 θεόν. καὶ Σατύρους δὲ φασιν αὐτὸν περιέγεσθαι,
 καὶ τοὺς ἐν ταῖς ὀρχήσεσι καὶ ταῖς τραγωδίαις
 τέρεσιν καὶ πολλὴν ἡδονὴν παρέχισθαι τῷ θεῷ.
 264 καθόλου δὲ τὰς μὲν Μούσας τοῖς ἐκ τῆς παιδείας 4
 ἀγαθοῖς ὀφειλούσας εἶναι καὶ τραπούσας, τοὺς δὲ Σατύ-
 ρους τοῖς πρὸς γέλωτι ἀνέργουσι ἐπιτελούμασι
 χρωμένους, παρασκευάζειν τῷ Διονύσῳ τὸν εὐδαί-
 μονα καὶ ἀχαρισμένον βίον. καθόλου δὲ ταῦτον
 265 τῶν θυμολικῶν ἀγώνων φασὶν εὐρετὴν γενέσθαι,
 καὶ θέατρον καταδείξαι, καὶ μουσικῶν ἀκροαμάτων

3 ὠνομάσθαι] ὠνομάσαι UF   11 παλαιός] αὐτός
 add. D   12 ὥραιον am. D   16 ὀργίλων, τὰς δὲ
 ἱλαρῶν vulg.   21 εἶ am. D   22 ταῖς . . τραγωδίαις
 ἐπιτελούμασι G   24 τοῦτον τῶν] τοῦτον D, τὸς H.

σώστημα ποιήσασθαι· πρὸς δὲ τοῦτοις ἀλειτονοργή-
τους ποιῆσαι καὶ τοὺς ἐν ταῖς στρατείαις μεταχειρι-
ζομένους ἔτι τῆς μουσικῆς ἐπιστήμης· ἅψ' ὧν τοὺς
μεταγενεστίκους μουσικὰς συνόδους συνστήσασθαι
τῶν περὶ τὸν Διόνυσον τεχνιτῶν, καὶ ἀτέλεις ποιῆσαι
τοὺς τὰ τοιαῦτα ἐπιτηδεύοντας, καὶ περὶ μὲν Διο-
νύσου καὶ τῶν περὶ αὐτοῦ μυθολογουμένων ἀρε-
σθησόμεθα τοῖς ῥηθεῖσι στοχαζόμενοι τῆς συμ-
τρίας.

- 6 Περὶ δὲ Πριάπου καὶ τῶν μυθολογουμένων περὶ 10
αὐτοῦ νῦν διέξιμεν, οἰκτεῖον ὀφῶντες τὸν περὶ τούτου
λόγον ταῖς Διονυσιακαῖς ἱστορίαις, μυθολογοῦσθαι
οὐδ' οἱ παλαιοὶ τὸν Πριάπον νῦν μὲν εἶναι Διονύσου
καὶ Ἀφροδίτης, πιθανῶς τὴν γένεσιν ταύτην ἐξη-
γούμενοι· τοὺς γὰρ οἰνωθέντας φυσικῶς ἐντετέσθαι 15
2 πρὸς τὰς ἀφροδισιακὰς ἡδονάς, τινες δὲ φασὶ τὸ
αἰδοῖον τῶν ἀνθρώπων τοὺς παλαιοὺς μυθωδῶς
ἠνομάζειν βουλομένους Πριάπον προσεγορεύσαι.
ἔνιοι δὲ λέγουσι τὸ γυννητικὸν μόριον, αἷτιον ὑπάρ-
χον τῆς γενέσεως τῶν ἀνθρώπων καὶ διαμονῆς, εἰς 20
3 ἅπαντα τὸν αἰῶνα, τυχεῖν τῆς ἀθανάτου τιμῆς, οἱ
δ' Αἰγύπτιοι περὶ τοῦ Πριάπου μυθολογοῦντίς φασὶ
τὸ παλαιὸν τοὺς Τιτᾶνας ἐπιβουλεύσαντας Ὀσίριδι
τούτου μὲν ἀνελτεῖν, τὸ δὲ σῶμα κτῶτος διαλόντας
εἰς ἰσὰς μερίδας ἑαυτοῖς καὶ λαβόντας ἀπαντηγνῆν 25
4 ἐκ τῆς οἰκείας λεθραίας, μόνον δὲ τὸ αἰδοῖον εἰς
τὸν ποταμὸν ῥῖψαι διὰ τὸ μηδένα βούλεισθαι τοῦτο

1 ποιῆσαι II   2 καὶ δειl. Bekker   13 μὲν οὐκ
ταlg   16 τοὺς γ. οἶν.) τοῦ καὶ περὶ αὐτοῦ D   22 ἑα-
νταῖς om. II.

262 ἀνελίσσθαι. τὴν δὲ Ἰσιν τὸν φόρον τοῦ ἀνδρός
 ἀναζητοῦσαν, καὶ τοὺς μὲν Τιτᾶνας ἀνελούσαν, τὰ
 δὲ τοῦ σώματος μέρη περιπλάσασαν εἰς ἄνθρωπον
 τύπον, ταῦτα μὲν δοῦναι θάψαι τοῖς ἱεροῦσι καὶ
 10 τιμὰν προστάξαι ὡς θεὸν τὸν Ὀσίριν, τὰ δὲ αἰδοῖον
 μόνον οὐ δυναμένην ἀνενερεῖν καταδείξαι τιμὰν ὡς
 θεὸν καὶ ἀναθεῖναι κατὰ τὸ ἱερὸν ἐντεταμένον.
 περὶ μὲν οὖν τῆς γενέσεως τοῦ Πριάπου καὶ τῆς
 15 τιμῆς τοιαῦτα μυθολογῶνται παρὰ τοῖς παλαιοῖς τῶν
 Αἰγυπτίων. τοῦτον δὲ τὸν θεὸν τινὲς μὲν Ἰθὺ 4
 φαλλον ὀνομάζουσι, τινὲς δὲ Τύχωνα. τὰς δὲ τιμὰς
 οὐ μόνον κατὰ πόλιν ἀπονέμουνσιν αὐτῷ [ἐν τοῖς
 ἱεροῖς], ἀλλὰ καὶ κατὰ τὰς ἀγροικίας ὀπωροφύλακα
 τῶν ἀμπιλῶνων ἀποδεικνύοντες καὶ τῶν κήπων, ὅτι
 12 δὲ πρὸς τοὺς βασκαίνοντάς τι τῶν καλῶν τοῦτον
 κολαστὴν παρεμβάλλοντες. ἐν τε ταῖς τελεταῖς οὐ
 μόνον ταῖς Διονυσιακαῖς, ἀλλὰ καὶ ταῖς ἑλλαις
 σχεδὸν ἀπάσαις οὗτος ὁ θεὸς τυγχάνει τινὸς τιμῆς,
 μετὰ γέλωτος καὶ παιδιᾷς παρεμβαλλόμενος ἐν ταῖς
 20 θυσίαις. παραπλησίως δὲ τῷ Πριάπῳ τινὲς μυθο- 5
 λογούσιν γεννηθῆσαι τὸν ὀνομαζόμενον Ἑρμαφρόδι-
 τον, ὃν ἐξ Ἑρμοῦ καὶ Ἀφροδίτης γεννηθέντα τυχεῖν
 τῆς ἐξ ἀμφότερων τῶν γονέων συντιθείσης προση-
 γορίας. τοῦτον δ' οἱ μὲν φασιν εἶναι θεὸν καὶ
 25 κατὰ τινὰς χρόνους φαίνεσθαι παρ' ἀνθρώποις, καὶ
 γενᾶσθαι τὴν τοῦ σώματος φύσιν ἔχοντα μεμιγμέ-
 νον ἐξ ἀνδρός καὶ γυναικός· καὶ τὴν μὲν εἰσπρέ-

8 ὡς θεὸν τιμᾶν D 11 Τυχῶνα F 12 /s τοῖς ἱεροῖς
 deleti, ante ἀπονέμουνσιν ponit D 18 σχεδόν om. H (et Eua.
 pr. sv. II 2, 14) τινὸς τιμῆς D (et Eua.), τιμῆς τιτος vulg.

παιαν καὶ μαλακότητα τοῦ σώματος ἔχειν γυναικί
 παρρησιόρῃ, τὸ δ' ἀρρενικὸν καὶ δραστηκὸν ἀνδρός
 ἔχειν [τὰ δὲ φυσικὰ μόρια συγγενεῖσθαι τοῦτοι καὶ
 γυναικὸς καὶ ἀνδρός]· ἐνιοὶ δὲ τὰ τοιαῦτα γένη
 ταῖς φύσεσιν ἀποφαίνονται τέρατα ὑπάρχειν, καὶ
 γεννώμενα σπανίως προσημαντικὰ γίνεσθαι ποτὲ
 μὲν κακῶν ποτὲ δ' ἡγαθῶν. καὶ περὶ μὲν τῶν
 τοιούτων ἥλις ἡμῖν ἔχεται.

7 Περὶ δὲ τῶν Μουσῶν, ἐπειδήπερ ἐμνήσθημεν
 ἐν ταῖς τοῦ Διονύσου πράξεσιν, οἰκίον ἐν εἰς
 διαλθεῖν ἐν κεφαλαίοις. ταύτας γὰρ οἱ πλείστοι
 τῶν μυθογράφων καὶ μάλιστα δεδωκευμασμένοι παρὰ
 συγγεῖρας εἶναι Διὸς καὶ Μνημοσύνης· ὁλόγοι δὲ
 τῶν ποιητῶν, ἐν οἷς ἴσθι καὶ Ἀλκμῆν, συγγεῖρας
 2 ἀποφαίνονται Οὐρανοῦ καὶ Γῆς. ὁμοίως δὲ καὶ
 κατὰ τὸν ἀριθμὸν διαφωνοῦσιν· οἱ μὲν γὰρ τρεῖς
 λέγουσιν, οἱ δ' ἑνὴν, καὶ κεκρίσθηεν ὁ τῶν ἑνὴν
 ἀριθμὸς ὑπὸ τῶν ἐπιφανιστάτων ἀνδρῶν βεβαιουμέ-
 νος, λέγω δὲ Ὀμήρου τε καὶ Ἡσιόδου καὶ τῶν
 ἄλλων τῶν τοιούτων. Ὀμηρος μὲν γὰρ λέγει

Μοῦσαι δ' ἑνὴν πᾶσαι ἀμειβόμεναι ὅππῃ καλῇ·
 Ἡσιόδος δὲ καὶ τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἀποφαίνονται
 λέγων

Κλυὼ τ' Εὐτέρπη τε Θάλια τε Μελπομένη τε
 Τερψιχόρη τ' Ἐρατώ τε Πολύμνια τ' Οὐρανίη τε
 Καλλιόπη θ', ἥ σφίων προφανεστάτη ἴσθιν ἐπα-
 σίων.

2 ἔχειν ἀνδρός γαλγ. 3 τὰ δὲ — 4 καὶ ἀνδρός, H D,
 om. cef. 9 τῶν om. D.

τούτων δ' ἑκάστη προσάπτουσι τὰς οἰκείας διαθέσεις 3
 τῶν περὶ μουσικὴν ἐπιτηδευμάτων, οἷον ποιητικὴν,
 μελοποιικὴν, ὀρχήσεις καὶ χορείας, ἀστρολογίαν τε καὶ
 τὰ λοιπὰ τῶν ἐπιτηδευμάτων. παρθέτους δ' αὐτὰς
 οἱ πλείστοι [γεγονέναι] μυθολογοῦσι διὰ τὸ τὰς
 κατὰ τὴν παιδείαν ἀρετὰς ἀφθόρους δοκεῖν εἶναι.
 Μαύσας δ' αὐτὰς ὠνομάσθαι ἀπὸ τοῦ μαιεῖν τοὺς 4
 ἀνθρώπους, τοῦτο δ' ἐστὶν ἀπὸ τοῦ διδάσκειν τὰ
 καλὰ καὶ συμφέροντα καὶ ὑπὸ τῶν ἐκπαιδευτῶν
 ἀγνοούμενα. ἑκάστη δὲ προσηγορία τὸν οἰκείον
 λόγον ἀπονέμοντες φασιν ὠνομάσθαι τὴν μὲν Κλειῶν
 διὰ τὸ τὴν ἐκ τῆς ποιήσεως τῶν ἐγκωμιαζομένων
 ἐπαινον μίγα κλέος περιποιεῖν τοῖς ἐπαινουμένοις,
 Εὐτέρπην δ' ἀπὸ τοῦ τέρπειν τοὺς ἀκροαμένους
 τοῖς ἀπὸ τῆς παιδείας ἀγαθοῖς, Θάλειαν δ' ἀπὸ τοῦ
 θάλλειν ἐπὶ πολλοὺς χρόνους τοὺς διὰ τῶν ποιη-
 μάτων ἐγκωμιαζομένους, Μελπομένην δ' ἀπὸ τῆς
 μελοποιίας, δι' ἧς τοὺς ἀκούοντας ψυχαγωγείσθαι,
 Τερψιχόρην δ' ἀπὸ τοῦ τέρπειν τοὺς ἀκροατὰς τοῖς
 ἐκ παιδείας περιγινομένοις ἀγαθοῖς, Ἑρατώ δ' ἀπὸ
 τοῦ τοὺς παιδευθέντας ποθεινοῦς καὶ ἐπιρρώστους
 ἀποτελεῖν, Πολύμνιαν δ' ἀπὸ τοῦ διὰ πολλῆς ἡμε-
 ραιᾶς ἐπιφρονεῖς κατασκευάζειν τοὺς διὰ τῶν ποιημά-
 των ἀπαθανατιζομένους τῇ δόξῃ, Οὐρανίαν δ' ἀπὸ
 τοῦ τοὺς παιδευθέντας ὑπ' αὐτῆς ἐξαίρεσθαι πρὸς

4 δ'] τε γινῆ. 5 γεγονέναι om. D (et Eua. pt. στ. II
 2, 16) 6 τῆς om. D ἀφθόρους II 9 καὶ τὰ συμ-
 φέροντα D 13 ἐμποιεῖν D 16 τοὺς . . . ἐγκωμιαζομένους
 om. II 21 καὶ ἐπιρρώστους om. D 23 τοὺς τε διὰ τῶν
 ποιητῶν ἀπαθανατιζομένους D.

οὐρανόν· τῇ γὰρ δόξῃ καὶ τοῖς φρονήμασι μεταωρί-
ζεσθαι τὰς ψυχὰς εἰς ὕψος οὐράνιον· Καλλιόπῃ
δ' ἀπὸ τοῦ καλὴν ὕπα προῖεσθαι, τοῦτο δ' ἴστί τῇ
ἐνέπλειά διαφόρον οὔσαν ἀποδοχῆς τυγχάνειν ὑπο-
τῶν ἀκούοντων.

Τούτων δ' ἡμῖν ἀρχοῦντως εἰρημένων μετα-
βιβάζομεν τὸν λόγον ἐπὶ τὰς Ἡρακλείους πράξεις.
8 οὐκ ἔγνοῶ δ' ὅτι πολλὰ δύσχρηστα συμβαίνει τοῖς
ἱστοροῦσι τὰς παλαιὰς μυθολογίας, καὶ μάλιστα τὰς
περὶ Ἡρακλείους. τῷ μὲν γὰρ μεγέθει τῶν κατο-
10 ρισθέντων ὁμολογουμένως ὅστος παραδίδεται πάν-
τας τοὺς ἐξ αἰῶνος ὑπερᾶραι τῇ μνήμῃ παρεδοθέν-
τας· δυσίφικτον οὖν ἴστί τὸ κατὰ τὴν ἀξίαν ἕκαστον
τῶν πραχθέντων ἀπαγγεῖλαι καὶ τὸν λόγον ἐξιῶσαι
τοῖς τηλικούτοις ἔργοις, οἷς διὰ τὸ μέγεθος ἐπαθλὸν 15
2 ἦν ἡ ἀθανασία. διὰ δὲ τῆς παλαιότητος καὶ τὸ
παραδόξον τῶν ἱστορουμένων παρὰ πολλοῖς ἀπιστοι-
μένων τῶν μύθων, ἀναγκαῖον ἢ παραλείποντας τὰ
μέγιστα τῶν πραχθέντων καθαιρεῖν τι τῆς τοῦ θεοῦ 20
δόξης ἢ πάντα διεξιόντας τὴν ἱστορίαν ποιῆν 25
3 ἀπιστουμένην. ἔνιοι γὰρ τῶν ἀναγινωσκόντων οὐ
δικαίᾳ χρώμενοι κρίσει τάκριβες ἐπιζητοῦσιν ἐν ταῖς
ἀρχαῖαις μυθολογίαις ἐπ' ἴσης τοῖς πραττομένοις ἐν
τοῖς καθ' ἡμᾶς χρόνοις, καὶ τὰ δισταζόμενα τῶν
ἔργων διὰ τὸ μέγεθος ἐκ τοῦ καθ' αὐτοῦ βέβη- 30
τεκμαιρόμενοι, τὴν Ἡρακλείους δύναμιν ἐκ τῆς
ἀσθενείας τῶν νῦν ἀνθρώπων θεωροῦσιν, ὥστε διὰ

1 οὐρανόν] τῇ δόξῃ add. D   2 οὐράνιον om. D
3 ταῖς ἐπὶ τῇ H   4 ἐνέπεια D   10 μὲν om. D   13 τὰ
τοῦτο D   ἕκαστον D   18 ἢ] ἢ CF   24 τῷ . . χρόνῳ H.

τὴν ὑπερβολὴν τοῦ μεγίστου τῶν ἔργων ἀπιστεῖσθαι
τὴν γραφὴν. καθόλου μὲν γὰρ ἐν ταῖς μυθολογίαις
μύθους ἱστορίας οὐκ ἐκ παντὸς τρώπου μικρῶς τὴν
ἀληθειαν ἐξεταστέον. καὶ γὰρ ἐν τοῖς θεάτροις,
πικρισμένοι μήτε Κενταύρους διφυεῖς ἐξ ἐτερογενῶν
σωμάτων ὑπάρχει μήτε Γηρυόνην τρισώματον, ὅμως
προσδεχόμεθα τὰς τοιαύτας μυθολογίας, καὶ ταῖς
ἐπισημασίαις συναύξομεν τὴν τοῦ θεοῦ τιμὴν. καὶ
γὰρ ἥτοπον Ἡρακλέα μὲν εἶναι κατ' ἀνθρώπους ὅντα
ταῖς ἰδίαις πόνοις ἐξημερῶσαι τὴν οἰκουμένην, τοὺς
δ' ἀνθρώπους ἐπιλασθόμενους τῆς κοινῆς ἐνδραχθείας
συκοφαντεῖν τὸν ἐπὶ τοῖς καλλίστοις ἔργοις ἱπαικτον,
καὶ τοὺς μὲν προγόνους διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς
ἀρετῆς ὁμολογουμένην αὐτῷ συγχωρῆσαι τὴν ἀθανα-
σίαν, ἡμεῖς δὲ πρὸς τὸν θεὸν μηδὲ τὴν πατροπαρά-
δοτον εὐσέβειαν διαφυλάττειν. ἀλλὰ γὰρ τῶν τοιού-
των λόγων ἀφείμενοι διέξιμεν αὐτοῦ τὰς πράξεις
ἀπ' ἀρχῆς ἀκολουθῶς τοῖς παλαιωτάτοις τῶν ποιη-
τῶν τε καὶ μυθολόγων.

Τῆς Ἀχαιοῦ τῶν τε Δανίης καὶ Αἰὼς φασὶ γενέσθαι Περσέα τοῦτ' αὖθις μείδαν τὴν Κηφείας
Ἀνδρομίδα Ἡλεκτρώονα γενεῖσθαι, ἔπειτα τοῦτ' αὖθις
τὴν Πέλοπος Εὐρυδίκην συνοικήσασαν Ἀλκμήνην
τεκνώσαι, καὶ ταύτη Δία μίγντα δι' ἀπάτης Ἡρα-
κλέα γενεῖσθαι. τὴν μὲν οὖν ὅλην τοῦ γένους ῥίζαν
ἀπ' ἐμφοτέρων τῶν γονέων εἰς τὸν μέγιστον τῶν
θεῶν ἀναφέρειν λέγεται τὸν εἰρημένον τρώπον. τὴν

3 ἱστορημέναις μυθολογίαις F 7 τὰς] ἕως τὰς D
11 καὶ τῆς] ἰδίας D 13 ὑπερβολὴν vulg. 15 παλαιωτά-
τοις] ἀρχαιωτάτοις vulg. 24 τεκνώσαι] γενεῖσθαι D.

δὲ γεγενημένην περὶ αὐτὸν ἄρετήν οἶκε ἐν ταῖς
 πράξεσι θεωρηθῆναι μόνον, ἀλλὰ καὶ πρὸ τῆς
 γενέσεως γενέσασθαι. τὸν γὰρ Δία μισθόμενον
 Ἀλαμήνην τριπλοῖσιν τὴν εὐκτι ποιῆσαι, καὶ τῷ
 πλήθει τοῦ πρὸς τὴν παιδοποιίαν ἐναλωθέντος
 χρόνον προσσημῆναι τὴν ὑπερβολὴν τῆς τοῦ γεννη-
 2 θησομένου ἡρώης. καθόλου δὲ τὴν ὁμιλίαν ταύτην
 οὐκ ἰσχυρῶς ἐπιθυμίας εἶναι ποιήσεσθαι, καθάπερ
 ἐπὶ τῶν ἑλλων γενημάτων, ἀλλὰ τὸ πλεόν τῆς παιδο-
 ποιίας χάριν. διὸ καὶ βουλόμενον τὴν ἐπιπλοκὴν¹⁰
 νόμιμον ποιήσεσθαι βιάσεσθαι μὲν μὴ βουληθῆναι,
 πείσει δ' οὐδαμῶς ἐπιτρέπει διὰ τὴν σωφροσύνην
 τὴν ἀπείτην οὖν προκρίναντα διὰ ταύτης παρ-
 κρούσεσθαι τὴν Ἀλαμήνην, Ἀμφιγυῖαν κατὰ πέν¹¹
 4 ἄρσιωθέντα. διελθόντος δὲ τοῦ κατὰ φύσιν χρόνου¹²
 ταῖς ἐγκύτοις, τὸν μὲν Δία πρὸς τὴν Ἡρακλίονος
 γένεσιν ἐπιχθόντα τῇ διανοίᾳ προσηπὶν περόντων
 ἀπάντων τῶν θιῶν ὅτι τὸν κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν
 Περσεύδων γεννώμενον ποιήσει βασιλεῖα, τὴν δ'
 8 Ἡρην ζηλοτυποῖσεν καὶ συνιργὸν ἔχουσαν Εἰλεί-
 θυαν τὴν θυγατέρα, τῆς μὲν Ἀλαμήνης παρακατα-
 σχεῖν τὰς ὁδοὺς, τὸν δ' Εὐρυπύδα πρὸ τοῦ καθή-
 2 κειντος χρόνου πρὸς τὸ φῶς ἄγειν. τὸν δὲ Δία
 καταστρατηγηθέντα βουληθῆναι τὴν τε ἐπύδασις
 βεβαιῶσαι καὶ τῆς Ἡρακλίονος ἐπιφανείας προνοηθῆ-
 6 ναι· διὰ φασιν αὐτὸν τὴν μὲν Ἥραν πείσαι συγ-
 χωρῆσαι βασιλείᾳ μὲν ὑπάρχειν κατὰ τὴν ἰδίαν ἐπό-
 σχοισιν Εὐρυπύδα, τὸν δ' Ἡρακλῆα τιτογμένον ἐπὶ

¹² κρίσις Hestleia

αὐτῶν ὁ γενέμενος CD

¹⁰ ἀπάντων om. C

¹¹ ἐπύδασις D.

¹³ πηγ-

τὴν Εὐρυπείδα τέλεισαι δώδεκα ἄθλους οἷς ἂν ὁ
 Εὐρυπείδης προστάξῃ, καὶ τοῦτο πράττειν τεχνεῖν
 τῆς εὐθανασίας. Ἀλκμήνη δὲ τεκοῦσα καὶ προβεβύησα α
 τὴν τῆς Ἥρας ζηλοτυπίαν, ἐξέβηκε τὸ βρέφος εἰς
 5 τὸν τάπιν ὃς ἐννὲς ἐπ' ἐκείνου καλεῖται πεδίον Ἡρά-
 κλειον· καθ' ὃν δὴ χρόνον Ἀθηνᾶ μετὰ τῆς Ἥρας
 προσιοῦσα, καὶ θαυμάσασα τοῦ παιδίου τὴν φύσιν,
 συνείπται τὴν Ἥραν ὑποσχέσθαι τὴν θηλήν. τοῦ δὲ
 παιδὸς ἐπὶ τὴν ἡλικίαν βιωτάταρον ἐπισπασαμένην
 10 τὴν θηλήν, ἣ μὲν Ἥρα διαλγῆσασα τὸ βρέφος
 ἔρριπεν, Ἀθηνᾶ δὲ κομίσασα αὐτὸ πρὸς τὴν μητέρα
 τρέφειν παρεκλεύσατο. θαυμάσαι δ' ἂν τις εἰκότως 7
 τὸ τῆς παρὰ τῆς παρὰ τῆς παρὰ τῆς παρὰ τῆς
 ὀφείλουσα μῆτηρ τὸ ἴδιον τέκνον ἐπώλλων, ἣ δὲ
 15 μητρικῆς ἔχουσε μῖσος δι' ὅτι οὐκ ἔδει τὸ τῆ
 φύσει πολέμιον.

Μετὰ δὲ ταῦτα ἣ μὲν Ἥρα δύο δράκοντας 10
 ἐπίσπειρε τοῖς ἀναλώσσοντας τὸ βρέφος, ὁ δὲ παῖς
 οὐ καταπλήγεις ἑκάστην τῶν χειρῶν τὸν αὐχένα
 20 σφίγγας ἐπίπνιξι τοὺς δράκοντας. διότι οἱ Ἀργεῖοι
 πυνθόμενοι τὸ γεγονός· Ἡρακλῆα προσηγόρευσαν, ὅτι
 δι' Ἥραν ἔσχε κλέος, Ἀλκαῖον πρότερον καλούμενον.
 τοῖς μὲν οὖν ἄλλοις οἱ γονεῖς τοῦνομα περιτιθέναι,
 τοῦτω δὲ μόνον ἡ ἀρετὴ τὴν προσηγορίαν ἴδωτο.
 25 μετὰ δὲ ταῦτα ὁ μὲν Ἀμφιτρίων φυγαδευθεὶς ἐκ 2
 Τίρυνθος μετακίνησεν εἰς Θήβας· ὁ δ' Ἡρακλῆς τρα-
 φεῖς καὶ παιδευθεὶς καὶ μάλιστα ἐν τοῖς γυμνασίοις

1 ὁ οὐκ. CE ὁ πεδίον] παιδικὸν CD 7 προσεῖται II.
 παρὰ τῆς Bekker καὶ θαυμάσασα οὐκ. D 19 οὐ κατα-
 πλῆγεις οὐκ. II 21 γεγονός] γενόμενος II.

διαπονηθείς ἐγένετο φέμῃ τε σώματος καὶ προίχων
 τῶν ἡλλων ὑπάρτων καὶ ευχῆς λαμπρότητι περι-
 βόητος, ὃς γε τὴν ἡλικίαν ἐφηβῶν ὄν πρόωτον μὲν
 ἡλευθέρωσε τὰς Θήβας, ἀποδιδούς ὡς πατρίδι τὰς
 3 προσηκουσὰς χάριτας. ἰσοτεταγμένων γάρ τῶν Θη-
 βαίων Ἐργίλῳ τῷ βασιλεῖ τῶν Μινυῶν, καὶ κατ'
 ἐνιαυτὸν ὠρισμένους φόρους τιλοῦντων, οὗ κατα-
 πλαγείς τὴν τῶν δεδουλωμένων ὑπεροχὴν ἐτόλμησε 258
 πράξιν ἐπιτελέσαι περιβόητον· τοὺς γὰρ παραγενο-
 μένους τῶν Μινυῶν ἐπὶ τὴν ἀκαίτησιν τῶν δυσμῶν ὡ
 καὶ μεθ' ὕβρεως εἰσπραττομένους ἀχρωτηγιάσας
 4 ἐξίβαλεν ἐκ τῆς πόλεως. Ἐργίλῳ δ' ἐξαπαύοντος
 τὸν αἴτιον, Κρίαν βασιλεύσαν τῶν Θηβαίων, κατα-
 πλαγείς τὸ βάρος τῆς ἐξουσίας, ἵτοιμος ἦν ἐκδι-
 δόναι τὸν αἴτιον τῶν ἐγκλημάτων. ὁ δ' Ἡρακλῆς 3
 πείσας τοὺς ἡλικιώτας ἐλευθεροῦν τὴν πατρίδα,
 κατέσπασεν ἐκ τῶν ναῶν τὰς προσηλασμένας περο-
 πλίας, ἃς οἱ πρόγονοι σκόλα τοῖς θεοῖς ἦσαν ἀνε-
 τιθυμότες· οὗ γὰρ ἦν εὐρεῖν κατὰ τὴν πόλιν ἰδιω-
 τικὸν ὄπλον διὰ τὸ τοὺς Μινύας παρωπλικέναι τὴν 30
 πόλιν, ἵνα μηδεμίαν λαμβάνωσιν οἱ κατὰ τὰς Θήβας
 5 ἀποστάσεως ἔννοιαν. ὁ δ' Ἡρακλῆς πυθόμενος
 Ἐργίλῳ τὸν βασιλεῖα τῶν Μινυῶν προσάγειν τῇ
 πόλει μετὰ στρατιωτῶν, ἀπαντήσας αὐτῷ κατὰ τινα
 στενοχωρίαν, καὶ τὸ μέγεθος τῆς τῶν πολέμιων 35
 δυνάμεως ἐχρησάτον ποιήσας, αὐτὸν τε τὸν Ἐργίλῳ
 ἀνέλε καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ σχεδὸν ἅπαντας ἀπέ-

3 εἰ 23 μινύων D   7 τιλοῦντων] μεθ' ὕβρεως add.
 codices, del. Bekker   10 μινύων D   11 ἐκπραττομένους II
 13 Θηβαίων] καὶ add. CF   23 μέγεθος] μέγιστον D.

πτείνει. ἔπειτα δὲ προσπεσὼν τῇ πόλει τῶν Ὀρχο-
 μινίων καὶ παρεισπισῶν ἐντὸς τῶν πυλῶν τὰ τε
 βασίλεια τῶν Μινυῶν ἐνέπρησε καὶ *τὴν πόλιν
 κατίσκαψε. περιβοήστου δὲ τῆς πράξεως γενομένης α
 καὶ ὅλην τὴν Ἑλλάδα καὶ πάντων θαυμαζόντων
 τὸ παράδοξον, ὁ μὲν βασιλεὺς Κρίων θαυμάσας
 τὴν ἀρετὴν τοῦ νικησάκου τὴν τε θυγατέρα Μεγάρην
 συγγῆκισεν αὐτῷ καὶ καθάπερ υἱῷ γενήσῃ τὰ κατὰ
 τὴν πόλιν ἐπέτρεψεν, Εὐρυσθέης δ' ὁ τὴν βασιλείαν
 10 ἔχων τῆς Ἀργείας ὑποπτεύσας τὴν Ἡρακλείου ἀΐξη-
 σιν ματερίμηντό τε αὐτὸν καὶ προστίπτει τέλει
 ἁθλοῦ. οὐχ ὑπακούοντος δὲ τοῦ Ἡρακλείου, Ζεὺς γ
 μὲν ἐπίσταται διακλινομένου ὑπουργεῖν Εὐρυσθέει,
 Ἡρακλῆς δὲ παρελθὼν εἰς Δελφοὺς καὶ περὶ τούτων
 15 ἐπερωτήσας τὸν θεόν, ἔλαβε χρησμόν τὸν δηλοῦντε
 δοῦναι τοῖς θεοῖς δέδοκται δάδμεν ἁθλοῦς τέλει
 προστάττοντος Εὐρυσθέως, καὶ τοῦτο πράξαντι
 τεύξισθαι τῆς ἀθανασίας.

Τούτων δὲ πραχθέντων ὁ μὲν Ἡρακλῆς ἐνέ- 11
 20 πειν εἰς ἀθυρίαν οὐ τὴν τυχοῦσαν· τὸ τε γὰρ
 τῷ ταπεινότηρι δουλεύειν οὐδαμῶς ἄξιον ἔκρινε τῆς
 ἰδίας ἀρετῆς, τὸ τε τῷ Διὶ καὶ πατρὶ μὴ πείθεσθαι
 καὶ ἀσύμφορον ἔφαινετο καὶ ἀδύνατον, εἰς πολλὴν
 οὖν ἀμηχανίαν ἐμπίπτοντος αὐτοῦ, Ἥρα μὲν ἐπιμύει
 25 αὐτῷ λύπην· ὁ δὲ τῇ ψυχῇ δυσφορῶν εἰς μανίαν
 ἐνέπισει. τοῦ πάθους δ' ἀξιομένου τῶν φρονῶν
 ἐκτὸς γεγόμενος τὸν μὲν Ἰόλαιον ἐπιβάλετο κτείνειν,

8 μηνίως D   8 τὰ κατὰ sm. 11   12 Ζεὺς] ὁ Ζεὺς D
 18 τεύξασθαι vulg.   19 προστεκχέμεν Wess.   21 ἔκρινε]
 δοῦναι adhl. vulg.   24 ἐπιπύμπτει Bezae.

ἰκαίνοιο δὲ φυγόντος καὶ τῶν παίδων τῶν ἐκ Με-
 γάρως πλησίον διατρίβαντων, τούτους ὡς πολέμους
 2 κατετόξευσεν· μόγις δὲ τῆς μανίας ἀπολυθείς, καὶ τὰ
 ἐπιγινούσας τὴν ἰδίαν ἄγνοισεν, περιελγὴς ἦν ἐπὶ τῷ
 μεγέθει τῆς συμφορᾶς. πάντων δ' αὐτῷ συλλυποῦ-
 μένων καὶ συμπυθονόντων, ἐπὶ πολὺν χρόνον κατὰ
 τὴν οἰκίαν ἡσύχαζεν, ἐκκλίνων τὰς τῶν ἀνθρώπων
 ὁμιλίας τε καὶ ἀπαντήσεις· τέλος δὲ τοῦ χρόνου τὸ
 πάθος πρᾶναιτος κρίνας ὑπομένειν τοὺς κινδύ-
 3 νους παρεγένετο πρὸς Εὐρυθεία, καὶ πρῶτον μὲν 10
 ἔλαβεν ἄθλον ἀποκτείνειν τὸν ἐν Νημῇ λίοντα,
 οὗτος δὲ μεγέθει μὲν ὑπερφυλὴς ἦν, ἥτρωτος δὲ ὄν
 σιδήρῳ καὶ χαλκῷ καὶ λίθῳ τῆς κατὰ χεῖρα βιαζο-
 μένης προσεδίδετο ἀνάγκης. διέτριβε δὲ μάλιστα
 μεταξὺ Μικηνῶν καὶ Νημέας περὶ ὄρος τὸ κυλού- 15
 μενον ἀπὸ τοῦ συμβιβηκότους Τρητόν· εἶχε γάρ
 περὶ τὴν ὄρεαν διώρυχα διηνηκῆ, καθ' ἣν εἰσθεῖ
 4 φωλιεύειν τὸ θηρίον. ὁ δ' Ἡρακλῆς καταντήσας
 ἐπὶ τὸν τόπον προσέβαλεν αὐτῷ, καὶ τοῦ θηρίου
 συμφυγόντος εἰς τὴν διώρυχα συνεκολουθῶν αὐτῷ 20
 καὶ τὸ ἔτερον τῶν στομίων ἐμφράξας συνεπλέκη,
 καὶ τὸν αὐχένα σφίγγας τοῖς βραχίουσιν ἀπέπνιξε.
 τὴν δὲ δορὰν αὐτοῦ περιθίμενος, καὶ διὰ τὸ μέγεθος
 ἄπαν τὸ ἴδιον σῶμα περιλαβών, εἶχε σκεπαστήριον
 τῶν μετὰ ταῦτα κινδύνων. 25

5 Δεύτερον δ' ἔλαβεν ἄθλον ἀποκτείνειν τὴν Λεο-

3 μάλιστα Π 6 συνεπυθονόντων CF 8 τέλος] εἰς
 τέλος D 10 μὲν om. vulg. 11 ἀποκτείνει om. CF.
 12 ἣν] ὅν D 22 ἐπείγειν D 25 ἄθλον om. D 129-
 εἶεν D.

ναίαν ὑδραν, ἥς ἐξ ἑνὸς σώματος ἑκατὸν πύχινες
 ἔχοντες κεφαλὰς θρῆναι διατεταίπωτο. τούτων δ'
 εἰ μία διαφθαρεῖη, διπλασίας ὁ τμηθεὶς ἀνέει τίποτος
 δι' ἣν αἰτίαν ἐκτίτητος ἐπάρχειν διελήπτω, καὶ κατὰ
 λόγον· τὸ γὰρ χειρωθὲν κῆτης μέρος διπλάσιον
 ἀποδίδον βοήθημα. πρὸς δὲ τὴν δυστραπέλειαν ὁ
 ταύτην ἐπινοήσας τι φιλοτέχνημα προσέταξεν Ἰουλάφ
 λαμπάδι καομένη τὸ ἀποτραπθὲν μέρος ἐπιχάειν, ἵνα
 τὴν ῥύσιν ἐπίσχη τοῦ αἵματος. οὕτως οὖν χειρω-
 10 σάμενος τὸ ζῶον εἰς τὴν χολὴν ἀπέβαπτε τὰς ἀκί-
 δας, ἵνα τὸ βληθὲν βέλος ἔχη τὴν ἐκ τῆς ἀκίδος
 πληρὴν ἀνάσταν.

Τρίτον δὲ πρόσκυρμα ἔλαβεν ἐνερκεῖν τὸν Ἑρμ. 12
 μάνθιον κάπρον ζῶντα, ὃς διέτριβεν ἐν τῇ Λαμπαίᾳ
 15 τῆς Ἀρκυδίας. ἔδοξε δὲ τὸ πρόσκυρμα τοῦτο πολ-
 λὴν ἔχειν δυσχέρειαν· ἴδωι γὰρ τὸν ἀγωνιζόμενον
 τισαύτῃ θηρίῳ τοσαύτην ἔχειν περιουσίαν ὥστε ἐπ'
 αὐτῆς τῆς μάχης ἀκριβῶς στοχάσασθαι τοῦ καιροῦ.
 εἰ μὲν γὰρ ἰσχύοντα ἀφελὲς αὐτὸν ἐπὶ τῶν ὑδόν-
 20 των ἂν ἐκινδύνευσε, πλείον δὲ τοῦ δέοντος καταπο-
 λεμήσας ἀπέκτεινεν, ὥστε τὸν ἀθλον ἐπάρχειν ἐσυν-
 τέλειστον. ὅμως δὲ κατὰ τὴν μάχην ταρμυνσάμενος ὁ
 ἀκριβῶς τὴν συμμετρίαν ἀπὴνεργε τὸν κάπρον ζῶντα
 πρὸς Εὐρυσθέα· ὃν ἰδὼν ὁ βασιλεὺς ἐκ τῶν θρῆων

2 διεντεταίωτο codices, cunct. Dind. 3 σφραγὶς D
 6 δυστραπέλειαν vulg. 8 λαμπαίᾳ κεφαλὰς πρὸς μέρος
 vulg. 11 ἔχει D, παύει C 12 Ἑρμάντιον CF
 14 διέτριβεν Dind, διέτριβε vulg. codices ἐν τῇ Λαμπαίᾳ
 BD, ἐν πιδίᾳ ceteri 18 ἀκριβῶς om. D στοχά-
 20 σασθαι G 20 πλείον Dind, πλείον cod. 21 ὥστε] εἰς CF
 τὸν Rhod., τὸ cod.

φύορτα, καὶ φοβηθεὶς, ἐκρυψεν ἑαυτὸν εἰς χαλ- 258
κὸν πίδακον.

- 3 Ἀμα δὲ τοῦτοις πραττομένοις Ἡρακλῆς κατη-
γωνίσατο τοὺς ὀνομαζομένους Κενταύρους διὰ τοιαύ-
της αἰτίας. Φόλος ἦν Κένταυρος, ἀφ' οὗ συνέβη
τὸ πλεῖστον ὄρος Φολόην ὀνομασθῆναι· οὗτος ξένους
δεχόμενος Ἡρακλῆα τὸν καταχειχωσμένον οἶνον πίδακον
ἀνέφρε. τοῦτον γὰρ μυθολογοῦσι τὸ παλαιὸν Διο-
νύσου παρατεθείσθαι τιμὴν Κενταύρῳ, καὶ προστάξει
τότε ἀνοῖξαι ὅταν Ἡρακλῆς παραγένηται. διόπερ 10
ἑσπερον τέταρτοι γενναῖς ἐπιξανωθέντος αὐτοῦ μετ-
4 αθήνηαι τὸν Φόλον τῆς Διονύσου παραγγιλίας. ἀνο-
χθέντος οὖν τοῦ πίδακον, καὶ τῆς εὐωδίας διὰ τὴν
παλαιότητα καὶ δύναμιν τοῦ οἶνου προσπεισοῦσης
τοῖς πλεῖστον οἰκοῦσι Κενταύροις, συνέβη διωστρη- 15
θῆναι τοὺτους· διὸ καὶ προσπεισόντες ἄνθρωποι τῇ
οἰκίᾳ τοῦ Φόλου καταπληκτικῶς ὤρησαν πρὸς
6 ἑρπαγὴν. ὁ μὲν οὖν Φόλος φοβηθεὶς ἐκρυψεν
ἑαυτὸν, ὁ δ' Ἡρακλῆς παραδόξως συνεπλάκη τοῖς
βιαζομένοις· ἴδει γὰρ διαγωνίζεσθαι πρὸς τοὺς ἀπὸ 20
μὲν μητρὸς ὄντας θεοὺς, τὸ δὲ τέχος ἔχοντας ἱππῶν,
ῥώμῃ δὲ διωσιμάτων θήρας, ἱμπειρίαν δὲ καὶ σθένε-
σιν ἔχοντας ἀνδρῶν. τῶν δὲ Κενταύρων οἱ μὲν
πύκναις αἰτορροῖς ἔχοντες ἐπῆσαν, οἱ δὲ πύκναις
μεγάλαις, τινὲς δὲ λαμπάδας ἡμμέναις, ἑτεροὶ δὲ 25
7 βοιωτόνους πιλέκεις· ὁ δ' ἀκαταπληκτικῶς ὑποστάς
ἄξιαν τῶν προκυτιγασμένων συνεστήσατο μέχην.
συνηγωνίζετο δ' αὐτοῖς ἡ μέγιστος Νεφέλη πόλιν

1 ἐντὸν D 7 Ἡρ.] τὸς Ἡρ. vulg. 11 τέταρτοι]
πολλοὺς GE 21 θεοὺς ὄντας vulg. 24 αἰτορροῖς cod.

θυβρον ἐχέουσα, δι' οὗ τοὺς μὲν τετρασκελεῖς οὐκ
 ἔβλαπτε, τῷ δὲ δυσὶν ἡρμισμένοις σκέλεσι τὴν βᾶσιν
 ὀλισθηρὰν κατισχυάζειν. ἀλλ' ὁμως τοὺς τοιοῦτοις
 προσηνέμασι πλεονεκτοῦντας Ἡρακλῆς παραδόξως
 5 κατηγωνίσαστο, καὶ τοὺς μὲν πλείστοις ἀπέκτεινε,
 τοὺς δ' ἐπολιμφθέντας φυγεῖν ἠνέγκασε. τῶν δ' 7
 ἀναιρεθέντων Κενταύρων ἐπὶ ἄρχον ἐπιφανίστατοι
 Λάωνις καὶ Ἀργεῖος καὶ Ἀμφίων, ἐπεὶ δὲ Ἰαποτιῶν
 καὶ Ὀρειος καὶ Ἰσοπλῆς καὶ Μελαρχαίτης, πρὸς δὲ
 10 τοῖς τοῖς Θηρεὺς καὶ Δούπων καὶ Φριξος, τῶν δὲ
 διαφυγόντων τὸν κίνδυνον ἕσπερον ἕκαστος τιμωρίας
 ἤξιώθη· Ὀρεος μὲν γὰρ ἐν Ἀρκαδίᾳ τὴν Εὐρυ-
 σθείῳ ἀδελφὴν Ἀλκυόνην βιαζόμενος ἀνῆρείθη. ἐφ'
 15 ᾧ συνέβη θαυματοῦσθαι τὸν Ἡρακλῆα διαφυγόντως·
 τὸν μὲν γὰρ ἐχθρὸν κατ' ἰδίαν ἐμίσησι, τὴν δ'
 ὑβριζομένην ἑλπεῖν ἐπιχειρεῖς διαφέρειν ἐπιλάμβανεν.
 ἰδιὸν δὲ τι συνέβη καὶ περὶ τὸν Ἡρακλῆον φίλον 8
 20 ὀνομαζόμενον Φόλον, οὗτος γὰρ διὰ τὴν συγ-
 γένειαν θάπτων τοὺς πεπτωκότας Κενταύρους, καὶ
 25 βέλος ἐκ τινος ἔχειρων, ὑπὸ τῆς ἐκείδος ἐπλήρη, καὶ
 τὸ τραῦμα ἔχων ἀνίστατο ἐταλεύτησεν. ὃν Ἡρακλῆς
 μεγαλαυρεῖς θάψας ὑπὸ τὸ βροχὸν ἔθηκεν, ὃ στήλης
 ἐνδόξου γέγονε κρείττον· Φολὸν γὰρ ὀνομαζόμενον
 διὰ τῆς ἐπιωνυμίας μνηστὴ τὸν ταφέντα καὶ οὐ δι'
 30 ἐπιγραφῆς. ὁμοίως δὲ καὶ Χείρωνα τὸν ἐπὶ τῇ
 λατρικῇ θαυματοῦσθαι ἀκουσίως τόξου βολῇ διέ-

2 ἀντὶ D

3 τοὺς] τοῖς vulg.

12 ἑρμῆος D

13 βιαζόμενος vulg.

14 θαυμ. συνέβη vulg.

15 ἐπι-

16 λαμβάνεται Hertlein

17 καὶ om. vulg.

20 ἐκείτου codices

21 δὲ Hg.] ὁ δ' Hg.

22 ἴθασεν II

23 ἴθασεν

24 om. II

25 Φολόν D

26 ὀνομαζόμενος II

27 ἠνέκειν DF.

φθαίρει. καὶ περὶ μὲν τῶν Κενταύρων ἱκανῶς ἡμῖν εἰρήσθω.

- 13 Μετὰ δὲ ταῦτ' ἔλαβε πρόσταγμα τὴν χρυσόαι-
ρων μὲν οὖσαν ἔλαφον, τέχει δὲ διαφέρουσιν, ἀγα-
γεῖν. τοῦτον δὲ τὸν ἄθλον συντελῶν τὴν ἐπίνουαν ἰ-
σχυεν οὐκ ἀχρηστοτέρην τῆς κατὰ τὸ σῶμα φάμεν.
οἱ μὲν γὰρ φασιν αὐτὴν ἔρκυσιν ἔλπειν, οἱ δὲ διὰ
τῆς στιβίλας χειρώσασθαι καθεύδουσιν, τινὲς δὲ
συντελεῖ διαγυμᾶ καταπονηθεῖσι· πλὴν ὅτε βίης καὶ
κινδύνων διὰ τῆς κατὰ τὴν ψυχὴν ἀγχινοίας τὸν ὠ-
δῶλον τοῦτον κατεργάσατο.

- 2 Ὁ δ' Ἡρακλῆς πρόσταγμα λαβὼν τὰς ἐκ τῆς
Στυμφαλίδος λίμνης θρυμθας ἐξελάσαι, τέχνη καὶ
ἐπινοία θαδίως συντελέσει τὸν ἄθλον. ἐπετόλασε
γάρ, ὡς εἰκαιν, θρυμθῶν πλῆθος ἀμύθητον, καὶ
τοὺς ἐν τῇ πλεσίον χώρᾳ καρποὺς ἐλυμαίνετο. βίης
μὲν οὖν ἀδύνατον ἦν χειρώσασθαι τὰ ζῆα διὰ τὴν
ὑπερβολὴν τοῦ πλῆθους, φιλοτέχνου δ' ἐπινοίας
ἡ πράξις προσεδίετο. διόπερ κατασκευάσας χαλκὴν
πλαταγὴν, καὶ διὰ ταύτης ἑκαίσιον κατασκευάσων
τόπον, ἔξεφόβει τὰ ζῆα, καὶ πύρας τῇ συνεχείᾳ
τοῦ κρότου θαδίως ἐκπολιορκήσας καθαρὰν ἐποίησεν
τὴν λίμνην.

- 3 Τέλειος δὲ καὶ τοῦτον τὸν ἄθλον ἔλαβε παρ'
Εὐρυσθέως πρόσταγμα τὴν ἀνὴν τὴν Λύγον κα-
θάραι μηδενὸς βοηθοῦντος· αὕτη δ' ἐκ πολλῶν
χρόνων ἡθροισμένην κόπρον εἶχεν ἐπλητον, ἣν

5 τὴν οὐα. vulg. 6 κατὰ τὸ σῶμα] τοῦ σώματος D
8 στιβίλας D, στιβίλας CP 22 ἐκπολιορκήσας CP 25 τῆς
2] τοῦ A. vulg. 27 χρόνων] ἐτῶν II ἀπλετος II.

ὑβριώς ἐνικεν Εὐρυσθέως προσέταξε καθάροι, ὃ
 δ' Ἡρακλῆς τὸ μὲν τοῖς ὤμοις ἔξεργαζεν ταύτην
 ἀπαδοκίμασεν, ἐκκλίνων τὴν ἐκ τῆς ὑβριως αἰσχύνην·
 ἰσαγαγὼν δὲ τὸν Ἀλφειὸν καλούμενον ποταμὸν ἐπὶ
 τὴν αὐλήν, καὶ διὰ τοῦ ῥεύματος ἐκαθέρας αὐτήν,
 χωρὶς ὑβριως συνετίλεισε τὸν ἄθλον ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ
 διὸ καὶ θαυμάσαι τις ἂν τὴν ἐπίνοιαν· τὸ γὰρ
 ὑπερήφανον τοῦ προστάγματος χωρὶς αἰσχύνης ἐπι-
 τέλεισεν, οὐδὲν ἱπομείνας ἀνάξιον τῆς ἀθανασίας.

Μετὰ δὲ ταῦτα λαβὼν ἄθλον τὸν ἐκ Κρήτης ἅ-
 20 ποταμὸν ἀγχαλίν, οἱ Πασιφάην ἐρασθήναι φασί, πλε-
 σὰς εἰς τὴν νῆσον, καὶ Μίνω τὸν βασιλεῖα συνεργὸν
 λαβὼν, ἤγαγεν αὐτὸν εἰς Πειλοπόννησον, τὸ τηλι-
 κοῦτον πέλαγος ἐκ' αὐτῷ κατατοληθεῖς.

Τελείους δὲ τοῦτον τὸν ἄθλον τὸν Ὀλυμπικὸν ἅ-
 15 γωνα συνεστήσατο, κάλλιστον τῶν πάντων πρὸς
 τηλικαύτην πανήγυριν προκρίνας τὸ παρὰ τὸν Ἀλ-
 φειὸν ποταμὸν πεδίον, ἐν ᾧ τὸν ἄγωνα τοῦτον τῷ
 Διὶ τῷ πατρίῳ κατέιερωσε. στεφανίτην δ' αὐτὸν
 20 ἐποίησαν, ὅτι καὶ αὐτὸς εὐηργέτησε τὸ γένος τῶν
 ἀνθρώπων οὐδένα λαβὼν μισθόν. τὰ δ' ἀθλήματα
 πάντα αὐτὸς ἀθροίως ἐνίκησε, μηδενὸς τολμήσαν-
 τος αὐτῷ συγκριθῆναι διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς ἀρετῆς,
 καίπερ τῶν ἀθλημάτων ἐναντίων ἀλλήλοις ὄντων·
 25 τὸν γὰρ πύκτην ἢ παγκρατιαστὴν τοῦ σταδίου
 δύσκολον περιγινέσθαι, καὶ πάλιν τὸν ἐν τοῖς κοῦ-
 φοις ἀθλήμασι πρωτεύοντα καταγωνίσασθαι τοὺς ἐν

4 Ἀλφειὸν] Πηγεῖον II 7 ἂν τις τοῖς. 12 αὐτὸν
 σμ. II 14 αὐτὸν CP 20 ἐποίησαν] κατακρίναντες τοῖς.
 27 καταγωνίσασθαι del, udl.

τοῖς βαρίσιν ἐπεφύκοντας δυσχερὲς κατανοῆσαι.
διόπερ εἰκότως ἐγένετο τιμωτάτος ἀπάντων τῶν
ἀγώνων οὗτος, τὴν ἀρχὴν ἐκ' ἀγαθοῦ λαβών.

2 Οὐκ ἔξιον δὲ παραλειπεῖν οὐδὲ τὰς ἐπὶ τῶν
θεῶν αὐτῷ δοθείσας δωρεάς διὰ τὴν ἀρετὴν. ἀπὸ
γὰρ τῶν πολέμων τραπέντος αὐτοῦ πρὸς ἀνίσαις τε
καὶ πανηγύρεσι, ἔτι δ' εὐστὰς καὶ ἀγῶνας, ἐτίμησαν
αὐτὸν δωρεαῖς οἰκειαῖς ἕκαστος τῶν θεῶν, Ἰσθμίων
μὲν πέπλοισι, Ἡραϊστοῦ δὲ ἡσπέρῃ καὶ θώρακι· καὶ
πρὸς ἑλλήλους ἐφιλοτιμήθησαν οἱ προειρημένοι θεοὶ 10
κατὰ τὰς τέχνας, τῆς μὲν πρὸς εἰρηνικὴν ἀπόλαυσιν
καὶ τέρψιν, τοῦ δὲ πρὸς τὴν τῶν πολιμικῶν κιν-
δύων ἀσφάλειαν. τῶν δ' ἑλλων Ποσειδῶν μὲν
ἵππους ἰδωρῆσατο, Ἑρμῆς δὲ ξίφος, Ἀπόλλων δὲ
τόξον τε ἔδωκε καὶ τοξεύειν ἐδίδαξε. Δημήτηρ δὲ 15
πρὸς τὸν καθαρόν τοῦ Κενταύρων φύου τὰ μικρὰ
μυστήρια συνειστήσατο, τὸν Ἡρακλῆα τιμῶσα.

4 Ἴδιον δὲ τι συνέβη καὶ κατὰ τὴν γένεισιν τοῦ
θεοῦ τούτου συνετελεσθῆναι. Ζεὺς γὰρ πρώτη μὲν
ἐμῇ γυναικὶ θνητῇ Νιόβῃ τῇ Φωρωνίῳ, ἑσχάτη 20
δ' Ἀλκμήνῃ· ταύτην δ' ἀπὸ Νιόβης ἑκαδιεκάτην
οἱ μυθογράφοι γενεαλογοῦσιν· ὥστε τοῦ γεννᾶν ἀν-
θρώπους ἐκ μὲν τῶν ταύτης προγόνων ἤρξατο, εἰς
αὐτὴν δὲ ταύτην κατέληξαν· ἐν ταύτῃ γὰρ τὴν πρὸς
θνητὴν ὀμιλίαν κατέλυσε, καὶ κατὰ τοῦς ὕστερον 25
χρόνους οὐδένα τούτων γεννήσαι ἔξιον ἐλπίζων
οὐκ ἐβουλήθη τοῖς κρείττοσιν ἐπιτρέψαι τὰ χεῖρα.

10 Μετὰ δὲ ταῦτα τῶν περὶ τὴν Παλλήνην γιγάν- 261

1 κατανοῆσαι Π 2 ἀρχήν] ἐπεφύκην Π 3 δοθείσας
αὐτῷ vulg. 22 ὥστε τοῦ Dindorf, εἰς δὲ τὸ codicum.

των ἰλομένων τὸν πρὸς τοὺς ἀθανάτους πόλεμον,
 Ἡρακλῆς τοῖς θεοῖς συναγωνισάμετος καὶ πολλοὺς
 ἀνελὼν τῶν γημετῶν ἀποδοχῆς ἔτυχε τῆς μεγίστης.
 Ζεὺς γάρ τοὺς μὲν συναγωνισαμένους τῶν θεῶν
 μόνους φρόνασεν Ὀλυμπίους, ἵνα τῇ ταύτης τιμῇ
 ὃ ἀγαθὸς κοσμηθεῖς ἐπαινευμῆ διαφέρει τοῦ χειρόνου·
 ἤξιωσι δὲ ταύτης τῆς προσηγορίας τῶν ἐκ θνητῶν
 γυναικῶν γινομένων Διόνυσον καὶ Ἡρακλῆα, σὺ
 μόνον ὅτι πατὴρ ἦσαν Διός, ἀλλὰ διότι καὶ τὴν
 10 προαίρεσιν ὁμοίαν ἴσχον, εὐεργετήσαντες μεγάλην
 τὸν βίον τῶν ἀνθρώπων.

Ζεὺς δέ, Προμηθέως παραδόντος τὸ πῦρ τοῖς 2
 ἀνθρώποις, θεσμοῖς κατελάβετο καὶ παρίστησεν αὐτὸν
 τὸν ἰσθιόντα πρὸ ἥπαρ αὐτοῦ. Ἡρακλῆς δ' ὄρων τῆς
 15 τιμωρίας αὐτὸν τυγχέοντα διὰ τὴν τῶν ἀνθρώπων
 εὐεργεσίαν, τὸν μὲν αὐτὸν κατετόξευσε, τὸν δὲ
 Δία πείσας λῆξαι τῆς ὀργῆς ἔσωσε τὸν κοινὸν
 εὐεργέτην.

Μετά δὲ ταῦτα λαβὼν ἄθλον ὀργαίνει τὰς Διο- 3
 20 μῆδους τοῦ Θρακῆος ἵππους. αὗται δὲ χαλκῶς μὲν
 φέροντες εἶχον διὰ τὴν ἐγγιότητα, ἀλύσεισι δὲ σιδη-
 ραῖς διὰ τὴν ἰσχύον ἰδισμεύοντο, τροφήν δ' ἐλάμ-
 βανον οὐ τὴν ἐκ γῆς φνομένην, ἀλλὰ τὰ τῶν ξένων
 μέλη διαιρούμεναι τροφήν εἶχον τὴν συμφορὰν τῶν
 25 ἐκλήρουόντων. ταῦτας δ' Ἡρακλῆς βουλόμενος χειρῶ-
 σασθαι τὸν κύριον Διομήδην παρέβαλε, καὶ ταῖς τοῦ
 παρανομίην διδάξαντος σαφὲς ἐκπληρώσας τὴν ἐν-
 δειαν τῶν ζῴων εὐπαιθεῖς ἴσχεν. Εὐρυσθέως δ' 4

1 ἀτελομένους Dind. 2 ἀλλ' ὅτι F 10 εἶχον CF
 13 οὐ 16 αὐτὸν CD.

ἐχθρῶν πρὸς αὐτὸν τῶν ἱππεων ταύτας μὲν ἱερὰς ἐποίησεν Ἥρας, ὧν τὴν ἱπποπόνην συνέβη διαμεῖναι μέχρι τῆς Ἀλεξάνδρου τοῦ Μακεδότος βασιλείας.

Τούτου δὲ τὸν ἄθλον ἐπιτελέσας μετ' Ἰάσονος συνεξέπλευσε συστρατεύσων ἐπὶ τὸ χρυσόμυλλον ὁρός εἰς Κόλχους. ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων ἐν τῇ τῶν Ἀργοναυτῶν στρατείᾳ τὰ κατὰ μέρος διέξιμεν. 16 Ἡρακλῆς δὲ λαβὼν πρόσταγμα τὸν Ἰσπολύτην τῆς Ἀμαζόνος ἐνέγκειν ζωστήρα, τὴν ἐπὶ τὰς Ἀμαζόνους στρατίαν ἐποίησατο. πλεύσας οὖν εἰς τὸν Εὐξείνου 17 ἀπ' ἐκείνου κληθέντα Πόντον, καὶ καταπλεύσας ἐπὶ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Θερμώδοντος ποταμοῦ, πλησίον Θμισκύρας πόλεως καταστρατοπέδευσεν. ἐν ἣ τὰ 2 βασίλεια τῶν Ἀμαζόνων ὑπῆρχε. καὶ τὸ μὲν πρό-
τον ἦται περ' αὐτῶν τὸν προστεταγμένον ζωστήρα· 11 ὥς δ' οὐχ ὑπέκουον, συνέβη μάχην αὐταῖς. τὸ μὲν οὖν ἕλλο πλῆθος αὐτῶν ἀντιτάχθη τοῖς πολλοῖς, αἱ δὲ τιμωριεῖται κατ' αὐτὸν ταχθεῖσαι τὸν Ἡρακλῆος 22 μάχην καρτερῶς συνεστήσαντο. πρώτη μὲν γὰρ αὐτῷ συνάψασα μάχην Ἀελλα, [καὶ] διὰ τὸ τάχος ταύτης =
τεταρτεῖα τῆς προσηγορίας, ὁξύτερον εὗρεν αὐτῆς τὸν ἀνταχθέντα. δευτέρα δὲ Φιλίππης εὐθὺς ἐκ τῆς πρώτης συστάσεως καιρῶς πληγῇ περιπίσσωδε διεφθέρη. μετὰ δὲ ταῦτα Προδόη συνέβη μάχην, ἣν ἐκ προκλήσεως ἴφασαν ἐπτάκις νενικηκέναι τὸν 2 ἀντιταξάμενον. πέσοις δὲ καὶ ταύτης, τετάρτην ἐχρημάσατο τὴν ὀνομαζομένην Ἐρῆβοισιν. αὕτη δὲ

2 ἰαίνας II συστρατεύων D 11 ἀπ' ἐκείνου Εὐξείνου vulg.; ὅπ' I. 14 Ἀμαζόνων C 16 τιμωριεῖται II 20 καὶ δευτέρα 22 Φιλίππης C 24 καιρῶς CH.

διὰ τὴν ἐν τοῖς πολεμικοῖς ἀγῶσιν ἀνδραγαθίαν
 καυχωμένη μηδενὸς χρεῖαν ἔχιν βοηθοῦ, ψευδῆ τὴν
 ἐπαγγελίαν ἰσχυε κρείττονι περιπεσοῦσα, μετὰ δὲ ἅ-
 τούτους Κιλαινῶ καὶ Εὐρυβία καὶ Φοῖβη, τῆς Ἀρ-
 3 τίμιδος οὕσαι συγκυνηγοὶ καὶ διὰ παντός εὐσιτόχως
 ἀκοντίζουσαι, τὸν ἔνα στόχον οἶκ ἔτιρωσαν, ἀλλ' ἑαυ-
 ταῖς συνασπίζουσαι τότε πᾶσαι κατακόπησαν, μετὰ δὲ
 τεύχους Δημόνειραν καὶ Ἀστερίαν καὶ Μάορην, ἐπὶ
 δὲ Τέκμησσαν καὶ Ἀλκίπην ἐχυρώσατο. αὕτη δ'
 10 ὁμόσασα παρθένος διαμένειν τὸν μὲν δοκον ἐφύλαξε,
 τὸ δὲ ζῆν οὐ διετήρησεν. ἡ δὲ τὴν στρατηγίαν
 ἔχουσα τῶν Ἀμαζόντων Μελανίππη καὶ θανμαζομένη
 μάλιστα δι' ἐνδοθείαν ἰπέβαλε τὴν ἡγεμονίαν. Ἡρα- 4
 κλῆς δὲ τὰς ἐπιφανιστάτας τῶν Ἀμαζονίδων ἀνελὼν
 11 καὶ τὸ λοιπὸν πλῆθος φυγεῖν συναναγκάσας, κατ-
 ἔκουε τὰς πλείους, ὥστε παντελῶς τὸ ἔθνος αὐτῶν
 συντριβῆναι. τῶν δ' αἰχμαλωτιστῶν Ἀντιόπην μὲν
 ἔδωκ' ἄριστον θῆμαί, Μελανίππην δ' ἐπελύτρωσεν ἀντι-
 λαβὼν τὸν ζωστήρα.

= Εὐρυσθέως δὲ προστάξεντος ἄθλον δέχατον τὰς 17
 Γηρυόνοιο βοῦς ἀγαγεῖν, ὥς τίμεισθαι συνέβαινε
 τῆς Ἰβηρίας ἐν τοῖς πρὸς τὸν ὠκεανὸν κυλιμένοις
 μέρεσιν, Ἡρακλῆς διεσφῶν τὸν πότον τούτου μεγάλης
 προσδεόμενον παρασκευῆς καὶ κακοπαθείας, συνε-
 2 στίσασα στόλον ἄξιόλογον καὶ πλῆθος στρατιωτῶν
 ἐξείλοχρων ἐπὶ ταύτην τὴν στρατείαν, διεμβόητο 2

2 χρεῖαν] χρεῖαν χρεῖας D 4 τῆς sm. CP 6 στόχον
 D, σκοπὸν vulg. 8 δαμόνειραν D 9 αλκίπην D
 10 διαμένειν D, οὕσαι διαμένειν C, εἶναι F ἐφύλαξε D,
 διετήρησεν CP 11 διετήρησεν D, διεσφῶλεν CE 12 ἀμα-
 ζονίδας H 24 κακοπαθείας καὶ παρασκευῆς vulg.

γὰρ κατὰ πάσαν τὴν οἰκουμένην ὅτι Χρυσάωρ ὁ
 λαβὼν ἀπὸ τοῦ πλοῦτος τὴν προσηγορίαν βασιλεύει
 μὲν ἀπ' αὐτῆς Ἰβηρίας, τρεῖς δ' ἔχει συναγωνιστὰς
 υἱοὺς, διαφέροντας ταῖς τε ῥώμας τῶν σώματων
 καὶ ταῖς ἐν τοῖς πολιμικοῖς ἀγῶσιν ἀνδραγαθίας.³
 πρὸς δὲ τοῦτοις ὅτι τῶν υἱῶν ἕκαστος μεγάλην ἔχει
 δυνάμειν συνειστώσας ἐξ ἔθνων μαχίμων· ὧν δὴ
 χάριν ὁ μὲν Εὐρυσθένης νομίζων δυσείφικτον εἶναι
 τὴν ἐπὶ τοῦτοις στρατείαν, προσετιτέχην τὸν προ-
 3 μνημένον ἄθλον. ὁ δ' Ἑρακλῆς ἀκολούθως ταῖς¹⁰
 προκατειργασμέναις πράξεσι τεθαρρηκότεως ὑπέστη²⁰
 τοὺς κινδύνους. καὶ τὰς μὲν δυνάμεις ἐθροισεν εἰς
 Κρήτην, κικρικίως ἐκ ταύτης ποιείσθαι τὴν ὁραὴν
 σφόδρα γὰρ εὐφυῶς ἢ νῆσος αὕτη καίται πρὸς τὰς
 ἐφ' ὅλην τὴν οἰκουμένην στρατείας. πρὸ δὲ τῆς ἀνα-¹⁵
 γωγῆς τιμηθεὶς ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων μεγαλοπρεπῶς,
 καὶ βουλόμενος τοῖς Κρησὶ χαρίσασθαι, καθάρειν
 ἐποίησε τὴν νῆσον τῶν θηρίων. διόπερ ἐν τοῖς
 ὕστερον χρόνοις οὐδὲν ἔτι τῶν ἀγρίων ζώων ὑπἔρχεν
 ἐν τῇ νήσῳ, οἷον ἄρκτων, λύκων, ὄρεων ἢ τῶν²⁰
 ἄλλων τῶν τοιούτων. ταῦτα δ' ἐπραξεν ἀποσιμνύ-
 νων τῆς νῆσον, ἐν ᾗ μυθολογοῦσι καὶ γενέσθαι
 4 καὶ τραφῆναι τὸν Δία. ποιησάμενος οὖν τὸν ἐκ
 ταύτης πλοῦν κατέβη εἰς τὴν Λιβύην, καὶ πρῶτον
 μὲν Ἀνταῖον τὸν ῥώμῃ σώματος καὶ παλαιότητας²⁵
 ἱμπερίᾳ διαβιβωμένον καὶ τοῖς ἐπ' αὐτοῦ κατα-
 παλαιωθέντας ξείνους ἀποκτείναντα προκαλεσάμενος

1 κατὰ πᾶσαν] καθ' ὅλην II

20 ἄρκων DF 21 τῶν om. D

27 ἀποκτείνοντα Bekker.

7 ἔθνων] ἀνδρῶν II

24 ἐκπλοῦν D (a 12, 1)

εἰς μάχην καὶ συμπλακαίς διέφθιμεν. ἀκολούθως
 δὲ τοῦτοις τὴν μὲν Αἰβύην πλήθουσιν ἀγρίων ζώων,
 πολλὰ τῶν κατὰ τὴν ἔρημον χώραν χειρωσάμενος,
 ἐξημέρωσεν, ὥστε καὶ γεωργίας καὶ ταῖς ἄλλαις
 * φυτείαις ταῖς τοῖς καρποῖς παρασκευαζούσαις πλη-
 ρωθῆναι πολλὴν μὲν ἀμπελόφυτον χώραν, πολλὴν
 δ' ἐλαιόφυτον· καθόλου δὲ τὴν Αἰβύην διὰ τὸ πλη-
 θος τῶν κατὰ τὴν χώραν θηρίων ἀόκητον πρότερον
 οὐσαν ἐξημερώσας ἐποίησε μηδεμιᾶς χώρας εὐδαι-
 10 μονίᾳ λείπεσθαι. ὁμοίως δὲ καὶ τοὺς παρεπιδηοῦντας ὁ
 ἀνθρώπους ἢ θυνάστας ὑπερηφάνους ἐποκτείνας τὰς
 πόλεις ἐποίησεν εὐδαιμόνας. μυθολογοῦσι δ' αὐτὸν
 διὰ τοῦτο μισῆσαι καὶ πολεμῆσαι τὸ γένος τῶν
 ἀγρίων θηρίων καὶ παρατόμων ἀνδρῶν, ὅτι παιδί
 15 μὲν ὅντι νηπίῳ συνέβη τοὺς ὄφεις ἐπιβούλους κτεφ-
 ρεῖσθαι, ἀνδρωθέντι δὲ πρῶτον ἐκ' ἑξουσίας ὑπερ-
 ηφάνου καὶ ἀδίκου μονάρχου τοῦ τοῖς ἀθλοῖς προσ-
 τίτιοντος.

Μετὰ δὲ τὸν Ἀνταίου θάνατον παρελθὼν εἰς 18
 * Αἴγυπτον ἀνέλθι Βούσιριν τὴν βασιλέα ξενοκτο-
 νοῦντα τοὺς παρεπιδηοῦντας. διαζυῶν δὲ τὴν ἄν-
 δρον τῆς Αἰβύης, καὶ περικυκλῶν χώρα καταρρύττω
 καὶ καρποφόρῳ, πόλιν ἔκτισε Θανμαστὴν τῷ μεγέθει,
 τὴν ὀνομαζομένην Ἐκατόμυλον, ἣ ἔθηκε τὴν προσ-
 20 ἡγορίαν ἀπὸ τοῦ πλήθους τῶν κατ' αὐτὴν πυλῶν.
 διαμεμένηκε δὲ ἡ ταύτης τῆς πόλεως εὐδαιμονία
 μέχρι τῶν νεωτέρων καιρῶν, ἐν οἷς Καρχηδόνιοι
 θυνάμεισι ἀξιολόγοις καὶ στρατηγοῖς ἀγαθοῖς στρα-

δ γάρων post ἑλαιόφυτον CF 13 καὶ πολεμῆσαι om. D
 24 ἔς D 26 διέφθιμεν II 27 οἷς Hurlstain, οἷς καὶ libri.

- 2 τεύσαντες ἐκ' αὐτὴν πόριον κατέστησαν. ὁ δ' Ἡρα-
κλῆς πολλὰν τῆς Λιβύης ἐπελθὼν παρῆλθεν ἐπὶ
τὴν πρὸς Γαδείροις ὠκεανόν, καὶ στήλας ἔθηκε καθ'
ἑκατέραν τῶν ἡπείρων. συμπαραπλέοντος δὲ τοῦ
στόλου διαβὰς εἰς τὴν Ἰβηρίαν, καὶ καταλαβὼν τοὺς αἰ-
Χρυσάροφς ῥιούς τρισὶ δυνάμεσι μεγάλαις κατεστρα-
τυπευεκότας ἐκ διαστήματος, πάντας τοὺς ἡγεμόνας
ἐκ προαλήσειος ἀνείδων καὶ τὴν Ἰβηρίαν χειρωσά-
μετος ἀπήλασε τὰς διωνομασμένας τῶν βοῶν ἀγέλας.
3 διεξίδων δὲ τὴν τῶν Ἰβήρων χώραν, καὶ τιμηθεὶς ὑπὸ
τινος τῶν ἐγχωρίων βασιλέως, ἀνδρὸς εὐσιβείας καὶ
δικαιοσύνης διαφέροντος, κατέλιπε μέρος τῶν βοῶν
ἐν δωρεαῖς τῷ βασιλεῖ. ὁ δὲ λαβὼν ἐπίστας καθ-
ιέρωσεν Ἡρακλεῖ, καὶ κατ' ἐνιαυτὸν ἐκ τούτων ἔθιεν
αὐτῷ τὸν καλλιστεῖοντα τῶν ταύρων· τὰς δὲ βοὰς 13
τηρουμένας συνέβη ἱερὰς διαμεῖναι κατὰ τὴν Ἰβηρίαν
μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς καιρῶν.
- 4 Ἡμεῖς δ' ἐπεὶ περὶ τῶν Ἡρακλείους στήλων ἱμνή-
σθημεν, οἴκετον εἶναι νομίζομεν περὶ αὐτῶν διελθεῖν.
Ἡρακλῆς γὰρ παραβαλὼν εἰς τὰς ἄκρας τῶν ἡπείρων 14
τὰς παρὰ τὸν ὠκεανὸν κειμένας τῆς τε Λιβύης καὶ τῆς
Εὐρώπης ἔγνω τῆς στρατείας θέσθαι στήλας ταύτας.
βουλόμενος δ' ἐλένηστον ἔργον ἐκ' αὐτῷ συντελέσαι,
5 φασὶ τὰς ἄκρας ἀμφοτέρως ἐπὶ πολὺ προχωρεῖν· διό
καὶ πρότερον διαστηκυίας ἀπ' ἀλλήλων πολὺ διά- 15
στημα, συναγαγεῖν τὴν πόρον εἰς στενόν, ὅπως ἄλι-
τινοὺς καὶ στενοῦ γενομένου κωλύνται τὰ μεγάλα

8 μεγάλας om. CE 13 ἀπὸς II 16 κατὰ] περὶ D
21 τῆς τε . . . Εὐρώπης om. FM 24 προχωρεῖν C διό καὶ
post διάστημα transponere malim 26 ἄλιτινοὺς καὶ om. CE.

κῆτη διεκρίπτειν ἐκ τοῦ ὤκεανοῦ πρὸς τὴν ἐντὸς
 θέλειταιν, ἅμα δὲ καὶ διὰ τὸ μέγεθος τῶν ἔργων
 μένῃ ἀείμνηστος ἡ δόξα τοῦ κατασκευάσαντος· ὥς
 δὲ τινὲς φασί, τοῦναντίον τῶν ἡπείρων ἀμφότεραν
 συνεζευγμένων διασχάσαι ταύτας, καὶ τὸν πόρον
 ἀνοίξαντα ποιῆσαι τὸν ὤκεανόν μίσογισθαι τῇ καθ'
 ἡμᾶς θαλάττῃ. ἀλλ' ἐπεὶ περὶ μὲν τούτων ἐξέσται σκο-
 πεῖν ὥς ἂν ἕκαστος ἑαυτὸν πείθῃ, τὸ παραπλήσιον δ'
 δὲ τούτοις ἐπραξέ προτίμον κατὰ τὴν Ἑλλάδα. περὶ
 10 μὲν γὰρ τὰ καλούμενα Τύμπη τῆς πεδινόφθου χώρας
 ἐπὶ πολὺν τόπον λιμναζούσης διέσκαψε τὸν συνέχῃ
 τόπον, καὶ κατὰ τῆς διώρυχος δεξιέμενος ἔπειν τὸ
 κατὰ τὴν λίμνην ὕδωρ ἐποίησε τὰ πεδία φατῆναι
 τὰ κατὰ τὴν Θετταλίαν παρὰ τὸν Πηνειὸν ποταμόν·
 15 ἐν δὲ τῇ Βοιωτίᾳ τοῦναντίον ἱμφοράς τὸ περὶ τὸν
 Μινυαίων Ὀρχομενὸν ῥεῖθρον ἐποίησε λιμναεῖν τὴν
 χώραν καὶ φθαρῆναι τὰ κατ' αὐτὴν ἔπαντα. ἀλλὰ
 τὰ μὲν κατὰ τὴν Θετταλίαν ἐπραξεν ἐνέργειαν τοὺς
 Ἕλληνας, τὰ δὲ κατὰ τὴν Βοιωτίαν τιμωρίαν λαμ-
 20 βάνων παρὰ τῶν τὴν Μινυάδα κατοικοῦντων διὰ
 τὴν τῶν Θηβαίων καταδουλώσιν.

Ὁ δ' Ἡρακλῆς τῶν μὲν Ἰβήρων περὶδωκε τὴν 19
 βασιλείαν τοῖς ἀρίστοις τῶν ἑγχωρίων, αὐτὸς δ' ἀνα-
 λαβὼν τὴν δύναμιν καὶ κατακτησας εἰς τὴν Κελτικὴν
 21 καὶ πᾶσαν ἐπελθὼν κατέλυσε μὲν τὰς συνήθεις παρὰ
 22 νομίας καὶ ξενικτορίας, πολλοῦ δὲ πλήθους ἀνθρώ-
 πων ἐξ ἅπαντος ἔθους ἰκονσίως πεισρατεύοντος

3 μένῃ om. D   7 σκοπεῖν ἐξέσται (CF. 15 δια-
 φράζει D   16 ἑχόμενος CG, om. F   22 δ' δ' οὐκ C
 27 [ἐξ ἅπαντος] in paratext vulg.

1 ἐκτίσει πόλιν ἐν μεγάρῃ τὴν ὀνομασθεῖσαν ἀπὸ τῆς
 2 κατὰ τὴν στρατιάν ἑλπε Ἀλφειαν. πολλοὺς δὲ καὶ
 τῶν ἑγχωρίων ἀνέμιξεν εἰς τὴν πόλιν· ὧν ἐπικρα-
 τησάτων τῷ πλήθει πάντας τοὺς ἐνοικοῦντας ἐκ-
 βαρβαρωθῆναι συνέβη. οἱ δὲ Κελτοὶ μέχρι τῶνδε
 τῶν καιρῶν τιμῶσι ταύτην τὴν πόλιν, ὡς ἀπάσης
 τῆς Κελτικῆς οὖσαν ἰστίαν καὶ μητρόπολιν. διέρμειν
 δ' αὐτὴ πάντα τὸν ὑπ' Ἡρακλέους χρόνον ἑλευθέρα
 καὶ ἐπόρθητος μέχρι τοῦ καθ' ἡμᾶς χρόνου· τὸ δὲ
 10 τελευταῖον ὑπὸ Γαῖου Κεῖσαρος τοῦ διὰ τὸ μέγεθος
 τῶν πράξεων θιοῦ προσαγορευθέντος ἐκ βίας ἀλοῦσα
 συνηναγκάσθη μετὰ πάντων τῶν ἄλλων Κελτῶν
 3 ὑποταγῆσαι Ῥωμαίοις. ὁ δ' Ἡρακλῆς τὴν ἐκ τῆς
 Κελτικῆς πορείαν ἐπὶ τὴν Ἰταλίαν ποιούμενος, καὶ
 διξιὼν τὴν ὁριτὴν τὴν κατὰ τὰς Ἀλπεις, ὠδοποίησε
 5 τὴν τραχύτητα τῆς ὁδοῦ καὶ τὸ δύσβατον, ὥστε
 δύνασθαι στρατοπέδοις καὶ ταῖς τῶν ὑποζυγίων
 4 ἐποσχευαῖς βέσιμον εἶναι. τῶν δὲ τὴν ὁριτὴν ταύ-
 την κατοικοῦντων βαρβάρων εἰσθότιον τὰ διξιόντα
 τῶν στρατοπέδων περικόπτειν καὶ ληστεύειν ἐν ταῖς
 δυσχωρίαις, χειρωσόμενος ἅπαντας καὶ τοὺς ἡγεμόνας
 τῆς παρενομίας ἐνέλιον ἱποῆσεν ἀσφαλῆ τοῖς μετα-
 γινεστέροις τὴν ὁδοπορίαν, διελθὼν δὲ τὰς Ἀλπεις
 καὶ τῆς εὐν καλουμένης Γαλατίας τὴν πεδιάδα διξιὼν
 15 ἱποῖσεν τὴν πορείαν διὰ τῆς Αἰγυπτιακῆς
 20 Οἱ δὲ ταύτην τὴν χώραν οἰκοῦντες Ἀίγυπτος
 ἑμνοῦται γῆν τραχὺν καὶ πενιελὼς λυπρὴν· τῶν δ'

1 ἀναρμυζομένην vulg. 4 κατοικοῦντες OF ὁ ἱστῶν II
 12 πάντων om. vulg. 17 δύνασθαι abundat 20 περι-
 κόπτειν καὶ om. F 26 κατοικοῦντες F

ἰσχυροῖαν ταῖς ἰσχυράσις καὶ ταῖς τῆς κακοπαθίας
 ὑπερβολαῖς φέρει καρπούς πρὸς βίαν ὀλίγων. διὸ
 καὶ τοῖς ὄγκοις εἰσὶ συνεσταλμένοι καὶ διὰ τὴν
 συνεχὴ γυμνασίαν εὐτονοί· τῆς γὰρ κατὰ τὴν τρυ-
 φὴν φροσύνης πολὺ κενωρισμένῳ ἑλαφροὶ μὲν ταῖς
 εὐκνησίαις εἰσὶν, ἐν δὲ τοῖς πολεμικοῖς ὀγῶσι ταῖς
 ἡλκαῖς δυνάστοι. καθόλου δὲ τῶν πλεῖστοχάρων τὸ
 ποιεῖν συνεχῶς ἡσυχρότων, καὶ τῆς χώρας πολλὰς
 ἰσχυράσις προσδιδιομένης, εἰθίκασι τὰς γυναῖκας τῶν
 κακοπαθειῶν τῶν ἐν ταῖς ἰσχυράσις κοινωνοῦς ποι-
 εῖσθαι, μισθοῦ δὲ παρ' ἀλλήλοισι ἰσχυρομένων τῶν
 τε ἀνδρῶν καὶ τῶν γυναικῶν, ἰδιὸν τε καὶ παρὰδο-
 ξον καθ' ἡμᾶς συνέβη περὶ μίαν γυναῖκα γενέσθαι.
 ἰγκυρὸς γὰρ οὖσα καὶ μετὰ τῶν ἀνδρῶν ἰσχυρομένη
 μισθοῦ, μετὰξὺ συνεχομένη ταῖς ὁδίσις ἀπῆλθεν εἰς
 τινας θέμους ἀπορύβως· ἐν αἷς τικοῦσα, καὶ τὸ
 παιδίον φύλλοις ἐνελήσασα, τοῦτο μὲν ἐπέκρυπεν,
 πρὸ αὐτῇ δὲ συμμιξάσα τοῖς ἰσχυρομένοις τὴν αὐτὴν
 ἐκείνοις ὑπέμεινε κακοπαθειαν, οὐδὲν δηλώσασα
 περὶ τοῦ συμβεβηκότος. τοῦ βρέφους δὲ κλυθρην-
 οῦζομένην, καὶ τῆς πράξεως φανερῶς γενομένης, ὁ
 μὲν ἐφεστηχῶς οὐδαμῶς ἠδύνατο πείσαι πυνθασθαι
 τῶν ἰσχυρῶν· ἡ δ' οὐ πρότερον ἀπέστη τῆς κακοπα-
 θείας, ἕως ὃ μισθωσόμενος ἐλεήσας καὶ τὸν μισθὸν
 ἀποδοὺς ἀπέλυσε τῶν ἰσχυρῶν.

Ἡρακλῆς δὲ διαλθὼν τὴν τε τῶν Αἰγύων καὶ
 τὴν τῶν Τυρρηνῶν χώραν, καταστήσας πρὸς τὰν

2 βίαν G 11 παρ' αν. II 16 ἐ· οἷς] εἰς α· II
 17 μὲν] εἰς τινας θέμους add. codices, del. Bekker 19
 ἐπείκει CF 20 δὲ βρέφους vulg. 24 καὶ τῆς] καὶ CF.

Τίβεριν ποταμὸν κατεστρατοπέδευσαν οὐ νῦν ἡ
 Ῥώμη ἐστίν. ἀλλ' αὕτη μὲν πολλὰς γενεὰς ἔσπερον
 ὑπὸ Ῥωμαίων τοῦ Ἄρτου ἐκτίσθη, τότε δὲ τινες
 τῶν ἐγγυφίων κατόικουν ἐν τῷ νῦν καλουμένῳ
 2 Παλατίῳ, μικρὰν παντελῶς πόλιν οἰκοῦντες. ἐν
 ταύτῃ δὲ τῶν ἐπιφανῶν ὄντες ἀνδρῶν Κάκιος καὶ
 Πινάριος ἐδέξαντο τὸν Ἡρακλεῖ ξενίους ἀξιολόγους
 καὶ δωρεαῖς κεχαρισμένοις ἐτίμησαν· καὶ τοῦτον
 τῶν ἀνδρῶν ὑπομνήματα μέχρι τῶνδε τῶν καιρῶν
 διαμένει κατὰ τὴν Ῥώμην. τῶν γὰρ νῦν ἐγγενῶν 10
 ἀνδρῶν τὸ τῶν Πιναρίων ὀνομαζομένων γένος δι-
 μένει παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις, ὡς ὑπάρχον ἀρχαῖότατον,
 τοῦ δὲ Κακίου ἐν τῷ Παλατίῳ κατέβασίς ἐστιν
 ἔχουσα λιθίνην κλίμακα τὴν ὀνομαζομένην ἀπ'
 ἐκείνου Κακίου, οὗσαν πλησίον τῆς τότε γενομένης 15
 οἰκίας τοῦ Κακίου, ὃ δ' οὗν Ἡρακλεῖς ἐποδεξά-
 μενος τὴν εὐνοίαν τῶν τὸ Παλῆτιον οἰκούντων,
 προτίθει σὺν τοῖς ὅτι μετὰ τὴν ἑαυτοῦ μετάστασιν εἰς
 θεοὺς τοῖς εὐχαρίνοις ἐκδικατεύσειν Ἡρακλεῖ τὴν
 οὐσίαν συμβήσεται τὸν βίον εὐδαιμονέστερον ἔχειν. 20
 δ καὶ συνέβη κατὰ τοὺς ἔσπερον χρόνους διαμεῖναι
 4 μέχρι τῶν κατ' ἡμᾶς χρόνων· πολλοὺς γάρ τῶν
 Ῥωμαίων οὐ μόνον τῶν συμμέτρων οὐσίαις κεκτη-
 μένων, ἀλλὰ καὶ τῶν μεγαλοπλοούτων τινὲς εὐχα-
 5 ρίνοις ἐκδικατεύσειν Ἡρακλεῖ, καὶ μετὰ ταῦτα γενο-
 μένους εὐδαίμονας, ἐκδικατεῦσαι τὰς οὐσίας οὐσας

3 Ῥωμύλλον D 11 ὀνομαζόμενον codices, corr. Hertlein
 13 et 16 κακίου A, κάκιος ceteri 19 et 25 ἐκδικατεύσειν H
 20 ἔχειν Hertlein, ἔχει cod 22 γὰρ τῶν γὰρ vulg.
 25 γενομένης εὐδαιμονίας CF 26 οὐσίαις om. D.

τελευτῶν τετρακισχιλίων. Λεύκολλος γὰρ ὁ τῶν
καθ' αὐτὸν Ῥωμαίων σχεδὸν τι πλουσιώτατος ὢν
διατιμησάμενος τὴν ἰδίαν οὐσίαν κατέβηκε τῷ θεῷ
πῶσαν τὴν δικαίην, εὐσυχίας ποιῶν συνεχεῖς καὶ
πολυδαπάνους. κατεσκεύασαν δὲ καὶ Ῥωμαῖοι τοῦτο
τῷ θεῷ περὰ τὸν Τίβεριν ἱερὸν ἀξιόλογον, ἐν ᾧ
νομίζουσι συντελεῖν τὰς ἐκ τῆς δικαίης θυσίας.

267 Ὁ δ' οὖν Ἡρακλῆς ἐπὶ τοῦ Τιβέριως ἀναξενόεσσι,¹
καὶ διεξιὼν τὴν παράλιον τῆς νῦν Ἰταλίας ὀνομα-
ζομένης, κατήντησεν εἰς τὸ Κυμάλιον πεδῖον, ἐν ᾧ
μυθολογοῦσιν ἄνδρες γενέσθαι ταῖς τε ῥώμαις προ-
έχοντας καὶ ἐπὶ παρρησίᾳ διωκομασμένους, οὓς
ὀνομάζεσθαι γίγαντας. ὀνομάζεσθαι δὲ καὶ τὸ πεδῖον
τοῦτο Φλεγραῖον ἀπὸ τοῦ λόφου τοῦ τὸ παλαιὸν
ἐκφυσάντος ἁπλῆτον πῦρ περιπλήσας τῇ κατὰ τὴν
Σικελίαν Αἴτνῃ· καλεῖται δὲ νῦν ὁ λόφος Θέσφον-
οῦος, ἔχων πολλὰ σημεῖα τοῦ κεκαῦσθαι κατὰ τοὺς
ἀρχαίους χρόνους. τοῖς δ' οὖν γίγαντας πυθόμενους²
τὴν Ἡρακλῆος παρουσίαν ἀθροισθῆναι πάντας καὶ
περατέξασθαι τῷ προκρημένῳ. θαυμαστῆς δὲ γενο-
μένης μέχης κατὰ τε τὴν ῥώμην καὶ τὴν ἑλκὴν τῶν
γιγάντων, φασὶ τὸν Ἡρακλῆα, συμμαχοῦντων αὐτῷ
τῶν θεῶν, κρατῆσαι τῇ μάχῃ, καὶ τοὺς πλείστον
ἀνέλκοντα τὴν χώραν ἐξημερῶσαι. μυθολογοῦνται δ' ὅτι³
οἱ γίγαντες γηγενεῖς γεγονέναι διὰ τὴν ὑπερβολὴν
τοῦ κατὰ τὸ σῶμα μεγέθους. καὶ περὶ μὲν τῶν
ἐν Φλέγρας φονευθέντων γιγάντων τοιαῦτα μυθο-

1 Λεύκολλος D

11 γενέσθαι om. II

12 οὓς om. II

13 ἀπὸ πῦρ ἐκφ. vulg.

14 λόφος Dindorf, τόπος cod.

οὐσιώτατος codices

15 τῇ τῆς τοῦ vulg

17 φλεγραῖα D.

λογοῦσάι τιτες, οἷς καὶ Τίμαιος ὁ συγγραφεὺς ἠκολούθησεν.

22 Ὁ δ' Ἡρακλῆς ἐκ τοῦ Φλαγορίου πεδίου κατελθὼν ἐπὶ τὴν θάλατταν κατεσκέπασεν ἔργα περὶ τὴν Ἰορρον ὀνομαζομένην λίμνην, ἱερὰν δὲ Φορσιφύνης νομιζομένην. κίτται μὲν οὖν ἡ λίμνη μεταξὺ Μισσηροῦ καὶ Δικαιαρχείων, πλῆσίον τῶν θισμῶν ὑδατῶν, ἔχει δὲ τὴν μὲν περίμετρον ὥς πέντε σταδίων, τὸ δὲ βάθος ἄπιστον· ἔχουσα γὰρ ὕδατος καθαρώτατον φαίνεται τῇ χρόᾳ κυανοῦν διὰ τὴν 10 ὑπερβολὴν τοῦ βέθους. μυθολογοῦσι δὲ τὸ μὲν παλαιὸν γεινησθαι νεκρομαντείῳ πρὸς αἰτῇ, ὃ τοῖς ὕστερον χρόνοις καταλελειῦσθαι φασίν. ἀναπιπταμένης δὲ τῆς λίμνης εἰς τὴν θάλατταν, τὸν Ἡρακλῆα λέγεται τὸν μὲν ἔχουσαν ἐγχῶσαι, τὴν δ' ὁδὸν τὴν νῦν οὖσαν παρὰ θάλατταν κατασκευάσαι, τὴν ἂπ' ἐκείνου καλουμένην Ἡρακλείαν.

23 Ταῦτα μὲν οὖν ἔπραξε περὶ ἐκείνους τοὺς τόπους. ἐνταῦθεν δ' ἀναξεύξας κατήντησε τῆς Ποσειδωνικῆς χώρας πρὸς τινα πέτρην, πρὸς ἣν μυθολογοῦσι ἰδίῳ τι γενέσθαι καὶ παράδοξον. τῶν γὰρ ἐγχωρίων τινὰ κυνηγὸν ἐν τοῖς κατὰ τὴν θήραν ἀνδραγαθήμασι διασημασμένον ἐν μὲν τοῖς ἐμπροσθεν χρόνοις εἰσθέναι τῶν λεηθέντων θηρίων, 15 τὰς κεφαλὰς καὶ τοὺς πόδας ἀνατιθέναι τῇ Ἀρτέμιδι καὶ προσηλοῦν τοῖς δένδροις, τότε δ' οὖν

+ [αἰ] παρὰ II   δ νομῶ. Stobaeus, ὀνομαζ. λίβρι
7 Δικαιαρχίαν D.   18 ἐκείνου] τοῦτο γὰρ vulg.   19 ποι-
δωνικῆς D.   22 θήσαν] χώραν II   26δ' οὐκ] γοῦν
τοῦ D; παρὰ δ' αὐτῶν fort.

ὑπερφυῆ κάπρον χειρωσόμενον καὶ τῆς θεοῦ κατα-
 φρονήσαντα εἰπεῖν ὅτι τὴν κεφαλὴν τοῦ θηρίου
 ἑαυτῷ ἐνατίθῃσι, καὶ τοῖς λόγοις ἀπολαύσας ἐκ
 τινος δένδρου κρεμάσαι ταύτην, αὐτὸν δέ, κατμα-
 τώδους περιστάσεως οὕσης, κατὰ μισημβρίαν εἰς
 ὕπνον τραπεῖναι· καθ' ὃν δὴ χρόνον τοῦ θιασμοῦ
 λυθίντος αὐτομάτως πεσεῖν τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τὸν
 κοιμώμενον καὶ διαφθεῖραι. ἀλλὰ γὰρ οὐκ ἔν τις
 θαυμάσει τὸ γεγονός, ὅτι τῆς θεᾶς ταύτης πολλὰ
 10 περιστάσεις μνημονεύονται περιέχουσai τὴν κατὰ
 τῶν ἀνθρώπων τιμωρίαν. τῷ δ' Ἡρακλεῖ διὰ τὴν ἐν-
 σάβειαν τοῦναντίον συνέβη γενέσθαι, καταντήσαν-
 15 τος γὰρ αὐτοῦ πρὸς τὰ μεθόρια τῆς Ἑλλάδος καὶ
 Λοκρίδος, καὶ διὰ τὸν ἐκ τῆς ὁδοιπορίας κόπον
 20 ἀνκατανυμένον, φασὶν ὑπὸ τῶν τετιγῶν αὐτοῦ
 ἐνοχλούμενον εὐχασθαι τοῖς θεοῖς ἄφατες γενέσθαι
 τοὺς ἐνοχλοῦντας αὐτόν· καὶ διὰ τοῦτο, τῶν θεῶν
 βεβιωσάντων τὴν ἐνχὴν, μὴ μόνον κατὰ τὸ πικρὸν
 ἀφαιεῖν γενέσθαι ταύτης, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸν ὅστι-
 25 ρον χρόνον ἅπαντα μηδένα τέτιγα φαίνεσθαι κατὰ
 τὴν χώραν.

Ὁ δ' Ἡρακλῆς καταντήσας ἐπὶ τὸν πορθρὸν 3
 κατὰ τὸ στενώτατον τῆς θαλάττης τῆς μὲν βοῦς
 ἐπιρριψέσιν εἰς τὴν Σικελίαν, αὐτὸς δὲ ταύραν κέ-
 10 ρως ἀνθρώπου διατήξατο τὸν πόρον, ὅπως τοῦ δια-
 στημματος σταδίων τριῶν καὶ δέκα, ὡς Τίμαιος φησι.
 μετὰ δὲ ταῦτα βουλόμενος ἐγκυκλωθῆναι πᾶσαν 23

3 κατὰ] τῆς add. vulg. 13 φησὶν D 14 καὶ em. D
 20 κατὰ τ. γ. φ. τέτιγα vulg. 22 δ' D, δ' om. vulg.
 25 κατὰ] καὶ κατὰ CD, καὶ διὰ F.

Σικελίαν, ἐπιμαίτο τὴν παρτίαν ἀπὸ τῆς Πελοποννήσου
ἐπὶ τοῦ Ἑρκῆ. διεξίοντος δ' αὐτοῦ τὴν παρτί-
λιον τῆς γῆς, μυθολογοῦσι τὰς Νύμφας ἐκείναι
θερμὰ λουτρὰ πρὸς τὴν ἀνάπαυσιν τῆς κατὰ τὴν
ὁδοπορίαν αὐτῷ γενομένης κακοπαθείας. τούτων
δ' ὄντων διτιτῶν, τὰ μὲν Ἱμερτα, τὰ δ' Ἐχισταία
προσαγορεύεται, τὴν ὀνομασίαν ἔχοντα ταύτην ἀπὸ
τῶν τόπων. τοῦ δ' Ἡρακλέους πλησιάζοντος ταῖς
κατὰ τὸν Ἑρκῆ τόποις, προικαλίσσας αὐτὸν Ἑρμῆς
εἰς πάλιν, νῆος [μὲν] δὴν Ἀφροδίτης καὶ Βούτη τοῦ
τότε βασιλευπόντος τῶν τόπων. γενομένης δὲ τῆς
φιλοτιμίας μετὰ προστίμων, καὶ τοῦ μὲν Ἑρκῆος
διδόντος τὴν χώραν, τοῦ δ' Ἡρακλέους τὰς βοῆς, 299
τὸ μὲν πρῶτον ἀγανακτεῖν τὸν Ἑρκῆ, διότι
πολὺ λείπονται τῆς ἀξίας αἱ βόες, ἀνγκυρινομένης
τῆς χώρας πρὸς αὐτὰς· πρὸς ταῦτα δὲ τοῦ Ἡρα-
κλέους ἀποφαινομένου δοῦναι, ταύτας δὴ ἀποβάλλει,
στιγνίσσας τῆς ἀθανασίας, εὐδοκήσας δ' Ἑρμῆ τῇ
συνθήκῃ καὶ παλαίσας ἐλείφθη καὶ τὴν χώραν ἐπέ-
βαλεν. 300 ὁ δ' Ἡρακλῆς τὴν μὲν χώραν παρέθηκε τοῖς
ἐγχωρίοις, ἀνγκυρήσας αὐτοῖς λαμβάνειν τοὺς καρ-
ποὺς, μέχρι ἢν τις τῶν ἐγχόνων αὐτοῦ παρμενέ-
μινος ἀπατήσῃ· ὅπερ καὶ συνέβη γενέσθαι. πολ-
λαῖς γὰρ ὕστερον γενναῖς Δωριεῦς ὁ Λακιδαιμόνιος
κατεντήσας εἰς τὴν Σικελίαν καὶ τὴν χώραν ἀπο-
λάβαν ἑκαστὸς πόλιν Ἡρακλείαν. κατὰ δ' αὐτῆς αὐξο-
μένης, οἱ Καρχηδόνιοι φθονήσαντες ἄμα καὶ φοβή-

1 τῆς em. vulg. 8 γενομένης αὐτοῦ vulg. 10 μὲν
dol. Bekker 14 μὲν] μὲν οὖν D 17 αὐτῶν vulg.
23 καὶ em. D 25 εἰς τὴν] εἰς F.

πάντες μήποτε πλέον ἰσχύσασα τῆς Κρηχιδόρου
 ἀφίληται τῶν Φοινίκων τὴν ἡγεμονίαν, στρατεύσαν-
 τες ἐκ' αὐτῆν μεγάλας δυνάμεις καὶ κατὰ κράτος
 ἰλόντες κατίσκαψαν. ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων τὰ κατὰ
 μέρος ἐν τοῖς οἰκείοις χρόνοις ἀνηγράφομεν. τότε δ'
 ὁ Ἡρακλῆς ἐγκαλούμενος τὴν Σικελίαν, κατα-
 τήσας εἰς τὴν νῦν οὖσαν τῶν Συρακοσίων πόλιν
 καὶ πυθόμενος τὰ μυθολογούμενα κατὰ τὴν τῆς
 Κόρης ἡρωικήν, ἔθυσέ τε ταῖς θεαῖς μεγαλοπρι-
 19 πῶς καὶ εἰς τὴν Κυνύην τὸν καλλιστεῖοντα τῶν
 ταύρων καθαρσίαν κατέδειξε θύειν τοὺς ἐγχωρίους
 κατ' ἐνιαυτὸν τῇ Κόρῃ καὶ πρὸς τῇ Κυνέῃ λαμ-
 πρῶς ἔγειν πανήγυριν τι καὶ θυσίαν. αὐτὸς δὲ α
 μετὰ τῶν βοῶν διὰ τῆς μεσογίου διαξιὼν, καὶ τῶν
 25 ἐγχωρίων Σικανῶν μεγάλας δυνάμεις ἀντικατα-
 μένων, ἐνίκησεν ἐπιφανεῖ παρατάξει καὶ πολλοὺς
 ἀπέχετηνεν, ἐν αἷς μυθολογοῦσιν τινες καὶ στρατη-
 γοὺς ἐπιφανεῖς γεννηθῆναι τοὺς μέχρι τοῦ νῦν
 ἡρωικῆς τιμῆς τυγχάνοντας, Λεύκασπιν καὶ Πεδι-
 30 κρότην καὶ Βουφόναν καὶ Γλυχίταν, ἔτι δὲ Βουταῖαν
 καὶ Κρυτίδαν.

Μετὰ δὲ ταῦτα διελθὼν τὸ Λισσίνιον πεδίον, 24
 τὸ μὲν κάλλος τῆς χώρας ἐθαύμασε, πρὸς δὲ τοὺς
 τιμῶντας αὐτὸν οἰκείως διατιθέμενος ἀπέλασε παρ'
 25 αὐτοῖς ἄθρόνα μνημεῖα τῆς ἑαυτοῦ παρουσίας.
 Ἰδίον δὲ τι συνίβη γενέσθαι περὶ τὴν πόλιν τῶν
 26 Ἀγυρναίων. ἐν ταύτῃ γὰρ τιμηθεὶς ἐκ' ἰσῆς τοῖς

9 ἴθουσι] ἰθὺς ἴθουσι vulg.

11 καθαρσίαν D

20 Γαυχάνην C Κρυταῖον F, Παγγαῖον G 21 Κρυτιδῶν

vulg. 24 διαθεόμενος II 26 ἴδιον δὲ] ὡς ἴδιον vulg.

27 Ἀγυρναίων D.

Ὀλυμπίοις θεοῖς πανηγύρεσι καὶ θυσίαις λαμπραῖς,
 καίπερ κατὰ τοὺς ἐμπροσθεν χρόνους οὐδαμίαν
 θυσίαν προσδεχόμενος, τότε πρῶτως σενιδοόκησε,
 τοῦ δαιμονίου τὴν ἀθηναισίαν αὐτῷ προσημαίνοντος.
 2 ὁδοῦ γὰρ αὖσης οὐκ ἔπωθεν τῆς πόλεως πετρῶ-
 δους, αἱ βόες τὰ ἱχνη καθάπερ ἐπὶ κηρῶ τινος
 ἐπετυπύντο. ὁμοίως δὲ καὶ αὐτῷ τῷ Ἡρακλεῖ
 τούτου σιγβαίνοντος, καὶ τοῦ ἀθλου δεκάτου τε-
 λουμένου, νομίσας ἤδη τι λαμβάνειν τῆς ἀθηναισίας,
 προσεδέχετο τὸς τελουμένους ἐκ τῶν ἑγχωρίων κατ'
 3 ἱνιαντὸν θυσίας. διώπων τοῖς εὐδοκουμενοῖς τὰς
 χήριτας ἀποδιδούς, πρὶν μὲν τῆς πόλεως κατασκευάσει
 λίμνην, ἔχουσαν τὸν περίβολον σταδίων τετάρων,
 ἣν ἐκάνημιον αὐτῷ καλεῖσθαι προσέταξεν ὡσαύτως
 δὲ καὶ τῶν βοῶν τοῖς ἐποτυπωθεῖσιν ἱχναῖς τὴν αἰ-
 ῖα ἐφ' ἑαυτοῦ προσηγορίαν ἐπιθεῖς, τέμενος κατασκευ-
 ασεν ἤρῃσι Τηρουόνη, ὃ μέχρι τοῦ νῦν τιμᾶται παρὰ
 4 τοῖς ἑγχωρίοις. Ἰολέου τε τοῦ ἀδελφίδου συνστρα-
 τήσαντος τέμενος ἐξιόλογον ἐποίησε, καὶ τιμὰς καὶ
 θυσίας κατέδιδυξεν αὐτῷ γίνεσθαι κατ' ἱνιαντὸν τὰς αἰ-
 μίχρι τοῦ νῦν τηρουμένας· πάντες γὰρ αἱ κατὰ
 ταύτην τὴν πόλιν οἰκοῦντες ἐκ γενετῆς τὰς κόμας
 [ἱερὰς] Ἰολέου τρέφουσι, μέχρι ἂν ὅτου θυσίαις
 μεγαλοπρεπέσι καλλιεργήσαντες τὸν θεὸν ἴλασιν κατα-
 5 σκευάσωσι. τοσούτη δ' ἐστὶν ἡγυαία καὶ σιμνότης αἰ-
 παρὶ τὸ τέμενος ὥστε τοὺς μὴ τελούντας τὰς εἰθι-

2 καίπερ] καὶ CD

7 εἰς om. OF

11 εὐδοκουμεο-

μένοισι libet, ceteri. Dind.

16 εἰς τῆς.

κατεσκεύασται]

κατέδιδυκεν II

17 ἡ — ἑγχωρίοις om. FM

23 ἱερὰς

om. D

24 ἴλασιν D, ἰόλεον II.

μένας θυσίας παύδας ἀφώνοντες γίνεσθαι καὶ τοὺς
τετελευτηκόσιν ὁμοίους. ἀλλ' οὗτοι μὲν, ὅταν ἐβ-
ζηταί τις ἀποδώσειν τὴν θυσίαν καὶ ἐνέχυρον τῆς
θυσίας ἀναδείξῃ τῷ θεῷ, παραχρήμα ἀποκαθίστα-
σθαὶ φασὶ τοὺς τῇ προειρημένῃ νόσῳ κατεχομένους.
οἱ δ' οὖν ἐγχώριοι τοῦτοις ἀκολούθως τὴν μὲν ὁ
πόλιν, πρὸς ἣ τὰς ἀπαντήσεις καὶ θυσίας τῷ θεῷ
παρίστησαν, Ἡρακλείαν προσηγόρυσαν, ἄγωνα δὲ
γυμνικὸν καὶ ἐκπικλὸν καθ' ἕκαστον ἔτος μετὰ πάσης
προσηνείας ποιοῦσι. πανθήμιον δὲ τῆς ἀποδοχῆς
ἐλευθέριον τε καὶ δούλων γινωμένης, κατέδειξαν καὶ
τοὺς οὐχέτας ἰδίᾳ τιμῶντας τὸν θεὸν θιάσους τε
συνάγειν καὶ συνιδόντας εὐωχίας τε καὶ θυσίας τῷ
θεῷ συντελεῖν.

Ὁ δ' Ἡρακλῆς μετὰ τῶν βοῶν περιωσθεὶς εἰς τὴν
Ἰταλίαν προῆγε διὰ τῆς παραλίας, καὶ Λεζίνιον
μὲν κλείποντα τῶν βοῶν ἀνέβλε, Κρότωνα δὲ ἔχου-
σίως ἀποκτείνας ἔθαψε μεγαλοσπεπῶς καὶ τάφον
αὐτοῦ κατεσκεύασε· προεῖπε δὲ καὶ τοῖς ἐγχωρίοις
ᾧ ἦν (καὶ) κατὰ τοὺς ὑστέρον χρόνους ἔσται πόλις
ἐπίσημος ὁμώνυμος τῷ τετελευτηκότι. αὐτὸς δ' ἐγχευ- 25
ετικλῶθεὶς τὸν Ἀδρίαν καὶ περὶ περιελθὼν τὸν προ-
ειρημένον κόλπον κατήτησεν εἰς τὴν Ἥπειρον, ἐξ
ἧς πορευθεὶς εἰς τὴν Πελοπόννησον, καὶ τετελευτῶς
τὸν δέκατον ἄθλον, ἔλαβε ἀδάσπεγμα παρ' Εὐρύ-
σθιως τὸν ἐξ ἄδου Κρόβερον πρὸς τὸ φῶς ἀγαγόν.
πρὸς δὲ τοῦτον τὸν ἄθλον ὑπολαβὼν συνοίσειν
αὐτῷ, παρῆλθεν εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ μετέσχε τῶν

5 φασὶ am. II 19 δὲ καὶ] δὲ vulg. 20 καὶ δευτέρῳ
21 δὲ κενώσας vulg. 23 ἐξ ἧς] ἐξ ἧς δὲ D.

ἐν Ἐλευσίει μυστηρίαν, Μουσαίου τοῦ Ὀρφείου
 υἱοῦ τότε προιστηκότος τῆς τελετῆς.

Ἐπεὶ δ' Ὀρφεὺς ἐμνήσθημεν, οὗτος ἀνοίκειόν
 ἔστι παρεκβίαντας βραχίῃ περι' αὐτοῦ διελθεῖν. οὗτος
 γὰρ ἦν υἱὸς μὲν Οἰάγρου, Θραξ δὲ τὸ γένος, παι-
 δία δὲ καὶ μελωδία καὶ ποιήσει πολὺν προέχων
 τῶν μνημονευομένων· καὶ γὰρ ποίημα συντάχεται
 θαυμάζομενον καὶ τῇ κατὰ τὴν ῥοδὴν εὐμελείᾳ δια-
 φέρον. ἐπὶ τοσοῦτο δὲ προέβη τῇ δόξῃ ὥστε δοκεῖν
 τῇ μελωδίᾳ θάλλειν τὰ τε θηρία καὶ τὰ δένδρα.
 περὶ δὲ παιδείαν ἐσχοληθεὶς καὶ τὰ περὶ τῆς θει-
 ολογίας μυθολογοῦμένα μαθὼν, ἐπαδέρμησε μὲν εἰς
 Αἴγυπτον, κἀκεῖ πολλὰ προσπειμαθὼν μέγιστος
 ἐγένετο τῶν Ἑλλήνων ἐν τε ταῖς θεολογίαις καὶ
 ταῖς τελεταῖς καὶ ποιήμασι καὶ μελωδίαις. συνε-
 στρατεύσατο δὲ καὶ τοῖς Ἀθηναίοις, καὶ διὰ τὸν
 ἔρωτα τὸν πρὸς τὴν γυναῖκα καταβῆναι μὲν εἰς
 ἄδου παραδόξως ἐτόλμασε, τὴν δὲ Φερσεφόνην διὰ
 τῆς εὐμελείας ψυχαγωγῆσαι ἱππιδεὶ συνεργῆσαι ταῖς
 ἐπιθυμίαις καὶ συγχωρῆσαι τὴν γυναῖκα αὐτοῦ τετε-
 λελευτῆκεσαν ἀναγαγεῖν ἐξ ἄδου παραπλήσιως τῷ
 Διονύσῳ· καὶ γὰρ ἐκείνον μυθολογοῦσιν ἀναγαγεῖν
 τὴν μητέρα Σεμέλην ἐξ ἄδου, καὶ μεταδόντα τῆς
 ἀθανασίας θυνὼν μετονομάσαι. ἡμεῖς δ' ἐπεὶ περὶ
 Ὀρφεῖος διελθούμεθα, μεταβησόμεθα πάλιν ἐπὶ τὸν
 Ἡρακλῆα.

Οὗτος γὰρ κατὰ τοὺς παραδεδομένους μύθους
 καταβῆς εἰς τοὺς καθ' ἑαυτοῦ τόπους, καὶ προσδε-

8 τῇ αἰδ. Πηλ.

19 εὐμελείας CP.

15 τελεταῖς α. γ. θεολογίας τῆς.

χθεις ὑπὸ τῆς Φερσιφόντης ὥς ἂν ἀδελφός. Θησαύ
 μιν ἐνήγαγεν ἐκ δεσμῶν μετὰ Πιριδῶν, χρυσο-
 μάνης τῆς Κόρης, τὸν δὲ κόνα παραλαβὼν διδι-
 μένον περικδοῶς ἀπήγαγε καὶ φανερὸν κατίστησεν
 ἂνθρώποις. τελευταίον δ' ἄθλον λιβῶν ἐνεγκέν 2
 τὰ τῶν Ἑσπερίδων χρυσὰ μῆλα, πάλιν ἐπλευσεν
 εἰς τὴν Λιβύην. περὶ δὲ τῶν μῆλων τούτων διαπε-
 φωνήκασι οἱ μυθογράφοι, καὶ τιτὲς μὲν φασιν ἐν
 τισι κήποις τῶν Ἑσπερίδων ὑπάρχει κατὰ τὴν Λι-
 βύην μῆλα χρυσᾶ, τηροόμενα συνεχῶς ὑπὸ τινος
 δράκοντος φοβερωτέτου, τιτὲς δὲ λέγουσι ποιμένας
 275 προβάτων κάλλι διαφερούσας κικτῆσθαι τῆς Ἑσπε-
 ρίδος, χρυσὰ δὲ μῆλα ἀπὸ τοῦ κάλλους ὠνομέσθαι
 ποιητικῶς, ὥσπερ καὶ τὴν Ἀφροδίτην χρυσὴν κα-
 11 λίσθαι διὰ τὴν εὐπρέπειαν. ἔτιοι δὲ λέγουσιν ὅτι 3
 τὰ πρόβατα τὴν χρῶαν ἰδιαίχουσιν ἔχοντα καὶ παρό-
 μοιον χρυσῷ τετυγχέναι ταύτης τῆς προσηγορίας,
 Δράκοντα δὲ τῶν ποιμνῶν ἐπιμιλητὴν καθιστα-
 μένον, καὶ ὥρμη σώματος καὶ ἀλγῆ διαφέροντα,
 20 τηρεῖν τὰ πρόβατα καὶ τοὺς ληστεύειν κτὰ τολ-
 μῶντας ἐποκτείνειν. ἄλλα περὶ μὲν τούτων ἐξίστα
 διαλαμβάνειν ὥς ἂν ἕκαστος ἑαυτὸν πείθῃ. ὁ δ' 4
 Ἡρακλῆς τὸν φύλακα τῶν μῆλων ἀνιῶν, καὶ ταῦτα
 ἀποκομίσας πρὸς Εὐρωσθέα, καὶ τοὺς ἄθλους ἐπο-
 25 τετελεκώς, προσεδέχματο τῆς ἀθανασίας τεύχεσθαι,
 καθάπερ ὁ Ἀπόλλων ἐχρησεν.

Ἦρην δ' οὐ παραλειπτόν τὰ περὶ Ἀτλαντος μν-27

4 ἀπήγαγεν D. ἀνήγαγε Π 15 δεῖ del. Dind. 16 τὸ
 οἱ. vulg. 18 ποιμνίαι vulg. 24 ἐπιτελεκώς Π 26 ὁ
 om. CF.

θαλοζοόμενα καὶ τὸ περὶ τοῦ γένους τῶν Ἑσπερί-
 δων. κατὰ γὰρ τὴν Ἑσπερίειν ὀνομαζομένην χώραν
 φασὶν ἀδελφούς δύο γενέσθαι δόξῃ διανομασμέ-
 νους, Ἑσπερον καὶ Ἀτλαντα. τούτους δὲ κακῆσθαι
 πρόβατα τῷ μὲν κάλλι διαφώρα, τῇ δὲ χρόσῃ ξανθά
 καὶ χρυσοειδῇ· ἐφ' ἧς αἰτίας τοὺς ποιητάς τὰ πρό-
 2 βата μῆλα καλοῦντας ὀνομάσαι χρυσᾶ μῆλα. τὸν
 μὲν οὖν Ἑσπερον θυγατέρα γεννήσαντα τὴν ὀνο-
 μαζομένην Ἑσπερίδα συνοικίσαι τάδελεφῶ, ἐφ' ἧς
 τὴν χώραν Ἑσπερίειν ὀνομασθῆναι· τὸν δ' Ἀτλαντα
 ἐκ ταύτης ἐπὶ γεννῆσαι θυγατέρας, ἧς ἀπὸ μὲν
 τοῦ πατρὸς Ἀτλαντίδας, ἀπὸ δὲ τῆς μητρὸς Ἑσπε-
 ρίδας ὀνομασθῆναι. τοῦτων δὲ τῶν Ἀτλαντίδων
 κάλλι καὶ σωφροσύνη διαφερονσῶν, λέγουσι Βού-
 σιριν τὸν βασιλέα τῶν Αἰγυπτίων ἐπιθυμῆσαι τῶν α
 παρθένων ἐγκρατῇ γενέσθαι· διὸ καὶ ληστὴς [ἐπ'
 αὐτῶς] κατὰ θάλατταν ἀποστείλαντα διακελεύσασθαι
 τὰς κόρας ἄρπάσαι καὶ διακομίσαι πρὸς ἐαυτὸν.
 3 κατὰ δὲ τοῦτον τὸν καιρὸν τὸν Ἡρακλῆα τελοῦντα
 τὸν ὕστατον ἀθλὸν Ἀνταῖον μὲν ἀνιλεῖν ἐν τῇ α
 Λιβύῃ τὸν συναναγκάζοντα τοὺς ξέτους διαπαλαί-
 ειν, Βούσιριν δὲ κατὰ τὴν Αἴγυπτον τῷ Διὶ [καλ-
 λιζοεῖν] σφαγιάζοντα τοὺς παρεπιδημούντας ξέτους
 τῆς προσηκουσῆς τιμωρίας καταξιώσαι. μετὰ δὲ
 ταῦτα ἀνὰ τὸν Νεῖλον πλεύσαντα εἰς τὴν Αἰθιο- α
 πίαν τὸν βασιλεύοντα τῶν Αἰθιοπῶν Ἡμαθίωνα

2 Ἑσπερίειν D   3 διαφώρα] παραδοξή II   3 εὐτασι-
 ρίδα D   10 εὐτασιφάνειν D (c. 56, 0)   10 ἐπ' αὐτῶς
 om. D   19 τὸν Ἡρ.] Ἡρ. vulg.   20 ὕστατος vulg.   21 τὸν
 om. vulg.   22 τῷ] ἐπὶ τῷ Heiske   καλλιζοεῖν del. Dind.
 24 ἀξιώσαι II.

κατάρχοντα μάχης ἀποκτείνει, τὸ δ' ἴσταιτο ἐπ' ἀν-
 ελθεῖν πάλιν ἐπὶ τὸν ἄθλον. τοὺς δὲ ληστής ἐν
 κήτρῳ τιλὶ πικρύνοντας τὰς κόρας συναρπάζει, καὶ
 ταχὺ φυγόντας εἰς τὰς νύκτας ἀποκλείει. τούτοις δ'
 ἐπὶ τινος ἀκτῆς δειπνοποιοῦμένοις ἐπιστάνα τὴν
 Ἡρακλῆα, καὶ παρὰ τὼν περθέων μαθόντα τὸ
 συμβεβηκός, τοὺς μὲν ληστής ἁπαντας ἀποκτείνει,
 τὰς δὲ κόρας ἀποκομίσαι πρὸς Ἀτλαντα τὸν πατέρα
 ἑνθ' ὧν τὸν Ἀτλαντα χάριν τῆς ἐντοργασίας ἀπο-
 δίδοντα μὴ μόνον δοῦναι τὰ πρὸς τὸν ἄθλον καθή-
 κοντα προθέτως, ἀλλὰ καὶ τὰ κατὰ τὴν ἄστρολογίαν
 ἀφθόγως διδέξαι. περιττώτερον γὰρ αὐτὸν τὰ κατὰ
 τὴν ἄστρολογίαν ἱκανοποιηκότα καὶ τὴν τῶν ἑσθίων
 σφαίραν φιλοτέχνως εἰσάγοντα ἔχειν ὑπόληψιν ὥς τὸν
 κόσμον ὅλον ἐπὶ τῶν ὤμων φοροῦντα. παραπλη-
 σίως δὲ καὶ τοῦ Ἡρακλείους ἐξηνέγκαντος εἰς τοὺς
 Ἕλληνας τὸν σφαιρικὸν λόγον, δόξης μεγάλης τυχεῖν,
 ὥς διαδεδεγμένον τὸν Ἀτλαντικὸν κόσμον, αἰνετι-
 μένων τῶν ἀνθρώπων τὸ γεγονός.

Τοῦ δ' Ἡρακλείους περὶ ταῦτ' ὅντος φασὶ τὰς 28
 ὑπολειφθεῖσας Ἀμαζόνων περὶ τὴν Θερμῶδοντα πο-
 ταμὸν ἀθροισθεῖσας πανδημίᾳ σπεῦσαι τοὺς Ἕλ-
 ληνος ἀμύνεσθαι περὶ ὧν Ἡρακλῆς στρατιῆσας
 διαιργέσατο. διαφορώτατα δὲ τοὺς Ἀθηναίους ἐφι-
 λοτιμοῦντα διὰ τὸ τὸν Θησέα καταδεδουλώσθαι τὴν
 ἡγεμόνα τῶν Ἀμαζόνων Ἀντιόπην, ὥς δ' ἐνιοι γρά-
 φουσιν, Ἰππολύτην. συστραταυσάντων δὲ τῶν Σκυ- 2

5 ἀκτῆς] κελῆς D 2 ἀποδίδοντα om. D 14. ἐφόδοντα
 Diad., ἔχοντα libel 15 φέροντα vulg. 18 Ἀτλάντιον F,
 Ἀτλάντιον C 23 τὸν om. CF διδοστέωσθαι II.

θῶν ταῖς Ἀμαζόσι συνέρη δύναιεν ἐξιλόγον ἀθρο-
 σθῆναι, μεθ' ἧς αἱ προηγουμέναι τῶν Ἀμαζονίδων
 πραιωθεῖσαι τὸν Ἡμμέριον Βόσπορον προήγον διὰ
 τῆς Θράκης. τέλος δὲ πολλὴν τῆς Εὐρώπης ἐπι-
 δοῦσαι κατήγεσαν εἰς τὴν Ἀστικὴν, καὶ κατιστρα-
 τοπέδοντες ὅπου νῦν ἐστὶ τὸ καλούμενον ἐπ' ἐκεί-
 νων Ἀμαζονείον. Θησεύς δὲ πυνθόμενος τὴν τῶν
 Ἀμαζόνων ἐφοδὸν ἐβόηθη ταῖς πολιτικαῖς θυρέ-
 μασιν, ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ τὴν Ἀμαζονίδα Ἀντιό-
 πην, ἣς ἦν πεπαιδευμένης νόον Ἰσπόλυτον. ¹⁰
 συνάψας δὲ μάχην ταῖς Ἀμαζόσι, καὶ τῶν Ἀθηναίων
 ὑπεριχόντων ταῖς ἀνδραγαθίαις, ἐνίκησεν αὐτὰς περὶ
 τὸν Θησεῖα, καὶ τῶν ἀντιπαχιδιστῶν Ἀμαζονίδων
 ἃς μὴν κατέκοψαν, ἃς δ' ἐκ τῆς Ἀστικῆς ἐξέβαλον.
¹¹ συνέρη δὲ καὶ τὴν Ἀντιόπην συναγωνισαμένην ¹²
 τῶνδ' ὅσοι θῆσαι, καὶ κατὰ τὴν μάχην ἀριστεύουσιν,
 ἡρωικῶς κατιστρέψαι τὸν βίον. αἱ δ' ὑπολιμνησ-
 σαι τῶν Ἀμαζόνων ἀπογνοῦσαι τὴν πατρίδα γῆν,
 ἐπανήλθον μετὰ τῶν Σκυθῶν εἰς τὴν Σκυθίαν καὶ
 μετ' ἐκείνων κατώκησαν. ἡμεῖς δ' ἀρχαύντως περὶ τῶν
 τούτων διηληλυθότες ἐπάρμεν πάλιν ἐπὶ τὰς Ἡρα-
 κλίους πράξεις.

²⁰ Τελευτόντες γὰρ αὐτοῦ τοὺς ἄθλους, καὶ τοῦ
 θεοῦ χρήσαντος συμφέρονι πρὸ τῆς εἰς θεοὺς με-
 ταλλαγῆς ἀποικίαν εἰς Σαρδὴν πέμψαι καὶ τοὺς ἐκ
 τῶν Θεσπιδῶν αὐτῷ γενομένους υἱοὺς ἡγεμόνας
 ποιῆσαι ταύτης, ἔκρινε τὸν ἀδελφεὶδὸν Ἰάλκον ἐκ-

² βόσπορον CE   ³ ἦν om. D   Ἀμαζόνα II
¹⁴ A' ἐκ D, δὲ ταῖς.   ¹⁵ μετὰ τῶν Σκυθῶν ppi Σκυ-
 θίας F, loco μετ' ἐκείνων CEU.

πέρφαι μετὰ τῶν παίδων διὰ τὸ πανταλῶς νέους
 εἶναι. ἀναγκαῖον δ' ἡμῖν φαίνεται προδιελθεῖν περὶ 2
 τῆς γενέσεως τῶν παίδων, ἵνα τὸν περὶ τῆς ἀποι-
 κίας λόγον καθαρώτερον ἐκθίσθαι δυναθῶμεν. Θέ-
 3 σπιος ἦν ἀνὴρ τὸ γένος ἐκπατὴς ἐκ τῶν Ἀθηναίων,
 στατίος Ἐριχθίδης, βασιλεύων δὲ τῆς ὁμωνύμου πό-
 ρος ἐγέννησεν ἐκ πλειόνων γυναικῶν θυγατέρας
 πεντήκοντα. Ἡρακλῆους δ' εἶτι παιδὸς ὄντος τὴν 3
 ἡλικίαν, καὶ ῥώμῃ σώματος ὑπερφυοῦς ὄντος, ἐπι-
 4 ωλοτιμῆθη τὰς θυγατέρας ἐκ τούτου τεκνοποιήσα-
 σθαι. διὸ καλέσας αὐτὸν ἐπὶ τινα θυσίαν καὶ λαο-
 πρῶς ἰστιάσας, ἀπέστειλε κατὰ μίαν τῶν θυγατέρων
 εἰς ἀπάσαις μεγάλαις καὶ ποιεῖσας ἐγκύους ἐγένετο
 πατὴρ υἱῶν πεντήκοντα. ὧν λαβόντων τὴν κοινὴν
 5 προσηγορίαν ἐπὶ τῶν Θεσπιέων, καὶ γενομένους
 ἐνγλίκων, ἐκρίναν ἐκτίμειν τούτους εἰς τὴν ἀποι-
 κίαν τὴν εἰς Σαρδῶνα κατὰ τοῦ χρησμοῦ. ἦγον- 1
 μένου δὲ τοῦ στόλου πατρὸς Ἰολέου, καὶ συνεστρα-
 τευμένου σχιδῶν ἀπώσας τὰς στρατιάς, ἐπέτρεψεν
 2 αὐτῷ τὰ περὶ τοῖς Θεσπιέας καὶ τὴν ἀποικίαν
 τῶν δὲ πεντήκοντα παίδων δύο μὲν κατέμειναν ἐν
 ταῖς Θήβαις, ὧν τοὺς ἀπορόνους φασὶ μέχρι τοῦ
 νῦν τιμᾶσθαι, ἐπὶ δ' ἐν Θεσπιάς, οὓς ὀνομάζουσι
 δημοῦχους, ὧν καὶ τοὺς ἀπορόνους ἡγήσασθαι φασὶ
 3 τῆς πόλεως μέχρι τῶν νεωτέρων καιρῶν. τοὺς δὲ 6
 λοιποὺς ἵππωντας Ἰόλους ἀναλαβὼν καὶ πολλοὺς
 ἄλλους τοὺς βουλομένους κοινωνεῖν τῆς ἀποικίας,
 ἐπλευσεν εἰς τὴν Σαρδῶνα. κρατήσας δὲ μέχρι τῶν

ἰγχορίων, κατεκλήρουχται τὸ κάλλιστον τῆς νήσου,
 καὶ μάλιστα τὴν πεδιάδα χώραν, ἣν μέχρι τοῦ νῦν
 ο καλεῖσθαι Ἰολυσίαν. ἔξημερώσας δὲ τὴν χώραν καὶ
 καταφυτεύσας δένδρεσι καρπαίοις κατασκευάσει περὶ-
 μέχτην. ἔπει τοσοῦτο γὰρ ἡ νῆσος διωνομέσθη τῇ
 τῶν καρπῶν ἀφθονίᾳ ὥστε Καρχηδονίους ὕστερον
 ἀνυπόμειναι τῆς νήσου, καὶ πολλοὺς
 ἄγωνας καὶ κινδύνους ὑπὲρ αὐτῆς ἀναδέξασθαι.
 ἀλλὰ παρὶ μὲν τούτων ἐν τοῖς οἰκίστοις χρόνοις ἀνα-
 30 γράφωμεν, τότε δ' ὁ Ἰόλιος καταστήσας τὰ περὶ
 τὴν ἐποικίαν, καὶ τὸν Δαιδάλον ἐκ τῆς Σικελίας
 μεταπεμφόμενος, κατασκευάσιν ἔργα πολλὰ καὶ με-
 γάλα μέχρι τῶν νῦν καιρῶν διαμένοντα καὶ ἀπὸ
 τοῦ κατασκευάσαντος Δαιδάλεια καλούμενα. φθο-
 δόμησε δὲ καὶ γυμνάσια μεγάλα τε καὶ πολιτεῖα,
 καὶ δικαστήρια κατέστησε καὶ τάλλα τὰ πρὸς τὴν
 2 εὐδαιμονίαν συντείνοντα. ὠνόμασε δὲ καὶ τοὺς
 λαοὺς Ἰολυσίους, ἅψ' ἱκανοῦ θέμενος τὴν προσηγο-
 ρίαν, συγχωρησάντων τῶν θισπιωδῶν, καὶ δόντων
 ῥύτῳ τοῦτο τὸ γέρας καθάπερ τιτι πατρί. διὰ γὰρ
 τὴν πρὸς αὐτοὺς σπουδὴν ἐκ τοσοῦτ' εἰνοίας προ-
 ῆχθησαν ὥστ' ἐπώνυμον αὐτῷ περιθεῖναι τὴν τοῦ
 γονίως προσηγορίαν· διάκτορ ἐν τοῖς ὕστερον χρό-
 νοις οἱ τὰς θυσίας τιλοῦντες τούτῳ τῷ θεῷ προσ-
 35 αγορεύουσιν αὐτὸν Ἰόλιον πατέρα, καθάπερ οἱ
 3 Πέρσαι τὴν Κῆρον. μετὰ δὲ ταῦτα ὁ μὲν Ἰόλιος
 ἱκανῶς εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ προσπλεύσας τῇ Σι-

4 κατέστησε C: κατέστησε δ. α. ποιήσας F 10 τα
 περὶ om. H 11 δαιδάλεια D 12 τ. om. vulg. 13 Ἰολύσιους
 codices, corr. Wess.

κελία, οὐκ ὀλίγον χρόνον διέτριψεν ἐν τῇ νήσῳ.
 καθ' ὃν δὴ χρόνον καὶ τινας τῶν συνυποδημού-
 ντων αὐτῷ διὰ τὸ κάλλος τῆς χώρας κατέμιναν ἐν
 τῇ Σικελίᾳ, καὶ τοῖς Σικελιοῖς καταμιγνόντες ἐν ταύτῃ
 5 κατώκησαν, τιμώμενοι διαφειρόντως ὑπὸ τῶν ἑγχω-
 ρίων. ὁ δ' Ἰόλαος μεγάλης ἀποδοχῆς τυγχάνων καὶ
 πολλοὺς εὐεργετῶν ἐν πολλαῖς τῶν πόλεων ἐτι-
 μήθη τιμάνεσι καὶ τιμαῖς ἡρωικαῖς. ἴδιον δέ τι καὶ
 περὶ ἀδοξον συνέβη γενέσθαι κατὰ τὴν ἀποικίαν ταύ-
 10 τήν· ὁ μὲν γὰρ θεὸς ἔχρησεν αὐτοῖς ὅτι πάντες οἱ
 τῆς ἀποικίας ταύτης μετασχόντες καὶ οἱ τοῦτων
 ἔχοντες διατελέσουσιν ἅπαντα τὸν αἰῶνα διαμείνον-
 τες ἐλευθεροί, τὸ δ' ἀποτέλεσμα τούτων ἐκολούθησεν
 τῷ χρησμῷ διέμειναι μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς καιρῶν.
 15 οἱ μὲν γὰρ λαοὶ διὰ τὸ πλῆθος τοῦ χρόνου, πλειό-
 νων τῶν βαρβάρων ὄντων τῶν μετασχηκότων τῆς
 ἀποικίας, ἐξεβαρβαρώθησαν, καὶ μεταστάντες εἰς
 τὴν ὄρεινὴν ἐν ταῖς δυσχωρίαις κατώκησαν, ἰθὺσαν-
 τες δ' ἑαυτοὺς τρέφειν γάλακτι καὶ κρίσει καὶ
 20 πολλὰς ἐγέλας κτηνῶν τρέφοντες οὐκ ἐπιδίδοντο
 σίτῳ· κατασκευάσαντες δ' οἰκῆσεις ἑαυτοῖς κατα-
 γείοντες καὶ τὴν τοῦ βίου διεξαγωγὴν ἐν τοῖς ὄρεσιν
 ποιοῦμενοι τοὺς ἐκ τῶν πολέμων κινδύνους
 ἐξέφυγον. διὸ καὶ πρότερον μὲν Καρχηδόνιοι, μετὰ
 25 δὲ ταῦτα Ῥωμαῖοι πολλάκις πολέμησαντες τούτοις
 τῆς προτίσιως διήμαρτον.

Καὶ περὶ μὲν Ἰολίου καὶ Θεσπιδῶν, ἐπὶ δὲ
 τῆς ἀποικίας τῆς εἰς Σαρδόνια γενομένης ἀρκισθησά-

μεθὰ τοῖς φηθείαι, περὶ δ' Ἡρακλίου τὰ συνεχῆ
 31 τοῖς προσηγμένοις προσθήσομαι. τλήσας γὰρ τοὺς
 ἄθλους τῶν μὲν ἑαυτοῦ γυναικα Μεγάρῃ συνήκισεν
 Ἰολάω, διὰ τὴν περὶ τὰ τέκνα συμφορὰν ἱποπιεν-
 σάμενος τὴν ἐξ ἐκείνης παιδοποιῶν, ἐτέραν δ' ἐξῆται
 πρὸς τέκνων γένεσιν ἀνύποπτον. διότι οὐκ ἐμνήστευσεν
 Ἰόλῃν τὴν Εὐρύτου τοῦ δυναστεύσαντος Οἰχαλίας.
 2 ὁ δ' Εὐρύτος διὰ τὴν ἐκ τῆς Μεγάρης γενόμενῃ
 ἀτυχίαν ἐδλαβήναι, ἐπιτρέψθαι βουλευσέσθαι περὶ
 τοῦ γάμου. ὁ δ' ἀποτυχὼν τῆς μεηστείας διὰ τὴν
 3 ἀτιμίαν ἐξήλασε τὰς ἵππους τοῦ Εὐρύτου. Ἰφίτου
 δὲ τοῦ Εὐρύτου τὸ γεγονὸς ὀπαστεύσαντος καὶ
 ποταμνομένου κατὰ ζήτησιν τῶν ἵππων εἰς Τί-
 ρυνθα, τοῦτον μὲν ἀναβιβάσας [ὁ Ἡρακλῆς] ἐπί-
 τενα πύργον ὑψηλὸν ἐκέλευσεν ἀφορᾶν μὴ που τεμώ-
 4 μιναι τυγχάνουσιν· οὐ δυναμένου δὲ κατατοῆσαι πρὸς
 τοῦ Ἰφίτου, φήσας αὐτὸν ψευδῶς κατηγορεῖσθαι τὴν
 5 κλοπὴν κατεκρήμνισεν ἀπὸ τοῦ πύργου. διὰ δὲ τὸν
 τοῦτον θάνατον Ἡρακλῆς νοσήσας παρήλθεν εἰς
 Πόλον πρὸς Νηλεῖα, καὶ παρεκάλεσεν αὐτὸν καθάραι
 τὸν φόνον. ὁ μὲν οὖν Νηλεὺς βουλευσάμενος μετὰ
 τῶν υἱῶν ἔλαβε πάντας πλὴν Νίστορος τοῦ νεωτέτου
 συγκαταίνοντας μὴ προσδέξασθαι τὸν καθαρὸν·
 6 ὁ δ' Ἡρακλῆς τότε μὲν παρήλθων πρὸς Διήφοβον
 τὸν Ἰαπολίου καὶ πείσας αὐτὸν ἐκαθάρθη, οὐ
 δυνάμενος δ' ἀπολυθῆναι τῆς νόσου ἐπηρώτησε τὸν
 Ἀπόλλω περὶ τῆς θεραπείας. τοῦτον δὲ χρῆσαντος
 οἱ ῥῆον οὕτως ἀπολυθήσεται τῆς νόσου, εἰ πραθεῖς

2 εἰρημνίους II. 4 τέκνα] αποδοῖα add. D. 9 βου-
 λεύεσθαι D. 14 ὁ Ἡρακλῆς om. DF. 15 ἱπποῶν CF.
 24 διήφοβος D. 25 τὸν om. D. 26 τῆς νόσου om. FM.

δικαίως τὴν ἐνυτοῦ τιμὴν ἀποδοῖν τοῖς Ἰσρίων παι-
 σίν, ἀναγκαζόμενος πείθισθαι (ὑπὸ τῆς νόσου) τῷ
 χρησμῷ μετὰ τινων φίλων ἐπλευσεν εἰς τὴν Ἀσίαν.
 ἐκεῖ δ' ὑπομείνας ἐκουσίως ὑπὸ τινος τῶν φίλων
 ἐτράθη, καὶ παρθένου δοῦλος ἐγένετο Ὀμφάλῃ τῆς
 Ἰακιδάου, βασιλευσίδος τῶν τότε Μαιόνων, νῦν
 δὲ Λυδῶν ὀνομαζομένων. καὶ τὴν μὲν τιμὴν ὁ
 ἀποδόμενος τὴν Ἡρακλῆα τοῖς Ἰσρίων παισὶν ἀπέ-
 δοκε κατὰ τὸν χρησμόν, ὁ δ' Ἡρακλῆς ὄγκασθεὶς
 καὶ δουλεύων τῇ Ὀμφάλῃ τοὺς κατὰ τὴν χώραν
 ληστεύοντας ἐκόλουσε τοὺς μὲν γὰρ ὀνομαζομένους
 Κέρκωπας, ληστεύοντας καὶ πολλὰ κακὰ διαπραξο-
 μένους, οὓς μὲν ἐπέκτειναν, οὓς δὲ ζωγρήσας δεδε-
 μένους παρίδωκε τῇ Ὀμφάλῃ. Σουλᾷ δὲ τοὺς
 παριόντας ξένους συναρπάζοντα καὶ τοὺς ἀμπελῶνας
 σκάπτειν ἀναγκάζοντα τῷ ἀκαφίρῳ πατάξας ἀπέκτι-
 νεν Ἰώνων δὲ λεηλατούντων πολλὴν τῆς ὑπὸ Ὀμ-
 φάλῃ χώρας, τὴν τε λείαν ἀφείλετο καὶ τὴν πόλιν,
 ἐξ ἧς ἐποιούντο τὴν ὁρμὴν, ἐκπορθήσας ἔξηνδρε-
 νον ποδίστατο καὶ κατέσκαψεν. ἡ δ' Ὀμφάλῃ ἀποδεχο-
 μένη τὴν ἀνδρείαν τὴν Ἡρακλέους, καὶ πυνθαμένη
 τίς ἐστι καὶ τίνων, ἐθνήμασε τὴν ἀρετὴν. ἐλευθέρον
 δ' ἀφείδε καὶ συνοικήσασα ἀντὶ Λέμον ἐγέννησε.
 προὔπηρχε δὲ τῷ Ἡρακλεὶ κατὰ τὸν τῆς δουλείας
 καιρὸν ἐκ δουλῆς υἱὸς Κλειόδαμος.

Μετὰ δὲ ταῦτα ἐπανελθὼν εἰς Πελοπόννησον 32

ἢ ἀναγκαζόμενος; εὖν aahl. vulg. ὑπὸ τῆς νόσου
 ahl. Mhd. ἢ ὑπομείνας ἐκουσίως om. D. ὁ παρθένου
 om. H. ἢ Μιγόνων C. 21 τῆς Ἡρ.] τῆς Ἡρ. vulg.
 23 κλειόδαμος D, κλειόδαμος H (et Kua. pr. εν. H 2, 25).

ἰσχυράτευσεν εἰς Ἴλιον, ἰσχυλὼν Λαομίδοντι τῷ
 βασιλεῖ. οὗτος γὰρ Ἡρακλείδου στρατεύοντος μετὰ
 Ἰάσονος ἐπὶ τὸ χρυσόμαλλον δέρος, καὶ τὸ κῆτος
 ἐνελόντος, ἀπιστήρησι τῶν ὁμολογημένων ἱππων,
 περὶ ὧν ἐν τοῖς Ἀργοναύταις τὰ κατὰ μέρος μικρόν τι
 2 ὑστέρων διδξίμεν. καὶ τότε μὲν διὰ τὴν μετ' Ἰάσο-
 νος στρατείαν ἀσχοληθεῖς, ὑστέρων δὲ λαβὼν καιρὸν
 ἐπὶ τὴν Τροίαν ἰσχυράτευσεν, ὥς μὲν τινὲς φασί,
 ναυσὶ μακροῖς ὀκτωκαιδέκα, ὥς δὲ Ὀμηρὸς γέγραπεν,
 3 ἔξ ταῖς ἀπέαις, ἐν οἷς παρεισάγει τὸν υἱὸν αὐτοῦ
 Τηπόλεμον λέγοντα

ἀλλ' οἶόν τινά φασι βίην Ἡρακλείην
 εἶναι, ἱμὸν πατέρα θρασυμένονα, θυμολέοντα,
 ὃς ποτὶ διῶφ' ἔλθων ἔνεχ' ἱππῶν Λαομίδοντος
 4 ἔξ οἷος σὺν νηυσὶ καὶ ἀνδράσι πυρροτόροισιν
 Ἴλιον ἐξαλέπαξε πόλιν, χήρωσε δ' ἀγυιάς.

5 ὁ δ' οὖν Ἡρακλῆς καταπλεύσας εἰς τὴν Τροίαν
 αὐτὸς μὲν μετὰ τῶν ἀρίστων προῆγεν ἐπὶ τὴν
 πόλιν, ἐπὶ δὲ τῶν νηδὼν ἀπέλιπεν ἡγεμόνα τὸν Ἀρ-
 φιαράου υἱὸν Οἰκλίαν. Λαομίδων δ' ἀπροσδοκῆτον
 6 τῆς παρουσίας τῶν πολεμίων γενομένης δυνάμει
 ἀξιόλογον συναγαγεῖν ἐξεκλείσθη διὰ τὴν ὀξύτητα
 τῶν καιρῶν, ἀθροίσας δ' ὅσους ἐδύνατο, μετὰ τούτων
 ἦλθεν ἐπὶ τὰς ναῦς, ἐλπίζων, εἰ ταύτας ἡμυρήσιν
 7 τέλος ἐπιθήσειεν τῷ πολέμῳ. τοῦ δὲ Οἰκλείου ἀπεν-
 τήσαντος, ὁ μὲν στρατηγὸς Οἰκλῆς ἔπισεν, οἱ δὲ
 λοιποὶ συνδιωχθέντες εἰς τὰς ναῦς ἐφθασαν ἀνα-

2 μετὰ Ἰάσονος om. CE 4 ἀπαιτήθη D 9 κατέ-
 δεικα, ὥς δὲ Ὀμηρὸς sim. D 12 πρὸ] ποτὶ CD (c. 49, T)
 12 κατέλιπεν II.

πλείονας ἀπὸ τῆς γῆς. Λαομέδων δ' ἐκτανίθων
καὶ πρὸς τῇ πόλει τοῖς μεθ' Ἡρακλέους συμβαλὼν
αὐτὸς τε ἔπεισε καὶ τῶν συναγωνιζομένων οἱ πλείονες
Ἡρακλῆς δὲ τὴν πόλιν ἑλὼν κατὰ κράτος καὶ πολ-
λαὸς ἐν χειρῶν νόμῳ κατασφάξας, Πριάμῳ τὴν
βασιλείαν ἀπιδόωκε τῶν Ἰλιαδῶν διὰ τὴν δικαιοσύ-
νην· οὗτος γάρ μόνος τῶν υἱῶν τοῦ Λαομέδοντος
ἐναντιοῦμενος τῷ πατρὶ τὰς ἱπποὺς ἀποδοῦναι
συνεβούλευσεν τῷ Ἡρακλεῖ κατὰ τὰς ἐπαγγέλλας.
10 ὁ δ' Ἡρακλῆς ἐστειλάνυσσε Τελαμῶνα ἀριστείῳις,
δοῦς αὐτῷ τὴν Λαομέδοντος θυγατέρα Ἠσιόνην·
οὗτος γάρ κατὰ τὴν πολιορκίαν πρῶτος βιασάμενος
εἰσέπεισεν εἰς τὴν πόλιν, Ἡρακλείους προσβαλλόντος
κατὰ τὸ καρτερώτατον μέρος τοῦ τείχους τῆς ἀκρο-
15 πόλεως.

Μετὰ δὲ ταῦτα Ἡρακλῆς μὲν ἐκτανίθων εἰς 33
Πειλοπόννησον ἐστράτευσεν ἐκ' Ἀργίας διὰ τὴν
ἀποστείρηναι τοῦ μισθοῦ γενομένης δι' ἡμέρας πρὸς
τοὺς Ἡλείους, τότε μὲν ἡφακτος ἐκτανήλθεν εἰς
27 εἰς Ὠλεον πρὸς Λεξαμένον· τῆς δὲ τοῦτου θυγατρὸς
11 Ἰπολύτης συνοικισομένης Ἀἴνι, συνδυπνῶν Ἡρα-
κλῆς καὶ θιασάμενος ἐν τοῖς γάμοις ὕβριζοντα τὸν
Κένταυρον Εὐρυτίωνα καὶ τὴν Ἰπολύτην βιαζόμε-
νον, ἀπείκτινεν. εἰς Τίρυνθα δὲ Ἡρακλέους ἐκ- 2
3 ἐκλήθοντος, Εὐρυσθέως αἰτιασάμενος αὐτὸν ἐπιβου-
λεύειν τῇ βασιλείᾳ προσέταξεν ἀπελθεῖν ἐκ Τίρυνθος
αὐτὸν τε καὶ τὴν Ἀλκμήνην καὶ Ἰφικλῆα καὶ Ἰόλκον.
διόπερ ἀναγκασθεὶς ἔφυγε μετὰ τούτων καὶ κατῴ-

δ Πριάμῳ C   δ τὰς τοὺς H   θ συνεβ. ἀποδοῦναι
υἱῶν. 21 ὄχρασι D, ἄχρασι H.

3 κησε τῆς Ἀρκαδίας ἐν Φινίῳ. ἐντεῦθεν δὲ ὁρμή-
 μενος, καὶ πυνθόμενος εἰς Ἥλιος πομπὴν ἀποστέλλε-
 σθαι Ποσειδῶνι εἰς Ἰσθμόν, καὶ ταύτης ἀφηγησάσθαι
 Εὐρυτον τὸν Ἀόγλιον, προσπισάν ἄγων τὸν Εὐρυ-
 τον ἀπείκτεινε παρὶ Κλειωνίς, ἔνθα νῦν ἔστιν ἱερὸν 5
 Ἡρακλείου. μετὰ δὲ ταῦτα στρατεύσας ἐπὶ τὴν
 Ἥλιν τὸν τε βασιλεὺς ἱφόνευσεν Ἀόγλιαν, καὶ τὴν
 πόλιν ἑλὼν κατὰ κράτος Φυλία τὸν Ἀόγλιον μετε-
 πέμφκατο, καὶ τοῦτω τὴν βασιλείαν παρέδωκεν· ἦν
 γὰρ ὑπὸ τοῦ πατρὸς πεφυγαδευμένος κατ' ὅτ' καιρὸν 10
 δικαστῆς γενόμενος τῷ πατρὶ πρὸς Ἡρακλῆα περὶ
 τοῦ μισθοῦ τὸ νίκημα ἀπέδωκεν Ἡρακλεῖ. μετὰ δὲ
 ταῦτα Ἰπποκῶων μὲν ἱφηνάδουσεν ἐκ τῆς Σπάρτης
 τὸν ἀδελφὸν Τυνδάρεω, Οἰωνὸν δὲ τὸν Αἰακηνίου
 φίλον ὄντα Ἡρακλείου· οἱ υἱοὶ τοῦ Ἰπποκῶωντος 15
 εἴκοσι τὸν ἄριθμὸν ὄντες ἀπείκτειναν· ἐφ' οἷς
 ἀγανακτήσας Ἡρακλῆς ἰσχυράτισεν ἐκ' αὐτοῦς με-
 γάλῃ δὲ μάχῃ νικήσας παμπληθεῖς ἐπέκτεινε τὴν
 δὲ Σπάρτην ἑλὼν κατὰ κράτος, κατήγαγεν ἐπὶ τὴν
 βασιλείαν Τυνδάρεω τὸν πατέρα τῶν Αἰσχυρόων, 20
 καὶ τὴν βασιλείαν ὡς δορίκτητον Τυνδάρεω παρέ-
 θετο, προστάξας τοῖς ἀφ' αὐτοῦ γενομένοις φιλέε-
 25 τιν. ἔπεισον δ' ἐν τῇ μάχῃ τῶν μὲν μὲθ' Ἡρα-
 κλείου ὀλίγοι παντελῶς, ἐν οἷς ἦσαν ἐπιφανεῖς
 Ἴνδρος Ἰφικλος καὶ Κηφρὸς καὶ Κηφρῶς υἱὸς τὸν 30
 ἄριθμὸν ὄντες ἐπιστακίδεα· τοῖς γὰρ ἐπὶ τῶν
 εἴκοσι μόνον διασώθησαν· τῶν δ' ἐναντίων αἰεὶός

3 ἱερὸν ἔστιν τοῖς. 10 πατρὸς] αὐτοῦ add. CF 21
 Τυνδάρεω om. Π 25 καὶ Κηφρῶς om. CF 26 δίκαια
 καὶ ἐπὶ cod. τῶν om. D 27 μέντοι F.

τε ὁ Ἰπποκόων καὶ μετ' αὐτοῦ δέκα μὲν υἱοί, τῶν
 δ' ἑλλῶν Σκαρτιατῶν καμπληθεῖς. ἀπὸ δὲ ταύτης ἡ
 τῆς στρατείας ἱππικῶν εἰς τὴν Ἀργαδίαν, καὶ κατα-
 λύσας παρὰ Ἀλίου τῷ βασιλεῖ, τῇ θυγατρὶ τούτου
 1 ἡμέρας μεγάλῃς Αὐγῇ καὶ ταύτην ποιήσας ἱκνουν εἰς
 Στύμφαλον ἱππὴν ἦλθεν. Ἀλιῶς δ' ἄγνωστος τὸ πρῶτον
 2 πραγμένον, ὥς ὁ τῆς γαστρὸς ὄγκος ἰμῆνεναι τὴν
 φθοράν, ἐξήκει τὸν φθείραντα. τῆς δ' Αὐγῆς ἐπο-
 φαινομένης ὅτι βιάσαστο αὐτὴν Ἡρακλῆς, ἀπιστήσας
 3 τοῖς ἐπὶ ταύτης λεγόμενοις ταύτην μὲν παρίδωκε
 Ναυπλίῳ φίλῳ καθιστάδι, καὶ προσέταξε καταπον-
 4 τίσαι. Αὐγῇ δ' ἀπαγομένη εἰς Ναυπλίαν, καὶ γενο-
 5 μενὴν κατὰ τὸ Παρθένιον ὄρος, ἐπὶ τῶν ὁδίωνων
 καταβιβασμένη παρήλθεν εἰς τὴν πλησίον ὕλην ὥς
 6 ἐκίτινα χρεῖαν ἀναγκαίαν· τεκοῦσα δὲ παιδίον ἔσθην
 ἐπέλιπε τὸ βρέφος εἰς τινὰς θέρμους κρύψασα.
 μετὰ δὲ ταῦτα Αὐγῇ μὲν ἀπηλλάγη πρὸς τὸν Ναυ-
 7 πليون, καὶ καταντήσασα τῆς Ἀργείας εἰς τὸν ἐν
 Ναυπλίᾳ λιμένα παρακόμενον σωτηρίας ἐτυχεν· ὁ γὰρ
 8 Ναυπλιος καταποντίσαι μὲν αὐτὴν κατὰ τὰς ἐντο-
 λὰς οὐκ ἔχοντα, ξένοις δὲ τισὶ Κερσίῳ ἀπαγομένοις
 εἰς τὴν Ἀσίαν δωρήσασθαι· οὗτοι δ' ἀπαγογόντες
 εἰς τὴν Ἀσίαν ἀπέδοντα τὴν Αὐγὴν τῷ βασιλεῖ τῆς
 9 Μυσίας Τεύθραντι. τὸ δ' ἀπολυφθὲν ἐν τῷ Παρ-
 10 θένει βρέφος ὑπὸ τῆς Αὐγῆς βουκόλοι τινὲς Κορύ-
 θου τοῦ βασιλέως εὐρόντες ὑπὸ τινος ἑλέφου τῷ
 11 μαστῷ τρεφόμενον, ἔδωκέναντο τῷ δεσπότῃ. ὁ δὲ
 12 ὁ Αὐγῇ αὐτῇ. D (et Eua, pr. εν, II 2, 26) 7 ὥς]
 13 εἰς D 12 ναύπλιος D 13 κατὰ] τε add. D ἐπὶ
 14 τε add. vulg. 14 πλησίον vulg. 15 πρὸς τῶν N.] μετὰ
 16 Ναυπλίου II 18 Ἀργείας] Ἀργαδίας D.

Κόρυθος παραλαβὼν τὸ παιδίον ἁρμόνως ὡς ἰδίου
 υἱὸν ἔτρεφε, προσαγορεύσας Τηλέφῳ ἀπὸ τῆς τρο-
 φούσης ἐλάφου. Τηλέφος δ' ἀνδρωθείς καὶ τὴν μη-
 τέρα μαθεῖν σπεύδων, παρήλθεν εἰς Δελφούς, καὶ
 χρησμὸν ἔλαβε πλεῖν εἰς τὴν Μυσίαν πρὸς Τεύθραντα
 12 τὸν βασιλεῖα. ἀντιφών δὲ τὴν μητέρα, καὶ γνω-
 σθεὶς τίνας ἦν πατρός, ἀποδοχῆς ἐτύγγανε τῆς με-
 γίστης. ὁ δὲ Τεύθρας ἄπαις ὢν ἀρρήτων παίδων
 τὴν θυγατέρα Ἀργιόπην συνῆκεσι τῷ Τηλέφῳ, καὶ
 διάδοχον ἐπέδειξε τῆς βασιλείας. 16

34 Ἡρακλῆς δὲ μετὰ τὴν ἐν Φειῳ κατοίκησιν ἔπει-
 πέμπω, δυσφορῶν ἐπὶ τῷ τετελευτηῖναι Οἰωνόν
 τὸν Λικυμνίου καὶ Ἰφικλόν τὸν ἀδελφόν, ἀπῆλθεν
 ἐκουσίως ἐξ Ἀρχαδίας καὶ πάσης Πελοποννήσου.
 συναπλῶντων δ' αὐτῷ πολλῶν ἐκ τῆς Ἀρχαδίας, 18
 ἀπῆλθε τῆς Αἰτωλίας εἰς Καλυδῶνα καὶ κατέκησεν.
 οὐκ ὄντων δ' αὐτῷ παίδων γνησίων οὐδὲ γαμετῆς
 γυναικός, ἔφημε Δηϊάνειραν τὴν Οἰνέως, τελευτη-
 κώτος ἤδη Μελέαγρον. οὐκ ἀνοίσειον δ' εἶναι νομί-
 ζομεν βραχὺ παρεκβάντας ἡμεῖς ἀπαγγεῖλαι τὴν περὶ
 2 τὸν Μελέαγρον περιπέτειαν. Οἰνέως γάρ, γενομένης
 εὐκαρτίας αὐτῷ τοῦ αἵτου, τοῖς μὲν ἄλλοις θεοῖς
 ἐτέλεισε θυσίαις, μόνης δὲ τῆς Ἀρτέμιδος ὠλιγόρησεν
 δι' ἣν αἰτίαν ἡ θεὸς αὐτῷ μηνίσασα τὸν διαβεβη-
 μένον Καλυδῶνον ὅν ἀνῆκεν, ἱεροφυνῇ τὸ μέγεθος. 12
 8 οὗτος δὲ τὴν σύγγενον χώραν καταφθείρων τὰς
 κτήσεις ἐλυμάνετο· διόπερ Μελέαγρος ὁ Οἰνέως,
 τὴν μὲν ἡλικίαν μόλις τα ἐκατέρω, ῥώμῃ δὲ καὶ

8 παίδων add. Wess.

18 διάνειραν D (ut infra)

22 αὐτῷ εὐκαρτίᾳ vulg.

26 δὲ om. vulg.

ἀνδρείᾳ διαφίφων, παρέλαβε πολλοὺς τῶν ἀρίστων
 ἐπὶ τὴν τοῦτον κυνηγίαν, πρῶτον δὲ Μελιάργρον
 τὸν θηρίων ἀκοντίσαντος, ὁμολογοῦντος αὐτῷ τὸ
 πρωτεῖον συνεχωρήθη· τοῦτο δ' ἦν ἡ δορὰ τοῦ
 3 ξίου, μετιχοῦσης δὲ τῆς κυνηγίας Ἀταλάντης τῆς 4
 Σχοινέως, ἐρασθῆις αὐτῆς ὁ Μελιάργρος παρεχώρησε
 τῆς δορᾶς καὶ τοῦ κατὰ τὴν ἀριστείαν ἐπαίνου.
 5 τοῦτο δὲ τοῖς πραχθεῖσιν αἱ θεοὶ τῶν παίδες συγκυνη-
 γοῦντες ἡμετέρεσσιν, ὅτι ξύνῃν γυναῖκα προετίμη-
 10 σεν αὐτῶν, παρεπέμψας τὴν οἰκειότητα διάπερ
 ἀκυροῦντες τοῦ Μελιάργρου τὴν δωρεὰν ἐνέδρευσαν
 Ἀταλάντῃ, καὶ κατὰ τὴν εἰς Ἀρχαδίαν ἐπάνοδον
 ἐπιτίμειν τοὺς δορὰν ἀπέλκοντο. Μελιάργρος δὲ 5
 διὰ τε τὸν πρὸς τὴν Ἀταλάντην ἔρωτα καὶ διὰ τὴν
 15 ἐπιμίαν παροξυνθεὶς, ἐβροήθησε τῇ Ἀταλάντῃ· καὶ
 τὸ μὲν πρῶτον παρεκάλει τοὺς ἡγομένους ἀποδοῦναι
 τῇ γυναίκα τὸ δοθὲν ἀρισταλόν· ὥς δ' οὐ προσείχον,
 ἀπέκτεινεν αὐτοὺς, ὄντας τῆς Ἀλθαιᾶς ἑδελφοὺς.
 20 διόπερ ἡ μὲν Ἀλθαῖα γενομένη περιαλγῆς ἐπὶ τῇ
 τῶν ὀρφάνων ἀναιρέσει ἄρως ἔθετο, καθ' ἧς ἡξίωσεν
 ἀποθνεῖν Μελιάργρον· καὶ τοὺς ἀθανάτους ὑπακού-
 σαντας ἐπενεγκίεν αὐτῷ τὴν τοῦ βίου καταστροφὴν.
 25 ἔνιοι δὲ μυθολογοῦσιν ὅτι κατὰ τὴν Μελιάργρου γέ-
 νειον τῇ Ἀλθαιᾷ τὰς Μοῖρας καθ' ὅσον ἐπιστάσας
 30 εἶπεν ὅτι τότε τελευτήσει Μελιάργρος· ὁ υἱὸς αὐτῆς,
 35 δταν ὁ θαλὸς κατακρυθῇ, διόπερ τικοῦσαν, καὶ
 νομίσασαν ἔν τῇ τοῦ θαλοῦ φυλακῇ τὴν σωτηρίαν

1 ἀριστείῃ II   10 παρεκινῶντας D   12 Ἀτα-
 λάντην II   [Ἀρχαδίαν] αὐτῆς add. O   14 τῇ om. D
 24 ἐπείπερ vulg.   25 ὅτι om. CP   26 τελευτήσειν CP.

τοῦ τέκνου κείσθαι, τὸν δαλὸν ἐπιμιλῶς τηρεῖν.
 7 ὕστατον δ' ἐπὶ τῷ φόρῳ τῶν ἀδελφῶν παροξυν-
 θήσαν κατακαῦσαι τὸν δαλὸν καὶ τῷ Μελιάγρῳ
 τῆς τελευτῆς αἰτίαν καταστήσαι· αἱ δὲ μᾶλλον ἐπὶ
 τοῖς πεπραγμένοις λυπομένην τὸ τέλος ἀργύρῳ τὸν
 35 βίον καταστρέφει. ἡμα δὲ τοῦτοις προετιμένοις
 Ἰακόνου ἐν Ὠλίῳ πρὸς τὴν θυγατέρα Περύβοιαν,
 φέρονουσιν αὐτὴν ἐξ Ἄρτος ἐπάρχειν ἔγκυνον, δι-
 νερχθέντα πύρρῳ ταύτην εἰς Αἰτωλίαν πρὸς Οἰνίᾳ
 καὶ παρακελεύεσθαι ταύτην ἀφανίσαι τὴν τοχίστην.
 2 ὁ δ' Οἰνέας ἐπολωλεκῶς προσφάτως υἱὸν καὶ γυ-
 ναῖκα, τὸ μὲν ἀποκτεῖναι τὴν Περύβοιαν ἀπέγνω,
 γήμας δ' αὐτὴν ἐγέννησεν υἱὸν Τυδέα.

Τὰ μὲν οὖν περὶ Μελιάγρον καὶ Ἀλθαίαν, ἐπὶ
 3 δ' Οἰνείᾳ τοιαύτης ἐτυχε διεξόδου. Ἡρακλῆς δὲ τοῖς
 Κλυθωνίοις βουλόμενος χαρίσασθαι τὸν Ἀχιλῆον
 ποταμὸν ἀπέστρεψι, καὶ φύσιν ἄλλην κατασκευάσας
 ἐπίλαβε χώραν πολλὴν καὶ πᾶμφορον, ἀρδευομένην
 4 ὑπὸ τοῦ προετιημένου βείθρου. διὸ καὶ τῶν ποιη-
 τῶν τινες μυθοποιῆσαι τὸ πρᾶχθέν· παρισηγάγον
 γὰρ τὸν Ἡρακλῆα πρὸς τὸν Ἀχιλῆον συνῆσαι μάχην,
 ὁμοιωμένου τοῦ ποταμοῦ τέτρῳ, κατὰ δὲ τὴν συμ-
 πλοκὴν θάψαν τῶν κινάτων κλίσαντα δωρήσασθαι
 τοῖς Αἰτωλοῖς. ὁ προσαγορευθεὶς κίρας Ἀκαλθείας,
 ἐν ᾧ πλάττουσι πλῆθος ἐπάρχειν πάσης ὀπωρινῆς
 5 ὥρας, βοτρυῶν τε καὶ μῆλων καὶ τῶν ἄλλων τῶν

3 τὸν δ. κατακαῦσαι vulg. 4 αἰτίαν] τῆς αἰτίας
 vulg. 5 λυπομένην — παρίεργον Π 23 δωρήσασθαι]
 χαρίσασθαι D 24 ἀκαλθείας D (ut infra) 25 πάσης
 ὥρ. τα. αἰθέρος vulg.

τοιούτων, αἰνιττομένων τῶν ποιητῶν κέρως μὲν τοῦ
 Ἀχιλῆος τὸ διὰ τῆς διώρυχός φερόμενον φεῖθρον,
 τὰ δὲ μῆλα καὶ τὰς ῥόας καὶ τοὺς βότρυς δηλοῦν
 τὴν καρποφόρον χώραν τὴν ὑπὸ τοῦ ποταμοῦ ἄρ-
 5 δευομένην καὶ τὸ πλῆθος τῶν καρποφορούντων
 φυτῶν· Ἀμαλθείας δ' εἶναι κέρως οἶονεῖ τινος ἐμ-
 λαυστίας, δι' ἧς τὴν εὐτοनीαν τοῦ κατασκευάσαντος
 δηλοῦσθαι.

Ἡρακλῆς δὲ τοῖς Καλυδωνίοις συστρατιεύσας ἐπὶ 30
 10 Θεσπρωτοῦς πόλιν τε Ἐφύραν κατὰ κράτος εἴλε
 καὶ Φυλίᾳ τὸν βασιλεῖα τῶν Θεσπρωτῶν ἐπέκτεινε,
 λαβὼν δὲ αἰχμάλωτον τὴν θυγατέρα τοῦ Φυλίου
 ἐπιμήγη ταύτῃ καὶ ἐτόνωσε Τληπόλεμον. μετὰ δὲ 2
 τὸν Δηϊανείρας γάμον τρισὶν ἑσπερον ἔπεισεν δεῖπνῶν
 15 παρ' Οἰνεί, διακοινοῦντος Εὐρυνόμου τοῦ Ἀρχιτέ-
 λους υἱοῦ, παιδὸς τὴν ἡλικίαν, ἐμαρτύροντος δ' ἐν
 τῷ διακοιῖν, πατάξας κονδύλῳ, καὶ βερυνέρας τῆς
 πληρῆς γενομένης, ἐπέκτεινεν ἀκουσίως τὸν παῖδα.
 περιαλγῆς δὲ γινόμενος ἐπὶ τῷ πάθει πάλιν ἐκ 3
 20 τῆς Καλυδωνος ἐκουσίως ἔφυγε μετὰ τῆς γυναικὸς
 Δηϊανείρας καὶ Ἰλλου τοῦ ἐκ ταύτης, παιδὸς ὄντος
 τὴν ἡλικίαν. ἐπὶ δὲ πορευόμενος ἦλθε πρὸς τὸν
 Εὐρῆον ποταμὸν, κατέλαβε Νέσσον τὸν Κένταυρον
 μισθοῦ διαβιβάζοντα τὸν ποταμὸν. οὗτος δὲ πρῶ- 4
 25 τὴν διαβιβάσας τὴν Δηϊανείραν, καὶ διὰ τὸ κῆλλος
 ἰρησθεῖς, ἐπιχείρησε βιάσασθαι ταύτην. ἐπιβοωμένης
 δ' αὐτῆς τὸν ἄνδρα, ὁ μὲν Ἡρακλῆς ἐτόξευσε τὸν
 Κένταυρον, ὁ δὲ Νέσσος μεταξὺ μισγόμενος, καὶ

5 καρποφορούντων D 12 τὴν om. CF 29 Εὐρῆον
 cod. 24 πρῶτον CF 25 τὴν om. D.

διὰ τὴν ὀξύτητα τῆς πληγῆς εὐθὺς ἀποθνήσκων,
 ἔφησε τῇ *Δημιτρίᾳ* δάσων φίλτρον, ὅπως μηδεμίᾳ
 τῶν ἄλλων γυναικῶν Ἑρακλῆς θελήσῃ πλησιύσαι.
 6 παρὰ τὴν αἰδέσαστο οὖν λαβοῦσαν τὸν ἐξ αὐτοῦ πιστότατον
 γόνον, καὶ τοῖς προσμιξάσαν ἐλαιον καὶ τὸ ἐκ τῆς
 7 τῆς ἐκίδος ἐποστέζον αἷμα, χρίσαι τὸν χιτῶνα τοῦ
 Ἑρακλείου. οὗτος μὲν οὖν ταύτην τὴν ἐποθήκην
 δοὺς τῇ *Δημιτρίᾳ* παραχρῆμα ἐξέπνευσεν. ἡ δὲ
 κατὰ τὴν γενομένην ὑπὸ τοῦ Νέσσου παρεγγύλιαν
 εἰς ἕγγον ἀναλαβοῦσα τὸν γόνον, καὶ τὴν ἐκίδα
 8 βάψασα, λείδρα τοῦ Ἑρακλείου ἐφόλαττεν. ὁ δὲ
 διαβὲς τὸν ποταμὸν κατήντησε πρὸς Κήρυκα τὸν
 τῆς Τραχίνος βασιλέα, καὶ μετὰ τοῦτου κατόκησεν,
 ἔχων τοὺς αἰὲς συστρατεύοντας τὸν Ἀρχαέδων.

- 37 Μετὰ δὲ ταῦτα Φύλακτος τοῦ *Δρυόπων* βασιλέως
 9 δόξαντος εἰς τὸ ἐν *Μελφοῖς* ἱερὸν παρατινομαχέσθαι,
 στρατεύσας μετὰ *Μηλίων* τὸν τε βασιλέα τῶν *Δρυόπων*
 ἀνέβη καὶ τοὺς ἄλλους ἐκ τῆς χώρας ἐξου-
 10 στήσας *Μηλιεῦσι* περιέδωκε τὴν χώραν· τὴν δὲ
 Φύλακτος θυγατέρα λαβὼν αἰχμάλωτον καὶ μεγά-
 11 αῖτη ὕδιν Ἀντίλοχον ἐγέννησεν. ἐτίκνωσε δὲ καὶ ἐκ
 12 τῆς *Δημιτρίας* νιωτίου τοῦ Ἰλλου υἱοῦς δύο,
 2 *Γαλήνιαν* καὶ *Ὀδίτην*. τῶν δ' ἐκπιδόντων *Δρυόπων* οἱ
 μὲν εἰς τὴν *Εὐβοίαν* καταστήσαντες ἔκτισαν πόλιν
Κάρυστον, οἱ δ' εἰς *Κύπρον* τὴν νῆσον πλεύσαντες
 3 καὶ τοῖς ἑγχωρίοις ἀναμιχθόντες ἐνταῦθα κατόκησαν,
 οἱ δὲ λοιποὶ τῶν *Δρυόπων* καταφυγόντες ἐπὶ τὸν
 4 *Εὐρυσεΐαν βοηθείαν* ἔτυχον διὰ τὴν ἔχθραν τὴν

9 ἐκδ om. vulg.
 διοπίτης D.

21 Ἀντίλοχον D

22 Ὀδίτην C.

πρὸς Ἡρακλέα· τούτου γὰρ αὐτοῖς ἀντιρροῦντος
 τρεῖς πόλεις ᾤκισαν ἐν Πιλοποννήσῳ, Ἀσίην καὶ
 Ἐρμιόνην, ἐπεὶ δ' Ἡρόα· μετὰ δὲ τὴν Διοτόων 3
 ἀνάστασιν, πόλεμον συνεστῶτος τοῖς Δωριεῦσι τοῖς
 τὴν Ἐστιαϊδίην καλουμένην οἰκοῦσιν, ὧν ἐβασίλευεν
 Αἰγίμιος, καὶ τοῖς Ἀσπίθαις τοῖς περὶ τὸν Ὀλυμπεον
 ἰδρυμένοις, ὧν ἰδυνάστανε Κόρωνος ὁ Καινίως,
 ὁπερὲχόνταν δὲ τῶν Ἀσπιθῶν πολὲν ταῖς δυνάμειν,
 οἱ Δωριεῖς κατέφυγον ἐπὶ τὸν Ἡρακλέα, καὶ σύμ-
 10 μαχον αὐτὸν ἐκάλεσαν ἐπὶ τρίτῳ μέρει τῆς Δωριδος
 χώρας καὶ τῆς βασιλείας· πείσαντες δὲ κοινῇ τὴν
 ἐπὶ τοῖς Ἀσπίθαις στρατείαν ἐποιήσαντο. ὁ δ' Ἡρα-
 κλῆς ἔχων αἰὲ τοὺς μὲν ἑαυτοῦ στρατεύσαντας
 Ἀρκάδας, καὶ μετὰ τούτων χιρῶσάμενος τοὺς Ἀα-
 11 πίδαας, αὐτὸν τε τὸν βασιλεῖα Κόρωνον ἀπέλε καὶ
 τῶν Ἑλλῶν τοὺς πλείστους κατακόφας ἠνέγκασεν
 ἐκχωρήσει τῆς ἐμφισβητησίμου χώρας. τούτων δὲ 4
 προεχθέντων, Αἰγίμιῳ μὲν τὸ ἐπιβάλλον τῆς χώρας
 τρίτον μέρος παρέθηκε καὶ περιεπεύσατο φυλάττειν
 12 τοῖς ἀπ' αὐτοῦ· ἐπεικὼν δ' εἰς Τροχίνα, καὶ προ-
 κληθεὶς ὑπὸ Κόωνου τοῦ Ἄρτου, τοῦτον μὲν ἀπ-
 ἔκτεινεν, ἐκ δὲ τῆς Ἰωνίου παρενόμενος καὶ διὰ τῆς
 Πελαγονήτιδος γῆς βαδίζων Ὀρμεῖῳ τῷ βασιλεῖ
 συνήμικεν, οὗ τὴν θυγατέρα ἠμνήστανεν Ἀστυδά-
 13 ρειαν· οὗ προσέχοντος δ' αὐτοῦ διὰ τὸ ἔχειν αὐτὸν
 γαμήτην Δημόνικον τὴν Οἰνίως, στρατεύσας ἐκ'
 αὐτὸν τὴν τε πόλιν εἴλε καὶ τὸν ἐπειθοῦντα βασιλεῖα

4 τοῖς Δ.] τοῖς σπ. D. 11 πείσαντες σπ. D. κοινῇ
 δὲ D. κοινῇ δὲ G. 20 ἀπ' ἑαυτοῦ C (c. 33, 5) 23 ὁρμη-
 μινίω D. Ἀρμενίω Eua. pt. vt. II 2, 30 24 Ἀστυδά-
 ρειαν Eua.

ἀπέκτεινε, τὴν δ' Ἀστυδάμειαν αἰχμάλωτον λαβὼν,
 1 καὶ μαγείας αὐτῇ, Κηφισίππον υἱὸν ἐγέννησε. ταῦτα
 δὲ διαπριζόμενος ἐστράτευσατο εἰς τὴν Οἰχαλίαν
 ἐπὶ τοὺς Εὐρύτου παῖδας, ὅτι τὴν Ἰόλην μεησταιόσας
 ἀπέτυχε συνκαταναλωμένων δ' αὐτῶ τῶν Ἀρχάδων,
 τὴν τε πόλιν εἴλε καὶ τοὺς Εὐρύτου παῖδας ἀπέ-
 κτεινε, Τοξέω καὶ Μαλίονι καὶ Κλυτίῳ. λαβὼν 253
 δὲ καὶ τὴν Ἰόλην αἰχμάλωτον ἀπήλθε τῆς Εὐβοίας
 ἐπὶ τὸ ἐκρωτήριον τὸ καλούμενον Κηναῖον.
 38 Ἐνταῦθα δὲ θυσίαν ἐπιτελὼν ἀπέστειλε Αἴχαν 1
 τὸν ὑπηρέτην εἰς Τραχίνα πρὸς τὴν γυναῖκα Δη-
 ἀνείραν· τοῦτο δὲ προστεταγμένον ἦν αἰτῆσαι χιτῶνα
 καὶ ἱμάτιον, οἷς εἰσὼθαι χρῆσθαι πρὸς τὰς θυσίας.
 ἡ δὲ Δηάνειρα πυθομένη τοῦ Αἴχα τὴν πρὸς Ἰόλην
 φιλοστοργίαν καὶ βουλομένη πλέον ἐκαστὴν ἀγαπᾶ- 15
 σθαι, τὸν χιτῶνα ἔχρισε τῷ παρὰ τοῦ Κενταύρου
 2 δεδομένῳ πρὸς ἀπώλειαν φίλτρῳ. ὁ μὲν οὖν Αἴχας
 ἀγνοῶν περὶ τούτων ἀπήνεγκε τὴν ἰσθμίδα πρὸς τὴν
 θυσίαν· ὁ δ' Ἡρακλῆς ἐνδὺς τὸν καχιμένον χιτῶνα,
 καὶ κατ' ὀλίγον τῆς τοῦ σπηλαιικοῦ φαρμάκου δυνά- 20
 μως ἐνεργούσης, περιέπεσε συμφορῇ τῇ μεγίστῃ.
 τῆς γὰρ ἀκίδος τὸν ἐκ τῆς ἐχίδνης ἰὸν ἀνελήφυσας,
 καὶ διὰ τοῦτο τοῦ χιτῶνος διὰ τὴν θερμοσίαν τὴν
 σάρκα τοῦ σώματος λυμαινόμενον, περιεαγλῆς γενό-
 μενος ὁ Ἡρακλῆς τὸν μὲν διακονήσαντα Αἴχαν 25
 ἀπέκτεινε, τὸ δὲ στρατόπεδον ἀπολύσας ἐπανῆλθεν
 3 εἰς τὴν Τραχίνα. αἰὲ δὲ μᾶλλον τῇ νόσῳ βαρυνό-
 μενος αὐτὸς μὲν ἀπέστειλεν εἰς Αἰελοῦς Λιζύρνιον

1 Κλυτίῳ Βαρβαρῶν, Τύπος II, ἀγέκτεινε D 9 κα-
 ταίος D 24 λυμηναιόμενον Eus. I, c. 33.

καὶ Ἰάλαον ἐπερωτήσοντας τὸν Ἀπόλλωνα τί χρὴ
περὶ τῆς νόσου πρέσβειν, Δημόνιοι δὲ τὸ μέγεθος
τῆς Ἡρακλείους συμφορᾶς καταπεπλήγμενοι, καὶ συν-
ιδύμενοι ἐνυτῇ τὴν ἡμαρτίαν, ἠγχόνη τὸν βίον κατ-
είστανεν. ὁ δὲ θεὸς ἔχρησε κομισθῆναι τὸν Ἡρα-
κλῆα μετὰ τῆς πολεμικῆς διασκευῆς εἰς τὴν Οἰτην,
κατασκευάσαι δὲ πλησίον αὐτοῦ πυρὰν ἐνμεγέθη·
περὶ δὲ τῶν λοιπῶν ἔφησε Διὶ μελήσειν. τῶν δὲ
περὶ τὸν Ἰάλαον ποιησάντων τὰ προστιταγμένα καὶ
ἐκ διαστήματος ἐποδηιουρούντων τὸ ἀποβησόμενον, ὁ
μὲν Ἡρακλῆς ἀπογνοῖς τὰ καθ' ἑαυτὸν, καὶ παραλ-
θὼν εἰς τὴν πυρὰν, κερκεύει τὸν ἐκεῖ προσιόντα
ὑφάνει τὴν πυρὰν. οὐδενὸς δὲ τολμῶντος ὑπακοῦσαι
μόνος Φιλοκτήτης ἐπαίσθη· λαβὼν δὲ τῆς ὑπουργίας
ἡ χάριν τὴν τῶν τόξων δωρεάν ἤψε τὴν πυρὰν. ἐθὺς
δὲ καὶ κερκυρῶν ἐκ τοῦ περιέχοντος πιδόντων, ἡ
πυρὰ πᾶσα κατεπλέχθη. μετὰ δὲ ταῦτα οἱ μὲν περὶ
τὸν Ἰάλαον ἔλθόντες ἐπὶ τὴν ὀστολογία, καὶ μηδὲν
ὄλως ὀστοῦν εὗρόντες, ἐπέλαβον τὸν Ἡρακλῆα τοῖς
πρηξομένοις ἀκολουθῶς ἐξ ἀνθρώπων εἰς θεοὺς μετε-
στάσθαι· διόπερ ὥς ἦρωι ποιήσαντες ἁγισμοὺς καὶ
χώματα κατασκευάσαντες ἀπηλλάγησαν εἰς Τραχίνα.
μετὰ δὲ τούτους Μενότιος ὁ Ἄκτορος υἱός, φίλος
ὢν Ἡρακλεῖ, κέαρρον καὶ ταῦρον καὶ κριὸν θύσας
ὥς ἦρωι κατέδιδε κατ' ἐνιαυτὸν ἐν Ὀπούντι θύειν
καὶ τιμᾶν ὥς ἦρωα τὸν Ἡρακλῆα, τὸ παραπλήσιον
δὲ καὶ τῶν Θηβαίων ποιησάντων, Ἀθηναῖοι πρότεροι
τῶν ἑλλήων ὥς θεὸν ἐτίμησαν θυσίαις τὸν Ἡρακλῆα,

καὶ τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις παράδειγμα τὴν ἑαυτῶν
 εἰς τὸν θεὸν εὐσεβεῖαν ἀποδείξαντες προειρέψαντο
 τὸ μὲν πρῶτον ἅπαντας Ἑλλήνας, μετὰ δὲ ταῦτα
 καὶ τοὺς κατὰ τὴν οἰκουμένην ἀνθρώπους ἅπαντας
 2 ὥς θεὸν τιμᾶν τὸν Ἡρακλῆα, προσθετίαν δ' ἦρκεν
 τοῖς εἰρημένοις ὅτι μετὰ τὴν ἀποθίωσιν αὐτοῦ Ζεὺς
 Ἦραν μὲν ἐπεισεν υἱοποιήσασθαι τὸν Ἡρακλῆα καὶ
 τὸ λοιπὸν εἰς τὸν ἕκτα χρόνον μητρὸς εὐνοίαν
 παρήξισθαι, τὴν δὲ τέκνωσιν γενέσθαι φασὶ τοι-
 αύτην· γῆν Ἦραν ἀναβῆσθαι ἐπὶ γλίνην καὶ τὸν
 3 Ἡρακλῆα προσλαβομένην πρὸς τὸ σῶμα διὰ τῶν
 ἐνδυμάτων ἀφείναι πρὸς τὴν γῆν, μιμουμένην τὴν
 ἀληθινὴν γένεσιν· ὅπου μέχρι τοῦ νῦν ποιεῖν τοῖς
 βυρβάρουσιν ὅταν θετὸν υἱὸν ποιήσθαι βούλωνται.
 4 τὴν δ' Ἦραν μετὰ τὴν τέκνωσιν μυθολογοῦσι συ-
 οικήσαι τὴν Ἥβην τῷ Ἡρακλεῖ, περὶ ἧς καὶ τὸν
 ποιητὴν τεθεικέναι κατὰ τὴν Νεκυίαν

εἰδωλον, αὐτὸς δὲ μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσι

τέρπεται ἐν θαλάσῃ καὶ ἔχει καλλίσφυρον Ἥβην.

4 τὸν δ' οὖν Ἡρακλῆα λέγουσι καταλεγόμενον ἐπὶ τοῦ
 Διὸς εἰς τοὺς δώδεκα θεοὺς μὴ προσδέξασθαι τὴν
 τιμὴν ταύτην· ἀδύνατον γὰρ ἦν τούτῳ κατα-
 λῆθαι μὴ πρότερον ἐνὸς τῶν δώδεκα θεῶν ἐχβλη-
 θέντος· ἅπορον οὖν εἶναι προσδέξασθαι τιμὴν ἐτέρῳ
 θεῷ φέρονσαν ἀτιμίαν.

Περὶ μὲν οὖν Ἡρακλέους εἰ καὶ πεπληονέκαμεν,
 ἀλλ' οὖν οὐδὲν τῶν μυθολογουμένων περὶ αὐτοῦ

ὁ παρήξισθαι D
 τὸ λεγόμενον CE
 22 καταδυσθῆναι D.

10 [αἰ] [αἰ] τῶν vulg. 20 κατὰ
 21 προσδέξασθαι τοὺς θεοὺς uald. D

πυρκαίλοισιν. περί δὲ τῶν Ἀργοναυτῶν, ἐπειδὴ 40
 τούτοις Ἡρακλῆς συνιστρέψεν, οἰκίσαν ἂν εἴη
 διελθῆναι περί αὐτῶν.

Ἰάσονα γενέσθαι λέγουσιν υἱὸν μὲν Λίδου, 1
 2 ἀδελφίδου δὲ Πελίου τοῦ Θετταλῶν βασιλέως,
 δῶμῃ δὲ σώματος καὶ ψυχῆς λαμπρότητι διενέγκαντα
 τῶν ἡλικιωτῶν ἐπιθυμήσαι τι πρῆξαι μνήμης ἔχον.
 ὁρῶντα δὲ τῶν πρὸ αὐτοῦ Περσῶν καὶ τινος ἄλλου 2
 280 διὰ τὰς ὑπερορίους στρατείας καὶ τὸ παράβολον
 3 τῶν ἄθλων δόξης ἀιμνύστων τελευχάτας, ζηλώσαι
 τὰς προσηρσίσεις αὐτῶν. διὸ καὶ τὴν ἐπιβολὴν ἀνα-
 κρινώσασιν τῷ βασιλεῖ ταχέως λαβεῖν αὐτὸν
 συγκάταινον, οὐχ οὕτω τοῦ Πελίου σπεύδοντος προ-
 4 αργεῖν εἰς ἐπιφάνειαν τὸν νιανίσκον ὡς ἐκπίζον-
 5 τος ἐν ταῖς παραβήλοις στρατείαις διαπιδυρῆσθαι
 αὐτὸν μὲν γὰρ ἐκ φύσει εἶστερῆσθαι παίδων ἄρ- 6
 7 ρέων, τὸν δ' ἀδελφὸν εὐλαβεῖσθαι μήποτε συνη-
 8 γόν ἔχων τὸν υἱὸν ἐκίθηται τῇ βασιλείᾳ. κρύ-
 9 πταντα δὲ τὴν ἐπιφάνειαν ταύτην, καὶ τὰ πρὸς τὴν
 10 στρατικὴν χρήσιμα χορηγήσιν ἐπαγγιλάμενον, πηρα-
 11 καλεῖν ἄθλον τελέσαι στυλάμενον τὸν πλοῦν εἰς
 Κόλχους ἐπὶ τὸ διαβεβοημένον τοῦ κριοῦ δίφου χρυ-
 σόμαλλον. τὸν δὲ Πόντον κατ' ἐκείνους τοὺς χρό- 1
 2 νους παριστοιχούμενον ὑπὸ ἰθύνων βαρβάρων καὶ
 3 παντελῶς ἄγρίων ἔξενον προσεγορεύεσθαι, ξινοκτο-
 4 νούντων τῶν ἐγχωρίων τοὺς καταπλέοντας. Ἰάσονα 5
 6 δὲ δόξης ὀρεγόμενον καὶ τὸν ἄθλον θυσιάζοντα

8 τῶν Dindorf, τὸν Illri 11 τῆς ἐπιβολῆς CF
 22 ἄλλος D, δίφου CF (ut plerumque) 27 τῶν
 τὸ CDF.

μίν, οὐ κατὰ πᾶν δ' ἐδύνατον κρίνεται, καὶ διὰ
 τοῦτο μᾶλλον αὐτὸν ἐπιφανέστατον εἶσθαι δια-
 λαμβάνοντα, παρασκευάσθαι τὰ πρὸς τὴν ἐπι-
 41 ρολήν. καὶ πρῶτον μὲν περὶ τὸ Πήλιον ναυπηγή-
 σασθαι σκάφος, πολὺ τῷ μεγέθει καὶ τῇ λοιπῇ³
 κατασκευῇ τὴν τότε συνήθειαν ἐπιρρέλλον, διὰ τὸ
 σχιδίαις πλείν τοὺς τότε ἀνθρώπους καὶ μικροῖς
 παντελῶς ἑκατίοις. διὸ καὶ τῶν ἰδόντων αὐτὸ τότε
 καταπληττομένων, καὶ τῆς φήμης διαδοθείσης κατὰ
 τὴν Ἑλλάδα περὶ τε τοῦ ἔθλου καὶ τῆς κατὰ τὴν¹⁰
 ναυπηγίαν ἐπιβολῆς, οὐκ ὀλίγους τῶν ἐν ἑπιτροχαῖς
 2 νειανίσκων ἐπιθυμήσαι μετασχεῖν τῆς σφαιρείας. Ἰά-
 σονα δὲ καθελκύσαντα τὸ σκάφος καὶ κοσμήσαντα
 πᾶσι τοῖς ἐνήκουσι πρὸς ἐκπλήξιν λαμπρῶς, ἐκλέ-
 ξαι τῶν ὀρεγομένων τῆς αὐτῆς προαφίσεως τοὺς¹⁵
 ἐπιφανεστάτους ἀριστοὺς, ὥστε σὺν αὐτοῖς τοὺς ἡπαν-
 τας εἶναι πεντήκοντα καὶ τέσσαρας. τούτων δ'
 ὑπάρχον ἐνδοξοτάτους Κάστορα καὶ Πολυδάμαν,
 ἔτι δ' Ἡρακλέα καὶ Τηλεμάχον, πρὸς δὲ τούτοις²⁰
 Ὀρφέα καὶ τὴν Σχοινίως Ἀταλάντην, ἔτι δὲ τοὺς²⁵
 Θεσπίου παῖδας· καὶ αὐτὸν τὸν στελλόμενον τὸν
 3 πλοῦν ἐπὶ τὴν Κολχίδα. τὴν δὲ ναὺν Ἀργὴν προσ-
 ηγορευθῆναι κατὰ μὲν τινὰς τῶν μυθογράφων ἀπὸ
 τοῦ τὸ σκάφος ἀρχιτεκτονήσαντος Ἀργον καὶ συμ-
 πλεούσαντος ἔνεκα τοῦ θεωπεύειν αἰεὶ τὰ πονουμένα²⁶
 μέρη τῆς ναὸς, ὡς δ' ἔνιοι λέγουσιν ἀπὸ τῆς περὶ³⁰
 τὸ τάχος ὑπερβολῆς, ὡς ἂν τῶν ἀρχαίων ἀργὸν τὸ
 ταχὺ προσεγορευόντων. τοὺς δ' οὖν ἀριστοὺς συν-

³ σκάφος] τὸ σκάφος vulg.
 Dindorf, πρὸς τε τὸ ἔθλον codices.

¹⁰ περὶ τε τοῦ ἔθλου

ελθόντας ἐλέσθαι σφῶν αὐτῶν στρατηγὸν Ἡρακλῆα,
 προκρίναντας κατ' ἀνδρείαν. ἔπειτ' ἐκ τῆς Ἰωλ-42
 καὶ τὸν ἐκπλουν ποιησαμένους, καὶ παρακλύξαντας
 τὸν τε Ἄθω καὶ Σαμοθράκην, χειμῶνι περιπεσιῖν,
 5 καὶ προσενεχθῆναι τῆς Τρωάδος πρὸς Σύριον. ἔν-
 ταῦθα δ' αὐτῶν τὴν ἀπόβασιν ποιησαμένων, εὐρε-
 θῆκαί φασι παρθένον διδερμένην παρὰ τὸν αἰγιαλὸν
 διὰ τοιαύτας αἰτίας. λέγεται τὸν Ποσειδῶνα διὰ 2
 τὴν μυθολογουμένην τῶν Τρωικῶν τειχῶν κατα-
 10 σαυὴν μηνίσαντα Λαομέδοντι τῷ βασιλεῖ κῆτος
 ἀνέσθαι ἐκ τοῦ πελάγους πρὸς τὴν χώραν· ὅπῃ δὲ
 τούτου τοὺς τε παρὰ τὸν αἰγιαλὸν διυκτρίβοντας καὶ
 τοὺς γεωργοῦντας τὴν παραθαλάττιον πυραυδόχους
 συναρπάζεσθαι· πρὸς δὲ τούτοις λοιμὸν ἐμπιπείν
 15 εἰς τὰ πλῆθη καὶ καρπῶν παντελεῖ φθοράν, ὥστε
 πάντας ἐκπλήττεσθαι τὸ μέγαθος τῆς περιστάσεως,
 διὸ καὶ συντρεχόντων τῶν ὅχλων εἰς ἐκκλησίαν καὶ 3
 ζητούντων ἀπαλλαγὴν τῶν ἀνυχνημάτων, λέγεται τὸν
 βασιλέα πέμψαι πρὸς τὸν Ἀπόλλω τοὺς ἐπερωτή-
 20 σοντας περὶ τῶν συμβεβηκότων. ἐκπεσόντος οὖν
 χρησμοῦ μῆνιν ἐπέρχειν Ποσειδῶνος, καὶ τότε ταύ-
 την λήξειν ὅταν οἱ Τρῶες τὸ λαχὸν τῶν τέκνων ἱκου-
 σίως παραδώσι βορὰν τῷ κῆτι, φασίτε ἐπάντων
 εἰς τὸν κλῆρον ἱεραίνοντων ἐπανελθεῖν εἰς Ἡσιό-
 25 νην τὴν τοῦ βασιλείως θυγατέρα· διάπρω τὸν Λαο- 4
 μέδοντα συναναγκασθέντα παραδοῦναι τὴν παρθέ-
 νον καὶ δις μοῖς καταλαβόμενον ἀπολιπεῖν παρὰ τὸν
 αἰγιαλὸν. ἔνταῦθα δὲ τὸν μὲν Ἡρακλῆα μετὰ τῶν Ἀργο- 6

12 τε om. Dind.

13 παραδόχως] παραχρῆμα II

21 ἱεραίνονται II 25 δὲ εἰ μὴ om. vulg.

ναυτῶν τὴν ἀπόβασιν ποιησάμενον, καὶ μεθόοντα
 παρὰ τῆς κόρης τὴν περιπέτειαν, ἀναρρήξει μὲν
 τοὺς περὶ τὸ σῶμα δισμυῖς, ἀναβάντα δ' εἰς τὴν
 πόλιν ἐπαγγεῖλασθαι τῷ βασιλεὶ διαφθερεῖν τὸ κη-
 6 τος. τοῦ δὲ Λαομέδοντος ἀποδειξαμένου τὸν λόγον
 καὶ δωρεὰν δώσειν ἐπαγγελαμένου τῆς ἀνικήτου
 ἵππου, φασὶ τὸ μὲν κῆτος ὅφ' Ἡρακλῆος ἀναιρε-
 θῆναι, τῇ δ' Ἡσιόνη δοθῆναι τὴν ἐξουσίαν εἴτε
 βούλοιο μετὰ τοῦ σώσαντος ἀπαλθεῖν εἴτε μετὰ
 τῶν γονέων καταμένειν ἐν τῇ πετειδί. τὴν μὲν 10
 οὖν κόρην ἐλέσθαι τὸν μετὰ τοῦ ξένου βίον, οὐ
 μόνον τὴν ἀνδρείαν τῆς συγγενείας προκρίνασαν,
 ἀλλὰ καὶ φοβουμένην μὴ πόλιν φανέντος κητους
 πρὸς τὴν ὁμοίαν ὑπὸ τῶν πολιτῶν ἐκτεθῆ τιμωρίαν.
 7 τὸν δ' Ἡρακλῆα δώροις καὶ τοῖς προσήκουσι ξινίοις 15
 λαμπρῶς τιμηθέντα τὴν Ἡσιόνην καὶ τὰς ἵππους
 παραθέσθαι ἐφ' Ἀιομέδοντι, συνταξάμενον μετὰ 257
 τὴν ἐκ Κόλχων ἐπίκουρον ἀπολήψεσθαι, αὐτὸν δ'
 ἀναχθῆναι μετὰ τῶν Ἀργοναυτῶν κατὰ σπουδὴν
 ἐπὶ τὸν προκείμενον Ἰδλιν. 20

43 Ἐπιγενομένου δὲ μεγάλου χειμῶτος, καὶ τῶν
 ἀριστέων ἀπογενωσκάντων τὴν σωτηρίαν, φασὶν
 Ὀρφέα, τῆς τελευταίας μόνου τῶν συμπλιόντων μετε-
 σχηκότα, ποιήσασθαι τοῖς Σαρδόθραξι τὰς ἐπὶ τῆς
 2 σωτηρίας εὐχάς. αὐτὸς δὲ τοῦ πνεύματος ἐνδόν- 25
 τος, καὶ θνοῖν ἀστέραν ἐπὶ τὰς τῶν Διοσκόρων
 κεφαλὰς ἐπιπίσαντων, ἅπαντας μὲν ἐκπλαῆναι τὸ
 παράδοξον, ὑπολαβεῖν δὲ θεῶν προνοίᾳ τῶν κιν-

4 διαφθερεῖν CF 12 τῆς πεττ. τὴν εὐεργεσίαν τοῖς
 15 δ' 1 δ' οὖν CF.

δύνων ἑαυτοὺς ἀπηλλάχθαι. διὸ καὶ τοῖς ἐπιγινω-
 μένοις παραδοσίμου γεγενημένης τῆς περιπετειᾶς,
 αἰετὸς τοὺς χιμαζομένους τῶν πλεόντων εὐχὰς μὲν
 τίθεσθαι τοῖς Σαρδόθραξι, τὰς δὲ τῶν ἁστέων παρ-
 ουσίᾳ ἀναπέμπειν εἰς τὴν τῶν Διοσκόρων ἐπιφά-
 νειαν. οὐ μὴν ἀλλὰ τότε λήξαντος τοῦ χιμῶνος 3
 ἐποβῆναι μὲν τοὺς ἀριστοὺς τῆς Θράκης εἰς τὴν
 ὑπὸ Φινίως βασιλευμένην χώραν, περιπεσεῖν δὲ
 δυοὶ νεανίσκοις ἐπὶ τιμωρίᾳ διωρυγμένοις καὶ μέ-
 10 σσιξι πληγὰς συνεχεῖς λαμβάνουσι· τοῦτον δ' ἐπάρ-
 χειν Φινίως υἱὸς καὶ Κλεοπάτρας, ἣν φασιν ἔξ
 Ὠριθυΐας τῆς Ἐρεχθίδεως γεννηθῆναι καὶ Βορέου,
 διὰ [δὲ] μητρικᾶς τόλμης καὶ διαβολᾶς ψευδεῖς τω-
 χάνοντας ὑπὸ τοῦ πατρὸς ἁδίκως τῆς προσηρμῆνης
 15 τιμωρίας· τὸν γὰρ Φινία γεγαρηκότα Ἰθαίαν τὴν
 Λακιδάειν τοῦ Σκυθῶν βασιλέως θυγατέρα, καὶ
 διὰ τὸν πρὸς αὐτὴν ἔρωτα πάντα χαρίζομενον, πι-
 στεύσαι δοῦναι τῇ μητρὶ βίαν ἔφ' ὅβριον προσήγα-
 γον οἱ πρόγονοι, βουλόμενοι τῇ μητρὶ χαρίζεσθαι.
 20 τῶν δὲ περὶ τὸν Ἡρακλῆα παραδόξως ἐπιφανέντων, 6
 φασὶ τοὺς μὲν ἐν ταῖς ἀνάγκαις οὕτως ἐπιχαλίσσε-
 σθαι καθάπερ θεοὺς τοὺς ἀριστοὺς, καὶ τὰς αἰτίας
 δηλώσαντας τῆς τοῦ πατρὸς παρανομίας διδόναι τῶν
 ἀτυχημάτων αὐτοὺς ἰξάλλεσθαι. τὸν δὲ Φινία 21-44
 25 κρῖος ἀπαντήσαντα τοῖς ξένοις παραγγεῖλαι μηδὲν
 τῶν καθ' ἑαυτὸν πολυπραγμονεῖν μηδὲνα γὰρ πα-
 τέρα λαβεῖν παρ' υἱῶν ἐκουσίως τιμωρίαν, εἰ μὴ
 τῷ μεγίστῳ τῶν ἀδικημάτων ὑπέρβοντο τὴν φου-

2 γεγαρήνης II

6 περιπεσεῖν II

15 ορεθίδας II

13 δὲ δεῖναι.

2 κῆν τῶν γονέων εἰς τέκνα φιλοστοργίαν. ἐνταῦθα
 συμπλόντας τοῖς περὶ τὸν Ἡρακλῆα τοὺς ἐπιγε-
 λουμένους μὲν Βορεῖδας, ἀδελφοὺς δ' ὄντας Κλει-
 πάτρας, λέγεται διὰ τὴν συγγένειαν πρῶτους ὀφ-
 ρῆσαι πρὸς τὴν βοήθειαν, καὶ τοὺς μὲν περικυκλῶντας¹
 τοῖς τεκνίσκοις δισμοὺς περιγορῆσαι, τοῖς δ' ἔναι-
 3 ττοιμένους τῶν βαρβάρων ἀποκτείναι. ὁρμήσαντος
 δὲ τοῦ Φινίως πρὸς μάχην, καὶ τοῦ πλήθους τῶν
 Θρακῶν συνδραμόντος, φασὶ τὸν Ἡρακλῆα πέν-
 των ἄριστα [διαγωνισάμενον] αὐτόν τε τὸν Φινίωτα²
 καὶ τῶν ἄλλων οὐκ ὀλίγους ἀνελθεῖν, τὸ δὲ τέλος¹¹
 ταῦτον κρατήσαντα τῶν βασιλείων τὴν μὲν Κλει-
 πάτραν [ἐκ] τῆς φυλακῆς προεργαγεῖν, τοῖς δὲ Φινί-
 δαις ἀποκαταστήσαι τὴν πατρίαν ἀρχὴν· βουλομένων
 δ' αὐτῶν τὴν μητροίαν μετ' αἰκίας ἀποκτείναι,¹²
 πείσαι τῆς μὲν τιμωρίας ταύτης ἀποστήναι, πρὸς
 δὲ τὸν πατέρα πέμψαντας εἰς τὴν Σκυθίαν ἑκείνον
 παρακαλῆσαι τῶν εἰς αὐτοὺς ἀνομημάτων λαβεῖν
 4 κόλασιν. οὗ γενηθέντος τὸν μὲν Σκυθὴν τῆς θυ-
 γατρὸς καταγνῶναι θάνατον, τοὺς δ' ἐκ τῆς Κλει-
 πάτρας νιόους ἀπενέγκασθαι παρὰ τοῖς Θραξὶ δόξαν
 ἐπισικτίας. οἷα ἄγνοα δὲ διότι τινὲς τῶν μυθολογού-
 φων τυφλωθῆναι φασὶ τοὺς Φινεΐδας ὑπὸ τοῦ πα-
 τρός, καὶ τὸν Φινία τῆς ὁμοίας τεχνεῖν σεμφορῆς
 5 ὑπὸ Βορείου. ὁμοίως δὲ καὶ τὸν Ἡρακλῆα τινὲς¹³
 παραδεδόκασι πρὸς ὑδροίαν ἐξεληθόντα κατὰ τὴν
 Ἀσίαν ὑπὸ τῶν Ἀργοναυτῶν ἐπὶ τῆς χώρας ἀπολει-
 φθῆναι. καθόλου δὲ τοὺς παλαιούς μύθους οὐχ

12 ἐκ οὐκ. D   προέγειν II   φινίδαις D (ut infra)
 17 πέμψαντα CF   23 αὐτῶν γὰρ vulg

ἀπλὴν οὐδὲ συμπεφωνημένην ἱστορίαν ἔχειν συμβέβηκε διόπερ οὐ χρή θαυμάζειν, ἴαν τινα τῶν ὀρχαιολογουμένων μὴ συμφώνως ἵπασι τοῖς ποιηταῖς καὶ συγγραφεῦσι συγκρίνωμεν. οὐ μὲν ἑλλὰ καὶ τοὺς Φινιίδαζ λέγεται τὴν βασιλείαν παραδόντας τῇ μητρὶ Κλειοπάτρῃ συστρατεῦσαι τοῖς ἀριστέουσιν. ἀναχθέντας δ' αὐτοὺς ἐκ τῆς Θράκης καὶ νομισθέντας εἰς τὸν Πόντον προσχεῖν τῇ Ταυρικῇ, τὴν ἀγριότητα τῶν ἐγχωρίων ἀγνοοῦντας· νόμιμον γὰρ εἶναι ταῖς τὴν χώραν ταύτην οἰκοῦσι βαρβάρους θύειν Ἀρτέμιδι Ταυροπόλῳ τοὺς καταπλέοντας ξένους· παρ' οἷς φασὶ τὴν Ἰσχυρίαν ἐν τοῖς θύετον χρόνοις ἰσχυρίαν τῆς εἰρημένης θεοῦ κατασταθίσαν θύειν τοὺς ἀλισχομένους.

Ἐπιζητούσης δὲ τῆς ἱστορίας τὰς τῆς ξενοκτορίας κτίδας, ἀναγκαῖον βραχέα διελθεῖν, ἄλλως τε καὶ τῆς παρεκβάσεως οἰκείας ἱστομένης ταῖς τῶν Ἀργοναυτῶν πράξεσι. φασὶ γὰρ Ἥλιον δύο γενέσθαι παῖδας, Αἰήτην τε καὶ Πέρσην· τοῦτων δὲ τὸν μὲν Αἰήτην βασιλεῦσαι τῆς Κολχίδος, τὸν δ' ἑτερον τῆς Ταυρικῆς, ἀμφοτέρους δὲ διεπνεῖν ὠμότητι. καὶ Πέρσου μὲν Ἐκάτην γενέσθαι θυγατέρα, τόλμῃ καὶ παρανομίᾳ προϊχούσαν τοῦ πατρός· φιλοκύνηγον δ' οὖσαν ἐν ταῖς ἀποτυχείαις ἀνθρώπους ἀντὶ τῶν θηρίων κατατοξεύειν. φιλότιχον δ' εἰς φαρμάκων θανάσιμων συνθέσεις γενομένην τὸ καλούμενον ἀκόνιτον ἐξευρεῖν, καὶ τῆς ἑκάστου δυνάμειος αἴψαν λαμβάνειν μίσγονσαν ταῖς διδομέναις τοῖς ξένους.

δ προσχέειν D⁴, προσχέειν Eich. 11 θύειν — 13 κατασταθίσαν om. D 26 τὸν τὸν D.

τροφαίς ἐμπειρίαν δὲ μεγάλην ἐν τοῦτοις ἔχουσαν
 πρῶτον μὲν τὴν πατέρα φαρμάκῳ διαφθεῖραι καὶ
 διαδεξασθαι τὴν βασιλείαν, ἔπειτ' Ἀρτίμιδος ἰερὸν
 ἰδρυσαμένην καὶ τοὺς καταπλέοντας ξένους θύεσθαι²⁵
 τῇ θεῷ καταδειξάσαν ἐπ' ὁμοῦτι διονομασθῆναι.¹
 3 μετὰ δὲ ταῦτα συνουχίσασαν Αἰήτη γεννῆσαι δύο
 θυγατέρας, Κίρκην τε καὶ Μήδειαν, ἔτι δ' υἱὸν
 Αἰγυπλίαν, καὶ τὴν μὲν Κίρκην εἰς φαρμάκων παν-
 τοδαπῶν ἐπίνοιαν ἐκτραπίσαν ἔξευρεῖν φιζῶν παν-
 τοίας φύσεις καὶ δυνάμεις ἀπιστοῦμένας· οὐκ ἄλγισ-¹⁰
 μὲν γὰρ ὑπὸ τῆς μητρὸς Ἑκάτης διδαχθῆναι, πολὺ
 δὲ πλείω διὰ τῆς ἰδίας ἐπιμειλείας ἔξευροῦσαν μη-
 δεμίαν ὑπερβολὴν ἀπολιπεῖν ἑτέρῃ πρὸς ἐπίνοιαν
 4 φαρμακείας δοθῆναι δ' ἐντὴν εἰς γάμον τῷ βα-
 σιλεὶ τῶν Σαρματῶν, οὗς Ἴνιοι Σαύθας προσ-¹⁵
 αγορεύουσι, καὶ τὸ μὲν πρῶτον τὴν ἑνδρα φαρ-
 μάκοις ἀνελεῖν, μετὰ δὲ ταῦτα τὴν βασιλείαν
 διαδεξαμένην πολλὰ κατὰ τῶν ἐρχομένων ὥμῃ
 5 πρᾶξαι καὶ βίαια, διότιρ ἐκπυροῦσαν τῆς βασι-
 λείας κατὰ μὲν τινὰς τῶν μυθολογῶν φυγεῖν ἐπὶ
 τὸν ὠκεανόν, καὶ νῆσον ἔρημον καταλαβόμενῃν ἐν-
 ταῦθα μετὰ τῶν συμφυγουσῶν γυναικῶν καθιδρυ-
 θῆναι, κατὰ δὲ τινὰς τῶν ἱστορικῶν ἐκλιποῦσαν
 τὸν Πόντον κατοικῆσαι τῆς Ἰταλίας ἀκρωτήριον τὸ
 μέχρι τοῦ νῦν ἐπ' ἐκείνης Κίρκαιον ὀνομαζόμενον.²⁰
 46 τὴν δὲ Μήδειαν ἱστοροῦσι μαθεῖν παρὰ τε τῆς μη-
 τρὸς καὶ τῆς ἀδελφῆς ἀπίαςας τὰς τῶν φαρμάκων
 δυνάμεις, προειρῆσαι δ' ἐναντιοπατήρ χρησθαι· δια-

7 μηδίας D' 12 περὶ 28 ἐκλιποῦσαν D 25 κίρ-
 καιον D.

τελεῖν γὰρ τοὺς καταπλέοντας τῶν ξένων ἐξαιρου-
 μένην ἐκ τῶν κινδύνων, καὶ ποτὲ μὲν παρὰ τοῦ
 πατρὸς αἰτεῖσθαι δεῖναι καὶ χάριτι τὴν τῶν μελ-
 λόντων ἀπολύνεσθαι σωτηρίαν, ποτὲ δ' αὐτὴν ἐκ
 3 τῆς φυλακῆς ἀφαιεῖσθαι προνοεῖσθαι τῆς τῶν ἀτυ-
 χούντων ἀσφαλείας· τὸν γὰρ Αἰήτην τὰ μὲν διὰ
 τὴν ἰδίαν ἀμύνην, τὰ δ' ὑπὸ τῆς γυναικὸς Ἐκεί-
 νης πεισθέντα, προσδέξασθαι τὸ τῆς ξεινοκτονίας
 νόμιμον. ἀντιπρατιούσης δὲ τῆς Μηδείας ἐλὼν 2
 10 μᾶλλον τῇ προσαρτίσει τῶν γονέων, παρὰ τὸν Αἰή-
 την ὑποπειθόντα τὴν ἐκ τῆς θυγατρὸς ἐπιβουλήν
 εἰς ἐλευθέρου αὐτὴν ἀποδέσθαι φυλακὴν· τὴν δὲ
 Μηδεῖαν διαδράσαν καταφυγεῖν εἰς τι τέμενος Ἰλίου
 κείμενον παρὰ θάλατταν, καθ' ὃν δὴ χρόνον τοὺς 3
 15 Ἀργοναυτὰς ἀπὸ τῆς Τουρικῆς κομισθέντας νεκτὸς
 καταπλεῦσαι τῆς Κολχίδος εἰς τὸ προσημαμένον τέ-
 μενος. ἔνθα δὴ περιτνέοντες τῇ Μηδεῖᾳ πλανω-
 μένῃ παρὰ τὸν αἰγυιὸν, καὶ μαθόντας παρ' αὐτῆς
 τὸ τῆς ξεινοκτονίας νόμιμον, ἐποδέξασθαι μὲν τὴν
 20 ἡμερότητα τῆς παρθένου, δηλώσαντας δ' αὐτῇ τὴν
 εὐνυτῶν ἐπιβολὴν πάλιν παρ' ἑκείνης μαθεῖν τὸν
 ὑπάρχοντα αὐτῇ κίνδυνον ἀπὸ τοῦ πατρὸς διὰ τὴν
 πρὸς τοὺς ξένους εὐσέβειαν. κοινοῦ δὲ τοῦ συμ- 4
 φέροντος φηνίστορος, τὴν μὲν Μηδεῖαν ἐπαγγέλλε-
 25 σθαι συνεργήσειν αὐτοῖς μέχρι ἃν συντελέσωσι τὸν
 προκείμενον ἄθλον, τὸν δ' Ἰάσονα διὰ τῶν ὄρκων
 30 δοᾶναι πίστις ὅτι γῆρας αὐτὴν ἔξει σύμβιον ἅπαντα

α ἀσφαλείας] σωτηρίας D. γὰρ] μὲν γὰρ τολγ. h τὸ]
 τότε D. 10 μᾶλλον τῇ προσαρτίσει om. D. 18 παρὰ]
 παρὰ II. 22 ἀπὸ West., ἐπὶ col. 23 συνετελέσω D.

ὁ τὸν τοῦ ἑῶν χρόνον. μετὰ δὲ ταῦτα τοὺς Ἀργοναύτας ἀπολιπόντας φυλακὰς τῆς νιῶς, νυκτὸς ὄρμῃσαι μετὰ τῆς Μηδείας ἐπὶ τὸ χρυσόμαλλον δέρον· περὶ οὗ τὰ κατὰ μέρος οἰκίσαν ἦν εἰη διαλθεῖν, ἵνα μηδὲν τῶν ἐνηκόντων εἰς τὴν ἐποικισμένην ἱστορίαν ἔγνοηται.

- 47 Φοῖβον τὸν Ἀθάμαντος μυθολογεῖν διὰ τὰς ἐπὶ τῆς μητριῆς ἐπιβουλὰς ἐνυλαβόντα τὴν ἑδελφὴν Ἑλλην φυγεῖν ἐκ τῆς Ἑλλάδος, περαιουμένων δ' αὐτῶν κατὰ τινα θεῶν πρόνοιαν ἐκ τῆς Εὐρώπης εἰς τὴν Ἀσίαν ἐπὶ κριοῦ χρυσόμαλλον, τὴν μὲν πορθένον ἀποπλεῖν εἰς τὴν Θάλατταν, ἣν ἄρ' ἐκείνης Ἑλλήσποντον ὀνομασθῆναι, τὸν δὲ Φοῖβον εἰς τὸν Πόντον πορθένον καταχθῆναι μὲν πρὸς τὴν Κολχίδα, κατὰ δὲ τι λόγιον θύσαντα τὸν κριὸν ἐνα-
 2 θῆναι τὸ δέρον εἰς τὸ τοῦ Ἀρίου ἱερὸν. μετὰ δὲ ταῦτα βασιλεύοντος τῆς Κολχίδος Αἰήτου χρησμένων ἐκπλεῖν οἱ τότε καταστρέφει τὸν βίον ὅταν ξένοι καταπλεύσαντες τὸ χρυσόμαλλον δέρον ἐπενέγκωσι. διὰ δὲ ταύτας τὰς αἰτίας καὶ [διὰ] τὴν ἰδίαν ὥρ-
 3 τητα καταδειξάμενοι τοὺς ξένους, ἵνα διαδοθείσης τῆς φήμης εἰς ἅπαντα τόπον περὶ τῆς Κόλχων ἀγριότητος μηδεὶς τῶν ξένων ἐπιβῆναι τολμήσῃ τῆς χώρας. περιβαλεῖν δὲ καὶ τὸ τεμένει τείχος, καὶ φύλακας πολλοὺς ἐπιστήσαι τῶν ἐκ τῆς Ταυρικῆς
 4 ἄρ' ἔναι καὶ τρατώδεις παρὰ τοῖς Ἑλλήσι πλάσσειν
 5 ναι μύθους, διαβεβοῆσθαι γὰρ ὅτι πυρίκρυτοι ταῦροι

4 τὰ Hattstein, om. D, τὸ vulg. 5 εἰς] ἐπὶ D 6 ἐπὶ Dind. 14 κατενεχθήσονται D 17 βασιλεύοντι — Αἰήτη CE 20 καὶ] καὶ διὰ vulg. 22 ἅπαντα τὸν τόπον D.

περί τὸ τέμενος ὑπερχον, δράκων δ' ἑυπτος ἐτήρει
 τὸ δέρος, ἀπὸ μὲν τῶν Τυφῶων μετινεχθείσης τῆς
 ὁμωνυμίας ἐπὶ τὴν τῶν βοῶν ἰσχύν, ἀπὸ δὲ τῆς
 κατὰ τὴν ξινοκτονίαν ὁμοιότητος πυρραβεῖν τοὺς
 1 ταύρους μυθολογηθέντος· παραπλησίως δὲ τοῦ τη-
 ροῦντος τὸ τέμενος Δράκοντος ὀνομαζομένου, με-
 τινηροχέναι τοὺς ποιητὰς ἐπὶ τὸ τερατιῶδες καὶ
 καταπληκτικὸν τοῦ ξύου. τῆς ὁμοίας δὲ μυθολο- 4
 γίας ἐχίσθαι καὶ τὰ περὶ τοῦ Φριξοῦ λεγόμενα. δια-
 10 πλεῦσαι γὰρ αὐτὸν φασιν οἱ μὲν ἐπὶ νεῶς προτο-
 μὴν ἐπὶ τῆς προΐρας ἰχθύος κριοῦ, καὶ τὴν Ἑλλήν
 δισφοροῦσαν ἐπὶ τῇ ναυτίᾳ, καὶ διὰ τοῦτ' ἐπὶ τοῦ
 τοίχου τῆς νεῶς ἐκκέπτουσαν, εἰς τὴν θάλατταν
 προπεσείν. ἱνιοὶ δὲ φασὶ τὸν βασιλεὺς τῶν Σκυ- 5
 15 θῶν, ὄντι γεμβρόν Αἰήτου, παρὰ τοῖς Κόλχοις ἐπι-
 δημήσαι καθ' ὃν καιρὸν ἄλδωνται συνέβη τὸν Φριξὸν
 μετὰ τοῦ παιδαγωγοῦ, ἰρωτικῶς δὲ σχόντα τοῦ
 παιδὸς λαβεῖν αὐτὸν ἐν ὠρεῇ παρ' Αἰήτου, καὶ
 καθάπερ υἱὸν γνήσιον ἀγαπήσαντα καταλιπεῖν αὐτῷ
 20 τὴν βασιλίαν. τὸν δὲ παιδαγωγὸν ὀνομαζόμενον
 Κριὸν τυθῆναι τοῖς θείοις, καὶ τοῦ σώματος ἐκθα-
 ρέντος προσηλωθῆναι τῷ νεῷ τὸ δέσμα κατὰ τὴ
 22 νόμιμον. μετὰ δὲ καθὰ Αἰήτη γενομένου χρησμοῦ, 5
 καθ' ὃν ἰσημαίνεται τῷ τελευτήσαντι αὐτὸν ὅταν ξέ-
 25 νοι καταπλεῖσαντες τὸ τοῦ Κριοῦ δέρος ἀπενίγκωσι,
 τὸν βασιλεὺς φασὶ τειχίσαι τὸ τέμενος καὶ φρουρὰν

1 ἑυπτος scripta (c. 48, 3), αὐτοῖς libri 4 πῶς πνίει
 libri 8 ὁμοίως δὲ] δ' ὁμοίως vulg. 12 ναυτίλλε D
 22 νεῶ] θεῶ codices, scripto Poggiani 23 τὸ D 24 ἰση-
 ματι D τοῖς add. Diad 25 φασὶ τὸν βασιλεὺς χορτάσαι
 τὸ δέσμα καὶ φρουρὰν ἰσηματίζου, ἵνα διὰ II.

ἐγκαταστήσαι, πρὸς δὲ τοῦτοις χρυσῶσαι τὸ δέρος, ἵνα διὰ τὴν ἐπιφάνειαν ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν ἐπιμελειστάτης ἀξιωθῇ φυλακῆς. ταῦτα μὲν οὖν ἐξίσταται τοὺς ἀναγινώσκοντας κρίνειν πρὸς τὰς ἰδίας ἐκάστου προαιρέσεις.

- 48 Τὴν δὲ Μήδειαν ἱστοροῦσαι καθηγῆσθαι τοῖς Ἀργοναύταις πρὸς τὸ τοῦ Ἄρειος τέμενος, ἀπέχον ἐβδομήκοντα σταδίων ὑπὸ τῆς πόλεως, ἣν καλεῖσθαι μὲν Σόβαριν, ἔχειν δὲ τὰ βασίλεια τῶν Κόλχων. προσελθοῦσιν δὲ ταῖς πόλεις κεκλειμέναις ¹⁰ νυκτὸς τῇ Τευρική διαλέκτῳ προσφωνῆσαι τοὺς ² φρουροὺς, τῶν δὲ στρατιωτῶν ἀνοιχάντων προθύμῳς ὥς ἂν βασιλέως θυγατρὶ, φασὶ τοὺς Ἀργοναύτας τίσπεσόντας ἰσχυρομένους τοῖς ξίφεσι πολλοὺς μὲν φονεῦσαι τῶν βαρβάρων, τοὺς δ' Ἕλλους διὰ ¹⁵ τὸ παράδοξον καταπληξαμένους ἐκβαλεῖν ἐκ τοῦ τεμένους, καὶ τὸ δέρος ἀναλαβόντας πρὸς τὴν ναὺν ³ ἐπιίγισθαι κατὰ σπουδὴν. παραπλησίως δὲ τοῦτοις καὶ τὴν Μήδειαν ἐν τῷ τεμένει τὸν μυθολογούμενον ⁴ ὕπνου δρέκοντι περιεσπαιρεμένον τὸ δέρος τοῖς ⁵ φαρμάκοις ἀποκτείναι, καὶ μετὰ Ἰάσονος τὴν ἐπὶ ⁶ θαλάττῃ κατέβασιν ποιῆσθαι. τῶν δὲ διαφνυγόντων Τούρων ἀπαγγελλάντων τῷ βασιλεὶ τὴν γενομένην ἐπίθισιν, φασὶ τὸν Αἰήτην μετὰ τῶν περὶ αὐτὸν στρατιωτῶν διώξαντα τοὺς Ἕλληνας κατα¹⁰ λαβεῖν πλησίον τῆς θαλάττης· ἐξ ἰφύδου δὲ συνάκοντα μάχην ἀνελεῖν ἵνα τῶν Ἀργοναυτῶν Ἰφι-

ὁ ἐκάστους aut ἐκαστος Hertlein (cf. III 16, 3) 11 τοὺς φρουροὺς Hertlein (c. 48, 7), τοὺς φρουροὺς II, τοὺς φρουροὺς D 20 τοὺς om. vulg.

τον τὸν Εὐρυπύδην ἀδελφὸν τοῦ τοῦδε ἄθλου· Ἡρα-
 κλεῖ προστάξαντος, ἔπειτα τοῖς ἄλλοις τῷ πλήθει
 τῶν συναγωνιζομένων περιχυθέντα καὶ βιαιότερον
 ἰγκείμενον ὑπὸ Μελικέρρου φονευθῆναι. ἔνθα δὴ ὁ
 5 πεισόμενος τοῦ βασιλέως καὶ τῶν Ἑλλήνων ἱπαρχόν-
 των, τραπῆναι πρὸς φυγὴν τοὺς Κόλχους, καὶ κατὰ
 τὸν διωγμὸν τοῦδε πλείστον αὐτῶν ἀναιρεθῆναι
 γενέσθαι δὲ καὶ τῶν ἑριστέων τραυματίαν Ἰάσονα
 καὶ Αἰγίτην, ἔτι δ' Ἀταλάντην καὶ τοὺς Θισπιά-
 10 δας προσαγορευομένους. τοὺτους μὲν οὖν φασιν
 ὑπὸ τῆς Μηδείας ἐν ὀλίγαις ἡμέραις ῥίξαι καὶ
 βοτάναις τισὶ θαραπνευθῆναι, τοὺς δ' Ἀργοναύτας
 ἐπισπιτασμένους ἐκπλεῦσαι, καὶ μέσσην ἤδη τὸ Πον-
 τικὸν πέλαγος ἔχοντας περιπλοεῖν χειμῶνι παντιλῶς
 15 ἐπιχεινδύοντι. τοῦ δ' Ὀρφείως, καθάπερ καὶ πρότερον, ὁ
 εὐχὰς ποιησαμένον τοῖς Σαρμάρεξι, λήξει μὲν τοὺς
 ἀνέμους, φανῆναι δὲ πλησίον τῆς νεώς τὸν προσ-
 αγορευόμενον θαλάττιον Γλαῦκον. τοῦτον δ' ἐπὶ δύο
 νύκτας καὶ δύο ἡμέρας συνεχῶς τῇ νηὶ συμπλευ-
 20 σιντα προσιπτεῖν μὲν Ἡρακλεῖ περὶ τῶν ἄθλων καὶ
 292 τῆς ὀθανυσίας, τοῖς δὲ Τυνδαρίδαις, ὅτι προσ-
 αγορευθήσονται μὲν Διόσχοροι, τιμῆς δ' Ἰσοθέου
 τεύξονται παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις. καθόλου δ' ἐξ 7
 ὀνόματος προσφωνήσαντι πάντας τοὺς Ἀργοναύτας
 25 εἰπεῖν ὥς διὰ τὰς Ὀρφείως εὐχὰς θεῶν προτοῖς
 φανείη αὐτοῖς σημαίνει τὰ μέλλοντα γενήσασθαι·

2 τοὺς ἄλλους — περιχυθέντας — ἰγκείμενους II 6 τοὺς
 K. πρὸς φυγὴν vulg. 7 τὸν διωγμὸν] τὴν ὁδὸν II 8 τρα-
 ματίας F 11 καὶ βοτάναις del. Dind. 12 τισὶ ante
 ῥίξαις vulg.

συμβουλευσιν οὖν αὐτοῖς, ὅταν τῆς γῆς ἄφωται,
 τὰς εὐχὰς ἀποδοῦναι τοῖς θεοῖς, δι' οὓς τιτεύχασι
 49 οἷς ἤδη τῆς σωτηρίας. Ἰππαιτα τὸν μὲν Γλαύκον
 δοῦναι πάλιν εἰς τὸ πέρατος, τοὺς δ' Ἀργοναυτάς
 κατὰ στόμα τοῦ Πόντου γενομένους προσπλεῦσαι
 τῇ γῇ, βασιλευσέντος τότε τῆς χώρας Βύξαντος, ὅφ'
 50 οὐ καὶ τὴν πόλιν τῶν Βυζαντίων ἀνομασίαται. Ἰν-
 ταῦθα δὲ βωμοὺς ἰδρυσαμένους καὶ τοῖς θεοῖς τὰς
 εὐχὰς ἀποδόντας καθιερωσάι τὸν τόπον τὸν ἔτι καὶ
 51 τὴν τιμώμενον ὑπὸ τῶν σαραπλεόντων. μετὰ δὲ
 ταῦτα ἀναχθέντας, καὶ διαπλεύσαντας τὴν τε Προ-
 ποντίδα καὶ τὸν Ἑλλήσποντον, προσαναχθῆναι τῇ
 Τροάδι. Ἰνταῦθα δ' Ἡρακλέους πέμψαντος εἰς τὴν
 πόλιν Ἰφικλόν τε τὸν ἀδελφὸν καὶ Τελαμῶνα τὸς
 τε ἱπποὺς καὶ τὴν Ἥοιόνην ἀπαιτήσαντας, λέγεται
 52 τὸν Αἰομέδοντα τοὺς μὲν προσβεντάς εἰς φυλακὴν
 ἐποθέσθαι, τοῖς δ' ἄλλοις Ἀργοναυταῖς δι' ἐνέδρας
 βουλευσάι «θάνατον» καὶ τοὺς μὲν ἄλλους νύκθ'
 ἔχειν τῇ πράξει συναγροῦς, Πρίαμον δὲ μόνον
 ἐναντιοπαροῦντα· τοῦτον γὰρ ἐποφίνασθαι δεῖν
 53 τὰ πρὸς τοὺς ξένους δίκαια τηρεῖν, καὶ τὴν τε
 ἀδελφὴν καὶ τὰς ὁμολογημένας ἱπποὺς ἀποδιδόναι.
 54 οὐδενὸς δ' αὐτῷ προσείχοντος, φασὶν εἰς τὴν φυλα-
 κὴν δύο ξίφη παρελγχεῖν λάθρα δοῦναι τοῖς περὶ
 τὸν Τελαμῶνα, καὶ τὴν τοῦ πατρὸς προαίρεσιν ἐξη-
 γησάμενον αἴτιον γενέσθαι τῆς σωτηρίας αὐτοῖς.
 55 ἐκτὸς γὰρ τοὺς περὶ τὸν Τελαμῶνα φονεῖσθαι μὲν

1 ὅταν] ἐπὶ τὰς ἐσχάτας Π 2 ἀποδιδόναι OF
 δόντας D 14 τὰς Elchstadt, τοὺς codices
 λεύσασθαι DF,

9 ἀποδι-
 18 βου-

τῶν φυλάκων τοὺς ἀνταγομένους, φυγόντας δ' ἐπὶ
 θάλατταν ἀπαγγέλλαι τὰ κατὰ μέρος τοῖς Ἀργοναύ-
 ταις. διόπερ τοὺτους μὲν ἐτοίμους γενομένους πρὸς
 μάχην ἐκαντήσαι τοῖς ἐκ τῆς πόλεως ἐκχομένοις
 οὐ μετὰ τοῦ βασιλέως· γενομένης δὲ μάχης ἰσχυρῶς, α
 καὶ τῶν ἀριστίων διὰ τὰς ἀρετὰς ἐπικρατούντων,
 μυθολογοῦσι τὸν Ἡρακλέα πάντων ἄριστα διαγω-
 νίσκασθαι· τὸν τε γὰρ Λαομέδοντα φονεῦσαι, καὶ
 τῆς πόλεως ἐξ ἐχθροῦ κρατήσαντα κολάσαι μὲν τοὺς
 ω μετασχόντας τῷ βασιλεὶ τῆς ἐπιβουλῆς, Πριάμῳ δὲ
 διὰ τὴν δικαιοσύνην παραδοῦναι τὴν βασιλείαν, καὶ
 φίλον συνθέμενον ἐκπλεῖσαι μετὰ τῶν Ἀργοναυ-
 τῶν. ἔνιοι δὲ τῶν ἀρχαίων ποιητῶν παραδεδώκασι γ
 οὐ μετὰ τῶν Ἀργοναυτῶν, ἀλλ' ἰδίᾳ στρατεύσαντα
 15 τὸν Ἡρακλέα ναυεὶν ἢ ἔνθα τῶν ἱππῶν ἔλειπε τὴν
 Τροίαν· προσμαρτυρεῖν δὲ ταύταις καὶ Ὀμηρον ἐν
 τοιαύτοις ἐπισειν.

ἀλλ' οἷόν τινα φασὶ βίην Ἡρακλεΐην
 203 εἶναι, ἑμὸν πατέρα θρασυμύμονα, θυμολέοντα,
 20 ὃς ποτε διὰ τ' ἑλθὼν ἔνεχ' ἱππῶν Λαομέδοντος
 ἢ ὅλῃς σὺν νηυσὶ καὶ ἐνδράσι πανροτέροισιν
 Ἴλιον ἐξαλέπαζε πόλιν, χήρωσε δ' ἀγνείας.

τοὺς δ' Ἀργοναύτας φασὶν ἐκ τῆς Τροϊίδος ἀναχ- α
 θέντας εἰς Σαμοθράκην κομισθῆναι, καὶ τοῖς με-
 25 γάλοις θηοῖς τὰς εὐχὰς ἀποδόντας πάλιν ἀναθεῖναι
 τὰς φιλάδας εἰς τὸ τέμενος τὰς ἔτι καὶ νῦν δια-
 μνησκούσας.

Τῆς δὲ τῶν ἀριστίων ἀνακομιδῆς ὁ γνωσμένης 50

13 ἔνιοι — Ἀργοναυτῶν om. C 18 τινα A, ποτε ceteri
 (c. 32. 2).

ἐτι κατὰ τὴν Θερταλίαν, φασὶ προσπεσεῖν φήμην
 ὅτι πάντες οἱ μετὰ Ἰέσονος στρατεύσαντες ἐν τοῖς
 κατὰ τὸν Πόντον τόποις ἀπολώλασι. διόπερ τὸν
 Πελίαν καὶ φὸν ἔχειν ὑπολαμβάνοντα τοὺς ἐφείδοντες
 τῆς βασιλείας πάντας ἄρθην ἀνελεῖν, τὸν μὲν
 πατέρα τὸν Ἰέσονος ἀναγκάσαι πλεῖν εἶμα τεύχων,
 τὸν δ' ἀδελφὸν Πρόμαχον, παῖδα τὴν ἡλικίαν ὄντα,
 2 φονεῦσαι. Ἀμφιπόμην δὲ τὴν μητέρα μέλλονσαν
 ἀναιρηθῆναι φασιν ἐπανδρον καὶ μήμηρ· ἀξίαν ἐπι-
 τελέσασθαι πράξιν· καταφυγοῦσαν γὰρ ἐπὶ τὴν
 ἰστίαν τοῦ βασιλείως καὶ καταφασμαμένην παθεῖν
 αὐτὸν ἕξια τῶν ἀσεβημάτων, ξίφει πατάσασκεν ἐν-
 3 τὴς τὸ στήθος ἥρωικῶς κατασιγέειναι τὸν βίον. τὸν
 δὲ Πελίαν τοῦτο γὰρ τράπω πάσαν τὴν Ἰέσονος
 συγγένειαν ἔρθην ἀνελόντα τεχέ τὴν προσήκουσαν
 4 τοῖς ἀσεβήμασι κομίσασθαι τιμωρίαν. τὸν γὰρ Ἰέ-
 σονα καταπλεύσαντα νυκτὸς τῆς Θερταλίας εἰς ὄρ-
 μον οὐ μακρὴν μὲν τῆς Ἰωλκοῦ καίμενον, ἀθεώρη-
 τον δὲ τοῖς ἐκ τῆς πόλεως, μαθεῖν παρὰ τινος τῶν
 κατὰ τὴν χώραν τὰ γινόμενα περὶ τοὺς συγγενεῖς
 5 ἀτυχήματα. πάντων δὲ τῶν ἀριστίων ἐτοιμῶν δυ-
 τῶν βοηθεῖν τῷ Ἰέσωνι καὶ πάντα κίνδυνον ἀνα-
 δέχασθαι, περὶ τῆς ἐπιθίσεως ἱμπτεῖσιν αὐτοῖς ἀμ-
 φισβήτησιν· τοὺς μὲν γὰρ συμβουλευεῖν παροχρήμα-
 βισσασμένους εἰς τὴν πόλιν ἀπροσδοκῆτως ἐπιθίσθαι
 6 τῷ βασιλεῖ, τινὰς δ' ἀποφαίνεσθαι δεῖν στρατιώτας
 ἀπὸ τῆς ἰδίας πατρίδος ἕκαστον συλλέξαι κοινὸν
 ἔρασθαι πόλεμον· ἀδύνατον γὰρ εἶναι πεντήκοντα

3 κατὰ τὸν] κατὰ vulg. 5 αὐτ] μὲν γὰρ vulg. 6 τὸν]
 τοῦ CF 24 οὗς CF 27 συλλέξαντα] εἰλέσθαι D.

καὶ τρισὶν ἀνδράσι περιγενέσθαι βασιλείῳ δυνάμιν
 ἔχοντος καὶ πόλιν ἀξιολόγον. τοιαύτης δ' οὐσης β
 ἐν αὐτοῖς ἀπορίας, λέγεται τὴν Μήδειαν ἐπαγγέ-
 λασθαι δι' ἑαυτῆς τὸν τε Πηλεῖον ἐποικτενεῖν δόλω
 5 καὶ τὰ βασίλεια παραδῶσιν τοῖς ἀριστεύουσιν ἀκιν-
 δύνως. ἐνταῦθα πάντων θαυμάσαντων τὸν λόγον β
 καὶ τὸν τρόπον τῆς ἐπιβουλῆς μαθεῖν ζητούντων,
 εἰπεῖν ὅτι κομίζει μεθ' ἑαυτῆς πολλὰς καὶ παρα-
 δόξους δυνάμεις φαρμάκων εὐρημένας ὑπὸ τε τῆς
 10 μητρὸς Ἑκάτης καὶ τῆς ἀδελφῆς Κίρκης· καὶ ταύ-
 ταις μὲν μηδὲποτε χρῆσθαι πρότερον πρὸς ἀπώλειαν
 ἀνθρώπων, νυνὶ δὲ δι' αὐτῶν ἀμυνεῖσθαι ὅσδ' ὧς
 τοὺς ἀλλοὺς τιμωρίας. προειποῦσαν δὲ τοῖς ἀριστεύουσι γ
 224 τὰ κατὰ μέρος τῆς ἐπιθέσεως, ἐκ τῶν βασιλείων
 15 αὐτοῖς ἐπαγγέλλασθαι σημαίνει τῆς μὲν ἡμέρας
 κατεῖναι, τῆς δὲ νυκτὸς πυρὶ, πρὸς τὴν ἐπιχειρήμενην
 τῆς θαλάττης σκοπῇ. αὐτὴν δὲ κατασκευάσασαν δλ
 Ἀρτέμιδος εἰδῶλον κοῖλον, εἰς μὲν τοῦτο παντοδα-
 πὰς φύσεις φαρμάκων κατακρύψαι, ἑαυτῆς δὲ τὰς
 20 μὲν τρίχας δυνάμεισι τοῖς χρῆσασθαι ποιῆσαι πολέως,
 τὸ δὲ πρόσωπον καὶ τὸ σῶμα ῥυτίδων πλήρες, ὥστε
 τοὺς ἰδόντας δοκεῖν εἶναι τινα παντελῶς πρσιβῦντιν·
 τὸ δὲ τελευταῖον ἀναλαβοῦσαν τὴν θιὸν διςκακασ-
 μένην καταπληκτικῶς εἰς ὄχλων δεισιδαιμονίαν, εἰς
 25 τὴν πόλιν εἰσβαλεῖν ἅμ' ἡμέρα. ἐνθιαζούσης δ' 2
 αὐτῆς, καὶ τοῦ πλήθους κατὰ τὰς ὁδοὺς συντρέχον-
 τος, παρογγέλλειν πᾶσι δέχεσθαι τὴν θεὸν εὐσεβῶς·

4 ἀποκτείνουσι libri, corr. Hertleiu 5 παραδόντων P
 7 ἐπιβολῆς vulg. 9 εὐρημένας post Ἑκάτης vulg. 12 ἀπό-
 τεσθαι D 15 σημαίνει libri, corr. Hertleiu 25 ἡμᾶς D.

παρῆναι γὰρ αὐτὴν εἰς Ἱππεβορίων ἐπ' ἀγροῦ
 3 δαίμονι τῇ τε πόλει πάσῃ καὶ τῷ βασιλεῖ πάντων
 δὲ προσκυνούντων καὶ τιμώντων τὴν θεὸν θυσίαις,
 καὶ τὸ σύνολον τῆς πόλεως ἀπάσης συνενθεαζούσης,
 εἰσβαλεῖν τὴν Μήδιαν εἰς τὰ βασίλεια, καὶ τὴν τε
 Πελίαν εἰς δεισιδαίμονα διέθεσιν ἑμβαλεῖν καὶ τὰς
 θυγατέρας αὐτοῦ διὰ τῆς τερατείας εἰς τοιαύτην
 κατέπληξεν ἀγαγεῖν ὥστε πιστεύσαι διότι πέρεσθαι
 ἢ θεὸς εὐδαίμονα ποιήσουσα τὸν οἶκον τοῦ βασι-
 4 λέως· ἐπιφαίνεται γὰρ ἐπὶ δρακόντων ὀχουμένην
 τὴν Ἀρτεμιν δι' ἀέρος ὑπερχετασθῆναι πολλὰ μέρη
 τῆς οἰκουμένης, καὶ πρὸς καθίδρυσιν ἑαυτῆς καὶ
 τιμὰς κισκίων ἐκτελέχθαι τὸν εὐσεβέστατον ἀπάντων
 τῶν βασιλέων· προστεταχέναι δ' αὐτῇ καὶ τὸ γέρας
 ἀφελούσθαι τὸ Πελίου διὰ τινων δυνάμεων νέον
 παντὶ ὡς ποιῆσαι τὸ σῶμα καὶ πολλὰ ἔτερα πρὸς
 5 μαζέριον καὶ θιοφιλή βίον δωρήσασθαι, ἐκπληρο-
 μένον δὲ τοῦ βασιλέως τὸ παράδοξον τῶν λόγων,
 ἐπαγγεῖλαι τὴν Μήδιαν παρεχόμενα ἐπὶ τοῦ
 σώματος ἑαυτῆς τὰς τούτων πίστις παρῆξασθαι.
 εἰσπύσας γὰρ μὲν τῶν Πελίου θυγατέρων καθαρὸν
 ἔντα καὶ ὕδωρ, καὶ τῆς παρθένου τὸ φηθὲν αὐτῷ
 ἐπὶ τέλος ἀγαγούσης, φασὶν εἰς οἰκίσκον τινὰ συρ-
 κλειάσθαι ἑαυτὴν καὶ περιτριχαμένην τὸ σῶμα πᾶν
 ἀποκλύσασθαι τὰς τῶν φαρμάκων δυνάμεις· ἐπο-
 6 κατασταθεῖσαν δ' εἰς τὴν προῖπάρχουσαν διέθεσιν
 καὶ φανείσαν τῷ βασιλεῖ κατεπλήξασθαι τοὺς ὄφιν-

2 τε om. D   4 συνθεαζούσης vulg., om. D, corr.
 Reiske   15 ἀφελούσθαι codices, corr. Steph.   τὸ τοῦ
 vulg.   20 αὐτῶν om. H   21 μὲν E, plures ceteri.

τας, καὶ δοῦναι τιὰς θεῶν προνοίας μεταλλαχέναι τὸ
 γῆρας εἰς παρθένου νεότητα καὶ ἄλλος περίβλεπτον.
 ποιῆσαι δ' αὐτὴν καὶ διὰ τινων φαρμάκων εἰδωλα ὅ
 φαντασθῆναι τῶν δρακόντων, ἐφ' ὃν ἀποφαίνεσθαι
 1 τὴν θεὸν κομισθῆσαν δι' αἴρου ἐξ Ἱππερβορίων ἐπι-
 2 τὰς ξυνοθήναι τῷ Πελλίᾳ. τῶν δ' ἐνιογγηράτων ἐπὶ
 τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν φανέντων, καὶ τοῦ βασιλέως
 μεγάλης ἀποδοχῆς ἀξιούontos τὴν Μήδειαν καὶ τὸ
 σύνολον πιστεύσαντος ἀληθῆ λέγειν, φασὶν αὐτὴν
 3 κατὰ μύθους ἐντυχεῦσθαι τῷ Πελλίᾳ παρακαλίσαι ταῖς
 θυγατρᾶσι διακελεύεσθαι συνιερρεῖν καὶ πράττειν
 ἅπερ ἦν αὐταῖς προστάτη· προσήκειν γάρ τῳ τοῦ
 βασιλέως σώματι μὴ δουλικαῖς χερσίν, ἀλλὰ ταῖς
 4 τῶν τέκνων θεράπειυσθαι τυχεῖν τῆς παρὰ θεῶν
 5 ἐντοργισίας. διῶπερ τοῦ Πελλίου ταῖς θυγατρᾶσι
 διαρρηθῆναι εἰπόντος πάντα πράττειν ὅσα ἂν ἡ δῆ-
 δεια προστάτη περὶ τὸ σῶμα τοῦ πατρός, τὰς μὲν
 παρθένους ἐτοίμους οὖσας τὸ κλεινόμενον ἐπιτελεῖν,
 τὴν δὲ Μήδειαν νεκρὸς ἐπιγινομένης καὶ τοῦ Πι- 52
 6 λίου πρὸς ἕανον τραπίντος λέγειν ὡς ἀναγκαῖον ἐν
 λέβητι καθεσθῆσαι τὸ σῶμα τοῦ Πελλίου, προσάντως
 7 δὲ τῶν παρθένων δεξαμένων τὸν λόγον, ἰτίραν
 αὐτὴν ἐπινοῆσαι πίστιν τῶν ἐκ' αὐτῆς λεγομένων·
 8 τριφομένου γάρ κριοῦ πολυετοῦς κατὰ τὴν οἰκίαν,
 9 ἐπαγγεῖλαισθαι ταῖς κόραις τοῦτον πρότερον καθεσθῆ-

1 τῶν om. vulg. ἐφ' D ὁ ἀποδοχῆς] ἐπαρροχῆς II
 2 φασὶν αὐτὸν κ. μ. ἐντυχεῖν τὸν πατέρα [τὸς π. om. PM]
 ταῖς θυγατρᾶσι καὶ παρακαλίσαι συνιερρεῖν II 14 θρα-
 πείαις F; θεράπειυσθαι τοὶ θεράπειουσιν forl. 16 διαρρη-
 θῆν om. D 18 οὖσας] ἵστας Dindorf, (a. 49, 5) 21 προσεί-
 τας Dindorf (XIV 21, 6), προσήτως ἵσται.

2 σειν καὶ ποιῆσαιν ἀπ' ἀρχῆς ἄρνα· συγκάταθεμένων
 δ' αὖτις, μυθολογοῦσι τὴν Μήδειαν κατὰ μέλη
 διελοῦσαν τὸ σῶμα τοῦ κριοῦ καθιψῆσαι, καὶ διὰ
 τινων φαρμάκων παρακρουσαμένην ἐξελεῖν ἐκ τοῦ
 λιβήτος ἄρνος εἰδωλον. ἐνταῦθα τῶν παρθένων
 καταπλავρισῶν, καὶ πίστει τῆς ἐπαγγελίας ἡγησα-
 μένων ἐνδεχομένας ἔχειν, ὑποφύγῃσαι τοῖς προσ-
 τέγμασι καὶ τὰς μὲν ἄλλας ἀπάσας τὸν πατέρα
 τυπτούσας ἀποκτεῖναι, μόνην δ' Ἀλκυστιν δι' εὐσε-
 3 βείας ἐπαρβολὴν ἀποσχέσθαι τοῦ γεννῆσαντος. μετὰ
 δὲ ταῦτα τὴν Μήδειαν φασὶ τοῦ μὲν τὸ σῶμα κατα-
 κόπτειν ἢ καθιψῆσαι ἀποστῆναι, προσποιησαμένην δὲ
 δεῖν πρότερον εὐχὰς ποιῆσασθαι τῇ σελήνῃ, τὰς
 μὲν παρθένας ἀναβιβᾶσαι μετὰ λαμπάδων ἐπὶ τὸ
 μεταωρότατον τέκος τῶν βασιλείων, αὐτὴν δὲ τῇ
 4 Κολχίδι διαλέκτῳ κατενχῆναι τινα μακρὰν διερχομένην
 ἐγχρονίζειν, ἀναστροφὴν διδοῦσαν τοῖς μέλλουσι
 ποιῆσθαι τὴν ἐκίθεσιν. διὰ καὶ τοὺς Ἀργυραῦτας
 ἀπὸ τῆς σκοπῆς καταμαθόντας τὸ πῶρ, καὶ νομίσαντας
 στυγερῶς εἶναι τὴν ἀναίρεσιν τοῦ βασιλέως, ὁρμή-
 5 σαι δρόμῳ πρὸς τὴν πόλιν, παρεισελθόντες δ' ἐντὸς
 τοῦ τείχους ἰσπαρμένους τοῖς ξίφεσιν εἰς τὴν βασι-
 λειαν καταντήσασιν καὶ τοὺς ἐναντιουμένους τῶν φυ-
 λάκων ἀνελθόντες. τὰς δὲ τοῦ Πελίου θυγατέρας ἄρτι
 καταβιβηκυίας ἀπὸ τοῦ τείχους πρὸς τὴν καθιψῆσιν, καὶ
 καὶ παραδόξως ἐν τοῖς βασιλείοις ἰδοῦσας τὸν τε
 Ἰάσονα καὶ τοὺς ἀριστοὺς, περιάγειν ἐπὶ τῇ συμ- 290
 φορᾷ γενέσθαι· οὕτε γὰρ ἐμύνησθαι τὴν Μήδειαν

6 ἐπαγγελίας] πράξις (F) 11 τῆς om. D
 19 νομίσαντας] νοήσαντας L 23 καταπλῆσαι καὶ om. H.

ἔχον ἐξουσίαν οὔτε τὸ πρᾶχθ' ἐν κῆτις μύθος δι'
 ἀπάτην διορθώσασθαι. διάπινε ταύτας μὲν ὀρμησαι 5
 λέγεται σιγῆσαι αὐτάς τοῦ ζῆν, τὸν δ' Ἰάσονα
 κατελείψαντα τὰ πάθη παρακατασχέιν αὐτάς, καὶ
 5 θαρρεῖν παρακαλέσαντα δεικνύειν ὡς ἐκ κικλίας μὲν
 οὐδὲν ἥμαρτον, ἀκουσίως δὲ δι' ἀπάτην ἠτύχησαν.
 καθόλου δὲ πᾶσι τοῖς συγγενέσιν ἐπαγγελίᾳ 53
 ἐπιεικῶς καὶ μεγαλοφύχως προσενεχθήσεσθαι, συν-
 αγαλὲν εἰς ἐκκλησίαν τὰ πλήθη. ἀπολογησάμενον
 10 δὲ περὶ τῶν πεπραγμένων, καὶ διδάξαντα διότι ταῖς
 προκδικήσαντας ἡμῶντο, τιμωρίαν ἑλάττωσα λαβόν-
 ὃν αὐτὸς πέπονθεν, Ἀλάστῳ μὲν τῷ Ἡλίου τὴν
 πατρῶν βασιλείαν παραδοῦναι, τῶν δὲ τοῦ βασι-
 λέως θυγατέρων ἀξιώσαι αὐτὸν φροντίδα ποιήσα-
 15 σθαι. καὶ πέρας συντελεῖσαι τὴν ἐπόσχισιν αὐτὸν 2
 φασὶ μετὰ τινα χρόνον συνοικίσαντα πᾶσας τοῖς
 ἐπιφανεστάτοις. Ἀλκίησιν μὲν γὰρ τὴν πρεσβυτάτην
 ἐκδοῦναι πρὸς γάμον Ἀδμήτῳ τῷ Φόρητος Θιταλφί,
 Ἀμφινόμην δὲ Ἀνδραίμονι Λιοντίως ἀδελφῷ, Εὐ-
 20 ἀδην δὲ Κῆρῃ τῷ Κεφάλῳ, Φωκίῳν τότε βασι-
 λεύοντι. ταῦτα μὲν αὐτὸν ὕστερον πράξει, τότε
 δὲ μετὰ τῶν ἀριστέων εἰς Ἰσθμὸν τὸν ἐν Πελοπον-
 νήσῳ πλεύσαντα θυσίαν ἐπιτελεῖσαι τῷ Ποσειδῶνι
 καὶ καθιερωσάαι τὴν Ἀργὴν τῷ θεῷ. ἐποδοχῆς δὲ 3
 25 μεγάλης τυγχάνοντα παρὰ τῷ βασιλεῖ τὸν Κόριν-

1 ἔχει II

8 μεγαλοφύχως II

10 διδάξαντα D

11 τιμωρίαν] διατιμωρίαν D

12 Ἀλάστῳ DF (c. 55, 2)

14 ἀξιώσαι αὐτόν D, ἑξέως ἰσχυρόν II

20 Κῆρῃ τῷ] καὶ

εἰς D, κατατάττει CEG¹

Φωκίῳν] Φωκίῳν AB

21 ὕστερον αὐτόν vulg.

22 ἐν] ἐν D.

θίων Κρίονται μετασχεῖν τῆς πολιτείας καὶ τὸν λαὸν χρόνον ἐν τῇ Κορίνθῳ κατοικῆσαι.

- 4 Μελλόντων δὲ τῶν Ἀργοναυτῶν εἰς τὰς πατρίδας διαχωρίζεσθαι, παρὶ τὸν Ἡρακλεῖ συμβουλεύσασθαι τοῖς ἀριστέουσι πρὸς τὰ παράδοξα τῆς τύχης ἑλλήλοις ὄρκους δοῦναι συμμαχήσιν, ἴάν τις βοηθείας προσδιδῇ· ἐκλέξασθαι δὲ καὶ τῆς Ἑλλάδος τὸν ἐπιφανέστατον τόπον εἰς ἀγῶνων θέσιν καὶ πανήγυριν κοινὴν, καὶ καθιερῶσαι τὸν ἀγῶνα τῷ
 5 μεγίστῳ τῶν θεῶν Διὶ Ὀλυμπίῳ, συνομοσάντων δὲ τῶν ἀριστέων περὶ τῆς συμμαχίας, καὶ τὴν διαταξὴν τῶν ἀγῶνων ἐπιτεφάντων Ἡρακλεῖ, παρὶ τοῦτο [τὸν] τόπον προκρίναι πρὸς τὴν πανήγυριν τῆς τῶν Ἡλείων χώρας τὸν παρὰ τὸν Ἀλφειὸν, διὰ καὶ τὴν παραποταμίαν καθιερώσεντα τῷ μεγίστῳ τῶν θεῶν, Ὀλυμπίῳ ἅπ' ἐκείνου προσαγορευῆσαι. ὑποστησέ-
 6 μενον δ' ἱππικὸν ἀγῶνα καὶ γυμνικόν, τό τε περὶ τῶν ἔθλων διατίξαι καὶ θεωροὺς ἀποστέλλαι τοῖς ταῖς πόλεσι προεραύντας τὴν θίαν τῶν ἀγῶνων.
 7 διὰ δὲ τὴν παρὰ τοῖς Ἀργοναυταῖς γινομένην ἀποδοχὴν αὐτοῦ κατὰ τὴν στρατείαν οὐ μετρίως δοξασθέντος, προσγενέσθαι τὴν ἐκ τῆς Ὀλυμπικῆς πανηγύριως δόξαν, ὥστε πάντων τῶν Ἑλλήνων ἐπιφανέστατον ὑπάρχειν καὶ παρὰ ταῖς πλείοσι πόλεσι γνωσθέντα πολλοὺς ἔχειν ἐπιθυμητάς τῆς φιλίας, οὓς προθύμους εἶναι μετασχεῖν παντὶς κινδύνου. ταχὺ δ' ἐπ' ἀνδραῖς καὶ στρατηγίς θανμασθέντα στρατόπεδόν τι κράτιστον συστήσασθαι

καὶ πᾶσαν ἐπελθεῖν τὴν οἰκουμένην εὐεργετοῦντα
 τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων· ἀπὸ δὲ ὧν τυχεῖν αὐτὸν
 συμφωνουμένης ἀθανασίας, τοὺς δὲ ποιητὰς διὰ
 τὴν στυγερὰν τερατολογίαν μυθολογῆσαι· μόνον τὸν
 Ἡρακλῆα καὶ γοργὸν ὄπλων τελέσαι τοὺς τεθρυλῆ-
 μένους ἀθλοὺς.

Ἄλλα περὶ μὲν τοῦ θεοῦ τούτου τὰ μυθολο- 54
 γούμενα πάντα διήλθομεν, νυνὶ δὲ προσθετέον ἡμῖν
 καὶ ἐπὶ Ἰάσονος τὸν ὑπολειπόμενον λόγον. φασὶ
 γὰρ αὐτὸν ἐν Κορίνθῳ κατοικοῦντα καὶ συμβιάσαιτε
 δικαστῇ χρόνον Μηδείᾳ γεννῆσαι παῖδας ἐξ αὐτῆς,
 τοὺς μὲν πρῶτον δύο διδύμους Θετταλὸν τε
 καὶ Ἀικυμένην, τὸν δὲ τρίτον πολὺ νεώτερον τοῦ-
 των Τίσσανδρον. τοῦτον μὲν οὖν τὸν χρόνον ἴστα- 2
 οὖσιν ἀποδοχῆς ἀξιωθῆναι τὴν Μηδεῖαν ἐπὶ τοῦ
 ἀνδρός διὰ τὸ μὴ μόνον κάλλει διαφέρειν αὐτήν,
 ἀλλὰ καὶ σοφροσύνῃ καὶ ταῖς ἑλλαις ἀρεταῖς κεκο-
 σμησθαι· μετὰ δὲ ταῦτα αἰεὶ μᾶλλον τοῦ χρόνου
 τὴν φυσικὴν εὐπρέπειαν ἀφαιρουμένου, λέγεται τὸν
 Ἰάσονα Γλαύκης ἱερᾶσθέντα τῆς Κρόντος θυγατρὸς
 μνηστῆσαι τὴν παρθένον. συγκαταθεμένου δὲ τοῦ 3
 πατρὸς καὶ τέξαντος ἡμέραν τοῖς γάμοις, τὸ μὲν
 πρῶτον ἐπιβαλίσθαι φασὶν αὐτὸν πείθειν τὴν Μη-
 δεῖαν ἱουσίως παραχωρῆσαι τῆς συμβιώσεως· βοῦ-
 λεσθαι γὰρ αὐτὸν γαμῆν οὐκ ἀποδοκιμάσαντα τὴν
 πρὸς αὐτὴν ὁμιλίαν, ἀλλὰ τοῖς τέκνοις σπεύδοντα

9 καὶ οἱ. vulg. ἀπολειπόμενον II 21 μεστῆσαν-
 αθαι II 25 αὐτὸν αἰσῆμι, αὐτῆς codices, ἄλλης Dindorf;
 an Γλαύκην παντί? ἀποδοκιμάζοντα II 26 ἄλλο Dindl.,
 ἄλλᾳ καὶ cod.

1 συγγενῇ τὸν τοῦ βασιλέως οἶκον ποιῆσαι. ὕψι-
 κτούσης δὲ τῆς γυναικὸς καὶ θεοῦς μαρτυρομένης
 τοὺς ἐπὶ πᾶσι γενομένους τῶν ὅρκων, φασὶ τὸν 238
 Ἰάσονα καταφρονήσαντα τῶν ὅρκων γῆμαι τὴν τοῦ
 2 βασιλέως θυγατέρα. τὴν δὲ Μήδειαν ἐξελαινωμένην
 ἐκ τῆς πόλεως, καὶ μίαν ἡμέραν παρὰ τοῦ Κρόντου
 λαβοῦσαν εἰς τὴν τῆς φυγῆς παρασκευήν, εἰς μὲν
 τὰ βασίλεια νυκτὸς εἰσελθεῖν ἀλλοιωσάσας τοῖς
 φαρμάκοις τὴν αὐτῆς ὕπνιν, καὶ τὴν οὐκίαν ἐπράξαι,
 ῥίξον τι προσθείσων, εὐρημένον μὲν ὑπὸ Κίρκης 3
 τῆς ἀδελφῆς. δύναμιν δ' ἔχον, ἐπὶν ἐξαφθῇ, δυσ-
 κατάρβιστον. ἔφνω δὲ φλεγομένων τῶν βασιλείων,
 τὸν μὲν Ἰάσονα ταχέως ἐκπηδῆσαι, τὴν δὲ Γλαύκην
 καὶ τὸν Κρόντον τοῦ πυρὸς περικαταλαβόντος δια-
 4 φθαρῆναι. τινὲς δὲ τῶν συγγραφέων φασὶ τοὺς μὲν 3
 υἱὸς τῆς Μήδειας δῶρα κομίσαι τῇ νύμφῃ φαρμά-
 κοις κεχρημένα, τὴν δὲ Γλαύκην δεξαμένην καὶ τῷ
 σώματι περιθιμένην αὐτὴν τι συμφορῆς περιπεσεῖν
 καὶ τὸν πατέρα βοηθοῦντα καὶ τοῦ σώματος ἀφέ-
 7 μινον τελευτήσαι. τὴν δὲ Μήδειαν ἐπιτυχοῦσαν 4
 τοῖς πρώτοις ἐγκλισήμασιν οὐκ ἀποστήναι τῆς Ἰάσο-
 νος τιμωρίας. ἐπὶ τοσοῦτο γὰρ προσελθεῖν αὐτὴν
 ὁργῆς ὅμα καὶ ζηλοτυπίας, ἔτι δ' ὁμότητος, ὥστ'
 ἐπὶ διέφυγε τὸν μετὰ τῆς νύμφης κίνδυνον, τῇ
 σφαγῇ τῶν καινῶν τέκνων ἐμβαλεῖν αὐτὸν εἰς τὰς 5
 μερίστας συμφορὰς· πλὴν γὰρ ἐνὸς τοῦ διαφυγόντος
 τοὺς ἄλλους υἱοὺς ἀποσφάζει [καὶ τὰ σώματα τοῦ-

1 τοῦ οὐκ οὐκ. 4 τῶν ὅρκων οὐκ οὐκ. 6 παρὰ
 ἐπὶ II 20 ἀποστερήσας Dind. 21 ἐξέφυγε II 27 καὶ
 τὰ — θάσσει delevi (c. 55, 1).

των ἐν τῷ τῆς Ἥρας τεμένει θάψαι] καὶ μετὰ τῶν
 πιστοτάτων θεραπεινίδων ἐπὶ νυκτὸς μέσης φυγεῖν
 ἐκ τῆς Κορίνθου, καὶ διακπείβειν εἰς Θήβας πρὸς
 Ἡρακλέα· τοῦτον γὰρ μεσίτην γαγονότα τῶν ὁμοπα-
 ρίδων ἐν Κόλχοις ἐπηγγέλθαι βοηθήσειν αὐτῇ παρα-
 σπονδαυμένη. ἐν τοσοῦτῳ δὲ τὸν μὲν Ἰάσονα στερη-
 θέντα τέκνων καὶ γυναικὸς δόξει πάσι δίκαια
 πεπονθέναι· διὸ καὶ μὴ δυνάμενον ἐνέγκειν τῇ μέ-
 γεθος τῆς συμφορᾶς ἐκ τοῦ ζῆν ἑαυτὸν μεταστήσαι.
 τοὺς δὲ Κορινθίους ἐκπεπλήχθαι μὲν τὴν δεινότητα
 τῆς περιπετείας, μάλιστα δ' ἀπορεῖν περὶ τῆς ταφῆς
 τῶν καίδων. διόπερ ἀποσπαιλάντων αὐτῶν Πυθίῳ
 τοὺς ἐπερωτήσαντας τὸν θεὸν ὅπως χρηστότεον ἐστὶ
 τοῖς σώμασι τῶν παίδων, προστάζει τὴν Πυθίαν
 ἐν τῷ τεμένει τῆς Ἥρας αὐτοὺς θάψαι καὶ τιμῶν
 ἥρωικῶν αἰποὺς ἀξιοῦν. ποιησάντων δὲ τῶν Κοριν-
 θίων τὸ προσταχθέν, φασὶ Θετταλὸν μὲν τὸν δια-
 φυγόντα τὸν ἀπὸ τῆς μητρὸς γόνον ἐν Κορίνθῳ
 τραφέντα μετὰ ταῦτα ἐκπελθεῖν εἰς Ἰωλκόν, οὗσαν
 Ἰάσονος πατρίδα· ἐν ᾗ καταλαβόντα προσφάτως
 Ἀκιστον τὸν Πελίου τετελευτηκότα παραλαβεῖν κατὰ
 γένος προσήκουσαν τὴν βασιλείαν, καὶ τοὺς ἑφ'
 ἑαυτοῦ τεταγμένους ἄφ' ἑαυτοῦ προσαγορευῆσαι Θετ-
 ταλοὺς. οὐκ ἄγνωσθ δὲ διότι περὶ τῆς τῶν Θετταλῶν
 προσηγορίας οὗ ταύτην μόνην τὴν ἱστορίαν, ἀλλὰ
 καὶ διαφώνους ἑτέρας παραδιδόσθαι συμβέβηκε,
 περὶ ὧν ἐν οἰκειωτέροις μενησθησόμεθα καιροῖς. τὴν

2 νυκτὸς μέσης] πολλῆς νυκτὸς οὖτος CF 18 ὅπως]
 αὖς II 18 et om. CF 21 αἰκιστον D 22 τὴν om. D;
 f. ante κατὰ ponendum 26 παραγιγίσθαι D.

δ' οὖν Μηδεῖαν ἐν Θήβαις φασὶ καταλαβοῦσαν
 Ἡρακλῆα μανικῶς πάθει συνεχόμενον καὶ τοὺς υἱοὺς
 ἐπικτηγκότα, φαρμάκοις αὐτὸν ἰάσασθαι. τοῦ δ'
 Εὐφυσθέως³ ἐπικειμένου τοῖς προστάγμασιν, ἀπο-
 γνοῦσεν τὴν κατὰ τὸ πᾶρδον ἐκ τούτου βοήθειαν⁴
 καταφυγεῖν εἰς Ἀθήνας πρὸς Αἰγία τὸν Πανδίορογ.
 5 ἐνταῦθα δ' οἱ μὲν φασιν αὐτὴν Αἰγίᾳ συνοικῆσασαν
 γεννήσαι Μῆδον τὸν ὕστερον Μηδείας βασιλευσέντα,
 τινὲς δ' ἱστοροῦσιν ὅφ' Ἰππότου τοῦ Κρίοντος ἔξαι-
 τουμένην τυχεῖν κρίσεως καὶ τῶν ἐγκλημάτων ἀπο-¹⁰
 λυθῆναι, μετὰ δὲ ταῦτα Θησεῖος ἐπανελθόντος ἐκ
 Τροιζῆνος εἰς τὰς Ἀθήνας, ἐγκληθεὶσαν ἐπὶ φαρ-
 μακείᾳ φυγεῖν ἐκ τῆς πόλεως· δόντος δ' Αἰγίως
 τοὺς παραπέμποντας εἰς ἣν βούλοιντο χώραν, εἰς¹⁵
 τὴν Φοινίκην κομισθῆναι. ἐνταῦθεν δ' εἰς τοὺς²⁰
 ἄνω τόπους τῆς Ἀσίας ἀναβάσκειν συνοικῆσαι τινα
 τῶν ἐπιφανῶν βασιλείων, ἔξ οὗ γεννηθῆσαι παῖδα
 Μῆδον· καὶ τὸν παῖδα μετὰ τὴν τοῦ πατρὸς τελευ-
 τὴν διαδεξάμενον τὴν βασιλείαν θκυμασθῆναι τε
 κατὰ τὴν ἀνδρείαν καὶ τοὺς λαοὺς ὅφ' ἑαυτοῦ²⁵
 Μήδους ὀνομάσαι.

56 Καθόλου δὲ διὰ τὴν τῶν τραγωδῶν τιτραίαν
 ποιήσιν τις [διάδοσις] καὶ διάφορος ἱστορία περὶ
 Μηδείας ἐξηγήσεται, καὶ τινὲς χαρίζεσθαι βουλό-
 μενοι τοῖς Ἀθηναίοις φασὶν αὐτὴν ἀναλαβοῦσαν³
 τὸν ἔξ Αἰγίως Μῆδον εἰς Κόλχους διασωθῆναι
 κατὰ δὲ τοῦτον τὸν χρόνον Αἰήτην ἐκ τῆς βασιλείας

³ ἐπεκτακότα C   ¹⁰ κρίσεως τυχεῖν vulg.   ¹⁵ δ'
 om. vulg.   ¹⁸ τὸν Bekker, τὸν αἰε cod.   ²⁰ λαοὺς
 ἄλλους codices   ²⁵ διάδοσις om. CP.

ἐκ τὸ τάδε λεγού Πέρσου βραχέως ἐκπεπωκότα τὴν ἀρχὴν
 ἀνακτῆσθαι, Μήδου τοῦ Μηδείας ἀνελόντος τὸν
 Πέρσῃ· μετὰ δὲ ταῦτα δυνάμει ἐγγρατῇ γενό-
 μενον τὸν Μῆδον πολλὴν ἐκελθεῖν τῆς ὑπὲρ τὸν
 Πόντον Ἀσίας, καὶ κατασχέειν τὴν ἀπ' ἐκείνου Μη-
 δίαν προσηγορευθεῖσαν. ἀλλὰ γὰρ τὸ πᾶσαι τῆς
 ἐποφάσεις τῶν περὶ τῆς Μηδείας μυθολογησάντων
 ἀναγράφειν οὐκ ἀνέγκαιον ἡμᾶς καὶ μακρὸν εἶναι
 κρίνοντες τὰ καταλειπόμενα τῆς περὶ τῶν Ἀργοναυ-
 τῶν ἱστορίας προσθήσομεν. οὐκ ὀλίγοι γὰρ τῶν τι
 ἀρχαίων συγγραφέων καὶ τῶν μεταγενεστέρων, ὧν
 ἴσθι καὶ Τίμαιος, φασὶ τοὺς Ἀργοναυτὰς μετὰ τὴν
 τοῦ δέροντος ἀσπαγὴν πυθόμενους ὑπ' Αἰήτου προ-
 κατελῆσθαι ναυσὶ τὸ στόμα τοῦ Πόντου, πρῶτον
 ἐπιτελέσασθαι παραδόξου καὶ μνήμης ὁρίαν, ἐν-
 πλεῦσαντα γὰρ αὐτοὺς διὰ τοῦ Τατέιδος ποταμοῦ
 ἐπὶ τῆς πηγῆς, καὶ κατὰ τόπον τινὰ τὴν ναὺν διελ-
 κύσαντας, καθ' ἑτέρου πάλιν ποταμοῦ τὴν ῥύαν
 ἔχοντες εἰς τὸν ὠκεανὸν καταπλεῦσαι πρὸς τὴν
 θάλατταν, ἀπὸ δὲ τῶν ὕδατων ἐπὶ τὴν δύσιν κομι-
 σθῆναι τὴν γῆν ἔχοντας ἐξ ἐκωνόμων, καὶ πλησίον
 γινομένων Γεδαιῶν εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς θάλατταν
 εἰσπλεῦσαι. ἀποδειξίεις δὲ τούτων φέρουσι, δεικνύ-
 ντες τοὺς παρὰ τὸν ὠκεανὸν κατοικοῦντας Κελτοὺς
 οἰνομένους μάλιστα τῶν θεῶν τοῖς Λισχύροισι
 παραδόσιμον γὰρ αὐτοὺς εἶναι ἐκ παλαιῶν χρόνων
 τὴν τούτων τῶν θεῶν παρουσίαν ἐκ τοῦ ὠκεανοῦ

6 προσεγ. Μηδίαν vulg. 8 ἡμε] ἀλλὰ CF. εἶσαι
 ἢ add. D 9 περὶ τῆς D 13 δέροντος H 17 κατὰ om. H
 22 γινομένους vulg. 25 ἔχουσιν αὐτοὺς vulg.

γεγενημένην. εἶναι δὲ καὶ τὴν παρὰ τὸν ὠκεανὸν
 χώραν οὐκ ὀλίγας ἔχουσαν προσηγορίας ἀπὸ τε τῶν
 5 Ἀργοναυτῶν καὶ τῶν Διοσκόρων. παραπλησίως δὲ
 καὶ τὴν ἐντὸς Γαδείρων ἡπειρον ἔχειν ἑμφανὲς σημεῖα
 τῆς τοῦτων ἀνακομιδῆς. περὶ μὲν γὰρ τὴν Τυρρη-
 νίαν καταπλεύσαντας αὐτοὺς εἰς νῆσον τὴν ὀνομα-
 ζομένην Αἰθάλειαν τὸν ἐν αὐτῇ λιμένα, κάλλιστον
 ὄντα τῶν ἐν ἐκείνοις τοῖς τόποις, Ἀργεῖον ἀπὸ τῆς
 νειῶς προσεγορεύσαι, καὶ μέχρι τῶνδε τῶν χρόνων
 6 διαμένειν αὐτοῦ τὴν προσηγορίαν. παραπλησίως δὲ
 τοῖς ἀφηγμένοις κατὰ μὲν τὴν Τυρρηνίαν ἀπὸ
 σταδίων ὀπτακοσίων τῆς Ρώμης ὀνομάσαι λιμένα
 Τελαμῶνα, κατὰ δὲ Φορμίας τῆς Ἰταλίας Αἰήτην
 τὸν εὖν Καίητην προσεγορευόμενον. πρὸς δὲ τοῦ-
 τοις ὑπ' ἀνέμων αὐτοὺς ἐκριφέντας εἰς τὰς Σύρτας,
 10 καὶ μεθόντας παρὰ Τρίτωνος τοῦ τότε βασιλεύοντος
 τῆς Αἰθῆς τὴν ιδιότητα τῆς θαλάττης, καὶ τὸν κίν-
 δυνον ἐκφυγόντας, θεωρήσασθαι χαλκοῦν τρίποδα
 τὸν Ἀργείοις μὲν κίχαραγμένον γράμμασι, μέχρι δὲ
 τῶν νηπιτέρων χρόνων διαμέναντα παρὰ τοῖς Εὐ-
 11 ρεπείταις. οὐ περὶ αὐπτόν δ' ἦρ' ἐν ἀντιξέλεγον
 τὴν ἱστορίαν τῶν ἀποφθνησμένων τοῖς Ἀργοναύταις
 ἀπὸ τὸν Ἰστρον πλεύσαντας μέχρι τῶν πηγῶν κατ-
 ενεχθῆναι διὰ τῆς ἀντιπροσώπου ῥύσεως πρὸς τὸν
 8 Ἀδριατικὸν κόλπον. τοὺτους γὰρ ὁ χρόνος ἤλαξεν
 ὑπολαμβάνοντας τὸν ἐν τῷ Πόντῳ κλειῖσι στόμασιν
 20 ἔξερυνόμενον Ἰστρον καὶ τὴν εἰς τὸν Ἀδρίαν ἐκ-

7 Αἰθαλία CD

8 τοῖς om. D

14 καίητην D

20 Εὐρεπείταις D, 1c Ἐρεπείταις C, Ἐερεπείταις F (v. 27, 2)

24 ῥύσις G, ῥύσις cet.

βάλλοντα τὴν ῥύσιν ἔχουσιν ἀπὸ τῶν αὐτῶν τόπων.
 Ῥωμαίων γὰρ καταπολεμησάντων τὸ τῶν Ἰσχυρῶν
 ἔθνος, εὐρίσθη τὰς πηγὰς ἔχων ὁ ποταμὸς ἀπὸ τῆς
 τετρακόντα σταδίων τῆς θαλάττης. ἀλλὰ γὰρ τοῖς
 1 συγγραφεῦσιν αἰτίαν τῆς πλάνης φασὶ γενέσθαι τὴν
 ὁμωνυμίαν τῶν ποταμῶν.

Ἦρτε δ' ἀρχοῦντως ἐξαιρουσμένοις τὴν περὶ τῶν
 Ἀργοναυτῶν ἱστορίαν καὶ τὰ ὑφ' Ἡρακλείου προ- 57
 χθόντα οἰκίον ἐν εἰς κατὰ τὴν γινομένην ἐπαγ-
 10 γέλλαν ἐκτεγρῆσαι τὰς τῶν οὐδὲν αὐτοῦ ἀράξεις.
 μετὰ τὴν Ἡρακλείου τοίνυν ἐποθέωσιν οἱ παῖδες
 αὐτοῦ κατέκοντο ἐν Τραχίνοι παρὰ Κῆναι τῷ βασιλεῖ. 2
 μετὰ δὲ ταῦτα Ἰλίου καὶ τινῶν ἑτέρων ἀνδρωθέν-
 των, Εὐρυπιδὲς φροβηθεὶς μὴ πάντων ἐνγλήκων
 11 γινομένων ἐκπίσθη τῆς ἐν Μικήναις βασιλείας, ἔγνω
 τοὺς Ἡρακλείδους ἐξ ὅλης τῆς Ἑλλάδος φυγαδεύσαι.
 διὸ Κῆναι μὲν τῷ βασιλεῖ προηγήσαντο τοὺς τε
 Ἡρακλείδους καὶ τοὺς Λικυμνίων παῖδας ἐκβαλεῖν, 3
 εἴτι δὲ Ἰόλαον καὶ τὸ σύστημα τῶν Ἀρχαίων τῶν
 12 Ἡρακλεί συνεστραταικῶτων, ἣ ταῦτα μὴ ποιούντα
 πόλεμον ἀπαθέξασθαι. οἱ δ' Ἡρακλείδαι καὶ οἱ μετ'
 αὐτῶν θεωροῦντες αὐτοὺς οὐκ ἐξουμάχους ὄντας 4
 Εὐρυπιδεὶ πολέμειν, ἔγνωσαν ἐκουσίως φεύγειν ἐκ
 τῆς Τραχίνος. ἐπίοντες δὲ τῶν ἑλλων πόλεων τὰς
 13 ἀξιολογωτάτας ἐδύνοντο διέξασθαι σφῶς αὐτοῖς συν-
 οίκους. μεθυσθεὶς δὲ τολμῶσας ὑποδιέξασθαι, μόναι
 τῶν ἑλλων Ἀθηναῖοι διὰ τὴν ἱμφύτον παρ' αὐτοῖς

1 τετρακοντασίων περὶ τοὺς 5 αἰτίαν . φασὶ om. D 10
 αὐτοῦ om. 11 11 μετὰ] δὲ add. D 23 ἀξιολογωτάτους D
 διέξασθαι] παραδιέξασθαι C 27 παρ' om. GE.

ἐπιείκειαν προσεδίξαντο τοὺς Ἡρακλείδας· κατεβίβαν
 δὲ αὐτοὺς μετὰ τῶν συμφυγόντων εἰς Τριχόρυθον
 πόλιν, ἥτις ἐστὶ μία τῆς ὀνομαζομένης τετραπόλεως.
 1 μετὰ δὲ τὴν χρόνον ἐπένταν τῶν Ἡρακλείους παύ-
 δων ἡνθρωπίνων, καὶ φρονήματος ἐμφυονμένου τοῖς
 νικησικοῖς διὰ τὴν ἀφ' Ἡρακλείους δόξαν, ἱφθυώ-
 μενος αὐτῶν τὴν αὐξήσιν Εὐρυσθέως ἰσχυράτευσεν
 2 ἐκ' αὐτοῖς μετὰ πολλῆς δυνάμεως. οἱ δ' Ἡρακλεί-
 δαι, βοηθοῦντων αὐτοῖς τῶν Ἀθηναίων, προστετά-
 μιναι τὸν Ἡρακλῆον ἀδελφίδου Ἰόλκον, καὶ τοῦτω
 3 τε καὶ Θησεί καὶ Ὑλλῳ τὴν στρατηγίαν παραδόντες,
 ἐνέκησαν παρατάξει τὸν Εὐρυσθέα, κατὰ δὲ τὴν
 μάχην πλείστοι μὲν τῶν μετ' Εὐρυσθέως κατακόπη-
 σαν, αὐτὸς δ' ὁ Εὐρυσθέης, τοῦ ἔρματος κατὰ τὴν σπ-
 4 φυγὴν συντριβέντος, ἐπὶ Ὑλλῳ τοῦ Ἡρακλείους
 ἀνυφάθη· ὁμοίως δὲ καὶ οἱ υἱοὶ τοῦ Εὐρυσθέως
 58 πάντες κατὰ τὴν μάχην ἐτελεύτησαν. μετὰ δὲ ταῦτα
 οἱ μὲν Ἡρακλείδαι πάντες περιβοήτῳ μάχῃ νικη-
 κότες τὸν Εὐρυσθέα, καὶ διὰ τὴν εὐημερίαν συμ-
 μάχων εὐπορήσαντες, ἰσχυράτευσαν ἐπὶ τὴν Πελο-
 6 πόννησον Ὑλλῳ στρατηγοῦντος. ἄσπετος δὲ μετὰ
 τὴν Εὐρυσθέως τελευτὴν καταλαβόμενος τὴν ἐν
 Μικῆνας βασιλείαν, καὶ προσλαβόμενος συμμάχους
 Τυρρῆας καὶ τινὰς ἄλλους, ἐπήτησε τοῖς Ἡρακλεί-
 7 δαις, κατὰ δὲ τὸν Ἰσθμὸν τῶν στρατοπέδων ἄσφοι-
 8 σθέντων, Ὑλλος μὲν ὁ Ἡρακλῆος εἰς μοτυραχίαν
 προεκκλίσας τῶν πολέμων τὸν βουλόμενον, ὁμο-
 λογίᾳς θέμενος τοιαύτης, εἰ μὲν Ὑλλος νικήσει τὸν

2 Τριχόρυθον D, Τριχόρυθον CF 3 πόλις om. OF
 11 12 om. D 14 ὁ om. vulg. 28 νικήσει codices.

ἐντυπαχθῆντα, παραλαβεῖν Ἡρακλείδαν τὴν Εὐρυ-
 σθέως βασιλείαν, εἰ δ' ἄλλος λειψθεῖη, μὴ κατιέναι
 τοῖς Ἡρακλείδαις εἰς Πελοπόννησον ἐντός ἑτῶν
 πεντήκοντα. κατεβάντος δ' εἰς τὴν προκλήσιν Ἐχέ- 4
 5 μου τοῦ βασιλέως τῶν Τριαιτῶν, καὶ τῆς μονο-
 μυχίας γενομένης, ὁ μὲν ἄλλος ἀνηρέθη, οἱ δ'
 Ἡρακλείδαι κατὰ τὰς ὁμολογίας ἐπέστησαν τῆς
 καθόδου καὶ τὴν εἰς Τρικορύθον ἐπείνοδον ἐποιή-
 σαντο. μετὰ δέ τινας χρόνους Δικύμνιος μὲν μετὰ 3
 10 τῶν παίδων καὶ Τληπόλεμον τοῦ Ἡρακλείους, ἔκου-
 σίως τῶν Ἀργείων αὐτοὺς προσδεξαμένων, ἐν Ἀργεὶ
 κατώκησαν, οἱ δ' ἄλλοι πάντες ἐν Τρικορύθῳ [κα-
 τώκησαν]. ὥς δ' ὁ πεντηκονταετής χρόνος διήλθε,
 κατήλθον εἰς Πελοπόννησον ὧν τὰς πράξεις ἀνα-
 15 γράφουσιν, ὅτιαν εἰς ἑαίνοις τοὺς χρόνους παρα-
 γενήθῃεν. Ἀλκμήνη δ' εἰς Θήβας κατατίσασα, 4
 καὶ μετὰ ταῦτ' ἡφαντος γενομένη, τιμὴν ἰσοθέων
 ἔτυχε παρὰ τοῖς Θηβαίοις, τοῖς δ' ἕλκεας Ἡρακλεί-
 20 δας φασὶν ἰλθόντας παρ' Αἰγύμιον τὸν Δῶρον τὴν
 πατροφάν τῆς χώρας παρακαταθήκην ἐπαυτήσαντας
 μετὰ Δωριέων κατοικῆσαι. Τληπόλεμον δὲ τὸν 7
 Ἡρακλείους ἐν Ἀργεὶ κατοικοῦντα λέγουσιν ἀνελθεῖν
 Δικύμνιον τὸν Ἠλεκτρώωτος ἐφίσαντα περί τινα,
 δια δὲ τὸν φόβον τοῦτον ἐξ Ἀργεὺς φερόντα εἰς
 25 Ἑβδὸν μετακίεσθαι· τὴν δὲ νῆσον ταύτην τότε κα-
 τώκουν Ἕλληνες οἱ ὑπὸ Τριόπα τοῦ Φόρβαντος κα-
 τοικισθέντες. τὸν δ' οὖν Τληπόλεμον κοινῇ μετὰ 3

3 Τρικορύθον CDF 12 Τρικορύθῳ CDF κα-
 τώκησαν Dyleti, κατοικῆσαντες II 13 δ' om vulg. 26 με-
 τακίεσθαι Hertlein, κατοικῆσαι libti.

τῶν ἐγχωρίων τριμερῆ ποιῆσαι τὴν Ῥιδον, καὶ τρεῖς
ἐν αὐτῇ καταστήσαι πόλεις, Αἰνδον, Ἰήλυσον, Κέ-³⁰²
μειρον· βασιλεύσαι δ' αὐτῶν πάντων τῶν Ῥυδίων
διὰ τὴν τοῦ πατρὸς Ἡρακλέους δόξαν, καὶ κατὰ
τοὺς ὑστερον χρόνους μετ' Ἀγαμέμνονος ἐπὶ τῇ
Τροίᾳ στρατεύσαι.

- 59 Ἐπεὶ δὲ περὶ Ἡρακλέους καὶ τῶν ἀπογόνων
αὐτοῦ διήλθομεν, ἄρξαιον ἂν εἰη περὶ Θησείως εἰπεῖν
διὰ τὸ τοῦτον ξηλωτὴν γενέσθαι τῶν Ἡρακλέους
ἔθλων. Θησεὺς τοίνυν γεγονὼς Αἰθρας τῆς Παι-¹⁰
θίως καὶ Ποσειδάωνος, τραφεὶς ἐν Τροιζῆνι παρὰ
Παιθεὶ τῷ μητροπάτορι, καὶ τὰ μυθολογούμενα
σύμβολα ἀνηρημένος τὰ ὑπὸ Αἰγέως ὑπὸ τινι πέτρῃ
τεθειμένα, κατήντησεν εἰς τὰς Ἀθήνας, διεξίδων δ',
ὥς φασι, τὴν παραθαλάττιον, καὶ ξηλωτὴς ὦν τῆς
Ἡρακλέους ἀρετῆς, ἐπιβάλλειτο τελεῖν ἔθλους περι-²
έχοντας ἀποδοχὴν τε καὶ δόξαν. πρῶτον μὲν οὖν
ἀντίλα τὸν ὀνομαζόμενον Κορινήτην, χρῶμενον τῇ
προσαγορευομένῃ κορόνῃ, ὅπῃ ἦν ὄπλον ἀμυντη-¹⁰
ριον, καὶ τοὺς παριόντας ἀποκτείνοντα, διόντερον οὖ
δὲ τὸν ἐν Ἰσθμῷ κατοικοῦντα Σίνην. οὗτος γὰρ
δύο πίτους κάμπτων, καὶ πρὸς ἑκατέραν τὸν ἑνα
βραχίονα προσδισμαύων, ἄφνω τὰς πίτους ἠψίει·
διόπῃ τῶν σωμάτων διὰ τὴν βίαν ἀποσπασμένων
συνέρπειν τοὺς ἀτυχοῦντας μετὰ μεγάλης τιμωρίας
τελευτᾶν. τρίτον δὲ τὴν ἐν Κρομμυδίᾳ ἐπάρχονσαν
ὑν ἄγριαν, διαφέρουσαν ἄλλῃ τε καὶ μεγέθει καὶ

² ἡλυσός D   κάμπτει codices   ³ βασιλεύει D
¹⁰ τισι] τῇ D   ²¹ σέντις DF   ²³ ἀπείν D   ²⁵ ταλαι-
πωρίας, copulatio   ²⁷ ἐν ἐπάρχοντι ἄγριαν καὶ διασφ. D.

πολλοὺς ἀνθρώπους ἀναιροῦσαν, ἀπέκτεινεν. ἐκόλασε
 δὲ καὶ Σκυρώνια τὸν οἰκοῦντα τῆς Μεγαρίδος τὰς
 ὀνομαζομένας ἀπ' ἐκείνου Σκυρωνίδας πέτρας· οὗτος
 γὰρ ἰλῶθι τοὺς παριόντας ἀναγκάζειν ἀποιέσθαι
 ἐκείτων ἐπὶ τινας ἀπακρήμνον τόπον, λακτίσματος δ'
 ἔργῳ τύπτων περιεκύβη κατὰ τῶν κρημνῶν εἰς
 θάλατταν κατὰ τὴν ὀνομαζομένην Χιλῶνην. ἀνέλε
 δὲ καὶ περὶ τὴν Ἑλεσσίνα Κερκυῶνα τὸν διαπυ-
 λαιόντα τοῖς παριούσι καὶ τὸν ἡττηθέντα διαφθεί-
 ροντα. μετὰ δὲ ταῦτα τὸν ὀνομαζόμενον Προκρού-
 στην ἀπέκτεινε, τὸν οἰκοῦντα ἐν τῷ λεγομένῳ
 Κορυθαλλῷ τῆς Ἀττικῆς· οὗτος δὲ τοὺς παριόντας
 ὁδοιπόρους ἠνάγκαζεν ἐπὶ τινας κλίβης ἀναπίπτειν,
 καὶ τῶν μὲν μακροτέρων τὰ ἐπερὶχοντα μέρη τοῦ
 σώματος ἀπέκοπτε, τῶν δ' ἑλαττόνων τοὺς πόδας
 προέχρουεν, ἀφ' οὗπερ Προκρούστης ὠνομάσθη.
 κατορθώσας δὲ τὰ προειρημμένα κατήντησεν εἰς τὰς
 304 Ἀθήνας, καὶ τὸν Αἰγέα διὰ τῶν συμβόλων ἀνεγνώ-
 ρισε. μετὰ δὲ ταῦτα τὸν ἐν Μαραθῶνι ταῦρον, ὃν
 305 Ἡρακλῆς τελῶν ἄθλον ἐκ Κρήτης ἀπήγαγεν εἰς
 Πελοπόννησον, συμπλακίς καὶ κρατήσας τοῦ ζεύου
 ἀπήγαγεν εἰς τὰς Ἀθήνας· τοῦτον δ' Αἰγέας παρα-
 λαβὼν ἔδυσεν Ἀπόλλωνι.

Αἰεῖται δ' ἡμῖν εἰπεῖν περὶ Μινωταύρου τοῦ 69
 ἀνκειμένου ὑπὸ Θησίως, ἵνα συντελέσωμεν τὰς
 τοῦ Θησίως πράξεις. ἀναγκαῖον δ' ἐστὶ προσανα-

α ἀπ' ἐκείνου οἰκ. CF   σκυρωνίδας II, σκυρωνί-
 δας D   4 γὰρ] δ' II   14 προέχοντα II   16 οὗπερ]
 οὗ συνέλθε   22 κατήγαγεν II   25 ὅτι . . . πράξεις
 οἰκ. II.

δραμόντας τοῖς χρόνοις τὰ συμπεπλεγμένα ταύτοις
διελθεῖν, ἵνα σαφέως ἡ σύμπασα γένηται διήγησις.

- 2 Τέταρτος ὁ Διόφρων τοῦ Ἑλληνος τοῦ Λευκα-
λίου εἰς Κρήτην πλεύσας μετὰ Μιολίων καὶ
Πελασγῶν ἱβασίλευσε τῆς νήσου, γῆμας δὲ τὴν
Κρηθίδος θυγατέρα ἐγέννησεν Ἀστίριον. οὗ βασι-
λεύοντος ἐν Κρήτῃ Ζεύς, ὥς φασιν, Εὐρώπην ἄρ-
πάσας ἐκ Φοινίκης καὶ διακορίσας εἰς Κρήτην ἐκ-
ταύρου, μεγάλαις τρεῖς υἱοῖς ἐγέννησεν, Μίνω καὶ
3 Ῥεδάμανθυν καὶ Σαρπηδόνα. μετὰ δὲ ταῦτα τῆς
Εὐρώπης Ἀστίριος ὁ βασιλεὺς τῆς Κρήτης ἐγγεν-
ῆς δ' ὢν τοῦ Ζεύος παῖδας υἱοποιήσάμενος
διαδόχους τῆς βασιλείας ἀπέλιπε. τούτων δὲ Ῥεδά-
μανθος μὲν τοῖς Κρησὶν ἐναρμόθισσε, Μίνως δὲ
διαδεξιόμενος τὴν βασιλείαν καὶ γῆμας Ἰκάρην τὴν
13 Δουκτίου Ἀνχαστοῦ ἐγέννησεν, ὃς διαδεξιόμενος τὴν
ἐσχὴν καὶ γῆμας Ἰθὴν τὴν Καρύβεντος ἐγέννησε
Μίνωα τὸν δευτέρου, ὃν τινας Διὸς υἱὸν ἀναγνώ-
φουσιν. οὗτος πρῶτος Ἑλλήνων ναυτικὴν δύναμιν
4 ἐξολόχον συστήσάμενος ἐδαλιτοκράτησε. γῆμας
δὲ Πασιφάην τὴν Ἥλιου καὶ Κρήτης ἐγέννησε Λευ-
καλίωνα καὶ Κατρίαν καὶ Ἀνδρόγειον καὶ Ἀριέδωην,
καὶ ἕτερα τέσσα ἐσσι πλείονα νόθα. τῶν δὲ Μίνως
υἱῶν Ἀνδρόγεος μὲν εἰς τὴν Ἀθήνας κατήντησε
Παναθηναίων συντελουμένων, Αἰγύως βασιλεύοντος, =
ἐν δὲ τοῖς ἀγῶσι νικήσας τοὺς ἀθλητὰς ὅσας
5 συνήθης ἐγένετο τοῖς Πάλλαντος παισίν. ἐνταῦθα
ὁ μὲν Αἰγύως ὑποπειύσας τὴν Ἀνδρόγειον γαλίαν,

2 γίνεται αὐτὴ σαφές. F
25 B. 23 νόθα αἰν. II.

3 Τέταρτος F 7 [iv] iv

μήποθ' ὁ Μίνως βοηθήσας τοῖς υἱοῖς τοῦ Πάλλαν-
 τοῦ ἀφείλγεται τὴν ἀρχήν, ἐπεβούλευσε τῷ Ἀνδρόγεω,
 βαδίζοντος οὖν αὐτοῦ εἰς τὰς Θήβας ἐπὶ τινα θεω-
 ρίαν, ἰδοιοφόνησεν αὐτὸν διὰ τινων ἐγγύωριων περὶ
 5 Οἰνόην τῆς Ἀττικῆς. Μίνως δὲ πυθόμενος τὴν βί-
 κατὰ τὸν υἱὸν συμφορὰν, ἦκεν εἰς τὰς Ἀθήνας
 δίκας αἰτῶν τοῦ Ἀνδρόγεω φόνον. οὐδενὸς δ' αὐτῷ
 προσέχοντος, πρὸς μὲν Ἀθηναίους πόλεμον συνε-
 στήσατο, ἐρᾶς δὲ ἐποιήσατο τῷ Αἰὶ γενέσθαι κατὰ
 10 τὴν πόλιν τῶν Ἀθηναίων ἀνχμὸν καὶ λιμόν. ταχὺ
 δὲ περὶ τὴν Ἀττικὴν καὶ τὴν Ἑλλάδα γενομένων
 20 ἀνχμῶν καὶ φθαρέντων τῶν καρπῶν, συνελθόντες
 οἱ τῶν πόλεων ἡγεμόνες ἐπερωτήσαν τὸν θεὸν πῶς
 ἂν θύναιτο τῶν κακῶν ἀπαλλαγῆναι. ὁ δ' ἔχρησεν
 15 ἔλθαι αὐτοὺς πρὸς Αἰακὸν τὸν Διὸς καὶ Αἰγίνης
 τῆς Ἀσωποῦ θυγατρὸς, καὶ κλιθεῖν ὑπὲρ αὐτῶν
 εὐχὰς ποιησασθαι. ὣν προξέντων τὸ προσιαχθέν, 2
 ὁ μὲν Αἰακὸς ἐπατέλεσε τὰς εὐχὰς, καὶ ὁ ἀνχμὸς
 παρὰ μὲν τοῖς ἔλλοις Ἑλλησιν ἐπαύσατο, παρὰ δὲ
 10 τοῖς Ἀθηναίοις μόνοις διήμεινεν· οὐ δὲ χάρις
 ἠναγκάσθησαν οἱ Ἀθηναῖοι τὸν θεὸν ἐπερωτῆσαι
 περὶ τῆς τῶν κακῶν ἀπαλλαγῆς. εἰθ' ὁ μὲν θεὸς
 ἔχρησεν, ἴαν τοῦ Ἀνδρόγεω φόνου τῷ Μίνῳ δίκας
 δῶσιν ὥς ἂν ἑκαῖνος δικάσῃ· ὑπακουσέντων δὲ τῷ 3
 20 θεῷ τῶν Ἀθηναίων, προσέταξεν αὐτοῖς ὁ Μίνως
 διδόναι κόρους ἐπὶ καὶ τὰς ἰσας κόρας δι' ἑτῶν
 ἑννέα βορὰν τῷ Μινωταύρῳ ὅσον ἔν χρόνον ζῆ τὸ

1 μήποθ II   3 βαδίζοντος] καὶ βαδίζοντος D   5 συνε-
 στήσατο πόλεμοι τολγ.   14 τὰς οὐ, τολγ.   20 διήμειν D
 27 ἑννέα] ἐπὶ CF   ὅσον] εἰς ὅσον CF.

τέρας. δόντων δ' αὐτῶν, ἀπηλλέγησαν τῶν κακῶν
 οἱ κατὰ τὴν Ἀττικὴν, καὶ ὁ Μίνως πολυρῶν ἱκανό-
 σατο τὰς Ἀθήνας. διελθόντων δὲ εἰπὼν ἐννεία πάλιν
 ὁ Μίνως ἦλθεν εἰς τὴν Ἀττικὴν μετὰ μεγάλου
 στόλου, καὶ τοὺς δις ἐπὶ κόρους ἀπαιτήσας ἔλαβε.
 1 μελλόντων δ' ἱκταίν τῶν περὶ τὸν Θησεῖα, ὁ Αἰγέως
 συνέθιτο πρὸς τὸν κυβερνήτην [καὶ προσέταξεν
 αὐτῷ], εἴαν μὲν ὁ Θησεὺς νικήσῃ τὸν Μινώταυρον,
 καταπλεῖν αὐτοὺς λευκοῖς ἱστίοις, εἴαν δὲ ἀπώληται,
 μέλασι, καθάπερ καὶ πρότερον ποιεῖν εἰώθεισαν. κατε- 10
 πλευσάντων δ' αὐτῶν εἰς Κρήτην Ἀριάδνη μὲν ἡ
 θυγάτηρ τοῦ Μίνως ἠρώσθη τοῦ Θησεῖος εὐπρε-
 πείᾳ διαφύροντος, Θησεὺς δ' εἰς λόγους ἔλθων
 αὐτῇ καὶ ταύτην συνεργὸν λαβὼν, τὸν τε Μινώ-
 ταυρον ἀπέκτεινε καὶ τὴν ἐξοδὸν τὴν τοῦ λαβυρίν- 15
 2 θου παρ' αὐτῆς μαθὼν διεσώθη. ἀνυπομειζόμενος
 δ' εἰς τὴν πατρίδα καὶ κλέψας τὴν Ἀριάδνην ἔλαθεν
 ἑκπλέσας πικρῶς, καὶ κατήρειν εἰς νῆσον τὴν τότε
 μὲν Δίαν, νῦν δὲ Νέξον προσαγορευομένην. καθ'
 3 ὃν δὴ χρόνον μυθολογοῦσι Διόνυσον ἐπιφανέντα,
 καὶ διὰ τὸ κάλλος τῆς Ἀριάδνης ἀφελόμενον τοῦ
 Θησεῖος τὴν παρθένον, ἔχεν αὐτὴν ὡς γυναῖκα
 γαμητὴν ἀγκλωμένην διαφερόντως. μετὰ γοῦν τὴν
 ταλυντὴν αὐτῆς διὰ τὴν φιλοστοργίαν ἀθανάτων
 καταξιδῶσαι τιμῶν, καταστειρίσαντα τὸν ἐν οὐρανῷ 20
 4 στέφανον Ἀριάδνης. τοὺς δὲ περὶ τὸν Θησεῖα φασὶ
 διὰ τὴν ἄρπαγὴν τῆς κόρης θυσιοφοροῦντας ἰσχυρῶς,

3 ἐννεία) ἐπὶ II   ὁ post ἔλαβε oratio hinc   7 καὶ
 π. αὐτῷ del. Schaefer   9 ἀπώλλεται D   10 καὶ) τὰ D
 (c. 48, 6)   18 τότε] ποτε vulg.

καὶ διὰ τὴν λύπην ἐπιλαθόμενον τῆς Αἰγέως
 πυρογγεῖας, τοὺς μύλαςιν ἱστίοις καταπλεῖν εἰς τὴν
 306 Ἀττικὴν. Αἰγέα δὲ θρασάμενον τὸν κατάπλεον, καὶ 7
 δόξαντα τεθνησκῖναι τὸν υἱόν, ἥρωικὴν ἡμᾶς προῆεν
 καὶ συμφορὰν ἐπιτέλεσθαι· ἀναβάντα γὰρ εἰς
 τὴν ἀκρόπολιν, καὶ διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς λύπης
 προσκόψαντα τῷ ἔξῃ, ἑαυτὸν κατακρημνίσαι. μετὰ 8
 δὲ τὴν Αἰγέως τελευτὴν Θησεὺς διαδεξάμενος τὴν
 βασιλείαν ἤρχε τοῦ πλῆθους νομίμως καὶ πολλὰ
 10 πρὸς αὐξήσειν τῆς πατρίδος ἐπραξεν. ἐπιφανέστατον
 δὲ συντελέσθη τὸ τοὺς δῆμους, ὅτιαις μικροῦς μὲν
 τοῖς μεγέθεσι, πολλοὺς δὲ τὸν ἀριθμὸν, μεταγυγίῃν
 εἰς τὰς Ἀθήνας· ἀπὸ γὰρ τούτων τῶν χρόνων 9
 Ἀθηναῖοι διὰ τὸ βῆρος τῆς πόλεως φρονήματος
 12 ἐκπιμπλυντο καὶ τῆς τῶν Ἑλλήνων ἡγεμονίας
 ὀρέχθησαν. ἡμεῖς δὲ περὶ τούτων ἀρκοῦντως δι-
 ἠληθόντες τὰ λειπόμενα τῶν περὶ Θησίου γενομένων
 ἀναγράφομεν.

Διευκαλίων ὁ πρεσβύτατος τῶν Μίνως παίδων, 62
 14 δυναστεύων τῆς Κρήτης καὶ ποιησάμενος πρὸς Ἀθη-
 ναίους συμμαχίαν, συνέφικσε τὴν ἰδίαν ἀδελφὴν
 Φαίδραν Θησεί. μετὰ δὲ τὸν γάμον Ἰππόλυτον μὲν
 τὸν ἐκ τῆς Ἀμαζονίδος γινόμενον υἱὸν ἐπιμψεν εἰς
 Τροίηνα τρέφειν παρὰ τοῖς Αἰδρας ἀδελφοῖς,
 16 ἐκ δὲ Φαίδρας Ἀκάρηντα καὶ Δημοφῶντα ἐγέννησε.
 μικρὸν δ' ὕστερον Ἰππολύνταν ἐπανελθόντος εἰς τὰς 2
 Ἀθήνας πρὸς τὰ μυστήρια, Φαίδρα διὰ τὸ κάλλος
 ἑρασθεῖσα αὐτοῦ τότε μὲν ἀπελθόντος εἰς Τροίηνα

10 τῆς om. D. 22 μετὰ δὲ τὸν] μετὰ τὸν D¹, δε
 μετὰ τὸν CP. 23 ἐκ αὐτῆς D. 26 εἰς Τροίηνα om. J¹

- ἰδρύνεσθαι ἱερὸν Ἀφροδίτης παρὰ τὴν ἀκρόπολιν,
 ὅθεν ἦν καθορᾶν τὴν Τροίηναν, ὕστερον δὲ παρὰ
 τῷ Πιπθῆι μετὰ τοῦ Θησέως καταλύσασα ἤλκον τὸν
 Ἰαπόλυτον¹ μιγῆναι αὐτῇ. ἀντιειπώτος δ' ἐκάλινον
 φασὶ τὴν Φαίδραν ἐγυνεακτῆσαι, καὶ ἐκπελεθροῦσθαι
 εἰς τὰς Ἀθήνας εἰπεῖν τῷ Θησεί διότι ἐπεβάλετο
 ἢ Ἰαπόλυτος αὐτῇ μιγῆναι. Θησέως δὲ διατάζοντος
 περὶ τῆς διαβολῆς, καὶ τὸν Ἰαπόλυτον μεταπειπο-
 μένον πρὸς τὸν Ἠλέγχαν, Φαίδρα μὲν φοβηθεῖσα
 τὸν ἐξετασμὸν ἀνυκρέμασθαι ἑαυτήν, Ἰαπόλυτος δ' ὡ
 ἄρματιηλατῶν, ὥς ἔχουσε τὰ περὶ τῆς διαβολῆς,
 συνεχρίθη τὴν ψυχὴν, καὶ διὰ τοῦτο τῶν ἱππῶν
 ταρσεχθέντων καὶ ἐπισπασαμένων αὐτὸν ταῖς ἡνίαις,
 συνίβη τὸν μὲν δίφρου συντριβῆναι, τὸ δὲ μισρά-
 χιον ἐμπλακέν τοις ἱμάσιν ἐλκυσθῆναι καὶ τιλεῖν²
 4 τῆσαι. Ἰαπόλυτος μὲν οὖν διὰ σπυροσύνης τὸν
 βίον καταστρέψας παρὰ Τροίηναῖς ἔτυχεν ἰσοθείων
 τιμῶν, Θησεὺς δὲ μετὰ ταῦτα καταστασιασθεὶς καὶ
 φυγὼν ἐκ τῆς πατρίδος ἐπὶ τῆς ξένης ἐταλεύτησεν.
 οἱ δ' Ἀθηναῖοι μέταμνηθέντις τὰ τε ὅσα μετήνεγκαν³
 καὶ τιμαῖς ἰσοθείοις ἐτίρησαν αὐτόν, καὶ τέμενος
 ἑσὺλον ἐποίησαν ἐν ταῖς Ἀθήναις τὸ προσηγροαιώ-
 μενον ἐπ' ἐκάλινον Θησείον.
- 63 Ἡμεῖς δ' ἐπεὶ τὸν περὶ Θησέως λόγον ἀπο-
 δίδώκομεν, ἐν μέρει διζήμεν περὶ τῆς κατὰ τήν γε
 Ἑλλάδα ἀρκαγῆς καὶ τῆς μενηστίας Φερσεφόνης⁴
 ὑπὸ Πιπίθου· αἵτιι γὰρ αἱ πράξεις συμπλεκόμε-
 ναι ταῖς Θησέως εἰσὶ. Πιπίθου γὰρ ὁ Ἰέλιος,

1 ἱερὸν ἰδρύνεσθαι D   2 τὸν ὅμ. CF   3 παρὰ] παρὰ
 τοῖς CF   4 περὶ τὸν D   ἀποδίδώκομεν D.

ἀποθανούσης αὐτοῦ τῆς γυναικὸς Ἰπποδαμείας καὶ
καταλιπούσης υἱὸν Πολυποίτην, παρῆλθεν εἰς τὰς
Ἀθήνας πρὸς Θησίαν καταλαβὼν δὲ τετραντηκὺν α
τὴν γυναῖκα τοῦ Θησίου Φαίδραν ἐπισκεύοντα αὐτὸν
ἑρπιάσαι τὴν Ἀφροδίτην καὶ Διδὸς Ἑλένην, δεκαετὴ μὲν
τὴν ἡλικίαν οἶσάν, ἐπρεπεία δὲ πασῶν διαφείρουσαν.
παρκενόμενοι δ' εἰς Λακεδαιμόνα μετὰ πλειόνων,
καὶ καιρὸν εὖθετον λαβόντες, ἤρπασαν τὴν Ἑλένην
κοινῇ καὶ ἀπήγαγον εἰς τὰς Ἀθήνας. ἔπειτα πρὸς α
ἄλλήλους ὁμολογίᾳ ἴδιον διακληρώσεσθαι, καὶ
τὸν μὲν λαχόντα γῆμαι τὴν Ἑλένην, τῷ δ' ἑτέρῳ
συμπράξει περὶ ἑτέρας γυναικὸς, ὑπομένοντα πάντα
κίνδυνον. περὶ δὲ τούτων δόντες ἀλλήλοις ὅρκους
ἐλαχον, καὶ συνέβη τῷ κλήρῳ λαβεῖν Θησίαν. αὗτος
μὲν οὖν κύριος κατέστη τῆς παρθένου τὸν τρόπον
τούτου· τῶν δ' Ἀθηναίων ἀγανακτούντων ἐπὶ τῷ
γεγονότι, προβηθεὶς ὁ Θησεύς ἐπεξέβητο τὴν Ἑλένην
εἰς Ἀφιδνίαν, μίαν τῶν Ἀττικῶν πόλεων. παρα-
κατέστηται δ' αὐτῇ τὴν μητέρα Αἰθρα καὶ τὸν
ἄλλον φίλον τοῦς ἀρίστους, φίλικας τῆς παρθένου.
Πειρίδου δὲ κρίναντος μεηστεύσαι Φειρατόνῃν καὶ α
παρκαλοῦντος συναποδημῆσαι, τὸ μὲν πρότερον ὁ
Θησεύς μετέβαιθεν ἀποτρίπων τῆς πράξεως αὐτοῦ
διὰ τὴν ἀσέβειαν· τοῦ δὲ Πειρίδου βιαζομένου
συνητηγνάσθη διὰ τοὺς ὅρκους ὁ Θησεύς μετασχεῖν
τῆς πράξεως. καὶ πέρας καταβάντων αὐτῶν εἰς
τοὺς καθ' ἕκαστον τόπους, συνέβη διὰ τὴν ἀσέβειαν

4 αὐτὸν Herlein, ἔχουσιν ἡμεῖς 11 τῷ δ' ἑτέρῳ
Heiske, τὸν δ' ἑτερον cod. 14 οὕτως αὐτὸς H. 22 αὐτὸς
αὐτὸς ἀποτρίπων valg. 27 καθ' αἰδην D.

ἀμφοτέρους δειδῆναι, καὶ Θησίᾳ μὲν βασιλεὺς διὰ
 τὴν Ἡρωκλείου χάριν ἀπολυθῆναι, Πειρίδου δὲ
 διὰ τὴν ἀσβείκεν ἐν ἥδου διατελεῖν τιμωρίας αἰώνιον
 τυγχάνοντα· ἔνιοι δὲ τῶν μυθογράφων φασὶν ἁμ-
 5 φοτέρους μὴ τυχεῖν τοῦ νόστου, καθ' ὃν δὲ χρόνον
 λέγουσι τοὺς ἀδελφοὺς τῆς Ἑλένης Διοσκόρους
 στρατευσάντας ἐπὶ τὴν Ἀφιδναν καὶ τὴν πόλιν
 ἔλαντες ἐνέστη μὲν κατισχύειν, τὴν δ' Ἑλένην
 ἀπαγαγεῖν εἰς Λακεδαιμόνα παρθένον οὐσαν, καὶ
 10 μετ' αὐτῆς δούλην τὴν μητέρα Θησέως Αἰθραν.
 64 Ἡμεῖς δὲ περὶ τούτων ἀρκοῦντως εἰρηκότες τὰ
 περὶ τῶν ἐπὶ ἐπὶ Θήβας ἱστορήσομεν, ἀναλαβόντες
 τὰς ἐξ ἀρχῆς αἰτίας τοῦ πολέμου, Αἰῶς ὁ Θηβῶν
 βασιλεὺς γήμεις Ἰοκάστην τὴν Κρόνου, καὶ χρόνον
 ἱκανὸν ὅπως ὢν, ἐπυρότησε τὸν θεὸν περὶ τέκνων
 15 γενέσεως, τῆς δὲ Πυθίας δούσης χρησμὸν αὐτῷ
 μὴ συμφέρειν γενέσθαι τέκνα (τὸν γὰρ ἐξ αὐτοῦ
 τεκνωθέντα παῖδα πετροκτόνον ἔσεισθαι καὶ πᾶσαν
 τὴν οἰκίαν πληρώσειν μεγάλων ἀτυχημάτων), ἐπισλῶ-
 20 σθενοὺς τοῦ χρησμοῦ καὶ γεννήσας υἱόν, ἐξέλιθε
 τὸ βρέφος διαπιρροήσας αὐτοῦ τὰ σφυρὰ σιδήρεα
 2 δι' ἣν αἰτίαν Οἰδίπους βασιλεὺς ἀποκάσθη, οἱ δ'
 οἰκίσται λαβόντες τὸ παιδίον ἐκθρῖναι μὲν οὐκ ἤθε-
 λησαν, ἐδώρησαντο δὲ τῇ Πολύβου γυναικί, οὐ
 δυναμένη γενέσθαι παῖδας, μετὰ δὲ ταῦτα ἄνθρω-
 3 πίνος τοῦ παιδός, ὁ μὲν Αἰῶς ἐκρίνετο ἐπιρωτῆσαι
 τὸν θεὸν περὶ τοῦ βρέφους τοῦ ἐκτεθέντος, ὁ δὲ
 Οἰδίπους μαθὼν παρὰ τινος τὴν καθ' ἑαυτὸν ἔπο-

5 μὴ δελ. Boitzo 10 μετὰ ταύτης CF ἡγήσατο om. D
 24 αἰ] μὴ CF.

βολήν, ἐπιχείρησεν ἐπερωτῆσαι τὴν Πηνελόπειαν περὶ τῶν
 κατ' ἀλήθειαν γονέων. κατὰ δὲ τὴν Φωκίδα τούτων
 ἀλλήλοισι ἀπαντησάντων, ὁ μὲν Λαίος ἐπισηφάνως
 ἐκχωρεῖν τῆς ὁδοῦ προσέειπεν, ὁ δ' Οἰδίπους ὁρ-
 7 γισθεὶς ἀπέκτεινε τὸν Λαίον, ἄγροῶν δὲ πατήρ ἦν
 αὐτοῦ. καὶ ὃν δὴ χρόνον μυθολογοῦσι σφίγγα, 8
 δίμορφον θηρίον, παραγετομένην εἰς τὰς Θήβας
 αἰνιγμα προτιθέναι τῷ θυναιμένῳ λύσαι, καὶ πολ-
 λοὺς ἐπ' αὐτῆς δι' ἀπορίαν ἐναιριεῖσθαι. προτιθε-
 10 μένον δὲ ἐκάλειον φιλενθρώπου τῷ λύσαντι γαρῖν
 τὴν Ἰοκάστην καὶ βασιλεύειν τῶν Θηβῶν, ἄλλον
 μὲν μηδὲνα δύνασθαι γινῶναι τὸ προτεθειμένον,
 μόνον δὲ Οἰδίπου λύσαι τὸ αἶνιγμα. ἦν δὲ τὸ
 προτεθεὶς ἐπὶ τῆς σφίγγος, τί ἐστὶ τὸ αὐτὸ δίδουν,
 12 τρέπουν, τετρέπουν. ἀπορουμένων δὲ τῶν ἄλλων 1
 ὁ Οἰδίπους ἀπεφάνετο ἄνθρωπον εἶναι τὸ προβλη-
 θέν· νῆπιον μὲν γὰρ αὐτὸν ἐπάρχοντα τετρέπουν
 εἶναι, αὐξήσαντα δὲ δίδουν, γηρῶσαντα δὲ τρέπουν,
 βακτηρίᾳ χροῦμενον διὰ τὴν ἀσθένειαν. ἐταῦθα
 10 τὴν μὲν σφίγγα κατὰ τὸν μυθολογούμενον χρησμον
 ἑαυτὴν κατεκρημνίσαι, τὸν δ' Οἰδίπου γήμιντα
 τὴν ἄγροισμένην ὅφ' ἑαυτοῦ μητέρα γενῆσαι δύο
 μὲν υἱούς· Ἐτιοκλῆα καὶ Πολυνείκεν, δύο δὲ θυγα-
 τέρας· Ἀντιγόνην καὶ Ἰσμήνην. τῶν δ' υἱῶν ἀνδρω- 15
 12 θέντων, καὶ τῶν περὶ τὴν οἰκίαν ἀσεβημάτων γνη-
 σθέντων, τὸν μὲν Οἰδίπου ὑπὸ τῶν υἱῶν ἐνδορ-
 μέειν ἀναγκασθῆναι διὰ τὴν αἰσχύνην, τοὺς δὲ

10 ἐκάλειον om. D   12 προτεθειμένον — ἦν δὲ
 om. D   13 τρέπουν] καὶ add. vulg.   21 μὲν δὲ D
 πολυνείκες CB (ut infra)

νεανίσκους παραλαβόντας τὴν ἄρχὴν ὁμολογίᾳς θέ-
σθαι πρὸς ἀλλήλους παρ' ἐνισχυτὸν ἄρχην. πρεσβυ-
τέρου δ' ὄντος Ἐπεικλείους, τοῦτον πρῶτον ἄρξαι.
καὶ διελθόντος τοῦ χρόνου μὴ βούλεσθαι παραδι-
2 δόσαι τὴν βασιλείαν. τὸν δὲ Πολυνείκην κατὰ τὰς
ὁμολογίας ἀπαιτεῖν τὴν ἄρχην τοῦ δ' ἀδελφοῦ μὴ
ὕπακούοντος· φεγεῖν εἰς Ἄργος πρὸς Ἀδραστον τὸν
βασιλέα, καὶ ὅν δὴ χρόνον φασὶ Τυδεί-
Οϊνέως ἐν Καλυδῶνι τοὺς ἀνεψιούς ἀνελόντα Ἀλκί-
θουν καὶ Λυκωπία φεγεῖν ἐκ τῆς Αἰτωλίας εἰς 300
3 Ἄργος. Ἀδραστον δ' ἀμφοτέρους ἰπποδεδέμενοι φιλο-
φρόνως κατὰ τι λόγιον συνεικίσαι τὰς θιγατέρας
ἐντοίξας, Ἀργείαν μὲν Πολυνείκει, Δηϊπύλῃ δὲ Τυδεί-
εὐδοκίμου· τῶν δὲ τῶν νεανίσκων καὶ μεγάλης ἀπο-
δοχῆς ὑπὸ τοῦ βασιλέως τυγχάνοντων, φασὶ τὸν 11
Αδραστον χαρίζεσθαι ἐντοίξας ἐπαγγείλασθαι κατὰ-
4 ξιν ἀμφοτέροις εἰς τὰς πατρίδας, κρίναντος δ' αὐτοῦ
πρῶτον καταγαγεῖν τὸν Πολυνείκην, ἔγγιστον εἰς
τῆς Θήβας ἀποστείλαι Τυδεία πρὸς Ἐπεικλίαν περὶ
τῆς καθόδου. ἐγκαίνῃ φασὶ τὸν μὲν Τυδεία ἐν- 12
δρευθέντα κατὰ τὴν ὁδὸν ὑπὸ Ἐπεικλείους πειντή-
κοντο ἀνδράσιν ἑπαντας ἀπείλειν καὶ παραδύξας εἰς
τὸ Ἄργος διασωθῆναι, τὸν δ' Ἀδραστον πυθόμενον
τὰ συμβάντα παρτοκινέσασθαι τὰ πρὸς τὴν στρα-
τείαν, πείσαντα μετασχεῖν τοῦ πολέμου Καπυρία το 13
καὶ Ἰσπορίδοντα καὶ Παρθινοπαῖον τὸν Ἀταλάντης
5 τῆς Σχοινίας. τοὺς δὲ περὶ τὸν Πολυνείκην ἰπ-
1 ὁμολογίᾳς παρὰ ἀλλήλους D 11 φιλοφρόνως ὑποδ-
ναιξ. 12 ὑπὸ E, ἀπὸ D, παρὰ UF 13 καταγιν D
14 καταγιν D εἰς τὰς Θ, am. II 22 ἀνδράς (om. ἀπαι-
ται), D.

βαλίσθαι πείθειν Ἀμφιάραον τὸν μάντιν συστρα-
τεύειν αὐτοῖς ἐπὶ τὰς Θήβας· τοῦ δὲ προγινώσκοντος
ὡς ἀπολείπεται συστρατεύσας αὐτοῖς, καὶ διὰ τοῦτο
μὴ συγχωροῦντος, Πολυνείκην φασὶ τὸν χρόνον
ὅρμον, ὃν Ἀφροδίτην μυθολογοῦσιν Ἀρμονίᾳ δω-
ρήσασθαι, δοῦναι τῇ γυναικὶ τῇ Ἀμφιαράου, ὅπως
τὸν ἄνδρα πείσῃ συμμαχεῖσαι. καὶ ὃν δὴ χρόνον
Ἀμφιαράου πρὸς Ἀδραστον στασιάζοντος περὶ τῆς
βασιλείας, ὁμολογίας θέσθαι πρὸς ἀλλήλους, καὶ
ἕς ἐπείτριπον κοῖναι περὶ τὸν ἀμφισβητουμένον
Ἐριφύλην, γυναῖκα μὲν οὖσαν Ἀμφιαράου, ἀδελ-
φὴν δ' Ἀδράστου, τῆς δὲ τὸ νίκημα περιθέρσης
Ἀδράστῳ καὶ περὶ τῆς ἐπὶ Θήβας στρατείας ἀπο-
φηνάμενης δεῖν στρατεύειν, ὁ μὲν Ἀμφιαράος δόξας
ὑπὸ τῆς γυναικὸς προδιδόσθαι συστρατεύσειν μὲν
ὁμολόγησεν, ἐντολὰς δὲ ἰδὼναι Ἀλκμαίονι τῇ νύφει
μετὰ τὴν ἐαυτοῦ τελευτὴν ἀντίλιν τὴν Ἐριφύλην.
οὗτος μὲν οὖν ὕστερον κατὰ τὰς τοῦ πατρὸς ἐντολὰς
ἀντίλιν τὴν μητέρα, καὶ διὰ τὴν συνίδχαιν τοῦ
μύθου· εἰς μαρίαν περιέστη· οἱ δὲ περὶ τὸν Ἀδρα-
στον καὶ Πολυνείκην καὶ Τυδεία προσλαβόμενοι
τάττορας ἡγεμόνας, Ἀμφιαράον τε καὶ Καπανέα καὶ
Ἰππομέδοντα, ἐπὶ δὲ Παρθενοκαίον τὸν Ἀταλάντης
τῆς Σχοινείως, ἱστράτανσαν ἐπὶ τὰς Θήβας, ἔχοντες
δύναμιν ἀξιόλογον. μετὰ δὲ ταῦτα Ἐπιοχλῆς μὲν
καὶ Πολυνείκης ἀλλήλους ἀντίλον, Καπανεύς δὲ

δ ὡς] διὰ τῆς μαντικῆς ὡς vulg. διὰ τοῦτον D
 ε Ἀφροδίτης] Ἀθηνῶν II 6 τῇ] τοῦ C, om. P δ βασι-
 λείας] στρατείας Cohet 16 συστρατεύσαι codices 17 τὴν
 Ἐφ. ἀντίλιν vulg. 22 τε καὶ D, καὶ C, om. cet.

βιαζόμενος καὶ διὰ κλίμακος ἀναβαίνων ἐπὶ τὸ
 τείχος ἐτελεύτησεν, Ἀμφιάραος δὲ χανοῦσας τῆς γῆς
 ἱμπεσίην εἰς τὸ χάσμα μετὰ τοῦ ἄρματος ἔφαντος⁵¹⁰
 ἐγένετο, ὁμοίως δὲ καὶ τῶν ἑλλαν ἡγεμόνων ἀπολο-
 μένων πλὴν Ἀδράστου, καὶ πολλῶν στρατιωτῶν¹
 πισόντων, οἱ μὲν Θηβαῖοι τὴν ἀναίρεσιν τῶν νικρῶν
 οὐ συνιχώρησαν, ὁ δ' Ἀδραστος καταλιπὼν ἐτέφους
 τοὺς τετελευτηκότας ἱκανήλθεν εἰς Ἄργος. ὑπέσταν
 δὲ μινόντων τῶν ὑπὸ τὴν Καδμείαν πεπτωκότων
 σωμάτων, καὶ μηδενὸς τολμῶντος θάπτειν, Ἀθη-¹⁰
 ναῖοι διαφίροντες τῶν ἑλλαν χρησιότητι πάντας
 τοὺς ὑπὸ τὴν Καδμείαν πεπτωκότας ἰθαψαν.

- 66 Οἱ μὲν οὖν ἐπὶ ἐπὶ Θήβας τοιοῦτον τὸ πέρας
 ἔσχον, οἱ δὲ τούτων παῖδες, ἐπίγονοι δ' ὀνομα-
 σθέντες, τὸν τῶν πατέρων θάνατον ἐπιβρόντες¹¹
 ἐγνωσέν στρατεύειν κοινῇ ἐπὶ τὰς Θήβας, λαβόντες
 χρυσὸν παρ' Ἀπόλλωνος πολεμεῖν τὴν προση-
 μένην πόλιν στρατηγὸν ἔχοντας Ἀλκμαίωνα τὸν²
 Ἀμφιαράου. ὁ δ' Ἀλκμαίων αἰριδίῃς ὑπ' αὐτῶν
 στρατηγὸς ἐπηρώτησε τὸν θεὸν περὶ τῆς ἐπὶ τὰς³⁰
 Θήβας στρατείας καὶ περὶ τῆς Ἐριφύλλης τῆς μητρὸς
 καλέσσεως, τοῦ δ' Ἀπόλλωνος χρησάμενος ἀμφότερα
 τὰ προσημείνια πράξαι διὰ τὸ μὴ μόνον τὸν χρυσὸν
 ὄρμον ἀξιασθαι κατὰ τῆς ἐπιτολείας τοῦ πατρὸς,
 ἀλλὰ καὶ πῖπλον λαβεῖν αὐτὴν κατὰ τῆς τοῦ υἱοῦ¹³
 τελευτῆς. Ἀφροδίτης γάρ, ὥς φασι, τὸ παλαιὸν

1 ἐπὶ τὸ τείχος ἀναβαίνων vulg. 6 καταπεσόν-
 τας II 7 ἀπολίπων II 13 κοινῶν) τῆς στρατείας
 add. CF 148 om. F 16 λαβόντες] δὲ add. O; λα-
 βόν δὲ II

δορησαμένης Ἀρμυνίης *η Κάρμου τὸν τε ὄρμον
 καὶ πῖπλον, ἀμφότερα ταῦτα προσδέξασθαι τὴν
 Ἐριφύλην, τὸν μὲν ὄρμον παρὰ Πολυνείκον· λα-
 βούσαν, τὸν δὲ πῖπλον παρὰ τοῦ υἱοῦ τοῦ Πολυ-
 νέκον· Θερσάνδρου, ὥπως πείσῃ τὸν υἱὸν στρατεῦναι
 ἐπὶ τῆς Θήβας· ὃ δ' οὖν Ἀλκμαίων οὐ μόνον ἄθροί-
 σες ἐξ Ἀργεὺς στρατιώτας, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν πλησίον
 πόλεων, ἄξιολόγῳ θυνάμει ἐστράτευσεν ἐπὶ τῆς Θή-
 βας. ἀντιπαχθέντων δὲ τῶν Θηβαίων ἐγένετο μάχη 1
 10 καρτερὰ, καὶ ἦν ἐνίκησαν οἱ περὶ τὸν Ἀλκμαίωνα·
 οἱ δὲ Θηβαῖοι λειψθέντες τῇ μάχῃ καὶ πολλοὺς τῶν
 πολιτῶν ἀποβαλόντες συνειβίβησαν ταῖς ἐλάσι.
 οὐκ ὄντες δ' ἄξιόμαχοι σύμβουλον ἔλαβον Τειρεσίαν
 τὸν μάντιν, ὃς ἐκέλευσε φεγεῖν ἐκ τῆς πόλεως·
 15 μόνως γὰρ οὕτω σωθήσεσθαι. οἱ μὲν οὖν Καδμεῖοι 2
 κατὰ τὴν τοῦ μάντεως ὑποθήκην ἐξέλιπον τὴν πόλιν,
 καὶ νυκτὸς συνέφυγον εἰς τι χωρίον τῆς Βοιωτίας
 20 οὐκ ὀνομαζόμενον Τίλφωσσαν. ἐπειθ' οἱ μὲν ἐπίγονοι
 τὴν πόλιν ἰλόντες διήρπασαν, καὶ τῆς Τειρεσίου
 25 θυγατρὸς Δάφνης ἐγκρατεῖς γινόμενοι ταύτην ἐν-
 ἔθισαν εἰς Δελφοὺς κατὰ τινα εὐχὴν ἀκροθίνιον
 τῷ θεῷ. αὕτη δὲ τὴν μαρκικὴν οὐχ ἦτιον τοῦ 3
 πατρὸς εἶδυσα, πολὺ μᾶλλον ἐν τοῖς Δελφοῖς δια-
 τρέψασα τὴν τέχνην ἐπηύξησε· φέρεται δὲ θαυμάσθη
 30 πεχορηγημένη χρησμοδὸς ἔγραψε παντοδαπούς, διαφά-
 ρους ταῖς κατασκευαῖς· παρ' ἧς φασὶ καὶ τὸν ποιη-

1 πλησίον τῆς. 15 ἔλαβον] τῇ μάχῃ add. D 17
 συνειβίβησαν] οὕτως ἐφυγον D 18 Τίλφωσσαν C, Τίλφω-
 σόν F 19 ἰλόντες om. D 20 ταύτην E, ταύτην μὲν cetera.
 22 τοῦ πατρὸς οὐκ ἦτιον CF 23 διατρέψασα om. D
 25 χρησμοδὸς] καὶ χρησμοδὸς D.

τὴν Ὀμήρου πολλὰ τῶν ἐπὶ σφαιρισμένων κο-
σμήσαι τὴν ἰδίαν ποιήσαι. ἐνθιαζούσης δ' αὐτῆς
πολλὰς καὶ χρηματὺς ἀποφαινομένης, φασὶν ἐπι-
κληθῆναι Σίβυλλαν· τὸ γὰρ ἐνθεάζειν κατὰ γλώττων
67 ἐπαρχίην σιβυλλαίνειν. οἱ δ' ἐπίγονοι τὴν στρατείαν
ἐπιφανῆ πεποιημένοι μετὰ πολλῶν λαφύρων ἐν-
έκαμψαν εἰς τὰς πατρίδας, τῶν δὲ Καδμείων τῶν
συμφυγόντων εἰς τὸ Τίφρωσσαν Ταιρισίαν μὲν
ἐπέλευτησιν, ὃν θάψαντες λιμπρῶς οἱ Καδμείοι
τιμὰς ἰσοθίοις ἐτίμησαν· αὐτοὶ δὲ μεταρραπτόντες
ἐκ τῆς πόλεως ἐπὶ Δωριεὺς ἰσχυράτουςαν, καὶ μέγλη
νικήσαντες τοὺς ἐγχωρίους ἐκείνους μὲν ἐξέβηλον
ἐκ τῶν πατρίδων, αὐτοὶ δ' ἐπὶ τινας χρόνους κατ-
οικησάντες, οἱ μὲν ἐν αὐτῇ κατέμειναν, οἱ δ' ἐπι-
ῆλθον εἰς τὰς Θήβας, Κρίαντος τοῦ Μινυακίως
βασιλεύοντος. οἱ δ' ἐκ τῶν πατρίδων ἐξελθόντες
ἐστέρων τισι χρόνοις κατέλθον εἰς τὴν Δωρίδα καὶ
κατέκχησαν ἐν Ἐρινεῷ καὶ Κυτινῷ καὶ Βοιῷ.

2 Πρὸ δὲ τούτων τῶν χρόνων Βοιωτὸς ὁ Ἄρνης
καὶ Ποσειδῶνος κατακτήσας εἰς τὴν τότε μὲν Αἰολίδην,
νῦν δὲ Θετταλίαν καλουμένην, τοὺς μὲν ἑαυτοῦ
Βοιωτοὺς ἀνόμους, περὶ δὲ τῶν Αἰολίων τούτων
ἀναγκαῖον προσαναθεράποντας τοῖς χρόνοις τὰ κατὰ
3 μέρος ἐκθέσθαι. ἐν τοῖς ἐμπροσθέν χρόνοις τῶν
Αἰόλων τοῦ Ἑλλήνος τοῦ Δευκαλίωνος ὤδον οἱ μὲν
ἄλλοι κατέκχησαν ἐν τοῖς προειρημένοις τόποις, Μί-
μας δὲ μείνας ἐβασίλευσε τῆς Αἰολίδος. Μίμαντος

δ ὁπάρχει D σιβέλλαν αἰναι C, σιβέλλαν Wees.
8 τίφρωσσαν D 14. ἐν αὐτῇ] ἐντεῖθα Heitlein 15 Θή-
βας] Ἀθήνας D 18 βοιωτὶ D, βοιωτοῖς C, ἐβόροις F.

δὲ Ἰσπότης γινόμενος ἐν Μιλενίπαις ἐτίκνωσεν
 Αἰόλον· τούτου δ' Ἀρνη γινομένη θυγάτηρ Βοιωτὸν
 ἐν Ποσειδάωνος ἐγέννησεν. Αἰόλος δ' ἐπιστὼν εἰς
 Ποσειδάωνι ἐμίγη καὶ τῇ φθορᾷ μεμφόμενος, παρ-
 312 ἔδωκε τὴν Ἀρνην Μεταποντίῳ ξένῳ κατὰ τὴν
 παρεπιδημοῦντι, προστάξας ἀπάγειν εἰς Μεταπόν-
 τιον. τούτου δὲ πράξαντος τὸ προστεχθέν, ἡ Ἀρνη
 τρέφομένη ἐν Μεταποντίῳ ἐγέννησεν Αἰόλον καὶ
 Βοιωτὸν, οὗς ὁ Μεταπόντιος, ἕκαστος ἦν, κατὰ τινα
 10 χρησμὸν υἱοποιήσαστο. οὗτοι δ' ἀνδρωθέντες, στέ-
 σαις γινομένης ἐν τῷ Μεταποντίῳ, βίᾳ κατέσχον
 τὴν βασιλείαν. ὕστερον δὲ τῆς Ἀρνης διενιχθείσης
 πρὸς Αὐτολόγην τὴν γυναῖκα τοῦ Μεταποντίου,
 βοηθοῦντες τῇ μητρὶ τὴν Αὐτολόγην ἀνέκλον. δεινὰς
 15 δὲ φέροντος τοῦ Μεταποντίου τὸ συμβεβηκός, πλοῖα
 πύρασκεινασάμενοι καὶ τὴν Ἀρνην ἀναλαβόντες ἐξ-
 ἔπλευσαν μετὰ πολλῶν φίλων. Αἰόλος μὲν οὖν τὸς
 ἐν τῷ Τυρρητικῷ πελάγει καλουμένους ἐκ' αὐτοῦ
 υἱοὺς Αἰολίδας κατέσχε, καὶ πόλιν ἱκτίσει τὴν ὕνο-
 20 μαζομένην (ἐκ' αὐτοῦ) Λικέραν· Βοιωτὸς δὲ πλεύσας
 πρὸς Αἰόλον τὸν τῆς Ἀρνης πατέρα, καὶ τιζεσθῆναι
 ἐκ' αὐτοῦ, παρέλαβε τῆς Αἰολίδος τὴν βασιλείαν·
 καὶ τὴν μὲν χώραν ἀπὸ τῆς μητρὸς Ἀρνην, τοὺς
 δὲ λαοὺς ἀφ' ἑαυτοῦ Βοιωτοὺς ὠνόμασε. Βοιωτοῦ γ
 25 δὲ Ἰκάνος γινόμενος ἐτίκνωσεν υἱοὺς τέτταρας,

2 θυγάτηρ γινομένη vulg. Βοιωτὸν ἐν Ποσειδάωνος
 ἐγέννησεν] Ποσειδάωνι μιγίσαν Ἰκάνος ἐγένετο (Αἰόλος —
 ἐμίγη. am.) Δ 3 εἰ] εἰ τῷ vulg. 6 ἀπαγαγὼν II 10 υἱοὺς
 ἐποιήσαστο II 14 βοηθοῦντες — 15 συμβεβηκός am. II
 19 Αἰολίδας τέτταρας vulg. 20 ἐκ' αὐτοῦ del. Elch., ἐκ'
 αὐτοῦ Weid. (cf. V 7, 8) 22 ἐκ' αὐτοῦ am. II.

Ἰαπέλκιμον καὶ Ἡλεκτρίωνα, ἐπεὶ δ' Ἀρχίλκων καὶ Ἀλεγήνορα. τούτων δ' Ἰαπέλκιμος μὲν ἐγέννησε Πηνελίω, Ἡλεκτρίων δὲ Λήϊτον, Ἀλεγήνωρ δὲ Κλονίον, Ἀρχίλκω δὲ Προθοήνορα καὶ Ἀρκεσίλκων τοὺς ἐπὶ Τροίαν στρατευσαμένους ἡγεμόνας τῶν ἑσπερίων Βοιωτῶν.

- 68 Τούτων δ' ἡμῖν διευκρινημένων, πιρασόμεθα διελθεῖν περὶ Σαλμωνίδως καὶ Τυρώς καὶ τῶν ἀπογόνων ἕως Νέστορος τοῦ στρατευσαμένου ἐπὶ Τροίαν. Σαλμωνίδης γὰρ ἦν υἱὸς Αἰόλου τοῦ Ἑλλήνος τοῦ Διευκαλίωνος· οὗτος δ' ἐκ τῆς Αἰολίδος ὀρμηθεὶς μετὰ πλειόνων Αἰολέων ᾤκισε τῆς Ἡλίας παρὰ τὸν Ἀλφειὸν ποταμὸν πόλιν καὶ ἐκάλεσεν αὐτὴν Σαλμωνίαν. γῆμος δ' Ἀλκιδίκη τὴν Ἀλίου ἐγέννησε θυγατέρα τὴν προσσηγορευθεῖσαν Τυρῶ, καλλεῖ 10
2 διαφέρονσαν. τῆς δὲ γυναικὸς Ἀλκιδίκης ἀποθανούσης ἐπέγημι τὴν ὀνομαζομένην Σιδηρᾶ· αὕτη δὲ χαλεπῶς διετέθη πρὸς τὴν Τυρῶ, ὥς ἂν μητροειδῆς 15
μετὰ δὲ ταῦτα Σαλμωνίδης, ὑβριστὴς ὢν καὶ ἄσβεστος, ὑπὸ μὲν τῶν ὑποταγμένων ἐμισθήθη, ὑπὸ δὲ Διὸς 20
3 διὰ τὴν ἀσέβειαν ἐκτετυγνώθη. τῇ δὲ Τυρῶ, παρθένῳ κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους ὄσση, Ποσειδῶν μάρτυς παῖδας ἐγέννησε Πελλίαν καὶ Νηλῖα. ἡ δὲ Τυρῶ συνοικήσασα Κρηθεὶ ἐτέκνωσεν Ἀμφύλονα καὶ Φέρογτα καὶ Αἰδονα. Κρηθείως δὲ τελευτήσαν- 25
τος ἐστασίασθαι περὶ τῆς βασιλείας Πελλίας τε καὶ

1 Ἰαπέδαμος D 2 Ἰαπέδαμος 4 προθοήνορα (ex. o) D
5 ἐπὶ] ἐπὶ τὴν vulg. 10 γὰρ om. vulg. 11 δ' om. D
12 ᾤκησε vulg. 13 πόλιν καὶ ἐκάλεσε Retus crit. 1867
p. 290, καὶ πόλιν ἐκάλεσε libel 14 Ἀλμωνίαν D 17 σιδη-
ρῶν (ex. r) D, σιδηροῦν C, σιδηρᾶ F 23 παῖδας om. H.

Νηλεὺς· τούτων δὲ Πελλίας μὲν Ἰωλκοῦ καὶ τῶν
 πλησίων χωρίων ἐβασίλευσε, Νηλεὺς δὲ παραλαβὼν
 Μελάμποδα καὶ Βίαντα τοὺς Ἀμυνθόου καὶ Ἀγλαίας
 υἱούς, καὶ τινας ἑλλοὺς τῶν Ἀχαιῶν (καὶ) Φθιωτῶν
 5 καὶ τῶν Αἰολέων ἐστράτευσεν εἰς Πελοπόννησον.
 καὶ Μελάμπους μὲν μάλιστα ὢν τὰς Ἀργείας γυναῖκας 4
 μακρῖσας διὰ τὴν Διονόσου μῆριν ἐθεράπευσεν,
 ἀντὶ δὲ ταύτης τῆς εὐεργεσίας χάριν ἔλαβε παρὰ
 τοῦ βασιλέως τῶν Ἀργείων Ἀναξαρχόρου τοῦ Μεγα-
 10 πένθους τὰ δύο μέρη τῆς βασιλείας· κατοικήσας δ'
 ἐν Ἀργεὶ κοινὴν ἐποίησατο τὴν βασιλείαν Βίαντι
 τῷ ἀδελφῷ. γῆμας δὲ Ἰριάμειραν τὴν Μεγαπένθους 6
 ἐτίκτωσιν Ἀντιφάτην καὶ Μαντιώ, ἐτι δὲ Βίαντα καὶ
 Προνόην· Ἀντιφάτου δὲ καὶ Ζευξίπης τῆς Ἰαπο-
 15 κόωντος Οἰκλῆς καὶ Ἀμφάλης ἐπῆρξεν, Οἰκλῆους
 δὲ καὶ Ἰππομένηστρας τῆς Θεσπίου Ἰριάμειρα καὶ
 Πολύβοια καὶ Ἀμφίραος ἐγένοντο. Μελάμπους 4
 μὲν οὖν καὶ Βίας καὶ οἱ ἅπ' ἐκείνων οὗτοι τῆς ἐν
 Ἀργεὶ βασιλείας μετέσχον, Νηλεὺς δὲ μετὰ τῶν
 20 συνακολουθησάντων παραγεγόμενος εἰς Μισσηνὴν
 πόλιν ἔκτισε Πύλον, δόντων αὐτῷ τῶν ἐγγωρίων.
 ταύτης δὲ βασιλεύων καὶ γῆμας Χλωρίν τὴν Ἀμ-
 φίονος τοῦ Θυβαίου, παῖδας ἐγέννησε δώδεκα, ὧν
 ἦν πρεσβύτατος μὲν Πιριελύμενος, νεώτατος δὲ
 25 Νέστορ· ὁ ἐπὶ Τροίαν στρατεύσας.

Περὶ μὲν οὖν τῶν Νέστορος προγόνων ἄρκε-

2 πλησίον χωρίων CF, πλησιονήων E Νηλεὺς δὲ
 παραλαβὼν κτίζει παραλαβὼν δὲ Νηλεὺς A, παραλαβὼν δὲ
 ceteri 3 Ἀγλαίας CD 4 καὶ del. Hertlein 6 Ἀργείας]
 ἐν Ἀργεὶ H 13 Βίαντα] Ἀβαντα Palmer 15 Ἰοκλῆς καὶ
 ἀρακλῆς D Ἰοκλῆους D 16 Θεσπίαν Palmer.

σθησόμεθα τοῖς ῥηθείοι, στοχεζόμενοι τῆς συμ-
 62 μετρίας, περὶ δὲ [τῶν] Λακιδῶν καὶ Κενταύρων
 ἐν μέγῃ διέξιμεν. Ὀκιστοῦ καὶ Τηθύος κατὰ τοὺς
 μέθους παῖδες ἐγένοντο πλείους ποταμῶν ἐπώνυμοι,
 ἐν οἷς καὶ Πηνειός, ἀφ' οὗ συνέβη τὸν ἐν Θετταλίᾳ αἰ
 Πηνειὸν ὀνομασθῆναι. οὗτος δὲ μεγάλῃ νόμφῃ τῇ
 προσηγορευομένη Κρετούσῃ παῖδας ἐγέννησεν Ὑψίαν
 καὶ Στίλβην, ἣ μεγάλῃ Ἀπόλλων Λακιδὴν καὶ Κέν-
 1 ταύρον ἐγέννησεν, καὶ τούτων Λακιδῆς μὲν κατοικῶν
 περὶ τὸν Πηνειὸν ποταμὸν ἐβασίλευσεν τῶν τόπων
 τούτων, γῆμας δὲ Ὀφεινόμην τῇ ἐυφροσύμῃ ἐγέν-
 νησεν υἱούς δύο, Φόρβαντα καὶ Περίφραντα. οὗτοι
 μὲν οὖν ἐνταῦθα ἐβασίλευσαν, οἱ δὲ σύμπαντες
 λαοὶ ἀπὸ Λακιδῶν Λακιδᾶι προσηγορευέθησαν, τῶν
 δ' υἱῶν τῶν Λακιδῶν Φόρβας μὲν εἰς Ὀλλενον παρ-
 1 ηλθεν, ἐξ ἧς μεταπειρήμενος αὐτὸν Ἀλέκτωρ ὁ τῆς
 Ἠλείας βασιλεὺς βοηθόν, φοβούμενος τὴν Πήλοπος
 2 δυναστείαν, τῆς ἐν Ἠλίδι βασιλείας μετέδωκεν· ἐκ
 δὲ Φόρβαντος ἐπήρξαν υἱοὶ δύο, Αἰγυῖς καὶ Ἀκτωρ,
 οἱ τὴν Ἠλείων βασιλείαν παραλαβόντες. ὁ δ' ἑταρος τῶ
 τῶν Λακιδῶν παίδων Περίφρας γῆμας Ἀστυάγειαν
 τὴν Ὑψίως ἐγέννησεν οὐκὼ παῖδας, ὧν ἦν πρῶτό-
 3 τος Ἀντίων, ὃς μεγάλῃ Περικλέᾳ τῇ Ἀρυθόκονος
 ἐγέννησεν Ἐλίονα. αὗτος δ', ὥς φασιν, ἐποσχόμενος
 ἰδὼν πολλὰ δώσειν Ἡιοιῇ ἔγνηται τὴν Ἡιονίαν
 4 θυγατέρα Δίαν, ἐξ ἧς ἐγέννησεν Περικλίδην. ἐπειθ'
 ὁ μὲν Ἐλίον οὐκ ἀπέδωκε τῇ ἰδῶν τῇ γυναικί, ὁ

2 τῶν om. DM. 11 ἐγέννησεν τὴν Ἀρυθόκον D. 15
 4 ὁ μὲν] υἱὸς δὲ τοῦ αἰγ. 21 Ἀστυάγειαν GF. 25 Ἡιονίαν
 codices (ut infra), Ἀχιονίη Codex. 26 Δίαν D. 27 τῇ

δ' Ἡσιονὸς τὰς ἱπποὺς ἀντὶ τούτων ἡντιχόρασαν.
 ὁ δ' Ἐξίον τὸν Ἡσιονέα μετεπείραστο ἐπαγγελλόμενος
 πάντα ὑπακούσεισθαι, καὶ τὸν Ἡσιονέα παραγενόμενον
 ἔβαλεν εἰς βόθρον πυρὸς μεστών. διὰ δὲ τὸ μέγεθος
 τῆς παρανομίας μὴδένα βούλεισθαι καθάσαι τὸν
 φόνον. τέλος δ' ἐκὸ τοῦ Διὸς κατὰ τοὺς μύθους
 ἄγνισθαις, ἡρώσθη μὲν τῆς Ἥρας καὶ κατετόλμησεν
 ὑπὲρ συνουσίας λόγους ποιῆσθαι. ἔπειτα τὸν μὲν
 Δία εἰδωλὸν ποιήσαντα τῆς Ἥρας νεφέλῃν ἔξαπο-
 10 σταίλαι, τὸν δὲ Ἐξίονα τῇ νεφέλῃ μέγιστα γεντῆσαι
 τοὺς ὀνομαζομένους Κενταύρους ἀνθρωπομορφούς.
 τέλος δὲ μυθολογοῦσαι τὸν Ἐξίονα διὰ τὸ μέγεθος
 τῶν ἡμαρτημάτων ὑπὸ Διὸς εἰς τροχὸν ἐνδιωθῆναι,
 καὶ τελευτήσαντι τὴν τιμωρίαν ἔχειν πόντον. τοὺς 70
 15 δὲ Κενταύρους τινὲς μὲν φασιν ἐν τῷ Πηλῷ τρα-
 φῆναι ὑπὸ Νυμφῶν, ἀνδρωθέντας δὲ καὶ μέγιστας
 ἱπποὺς θηλείαις γεντῆσαι τοὺς ὀνομαζομένους διφυεῖς
 Ἰπποκένταύρους· τινὲς δὲ λέγουσι τοὺς ἐκ Νεφέλης
 καὶ Ἐξίονος γεννηθέντας Κενταύρους πρῶτους ἱπ-
 20 πύων ἐπιχειρήσαντας Ἰπποκένταύρους ὀνομασθαι
 καὶ εἰς πλάσμα μύθον καταταχθῆναι ὡς διφυεῖς
 ὄντας. φασὶ δὲ τοὺτους ὡς συγγενεῖς ὑπάρχοντας
 ἐκμαθεῖν τὸν Πηλεΐδου τὸ μέρος τῆς πατρῴας
 25 ἀρχῆς· οὗτοι ἐποδιδόντος δὲ τοῦ Πηλεΐδου πόλεμον
 ἐξενέγκειν πρὸς αὐτόν τε καὶ τοὺς Λαπίδας. ὅτε
 30 ρον δὲ διαλυθέντων αὐτῶν Πηλεΐδους μὲν γήρας
 Ἰπποδάμειαν τὴν Βούτου, καὶ καλέσαντος εἰς τοὺς

γενναὶ del. Oshet 2 ἐπαγγελλόμενος πάντα om. U 3 ἐπο-
 νοῦσθαι D 5 βούλεισθαι] δέναισθαι U 21 καταχθῆναι II
 27 τὴν] τὰς vulg. Βούτου Palmer, βούτου collige.

γάμων τὸν τε Θηαία καὶ τοὺς Κενταύρους, φασὶ
 μεθυσθέντας ἐπιβαλλέσθαι ταῖς κεκλημέναις γυναῖξιν
 καὶ βία μίσχεσθαι, διὰ δὲ τὴν παρανομίαν τὸν τε
 Θηαία καὶ τοὺς Λαπίθας παροξυνθέντας οὐκ ὀλί-
 γους μὲν ἀνέλεν, τοὺς δὲ λοιποὺς ἐκβαλεῖν ἐκ τῆς
 πόλεως, διὰ δὲ ταύτην τὴν αἰτίαν τῶν Κενταύρων
 πανδημὴν στρατευσάμεντων ἐπὶ τοὺς Λαπίθας καὶ πολ-
 λούς ἀνελόντων, τοὺς ἐπολειφθέντας φερεῖν εἰς
 Φολόην τῆς Ἀρκαδίας, τέλος δ' εἰς Μαλίαν ἐκπε-
 σόντας ἐνταῦθα κατοικῆσαι. τοὺς δὲ Κενταύρους
 μεταωρισθέντας τοῖς προταρήμασι, καὶ ὁρμημένους
 ἐκ τῆς Φολόης, λήξασθαι τοὺς παριόντας τῶν Ἑλ-
 λήνων καὶ πολλοὺς τῶν περιόικων ἀναιρεῖν.

- 71 Τούτων δ' ἡμῖν διευκρινημένων πειρασόμεθα
 διελθεῖν περὶ Ἀσκληπιοῦ καὶ τῶν ἀπογόνων αὐτοῦ.
 μυθολογοῦσι τοίνυν Ἀσκληπιὸν Ἀπόλλωνος εἶναι
 ὑπάρχειν καὶ Κορωνίδος, φύσει δὲ καὶ ἐγγίναϊα
 διευεγκόντα ζηλώσαι τὴν ἰατρικὴν ἐπιστήμην, καὶ
 πολλὰ τῶν συντετινόντων πρὸς ὀφθαλμῶν ἐνθρώπων
 ἔξευρεῖν. ἐπὶ τοσοῦτο δὲ προβῆναι τῇ δόξῃ ὥστε
 πολλοὺς τῶν ἀτιγνώσμενων ἀρρώστων παραδόξως
 θεραπεύειν, καὶ διὰ τοῦτο πολλοὺς δοκεῖν τῶν τε-
 2 λευτερότερων ποιεῖν πάλιν ζῶντας. διὸ καὶ τὸν
 μὲν Ἀίδην μυθολογοῦσιν ἐγκαλοῦντα τῷ Ἀσκληπιῷ
 κατηγορίαν αὐτοῦ ποιήσασθαι πρὸς τὸν Δία ὡς τῆς
 3 ἐπαρχίας αὐτοῦ ταπεινουμένης ἑλάττους γὰρ ἂν
 γίνεσθαι τοὺς τελευτηκότας, θεραπευομένους ἐκὸ

δ ἐκ αἰ. CF 2 Φολόην] φοιόην ἐν τῷ G, Φιτέον
 Blich. τέλος Wurm, τινός D, τινός II ἐκπεσόντες ἐκ
 κατοικησάν II 26 αἰ αἰ. D.

τοῦ Ἀσκληπιοῦ. καὶ τὸν μὲν Δία παροξυνθέντα 2
 [καὶ] κεραυνώσαντα τὸν Ἀσκληπιὸν διαφθεῖραι, τὸν
 δ' Ἀπόλλωνα διὰ τὴν ἀναιρίσιν τοῦτον παροξυνθέντα
 φονεῦσαι τοὺς τὸν κεραυνὸν τῷ Διὶ κατὰσκεινύσαν-
 5 τας Κύνωπας· ἐπὶ δὲ τῇ ταύτῃ τελειυτῇ παροξυν-
 θέντα τὸν Δία προστάξαι τῷ Ἀπόλλωνι θητιῦσαι
 παρ' ἀνθρώπῳ, καὶ ταύτην τιμωρίαν λαβεῖν παρ'
 αὐτοῦ τῶν ἐγκλημάτων. Ἀσκληπιοῦ δὲ φασὶ γεν- 4
 μένους υἱοὺς Μαχέονα καὶ Ποδοσίειριον, καὶ τὴν
 10 τέχνην ἰκπονήσαντας, ἐπὶ Τροίαν συστρατεῦσαι τοῖς
 περὶ τὸν Ἀγαμέμνονα· κατὰ δὲ τὸν πόλεμον μεγά-
 λης ἰσθείας αὐτοὺς παρασχέσθαι τοῖς Ἑλλήσι, θερα-
 πεύοντάς ἐμπειρότατα τοῖς τιτρωσχομένοις, καὶ
 διὰ τὰς ἐνέργειάς ταύτας ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων μεγά-
 15 λης τυχεῖν δόξης· ἀτελεῖς δ' αὐτοὺς ἀφίεναι τῶν
 316 κατὰ τὰς μάχας κινδύνων καὶ τῶν ἄλλων λειτουρ-
 γιῶν διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς ἐν τῷ θεραπεύειν
 εὐχρηστίας.

Περὶ μὲν οὖν Ἀσκληπιοῦ καὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ
 2 τοῖς ῥηθείσιν ἀρχαῖσθρησόμεθα, περὶ δὲ τῶν Ἀσωποῦ 72
 θυγατέρων καὶ τῶν Αἰακῶ γενομένων υἱῶν νῦν
 διέξιμεν. Ὀκεανοῦ καὶ Τηθύος κατὰ τοὺς μύθους
 ἐγένοντο παῖδες ἄλλοι τε πλείους ἐπώνυμοι ποτα-
 μῶν, ἐν οἷς ὑπάρχει Πηνειὸν καὶ Ἀσωπὸν. Πηνειὸς
 3 μὲν οὖν κατοικήσας περὶ τὴν νῦν οὖσαν Θετταλίαν
 ἐπώνυμον ἑκτοῦ τὸν προειρημένον ποταμὸν ἐποίη-

1 τοῦ om. D   2 καὶ κεραυνώσαντα τ. A. διαφθεῖραι] κεραυνώσαι τ. A. καὶ διαφθεῖραι EG; Δία παροξυνθέντα κεραυνῶ βαλόντα αὐτὸν διαφθεῖραι Eua. m. ex. B 2, 34
 4 κατὰσκεινύσαντας CF   7 κατέτη] τὴν add. vulg.   12 παρέχεται D   23 ἄλλοι τε del. Bland. (c. 69, 1).

σιν· Ἀσιωπὸς δ' ἐν Φλιοῦντι κατὰ κρήσας ἐγήμη· Μετ-
 ῶπην τὴν Ἀδδωνος, ἐξ ἧς ἐγένοντο δύο μὲν υἱοί,
 Πελασγὸς καὶ Ἰσμηνός, θυγατέρες δὲ δώδεκα, Κόρ-
 κυρα καὶ Σαλαμῖς, ἔτι δ' Αἰγίνα καὶ Πιερήνη καὶ
 Κλειώνη, πρὸς δὲ ταύταις Θήβη τε καὶ Τένταγρος
 καὶ Θέσπεια καὶ Ἀσωπίς, ἔτι δὲ Σινώπη, πρὸς δὲ
 2 ταύταις Ὀυρία καὶ Χαλκίς. τούτων δ' Ἰσμηνός μὲν
 εἰς Βοιωτίαν ἔλθων κατόικησε περὶ τὸν ποταμὸν
 τὸν ἐκ' ἐκείνου τὴν ὁμωνυμίαν λαβόντα, τῶν δὲ
 θυγατέρων Σινώπη μὲν ὑπὸ Ἀπόλλωνος ἐργαζέσα
 10 ἀπηνέχθη πρὸς τοῦτον τὸν τόπον οὗ νῦν ἔστιν ἡ
 ἐκ' ἐκείνης ὀνομασθεῖσα πόλις Σινώπη· ἐκ δὲ ταύ-
 τῃς καὶ Ἀπόλλωνος γινόμενος υἱὸς Σύρος ἐβασί-
 3 λευσε τῶν ἐκ' ἐκείνου Σύρων ὀνομασθέντων. Κόρ-
 κυρα δ' ἐκὼ Ποσειδῶνος ἀπηνέχθη εἰς νῆσον τὴν
 15 ἐκ' ἐκείνης Κόρκυραν ὀνομαζομένην· ἐκ ταύτης δὲ
 καὶ Ποσειδῶνος ἐγένετο Φαίαξ, ἀφ' οὗ τοὺς Φαί-
 4 ας συνέβη εὐχαῖν ταύτης τῆς προσηγροφίας, Φαίακος
 δ' ἐγένετο Ἀλκίνοος ὁ τὸν Ὀδυσσεῖα καταγαγὼν εἰς
 τὴν Ἰθάκην. Σαλαμῖς δ' ὑπὸ Ποσειδῶνος ἐργαζέσα
 20 ἐκορίσθη εἰς τὴν ἐκ' αὐτῆς νῆσον Σαλαμίνα προσ-
 αγορευθεῖσαν· αὕτη δὲ μυγίσα Ποσειδῶνι Κυχρεία
 ἐγέννησεν, ὅς βασιλεύσας τῆς νήσου ταύτης καὶ
 γινόμενος ἐπιφανέως ἀπέκτεινεν ὄφιν ὑπερφυῖ τὸ
 25 μέγεθος καὶ λυραινόμενον τοὺς ἐγχωρίους. Αἰγίνα
 δ' ἐκ Φλιοῦντος ὑπὸ Διὸς ἐργαζέσα εἰς νῆσον
 ἐκορίσθη τὴν ἐκ' ἐκείνης Αἰγίναν ὀνομασθεῖσαν,

1 ὁλαμίν D. 5 τένταγρος D. 6 Θέσπεια cod. 7 Ὀδυσ. II
 11 πρὸς] εἰς D. τόπος] ποταμὸς D². 18 υἱὸς οὐκ. II 16 διο-
 ραυθεῖσα UF. 22 Κυχρεία codices, codd. Wess.

ἐν ταύτῃ δὲ Αἰὼ μίγνισα ἐτέκνωσεν Αἰακόν, ὃς
 ἔβασίλευσε τῆς νῆσου. τοῦτου δ' ἐγένοντο υἱοὶ 6
 Πηλεὺς καὶ Τηλεμῶν. τούτων δὲ Πηλεὺς δάσκα-
 βιδὼν ἀπέκτεινεν ἀκουσίως Φῶκον ὁμοπαιδίον
 10 ἀδελφόν, ἐξ ἄλλης δὲ μητρὸς γεγεννημένον. διὰ δὲ
 τὸν φόνον Πηλεὺς ἐπὶ τοῦ πατρὸς φηγαδευθεὶς
 ἔφυγε τῆς νῦν Θερραλίας καλουμένης εἰς Φθίαν,
 καὶ καθαρθεὶς ὑπὸ Ἄκτορος τοῦ βασιλέως διεδέξατο
 15 τὴν βασιλείαν. ἑκαίδος ἔντος τοῦ Ἄκτορος. ἐκ δὲ
 Πηλέως καὶ Θέτιδος γενόμενος Ἀχιλλεὺς ἰσχυράτιστος
 μετ' Ἀγαμέμνωνος εἰς Τροίαν. Τηλεμῶν δὲ φυγὼν 7
 ἐξ Αἰγίνης κατήντησεν εἰς Σαλαμῖνα, καὶ γήμας
 Κυχρίως τοῦ βασιλέως τῶν Σαλαμινίων θυγατέρα
 20 Γλαύκην ἔβασίλευσε τῆς νῆσου. τῆς δὲ γυναικὸς
 Γλαύκης ἀποθανούσης ἔγρημεν ἐξ Ἀθηναίων Ἐφίβοιαν
 τὴν Ἀλκάνου, ἐξ ἧς ἐγέννησεν Αἴαντα τὸν ἐπὶ
 Τροίαν στρατεύσαντα.

Τούτων δ' ἡμῖν διευκρινημένων περισσόμεθα 73
 διελθεῖν περὶ Πέλοπος καὶ Ταντάλου καὶ Οἰνομέου·
 10 ἀναγκαῖον δὲ τοῖς χρόνοις προσαναδραμεύοντα ἡμᾶς
 ἀπ' ἀρχῆς ἐν κεφαλαίοις ἵπαντα διελθεῖν. κατὰ γὰρ
 τὴν Πελοπόννησον ἐν πόλει Πίσῃ Ἄρης Ἀρπίνῃ τῇ
 Ἀσωποῦ θυγατρὶ μίγνις ἐγέννησεν Οἰνόμαον. οὗτος 2
 δὲ θυγατέρα μονογενὴ γεννήσας ὀνόμασεν Ἰαποδά-
 30 μαιαν. χρηστηριαζομένη δ' αὐτῇ περὶ τῆς τελευταίας
 ἔχρησεν ὁ θεὸς τότε τελευταίῃσιν αὐτὸν ὅταν ἡ
 θυγάτηρ Ἰαποδάμεια συνοικήσῃ. εὐλαβοῦμενον οὖν

6 ἐξ . . . γεγεννημένον om. D   διὰ δὲ τὸν] ὅν διὰ
 τὸν D   13 Κυχρίως vulg.   22 πείσῃ D, πείσας F (ut
 iusta) ἔφρην D   25 νῆς om. D.

αὐτὸν περὶ τοῦ γάμου τῆς θυγατρὸς χρῆναι ταύτην
 παρθένον διαφυλάττειν, ὑπολαμβάνοντα μόνως οὕτως
 3 ἐκφειδίσθαι τὸν κίνδυνον. διόπερ πολλῶν μνη-
 στευομένων τὴν κόρην, ἄθλον προτιθεὶ τοῖς βου-
 λομένοις αὐτὴν γῆμαι τοιοῦτον· ἴδει τὸν μὲν ἡττη- 5
 θέντα τελευτῆσαι, τὸν δ' ἐπιτυχόντα γαμεῖν τὴν
 κόρην. ἐπιστήσατο δ' ἱπποδρομίαν ἀπὸ τῆς Πίσσης
 μέχρι τοῦ κατὰ Κόρινθον Ἰσθμοῦ πρὸς τὸν βωμὸν
 τοῦ Ποσειδῶνος, τὴν δ' ἔφισιν τῶν ἵππων ἐποίησε
 4 τοιαύτην. ὁ μὲν Οἰνόμαος ἔδνε κρῖον τῷ Αἰῷ, ὁ 30
 δὲ μνηστεινόμενος ἐξώρμηε τέθριππον ἐλαύνων ἄρμα·
 ἄρισθέντων δὲ τῶν ἱερώων, τότε ἄρχεσθαι τοῦ δρό-
 μου τὸν Οἰνόμαον καὶ δίδωκεν τὸν μνηστήρα, ἔχοντα
 δόρυ καὶ ἡνίοχον τὸν Μυρτίλον· αἱ δ' ἐφέκοιτο
 καταλαβεῖν τὸ διωκόμενον ἄρμα, τύπτειν τῷ δόρυστι 15
 καὶ διαφθείρειν τὸν μνηστήρα. τοῦτω δὲ τῷ τρόπῳ
 τοῦς αἰεὶ μνηστευομένοις καταλαμβάνων διὰ τὴν
 5 ὀξύτητα τῶν ἵππων πολλοὺς ἀνέγρει. Πίλοψ δ' ὁ
 Ταυιάλου καταντήσας εἰς Πίσαν, καὶ θεασάμενος
 τὴν Ἱπποδάμειαν, ἐπιθύμησε τοῦ γάμου· φθείρας 20
 δὲ τὸν ἡνίοχον τοῦ Οἰνομάου Μυρτίλον, καὶ λαβὼν
 συνεργάσθαι πρὸς τὴν νίκην, ἐφύλαξε παραγενόμενος
 ἐπὶ τὸν Ἰσθμὸν πρὸς τὸν τοῦ Ποσειδῶνος βωμόν.
 6 ὁ δ' Οἰνόμαος τὸ λόγιον τετελέσθαι νομίζων, καὶ
 διὰ τὴν λύπην ἄθυμῆσας, αὐτὸν ἐκ τοῦ ζῆν μετέ- 25
 στησε. τοῦτω δὲ τῷ τρόπῳ Πίλοψ γῆμκε τὴν
 Ἱπποδάμειαν παρέλαβε τὴν ἐν Πίσσῃ βασιλείαν, καὶ
 διὰ τὴν ἀνδρείαν καὶ σύνεσιν αἰεὶ μᾶλλον κηρύσσοντος

2 ὑπολαμβάνοντα Π 23 ἐπὶ] πρὸς D πρὸς] ἐπὶ D
 27 καὶ διὰ τὴν ἀνδρείαν σμ. D 28 συνεργάσθαι D

318 τοὺς πλείστους τῶν κατὰ τὴν Πελοπόννησον οἰκούν-
των προσηγάργετο, καὶ τὴν χώραν ἀφ' ἑαυτοῦ Πελο-
πόννησον προσηγόρευσιν.

Ἐπεὶ δὲ Πέλοπος ἐμνήσθημεν, ἀνάγκη δὲ ἵσται 74
καὶ περὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ταντάλου διελθεῖν, ὥτα
μηδὲν τῶν ἀκοῆς ἀξίων παραλείπωμεν. Τάνταλος
Διὸς μὲν ἦν υἱός, πλούτω δὲ καὶ δόξῃ διαφέρων
κατέκειτο τῆς Ἀσίας περὶ τὴν νῦν ὀνομαζομένην
Παφλαγονίαν. διὰ δὲ τὴν ἀπὸ τοῦ πατρὸς Διὸς
10 εὐγένειαν, ὥς φασι, φίλος ἐγένετο τῶν θεῶν ἐπὶ
πλέον. ὕστερον δὲ τὴν εὐτυχίαν αὐτῷ φέρων ἄνθρω-
2 πίνους, καὶ ματασίων κοινῆς τραπέζης καὶ πόσης
παρρησίας, ἀπήγγελλε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παρὰ τοῖς
ἄθανάτοις ἀπόρρητα. δι' ἣν αἰτίαν καὶ ζῶν ἔκο-
15 λάσθη καὶ τελευτήσας αἰωνίου κατὰ τοὺς μύθους
τιμωρίας ἠξιώθη, καταταχθεὶς εἰς τοὺς ἐπιβίβ-
τάτου δ' ἐγένετο Πέλοψ υἱὸς καὶ Νιόβη θυγάτηρ· 3
αὕτη δ' ἐγέννησεν υἱοὺς ἑπτὰ καὶ θυγατέρας τὰς
ἵσται [ἐνπρεπείας διαφορούσας]. ἐπὶ δὲ τῷ πλήθει
20 τῶν τέκνων μέγα φροντιστομένη πλεονέκει ἐκασχέτο
καὶ τῆς Αἰητοῦς ἑαυτὴν εὐτεχνότεραν ἀπεικρίνετο,
εἰθ' ἥ μὲν Αἰητὴ κατὰ τοὺς μύθους χολωσαμένη
προσέταξε τῷ μὲν Ἀπόλλωνι κατατοξεύσαι τοὺς
υἱοὺς τῆς Νιόβης, τῇ δ' Ἀρτέμιδι τὰς θυγατέρας.
25 τοῦτων δ' ὑπακουσάντων τῇ μητρὶ καὶ κατὰ τὸν
αἶτον καιρὸν κατατοξενούσων τὰ τέκνα τῆς Νιόβης,

4 ἑαυτῇ δὲ CF

8 παραλείπωμεν libri, corr. Bekker

7 μὲν Διὸς vulg.

16 καταχθεὶς libri, corr. Dind.

17

θυγάτηρ Νιόβης D

19 ἐνπρεπείας διαφορούσας om. D

20 μεγάλῃ D

25 αὐτὰ . . . καιρὸν om. D.

συνέβη τὴν προσημαίνουσαν ὅφ' ἔτα κωρὸν ὀξείως
 4 ἡμα εἵτακτον καὶ ἔτακτον γενέσθαι. ἐπεὶ δὲ ὁ
 Τάνταλος μισηθεὶς ὑπὸ τῶν θεῶν ἔξιπαισεν ἐκ τῆς
 Πασφαγονίας ὑπὸ Ἴλιου τοῦ Τρωῶς, ἀνυγκαίῳ ἐστι
 καὶ τὰ περὶ τῶν Ἴλιου καὶ τοῦ προγόνοιο αὐτοῦ
 διελθεῖν.

- 75 Τῆς Τρωάδος χώρας πρῶτος ἐβασίλευσε Τιδ-
 κρος, υἱὸς δὲν Σκαμάνδρου τοῦ ποταμοῦ καὶ Ἰδαίας
 νύμφης, ἀνὴρ ἐπιφανής, καὶ τοὺς λαοὺς ἀφ' ἑαυτοῦ
 Τεύκρους προσηγόρευσε. Τεύκρου δ' ἐγένετο θυγά-
 10 τηρ Βέτιαι· ταύτην δὲ Δάρδαρος ὁ Διὸς γήμας,
 καὶ τὴν βασιλείαν διαδεξάμενος, τοὺς μὲν λαοὺς
 ἀφ' ἑαυτοῦ ὠνόμασε Δαρδάρους, πόλιν δ' οὐκίμας
 2 ἐπὶ θελᾶτις ὠνόμασεν ἀφ' ἑαυτοῦ Δάρδαρον. τού-
 του δ' Ἐριχθόνιος υἱὸς γενόμενος εὐδαιμονία καὶ
 13 πλούτῳ πολὺ διήνεγκε· περὶ οὗ καὶ ὁ ποιητὴς
 Ὀμηρὸς φησι,

ὅς δὲ ἀφνειότατος γίνεται θνητῶν ἀνθρώπων
 τοῦ τρισχίλιαι ἱπποὶ ἔλῳς κάτω βουκολίοντο.

- 3 Ἐριχθονίου δ' υἱὸς γενόμενος Τρῶς τοὺς λαοὺς
 ὠνόμασεν ἀφ' ἑαυτοῦ Τρῶες· τοῦτου δ' ἐγένοντο
 τρεῖς υἱοί, Ἴλος, Ἀσάρακος, Γανυμήδης. Ἴλος μὲν
 οὖν ὤκισεν ἐν πεδίῳ πόλιν ἐπιφανιστάτην τῶν ἐν
 319 τῇ Τρωάδι, Ἴλιον ἀφ' ἑαυτοῦ θέμενος τὴν πρὸς
 4 ἡγορίαν. Ἴλου δὲ γενόμενος υἱὸς Ἀκορίδων Τιδωνόν
 καὶ Πρίαμον ἐγέννησεν ὃν Τιδωνὸς μὲν στρατιώ-
 σας εἰς τὰ πρὸς ἑὸν μέρος τῆς Ἀσίας καὶ διατείνας

3 [α] μὲν ἀπὸ D
 τας, D 24 εἰς om. D.

τῆς σκ. II

18. θνητῶν] πάν-

Ἰωρ Αἰθιοπίας ἡμυθολογήθη ἔξ Ἡοῦς τεκνωθῆσαι
 Μέρωνα τὸν τοῖς Τρωσὶ βοηθήσαντα καὶ ἐπ'
 Ἀχιλλεύῳ ἀναιριεῖντα, Πρίαμος δ' Ἐκάβην γήμας
 σὺν ἄλλοις πλείοσιν υἱοῖς ἐγέννησεν Ἐκτορα τὸν
 ἐπισφρότατον γενόμενον ἐν τῷ Τρωικῷ πολέμῳ.
 Ἀσσύρακος δὲ Δαρδάνων βασιλεύσας Κάπτον ἐγέν-
 νησεν, ἔξ οὗ τεκνωθεὶς Ἀγχίσης ἔξ Ἀφροδίτης
 Αἰνείαν ἐγέννησε τὸν ἐπιφανέστατον τῶν Τρώων.
 Γανυμήδης δὲ τῶν ἀπάντων εὐπρεπείᾳ διαφέρων
 ἐκ τῶν θεῶν ἀνηρπάγη τῷ Διὶ αἰνοχοεῖν.

Ταύτων δ' ἦρκεν διευκρινημένων περὶ ἀσδόμεθα
 διεξιέναι περὶ Δαίδαλου καὶ Μινωακτέρου καὶ τῆς
 Μίνως στρατείας εἰς Σικελίαν ἐπὶ Κώκαλον τὸν
 βασιλέα. Δαίδαλος ἦν τὸ μὲν γένος Ἀθηναῖος, ἔξ 76
 τῶν Ἐρεχθιδῶν ὀνομαζόμενος ἦν γὰρ υἱὸς Μη-
 τῆος τοῦ Εὐπαλάμου τοῦ Ἐρεχθίδος φύσει δὲ
 πολὺ τοὺς ἄλλους ἑπαντας ἐπεραιῶν ἐξήλυσεν τὰ
 τε περὶ τὴν τακτοικὴν τέχνην καὶ τὴν τῶν ἀγαλ-
 μάτων κατασκευὴν καὶ λιθοουργίαν. εὐρετὴς δὲ γενό-
 70 μενος πολλῶν τῶν συνεργούντων εἰς τὴν τέχνην,
 κατασκεύασεν ἔργα θαυμαζόμενα κατὰ πολλοὺς τό-
 πους τῆς οἰκουμένης. κατὰ δὲ τὴν τῶν ἀγαλμάτων
 κατασκευὴν τοσοῦτο τῶν ἀπάντων ἀνθρώπων δια-
 νεγκιν ὥστε τοὺς μεταγενεστέρους μυθολογήσαι περὶ
 75 αὐτοῦ διότι τὰ κατασκευαζόμενα τῶν ἀγαλμάτων
 ὁμοιότατα τοῖς ἐμφύχοις ὑπάρχει· βλέπειν τι γὰρ
 αὐτὰ καὶ περιπατεῖν, καὶ καθόλου τηρεῖν τὴν τοῦ

1 Ἰωρ] Ἰωρ τῆς D ἔξ Dind., μὲν ἔξ cod. 6 βασιλεὺς CF
 8 ἐγέννησεν] ἐγένεσεν D 14 ἢ om. D 15 ἦν γὰρ
 om. FM 17 ἐπεραιῶν CF 20 ἐπάρχων CF.

ὅλου σώματος διὰθίσαι, ὥστε δοκῆν εἶναι τὸ κατα-
 2 σκευασθὲν ἱερὸν ζῷον. πρῶτος δ' ὁματωσας
 καὶ διαβεβηκότα τὰ σκέλη ποιήσας, ἐπὶ δὲ τὰς χεῖρας
 διατεταμένους ποιδῶν, εὐκρίτως ἰθαυμάζεται παρὰ τοῖς
 ἀνθρώποις· οἱ γὰρ πρὸ τούτου τεχνῆται κατασκευ-
 3 αζον τὰ ἀγάλματα τοῖς μὲν ὁρμασι μεμνηότα, τὰς
 δὲ χεῖρας ἔχοντα καθειμένους καὶ ταῖς πλευραῖς
 4 κακολλημένους. ὁ δ' οὖν Δαίδαλος κατὰ τὴν φιλο-
 τεχνίαν θαυματούμενος ἐφυγεν ἐκ τῆς πατρίδος,
 καταδικασθεὶς ἐπὶ φόνοῦ διὰ τοιαύτης αἰτίας. τῆς 10
 ἀδελφῆς τῆς Δαίδαλου γινόμενος νόθος Τάλως ἐπαι-
 5 δεύετο παρὰ Δαίδαλῳ, παῖς ὢν τὴν ἡλικίαν· εὐφρ-
 ἔστερος δ' ὢν τοῦ διδασκάλου τὸν το κεραμευτικὸν
 τροχὸν εὗρε καὶ διαγόμεναι περιτυχὼν ὄψεως, καὶ
 ταύτῃ ξυλήφισιν μικρὸν διαπρίσας, ἐμυήσατο τὴν πρὸ
 τροχότητα τῶν ὀδόντων· διόπερ κατασκευασάμενος 11
 ἐκ αὐτῆρου πρότερον, καὶ διὰ τούτου προΐξων τὴν ἐν
 τοῖς ἔργοις ξυλήφην ὕλην, ἰδοῦσαν εὐχρηστον εὐρη-
 κέναι μέγα πρὸς τὴν τεκτονικὴν τέχνην. ὁμοίως
 δὲ καὶ τὸν τόρνον εὐρὼν καὶ ἑτερά τινα φιλοτεχνή- 12
 6 ματα, ὁόξαν ἀπηνέγκαστο μεγάλην. ὁ δὲ Δαίδαλος
 φθονήσας τῷ παιδί, καὶ νομίζων αὐτὸν πολὺ τῇ
 δόξῃ προΐξειν τοῦ διδασκάλου, τὸν καὶ ἄτα ἰδοῦ-
 φόνησαι. θάπτων δ' αὐτὸν καὶ περιματάληπτος γενό-
 μενος, ἐπηρωτήθη τίνα θάπτει, καὶ ἐφησεν ὅφρι 13
 καταχαινεύειν. θαυμάσαι δ' ἔν τις τὸ παράδοξον,
 οἷο διὰ τὸ ζῷον εἶ οὐ τοῦ πρότερος ἀνευνομήθη τὴν

4 ποιδῶν f. del. 11 τῆς] τοῦ F 12 ἐλευφισιν CF
 23 νομίζας CF 27 διὰ om. F διὰ τοῦ ζῴου Eichstätt;
 del. Hartlein.

κατασκευήν, διὰ τούτου καὶ τοῦ φόρου τὴν ἐπί-
 γνωσιν συνίβη γινίσθαι. κατηγορηθεὶς δὲ καὶ κατα- 7
 δικασθεὶς ὑπὸ τῶν Ἀριοπαγιδῶν φόρου, τὸ μὲν
 πρῶτον ἐφυγεν εἰς ἓνα τῶν κατὰ τὴν Ἀττικὴν δή-
 5 μων, ἐν ᾧ τοὺς κατοικοῦντας ἀπ' ἐκείνου Δαιδα-
 λίδης ὀνομασθῆναι. μετὰ δὲ ταῦτα διαδράς εἰς 77
 Κρήτην, καὶ διὰ τὴν ἐν τῇ τέχνῃ θόξαν θαυμαζό-
 μενος, φίλος ἐγένετο Μίνωος τοῦ βασιλέως. κατὰ
 δὲ τὸν παραδιδόμενον μῦθον Πασιφάης τῆς Μί-
 10 νωος γυναικὸς ἐρασθείσης τοῦ ταύρου, μηχανήμα
 ποιήσας ὁμοιωμένον βοὶ συνήργησι τῇ Πασιφάῃ
 πρὸς τὴν ἐπιθυμίαν. μυθολογοῦσι γὰρ πρὸ τοῦ- 2
 τῶν τῶν χρόνων Μίνωα κατ' ἑναιυτὴν συνήθως
 καθιεροῦν τὸν κάλλιστον τῶν γινομένων ταύρων
 15 τῷ Ποσειδῶνι καὶ θύειν τοῦτον τῷ θεῷ· γινο-
 μένου δὲ τότε ταύρου κάλλει διαφέροντος ἕτερον
 τῶν ἡττιόνων ταύρων θῦσαι· τὸν δὲ Ποσειδῶνα
 μηχανήσαντα τῷ Μίνῳ ποιῆσαι τὴν γυναῖκα αὐτοῦ
 Πασιφάην ἐρασθῆναι τοῦ ταύρου. διὰ δὲ τῆς τοῦ- 3
 20 του φιλοτεχνίας τὴν Πασιφάην μηχανῆσαι τῷ ταύρῳ
 γεννῆσαι τὸν μυθολογούμενον Μινώταυρον. τοῦ-
 τῶν δὲ φασὶ διφυῆ γενονέναι, καὶ τὰ μὲν ἀνώτερα
 μέρη τοῦ σώματος ἔχει τῶν ἡμῶν ἔχειν ταύρου, τὰ
 δὲ λοιπὰ ἀνθρώπου. τῷ δὲ τέλει τούτῳ πρὸς 4
 25 διατροφὴν λέγεται κατασκευάσαι Δαίδαλον λαβύ-
 ρινθον, τὰς διαξόδους σκολιὰς ἔχοντα καὶ τοῖς ἀκεί-
 ροις δυσσευρέτους, ἐν ᾧ τριφόμενον τὸν Μινώταυ-
 ρον τοὺς ἐξ Ἀθηναίων ἀποστελλομένους ἐπὶ κόρους

4 ἓνα] ἓνα II. 6 εἰς] εἰς τῆς vulg. 17 ταύρου]
 τότε add. D. 25 διατριβῆς fort.

καὶ κόρας [Ἑκτά] κατεσθίειν, περὶ ὧν προειρήκαμεν.
 5 τὸν οὖν Αἰδαλον πυθόμενον τὴν ἐπιλήν τοῦ
 Μίνωος διὰ τὴν κατασκευὴν τῆς βοῆς φασὶ φοβη-
 θέντα τὴν ὀργὴν τοῦ βασιλέως ἐκ τῆς Κρήτης ἐκ-
 πλεῦσαι, συντρογύσης τῆς Πασιφάης καὶ πλοῖον
 6 δοῦσας πρὸς τὸν ἑκπλεῖν. μετὰ δὲ ταύτου τὸν υἱὸν
 Ἰακρον φερόντα κατενεχθῆναι πρὸς τινα νῆσον πε-
 λορίαν, πρὸς ἣν τὸν Ἰακρον παραβόλως ἀποβαίνοντα
 πιεῖν εἰς θάλατταν καὶ τελευτήσαι, ἅψ' οὐ καὶ τὸ
 πῖλαγος Ἰακρίον ὀνομασθῆναι καὶ τὴν νῆσον Ἰακ-
 7 ρίαν κληθῆναι, τὸν δὲ Αἰδαλον ἐκ τῆς νῆσου 321
 ταύτης ἐκπλεῦσαντα κατενεχθῆναι τῆς Σικελίας πρὸς
 χώραν ἥς βουλεύοντα Κόκαλον ἀναλαβεῖν τὸν
 Αἰδαλον, καὶ διὰ τὴν εὐφροσύνην καὶ δόξαν ποιήσα-
 8 σθαι φίλον ἐπὶ πλῆθον. τινὲς δὲ μυθολογοῦσι, κατὰ τὴν
 τὴν Κρήτην ἐπὶ Αἰδαλον διατρέβοντος καὶ ἐπὶ
 τῆς Πασιφάης κρυπτομένου, Μίνωα μὲν τὸν βασι-
 λέα βουλούμενον τιμωρίας ἀξιῶσαι τὸν Αἰδαλον,
 καὶ μὴ δυνάμενον ἰσχύειν, τὸ τε πλοῖον πάντα τὰ
 κατὰ τὴν νῆσον ἱερῶν καὶ χορημάτων πλῆθος
 9 ἐπαγγέλλεσθαι δώσειν τῷ τὸν Αἰδαλον ἀντιφύοντι.
 10 Ἐνταῦθα τὸν Αἰδαλον ἀπογνόντα τὸν διὰ τῶν
 πλοίων θρασμόν, κατασκευάσαι παραδόξως πτέρυγας
 πεφλοισχημένους καὶ διὰ κηροῦ θαυμαστικῶς ἡσκη-
 μένας· ἐπιθέντα δὲ ταύτας τῷ τε τοῦ υἱοῦ σώματι
 καὶ τῷ ἑαυτοῦ παραδόξως ἐκπεσθῆναι καὶ δια-

1 Ἑκτά cgm. CD   6 ἡ] ὅ D   παραβόλως ἀποβαί-
 νοντα] παραβάλλοντα D   17 κρυπτομένου II   18 τιμω-
 ρίας ἀξιῶσαι] τιμωρήσαι II   21 εὐφροσύνη D   26 διατρέβοντα
 Dindl., διατρέβεται codd. (cf. II 28, 3).

ὁρᾶται τὸ πλησίον τῆς Κρήτης νῆσον πέλαγος. καὶ
 τὸν μὲν Ἰκαρον διὰ τὴν νιότητα μετέωρον τὴν
 πτῆσιν ποιοῦντον πιστεῖν εἰς τὸ πέλαγος, τακέντος
 διὰ τὸν ἥλιον τοῦ συνέχοντος τὰς πτέρυγας κηροῦ,
 αὐτὸν δὲ παρὰ τὴν θάλατταν πετόμενον καὶ παρ'
 ἑκαστον τέγγοντα τὰς πτέρυγας διασσωθῆναι παρα-
 δόξας εἰς τὴν Σικελίαν. ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων εἰ
 καὶ παράδοξός ἐστιν ὁ μῦθος, ὅμως ἐκρίναμεν μὴ
 παραλείπειν αὐτόν. Λαίδαλος δὲ παρὰ τι τῷ Κωκέλῳ 78
 καὶ τοῖς Σικανοῖς διέτριψε πλείω χρόνον, θαυμαζό-
 μενος ἐν τῇ κατὰ τὴν τέχνην ὑπερβολῇ. κατασκευάσει
 δ' ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ τινὰ τῶν ἔργων ἢ μέχρι τοῦ
 νῦν διαμένει. πλησίον μὲν γὰρ τῆς Μεγαρίδος
 φιλοτέχνως ἐποίησε τὴν ὀνομαζομένην κολυμβήθραν,
 ἐξ ἧς μέγας ποταμὸς εἰς τὴν πλησίον θάλατταν ἐξ-
 ιστύγεται καλούμενος Ἀλαβών. κατὰ δὲ τὴν εἰς
 Ἀθραγατίνην ἐν τῷ Καρικῷ καλουμένῳ πόλιν ἐπὶ
 πέτρας οὖσαν πασῶν ὀχυρωτάτην κατασκευάσει καὶ
 παντελῶς ἐκ βίας ἀνάλωτον· στενὴν γὰρ καὶ στελεῖν
 τὴν ἀνάβασιν αὐτῆς φιλοτεχνήσας ἐποίησε δύνασθαι
 διὰ τριῶν ἢ τεσσάρων ἀνδρώπων φυλάττεσθαι.
 διόπερ ὁ Κώκαλος ἐν ταύτῃ ποιήσας τὰ βασίλειον
 καὶ τὰ χρηματικά κατατιθέμενος ἀνάλωτον ἔσχειν αὐτὴν
 διὰ τῆς ἐπινοίας τοῦ τεχνίτου. τρίτον δὲ σπήλαιον
 κατὰ τὴν Σελινουντίαν χώραν κατασκεύασεν, ἐν ᾧ
 τὴν ἀτμίδα τοῦ κατ' αὐτὴν πυρὸς οὕτως εὐστόχως
 ἐξέλαβεν ὥστε διὰ τὴν μαλακότητα τῆς θερμασίας

1 νῆσον om. B
 12 νήσῳ] ἰστένη D
 ἐπίνοιαν CF.

9 τι om. vulg. 11 ἐν] ἐπὶ fort.
 17 καλουμένης vulg. 24 τῇ

ἔξιδρον ἐλεηθῶτως καὶ κατὰ μικρὸν τοὺς ἐνδιατρί-
 βοντας καὶ μετὰ τέρπειας θεραπεύειν τὰ σώματα μηδὲν
 4 παρηνσχλουμένους ὑπὸ τῆς θερμότητος. κατὰ δὲ τὸν
 Ἔρκα πέτρης οὐσῆς ἰκτοτομίδος εἰς ὕψος ἑκαίσμιαν,
 καὶ τῆς κατὰ τὸ ἱερὸν τῆς Ἀφροδίτης στενοχωρίας
 ἀναγκαζούσης ἐπὶ τὸ τῆς πέτρης ἀπόκρημασι ποιή- 322
 σασθαι τὴν οἰκοδομίαν, κατεσκεύασεν ἐκ' αὐτοῦ
 τοῦ κρηματοῦ τοῖχον, προβιβάσας παραδόξως τὸ ὑπερ-
 6 καίμειον τοῦ κρηματοῦ. χρυσὸν τε κριὸν τῇ Ἀφρο-
 δίτῃ τῇ Ἐρυνίῃ φασὶν αὐτὸν φιλοτεχνῆσαι περιτ- 10
 τῶς εἰργασμένον καὶ τῷ κατ' ἀλήθειαν κριῷ ἀπορ-
 γχειοφῆτας ὁμοιωμένον. ἔλλα τε πολλὰ φασὶν αὐτὸν
 φιλοτεχνῆσαι κατὰ τὴν Σικελίαν, ἢ διὰ τὸ πλῆθος
 τοῦ χρόνου διέφθαρται.

- 79 Μίνως δ' ὁ τῶν Κρητῶν βασιλεὺς θαλαττο- 11
 κρατῶν κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους, καὶ πυθόμενος
 τὴν Δαίδαλον φεγγὴν εἰς Σικελίαν, ἔγνω στρατεύειν
 ἐκ' αὐτὴν. παρασκευασάμενος δὲ δύναμιν ναυτι-
 κὴν ἀξιόλογον ἐξέπλευσεν ἐκ τῆς Κρήτης, καὶ κατ-
 ἤρς τῆς Ἀκρυγαντίνης εἰς τὴν ἀπ' ἐκείνου Μινώαν 20
 καλουμένην. ἀποβιβάσας δὲ τὴν δύναμιν καὶ πέμ-
 ψας ἀγγέλους πρὸς Κώκαλον τὸν βασιλεῖα ἐξήτει
 2 τὸν Δαίδαλον εἰς τιμωρίαν. ὁ δὲ Κώκαλος εἰς ἀνέ-
 λογον προκαλεσάμενος καὶ πάντα ποιήσας ἰπαγγε-
 λάμενος ἐπὶ τὰ ξένια περιέλαβε τὸν Μίνω. λουμένον 25
 δ' αὐτοῦ, Κώκαλος μὲν παρακατασχὼν πλείονα χρόνον

1 καὶ κατὰ μικρὸν f. del. 2 καὶ addidit 3 ποιῆσαι H
 4 κριὸν] κρητῶν O. τικαήριον F 10 τῇ] καὶ τῇ D 11 κριῷ]
 κρητῶ H 17 εἰς] εἰς τὴν vulg. 18 αὐτῆς F. αὐτὸν cet.
 19 ἐκ οὐ. D 22 ἐξήτει vulg. 24 προκαλεσάμενος OF
 ἰπαγγελάμενος D 25 Μινῶα H.

ἐν τῷ θειρῷ τὸν Μίνωα διέφθειρε, καὶ τὸ σῶμα
 ἐπέδωκε τοῖς Κρησί, πρόσφασιν ἐνεργῶν τοῦ θανάτου
 διότι κατὰ τὸν λουτρῶνα ὠλίσθημι καὶ πεισὼν εἰς
 τὸ θειρὸν ὕδωρ ἐτελεύτησε. μετὰ δὲ ταῦθ' οἱ μὲν 3
 συνιστρατευμένοι τὸ σῶμα τοῦ βασιλέως ἔθαψαν
 μεγαλοπρεπῶς, καὶ διπλοῦν τάφον οἰκοδομήσαντες
 κατὰ μὲν τὸν χειρουργημένον τόπον ἔθεσαν τὰ ὀστά,
 κατὰ δὲ τὸν ἀνιωγμένον ἐποίησαν Ἀφροδίτης νεῶν.
 αὐτοὺς δ' ἐπὶ γαιᾷς πλαίσιος ἐτιμάτο, θνόντων τῶν
 10 ἄγχωρίων ὥς Ἀφροδίτης ὄντος τοῦ νεῶ' κατὰ δὲ 4
 τοὺς νεωτέρους καιροὺς κτισθείσης μὲν τῆς τῶν
 Ἀκραγαντίνων πόλεως, γνωσθείσης δὲ τῆς τῶν
 ὀστέων θέσεως, συνέβη τὸν μὲν τάφον καθαιρεῖσθαι,
 τὰ δ' ὀστά τοῖς Κρησὶν ἀποδοθῆναι, Θήρωνος θυ-
 15 ναστεύοντος τῶν Ἀκραγαντίνων. οὐ μὲν ἄλλ' οἱ 5
 κατὰ τὴν Σικελίαν Κρήτις μετὰ τὴν Μίνωος τελευ-
 τὴν ἐστυσίαςαν διὰ τὴν ἀναρχίαν, τῶν δὲ νεῶν
 ὑπὸ τῶν περὶ τὸν Κώκυλον Σικανῶν ἱμπυρισθυσῶν
 τὴν μὲν εἰς τὰς πατρίδας ἰκένοδοι ἀπέγνωσαν,
 20 χρίναντες δ' ἐν τῇ Σικελίᾳ κατοικεῖν, οἱ μὲν ἐν-
 τεῦθε πόλιν ᾤκισαν ἣν ἀπὸ τοῦ βασιλέως αὐτῶν
 Μινῶαν ὀνόμασαν. οἱ δὲ διὰ τῆς μεσογαίου πλανη-
 323 θέντες καὶ καταλαβόμενοι χωρίον ὀχυρὸν ἔκτισαν
 πόλιν ἣν ἀπὸ τῆς ἐν τῇ πόλει ῥιεύσεως πηγῆς ὀνό-
 15 μασαν Ἐγγυον. ὕστερον δὲ μετὰ τὴν τῆς Τροίας 6
 ἔλωσιν Μηριόνοιο τοῦ Κρητὸς προσενεχθέντος τῇ
 Σικελίᾳ, προσεδέξαντο τοὺς καταπλευσάντας Κρήτας
 διὰ τὴν συγγένειαν καὶ τῆς πολιτείας μετέδωκαν,

ὁρμώμενοι δ' ἐξ ὄχυράς πόλεως καὶ καταπολεμή-
σαντές τινας τῶν περιούκων ἱκανὴν κατακτησάντο
τὴν χώραν. αἱ δὲ μᾶλλον αὐξάνονται, καὶ κατασπενύ-
σαντες ἱερὸν τῶν Μητίρων, διαφόρως ἐτίμων τὰς
θεάς, ἀναθήμασι πολλοῖς κοσμοῦντες τὸ ἱερὸν αὐτῶν.
ταύτας δ' ἀφιδρυθῆναι φασιν ἐκ τῆς Κρήτης διὰ
τὸ καὶ παρὰ τοῖς Κρησὶ τιμᾶσθαι τὰς θεάς ταύτας
80 διαφερόντως. μυθολογοῦσι δ' αὐτάς τὸ παλαιὸν
θρέψαι τὸν Δία μῆτρὸς τοῦ πατρὸς Κρόνου, ἐνθ'
ὦν αὐτάς εἰς τὸν οὐρανὸν ἀναβιβασθῆναι καὶ κατα- 10
στισθῆναις ἑκτονὺς προσαγορευθῆναι· περὶ ὧν
καὶ τὸν Ἄρπυιον συμφωνοῦντα τοῦτοις τεθαίκεναι
κατὰ τὴν τῶν ἑστρων πόλιν,

ἱμπάλιν εἰς ὥρους τετραμμέναι· εἰ ἱτιάν γε
Κρήτηθεν κινναί γε Διὸς μεγάλου ἰότητι 15
οὐρανὸν εἰσανέβησαν, ὃ μιν τότε κορυβζοντα
Δίω ἐν εὐώδει ἕρπυς σχεδὸν Ἰδαίῳ
ἔκρηξ ἰγκυτίθοντο καὶ ἔκρηπον εἰς Ἰωνιῶν.
Δικταῖοι Κούρητες ὅτε Κρόνον ἐβένδοντο.

3 οὐκ ἄξιον δὲ παραλείπειν τὴν περὶ τὰς θεάς ἄγνιναι
τε καὶ τὴν κατ' ἀνθρώπους ἐπιφάνειαν. τιμᾶσι δ'
αὐτάς οὐ μόνον οἱ ταύτην τὴν πόλιν οἰκούντες,
ἀλλὰ καὶ τινες τῶν ἄλλων περιούκων Ὀυσάκας τε
μεγαλοπρεπέσι καὶ ταῖς ἄλλαις τιμαῖς ἱεροδωρῶνται
τὰς θεάς. ἐνίοις δὲ πόλεσι καὶ πυθόχρηστοι χρη- 20
σμαι προσέτεξαν τιμὰν τὰς θεάς· εἰσεῖναι γὰρ τοῖς
τοιούτοις τοῖς τε τῶν ἰδιωτῶν βίους εὐδαίμονας
καὶ τὰς πόλεις εὐδυνῆσαι. τίλος δὲ προβαίνουσας

ἐπὶ πολὺ τῆς κατὰ τὰς θιᾶς ἐπιφανείας, οἱ μὲν
 ἐγγύωροι πολλοῖς ἀναθήμασιν ἀργυροῖς καὶ χρυσοῖς
 διετίλειπον τιμῶντες ἕκχι τῶνδε τῶν ἱστοριῶν γρα-
 φομένων. νιδὼν μὲν γὰρ αὐταῖς κατασκεύασαν οὐδ' ὅ
 μόνον τῷ μεγέθει διάφορον, ἀλλὰ καὶ τῇ πολιτε-
 λείῃ τῇ κατὰ τὴν οἰκοδομίαν θαυμαζόμενον· οὐκ
 ἔχοντες γὰρ κατὰ τὴν ἰδίαν χώραν λίθον ἀξιόλογον
 παρὰ τῶν ἀστυγαιόνων Ἀγυριναίων ἤγαγον, τῶν
 824 μὲν πόλεων διαστηκνιδῶν ὡς ἑκατὸν σταδίαυς, τῆς
 10 δ' ὁδοῦ δι' ἧς ἀνάγκη κομίζεσθαι τοὺς λίθους
 ἐπαρχοῦσης τραχιδίας καὶ παντελῶς δυσπορεύτου·
 δι' ἣν αἰτίαν κατασκευάσαντες ἑμάζας τετρακέκλους
 ἑκατὸν ζεύγεσι βοῶν ἐκόμισαν τὸν λίθον. διὰ γὰρ ὅ
 τὸ πλῆθος τῶν ἱερῶν χρημάτων εὐποροῦμενοι, τῇ
 11 θαφιλείῃ τῆς εὐπορίας ἐπεριείθον τῶν ἀναλωμάτων·
 βραχὺ γὰρ πρὸ ἡμῶν εἶχον αἱ θιαὶ βοῦς μὲν ἱερὰς
 τρισχιλίας, χώρας δὲ πλῆθος ὥστε λαμβάνειν μεγά-
 λας προσόδους.

Ἡμεῖς δὲ περὶ τούτων ἀρκούντως διεληλυθότες 81
 12 περὶ Ἀρισταίου γράφειν ἐγχισησόμεν. Ἀρισταῖος
 γὰρ ἦν υἱὸς μὲν Ἀπόλλωνος καὶ Κυρήνης τῆς
 Τφέως θυγατρὸς τοῦ Πηνειοῦ· περὶ δὲ τῆς γενέ-
 σιας αὐτοῦ μυθολογοῦσά τινες οὖτως. Ἀπόλλωνα,
 περὶ τὸ Πήλιον τριφομένης κόρης ὄνομα Κυρήνης
 13 κάλλι διαφερούσης, ἐρασθῆναι τῆς παρθένου, καὶ
 μετεγγκεῖν αὐτὴν τῆς Λιβύης εἰς ταύτην τὴν χώραν,

2 χρυσοῖς καὶ ἀργυροῖς vulg. 3 ἱστοριογραφούμεναι D
 (137, 6) 4 κατασκεύασαν] ἀναδόμασαν II 5 ἀγυριναίων D
 9 σταδία II 11 ἐπαρχοῦσης om. D 16 ἐπαρκοῦσας II
 16 ἱερὰς τρισχιλίας UF 17 δ) τε vulg. 25 διαφ.
 κάλλι vulg.

ἐν ᾗ κατὰ τοὺς ὑστερον χρόνους τινὰ κτίσαντα πόλιν
 2 ἐκ' ἐκείνης ὀνομάσαι Κυρήνην. τὸν δ' οὖν Ἀπάλλω
 κατὰ ταύτην τὴν χώραν ἐκ Κυρήνης γενεήσαντα
 υἱὸν Ἀρισταῖον τοῦτον μὲν νήπιον ὄντα παραδοῦναι
 ταῖς Νύμφαις τρέφειν· ταύτας δὲ τῷ πευδί τρεῖς
 ὀνομασίας προσάψαι· καλεῖν γὰρ αὐτὸν Νόμιον,
 Ἀρισταῖον, Ἀγροῖα. τοῦτον δὲ παρὰ τῶν Νυμφῶν
 μαθόντα τὴν τι τοῦ γάλακτος πῆξιν καὶ τὴν κατα-
 σκευὴν τῶν σμῆνων, ἔτι δὲ τῶν ἑλαιῶν τὴν κατα-
 3 ρασίαν, διδάξει πρῶτον τοὺς ἀνθρώπους. διὰ δὲ
 τὴν εὐχρηστίαν τὴν ἐκ τούτων τῶν εὐρημάτων τοὺς
 εὐεργετηθέντας ἀνθρώπους τιμῆσαι τὸν Ἀρισταῖον
 ἰσοδότης τιμαῖς, καθὰ καὶ τὸν Διόνυσον. μετὰ δὲ
 ταυτὰ φασὶν αὐτὸν εἰς Βοιωτίαν κατεντήσαντα
 γῆμαι τῶν Κέδμων θυγατέρων Ἀτόνορην, ἐξ ἧς
 4 φασιν Ἀκτίωνα γενέσθαι τὸν κατὰ τοὺς μύθους
 ὑπὸ τῶν ἰδίων κυρῶν διασπασθέντα. τὴν δ' αἰτίαν
 ἀποδιδόσκει τῆς ἀτυχίας οἱ μὲν ὅτι κατὰ τὸ τῆς
 Ἀρτέμιδος ἱερὸν διὰ τῶν ἀνατιθεμένων ἀφροδισίων
 ἐκ τῶν κυνηγίων προηρκετο τὸν γάμον κατεργάσα-
 5 σθαι τῆς Ἀρτέμιδος, οἱ δ' ὅτι τῆς Ἀρτέμιδος αὐτὸν
 6 πρωτεύειν ταῖς κυνηγίαις ἐπιφύνητο, οὐκ ἐπίθανον
 δὲ ἐκ' ἀμφοτέροις ταύτοις μηδεὶς τὴν ἑτέραν εἶπε
 γὰρ τοῖς ἑλισσομένοις πρὸς τὴν ἐκκοινωνήτοιν τοῖς
 γέμοις κατεχρήτο πρὸς τὸ συντελέσαι τὴν ἰδίαν
 7 ἐπιθυμίαν, εἴτε καὶ ταύτης ἐτάλημεν εἰπεῖν αἰρετώ-

4 υἱὸν] τὸν II. 14 εἰς] εἰς τὴν ταῖς. 16 Ἀκταί-
 ονα D², Ἀκταίωνα CF. 19 ἀφροδισίων D, ἀφροδισίων CF.
 21 τῆς Ἀρτέμιδος om. II. 22 ἀπεφύνητο libri, corr.
 Wem. 2. 23 δὲ ἐκ'] γὰρ lo D.

τερὸν αὐτὸν εἶναι κυνηγόν ἢ καὶ θεοὶ παρακινῶσι-
 81 κασι τῆς ἐν τούτοις ἐρίλλης, ὁμολογουμένην καὶ
 δικαίαν ὀργὴν ἴσχε πρὸς αὐτὸν ἡ θεός. καθόλου
 δὲ πῦθ' αὖθις εἰς τὴν τῶν ἁλισκομένων θηρίων μετα-
 82 μορφωθείς ἰδίαν ὑπὸ τῶν καὶ ἄλλα θηρίων χιθον-
 μένων κυνῶν διαφθάσῃ. τὸν δ' Ἀρισταῖον φασὶ
 μετὰ τὴν Ἀκτίωνος τελευτὴν ἔλθειν εἰς τὸ χρηστή-
 ριον τοῦ πατρὸς, καὶ τὸν Ἀπόλλω προειπεῖν αὐτῷ
 τὴν εἰς Κίον νῆσον μετέβασιν ἰσομένην αὐτῷ καὶ
 83 τὰς ἰσομένους παρὰ τοῖς Κείοις τιμὰς. τὸν δὲ πλεῖ-
 σται μὲν εἰς τὴν νῆσον ταύτην, λοιμοῦ δὲ τὴν Ἑλ-
 λάδα κατασχόντος ποιήσασθαι τὴν θυσίαν ἰστέφ
 ἁπάντων τῶν Ἑλλήνων. γενομένης δὲ τῆς θυσίας
 κατὰ τὴν τοῦ σιρίου ἥστρου ἱπιτολήν, καθ' ἣν
 84 συνέβαινε πλεῖν τοὺς ἑτησίαις, λῆξαι τὰς λοιμικὰς
 νόσους. τοῦτο δ' ἔν τις συλλογιζόμενος εἰκότως
 3 θανυμάσαι τὸ τῆς περιπετείας ἰδίαν· ὁ γὰρ ἐπὶ τῶν
 κυνῶν ἰδὼν τὸν υἱὸν τετελευτηκότα, οὗτος τῶν
 κατὰ τὸν οὐρανὸν ἥστρων τὸ τὴν αὐτὴν ἔχον προσ-
 85 ηγορίαν καὶ φθείρειν νομιζόμενον τοὺς ἀνθρώπους
 ἔπαισε, καὶ τοῖς ἄλλοις αἰτίας ἐγένετο τῆς σαρτηρίας.
 λέγουσι δὲ τὸν Ἀρισταῖον ἐκγόνου ἐν τῇ Κίῳ κατα-
 86 λιπόντα, καὶ μετὰ ταῦτα εἰς τὴν Λιβύην ἐπαυέλ-
 θοντα, ἐπὶ τῆς μητρὸς Νύμφης τὴν ἀναγωγὴν
 87 ποιησάμενον εἰς τὴν Συρῶν νῆσον καταπλεῖσθαι.
 ἐν δὲ ταύτῃ κατοικήσαντα, καὶ τὴν νῆσον διὰ τὸ
 κάλλος στέρξαντα, φητεῦσαι τε αὐτὴν καὶ τὸ πρό-

7 Ἀκτιόνος CP

9 Κίον C

10 Κίον] οὐρανίαν D

12 κατέχοντος II

14 οὐραν D

19 κατὰ τὸν] καὶ νύχ.

22 Κίον C

23 ἐπαυέλθων D

24 ἐπὶ Νύμφῃ, ἐπὶ κοῖ.

τιρον ἐξηγριωμένην ἡμερώσαι. γεννησάμην δ' ἐν αὐτῇ
 6 δύο παῖδας, Χάρμον καὶ Καλλίκαρπον. μετὰ δὲ
 ταῦτα ἄλλας τε νήσους ἐπελθεῖν καὶ κατὰ τὴν Σι-
 κελίαν διατρίβειν τινα χρόνον, διὰ δὲ τὴν ἐκφθορίαν
 τῶν ἐν τῇ νήσῳ καρπῶν καὶ τὸ πλεῖθος τῶν ἐν
 αὐτῇ βροχομένων κτηνῶν φιλοτιμηθῆναι τοῖς ἐγχω-
 ρίοις ἐνδείξασθαι τὰς ἰδίας εὐτοργισίας. διὸ καὶ
 παρὰ τοῖς κατὰ τὴν Σικελίαν οἰκοῦσι διαφερόντως
 φασὶ τιμηθῆναι τὸν Ἀρισταῖον ὡς θεόν, καὶ μάλιστα
 ὑπὸ τῶν συγκομιζόντων τὸν τῆς ἐλαίας καρπόν.
 7 τὰ δὲ τελευταῖον μυθολογοῦσιν αὐτὸν εἰς Θράκην
 παραβαλόντα πρὸς Διόνυσον μετασχεῖν τῶν ὀργίων,
 καὶ συνδιατρίβειντα τῇ θεῷ πολλὰ μαθεῖν παρ'
 αὐτοῦ τῶν χρησίμων· περὶ δὲ τὸ ὄρος τὸ καλού-
 μενον Αἴμον οἰκήσαντά τινα χρόνον ἔφαντον γενέ-
 10 σθαι, καὶ τυχεῖν ἀθανάτων τιμῶν οὐ μόνον ἑταῖρθε
 παρὰ τοῖς βαρβέροις, ἀλλὰ καὶ παρὰ τοῖς Ἑλλήσι.
 83 Καὶ περὶ μὲν Ἀρισταίου τοῖς ὀηθείσιν ἐρε-
 σθησόμεθα, περὶ δὲ Δάφνιδος καὶ Ἑρυνκος περὶ
 90 ρασσόμεθα διελθεῖν. Ἑρυνκά φασιν εἶναι μὲν γενέσθαι
 Ἀφροδίτης καὶ Βούτα, βασιλέως τινὸς ἐγχωρίου δόξῃ
 διαφύροντος· τοῦτον δὲ διὰ τὴν ἐκ τῆς μητρὸς
 εὐγένειαν θεωρησάμεναι τε ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων καὶ
 βασιλεύσαι μέρους τῆς νήσου. κτίσαι δὲ καὶ πόλιν
 ἀξιόλογον ὁμώνυμον αὐτῷ, κειμένην ἐπὶ τινος ὑψι-
 95 λου τόπου· κατὰ δὲ τὴν ἄκρην τὴν ἐν τῇ πόλει
 τῆς μητρὸς ἱερὸν ἰδρύσασθαι, καὶ κοσμεῖναι τῇ τε

2 Καλλίκαρπον II. 4 δὲ] τε vulg. 8 κατὰ om.
 vulg. 9 ὡς θεός f. del. 18 καὶ περὶ μὲν Dindorf, καὶ
 ταῦτα μὲν περὶ libri 22 ἀπὸ om. DF.

κατασχευῆ τοῦ νῦν καὶ τῷ πλήθει τῶν ἀναθημέ-
 των. τὴν δὲ θεὸν διὰ τε τὴν ἀπὸ τῶν ἀγχωρίων ἑ-
 ρυάβειαν καὶ διὰ τὴν ἀπὸ τοῦ τακνωθέντος υἱοῦ
 τιμὴν ἀγοπῆσαι περιτιτότερον τὴν πῦλιν· διόπερ
 2 αὐτὴν Ἀφροδίτην Ἐρυκίην ὀνομασθῆναι. θανυμέναι
 δ' ἔν τις εἰκότως ἀνελογισάμενος τὴν παρὶ το ἱερὸν
 τοῦτο γινομένην δόξαν· τὰ μὲν γὰρ ἄλλα τιμῆν
 ἀνθήσαντα ταῖς δόξαις πολλάκις διὰ περιστάσεις
 τινὰς τεταπεινῶνται, μόνον δὲ τοῦτο τῶν ἐξ κίωνος
 10 ἁρχὴν λαβὼν οὐδέποτε διέλιπε τιμώμενον, ἀλλὰ καὶ
 τοῦναντίον αἰ διέτιλλε πολὴς τυγχάνον πόξήσας.
 μετὰ γὰρ τὰς προειρημένας ὑπ' Ἐρυκος τιμὰς ὕστε-
 ρον Αἰνείας ὁ Ἀφροδίτης πλείων εἰς Ἰταλίαν καὶ
 προσορμισθεὶς τῇ νήσῳ πολλοῖς ἀναθήμασι τὸ ἱερὸν,
 15 ὥς ἔν ἰδίᾳς μητρὸς ὑπάρχον, ἰκόσμησι· μετὰ δὲ
 τοῦτον ἐπὶ πολλὰς γενεὰς τιμῶντες οἱ Σικανοὶ τὴν
 θεὸν θυαίᾳς τε μεγαλοπρεπέσι συνεχῶς καὶ ἀνα-
 θήμασιν ἰκόσμον· μετὰ δὲ ταῦτα Καρχηδόνιαι,
 μέρους τῆς Σικελίας κυριεύσαντες, οὐ διέλιπον τι-
 20 μῶντες τὴν θεὸν διαφερόντως· τὸ δὲ τελευταῖον
 Ῥωμαῖοι, πάσης Σικελίας κρατήσαντες, ἐπεφύλλοντο
 πάντας τοὺς πρὸ αὐτῶν ταῖς εἰς ταύτην τιμαῖς.
 καὶ τοῦτο εἰκότως ἐποίουν· τὸ γὰρ γένος εἰς ταύτην
 25 ἀνατίμουντες, καὶ διὰ τοῦτο ἐν ταῖς πράξιμα ἐπι-
 τυχαῖς ὄντες, τὴν αἰτίαν τῆς πόξήσας ἡμίβοντο
 ταῖς προσηκούσαις χάρισι καὶ τιμαῖς. οἱ μὲν γὰρ οὐ
 καταπνύοντες εἰς τὴν νήσον ἔπαυτο καὶ στρεπτοὶ

2 τε om. vulg. 6 ὀνομάσθαι II 8 ἀνθήσαντα
 πόξήσαντα II 9 τῶν Wetstein, τὴν cod. 15 ὁ Ἀφροδίτης
 om. FM 22 εἰς αὐτὴν D 23 ἐποιούσιν το D.

καὶ πάντες οἱ μετὰ τινος ἑξουσίας ἐπιδικουότες,
ἐπιιδὼν εἰς τὸν Ἑρῆα παραβάλλωσι, μεγαλοπρεπεί-
θυσίαις καὶ τιμαῖς κοσμοῦσι τὸ τέμενος, καὶ τὸ
συνθροῶν τῆς ἑξουσίας ἀποθέμενοι μεταβάλλουσιν
εἰς παιδικὰς καὶ γυναικῶν ὁμιλίας μετὰ πολλῆς
1 ἡλικιότητος, μόνως οὕτω νομίζοντες κεχαρισμένην
τῇ θεῷ ποιῆσιν τὴν ἑνοτῶν παρουσίαν· ἣ τε
σύγκλητος τῶν Ῥωμαίων εἰς τὰς τῆς θεοῦ τιμὰς
φιλοτιμηθεῖσα τὰς μὲν πιστοτάτας τῶν κατὰ τὴν
Σικελίαν πόλεων οὕσας ἐπακαίδεκα χρυσοφορεῖν
ἰδογμάτισε τῇ Ἀφροδίτῃ καὶ στρατιώτας δικκοσίον
τηρεῖν τὸ ἱερόν.

Καὶ περὶ μὲν Ἑρῆος εἰ καὶ πεπληονέκαμαν, 237
ἀλλ' οὐκ οἰκίαν πεποιήμεθα τὴν περὶ τῆς θεᾶς
81 ἀπαγγελλίαν· οὐκ δὲ περὶ Διόφρυδος πεπραγόμεθα
διελθεῖν τὰ μυθολογούμενα. Ἡρατὶ γὰρ ὅρη κατὰ
τὴν Σικελίαν ἴσθιν, ἧ φασὶ κάλλι τε καὶ φῦσαι
καὶ τόπων ἰδιότησι πρὸς θερινὴν ἔνεσιν καὶ ἀπὸ-
λιανσιν εὖ πεφυκέναι. πολλὰς τε γὰρ πηγὰς ἔχειν
τῇ γλυκύτητι τῶν ἰδάτων διαφόρους καὶ δένδροις
παντοίοις πεπληρωσθαι. εἶναι δὲ καὶ θρυῶν μεγάλων
πλήθος, φερουσὼν καρπὸν τῶ μεγέθει διαλλάττοντα,
διπλασιάζοντα τῶν ἐν ταῖς ἄλλαις χώραις φερόμενων.
ἔχειν δὲ καὶ τῶν ἡμέρων καρπῶν ἀντομάτων, ἄρ-
πίλων τε πολλῆς φερόμενης καὶ μήλων ἀμνυθήτου
2 3 πλήθους. διὸ καὶ στρατόπεδον ποτε Καρχηδονίαν
ὑπὸ λιμοῦ πιεζόμενον διατρεφεῖσθαι, παριχομένῳ τῶν
ὄρων πολλὰς μυριάσι χορηγίας εἰς τροφήν ἀνέκλει-

10 οὕτως D. 18 ἰδιότησιν D, ἰδιότητι vulg. 22 φερό-
μεν D. 23 διπλασία δὲναι f. 28 χορηγίας II (cf. I 24, 12).

πτον. ἐν ταύτῃ δὲ τῇ χώρᾳ συναγκείως δένδρων
 οὐσης θεοπροποδὸς καὶ Νύμφαις ἑλσους ἀνιμμένου
 μυθολογοῦσαι γεννηθῆναι τὸν ὀνομαζόμενον Δάφνιν,
 Ἐρμῶ μὲν καὶ Νύμφῃς υἷόν, ἀπὸ δὲ τοῦ πλήθους
 καὶ τῆς πυκνότητος τῆς φουμένης δάφνης ὀνομα-
 σθαι Δάφνιν. τοῦτον δ' ὑπὸ Νυμφῶν τραφέντα, καὶ
 βοῶν ἀγέλας περιπληθεὺς κατέχημένον, τούτων
 ποιῆσθαι πολλὴν ἐπιμέλειαν ὅφ' ἥς αἰτίας βασιλό-
 λον αὐτὸν ὀνομασθῆναι. φύσει δὲ διαφόρῳ πρὸς
 10 εὐμέλειαν κεχορηγημένον ἐξουρεῖν τὸ βουκολικὸν
 ποίημα καὶ μέλος, ὃ μέχρι τοῦ νῦν κατὰ τὴν Σικι-
 λίαν τυγχάνει διαμένον ἐν ἀποδοχῇ. μυθολογοῦσαι
 δὲ τὸν Δάφνιν μετὰ τῆς Ἀρτίμιδος κυνηγεῖν ἐπερι-
 τοῦνται τῇ θεῇ κεχαρισμένως, καὶ διὰ τῆς σύριγγος
 15 καὶ βουκολικῆς μελωδίας τέρπειν αὐτὴν διαφερόν-
 τως. λέγουσι δ' αὐτοῦ μίαν τῶν Νυμφῶν ἰρασθεῖ-
 σαν προαιπεῖν, ἐν ἡλλῃ τινὶ πλησίον, στερήσασθαι
 τῆς ὀρέσεως· κάκεινον ὑπὸ τινος θωγατρὸς βασι-
 λέως καταμαρτυρούμεντα, καὶ πλησιάζοντα αὐτῇ, στερη-
 20 θῆναι τῆς ὀρέσεως κατὰ τὴν γεγενημένην ἐκ τῆς
 Νύμφης πρόφρησιν.

Καὶ περὶ μὲν Δάφνιδος ἱκανῶς ἤμην [πάλιν]
 εἰρησάτω, περὶ δὲ Ὑρίωνος τὰ μυθολογούμενα νῦν 85
 διεξιμιεν. λέγεται γὰρ τοῦτον σώματος μεγέθει καὶ
 25 φώμῃ πολὺ τῶν μνημονευόμενων ἡρώων ἐπιφύγοντι
 φιλοκύνῃγον γενέσθαι καὶ κατασχευέσθαι μέγιστα ἰσχυ-
 ρὰ διὰ τὴν ἰσχὺν καὶ φιλοδοξίαν. κατὰ μὲν γὰρ τὴν
 Σικελίαν κατασχευέσθαι Ζάγκλω τῷ τότε βασιλεύοντι

τῆς τότε μὲν ἀπ' αὐτοῦ Ζέφυλος, τὸν δὲ Μεσσηνίης
 ὀνομαζομένης, ἔλλατε καὶ τὸν λιμένα προσχάσαντα
 2 τὴν ὀνομαζομένην Ἀκτὴν ποιῆσαι. ἔπει δὲ τῆς
 Μεσσηνίης ἀνέστησαν, οὐκ ἀνολέαιον προσθῆναι³²⁵
 νομίζομεν τοῖς προκειμένοις τῆς περὶ τὸν πορθμὸν
 3 διηγήσεις. φασὶ γάρ οἱ παλαιοὶ μυθογράφοι τὴν
 Σικελίαν τὸ πρὸ τοῦ χειρράνησον οὖσαν ὕστερον
 γενέσθαι νῆσον διὰ τοιαύτας αἰτίας. τὸν Ἰσθμὸν
 κατὰ τὸ στενώτατον ἐπὶ δυοῖν πλευρῶν θαλάττῃ
 πρόσχλυζόμενον ἀνασφαγῆναι, καὶ τὴν τόπον ἀπὸ¹⁹
 τοῦτου Ῥήγιον ὀνομασθῆναι, καὶ τὴν ὕστερον πολ-
 λοις Ἰτασί χτισθῆσαι πόλιν τυχεῖν τῆς δρωνύμου
 4 προσηγούσης. ἔνιοι δὲ λέγουσι σισμὸν μεγάλῃ
 γενόμενον διασφαγῆναι τὸν κόλπον τῆς ἡπείρου,
 καὶ γενέσθαι τὸν πορθμὸν διεργούσης τῆς θαλάτ-
 5 τῆς τὴν ἡπείρου ἀπὸ τῆς νῆσου. Ἡσίοδος δ' ὁ
 ποιητὴς φησὶ τούναντίον ἀναπταμένον τοῦ πελά-
 γους Ὠρίαντα, προσχῶσαι τὸ κατὰ τὴν Πελοπόννησον
 καίμενον ἀκρωτήριον, καὶ τὸ τέμενος τοῦ Ποσει-
 δῶνος κατασκευάσαι, τιμῶμενον ἐπὶ τῶν ἐγχωρίων
 6 διαφερόντως· ταῦτα δὲ διαπραξάμενον εἰς Εὐβοίαν
 μεταστῆναι κάκει κατοικῆσαι· διὰ δὲ τὴν δόξαν
 ἐν τοῖς κατ' οὐρανὸν ἀστροῖς καταριθμηθέντα τυχεῖν
 7 ἀθανάτου μνήμης. περὶ οὗ καὶ ὁ ποιητὴς Ὀμηρος
 ἐν τῇ Νεκυίᾳ μιμησόμενός φησι

τὸν δὲ μὲν Ὠρίαντα πελώριον εἰσιτόησα

θῆρας ὁμοῦ εἰλεῦντα κατ' ἄσφοδελὸν λειμῶνα,

3 τῆς περὶ τῆς vulg.   4 θαλάττῃ scilicet, θαλάττῃς
 19 Πελωπονία II   22 μεταστῆναι D.

οὕτως αὐτὸς κατέπιπεν ἐν οἰοπάλοις δριμοί,
 χερσὶν ἔχων ῥόπαλον παγκάλκιον, αἶψα ἀσπείζ.

ὁμοίαις δὲ καὶ περὶ τοῦ μεγάλου ἐμφανίζων, καὶ ὡς
 προειχόμενος τὰ περὶ τοὺς Ἀλφειοὺς, ὅτι ἐνταῦθα
 ἦσαν τὸ μὲν εὖρος πηγῶν ἐννέα, τὸ δὲ μήκος τῶν
 ἰσων ὀργυῶν, ἐπιφέρει

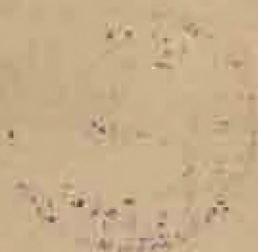
τοὺς δὲ μυχίστους θοίψε Λεῖδωρος ἄρουρα
 καὶ πολὺ καλλίστους μετὰ γε κλυτὸν Ἰφίωνα.

ἡμεῖς δὲ κατὰ τὴν ἐν ἀρχῇ προθεσιν περὶ τῶν
 ἐν ἡρώων καὶ ἡμιθέων ἐρχομένως εἰρηκότες αὐτοῦ
 περιγράφομεν τήνδε τὴν βίβλον.

1 [ε] ἐν D   1 ἐνταῖς ἐνταῖς D   11 περιγράφομεν
 codices, corr. West.

Λεοδωρος Σακελιώτου βιβλιοθήκης Ἰστορίας J: subscr. D.

QUARTALOGUED.

"A book that is shut is but a block"

CENTRAL ARCHAEOLOGICAL LIBRARY

GOVT. OF INDIA
Department of Archaeology
NEW DELHI.

Please help us to keep the book
clean and moving.